

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ
ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ՀԱՅԿԱՊԱՆ ԽԱՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՅՄԱԿ
ՄԵԾԱՍԿՐԻՑՈՒԹՅԱՆ ԻՆՏԵՐՆԵ

АКАДЕМИЯ НАУК АРМЯНСКОЙ ССР
ИНСТИТУТ ВОСТОКОВЕДЕНИЯ

ՔՐԻԱԿԱՆ ԺՈՂՈՂՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱՅՆԵՐ
ԵՎ ԱՍԱՑՎԱԾՔՆԵՐ

Գրասույժ, ներածություն և ծանոթագրություններ
ՀԱԶԻԵ ԶՆԴԻԻ

КУРДСКИЕ НАРОДНЫЕ ПОСЛОВИЦЫ
И ПОГОВОРКИ

Запись, введение и примечания АДЖИЕ ДЖИДИ

A $\frac{11}{21529}$

ՀԱՅԿԱՊԱՆ ԽԱՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՅՄԱԿ
ИЗДАТЕЛЬСТВО АН АРМЯНСКОЙ ССР
ԵՐԵՎԱՆ 1985 ԵՐԵՎԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ ՕԼՄԱԿՁ ԲՍՏ ԶՐՄՈՒՆԻՏՏԱՆԵ
ԻՆՏԻՏՄԿԱ ԲՕՆԼԱՏՅԱՆԵ

391.57-3

ՄԵՏԵԼՈԿ Ս ԽԵԲԵՐՈԿԵԴ ՇՄԱԶՒԿԱ ԿՕՐԴԱ

Երևան, Նարեկայի սրահում և ՆԱԶԻՆԵ ՄԻՏԻ

ՆՕՏԻՐՕԿԱ ԱԾ ԲՏՏ ԶՐՄՈՒՆԻՏՏԱՆԵ
ԵՐԵՎԱՆ 1985

Եւ որպէս ցեփր օրու Ինստիտուտը րօփուտանու ԱՕ ԲՏՏՓ ու ուսուցիչուրու
Բեդուքուրը անարը ակադեմիկ ԱՕ ԲՏՏՓ Ա. Կ. Գալաուրու անը անը օրու
փիլոսօփուր Ա. Մ. Կառուրու անը.

Յու ուսուցիչուրու անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Մոսկու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Բեդ. անը Ա. Կ. Գալաուրու անը, Ա. Մ. Կառուրու անը.
Բր. ԱՕ ԲՏՏՓ ուսու. 1985, 784 Բր.

Մու արուրու ուսու, ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու
անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու. արու, արու,
արու անը արու արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու
անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու. արու անը անը օրու
անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.

Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.

Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.

Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.

Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.

Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.

Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.
Արու անը անը ակադեմիկ Ա. Մ. Կառուրու անը անը օրու.

ՆԵՐՎԱ ՅՈՂՈՎԱԾՈՒԻ ՄԱՍԻՆ

Ուշագեա արեւելյան ուրիշ ժողովուրդները, այնպէս էլ բրդերի բանարվեստի ամենատարածված, հարուստ ու գունեղ ստեղծագործութիւններինց են առածներն ու սասցվածքները: Չնայած դրան, Շիշյայ ստեղծագործութիւնները ցարդ համեմատաբար թիշ են հրատարակվել:

Անվանի բանագետ ու բանահավաք Հաշիե Քեզիբի ներկա աշխատութիւնը առաջին բնագրիսն ու ամբողջական գործն է ավյալ մարզում, նրա թիւշն աշխ հրատարակած մեծարժեք աշխատութիւնների գլուխգործոցը:

Երկար աստիճանի արեւաշան աշխատանքով և եմիրումով իրականացված համահավաք աշխ ժողովածուի նյութերը հիմնականում զրի են առնված անկամք հեղինակի կողմից, Սոզնական Հայաստանի աստիճանը շրջաններում բնակվող բրդերից և բրդերեկին բաշատեղյակ ստուունցի, մակացի, շատակցի հայ գաղթականներից: Գան առած-ասացվածքներ էլ, որոնք զրի են առնված Սովետական Միութիւն աստիճան հանրապետութիւններում (Վրաստան, Ադրբեյջան, Հազախստան և այլն) բրդեակվող բրդերից:

Աշխատութիւնը բացի առած-ասացվածքների համահավաք ժողովածուից, որը կազմում է գործի 2/3-ը, ունի նաև համապատասխան նախարան և աստիճանական ցանկեր:

Առածների գրաստից ու համարումից պակաս դժգոյր գործ չէ նաև գրանց գիտական գտահարգման աշխատանքը: Այդ ուղղութիւնը գոյութիւն ունեցող մի շարք սկզբունքներից (այբբենական, անդապրական, աստիճանական, իմաստաթիմատիկ) հեղինակը նախընտրել է այսպէս կոչված այբբենական կամ բառարանային կողմակը: Վերջինս, անկասկած, ավելի գլուխի է և հնարավորութիւն է ապիա նյութի առավել լիակատար բնագրիման:

2. Քեզիբի սիրգական ժողովրդական առածներ և ասացվածքներ աշխատութիւն արմերի ու նշանակութիւն մասին նրկու կարծիք լինել չի

կարող: Այն բարեղ ժողովրդի կյանքի, նրա իմաստասիրտ և պատկերա-
գոր մտածողության հանրագիտարանն է, մեծազեա պիտանի ոչ միայն
բանագետներ, ազգագրագետներ, լեզվաբաններ, այլև ժողովրդական
բանահյուսությամբ հետաքրքրվող քննիչներին ամենուրեք շրջան-
ների համար:

ՀԾԸ ԵՍ «Կարգ-Ժոյ»

Ա. Տ. ՂԱՆՍԻՐԵՆՅԱՆ

ДЭРҮЭЦА ЭВЕ БЭРЭВӨКЕДА

Цава нава зарготына шмаа'гед р'оһлэтеба дьнеда, бса жи нава на к'ордади жь э'франдыне һарэ бэлабуи, дэуламанд у р'ангур'эвин йок жи масалок у хэбэрокин. Ле тд вэрэ һ'эта нава һындьк һатынэ нэшыркыне.

Эва хэбата зарготынан у бэривис'аре хэданнав Г'эшине Шиди we дэрэцэда шйхйле пешын т'амн т'омэрийа у сэрг'аша ван э'франдынед шйһа п'эр'һежэнэ, е кд һ'эта нава нэшырбуна.

Цылате эве бэрэвока т'амкыри бь хэбата салед дрежэ бь дьл у шан инасэркыри—һ'имли бь дэсти хэдане бэрэвоке жь к'орде нэһ'нед Эрмэнистана Советне, жь мбһашре эрмэнийа эмане к'орди заньн жь Сасуне, Мок'се, Шатахе һатынэ бэривисаре. Мэсалок у хэбэрокед бса жи һэнэ, вэки жь к'орде р'еспубликаед Т'фаца Советнейа дьне (жь ед Гбршьстане, Адрбешане, Қазахстане у жь ед маны) һатынэ бэривисаре.

Хенжи бэривисара мэсалок у хэбэроке сэрһэнда т'онкыри, е кд жь чар п'аре we се п'ара дьгьри, бса жи бэрдаготын у шэдывалед тыштаниейа (предметне) анэгор һэнэ.

Дь дэрэша бэривисар у сэрдаһэванна мэсалока бса жи һеса шнэ хэбата дэрэмшкырына ванэ блнн. Уи алида жь шергэ шур'ед һэйи (дэрэмшкырына бь алифбае, на ши-мыск'э-ше, тыштание, т'ематик-фькырдарне) хэдане бэрэвоке wa готи шур'е алифба йане хэбэрнэмэе тер'а дитийа. Эва шур'а бештына, даһа һесайа у нэшал-мк'ана дьдэ, вэки цылате бэрдэст һе т'ам у т'эмам бе шиваркыне.

Дэ фильм дэрбаца бежайн у лавьна хабата Н'эшиг Шин-
дийа „Мэсэлэц у хабароке шмаа'та к'брда" ныхарьн бабын. Эв
энсиклопедийа шмаа'та к'брда-йа з'ире we, арьлбэди у фикр-
дарийа weйа бэдэжсэнэ'тне. Эв нэко Г'эне бона зарготылана,
млэтзана, зманзана гэдэки лавьна, эе бса жи бона гонэки ван
хвэндэвнэйа нэра фрайа, еко зарготына шмаа'тер'а н'эар у
н'эзмэж'арн.

Академикэ ДЭ РСФСЭ
А. Т. Г'АНАЛАНЙАН

БЭРДАГОТЫН

Гредайн գэбулхьрына элифбае к'ордийа т'эээр'а ль бажаре Ереванеда жь сала 1929-а й'эга н'а эп'енэ бэрэвокед зарготына шмаэ'га к'орда (к'орд) чан буиэ¹. Дь нава ханада хатынэ цинвархьрыне знос, бэйт'-сархати, к'лам (ед й'эзхьрыне, говэнде, мерхасне, зар'а), лажжок-ивежок, й'кнат'-ч'ир'ок, мжули, телэрхьстылок, мэсэлэ-мэг'элок у ед дьне. Ле хэрге дьн, чава мэсэлок у хэбэрок, һындьк хатынэ бэрэвхьрыне у чинкьрыне. Нама эве йэке жи эм цошбур кьрыл, шэки мьжулбын боша бэрэвхьрын у бэривасара эвед пашыи жи.

Эв шур'е зарготыне, чава э'йана, т'эне жь чэнд хэбэра хатынэ у тена э'франдыне. Хэр шунэке хана гэлэки сьх, к'орт у кыш, лаконик, ле бале, эв бы сэрэшэна хэва гэлэки к'урьн у п'эр'нет, чава „жи у мер, тэвр у бер“. „Гэһ р'эст ледьхэ, гэһ ч'эн ледьхэ“, „Кэв эвэ ль р'уе кэве быхуна* у гэлэке дьне. Эв шур'е зарготыне, бы шахед хэва, бы й'эзара нава шмаэ'теда хатынэ у тена э'франдыне, готыне, шэк'ландыне у бэлхьрыне, беа жи гэлэк шара нава дэвр у зэманеда хатынэ у тена бирхьрыне. Эв э'франдына нава шмаэ'теда бы навэки шынш, ле бале бы чэнд нава э'йаны, чава хэбэре пешийа, готыне пешийа, гле кал у бана, хэбэре де у бана, гле мэзына хэбэре мэзына, т'имсал, мэсэлэ, мэг'элок, мьсьаһ'эг у ед дьне. Хана шунда хэрге шэдэки дреж эм бык'этана ду глийа, дьбэ р'асти навхьрынед дьне жи быхатана у эв бир баньана, ле ве гаве һе акас бы мэ э'йаны.

Жь шви навхьрына мэ т'эне тер'а дит хэбэра мэсэлэ р'а-ч'э'в быкыи. Эва хэбэра һымбэри ед бирани т'ым шара те готыне.

¹ Н. Алек'саян, Библиография к'г'обед к'ордийа советже, Ереван, 1962.
Ж. С. Мусаваян, Библиография по курдоведению, Москва, 1963.

бса жи бона навкърьна эви шур'е зарготьне те ахавтьне. Ле ве дэрәшеда жи джварик (чотнали) һәйә. Мәсәлә готи, әм за'ф шара ә'франдынед чапһәзын жи фа'м дькыи, чава-ч'ир'оке кыи, м ьжули, қса у ед дыне. Демәк, әв хәбәр—мәсәлә—бы нетахә ф рә жи те фа'мкърьне. Әв кә әве пьрсета мә лазьнә хәбаракә бса, вәки хут һәмбәрн ви шур'е зарготьна шмаә'тейә кыи у кбрт бә, вәки дәст хвәда ви шур'е ә'франдыне фа'м бькыи. А сәр ве йәке әм пәй гәләк пьрс-пьрсјара р'асти хәбәрә мәсәлок жи һатьн (к'окхәбәр мәсәлә, пивп'ьр'тик-ок), вәки ә'вни бона ван ә 'франдынед ч'у'ч'ькә кыи те готьне. Ләма жи әм ве терминә чава терминә бәни бона навә әвә бәрәвоке у ә'франдынед телә тер'а дьбнны. Бь ве вишандайинә чава шәм урьса *посо-вниа, те готьне, чава шәм әрмәниһа **mesud** те готьне.

Ле ль әвә дәрә джварикә дыне жи һәйә; мәсәлок готи, ча-ва иди һатийә бираннне, шмаә'т фа'м дькә т'әшһинһа ван ә'франдына, ед кә кьльн, кбрт, лаконик. Әв кә чава бәлдара избаткьрийә әв ә'франдынед ч'у'ч'ьк жи, һәһер'а бы шур'е (формә) хвәва минани һәвьн, әв жи п'арәвәдьбын сәр дә дәрәши, дә п'ара. Ви глади фрқибуна нета вана һатийә избаткьрьне. Әвә пьрсета йә мәсәлоке, *mesud*—е, нета ә'франдынед сәргьртийә, р'астә-р'астана навә фа'мкърьне, нета ве готи һ'имли тышәки дыне жи фа'м бькыи. Вәки дьн нета ве аләгорикә, чава „Торақа вана даннә сәр ванә ван“. Ль ве дәрә пьрс дәрһәқа торақа у һанда шинә, вәки йәк „даннә сәр“ е дьн, ле бәдә тыштәки дынейә. Әвә, вәки йәк һәқе е дынер'а (е пәһбәри хвәр'а) дәрк'әтийә. Глие ор'еда дийә азбр'бкьрьне, ашкәрәкьрьне. Шбә-хлә хвә пешда бьриә, А ед ви тәһәри, вәки нета хвәви п'әв-гәһезьн—*(фәһтәрәриһәшәһә йәһәһәһәһә)* за'ф у за'фыи. А һәма әвәд бса, чава һатә готьне теңә навкьрьне бь навә мәсәлок.

Дь нава ед вада тә һәв занн шкьлед дәврана шне хвә гьртнә, шиварбуна у азбр'бкьрьна һәр йәкә вана әв вишана әлалкьрьна дәрәшәкә ә'мрә, гредяһи вәхте хвәр'а у ван фькред вәхте пашььр'а, ед кә нава вә'дә шблада ле әдәбуна у бь ә'мре т'әзәр'а һатнә греданә. Гәрке бса инбуна, әвә кәвнбуна у зутьре ве жь ор'е, жь нава зман баһатана дәрхьстьне, һанә жи чава дьбәжьн, әвә бьмьрана, бьдабуна. Эласти-

киһа ван оҥо, ҥәки һәр заманәкир'а, бәҥәрбыкы т'әзә дьбы у тәләбәтәләби һ'өкмә ван замана һәлдәли сәр хә. А ләма жи һәр а'франдыкә бәса гәва дьхвәзи жь һәндә вәжәш, дыһер'и гәзә нет те һәна, чаҥа дьбәжыи, тофле ҥе һәна. Һа дәда, бәса жи дьрәҥымә, ҥәки һәр мәрһәк һында хвәда дькара ҥәкә фа'икь-рына хвә не һане ҥе а'франдыне шровакә. Чькы бәк дькара нетәк дьне һаҥа быбинә, ле йәки майш жи фькьрәкә дь. Ләма жи азәр'бкьрына ҥанә бәса р'әһ'әт һинә.

Ле п'ара а'франдынед ҥи шур'әи дьне п'әҥдһез һиньи. р'әст р'әстанә теңә готыне, хөр'унә, һ'имли бы нета ширәта теңә готыне. Демәк қәҥмандыи чаҥа қәҥымһинә, бәса жи бы шур'әки кьни лаковик теңә р'өкьрыне, бә'са хәбәре глики ҥа „Жыи жи һәйә, жыкык жи һәйә“. Һь ведәре пьрс һым дәрһәҥа жыи баш-данә у һым жи йа хрәвә қолаһиданә. Гли бы нета р'әстанә һатһбә готыне, бәса жи әҥа һанә: „Көр'е п'ак р'адьбә мале чедькә, көр'е хрәв р'адьбә-мале хрәв дькә“.

Әҥа п'ара зарготыне жи бы терһинәкә бһми дьи те һавкь-рыне. Бь ҥе занәбуне, ҥәки аҥана жи бы хәбәре хвәҥа көртын, сьх, лаковик, жь аҥне шәләбе хвә ҥәкә мәсәлоканыи. Сәр әҥе нете жи мә тер'а дит кө ед бәса жи бы терһина хәбәрок һавкькыи (к'өк-хәбәр-аҥа, пашп'ьрт'ик-он). Демәк әҥа хәбәра жи бы һи-шәндәһинә хвәҥа дькара һымбәри хәбәра урьса" поговорка"-бә, һа әриәһийә „*shirgudr*"-а бә. Нетә ҥе терһине-хәбәроке, һәҥне жи гәләҥи һинәни ҥанә.

Гәләк шара жи әҥ һәрәд шур'е зарготыне нә кө т'әне бы шәләбе хвә һинәни һәндәһнә, ле бәле бы нета хвә жи һезики һәндәһнә. Зә'ф шара дьх'әви һаҥа фькара, чька сәр к'иҥан п'аре п'арәҥәки, ҥәки дьи, мәрһи дәдәли дьбә, чька фһан тышт мәсә-локә, һане хәбәрок. Чаҥа—„Дьле фрә шир һавә“, „Дәвә чьҥа дур быч'ерыи, гөһе ҥан сәр һавә“, „Лыҥге п'ехас бәр дәре сол-дәриһанә" у ед дьне. Ләма жи бһидара әҥ жь һәндә шәла нә-кьрына у т'ьме бы һәвр'а-бәрәҥокәкәла шигваркьрына.

Мәсәлок у хәбәрок, чаҥа те дитыне, шәләбе хвәҥа аҥа һезики һәһи, ҥәки бы һәвр'а сәр шур'әки һане жи ҥан-рәкә зарготыне һ'әсәб дьһи. Чаҥа акадеһике Акадеһия бһмаһә Р'СС Әриәһиһтане, мәсәлокһан Арам Г'аналаһийан дьһи-

сэ, әу дык'әнә нава п'ара а'франдыел эрикне¹. У һәрде жи әв нәбетне ә'мырә бсаньн, ваки һәфса зарбежр'а нәһатынә гредане. Ле бәле қәжмандыне бсар'а гредайнә, ваки ә'мырла һатынә кырыне. Паше, р'астә ч'укин, ле бәле жы али сәрашәма хәә гәләки һетк'урьн. Фрқийа ван у а'франдыел эрикнейә дьн әжн, ваки ед пашын дыкарын гәләки фрә у мәзын бын. Ақа мәзын һәр һәк һында хәәда жы чәнд гәһа гартн дыкарә быһишкә к'тебако мәзынә тәр'акн, чава бәйт'-сәрһатийа „Кәр' у К'блык' у ед дьн. Ле әһана, мәсәлоқ у хәбәроқ, чава һатә готыне, гәләки кәртн, ле бәле бы сәрашәм у бы шур'е а'франдына хәәда һәр һәк жы вана дыкара бьбә қийате сәрһатике, дәстанәке. Ләма жи мә бир тиньн а'франдыел жорн. Аһа, чьма тер'а һатийә дитыне, ваки вана жи һ'әсаббькын сәр жанра эрикне.

Пәй ван гәһа, ваки дәрһәқа һәләқәтнед жанра мәсәлоқ у хәбәроқа бун, дьминә әм шьрсәке жи хәәр'а әзбр'б быкын, к'а мә паше ве бәрәвоке чьр'а данийә бы наве „Мәсәлоқ у хәбәроқед шмаә'та к'брда" (к'брд). Чькын һым мәсәлоқ у һым жи хәбәроқ нава веда һәһә, һәрлб бы һәвр'а гредайн, һәкбуһн.

Бы ви тәһәри бын шә сәривисарела бса жи те фә'мыкыне, ваки хенжә мәсәлоқа, кб эә'фын жи, бса жи һәвбәидед хәбәрайә дьне, лә шәрға к'ижавела эи'әшә фраз (а'франдыел фразеологие) жи һана.

Мәсәлоқ у хәбәроқед әве бәрәвоке һ'имли жы нава кбрманше-к'брде Әрмәнистане һатынә бәрәжкырыне, жы кбрманше эәди (ед жы қәбилед ситка, р'ожка, әбқорийа, һ'әсьһийа, орт'лийа, мөһәнда, бәлла у жы ед т'ахмед вәһә ч'ук у мәзын). Әһана, ваки һна лә Әрмәнистана советне, бса жи лә Гәришстана советне бунә бнәли, пешнед вана һ'имли жы К'брдстанед-Турк'нае, Иране, Ираде һатынә. Ле жы шьр 60 чәнд сал бәре жи (1918-а), әв бы әл-бәрәке хәәва жы гөндәд қәза Қәрсә (әлә ситка), жы гөндәд қәза Сәриәлине (әлә һ'әсьһийа, орт'лийа), жы вилайәта Вәһә (әлә әбқорийа) у жы шие дьн һатынә, хенжә ед нәһ'ийа Арағәсә (13 гөнд) у 2 гөндәд нәһ'ийа Т'алине, ваки ауда ван гөндада дьман. Мәсәлоқ у хәбәроқ бса жи һатынә бәривисарә жы кбрман-

¹ П. С. Ҷабураҷири, *Китоби*, Дурӯш, 1980, Ҷ IX—X.

ше-к'орде сар даве мән'мадне-ала бр'ука, шалаана у ед днн, вахи зуда ль гондед дора Ереванода днзнн, бса жи жь бр'укед Қазахстане у к'орлед Адрбешане, Турк'моннае, жь ормаше Эр-маннстана Р'оннае (жь алие Ваши, Сасуне, Битлиссе, Шатахе, Муше, Алашгьре у жь вилайетед днн), вер'а жи ед Сурияе, Либаннше у нәрчед шадате Әрәбийә днн, ед жәхте хвада бь ибранише ван-дәрар'а шнарти кырыә у ибраниши заннн.

Бь эи тәбарн мәсәлок у хәбарокед әне п'ъртуке ед т'ә-шамийа шмаә'та мәнә, Ләма кб бәрәвох бса жи һатийә һашьрыне „Мәсәлок у хәбарокед шмаә'та к'орда“.

2

Чава һатийә готыне, мәсәлок у хәбарокед шмаә'та к'орд жи эә'ф зуда һатийә ә'франдыне, бауәр бьки жь we һене, гана кб шмаә'те хәбардана хвә дәстнекырыиә, Вава хәбардана мерьә данә хәмландыне, тә'мтиськырыне. Бь пешдаһатына хвәва әв сайа нета хвәва к'урва, к'ортбун у бәдәшәһ'тийа хвә, бауәр бьки һәр формаснакә шмаә'тер'а хәбәр данә у бь сьльсәлар'а һәй һатийә, һәй т'әзә буә, Нана зарготыне әнава шур'әки бсаны, вахи гышк жи, анәгори срафоте хвә заннн у зу жи жь һәвдә һадьднн, бәля дькнн. Г'әләки вада, фә'мдәрийә, вахи әв шур'е зарготыне сәре сәрда бь дәстнебуна һинсара we шмаә'тер'а жи һатийә гредане, Шайир, этнограф, т'ариқзәнед к'орд әв шур'е к'ортә к'урнет нә кб т'әне һана һинсаред хвәда данә хә-бәте, ле бәте, бса жи жь алие хвәда ә'франдыиә у биранинә. Вахи дьне бь бәриһинсара һанава жи мжул буә, Ва'са хәбәре, Фәқиһе Тәйра, Аһ'маде Хани, Харис Битлисн¹ у гәләке днн эә'ф шара һмуне зарготына шмаә'те дь һана дәстнеһинсаред хвәда данә хәбәте, шншаркырыне, һане жи дь бьн һ'әкме we хәзынеда жь бар хвә тьштед т'әзә данә һасьлкырын-ә'франдыне.

Зәмане мәда жи гәләк шайир у һинск'аред к'орд мәсәлок у хәбарокед шмаә'та к'орд дь һана ә'франдынед хвәда бирани-нә, Ва'са хәбәре, һана п'әртуха Аһ'маде Мирази, һа бь һане „Биранише мьн“ (Ереван, 1966), әм р'әсти ед wa теи:

¹ Башһер'ә—Фәхи Тәйран, Шейх Сана'н, М., 1965, Ахмед Ханн, Мәм и Ләи, М., 1962, Харис Битлисн, Лейлн и Меджһунн, М., 1963.

Ланге урыс бь хер у баран'ота.

Ць мэрыве нэхэмди,

Ць мришка кор—

Гардо жи йэны.

—К'азыг, мьек'ане то

Ць к'едарейя?

—Би дьзана!

Ед бса эм нава барэвокед шайире к'орди демократ Ца-
гархчинда жи дьбиньн, чавя:

Шам шэкрэ,

Ваант ширьнтьра.

Дури бь нури.

Пирбум, дьл пар нава², у ед дьне.

Масалок у хэбэрокед шмаэ'те к'орд чавя э'франдынед
кортэ бэдэвхэмлэ ширэтк'арие, бса жи шне хвэйэ лайнц дь
нава к'тебед майя змане к'ордида гартыдэ. Эва йэка йэла дь
вахте хвада Лазо (Гнакоб Г'азарйан) бса кьарбу у гана эм ина
ль к'теба кийэ „Элифба“, йа бь н'эрфе эрмэни динер'ым, к'и-
жан сала 1921-е ль бажаре Эцимизанне Натийэ чаккьрыне, бь
наве „*Souda*“ („Шэмс“), дьбиньн, вэки эми бь имуе зарготыне-
р'а т'эвайи, галэж масалок, хэбэрок, телэрхьстынок жи анинэ
орт'е, чавя: „фр'ина мришке н'этанн калине“, „Бэрхе нер сэба
к'ер“, „Мер дьмьрэ нав дьжинэ, шер дьмьрэ, ч'эри дьминэ,
дийаела мерани дьминэ“ у ед майни. Ви гэфэри, башэр быкэ, дь
нава т'эмаийа к'тебед зминда, бса жи нава к'тебед дэрсайэ ли-
тературае у зман-номада (грамматика) т'ым шара масалок у хэ-
бэрок натийэ чаккьрыне¹. Масалок у хэбэрокед шмаэ'те бса жи
шне хвэйэ лайнц навбэйна хэбатед блмида шиварбуна. Олм-
дарел к'орд бова избаткьрына пьрсед пешийа хвэ, пьрсед филосо-
фие, зманзание, этнографие у ед майни бэрбэр'и ван э'франды-
нед шмаэ'те жи бунэ. Т'аризане к'орди э'йан Шэрэф-хан Бид-
лиси (qdr'на 16-а), вэки „Шэрэф-нома“ хвэ бь змане ферьзи

¹ Segeerxwin, Sewra azadi. Sam, 1954.

² А. Азев'саян, Библиографна к'у'ебед к'ордийа советос. Ереван, 1962.

нишенин¹, чакла эм дьбинин, дуса гэлэк мэдэлөк у хабэрокед шмаа'та к'орд бы змане фарьзи нисенин, бона һиндариин (аегэр'-андина) к'ижане хобатөкө шөдл дькара бе нисаре. Дэрэша һиндари у бэрэвкьрына чийгетед этнографнае, бса жи бэрэвкьрына имунед зарготына шмаа'та к'орд, филологе к'орди э'йан Мала Мәһ'муд Байязиди (фбр'на 19), е кб дәстнисаре хвэ спартына А. Д. Жалба-байлозе Урысте ль Эрэбрөмө², хобатөкө һелэ кьрибэ.

Олмдаре советне, докторе бимед филологне Ч. Х. Бак'аев бона һиндариин зараве к'орде Адрбешане, эжи бса жи мэдэлөк у хабэрокед сэр ши зарави бэрэвкьрына у сэр һ'ине вана жи пьрсед пешийа хвэ—е зманзыне данэ шровөкьрыне³ у ед дьн.

Э'мре мәда незаве бса жи пешла һатына, вөки бы бэрэвкьры, һиндари у бы иэнькьрына мэдэлөкө мжул буна.

Вана гэлэк шара эв э'франдына р'ожимэ у коваред к'ордны шөдэ-шөдлала данэ чанкьрыне. Ава, шэм ма, ль Эрмэнис-тане, мэдэлөк инава р'ожинама „Р'йа т'эзэ“-да һатына чанкьрыне⁴. Бса жи жь вэлэте мә дэр ан ван коваред жерьнда р'астн вана тен, чаваш „Һэвар“, „Гелавөж“, „Дөнгө гети т'эзэ“, Двари К'орд-стан“, „Р'өжи пу“, „Р'ованин“ у һәрчед дьнда. Демэк ава, мэдэлөк у хабэрокед к'орди бы сайа сэрөщана хвөйэ к'урэ п'эр'-нет, бы сайа шөлөбе хвөйэ көртэ р'ит'мкьрийа бэдэвсьна'ти, Т'ымшара гөһдариин шайир, нивск'ар, бимдара, бэрэвкьре зарготыне данэ сэр хвэ у ль инава э'франдына-хобате ванда һатына бирание.

Эв бса жи бы шур'е хбр'н, ван инава бэрэвокед зарготынеда, вине жи шөдл, бы бэрэвока һатына чанкьрына. Чьра мөва э'йанэ бэрэвока мэдэлөк у хабэрокед к'орднын пешин хөдане к'ижане Немайил Һадрийэ, сала 1933-йа ль Бэг'даде бы иаве „Қысэйн пешинап“ (бы һ'эрфе латини) һатийэ чанкьрыне. Душер'а, дуса ль Бэг'даде дб бэрэвокед дьн жи чанбунэ, йа Маруф Шпваки бы иаве „Һ'эзар беж у бөнд“ сала 1938-а у йа

¹ Шараф-хан Бидлис, Шараф-наме, т. I, М., 1967.

² М. М. Байязиди, Ислам и обычаи курдов, М. 1963. Ота жи бьшөр' ар-хана институт Академни Р'овьлатландынея Т'Р'СС йа и'арэ Ленинграде, дөст-хота Д.—447 № 1 (бы змане к'орди).

³ Ч. Х. Бак'аев, Язык азербайджанских курдов, М., 1965.

⁴ „Р'йа т'эзэ“, с. 1956 № 19, с. 1948 № 27, 69, с. 1962 № 53.

Мәһ'муд Хал бь нава „П'әнди пешниш“ сала 1957-а (дәрәд жи бь һ'әрфе ә'рәби). Дь дәрәши нәшрқарыш мәсәлока бса жи Аладди Сәшәди дь нава к'теба тхәйә „Мижун әдәби к'брдн“-да (Бәг'дал, 1952). Мәһ'муд Т'омиқ Урдн дь нава бәрәвока „Фолклора к'брдн“-да (Бәг'дал, 1961) әш шигвар қарыш у ед дь.

Дь Әрмәнистана Советнеда шә дәрәшәдә әп'әшә хәбәт һатийә қарыне. Әш йәк жь алине мә дәстәбеу, дәрһәқә к'иҗанә-дә шә наше бе готыне.

Дь Ереване сала 1979-а к'теба М. Хамовиш „Фәрһ'ыга к'брдн—р'усийә фразеологи“ һатә нәшрқарыне. Дь шәдәрәдә пеизни 8000 фрази шигварбуна. П'арәкә әшә хәбәтәдә т'әриҗә бәрәвқарыш у ләһ'һәр'әндишә мәсәлока жи һатийә шисарә¹.

Сала 1969-а у сала 1971-е дь Ереване Ордиҗанә Шәлиә дә бәрәвок дәшә нәшрқарыне бь сәривисара „Мәсәлә у мәг'әлоке шмаә'та к'брдә“. Бәрәвока пешыи жь һ'әрфи—А—һ'әтә һ'әрфи—М—, йә дәлә жь һ'әрфи—М— һ'әтә һ'әрфи—һ—, Бәрәвок сәр һ'әтә әлифбәе урыси һатийә чашқарыне.

Фолклорист-филологед к'брд нә кә т'әне бь бәрәвқарышә мәсәлоқ у хәбәрәкә иҗулбуна, лә бса жи бь дәсти т'әриҗә әшәна бь шмаә'те дәр у шигвар дәшә наскырыне. Ашә с. 1937 К'ануран Ә'ли Бәдърхан т'әши шисқ'әра франс Л. П. Margueritte дь П'аризе бәрәвоқәкә мәсәлоқ у хәбәрәкәд шмаә'та к'брд бь т'әриҗә змане франси нәшр қарышә².

Сала 1947-а дь Ереване жь алине мә бәрәвоқәкә зартына бь змане әрмәни һатә т'әриҗәқарыне, дь нава шәдә бса жи мәсәлоқ у хәбәрәкәд шмаә'та к'брд һатийә шигварқарыне³. Сала 1961-е жь алине К. К'. К'брдәе (Q. К'брдә) у С. Б. Р'уденкоә бьр'ә мәсәлоқ у хәбәрәкәд шмаә'та к'брд бь урыси һатийә т'әриҗәқарыне⁴.

Сала 1972-а О. Шәлиә у Ш. Шәлиә дь Москвәе бәрәвока „Мәсәлә у мәг'әлоке к'брдә“ (бь змане к'брдн у р'уси бь нава

¹ М. У. Хамовиш, Курдско-русский фразеологический словарь, Ереван, 1979.

² L. Paul-Margueritte, L'Emir Kamuran Bedir Khan, Proverbes Kurdes, Paris, 1937.

³ Հայկի Զեղի. Քրդ-հայկ ֆրազեր. Երևան, 1947.

⁴ Пословицы и поговорки народов Востока, составитель, Ю. В. Брегалъ М., 1961.

«Курдские пословицы и поговорки» дана нашькырыне. Пешготынед бэрэвоке бы змане урыси у к'орди хатынэ нисаре, мэсэлэ бы и'эрфе латинива у бы змане урыси хатынэ г'ардмакырыне.

Бы ви гəһари, и'имли нава вии салец папшада, бона бэрэвкырын у нинариша мэсэлэц у хэбэрэкед шмаэ'та к'орд э'ещэ хэбат хатынэ кырыне, эш жи һым ль шэлэте мэда, һым жи ль шэлэте дэрэжэда бы и'эрфе шйда-шйда урыси, (латини, э'роби) бы змане к'орди (корманши-сорани).

3

Баривисара имуне зарготына шмаэ'та к'ордр'а г'эжайн, бса жи бы баривисара мэсэлэкед шмаэ'тева шайир, р'ешви, филолог, этнографед шмаэ'тед дэр у шивар жи мжул бунэ.

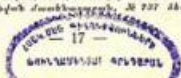
Эве дэрэшела һе галаки зуда шайире фарыз һаж мэсэлэц у хэбэрэкед шмаэ'та к'орд һэбуна у э'ф шара нава э'франдынед хвада данэ хэбате. Сабэбийна эве йэке һэбуна и'ылыбэт. Бэре э'шлыи к'орд у фарыз шиваред қадимыи, г'ыме жи имуне зарготына шмаэ'тэке дыкарыбу дэрбазн нава зарготына шмаэ'та данэ шивар быбуна, һа дэда жи ль һе дэре һьрса иезикбуна змане һэрлэ шмаэ'танэ. Бы һе һете жи готи эш шровэхыи ахафтына вии мэсэлэц у хэбэрэкед к'орда, шэки нава нисаред Фирдуси, Са'анда дьбинны¹.

Бы һьрса бэрэвкырына мэсэлэц у хэбэрэке шмаэ'та к'орд, бса жи баривкыре эрмэви мжулбунэ, баривисана. Ве һьрседа нисара һешын һа сала 1711-инэ, бы һаве: «*Գրչերեն թեզիքը և տեսնագրչերենը*» (бэйт'ед к'орди у шьер). Эш дэстивисара иһа ль Ереване ль Матенадарана сэр һаве Месроп Маштос данэ. Мэсэлэц у хэбэрэке шмаэ'те дэстивисаре бы и'эрфе эрмэви хатынэ баривисаре, ле бэле бы змане корманши, чаша².

A 71529

Եւս ճաշի փրս,
Եւս կարգանիս ստոր,
Մաշի փրս
Զու գրեալ գլորի.

¹ Ковара «Пар'ма», Тегран, 1966, № 9, р'у 467 (бы змане фарсыи).
² Մերսոյ ճաշտոյքի սովորի ճանաչողութիւնը, № 737 ձեռագիր, էջ 119—121 և 126—131.

даса һыа бы змане кърманши, һыа жи т'эршма бы змане эрмэни һана. Ви шохъанда бса жи хэбэроке бэрэвкыра бэрэвкыа Г. Багруни, вэки мээлоок у хэбэроке кърманши теда ши буэа (*Рассказы о жизни в горах Арцаха, 1920*) у ед дьа.

Иһа пьрс пешла те, ч'эка чаша бьдьяэ шровэкырыне, вэки бэрэвкыре эрмэни бса жи мээлоок у хэбэроке кърманши бэрившиснэ?

Пьрса пешыа эвэ, вэки шэла готи гондне Эрмэнистана Р'овале галэка кърманши занбуи у галэк шара ииуе зарготына кърманши бы кърманши готына. Бэрэвкыр, вэхте бса мэшбур дьбу, вэки жы заре вана хенжы ииисара ииуе зарготына эрмэниа, бса жи жы шэм вана ед кърманши жи бэрбывшисы. Ава, һама мээлоок у хэбэроке қэбила һайдара, вэки чаша мэ гот, һайкуни бэрившиснэ, һэки эрмэни—Мкртч Һарут'иуиһан жы гонде Т'ахе ль сэр мэнг'ица Шатахе жер'а готыа. Һайкуни дьивиса: „Мкртч Һарут'иуиһане жы гонде Т'ахе ль сэр мэнг'ица Шатахе, вэки бьмэдне гонде Ар'ехе аине Песандаште буяа, эв мээлоокан бы заре бэрэка һайдэра готыа¹. Бса жи иифыр'е шмаэ'та к'орда, Һайкуни дьса жы һэки эрмэни—Нерсисһан бэрившисыа, жы гондне Гандзаке ль сэр мэнг'ица Арч'ешэ².

Ль ведэре пьрсэка дьа жи һайа. Бэрэвкыре зарготына эрмэниа бса һэбуиэ, вэки зар'отыа хвэда кърманши занбуиэ. Эв шмаэ'т ванаар'а, чаша дьбежыа, шмаэ'тэка һ'адал буяа. Галэк шара к'орд у эрмэни һ'алэкида буиэ, һатына зерандыне жы аине дэвлэта, у иииск'ар, этнограф, зарготыниисе кэ кърманши занбуиэ, жы зарготына ве шмаэ'те һ'эзкырыэ у вана жи һында хвэда эв бэрэвкырыэ у данэ нэшыркырыне. Жы ед бса һама һэк жи профессор Сог'омон Ег'назаров буяа³, вэки бы хвэ жы гонде Дэвалуе буяа (иһа Масис ль сэр нэһ'иһа Арташате). Ль ве дэре бса жи галэк малед кърманшиа һэбуиэ. Лома жи Сог'омоне ч'ук һама зар'отыа хвэда жи змане кърманши занбуиэ.

¹ Հիմնական տղամարդիկն ընդգրկուած, Կարտր Զ. Մուկիս—Վարդաշապուր, 1908, էջ 271;

² Ведэре, р'у 321.

³ Записки Кавказского отд. инст. Русск. геогр. общества, кн. XIII, выпуск второй, Тифлис, 1891.

Бона филологед арманийа бса, дь дэрэши һиндариийа иму-
 нед зарготыла ве шмаа'те бы т'амши, бса жи мээсэлөк у хабаро-
 када шйда готи, тыштэки дыне жи гарэне бе готыне. Уана нэ аф
 т'эне шмаа'та арманийа бы ве хэле дава паскырыне (С. Гайкуни
 у ед ды), ле бале бса жи шэште хвэда шмаа'та урыса жи бы
 зарготына ве шмаа'те дава паскырыне. Гома шадатыйа ве йа-
 кейа хэбата профессор Сог'омон Ег'назаров дэрэца а'дат, р'эбуи,
 р'уныштавдына к'брлед дора Ереване. Джи бса жи нава ве шма-
 да а'панда имуне зарготыла шмаа'те шигаркырына, пер'а жи
 мээсэлөк у хабарок бы к'эрфе латини, бы змане кбрманши у бы
 т'эршма змане урыси¹. Дь дэрэши бэрэвкыри у чакырына иму-
 нед зарготына кбрманши бы змане урыси, мэрия т'эре С.
 Ег'назаров һэцбэндэ хэбата Пётр Лерхе к'брлэди душайкырийд.
 П. Лерх һэлэ салед 1850-и бы к'брлэдиывеа мжул бубу, пер'а
 жи дэст бы бэривсарэ имуне зарготына шмаа'та к'брд кырбу,
 т'эни жан жи мээсэлөк². Ван салед шшыи мээсэлөк у хабарокед
 к'брди бса жи жь аине филологед Европэе һатына чакырыне.
 Эвана дби'а бы змане франси нэшрыбуна, чава хэбата Роже
 Леско³, бса жи жь аине Томас Буа у ед ды⁴. Эи хэбате т'эр-
 шма, һиндари хвэ-хвэ избатыйа ве йакена, к'а мээсэлөк у
 хабарокед к'брди жь аине сэрэцэм у һостати а'франдына хвэ
 чьда һежэ у лэйици гбһэарыйа бмдара буна у нава шмаа'тада
 һатына бэлакырыне.

Хэбата мэ жи һында бэривсарэ мээсэлөк у хабарокед шмаа'та
 к'брд жь сала 1929-да дэстнебуийа, гавя мэ ве сала ль мэк'т'эба
 гбһеде Qбндахсаздеа (иһа Р'иһа т'эзэ) ль сэр нэв'иһа Г'эши-Хали-
 ле (иһа Арагас) дэрс дьда. Бэривсарэ имунед зарготыне дыпер'а,
 мэ бса жи нап-нава мээсэлөк у хабарокед р'асти мэ дьһатын бар-
 дынвысиси. Ле паше, шэште ам бона һинбуне шигбһези бажаре

¹ Там же, стр. 155—158.

² П. Лерх. Исследования об иранских курдах и их предках северных хал-
 декс, кн. 2. СПб. 1857.

³ H. Lescoq, Textes Kurdes, t. 1, Paris, 1940.

⁴ Thomas Bois, The Kurds, Beirut, 1956.

бильяси, бэрэв быкы, чэтиэйикэ маэи дь пешийа ма сэкии.
 Шьэ' пешда бат, дьбэк, эв жи эи э'мьре аһьда нек нэиым,
 ниве р'еди бьиньым? Ван мтаалд һэргав-дэгав р'эһ'эти надьда
 ма у нава мада тырс жи пешда бат. Эв жи нэ кэ т'эне нафса
 мэр'а гьредийи, ваки эи не ыкарбыи бэрэвбыкыи, бэрэвильяси,
 ле йа дьи жи эв бу, ваки р'о бы р'о дь бэр ч'э'не ма имуне
 зарготыне дьһатына биркырыне, пер'а жи масалок у хабэрок.
 Ахьр дь һена ви зэманида иди эв оде бэре, кэ эвара бьэиисед
 гондайо нахвонди бэрэви сэр һэалдэ дьбуи, сэһ'ата имуне зар-
 готыне дьготыи, пер'а жи масалок дьготыи, иди һатына һьлдэне.
 Дэвса вина мак'т'аб, р'адно, дурдильнок, р'ожнэмэ, к'теба гьр-
 тынэ. Wer'a т'эвайи масалок у хабэрок жи жь орт'е һэй теиэ
 һьлдэне, ед һэйи бэрэбэрэ теиэ биркырыне, ед т'эзэ жи кем
 пешда теи. Хьэнокэ шмаэ'те дэвр у зэмана хвэйиэри, һэма
 дь бэр ч'э'не ма, чава дьбежыи, р'о нава нивро дьһ'оһа, бэ-
 тово дьбу. Эве фэ'мдарие не р'эһ'эти надьда ма. Готи бьэозандэ,
 у ма қраркьр, ваки чава жи һэба, хвэ п'ешк'еши ве ог'ра гэ-
 локи фэрэ быкыи, чь тэһэри һэба, бы шохёле бэриавсар у бы
 бэрэвкырына ви шур'е зарготыне жи бьыи. О дь ве хэм-хьаледэ
 готына В. Дал, бэрэвкыре масалок у хабэрокед шмаэ'та урьсыйэ
 э'һан һатына бира ма, ваки һэрге вэхтеле бэрэвныкыи у хвэйи-
 тие ле накыи, масалоке бидэбьыи, бса бьһ'эһа, чава буза
 баһаре. Эви ивисай: „Һета мь эв бу: бэрэв быкыи у чьра ма-
 шал һэйэ бы т'эмаи бэрэвбыкыи ван тынта, чь кэ һэйэ у ча-
 ва хэһэиэ (запас) бона хэбьтандына пашвэхтне у бона гьшкэ,
 ед кэ ве сэр вана бьхэбьтыи у бена сэр фикра к'бтасне“¹. Бь
 аве фэ'мдарие жь сала 1967-а чава хэбата плане, ва Института
 Р'оһьлатзанине, ма гомрэх', бы к'бд-ш'эд дэст бы бэрэвкырына ви
 шохёле гэлэки шэфак'еши в'эзкыри кьр. Бэре э'влыи ма дэст-
 пекьр бэрэв быкыи ван масалок у хабэрока, ед кэ һатына чып-
 кырыне, салед шбдэ-шбдэда, бэрэвокед шбдэ-шбдала, йа дбда,
 нава архива Института литератураеда йа бы наве М. Аберг'ан у
 йа Института р'оһьлатзанинеда нава салала ви'ещэ масалок у ха-
 бэрок һатбуиэ бэрэвкырыне, дэстивсар һабун, ма эв жи доста-
 ник. Йа сьсйа, ма дэстпекьр һэрче бэрэвокед бы змане к'брдийэ

¹ В. Далъ, Пословици русского народа, М. 1957, стр. 13.

зарготынейэ чыкыри быхуны у жы нава вана мээсэлөк у хэбэрөкөд т'эзэ һалды, дорхы. Вер'а гредайи бса жи ма һарче мээсэлөк у хэбэрөкөд нава нинсара майэ бэлэддэ. газета „Р'яа т'эзэ“-дэ, к'т'ебед дэрсэ зминда һатбуно чыкыри, бэрэнькэр. Иа чара эж бу, чэди чь кб нава салада ма бэрэнькэрбу (һэрчед дәстниисар, ед чыкыри) ма бэрэни сэр һалды кэр, у дәстбы чуйни ван гөндөд р'еспубликэе кэр, ль к'едэре кэрманц у армэине кэрманцизано һоно: гөндөд нөһ'ийа Аг'баране (иһа Арагас), ед нөһ'нел Т'алине, Гоктембергане, Эциманне, Арташате, Абошгане, Авитаракө. Бса жи галак мээсэлөк у хэбэрөк жы ц'өрлөд бажаре Греване бэривисни у ед дора у бэре бажер. Хен жы we, эж вөхтөкө дреж чунэ Гөрштане, бажаре Т'биаксене, ль к'едэре кэрманц зө'фын.

We шунда гөлөк шара жи, бса фэв'ынойэ, вэки бы һ'эф'тиһа ма зарбей т'эглифи мале кыриэ у жы вана жи мээсэлөк нинсина, ле тб вара бы вер'а т'эвайи ма т'ерса бэривисаредэ чөтпайкэ зө'ф тран к'ышана. Бэривисара ижуе эве жанра зарготыне, бса жи йа афоризма у хэбэрөд бы баскани, телдэр хыстынока, фраза (хэбэрбэлдэ) вэки шар-шара ма бэрдынисн, эв'да жи р'эһ'эт ишибу, ишь'ер'и we йэке, вэки мээсэлөкбей дыкары гэлэки заньбы, ле мина ч'ир'ока, к'лама, ши бы ши нькары башы бира хээ у ду һэвр'а бежы, йане жи дуһөндө р'езкы. Бэ'са хэбэре, бөһү'-сэрһатийа „Мам у Зиһ", һэрге йөк занэ, дыкарэ серида дәстнебыкэ у һ'эта хлазие бы бинэке бежэ, е бэривисе жи һэмни иһ тәһэри дыкарэ бэрдынисэ. Бса жи бэривисара ч'ир'окалэ, ижулийа у к'лама. Бы глики, һэр шур'э-ки зарготынейэ дыи р'эһ'эт у һеса дыкарэ бе бэривисарэ, ле йа мээсэлөк у хэбэрөка-на, эж бса наен бира мерья. Бэривисе жи нькара наве мээсэлөка бежэ, бинэ бир, чьмки эвэ бенавыи. Эва-на, чава һатийэ готыне, вөхте хэбэрдане дыкарыи пешда бен, гөлөк шара ньшкева, чьмки һөндөр'а нэгредайинэ, һэр йөк э'ф'рандынэкэ, Хейжь we, һэрче бэр дыһансэ жи дык'эвэ һ'алэки нэт'е. Бэ'са хэбэре, эж дыкарэ жы зарготи һивн быкэ, вэки бөһү'-сэрһатийа „Хөще у Снабэнд" бежэ. Эж жи һэрге занэ, дыкарэ ши бы ши бежэ, ле йа мээсэлөк у хэбэрөка бса иһнэ. Ль педэре һэрс гэрэке шур'эки дыи бе готыне, гредайи дор у бэре

мәсәлоқбежр'а. Аша, әм бежын дәрһәңә ч'нада, чыка чь заньн дәрһәңә шанда, ч'нае бьндла, ед ч'укда, ед дур у незикда, ед гәли-гәбозда у пьрсед дьн, йәне жи дәрһәңә әве, ч'әма, әрқа, кания, гола, ба'рада, чыка к'н чь занә. Пьрсед wa галам шара нә кб т'әне мәрйәкчир'а дьһатынә готыне, ле бәле бса жи нәфәре малер'а, дәр у шинарр'а, һәрче we дәне һазрар'а. Wахте бса гли жь бәр һәндб р'адьбуи, готыш мәсәлоқ хәә-хәәбәр вешда дьһат, һәр йәк, һәрче занбу, һында хәәда чәндьн чәнд инуно дьгот.

Йа дбла, мә бона бәрнвсарә мәсәлоқә мет'одәкә wa жи дәстнекьр, бь алик'арийа мәсәлоқәд бәрәвбуи, ед мә ә'йан, мә бь шана дьшер'банд ед бь мә нәнас бьдьянә бәйансарьне. Wахте wa диса ган ль бәр һәндб зедә дьбуи. Бә'са хәбәре, wахт һабуйә, мәсәлоқәкә wa готийәс: „Змане хwәш ма'ра жь қбле дәрдыхә“. Сар не мәсәлоқә ед т'әзә зманр'а гредайн дьһатынә ор'е, чәwa „Змане сора, дур у незик, һәндб тина“, „Зман п'але хwәйе хwәйә.“ Йәне жи дәрһәңә қызала дьгот чәwa: „Қыз лара шкәстийә“, сар weда дьготын. „Қыз назанд, гбндәк базанд“, „Қыз т'әшыйа де һьлтинә, кбр' шадаре бәве“ у ед дьн. Денәк, пьрс бь ви тәһәри дәрһәңә тьштәккланә, дәрһәңә дәрәщед ә'мыр. Бь не йәке жи айһай, әп'ешә мәсәлоқ мә бәрдинен.

Йа сьса, ә'йанә, wәки эднне Әрмәнистане, пер'а жи ед Гбршстане змане әрмәники заньн, wахте бәрнвсарә, гана мә мәщәле дьн нәдьятын, гәләк шара бса жи мәсәлоқ у хәбәроке шмаә'та әрмәнийа данн ор'е. Әм бежын йәкә wa мә дьгот: „*Ազգիս Գեղը Խորհրդի Հետեւ, իմաց՝ Թրու է*“: Wан чәха пер'а-пер'а мәсәлоқәд шмаә'та мә дьһатынә ор'е „Дәве һ'ьрч'е нәдьягьһиштә сева, дьгә, чьқа тыршә“ у ед дьн жи сәрда зедәкьрын, һ'ьрч'ер'а, севар'а гредайн. Йәне „*Մի գլուս կողք Խորհրդի Վեպեր Խորհրդակցութիւն է*“—дәст хwәда йа кбрманщи даннн бира хwә, wәки „Ч'еләкәкә р'ехаси наәе гар'анәке хрәв дькә“. Ль вра жи диса гәләк мәсәлоқәд т'әзә сәрда зедә дькьрын, ч'еләкер'а, гар'анер'а гредайн, йәне жи ед бса жи дьк'әтынә бира шана, wәки қә ч'еләкер'а у гар'анер'а нәдьятын гредане. Гәләк кбрманше р'еспублика мә жи адрбешани зә'ф р'ьнд заньн, ед днне мәв'нәдне, мә бса жи бь мәсәлоқ у хәбәроқәд адрбешани ши-шияа данн

орт'е, шана жи ед кӱрманши дьготыа, ба'са хабӱре: „Сӱбр здан саламт олар“—кӱрманши „Сӱбр с'ана“, аине жи „Сан ага, мэн ага, шиклӱри ким сӱг'а“? кӱрманши: „Эз аг'а, т'д аг'а к'е голька бьва нан баг'а“ у ед дьн.

Ма бь ви шур'ӱи мӱсӱлок у хабӱрокед урьси жи данин орт'е, бса жи бь сава шана, Һӱрте кӱрманше урьси зонбу (дӱп'а ед Т'билисе), ед кӱрманши дьк'ӱтыӱ бира шана, дьготыӱ мӱ. На чара, бона бӱрӱнкьрына мӱсӱлока Һ'ӱлбӱт р'ӱнд дьбу, шӱки мӱрья ль гӱндада шӱхтӱки дреж бьма, шӱхте э'рф-э'дӱш'а, шив у шана Һазьрбуфа, ле эш Һӱк жь дӱшата мӱрьяки дӱрӱ. Е бса, дӱлӱм дестда, готи шӱхте шив сал у замана Һӱбӱ, бира ви р'ӱнд буфа, шӱки Һӱрр'о бӱрӱ бӱрӱ ед т'ӱзӱ бӱрбывисӱ у сӱр ед бӱрӱнбуфиде зедӱкӱ. Һ'ӱлбӱт, ма эш жи шӱр'банд. Дьшумӱ меван. Һӱнд р'ӱжи малӱкеда дьман у шӱхте бса тӱ Һӱв дьшӱр'и Һӱфӱре мале шана хабӱрдана хвӱдӱ шарна Һӱки, дӱла данин бира хвӱ, ма жи дӱст хвӱда дьшывисӱ у Һана бь шан мӱсӱле готи, бса дькьр, шӱки ед т'ӱзӱ жи бена бира шана. Ле эше Һӱке зӱф Һӱд'ышанд, чьма кӱ алики шӱхте меванне кьн бу, аине дьн жи малыӱ бса Һӱбун, шӱки Һӱфӱре шана гӱлӱки Һӱндык мӱсӱлок у хабӱрок дьлхфтыа.

Бь эш тӱдӱри мӱсӱлок у хабӱрокед эше бӱрӱвоке жь гӱлӱк у гӱлӱк мӱрья-жына, мера, кал у шира, цыа у кӱр'а, Һ'ӱта жь зар'а жи Һӱтыӱ бӱривисаре. Хабӱроке, жь шан Һ'ӱнуфа, к'и кӱ р'ӱсти ма Һӱтыӱ, карбуӱ жь Һӱке Һ'ӱта чӱндьк чӱнд мӱсӱла бежыа. Бса жи мӱрьяе хвӱе шур'ӱ-шур'ӱ п'еша, чаша гӱндие шӱхтӱке т'ӱкмала, колхозван, ед хабӱтчид совхоза, тракторист, комбайнич, шван, гаван, Һӱздош, ч'елӱкдош, баг'ванчи, т'ӱвынчекьр, кӱванне мала, чь п'ешӱи бежи р'ӱсти ма Һӱтыӱ у гӱтыӱна. Гӱрӱке бса жи бе гӱтыӱне, шӱки хенжи мӱсӱлокбеже гӱнди, бса жи мӱр'а гӱлӱк мӱсӱлок гӱтыӱна кӱрманше бажарада дьминьн, хвӱе снӱ'тед башцӱ-башцӱ. Ль ведӱре шӱда готи кӱрманше бажаре Т'билисе гӱлӱк гӱтыӱна. Гӱлӱк э'фриндыа бса жи жь бнӱше к'ӱрдӱ бажаре Ереване, Һоктемберйане, Эшнадзине, Ленинане Һӱтыӱна бӱривисаре. Шӱде бӱривисаре бса жи Һӱта бӱрӱкьрыне, шӱки Һӱрте ӱм р'ӱсти мӱсӱлокбежед зӱф зана Һӱшатана, дӱемӱ мӱс мӱг'дарӱки кьнда ашцӱ нмуне ше жанре бӱрбывив-

сыйа. Бь пьре у пьрсйара эм бь мэрьвед бса навсэрэйд дий'а
 зал у пир қасьдин. О шана һақне жи арни'арико баш данэ мэ.
 Жь шана эм ияне чанд һафэре э'мьрда мазьн биньн бир, шэки
 эмэке шана дһа зедэйд, чэвт—Ә'адне Архан, 85 сали, бьзалне
 бажаре Ереване, Ә'адн Броһан 79 сали, жь гөнде Налбаналане
 ль сэр нөһ'ийа һоктемберйане, Бемале Кяко, 80 сали, жь гөнде
 һоктембере ль сэр нөһ'ийа һоктемберйане, З'воһа Иэо, 72 сали,
 жь гөнде Н'экко ль сэр нөһ'ийа Т'алне, Говаллане Муса Метө-
 ван, жь гөнде Аршалауьсе ль сэр нөһ'ийа Әлмивэине, Мөшһте
 Слеман (Слеманос) 69 сали жь гөнде Т'айтане нөһ'ийа Арарате,
 Н'анзое Бадо, 80 сали, жь бажаре һоктемберйане у галэке дьн.

Бса жи вөхте бэриньсара мөсэлөк у хөбэрөк, чэва һатийа
 биракнне, г'реде эздн (шех, п'ир) мөр'а галэк готьн, авэ:
 шех Дөвреше К'алэи, 50 сали жь гөнде Шамираме ль сэр
 нөһ'ийа Аштраке, шех Әфәнди, 80 сали, жь бажаре Т'били-
 сие, п'ир Фөкое Мраз, жь бажаре Т'билисие, шех Ә'г'аре Шаро,
 70 сали, жь Ереване у ед дьн. Ле бэке, иява гьшкэда мөр'а шех
 Дөвреш эә'ф готьнэ. Әви эп'ешэ хвәнди бу жи, блйан, галэк
 у галэк имунс зарготьне заньбу, бь жанар'а г'өвайн бь сэдэ
 мөсэлөк у хөбэрөк заньбу. Т'эне лэзьбу мэрьн пьрсэх башийа
 бирэ ви у әви дьнарбу ве дэме шөкэ 10—15 мөсэлөк у хөбэ-
 рөк сэр һөвдө быгота. Эмэке ви не дэрәщедэ галэки бөр бь
 ч'э'ва, шөки эм р'өжи иро бса дьшөк'риньн.

Бона не г'амк'рьна мөсэлөк у хөбэрөк, мэ нө дит, шөки
 ндэ эәфта мэ дэрэ диса ер бь ер бьгэр'ын, нө мэрьвед ве
 жэвра занэ бықсэьдн, ви чэки әи бәрбәр'и галэк блдлар,
 нвиск'эр, жур'налист, хвөндк'эр у дэрсларед к'брд бун. Гиньн-
 кьр, шөки әв жи али мэ бькьн-мөсэлөкөд хвө у ед хэлде бәр-
 бьньнисьн. Ве дэрәщедэ һьнэка бь һ'элк'рьн шаба мэ дан. Әпө'-
 шэ мөсэлөк мөр'а готьн у шандьн, чэва бьшөлиед Ереване—
 докторе блмед г'ариче Шөкьрое Мһ'ойн, кандидатед блмед фи-
 лологие Мак'симе Хәмон, Князэ Ибраһим, кандидате блмед
 к'имнае Тосьне Р'әшид, шайир Ферике Усьн, журналист—Титал
 Мурадов, Аһ'маде Гөгө, Барие Мәһ'муд, Ә'гитте Сыншо, пөвсонер
 Вардан Варданйан, хвөндк'аред Университета Ереване—Ә'зизе
 Шәво, Ишхане Ә'слан, Мералине Бәк'эр, Зөра - Ферик, хвөнд-

К'аред Института педагогике йа сэр наве Хачатур Абовян—Мразе Уао, Москоне Шамал, Ан'маде Г'эно, хвондк'ара Института змане урьси и змане дэрэка бь наве Брыусон—Светлана Байлоз, йа хб бса жи т'эни р'езкырна қилатайа алфавитне буйа, хвондк'аре Института зоовете Вазире Фарман, дэрсларед нэһ'ийа Арагасе—Щаэоо Мэмо, дэрсларе эмэкдар, жы гонде Сип'ане, Сьһ'иае Мрал, дэрсларе эмэклар, жы гонде Ә'мыре т'эзэ, Исое Ходо, дэрсларе мэк'т'эба гонде Дер-ке, Вадьре Әмир, дэрсларе пенсионер, жы гонде Ә'эгазе, Мамлие Хэмо, дэрсларе мэк'т'эба гонде Аппене, дэрсларед нэһ'ийа Т'алине Темуре Табо, директоре мэк'т'эба гонде Н'экодо, Ә'гити Т'ешыр, директоре мэк'т'эба гонде Ан'бнэе, Мэщити Шамо, директоре мэк'т'эба гонде Байсьэе, Гозала Р'остэм, дэрслара мэк'т'эба гонде Сабунчие, жы нэһ'ийа Масисе, Ә'гити Надыр, дэрсларе гонде Нэбылк'энде.

Оса жи чонд олмадар у дэрсларед эмэкдарэ к'брд бьналнед Р'еспубликаед мэйа братне мэсолок у хэбарок нэр'а шамдын, Әжын-докторе олмад филологие, професор Қанате К'брдо, жы Ленинграде³, кандидат олмад филологие Шамил Әскеров, жы К'элбошаре—Р'СС Адрешане, дэрсларед эмэклар Баг'чо у Ә'лиде Иско, жы бакаре Т'билисне—Р'СС Г'ористане, дэрсларе эмэклар, Әнвэр Надилов, жы совхоза бь наве Қөр'ылт'а Партияея 22-я—Р'СС Қазакстане у ед дыне.

Бь жи тэһэри сэр мэсолокед бэривиси у бэрэжкырида эп'ещэ ед т'эзэ жи зедэ буй. Н'лбэт, бса жи дыкарэ бе готыне, вэни мэсолоке не т'эзэ дыкарыи бенэ ор'е—Ә'франдыне, йа е жи чава щина'теда йна жи ед бса һэбын, ле р'эсти нэ нэһатнэ. Әв һэк нэе ник'аркырыне. Лэма жи хлазбуна бэривисара мэсолок у хэбарока т'бшара ныкарэ бе сакнандыне, һэр дэма, һындьк йане ээф' бь заман у зменр'а тэ'вайи әв т'эзэ дыбын, ед кэвын тенэ мэк'элидын у р'едакторкырыне, йане жи тенэ биркырыне, пер'а жи ед т'эзэ ды'фырын. Ле әве дэме, чава һатэ готыне, пьрс дэрһэда һ'амли бэривисандына вандайа, вэки бь т'эг'мина мэ, мэр'а ль һэв һатийа. Пер'а жи әм бь шур'е һивикырыне гбһаврийа ван һ'эму мэр'ыва т'эглиф лыкын, вэки һөрчед мэсолока

³ Q. К'брдо бса жи мэсолокед Бозралан р'эмэтин к'брдан нэр'а шамдын.

занын, нава хэбэрдана хуэла биртанын, яане жи дьбөөн, ши би ши бэрбинисын у бэрэвбыкын.

Хэзие эм бы н'эжкырын р'эзибуна хуэ дьбежын или н'эму мэсалохбежа, мэсалохбэривиса, дэрслара, хуэндэ'ара, олмдара у нэрче дьн, ед ко шэке қарат у залэбуна хуэ керо нэзэркырына өве Бэрэвока нэнт'омари натын, амэке хуэ бы шэбуи теда р'этын.

Дэрсинишкырын яане жи пьрса вэйваадтэ р'эжкырына мэсалох у хэбэрока н'эта ина жи нава мэсалохэана(паремнологы) бы олми у бы қайдэки нэһатийэ сафикырыне. У эми яака фэ'мларийэ. Мэсалох у хэбэрок бы шэлэб у сэрэцэниэ хуэва шэда, нэ мина имуне зарготьейэ дьленэ-бэит'а, сэрһатийэ, к'лама, н'пр'ока, ижу-лийа у ед дьн. Эвана сайа шур'э, чапмэьнайа хуэ дьжарын гэлэки р'эйт'эт сэр к'ома, н'ара бэнд н'эравоукырыне, шэваркырыне. Ле мэсалох бы ши қайдэки наенэ к'омкырыне. Чэва нэтивэ готьне, ма'на эва, шэки мэсалока зэ'ф зэ'фия, н'эрветын, н'эр'нишан, йэкинет яане жи йэкишиш ишын, ко һайянта ште шэни э'йни быбини у гышкы бини сэр ашаки, системэке. Тэма жи шэхте бси гэлэк джэври пешда тен. Бавэр быкэ мэрля теда дьминэ, гэлэк шара те дэрнахэ, чька чэва к'ом быкэ, дэрсмиши сэр һэвдэ быкэ, шэки ште һэр йэки шана лу бе дьтыне, ко блмдар, нэиск'эр, яане жи н'ешэкэвмед дьне бона дьтына тыште ко дьх-шэзын, шэхте хуэ гэлэки бьда нэжын, дэстхуэдафлан иан бэнан мэсалоке быбиньн. Шэки дьн, эм бежын, эвана готи қэ нэ мина хэбэред хэбэр-нэма бын, шэки пер'э-пер'а ште шанэ нэисаре бе дьтыне.

Бона сафикырына өве пьрса фэрэ айһай, н'эта ина гэлэк хэбат нэтийэ кырыне, ле чэва жоре нэтэ быравиние, бавэр быки, һэ'та ина жи паремнолог нэһатийэ сэр қаррэки г'ами г'эмамкыри¹. Шэ'да өве йэке бэри гышкэ эва, шэки н'эта ина гэлэк системед мэсалох у хэбэрока дэрсмишишкырыне пешда нэтийэ, ле жь шана тэ бежи йэкэ н'имля нэтэ қэбулкырыне-т'бнэ. Аша, ина эм сэр чэнд системед бы ма э'йни бысэжынн, ед ко паремнолога пешда к'эшандьна.

¹ Г. Л. Пермяков, Избранные пословицы и поговорки народов Востока, М., 1968, с. 5—7.

1. Шур'е нет-т'ематикле. Эш шур'эки бсана, шэки паремнолог, чава В. Дал¹ у йынаке дш хэбытнэ, кб мэсэлока у хэбэрока сэр нета сэрэщэма шана у сэр т'емае шана п'арэвэки. Вэхте ва мэсэлок й'ншли сэр нете тена дэрэмшкырыне, йане жи п'арэвэкырыне. Кемасне эве системе жи йна.

На 1-е эвэ, шэки чава йатийэ готине, мэсэлока п'эр'нетш, бь чэнд нета тена гот не, вэхте ва паремнолог т'эне нетэке ве тина бэр ч'э'на, нетед дш жь орг'е дэртен. Вш чахи сэрэщэма мэсэлоке к'эснб дьба, т'эне сэр нетэке дьшнэ, хва-хвэ-тнш хвэ бнда дька, автор вэхте ва бьхвэвэ, пэхвэвэ, эве мэсэлоке уймнши фикьрдариша хвэ у ш'э'де хва бька. Эш бь хвэ чава дьфильэ, бсн жи мэсэлоке шнг'бэзи дька, дьба ве дэре, к'эдэре б. т'эг'манэ шн р'астэ. Эш кь эва бь нета шн, р'астэ, шэм п'эпэксанэки дьне дькарэ шан бе й'эсэбкырыне. Демэк, эш мэсэлока шмаэ'тэк шана сал у зомана сэр хэбытнэ, п'эр'нет-п'эр'ч'ьда кырийэ, й'бк'оме зомана сэр й'штинэ, ве пьрседа паремнолог бь субъектнш незкш ве йэке дьба, у те дэриэхэ, к'а чава дьш'этинэ сэрэщэма ве, чава жь зомана дьфэтинэ. Дэрнэца эве йэкеда Дал бь хвэ жи дьбежэ: „Вэхта кб эм дьч'ч'ш н бьдынэ шровэкырыне мэсэлокед бь ма тари у шана дьхвншнш шана р'абун-р'уныштынэ хвада, к'нжан дь бэр ч'э'не мэйэ, эм гэлэк шара жь нета шана дур дьк'эвнш у зоре дьдынэ ач'эле хвэ“¹. Кемасикэ ве система дэрэмшкырыне дш жи эвэ, шэки шэк'ландьна мэсэлока у хэбэрока зэ'ф пенда тен. Мэсэлока флаш п'эре, эм бежнш йа дэрнэца дурбуше, дькарэ уймнши п'эрэке дьне жи бэ-йа пьрса незкбуше у ль ведэре жи авторе шне шейа бька. Демэк мэсэлок дькарэ чэнд п'арада шшвар бьба, бе шэк'ландыне. А. Г'аналашан, шэки сэр ве системе „Мэсэлоканиша“ хвэ йазыр кырийэ, дьшнвсэ: „Э'ланэ, шэки башчэбуна мэсэлока-йак жи п'эр'ншшаншш п'эрэке шанэ эп'эщэйэ, фикьрбалбкырына эве, йане ве мэсэлоке жь алне нета тэпгбуше йнш фьрэбуше, йэктне, йане т'омэрнтне, эве дькарын жь п'эрэке, йане бьнэт'эрэке-шнг'бэзи п'эрэке дш бькнш у диса бежнш, кб флаш мэсэлок шне хвэда шннэ“². Демэк, бь шн тэна-

¹ В. Давь, Пословицы русского народа, М., 1857, с. 12.

² В. Чибиряков, Шаншэвэр, Шрэнэ, 1980, 42 ХСVIII.

ри, эва система нетт'ематикне, чава эм дыбыш, нэ эв система т'амэ-т'эмэмкрийэ, wэки мэ жи ноллиг эве, мэсэлөкел эве бэрэвөкө дэрсмиши сэр һэвдэ бькырава.

2. Система сэр хэбэрэ п'арэвөкыри. Эва шур'а мэ бар тивэ система энциклопедиве. Ава, эм бежыи нава мэсэлөкелдэ нава „Куч'ьке“ һэйэ. Чава „куч'ьке ныа, бэр дэре хэлге дьэ'штэ“, „Куч'ьк хвайе хвэ нас дькэ“, „Куч'ьк тоште куч'ьке нахвэ“ у ед дьн. Автор дьдэцшыи, wэки чьдэ мэсэлөкелдэ нава „куч'ьке“ теда һэйэ, биньнэ шыки, к'оми сэр һэвдэ бькыи у сэр һ'име элифба пэй һэвдэ бьдьяэ р'езкырие. Эва система мэ бир тивэ йа предметне жи. Системэкэ wa бэри гышкы дькарэ керя ван мэрыва бе, к'ижан мэсэлөкелдэ бса заныи, йане жи шарыва д-х-вазыи диса бари хвэ бьшэр'ьбиньи, чькы флан мэсэлөк, кь дэр-һэцэ куч'ькедьяиэ, wэки бь хвэ занбуиэ, бсанэ, у пьрсед дьн. Ле ль ведэре жи нава „куч'ьке“ wэки те биранине, эв мэсэлөк бса жи дькарэ дэрһэцэ мэрывада бэ, шьбхэл у э'шолэ мэрывада ба, wэки һымбэри хойсөте „куч'ьке“ дьба. Хен жы we йэке, эв мэсэлөк нете we дьне жи дькарыи һэбыи, эв кь шие we р'аст нэһатийэ данние. Демэк эва йэка, wэки һьна паремнолога¹ пеш-да к'ьшандийэ, диса ээ'ф чэтнайа пешда тивэ, у нькарэ системэ-кэ т'амэ т'амкыри бе һ'эсабкырие һьнда дэрсмишкырия мэсэлөк у хэбэрөкэдэ.

3. Система дьн йа к'омкырияи хэбэрөк у мэсэлөкэйдэ, гре-дайн wэхт у шие бэривисара мэсэлөкар'а, чькы чь wэхти мэсэ-лок у хэбэрөк һатынэ бэривисаре. Эва шур'а бона ивिसара сэр-һатийа флан, йане беван мэсэлөкө р'ьндэ, ле бона йэкшур'эиэ wана, дьа р'аст зу дьтына wана-нькарэ кер бе².

4. Бса жи шур'э предметне (тыштанье) — т'ематикне һэйэ, — гавэ мэсэлөкэ сэр предмета п'арэвөдкыи (мэрыва, wэт'эн, ва, һ'эйwanог у ед дьне). Ле кемасие we йэке жи һэйэ-мэсэлөк, чава һатэ готье, бь фькыре дьне жи п'эр'дэкырийэ. Предмет, эм бежыи хэбэрэ дар те орт'е, ле мэсэлөк бь сэрэшама хвэна

¹ А. М. Жигулев. Русские народные пословицы и поговорки, М., 1958.

² Пословицы, поговорки, загадки в рукописных сборниках XVIII—XX вв. М., 1962, с. 6—7.

на кò т'эне дэрһаца дэре-дана, ле бале бса жи тыштэки дьве жи дьдэ шишанькырыне. Шцалоб у сэрэщэма мэсэллок һэдлò тена шòлакырыне, тыштэки ль һана ле чекыри те орт'е, шэки кер иле.

Шур'ед дьле жи һэнэ, шэки диса с: система т'амэ-т'аманькыри шынэ¹. Авторе шэн система һэр тэһэри цащыншэ шур'ед хьэ быкыи, шэки дэрэмнишкырына шана р'астэ, дна р'аст незэки ащ-лана, Әш кò, чава ма дит шана шан системада жи галок кемэси у нэр'астн һэнэ у эва һэка на суше шана. Эва һэка һэма шө дьбежэ, к'а мэсэллок у хабарокел п'р'һ'азара п'р'нет бь хьэ чьра чэтиншэ шенда тыши, әш жи ши чахи, гана әи бь шета хьэ дьхьэши шана шивар быкыи у бса быкыи, шэки әш бь фь-кыра ма бена шровэкырыне. Әш кò, эвана фькыра коллективне шана хьэда хьэдидькыи, ед сьлсьлэти, формасна у бь ч'уйбуна хьэна бса жи чэндьк у чэнд шихел шана дькыри һобьи. Дэ шэра, шна бекэ, чька эве зарки к'ижан шиха шаныа р'астэ, сэр-рөйэ, кэнына, ле ед дьи-на. Эвана, шэки дьи әи бекыи, жы элне дэрна мина дарэкэ бь ших у балгыи, ле бале бь сэрэщэма хьэ-на, эвана дэстхьэда наснэ фэ'миькыри-аздр'òкырыне. Ахьр бь фь-кыре хьэна әш чэндьк-чэнд шур'эна, чька к'ижан мэрэи чава дьдэ хэбате, шана хэбэрдана хьэда чава дьбежэ, у чька ед дор у бэре ши шө мэсэллок готи шө чава фэ'м быкыи, әш жи чька шө чава бьдьяэ ахафтыне у балакырыне.

Бона дэрэмнишкырына мэсэллок у хабарокел эве бэрэвоке, на жы шан система шунда тер'а дит, шэки сэр һ'име система олтфба ль ду һэвдò бьдьяэ р'езкырыне. Демэк, чька мэсэллок бь чь һ'эрфе дэстне дьна, бса жи шө бьгыишын сэр к'ома шө һ'эр-фе, шане жи п'ара шө һ'эрфе, бь ши тэһэри, чь тэһэри хабар-нэмэ че дьбыи. Аша:

АВ—авайэ.

АВ авэ жи—гэрэке һэйһоин һэр һэбэ.

АВ агьр ведьсинэ, хò агьр эве венасинэ?

¹ Г. Л. Перников, Избранные пословицы и поговорки народов Востока, М., 1968, с. 6—7.

Эва система бь алифба, бахар бьки, йа лапэ зуданэ, қадим. Галэк шмаэ'та бэрэвокед хэвэйэ мәсэлока шбда готи ед хэвэйэ пешыи, бь we системе данэ чанкьрыне. Зэманэ мада жи галэк бэрэвокед бса натынэ чанкьрыне, чава бэрэвока бь шаве „Мәсэ-лок у хэбэрокед шмаэ'тед Р'оһьалте“¹, бса жи чандык чэнд бэрэвокед дьн, вэки дьса жь яше нэширэтэ Академиа блма натынэ чанкьрыне. Бона һеса дитына флан йане беван мәсэлоке, ан бса жи ле хэбьтывэ, вэки хэбэрел мәсэлока пешыи у йа дбда, пер'а жи ед сьсийа у ед дьне бь срйа алифба бьдынэ ду һэалэ. Пэй һавай бьдынэ р'езкьрыне. Ава:

Итбара хэв бэхте нэрие сэ найныи.

Итбара хэв жь дәсте хэв бэрнадыи.

Итбара хэв куч'ьла найныи.

Дэрсмишкьрыи мәсэлок у хэбэрока бь система сэр й'име алифба, айтай хэк'ландыи дькарэ пенда бе. Ава, мәсэлок у хэбэрокед чолани һав бь дәстпбуна хэбэрел һэвщбда бэрэвокеда манэ, чава:

Жьн жи һэйэ, жьнок жи һэйэ,

Мер жи һэйэ, мернок жи һэйэ.

Ле ава мәсэлока бь шур'эки дьн жи те готыне:

Мер жи һэйэ, мернок жи һэйэ,

Жьн жи һэйэ, жьнок жи һэйэ.

Сэрэщамэ һэрда жи бахарбьки йэкэ, шыки хэбэра „жып' к'этийа пешыи, ль шие дьн хэбэра „мер' у галэке бса.

Йна вэхте ва чава бькыи?

Бь т'эг'мина мә һэрдаб жи готи бьмыи. Вра, р'астэ нетэ йэкэ, ле ль шыки дэрп сэр хэбэра-„жыне"-йэ, ле ль шие дьн сэр хэбэра „мера". Ви тэһэри мьнани һэв'уна вана, пер'а жи шбдабуна вана те бэр ч'э'па. Эва йэки, бь т'эг'мина мә һьн бона зманзана лэзьмэ, һьн бона ивиск'ар у этнографы у һэрче

¹ Пословниц и шговорки народов Востока, М., 1961.

дварезде дн. Лана жи чыра минандына хана һава, готи бынныи,
 дьма хб шддабуна хана жи дь хана we минандында һава. Па-
 не масалокед бь нет незки һавад мэрв дькарбу нада чалкы-
 рыне, ле жи чалн зраре дна за'ф буна, на ко к'ар. Эж ко нар
 фьррибуна хана дькара дэуранар'а бе гредане, фькыре г'ээр'а,
 һинадарила хунир'а, шдда готи пьрсед фразар'а. Лана жи чал-
 кырына хана фэрэ у кер һати.¹ Ле бь ван йоклар'а г'эвали гө-
 рөке дэрһаца цсура эне системе жи бе готыне. Эва, масалока
 хвэсти мэрв шорьна дькара чэтыи шне we быбыва, теда дьминд.
 А һана бона һеса дьтыла шне масалоке, ма бса жи тер'а дит,
 ваки п'арөке жи сэр бэрэвокеда эеда быкыи: п'ари инсарнасно,
 ваки дн, чана дьбежыи-п'ара индекс'се. Дь хана we п'арела
 р'енини (шадвала) һатэ ланше. Хана эведа эж р'уе к'тебе
 шне инсандыныне, ль к'едэре масалока г'эг'минькыри һава.

Ава, навед тыштаныи-предмета һатына данше, чана барф,
 ч'яа, ч'ам, бьыи, ми, кон, һэсп, бэран у ед дн. Бн сэрвинсара
 ед бсада шена к'ашкырыне эж р'уе бэрэвоке, ль к'едэре бь
 хабаред бса масалок һава. Пер'а жи шн-шыа. Иафснав һатына
 ланше, чана г'эсо, Шезар, Амаст у ед манн, бса жи наве
 шыа, Москва, Элогэз у ед дн. Демэж, ед ко дьхвэзыи дэрһаца
 ван навада ланбн, чька к'ижан масалокеда һатына готыне,
 дькарыи ль сэр р'уе бэрэвоке к'ашкырында шне ван быбыва.

Эв р'енишана ва п'эр'һ'ындыки, дэвса һана системе дэрс-
 мишкырина масалока дьгыри, дэрһаца к'ижанада жоре һатэ
 готыне-тыштаны, иафснав у ардыне дькарыи быдына хвөн-
 даван, ваки бь сайа хана жи зу шне масалок һане хабаро-
 ка хвэсти быбыва, быдэ хабате. Демэж бь ви эвайн, жь алине
 дэрсишкырына, пайһаоддланна масалока у хабарока, ма данунэка
 комплекс жи пенда ашһа. Эва, сэр система бь алифа, бса жи

¹ Иашпер'а эне йөке-ма дэса гөжж ч'эз'ландыи данэ дэрэстыи не, гөрөке
 бе готыне, ч'эни арнаа эеда зенкь вел дэрэстыи бса жи чанд й'азар масалок
 у хабароке г'эзашыныи һана, ваки ма вахтада пер'а нагыһана һава эне
 барэвокеда шчварькыи. Пер'а жи, масалок у хабароке за'ф бесентур, ваки
 дэса гөжжыи, ма эне гөве лийц надет барэвокеда быдына чашкырыне.

р'енишед (шадвалед) тыштание, нәфснава сәрда зедәкыр, бса, чава әм we йәке шәм һылә мәсәлоқкәвнәх советне жи дьбанын¹.

Бона дәрәмншкырына мәсәлоқа ырьса р'астивисаре жи әм гәләки мжулкырын. Чавә а'йанә ырьсед р'астивисара эмане к'орди-хорманши, лә шам нә у нә кә т'әше шам нә һәлә һ'имли нәһатынә сәр қрарәки, сафикырыне. Әш йәк бы т'омәри гәләк джварийа пешда тиньн, лә шәда жи готи, джварие ван һе тенә бәр ч'ә'на, гәва ырьса хәбәрнәмед к'орди-хорманши тенә орт'е, пер'ә жи ырьса дәрәмншкырына мәсәлоқ у хәбәрәкә бы система аливба. Жь ван ырьса һәма йәк дәрнәңә р'астивисара һ'әрфа „б“-данә, вәки дә һәва хәбәрәдә гәләки те быһнестыне. Әвә ырьседа мә хәбәрәд „б“ телә бса ивнсинә, чавә һна гәзета „Р'йә т'әә“ у к'теб тенә ивнсаре. Әвә, гәва хенжә сәвта ь, һәва хәбәрәдә сәвтәд днә дәнгани жи һәбын, жи чахи ь-е һәв хәбәрәйә пешыи һәһнвнсыи. Бә'са хәбәрә дәһса хәбәрә **бьра** һатийә ивнсаре **бра**, дәһса хәбәрә **гьан**, һатийә ивнсаре **ган**, бса жи хәбәрәд дьн. Мә бса жи әш йәк дәрнәш дәрәмншкырына мәсәлоқәдә да хәбәте, чавә:

Бра хравийа бре һәхвәзә.

Бра р'ебә, бра дурба.

Бзына бәзәк, шване кәләк,

We зваре т'әв бенә гәһер'е, у ед дьне.

Вәки дьн, мәсәлоқ чавә һатынә готыне, мә бса жи мьә ль бәривнсинә у бәрәвоқәдә дәрәмншкырынә. Лә лә ыра ырьсәк дьн жи әм данә мжулкырыне. Әш ырьса сәвти'әв гәһастына бу, бә'са хәбәрә йә б у в, йә һ у һ', а у ә, шә у а у ед дьн. Ашә, чавә әме жере быдынә ишшанкырыне, мәсәлоқ у хәбәрәкәд бса р'астивисаре мә һатынә, вәки бы шур'ә у сәрәцма хвәва йәкьн, лә лә шикь бы һ'әрфа һ дәст не дьһн, лә шне дьн бы һ'әрфа һ', мәсәлә:

Һәсп мразә, лә бса жи

Һ'әсп мразә.

¹ В. Цибирейвич, *Шәдвалә, Дурба, 1960, (с. 333—337).*

Пословицы и поговорки народов Востока. М., 1961, с. 658—734.

Wэки ед бса жи нээнэ wэк'андыне у бын һардэ һ'эрфидэ (н у һ') нэен шэваркырыне, мэ жы ван хабэра шарна нэк, ба һандыки те готыне, карэ нава бандэ (), һардэ мэсэлэк бы ши тэһэре жерын гиһанды һандэ у т'эне бын һ'эрфэкедэ дэрсиншыкыри, чавэ:

Һэст (һ'эси) мразэ.

Ле хабэред бса жи һанэ, wэки сэвтэд wанэ һөндөр'дэ жи жы һандэ тенэ шэваркырыне. We һэке эм гэлэки дэ дэрэши п'энгөһастына сэвтэд б у в-дэ дыбыны. Сэвта б һ'имли дыбэ сэвта в. Wan п'энгөһастына эм бса жи нава хабэред мэсэлэкедэ дыбыны. Демэк, ведэре жи мэ эw пыр'һандыки гиһандына һандэ, чавэ ед жоре, wэ:

Дэwса к'ере бэбын (бэбын) шэм ге,

Ге дыбын (дыбын) шэм к'ере.

Мырыне гор'а р'анабын (р'анабын),

Э'мале хрэб (хрэб) че набын.

Ээ дэбем (дэбем) һ'ыри' вайэ.

Эw дэбе (дэбе) р'еч' вайэ.

Нава мэсэлэкедэ бса жи сэвтэд б у н шэнгөһези һандэ дыбын у дисэ ши шур'эйн ши-шиһа мэ эw гиһандына һандэ, чавэ:

Е дэрби (дэрби) джыне хwэ пэланэ, мырыһэ.

Е дэрбэке (дэрбэке) сэр шэwер'а банзда, карэ һэрр'о жи банздэ у ед ды.

Бы ши фэйдэи бса жи һатына дэрсиншыкырыне эw мэсэлэкед миһани һандэ, сэвтэд хабэред к'ижана йане т'эм манэ, йане жи һатына кэрткырыне, чавэ:

Дыһа (дыне) нэ мылк'е баве кэсийэ.

Дызе (дызыне) го: „Быне мын зер'внэ“

Һэске го: „Ээ жы к'э тем?“

Пърса п'эвгбнхастына сэмтед а у о дьса пьрсакэ фэрза, Шини
нава хэбэрэдэ сэмтэ а те бьхистыне, чавя донздэ (н), ле шие
дын о те бьхистыне, чавя донздэ (н), Мэсэлөкөд бса ма ши
шыа дьса карьнэ йак, чавя:

Сал *донздэ* (*донздэ*) маһе хвәде шотэ горэ жи һәйә,

Жь ван хэбәра йак жи хэбәра *хвәде-йә*, жәни һым бса те
готыне, һым жи бь ван шур'а-*хәде*, *хөде*.

Хвәде (хәде) т'б маза бе мөвзи нәкә,

Хвәде (хөде) храб быкэ Хнук

Чавя хасивә, бса жи бук.

П'эвгбнхастына сэмтед и у шә нава хэбәрэд мэсэлөкәдә жи әм
дыбныи. Әв жи ши-шыа ма гыһандыиә бөкдө, чавя:

Хвөзи (хәзи) хундара, нә дөйндара,

Йане жи

Хвөзья (хәзья) хундара, нә дөйндара.

Оса жи ма хэбәра хвөрьн (харьн) нисси, чавя:

Хвөрьня (харьня) зә'ф зьке мерья дешивә у ед дьн.

Пърса хэбәре қсми мер у жьн гәлэк шара зь һәви'оти тәнә
орт'е. Вәки вәк'ландыи зә'ф шибя, мэсэлөк у хэбәрөкөд ши-
нани һөздө ма дьса ашнә сөр һөздө у һәрчә хэбәре шйда зь-
бы, данийә нава бәндә, дьхвәзыи бөжыи, вәки флян мэсэлөк һым
қсми мер те готыне, һым жи қсми жьн, чавя:

К'ыша (к'ыше) мришке тә'на хуншке.

Пърса дьн йа хэбәре йәквин у п'ър'анинә, вәки жь дәрсмншбуна
шөмлә мәрья дькарә те дәрхә, к'а флян мэсэлөк сөр нета йә-
канийә, йане п'ър'анинә, ава:

Зар' деля эт'им дьвә, ле бса жи

Зар' деля эт'им дьвыи.

Зар' гбля малейә,

Зар'—гбля малынә, у ед дьн.

Мэ ед ва жи гиһандыа һөндө бь не сраге: Зар' леда эт'им
 дыа (дыа). Зар' гыһи мелейа (малана) у ед ды'. Демек бь ви
 тәһәри ма нә кб т'әне пьрса дәрәмшикырына мәсәлокед бса са-
 фикыр, ле пер'а жи шарына дб мәсәлох, се мәсәлох гиһандыа
 һөндө у бь меза мөк'ландыа вана жь орт'е данэ һылдане. Ле
 һаҗие к'өвә, вәхте бәрәкырына мәсәлох у хәбәрәкә т'б систе-
 мед шиваркырына пер'а жи р'астивисар у бөккырына вана нәд-
 ватыа бәрч'ә'ве мә, дәмә жи дән'а бса манә, чакә готыа.

Мәрәме нә әв бу, вәки чь тәһәри жи һөбә, мәсәлох у хә-
 бәрәкәд т'әзә бәрбывисыи, бивыа сәр һөндө. А пьрсака вада
 готыа Владимир Дал дәрһәҗә бәрәкырыи у бәривисара мәсәло-
 кед шмад'та урысада ль бәр ч'ә'ве ма буа. Әви ивисыа: „Әм-
 бара мәсәлокед мьн чь қөйдәви шиве бедәйдәви быһатана дәр-
 мишкырыне, — аз бь хвә дьфькырым, бона мьн һөкә, т'әк т'әне
 бра бенә бәрәкырыне у бәривисаре әв, чь кб бәр ч'ә'ве ма
 мыва буаа баһаре дьһ'әлһа“.² Бона ма жи әвә һөкә буа р'ениш,
 мәрәме нә жи әв буа, т'әк мәсәлока бәрбывисыи у бәрәвбькыи,
 вәки дыи нә һәрче сьжьзәте пашвахтие даныи. Дьбәк бь систе-
 теме дыи мәсәлока бьдлә дәрәмшикырыне әв нә шөхәле вана,
 һәр бра қият ль орте һәбә, нәйе биркырыне-бидакырыне. Пешәк-
 зане пешдәбен у дькарыи бь шур'е замане хвә жи қияти у
 һәрче т'әзә бәрәкырыи, бивыа сәр системәкә дые. У нә кб
 т'әне әв, ле бса жи не жь се шур'е әлифбае әве таве (урьси
 латини, ә'раби) һөкә бе қәбулкырыне, пер'а жи замане литерату-
 раер'а гредәви не пьрса р'астивисаре жи бе сафикырыне. Ве
 гьмане, вәки дәрһәҗә ван һөкәд фәрзәд, һәрге ау у һәрге
 дәрәнг, вәхте бь хвә-хвә йа хвә бежә.

Аг'риедә әм бь шеһәрдари бса жи бежыи, вәки һәрче мә-
 рйе бьһистьбуи, кб әм Бәрәвока мәсәлока һазьр дькыи, бь хвә-

¹ Мәсәлох у хәбәрәкәд бәсенәур жи дь нәвә Бәрәвокедә ватыа шиваркы-
 рыне. Зәе дһә шәлиқ, нә мәсәлокед бса ва п'әрәдгьри дәрәмшикырыи:
 Орт'а һ'әрфа хәбәрәдә пешыи у йа пашыи икьли доннә (. . .).

² Пословицы русского народа, сборник, В. Даль, М., 1907, с. 30.

хүэ жи эн э'францыед заргыне е ко заныбун, е ко жь дэр-
шнаре хүэ бэрнынсыбун дьднэ мо, йане жи дьшанды. Жь
ван мэрилань: бьалмед Ереване кандидатэ блмед к'имше
Э'нзе Хэсто, докторэ блмед физико-математикэе Фэйлос Э'гит,
пенсонер Вардан Вардяйан, ховаччыне завода нанпежне, Цахьре
Эмьр, бьалмед нэ'йа Арагэсе, дэрсларе гонде Сип'ане Нерик-
наза К'амьа, Арне Э'гит, жь эви гонди дэнтбеж, эбр'нэчи
Мишае Усья, дэрсларе гонде Дерьне Иское Эмьр, бьалйа
нэ'йа Нварне, пэхлошэ колхоза Нор Гег'и Гёдиэара Анос,
бьалмед нэ'йа Ноктемберване, колхозчыне гонде Мргышане
Бадое Р'ызго, дэрсларе гонде Аргавандэ Осе Заһар у Нэрчандэ
дыне.

А бь ни шаһэри һама вахта бэрэжкьрия у бэрнынсыаре бь
н'азарэ нэсэлэж, хэбэрэж (мэт'элэж, һэвбэнд) бэрэни сэр һэн
бун. Ве гаве нэ т'ане н'арэж ван эве Бэрэвоксда шавар кь-
ры, ле Бэрэвожа дьдэ һе һазьр дьба.

ТЕКСТ

А

Аз—своё (заяц).

Аз ааз ааа, гарана найёны нар
набо.

Аз агър аедьсна, аз агър ааа
аонасна?

Аз, агър ааааа.

Аз аше бьра, аз аа ааааа
аааааа?

Аз аааааа аааааа ааааааа.

Аз ааа а. ааааааа.

Аз аааааа аааа ааа.

Аз аааааа аааааа, ааа ааа аа.

Аз аааааа аааааа,
Аааааа аааааа ааааааа.

Аз аааааа ааа аааааааааа,
Ааа аааааа ааа аааааааааа.

Аз ааааа ааа аааааа.

Аз ааааааа ааааааааа.

Аз аааааа аааа, аа ааааааа—аа.

Аз ааааааа, ааа аааааа.

Аз аааа, ааааа ааа ааааа аааааа.

Аз аааа ааа ааааа.

Аз аааа аааааааааа,
Аааа ааа—ааааа.

Аз аа ааааа ааааа ааааа.

Аз аааа ааааа аа (аа) ааааа.

Аз аааа аааааа ааааа.

Аз ааааа аа,
Ааа аааа ааааа.

Аз аа ааа аааа,
Ааа ааа ааааа.

Аз аа аа аааа, аа аааааааааа, аа аааа
аааааа.

Аз ааааа аааа ааа аааа ааааа
ааааа?

Аз аа ааааа,
Ааааа аааааа.

Аз аа ааа ааааааааа.

Аз аа аааа ааааа аааа аааа.

Аз аа ааа, ааааа аа ааа.

Аз аа ааа аааа аааа.

Аз аааааааа,
Ааа ааааа аааа.

Аз аааааа—аааааа аа, аааа аааааа
ааааа.

Аз аааааа—аааааа ааааа ааа аааа.

Аз аааа ааа ааааа аааа.

Аз аааа аааааа аааа.

Аз рабу,
Данг балабу.

Аз рабу,
Сыгыр бала бу.

Аз ре хварга садьна.

Аз рйа хво дьнна, паше дьно
(теда дьно).

Аз рйа хво зана.

Аз рйа хво нагбназа.

Аз рйа хво бнда маха.

Аз роһ дыда, роһ дьстна.

Аз сар занал буйа.

Аз серже шелб дьа.

Аз сар маси һата брәне,
Маси һыш дьа.

Аз саре (сар) кәнде шелб буйа
(шелу дьа).

Аз саре кәнде шелу дьа.

Аз тавьа,
Дно дьарьа.

Аз гамзайа гөндайо (шоһарайа).

Аз гөна, чьса хво пөхас дьни?

Аз гөна, цәме че дьнн.

Аз гьм рйа кьнда дьча.

Аз у алайи—дйеэ шен дьнн.

Аз хво цне ньмаз дьгьра.

Аз һазраз пача.

Аз һайа, алайи һайа.

Аз һайа,
Пьра гөна,
Пьра һайа.

Аз гөна.

Аз һартьм кьга нейна.

Аз һата шелу нөва, залла нөва.

Аз чьрәс бьре кәмаа, кәма
дынна бар.

Аз чьрәс бьрәрьма,
Дьса бь гөмана.

Аз чьрәс жи кәмба, цәме ала бө
ла кәмннә.

Аз чьрәс кьга даре рьла, аяр
ме даре шькка.

Аз шелу дьа, чьга кәкьш жи
шелу дьнн.

Аз, цәм цәм флангәсе һава.

Аз цәм рьстада бала дьча,
Цно гурда зрә дьгьш.

Аз цәйа дьрәлеша,
Жьн мөра бнда дьнн.

Аз вьхта шелу дьа, паше гәннэ
дьа.

Аза бө данг бьгьрә.

Аза бө пьра, мина мөре бө кәс.

Аза бьшбл бар чу, ав аз те
кьорьа.

Аза бь пел мөгьрә,
Аза мөре бьгьрә.

Аза бьн кәс.

Аза бьн кәс,
Кь мөре бу-
Же дарна.

Аза гөрм,
Барфа гук.

Ааа тѣр дѣса мори кара тѣе
кварьраи быгъра,
 Ааа карм марѣяа змада онда дѣяа.

Ааа тѣр дѣлѣнѣ, марѣяа
наканѣдѣна.

Ааайа гѣнда берѣяа рѣра кѣшѣяа.

Ааайа гѣнда пѣнѣяа рѣра кѣшѣяа.

Ааайа мала дѣстѣи жѣнаѣяа.

Ааайа малѣяа шѣнѣяа гѣндѣяа,
 Ааайа гѣндѣяа шѣнѣяа злѣнѣяа.

Ааайа нѣяа канѣда нѣ нѣнѣяа.

Ааайа бѣстѣн нѣ зу гѣнѣяа.

Ааайа жу жѣ кѣшѣяа, пѣтѣмѣяа.

Ааайа малѣ звѣнѣяа.

Ааа жѣ берѣяа,
 Ааа нѣяа нѣ гѣна.

Ааа бѣна жѣ масѣяа,
 Жѣна бѣна жѣ асѣна.

Ааа бѣдѣ кварѣяа, кварѣяа нѣ
шѣнѣяа.

Ааа бѣгѣж, масѣяа нѣр нѣ дѣгарѣяа.

Ааа гѣла гѣлак бѣмѣяа, жѣрѣи дѣяа,
 Наа жѣварѣяа.

Ааа гѣра-гѣра,
 Ааа нѣзѣна рѣаст дѣтѣрѣяа.

Ааа дарѣят, кѣта нѣва лѣяа.

Ааа (жѣ) канѣяа дѣжѣяа—бѣшѣнѣрѣяа.

Ааа канѣяа дѣжѣяа, кварѣяа нѣважѣяа
гѣжѣяа.

Ааа канѣяа жѣн дѣжѣяа,
 Сѣрѣяа сѣрѣяа гѣчѣла жѣн нѣжѣяа.

Ааа канѣяа жѣдѣяа шѣрѣнѣяа, бѣрѣяа
шѣрѣяа дѣжѣяа.

Ааа гѣжѣяа, сѣлаѣяа оз бѣрѣяа.

Ааа рѣа нѣ жѣяа.

Ааа сѣр аѣрада жѣн,
 Зѣтѣр сѣр аѣр нѣжѣяа.

Ааа сѣр аѣрѣяа тѣндѣрада нѣжѣяа.

Ааа сѣр сѣра марѣяа аѣжѣяа, гѣжѣяа, дѣ
 гѣжѣяа, жѣжѣяа (бѣбѣстѣяа, жѣр гѣжѣяа жѣжѣяа).

— Ааа жѣма дѣжѣяа (жѣ) жѣ тѣтѣ
 Дѣжѣяа:—жѣжѣяа жѣн жѣжѣяа.

— Ааа, жѣрѣяа дѣжѣяа жѣ тѣтѣ
 — жѣжѣяа жѣн жѣжѣяа—жѣжѣяа:
 Дѣма дѣжѣяа жѣ жѣн жѣ.

Ааа шѣбѣжѣяа нѣ тѣжѣяа
жѣжѣяа жѣн жѣн жѣн
 жѣжѣяа.

Ааа дѣжѣяа жѣжѣяа жѣлѣжѣяа, бѣрѣяа
жѣжѣяа дѣжѣяа.

Ааа рѣа дѣжѣяа нѣжѣяа.

Ааа дѣрѣяа, жѣнжѣяа жѣн жѣжѣяа.

Ааа рѣа жѣжѣяа жѣжѣяа.

Ааа бѣжѣяа, жѣ бѣжѣяа, жѣр аѣр
жѣжѣяа.

Ааа бѣ ала жѣна.

Ааа бѣр жѣн жѣ дѣжѣяа жѣ.

Ааа бѣр жѣнжѣяа жѣжѣяа.

Ааа бѣрѣяа нѣжѣяа, бѣна дѣ жѣ жѣжѣяа.

Ааа бѣрѣяа бѣрѣяа дѣжѣяа.

Ааа бѣрѣяа нѣжѣяа жѣнжѣяа жѣжѣяа,
 Бѣна бѣжѣяа жѣ жѣжѣяа.

Ааа бѣрѣяа,
 Бѣна жѣжѣяа жѣ жѣжѣяа.

Агър бѣ асе дѣтѣмра,
 Агър зенѣгѣа, ду дѣрнаѣ.
 Агър гѣла зѣстѣнѣа,
 Агър гѣр дѣба, нарѣс фрѣе хѣ
 бѣр дѣрѣнна.
 Агър гѣрѣбу маѣ йѣн,
 Е дѣн сѣр у пѣ аѣ бѣр дѣгѣзѣрѣнд.
 Агър гѣрѣ гѣлѣлѣа Бѣа дѣнѣ сѣл.
 Агър гѣрѣ сѣфѣ фрѣнѣсѣ сѣл.
 Агър да зѣмѣ, хѣ иѣ чѣ жарѣ.
 Агър жарѣ жарѣ батѣл дѣа.
 Агър нѣ зенѣгѣа, ду дѣрнаѣ.
 Агър нѣ вѣрѣ дѣгѣа, гѣр-Нѣшѣ
 гѣе дѣшѣмѣтѣн.
 Агър еѣмѣаѣ маѣа.
 Агър кѣт маѣа фрѣнѣд, кѣсѣ бѣмѣр
 гѣа нѣмѣр.
 Агър кѣтѣа маѣ-мѣжѣа (мѣжѣа)
 Фѣр, хѣс бѣмѣр нѣмѣр.
 Агър лѣа гѣнѣ кѣт, дѣа зѣсѣ,
 Лѣа пѣмѣ кѣт-зѣнѣсѣ.
 Агър лѣа йѣн кѣтѣбу, е дѣн
 кѣтѣбу хѣа бѣр гѣрѣ дѣмѣр.
 Агър лѣа йѣн кѣтѣбу, нѣр
 нѣсѣкѣ (нѣ дѣнѣнѣ)
 Фрѣе хѣа бѣр дѣрѣлѣнд.
 Агър лѣа жарѣнѣ дѣгѣа, нарѣс
 Фрѣе хѣа дѣрѣлѣнѣа.
 Агър лѣа маѣн кѣтѣа,
 Фѣ иѣ (кѣтѣа) сѣлѣнѣе
 Хѣа бѣр дѣрѣлѣнѣа.
 Агър маѣа дѣрѣнѣнѣ кѣт, нѣсѣкѣ
 бѣмѣр нѣмѣр.

Агър маѣа йѣн кѣтѣбу, е маѣн
 Сѣрѣ бѣр дѣгѣзѣрѣнд.
 Агър маѣа иѣ кѣт, нѣсѣ жарѣ иѣ
 Дѣнѣа жарѣ иѣ маѣа.
 Агър маѣн кѣтѣа, гѣ иѣ нѣрѣ
 Сѣрѣа дѣнѣ?
 Агър сѣрѣ кѣтѣа, нѣ иѣ фрѣе
 хѣа бѣр дѣрѣлѣнѣа.
 Агър сѣрѣа бѣрѣ.
 Агър тѣндѣрѣа гѣнѣа, пѣ пѣнѣа
 тѣндѣр гѣрѣ маѣа.
 Агър у пѣмѣа йѣа нѣмѣн.
 Агър хѣс бѣм, тѣфѣн нѣмѣрѣа бат.
 Агър йѣа бѣн фрѣнѣдѣнѣа,
 Агър иѣ бѣгѣаѣ кѣаѣ, маѣа нѣ
 дѣгѣаѣ, дѣаѣ
 „Мѣнѣа бѣнѣ“.
 Агър хѣнѣ дѣа кѣаѣ,
 Гѣрѣлѣа иѣ нѣсѣа гѣнѣа.
 Агър хѣнѣ лѣа дѣгѣаѣ, хѣнѣ иѣ
 Фрѣе хѣа бѣр дѣрѣлѣнѣа.
 Агѣрѣ дѣа дѣа сѣр агѣрѣ шѣгѣрѣ.
 Агѣрѣ дѣа,
 Агѣрѣ сѣа.
 Агѣрѣ дѣа дѣа дѣшѣмѣтѣнѣа.
 Агѣрѣ дѣа маѣа дѣрѣ бѣр пѣа.
 Агѣрѣ дѣа нѣрѣа дѣрѣдѣнѣа,
 Хѣмѣрѣнѣа нѣрѣдѣнѣа.
 Агѣрѣ дѣрѣа чѣмѣ нѣгѣнѣкѣа агѣрѣ
 дѣа.
 Агѣрѣ гѣрѣаѣ, нарѣсѣа дѣрѣдѣнѣа хѣа
 дѣа сѣр.
 Агѣрѣ гѣрѣа фрѣнѣдѣнѣаѣ.

Агъре пада та катийа,
Нурфа шенере же бика.

Агъре мала кич, каво мала халце.

Агъре новата марийа нашамътена,
Дила дидамътена.

Агъре шик, моста аз вонасным,
Гў кас вонасна.

Агъре та та каво.

Агъре фланкасе на катийа.

Агъре халце бери мала хва модо.

Агъре халце марийа гарм нака.

Агъре уиаш нь назувано храб
четыро.

Агъре шаво нозки айа дька.

Агъре франца доранг ведьса.

Агъре, мала дьгъоо,
Ната зваре халцора дьзавьта.

Агърра нагъзена Цанова.

Агърра напизым.

Агъ бедастон нело.

Агъа готийа:
„Вашк аз бажым гўна, кас бажэр
нака“.

Агъа йаки дьгъра, йаки барнада.

Агъа кашгана нахво.

Агъа йерс дьба,
Агъа мьн дьгўта,
Оз йерс дьбьм,
Агъа мьн дьгўта.

Агъаин бь холан,
Холами бь олан.

Агъаин кефеда,
Мала бин борфеда.

Агъаин зь кефеда,
Ле мала бин борфеда.

Агъаин бат дьрда,
Хораме мрэм разо борда.

Агъа готэ мртъа:
— Озе рабьм зь текьм.
Мртъа гот:
— Озе рунон.

Агъа-огр марьна.

Агъаин имана марьна.

Агъаин имана пештэра.

Агъаин агърийа пашьна.

Агъаин-агъубет бата (бар) дьоо готэ.

Агъаин дие пуча.

Агъаин дрене дьоо кьшандьна,
Йьна храб бардина.

Агъаин ма кь дьсте роме бо,
Бра дьоо баво роме бо,
Ле тфада на бра агъаин ма ба.

Агъаин шарга пошманьна.

Ада мере барьба.

Адаин аз изьнакьда бу.

Адар—ль дар,
На йаму дар.

Адар на бахера,
Дьон—на дара,
Окз—на шара.

Адар на бахера,
Хох на дара,
Окз на шара.

Адара—даин дара.

Адире, дами дара,
Вра нина—
Мусъ-Шангала.

Адаре—мошк у соти
Наткно дара.

Адаре—андара,
На ара—
Чйее Шангала.

Ае бзына к'оп йа калра намина.

Ае ан дасте дасте динра намина.

Азайк хале дие,
Змане зал хале кавърине.

Азале мала хале бо,
Паша е залор бо.

Айе дасте чале дасте гастора
намина.

Айе каси касакира намина.

Айе моньна зальмарга намина.

Айе моньна
Намина зальма.

Айе моньна
Намина зальма.

Айе шакк ле Кустрате.

Айке ельма намина зальмарга.

Айке бзына к'оп йа калра намина.

Айгыйа щинер
Щинаре шкрьна.

Ал-вере Ростаюа.

Ал жик хуака-бака,
Шал жик хуака-бака.

Алаке соре ми гурт.

Алаерчи руйе хале дашельтине.

Але дерк руне, шани шакк те
былм зоре жары.

Аланат—құманат.

Алекс шанд,
Йос шайк.

Алжик дале Калала,
Йаки Карамга.

Алжик дие шина, алжик шафо.

Алжик диек к'анд,
Алжик жик грийа,
Кро димьрык,
Сбе дьлганьк.

Алжик вертола геле бу,
Алжик дие гьларик диек.

Алжик жик бысале дасте ми,
Уо бекат „кысара“.

Алжик хале на пор бина,
На гост бина.

Ал бе диек рабуик,
Ал жале шай шкрийа.

Ал бале—маларьза,
Ал наке—маларьза.

Ал велк,
Ал агри,
Агри зоре.

Ангори дале хале каварда.

Ангори динер жик харк лальма.

Ангори зорне гозым лальма.

Ангори лйефа хале пне хале
дреня.

Аланат бзына, зыкк те на ми
дианети тер нава.

Аланат гонья.

Алмам дэтно нао звадно.
Алмам хрд мн зной дыа.
Алмам гас у сама пазьрса.
Алмам йаюа ф'аната.
Алмам ча'мтар днеда пашае
г'она.

Алматы с'анамата.

Али (м) дэрийа,
Да зора м'аюа.

Али шак г'аю,
Расар гуе з'аю.

А'инийа дэрийа—
Дэда горт мэрйа.

Алима бас'аю, баран дыа.

Алима бат, ба мн б'аю.

Алима йаюа, койн дыа.

Али'аю—пашаю,
на дэда пашаю.

Ал бразн з'андар,
Уал шакте р'аюар.

Али бразн дэрийа,
Хала шакте р'аюар.

Али маз'аю, з'аю-з'аю пашаю.

Ал дэ г'аюаю каююд'аю.

Ал дыа, шакте д'аюаю.

Ал мн алмаю,
Пашаюа халас х'аю.

Ал мн шварийа,
Капан г'аюа м'аю.

Ал пашура, мн с'абура.

Ал г'онаю,
Капан мн г'она.

Ал г'ата алош'аюа, мн сар алоа
бе г'аюа.

А'р аветына бар с'аю,
Са маз'аю.

Араю г'онаю б'аюаю, мн
дэжест пашаю з'аюа.

Араю ч'аюа г'аю ба, мн йаюа з'аю
б'аюаю.

Араю б'аюа г'аюа, г'аю мн д'аюаю
з'аюаю.

Араю б'аюа мэр'аюа.
Шараю б'аюа р'аюа б'аюа.

Араю ч'аюа г'аю ба, мн йаюа
з'аю б'аюаюа.

Араюа мн аюа.

Араюа с'аюа с'аюаюа д'аюа.

Араюа г'аюа?

Араюа г'аюа бра г'онаюа,
Кашаюа ф'аюа бра йаюа.

Араюа г'аюаюа г'онаюа,
Ом'аюа м'аюаюа йаюа.

Араюа каюаюа
(Ом'а) б'аюа йаюа б'аюаюа.

Араюа каюаюа—
Г'аюаюа б'аюаюа.

Араюа каюаюа
Г'аюаюа б'аюаюа.

Араюа з'аюа бат.
Капан з'аюа р'аюа.

Араюа з'аюа алоаюа,
Олоаюа з'аюа д'аюаюа.

Араюа з'аюа пашаюа,
Капан з'аюа р'аюаюа.

Араюа мн йаюа не аюа.

Арм'ари, йанги,
Мури кърин ругьли.

Арзан кърин,
Зу дурин.

Аркане баре угадбин,
Гамба хведо батниш диким.

Арш—верьша дьтк,
Иан те был к'вак,
Иан те сори'век.

Арш—верьш брив.

Арш—верьша достурга Карани.

Арш флантесе ерля.

Арше каска (пена) ду негьра.

Атйа ни байо.

Афьт ченаконийа, баспе тика.

Ах, ах бор голе даюйна баг,
Бодьс'с'ла нозь чрах.

Ах, ах, бор голе даюйна баг,
Бодьл'с'с'ла нозь шамчрах.

Ах, ах, доре голе даюйна баг,
Бондо бо'с'ыл мако чрах,
Паша кабат:—Тойш, небо ах.

Ах, ах, дьл ман бу дах,
Дьле казин нозь чрах.

Ас (гивин) дь'ш'инно.

Ас ль ман Ката бор даве горч.

Ас, офин бона исанота.

Ас, Ката бь'ым тарат,
Ас, Ката бь'арьм—ах.

Ас зь зле хейдир,
Эп нем ах г'но.

Ас ман у мер щикйа.

Ас кара таванно бь'о,
Гаван жм кара аг'атно бь'о.

Ас ве к'шанда кра.

Ас ве к'шанд ве доре.

Ас маншан маншан ба чу (г'о)
зельман.

Асзи дь'л, бона гаште дь'доте.

Асунд зьтэ зьтэ зана.

Асрат тарейо, носежек нэе к'шан.

Аср Шам, аср Шам.

Аср Шам, аср Шам,
Г'но маре, воим касо жь'рич нэе
т'м.

Аср, аср хь'елне море бь'о
м'ган.

Асрине жм г'ле пе зунэ с'м'и'аба.

Асрине ман, на г'ле воим.

Асрине крач не Кавшад гуйе с'ан.

Асн бь'о, асн бь'о.

Аснлор'е ерл-морифот,
Ш'а'ларга мап-дешот.

Аснлор'е Хане Билгине бор с'аре
щмаст'ейо.

Асн алкин, асн алкин.

Асн бе асн казюста.

Асн бе, с'аре ни арэе ле бевар
кав'м.

Асн бе чь'очо'д нозь,
Падан бо г'аш нозь.

Асн бор асн чь'д'н'н.

Асн бор асн чуйе, дь'е: „Ке чь'очо'д
ни“.

Аш гонай, гаро гедэ дзыме нээн.

Аш дест (рода) чуйа, пай чоңоңо
кэтибэ.

Аш дугоро бэ ае,
Кёр йетино каро бэе.

Аш дугоро бэ ае,
Кёр йетино кэте бэе.

Аш дымайыла лэ сер ае,
Лам дугоро шайлас бэе.

Аш кэронэки,
Ашээнэ жи кэронэки.

Аш мого, ашээнэ не тэ пэшеба.

Аш оңдэ кэрейэ, чоңоңо дугоро.

Аш эман, эман шайласи.

Аш эманэки, эман эманэки.

Аш йемалони, эман шайласи.

Аш чуйа, тазэ пай чоңоңо кэтиба.

Аш чуйа, чоңоңо майа.

Аш эйдарони, эман эйдарэки.

Ашээн нэе пошман.

Ашээн тэшир нэе пошман.

Аше бэ ае ар нэһоро.

Аше бэ ае дугорина.

Аше бэ ае сер сере мориба
дугоринд.

Аше бэ ае Нэб нэһоро.

Аше нозана каро бэ ае бугоро.

Аше нозана раст дугорэ.

Аше нозана хваде дугорине.

Аше хал-гарэе.

Аше хал у карэне.

Аше жи раст (чөл) дэсарэ.

Ашеи майа, та эрэне эво не
наэрийа!

Ашеи нэмайэ, эман карэне эво не
пейеки.

Ашеи нэшир, эман эрэне эво
неки.

Ашеи бэһеба, эман эрэне эво
неки.

Аши тэи-табара.

Ашэла эдеке дэлобина,
Дзыме эшэла холдугорине.

Ашэла эшэла жи дэла,
Дзыме гэрба жи дэла.

Ашэц нэе эманэте дэба эман.

Ашэца йереһоро,
Ошо гэрэ дэба каро.

Ашэри донбем дэба,
Дордору нэргем дэба.

Аша кэсман нэкарн пазэ эво
тэман?

Аша тнае дон жи меше дордэи.

Аша эдэре буйа, хваде жи бир
эрийа.

Ашэки элере, дэе мэрде бэшойн,
We йэиба.

Ашубат хэе,
Раст-расте,
Чөл жи раст дэе.
Ашубат тэноэе,
Чөл-чэла,
Раст жи чөл дэе.

Ардубат нана йова, марьяе га
нара,
Агрн гара перга ба,
Ақыл ата нәчкәйәйә,
Ақыл ақыл зедәйә,
Ақыл ақыл зедәгәра,
Ақыл базаре нафрощан,
Ақыл бәкдәр, на йәкдәр,
Ақыл бәштнәна,
На йәштнәна,
Ақыл бәдәвнә марьяе нәчкәра,
Ақыл, дәвләте йәзгә шаркәри,
Әвә гәл—Әз,
Әвә гәл—Әз,
Агрәс дәвләте му хва әвктә ақыл,
Ақыл—дәвләтә,
Ақыл тәна,
Ақыл сәргә дәвләтә,
Дәвләтә жи перга тәна,
Ақыл йәшә марьяе мина, сәре
марьядәйә,
Ақыл кәсә чйә валгәриә,
Чйә чәкәра ақылә валгәриә,
Ақыл кә йәйә гәржәдә марьядәйә,
Ақыл кә йәйә гәсә зеринә,
Сәре йәну кәсә мина,
Ақыл кә йәйә гәшә зеринә,
Сәре йәну кәсә мина,
Ақыл мәзнәв, пәчүкәв мина,
Ақыл мәзнәв, чүкәв нәпәрсә,
Ақыл на бәчүкәдәйә, на мәзнәв,
Ақыл на гәшәна, вахи чәп бәк.

Ақыл на тә йәшәрә, сәриәйә,
Ақыл на тә йәшәрә, на тә фрәтәк,
Ақыл на гәшә зеринә,
Кә йәр кәсә бәдә сәре хва,
Ақыл сәридәна, на сәләдәна,
Ақыл сәридәна, на сәләбдәна,
Ақыл сәр ақыләриә,
Ақыл сәриәдәйә,
На йәшәдәйә,
Ақыл—сәвкә—
Хвадә йәвкә,
Ақыл гәшәтәк бәшә,
Мина гәшәтәк сәриәйә нәшә,
Дурә хәртә кәләшә,
Ақыл гәшәтәк бәшә, хәшәдә жи
На йәшәна,
Ақыл гәшәтәк йәйә—
Нәшәтәк гәшәтәк нәшәтәк сәриәйә,
Хвадә гәра йәну кәсә лә нәдәйә,
Ақыл гәшә зеринә,
Сәре йәну кәсәдә мина,
Ақыл гәшә зеринә,
Сәре йәну марьядә тәннә,
Ақыл гәшә зеринә,
Сәре йәну кәсәдә тәннә,
Ақыл гәшә зеринә,
Сәре йәну кәсәдә мина,
Дурә хәртә ләшәна,
Ақыл гәшә зеринә,
Сәре йәну кәсәгә мина,
Ақыл гәшә зеринә,
Сәре йәну марьядә мина,
Ақыл гәшә,
Хвадә перга йәгәшә.

Ары гёвек,
Набуе ма к'а йава?

Ары йаба,
Джарат жи ма йаба.

Ары йава,
Набуе йава.

Ары йава,
Наищайи пьрса йава.

Ары йайа,
Джарат гёвек,
Джарат йайа,
Ары гёвек.

Ары йайа джарате эдетьра.

Ары йайа м'айа,
Ары йайа гонг'лени калайа.

Ары ма сарийа, ма ма банг'майа.

Ары чун у мази нап'рса.

Ары'а камата хва йаваанда
ортеда.

Ары феза гышайа.

Арыбонд глийа (гыша) дорд'маж.

Арыле банде б'ланд чокадайа.

Арыле б'ланд сара чокадана.

Арыле грам,
Баре сьек,
Арыле сьек,
Баре грам.

Арыле зам, бала л'нгайа.

Арыле к'е йава, зыге хва
Наха аг'р.

Арыле к'орн
Са теда б'ри.

Арыле к'орн,
Щаг'уна дельб'ри,
Щаг'аб ем г'шеба,
Ха наф'ри.

Арыле мазино эдетайа.

Арыле мар'на та чакэ мар'едина?

Арыле мар'е, джарата мар'е йава.

Арыле сьек,
Бари (баре) грам.

Арыле сьек, баре жи
не грам д'ба.

Арыле сьек,
Дыге чак'а.

Арыле та йайа б'ри сара теда бо,
Моба сауна сар десте йава
мар'на.

Арыле там зваде мада йаркесн.

Арыле тамак сара йаркескда г'на.

Арыле хва б'шечра, ч'ра жи
джешечра?

Арыле хва б'шечна,
Б'до д'ва хва мащ'эна.

Арыле хва наха г'ван дж,
Бун йаваде дж, Наха, иб'нале
Тое гудма.

Арыле хва тава нава хва к'орна.

Арыле зал'ра ш'х'але хва маха.

Арыле щ'а'але мана аше бе ама,
щ'айа?

Арыле жи зер' дор'ат.

Арыле жи кема, поре жи дрожа.

Арыле жи на сари ик'дайа,
Арыле жи чокэ ик'дайа.

Арыла ми нагъйнага гайа,
Арыла ми серк фрайа,
Арыла ми йаза,
Ва дашката ми йаза,
Арыла ми цети бакма ми мино,

Арыла сым,
Бери грам,
Арыла сарайга,
На баннойа,
Арылага гложм бема,
Ле бешарлага—йазам.

Б

Ба бзуза бешайа,
Мари бзуза мыйа.

Ба ми али дьа,
Ми алкря дэрбаз дьа.

Ба гата марона:
Даре ака, каз биньм тазьма та,
Го:—Ка мьн дэрнава, мьн ноларьми
ка таба.

Ба дьа кадино:
—Даре ака аз каз биньм,
Дьа: —Дури мьн йага, ка та
бинь мьн ноларьма.

Ба даре фланкосу кадына, ба ми
дыгьра.

Ба даре ва кадына,
Ба даре ва дыгьра,
(кас нача-нае).

Ба дароимна—
Ware когьра раша.

Ба диваре дара дьа.

Ба агьра раш шьакогьт нур.

Ба ги али та,
Хьа дьа ми али.

Ба ка ба, саргуза ми
дыгарын бьдына ба.

Ба леде кьндьа карабаш бир, го:
„Жо дар бун, шокор, зм та ва
бун“.

Ба та бэрфе дь'аланин (марзаба).

Ба гоньа,
Ал'ана баре роньа.

Ба гоньа,
Саре чьл-чолу кайма.

Ба гоньа,
Оьрш-чал каймакь.

Ба у баран сар жала фьфьр.

Ба йага к'аре дьа марья,
Ба йага э'ане даде марья.

Ба кибера тина.

Ба шьана, агьра дьашьана.

Бабане мара—марьн.

Бее аш та, кьр не сьса дьа.

Бее гараке пай к'аша кьр йага.

Бее зьрате хьа бьнда дьа,
Эл марья бьнде мако.

Бее диваре дьерана.

Бас дэлгэрч нэг нэг хэвчлэ,
Нэг нэг нэгээрн баахан гайхчлэ.

Бас дэлгэрч, зар нэгэн баасан ман
мэргийн,
Дэ дэлгэрч, сүүг ман хэр дээ.

Бас өснөхө нэгэ.

Бас нэг нэг Нэг дээ,
Дэ нэг баасан нас нэгэ.

Бас нэгэ хэвчлэ нас дээ.

Бас нэгэ хэвчлэ нас дээ,
Дэ нэгэ хэвчлэ нас.

Бас нэгэ хэвчлэ нэгэ,
Нэг нэгэ хэвчлэ нас.

Бас нэг хэвчлэ нэгэ.

Бас нэгээрн
Нэг ширэгчлэ нас.

Бас нэг нэг нэгэ хэвчлэ.

Бас нэгээрн зарчлэ хэвчлэ.

Бас нэг нэг нэгэ хэвчлэ.

Бас нэгэ, нэг нэг хэвчлэ.

Бас у нэг нэг нэг хэвчлэ дээ.

Бас нэгээрн зарчлэ хэвчлэ нас.

Бас нэгээрн,
Нэг нэгээрн.

Бас нэгээрн, нэг нэг нэгэ нэгэ?

Бас нэгээрн зарчлэ нэгээрн,
дээ нэгээрн дээ.

Бас нэгээрн, нэгээрн-нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн баасан.

Бас нэгээрн: „Нэгээрн, нэгээрн нас
нэгээрн“.
Нэгээрн: „Өгч нэгээрн нэгээрн, нэгээрн“.

Бас нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн, нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн,
Бас нэгээрн нэгээрн.
Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн, нэгээрн нэгээрн?

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн
нэгээрн.

— Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн,
Нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бас нэгээрн нэгээрн нэгээрн нэгээрн.

Бесе эне нэштэй,
Горэ сонд дэлю.

Бесе нь ани, каде Бесе дэлю,
Йа де жи те дэлю.

Бесе чыэр,
Учкы пэс нь Бесе.

Бесе фрэ сёлгане.

Бесе жи нь хуэрнэ,
Фрэ жи жи Бесе.

Бесек тэндур,
Бесе пымл не нэс.

Безкышто Бесе мэн жи безкыш
нэс.

Безкышто мэн осма бсе чыэн
нэснэ.

— Бесе, мэн дэлек гэрнэй.
— Бэлье, бнэ.
— Бесе, не чыэрнэ.
— Де таслени эведек, берде,
чэра.

— Бесе, не мэн бердэй, нэс
эв мэн бернада.

— Бесе, мэн зер дит.
— Кэне?
— Мэн бидэнэ.

Бесе мэрийэ, тэсе сэрэ Бесе сонд
дэлю.

Безти тыштэки чэйа,
Зэйната гу дэйа.

Безти тыштэки чэйа,
Кэрти-бэсти—зэйната
Гу ирдейа.

Бэгор нь зана, шоната кэсиб тэне.

Бэг бе дло нэба.

Бэг кэлжэ дэди савэ дэрэнэ.

Бэге бе тэд,
Крэсе бе мэл,
Ган бе шэл—Бэем.

Бэге майа,
Гэз мэриэ Бэсэр дэем.

Бэге нэзжэ не тэл дэди.

Бэге нэмэрда тэл шэн нэем.

Бэге эва нэштэйа, е сэлэс не дэди.

Бэгче нэмэрда тэшт не шэн нэем.

Бэгче бе тэл нэем.

Бэдэ, маде сэр грейа,
Буна бе дло хэсэйа.

Бэднэва эва бер бернэ шэл дэди.

Бэднэва эва бернада,
Бэсэрнэ, нэше эсберда.

Бэе бедаре нэт, паркэс бедаре эва
дэди бе.

Бэе гэр мала дэжымда жи рэнэе.

Бэе гэр гэрнэ,
Жына ээр-ээрнэ.
Жы нон тыштэки нэба.

Бэе гэрнэ,
Жына ээрнэ,
Уана тышт чэнэба.

Бэе мэра рэба,
Уэ зэсэйа Бэди бе.

Бэе мэн хэ нэт,
Фрэ бедаре эва Бэдиэ бе.

Бэе парсэ,
Уэ эше нэпэх Бэсэнэ.

Бэе рэме не рэбу.

Бэе Самэ мала те рэем.

Бас Саме мала фланкесе рабу.
Бас сие марийа нава, е зааре лач.
Бас сора—
Сйате катс.

Бас то ажи,
Барано то ажи!

Бас казана катс рабу, нама ве
гор лач цывача ама наба.

Бас ажа мэн ажио.

Бас че бьла кезар!

Бас шайла бакж гора.

Базар—базара агмына.

Базар—базара пешына.

Базара ка змайн на сар ба, но
чава бе!

Базара магда, дара дербаз нава.

Базара та нежн бу,
Чу доргота Дижарбакъре.

Базара хор-хваде хорка.

Базара нар тыште найа,
Базара дьла гона.

Базара насле шай дькн (Аме
газакн цоргана).

Базарбашн зане базара хва
чава бьла.

Базара, эб ласарди инна!

Базарган—бе даяг наба,
Марн—бе раяг наба,
Наям—бе газаб наба,
Ошани—бе базар наба.

Базарган те, марн дькова бира
Исанат, даво—„Марн бир, марн
бир“.

Базаргане бехвойж кас нязно гара
к'ойа.

Базаргане марне базарганени
мезына.

Базаргане марне лач—чу.

Базыне спышности к'орга лач!

Балге марыне, балгани грана.

Балге та кона мың,
Балге хваде к'ока та.

Балге Нобу Нещар гораши мн к'ока.

Балге м'н гона
Дьла меза дара бьбьра.

Балге дастне хва набьра.

Балге дастне хва нагареша.

Балге мн локн,
Ве сар бьла,
Ле Аз зман сарнава.

Балге кезар кат.

Балге смеле набьра.

Балге чьфасн ково сема мн найа.

Балгани дар бьри,
Е сар дара, гомана хва хваде
нобаргн.

Балшавик чара к'асмбана.

Балге ве дие Пасава.

Балздана гажне чара пышта насле
мн бьшкена.

Балздана насле пышта с'ара
дышкена.

Бар ге наньжа,
Сарбар ге дьк'ожа.

Бар нэн ташна,
Сэрбар нэн дашна.

Бар ээр бу, гаран һаал һаа
үгэстэ.

Бар дала нэзынэ фрой.

Баран барк, үрд һуык.

Баран барк, көрсэ тәт
Көһүр, тәт чамы бәлһ.

Баран барк, көрсөк
Нәлэ көһүрдэ гүһ.

Баран барк, қалып үрдә төмөн
Тәт хәстән чу.

Баран бә, үгүр нәк бәбарә, дашнык:
— Дәһүгә гөр гүһүгә.

Баран—барыгәтә.

Баран дьбара,
Үрд гәтә зык дьдә.

Баран дьбара,
Үрд гүһүк дьдә.

Баран (дәчә) сәр бәра дьбара.

Баран нәбара,
Ләйн гәһә.

Баран тә шл-шлөгә нәк пәрә тә.

Баран һәт, қалыштәкә көһүрә гүһи
бу.

Баран һәт, қалыштәкә үрдә қәһән
һәдә.

Баран һәт, қалыштәкә үрдә бидә
нәр.

Баран шәк гөр дәһүгәтә.

Баран шәк аә дьбара.

Баран шәк шәк дьдә.

Баранә нәсонә
Чәтәра нәлә Хөрстанә.

Баранә сәдә,
Тәпанә сәрдә,
Шәра тәт—сәра сәра чәһәра.

Баранә тәтә дә,
Баранә гөр—гүһиһ.

Баранә һүр бьбара,
Нәфт тәсонә үрдәдә дьдә.

Баранә гәһә-гәһә,
Дәһгә дәфә дурә гүһүк.

Баранә чә бәкә көһүр,
Шәронә чә бәкә мәрнә дьдә.

Баранә, сәр сәһә сәһә дьбара.

Барбарә нә чәһәкә,
We нәкә бәһиһә.

Бар дәһүртән һәһә,
Бар һәһүртән чәһә.

Барә сәһәкә һәһә бәһәһә.

Барә тә сәрбу,
Тәт нәкә көһүр дьдә.

Барә гәһүрәкә чәһә гәһә,
Дьдә бәһ дьдә.

Барә гәһәкә һәһәкә һәһәкә.

Барә гәһәкә һәһәкә сәр зәһә.

Барә гәһәкә һәһәкә дьдә.

Барә гәһәкә һәһәкә мәрнә дьдә.

Барә гәһәкә гәһәкә сәр дьдә.

Барә зәһә
Сәр һәһәкә мәрнә.

Бәре кәреп гәһәмбәи әһ,
Дәсәп гәреп һәм бәһәм.

Бәре кәреп мә шәһәмәһә,

Бәре кәреп һәдәс гәһәм бә,
Дәсәп гәһәм һәм дәһәмәһә.

Бәре кәреп һәдәс гәһәм бә,
Уһәдә бәһәм.

Бәре кәһәмә һәм гәһәмә.

Бәре сәр һәмә гә
Аһә һәмә һәм һәм,
Уһә һәмә һәм.

Бәре һәм һәмә һәмә һәм.

Бәре һәм һәмә һәмә һәм.

Бәре һәм һәмә һәмә һәм һәм.

Бәре һәм һәмә һәм.

Бәре һәм һәмә һәм.

Бәре һәмә һәмә
Бәһәмә һәмә.

Бәре һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә,
Уһә бәһәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә,
Тәһәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә,
Гәһәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә,
Дәһәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә,
Уһә һәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә,
Уһә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә,
Уһәмә һәмә—
Сәһәмә һәмә,
Уһәмә һәмә,
Уһәмә һәмә—
Уһәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә,
Уһәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә—Уһәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә,
Бәһәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә,
Уһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә (һәмә һәмә) һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә,
Уһәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә,
Уһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә
дәһәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә
һәмә һәмә һәмә,
Уһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә, һәмә һәмә һәмә һәмә һәмә
дәһәмә.

Бәһәмә, һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә һәмә,
Уһәмә һәмә һәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә.

Бәһәмә һәмә һәмә—һәмә.

Уһәмә һәмә һәмә, бәһәмә һәмә.

Уһәмә һәмә
Дәһәмә һәмә һәмә.

Баша марья назваша,
На нѣ назваша зайка.

Баша сарѣ мешаби,
На нѣ почѣ шер.

Баша шашаби, на нѣ хор.

Башанах хере башанаха назваша.

Башер наин нѣ нѣ узманн баран
би.

Башиче кароботела наха.

Би аз пѣхас мава,
Би газѣ халѣ хва напика.

Би агѣр ду бланд мава, (нагѣша).

Башѣре дѣшно айѣре
Лѣнге хва ѣнгларѣ дѣрдѣнн.

Би баѣ у де нѣча нѣзѣнн рѣ.

Би барана дѣвѣлье,
Кѣ наин га байѣ!

Би басѣ дѣфѣре.

Би боѣха хабѣре хва зай мава.

Би борѣгѣнѣ гѣшн нѣе рѣстѣнѣ.

Бѣбѣхтѣ мерѣре налѣзѣнѣ.

Бѣбѣнн—би тѣм.

Бѣванкѣс мѣрунѣ аѣлѣ хваѣ.

Бѣванкѣс сѣре млѣта.

Бѣванкѣсе рѣѣ хва наѣдѣдѣнѣ.

Бѣвала нѣн ѣсе блѣнда марѣе дѣе—
пѣфѣ узманн дѣха.

Бѣ га шѣт нава.

Бѣгѣра зѣре зѣф гѣна.

Бѣ гѣндѣ дѣѣлѣ наѣ,
Бѣ сѣнѣт сѣѣра наѣ.

Бѣдѣр бѣдѣреѣа га хѣтѣнѣ.

Бѣдѣр гѣна, наин наѣр дѣна.

Бѣдѣр чѣбу,
Вани хѣѣр чѣбѣ!

Бѣдѣре би хѣн нѣгѣнѣ!

Бѣдѣре бѣзѣнѣнн наѣа бѣдѣр.

Бѣдѣре наѣа хѣн сѣр наѣгѣре.

Бѣдѣре наин (наинѣ) дѣрѣнн
те нѣрѣнѣрѣнѣ.

Бѣдѣре н. у г. зѣе хваѣн на сѣр
бѣн,

Гѣлѣѣ хваѣн наинѣ.

Бѣдѣре маѣе хваѣн сѣр би наѣа,
Маѣе халѣѣ на чѣ нѣре бѣѣе на
бѣдѣре!

Бѣдѣре хѣдѣна хваѣн сѣр наѣрѣнѣ,
Кѣре на хваѣ гѣна.

Бѣдѣре хва ѣштѣнѣ,
Дѣр халѣѣ дѣча га.

Бѣдѣре хва ѣштѣнѣ,
На халѣѣ дѣнѣѣта.

Бѣдѣре хваѣн на гѣ сѣр би,
Ѣн бѣдѣр на чѣ бѣдѣр бѣ!

Бѣдѣре хваѣн на сѣр би,
Ѣнѣ чѣва наѣѣсѣрѣбѣ!

Бѣдѣре хваѣн сѣр наинѣ,
Ѣн бѣдѣр наѣрана.

Бѣдѣре чѣлѣк сѣр бѣгѣре,
Бѣрѣгѣта на бѣдѣре на чѣва бѣ!

Бѣдѣре чѣлѣк сѣр бѣгѣре,
На чѣва бѣ!

Бѣдѣрѣѣа шѣѣ на хѣт.

Бѣ дѣрѣнн—рѣст наѣа.

Бези бава,
павази-бава.

Бези жи-то храк дортеж,
Навези жи-то храк дортеж.

Бези, навези,
Джа ов кучува.

Бези-храни,
Навези, дубенс „Фум нокур“.

Безим жи бава,
Навезим жи бава.

Безим храни,
Навезим бабава.

Безим—нава,
Навезим—тарана.

Безим димана,
Дортеж на биза!

Безимгада дотима, карагада навен
храни.

Бе шила тари начо горине.

Бен багдаде дижи сав не фанба.

Бена марья фре ба,
Марья дикара Глбисо забара бълда.

Бензене бдана рех агур,
Агуре по жова.

Бер дара те чехурне.

Бери Берийа дзене.

Берийа бе се дз мина нафаре
малейа.

Берийа бе се черькала им тир-
кисанал, батала.

Берийа бе се, харкас дгъваеда.

Берийа жьна у биза,
Начо бар даре джманя.

Берийа марьва тана.

Берийа—амеда рума не нави.

Бе тфаре бре нана,
Навони кар бу сав нана.

Бе тфаре дгъвае мале диман, ма
дман.

Бе тфаре нагара мале.

Бете зерт зертур бана.

Бечуре шорба пицера диме.

Бешине болонгара—бре бизманта.

Бешине агима
Да бра агур пекота,
Ов две нагана.

Бешине агима шикестя.

Бешине окол зорни им,
Джа мале багада рунени.

Бешине фрим
Уаре холцейа.

Бе шотан марья нава земдйаде им
мъриня,
Ле шотанде мари нава марьаде им
земдйа.

Бог, мур хайман,
Бешерийа зиво сор найман.

Ботийа баре дарбаз нава.

Багдаде им хормо зифан, ле десте
ма наганиа.

Багдаде им хормо зифан, меза
десте мун наганиа!

Багдаде хормо зифан, гаря мун те
тана.

Багдаде хормо зифан, ма ма!

Баге (барке) нэри жы назе пэра.

Багири махшароё.

Багири, то хаш багираё, йана
кохрани то хара.

Багири зарамароё, ле ду рист
дарта.

Бад чэди ослан дэа, Наси, дуна
не тэнт дэа.

Бад чэди к'осба, дуна не нади
тант ба.

Бад чэди к'ос дэба, ерси тэме
дэба.

Бадана фланкасэ тар нобу.

Бадана не тар наза.

Бадан ба г'аб наван.

Бадан—г'анд тинан бар ч'ан.

Бадан к'обар бу,
Не нахашне котэ баа.

Бадана бэ дэме.

Бадаслора шварош, интарен
аха.

Бадани—ола г'обарниа.

Бадани на оларэна.

Баданиа дэае
Усладе майа.

Баданиа ман нах'ера,
Бахе ман б'н'ера.

Баданиа фланкасэ ш'ер н'даё.

Баданиа ч'о санпа ч'аха те д'тэме.

Бадансларэ неа шам-ч'ра.

Бажан—бале д'н'ери, Нэше ман
дэа,
Срафат д'н'ери, зале те дэа.

Бажан дэп'ат,
Дэа хор'он.

Бажан не бабота Наму к'осниа.

Бажана кэп'ан—кэп'ана.

Бажана м'аше—
Санта гомаше.

Бажана ман дэра сета,
Чэ дэсик, гоман ле те.

Бажана ман т'аше,
Дэла ман нэра.

Бажана ман ш'ера,
Дэла ман к'ол у жэра.

Бажана г'анд ч'ак ле те.

Бажана те бажана нэае, то
баре д'н'ан нэаниа.

Бажана фланкасэ м'на дэра бие.

Бажана фланкасэ те бажан дэра
спандароё.

Бажана хэв н'ан ноко д'о хэтанэ,
Эхе хэв н'ан ноко д'о нана,
Ман хэра дэст те нагава Наму
шэра.

Бажана хэв н'ан д'о хэтанэ ноко,
Эхе хэв н'ан д'о нана нэа.

Бажана хэв н'ан д'о ч'аха нэае,
Эхе хэв н'ан д'о нана ноко,
(Ош йок батала).

Бажана че-г'н'ш ле те.

Бажана не бэа бл'нда
Минани тар'ана дэае г'анниа.

Башыңа ми башыңа,
Ары сорыңа гыңа.

Башыңа ми розандыңа.

Башыңа шаһыңа,
Арыңа аһыңа.

Башыңа зора,
Дыңа жора.

Башыңа тыңа,
Мала руга.

Башыңа шөбү,
Дал өлө у жора.

Башыңа шөбү,
Зери жора.

Баш ми һайа,
Дал ми һайа.

Баше тыңыңа мь бар мала һата
кадыңа.

Баше һаспейа, мала сйара.

Баше һаспе—намуса сйарана.

Баше һаспейа, пасыңа сйара.

Баше һаспейа, русыңыңа сйара.

Баше спарты пышыңа (пыр).

Баше спартына пышыңа.

Баше таспыны пышыңа.

Баше һыйа пышыңа һышыңа.

Байрақ һа мараһа.

Байрақа раш һатһа бар дара ми.

Баше сөе зу-дурра—дара.

Баше һайа—башаһа.

Башеде мала мь гыңа.

Башыңа манаң һөндөрдана,
Па һайманат бар чыңа.

Башыңа һайман дараңа,
Башыңа манаң һөндөрдана,
Мас па манаң.

Башыңа ругыңа.

Башыңа һале һаз зыңа.

Башыңа шөбү хыңа бо ми,
Даса дабыңа—„Башыңа“.

Башыңа манаң зыңа шөбү
сүлөмөһа даһа сара зыңа.

Башыңа сөбү хыңа.

Башыңа бар бина,
Бар манаң тайаһа.

Башыңа мала баше шөбү мана,
Ла сүрөһа мала шөбү.

Баше ми торһа мала башыңа.

Баше мана жер.

Баше мана ми мана һаспа.

Баше мала мана баше мана мана.

Баше мала мана мана мана.

Баше сар пышы мь мала зыңа
дарһа.

Баше герһа мана мана мана.

Баше мана мана мана мана,
Таса ми башыңа.

Баше мана мана мана мана.

Баше жора зора.

Башыңа дара мана.

Баше—ман мана мана,
Мана санд—саламат.

Бонда дѣтна ч'гза башара.

Бонда зно бари б'ла,
Бре хлѣц ага та наб'ра.

Бонда зно мѣлзакъ,
Бре хлѣц хроб нѣка.

Бондана г'ор у барзѣя.

Бонде бѣс'ыл,
Ногла шана бѣфос'ыл.

Бонде бе мезан званѣя.

Бонде б'лнд фарк, зу алмак д'к'ова.

Бонде б' знае зно н' хваря рѣ
водька.

Бонде зу рѣ д'ча,
Даранг д'л'шка щѣ.

Бонде н' орн'уси барк'си н'р,
Бадбахте н'н'си д'нѣя.

Бонде н'бар, бабах бу,
П'шт з: ло д'ше.

Бонде н'бар з'рара чи н'з'ра

Бонде мала зно даро к'ф у к'но,
Ф'в б'ла зно д'ст'но.

Бонде на наво з'р'адаба, ем на
бондаба.

Бонде сернда м'л'анам д'н'н.

Бонде сабаб'но б'ла,
Садуйон сал жи д'рбазба,
Ж'рта намина.

Бонде с'ар п'аѣ наза.

Бонде хер н' бре бѣвер шѣф'ат'ра.

Бонде ш'к'с'ер
Н'г д'ча бар.

Бонде бе ду наза.

Бонде бе з'ран г'онѣя.

Бонде бе ф'ан'но з'ранѣ набо.

Бонде б'ра г'онѣя.

Бонде д'ра р'л'г'л'ейя.

Бонде д'б шара д'ва зар'б—
Щ'р'анѣ зар'б'н'ка х'вада,
Щ'р'анѣ н'р'буна х'вада.

Бонде зно бонда (ге) т'на н'с'к'р'но.

Бонде з'ада ле к'ет, нае щѣ.

Бонде н' м'азн бу,
Н'анѣ зно з'одокар,
Щ'н'н'сѣ к'айманѣ.

Бонде н' м'азн бу,
Н'анѣ зно к'ем'кар,
Щ'н'н'сѣ м'ар'манѣ.

Бонде ле нае зно д'ва н'а.

Бонде з'айре бе п'арѣ.

Бонде г'ад'н'рѣ,
Р'абе н'з'ете т'г'ад'н'рѣ.

Бонде г'ера—г'аб'р'н'н'ѣ.

Бонде г'ерѣ,
Х'ав ж'орта г'ерѣ.

Бонде х'н'ала зно,
Х'ваде з'н'ала зно.

Бонде х'орте нае з'ваѣя.

Бонде х'айѣ д'л'г'р'н, к'арба д'к'енѣ.

Бонде х'айѣ н'с'лѣ м'ар'анѣ,
Бонде х'айѣ н'с'лѣ к'еранѣ.

Бонде х'айѣ з'ина р'у'з'ана,
Бонде х'айѣ н'с'лѣ м'айм'у'н'ка,
М'ар'н х'айѣ н'с'лѣ д'ѣл'каѣ.

Бонде х'айѣ з'анг'лѣ ш'ар'анѣ.

Банде байа нава һоводе элар дыда.

Банде байа намарда,
Ле мырн Кале ван чатыра.

Банде байа наварно эва дала сар
сала сар.

Банде байа эва хиа:
„Гога Базе эва“ дывена.

Банде байа чгае ми эар-эае гер
мае,

Банде ми байа рама эваде Тара.

Банде-шайа,
Кер—мошкерына.

Банде мыга мазы дыва—дыва зарб.

Бандан кб байа гбав.

Банданы ба карасат,
Мата ми тбав бирасат.

Банданы дывны, зарево на
дыглынк,
Мамарса—тбв (мы) кб днк.

Банданы мал һаткыа сари,
Дыглыа мнаа керн,
Дыбемьна—ба та эфарн.

Банданы эар,
Бранн ба эар чатыра.

Банданы эваде дла,
Вера българн плавэ,
Кербе, к'эно тышт ма наэ.

Банданн эваде дла,
К'ни у бозсо тышта ма наэ.

Банданы чгае забат кер,
Эви ми к'еса мырно т'амыр.

Банданы мыта мал чу шь бала,
Хибарде мсгал-мсгалэ,
Дыбемьна, дыбе:
—Иа та баш у батала.

Бандане кате эвага эва днк.

Бани адам эвра эва дала.

Бани адам эвра эвадыра.

Бани адам мазане дыбала,
Чгае бамьна, ма рывна бага.

Бани адам навар сала дыба,
Нава эар у эва эва ба,
Рале ма меване эабре ба.

Баниа, гер сад сала таманен,
Миртыа Мэра то ба Шамн,
Альа, та к'есе мырне т'амн.

Баниа, сад сала на дыба,
Мат у зарде энеби,
Альа та на бар ма фано ба.

Баништ баништа,
Чгае быдун гун дыв.

Баништ ба шупына гун дыв.

Баништа каткыа длаа элар, ма
пуча.

Баништ пеша бег'рага.

Баништа бег'ра һаррон дывана.

Баништа бег'ра эвадыра.

Баништ дармена,
Ле ма саво Каму дардана.

Баниа маде бар саре мын.

Бар эеба гблме ээ
длао марьа наэ.

Бар эг'ре намарде рунене,
Бра сар та бэа.

Бар баэ г'а эва каткыа.

Бар баэ элар каткыа.

Бар базара маркыа радыв.

Боро гол бу,
Баран бат шыл бу.

Боро (баредж) гол бу,
Баранг эн лода (леныр) шыл бу.

Боро гран шне хвода баша.

Боро дала та йайа,
Хлеф саламе дьда та,
Боро даре тона,
Кас саламе хада.

Боро дара хво дьши,
Дере мьн набьра.

Боро даре гьншт, сар даре намина.

Боро даре даре дькьмьлннэ.

Боро даре дареграба,
Дер гьаньгьон.

Боро даре наза оснате даре.

Боро дала к'ата к'малн,
Ведлон арзаннэ.

Боро дест десте дьшо,
Паше сар ч'ава дьшо.

Боро до бстана эн пашьлэкода лав
ды'вонн.

Боро дьшурннше,
Паше шьшэла хва бька.

Боро эмек,
Паше—донек.

Боро мьн мара,
Паше мьн мара.

Боро кьонь дало хва.

Боро кьонь дьдо хва.

Боро кьонь хвода кьриба.

Боро котн орде намина.

Боре мезни на маведзэ,
Эм мала хравейа.

Боре мере мьрга,
Паше заре мьрга.

Боре мина шера бу,
Ле паше мьн пшннэ эн хравейр бу.

Боре нан хьарьн,
Паше гьрс—Каваларьн.

Боре нана марьша лова,
Паше гьрсе дьйна.

Боре нафса хва чорка.

Боре пана,
Паше храве—
Но дьла авайн, но дьла ав.

Боре г'аз, паше паз,
Ле нана хаваре жьмька бь ав.

Боре сале ларнас мана оснате хви
ды'ва.

Боре сарн,
Паше лынг.

Боре та'м,
Паше к'лам.

Боре г'охта лэ жана буйа.

Боре г'арашьри дингара датннн.

Боре хва бьда мере найар,
Паша хва бьда мере тайар.

Боре хва да ог'ре,
Паша хва да фалаке.

Боре хва шьшэла мьг'шерьн.

Боре хвора бема,
Паше бема халце.

Боре хвора бема,
Паше лавале хвора бема.

Боре лардэ дьна мь лова.

Барка мана дур'ава—гѳра хмарийа.

Барка мамон дай мана дымежа.

Барка мамон мана хма дымежа, мана
мане пет дур'ава.

Барка мамон че мана.

Барка млум шере дѳ майа дымежа.

Барка, мрешка мамона лавале лав.

Барка мамонь бар делька.

Барка мамонь гѳра.

Барка мэр,
Хѳде дайа бона г'ер.

Барка лаша йано хма ледь'ава—
дым'ра,
Йано барка брѳнша ле дѳрта.

Барка мэр мана мѳдайа.

Барка та гѳснѳка гѳра мѳр, тѳ мам
мане че.

Барка че
(Кѳ.) бар'озе че.

Барка че бар'озе мѳна.

Барка мѳна,
Бар'озера мѳна.

Баркаан мамба барх м'лара бе мана.

Баркаан хма м'лара, маме барона
барде.

Барка агрсне йан мѳ гѳр шѳр
м'лара, йан мѳ брѳнша м'лара.

Барка мамона мѳна.

Барка бар м'лара,
Мѳра мамона маме,
М'лара мамона,
Маме бона мамона.

Барка бар делька маме барка.

Барка бар дѳ мамона.

Барка бар маме мамона,
Маме бар де мамона.

Барка бар маме мамона.

Барка мамона,
Маме мамона мамона?

Барка маме мамона мамона.

Барка маме
Маме мамона.

Барка маме,
Маме мамона мамона мамона.

Барка маме мамона мамона мамона,
Маме мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона,
Маме мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона,

Барка мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона,
Маме мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона,
Маме мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона мамона,
Маме мамона мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона,
Маме мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона мамона,
Маме мамона мамона мамона мамона мамона.

Барка мамона мамона мамона мамона мамона.

Бине цаха,
Пай һари-һаса,
Ду һари-һаса.

Без на нь дарева,
Шестына ыс гона.

Безь надына келана эгер.

Бибара, ны һара хыс ледана.

Бине коча дэвэ дона.

Бине лана рух ма.

Бине сир—сир ны амыйа.

Билбил кырна цыфна зерник,
готыла: „Ах шала“.

Бин цна балчымова дылат, аме
тыра нь һедина ыс те.

Бине база—мага те.

Бине бисо мала нае.

Бине бра тыр шрина, эм бин нь
уо касы нае.

Бине гае достако, цэ нальгата.

Бине гала нь гала те,
Бине марья нь марья те.

Бине гора гошт дьлаво,
Бине малата—хофе дьгышкы.

Бине гора һабья, ыс дьла храс
кыра.

Бине гора, ваки мина йа кучына
буя, гора дне храскыра.

Бине да-нь зате те.

Бине да—те нь хаткыя.

Бине дла—те хаткыя,
Бине база—те мага.

Бине коре коч тогава дест.

Бине кыса һата сире,
Чу, Бине хыс дик, кыра даг дьныс.

Бине кыз
Те (ны) мала дыз.

Бине мала маркына нае,
Даре ыс мала канаса,
Накыла мала.

Бине марья чомо айыра,
Чыра тыфки,
Ара дьнара фре ба.

Бине нана гарм гында те, храскына
нае.

Бине рыкта фрейе.

Бине сире нь сиркыра те.

Бине зале
Те нь хуыно.

Бине хыс гыла те.

Бине—кыно
Пшоа халайа.

Бинтыгы—бемразкыя.

Бира кала, кода бекыи,
на бькыра, на бькыра.

Бира раш бира каткыя.

Бира ында дреж һайа,
Ле амаре ыс ына.

Бла эс кыра шеран бьм,
На кыкыра чырап у рьуыан бьм.

Бла ысн че ба,
Бла нае ордкыя аскарба.

Бла зьки терба,
Нь цалыко дерба.

Бла дькыла ысн дькыи ба,
Бла кыра ысн цыкыи ба.

- Бона дине һәррә дүһета.
 Бона дурана заман гона.
 Бона дата кала, дараз йана.
 Бона калонин гәлле дөһана.
 Бона катешки рәйе эва дьда.
 Бона күчә берә пешәмәтнәм.
 Бона күчә льйеф шәмьтандын.
 Бона күра шав у ром йава.
 Бона күра эва дөва һавале эва
 мрар мавя.
- Бона мата эва на быкма,
 На ик баным,
 Ле динаре орға нәм.
- Бона мара меркас көштын һава,
 драг тәһава.
- Бона маржа бар эва нәгәти,
 тукета, им гро баран та.
- Бона маржа өмаре хвәһрәйя,
 Мьрын чәга шидяна.
- Бона маржин гөндәки араз махан.
 Бона марьте нәзек шыр, шәмьр йава.
- Бона мара селбазм
 Таманла гөнд ле күра газм.
- Бона марсе һарга шем кале земин,
 Йан ик хорта гарйәйи.
- Бона гамбоза һәррә ик лүда.
 Бона гамбала һафтада—һафт лүд.
- Бона фланкәсе дийа сар һәаря
 һарга, бар һәаря һаря—йава.
- Бона хатро кайи,
 Кәһәр нәзәно сәйи.
- Бона хәранә фланкәсе һафт күҗәл
 бышандына.
- Бона хәлде чүгә эва дәрнәкә.
 Бона эва гадәте
 Бона хәлде хәйна дөһана.
 Бона хәриб рәһәкә салана.
 Бона хәриба рәһәк дөһана сал.
 Бона һәр хәранә нәһәбрәк ик
 дәстәкә.
- Бона чүгәри һәһәр чүгә
 гадмусын.
- Бона чүгәкәни фланкәсе чүе
 һәмьр.
- Боре мәрһәйи гәва.
 Боре мәрне на дохо, на һәһәра.
 Бөрүе шәһәле стүе мәрһәйи.
 Бөрүе шәһәртәе гәһәкәи гәһәкә.
 Бостане эва һәһәһәйи чүйи,
 Е хәлде ле дүдә.
- Боха нәһәкә нәһә,
 Гәһә хәһәндә дөһәна нәһә.
 Бонга дәрәһәкә эһә.
 Боһәһәи батал дөһәкә мәрәһә.
 Боһә нәһә гәһә.
 Бөгдәи мала мәрәкә хәһә дүкә.
 Бөгдәиһәкә бөгдәиһәкә бона пешә.
 Бөгдәиһәкә бәһәкә, мина крәһәкә бә
 һәһәкә.
- Бөрүе мән шәһәкә,
 Чүгә мән дәрдәкә.
 Бәһәкә, пешә быһәкәһәкә.

Бойсорт маза—ах,
Бер толс маза Бах,
Белсэл маза чоах.

Бри махба,
Бри даронгба,
Бри ахсба, канге дзае, бри базе.

Бри ага нь ман хваша,
Бри агада нь ман махшаша.

Бри арзане герин ганаба,
Бри аста ньман хаба.

Бри базе ман чогова дасте муре
кышт.

Бри базра хореба, маж дн ташт
навазма.

Бри беман кучьа, не кар.

Бри беман кучьа (сой)—
Насеман кара.

Бри беман—клар,
Насеман—тырмла.

Бри беман эржа,
Насеман кара.

Бри Бейцава,
Бри маэрба.

Бри бокана марийа тыштэе кем ба,
Бри нафара марийа брич нинбан.

Бри баране бьскова,
Наз пазе боводаба.

Бри бар сийа рувн нинби,
Бри шир та бокана.

Бри бахара зарба,
Ле дуе раст доргэев.

Бри бакте марья хаба,
Чгае марья ганаба.

Бри бакте марья хаба,
Чгаен ганаба.

Бри бакте ман хаба,
Чгаеки ман корва.

Бри бина зйдем нь мала та бе,
Маше нь багдае бе.

Бри бог богва,
Боге ромаква,
На челева,
Челева салачова.

Бри байорбо, бри курба,
Бри реба, бри дурба,
Бри цаба, бри кирба.

Бри брайн, базар Насва.

Бри брайн,
базар шлдайн.

Бри брайн—цайне дыва.

Бри браин марийа хаба
Динкин диванова,
Ромед агривд тран
Сийа саре марийа (ма) ба.

Бри бри гораин нагьртба.

Бри бри дэрваз мава.

Бри бри дькына,
Цийаз арге нафова.

Бри бри пелас хана.

Бри бри та та бэйейдэ, ле дэчлота
та—на.

Бри брера хвост,
Хведе брера хвост.

Бри брегга йола дьча.

Бри бука гемаа,
Ле змани най дремва.

Бри бьба тойрьке бейнште.

Бри бьбин дара селма.

Бра быын дэи наратын.
Бра бы дьлба,
Бра кьлба.
Бра быз, нар у не осмате.
Бра галмба,
Бра гурба.
Бра гора марьа жи фроба.
Бра гонд хоране сар гонда,
Ле мал нагъае сар мала.
Бра гьр ба,
Бра лавэ мьн бьэе.
Бра гьр хьшуба,
Шьэоръш зэфьн.
Бра гьри, ть гьр буйнж,
Бра те гольна ма бьжара.
Бра гьре саре чьн жи гана ноба,
Гьр гьнай.
Бра гьре жи гьр буйа,
Бра дэе мьн бьшэьтандэ.
Бра гьртне марьна хоюн,
Назъаше марьна гьнөөн.
Бра гьртне шерби,
Ле не бордэе рузиби.
Бра дьлдэрбьн,
На хьндарбьн.
Бра дьлэба,
Бра берэе.
Бра дьлэе ба,
Бра гурба,
Бра фьзба,
Бра пьрба,
Бра гьба,
Бра дурба.
Бра доре дьзе мьнэ гьртнэе.

Бра дарангэе,
Бра шьрмэе.
Бра дэсте дэеи мьн ноба.
Бра дэсте мьре гьотж нагъае нама
дэртнэе.
Бра дэсте ма дэсте нэвдэба.
Бра дэсте мьн беша,
Тэе дэе мьн нагъае.
Бра дэсте намерде мьн,
Бра селэф те бьба.
Бра дэсте хьнэ танкэе, руе мьнэе.
Бра дьлэе хьнэ бэма,
Паше йакэ мьн бэма.
Бра дьлэе мьре пучае,
Бра йьоната мьре шьба.
Бра дьлэе ма шерба, ма руеиба.
Бра дьне гькеби,
На мьнше салакэби.
Бра дьне—дэмега лэе ба, паше
мьнра.
Бра дьнэ гьнэба,
Бра мьре орта сол у бьмэре
дэсэба.
Бра дэст шэе,
Дьмьн хорэе.
Бра дьл—дэба,
Бра турэ гьрсе мьлба,
Бьнэ жи дьлба.
Бра дьлэе бь дьлэе бь,
Паше саре мьре хьзэрбьн.
Бра дьлба,
Туре гьрсе мьлба,
Вьнэ шакети ноба,
Шалатажи дьнэба.

Бра дьба,
 Туре парсон мьба,
 На ко башына мане шэрба,
 Дьба мане мьба.

Бра дьба марийба,
 Бра кресе шланге мьба.

Бра дьба марийа райгаба,
 Тенгесъ таштан ле нага.

Бра дьба марийа таньба,
 Шанно сме.

Бра дьба мьн райгаба,
 Бра парсон.

Бра дьба мьн райгаба,
 Мане дьба мьн пьзрэгба.

Бра дьба мьн тара гаша,
 Бра мане марийа роша.

Бра дьба дьне марийа бьнне.
 Дьба нафаре марийа марийа
 мамна.

Бра дьба чанка чьа наеша.

Бра дьн дьба,
 Красе шем мьба.

Бра дурба,
 Бра достурба.

Бра ага каранге нага шьде мьн у
 тьба.

Бра аз бьдана бар тира,
 Надана бар забара.

Бра аз бьчухе баше хьбьм,
 На ко мазьне залге.

Бра аз нар ньвьм,
 Бра чькс ман пурьм.

Бра аз мьрне ашкретевьм,
 На саге шьлангевьм.

Бра аз мьрне мьрне хьвьм,
 На саге дьрєка.

Бра аз нага мьете хьода парсе
 бьхьм,
 Нага мьете башара мьрне насьм.

Бра аз Кайшайи залге ньвьм,
 Хьла Кайшайи мьнеч.

Бра аз шьбьм,
 На крєвьм.

Бра аш дьсе се нага.

Бра аш кьштанеке бешушын нага.

Бра аш мер бьртьса ман бьмєра,
 Балгуз гьнєва.

Бра аш ашлх занега тоба.

Бра абуря ман руа мьба,
 Ман напазьмє фьла тьга.

Бра Фьм аге ман хьвєша,
 Бра хьвєде ман нєтєвєша.

Бра аш мамла бра дьба.

Бра мьрба,
 Бра бедєв нєвє.

Бра мьрба,
 Бра пьрба.

Бра мь гьнде хьє дьрєвє,
 Шьне хьє дьрєнєвє.

Бра мь нага шьє дьбьн,
 Шьмьрнє мь нагдє хьє наба.

Бра мьна мєре чьбьм,
 Бра байр, стьйр у пьйрєбьм.

Бра мьна чьє,
 Бра нага полна рьнєвє.

Бра збара чьє,
 Пурга сєвє.

Бра зафба,
 Бра шьлба.

Бра мала морьда гѣнобо дѣи
кѣре мерья,
Бра нѣва кѣрѣ, ѡм жѣ кѣрѣ.

Бра меледа мѣн нѣбо,
Бра нѣсѣ.

Бра мѣлѣе мѣле сѣре хѣа жѣна,
Кѣлѣнѣа мѣле гѣре хѣа мѣкс,
Чѣа мѣлеи чѣре брѣи вѣрѣнѣр.

Бра мѣнѣтѣе шѣа тѣ нѣмѣ,
Бра нѣзѣван тѣ зѣдѣбо.

Бра Марьѣстанѣи, нѣ горьѣстанѣи.

Бра мѣбо, шѣр ѣснѣтѣ.

Бра мѣкс, шѣр ѣснѣтѣ.

Бра мѣзѣна,
Мѣр мѣлѣмѣи.

Бра мѣрѣбо,
Бра мѣлѣ рѣхѣбо.

Бра мѣрѣбо,
Бра гѣлѣ рѣх ѣ дѣнѣрѣбо.

Бра мѣре мѣрѣа нѣва,
Бра ѡнѣд гѣнѣва.

Бра мѣре мѣн лѣнѣнѣбо,
Бра крѣсе мѣн шѣнѣнѣбо.

Бра мѣре мѣн мѣрѣбо,
Бра дѣнѣдѣрѣбо.

Бра мѣре мѣн мѣрѣа,
Бра крѣсе мѣн гѣнѣва.

Бра мѣре чѣбо,
Бра рѣмѣксѣ ѣ рѣ дѣнѣбо.

Бра мѣре чѣва,
Бра орѣа дѣ нѣвѣрѣдѣбо.

Бра мѣри мѣрѣбо,
Бра дѣнѣнѣбо.

Бра мѣзѣнѣи мѣн нѣбуѣа,
Бра чѣлѣнѣи нѣрѣбуѣа,
Лѣнѣнѣи жѣи тѣлѣнѣбуѣа.

Бра мѣри бѣмѣлѣа,
Нѣ бѣбрѣа.

Бра мѣри бѣранѣ рѣмѣнѣбо,
Нѣ бѣрѣе сѣлѣнѣбо.

Бра мѣри бѣлѣва нѣва лѣгнѣ шѣрѣ,
Нѣлѣва дѣстѣ нѣмѣрѣдѣ.

Бра мѣри бѣлѣрѣ,
Кѣснѣмѣе нѣмѣнѣа.

Бра мѣри бѣлѣрѣ,
Нѣлѣрѣсѣ.

Бра мѣри бѣн шѣлѣлѣдѣ нѣмѣрѣа,
Бра бѣн шѣрѣдѣ бѣлѣрѣ.

Бра мѣри гѣлѣнѣи хѣлѣнѣнѣтѣмѣбо,
Нѣ лѣдѣнѣи шѣлѣтѣмѣбо.

Бра мѣри гѣрѣстанѣбо, нѣ мѣрѣстанѣи.

Бра мѣри дѣнѣдѣрѣ дѣнѣбо,
Нѣ дѣнѣдѣрѣе зѣлѣрѣтѣмѣбо.

Бра мѣри дѣстѣ хѣа бѣлѣва зѣлѣрѣ,
Змѣнѣ хѣа нѣлѣва нѣва зѣлѣрѣ.

Бра мѣри дѣнѣ рѣнѣбо,
Орѣа сѣлѣнѣрѣе лѣслѣдѣмѣбо.

Бра мѣри жѣ дѣнѣ хѣа гѣри
нѣмѣнѣнѣи.

Бра мѣри жѣ гѣдѣрѣ нѣмѣнѣа,
Гѣдѣрѣ жѣ мѣрѣнѣа бѣмѣнѣа.

Бра мѣри жѣнѣ мѣре чѣбо,
Гѣнѣ дѣнѣбо.

Бра мѣри зѣлѣрѣтѣксѣ хрѣлѣа,
Нѣва ѣлѣа зрѣе нѣксѣ.

Бра мѣри нѣрѣбо,
Бра бѣзѣтѣи нѣбо.

Бра марн кыштыба,
Кыштык маре чеба (ка).

Бра марн кыштыба,
Кыштык маре чеба,
На хлесте маре кыгыба.

Бра марн кыштыба,
На кыштык маре кыгыба.

Бра марн кыштык шерева,
На хавале руйкава.

Бра марн кыштык мале длоен,
На кыштык хылле хыва.

Бра марн кыштык,
На сар наладава.

Бра марн кыштык хыкы бьково нава
згыр,
Змане хыкы кыштык нава згыр.

Бра марн мале длода кыштык,
Ахыле хыкы нава кыштык.

Бра марн кыштык
Бра дайндарба.

Бра марн мача са хырава,
Пе мале дло хыра нава.

Бра марн кыштык,
Даньча кына на сарба.

Бра марн нава згырда быштык,
Ахыле змане хыкы нава быштык.

Бра марн на горьстанва,
Бра шарьстанва.

Бра марн дайндарба
(дайндарба)

Бра хындарба.

Бра марн кыштык хыра нава.

Бра марн на кы горьстанва,
Бра кы Хорьстанва.

Бра марн кыштык хыкы руйкы,
Бра хыра марн нава.

Бра марн кыштык кыштык,
На кы маре кыштык.

Бра марн кыштык дайндарба
нава,

Бра кыштык длода кыштык.

Бра марн кыштык,
На кыштык.

Бра марн кыштык,
На кыштык хыра нава.

Бра марн кыштык кыштык дайндарба
нава,

На кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык дайндарба,
На кыштык кыштык.

Бра марн кыштык,
Бра кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык кыштык,
Нава кыштык кыштык,
На кыштык кыштык кыштык, бра кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык,
На кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык (бэ)
Нава (на) дайндарба (бэ).

Бра марн кыштык кыштык кыштык,
На кыштык кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык кыштык,
На кыштык кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык кыштык кыштык,
Нава кыштык кыштык кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык кыштык кыштык,
Нава кыштык кыштык кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык кыштык кыштык,
Нава кыштык кыштык кыштык кыштык.

Бра марн кыштык кыштык кыштык кыштык,
Змане кыштык кыштык кыштык кыштык.

Бра нэда нэба,
Бра дэ нэдаба,

Бра нэра бэма нэрада,
Бра нэрама—кара.

Бра нэра нэ нэра нэма,
Та нэра нэра дэма.

Бра нэра нэ нэра нэра бэма,
Мэра нэ бэрада.

Бра нэра нэбуа,
Кэбуа—нэбуа нэбуа.

Бра нэра нэра,
Шэбуа нэра.

Бра нэра бра нэра,
Нэра дэма бра дэма бра
бэра.

Бра Мэра нэра (нэра-нэра
бэра),
Нэра нэра дэра.

Бра нэра нэра дэра,
Бра нэра нэра дэра.

Бра нэра нэра бра дэра,
Бра нэра нэра дэра.

Бра нэра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Нэра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра нэра.

Бра нэра, нэра.

Бра нэра нэра,
Дэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Дэра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Хэра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Ама нэра нэра.

Бра нэра нэра,
Бра нэра.

Бра нэра нэра бра нэра,
Бра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Дэра нэра нэра.

Бра нэра,
Бра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Нэра нэра нэра нэра.

Бра нэра нэра нэра,
Нэра нэра нэра нэра.

Бра пайкате маръа хаба,
Пешкаты ми тонеба.

Бра пай маръа казын—пешке
наказын.

Бра парне маръа комба
Бра до назале ми зедабын.

Бра парне ми нкешеба,
Тане мануе ми шибя.

Бра ерсе,
Бра аноска

Бра късмена манаба,
Бра зундаре манаба.

Бра пш бресе ранд дасъеме.

Бра пш бресе вана кыла.

Бра пшта буре быгарт
Дынара дие мангарина.

Бра пшта бресе.

Бра пшце ама сар залде
нашамъткън.

Бра пшкка маръа чраба,
Бра кресе шале маръа тонеба.

Бра лъра,
Бра гэрсеа.

Бра реба,
Бра дурба,
Бра болорба,

Бра курба,
Бра кочба,

Бра лярба,
Бра ашыба,

Бра дэрэнги ба (бра нер ба).

Бра рна дурба,
На дэбра курба.

Бра рба мала ма гна нэгъима.

Бра рома маръа раше,
Буре маръа баше.

Бра рома хра пара манаба,
На къ буре хра.

Бра рома ми бале дэргани пала,
Бар даре дор у шинара кова.

Бра рэгба п дълеба,
Бра пшт Кофт кладаба.

Бра себа, бехмай манаба.

Бра сад гуре ми хабын
Дан ми ле пучбын.

Бра саре до дара п хае кова,
пуне бълмънба.

Бра саре кчал хашеба,
Бин кымба (бра бин кымба).

Бра саре ма беша,
Десте ма назша.

Бра саре маръа ел манаба, шинма
—щесе.

Бра саре пезба,
Бра лоча себа.

Бра сарн хашебын,
Сарге зэфын.

Бра сарн хабын,
Кам галажн.

Бра сабана маръа хае,
Бра мал дашота маръа тонеба.

Бра сйаре ми сйарба,
Назар зеш дайдэрба.

Бра та Кофт глла шине ми
бълмърна.

Бра та ам пурса нэнас негата.

Бра та шурокн мэрне манхаста
Ом гэн негата.

Бра тәйре чебе,
Бше жи дотарба.

Бра тә нәво мән онда бәт,
Хваде нәво мән онданәво,
Онда нәво.

Бра туре мәрйә қолба, ле сәри—
на.

Бра тәшәк кеба,
Зәйнәте ру дәнәйә.

Бра так бәтә,
Нер у ме нәво.

Бра тәне мәрйә брә нәхмәво.

Бра тәхте тә шәргәһәзиба.

Бра тәхте шәт тә қәтәйә көм
нәво.

Бра тәноба сәд нәнәте тә,
Бра нәбо сәд нәкәлә тә.

Бра тәрба мәрйә жи фәзә.

Бра тәрба мәрйә дурк бәнде
шәргудба.

Бра фәхәк йәрба,
Бра вәд нәһәрбән (нәһәрбән).

Бра фәләк йәрба,
Дийә тә пәдә нәһәрба.

Бра фәрсәнг дәстә мәрйә
бәфәрсәнгә нәво.

Бра хәлйә буке сәро нәво,
Бра нә дәләләбән.

Бра хәро бра бәтәво,
Жәна бра мар нәво.

Бра хәлқ Кәшәдәйн тәба,
Тә Кәшәдәйн хәлқ нәво.

Бра хәлқә хәриб бәр дәрә нә
нәкәво.

Бра хәлқә хәриб дәрә нә нәкәво.

Бра хәдо нәнәкә бәдә тә,
Кәрикә бәдә мән.

Бра хәво бәво Хәтү
Чәво хәтүә, аса жи бүк.

Бра хәкәк нә мәрба,
Бра нәзәмә мәрба.

Бра хәкәкә брә дәтәкәво,
Ле мәрйә брә нәхмәво.

Бра хәкәкә брә нәхмәво.

Бра хәкәкә бәмән,
Хәкәкә сәй бәмән.

Бра хәво бәдәво бәдә кәлфәт,
Фәрсәнгә нәво.

Бра хәво бәхт бәдә мән,
Чәво мән тәво.

Бра хәво зәзәне бәндә бәгәш—
кән нәво.

Бра хәво мәрйә мәрүм нәво мә
чәво у нәво.

Бра хәво мәрйә нә хәләйә
пәкә хәнәкә.

Нәк жи сәрмә бәро.

Бра хәво мәрәво,
Бра шүрә нә дәрәкәво.

Бра хәво мәрйә мән бәдә,
Шәбунә нәво мәла мән.

Бра хәво шәрбәкә,
Брә нәво.

Бра хәво рәһе мәрйә бәстәкә,
Кәбәр— бәбәк нәво.

Бра хьале бройа,
Бра хьале буе зарбам,
Бра сьлан пьзба,
We нокк нма Дарагьдн бма.

Бра хаба,
Бра чьован шьзба.

Бра хаба,
Бра гьалъа.

Бра хаба,
Бра хьзба.

Бра хаба, Нармат хаба,
Бра тьа аа сарба.

Бра хаба бройа,
Бра мн хаба бройа.

Бра хаба Касоо гьана.

Бра хаба баа,
Нар-ма хаба.

Бра хаба цьалъа,
Иак хьара каш дьа,
Иак хьара.

Бра хара ланна мн зьрдаба.

Бра хасла та базьа,
Бра дьа та ньара.

Бра хьара хьале нэ,
Хьак хьара бра те.

Бра хьандьба,
Бра хьандьба (ле хьандьба).

Бра хаба мн хьалъа,
Мы нма мн дьан,
Бра те мнман.

Бра Хану дараца хава,
Тан бетфадн гьана.

Бра Кьала шьрба,
Бра мьра гор-горба.

Бра чу—дэт нгьа.

Бра чу мала хьале
Насла мн мар хьабу,
Загарба се дьан.

Бра чьале марна дьа,
Бра хаба марна дьан.

Бра чьале марна сарба,
Бра баба марна хаба.

Бра чьале марна сарба,
Шьма марна шьа.

Бра чьале мн марна мн дьа,
Марна хьанб дьан.

Бра чьале хьанна хьан нгьа.

Бра чьале мн гьана,
Баба мн хаба.

Бра чьа мн гьан хьан.

Бра шьр та хьале,
Гьан та бьрда.

Бра шьмед гьан бахьдн марна,
нгьа.

Бра шьрба мн гьан.

Бра шьале мн гьанба,
Бра гьале—сарба.

Бра шьр чьале (урь) бьрба,
Насла мн базьа.

Бра шьале мн марна бьрба,
Мьале,
Ахьна марна хьале.

Бра шьале мн аба,
Жь хьдере те, бра ба.

Бра да хьан марна гьан,
Бра марна марна хава.

Бра цьале мн бройа.

Бре фриз һара сар ханшара,
Нача сар хабара.

Бре фриз бьльно сар ханшара,
Набыно сар (уак) хабара.

Бре-фёдуне чоке брейя.

Бре қолайтйя Бре зма дьлхата,
Ле назваз Бре бьльра.

Бре ваки аки һав бьльн.
We чйа бьдья сар чйа.

Бре вордан жи голда беквайн
ниба.

Бре мьна,
Корте баво мьна.

Бре қезенше лефьн.

Брат һайа шьльп дьла,
Брат һайа пир дьла.
(Сар гьлфат те гьльн).

Браке рена хьаш гала һана.

Браки марйя һаба,
Днахи днава,
Романо деса сьлаба рьйе ма ле
лаба.

Брага дьвет латьма,
Брега зер-зерет.

Брати галаки ахьша,
Нолени Нанайяно дор бь назьша.

Брати дест дькьва,
Де у баа дест нагьвьн.

Брати тьштаки чьйе,
Зьйнате ль ру ьрдейя.

Брати шрина, дест нагьва.

Братйя гьр у Карчйя.

Братйя хьо дьдья ма,
Дьза дьльчье мьн.

Бре аграте льша сакьнйя.

Бре азрате те сар пра Саламате.

Бре бе адря в дин чьтйа.

Бре брейя,
Кора Мьстафьа (пакьн).

Бре брчи рьшти Бре гер һат.

Брчйя жи бьльн те бьльн
марьин бьлтамара.

Бре дур—шнарэ марьа.

Бре мази үре Бре пгун намера,
назовьша.

Бре марйя,
Брчйя марйя.

Бре мьн мьр, шьо жи мьра ма.

Бре че пьн в котьва намина.

Бре чун сале дьсте брча.

Бригадир чьманэ,
Бригада жи жи бьсач.

Брин ю аьфж, чьтйи брчд дьба.

Брин курьн,
Хама шьтйи,
Гьне хрб дьл у һнав дьсотьн.

Брин хьйе хьо дьшнйя.

Брин брчд дьва,
Ле дьвт дьмкйя.

Брина бо Кьмьн,
Хере те хьайчара тьна.

Брина кьсйя.

Брина мерья мерья чьтйи те.

Брина рѣма қанц дѣла,
Ле ља зер—на.

Брина сѣ гошѣ сѣ дарман наха.

Брина сѣ—пѣрѣ сѣ дарманѣ.

Брина сѣ нѣа ашѣтѣнѣ,
Уѣ пе бѣсѣнѣа.

Брина сѣрѣ љазнѣ ља сѣрѣа дѣа.

Брина фланкѣсѣ тѣабу.

Брина хадар мадѣа бар маѣа.

Брина хадар сѣа нѣаа.

Брина ханцѣра хѣаш дѣбѣа,
Таѣа нѣаѣра хѣаш мабѣа.

Брина ханцѣра хѣаш дѣбѣа,
Ле шуа хѣбарѣ сѣа набѣа.

Брина ханцѣра қанц маѣа бѣ
хѣбарѣ.

Брина халѣѣа,
Тѣа пе дѣаѣа.

Брина хѣахѣаѣнѣа нѣаѣа хѣаѣа.

Брина хѣахѣаѣнѣа қанц маѣа.

Брина љазѣа,
Тѣаѣа мадѣаѣа.

Брина шуѣ сѣа дѣаѣа,
Брина зѣаѣа сѣа маѣа.
(Ле ља зѣаѣа сѣа нѣаѣа).

Брина кѣр қанц дѣбѣа,
Ле таѣа хѣаѣа қѣа қанц нѣаѣаѣа.

Брина ханцѣра қанц дѣбѣа,
Брина хѣбарѣа қанц нѣаѣаѣа.

Бринаѣа брина хѣа дѣзѣаѣа (зѣаѣа).

Бринаѣа брина хѣа зѣаѣа,
Е на бринаѣа ѣа зѣаѣа!

Бринаѣа ѣа брина хѣа дѣаѣаѣа
Нѣаѣаѣа.

Бринаѣаѣа ѣа ѣаѣа рѣаѣа,
Тѣа дѣаѣа-сѣаѣаѣа нѣаѣаѣаѣа.

Бринаѣа хѣа пе тѣаѣаѣа.

Бринаѣа маѣа дѣаѣаѣа нѣаѣа-нѣаѣаѣа.

Бринаѣа кѣа лѣхѣаѣа, ѣаѣаѣа, шѣаѣа,
љаѣа.

Бринаѣа нѣаѣа хѣаѣа хѣа дѣаѣаѣа.

Бринаѣаѣа дѣаѣа нѣрѣа дѣаѣаѣа дѣаѣа
дѣа маѣа дѣаѣаѣа.

Бринаѣаѣа шѣаѣа нѣаѣаѣаѣа.

Бринаѣаѣа хѣаѣа нѣаѣа.

Бринаѣаѣа љѣаѣа зѣаѣаѣа,
Бринаѣаѣа љѣаѣа маѣаѣаѣаѣа.

Бринаѣаѣа, нѣрѣаѣаѣа.

Бринаѣаѣа ѣаѣа рѣаѣа дѣа дѣаѣа.

Бринаѣаѣа гѣаѣа рѣаѣа ѣа љаѣаѣа.

Бринаѣаѣа ѣаѣа ѣаѣаѣа дѣаѣаѣаѣаѣа.

Бринаѣаѣаѣаѣа рѣаѣаѣа,
Ле рѣаѣа маѣа маѣа,
Рѣаѣа маѣа љаѣа.

Бу ѣа—нѣрѣаѣаѣа.

Бу ѣаѣа кѣаѣа лѣсѣаѣа фланкѣсѣа.

Бу бѣаѣаѣа сѣаѣа бѣаѣаѣа.

Бу бѣаѣаѣа ѣаѣаѣа, гѣаѣаѣаѣа дѣаѣаѣаѣаѣа
тѣаѣаѣаѣа зѣаѣаѣаѣа.

Бу-бу, маѣа-маѣа,
Тѣа маѣа хѣаѣа,
ѣаѣа маѣа хѣаѣа.

Бу гѣаѣа рѣаѣаѣа бѣаѣаѣа.

- Бу дана замн.
 Бу дагата мара,
 Агър кат факра.
 Бу диманна Катайетав.
 Бу кавъре бире.
 Бу кавъре бине бире.
 Бу марвати-гарма-гарм,
 Бу найарти-нарма-нарм.
 Бу марат кат бастуре мъл.
 Бу парча агър бь щене зме кат.
 Бу рие нава зоейа.
 Бу руне ржиди.
 Бу чрано, мали ава.
 Бу хун кат стое мѣ.
 Бу имаа бингър.
 Бу Конак, не бу даганак.
 Буйа ал
 Катийа мъл.
 Буйа дава палане зме джик.
 Буйа краса рьж
 Катийа стже бавала.
 Буйа ршиа пуч, катийа сурато мж.
 Буйа танийа Дьхоке.
 Буйа танийа село.
 Буйа трийа Моа.
 Буйа трийа тоа (дасг накова).
 Буйа туха наараз-бармер.
 Буйа чъра-чъра вробене,
 Данг чу намадане.
 Буйа шкре мйна боз.
 Буйа шорба неговаша.
 Буйа шогоре мина сар.
 Буйа шьл,
 Катийа мъл.
 Буйа шьрм
 Катийа стур мъл.
 Буйа олда бер бире.
 Буйа ван нефси.
 Бук бер пардоню,
 Загаа сар таншурейа.
 Бук бира бьса.
 Бук бьрине мъл пашуре.
 Бук дьзмеле сар дьстайя (достана).
 Бук мь ма шьрм дько,
 Ру дагьра, зьк ледько.
 Бук зман мина, змеси ансар мина.
 Бук зу-зу нагова сар шь у голе
 мале.
 Бук йа мейо,
 Загаа е хозура.
 Бук нѣ зме звейм нава,
 Дана ме жи шьра кдуйо.
 Бук коре сьар буйа,
 Бар доре сарджатирга дарбаз нава.
 Бук к'ате бер парде.
 Бук мале шен брчи дьмина.
 Бук ъса мале бави зме Ньздыа,
 Уоха мьзле бьди, ме пглас мж
 боре.
 Бук рашша малана,
 Бук тьргьр, бук зьйиди.

Бук у сада ма малю,
Дни ми ма ми маю.

Бук hat—дримат котабу.

Бук hatо малю,
Хвою hatо саре кованю.

Бук hatо малю,
Огда бе сале.

Бук hatо бробиъра,
Бук hatо бробиъра.

Бук hatо аѣбнцера,
Бук hatо дѣбалаѣо.

Бук hatо кѣла касѣ хвоѣо.

Бук hatо намуса руо касноѣо.

Бук hatо пеларо,
Бук hatо бе пеларо.

Бук hatо тѣрао малю хвоѣо,
Бук ми hatо бала дѣо.

Бук hatо ма дасте шѣо,
Сѣр пѣшта нослѣо,
Дѣта кас пѣзѣо
Стѣмоте кѣо.

Бук чѣо,
Хаси дѣо.

Бук чу малю, гарѣ де у базѣ хво
тоха шѣнѣ сѣрѣ дѣрѣзѣо.

Бук шѣо морѣо,
Вакѣ гѣрѣо,
Дѣо бѣрѣ,
Вакѣ бѣрѣо,
Дѣо гѣрѣ,
Шѣо—ле hatѣо.

Бук шарѣа сѣрѣбуна кѣрѣ
Бѣр дѣрѣгѣ дѣрѣзѣо наѣо.

Букѣ аѣо, кѣтѣ кѣлѣ,
Букѣ кѣлѣ, дѣлѣнѣо малю.

Букѣ аѣо, кѣтѣ кѣлѣ,
Букѣ кѣлѣ, шѣнѣкѣо наѣо дѣлѣо.

Букѣ бѣрѣнѣ бѣлѣнѣо, бѣрѣ шѣлѣ
бе.

Букѣ бѣш стѣна кѣнѣ.

Букѣ бе дѣнѣ,
Хаснѣа бе шарѣ.

Букѣ бе зарѣнѣ,
Хаснѣа бе дѣнѣнѣо.

Букѣ бе касѣ, мѣнѣ зарѣо бе дѣ.

Букѣ оѣлабуйѣо, ма оѣмотѣ хвоѣо.

Букѣ малю тѣрѣ,
Хѣрѣ та наѣ у пѣнѣрѣо.

Букѣ малю хѣнѣ,
Хѣрѣ та кѣнѣлѣ гузѣнѣо.

Букѣ малю пѣнѣт дѣнѣ
—Иѣн чѣр дѣнѣ,
Иѣн нѣѣр дѣнѣ.

Букѣ малю разѣ оѣз аѣн, гѣнѣ,
гѣнѣкѣрѣнѣ аѣ хѣлѣнѣо.

Букѣ малю хвоѣо хѣбѣтѣ,
Кѣр бѣрдѣ, шѣнѣнѣ фѣлѣтѣ.

Букѣ малю хвоѣо хѣбѣтѣ,
Кѣр гѣрдѣ, дѣшѣнѣ (шѣнѣ, шѣнѣнѣ)
фѣлѣтѣ.

Букѣ малю хвоѣо хѣбѣтѣ,
Чѣлѣнѣ гѣрдѣ, гѣнѣнѣ фѣлѣтѣ.

Букѣ малю хвоѣо хѣбѣтѣ,
Шѣнѣнѣ гѣрдѣ, кѣр фѣлѣтѣ.

Букѣ малю шѣнѣлѣдѣ хво дѣлѣнѣо,
Хѣртѣрѣ кѣнѣнѣ-кѣдѣнѣа тѣнѣо.

Бука мале циз ани, ч'абе абени
абегни.

Бука малеја блш,
Гле хаси у хелури знобо.

Бука мста,
Сарьма сар хайботе.

Бука нмга маззи, сар б'чун,
На хвазыл же мало теде б'во бун.

Бука м'ог п'л'ун сар м'атан,
Л'вазья же мало теде б'во бун.

Бука пак, б'во не, д'а же ма'но
гот'не.

Бука пак бар пардаде н'ан.

Бука ру б' зелн шарма ма'еда.

Бука рурган бар даре сардожонше
дарбаз н'аба.

Бука сало
Дино м'ае.

Бука газо р'овшо малеја.

Бука ф'анм'асе й'аке б'сана,
Наб'аза ж' т'абе й'ара с'ае.

Бука хобачнийо намус, р'овшо
малеја.

Бука халце б'адежа.

Бука халде бар ч'абе марийа б'адаж
те к'а'ше.

Бука й'нд'а х'вар, сала т'ангасне
к'а'ш д'ае.

Бука цинер бар д'ле цинерде
ш'рыне.

Бука ц'анц ст'уна малеја.

Букар'а—лазьма п'апар,
Ж'мар'а—дар, гопал.

Буке, Буке, тутусе,
Данга буке ну г'адуке.

Буке б'во ф'аре з'ыст'ина.

Буке г'аге х'елури
— Д'ни шафар с'онони н'оре ж'нра
б'во.

Га:
— Л'аво, н'ор т'аре б'во з'е ж'орозе
ж'а д'а'ни с'ари.

Буке, наймуно,
Мал н'оре г'ола х'уно.

— Буке нан у д'ан,
— Ша'на, дар, г'опал.

Буке, не д'аза, не д'рач,
Х'асне, не д'ина, не к'и'на.

Буке т'е'ныо р'ашно,
П'ире т'е'ныо ж'ашно.

Буке, т'ар'е д'а'ем,
Д'ин'аро, т'а г'а'д'ар'би.

Буке т'а'на зар у з'ман
Д'ин'ер'а д'а'ем.

Буке, ж'асне бар н'олуме.

Буке х'елиа ж'а а'нт,
Ш'арма ж'а ни а'нт.
(Ш'арма ж'а й'нд'ар'б).

Буке х'елиа ж'а д'ани,
П'арда руе же с'а'я.

Буке ш'а'б'а'к'ар,
Н'ане ж'ала ж'а Н'ал'а'к'ар.

Буке ш'а'б'а'л'аре ж'а'а,
Ш'арьна г'а'а'а.

Буке—д'е'ут'у'а.

Буке д'ле з'а'е'а,
С'ад ц'анси й'а'а, н'а'а т'аш'ан.

Бука найа,
Хаси дейа.

Букак анн жь дура,
Но гера, но ми тура,
Хенци гылао стуря.

Букак анн жь назо,
Педа га у разо,
Сыла мале днса аза.

Букак анн лоза,
Да га у лоза,
Сыла мале днса аза.

Букаса букина:
Койна сери зунна,
Чазо шойло-гуе хиле дьгарина,
Чазо шварина—коена, кода
дырвене.

Буна бук,
Буна палук.

Буна лавала нго
Пе ман рашат бу.

Буна Назар салл,
Не мамо башлага.

Буно аа—нарыйжана арде.

Бнар (баһар) бе иблин наза.

Бнар гона,
Пака илла.

Бнаро, ида тонада ма ден сар нан
(а'леса'ло).

Бнар хаг,
Румата серме хаг.

Бна к'нща новын шам ми найа.

Бнена д'а
Та жь шовстийа.

Бь агьрокн дьквезе буре
б'шавт'ана.

Бь бар гарандыне, г'ор жь нае
карн д'арна'вене.

Бь барыти гер шор катмар,
Бь кавьрты гар г'епа катмар.

Бь кавьрандыне г'а лавылл катк.

Бь к'дг дарама збура т'но д'на.

Бь готына ц'орц'орезе
Т'аме г'ара барф б'баро.

Бь готына—брен с'ат наба.

Бь г'олако б'нар (б'нар) нае.

Бь г'орра д'хво,
Бь шенг'ра не д'гаро.

Бь г'орра г'оул д'хво,
Бь шовд'ра ш'но д'г'ш'ина.

Бь г'ри марн кав'гаро.

Бь г'ри ш'оха нае серн.

Бь даре зорбатне м'айбат наба,
Даре зорбатне зу д'мхе.

Бь дарама бир нае н'олана.

Бь д'стани д'о зоваш наена г'рт'н.

Бь д'стани д'хвезе д'о зоваш
наз'ра б'г'ра.

Бь д'сти буне з'г'ара ц'аншо д'на.

Бь д'сти залде мар'а д'г'ра.

Бь д'лопа барана бар т'ажж наба.

Бь д'лопа барана
Бар ц'е г'жи д'ба?

Бь д'сти д'г'рик, бь д'б'м'ини
арде д'м.

Бь д'о ф'р'ш'еве тандур гарн нава.

Бъ дѣло хѣ намъ марѣ сар
кавърага тарга,
Кавъре шинъ бѣба,
Бъ дѣло фѣлеса, гаро барро барф
бѣбара,
Бъ ѣмъре дромъ марѣ дѣгънѣма
дерѣща,
Бъ заре шѣрынъ марѣ оѣле дордѣха,
Бъ заре шѣрынъ хѣ дѣло дѣло
марѣйа,
Бъ заре шѣрынъ, намъ намъ хѣ
дѣхѣ,
Бъ занга дроно марѣ геръ нахѣ,
Бъ змане хѣ намъ,
Бъ змане хѣ че маха,
Нѣнѣръ гѣнѣба—хѣ ба маха,
Бъ змане хѣошѣ наръ жѣ оѣла хѣ
дѣрте,
Бъ змане шѣрынъ жѣ дѣло дѣхѣ,
Бъ зоракъ холъ нѣтѣйа баръ нѣаша мѣнъ,
Бъ нѣшѣе гѣрѣямъ,
Бѣ нѣшѣ дѣтъ,
Бъ кавѣгѣйа гѣомѣръ,
Бъ насѣа бѣлѣмѣръ,
Бъ кѣрѣрѣ бѣгарѣмъ,
Вѣ бѣ кѣрѣ бѣзарѣмъ,
Бъ кѣома марѣ намъ дрѣща,
Бъ лазе марѣ нагънѣма тѣ шѣйа,
Бъ лѣнга сѣо нѣчѣйа тѣхе,
Бъ лѣнгѣмъ марѣ намъ чѣмъ,
Бъ лѣнгѣмъ марѣ намъ нѣшетъ сѣре
чѣйакъ,

Бъ намъ, Бъ тѣгѣтѣ
Тѣ намъ шѣгѣтѣ,
Бъ нѣгѣнѣа саргѣна дѣмъ гѣнде
макѣна,
Бъ намъ намъ намъ намъ намъ,
Бъ дѣрбѣе дѣрбѣдаръ намъ,
Бъ нѣрсе
Дѣнѣна Оѣрсе,
Бъ нѣрсе,
Марѣ дѣна Оѣрсе,
Бъ нѣрсе марѣ кѣрѣ тарга дѣре
мѣлѣта,
Бъ гѣла агъръ баръ нѣшѣмѣта,
Бъ рѣйа насѣ дѣмъ,
Кѣрѣ мѣ дѣмъ,
Лѣ кѣтѣмъ кѣрѣ лѣ дѣнѣна,
Бъ рѣнѣ г. нагънѣма баръ позе мѣ,
Бъ садмане марѣ стѣе насѣе хѣ
лѣ нахѣ,
Бъ сѣр гѣлѣта намъ хѣрѣнѣ,
Бъ тѣранѣ дѣ нѣшѣна дѣмъ,
Бъ тѣмѣгарѣ кѣчѣ оѣйсѣрѣ че
наба,
Бъ гѣмбѣлѣмъ кѣрѣрѣ дѣлѣтѣ—Хѣло,
Бъ хѣмъ намъ марѣ дѣмълѣта намъ,
Бъ хѣмънѣа—дѣстъ нагънѣма бѣдѣ
гѣлѣйа,
Бъ хѣмънѣ
Малъ намъ чѣмърѣнѣ,
Бъ нѣрсе гѣдѣбѣ,
Зѣмъ рудѣмъ,

Бъ Навла-Новаа готина
Даве морьел ширин набо,
Бъ чолландина кучкам (галбанк,
сакж) бар набарина.

Бъ шин у три маре ранава.

Бъ одър-гарма,
Бъ динь-марма.

Бъ цфа-цфра цфъке баһар на
нае.

Бъ цна буке зацара цанше дна.

Бъ нан ташка
Тә нени ошарк мошка.

Бъ марьсе ръзн нонгоо бире.

Бъ марьсе халце марьа ца дьквоо
ч'але!

Бъ марьсе халцеи ръзн на бире
аво найна.

Бъбара, баһара,
Набара-хадара.

Бъбешън—пала,
Ле набешън—търала.

Бъва барк, ръсфе гора бълва.

Бъва мала евоарк,
Наво мала храварк.

Бъва ром жк,
Тъве наво сар морийа.

Бъва нозале кучька,
Дар дасте хва денойна.

Бъва нац,
Ле маво нармад.

Бъвнъм баре бевьж,
Ноевнъм марже дам-дамж.

Бъвнво замат,
Вани чево к'рянат.

Бъдо—бъстина.

Бъди, матерса, (матерса)
Бъстина, шари жана (жана).

Бъди матерса,
Бъввез—шорм нака.

Бъди готилд,
Бъгур (бъгара) попка.

Бъди у жо бьрвоа.

Бъди нънда Назар зере зор,
Рана чуйн нди вангаро.

Бъди хатьре орд у куск,
Бъди хатьре га у маск.

Бъдина к'лера, ле ма к'лера найнж.

Бъзанбо сьре у дора,
Ахри Нета сар тора.

Бъка жи,
Бъва жи.

Бъка замат, бълван комат.

Бъка мала,
Бъва мала.

Бъка мала,
Бъва мала,
Чъ бълъм (чъ днъм) хорте
хондрала.

Бъка манра,
Бъва хвора.

Бъка сова кесе кесе,
Ве бо пешийа тьсе тьсе.

Бълж, нанж, бар ч'ава ное.

Бълж, нанж,
Дефа бар керайе,
Чра бар хорайа.

Бълж, нанж
Сар йа хвама.

Былъра жи сарфота,
Быршош жи сарфота.

Былъра, лаше быршош.

Былбал анниа гьландина к'аре.

Былбал машофе (мог'аше) г'олейя
(г'олана).

Былбал мар,
Г'ол чълмаск.

Былбал стра,
Кар чу афьра.

Былбал ги бу, дамса жев н'ок'оле
жже кар нас шоравс,
Блабклана, х'ондгара, ве чамса б'е
Пале г'олей!

Былбал Пале хвада динг'але,
Озг'озг' жи д'але хварга д'але
оарг'озг'.

Былбале багара застане надитба,
Оздре багара нълана.

Былмара, ма ше базаре четьра.

Былбар нанг'але,
Сербар д'анг'але.

Былбедер о'смете мрешкайя.

Был барфе листя нас азшерт'ын.

Был г'олледа д'иния,
Был хабарада наминя.

Был дарада валоза, сев нанг'евя
д'еве т'а.

Был дарпада наминя.

Был кавьрада б'иния,
Был дайнада номиня.

Был к'оме к'асирга дарбаз набу.

Был шир агър дарнахан.

Былне ширс жев азе чамса агър
б'ад'ана т'а!

Былне барошн мах'ва,
Барфе д'ог'мата таде былбара.

Былне барошн пара зеря д'алел'ийя.

Былне баре те д'ит'ене,
Хайсоте жана нас д'ит'ене.

Былне дарава г'она.

Былне пайк'адара калайя.

Былне п'ш'ка ви калайя.

Былне турке дарешина о'ло.

Былне х'ванд'ине г'она.

Былне Низ былъра,
Сере Низ барнада!
Н'ас'аб'е д'не г'алак'ым.

Былне Низ маг'ра,
Д'еве Низ барнада.

Былнаго ф'ланоса (ни) о'райя
(б'ес'я).

Былнеге р'лж у р'озг'аре,
Былнеге черхе у есаре,
Г'о л'ата о'ала эаре.

Былнема, лаше былнема.

Былнева, лаше былъра.

Былце балак,
На о'алаха г'езе.

Былце балак мари г'олан кавьра
д'авс'е.

Былцед балак баркас кавьра
д'авс'еда.

Был'ын пышт П'афт ч'йада шарк'ар'ин.

В

Вай зала жи едени, но они пормеша
Фильр дажк.

Варешин орга до брада жи байо,

Варехо (варьх) таза рабуно
Нана насин дьжк.

Ве беле ан хлазбун,
Катъна балака дле.

Ве геле дон дьжк,
Ве геле сонд дьжк.

Ве дне жи руръшо,
Ве дне жи руръшо.

Ве дичоо найо мал-казъно,
Ки цанщие бьжк,
Язие хрешк—
Паш пашийа жи те гольно.

Ве цуше ан пашъижъно Муше.

Ведрока кале бе лешийа марйа,
Шъхъло марйа лас нас.

Ведрока аз жь буре жем наво.

Вергу да бьжне у даст авето цанчъжк.

Взмиийа мешке нахъшо.

Вн бавида фланкас пашчун.

Вн гоим дьжк, гоим дьжк дартк.

Вн гоим дьжк, жи гоимго дьжк.

Вн дакти бьжк,
Вн (жи) дакти (жи) бьжк.

Вн дакти дьжк,
Вн дакти дьжк.

Вн дакти дьжк-жъжк,
Вн дакти бьжк-жъжк.

Вн Фрази гошо-гошо,
Косак набема даво мани таръжк.

Вн Фрази гошо-гошо,
Ке дьбе—даво мани таръжк

Вра дьжк,
Ве даре дьжк.

Вра шам на звалж бу,
Ле шам холор валж бу.

Вьр у вьл на шане мерана.

Вьр у дарана тандур гарм наво.

Вьр у дарана шъхъл лешиде наво.

Вьржк дьжк, шъжк бьжк.
Вьржк кьжре те шам жьжк бьжк.

Г

Га брана,
Кар буре малана.

Га бь шьла (шьлева) нас насъжк.

Га бь шьла нас насъжк,
Бь жьжк жан нас дьжк.

Га бь чарме жьжк те фронтане,
Мар бь наво жьжк дьжк,
Насл бь сьжк жьжк дьжк.

Га бьжк гьжк,
Жьжк бьжк жьжк.

Га бьжк-бьжк, га бьжк, ле тана-гошьжк
нь бьжк!

Га бьжк-бьжк, га бьжк!

Га гьжк-гьжк негъжк жьжк.

Га гьжк-гьжк жьжк.

Га ганеша шорка, ве стра не
быше.

Га дэно, лаше дэре тэмле дэде.

Га дэко,
Га дэхто.

Га дэсно к'ор (ле) зэф дэа
(дэын).

Га дэчэре, чэрн дэчнэ,
Мер дэчэре нас дэчнэ.

Га дэчэста,
Ната сче нас дэчэ,
Аше ми дэчэра.

Га е мьно, хэйсат тó занé!

Га онадэра.

Га нь зрнша хэа дарнасаа.

Га кó кóр дэба, стрóе хэа кандала
ылтнэ.

Га кó шьлбу, едн шьле ле насн.

Га нь һаа рьсьнэ дной.

Га кон дэба, струе хэа кандала
радэда.

Га мергаде к'ос дэба,
Мелла—эь меле мэрийа.

Га мерн чэрнэ нас дэа.

Га нафэс дэын.

Га нонгала,
Бер (сар бер) дэчэла.

Га ньчара, голье кара.

Га ньчара шана ганеша быгышна.

Га ондэбун, һажа дэре тэмле дэдан.

Га пай баранэра шьлчэрийа.

Га понэ набэжнэ,
Мешемозе бэжон.

Га рох ганеша гренэдн.

Га тегэае рох ганеша, ве бьбьгша.

Га тóна зрабе дэчэра.

Га у голы тэа дэчнэ тэмле, афэра
Һарда на йана.

Га һатхэа бар бар, йанэ хро, йанэ
сбе, ве баран.

Га һэа нэре һэа.

Га чэрме хэа нафэса.

Га қазнша, га бьхэа, қэ дэбо!

Гаа ба тóна
Бэр насэ фэтона.

Гаа бре пыш бре селынбо,
Танэ зэдэ дэчэра мен бьчэрбнэ.

Гаа нь мала хэа дэчн,
Тэа қэдрэ мала хэа занн.

Гаа к'эре дэчнэ,
Мьн бар тнн.

Гаа мер тóнаын,
Нэве днэ дэчн Фэдырбайман
қазн.

Гаа оуэн шьл бу, нь берэне
нэчэра.

Гаа сад паз һара,
Сад у йон паз ми дэча.

Гаа саре каннэ хэае,
Каннэ шелдэа.

Гаа хэаде дэда, набе—тó кóре
к'эйн.

Гаа хэаде нь һахэра ль һэа тнэ,

Ганше цалт аргабуу тулдгорно,
Нанаше цалт ренниа ро дедьгорно.

Ганше кафара батийа ру дло,
На дьбо хер, на дьбо оорбон.

Гарис пешийа халаа гуртйа.

Гарис-варьс!

Гднйо, мань бь чьгае хва ем дитийа,
Нена ми драе зб хастийа.

Ге дьдьен, голько дьнна мена.

Ге гурчова дьтло,
Машо—наде хва лее дьтло.

Ге щьла нкка дьтло,
Халцедге дьтло: —Тб дьтло.

Гедука мезан мала—марийайо
(марийано, марьзо)

Гедука тэмг нь мала марьа четьра.

Гем гема пьздьтлн.

Гем чу дьчьтло, гот: „Вьра мала ма
хьощьтло.“

Гемч у пьан йовьтл.

Ге пьшт нь змь,
Ге змь нь пьшт.

Гозата нкка (ннбо) ми у гьре
гьа-бьчгара (бьчгерьн).

Гозате ннбуьд, гьр у ми ма гьа
бьчгерьано.

Гозата нона гьтло хва бьрвьтл,
Бьр шьлу дьбьтл.

Гаде пе гьнща тене насжьрине.

Галгьтл дьрчане нкка.

Гал бае сьр те,
Гал бае гарм те.

Гал бьрчйа бьтурса,
Гал гьра бьтурса.

Гал дьзлн,
Нана кьозлн.

Гал жьр бьчгара,
Гал жор бьчгара.

Гал ньчаран
Нана бьчгаран.

Гал пьрготан
Нана кьотан.

Гала бьнда дьтло пьштло,
Ле нккано чьтло пьштло.

Гала гьтл дьзлнчл,
Нана дьхалчл.

Гала дьтло,
Нндял гьтлйа.

Гала чьнд,
Шьхьтло льхьтл.

Гала хьтло марь оьтло хва дькьова
згьр.

Галак, галько дьтло, нндял, нндьла
дьтло.

Галак гьтл дьтло нндя дьсеньчрн,
Ле жьра нь йеа нкк.

Галак гьчре тьчроне ма дана.

Галак гьчре гьрн сьр марь дьрбьз
буна.

Галак жьрн, галак бь жор,
Шьхьтло нкка гьтло бь жор.

Галак зьтл,
Нндьла хьбьр бьдло.

Галак нккьра дьсеньчл бьгь бьр
дьдло.

Гален рибѣ баше наземь,
 Двое: „Онъ Нощина“.
 Гален зварѣнъ найаре мерена.
 Гален шара марнъ цвѣдне дѣно,
 роде дѣно.
 Гален цвѣцѣ дѣно хрѣно.
 Гален заннъ дѣно дѣно, индѣнъ
 зварѣно.
 Гален марнѣ зварѣ бѣно,
 Якоже жи мѣно зварѣ бѣно.
 Галѣ бе рѣно у бе шанинъ навѣнъ.
 Галѣ бе шанинъ (шанинъ) навѣнъ.
 Галѣ кѣ найо бе азъ нево.
 Галѣ куръ бу азъ дагогѣнъ,
 Бѣнодъ фѣрѣнъ алѣнозъ кѣгѣнъ.
 Галѣно куръ бе даръ нево.
 Галѣно курѣ азъ дагогѣнъ,
 Цѣно куръ бу педе кѣгѣнъ,
 Чѣно бѣнодъ фѣрѣнъ алѣнозъ кѣгѣнъ.
 Галѣно тѣно шѣно найо нѣ мѣно
 мерѣно чѣногѣно.
 Галѣнодѣно нѣ дагогѣ бѣно гѣно,
 Те же жи бѣногѣно.
 Галѣно даръ кѣно жѣно,
 Якоже жи дарѣно жѣно?
 Галѣно мѣно бѣногѣно чѣногѣно шѣнодъ,
 Шанинъ зварѣно ва серѣно мѣно жѣно?
 Галѣно, зварѣно, чѣно ѡсѣно серѣно мѣно жѣно,
 Кѣно бѣно гѣно рѣно дѣногарѣнодѣно?
 Галѣно бѣно марнѣ рѣногѣно хѣногѣно мѣно
 зварѣногѣно нѣно?
 Галѣно фѣнозѣно нѣногѣногѣно,
 Же галѣно гѣногѣно бѣногѣно.

Ганѣно зѣно гѣно марнѣно жѣногѣно.
 Ганѣно зварѣно бѣно бѣно дарѣно мѣно
 зѣно.
 Ганѣногѣно чѣно гѣногѣно, бѣно жѣно те.
 Ганѣногѣно сѣногѣногѣно,
 Ганѣногѣногѣно дѣно жѣногѣно.
 Ганѣногѣногѣно рѣногѣногѣно,
 Ганѣногѣногѣно гѣногѣно.
 Ганѣногѣно бѣно гѣногѣно,
 Гѣногѣно гѣногѣно серѣно.
 Ганѣногѣно гѣногѣно, бу гѣногѣно.
 Ганѣногѣно бу фѣногѣно,
 Ѧз ѡ тѣно бѣногѣно жѣногѣно.
 Ганѣногѣно бѣногѣно,
 Те ганѣногѣно жѣногѣно,
 Шѣногѣно бѣногѣно,
 Те шѣногѣно жѣногѣно.
 Ганѣногѣно нѣ гѣногѣно, же бѣно чѣногѣно.
 Ганѣногѣно нѣногѣногѣно,
 Мѣногѣно гѣногѣно гѣногѣно зварѣногѣно.
 Ганѣногѣно рѣногѣно чѣногѣно,
 Кѣногѣно рѣногѣно гѣногѣно бѣногѣно.
 Ганѣногѣно чѣногѣно,
 Жѣногѣно жѣногѣно.
 Ганѣногѣно чѣногѣно,
 Пѣногѣно чѣногѣно жѣногѣно?
 Ганѣногѣногѣно кѣногѣно,
 Нѣногѣно жѣногѣно.
 Ганѣногѣногѣно серѣногѣно,
 Гѣногѣно дѣно бѣногѣно,
 Гѣногѣно дѣно бѣногѣно,
 Гѣногѣногѣно гѣногѣно,
 Гѣногѣногѣно гѣногѣно,
 Гѣногѣногѣно гѣногѣно,
 Дѣногѣно гѣногѣно.

Гар нэрнэ дэр на нь шийд буйд,
ов надьбырнн.
Гар шале зерин их нь каремн,
днса ов к'ара.
Гара агьре саре мн бэжинн,
Фрннэ хво бар нэцлинн.
Гара бара длае марийа фрабо.
Гара барее һинн мейокие наин.
Гара гора марийа ин фрабо.
Гара замнра ре барж.
Гара хучьха һинн һастыйа нэчин.
Гара крин жн һаза,
Фронган жн һаза.
Гара лавга ин к'ота,
Фин ланга хво хавде хьст.
Гара маэне мале йаха.
Гара марн аза агьраба,
Ла тандура венесина.
Гара марн бэхва,
Ньше марийа бе шн.
Гара марн гле агьрне, пешне
невена.
Гара марн гöhe хво быбне, готына
агда нана.
Гара марн дэле нэхмешора ре
һара.
Гара марн занба к'н доста, к'н
джьна.
Гара марн к'овришке хавде бьгьре.
Гара марн к'бела невена рэх
бергире.

Гара марн бса нам тал ба,
Марн жо бьрвва,
На жн бса шьрын ба,
Ванн Паркас бьтёмина.
Гара марн сар бехте алаа гунани.
Гара марн тайре хво ньмеда
барнада.
Гара марн һар тыште хворга
ньштжацба.
Гара марн һорд руе дафтаре жн
бьлуна.
Гара марн һакжин хво хво-хво
бьса.
Гара марн шанавэ:
На бь мали пьр,
На бь гарданн стур.
Гара марьа аха агьраба,
На агьре агьраба.
Гара марьа ацле хавде нана,
Ацле хво бьха.
Гара марьа бара хво хана агьле
хво рана.
Гара марьа ланге хво бьшьмьта,
Эмане хво нэдьмьта.
Гара марьа шне бейваде гунн,
Шне бе маэин гунани.
Гара наһышта нэхмеш бьгьһышта
ин тырши.
Гара бса бьшн
һьн жн сэг бьмина,
һьн гөр терба.
Гара г'арсуйа мера нэваре,
Г'арсуйа хер йа жанайа.
Гара рожа тангасие мн пьрски,
Фрайе Паркас дькара.

Гара ташо тумба, ваки бьбьра,
 Гара то багго эво тумиц, лашо
 лети.
 Гара Таркас эво-эво шьла эво аао
 дарао.
 Гара щинар мдетн к'олана
 цинараба.
 Гара щинар лешня щинар эвойка.
 Гарок марья гоно са щиритнеда
 жено.
 Мазн бу, чашно.
 Гароке ошало глня бе,
 Гле бена бира марья.
 Гароно нечир банда, ваки
 нечирок бьанна голле бажемо.
 Гароно гуки,
 Пешо бьччнн.
 Гароно ч'азани засне марья, голани
 марья.
 Гарн зоре чарья дья,
 Черья—дья.
 Гарма ганьма.
 Гармашья жьета таро те бадемо.
 Гарма, шьяк шерна,
 Сера, шьяк старо (шерна).
 Гарйайн—дьяйин.
 Гарйайо—дьяйю.
 Гарйам дья'ан дья'ан,
 Ло дьса бале серж—знаи.
 Гарйан—гарйан,
 Осмот сер г'йан.
 Гастана мапр саг дьби,
 Гастана г'змин саг наби.

Гай раст ледья,
 Гай чап ледья.
 Гаврн—гаврано, лафа мака,
 Хьиде до дост дана бойн сарниж.
 Гаврния банде г'арта.
 Гаврния исен нардамено,
 Ваки мари пешне ног'ра,
 Чь д'лывало же бена.
 Гаврния марья танам г'арта,
 Кабара эво бьлена, паше бьрече.
 Гаврния марья галня.
 Гаврния о'л бе нан (бер'са) наби
 (нова).
 Гаврния о'л бе р'ьса намина.
 Гаврния мида г'арт тоно.
 Гискан бьнгня кавьрт мано.
 Гисн кавьрт г'ат,
 Н'он'оле ми шкост.
 Гисне дьяв'ята (забачи) дьяч'урсе.
 Гисне забачи зонг нег'ра.
 Гисне эво тумка таро зевня
 ниваг'арн.
 Гйна дь б'н (те б'н) кавьра намина.
 Гйна сар г'она эво шин (лешин)
 дьба (дья).
 Гйна чьра вьзбо,
 Уе сар г'ока эво шинбо.
 Гйнао баш сар г'она эво шин дьба.
 Гйнао х'раи ми сар г'ока х'раи.
 Гйнао дья знара не дасте г'сен
 дья'нжмо,
 На д'вае Койчен дья'нжмо.

Гийае сале, сале дуча.

Гийае һамше нь киваджо маверга
тайла.

Гийае (гийяе) һамше—таво.

Гийяно ми бар тора дасанына,
Дале ми бар хабара насанына.

Гийяе каен зына веде дыкала.

Гли бар гийяе дэрте (дартен).

Гли бачыын,
Шем марийа к'ота мавыл.

Гли быкан бы к'ера,
Храби те пера.

Гли галанын,
Ле һана галбем г'анона.

Гангарок лужа дыкана мучи.

Гли гона пешяна,
Врина се, тука се дармана.

Гли давана шмаэти
— Аномат Кота омамет.

Гли дыг'анжа баг'дае...

Гли жрде наннын.

Гли бар гийяе дэрте ногле тоале
(дальше) сире.

Гли—шь ирдата,
Сли—шь дэргата.

Гли н'о чу,
Иди нада ду.

Гли к'ота дэе ми—
Мина зормайа.

Гли мина тофле пивазана,
Бар һан дэрд'аеэж.

Гли те, паше дэрте дэрва.

Гли те сар гийяе.

Гли тем готына, бона былытына.

Гли те нагала,
Хабро нада.

Гли тофле пивазана,
Бар һан дартен.

Гли һато дие
Жыи бона дыла.

Гли һато зара,
Гара марж бона.

Гли һато зара
Донт г'анжаша г'андара.

Гли һато зара,
Наннина мара.

Гли һато зара,
Ве быгарга мала.

Гли һайа нь асана һин даян.

Гли һайа нас һадана.

Гли һайа саре гийяе хваше,
Бына гийяе—крае.

Гли һана—глича г'она (г'онана).

Гли һана г'илле краэтыре.

Гли һана зорын,
Гли һана д'орын.

Гли һана гута һиг'а маена хвор'но.

Гли قامуше дэе сезана,
Мина тофле пивазана.

Гли шакх дэе марийа дэрте,
Р'оше марийа ми дэрте.

Глине бемора к'ас бар тыштакн
К'асак наха.

Глине де у баше ширатын.

Гле дас у дрона
Ча рани задатыр агыр маэи.
Гле дарбаз буйн тав ранцын,
Гле дарамна пошда нама,
Гле дэжеа пйана пьрсан,
Гле касын тэзо маэи.
Гле кб по кав наби—набежа,
Гле нама базаре бафа нама,
Гле нама ма зарга нама бытырса.
Гле малда—кучеда дарбаз назо.
Гле мора,
Соре мора йако.
Гле маэна бэва агыр—марыа
нашептина.
Гле маэна грана—
Хвазыл ми шальника, ваки хада.
Гле маэна
Фрда намина.
Гле марыа паш (пайн) марыа те
гмырыне.
Гле ман дакыра.
Гле ман дэфроше ман.
Гле ман йам Нхьата,
Йам шхьата.
Гле маэне зу бела дэва.
Гле маэна голле мусейне хратыра,
Гле орта маэна марда дэнгаа
бебынйа.
Гле оса дэбени, ваки Кофт пуг
схра нае хворыне.
Гле оса дэбени, мари айаре хва
дэрте.

Гле оса дэбени—зырина мора
ми пера те.

Гле оса дэбени—
На сев дэбени, на тэндур,
Гле пар нсал тазыяр.
Гле паш-паш нае готыне.
Гле пашне агрие маэи.
Гле пашин пашне маэи.
Гле пашйа,
Кэзыре пашйа.
Гле пашйа
Кэзыре пашйа,
Кэла са зэке горадано.
Гле пашйа расты.
Гле пашйа,
Кэ маэи ре сагаре
Ной кошмана.
Гле паш маэна биро,
Зана, ма бэвине тахсире.
Гле паш е хваёана.
Гле раст бы Нанок дэбени.
Гле раст зэрб дэбени.
Гле раст йам ма пйана, йам ма
дина.
Гле раст мари карара дэбени.
Гле та Кофт пуг йаэна нае хворын.
Гле тал нае хворын.
Гле тал маэи шэрэн.
Гле танами,
Аэасне гайяна.
Гле фланкас зана,
Соре ма маэна.

Глио фланкесе минани бежа.
Глио фланкесе йинна сар бузайа.
Глио фланкесе шоведана,
Глио хельф пеше мери нина.
Глио хини Назар баре даяна.
Глио краб бра на мьдаба,
Бра дна мьдаба.
Глио краб зьдартини.
Глио краб бира марийа (мерыз)
нача.
Глио краб зу бала дьан,
Глио цанц даранг.
Глио краб зу дна бала дьа.
Глио краб марие краб дарте.
Глио краб мина гблла щене
марийада дьмина.
Глио краб минани нбла пьнцана.
Глио краб го дьл сгар наха.
Глио краб ханцаре энзали
хравьрин,
Глио краб хваде жи хваш нае.
Глио хва арзан наха,
Глио хва наха,
Яне нин бежа,
Яне дрен бежа.
Глио хва оса бежа,
Уэки халц бьгьщбена.
Глио хва раст бежа,
Бра хваде хваш бе,
Бра бонда хваш нае.
Глио хваш нь йнъа шриньра.
Глио нар каси накин Ньше хва.

Глио цанца мьже саре шмагтойа.
Глио жан гьша цевеведана,
Глио жи сас ззаре нае сар йакдб.
Глио жи бра дьфгарбо,
Пьчанга мобо.
Глио жи бь путо йнъа нае
хмарьна.
Глио жи кьэре йапийана.
Глио жи нада сар чаше.
Глио жи мина дарте тира марана.
Глио мийа пьшла шидана.
Глио бьльрс (бьльрсин) хорте
гарйайи, кале зоман (зомана).
Глио бьльрса калед зомана, хортед
гарйайи.
Глио дьбнок, бор хва зедо наха.
Глио нь хос дьже
Хва дьда араха.
Глио ль хос наха,
Глио хва боре наха.
Глио мот наха.
Глио меран йак дьба.
Глио на динара бежа, на жи
бьльрса.
Глио раст бежа, ле нада сонде.
Глио спи наха.
Глио чаше дьнъри,
Оса жи бьфрощ.
Глио даргьат дна пе дьтаса.
Глио бежа
Шьда жи пера.

Глени гонрйла змада бълена, наше
бървен.

Глени дурн арълена.

Глени дьбе мнчант дьрт.

Глени нозни арълба,
Памщайн сонде нина.

Глени бсе бена,
Вакм сел нан бълена.

Глени фланкесе наба дьдб.

Глени Назар гни жк че дьмн.

Глени мер зараскна,
Кас нькара барозка.

Го: — Аас, чьма данг те тей?

Го: — Назале мьн каорьн.

Го: — Аас, чьга данг те тей?

Го: — Шькаре мьн зравьн.

Го: — Баво мьн жь незе мьр,

Го: — Га чьнан мерга хьлвэ
меканьр!

Го: — Баво те к'е кьшт, сваран ан
пайан!

Го: — Нар кьштын, чь сваран, чь
пайан.

Го: — Баво те сьара кьшт, пьла
кьшт!

— Э, го, к'е кьшт, кьшт, йен нина,
гли авэ кьштын.

Го: — Баво, мьн дьзан гьрт.

Го: — Бина.

Го: — На, нае.

Го: — Барда.

— Э, го, на аз мн барьдьм, он
мьн барнаде.

Го: — Баво, мей ль мьн пышт.

Го: — Эз зька те дьлм, тб чьна
пьшта хьв газьни!

Го: — Пьшта мьн лобула, те зька
мьн нодьде.

Го: — Бьзн дьне гьр даркьот, чу
саре зьвр свьлн,

Го: — Пай, аз к'аргоданьм.

Го, гезьла мале, тарана,
Бува мале, тб ф'им бька.

Го, го: — Дьва ната пол.

Го: — Тбна.

Го: — Дьва ланьла к'иса зьрт.

Го: — Ней, бьстин.

Го: — Гьллена нейара те к'аво.

Го: — Жьмьк, ларге аз ан алн
тандуре чьна алне дьне,
Бра гьлла ль мьн к'аво.

Го: — Гьре, тб чь дьгарь!

Го: — Парьки бь гьон, парьки дон.

Го: — Дьва, ладьва гези те дьне.

Го: — Йане же мьн бьшкна Оьлла
хьв,

Йане жи же бьшкна Шаруре брькц.

Го, дьсте мьн нагьнине,
Бра зера де у баво мьнае.

Го, аз бер мн г'анабума, бер
гьртга саре мн ськ г'абум.

Го: — Зьарете, мьн гьлек щара бь
дарена бь те сьнд хьарьла.

Го: — Мьн жи гьлек щара мала те
хьарь кьрйла, ле тб бьхьва мьзани.

Го, йакн го йакн!

— Ное мала мьн.

Го, ави го:

— Ка аз шур мьрт'авэ хьв к'едаре
гьредьм.

Го: — Та чье ямар мар?
Го: — Ване эе гаае.
Го: — Та чь чевьрийа?
Го: — Грар.
Го: — Эх.
Го: — Та чь чевьрийа?
Го: — Ого.
Го: — Грара ман ване цата та набу?

Го: — Та нь г'адарейа?
Го: — Шна ле зомьцк.

Го: — Шан тьшт шкост?
Го: — Данг не бат,
Чь шкост, чь надиост.

Го: — Хлоо, баранг'аба.
Го: — Браба.

Го: — Хиводе эе мастыр нека.
Го: — Ве мастыр ми найа.

Го: — Негар д'аг каро та йана,
Т'о нежыйн д'аг парани,
Негар парани та найа,
Т'о нежыйн парани,
Негар тьшткн та т'ана,
Ида чьра д'ыйнйа?

Го: — Норе робано, та чь дит?
Го: — Нерча дит, ман дит.

Го: — Чьма беме шафара та,
Чьма т'о ман бь'б'нйа?

Го: — Хиводе д'о хайсате ган надино
марини.

Го: — Шеньм, бьсоньм,
Гле та нах'оао бьн к'ома ман.

Го: — Шот'аро, т'о чь д'ччонй?
Го: — Бьг'д'ина, т'о бьзатн.

Го: — Варо, аз та бь'ьма шчоте.
Го: — Иро сара, бра бь'инне
рожака д'н.

Го: — Варо, азе та бь'ьм мир.
Го: — На, азе бь'ьм к'амр.

Го: — Варо, ман эе болле,
Кезьна раш х'во дайа р'ахе эе
Мрцане.

Госенд пеше майа (к'орманцане).

Госенда м'рьба,
М'рьб бь х'во дь госендедайа.

Госенда Тьр'чога,
Тьр'чо бь х'ва сараке госендейа.

Гоа ер'мьн,
Ф'идне ц'ар'г'н.

Гозано наде зарока,
К'о т'о бьдн, ве д'д'д'о бь'х'озьн.

Гол д'ч'к'н,
Бар неч'к'н.

Голегонийа данойна баг,
Безсла мано ч'рах,
Ш'о'о'ола д'арбазбунг'а нае—вах, най
вах.

Гольн анно р'ах гамешада гредана.

Гольн вала д'ь'н кадина.

Гольн ка кадина элаз д'ь'н.

Гольн кадина-бала д'ь'н
(д'ь'б'ь'ал'н'н'я).

Гольн ман х'вой'ьрийа,
Оали ве х'ворийа.

Гольн х'эба
Бар ер'де накина.

Гольн ванн гаря шарна,
Стр'бе ми ве бьшле.

Гольна г'б'ри нае гар'ане х'ро
д'ь'ка.

Готын бар һаа дордыкөөн.

Готын—эрар,
Карын—гарар.

Готын, карын
Не мина базын.

Готын: — Ы челе тун мана!
Гот: — Ба далам.

Готын ма дыкөө, маа дун тó зам.

Готын на гэретийа.

Готын на крета,
Пыршрат—азаба.

Готын: — Пире, азгине та һапына.
Гот: — Арыла мун мен набыра.

Готын: — Писо, (пъсо) чына тó лисн!
Гот: — Хваде ль инийа мун мансн.

Готын: — Тó чыла хзени?
Гот: — Жь позание.

Готын: — Гарзио, мала баркар.
Гарзио гот: — Эва оз, ава дэрзийа
мун.

Готын гарзи: — Мала баркар.
Гот: — Дэрзийа мун бар сара
мырлана.

Готын: — Фланкас, жана та заф
мала дугара.

Гот: — Вахи заф дугара, чыра
Фомано мала хваде назиньн?

Готын һесаба,
Дейин чатына.

Готын һесаба,
Карын зора (карын чатына).

Готын һайо нине карынойа.

Готын-госийа дэе дэе һорийа.

Готына зара нагояа,
Карына дэста тейа.

Готына мала—қизе быстына,
Готына хорта—һаспе быстына.

Готына мара сара лода дугара.

Готына мун бь дитына тейа.

Готына пешийа дейа мача.

Готына та динге бар зларота.

Готына фланкаса корта кельра.

Готына ми к'иса мида ма.

Готына ми мара ирота.

Готына ми хва набу корта кельра.

Готына ката карына пандаей сал
дыкшына.

Готына ганаея гот:
— Эмьре та чырага!
Гот: — Тинаркарын зана.

Готына гонгас:
— Вагане те к'идарейа!
Гот: — Ба зана.

Готына гур, гот:
Стуе те чыла чатына!
Гот: — Эз к'исн хваде динин.

Готына гур: — Те канге һари чей!
Гот: — Эва зларга һарым.

Готына гур: — һапе барзан.
Гот: — Ланге мун деша.

Готына каронг, гот:
— Шне те к'идарейа!
Гот: — Ба зана.

Готына к'ере:
— Марифота те чыа!
Поча хва блиндур, к'ере зрге-зр.

Гоште харам
Там ле нап.

Гошти ле бар мейо,
Гинайн ле бар гора.

Гол бе стрн (стрин) набо (нава).

Гол бедана нгде знода.

Голби, нгчълмась.

Гол, бра то голби,
Шн-мскъане Мусълби.

Гол бу, баране ле нър шл бу.

Гол гала тно.

Гол гала бе ле дчълмась.

Гол галаке бина, ле сторнйа.

Гол дее нн дьбарн.

Гол руе нн дьбарн.

Гол сар к'она зно шн дьа.

Гол зваща неване знода.

Гол найа байн дьан,
Гол найа там нахн.

Гол найа гала онда дьа,
Кол найа н'ола онда дьа.

Гол найа гала сора,
Ханле бука чохс'ора.

Гол нана спана,
То там, лавата нн тонна.

Гол шн дьа нгде знода.

Гола анйа фланкесе заноба.

Гола бе нгде шнна,
С'орк б'аа.

Гола бар дернда шнна,
Уе н'орго бн лнгадаа.

Гола барн ба'ане бе,
Шахта леха.

Гола бнн г'ола нн че дьа.

Гола б'анннн,
С'ор'ола давсе ланна.

Гола гонане бука.

Гола мала ека у кортн.

Гола малейа.

Гола сурате нор—н'ане.

Гола чълмась зельн'ейат нн
заногор'нна.

Гола чълмась заногора.

Голана, дон шнн Намубана.

Голана—дана н'оре адана.

Голана сартуме таван д'ора.

Голбоган тавора дь'ав'ора.

Голе дьбарн, к'о'а нн нашентннн.

Голе нрснн
—Мала то к'о'а?
Го: —Бл'бл' бл'г'рснн.

Голе рьстнйа,
Сусьне ченарнйа.

Голесе ба'ане нап.

Голака, знода да'а.

Голн дрема
Адрл кема.

Голн'б'ра, лана зно д'а'а.

Голне н'ане—
Ронша д'ане.

Голне ека ол'ан'е немайа.

Голмо мнъ пакъ бедилъ мнъ,
Чъ азай манда носо шо бо рѣа мнъ.

Голла шкратъ ле мѣт.

Голла кѣнѣкъ лъ фланкѣе мѣт.

Голла шчаззѣде марѣа насѣмо.

Голла сѣнѣна беднѣана нѣна.

Голла фланкѣе дѣежа мѣст нѣна.

Голла фланкѣе лъ орде насѣо.

Голла хѣде марѣа насѣо,

Голла дѣмѣна марѣа насѣо.

Голла барѣеде нѣтѣрѣ.

Голла бѣри нѣчирѣеда,

Бѣри мѣлѣе нада.

Голла дѣеде агѣрѣи,

Тѣрѣе мнъ тѣна.

Голла сѣерѣе мнъ дѣгѣеа.

Голла мѣ нѣт, бѣри лъ насѣе бѣ, нѣ
лъ сѣер (сѣербѣ).

Голла лъ шчѣл дѣгѣеа.

Голла лъ шчѣлѣ.

Голла мнъ кѣтѣна,

Шъ дѣлѣрѣе.

Голла пѣнно кѣтѣна,

Хуи дѣлѣе чуйѣ.

Голла нѣтѣ сѣер, хѣеде сѣер
хѣрѣна.

Голла шѣрѣеа мнъ тѣмъ нѣна.

Голлакъ мѣ базарѣе чѣтѣра.

Голманъ мѣтѣна.

Голманъ кѣ нѣбу, шъ мнъ бѣрѣна мѣр.

Голманъ фланкѣе нѣна мѣрѣе.

Голманъ хѣо дѣлѣе нѣбу.

Голманъ хѣо шѣрѣе у бѣнѣна мѣна.

Голна дѣлѣе, пѣсѣра хѣо дѣлѣе шѣна.

Голндъ бѣ дѣнъ нѣна.

Голндъ бѣ хѣчѣмъ (бѣ мѣлѣб, бѣ сѣ)
нѣбу (нѣна).

Голндъ бѣсѣенѣ, хѣо мѣрѣе бѣшѣна.

Голндъ сѣр тѣнда йѣо дѣлѣе,

Мѣл сѣр мѣла йѣо нѣна.

Голндъ кѣна мѣр,

Чъ бѣшѣна шѣлѣе.

Голндъ нѣна хѣчѣмъ тѣ тѣнѣмъ

Голндъ мѣмъ бѣ мѣлѣбѣ,

Мѣри дѣлѣе нѣмѣ дѣрѣебѣ.

Голндѣде фѣнцъ мнъ нѣна,

Хѣра мнъ нѣна.

Голндѣ мѣр нѣмѣбу,

Нѣна дѣнъ дѣнѣбуи Шѣдѣлѣр ѣмѣмъ.

Голндѣеа мѣ (мѣ) дѣлѣе нѣшѣ.

Голндѣ бѣ хѣчѣмъ,

Нѣр нѣс дѣлѣе дѣлѣе.

Голндѣ бѣ мѣлѣнъ мѣранѣ

Голндѣ бѣ рѣзъ у кѣнѣ бѣ лѣзъ, у мѣрѣ
дѣбѣ: „Шъ у азъ“—шѣмъ нѣ тѣ
тѣшѣнъ.

Голндѣ бѣ сѣри,

Мѣна шѣеа бѣшѣри.

Голндѣ хѣра сѣр тѣнда бѣлѣдѣе.

Голндѣ шѣн-шѣлѣе мѣна.

Голндѣмъ гѣтѣна мѣрѣи хѣра дѣбѣ.

Гондаз готина маръази зраг нава.

Гондаз сенуни, кас ла нахара.

Гондаз та хилош наг,

Биде, рун

Гондаз та хилош нахат,

Биде, бургана.

Гондана-брак,

Гондана-ганданг.

Гондана, гондорике (кунборана).

Гондана шонна у некотана.

Гондени ба сик,

Нарийа зваро дъни иго зва.

Гонди у каллана, зване вада

звана.

Гонди чъра зраг дарбозим,

Дикта шопарлука четар дарбоз дъни.

Гонди шен,

Мала граба.

Гондора дидин би мале ми.

Гона банда, банда те звастьне.

Гона брә жь брә нае звастьне.

Гона де у бае ступе хоре.

Гона де у бае жь норг дъхвезим.

Гона вада мана,

Рима хваде мама.

Гона касани касани нахвезим,

Нар кас бар гона хвайе.

Гона мази нае вошартъне.

Гона ми бса грань,

Мла биде насонна.

Гона залке ла пайе,

Е ми нарго те.

Гона хва гонкара майна.

Гона нар марни (нар нас) ми те
хвастъне.

Гона идана марни,
Шех гире те звастьне.

Гона ми бар гини мийа.

Гона ми рока қиймаге ступе жийе.

Гона (галани, заф) грени.

Гона граньс

Е дъно дъно гонани зварга қазанц

дъно,

Е дъножо—бозар гонани хворга
қазанц дъно.

Гона не айнайе,

Мари зва теда бъзана.

Гона на раш у спийа

Мари бае сар мале хва.

Гона на те кърине,

Иа те фротене,

Мина қймошани бъж базаре,

Осе ме ругаша, рома ошере.

Гона ваки залатае жи

Навена назмъла хва.

Гона ваки залата батнае жи,

Незики хва маха.

Гонкари лонкара.

Гор баране бьтърсе,

We хварга болкано чека.

Гор баране (борфа, борфе)

бьтърсе,

We жь хварга калънок чекъра.

Гор баране бьтърсе,

We гонан бьда саре хва.

Гор барийа бе се дьгеря.

Гор бе рѣсѣ намина.

Гор бор бѣ каре те,
Кар дѣлѣ зирини
Барбѣ гор дѣлѣ.

Гор брчина нѣарбу ре бѣлуй,
дыготыс
— Осе хварийѣ нѣкаре бѣн зѣло
хводе нѣра.

Гор бу шѣне мѣлѣ, не бѣхѣ,
Гор бѣ дѣ парийѣ намѣра.

Гор бѣбнѣм огра,
Нѣбнѣм—
Жѣ Намуйѣ чѣтра.

Гор бѣтрѣлѣ, не хѣра сѣгарѣ
чѣтра нѣрта—нѣрда.

Гор готийѣ:
— Шѣне рѣш,
Шѣне рѣш,
Мѣлѣ пар
Баркѣ бор,
Мѣн дѣтѣлѣ.

Гор гѣра, не рѣуѣлѣ.

Гор гѣрѣн, шѣрѣт нѣрѣн,
Го: — Зѣло, нѣшѣлѣ карѣлѣ дѣсте
мѣн чу.

Гор дѣлѣ пѣлѣ,
Гѣнд дѣлѣ:
— Бѣн зѣло хводе нѣкаре нѣра.
Ѣн нѣ гѣрѣ брчина нѣкаре нѣра.

Гор дѣлѣ нѣкѣра, нѣ брчина нѣкаре
бѣлѣ, дѣбѣнѣлѣ:
— Мирѣго, нѣрѣн хварийѣ, нѣкаре
бѣмѣше.

Гор дѣлѣ хѣе гѣрѣх зѣно.

Гор дѣлѣ нѣ дѣлѣ (дѣлѣрѣн,
дѣхѣлѣ).

Гор дѣлѣ нѣлѣ дѣлѣ.

Гор дѣлѣ пѣзѣна те бѣхѣ,
Хѣра нѣлѣ сад пѣзѣ те бѣхѣ.

Гор дѣлѣ нѣ рѣме дѣлѣн.

Гор нѣ барѣне бѣтрѣлѣ,
We сѣрѣблѣн нѣ хварѣ чѣтра.

Гор нѣ гѣра дѣлѣлѣн.

Гор нѣ тѣлѣрѣне бѣтрѣлѣ,
Жѣ рѣлѣ хѣе дѣрѣнѣлѣ.

Гор зѣлѣ зѣно рѣнѣлѣ бѣлѣлѣ.

Гор нѣ гѣлѣ нѣ нѣлѣлѣ.

Гор нѣлѣ нѣлѣ нѣлѣлѣ.

Гор нѣ дѣлѣлѣ,
Бѣлѣ хварѣ тѣнѣ.

Гор нѣ мѣн нѣлѣлѣ,
Бѣлѣ Нѣлѣлѣ сѣлѣ бѣлѣ.

Гор нѣ нѣлѣ дѣлѣлѣ,
We нѣ Нѣлѣ фѣлѣлѣ-фѣлѣ.

Гор нѣлѣлѣ гѣлѣлѣ:
— Бѣнѣ хѣе бѣдѣ мѣн.

Нѣлѣлѣ гѣлѣлѣ:
— We нѣ нѣ бѣнѣ хѣе бѣдѣ те, те
дѣлѣ Нѣлѣлѣ.

Гор нѣлѣлѣ рѣрѣнѣлѣ барѣ.

Гор нѣлѣлѣ нѣлѣлѣ,
Шѣлѣлѣлѣ дѣлѣлѣ нѣлѣлѣ гѣлѣлѣ.

Гор нѣлѣлѣ нѣлѣлѣ,
Нѣлѣлѣлѣлѣ нѣлѣлѣлѣ.

Гор нѣлѣлѣ нѣлѣлѣ,
We мѣлѣлѣлѣлѣ бѣлѣлѣ.

Гор нѣлѣлѣ нѣлѣлѣлѣ,
We нѣлѣлѣлѣлѣлѣлѣ.

Гör хята наза поз,
Поза класна хлар.

Гör хата наза поз,
Сайе ман эн шандана гарна.

Гör ки чэйэн мар, wоm то hatel

Гör киман чэйе марна, то hatm
арel

Гör көдд дэна (гөрө)
We гөртнэа хэе бэна.

Гör мале Налэл нэба.

Гör наене келикэрэна.

Гör нечара хэе ээдшере,
Паше нэчара сэр аэа.

Гör назина-гара.
Нана чэтыра, Наму чэтыра).

Гör нэчара сэр стуне хэе эетарэ.

Гör огрэ марна назина,
Наму чэтыра.

Гör огэра, марн чэдат нэвэна,
аэаса хэра (огэра).

Гör поз шадкэа.

Гör поз бэрна,
Нэзана ба кэйа.

Гör пэрча хэе дэгёһеза,
Ле хэйсат—на.

Гör рänge хэе дэгёһеза,
Хэйсате хэе нагёһеза.

Гör рожа мам ша дэа.

Гör роже катын галан дитэна.

Гör сэр пэара банда-паз дэньра.

Гör тэме роже мам ү думан
дэгэра.

Гör эрэнна хэе дэна,
Ле эраи пэа нае кэше.

Гör хварна хэе сэр һөөдө
параваналы.

Гör хварна дэна, ээдшэа, паше
ле ээдшэра.

Гör хэа-хэа кэбаре хэе һае найны.

Гör һаж қаната хэе һабла,
We днаа эрэньра.

Гör hat (hata) дэна,
Wай эь (Hale) жара.

Гör hat наэ жара,
Wай эь Hале жара.

Гör hata днэра,
Далкя Hале сефжа у жара.

Гör hata днэра
Wай hat Hале сефж-жара.

Гör hata поз,
Дне хрэмба,
Паз ле хлат нэба.

Гör Hata шарже нэка—нэка.

Гör нь зана
Паз баһайel

Гör чэра мале огэ нахтал

Гör чэрме хэе нагёһеза.

Гör шини натэрсэ.

Гör—шавараша; — гиске раш, шова
раш эь һае нас дэна.

Гör шавараша дэгэра.

Гör шавараша Hэ дэна.

Гör ширет кыры, го:
— Зу, бэрх чэм дарбаз бу.

Гөр шкраткырым, го:
— Зу бьым, лешна гегане фьльби.

Гөр цемате хва дьгара,
Чь Кайман жи хабо, шьрга йако.

Гөр, ваки бьтэрсэ, шавэ гане
нагара.

Гөр, ваки бьтэрсэ,
We лавалан хварга бьтэрсэ.

Гөр, ваки даэ жие чу—поз же
дэбалана.

Гөр ваки жь са натэрсийа,
We дне хрээкьра.

Гөр, ваки марьа роне зу бькьма,
к'ера.

Гөр, ваки расти баро бе, жи
буфи хвако.

Горо, бра тэ гөр бийайи, бра тэ
гольма мын (мале мын) бькьора.

Гөре ньельна—барехан (шхан).

Гөре поз гарт, барнада.

Гөре поза жи бьриа, дьве:
— Обрбана.

Гөре поза жи бьриа, дьве:
— Налала, мын дэсте хва
шаржехьрийа.

Гөре шевра хва ньрын
Нарна Ноше, лавдэ хьорын.

Гөрарга—гөре,
Дьзарга—дэве.

Гөрарга готыне:
— We чьмаэ дарен ч'ие?
Готийе: — Эве элерга дарк'овым.

Гөрарга дэма,
Хваэрга лавар-лавара.

Гөре балад
Барийа хва нес дьма.

Гөре брчи, кэ нечар расти жи те,
шабуна дэве жи дьк'эва лав.

Гөре бьрчи рьсэе хва к'иде
д'хьэва.

Гөре гарийаи бе рьсэе (бьрчи)
намна.

Гөре к'инан ч'ийеи Кьшан буйа?

Гөре мази не хьштийа, ма
к'еврши.

Гөре пьшт лешни итбара жи т'она.

Гөре саре ч'ие жи гане ваки.

Гөре ч'ие жи гане иньыл.

Гөре ч'ийа эйана шан ээфа.

Гөре Шеране л'андьбун,
Йан жи галне дарбаз буйа.

Горех дьтэрым,
Топ дорд'эва.

Гөре, бьма жи гөре,
Нак'эва жи гөре.

Гөре лэатени эйан'ера.

Гөре, лэсте баро хва ньрийа.

Гөрани эйана нада мыл,
на бра хварга бьми.

Гөри бь севе.

Гөри ду ньмея.

Гөри жорейа,
Баржер банд'эда.

Гөре, бра тэ гөрбийайи,
бра баре г'иыл тэ марк'эва ма
бькьора.

Гора, бра то гора билай
Бра та пазе бале мнм бълкоре.
Горо, назо мнм ле те,
Корьма нан ле соре та.
Горра готыс
— Чьме стое та дьма?
Га: — Оз бь дате зно дьам у бь
дазо зно дьам.
Горра дьма,
Хворра шине дьма.
Горра готыс бьме дьма,
Паше зно гьми дьма.
Горзе соре лоде гьрт.
Горза гьмайо рьма нине,
Ом азозо рьма мьрне.
Горщ илзетк рьма.
Горнна гьра нишана бараней.
Горення гьра нишана бараней.
Гостма дьм баранбери зор Насаб
дыа.
Готма хь пара дьомьм—готьма
дыма.
Гот мада забардана мн,
Гот бьда дьле мн.
Гот гьма, шьма тьре щьшма.
Готдрьма залокьр,
Мала зно гьленьр.
Готне гада (дзедэ) гьзайн буйе,
Готне гьр ханьме гьрн.
Готне гьра нибяе, гьре зно бар сле
бьхьлэда бьгьлэне.
Готне дьзедэ (хьорэда) гьзайн.
Готне дьрэма дьбне, гьре маба.

Готне кьре дьре.
Готне кьре пьза назьма, тьре
щьшма.
Готне кьре пьза на дьхьлэбун,
эме тьре щьшма.
Готне фьланьсе дьма.
Готне зно бьда сьр гьме маьма.
Готне зно рьсте мада е чьпе.
Готне зно сьт бьма,
Паше зьре зно зьворда.
Готне мн гьрт—иньма кьре пьй зно
дышма.
Готне мн кьма ба дьдн—мн али
дыа.
Готнеба бе се бар кьс дьнара барга
дьма мн.
Готнеба кьлба тьре нан гьма.
Готнебад пьз рьтхьд чьма.
Готнеки хьст,
Готне дьма дьрхьст.
Готне гьдара,
Дьли шьма.
Готне гьдара,
Чьган мьбьра.
Готне рьма, рьне,
Тье пьт дьрэн.
Готне рьне,
Бьтман шьрейн.
Готне рьнм,
Рьтл дьре.
Готне рьнм, ськ барга.
Готне рьнм, шьк ськ мьнм.

Гран рунн, шакн тó шакн гранник
эво дарек.
Гран каварда, шакн Кёрнат дарс.
Грар бе дён бу—дэргэмна бар са.
Грар марийа тер накс.
Грара ма—гонобуна ма чэтыра.
Грара ма чэла цота ма ми нобу!
Грара ма цота ма ми чэтыр нина!
Грара нани
Энна ступа бар бани.
Грара пара мэн тóноза,
Бра эола рех тедава.
Грара пара мэн натедава,
Бра рех тедава.
Грара пьра гьзурасийа (гьзурейо).
Граря пьра (гьа) нагала.
Грара сер
Пара гьалб.
Грара эво шакн палова холре дька.
Граре, бра тó грар бийай,
Бра те дэве мэн бышонтанда.
Граре, быгало (быгало) Ната эваре,
Мезано, рунн Ната баһара.
Грэйа пьш һачока.
Гри гри тана.
Гри грия пешда тино.
Гстила мэн глнедана,
Дьле мэн заф тедава.
Г. Бин барфедэ нанина.
Г. дьшайн, а Неплакора
(Налонкэбра) бьэва,
Е гуэбра нэзва.

Гу ми нь ганьма.
Гу нь цымаке парс дэкс.
Гу лаван—бине бо.
Гу эьмо нагьинма пар.
Гуе эво мазьр кавар дьда.
Гуе һыши пеша марийава нагьра.
Гуе шрине ноналада шэр дька.
Гуйок һада дь дэла фланкэсэда.
Гухьорн гаро кваньне ми перабо.
Гуз цэлынэ эво дарнакэва.
Гуз сер сарэ мэн һалын шенендэно.
Гуза вари марн (марьа) сара же
дордэв.
Гуза сер сара мэн дьшкэнэ.
Гуза цэлын сер тэвте шакн,
Магда марьа нэчэ.
Гуза сьмбаре, (хьмаре) шон
марийа нэсэкино.
Гуза мада зарга, та нэ дэе, не дьдэ
бьэмакэ.
Гузэж, гузэж,
Дьбо дьзэж.
Гузэка гане—не зэни пучо на зэни
гьмийа.
Гузэка гане зыше-зыш не мае.
Гпанэ чэлака ширдан же нахан.
Гпанэки марья шир эвар, ма гьани
монакэ.
Гь дорав—ван сьаст.
Гь не сарэ долэкана.

Гъзе бехер надъыр мер бьара,
Има мер кърна,
Джа Нафт—Найште дьа.

Гър-гърна
Нагълма бур-бурна.

Гър наьна чъд,
Дъ сара че наьра наьна сар
бългнъа.

Гър—бур нае,
Кавъае хва хва бе.

Гърдаган набе наган.

Гъре бьнд олаьзан наьнае.

Гърт нше хва по гомане нота
дънъ.

Гъртне хаае нае шаьалуа ннън.

Гъртне наьнън,
Дастдае ншнма.

Гъртне са {се} пьрча са {се}
дармана.

Гър нота марна,
Гераке марна хва-хва
Хва бьаьрна.

Гъре марн дасте хва наьрна,
Дасте залде нае хьрандана.

Гъта хва по дасте хва бьтанарна,
Дасте аьда наьнн нае.

Гъах жи шьрбандана,
Мана нае драе хва дана.

Гъшара ндага,
Мара бедота.

Гъшара хер дьркат,
Мара бехер дьркат.

Гъше разена,
Буна—Пъшара.

Д

Да дасте тьрнъа,
Нарда аьна нота зьрнъа.

Да нае,
Нат бу марна нае.

Да гьна
Гьрдан наьна.

Дегер хваае,
Ньлер рома роае.

Дага бьгдае нае.

Дане (даине) бькьне,
Жане (жънъе) рькьне.

Дане бьбина,
Доте (дъзе) бьнае.

Дане бьбина,
Доте марна.

Дане шур, маргале хва,
Гъкефи маьдана дъа.

Дане на тара дьрфба.

Дане нат дьрда,
Хьде гьбу барда.

Дане бе нъ
Чъае бе рьае.

Дане бьнае,
Сизе бьстина.

Дане гьште цане наьнота (марна,
марйна).

Дайн биде нава.

Дайн пака,
Стандан пята.

Дайн байа гоште дайна,
Барвеси нае быцадина.

Дайн байа гоште шана ксена.
Wi мерж бажым гоште шана кхо
нава.

Хворга оңцше бьха.

Дайна бага
Мане к'ере бар бейо.

Дайна хвадо—бае Сарана.

Дайна хваде жера к'рейо на баса,
Ч'охан рейо ирос нь мань быстна.

Дайна хваде пера байа.

Дайна хвадейо:
Хваде ч'ре даве ч'аево марья.

Дайна хваде хаба,
Ба жи тина, баран—жи.

Дайна хваде хаба,
Нава: „Т'о к'оре к'ей“.

Дайна хваде йнакара б'ре,
Йнакара—ж'ра.

Данарж марья пост д'ва.

Дан гоште шана баннадана—
Нага гоште хва же нава,
Нькара оңцше бьха.

Дан д'ва,
Бораш шна хваде д'нна.

Данаво спи к'ельно сурете жи.

Данздай т'амне мань хабын,
Т'ажжи то наг'ран.

Дар бе г'ре нава,
Марж бе д'жым нава.

Дар бе ч'орон (ба ч'ор) нава.

Дар болгока хваена.

Дар бар к'уэна нава быланжин
д'ваг'тем.

Дар бар к'уэна к'алакжне,
Бре наваг'та то.

Дар бар к'алб быланжин, д'ва дар
д'вап.

Дар бар се к'алакжин,
Се нае марья.

Дар баре хвава (х'ана),
Марж—ба нава хвава.

Дар баре хва р'анег'ра.

Дар баре хвава—те к'аше (те
нак'арне).

Дар баре хвава хвава.

Дар б'ра те нь быльште байо.

Дар б' баре хвава ш'ра.

Дар б' р'азе хвава б'адева.

Дар б'нава ае д'ва.

Дарб'ро, дар д'б'р'к,
Ш'ваб'ро, ш'ва д'б'р'к,
Д'са г'мане хва нь хваде наб'р'к.

Дарб'ро, дар д'б'р',
Г'мане хва (нь) хваде наб'р'.

Дарб'ро, дар д'ва то,
Важж з'рае д'ре г'мане,
Т'шт нава.

Дар готи б'льщина д'ра спынд'ра.

Дар г'рине д'д'льва.

Дар г'шт ч'аг'я, х'аси ле д'рнеен.

Дар даре каво—ам те нларын.
Дар даре каво, бардо гондо сар
назын.
Дар даре мразана,
Бра мразе мразнаваа быка.
Дар даре, дуса тара морьа когеда
набыра.
Дар дыгана, балачи таф дзын.
Дар дыгана—бары бы кода! (баре
кю, баре кода).
Дар дыгана, нос нзына баре ми бы
кодайна.
Дар дышко, чыка борн ль коба.
Дар эн бонда,
Има чийа бонна те!
Дар нь стрие дышко.
Дар каве накет,
Кав даре кет.
Дар ко бор дьгьра,
Саре хво барнер дька.
Дар ко хар дьва, дышко.
Дар ко шни дьба,
Готн сие ль кога хва бька.
Дар ко цалым бу, зу дышко.
Дар кет, нар к'ас балга хва тина.
Дар коге хвада нбрни дьва.
Дар ль саркога хва шни дьва.
Дар нава Насын,
Март нава гисын.
Дар на грана,
Нбрме грана.

Дар намайа
Ва ле накетна.
Дар нхандыа (нхандыа), шени
боре на б'эим.
Дар нхандыа,
Шени сар ми бька эн.
Дар пана гаво бор дада.
Дар сар полс хво дьгьва.
Дар сар рьла хва шни дьба.
Дар те бырна,
Дуса шни дьва,
Ле донсе нагьра.
Дар тана,
Боре даре ми тана.
Дар гона, дьва: „Даре ми бор
гьртыйа“,
Дар гона, шени ба лонгоса.
Дар хвоше дь баре хвода,
Гав шни дьзын дь шакте хвода.
Дар хвоше Нонша мада,
Хебор хвоше ера хвода.
Дар нбба,
Бор гона.
Дар нбда, кучьк те та.
Дар нпани,
Кучькхе дьз фим дька.
Дар Нему тыштира пана,
Дизера кер нае.
Дар Ната балга нади,
Боре хва нади.
Дар чьда бор гула б'ажажнэн,
гула ода дьрба.

Дар чѣст бар дѣдѣ,
Эвѣ чѣст сарѣ гѣвѣ баржер дѣдѣ.

Дар шинѣ барѣ хѣвѣ.

Дар шѣрѣ,
Барѣ дарѣ шѣрѣ,
Дар гол,
Барѣ дарѣ жѣ гол.

Дар қалѣн дѣлѣн нашѣн,
Мѣрѣ қалѣн дѣлѣн дѣлѣн.

Дар қѣдрѣте даркѣтѣйѣ.

Дарѣ бѣш барѣ гѣвѣ рѣнд дѣгѣрѣ.

Дарѣ бѣ аз бѣлѣга нѣгѣрѣ.

Дарѣ бѣ бѣлѣ,
Кѣс кѣлѣрѣ нѣвѣмѣдѣ.

Дарѣ бѣ бар, зу те бѣлѣнѣ.

Дарѣ бѣ бар, нѣр кѣс дѣбѣрѣ.

Дарѣ бѣ кѣс
Эмѣрѣ те тѣнѣ.

Дарѣ бѣ рѣнѣ
Бѣлѣ нѣдѣ.

Дарѣ бѣ чѣлѣ,
Хѣрѣ те хѣлѣрѣ тѣнѣ.

Дарѣ бар бѣдѣ,
Серѣвѣ кѣшѣ.

Дарѣ бар дѣгѣрѣ,
нѣр кѣс кѣлѣрѣ дѣлѣнѣ.

Дарѣ баргѣрѣн сарѣ те хѣрѣ.

Дарѣ бар сѣр
Сарѣ те баржерѣ.

Дарѣ бар сѣн рѣнд нѣгѣлѣнѣ.

Дарѣ барѣ гѣвѣ бѣдѣ, дурѣв кѣшѣ.

Дарѣ барѣ те гѣртѣнѣ, зѣф
нѣлѣнѣнѣнѣ.

Дарѣ барѣ те нѣлѣ—нѣшѣнѣнѣ.

Дарѣ бѣн бѣ барѣ.

Дарѣ бѣн бѣнѣрѣ,
нѣ барѣ, нѣ бѣстѣнѣ.

Дарѣ бѣн—
Пѣрѣ нѣнѣ.

Дарѣ бѣнѣд дѣст нѣгѣлѣнѣ,
Кѣлѣрѣ мѣнѣ тѣнѣнѣ хѣрѣ.

Дарѣ бѣн хѣвѣдѣ нѣлѣрѣнѣ.

Дарѣ гѣлѣзѣ,
Бѣтѣнѣ, бѣдѣ нѣлѣрѣзѣ.

Дарѣ гѣзѣ
Бѣнѣ лѣзѣ.

Дарѣ гѣзѣ,
Бѣхѣтѣ қѣлѣ.

Дарѣ нѣ рѣнѣ нѣлѣ,
Кѣрѣнѣ те те нѣлѣнѣ.

Дарѣ рѣлѣ,
Дѣсѣ сѣнѣ дарѣ эрѣдѣ дѣнѣнѣнѣ.

Дарѣ рѣлѣн хѣлѣдѣ гѣрѣнѣ дѣнѣнѣ.

Дарѣ дѣ сѣр хѣлѣрѣ нѣлѣрѣ.

Дарѣ сѣнѣгѣдарѣ зѣф бѣнѣдѣ,
чѣ бѣхѣлѣ, хѣнѣ барѣ те тѣнѣ.

Дарѣ тѣрѣ хѣлѣдѣ те бѣдѣнѣ.

Дарѣ фѣхѣнѣ нѣшѣнѣ жѣ дѣлѣ,
Хѣнѣ рѣнѣш нѣлѣ рѣнѣ.

Дарѣ хѣр нѣ кѣкѣдѣ хѣр дѣлѣ.

Дарѣ хѣр нѣлѣ сѣнѣ.

Дарѣ хѣр,
нѣстѣе рѣстѣ.

Дара хар чуктно харн растик.

Дара хва даст моде,
Чъ то дара калце жи носетийа.

Дара хва ти ъшткйа,
Дара калце аз дьда.

— Даре, белта ната та.
Го: — Уонн дести на мь мьн буйа,
бь мьн ниларбу.

— Даре, бьлар ната та.
Го: — Дести на мь мьна, зочала
мьн тьна.

Даре бь тьна
Мина мере лъ бар бьнйме жана.

Даре бь тьна,
Мина мере лъ бар ъшткйа мьна,
Даре дьдй, агьре ньдо,
Даре сьсе агьре тьсе,
Даре пенц у шаш
Агьр дьха хьшо.

Даре даста хва бь азе бормадо
Та хй барда (лъ) ду носева.

Даре дьчьфл ардеде нечн.
Даре зоре жь бьнйште нгтйа.

Даре зорбатне мьббат нава,
Даре зорбатне зу дьшко.

Даре мазм кевнар нава.

Даре мазьн нава гопал.

Даре марка,
Бьда бьн черхе.

Даре льшта мерийа чу,
Струки мерийа дьшко.

Даре сево сор
Ащце ван галав нава.

Даре спндар
Наби копал.

Даре та нае дара нгтйа ньдана.

Даре фланкасе бьн даре калцеда
накина.

Даре хва бьла шма,
Де агьр бьбьта хьшо.

Даре, Назар шма та нора.

Даре цьтене (кьтене) мь бьнйште
нгтйа.

Даре ви мь нае даре жет.

Дарен нобо,
Дара рьзейа.

Дарене найваина,
Эцъла жо навошма.

Дарене сьар дьа,
Назар дара дьбьваина.

Дарене Назар кавьри дьзене.

Дари на дьростя,
ностайм гьндьрьста.

Дари кари, ло остоян рьста.

Дари ъшткйа,
Хун жо нае.

Дарьк хана нан (нае).

Дарькя мале хй че дьки,
Готн ъм барба, ъм дренба.

Дакли шнат,
Кьли сево.

Даве буйа,
Эдуйа буйейа.

Даве жьна би
Эдуйа жьна бьйа.

Даве жьна
Эдуйа жьйа.

Даве лез дьве гьре дьрнэжн.

Узавем грана.

Дана лаза жерга ногранийа.

Дана хва аэнтийа сар саре хва.

Дана нагва, ваан незикл паша
паза.

Данаг Форик,
Барбури Натик.

Да, база—бери ашлада,
Өшлада—бери чйа (чйас Оаф).

Да, база дькован Казар тйла.

Да—база марийа таше саре
марийана.

Да барбь ашлада,
Өшлад бар бь чйа.

Да бона заре хва,
Хва даза наза зйр.

Да бона ашлад ич амыре хва
дэрбаз дьаа.

Да бу демарк,
Баз бу башарк.

Да бу демарк,
Баз ич бу камарк.

Да у демарк,
Баз ич бу казарк.

Да бьбин (бьбин)
Дете шарк.

Да бьбина,
Онза бьббина.

Да бьва демарк,
Кор дьаа кавак.

Да бьвра, баз ле наза звайн.
Да го: — Мьн чь кер дит, қизе мьн
ичи ве хере бьнина.

Да го: — Кича мьн, нана мие гадд,
Го: — Дае, те зу бьгота.

Да димаре һондйр.

Да-дадье шаркыр,
Кемацйла орго беркыр.

Да, доте шаркыр,
Кемацйла башаркыр.

Да дошале зарйа.

Да, ашлад кэмун
Кемацйла башаркыр.

Да ашлада зварга дба дьхвоза,
Иа зрае нахвоза.

Да ашлада хва аэнтийа,
Өш пай чақ-чақе аш катийа.

Да ашлада хва давама?

Да ич Каму на ромк.

Да жь баше шаркыра.

Да нйрге хворга дьго:
— Тй кйре маре мала Нйшынги
Шайн.

Бареда ич мурти ле тейа.

Да лынг һланкйа,
Өше дамсе данкйа.

Да мала ве сар сунейа.

Да мадраса зарйа.

Да стйхара кйрге.

Да стуна малана.

Да таа база иона цот баскя.

Да тй цйра кробио зарйа
нахвоза.

Да у баз бози зарга,
Зара бози чйа.

Де у баа бар даа марьада
ширынъи.

Де у баа маргале бунена.

Де у баа тааш сара марьана.

Де у баа ширьнъи, ле йана малат
задыа.

Де у баа ширьнъар тышта гѳна,
де ма;

Бла де у баа ширьнъаро,
Мата марь наае — „бра“,
Гѳна ширьна наа.

Де у баа нибя, марьае кѳба!

Де у баа базар кѳр у кучъи
дыкъын.

Де у баае буня дъына палас.

Де у баае буня бѳи шоннада
кѳкыръна.

Де у баае буня даст кѳйя дъын.

Де у баае зына—маргале шьнена.

Де у баае фланесе беваръи.

Де у дот буня цѳат,
буня цѳатъи малкамѳт.

Де у доте наа кѳтън,
Адыасъь зѳте кѳтън.

Де у доте шѳкър
Адыла бавър нѳкър.

Де у доте шаркър (шѳркърън),
Кемадыла (кемадылан) бавъркър
(бѳаркър).

Де у кѳр жи шар дъын.

Де у кѳба шаркър,
Кемадыла бавъркър.

Де хва цѳагѳра хва назѳарейя?

Де Намондѳна,
Де мѳмамдѳна.

Де чѳоанъи,
Окъ йсанъи.

Де чѳаа,
Дот жи зѳа.

Де нь кѳр, ваши цѳа нь бѳса?

Де нь кѳрѳа, ваши дот нь бѳса?

Де шѳр даа та,
Шѳра ѳе попѳс маа.

Де цѳѳбаба,
Тѳада бѳа.

Деда марьа зѳим даа, бѳседа—ма.

Дедаи, маи тѳе тышта шѳрже наа.

Дѳл (дѳла) бѳба,
Кѳпан жи богдѳе те.

Дѳл-бѳино йасле кѳркърън,
Гѳра гѳза кѳрѳа.

Дѳл цѳѳлада (цѳѳлада) рѳт кѳрѳа.

Дѳла бѳлах гула бѳлах гѳна.

Дѳла гѳрѳх шѳвѳра бѳгърън.

Дѳла жѳтѳнѳто,
Сѳе топ—
Тѳѳим ле дѳкъын.

Дѳла мѳши малада ар нагѳр.

Дѳла кѳчѳе рѳт дѳкън
Сѳеа йѳшѳр бѳмѳно.

Дѳла се (гѳшѳра) рѳст наба.

Дѳла се йѳфт сала тѳна наа
наѳра,

Сѳѳата бѳрди,
Дѳса дѳла жи гѳла сѳр мѳлаба.

Дела се чѣда теж мѣгано, раст
наза.

Дела се чѣрси растав,
Дале димън не аѣси растав.

Дела зѣа гредѣ,
Бра колѣне мѣн пѣи наза.

Дела зѣа Наму оѣлада рѣт чѣрѣа.

Дела не бѣгѣа бѣама оѣлѣа,
Кѣ гѣа наза, не лѣзѣа.

Дела бѣа—
Кѣлѣа барбѣа.

Делѣѣа оѣлѣа бѣа дѣлѣа.

Делѣа карѣ сѣр кѣа,
Оѣ гѣтѣнаѣ не наза.

Делѣа сѣр кѣа,
Кѣс те наза рѣа,
Тѣ чѣрѣ наѣи жѣаи наза не оѣлѣа!

Делѣа зѣаѣа не теѣи наза.

Делѣа зѣа не дрежѣа бѣ гѣлѣа.

Делѣа у мѣлѣа бѣа не жѣа.

Делѣа зѣа не бѣгѣа, жѣаи теѣи наза.

Делѣа чѣрѣа, не поѣлѣа не.

Делѣа жѣа зѣа не чѣрѣа, не жѣа
оѣлѣа.

Делѣа дѣрѣа,
Кѣлѣа те,
Кѣлѣа дѣрѣа,
Делѣа те.

Делѣа дѣрѣа,
Не кѣлѣа бѣ.

Делѣа зѣа,
Кѣлѣа дѣа,

Кѣлѣа зѣа,
Делѣа дѣа.

Делѣа бѣа Наму наза не
дѣрѣа.

Делѣа бѣа, Кѣлѣа зѣа гредѣ,
дѣрѣа чѣрѣа!

Делѣа бѣа
Неѣ дѣа,
Не дѣа, жѣа.

Делѣа бѣа Мирѣа бѣа не наза тѣлѣа.

Делѣа бѣа оѣлѣа бѣа жѣа бѣама.

Делѣа бѣа чѣрѣа, жѣа наза зѣа зѣа.

Делѣа бѣа чѣрѣа, Неѣа чѣлѣа тѣлѣа
шѣлѣа неѣа жѣа.

Делѣа шѣлѣа жѣа теѣи наза теѣи чѣрѣа,
шѣлѣа наза жѣа бѣа.

Делѣа чѣрѣа не дѣлѣа неѣа рѣа бѣа.

Делѣа чѣрѣа не чѣрѣа Неѣа дѣрѣа.

Делѣа чѣрѣа наза чѣрѣа бѣа!

Делѣа чѣрѣа чѣлѣа бѣа,
Мѣа жѣама наза!

Делѣа чѣрѣа, не чѣрѣа бѣа дѣрѣа.

Делѣа бѣа дѣрѣа наза,
Не жѣа наза не оѣлѣа.

Делѣа сѣа сѣа дѣлѣа.

Делѣа бѣа шѣрѣа шѣлѣа,
Пѣа дѣа дѣа.

Делѣа дѣа жѣа,
Неѣа дѣа жѣама.

Делѣа дѣа,
Чѣа фѣлѣа дѣа.

Делѣа не сѣрѣа.

Дээ нь нэгдэл сархал,
Нага нь тэрх нэгдэлтэй.

Дээ гэр дээ,
Чад гэр нээ.

Дээ гэрцэнээ дээ.

Дээ хэвч хэвчээрэй,
Хэвч гэрцэй,
Кас нэгдэл нь тэ нээ.

Дээ гогорчшуй,
Мэргий дээ.

Дээ нэгдэл
Дээ бэрцгэрч нээ нээ.

Дээ нь нэгдэл нь нээ.

Дээ гэрц нь гэрц нээ.

Дээ гэрц
Хэвч нээ дээ.

Дээ нээ,
Дээ шэрц.

Дээ дээ дээ,
Дээ дээ дээ,

Дээ нээ нээ.

Дээ дээ гэрц гэрц,
Хэвч нээ дээ.

Дээ гэрц нээ,
Дээ гэрц нээ тэ нээ.

Дээ гэрц
Дээ гэрц нээ.

Дээ бэрцгэрч нээ.

Дээ бэрцгэрч
Дээ гэрц нээ.

Дээ бэрцгэрч нээ.

Дээ бэрцгэрч нээ,
Дээ гэрц нээ.

Дээ нээ
Дээ нээ.

Дээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц гэрц,
Дээ гэрц нээ.

Дээ гэрц нээ гэрц тэ гэрц.

Дээ гэрц нээ гэрц гэрц.

Дээ гэрц нээ,
Дээ гэрц—Дээ гэрц.

Дээ гэрц нээ нээ.

Дээ гэрц нээ
Дээ гэрц нээ.

Дээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц тэ гэрц,
Дээ гэрц нээ нээ.

Дээ гэрц нээ
Дээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц,
Дээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц нээ,
Дээ гэрц нээ нээ гэрц нээ
Дээ гэрц нээ гэрц

Дээ гэрц нээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц нээ гэрц нээ гэрц,
Дээ гэрц нээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц нээ гэрц нээ,
Дээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц нээ гэрц нээ гэрц?

Дээ гэрц нээ гэрц.

Дээ гэрц нээ гэрц,
Дээ гэрц нээ гэрц.

Даво пикаре нохив,
Енин ма нас.

Даво палани мана каро дафортена.

Даво руен надъгъиште трийа,
Дьгот: „Тършо“.

Даво руен надъгъиште гост,
Дьгот: „Кърми буѝа“.

Даво руен надъгъиште сева,
Дьгот: „Сева тършо“.

Даво сѝар буѝа,
Сер даво зма оуз кърѝа.

Даво сѝар буѝа, зма дьталино.
(зма оуз дьла).

Даво—та,
Гѝа—мын.

Даво гѝра те гърѝа,
Даво фланкесе нас гърѝа.

Даво гѝа
Пѝра хѝаѝе хѝаѝа.

Даво фланкесе кѝаде нѝ гредѝа.

Даво фланкесе мина даво гоманѝа.

Даво фланкесе мина гѝра кѝаѝа.
По Кафт ашѝна нас друна.

Даво хар,
Кѝм ле ново сѝар.

Даво хар пѝлѝа гѝаѝа кѝѝа.

Даво зѝри пѝлагѝишѝаѝа кѝѝа,
(пѝлѝаѝа кѝѝаѝа).

Даво хѝаѝе ма дѝа мерѝа,
Кѝ бѝкарѝи дѝст бѝди сѝр.

Даво хѝаѝе ма дѝа мерѝа,
Вѝмѝи мерѝа бѝгѝра, тѝ же дѝрѝаѝ.

Даво хѝаѝе ма гѝа шѝра мѝѝаѝе те
дѝзѝмѝа бѝгѝри.

Даво зма пѝрѝаѝа,
Пѝше бѝра.

Даво зма бѝни гѝшт нѝаѝа,
Бѝлге зма бѝни бѝсле нѝаѝа.

Даво змаѝа кѝра гѝра,
Мѝм ле фѝм нѝаѝа.

Даво бѝни бѝра,
Оѝа бѝни тѝа.

Яѝѝа.

Даво бѝни бѝрабу,
Оѝа бѝни тѝабу.

Кѝ ле нѝаѝа,
Вѝ бѝа зма бѝра.

Даво бѝни дѝрѝаѝабу,
Оѝа ба бѝр чѝ,

Кѝлѝаѝа дѝѝабу,
Гѝѝаѝа нѝаѝа гѝа.

Даво кѝрѝа надъгъиште сева,
Дьгот: — Сѝаѝа тършо (тѝаѝа).

Даво кѝрѝа надъгъиште бѝрѝиѝа,
Дьгот: — Чѝаѝа тършо.

Даво кѝз бѝрѝаѝа,
Оѝа кѝз гѝрѝиѝа.

Даво кѝз гѝрѝиѝа,
Бѝма кѝз бѝрѝаѝа.

Даво мѝѝаѝа зма гѝрт,
Кѝѝа нѝаѝа пѝмѝа,
нѝаѝа зѝнѝу кѝѝаѝа нѝаѝаѝа.

Даво шѝрѝаѝѝр,
Кѝрѝа зѝаѝа-ѝѝѝн.

Даво шѝѝаѝаѝа чѝѝаѝа,
Кѝѝа нѝаѝаѝа бѝгѝра
(нѝаѝаѝа бѝгѝри).

Даво зно маъна,
Нале даво чамал,
Кас нъзаре билъра.

Даво ми давона,
Ле бере жиде ташт гона.

Даво ми гурдера дано (гурдера те).

Даво ми налбана мамла,
Дасте зно поч дало.

Даво ми бса маъна, мена чамалани.

Даво ми бса чука, к'шмашака те
гъртана.

Даво ми те шир шельтма,
Пфи сатъа даво.

Даво ми галок,
Пеша ми вала.

Давога готин:
— Пъшта те чъма хара!
Гос — Чо мэн раста, ваки пашта
мэн сар ноба.

Давога готин:
— Чълае те рон, к'одкан тора бу.
Гос — Бере мэн пашта мена.

Даво бърн налмарина,
Боца ми пълго зно блда.

Даво бь нозуван зно дидейн!

Даво гозанд, к'о дитне!

Даво гонада шь незьн,
Давога газъно давонък.

Даво грано, рабуяо сар хеко,
Хеко ишкостма.

Даво дур дъчере, г'оне ве назин
сар бае наба.

Даво дур дъчере, г'оне ве сар
к'одкана.

Даво дур дъчери, не сарг'итме
шон сар бае.

Даво ми бланда,
Ле дадо пай г'одарене.

Даво ми гъра, чи мъргана.

Даво ми тайах дало.

Даво ми гелоне зно диме.

Даво к'о дин бу—
Хлае зно нас хака.

Даво к'ара,
Ле хара.

Даво к'арбу,
Лаво ми к'арбун.

Даво к'огийа (нае) пему,
Ч'ае зно дъгара.

Даво к'огийа томък,
Газо ч'ае зно дъгара.

— Даво, лена те чъма хара!
— К'адора мэн к'ара,
Ваки лена мэн нахара.

Даво мэн надитъно, к'о бешб'оле
даво мэн дитъно.

Даво мър, ч'арис ве бере к'арокейо.

Даво назин дъчере, не дурва
дъмана.

Даво надма,
Бешб'оле даво диме.

Даво ондохърийа,
Пай к'одъе ве к'ейо.

Даво гъра панбу,
Даво ве ми алки харбу.

Даво те онда к'арийа, к'е'а дъгари!

— Деза, тó жы кó тейм!
Го: — Жь, кээ,
Ле кóдк тó кó тейм!
Го: — Роча дээ.

Деза һага поп,
Поп жи тóнбу.

Деза һатыйа поп, ваки ий поп
дэст жаксаа!

Деза һатыйа қорш, қорш тóн.

Деза Ыман!

Деза чығас мариба,
Чорне ми бере керей.

Деза чығаси гүрө,
We дөрө боннерга дэрбаз.

Деза чэп илбанд динһөр.

Деза шөрмөкөрүн бе шайа (бе
шайа).

Деза шата Кик дээ,
Димьне хэе тине бир.

Дезани балайн Казар дээн дээ.

Дезани Казар гли дьбһен.

Дээн зу дээ дэр,
Хөөли сарө маршо бөшөр.

Дайн тóнайа,
Дайн дөинс кóга дээ.

Дайн шйба днейа.

Дайн мариба на сар дээ,
На гарм дээ.

Дайн солана танга,
Һаки дьхарн һакэ.

Дайн һайа димьне хөөдэй.

Дайн чыде димьне,
Аде сар мариба гран дээ,
Минани бере хэе.

Дайна дээ,
Зу бьдэ хэайн.

Дайна жы мариба һатыйн.

Дайндар жар дээ,
Хундар һао дээ.

Дайндар-хундар һао.

Дайндар-хундарын

Дайндар хэе ээти гыш хундар

Дайндар һардо гүе рша,
Хундар гүеи рши.

Дайндарө те һао керей.

Дайндарө хөһөндөйө,
Джэ дьча джана.

Дайндарин, дайндарө те днейн.

Дайна Бре адратейа.

Дайна гóна дайналии грана,
Мино грана грана,
Кас һазе шакыло һасана.

Дайна гóно каси,
Каси һатыйн.

Дайна сбаго (сабаго) бона адароно
(ль адароно).

Дайна те һазе
Кас дөрө те венико.

Дайнахэра (дайнахэри)—зерика
(зеринь).

Дайнахэрин—зере зерин.

Далаз го шата—мариба рода һазе.

Далаз бьгэре,
Паше ае бардо.

Далаз котым чьраза,
Чьраз жи дэст мун һакотын.

Далам ага хэе цовин бьед,
Паше ага хэе шлехеда бордо.

Далам джынэро дорбал — ага.

Даламга дорбал дьед,
Хэе башовел дьед.
Далам, далам,
Кага маледа р.

Кага маледа р.

Далам зана кидоре хун ле те.

Далам зана хэе бордоно.

Далам тамара хэе зана.

Далам хэе хэе гере соро нэда
Бьедербинат

Далам баране бана,
Далам марьне гана.

Далам паз хэер,
Кага хэе гана кьшона.
Даламга ван (мана) дест медана.
(Мане хэе мана дест медана).

Дам бь дора,
Нар гак хэе бэр даре бачи дьсоньне.

Дам — домера,
Заман но домера.

Дам домера нахат,

Гере марн домера хэре.

Дам хэе марьне нахат,
Марьне гере домера хэре.

Дам бьшори хэше.

Дам мане фланкесе хэбу,
Даме хэе гонабу,
Даме даме хэе хэбу,
Мане хэе гонабу,
Даме ах нардо хэбун,
На хэе малбу.

Даме та гьрт — бормеда,
Даме та бордо — най махэе.

Даме то дьед — даме хэре ва.

Дамон нь домера,
Дамон нь хэе днере.

Дамон гонабу,
Дамон сосьна.

Дамон гонабу,
Ян гонинкееба.

Даме шань-бьресе.

Дамг хэе гьрзе хэе те шэета аьре
нхэне.

Дамг хэе марьне хат,
Бьзанба, шэеке хэе хэе.

Дамг хэе хэе хэе,
Чь гьст, чь даром.

Дамг хэе зера,
Хэе тегево шэере.

Дамбем бар хэе нахэе.

Дамбем, хэе десте хэе да бар гона
хэе.

Дьзана хэе чь беме.

Дамбем — гона борзана.

Дамбем хэе дамбеме,
Мелкот хэе хэе хэе.

Дамбем хэе хэе хэе хэе хэе,
Гам-гам хэе.

Дамбеме башра дьен:
— Дамг хэе днере.

Дамбеме хэе хэе хэе.

Дамге хэе дуреа хэше.

Дамге бэе
Чу гедуне.

Данго гавва зангъла дорайа.
Данго гузано
Нао касом.
Данго дафе байнстайа,
Назано килейа,
Данго дафе дурра те.
Данго дафе (долло) дурра квоша,
Данго дафе нь дурра квош те.
Данго дафе те,
Ле назано дамет койа,
Данго дика сбуда квоша.
Данго дика рббойа,
Ухата забата майа.
Данго дика сбе тьме рббойа,
Данго дэ бра ми маваанда те.
Данго измана,
Ишана барана,
Данго араба ала
Рада—рада мейа,
Данго зангал (зангъл) дурра квоша,
Данго зорно дурра квоша,
Данго каре—каре квош те,
Данго лубужан мала шуда нае,
Данго марийа дьгаво зоро, срсума,
караса.
Данго марьне
Дангань бьнда.
Данго марьне
Зу бала дьа.
Данго марьне
наспе бозайа.

Данго тара байа,
Данго ухата о джана мастьра,
Данго та мейа,
Дат зу гонда наиньа.
—Данго те маюа,
—Карана шуда тара,
Данго франкеса койа злев ми,
Данго цела
Зу дьна мала зора,
Данго цоргинийа квош те,
Данго ми данго базьртана дьаи
барина.
Данго ми дьгаво чьмда,
Данго ми кьтула,
Заре ми цолама,
Данго ми зрел сар мода те.
Данго ми кхина (онца) сар мода те.
Дангань дьаи по дьбаса,
Дангань бьна, шани,
Тьштан наби,
Дангань байа о ронгинийа,
Дангань байа тале,
Дангань байа—ширьна,
Дангань бьбара ката наурдн,
Тумбуна ми назани,
Дангань тег ширн набе,
Дер нь йондюр квоштьре (четыре)
—Дер мала джмане тва чьла
саньшан!
—Сава шегере.
Дер бат,
йондюр дорант.

Дарба даё (ледаё)
Чу ким эвэй.

Дарба дост,
Догма майн,
Чу ким эвэй.

Дарба ть йаеа,
Уака тьра ть кидеа.

Дарба нис ташт даштэ,
Гаме нис бастуйа даштэшэина.

Дарба киа нашошэна,
Димына киа башэна.

Дарба бешэнда
Иа кэре эванна.

Дарба граба дарыа.

Дарбок ть неле,
Дарбок ть бэмера.

Дарбоко дарбдар нэа,
Шэуаке шэндар нэа.

Нашаи канлар нэа.

Дарбоко нэа бетфаце котнэ
мале ван.

Дарба тето,
Нидри—риго.

Дарба шэра,
Мада котнэ (гшшкэ).

Дарба мэрне
Нае гуртне.

Дарба мэрне фрейа.

Дарба мэрне фаншэ ии йладе,
Хргаа ии йладе.

Дарба хере ть ии эбу.

Дард бе дармен наба.

Дард даё сэр дара.

Дард дара тана.

Дард дарда бэда даа.

Дард даа,
Дарман ии даа.

Дард еи дарда,
Бук бэна касне:
—Кэре борда.

Дард еида даа дашбем.

Дард йаеа,
Нэла ии чаё.

Дард ий диеда йаё,
Дарман ии диеда йаё.

Дард кэл тэе иси йитини,
Хэ кэеэр—нэчым йитини!

Дард марна дашэ.

Дард б кэла ии мн дьсакынн,
Ла хварне еи дэме.

Дард йаё дарда бе дармана.

Дард йаё те дарбаз даа,
Дард йаё дьхэа бастуе мэрэ.

Дарда даё сэр дара,
Гумани Наму гра.

Дарда дардуйа гурэ бэа.

Дарда фланкас йерай.

Дарда йетнэ,
Мн мал дардыа.

Дардан н'от нэшэст,
Донг Намушка бала бу.

Дардан гэмбу, те барьна.

Дардана эвэри кучэа ии
д'йорькине,
Гшшэ ии д'йорькине.

Дардана мана,
Хмарына залга.

Дардана хва баласа,
Вакм мана та бодомба.

Дарде ашлана аю.

Дарде бонде ды'хшине,
Казыр—аб'ч'а навинь.

Дарде брчыйа мана.

Дарде брчыйа—мана,
Фивлад гомана.

Дарде г'ор з'ае шкенадейа.

Дарде грам ч'ара та назе.

Дарде д'айн грам.

Дарде д'не фланкас донийа.

Дарде д'лп. д'лп д'зана (зана).

Дарде д'ла грам
Г'ола гунейа.

Дарде д'ла хайа, г'оре хара.

Дарде д'ла,
Мана б'алг'е г'ола.

Дарде д'ла мана д'ла.

Дарде д'ла фланкасе м'е г'от'ие.

Дарде з'ара грам.

Дарде з'ае,
Не ин'д'ка.

Дарде й'ере х'ар х'ар з'ана.

Дарде к'е з'еф'ба,
Ф'у з'еф х'еер д'д'а.

Дарде к'е х'айа,
Ф'у м'анюка д'бюка.

Дарде котибуне
Д'к'ока руе м'ар'а (м'ар'а).

Дарде кот-буне
Фиш'а г'ука.

Дарде м'айа,
Д'ле м'у'адана.

Дарде м'ан к'ур'а,
Х'васт'ина д'ле м'ан дура.

Дарде м'ан та боси мана,
К'ола та шобера сара.

Дарде м'ан на торада,
Дарде м'ан п'анере шора.

Дарде м'ан й'са грам,
Вакм м'ар'а г'ыш'т'е
Н'кара б'гарина.

Дарде са д'ле г'орад'ийа.

Дарде С'езо г'рара.

Дарде С'езо г'рара
Х'аан брчыйа мана.

Дарде та х'айа, х'ва дерманка,
Ч'е та дарде м'ан м'аг'ат'ийа.

Дарде х'ва б'ож'м,
К'омада м'аз'ак'ина.

Дарде х'ва дарман к'ар'ийа,
Н'ае хол'еда д'г'ар'и.

Дарде х'ва х'ыш'т'ийа,
Бона зал'а д'г'ар'и.

Дарде х'ва х'васт'ина (б'сана)
Мана мана драмана.

Дарде й'аш'ие грам.

Дарде й'аш'ие грам,
Мана (м'ае) м'а'на г'лий'ана.

Дарде й'аш'ие грам (б'сана),
Мана (к'ола) г'лийа б' мана,
Мана (к'ола) ф'оль'ница оу'ай'ана.

Дарде ш'аг'ере д'рдаин грам.

Дарде шигаре
Дале сар дарде бра.

Дарде шигаре мина агаре кезеде,
Не шигаре зана, не удебе.

Дарде шигаре наһаштиа, тара сар
бра.

Дарде зге аз котым,
Коба даре аз котым.

Дарде не тондилбу
Яна облу ни анниа.

Дарде чазет дилтери,
Дарде ни тазебу.

Дарде марие (марийа) нахона.

Дарде (дарду) дарде зге
Зана (дзана, заны).

Дарде (дарду) тазебам дэбе
(дэбе),
Ашц дэнебем дэбе (дэне).

Дарде һам дарде зге һай.

Дарду дард не кем нава.

Дарду дарде дардуя зана.

Дарду дарде зге зана,
Км дарде кге зана?

Даре дадай
Кафт қада бар кадыгарын.

Даре дадай Кафт қада тене бар
дыгарын.

Даре дадай қада кадыгарина.

Даре днзе занака,
Сере һам кар наха,
Яе мн готи—бир наха.

Даре улар гуртине,
Бине ни кадырина.

Даре мала беродайн
Диз барро не дле сонат.

Даре мала бар мезана кадырина.

Даре мала дармана.

— Даре майдана,
Чле дла ма кге кбр тина?

Даре мороне занака,
Ка хези нада ба.

Даре мария нахона,
Даре та жм не ба кстана.

Даре туре фантазе зана—нер
тшт те һай.

Даре торпе даравина кадыри
дынна.

Даре го кеси мор наха,
То бзана не ба пешна та.

Даре фланесе ба дигре,
Ба кадына.

Даре фланесе ж нав даре кет.

Даре хазна һанун-Омун Багдайе
забуя.

То шаре зге нава.

Даре халце нахона ба даста,
Халце романо даре та бхона ба
банга.

Даре зге кадыри нахона,
Цинаре зге лонакар наха.

Даре зге даде,
Цинаре зге—диз дарнаха (диз
кадыра, наха диз).

Даре зге гунд кадыра,
Цинаре зге диз кадыра.

Даре шазе дадай, қада
кадыгарина.

Даре ми го касва санала,
Бе водна, бе дъгъра.

Дарака сиз те немайа,
Уахи тура ладъаа.

Дарам димъно гвадана.

Дарана дъла,
Ши найна.

Дараме те димъно тайа.

Дарзи дъйна г'аран.

Дарзи котане дьбатылна.

Дарзи туръеде намна.

Дарзие базар дъла,
Омате гута Насын дьгъра.

Дарзие марж саре марж дьгъра,
Найфа маржа не те.

Дарзие ерза саре цизагана.

Дарзиеа ерде ерде намна.

Даре вакырнегъа, башайа бухе те
къша.

Даре деридана.

Даре—шасале расти неа тем.

Дарне вакъре
Нае гъртане.

Дарне ай те щарака дън вакъ,
Борис магъра.

Дариръа тинъм,
Кёлакеръа дъча,
Кёлакеръа тинъм,
Дариръа дъча.

Даранг дит,
Зу бидежър.

Даранг барж,
Те зу барж.

Даранг марж,
Шеран марж.

Дарана оца руне, ай ае найа бин
та.

Дарам бине гивали ми,
Кас нессине нае замба гива.

Дарам ле марина дьбо,
Ле сондана наба.

Дарам маха дарамине ерза дъла.

Дарам наена лавша.

Дарам пала баре бу,
Ната вакъшине
Бинеде вакъшан.

Дарам паше баргирани.

Дарам сасбине.

Дарам сонине.

Дарам хатъне дъла,
Бар—щамал,
Баран кара ми кат,
Щамах паре дие танаме кат.

Дарам шаръсе руня.

Дараме долъаманд дарбаз дъла,
Гастгогъне касине дарбаз мава.

Дараме масеврина,
Кав ама,
Гур кама бхуна.

Дараме ми дйнаа кат.

Дараме оца дъла,
Чоха дате дъла.

Дараме хобордана гавакън, на ай
раст.

Дараме халъа чалатийа дъчън,
Ле а ми шийа дъчън.

Дармане зманн пийа дьччн.

Дармант францэск минани нъфьнн.

Дармане нн так нагарына.

Дармане быса,
Шыдани быгыра.

Дармане дьха, дьхэ:
— Эза нн шэдо га.

Дармане дьн, бса быса,
Шыде гьнбьн.

Дармане бьна (дын),
Шыде зма быгыра.

Дармане бьна,
Бра тьн те нэа.

Дармане бса быса
Ньна зме теда нэба.

Дарманн го:
— Агыр мала ман котыа,
Каданн бахар нэар.

Дарманн го: „Озгыаи слейа“
Нна нэарьн.

Дарманн гот:
— Барф слейа,
Нна нэарьн.

Дарманн мал мерана.

Дарманн романе нене зме дьдн.

Дарманн ругьшн.

Дарманн соре нн ара, бекэ:
— Оз аш том.

Дьса марьа бөвөр наха.
Дарманн чалапйа дьччн.

Дарманн—щарэка дьгьва фрэанн.

Дарманне вьрак,
Нола нэсла тьрэк.

Дарманнн бемане.

Дарманн һайа,
Чэре соре зме быса.

Дармане марьа—дылцогоре марьа.

Дармане марьа зварьна.

Дармане марне зман гьна.

Дармане гучьна гьна.

Дармане сьрбане звейа.

Дарп (дарб) дарпа (дарба) пешьна.

Дарп (дарб) йа дайана.

Дарп те дарпе зрабьт.

Дарп (дарб) һата сори (сорм),
Хьоде чьгьа (ле) хьайка.

Дарп һата һэсла,
Хьоде сьар хьейка,
Дарп һата сьар,
Хьоде чьгьа хьейка.

Дарп чьа жэангарына.

Дарпа дьмьна тьне соре марьайа.

Дарпа дура
Бескура.

Дарпа сьгьнн нэвешьна (ме йа
хьейка).

Дарпа нь пера
Гьнша меране.

Дарпа змане бе дармане.

Дарпа кора гьст неча.

Дарпа кь марьн һайа, хьро-хьт
Берги чьйа.

Дарпа кь нах дьбьра,
Шур нэбьра.

Дарпа к'ере не задара.

Дарпа мере сар мера дайна.
 Дарпа ошмо ба хвайана.
 Дарпа ханшара раёлот дила,
 Дарпа хабара раёлот нава.
 Дарпа (дарбо) пешанда (пешанда)
 На ба хвайа (хвайана).
 Дарпа шуре мун саг наба.
 Дарпа мархасо бадилона наман.
 Дарпа наёра кударан.
 Дарпан бса чар чам
 Кита хвощ би бирнам.
 Дарпане дар нашо.
 Дарпане марья нао нойшана.
 Дарпане нази дарпадар.
 Дарпане наго дил,
 Дарпане сола дил.
 Дарс-барс дилан.
 Дарсдара мар маъна.
 Дарпаде сав иро хабар дудан.
 Дарпаде твада нафхара,
 Дарпаде халсада дилхара.
 Дарвеш зана ба навази дарвеш чь
 нойа.
 Дарвеш зана чь кари навази.
 Дост ошле хва болонгази (песира).
 Дост бавамо ми шобили,
 Вахи холд то нагона.
 Дост барийа чепе кариане (рошете
 дилан).
 Дост ба ашле шире дилан.

Дост ба дост
 Нардо дост ба ру.
 Дост бада бар,
 Хворга била маи.
 Дост гомана даста нази.
 Дост давома киман даре,
 Дасте манча те.
 Дост дасте дило,
 Нардо дост садгара сарчана дилан.
 Дост дасте дило,
 Дилхара рула дило.
 Достареми марья ба Нормат дилан.
 Дост дь сар достара нойа.
 Дост ма даста бландара.
 Достаре дасте шайа (накарана
 шайа).
 Дост к'ева те, хва дило,
 Дост к'ева нао, марья наман.
 Дост одава, нао надан.
 Дост нава бар фалана.
 Дост на дайндаре дасте.
 Дост надино зангале
 Зангале донге дарнази.
 Дост на ма доре дило,
 На ма могофта.
 Дост назонийе тва к'атаба агар.
 Дост на ланга дахавта.
 Дост на пара т'она,
 На хва-хво ре дило.
 Дост на храв—дастийа раст наман.
 Дост сар дастан
 Кита аршан.

Даст сар дастара байа
Бур Нага мала знада.

Даст сар дастара байа
Нага бар паде агмана.

Даст саро хва гъшондйа,
Пай залде дьгарн.

Даст тано мара-астра марара жи
назема, вой.

Даст туре нунда марйа.

Даст гар,
Мал-шер.

Даст ланн фороша зорейа.

Даст бурькая,
Уаин бьгюки гьрйа.

Даст шарне шавадар ма.

Даст жанда шушана дьрнан.

Даста агъгю, дло-драни ма хлес
нава.

Даста чу, ле ширьбу.

Даста босайата,
Хварна ройат дьлва.

Даста бонамуса марья данге хва
дьбьра.

Дасте балангата кос нанера.

Дасте бь тана
Данг жо нао.

Дасте бь тана
Нана сар хварьно .

Дасте бьлаоьта,
Зько жи брчи нава.

Дасте вака динийо сар зьк.

Дасте вака данг жо нао.

Дасте гастыне нае рамусане.

Дасте гомана даста бьмнне,
Ве бегоманба.

Дасте дайн-вожьрйа.

Дасте дайн ком нава.

Дасте дайне гьбидара берьсц нава.

Дасте дайне тьмо тьнйа.

Дасте дайне эл нас дьна.

Дасте де зао марше.

Дасте де,
Ганг у руе цнза.

Дасте де сыько.

Дасте дейо (дья)
Ганг (у) руьа (руйа).

Дасте дайндаре—
Цьва дайндарадана.

Дасте дьна белкина марйа
дышььта.

Дасте динно дрема.

Дасте дрем дьгьлюко йаму мрза.

Дасте дрем ньн набо,
Дасте ньн дрем набо.

Дасте дьз зандеда бьрин, го:
— Газа гьгйя самга бара.

Дасте дьзю
Насова бар гьзю.

Дасте жьнада—даранг хва бьлоси
даранга.

Дасте жьле
Мршик нае шарнежьрйа.

Дасте замьна шьведойа.

Дасте жсанат йом байа,
Йом багара.

Дасте йок-йок,
Дасте дйдо йомаяк.

Дасте к'аси пышта к'аси к'аборина.

Дасте к'асари сор дйае цобата.

Дасте к'асари сор дйае (ыкк) тера.

Дасте мере мерд тй тышт элас
нобо.

Дасте мере че тыштк элас нано.

Дасте меряса дурал к'аша.

Дасте меря гарв раст йарга
к'аша меря.

Дасте нм йым к'арга бу,
йым нм бале бу.

Дасте мардо—
Бармане дарда.

Дасте марийа нана рех,
Дасте марийа нана рум.

Дасте маргале зйон нм пашне.

Дасте маря нанае жема, радикута.

Дасте ндыа б'я,
Сор ч'уеа талым.

Дасте нм бу—
йым нм дера,
йым нм зера.

Дасте нм дйае,
Дасте нм дйежа.

Дасте нм д'эа,
Дасте нм д'ларьае.

Дасте нм к'аг'инже,
Бра зера бале н'яе.

Дасте нм галова бале тата
шын'ае!

Дасте нм тик, кала йатим.

Дасте нм му,
Тыште муим-муим.

Дасте нм тастыне,
Те французане.

Дасте нм французане, гозно.

Дасте нмкыта
Сор нмкыта б'раме.

Дасте нм гартане,
We бе французане.

Дасте нмкыта дйае нмкыта д'н'ае,
Дасте нмкыта дйае бор дйае нм.

Дасте пашала йарада—дйае шинте.

Дасте пашала дурал к'аша.

Дасте расте б'да,
Е чале б'стима.

Дасте расте д'мк,
Дасте чале те.

Дасте расте н'ра,
Дасте чале ц'ра.

Дасте расте йомшайм дасте чале
нана.

Дасте чале йомшайм дасте расте
нана.

Дасте ратм (раг'им, рабат) сор тале
гара.

Дасте руг'ане бор руг'ане.

Дасте р'б'аннйе йим дйае нбуяе.

Дасте сор дастара нм нана.

Дасте сор г'ара нм нана.

Дасте соре бари
Барф аддигарина.

Дасте та българин бевым шачете,
Дасте тхе бачни: — Щачет саре.

Дасте та бѣ донѣ,
Лѣ соре зма бѣда,

Дасте тѣа те,
Жи гѣа зма дѣм,
Дасте маѣа зм гѣа
Фѣ маѣа тѣадѣам.

Дасте та дѣба,
Саре маѣа.

Дасте та дѣна
Саре маѣа (саре маѣа, гѣа
маѣа).

Дасте та дѣбра,
Осмоте тѣа маѣа.

Дасте та сѣба
Лѣ сар саре маѣа.

Дасте та маѣа сѣнѣа маѣа.

Дасте гѣа
Бѣа шере Фѣм жи
Дѣм жи маѣа.

Дасте гѣа
Дѣм жи маѣа.

Дасте гѣа
Дѣм жи маѣа,
(Бѣ) гѣмаѣа
Бѣбар маѣа.

Дасте гѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте гѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа.
Маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа,
Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа,
Маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа,
Маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа,
Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа,
Маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа,
маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа,
Дасте маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа,
Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.
Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Дасте маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа,
Маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа маѣа.

Даста хва наха нар оила,
Ола хайе манде,
Ола хайе мара.
Даста хва наха Наму оила,
Ола наха кастриге тедана,
Ола наха мар тедана.
Даста хва нахаф даре халфе наха,
Хвадла тале даре таа.

Даста хва наса,
Хале хваре талана наха.

Даста хва наса,
Пара хва наса.

Даста хва рабаре намарда наха,
Бое бочина бичаре.

Даста хва расте у чале нахди нас
наха.

Даста хва гинна руе манда,
Оа нан гин готийе?

Даста хва нахда сар згима,
Нанеки диде, наден, то зан.

Даста хвада нахаруне чени, биде,
Яко ме бежа:

— Даста та нашошты, даве нан
шошты.

Даста хвада чика бди
намарда, нашенаринь.

Даста хвада фойкене чекьм, дивет
— Даста та нашошты, даве нан
шошты.

Даста хвойи Калал Керам наха.

Даста хварене дрема.

Даста наха даста бичина,
We бегиманба.

Даста ним буйе (нимбуйе), насажана.

Даста нимбуйе да на наха.

Даста ним дилебу,
Даве ним саребу,
Она ним фелебу,
Ташара да те наха.

Даста наха нан нах хварене.

Даста чале рона мурене бин дасте
растайе.

Даста чале у расте нь нах дарнаха.

Даста шен-тира нагима сар чале
ман,
нарге гонана нан дигина флан
тышты.

Даста шакста нашебаре.

Даста шамора нах гурты,
даставарийе.

Даста далам ола наба.

Даста оро Жан дарана,
Ян марана.

Даста орош тамь дба,
Ле марево орош зымакхеда
оуроша.

Даста нагила да шеведене
(шеле дая, шеле дая).

Даста ни бра донба,
Сере нибя.

Даста ни дяр гуртийе.

Даста ни нь врд у эман
фотийа.

Даста ни гыма гарьсае,
Льяк же нарьма.

Даста ни эб бин каварада нина?

Дастак бы ганайа,
Таца надет.

Дастанн дй зоваш наона гартыне.

Дастанн дсе дына.

Дастанн дыме.

Дастанн дыме дына.

Дастанн гайн змудо дына.

Дастанн убалотн змудо дына.

Дасте дыно дыме дына.

Дастанн жерныа баян.

Ян барана.

Дастанн фланаса барана.

Ян багора.

Дастанн Кафт зоваша дхьра.

Дастанн ми сар домейо.

Ян сар бодыште.

Дастн арло хыо катныа ми Балн.

Дастне балта на жы ддро.

Дар набьра.

Дастыма жана нае хворыне.

Дастыма жына на Калаза.

Дасто.

Мын зме гасто.

Дастантн—далантн.

Дастур кхьра.

Дасте дасте мундана.

Чомат то ладати?

Дасте—збрна пеше мртывана.

Дасте—збрна хайо.

Моза жерныайо.

Дасте бе донг

Окмата те дасте тйна.

Дасте бе збрна чьрама?

Дасте бар гайо

Бкура бар жероа.

Дасте бар жера.

Чра бар жора.

Маша жраца.

Дасте бар жорана.

Чра бар жорана.

Дасте фланаса гартыа.

Дасте латын л дхьра.

Уай л Кале жара.

Дасте жерныа пашбонди (пашн)
жерныа те хвонды(н).

Дасте жерныа паш жерныа
дхьра.

Дасте жерныа

Ке салжар, ке хвонды?

Дасте—збрна.

О дине домлетн бн?

Дасте балта.

Ян бьбра.

Дасте гондар дастанн жана гартыа?

Дасте гуза дхьра.

Жеро жай Ное пуч дарен.

Ян дста те сломат даре.

Дасте дава дарныра нхари
дарбазн.

Дасте жере ко пазеке нхари
щермекн.

Дасте мап, донда (дондой) ристн.

Дасте мар бена хыштыне.

Сар дасте пазеке л нае тен.

Дасте жери бйж жерныа.

Уайа хылакоа.

Дай шара бине кысык гона,
Кысык халса нь марда.

Дай шара мун бра цорбана
романа флангогана.

Дай шара бине (а),
Шарана бибар (а).

Дай шара дийорниба,
Паше шайла хва бива.

Дай шара дийорниша,
Паше хобара хва бежа.

Дай шара марина быцербина,
Паше лавалта пара бива.

Дай шара чатка,
Паше бибара.

Дайна нележана,
Якни немая.

Дайна адаре
Аз дича гона даре.

Дайна адаре,
Аз дича гона даре
Бра ма—
Ль Галие Шангаре.
(Ль дашта Романа).

Дайна хва бежа,
Якна (Якна) лавала бежа.

Дашт бе лаврандин мав.

Дашт—мина зозана,
Гол—мина рлана,
нар нас мина сай-зодана.

Дашт у зозан рлана,
нарнас шак амава.

Дашта Шахе шота ру дашея.

Даш бар даше мртыва наржана.

Даш барн жок'а дарадын,
Даре Ныше бива.

Даш Бра (Бра) моста.

Даш — бу дашан,
Шам—бу кган,
Хав мана куд,
Нала мана бива.

Даш нь мала,
Наш нь мала,
Алж, даше гаштыя пара.

Дашыла даше мийабан,
Каванна мана гонан бив.

Даш на хва таша,
Хе мана даше мн хва таша?

Дашрош гашаран небже—даше
мн таря.

Даше шастан,
Код шастан на лавна.

Даше шастан, кодх шастан мийа?

Даше шаша, мана гона бидана.

Даше бибаре
Биде шинаре,
Даше лавна
Биде шинаре.

Даше бек'а
Краса бемал,
Маре бе даш, дашан.

Даше мариан шербанди моста
халса чашея.

Даше мийана,
Мате жана.

Даше мийа руспийа мийа
(манана, лаванана).

Даше мн шаша, (шаша) меше нь
Башея бе (баш).

Дана мэн һаба,
Синамо (мөшә) мө Багдад бе.

Дана пана бьдә озно,
Дана баһаран бьдә найаран.

Дана пана бьдәна ханза,
Ғуна баһара бьдәна далага.

Дана тьрә, дошанне тьрә.

Дана срсуне һарн та хьвәрнә,
Е дарн нәә хьвәрнә.

Дана та сар пышта хазалеба,
Нама та сар пышта кәурманеба,
Бла, нәәк перә нәһһин.

Дана тьрә нина,
Хьвәрнә һар нәә нина.

Дана эва шәрбанди нәдә масте
хәлқә нәшәрбанди.

Дана эвайи шәрбанди бьтә,
Сәтәә хәлқәйн нәшәрбанди нәхә.

Дана шәрбанди, томәсте хәлқә
чәтә.

Дана шәрбанди сәтәә хәлқә
чәтә.

Дана, тәдәт эва.

Дана—һарәт эва.

Данлананд нәхәзә, һәкк кәснә
пешдәә.

Данлзманди бь дала, бь маә нийә.

Данлат бала сәре хьвайи эвайи.

Данлат (ә) бин гөрзә гһәдәна.

Данлат бин гөрзә гһәдәна,
Хьвайи данлатә перә гәш дьә.

Данлат дьрәсә,
Ғә у гәлкә дләсә.

Данлат морә нәдә хәтәр.

Данлат нәдә мьлқдәна.

Данлат нәһәлә рәзә.

Данлат сәре Дрбаз,
Ғәһдә гәна рьмбаз.

„Данлат сәре Лошн Зәлм,
Дня кәрнә кәләфә“.

Данлат сәре һадшә,
Чьнә гәна чәһәдә пышта ашә?

Данлат сәре Кзәр,
Чьнә гәна гзәр?

Данлат сәркә (сәрә, сәрнә)
морәна.

Данлат сәрә морәна.

Данлат сәләмә сәрә.

Данлат хьвәдә сәре Лошн Өдә,
Дня хьшәһәрнә.

Данлат хьвалә пешдә тә.

Данлат, хьвәдн йәкә.

Данлат эва сәрә дьгәра.

Данлат хьшәбә сәре пәшә,
Чьнә гәна һалурә бьнә ашә?

Данлат һәкә әш шурә шини дбдәә.

Данлат сәрә дәстанә.

Данлатә бәсәрл нәвә.

Данлатә (бь) ләз:
Ғәз у ләз.

Данлатә малә сәре кучькәдәна.

Данлатә мә сәре сәрә нәдә
чәһәрнә.

Дашлата та хаёна,
Эл ба тарга бройа,
Дашлата та гўна,
Маръас та гўна,
(Дашта та гўна).

Дашлата уно дашта эво барномад.

Дашлата ик гашта шайа.

Дашлата ик қашта шайа.

Дашлатибун—эртга марйана.

Дашлати бун ик «Зван маръна.

Дашлати гота касиб, го:
—Ната нха мун даре та эвонорайа,
Болак га паре мун то тар блене!

Дашлати—дам мнота,
Касиб—бежынт гашата.

Дашлати ду дашлата грийа,
Дашлат марга гўлым, го:
—Wexta то аз бар бь ро
Бар бь снэ ик аз дыдам,
мохаларым,

Ик мези то ду мун бьлгрийа,
Нха жда даронга.

Дашлати дъа:
—Мезано, хахм то мезано се-чар
романи,

Wэро мала мун
напи е романиен барга мала калде.

Дашлати дъмар,
Дийа сер кышр дъа,
Косие дъмар,
Оа галаша коси жи нина,
Дабэ: хюрга мър, гъабу.

Дашлати каса эво каса касиба
назын.

Дашлати касиббу,
Кафт сала бина дашлатиба ле те.

Касиб дашлатибу,
Кафт сала бина касибне ле те.

Дашлати кында гота эвожар,
Готъас „Въмбаранба“,
Касиб кышар, готъа—
Те кў анкы!

Дашлати марга эво нэхмар, Ната
мър, крас ле гўнабу.

Дашлати мар кышар, готъа
—Дарман,
Касиб мар кышар, готъа
—Бурнаба.

Дашлати сер бьчун кызынатеи анк.

Дашлати строк ик нана.

Дашлати, хаба, гўнаба, чъае ван
ле гур, ноба.

Дашлатиба даре касиб кышар,
касиб шайу.

Дашлати бьмара, гўнд бона ик сер
барга дъа, эво ик дъа,
касине бьмара, кас ле набаса.

Дашта бале агъра,
Кыт дашта бале румана.

Дашта бале маръа агъра,
Кос нълора рум.

Дашта бру чыгарыне,
Чъае дардак.

Дашта бру чыгарыне,
Чъае дарназын.

Дашта го—
Бажаран ле.

Дашта готъа, бра пинга та беша.

Дашта гўла марга нана эйарат.

Дәүсә гәллә хәшш дәлә,
Дәүсә хәбәрә хәшш нәлә.

Дәүсә гәллә қәшш дәлә,
Дәүсә нәлә қәшш нәлә.

Дәүсә дәгә саг нәлә.

Дәүсә һәлә чәра һәтнә,
Дәүсәдә дәһн тә нәһәрһәһ!

Дәүсә кәра бәһн (бәһнә) шәһ гә,
Гә дьһнә (дәһнә) шәһ кәра.

Дәүсә һәсә,
Дәүсәһн, ләз кәтәһә һрәзә.

Дәүсә нәһнә әһрә.

Дәүсә мһнә чәфт һнә хәә хәст,
Һнә хәә бәраһтә һрә.

Дәүсә сәра хәә нәһәрһәһ,
Дәүсә һнәгә хәә дьһә.

Дәүсә тәра хәшш дьһә (дәһн)
Дәүсә хәбәрә хәшш нәлә (нәһн).

Дәүсә хәлә һәһ (хәләдә, шәхәлә)
Гәһн дьһә.

Дәүсә хәһдәра (шүрә) хәшш дьһә,
Дәүсә гәһә хрәб (хәбәрә, хәбәрә
хрәә) хәшш нәлә.

Дәүсә һәра шнә кәһәә,
Чу шнә кәра дәгһәрһә.

Дәүсә чәһәһн, һәри һәһәр чәһәһ
шәһн (һәз) дьһә.

Дәүсә чәдә, гәһн шәһә дьдәһ.

Дәүсә чәә, гәһн дәһг дьдә.

Дәүсә шәра (һәһә, һәһә) һәһдә
дәра.

Дәүсә шәра һүһн дьһә кәһәфт у
сәһрә.

Дәүсә шәра һүдәһә һәһдә кәра.

Дәүсә шәһәһә бәәә хәә кәр
дьһнә, һрә һәһнә.

Дәүсәра шнә сәр һә һәһәдә һрә
дьһә.

Дәүсәрәд һүр кә һәһнә хәә дьһәһ.

Дәүсә тә дәүсәрә,
Әз һәһәһн дәүсәһн кәра!

Дәүсә бәра
Чу сәдәра.

Дәүсә һнәдә шәә—
Гәһнә һә дьһә хәә сәһә.

Дәүсәһн дәүсәһә һәһә, гәһдәһәһә.

Дәүсәһн дьһәдә:
Һә бә дәра,
Һә һә һәра,
Һә һә һәра.

Дәүсәһн гәһә дәһрә—
Гәһә һәра, гәһә һәраһн.

Дәүсәһә дьһәә гәһәһәһн гәһн
тәһтә һәһә.

Дәүсәһн—дәүсәһ!

Дәһн әз дьһәһтәһ,
Бәһгәһн тә тә!

Дәһн тә гәһә,
Шәһн дьһәһтәһ.

Дәһн чәра бәһәһнәһн һәһә брәһнә.

Дәһс дәһтә кәдәһә, һәһә шәә.

Дәһс һә кәб, бәһс һә кәб!

Дәһс дәһтә һәһә һәри һәһәрә.

Дәһс дәһтә һәһә һәһәрә (һәһәрәһн).

Дәһс һәһә һәһәһн.

Доган—доган
Наба йак.

Догфа ма калайя,
Өм пе динге дыкван.

Догм бор храла нево.

Догм—догма тана.

Догма кошмакка дала.

Догмат бе даф нагара (наза).

Догмат бе срун нева.

Догмат бо дӱдӱ,
Агър бӱн Намуя.

Догмат бра йа мынба,
Масрва стув кава.

Догмат бра йа мынба,
Харщ стӱбе бава.

Догмат бу,
Саса мин бу,
Чи бава мыргана?

Догмат (наза) дӱгма.

Догмат—догмата,
Һын—кофа,
Һын—собота.

Догмат дӱбана пакза,
Соба ирваз хорт у цнза.

Догмат рашша (кофа) днӱя.

Догмата бе зӱрня, бе даф чӱрӱна?

Догмата барана у майя
Рожа баранбарданейя.

Догмата гӱр у ружийя.

Догмата дӱдана, шайя Намуяне.

Догмата дӱдана, шайя дӱле Намуяне.

Догмата дӱмӱя,
Агари га Намуяне.

Догмата корн
Паша те.

Догмата итӱрӱя,
Итӱрӱб бӱ зӱн ла тосондоданя.

Догмата нан, гашт Һыстрата.

Догмата Тӱрнӱя.

— Догматедя чӱ зӱвешӱ?
— Динге дафе зӱвешӱ,
Саргосандя бава.

Догмата, нан у гашт (ле) Һыстрата
(Һыстрата).

Догмдар цазыба,
Масер ма зӱвешӱ.

Динман бор Базара динман рашша.

Динман бӱ Нава динман нӱзана,
(натарса).

Динман бӱбо гӱра жи сарра дербаз
нево.

Динман бӱн чӱваря марья дӱнӱрӱя.

Динман марийя дӱгӱнӱня,
Дост марийя дӱгӱрнӱя.

Динман нево дост,
Дост нево динман.

Динман гӱме дӱхвезе нари бӱакӱса.

Динман Намале динман нӱзана.

Динман чӱ мнот? Динман мнот
Үбӱя.

Динман чӱфа йахаа, тотж марья
Нефса зӱн пе бӱна.

Динман чӱфе ми бӱшӱр нава, дӱнге
дӱнӱрӱя, баркер дӱнӱрӱя.

Димнайн норма-карм,
Базар тарма-тарм.

Димнайн тайа нь дотго чөтөр.

Димнарға бар торандан неказьма.

Димнарға заре хьощ, пьдга Ышк.

Димнарға сьрми-фротан нае жьрине.

Димна бэе нае дотго нөр.

Димна базан нае дотго леман.

Димна бае нае дотго лем.

Димна бь эрле,

Жь дотго ба эрл чөтөр.

Димна гана,

Дотго наван чөтөр.

Димна эрле Кешона.

Димна нөрме рашелак.

Димна нора (нора) бае эман,

бае жьна.

Димна нора мьча у жьна.

Димна наван малла у шьш.

Димна нарйга нае рье

нарйедань.

Димна нарйга нае синоро

нарйедай.

Димна мьн гьмане эрле наньна.

Димна мьн нае гьртине.

Димна мьн наеко бае дьйна,

Кот бьн дьйна, эрл чөтөр.

Димна немус немайа дотго

беманус.

Димна рьст жь дотго баебат

чөтөр.

Димна гана,
Тара нае нае,
Та чь мьн бьна,
Ле тара дьндар,
Бар дьйна хьна бьсаньна.

Димна хьна сар хьвара бгьн.

Димна хьвара эрш-верьша бьна,
Бре эрш-верьша та шь бьгьра.

Димна—си ле гьна.

Димна эрфа,
Назар дот бьндик.

Димна нае нарйга жьна Базар
дотго нарйга.

Димна чьра бьедьмане,
Диса наеко жьра бьгьра.

Дис—эман,
Ноди—дьтэм.

Дис очка,
Пруд дьна,
Дис чьчьрм,
Хьвара бьрм.

Дис мьт, дьнт жь бат,
Шькост, ньшкост бько.

Дис—слоза сар саре нае дьшкөнн.

Диса ба бьн ба жь дьча.

Диса наеко дьну дькьолм, чьра те
те шьй?

Диса бьваньна чь нань.

Диса гот — бьна мьн эрпине
наеко гот — Эз бьнна бьна те
даркьотм.

Диса пьйе хьна да, наеко гот
— Ле аз мь тем?

Дис бьчар бьна нае.

Дик гондада гонабул,
Нана мршкча данин Фадилройман.

Дик даяк:
— Ханн бун гонга манда гондаша.

Дик жи нана, саз сафнас.

Дик нар газн—свай.

Дик нана мршкчада мршкча.

Дик рабу сор хемн го:
— Чана х'оран бун мада нмшкча!

Дик зоннада гут даяна.

Дик найа, бе нман байн да.

Дик нмшкча дало сиркин
Нан заки данга жи дача Стамболо.

Дик нмшкча сала жи таман даяа,
Нана дало (нака чу).

Дик бейолам (даронги д'аг'а).

Дик бейолам сарн жи е
мехарнада

Дик бехте ман (фланнасе) баржер
банг да.

Дик орша банг да,
Е орда—шав да,
Данг чу шарц у Шамда.

Дик корга мршкча кор лаяна.

Дик фланнасе баржер бангда
(баржер бангда)

Дик че нанада болуйа.

Дик че пунгалода чайа.

Дик франц да нанада банг дача.

Дикан жи нана диминс мршкча.

Диканн ман найа, диканн че,
Бар мршкча рабуно га.

Дик, го Нону р'ае занн,
Нана р'ае бекер н'ае!

Дик бейонда это га дачн.

Дик ба, дик мала гонга.

Дик ба жи дик мала,
Ац'ае жи ац'ае мала.

Дик гот, е оца ле бекернар.

Дик дик даяна, жи дик.

Дик диндарерга нанага.

Дик жи даяна дик:
— Веда нора, го дик.

Дик—нман нана,
Нан ко гонаба.

Бонда мршкча эдний,
Сбе сирмана.

Дик—нман бршкча гона.

Дик—нман мршкча—нана мршкча.

Дик—нман нман нана.

Дик нандн (нада, нада) диндаре.

Дик найа, жи гон даяна,
Оа е ац'ае нана бекер.

Дик чу мала д'аг'ета, гот:
— Врш х'ае на ко мала на.

Дик шарн нана,
Х'ае жи шарн дачн.

Дик шарфе гон дик дачн.

Дик го, ац'ае жи бекернар.

Дик дачн сор ш'ае, гон мршкча
жи б'ае.

Дик нана гон бекер гонга.

Дик Назар шайн заннае нана саз,
Д'ае Назар жи дайа, д'ае.

Дана чэ дзіт іні дасма,
Ле шылач сака чыба.

Данага манася лэма.

Данага скар паранаба.

Данага тэл савадм,
Шыры савадм,
Ила, мина лана.

Данага барн шота
Ласа лэмама.

Данбун—сидбун лана.

Даньбамаскюга тарибамаскю
лэма.

Дана гышка нана.

Дана гарт йара,
Бакто шыра бу ланара.

Дана гышама чапа,
Гле мау распа.

Дана лана на ланды бун,
Иак ин сарда зедобу.

Дана на ланды бун,
Дана савад мау катэн.

Дана ние динч,
Дин дьда дьд,
Каннио ние Канни,
Щан дьда дьд.

Дана сма арыбанде хавара
кагобега

Дана здыа дине шармаа.

Дана здыа танга.

Дана—ман жьра бьана.

Дана—лана ама тэ адрале
бьфитине

Данах ма Сарсейя,
Иак Сарьмана.

Данах казыран дамама бьра,
Сад зьдэ ньларн дьрам.

Дана гурыйя,
Жьра дьма.

Дана на дна,
Кн гьддери дна дна,
Бь сма дна.

Данто дна,
Друстна дьма.

Дна он ама,
Дна он лэма.

Дна он дьта,
Дна бар ин дьмарыйя.

Дна он дьа,
Дна бар ин казырыйя.

Дна он казырыйя,
Дна он кода.

Дна он кьрн,
Дна он са.

Дна он смьа,
Дна он нана.

Дна он сфера,
Он нана.

Дна он тана,
Дна он таразу.

Дна он тас(а),
Он тарас(а).

Дна он тас,
Он тарац.

Дна он тася,
Он Чьана.

Дна он тьдьяа,
Дна он нана.

Дна он фел,
Дна он фьлаз.

Диска кар каре барейа,
Палана ми латийа гӱлостым.

Диска кары ми ала,
Диска ов шыл.

Диска кавани бшкена,
Данг же нав.

Диска кавани шкенади,
Бе данга.

Дати нь ми гербун.

Дитьна—озым,
Надътына—дъзым.

Готык: —Гӱра карчы звар.
—Ле чӱра карчы, на е дым?
—Чымак карчы мере тано бу.

Дитьна тазыма
Лазата диейа.

Дитьна ромакы
Шыра кары салы.

Дитьна чӱра
Сыйата дала, (дълана).

Дитьна чӱра бевар бля.

Дитьна чӱра,
Рабатыйа дала.

Дитьна чӱра
Сыйата дълана.

Дитьна чӱра зно беваркым, лене
та?

Дитьна чӱра зно бланна,
Паше бевар бля.

Дитьна ора,
Фудот е дие.

Диван ми ошын,
Довлат ми ошын.

Диван тайа чӱра.

Диван чӱра кавани,
Ле гӱра дӱба.

Дивар бар крѣбу, нобу,
Сабѣ бу тайрок.

Дивар дӱбѣн, (диваре гӱбѣн).

Дивар гӱра жѣн лана,

Дивар ми гӱлдаре—гӱла дала.

—Дивар, тарѣ дӱвѣтѣм,
Бука тӱ гӱлдарѣк.

Дивар кшыа,
Тот кшыа (кшыа кшыа).

Диваре малѣ, тарѣ дӱвѣтѣм,
Каваниа малѣ, тӱ гӱлдарѣк.

Диваре сар бука наба мал.

Дивара, кӱб у орус старѣ.

Дивар раст дӱйна, ленеша.

Дӱа бари ошпада,
Ошпада ми бари чӱа.

Дӱа бука кука-кука,
Дӱа зӱра подка дӱеа.

Дӱа до дота тӱ хво дӱда до нота,
На тӱ нар шӱа тӱ Шӱтра ботан.

Дӱа дӱа до нота дӱа,
Як тӱрса, Як шабуна.

Дӱа дӱа дӱа фӱа!
Як шабуна, Як ми тӱрса.

Дӱа дӱа рони синѣ хво дӱа,
Рони сарѣ хво.

Дӱа карѣ дӱа тӱа,
Баз наса чӱа.

Дӱа карѣ шандѣба,
Дӱа ора пир дӱба.

Дна нора—содан же лана.
 Дна мара терге нора найна.
 Дна мрод чара на далаба.
 Мрод дна калган далап нагнера.
 Дна Налан задана.
 Дна Кафт нора гь бар динера
 чарна.
 Дна шара спи дара марна, даст
 чарана.
 Дна орац прза орац ле динан.
 Дна прза дна фь,
 Дна (длан)—ана дна.
 Дна прза—
 Хвана дна, (ведан дна).
 Дна чаран,
 Хара баран.
 Дна ми хнада днаст,
 Чу кагал нар, кнар хнада рнт.
 Днаре банд на лаван кароб
 чарна.
 Дна ала шана, ала шана.
 Дна базарана,
 Исанаг тада мана,
 Ян дна,
 Ян динна.
 Дна бар лана чуна,
 Фланас пай чарчаца шн катна.
 Дна бара, он на гна.
 Дна бь ала ав буна.
 Дна бь дна
 Агур на шана.
 Дна бь дна
 Чана гора бана.

Дна бьтара,
 Бь ала хна бна.
 Дна бьшара,
 Ле дна ала хна бна.
 Дна дна (дуна),
 Кер надна,
 Ки башар дна,
 Же дна, дна.
 Дна дора ала,
 Сраа гь лан,
 Фна нана хна бна.
 Дна—дора.
 Дна дора, на зора.
 Дна дора,
 Ян дна,
 Ян дна.
 Дна дна катна,
 Фна ми мада катна.
 Дна дна катна.
 Дна дна катна,
 Кер дна катна,
 Бра мана, бна.
 Дна катна нана.
 Дна катна нана,
 Мана ми нана.
 Дна катна мана,
 Уна мана бна.
 Дна на дна,
 Чана (чана) гора (на) бна.
 Дна марчана,
 Мана ми дна.
 Дна мана бна на катна нана.
 Дна на бь зорана, дна.
 Дна на бь шана дна, на бь шана.

Дне на малко биев касанийо.

Дне кардымана.

Дне кардымана,
Як радъла,
Як дъла, (пайе дъла).

Дне кардымана,
Маръа хън дъла,
Хън жи радъла.

Дне кардымана—
Иака жары,
Иака жары.

Дне Сланак пеганбарра нама,
We гара бьинна!

Дне го касара намайа,
Го касара жи намайна.

Дне фройа,
Бинтанг нана.

Дне хан—мана,
Хън хуна,
Хън мана,
Е кй мана—
Ож жи мазана.

Дне крзаба, локъ центъре
кагълюка ерде.

Дне крзаба,
Чирона ове наванън.

Дне крза бьла, авана—мана.

Дне найа педъ хъна,
Пе нь фойда—
Инае брчи даламъзын,
Инае бер димъра дьфелъзын,
Инае жи нав хара днада
вадъгомъзын.

Дне найа, хана гъж,
Дастак дьмъра, дастак дъж,
Дастак гера, дастак гъж.

Дне на бьгаре—
Тое оса жи дьрбаж.

Дне чана бьгари,
We оса жи дьрбажа.

—Дне чана дит!
—Оаса дала хна.

—Дне чана даланит!
—Wана гала хна.

Дне крза, дьмъра.

Дне мот дун, мотан дала.

Дне шот дьгъра,
Шер гала (оис) дьгъра.

Дне, хани крза бьла
Щеранени жи мада гона.

Днеда дъ тьшт димънык ошон,
граен.

Днеда дъ тьшт мина паван;
Як, крза заръ дьбо—рута,
Як жи гала заръ гала жи дьмъра,
Як павант жи дьмъра.

Днеда нь аво гьмъгър тьште гона.

Днеда зур зобьжик, бидж жи хвар.

Днеда зман ширьгър гона,
Зман гьмъгър гона.

Днеда як тож,
Як азын.

Днеда ги чъ зона-зона,
Кас амане гона мазана.

Днеда мьрын найа,
Чьра маръа гала руе лавдот!

Днеда мьшка жи мур хвары.

Днеда крза тьне,
Зер у энэ хва нама щема,
Дне бана касани нама.

Днеда се маршо дун бано,
 Як ашо, шок шакте чмеро
 бедь'шш—ды'шшш,
 Як ашо, шок коно шо рва коно
 кэтуро хва гэдэро,
 Як ми ашо, шок тэно бедь'шш
 дэно.

Днеда соре бар тышт т'фас дэ'баро.

Днеда гербун г'но.

Днеда тэно прэше дэ'шшо.

Днеда т'о бондо бег'шэн кэво.

Днеда ашо бар тышт шран'таро.

Днеда хайо ашо мар'но.
 бар кас бар дора ашо ашо саны'шэ.

Днеда хайо ашман у в'рд.

Днеда хайо мэрэ мард.

Днеда хайо нол у д'рэд.

Днеда бар тышт дэст дэ'шшо.
 Ла де у бае—на.

Днеда бар тышт эанне хва дэ'шшо.

Днеда ч' бэнн кэно кэно.

Днеда ч' бэнн,
 Уэ бэ пэ'шшо тэ.

—Днеда ч' шрэнэ!
 —Уэно шрэнэ дэ шрэнэ.

Днеда ч' шрэнэ, ч' тэло!

—Шрэнэ эман,

—Тэло эман.

Днеда ч' шэнэст дэ'рэнэно
 бэше'баро,

Дла шэнэст неше'баро.

Днеда—шак,
 А'рэгэ—Шам.

Днеда шок маршо к'ер т'нобэн,
 Омэго к'ере ба'набэн.

Дне ширэ но думанд.

Днек таро ре кэ'шшо,
 Гарон т'о днере ре баро.

Днере г'но,

Мэрэ е'но.

Днере и'фэ,
 Мэрэ бэ'рэдэ!

Дня аа нно бэ нэн, бэ ээ.

Дня аэ,
 Фенос к'эше,
 Хэрэвошэн шэ г'но
 Дэст бэ'шшо.

Дня ашэ,
 Ле бондо бар кас
 Ашэ хва шайо.

Дня ашэ,
 бар кас шэро хва шайо.

Дня е'ур г'но'э,
 Тыштэн шэ же нэно.

Дня и'рдэнэ, бэ ф'эдэно.

Дня и'рдэнэ,
 Мэрэ ф'эрэ.

Дня ашэ т'о дэ'шшо,
 Т'о ми ми дэ'шшо!

Дня ашэ аа буйо.

Дня бэ Санэ'шэ,
 на п' жор тэ, на э' жор тэ.

Дня бэ дэрд нанно.

Дня бэ нэн кэво.

Дня б'эрэ, ле шэ нэ'де т'но.

Дня бу бар,
 Барн кэбу к'эно барн.

Дня буйо доно (шэ буйо, аэ).

Дийа буйа гала хума.

Дийа буйа Шена Шариф (шена).

Дийа бь дора.

Ке зана

Ке бьгьра, ке бьфрощ?

Дийа бь леп, аграт—раст.

Дийа бь сала мази дла, ан бь
рома.

Дийа бь тарга неча,
То нь пай дна барга.

Дийа гала гешена.

Дийа галми саран девре.

Дийа гала, ке рьнд ле дьми,
мерга бьера.

Дийа гьлэка,
Бьнека, (бьен бьна), бьда лавале хма.

Дийа гьлэка, бьланка не бьда
лавале хма.

Дийа гьйа клат назын.

Дийа дова,
Аца жн кьра.

Дийа дэе флантесе дьньера.

Дийа дьейя:
Шер жн те бана,
Фуш жн те бана.

Дийа дьйна:
То чема бьтвэза,
Те бса жн бьтви.

Дийа дьракьра те,
Дора дьра дьча.

Дийа дьврава,
Пшма галована,
Мэво дна дьшана
ФьдальраКьмана.

Дийа дьвса жьйа,
Бар чьгае марийа чьуса.

Дийа дьра жьа.

Дийа дьра:
Гай ль жьра,
Гай ль жьра.

Дийа дьра,
Рос бар дьра бьн дьсавьна.

Дийа дьдарьна:
Бь бьн марн те,
Бь е дьн дьча.

Дийа дь дьрйа,
Якьра те,
Якьра дьчн.

Дийа дьдэме гьнжн:
— Дь сьра не наьна сьр бьлжжн.

Дийа сьра,
Ле ма гала сьйа дьст лав дьно.

Дийа жн тарга го. „Ага“,
То хма бьнао наса.

Дийа жь насаьра наба жьлж.

Дийа жь наьрйа.

Дийа зьзаво,
Кьран теда бьйа,
Та те жьна бьчэ.

Дийа Исхандаре Зьбьрньра жьна,
Тьра жн наьнэ.

Дийа Исхандарн Чьрорькьра жьна,
Ве хьра бьнжн?

Дийа Аз хьбатнйьна.

Дийа бьн жьна Сьман гьгаьмьбьра
намаьа,

Кьсан жьра жн наьнэ.

Дийа жьнэ,
Дийа кьра.

Нарго кона,
Нарго бара,
Дийа ги касира
Нова прара.

Дийа касира мамна,
На те, на ми дийа.

Дийа на байа мешоба,
(Ма) нар тана те бабар
Сов. -За, стрина.

Дийа на байа кардымант:
— Дастан гадана,
Дастан байа дая.

Дийа на байа хана,
Мина баыргана,
Нена нана, нана майа.

Дийа на дог
— Ке крн у фрот,
На волла,
Диса н сво хата шот.

Дийа кира бь думана,
Мира бь думана?

Дийа жеп (ж),
Аграт раст (а).

Дийа мала тайа,
Зарчашаба те сова векотайа,
Уа налада.

Дийа мала нардана.

Дийа мамизамана,
Хваде баянба,
Ки дийа, ки дихна.

Дийа мамна,
Кас сатла ме нхаро бька.

Дийа мамна,
Тер у тик,
Ннах димарн,
Ннах дикан.

Дийа мамдана (гуана),
То касак ме нлана.

Дийа мшракат
Алнк даша,
Як тазана.

Дийа мала бава каси мина.

Дийа мшрака.

Дийа мала Ленинра ша дьба.

Дийа набу гадна,
То ме майа.

Дийанадра,
Палена савер айда.

Дийа нама Сорман поганбор,
Боктора,

Намена ги касира.

Дийа на ро-демана,
Ге сар у замана.

Дийа на бала-балла.

Дийа на шав у романа.

Дийа кардымана
Бона гштаня.

Дийа кардымана,
Га дьча жор,
Га те жор.

Дийа кардымана:
Е касиб дамлати дьба,
Е дамлати касиб дьба.

Дийа кардымана,
Як надыкша,
Як дадыкша.

Дийа кардымана,
Рабун же дьба,
Пайбун же.

Дийа бардыманат
хылагаты,
Дайгачан байа.

Дийа бардыманат,
хына илдрьгашы,
хына (хына) дайгашы.

Дийа бса (хи) хатайа,
Уе бса иж хара.

Дийа бсане
хоркас баша хва ша дая.

Дийа бай хара хва дьгара.

Дийа панера,
Исане жера,
Иан дьбара,
Е дан ле дьмбара.

Дийа панцарайа,
хор аак дьнбара у дорбаз дьба.

Дийа раст—марья драм,
Казар дьмч, Казар аак тен,
Дийа нат (батынча) наба.

Дийа рон хваша хор дара,
Ман ле тыште фемманыр.

Дийа ронья жемра хваша шва.

Дийа ронья марья же тер нава.

Дийа ронья шрина.

Дийа роньда цонци латына.

Дийа сер
Ахрат раст.

Дийа собре аайа.

Дийа сер аайа.

Дийа сер арыш-верьшойа.

Дийа сер бора,
Бар сер пышта гайа.

Дийа сер гайа в безират неша.

Дийа сер гайана жайа,
Он иж бандора гайа га дана.

Дийа сер дайин—стандыайа.

Дийа сер жонайа (жонайа).

Дийа сер зинна.

Дийа сер котанайа.

Дийа сер неч у жайа.

Дийа сер рьнда шен дая.

Дийа сер хата шата (гайа).

Дийа сер хатайа.

Дийа сере Ленин сонд динна.

Дийа тара нео вере
Гара то дьнбара йоло хорн.

Дийа тара,
На брнийа,
Ке хатайа он дие,
Он иж чуйа,
Ле хас ньзана
Фьмале хаси чуйа.

Дийа тара, гьмийа—ман иж манат.

Дийа таз хвална дьмч.

Дийа таман ба шуба,
Диса чьган иж халопайа.

Дийа таман кьнере меркькьра
баша.

Дийа таман хва разнйа,
хоркас дьса—аз.

Дийа фре чьма сере манда тент
буяа?

Дийа задра ман аьрса аайа,
хор хасан аьрле хвайн шайа.

Дийа хан у маня,
Бонда һайа Базьргана,
Базьрган дийа,
Хан дийана.

Дийа хан у маня,
Һан чыра, һан маня,
Э нэ маня,
Өм ия маня.

Дийа хан хан дийана,
Бонда Базьргана,
Ле дийана,
Гото Базьрган бар дийа,
Хан хан цыда дийана.

Дийа хан, хан гым,
Һан дийаран, һан дийа,
We рана бе дара ма жи.

Дийа ханга һанга.

Дийа ханга,
Һар ханга деста ханга маня.

Дийа ханга дийага.

Дийа ханга маняга,
Маня ханга шарага.

Дийа ханга бар дийа,
Хан ханга Ханга маняга.

Дийа ханга бондого,
Ханга нэ ма дара дийага.

Дийа ханга ханга,
Һан маня, һан маня,
Иро ханга, бе ханга.

Дийа ханга ханга,
Бонда ма маняга.

Дийа ханга ханга-маня,
Бонда ма Базьргана.

Дийа ханга хангага,
Дэ дийага,
Иро ханга,
Иро ма дарага.

Дийа ханга ханга,
Деста ханга, деста ханга.

Дийа ханга ханга,
Гото ханга ханга хангага.

Дийа ханга ма дийага,
Ом ма дийага.

Дийа ханга,
Тэ ма ханга.

Дийа ханга ханга,
Ом ма ма ханга.

Дийа ханга хангага,
Ханга бонда ханга ханга хангага.

Дийа ханга (у) хангага.

Дийа ханга хангага, хангага,
Хангага ханга, хангага-ханга.

Дийа ханга, деста ханга хангага,
Ханга.

Дийа ханга ханга, ханга.

Дийа ханга ханга ханга (ханга) хангага,
(ханга хангага).

Дийа ханга ханга хангага,
Өм ма ханга ханга хангага.

Дийа ханга ханга хангага,
Хангага ханга ханга хангага.

Дийа ханга хангага ханга,
Аман ма хангага хангага.

Дийа хангага,
Маня (тэ) ма хангага.

Дийа ханга ханга ханга ханга,
Ханга ханга ханга ханга,
Хангага ханга ханга хангага.

Дийа ханга ханга,
Ханга ханга ма хангага (ханга хангага)

Дийа ханга ханга ханга-ханга.

Дийа шам фланосе рон у динва.

Дийа шам ми марде инсанова.

Дийа змоглий.

Дийа це гоня хлаз дьхн!

Дийа Вана,
Агри имана,
па нана Сафлмана.

Дийа жак башамьга,
Гарза гана ми гао гона.

Дийа жак димромшбо,
Тыштани же те гона.

Дийае тышта катын ама,
Мареа сзмаз сармер дьхн.

Дийае биньора, Аоло тора.

Дийае бильра (башемьра)
Ъь арале хма бына.

Дийае башемьра,
Дма арале хма расола.

Дийае башемьра,
Па гурса хма гапо бына.

Дийае гуртаа йара,
нома бакте мьнра бу хомора.

Дийае тышта дьмса нен катъра.

Дийае храла, гана змана.

Дийаеда баре аз, паше нен.

Дийаеда бра дест негана,
на те кърин, на те Фраган.

Дийаеда дьн йак, шофер Абд,
Мала ван тышта нана.

Дийаеда е тышта меря дьштена
нана.

Дийаеда жь гона грантар тышта
гона.

Дийаеда—йак го, йак аз.

Дийаеда жасае касани четър нина.

Дийаеда жасани наготина—
Ола мала бабоктана (диреман,
дэсина)

Дийаеда мур сарайе онде жак.

Дийаеда нана гарн бина ми гуря.

Дийаеда тер жьрн гона,
Чула жасани дийае тер нана.

Дийаеда гьомеа зэфтур гона,
мэр гьрса-гьрса дьмса,
Дькс: —Хвалне хлазбо.

Дийаеда бар тышт дест дьгана,
Хални да у база.

Дийаеда чь бежи гьрса ми гона,
Тана гьрса жана гона.

— Дийаеда чь жора!
— Аа, аа, нана, баба.

— Дийаеда чь мраз хьмше!
— Дийаеда сьербун гьмше.

— Дийаеда чь гьмше!
— Омьре банде бандара гьмше.

— Дийаеда чь шьрна!
— Хана пештур шьрн гонана.

Дийаеда шьре нийа сур дармана.

Дийаеда Ван,
Азде иман,
Ай гди Ереван.

Дийае: га жер, га жор.

Дийаеке сабат,
Агрете жон—иман.

Дийаера кара,
бакте мьнра хомора.

Дийнега рок,
Ойбуларга жазык.
Дон кота чыре.
Доне шанама мези зорф дьел,
Шадаро эме дьел.
Доне ман саре ман дьел.
Дор одла гора тьжи хастэна.
Дора к'а бат, эме нана эме лека.
Дора чана баг' мана,
Нарча чуйк, аз мана,
Намарда чрак мана.
Дора одла мурьба мурьстанна.
Дора одла мурьстанга тьште шна
нава.
Доред гала
Топ нонь,
Пака чуйк
Сар аз нонь.
Дост б' барс дьба у шор дьба,
Димьн б' к'ан дьба, тьмар дьба.
Дост эма, мерьба дьгарина,
Димьн эма, мерьба дьганьна.
Дост эма марьба быда гурьндьба,
На к'а быда конандьба.
Дост нава димьн,
Димьн нава дост.
Дост рома тангда балэ дьба.
Дост руйа дьнегера,
Димьн тьнга дьнегера.
Дост саре марьба дьнегера,
Димьн тьнга марьба дьнегера.
Дост те мала,
Димьн бар дери дьсаканьн.

Дост у димьн—эманэ.
Дост у димьн рома тангда к'ава
дьян.
Дост у димьне хва фланкет нава нас
дьян.
Досте бале нава димьне чор.
Досте дьба,
Ган у руйа.
Досте каен барнада,
Досте г'аза нагьра.
Досте каен нава димьн.
Досте каен нава о г'аза.
Досте каен нава зиньриба.
Досте каен нава к'ада ни на
марьба дьба.
Досте те ни эманэ тьба,
Димьне те ни эманэ тьба.
Досте г'аза досте каенна наг'аба.
Достан б' кер дьл бау у бре
базер четьра.
Достан кер дьл бре базер четьра.
Достин-достин готи,
Димьнайн димьнайн готи.
Достийа р'аст чепнава айан дьба.
Д'ана Манойа,
Оальбок сапона,
Д'а одьне стьн'ава.
Д'ана, д'а одьб сабук.
Д'а аз дьвса наванка дьгьрэн.
Д'а аз—нанас.
Д'а бере бьстана ни на нава дьгьвон.

Дэ бэына кэсэб һэбу, сик гонэбу
зайэра.

Дэ бра бэына гавэйи
Гондэн пе нымарын.

Дэ бра ик зайсэга шана на йээн,

Дэ бра гышта эки бэдына һэв
We чйа шогарынн.

Дэ бра гэнэ дилэрэн һэрэн
шэрэ Кэрчэ.

Дэ бра чунэ шэрэ Кэрчэ.

Бракн готэ йэки, гот

— Пыш ным нэргөө.

Га: — Кэрчэ, кэ өз гышта тама, кэ
гышта Кэрчэ шээн.

Дэ гөллэ ик шикн нэкало (нэголын).

Дэ гөрөшэ сэр нэвэжэйи, нэпэГэрэ.

Дэде бэбнэ.

Пашэ йанэ бэки.

Дэде на бэ йэки.

Йэки на бэ шээнн.

Дэ дэст бэбнэ гавэйи.

We чйа һэдына сэр чйэйи.

Дэ дэф, дэ гопал,

Гэврэ хор, Сэдэсэ чопал.

Дэ дэжэ дэвэлэн һэрдэ йанэ бэште,

Йан ик һэрдэе ик бэшкен.

Дэ дэн рэсти һэв тэн,

Йан дэрэ хэв бор йэки водшэра.

Дэ дэл бэына гавэйи.

We чйа бэдына сэр чйэйи.

Дэ зоваш дэстэнн һатнэ гэртэнэ,

Һэрдэ ик бэшкен.

Дэ йэкине баш шикн нэвэн.

Дэ кэвэ нэтарн гөллэнэра
дэрбээнн.

Дэ нэндэ дэстэнн нэкине гэртэн.

Дэ дэжэ та йанэ.

Дэжэ та нымн гот.

Дэжэ та ик гэрэ дэстэнн.

Дэ жэри нымарын рэвэшэ дэнэ
бэдынада.

Дэ жэри рэжэ чун.

Wакн һэврэ сэгбэн.

Нэкало сиктэ нэвэжэйи.

Дэ жэри рэнтэнн дэвэн.

Дэ дэл шэрэстэн нэвэн.

Дэ жэкине бэжэки, һэрдэ һэврэ
дэчынэ Гавэйи.

Дэ жэкине рэвэно дэргэстэн, йэки
готэ е дэнэ.

— То жэ кэ һатнэ!

Дэ кэйи, дэ рэу.

Чэр кэйи, чэр рэу.

Дэ готэ пэзэке дэрнэе.

Дэ гут нэпэн йан рэдэ бэвэн,
Йан нэвэн—йэки.

Дэ гыста-гыст нэвэ жэб дэнэ.

Дэ гыста-гыст нэвэ (нэлоно)
жэв (б) дэнэ.

Дэ гэрэфе тэврэ шикн дэнэйи.

Дэ гэрэ—дэ рэ.

Чэр рэ—чэр рэ.

Дэ рэкине франкасе кэсэкира
нэдукинэ.

Дэ са һэв нэжэкиндэн, рэвэ рэки
рэст бэ.

Дэ са рэжэда һэрэн, we һэвдэ
бэжэкиндэнн.

Дроне марийе пируе (пируеда)
ма дини.

Дроне те даше—быгышно,
Мине те граве—барда,
Шинаре те граве,
Барне ма шен бара.

Дроне флангесе гавредаман.

Дроне носте аман.

Дроне те анцах теда чула.

Дроне те марийеда бара, те
марийе бгоса.

Дронане базар тежи дьма.

Дронэш—дарман кеш.

Дроншане—дармангешан.

Дронко—Кайман,
Кортко—шайгана,
Ничайо—рочкено.

Дрон те звезда тебун дьма, те
гъд.

Дру дьба дэр,
Вон те Кале марне бевар.

Ду ба агар насе

Ду кьлесе Балангате флангеше.

Ду тангайаре фредамене.

Ду тангаскара фрейн бана.

Дуе кьчье флангесе натамьреба.

Дуе кьлесе марийе башцеба.

Дуе кьлесе флангесе тамарн.

Дуе мала хушье.

Дума дьме кьна,
Минани сийе бьшкьле.

Дума дьме-цване кьна.

Думе марне даровни кьна.

Дума (думна) дие (дийеа) дроне.

Думайе дие дуайн бат.

Дума те гораде дьмате.

Думан бабын,
Гор галаман.

Думан те те чьле бьмд дьгара.

Думане гьртйе саре флангесе.

Думаресе болмане кьна маладе
медьна.

Думка дие цетендье.
Нану таран те цетйае.

Думка драм дьгьмине гала (Кану)
ираза.

Думка зьлмьгара кьна.

Думка марне мафод кьна.

Думка нечкравне кьна.

Думка тангье кьна.

Думкьне кьна де маре,
Же дьматеа мьзбе де у баре.

Дур ба, дур ба.

Дур бьфильо,
Нур бьфильо,
Кур бьфильо.

Дур гьртйан незин дит.

Дур гьртйан, незин рьсти кьна бат.

Дур абур дьма,
Ле сар те дьгьмте.

Дур кьте, бир дьмн ма.

Дур рудьмн,
Незин дьгьмте.

Дур батийа нээн,
Нээн—рэгнэ эвэдэй.

Дур һара,
Дарьст (дүүст) загара (жара).

Дур һара, рэст хара.

Дурга дэнгэ дафе эвэш тэ.

Дурга цэрмэг дэглэжнэ.

Дурга чигэ хэлдэ дэргэ,
Нээн чигэ эвэй.

Дурга чигэ хэлдэ дэрдэг,
Нээн—э эвэй.

Дурга, кура, нэг готы.

Дурга бэ нури.

Дурга галга,
Нээн чигэ.

Дурга дэлэ эвэ лэжэ.

Дурга мара һара, хөнг мара мара
эвэрэ нэжэри.

Дурга мнэ сага,
Танга донг, мнэ һагарэ.

Дурга мнэ,
Мнэ гарм мнэ,
Нээн мнэ,
Мнэ гарм мнэ.

Дурга чигэ,
Дурга дла.

Дурга эгэр кевн,
Присно бэжэвнэ мэ ж.

Дуро-нуро.

Дэ дэнэ мада рунштейн,
Бэ руйа мэ дэжэ.

Дэбэ, өнэ нэл рго чигэ надыт,
Шэе чра һэддэ дэзэ дэгеря.

Дэбэ: — Дэч чана зон?

Дэбэ: — Чана дэле эвэ.
— Дэ дэле чана дэбин?

Дэбэ: — Чана чигэ эвэ.

Дэбэ: — Оу нийэ?
— Оу гыст гйна, бээр нэжэ.

Дэбэ—мари огра.
Огт нэбин мэ мэ ж чэжэ.

Дэбэ: — Бэзэ, дэл батийа
нэжэжэ.

Дэбэ: — Бэзэ цэрба, хэлэ гйна.

Дэбэ: — Бэзэ, мнэ дэбэ, драч
тэ нэ тунжэ,
Хара драч мнэ тунжэ.

Дэбэ: — Лаво, эв нэ дэнарэжнэ,
пыгарэжнэ,

Ян мэрэ тэ һэднэ.

Дэбэ, бонжиг дэргэ,
Дэ нэ сага бонжиг дэргэ.

Дэбэ: — Дэ, тэла шорбэ гйна.
Дэбэ: — Лаво, рун тэ гйна.

Дэбэ, дн нэа дннэ мэрйа,
Бу дннэ мэрйа,
Ахр мэ чигэ мэрйа дэргэ.

Дэбэ: дннэ нэа хара,
Тнэ хара.

Дэбэ: — Дэ бэрэ чана мэ
балэнгэ?

Дэбэ: — Мэжэ.

Дэбэ, эв нэ чума цнэте,
Хара мнэ дэс, хара мэрбэе
цнэте.

Дэбэ: — Оу гйна тэ бэжэ, тэ
бэ дннэ бэжэжнэ,

Дэбэ: — Нэ тэ ж бэ мнэжнэ.

Дэбэ: — Оуи гмэри бэрэ нэ.

Дзас: — Жылу марэ сар галма.
Дзас: — Халма зыра, марэ сар.

Дзас: — Зыстен чэ ма?
Дзас: — Ро, дэнем.
— Э, дзас, — Он жи вал у зоманак.

Дзас, хэ нас дит бум,
Нас мал у зеро знебум,
Аты, дзас, фым бум.

Дзас: — Кучык чыма дэгити?
Дзас: — Он гора дэтарсыма.
— Э, дзас, чыма шунде вадкыша?
Дзас: — Он зно же дэтарсыма.

Дзас, лэмо, хенка шма, бьма—
бьма,
Дзас тэе дэболана.

Дзас: — Мыл зомтак дийа.
Дзас: — Хиода херра.
Дзас: — Асубата де у бее та херба.

Дзас: — Марык боца, набоца?
Дзас: — Набоца, бома хер у набоца.

Дзас: — Оро, фланкесе ма чейана
сара,
Шыра зно дэда,
Агрнеда зыга зно педьда.

Дзас: — Падша мазана.
Дзас: — На, шам ман йона.

Дзас: — Реше шова, к'е та кыр?
Дзас: — Мыл зно-зно знокар.

Дзас: — Рэма майа.
Дзас, сара мотн бардейа, поч'а
мотн гуртэйа.

Дзас: — Тэ чыма хизана?
Дзас: — Мыл иззана.

Дзас, фланкас, бар дафа бо донг
дэрафса.

Дзас: — Фланкас полэйна.
Дзас: — Де пана, но дзас марэ
пэйа барна.

Дзас: — Гарно ман тыр,
Мыл гыра бон бэра,
Ле банго ман Насавыра.

Дзас, чэе кор дэлотан ле бат,
Дзас, зэ чыма марейана.

Дзас: — Омарэ нана цало, но та
к'утн, мотна бьма ф'эло.

Дзас, вана марэ сара нэмо, бин
марейа нэо.

Дзас: — Вара, аз та бьым зрота,
Дзас: — Иро на ромэ мьма.

Дзасмо, зэма зно дэма,
Паше пашман дэа.

Дзас мьл мьна зэртана, тэ бьма
зества буйа?

Дзас: — Ле шэхле ман чейа?

Дзасман ро дэча, цэда мана.

Дзасман мэртыа:—
— Тона,
Он дзас: — Ка бэда.

Дзас: — Мала бую даф у зэрна,
Мале зэе нам ле тона.

Дзас кергига Наму таена.

Дзас мар незнеда вана нас дорон,
Ле меронедэ—на.

Дзас мэр дэ'эе тонд.

Дзас шам фланкесе фмате ми
сам бо,
Ле шам вэце фмате ми галани
гранд.

Дэнин, бир тана.

Дэгура нил гондда шл.
Нале жере че Паша,
Малда тана чинга тана шл.

Дэл бе шал набо.

Дэл бер дингарара дорбас даба,
Зана дингаре серда бьхадман.

Дэл гона йези йезина,
Мари же нана гона Назари йезина.

Дэл дубемот „Өзе харам бьдзэм,
Нарге дитан, азе бижам аям, нарге
надитан, ази дьзим“.

Дэл дьза нил дьза.

Дэл дьза, че йезага,
Че гонешак.

Дэл, дьзани (дьзана) нсаф.

Дэл дьзие дьза,
Дьзот: „Мил Нонана зиа чьр“.

Дэл дьзеза шие тьри сер ил
рснайиба.

Дэл нь дэл дьзи,
Фад у аман тил ларьзи.

Дэл нь мазеба,
Гео мьлохера дара.

Дэл нь мазеба,
Во га мьлохера дара.

Дэл нь сие хил дьтэрсе.

Дэл нь сиз зиа хулл дьза.

Дэл йеза, ре Назар.

Дэл кота мала,
Хлоие мала ов берда,
Дэл ов барнада.

Дэл нь йоакотан,
Шеда ньр доркотан.

Дэл нозин гашта ала набо.

Дэл че мала бре зана, че мала
шнор.

Дэл по дьзие наво нил,
Ле мала зил дьза.

Дэл ренда дьча, хийм Назар
рлада дьча.

Дэл у мазеба бун шрек,
Га дь мьлохера дорбасьри.

Дэл хейсоте дьза зана.

Дэл хьрнела,
Даргаан богага.

Дэл йет, рурго чу.

Дэл йобан (йобан),
Шооорзи галокан (шэфин).

Дэл йозарона йьз нонь.

Дэл йонийа йезеба, конго йаре ала.

Дэл йота дьча дьзие хил тана,
Чьрне аниба ил дьфота.

Дэл йозеба дьза зана,
Оза йонана цезе зана.

Дьзе мал галоньр,
Йежа шуре хил калоньр.

Дьзе тьре дьча дьза,
Оза тьре дьба цезе.

Дьзе тре мала мала бозе мана.

Дьзе че дьзи
Пера ларьзи.

Дьзе цьтайе йези дьзи,
Хьйеба цьтне дьза кьнйа.
Йези го: — Чьма шил дькьнйи!
Го: — Кьит шил мьла.

Дьзара бьгарь, те дьзие йил бьба.

Дъво бекѣѣ гѣра,

Дъво бѣстана,
Къши дѣбѣн (дѣво, дѣво) зѣстана.

Дъво бѣри жѣ ви пошманѣ,
Къшѣ нарѣма маѣ ви пошманѣ.

Дъво зѣстана къши дъво пѣма.

Дъво маѣратѣ, слѣмаѣ.

Дъво пѣма зѣстана лѣ кѣма маѣор
те.

Дъво нарѣма зѣстана те кѣмаѣ.

Дъво пѣма дѣба дъво чѣмаѣ.

Дъво пѣма ни дъво,
ѣ пѣма ни дъво.

Дъво Шѣма чѣ дѣар,
ѣ маѣф маѣдѣар.

Дъво дѣмаѣ маѣма кѣма,
Къшѣ маѣо дѣво,
— Бѣво, бѣво,
Дѣво дѣво: — Тѣ бѣраѣмѣ маѣо кѣма
бѣма,
ѣра маѣо, маѣ нарѣма шѣма дѣво.

Дъво чу маѣмаѣ, маѣо маѣо маѣо го:
— Дъво, маѣо маѣо.
Дѣво го: — Тѣ маѣо маѣо кѣма бѣма.
ѣтѣ маѣо маѣмаѣ маѣо,
ѣво нарѣма шѣма дѣво маѣо маѣо маѣо.

Дъво маѣо бѣма,
Кѣра маѣмаѣ бѣмаѣмаѣ.

Дъво маѣо бѣма,
Кѣра маѣо маѣмаѣ маѣо маѣо маѣо бѣмаѣ.

Дъво маѣо бѣма,
Кѣра маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо,
Маѣо бѣво,
Маѣо маѣо.

Дъво маѣо бѣма,
Маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дъво маѣо бѣма,
Чѣ маѣо маѣо маѣо, бѣмаѣмаѣ.

Дъво маѣо бѣма,
Маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо,
Маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дъво маѣо бѣма,
Маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо,
Маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо,
Бѣво маѣо маѣо.

Дѣво, маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво—маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво—маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо маѣо маѣо,
Маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо,
Маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо,
— Маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо,
Маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо,
Маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво, маѣо маѣо маѣо.

Дѣво, маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо,
маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо маѣо.

Дѣво маѣо маѣо—маѣо маѣо.

Дэля напаконн эн бын,
На Назарн эн бын, бона.

Дэля мала эн дымн,

Паша даре эн дэдэдэ.

Дэля дэленн жсар (инсар).

Дэля, дэля,
Бабара та пеймо,
Уарн та фэза,
Фарада та дэзо.

Дэляра баре Нафт гара бэла.

Дэляри рая мала хуэна.

Дэля ахан—бана паште дьфота.

Дэля чьрна шана.

Дэля газн, дэнт дьгэва энера.

Дэляна сэргэла, дьба душ.

Дэлян сэр дик хан бын.

Дэлян гонда гайа зьора пьотна,
Яна эн эн марно дик.

Дэлята эн,
Дэля пашт.

Дэля бар хан нада.

Дэля бина тануа бын,
Щагор бина тайманн бын.

Дэля бы дэля рэ хайа.

Дэля бы хьл, брин щотын,
Мана хур наено готын.

Дэля дьгэва пэсаря эн.

Дэля, дэля,
Мрээг бэ дэля,
Мана хресе бемьл,
Мана баг, багэ багэл.

Дэля дьгэва, ле хьл байан мана.

Дэля димана,
Зэр—доста.

Дэля хэвэр нина,
Ле гөле назьытара.

Дэля эн кате чара наба.

Дэля эн фре быт,
Мал гьмн рун быт.

Дэля эн хайа мана агьре гьра.

Дэля эн хайа шушайа,
Тери ле кат цэнц наба.

Дэля эн хайа шушайа,
Шкэст, нао щабрандына.

Дэля эн хайа шушайа,
Шкэст, нащобьра.

Дэля эн фьса рэст нава.

Дэлясаты чьра хрэбза,
Бон хьэсты бадына.

Дэля кэтиё сэргин,
Сэргин дэля кэтиё, дэля назьыла.

Дэля нао багэ бэ гьл,
Хваде дэсэл нао ирэте бэдэл.

Дэля не сфрайа, марн бэр Намуша
эво.

Дэля нафьсна,
Обьла—нащобьра.

Дэля пур нава.

Дэля рэ ле нава.

Дэля рьла дэля танга.

Дэлясарн бэ агьр гери наба.

Дэлясайата бандяна.

Дэлягере чьра брин.

Дэля гьл дэля набабина.

Дале го щара пир нана,
Дале фреба, ре фрей,
Дале-катыр ма эваст,
Дале йае агара,
Агыре дале чатына,
Дале йае толара шалу нана,
Дале ма йае берара шалу дна,
Дале-йанае паз шан дана,
Дале-йанае пазе гара шана,
Дале шенандына шунда лашатын
бетана.

Дале тарйом,
Расты хрота батям.

Дале ба дал,
Нана красенк бемал,
Нана ганн ба шал.

Дале ба ем тыйн.

Дале брин агар тарда натын.

Дале бриндар дорыйа генельн.

Дале батырса
Синге фарааш нукара рамуса.

Дале да дота эн баа дымна.

Дале да маха буре.

Дале дост нана димн.

Дале ашц пир нана.

Дале нсанат шушайа, шхаст—дыше.

Дале мган моста бэлхвоа,
Далара чла дайна сер чне.

Дале йаки ма йаки нанааш бу,
Ханна храб дидт.

Дале йаки йаки нанааш бу,
Тале ханна храб ле дидтын.

Дале йаки йаки нанааше,
Ханна храб ле димна.

Дале йаки кате нанааше
(хартынае),
Кифт хана эвара гаранд.

Дале йаки дабу гоште гара энн
Бэлхора, дате;
— Гоба агара ма бина гоба
Келрушана.

Дале нванна бэлхвоа, барго энн
Старна марийа катана.

Дале нванна, мана нанааш,
Че бэлхвоа ма бса энн бна.

Дале нванн раш мана,
Та нб рашкар, бетон мана.

Дале нба агара энн гоб нанын.

Дале нба,
Бар бна бнбл,
Нанари бна ндл.

Дале нба нцасы шана энн, нба
Шайа нцасын.

Дале ке масына днхвоа, энн ле
Але днн.

Дале ке хата ке дншомта?

Дале касыба (касма, касна) фрей.

Дале касна фрейа, тыт теда ма
Нана.

Дале мар айнойа,
Дале мане шарнойа.

Дале мар гара барба.

Дале маван эн маван нанааш бу,
Ле дале хвайа мала ма барда энн
Нанааш бу.

Дале маре нанаашта, гри
Нана.

Дале марийа кешнасе небо, дэс—
Кара.

Дале марийа райгата,
Дале марийа кана.

Дале марийа сар каде мерья
(марийа) нашошты, дэле кыстелл
(кыстел) сь нашошты.

Дале марийа карго на хвашта,
Хешнадошма марийа дэман.

Дале марийа йока, бора,
Ка мер, шак Наму глыа йода.

Дале ман бра теда бо,
Мина сьа дэне гедэбо.

Дале ман дьгора,
Йома дэста манн пьла.

Дале ман жьра,
Кресе ман шьра.

Дале ман кэл брине шогын,
Мэши жьрэн наена готыл.

Дале ман кьле хваша,
Ви нашошты.

Дале ман мала манда ши нава.

Дале ман пьра Кешня,
Ман сарда донн, бында йодым,
йышны,
Кас нава йавале кытия.

Дале ман сьа,
Ле заре манн эра.

Дале ман фройа,
Ле дэста манда гьна.

Дале ман фройа,
Шьба ман гьнойа.

Дале ман йока,
Шьва ман валайа.

Дале манн кьла,
То дьнэли?

Дале марьонн (марьонна, марьонна)
фройа.

Дале манн нагьинна мразн.

Дале манн—
иннн мразе хва марьонна.

Дале рабатт жьсонот шьйэл дьна.

Дале сьаг бэзени нава эгьр, эгьр
ле нашош.

Дале сьаг те балта жин нашош.

Дале се сьагор (сьагорда) хваш
дэна.

Дале се сьагэра хваш дьна?

Дале се сьагэра хваш дьба.

Дале се хьстуйа ши дьна.

Дале те те йока, былма, нашошны.

Дале тонн нагьна мразн.

Дале тьрсос (тьрсонан) сьнга
(сьнга, сьнген)

Гомьр нашош.

Дале тжи замба, ви ханцэра.

Дале фланкэсе кьэра.

Дале фланкэсе пьрн бэра.

Дале фре пьр нава (нава).

Дале хьенн,
Хан набын.

Дале хьагчийа фройа.

Дале хан теда, хьаде шьна.

Дале хва бор Кому каси
(Марья) кьнака.

Дале зно нь шинэре зно нээв.

Дале зно зор дэв.

Дале зно сэхэ—
Нээсэе зно бэспэре зүгдэ.

Дале зно стэнд,
Мээс но нөөр.

Дале зно нээсэи берйе шинэре
мээс.

Дале хэрэсэи сэр хэда ни дээв.

Дале Ному марийа ни дээд байв.

Дале шэ хэж дэв нэл гэнэ.

Дале шээн бэлхээс,
Мээс нь нори чэдэнэ.

Дале шэнэжи н'ог лосарник,
Нэфт сала пашьла знода хэвэйр.

Дале шээн бэлхээс
Жэ гэнэ нери дэлэнэ не дэв.

Дале шэнэсти гөөндэ нагоринно.

Дале шэнэсти ширет берга тьштани
нагьрэн.

Дале шэнэсти ширет но нь бо!

Дале шэньла тэмькэ, чамэ белге
гэнэ.

Дале шмээте фройа.

Дале шийэнга сэр лээвэс но нээв
дорман.

Дале цэлл галолоха эгьре.

Дале ни агьра,
Важи дэйни нээв хэвэра дь'тэлэ,
дэмээр.

Дале ни балгузе гьртэйе,
Монйе зно зно дэвэра.

Дале шидэ тьштэн гэнэ,
Но ни нь байв знода.

Дале нин дэмээтэйе.

Дале дэлгээс,
Нан у лээвэс.

Дале нэл,
Хэтани нэл.

Дале нинэ бэлхээс,
Ле зэжэ ни ширьне нүчэнэ тедэнэ.

Дале ноён шафэра,
Нэйи сэрмэнэ.

Дале раша,
Дэн бэшэ.

Дале раша,
Дрэн бэшэ.

Дале раша,
Лэж шай.

Дале шэбэ,
Дэн гэнэ.

Дале, то зно мээсэни (мээсэни),
Жэ зомон хэли нини,
Гьртэцэб (но) то дь'гэнн.

Дале, ти нэл,
Эмэнэ знодо гьвэра бэлбэли.

Дале н'э бэлхээс,
Чэньла ван бэрьмэ.

Дале нэвэ,
Дэвэра нэвэ.

Дале нэвэ,
Горьа дь'гэн дь'гэнэ,
Белэсори-эмэнэ.

Дале нэвэ (дэлгээс) — дэлгээс.

Дале нэвэ, дэлгээс шэ (ни) дээс
— Эз бэрьмэ.

Дамары, намары,
Дабомы, намары бемы.

Дамары, намары,
Дабомы—намары бемы.

Дамары, намары,
Дабомы, намары бемы.

Дамы сугае тве бодэ марна,
дырн.

Дамы, мы тве башары.

Дамы, дамы дамыты,
Мам у гомт Нэрата.

Дамы-дымы дамыты,
Мам у гомт Нэрата.

Дарсы, ба ми дды.

Дасына, дасына, паша дды:
— Дды.

Дасына—ддыны, ддырошы—ддыны,
ддыны.

Дасына баддына,
Перы дды сар чды.

Ддыны ддыры,
Ндыны ддыры.

Ддыны мараны,
Рдыны мдыны.

Ддыны—нашдыны.

Г.—дыны дды бдыны,
дыны гдыны.

Ддыны кар таздыны бдыны,
дыны ми дды дды.

Ддыны—дыны,
Ддыны—дыны.

Ддыны наша дыдыны дыны,
дыны дыны дыны дыны.

Ддыны наша дыдыны дыны,
дыны дыны дыны.

Ддыны, сар чдыны дыны,
Ддыны, сар дыдыны чдыны дыны.

Ддыны, тв бдыны бды!

Ддыны дыны дыны,
Ддыны бдыны дыны.

Ддыны дыны дыны дыны,
Ддыны дыны дыны дыны.

Ддыны бды дыны,
дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны.

Ддыны—дыны дыны.

Ддыны дыны дыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны,
— Ддыны тв дыны дыны,
Ддыны дыны дыны дыны дыны,
Ддыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны дыны.

Ддыны дыны дыны,
дыны дыны дыны дыны.

Дачи кедраре хварга мотана чока,
Ве банде (хса) хари та бе.

Дачи, келавка шинаре қонц дейна.

Дачи кенже гонди,
Назани қонц хварга б'хала.

Дачи мала хва,
Кесар нарилар Б'би мала хва,
Зоваре ие набанк.

Дачи мала хва, йонни сабыр б'ва.

Дачи сар шине,
Уани грис та нао,
Йан шинаре храв таха б'вара хва,
Йан жи шаане назан,
Уани грис та бе.

Дачи тазгинна оқиз
Бар ч'ра ле ман'бара.

Дачи ш'ча сар назо зозо мачи.

Дачи шине Палали д'зобети,
Карами хва нагарина.

Дачин ш—хараб д'ба,
Дачин кенже—за'на д'ба,
Га д'стиньм—д'ба гол'я,
Ганьм д'вак'н—д'ба шол'я.

Дачин ш'ча хараб д'би,
Дачин к'нне за'на д'би,
Бедиллати ш'на д'би.

Дачин (а) бар ч'ана нам ман
д'мич'вара (д'мич'вара)

Дачин мала хараб д'би,
Дачин к'нне за'на д'би,
Бедиллати ш'на д'би.

Дачина бар маше,
Оам—о'бдуне м'н д'шле.

Дачина бар ташта,
Ташта ч'ра м'н х'ваш те.

Дачина бар маше,
Оам—о'бдуне м'н д'шле.

Дачина чолп.
Ж' манга д'ва-П'стойн а'га с'вара
Сөөп.

Тема мала хва,
Наша, манга д'ва-П'сатарк.

Дачин мала н'ри,
Наркас дарде хва д'гарн.

Д'зирна,
Хва-хва д'бонна,
Б'са д'ва, н'о жо на'рва.

Д'зирна сад нари шине гол'би,
Марик по г'лки мана ж'е балек.

Е

Е аао д'тарсе, расти аг'р те.

Е ааода д'к'н'вара
Дасте хва д'вае шол-п'ала.

Е аанато б'ндака,
Ве дарге домедая.

Е аг'не лейа,
Ве х'вара г'ройа.

Е а'ва б'асте ии пера а'ва д'ва,
Мана қайке сар еке х'ваа.

Е о'рил д'хав'те,
Е дин д'на хва д'да.

Е арал рійа тве дьзана.
Е арал һезане кере застане дыла,
Е арал шәһәл дьлән,
Е дин ми динәһә тве дьлән.
Е арал һезә йола дыла,
Тө мад зварга һезәһәһә.
Е арал ми һезә,
Рйә кән дрен дьлән,
Шәһәһә сәһәһәһәһә дьлән.
Е баһ дин руданк, дин дьбә.
Е бәһәр һәһә, һә ми һәһәрһәһә.
Е бе һәһә һәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһә.
Е бе һәһәһә һәһәһә, һәһәһә һәһә
һә һәһә һәһәһә.
Е бе һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһәһәһә.
Е бәһәһәһә һәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһә, һәһә һәһә һәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.

Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә,
Һәһә һәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә „Тө дьһәһә,
һәһә дьһәһә“.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә,
Аһәһәһәһә һәһәһәһәһә.
Е бәһәһәһә һәһәһәһәһәһәһә.
Е бәһә һәһә һәһәһә, һәһә һәһә һәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә,
Е дьһәһә һәһә һәһә һәһәһә дьһәһә.
Е бәһә һәһә,
Һәһә (һәһә) һә һәһә һәһә.
Е бәһә һәһәһә,
Һәһәһә һәһәһәһәһә.
Е бәһә һәһәһәһә
Һәһәһә һәһәһәһәһәһә.
Е бәһәһәһәһәһәһә һәһә һәһәһә.
Е бәһә һәһәһә дьһә,
Һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһә һәһә һәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһә,
Һәһә һәһәһә һәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһә һәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә,
Һәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Е бәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә,
Һәһәһә һәһә һәһә һәһәһә һәһәһә.

Е бајина бува бља,
Гара нам насп у зина хва хава.

Е баре зласка,
Ве геле им зласка.

Е барега дербаз дња,
Же чан хофе ми тџа.

Е бибаре бајина,
Дже ми не бџанџа.

Е бибаре дџа,
Дже ми дџанџа.

Е блнд дџџа,
Амџ дџџа.

Е блнд кресе ван џа.

Е бона калџа дџџа, нар дџа.

Е брџаџа мџџа.

Е бу хавага г. џа, дџа г..

Е бу хавага дџџаџа
Гара сар шџџа ми блндџа

Е бу, ве харџа.

Е бџа мџџа мџџа,
Гара мџџа бџџа.

Е бџа хавага мџџа
Ве зу бџџаџа.

Е бџа гџџа мџџа,
Ве гџџа мџџа.

Е бџџа мџџа.
Е кџ дџџџа ми мџџа.

Е бџ дџџа хџа мџа,
Е сар дџџа мџџа.

Е бџ дџџа,
Е сар мџџа.

Е бџ дџџа,
Е сар мџџа.

Е бџа бџџа бџџа
Дџџа мџџа бџџа бџџа.

Е бџџа ми мџџа,
Е мџџа ми мџџа.

Е бџџа мџџа бџџа.

Е гџџа сарџа ми мџа
Кџџа ми, дџџа ми мџа.

Е гџџа дџџа
Кресе шџџа хџа дџџа.

Е гџџа мџџа хџа дџџа,
Дџџа бџџа дџџа.

Е гџџа да у мџџа мџџа,
Е гџџа да у мџџа мџџа мџџа.

Е гџџа мџџа мџџа,
Ве бџџа бџџа.

Е гџџа калџа мџџа гџџа,
Ве гџџа та ми мџџа бџџа.

Е гџџа мџџа,
Е гџџа мџџа, фџџа.

Е гџџа-гџџа дџџа,
џџа ми мџџа у мџџа мџџа.

Е гџџа мџџа дџџа, мџџа мџџа.

Е гџџа мџџа (хавага) дџџа,
(џџа) Хџџа-хџџа дџџа.

Е гџџа калџа бџџа,
џџа бџџа мџџа.

Е гџџа у мџџа, мџџа мџџа,
Е гџџа мџџа у мџџа, мџџа мџџа,
Е гџџа у мџџа, мџџа мџџа мџџа.

Е гџџа хавага,
Ве харџа мал калџа.

Е гџџа хџа мџџа сар хџа
Гџџа мџџа ми гџџа.

E gora bylyrsa,
 Nevo shana.
 E gora bylyrsa,
 Nykara paz zmayka.
 E gora dyltursa
 Nykara xaro paz zmayka.
 E gora nazyna byka,
 Lyngi mi kazuro noxava.
 E gora nazyna naqa,
 Lyngi mi kazura dylava.
 E gora nazyna nana,
 Doro hafg zindana wo bo gradana.
 E gora nazyna noqa,
 Sara wano kazuro Salimo kava.
 E gora narfa zwo byka
 Dala mogatoni zwo dylava.
 E gortaki, dylfayn fyanavaso.
 E gosh gonda n onda.
 E goyt dylwa,
 On oadre goyt zana.
 E g. dylwa, gara
 Kazuro mi naraba.
 E dylw zana,
 E xwari na zana?
 E dylw zana na dylw,
 Nedaun na zana?
 E dozaru kazuro
 Atyo sarde batyba.
 E dylwa dylw
 Gara woxa qrawata zwo dylw.
 E dylwa natyrsa,
 Xwado mi natyrsa.
 E dylndar rye mi natyrsa, narfya
 bylyro.

E danga nazyna nabhe,

 E narfo dylwano zwo shana, narfya.
 E darbano kanta dino zwo shanand,
 Ido nykara bydybyrina.
 E darbono gar shawera banada,
 Koro narro mi banada.
 E daro dylwa, xwado nazwawo
 dylw mi.
 E daro shawera nodifa,
 Bar zwo narava.
 E daro kazuro dylwara,
 Xalq mi daro mi wo bylyro.
 E darwano dylw rast boza mi, no
 bamor naqan.
 E darwano turo mi qola.
 E darwano bydyza, e karoni mi
 bydyza.
 E darwano narfya,
 Oze muzwano terawon.
 E darwano mi bydyza narwa,
 E daro mi bydyza narwa.
 E darwano narfya dylw,
 Gati narfya dylw terawon.
 E darwano narwa dylw.
 E darwano narwa by. n,
 Oze daro mi zym.
 E darwano narwa bylyro,
 Wo brwa bylyro.
 E darwano narwa xwaryno bylyro,
 Xwaryno bylyro.
 E darwano narwa,
 Chawal mi dylw.

Е дине чекъ,
We чамъла жи левека.
Е дин гане марийа ругъ марийа
дыважын,
Е дин—эви гуре стрѣ жи лана,
Е дин слава дине йетина,
Е дин у соремаш баян,
Е дин лавдѣ фемъ наман кедарена,
Е дин йай чепъ ладуге, йай—раст
Е дѣ дѣа, дѣ рѣа,
Е дѣ шойа фойл нава,
Горо аваси дара,
Е дракш дитѣа,
Омъ зона нахношайа древа чийа,
Е дракш шароко дѣтѣа фразин,
Е дѣа: — Озе бѣлѣмъ, ле нави
г'аро нѣра,
Е набо озе бѣлѣмъ, ле дѣа,
Бѣланбо нѣра,
Е дѣдѣа гѣнаки йетина,
Е онда дѣа Козар гѣнайк йетина,
Е дѣдѣа гѣнаки қазанц дѣа,
Е тѣште жи дѣа, сад гѣнайк
қазанц дѣа,
Е дѣа г'уре дѣа тѣа дѣа,
Е дѣдѣа дѣрѣст мѣйдѣа,
Е дѣтѣа бѣа,
Болшондана жи гѣна,
Е дѣтѣа дѣа
Бер йердѣ дѣтѣа рурѣша,
Е дѣтѣа дѣа
Баре хѣа шуре хѣаде дѣа, паше
дѣа.

Е дѣтѣа дѣа
Бе дѣа жи гѣнагара,
We дѣтѣа,
Е дѣтѣа дѣа дѣтѣа нага,
Е дѣтѣа дѣа паша сонда дѣтѣа,
Паше дѣтѣа дѣа,
Е дѣтѣа шароко бѣа,
Е дѣтѣа шароко жи бѣа,
Е дѣтѣа шароко хѣа бѣа
Е дѣтѣа шароко жи бѣа,
Е дѣа лѣстѣаст
Милъ марийа эви дѣа,
Е дѣа ошо-ошо
Тѣшт дѣа шуда гѣна,
Е дѣтѣа, бѣ жѣштѣа дѣа,
Е дѣтѣа ае,
Берѣна нѣтѣра,
Е дѣтѣа ае
Дѣтѣа хѣа дѣтѣа к'афе,
Е дѣтѣа ае
Ик'айиқ не дѣтѣа,
Е дѣтѣа бере
Дѣтѣа хѣа дѣа пѣрпѣрке бере,
Е дѣтѣа сор гѣшондѣа
Гѣра хѣа бѣлѣмѣа,
Е дѣтѣа Канѣме—ху дѣа,
Е дѣтѣа, г'рде дѣтѣа,
Е дѣтѣа, онда дѣа,
Е дѣтѣа чѣае жи дѣтѣа е
дѣтѣа,
Е дѣтѣа шѣна,
Е дѣтѣа шѣна.

Е дла дѣлабна баданна Наз дѣла.

Е дѣла дѣгара,
Онда наса дѣла.

Е дѣла дѣрса,
Онда наса дѣла.

Е дѣла зѣла дѣгара,
Баданна дѣлазѣла.

Е дѣлазѣла нѣ—гази зѣла (зѣла)
дѣла.

Е бѣрѣдѣ нѣ (о дѣла пѣй нѣ)—гази
зѣла (зѣла) дѣла.

Е дѣрѣла пѣши дѣгара.

Е дѣгара нѣла мѣла.
Е дѣлазѣла (дѣлазѣла) зѣла,
Е нѣлазѣла (нѣлазѣла) нѣ (нѣ) зѣла?

Е дѣла нѣла,
Е дѣла дѣлазѣла (зѣла).

Е дѣла сѣр нѣла,
Е нѣла сѣр нѣлазѣла нѣла.

Е дѣлазѣла рѣла рѣла,
Е нѣла нѣлазѣла рѣла рѣла.

Е дѣла сѣр нѣла дѣла нѣла, нѣлазѣла
сѣр дѣгара.

Е дѣла сѣр нѣла форма нѣлазѣла.

Е нѣла нѣла нѣла,
Е нѣла нѣла нѣла нѣла.

Е нѣла нѣла, нѣла нѣла.

Е нѣлазѣла нѣла нѣла,
Е нѣлазѣла нѣла нѣла.

Е нѣлазѣла нѣла,
Е нѣлазѣла нѣла нѣла.

Е нѣлазѣла нѣла нѣла, нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла сѣр нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣла нѣла.

Е нѣла дѣла дѣла дѣла.

Е нѣла нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣла нѣла, нѣла нѣла.

Е нѣла нѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣла нѣла дѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла
нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла дѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла нѣлазѣла
нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

Е нѣлазѣла нѣлазѣла,
Е нѣлазѣла нѣлазѣла.

- Е зиф забарда
 Ве дарома била.
- Е зиф забардада
 Тыша (тыштан) дасте жи чао (даст
 мае).
- Е зиф ћерс дьао
 Зу слж дьао.
- Е зиф шарао аэлао,
 Ве дошана зиа шлао.
- Г зиф цѓрлао,
 Ёсера жи ве чола Бамана.
- Н збарата бизатана,
 Хиа дьаплино.
- Е зана, зана, е нъзана
 Баце гољана
 (Баце гољ у нискана).
- Е зана зана, е нъзана
 Баце нискана.
 (Жь бой баце нискана).
- Е зана—зана,
 Е кѳ нъзана
 (Бома жи) Масала „Баце нискана“.
- Е зана, дѳн бѳса,
 Е нъзана, Казар жи нѳ бѳса.
- Е зана, нѳси нѳпърса.
- Е зана, шарана бѳма,
 Е нъзана, Казар шарн бѳма, Доха.
- Е зарлавиш—дѳл жѳрѳн.
- Е зарѳ хѳо шѳрат нѳко
 Ве лѳше гѳла бѳ сѳре хѳа.
- Е зарѳ ван ѳана,
 Фѳмана ѳѳжа цѳдре зарѳ дѳљрѳн.
- Е зу дѳзонѳца
 Жь дѳно дѳсѳо.
- Е зу дѳрѳ (дѳрѳен)
 Зу нѳжѳно.
- Е зу рѳно, ѳѳра
 Пѳшман нѳжѳ.
- Е зѳла зѳа Нѳрѳа,
 Рѳрѳѳ зѳа ѳѳда дѳно.
- Е нѳжа дѳно
 Пѳшман дѳно.
- Е нѳжа дѳжѳо
 Тѳре зѳйѳета дѳжѳо.
- Е ѳѳжа бѳда,
 Ве ѳѳ дѳда жи бѳда.
- Е жѳн ѳѳрѳ краѳѳе жи жѳно.
- Е жѳн тѳ бѳуйѳ!
- Е нѳжѳѳѳ ѳѳжѳа сѳрѳ зарѳѳе,
 Ве нѳжѳѳ лѳжѳнѳжѳ.
- Е жѳрѳ нѳана ѳѳрѳжѳн.
- Е жѳрѳ зѳла жи.
- Е жѳв ѳѳѳѳ шѳм, е дѳжѳ.
- Е жѳв жу шѳм, е дѳжѳ.
- Еж брѳн бу—Кѳрѳѳ цѳрѳн дѳно бѳн
 ѳѳнѳо зѳа, сѳѳѳѳ пѳрѳн жѳн.
- Еж гѳлѳжѳ дѳно бѳгѳр,
 Дѳла жѳда ѳѳшт ѳѳно.
- Еж дѳѳѳа дѳт,
 Дѳсѳѳ нѳѳѳ жѳѳѳ шѳѳѳ.
- Еж жѳн рѳдѳѳѳ,
 Хѳнѳѳѳѳѳѳѳ дѳжѳно.
- Е жѳ бѳ шѳѳѳѳѳ, бѳн ѳрѳѳѳѳѳѳѳ.
- Е жѳ брѳ жѳрѳ брѳѳѳѳѳѳѳ нѳжѳ,
 Е тарѳ ѳѳ ѳѳѳѳѳѳѳѳѳ бѳжѳ!

Е хо эмэн у дохино (дирна)
эмо дыара,
Тэ галн (галнд) хо нэбе.
Е хо галн эмэр, не зораш.

Е хо гэн нада мала хна,
Чесо ми дэноба.

Е хо дагань тале,
Эм эво дымн сэр болле.

Е хо дарина дана,
Чесо ми рас бена,
Нис не бэвар наа.

Е хо дарина эво марбарана,
Бэжн не чига барн.

Е хо даст дана,
Де у баа нэо.

Е хо даста ми кэте гнси, дамашанд,
Даста ми катар кат,
Ватаранд кэре дэво хна, сасратийа.

Е хо даха нада,
Найо настана.

Е хо дана эво Каз наа,
Дана хэво ми Каз наа.

Е хо дэа,
Далерья.

Е хо дыгэа эво,
Дэте эво дэвожа сирш—дала.

Е хо дыгэа, гь пэбина ледьн.

Е хо дэа нада,
Горшнэ махма.

Е хо нь жэна эво натэрсэ, не тэ
мере.

Е хо нь мала эво гер наа,
Нэ жнси залла нае Гергерьяне.

Е хо зэф эмэр дана,
Зэф гэнэ зана.

Е хо эво гер эмер,
Брнбуна дэр бэр дана.

Е эррэн жнэ,
Дордон дэле мадэа,
Е шэм нэре ми, Кафт нэре ми
наэи,
Шэм Кафт дэво ми бона.

Е хо кеф дана,
Кеф у себат жо жем кабын.

Е хо кат гэнэдо—гэра бэрэвэса.

Е хо кэте бинэ ра,
Уай нь пале ми.

Е хо лоз дэи—
До мэра дэи.

Е хо мала кэво эво дана,
Хмэдо ми мала ми эво дана.

Е хо мэсна бэра,
Наша дунэ чэне шэла.

Е хо мн дэи, эво жнэ.

Е хо мн оршнэ,
Нале жнси кадытнэа.

Е хо мэсна,
Накэна.

Е хо нэмд, бэра эрэбе.

Е хо пэфнэ ледьа, гнн мажнэо.

Е хо рэа растде дана, нэвожа,
Гэре сэре чэа ми сэршнэне не
дана.

Е хо рэа гайбэра эво набина,
Не зэво дэчэна, не бедэре дэбина.

Е хо себр бина,
Найо пошмана.

Е хо сая ам бьгьри,
Е бард чьхо корба.

Е хо саре зьа бы дузана хорь дьа,
Иди бар гаморно нагова.

Е хо кер дайа,
Бар дьсте ми кем нава.

Е хо кофа зьаде зьхо шьда хобу,
Нагова дьсте мрофе надонш.

Е хо красна быа,
Жьрга намина.

Е хо чь дыфильра, дьзена,
Тина сери-мера,
Е хо чь дыфильра, дьзена,
Найна сери—кере мери.

Е хо ширатаке згима нахан,
И згьа зрзе пешнезын—зогьан.

Е хо цьбре лозалера дьгола—зье
дыкөө.

Е хо цьнцийе дьа,
Ть цьра зрзе нава.

Е хо цьнцийе нава,
Би кьзрада дьмина.

Е кь нан у зье нашььрико, зье
корва.

Е кьн рома даь цьра дьын гадша,
Даь цьра гадшатне дьртеп.

Е кьр у хьор рьсде ми кем нава.

Е кьри бьае бьриа.

Е кь чу сар мьери, пайа дьа.

Е кьре дьа,
Зраре ми дьа.

Е кьф дьа,
Жь кьфа кем нава.

Е кьф дьа, зьде кьфа ми кем
нава.

Е кьф дьа, кьфа ми кем нава,
Е дарда дьа, дарда алаз нава.

Е кьфа бьае ми бьльсо тьна,
Кь те кьфа дьа ми дьльсо.

Е кьфа дьа ми бьльсо зьгьан,
Е кьфа бьае ми бьльсын—гьомьна.

Е кьда Нерен дьхо гьолан кьмар
нава.

Е кьдьяри,
Кьда зье кьдьяри.

Е кьре кьт мьр,
Е кьсле кьт намьр.

Е кьсиб на рабуна зьа дьльсо,
Но кьтэна зьа.

Е кьте зьк, (жь) барано кьльсо.

Е кьте бьре, барано кьльсо.

Е кьте дьгьате,
Гьот зьа бьа,
Е зьа бь нава,
We бьаьн:
—Кьра.

Е кьте дьгьате,
We зьа бьламина.

Е кьте сар цьльке,
Баро мьорно зьа пьпэс дьа.

Е кьбар дьбо сьргале те.

Е кьнцде кьвьн ми хьвьн, нава.

Е кьдько бьр дьа,
Е те кьтэна бьр нава.

Е кьк дурьн,
Гьд у нурьн.

Е лас һара—наһажа си.

Е нь бун дэл ласа,

Е нь сар сарсара.

Е ланга ланга,

We бусара бун ланга.

Е ланган манра ба,

Өсө дэл ланга пера һаран.

Е лангаса тара те,

Та дэл ланги пера һара.

Е мал гана нь сарн хабарда дэрэн-
дерэн,

Халса не бажо-Тойн кари.

Е нас һайа нь сарн, дызра мина
кари.

Халс жара дызра — Ффарн.

Е мала халса храс дыз.

Хара назна.

Е мала грас дыз,

Мала ин грас дыз.

Е мала хва нахво

Жа халсара Казала.

Е мала хвада рунштан.

Нызана рани гынштан кидара.

Е мала хва бнда дыз.

Иманс хва ин бордыда.

Е мафс гарн дызот,

Майр ул ин дызот.

Е мара дызима давса хуна дыз.

Е мара—маня,

Е маня—мара.

Е мазале марила (һазала) дызала,

Өм хлэхво дызаво.

Е мазан дызаран,

Дызот — Гума хвал, хвара хвалбу.

Е жарн ба, һиборо хва һыз дыз.

Е жарне ба зэрот кылака ин һайа,

Е хай зэрото ин һана, дэл кыла ин
һана.

Е жарне хвара кер не,

We халсара нь кер бе?

Е марила дыз кымендана, хара ин
назаво.

Е мар леза радзю,

Марво брнн ганаза.

Е маре гарн дыз, мар ин дыз.

Е маһийа дызра хвалбуна кынше
маһырса.

Е мисони һав грасн һав һатын.

Е млате хва һыз дыз,

Змане хва бир наза.

Е ман дэ һавын, расн Казара

халсана.

Е ман сасена, ваки йаха ван инын.

Е жарне ин гонобун,

Оодре жарне халса назань.

Е жарне хва һыз дыз,

Халсара нэде чера.

Е жарне—нь хвара барына?

Е наво мара бндана,

Хваде ин бндана.

Е нахчито дыз

Сара ин дыша.

Е нан у хво бирно,
We ч'оше им корба.

Е наърса, наърсина им.

Е нахво им нафалла,
Е д'ахво им Палала.

Е нагиро д'ако, гор нахво.

Е на бадам ш'ош'оа хво дажин,
Е бадам бадам'а хво дажин.

Е набина замат, нахво нажат.

Е нагарга д'акоте им магда г'аредайо.

Е на нь м'ако, нь м'ако н'ако.

Е на нь кироте на нь с'ако
(с'ако).

Е нако г'ако ма'ако,
We ч'агарга бар'ан струе б'ако.

Е нап ш'ар'а-марталг'аро.

Е на нь бар ч'ако,
На нь бар д'ако.

Е на нь д'ако,
Д'ако ма'ако.

Е на нь ш'ар'а, ш'ар'а.

Е на мако г'ако—х'акоко с'аро г'ако.

Е на макоко, на Палале.

Е накард г'акош'аро г'ако им н'ако
д'ако.

Е на нандаро,
Н'акоко кол'о нахво.

Е на г'ако х'ереба,
На г'ако ш'ареба,
Ом на ш'арга ма'ако д'ако.

Е нафсе б'ако,
We г'ако б'акош'ако.

Е нахвош'ако, х'ереба им на г'ако
б'ако.

Е нахво, ма'ако б'акош'ако.

Е на ш'ар'а, (на) ш'ар'а.

Е нако ре б'акош'ако (заг'аро)
На (на) ма'ако.

Е ма'ако ш'ар'а т'ако,
Ш'ар'а х'во ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако д'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако, ма'ако
ма'ако.

Е ма'ако ма'ако, ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако
Ма'ако ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако, ма'ако ма'ако,
Е ма'ако ма'ако, ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако,
Ма'ако ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако,
Е ма'ако ма'ако ма'ако,
Ом д'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако,
Е ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако,
Ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако
Е ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако
Ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако.

Е ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако,
Ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако (ма'ако).

Е ма'ако ма'ако ма'ако,
Е ма'ако ма'ако ма'ако ма'ако.

E пай сомбере чу,
 Мла мара гона.
 E пай марага марийа быгара,
 Мала ми ми не хара бар марага.
 E пай хана быгара,
 We хаса ондана.
 E пай хабунга заф кона,
 E хадда ми даст дна.
 E пай шораво дна,
 Пашмане.
 E пай цана днаго,
 Кафана хве шон хва хвай дна.
 E паша хва дна
 Дайндар днама.
 E паша дна
 Дна мара хва ми онда дна.
 E паша дна
 Нам хана днага та осана.
 E паша дна,
 Паша ми орда днама.
 E паша ми буре
 Мала хва нахатийа.
 E паша дна, бу хва мара.
 E паша белека,
 Паша мара нахана.
 E паша ми хва
 Даста ми зор днама.
 E паша марийа дна, бира ми
 дна, в
 Паша ле хатийа, бира нахана.
 E паша днама,
 Ом ми хва дна.
 E паша белека ми хва.

E паша хва марийа,
 E гонабу—шамбуа.
 E паша дна,
 Дна нахана.
 E паша хвабар (хавар) дна—
 Гана цана (гана ми цана).
 E паша хвабар дна
 Фрд хваман хва ми гона.
 E паша хвабар дна,
 Сара ми шнастийа
 (Шна ми гона).
 E паша днабу
 Вагарга, хадара (бегана).
 E паша хана, нахана.
 E паша паша днаго,
 Хвада ми ми днаго.
 E паша днама, паша белека,
 E днага, паша белека.
 E паша гонагара днага,
 Гана гонагара дна,
 E паша гонага днага
 Гана гонага дна.
 E паша хана хва, хва гона хва.
 E паша гонабарбага хва
 Го мала хва нахана.
 E паша хва,
 Одрас хва нахана.
 E паша,
 Нам хва хва паша хва чу?
 E паша нахана паша ми гона.
 E паша ми хва—
 Шна хва хва.
 E паша белека,
 Гара бира хва паша хва.

Е ринд дама нан нае зварыно.

Е са бьодно,
Горе щандано се ми бьлгашина.

Е саар дьма,
Wo бунэ ми бьда зварыно.

Е саг ом бу,
Жь нама зма набат.

Е сат чь лам а нагаш байа!

Е сибр дьма,
Дно дьма.

Е сине бьма,
Сини wo бе пшма.

Е сонотар гьм гьчма ми зор
дьбьра.

Е сараа зор гьор дьдма.

Е сар дуйе дьгара
Гьшара гьр назма.

Е сар дьсакьма,
Е бьн навакьма.

Е сар кьра Касае байа,
Е сар Касае Касае байа.

Е саре ми навакьма,
Ма льма ми.

Е сарма бьтурса,
Нагаш нагаша.

Е сарра-сарра ом миан райа навакь,
Е бьнра-бьнра
Ом миан райа навакь.

Е сарат шам нае рудьмин.

Е сира бькьма, бина сира wo лебе.

Е сола дьдру, (е солдбьр)
Гьтас дьгара.

Е сонда бьнар нае,
Хма шуре гьмаде дьма.

Е сар бьба,
Барфа чьч дьба.

Е сьм дьста марьба дьрнекь,
Ом на марьба.

Е тьм бу да чьмаде да,
Дьгот нама зма:
— Зрае бьтурса.

Е те зьла бьма зьфа,
Дь а миан бьдма-гьма.

Е тьма нама нае сьтат дьрнекь,
дьмама.

Е тьма насама дьнма,
Нае зварыно.

Е тьма чьзбьрима.

Е тьмас дьма
Жьра тас нае.

Е тьмае чьрьма марьба,
Гьра чьгьдма.

Е гьр, ае гьр навакь.

Е гьр е бьнра
Нур-нур дьма.

Е гьр дькьрм, дьбьн—бьмбаранба,
Е кьсб дькьрм, дьбьн—та ми
кь аньба!

Е гьр чь зана дьмаде бьнбун
байа!

Е гьр чь зьм дьмакьмаде чь
дьрнекьма!

Е гьс гьр тьшти навакь—горзериьн.

Е гьсн чьндма-гьмама нае,
Ом на гь марьба.

Е газе дашрати дъла,
 Назра хна не била.
 Е хале марийа дашна,
 Хна-хна дъгъзе газе.
 Е тамба ре у марийа дадаге
 пешня хна.
 Е тоно, дардана хна,
 Е найа, Назар дарда хна.
 Е ту дъла дасте те—дада биде,
 (он таньба).
 Е фам дъла зане чада,
 Е фам хна назра чада.
 Е фам дъла—данне фам дъла,
 Е фам хна Назар щари бети,
 Дъса ан газе, ан тораде.
 Е зам мардъгъре,
 Назра хат найа.
 Е ханна чана—дар у стун дъла,
 Е ада чана—нан у рун дъла.
 Е марнахат ангери басте хна.
 Е хабароке сарнахат нама,
 Назарн жи сарнахат нама.
 Е хаватни, стде жи деша,
 Е безават, зъла жи деша.
 Е хараба жи хаба,
 Хнаде хараба тина пешна.
 Е ханба маръа дъла,
 Мала хна хна дъла.
 Е хабба щинаре хна дъла,
 Ян бар дерижа,
 Ян сар ханба.
 Е халде дъгъне,
 Лъ хна-хна хна дъгъна.
 Е хан газе—
 Хана дъбна.

Е хана дъгънни,
 Хана хан те,
 Е хират дъхавте,
 Е безират ле дунгера.
 Е хабне дъла,
 Соба хна дъла.
 Е хнае растне ханназе.
 Е хнане дъла хана хан кадарейа?
 Е хнане дъла (дъхавте), хнане те
 пешня жи.
 Е хнае била,
 Хнае сарда ба.
 Е хнае дъгъне
 Хнае жи дъла.
 Е хнаде дъдаде жи, лонакере,
 Е нададе жи, ан жи лонакере.
 Е хнаде дъла,
 Тъла дъла.
 Е хнаде матерса,
 Марйа жи матерса.
 Е хнае хнае,
 Е безхнае, гора хнае.
 Е хнае хнае, хнае ле била,
 Фгар на—гъл нама.
 Е хнаде бри хнае.
 Е хнаде хнае ре хнае.
 Е хнае (хнае) хнае дъгъне,
 Е хнае хнае хнае дъгъне?
 Е хнае—хнае,
 Е хнае—хнае.
 Е хнае хнае хнае,
 Е хнае хнае хнае хнае.

Е тва танда,
Танно жи жи кая.
Е тва кракка бгыра,
Уу барга сар кыбик.
Е тва чыкка дарда тва бгыр,
Дармане жи тана.
Е тва чыкка дьгара, кырга.
Е чам тва хаба,
Харак кыбар нда.
Е чам кыбга бгыра тва хаба,
Дармане кырга кыбар нда.
Е чам чыкка тва дьгара.
Е чам жи кырга.
Е чам дьга, ту дьга.
Е чам дьга, маркына жи кырга
Бдыга.
Е чам дьга,
Уу чам жи бдыга.
Е чам чыкка кыбга бгыра бдыга,
Дьга чыкка кыба.
Е чам дьга,
Пашман рудина.
Е чам чыкка чаму кыбга дьга,
Чамане кыбик нда.
Е чам жи дьга,
Е чам чыкка жи дьга.
Е чам жи, сар жи жи тва бгыра.
Е чам бгыра чыкка чамане жи
кыбик.
Е чам сар чам, кырга жи бгыра.
Е чам, кыбик кыбик.
Е чам чыкка кырга (чыкка) жи,
Кыбик дьга.

Е чам чыкка бгыра,
Уу жи кыбик бгыра.
Е чам чыкка бгыра, чам бгыра,
Е чам чыкка, чам кыба.
Е чам жи тва бгыра,
Кыбик (кыбик) жи до чам кыбик.
Е чам жи кыбик жи,
Кыбик дьга.
Е чам, чам бгыра жи жи, кыбик.
Е чам
Чамане сар бгыра.
Е чам сар чам,
Кыбик кыбик,
Жи бгыра.
Е чам сар чам,
Кыбик кыбик.
Е чам чам кыбик, кыбик кыбик кыбик
кыба.
Е чам кыбик дьга, бгыра дьга,
Е чам кыбик, бгыра чам.
Е чам дьга,
Чамане чамане жи дьга.
Е чам кыбик дьга,
Кыбик кыбик.
Е чам жи дьга, чам.
Е чамане кыбик кыбик кыбик кыбик.
Е чам дьга,
Жи чамане жи дьга,
Е чамане дьга,
Жи сар жи дьга.
Е чам дьга жи жи жи жи
кыбик.
Е чамане дьга,
Жи чамане до дьга.

Е шараша търса, търсена да
дар.

Е шава търса, рос да дар.

Е шараша (шараша) тер бяха,
Хараша тер не бяха.

Е шараша дъво, Ян гаро бяха,
Ян гаро българ.

Е шараша ми азям,
Е шараша ми азям.

Е шараша дъво,
Она ми дъво.

Е шараша сли бирнарша,
То шараша наднаша.

Е шараша мари бяха галок баша,
Е шараша баша—баша баша.

Е шараша мариша,
Она дъво шараша.

Е шараша хри дъво,
Дъво ми гъво шараша.

Е шараша чадъво
Бе шараша дъво.

Е шараша ми шараша, шараша.

Е шараша ми шараша,
Шараша шараша шараша.

Е шараша дъво рудина
Дъво шараша шараша.

Е шараша ми,
Къде ми шараша.

Е шараша ми шараша,
Шараша ми шараша.

Е шараша мари гъво шараша?

Е шараша ми шараша,
Шараша шараша ми шараша.

Е шараша ми шараша,
Е шараша ми шараша!

Е шараша шараша, шараша шараша
Къде ми шараша!

Е шараша шараша,
Шараша ми шараша.

Е шараша шараша, шараша шараша.

Е шараша шараша шараша,
Шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша,
Шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша,
шараша.

Е шараша шараша шараша,
Шараша ми шараша.

Е шараша шараша шараша,
Шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша,
Шараша шараша шараша.

Е шараша шараша шараша,
Шараша шараша шараша.

Ә дәрбем, наразым са хлаз наем.

Ә чум,
Нанум.

Та хлаз набум.

Ә чь дивем, ам к'ара х'во демо.

Әа д'ине гала аз һада.

Әа ле буйо ати.

Әа р'яа та баре х'во д'ае, аз һатымо.

Әа ч'ае— пеш ч'ае д'ине м'ае
нада.

Әаа ааа ч'ае сарбу,
Әаа ба жи б'а сарба.

Әаа аш,
Әаа ч'рно аш.

Әаа ба бедоре м'ан же наг'ра.

Әаа баае һане—а'рп д'арбаз д'ае.

Әаа барба баране мале ч'уйо.

Әаа барба соре,
Бар д'аре Наму наем'а.

Әаа бу йа газ'яа гаван.

Әаа бу т'а Хезе Назе.

Әаа бу д'са „Кане ма'си“.

Әаа буйо к'афа с'ае һар.

Әаа г'ийа с'аре х'во наг'ра.

Әаа г'ийа ме һаре һата авет б'н
ават.

Әаа д'ема мада һайа.

Әаа д'астингара,
Д'а'ват һе пар'а майа.

Әаа д'ийа базргана,
Банда теда аш—с'ара,
Роман һайа д'оре х'ана.

Әаа д'ине гала аз ме һада.

Әаа д'ийа х'анмана,
Банда теда мезана.

Әаа д'ийа х'анмана,
Банда теда базргана,
Иро һана, с'ае т'о-ана.

Әаа д'ийа х'ана т'ажи,
Д'астак д'ым'ра, д'астак д'ани,
Д'астак т'ера, д'астак б'ри.

Әаа ард, ааа а'зим.

Әаа а'вра м'ине а'вре инсан'а.

Әаа к'ара (к'аре) паш'ийа гарган'а.

Әаа к'алоза не с'ере м'анба,
Һарге аз флан ш'ах'б'и наем.

Әаа не д'уке ч'елана,
На жи һ'ае мезана.

Әаа паш'неа,
На ш'на.

Әаа р'яа гадан-галмезе.

Әаа ру, ааа естар.

Әаа с'ае к'юкан к'арийа—д'а'г'а
ма

Әаа с'ибела не бар позе м'анба,
Һарге флан м'ан наем.

Әаа таман ала баае м'анба.

Әаа һо-һо'а,
Ло-ло пар'а те.

Өзү чйас һан флангасора бьас
мал-данлат,
Чйас ии джа ле Гер нава.

Өзана би нан у хвана.

Өзү дьёлм—
Гер нахём,
Яд дун дьёлм—
Хлас нахём.

Өзү кйас тана к'инан қйас?

Өзи чи дана-данкйа?

Өзүз динһорн смела,
Барһор—рудана.

Өзүз фрим,
Алчаз к'атъм.

Өзүз баба, өзүз баранба,
Бо барфо храсса.

Өзүз би малл,
Би хатл, би залл,
Өзүз би малл,
Би хатл, би залл.

Өзүз г'ола, готи вабл.

Өзүз дэпмондн би дэсте м'ан
ног'ат,
Жь хва балонгазл гь бар м'ан
дыг'а.

Өзүз дьле шван бьхвасс
Жь һер'ан наст че дьле.

Өзүз дьлн мекандаркйа г'ора
Сас хва жи хвара бьас.

Өзүз дьш'длин,
Готи бьл'нжойн.

Өзүз аз на фана, аз че дарлн у
фана?

Өзүз һар'а хвассе гь хвассе,
Еле хвассе гернае.

Өзүз һазомьщн—һарн,
Кй зомьщн—һазарн,
Кй зарн гарн бу—һазарн.

Өзүз һазанн,
Бьг'ра саре хьрозанн,
Һарн нал зозанн,
Паше т'ос бьзанн.

Өзүз һьшн гь нал ноба,
Мьшсан хьшана.

Өзүз саре те нахша,
Бузе мада сар.

Өзүз сре һат чанге м'ан
Те һмар бьбнн г'анге м'ан.

Өзүз г'о дьхвасси к'ора хва бьлн
һар,

Бьлн шван,
Ле зу бина маде
Һе нобу'а һейман.

Өзүз г'о г'ьрн,
Готи баран жь те бе.

Өзүз тьшт'ак һата саре те,
Пьшта хва бьдо кьвьрени нахём,
Ян жи калашн зомнн,
Ян жи хорт'ак г'ар'ейн бьг'рсе.

Өзүз хьбар һараба смуд'о драна
дар'ат,
Уе смуд'о һанлак'ота бьг'ара.

Өзүз хьваде д'ард д'айа,
Дарман жи готи бит'арба.

Өзүз һата чанга м'ан,
Г'ос бьннн г'анге м'ан.

Өзүз чу, хьана сале,
Өзүз һат, мал'еке мале.

Өзүз қ'не фанет бьг'ра, гь
һад'ар.

Өз ага (ага), то ага,
Толык хө бәә нәә бага?
Өз андак күнә хва сәре хва
хвайдым.
Өз аһълбум схае дхавазым,
Чае шаһпыне мән һәсп дхавәст.
Өз аш тем,
Кыңша та чма буйа ар?
Өз бәә Әдома,
Өзе ми быталным (Һәеным).
Өз бәә ми нәтерсәма,
Иша азе ми бытарсым.
Өз баране хләс бум, тайрок рәсти
мән һәт.
Өз бәжым,
Өзе быдоргым,
Өз нәвәжым,
Өзе бытарым. (быдгарым).
Өз бәжым, то быһе.
Өз бар зһәрте тем, салхе зһәрте
манра дхә.
Өз баране быско быма,
Өзе нәә пәзе бәә быма.
Өз бәхт дхәма та,
Ле һәхт нәдхәма та,
Өз бәхте мәре жәма.
Өз бәрхбум
Мән һәр шир нәхвөр,
Бумә жәвәр,
Мән һәр гһә нәхвөр.
Өз бриндәрым, то һуфа-һуфа.
Өз бумә һөр мән малә днә хвәр,
Чи та хвәр?
Өз бы ае гөлә һәшнн ным, мән нә
готкә.

Өз бы тәра тем—
То манра һәейн.
Өз бы фәләкәә һәә нәһәтәи,
Бланд фәргин, аһчәә хәтәи.
Өз ае бәләә хләс бум, хәтәи
бәләә днә.
Өз аһәргәма кһәлә,
Бәә Көре һәтә ми днә.
Өз әрә һәләдәма хвә,
Өзе шәнн днә һәлдәма хвә,
Аһәлә мала хвә бәма.
Өз гәрьсым, гәрьсе шәнтәи,
Өз мәрә рәма тәнтәи.
Өз гәрияи Әһәгаза һәә тәлк,
Мән һәднә мәрнәж дөсәри.
Өз гһәйә гәләкәи зәһнәи,
На һәйәә аз бәһнәи.
Өз гөлә бәр бы ро ниным,
Өз гөманә тема,
Тө ми гөманә хнәдә би, гһәи.
Өз гөнәкәр,
Тө гөнәкәр,
Км һәрә дәрбәзәә?
Өз гөнәкәрым
Гөнәкәре һәфә хвәма.
Өз һәрәра хвә һәһт, һәләма тәрә
һәгһәһәрым.
Өз дәрә дәннәжнәи,
Ҙәжнә снә быдә сәр мән.
Өз дәрә тем, то дхәә:
— Мзгәфтә һәйә.
Өз дәрә тем,
Әһи шәһәтә мән дхәә.
Өз дәвә һөр дәрхәтәи,
Кәтәи дәвә һәрчә.

Өз дөңбөкм
Һәр мөһәм,
Димарым гала крама бөкм,
Клама дөңбөкм—
Да тө һара дөңгө мыйи һой
җәмә (жиз).

Өз дөрдө тө дөрман дөңгө,
Чара дөрдө хыо дөрман һөңгө

Өз дөрөң һөрәм,
Өзө зу бөңгөмө,
Зу һөрәм, өзө дөрөңгө бөңгөмө.

Өз дәсте хыо бөңгө сөр эһәр,
Өрөһәңгө һөңгө,
Өһө бөңгө: „Дөһө мыйи һөңгө“.

Өз дөһө хыо һөңгө, һыо, һөрө
гөһө бөңгө...

Өз дөһөһә Өһө,
Өһө дөһө һөһө мыйи.

Өз дөһөһә тө,
Тө дөһө һөһө мыйи

Өз дөһөһә тө,
Тө дөһөһә һөһө

Өз дөһөһә һөһө дөһөһө,
Дөһөһө һөһө һөһө

Өз дөһө һөһө, мыйи һөһө бөңгө,
Һөһө һөһө һөһө һөһө бөңгө.

Өз дөһө, тө дөһөһө.

Өз дөһө дөһөһө һөһө,
Һөһөһө дөһөһө—һөһө.

Өз дөһө—һөһө,
Өһө дөһө—һөһө.

Өз дөһө—дөһө,
Өһө дөһө—дөһө.

Өз дөһө, өз дөһө.

Өз дөһө, өз дөһө,
Өһө дөһө, һөһө һөһө тө һөһө

Өз дөһө: „Һөһө“,
Өһө дөһө: „Һөһө(һө) бөһө“.

Өз дөһө—һөһө,
Өһө дөһө—һөһө.

Өз дөһө—һөһө,
Өһө дөһө (тө дөһө)—Һөһө.

Өз дөһө—һөһө,
Тө дөһө—һөһө.

Өз дөһө—һөһө,
Өһө дөһө—дөһөһө (дөһөһө).

Өз дөһө (дөһө): —Һөһө һөһө,
Өһө дөһө (дөһө): —Һөһө һөһө.

Өз дөһөһө: „Һөһө“
Өһө дөһөһө мыйи: „Һөһө“.

Өз дөһөһө: —Һөһө—һөһө,
Өһө дөһөһө мыйи: —Һөһө—һөһө.

Өз дөһөһө: —Өз һөһө,
Ле һөһө, һөһө һөһө бөһө;
Өз һөһө.

Өз дөһөһө: —Һөһө,
Өһө дөһө: —Һөһө.

Өз дөһөһө:
—Һөһө—һөһө,
Тө дөһөһө:
—Һөһө—һөһө.

Өз дөһөһө:
—Һөһө,
Өһө дөһө:
—Һөһө.

Өз дөһө:
—Аһө, аһө,
Һөһө һөһө,
Көһө у бөһө.

Өз дүйөм: — Бизе саргала,
Өз те, даа куш.

Өз дүйөм: — Бизарста,
То дүйөм: — Бизарста,
Сөгөнандын шайы даа?

Өз дүйөм: — Гезке бина,
Өм маре тана.

Өз дүйөм: — Герма,
Өм дүйө: — Бизма, шорна.

Өз дүйөм:
— Эма,
Өм дүйө:
— Дема.

Өз дүйөм: — Зера,
Өм дүйө: — Бадема.

Өз дүйөм:
— Эте харым ма,
Өм жи дүйө:
— Рахана.

Өз дүйөм:
— Коза,
Өм дүйө:
— Салам.

Өз дүйөм:
— Кара,
То дүйөм:
— Бугра бидоша.

Өз дүйөм:
— Ге зайа,
Өм дүйө:
— Ге чавана?

Өз дүйөм: — Рама,
Өм дүйө: — Спайа.

Өз дүйөм: — Таса һада,
Өм шалбун һалдыа.

Өз дүйөм:
— Нана,
Өм дүйө:
— Кене.

Өз дүйөм һазыра била харым,
Начун, бра һаз шелебим.

Өз дүйөм: „Шамс һазара мун бе,
Йан на, Майнад лага дима.“

Өз дүйөм:
— Шыл.
Өм дүйө:
— Чавал.

Өз дүйөм: — Сагыа,
Өм дүйө: — Дема.

Өз дүйөм,
Грие мун маен,
Ө дь города бим,
Са сондик ми жи бира мун маен.

Өз дүйөм һазырым,
Һана һазым эдет.

Өз дүйөм, лаша мун һаздым.

Өз дүйөм, хаз дүйө.

Өз дүйөм, жи дүйөра.

Өз дүйөм, то мун дүйөм, иди
мада чарана?

Өз дүйөм һазыра шани,
Һазара мун гона.

Өз дүйөм, то дүйөм,
То дүйө, то дүйөм,
Иди бугра мун һазыра.

Өз е бар чавана,
Өз на е турк-һазанама.

Өз, жым, то кий?

Эз агзана дьгарйам,
Тэ ырде даст мын кэти.
Эз агзана дьгарйам (ля тэ
дыгарйам),
Тэ ырде расти мын һати.
Эз агзана тэ дьгарйам,
Мын тэ ырде дити.
Эз жи заңым ов Косьмо чь керейо.
Эз жи гера хва марьям.
Эз жи фэм нахым,
Тэ жи фэм нахи,
Атагышм жи фэм нана.
Эз на дере том,
Ом дэа дьло.
Эз на тэ хлаз бум,
Ле тэ на агзана хва хлаз наби.
Эз на тарга,
Тэ на керга!
Эз на һулабе хавардэдым,
Ом Шана дьсожа.
Эз заңым эзе бьмарьм,
Ле назаңым, эзе к'нжан рожэ
бьмарьм.
Эз зергани сафин қорсьм,
Эз һатына хва берсьм,
Данэда наһино кур
Тэ дьларсьм.
Эз зорна хва нахым, чьм керэ тэ
дысьлыка?
Эз зу дьчым дьэо—шгуйо,
Эз доранг дьчым, дьэо—ахнахо.
Эз зьк хва донным,
Эзе хавата хва комным.
Эз зьке жи дьчым,
Ом дьэо: „Вой пышта мын“.

Эз нашо забьтти, шосйана,
Е дин дьэо:
—Мо һарым, ка тэ чь керейо, на
зачнбу!
Эз на хва Назарэ залце надым.
Эз наке дьбемьм,
Ом дэа дьбена.
Эз калбум, һа бь калбум,
Незани 70—80-е салбум,
һовала нам бэ паргалбум.
Эз харым тэ бьэм сер эго, тн
бьням.
Эз напе каварн шорн дьчым,
Ле тэ к'е шорн дьки?
Эз хала гомонэ бьм,
Не манга Назар сали бьм.
Эз на марьм,
Сер нам нагери.
Эз на марьм, тэ го,
„Брао“, залце жи wastи тэ сьне
бьне.
Эз керэ тэ дьчым,
Тэ жи хверга һати ера.
Эз кер, тэ панер.
Эз керга дьэо:
„бра“, ом дьэома:
„брахро“.
Эз керга фандице дьнэатым,
Ом мырга хравне дьхьэо.
Эз Кернэио кер һатым,
Салмасте зар һатым,
Чьэавьэе бар һатым.
Эз кэтыне орга дэ ковьра,
Дькым нахым дорнаем.

Өз кижиниңга дивыңың:
—Тө брө мени, дээ:
—Тө найара мени.

Өз к'лана заным, донго мэн нээ.

Өз к'ода дачым, том,
Тө шагкве мени, мэн дьпырси?

Өз к'ода харым, басте мэн маңра
дыгара?

Өз ло-ло жи заным, ло-ло жи.

Өз ло рэеям,
Те эйям.

Өз ль ээр у Холлфе ль богдайа.

Өз ль дэп'ата Хало,
Хало дэте гоме мэн.

Өз ль к'о, тө ль к'о?

Өз ль пики,
Тө ль пики,
Дө сарө че
Начын сар болгичи.

Өз лынгани шира чума,
Өн Казар дыги маңра те.

Өз мала та,
Тө мала к'е?

Өз мезене та,
Тө мезене к'е?

Өз мер дьбөжым, шаки стрөе
дыжынаба.

Өз мер, тө мер, к'а к'ийа жь ма
шер?

Өз мэт'те та бьдым,
Тө мэт'те мэн бьда.

Өз мнота а'ге жи ль хэе наным.

Өз могаще циннарама,
Циннар пай мэн нээ.

Өз малани хэе бьлешным,
Дниа г'ора мэн нээ.

Өз марым, тө нөө сар мэн,
Тө мары, өз нөөм сар та.

Өз наза хэлдеда мерым,
Тема мала хэе хастөре к'аре
мерым.

Өз наза та бьндыкым,
Тө жи нөөм мэн бьндыа.

Өз наг'ынкима та,
Те бьг'ынким мэн.

Өз наным хорте цөндьрала,
Бькым аала,
Бэхон мала.

Өз намырам бь ке дорде,
Өзо бьмырам бь ке к'орбе.

Өз намырым глие пера,
Өз дьмырым тэжа пера.

Өз намырым тира тора
(Өз) дьмырым хобара зора (мерга).

Өз на эаки элама, на багзадан
мр'ыама,

Өз жи шөө Иале эама.

Өз на дамандаре бөө тема,
На жи дамандаре тема.

Өз на донбөжым,
Чьма к'лама бөжым.

Өз на кэси тэным мала хэе дьдыме,
На жи мала кэси дьдөм,
Бра р'уне мэн жи магда бьнина
гани ба.

Өз на көрманше бөө тема,

Өз на могаще мала тема.

Өз—на г'о кэс.

Эз на Кашадин нана тана,
Эз найло қадра хана.
Эз ноёним шанака бе аз,
Хорте бе—аз,
Пира динг аркад,
Кана достигал,
Эз нахым, холқ манра таштани
навежа.

Эз нахашна тугде намерда,
Бре чаме аз мун бива.
Эз нахашна шноте, то ман блян
шноте!

Эз нахашим,
Работ шнотим,
Эз не даве то нан дэлом?
Эз найма, то сярн, те пешийа
ман к'ава!

Эз пашна та бидим,
То пашна ман бада.
Эз пашна нахым,
Дабена-шара шанр бива.
Эз пир бум, дале ман—наба.

Эз пирим, пире ани'офи,
Хва дэлим шресофи,
Эз ае даве хва шордэлим,
Давени — Эз софи.
Эз пини оде радэлим, ав пини.

Эз раст дэлим,
То крак фот дэки.
Эз ре раван,
Ре нь мун раван.
Эз ре то дэлим,
То дэлим—болбори шайа.

Эз решим,
То бимаре.

Эз ранге та динберым—тер дэлим,
Эз р'яе гонда ма наведо динберым,
Эз рожа хва хиваш—
Надим рожа р'аш.
Эз р'амим, нахаша тере (тередо),
Эз сева сор нимим,
Эз сева сорим, то ман биди бер
бана хва?

Эз саре хва дорбаз дэлим, то чана
наем!

Эз слярни,
П'яа нахым,
Эз стрне ч'а'еа галемана,
Эз то динберым, брчи дэлим,
Эз то дашенерым, ле йа хва дэлим.

Эз то геле йаз дэлим,
Ле хва д'ае з'аф йаз дэлим,
Эз то з'афтар хворе дэлим,
Эз то нахашим,
Жь то ми хлаз нахым.

Эз то раван,
То ман шайайи.
Эз тере хвардэлим,
То паша хва дэлим ман.
Эз т'ава шанда хашна олендэне.

Эз тер чум, брчи хашим,
Эз тере та надим,
Нагани нахаш тере,
Сантар бива.
Эз тин ре дэлим, манра давени
„Р'ае“.

Эз куз ре дэлим, манра давени
„Куз“.

- Өз у то зобьтин, на кыр,
 Шөзөргө бат, наг зыга кыр.
- Өз у не чана бра у хуш.
- Өз фара зыга мадын дава та.
- Өз коло дубен, кю кане быгъра.
- Өз хубере та талан натан.
- Өз сарибьм, шөгөн дурьм,
 Бриндарьм, бринсурьм.
- Өз кюреньм, аз жанга драпама.
- Өз зыгае замашама,
 Хыга на зыгае ижинема?
- Өз зыгае сөө долбам,
 Тым-тым не берийа мана занарьба.
- Өз хырга куси дыгърым,
 Халцарга муси дыгърым.
- Өз зыгае марьм,
 Ле бе пышым.
- Өз һагыма дуга марьсае та дыман.
- Өз һагыма катыма коло зыга,
 На зыга рунем, на зыга рывьм.
- Өз һагыма марьга дыгъшнем,
 Кане каша та баранбери ман те,
ане ма?
- Өз һоди дичьм, қазьга дыгъшнем мьн,
 Ко зу дичьм, аз дыгъшнем балае.
- Өз һоди дичьм қазьга дыгъшнем мьн,
 Кю зу дичьм аз дыгъшнем қазьгае.
- Өз һаска (бьн) дьза шашьм.
- Өз һоста,
 Тө һоста,
 Ке һамаре ма бьве
 Нава бостан.
- Өз һастифа һаму шывама.
- Өз һафт бьра бьдыма орга зыга
та—бьрассьм.
- Өз һашма,
 Өв дьа мьн дыга.
- Өз һьз дичьм,
 Ле бьшар натан.
- Өз чана бьльм,
 Кона мьн мьнра нае.
- Өз чум, шшссана раша грам бу.
- Өз чум мала апа зыга,
 Апа мьн да даре зыга,
 Ката бьн кылае зыга,
 Сөөа кари нана зыга.
- Өз чум, мьн шьлерк
 Өз ль кю, ам ль кю?
- Өз чум, лорлошман катарьям.
- Өз чум фро фьгьм,
 Чь занбу, азе гойга зьртьм.
- Өз чума Гергоре,
 Хайсатем дьса е баре.
- Өз чума мала шьнаре зыга,
 Сьса мьнасубьм,
 То дьго, мьн руне ван дьзья.
- Өз чума шьһорькь,
 Өз жи чьзени,
 Тө жи чьзени.
- Өз чь боньм дьга фройа,
 Ле шьне лыге мьн тьнга.
- Өз чь дьеем жи гойьрга дыкьсае,
 Гойге дьнра дьрте.
- Өз чь заньм,
 Өз пера ре кьтьм мьна бра,
 Мьн мьзанбу не бьве нона гьра.
- Өз чь зьгал, кьрзан чь зьгал.

- Өз чыда катына тала, даркатыла,
 Өз чыда тора башызым,
 Хо вана хва назмызым!
 Өз чыдам саз мам, өмр орта мын
 у рома дарнакатын.
 Өз чыда зо рома, флан тышт Өсә
 бу.
 Өз шана Наме, Наме (жж) дыйга
 гона ман.
 Өз ш дымозым,
 Тө шван дымозм.
 Өз қорбана рома бойорн ма, буре
 та чуйа.
 Өз қорбана не рома,
 Өм теда дича.
 Өз шана та бурма,
 Паша шана хва.
 Өз ми дыйрсым,
 Өм мын дыйрса.
 Өз ми кбри дымозым—не баво
 ми саз баво хва „бхьдма“.
 (Мерифата ми йа баво зедатьрба).
 Өз ми марн назмым, шакх найн
 хвой димыма.
 Өз ми марн дымем,
 Дард дьла шиди мамина.
 Өз ми марларга тбнома руглики,
 Ду ми глики дьбема.
 Өз ми мышик дымем,
 Шани зонгыл таво стбө пышкыда.
 Өз ми сори ардоньм, хо сад сори
 же кабышан.
 Өз ми сори чалым, е бхьова бер
 ширата.
 Өз шига нь дымем, өм Намшана
 дьла.
 Өзе Адам арда бемьн.
 Өзе бамьрым,
 Те бамьн,
 Те быфери готына ман даркыт.
 Өзе доне ми соре шидым.
 Өзе шана хва цаа бькам,
 Нова хва хас бькам.
 Өзе занна хва бьбьм ахе,
 Тб у кбре мын бь пьездб занн.
 Өзе хале хва боземьм—йане не
 зьрт бен, йан чьст.
 Өзе каналок хо бимьм,
 Нам бостане балонгаз к'ова,
 Туракне сар тургане нафела!
 Өзе мал Кале хва бьдым,
 Тамара та намьм.
 Өзе Өсә бькам, дөм зьке шонда
 бькем.
 Өзе Өсә бькам, өмн тутно кбле
 бькам.
 Өзе Өсә бькам, Пата хваш би, бир
 нам.
 Өзе Өсә бькам, шани өм сар дөла
 хва бькөва.
 Өзе Өсә бькам, шакх та'м дөм та
 нана.
 Өзе Өсә бькам, шани тө карере
 бемж „дөк“.
 Өзе Өсә избет бькам,
 Дөм бре настба.
 Өзе Өсә ль тавым,
 Тб сар лыганн бьрафси.

Өзе өсе лә тәхьм,
Каша Казур та,
Те һәрм ть-о лә малла дөйник.

Өзе өсе сәре та бьым, һәм күчә
дәсте та нән һәмәда.

Өзе өсе сәре та бьым, һәм тә
һәте хәә шәшәк.

Өзе өсе тәхьм, аә һәфт гәрә
дәсте та һәрә.

Өзе өсе тәхьм, һәм тә һәрә
бәһи „чәш, дәә“.

Өзе рунһи һи һәрә, тә (һи)
бьәмә һи дәрә.

Өзе те өсе бьым, гәһиә һәрә
Кәшәре мала тәхьм.

Өзе те өсе рәһиәһьм,
Һәм күчәһи нән дәсте та һәрәһи.

Өзе та тәһә һәк, димәрһиһи.

Өзе та ти бьәмә сәр әһә,
Та ти сәр әһә бьым.

Өзе та өсе бьым, һәр бьим әһә
тәһә һәһә.

Өзе Хәһәһәдә бьәмәһи—бәһиәһи.

Өзе һәһи-һәһи бьәмәһи, һәһә тә һәһи.

Өзе һәрәһи,
һәһиәһи, һәрәһи мала,
Чүһи қәдә сәһә.

Өзе һәһәһи тәхьм,
Дәһәһи та дәрәһи.

Өзе чәһә қәһәһи һәрә һәрәһи
Оһиһә қәһәһи һәрә һәһәһи.

Өзе һи һәһи бьым,
Һәһәһи тә һәрә қәһә һәһә
сәһәһи.

Өзе һәрәһи, һәр—һәһи һәм бьим
Һәрәһи.

Өзе мала хәһәдә,
Шәһәһиәһи гәһи сәр һәһә,
Гәһи — һәһәһи, Мәһәһи—
Кәһәһи һәм әһәһи тәһә.

Өзе һәһәһи дәрә,
Бьимә һәһәһи Гәһи.

Өһи сәһәһиһи,
Тәһәһи.

Өһи һәһәһи,
Мәһәһи.

Өһи һәһәһи—
Тә һәһәһи һәм хәһәһи дәрә.

Өһә, өһә,
Мәһи һә дә гә у һәһә,
Дәһә сәһәһи мала өһә.

Өһә һә өһә,
Дәһәһи дәр гәһәһи.

Өһәһи һә һәһә һәһәһи,
Һәһи һәһи әһи өһә,
Һәһи һәһи әһи өһә.

Өһә һәһәһи бәһәһи гәһәһи,
Бьим һәрәһи гәһәһи,
Та чәһәһи һәм һәһәһи сәр һәһәһи?

Өһәһи һәрәһи һәрәһи.

Өһәһи бьәмәһи,
Өһәһи гәһәһи,
Дәһәһи һәһәһи,
Дәһәһи һәһәһи.

Өһәһи һәһәһи һәһәһи,
Мәһи қәһәһи һәһәһи дәрә һәм,
Кәһи һәһәһи һәһәһи һәм.

Өһәһи бьәмәһи,
һәһәһи қәһәһи һәм хәһәһи дәрә.

Өңгөңө, сарфа дикэ халарай.

Өң эне дурсатан,
Катын чыгуур.

Өң эзене дүм у дозо,
Хобат эношо нах колтозо.

Өң баре дие нагъран.

Өң брчана, дьхо—боро к'ага бькво.

Өң буна дьд, ро ты ма йлат.

Өң буна гуза имар,
Рана аан ле ком дьаа.

Өң бы кэачыка үоб дьльн
Өң бы наске бала дькин.

Өң гора гравни, йарч гравни ма йат.

Өң гараке пай даурано Карьн,
Дауран пай ма нае.

Өң гышк голька даракена.

Өң гышк жи нь халме чебуна,
Хма нь маэака небуна?

Өң гышк к'шкык торпакена.

Өң гышкы бар жи шира дербазьн.

Өң дасто дымьана качун—
Дасте даста чун.

Өң даһ муу геврын дь нае
гостакы рашда.

Өң дьвоң эваде гли дури ма бьк,
Щарока дьн те дь'ава бар дава
ме.

Өң дьльн азе зле
Өң дьса дьба хйлам.

Өң аһазе мьриана.

Өң ями дьльн барбора ге,
Өң дьба дубана к'аре.

Өң жи дарэма бьльн, вобала
йльнман.

Өң жи те зельн,
Тё жи ма зельн.

Өң жы барано дьтарсийн, зипа жи
ма ыр.

Өң жы нае бло-блэйи буна,
Нар йакк к'откйа к'онцани.

Өң иро зэф к'онйак, эваде
кербьна.

Өң иро йена,
Сое т'ёна.

Өң к'ода дьчч, гравни кучька тен.

Өң к'ода нагън мора йена,
Чуна ма бора хер ба.

Өң к'ода нагън, цна ма марано.

Өң мазын бун,
Ма хал бун дьт.

Өң мьраг'эбре һавьн.

Өң назельн: „Тё к'оре к'ейн“,
Өң дьазельн: „Тё харэв к'ейн“.

Өң нагън,
Ле бесорьн.

Өң сар аз-агъракена.

Өң сар агъракена.

Өң сар дьнона, хё дие на сар майа?

Өң сар кэччи-кодакена.

Өң сар тендур-к'он'воена.

Өң сар шилакано кельна.

Өң тер йатан, бьр'чи чун.

Өң тер чун, брчи йатан.

Әм хәр рупен,
Дуз хәвәрды.

Әм хәвәтн, ле ма нәхәр.

Әм хәмеда—
Чйәә блынд хәмеда.

Әм хәвәре рәхе ле бхың,
Бәнчәрәхе хәә гредың.

Әм һәтн ма дәрә шнәә те көхәр,
Әм дхың, һәтн шәрәә дхн дәрә
шәә те хәхың.

Әм һәвәре шәхәәә, брә һәвәдәә.

Әм һәсәәә блың дхәә һәхың.

Әм чүәә зәһәрәә, рәстн нәһәхәәи
һәтн.

Әм чүәә чйә, сәре бәр,
Әм һәтнәә дхың, шәхтә бәр.

Әм чхәә дурн гһәә блн, те бәр
гһәә ма.

Әм чхәә зәф гһәә, шә бә рүә ма
бхәәә.

Әм чхәәә һурнн,
Әмә гһәәә курәхн.

Әм чрә хәә әвдхың, хәсә бәр
рүдхн.

Әм чүәә шәә һәә нәхың буа.

Әм шүрәәәә һәхың.

Әмә бәнчәрәхе хәә һәвәә гредың,
Әмә сәрә һәә блың.

Әмә блһәрхың, кә әрәә чь дхәәә.

Әмә дхәәә хләз блн,
Дхәәә хләз нәә.

Әмә гүрәә нәәә Дүкәә һәә блың.

Әмә сәәә бхәрхың, һәтн нәбу, әмә
хәәә бхәтннн.

Әмә сәр Прә Сәләһәәә (сәләә)
рәстн һәә бә.

Әмә хәвәрдың, гһәә нәә.

Әмә һәрхың брәһәрәәә бхәхәхың.

Әмә һәрхың,
Брә гһә блнннн.

Әмә шәләәәәә.

Әмә гһәрхың,
Һәр хәхтә һн рүәә ма һәә.

Әмә һә тәә,
Нә һәә.

Әмәә-дәәә.

Әмәәә те сәр хәәәә һн зәфә.

Әмәәә дә һәә зәәә бхәәә.

Әмәәә дә у бәәә һәә әһәәәәә те
хәхәәәә.

Әмәәә дә у бәәә зәфәң,
Дә у бәә дхәрхың әһәәә хәә
бхәә бәзәрә бхәрәхың, лә нәхың.

Әмәәә һн те бхәә гәре һәр.

Әмәәә бхәрхың,
Тә һәә һн фәри.

Әмәәәә нәәә,
Нәхәәәәә хәәәә ләә.

Әмәәә, ләхәә к'әәә һәәәәә,
Хәәәә те хәвәрә бхәәәә.

Әмәәә ләхәәәә чү бь гәәәәә.

Әрәәә гәәә-гәәә,
Кәәә нәәә дәәәә һн гәәә.

Өрөз мала маршаба,
Барлени бор ганаба,
Тө ташт орга нанино.

Өвөз риза романо дуре
Хве ера пелас дича.

Өрөзгө гөшө-гөшө,
Наркас нана-на:
«Дөвө мун тарша».

Өрөзмөри—пазан дөрж.

Өрүк-боручо мала оёла беманганян.

Өрүк эе эе кышпа, же пара.

Өрүк эе кыш, эем эе да.

Өсмар арзине,
Гөшөр бө нинан.

Өсөл хататына,
На же хатына.

Өшүк дие нана.

Өшүк эини нь саргин к'ат,
Кырым-макырым же жыл набу.

Өшүк мала—заргана.

Өшүк шарале (шарифе) хве дөвөкө
наз, нава дьтөнчө.

Өшүкө ранд к'өтйө г'өнд,
Хваде назара ч'өва хнойка.

Өшүк дуре мраз.

Өшүк ашүк.

Өшүкө бьне бе, же нана шен
бьхна.

Өш (аа) да сар мун бьгүрд,
Чь йве газ, чь сад газ.

Өшүк дь сөрдөйдөй,
На дь рудөйдөй.

Өшүкө хем р'ийа хар дьда бор
хвадне хва.

Өш эе шену дьна, наслө бьгүрө
(д'гүрө).

Өш агьре пода шичара дьгана,
Хваде пода ма ле хвойна.

Өш агьре тө к'өтйөйдөй, бесн тайа.

Өш агьри мөре хве рудьле-
рудьин.

Өш арзине марн аше мн бьгьере, өш
эрем жн нафалала.

Өш аш бе, саре мн арза, же бөвөр
намы.

Өш бедара хнойе мала на сөрө,
өш на бедара.

Өш бедара сөргөле ч'өлөкө,
Хере же бедара г'өна.

Өш бе д'өф (бе фод) дьг'өф-сэн,
өш кө д'өф хайа.

Өш бөмьна,
Ле на өш бөла.

Өш бөнда на бөндөй,
Ваш сад же номырым,
Сад же на хваш бьн.

Өш бор к'өне к'өтйөйа.

Өш бор фөна хве дьг'өрө.

Өш бөре хве көле мн наг'өбөза.

Өш борхе бор гөла мако.

Өш брө һөврө бөшбун,
Брабьгүрө наһашт.

Өш брө гарана.

Өш буйа бөнуште дөва.

Эм буйа дана бойзахийа,
Эм буйа кызына сар селе.
Эм буйа, чалнак, эм жи ставыр
майа,
Эм буйа цера саре жи.
Эм бы анйа вакыри раста хаа
хатын.
Эм бьына цыр у бонкшт—хааза
нагырын.
Эм бы эмане хва хага гуртыне.
Эм зьра дана,
Хва дьатална.
Эм га на гайа,
Е жы бедаре наха.
Эм газийа ду гора.
Эм гви батава хат.
Эм гви сарбырж бу.
Эм гже та гот, жы гйлла хрестьрбу.
Эм гже та гот,
Мина тире ошцари дале мын сот.
Эм гор' бы горба,
То тыштани ган пай хва нафшт,
Эм гйла бар бина хана.
Эм гйла мидальсойа.
Эм гурга пара мын те тоноба,
Бра лала жыр тедаба.
Эм да балгичарене.
Эм дара аз бере жы нахым, мын
налазына.
Эм дара сие нады сар ман, бра
когда рана.

Эм дара эмиш зэф дьгьра, чьре
ме дадылцан.
Эм дара,
Ле на эм бара.
Эм дас на дасе парне назына.
Эм дасе хана, ко на сина
джилнаба!
Эм даси назына, дьбина гже ине
дарбазба, хазар нады.
Эм даси назына, дьбина гже ине
дарбаз наба, хазар дьда.
Эм данга,
Ле на эм ранга.
Эм дара жына эрак нурыйа, не ава
набуя.
Эм дара,
Ле на эм кара.
Эм дарпа эман пекжеа,
То даро маже же дарпе наын.
Эм дастака фланкэсейа.
Эм дан голани ае дьвазы.
Эм дьса дасе гала дьды.
Эм дитына мын дит, на оле.
Эм дйа хвара жи саг нева.
Эм доне ма ль саре ма дьда.
Эм дост джмыне хва лав нас
наын.
Эм дьвазын стрийа дасе хазре
бьдына дарьстын.
Эм дьвазын шьра пьсманне
дойнын.
(Окже бьвазын).

Ән дүң, дүң, дүң,
Ән шәрме ми дүңшынм.
Ән с бәтпейе,
Ән хәре хәе дәркәтәйе,
Ән арде аз кә ле һайе,
Ән арди аһайе.
Ән арде рухи у шәһе ле һане,
Ле тәра шәр у пәһи һаһарын
быһи.
Ән аһәре мән дити, баран һае.
Ән ми бадаһиһә хәһә дән.
Ән ми бу һа салаһе салаһе!
Ән ми бу сәрбар!
Ән ми һольме һе һеһеһе.
Ән ми дүңдә зәһе хәе,
Һәһә һәһәһәһә.
Ән ми зәһе ро кәре дүңдә аһе .
Ән ми зәһе, ро кәһәһә аһе мән
һуһе аһе.
Ән ми хәһә хәе дәнәре.
Ән ми һәһә һәһәһә хәһә
Һәһәһә.
Ән ми һәһә Әһәһәһәһәһә,
Кәһә һәһәһә һәһә,
Пәһәһә һе һәһә, әһе дүһәһә.
Ән ми һәһә һәһәһәһә—һәһе бә
дүһәһәһә.
Ән ми һәһә кәһә һәһәһә һәһә.
Ән ми һәһә кәһә хәһә һәһәһә
дүһәһә һәһә һәһәһәһә.
Ән ми һәһә һәһә һәһәһә.
Ән ми һәһә һәһә һәһәһә.

Ән ми һәһә һәһә һәһә.
Ән ми һәһә һәһә һәһәһәһә.
Ән ми һәһә һәһә һәһәһә.
Ән ми һәһә һәһә һәһә һәһә.
Ән ми һәһә һәһә һәһә.
Ән ми һәһәһәһә һәһә,
(Һәһә һәһәһәһә).
Ән ми һәһәһә һәһәһә дүһә.
Ән ми һәһәһә һәһәһә дүһә.
Ән ми һәһәһә һәһәһә һәһә.
Ән ми һәһә һәһәһә,
Ән ми һәһә һәһәһә.
Ән ми һәһә һәһә һәһә, һәһәһә һәһә.
Ән һәһә—һәһә,
Һәһәһә—һәһәһә.
Ән һәһә һәһә һәһәһә.
Ән һәһә һәһә һәһә һәһә,
Хәһәһә һәһәһәһә һәһә.
Ән һәһәһә һәһә һәһә—дәһә һәһә һәһә,
Ән һәһәһә һәһәһә һәһә.
Ән һәһәһә һәһә һәһә, һәһәһә һәһә
һәһәһә.
Ән һәһә һәһә һәһәһә һәһә,
Ле дүһәһә һәһәһәһә дүһә.
Ән һәһәһә һәһә һәһә һәһәһәһә.
Ән һәһә һәһәһә дүһә,
Һәһәһә һәһә һәһә.
Ән һәһә дүһәһә дүһә,
Дәһә у һәһә һәһә.
Ән һәһә дүһәһә һәһәһә дүһә,
Дәһә һәһә һәһәһә дүһә у һәһә һәһә.

Ән кім көт, көс даста зно дрем
нағр, ғанаға,
Ән көр не бира жи нәуай,
Ән көле наға дәр,
We не бьмара,
Ән көрө кө сар дға зно көмайт
аға нәрийа, сар мын азақо?
Ән крас көаб дько, дәрле—пашка,
Ән кале көға дәрдыз (жара),
Ән көлем жи жи көлемі
кәбуға,
Ән көр бун, ғастн жан көрө һатын,
Ән көте бун шәле,
Ән көси зно көвер дьдан,
Ән көлфат һайа мара зортар,
Ән күзык мди шәстийа, ән ән жи
рғийа,
Ән лайфә нәге зноба,
Ән ләсма қардашйа,
Ән лә кү, мала дәште лә кү?
Ән лә мын бубо көле дәрнәхун,
Ән майа у зько жи,
Ән мал аға ба, ән қәз һарға,
Ән мал на мала, шәкн мован нәчүн
у көен,
Ән мал на мала, шәкн мөзүн те
гүнаға,
Ән мал на мала, шәкн қәрбан лә
дәрнәһаға,
Ән мал ғраа бьлаа, шәкн мөзән
нәчәе,

Ән мала зар! теда гүнаға, ғрааға,
Ән мала зар! теда һана, ән мал
шәна,
Ән мала зно,
Ән мала зно,
Ән малаға бөвайа,
Ән манете көрә дүһана,
Ән машәйә, ғәзм һәму оғра
дшәһәтә-
Ән мара не лә көр қәрбана тәва-
Ән мари на марийа, ғар же һәз
нәкүн, же көмарын,
Ән марне ағьла жи һәйә—һәушә
шәртәһәкә,
Ән марне мын дегәна, қәнжә же
нәс,
Ән марикә бәршәләйә,
Ән марикә дүзәләлә,
Ән марикә зько зно дүһәрнә,
Ән марикә көләшк рәзәнә,
Ән марикә бәсанә, шәкн нәһшәтйә
ғраанә зно лә бәһәра-
Ән марикә бәсанә, бәкшәте мәрйә
нәтхә мәрйә дьә,
Ән марикә бәсанә, красә көлфәтә
зно жи дьдәзә,
Ән марикә бәсанә, мурйә дәрле
дькә,
Ән марикә бәсанә, һәза чәмьл дьә,
Ән марикә лә глә мәрйә рә
дьә,

- Әм меркн гәзе дәвәмә орға
 ғдйә.
- Әм меркн хузәрә.
- Әм меркн Кәрани Кәрһийә.
- Әм марья зһәйә нәфсә хәә минә.
- Әм маһә керн мән нәә, чә ләһәмә
 әз пәрс бәһәм!
- Әм маһә нә ләһәмә, бра нә бе, нә
 һарә.
- Әм маһә чу, керн мән нәһәт, идә
 әз бәсә һе маһә нәһәм.
- Әм мәрә зһәнә нәдә мән,
 бра һазәр сәп әһәрә.
- Әм мәрә тә һе дәһәрсәһән, мән
 кбшт.
- Әм минә әвә бән әздәһә.
- Әм минә һәрә срсүмә.
- Әм минә сә дһәә ләдһә.
- Әм му һәә забәһидә дһәргә.
- Әм һәә сәр һн, нә бабаһи һе
 дәрәһә.
- Әм һәһәә тә ғәһәкә.
- Әм һәнә бе һәрә дһәкә,
 Лә һәлә һн бар һидә һәһә.
- Әм һә (һә) әһә, һәдә һн (һә) әһә.
- Әм һә һнә дәәә тәһә, тә һәһә
 дәһәмә?
- Әм һә е дәһәһә, һә е гһәләһә.
- Әм һә һә әһ, әһәһә һн һе
 һәдә һәә.
- Әм һә һәә әһдә шһәһәһә,
 һә һн гәә шһәә шһәһәһә.
- Әм һәнә сәә һәә бар һәһәһәһә
 дәһә.
- Әм һәә рә дһә.
- Әм һәә һәә сәр һәһәһә дһә.
- Әм һәә һәә һәә дәһә һәһәһә
 һү һәә.
- Әм һәә һәә һәә һәә һәһәһә
 дәрдһә.
- Әм һәһәкә һәһәһә, һәә һн бән
 һәдә һәә.
- Әм һәһәкә сә һн дһәһәһә.
- Әм һәһә һәә һәһә.
- Әм һәә, һәә һәә һәә,
 һәә һә, һә һәә һәә һәә
 дәрһәһә.
- Әм һәәдә һәһә дһә.
- Әм һәәһә һәәһә,
 һәһә һәһә һәһәһә.
- Әм һәһә һәә һәә.
- Әм һәә һәә һәә һәә дһәдә, әз
 һә һә.
- Әм һәә һәә һәә һәә әз
 һәһә.

Ән ұраны бе, чырае йалды бйларн
мын назикн.

Ән рома еңде мн гер назикн.

Ән рувельон бун.

Ән рге гбндонна.

Ән рҗнда—нарн ргсти чуре
бенадар нае.

Ән рьсде тада, дыба е кодеда небо
рьсде та.

Ән саге дыле хвайе.

Ән салдык бозирате, е назикн
бяз генерат.

Ән саке хнадейе.

Ән сар һазда кәме зере.

Ән саре морийа зәа-зәа көр дыкә.

Ән саре манда буйа мори.

Ән саре шкратә һаннаде.

Ән сарн бе чәлхарын.

Ән саробын һазар чу.

Ән стрийа тәийа морьа дәрдыкә.

Ән стунә дыле шийа.

Ән стунә нае малейа.

Ән стунәна голыз зәрҗина.

Ән там тамә,

Ле на ән дызҗейә.

Ән та сәр стрийарта кәшдыкә.

Ән тангасйа мән дит,

Та быдыга, тәе бәрзәйәйм.

Ән тәле мән хәа дитийа,

Бәште та дитийа,

Бәшер накум нахмаше мән рҗае.

Ән тәра хәа машарта ән бернаде.

Ән тәтәле шйарайә.

Ән то мән һайә—нае ганьл дәр
щәл.

Ән то мән һайә—нае щәл дәр
ганьл.

Ән то чәлфат һайә—дәр дыда
дәсте мерә хәа, дыле „дә мәнә“.

Ән тәште хә цовата та дәрә, дәр
назикн.

Ән тәтәле дәҗистаньл.

Ән тәс, ән фәриә,
Чәа радьлн (радьлн) рудьлн,
Дәса йәк.

Ән тәсә, на ән һамана.

Ән тәшә на дәрҗәсә,
(Зәме на зәме).

Ән тәшәйә мәнә шийә.

Ән фланкәсәрта буйа бәлҗи у
борҗат.

Ән хәа зәме хәа чәдыкә.

Ән хәа нае шәе думәк.

Ән хәа нае шәе шәе.

Ән һе һәк дәрә хәа тәһана.

Ән һеә у тәәә сәрә хәа чунә.

Ән һәәәлә паркә һәәәрә.

Ән һәәәлә рҗәкә мәнә хәәәә,
На һәәәлә рҗәкә рәәә.

Ән һәәәлә хәәәәрәйә,
На һәәәлә хәәәәәә.

Ән һәәә сәр Кафт Кәйштарә нае
хәәә.

Эм бардым эле ми көл хына,
Эм һәм зам барро бэна энарота,
Эм һадлан контомалан,
Эм һану мода ми дэмма,
Эм һаһша,
(Ле) һа эи ронша,
— Эм чыла!
— Ерина һаһея,
Эм нь бенаһша дхана!
Эм нь дхна, бе рума хыде дна,
Эм нь һаһаһи дхди бн пьһанга
 ман!
Эм нь һари зһа һаһея, һаһи һари
 щһаһте ми бе!
Эм нь һарһи рһһаһаһа,
Эм нь һалаһа, һһе та дхһа,
Эм нь һаһа бе һыһея!
Эм нь һаһа һуһһеһа зһа таһа!
Эм нь та һһаһа рһа һаһея!
Эм нь һаһа,
Һаһи һаһи һаһаһа,
Эм һаһ һаһа, һа һаһи һа
 һаһаһа,
Эм һаһаһа һаһа һаһа һаһа,
Эм һа, эи һаһаһа—Һаһа,
Эм һаһаһа һаһаһа дхһа сһ, дхһа
 сһ дхһаһаһа,
Эм һаһаһа та һа һаһи һа,
Эм һаһаһа аз һаһа,
Һаһа дхһа һаһа һаһа,
Эм һаһаһа һа дхһа,
Те дх һаһа һаһа.

Эм һаһаһа һаһа һаһаһа,
Эм һа һаһаһа,
Һа дхһа һа һаһаһа,
Эм һаһа аз һаһа дхһаһа,
Те рһа һаһа,
Эм һаһа те рһа дхһа,
Эз һаһа дхһаһа,
Эм һаһа һаһа дхһаһа,
Эм һаһаһа һаһа та те, һаһа һи
 Һаһаһа,
Эм һаһаһа һаһа һаһаһа һаһаһа,
Һаһа һаһа һаһаһа,
Эм һаһа һаһаһа һаһа,
Эм һа һаһа һаһа һаһа,
Эм һаһа һаһаһаһа,
Эм һаһаһа, һа дхһа һа һаһа дхһа,
Эм һаһа һаһа, һаһи һаһаһаһа һи,
Дхһа һаһаһа һаһа һаһаһа, һа
 Һаһаһа һаһа,
Эм һаһаһа һаһа һаһа,
Эм һаһаһа һаһаһа һа,
Эм һаһа һаһа һаһаһаһа һа
 Һаһаһа,
Эм һаһа,
Һаһа һа эи һаһа,
Эм һаһа һаһа һаһа,
Һа һа һаһа һаһа һаһа—һа
 Һаһаһаһа,
Эм аз һаһаһа һа дхһаһа,
Мһа һаһаһа дх дх,
Эмһа һаһа һаһа һаһа һаһа,
Эмһа һаһаһа һаһа һаһа.

Әманә буна мина кари пазе бе
сарм.

Әманә буна мина кари пазе бе
шам.

Әманә гышқа жы бағанна.

Әманә дәве һаа далесым.

Әманә ма куна һаа тер кабун.

Әманә кучьке һазы.

Әманә лыг иа һылдаба.

Әманә рәстн һазвезым,
Лама аз һаһа һазьрым.

Әманә рәжа рәжда парне көле
җәе хварына

Әманә хва шалышандыңа.

Әһе асыле ми һайе,
Баһте ми һидьа,
Җидала ми һаһаһте бер халҗе.

Әһе баһте ми һайе,
Асыле ми һам,
Җидала ми бер халҗе дьаһте.

Әһе гаде һәсира хва һлҗышанд.

Әһе гапа реми рҗа дегарандына.

Әһе дьҗрынна, һана һаһапа.

Әһе дьа қарҗа-қар, жо һазьрсе,
Әһе дөһге хва һаһа, мина мьҗре
паға һедьа.

Әһе дьлаһи һа, Кафт дьла әж
Кобанд.

Әһе өз анһма сар рҗе.

Әһе кө гәле дьаһваза, стрҗаһе жи
ләһма бьаһваза.

Әһе кө һестьр дьһаһина, дарһйәе
хва бьһнд дьа.

Әһе кө сәнҗһна дьҗана,
Сәнҗн члҗе мән дьҗаһа.

Әһе һаа шәҗара хва мьҗриһа.

Әһе рәст дьбена,
Струе жи һана.

Әһе рҗа хва дьҗаһа дьһе.

Әһе сарна пьҗһнар,
Ма саре дьһ.

Әһе хере дьаһваза—
Хер те пәһһа ми.

Әһе һан дөһлатһа,
Һаһа, дьҗан г. а хва дьҗаһа,
Фланҗас жи чәһр дәрбаз дьҗа.

Әһе шәһәле һаһа, шәһе сәнҗета тә
һаһһһһһһһ

Әһе шәҗара хва пәһһа.

Әһе һағанә хва һаһабһна,
Җәбе хва һаһабһна.

Әһе ми һе бьҗыһһна,
Һе бьҗыһһна.

Әһе дөһһһһ (дө шһһа дьҗһһһ).

Әһе дьҗһһ,
Мара дьҗһһ—дьҗаһаһа.

Әһе аһри гәр һаһа.

Әһе әре хва ретҗаһа,
Кәһаһа хва дьһе бе, һуһа.

Әһе һае хва фланҗесе (ми) анһһа.

Әһе бәлҗе һорм дьһи бьһ саре
фланҗесе.

Әһе бьһ пь фланҗесе тәһг мьҗриһа.

Әһе бь дьҗһ хва брһһа хва сәнҗа
кьр.

Өми гала эман шира дит,
Ла нәшәкәрнә.
Өми гәтһай!
— Кәм,
Та гәтһай:
— Гәм.
Өми гәһе шәдә „бәһә“ кәр.
Өми дәп орға дәпә снора һәлдә.
Өми дәп (һәму) қәләдә рутһарһә.
Өми дәпә дәмә фәһәндһә.
Өми дәпә гәр гәдә.
Өми дәпә турә һәндә кәрһә.
Өми дәпә зһә мала зһә хрәкәр.
Өми дәпә зһә хуна фәһәһәдә
шушт.
Өми дәрәһәкә бәс кәр, гәрһи зһә
һәдә гәһәбу.
Өми дәмәсә бәрә чәкәрһә, чәһ
дәрһәһәһ.
Өми бәс кәр, қәлә дәрһәһә дәрһә
кәр.
Өми әһдә, әһдә, лә һәһәһә кәдәрә
әһдә.
Өми әһдәрә зһә дә һәһә.
Өми һә Вәрһән Вәрһәнә, һәһәһә
әһһән Вәрһәнә.
Өми зһүдә сәнд шәрһәһәһә.
Өми һәләһәһәһә.
Өми һәһәһәһә.
Өми һәһәһәһәһә һә кәр, һә
хрәһә һә кәр.
Өми һәһәһәһәһә һәһәһә һәһә зһә.

Өми һәһә һәһә һәһә бәрһәһә.
Өми һәһә сәһәһә һәһә һәһә һәһәһә,
Өми һәһәһә һәһәһә.
Өми сәһә һәһәһә һәһәһә һәһә дәһә.
Өми сәһә һәһәһә дәмә һәһәһә.
Өми сәһә зһә һәһәһә һәһә.
Өми гәһә һәһә һәһә һәһә, лә һәһә
һәһәһә, һәһә һәһәһәһә.
Өми гәһә һәһә һәһәһә, сәһәһәһәһә
лә һәһәһәһә.
Өми гәһә һәһәһә һәһә һәһә.
Өми фәһәһә һәһәһә һәһә зһә һәһә
хрәһә һәһә.
Өми фәһәһәһә дә һәһәһәһәһә.
Өми һә һәһәһә зһә һәһә һәһәһәһә,
һәһә һәһә һәһә, та һәһәһәһә.
Өми һәһә һәһә, һәһә һәһә чә һә
дәһә.
Өми һәһәһә һәһәһә зһә һәһәһә, һә
дәһә һәһәһә.
— Мәһә һәһәһә.
Өми һәһәһәһәһә, һәһә һәһәһәһәһә.
Өми һәһәһә һәһәһәһә дәһәһә.
Өми һәһәһә һәһәһә, лә һәһәһә һәһә
әһәһәһә.
Өми һәһәһә һәһәһә, һәһәһә дәмә һәһә
һәһәһә.
Өми һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Өми һәһәһә һәһәһә һәһәһә.
Өми һәһәһә һәһәһә һәһәһә.

- Өнладе зыно-мохьно хьне.
- Өнладе марийа һаво, мала марийа
һайа.
- Өнладе марийа чьде хьроо
ба(к)кыр бо) марийа нахаво.
- Өнладе хас баво дурва дано нас.
- Өнладе храв марала дьне де у
бааво.
- Өбавоге нани шного.
- Өбура кучка һайа, йа ви тоно.
- Өвд нь хва газк, марин бе газк.
- Өвдонк хваде дае,
Перо бьзын гавоо,
Кин богаве тышт жо нас.
- Өвкит у мархаси на к'ане бар дае
кычкано.
- Өвоб нь ден четьре.
- Өвоб мьн йлда нь бо өваба.
- Өвот һата йлдане,
Хорц жи һата йлдане.
- Өвот вохта те йлдане,
Шарн жи те йлдане.
- Өвотге бав у бакира бары
хвашьрын нь йожира.
- Өвот те дур тен,
Е мьн позин тен.
- Өвот халде бар ййа тен,
Өвот мьн жи ч'алле г.о тен.
- Өвот халде номала тен,
Өвот мьн бар те мьн дартен.
- Өвот халде р'е тен,
Өвот мьн нава г. дартен.
- Өзото шкере нь шкере те
кхостым.
- Өзот дькере,
Богав (гомьри) намьре.
- Өзот мала бе наз набо,
Баво (д'ендер) бе газ набо.
- Өзот мала к'оре мавно.
- Өзот ман гарйан,
Өрда мьн дит.
- Өзот мане (мане) хроб т'ощер че
набо.
- Өзот мане хва к'ара (мане хва
к'ара).
- Өзот мане шрын м'ор эм бьн бар бе
дартинк'.
- Өзот мани дур,
Өрди-гур.
- Өзот мане лодлод,
Соро, торт'от.
- Өзот пеннр хвой дька,
Мер жи мане.
- Өзот мере (мерайн) фрайе.
- Өзот мере һаслькери тораде р'анд хвой
д'ане.
- Өзот өйбе эдшере,
Тан т'ане эдшере.
- Өзот у а'ре ви нава эшарг'ине.
- Өзот дае-двер'о нао хане.
- Өзот өйбе д'ере,
Ч'ан кор б'ига с'ере.
- Өзот мала малада д'инке.
- Өзот мере бар мере бежо.

Ўйба марийа марийага нэо эване.

Ўйба мэн нада руге мэн.

Ўйба марийа, марийа по бййаса,
Марийони тонокара.

Ўйба эмарыно дээнн, наеана.

Ўйба лавале хва дэени,
Ўйба хва наеана!

Ўйба һэе жж һэе.

Ўйда бе сэрбач,
Мана малона бе мезан.

Ўйдада эмарын эф те эмарыно.

Ўйда—бе қида,
Кя нэхва
Хвош сэйда.

Ўйи (гэни) зу гьёшт ым черианбе.

Ўйната мер баста хва бернада.

Ўйната ин айната,
Ина жж нэа.

Ўйната гонд, бра баран мэн бька.

Ўйно һалда, айба хва бьина.

Ўйно айбашера.

Ўйно жж һофт жонгйаа эедатра.

Ўйно жж,
Вайно жж,
Дяса жж.

Ўйшана—оь (ля) хва шька.

Ўйба вала дэнт ми те.

Ўйба вала дарсата пешийа те,
Шоабле те ля һао нэо.

Ўйжым сахам севани,
Вара рунн бь димани,

Хабар бьда бь һээнн,
Һаиқас бьхва, нэ то дээнн.

Ўйно мардана,
Га у голык гав бардана,
Ўй мана, ин хабардана.

Ўйи жж Вали на дэстара.

Ўйи чу, Вали һат.

Ўйи чу,
Вали һат!

Ўйи ага наеоман,
Шара кноде бекман.

Ўйи ката гона,
Куньжэ жж ката гона.

Ўйи мере дам-дана,
Ўймер мере һэр дана.

Ўйи мере һардана,
Вали мере дам-дана.

Ўйно бра сарканкаа,
Бра қэ гани ин ми гав гөнабе.

Ўйно кочрийа,
Кало (Масто) ми руй барди
бардайн.

Ўйно смелбоша,
Тотка ледька, чаргошо,
Гун дэжэра, нафрошо.

Ўйно Томо дон дэуно,
Ўйхво Шено сонд дэуно.

Ўйбар мазьно,
Мьшжи бьчуха,
Пе дьса зоре дьде.

Ўйале марька рашка дьейо.

Ўйале перо
Нэьно бьно.

Ымалы та—пешпайа та.
 Ымале фланкесе напана.
 Ымале храб ченгыл,
 Мыржа горга ренгыл.
 Ымале храб гбрезде жи насаньжы.
 Ымале храб че назын,
 Мырже мазала ренгыл.
 Ымаре Раматан,
 Га, голык дарад,
 Эм ма, ан забардан.
 Ымо сикте эже дьлбрина
 Ага тьра не пара дорина.
 Ымьра пьра,
 Божне—феофра.
 Ымьре де пешкешим аиладено.
 Ымьре дией нан у ае.
 Ымьре дреж белайа.
 Ымьре дреж дьльжикжи хор мрза.
 Ымьре дреж дьльжикжы мрза.
 Ымьре дреж лее,
 Наму тьшт те дитяне.
 Ымьре дьза ром дьмака.
 Ымьре дне мортн—мангайа.
 Ымьре исан таратуя,
 Чунти ганк мойа,
 Мазнайа—гак.
 Ымьре лаглаге бь лаг-лаг бьбьорн.
 Ымьре лаглаге чорчорч чуйа.
 Ымьре лаглаге чу чогочоге.
 (чогочоге, чогочоге, чогочоге).
 Ымьре ма хлар, лаше мыр.

Ымьре мати ая.
 Ымьре мотыйа эеде дьрбез дье.
 Ымьре марыйа кресе зарейд,
 Норгас нагамьсо.
 Ымьре марьа бер чьгае марьа не.
 Ымьре мыл мина калангтар
 дьрбьбьт.
 Ымьре тьйра Сильяр мьрийа.
 Ымьре фланкесе кьмьре тьйра
 Сильяр.
 Ымьре хайнан (хайна) кьрта.
 Ымьре эводи мари бе осур нава.
 Ымьре йану тьшти кьлша.
 Ымьре шване нагмаш,
 Хьтарьна жана эваща.
 Ымьре фомсыйа кьна.
 Ымьре чьрдане чу чьге-чьге.
 Ымьре не пьчуха,
 Эмаке не кьна.
 Ымьрекьрип не жь лабуна дьлейа.
 Ынйа марьа чь неисбо,
 Марьае бьэма.
 Ыншча мыл цетайа,
 Эми бьшечана,
 Эм мыл дьмака.
 Ырд дьйке гьшкена,
 Эл дьйке марьана.
 Ырд дьйана, сар кьблика дьсакьжы.
 Ырд эмане дьтерган
 Ырде дьст мын кьати.
 Ырд кьлбайа.

Ўрд к'ура,
Ўзман дуря.

Ўрд марийа грана.

Ўрд у азман ле дына газн.

Ўрд у азман робуп нана.

Ўрда быгарн,
Ўзмена быгарн,
Яка нота мн набинн.

Ўрда аек до хваде мн хана.

Ўрда дем хэдеки мн хайа,
Ўрда аекей—до хэде мн хана.

Ўрда дрон—
Ле д'гаре ма'ре тен,
Мари пайа нана пеш.

Ўрда а ле д'сааньм,
То ле носэаня.

Ўрда ко мазн ле хана, чук чь
пшоена?

Ўрда ко алм-марифат хайа, дини
чь пешайа?

Ўрда ко шарг—д'г'м се хана, ма
ман дара б'рава.

Ўрда назойдн,
Марийа д'зайдн.

Ўрда марн г'на ле те.

Ўрда мн маба, эв г'но дарк'во.

Ўрда хваде т'на фланкас ле
быгаря?

Ўрда бь сре, бь дор т'на ль хаз
д'ан.

Ўрда бе к'лош марн нана бедаре.

Ўрда бар п'рте зала зонагаря.

Ўрда зала д'нте мн к'аша.

Ўрда зала з'ф дына р'аде-р'ад.

Ўрда зала р'аде-р'ада мейа, данг
ле те.

Ўрда зала соре и'робени дешинн.

Ўрда зала чу бар п'рте, гаре бе
барк'р'ане.

Ўрда мазн д'нте мазн ле д'рте.

Ўрда хата барк'р'ане гареке р'е
кава.

Ўрда ч'р'еси бе барк'р'ане,
Д'кса мн бе залак'р'ане.

Ўрда ч'р'еси залаба
мн р'омаке бе барк'р'ане.

Ўрда, и'ш'аме, хваде ле хат
к'араме,

Д'лда нана к'асаре.

Ўрда, и'ш'аме,
Хваде пера к'р'ийа к'араме,
Д'лда неминн т'о хана.

Ўрда бедареда зала д'ва.

Ўрда д'ште м'лгаря,
Эз эре г'онак'арм?

Ўрда кь барк'р'ан, йан мн р'екава,
Ян м'лгаря.

Ўрда нап'ри,
Ўрбачи д'г'рин.

Ўрда нап'ри,
Ўрбачи д'ч'г'рит.

Ўрда р'е дарк'во,
Р'е зала д'ва.

Ўрда х'ре д'ба,
Маря шарпазе д'ва.

Ўрда хата бар п'ртосе,
Гаре п'ртосе барч'м.

Ўраба чу дара,
Нарге ани паз,
На ани, ўраба эва дара.

Ўраба шэрма затос орге табу.

Ўраба шхаст, бостас зафбин,

Ўрабачи нина,
Ўраба рѝа эва назана.

Ўраз в тоза
Бар вакъшанди бар назо
Кас кѝбарне ночуйа пеш.

Ўрфа аз майдане ани алтѝа.

Ўруса, эана брѝийа.

Ўсил-асас марли пѝрпас,
На дѝба товар на дѝба дѝс.

Ўсил-асас
На дѝва кѝланди (кѝранди), не
дѝва дѝс.

Ўсил асасе фланкѝсе набо.

Ўсил кучѝкѝра жи лѝзма.

Ўсил ну—асил ну.

Ўсила бѝлѝрса,
Бе асла бѝлѝрса.

Ўсила дара кѝеда кѝзма.

Ўсила зар бефѝм назо.

Ўсила кѝаба жи дѝлѝрѝм.

Ўсила кѝеда бефѝм назо.

Ўсила марѝа бѝда назо.

Ўсила марѝийа гѝра серида пѝаба.

Ўсила мѝлѝа гѝра барѝ сар
мѝлѝване.

Ўсила най асас, нае рѝеза марѝийа.

Ўсила фланкѝсе минѝни нана
серѝийа.

Ўсила хас хам назо.

Ўсилзада аз вѝ горк,
Бе асил нѝла марѝани сто марк,
Бе тагѝлѝфѝарѝи
Дѝчѝл марѝана жѝрк.

Ўсилзада шѝрѝаѝаѝа.

Ўсилзада шѝлѝла че дѝла,
Нарѝнзада—краѝ дѝла.

Ўшѝре—гѝрѝар шѝра.

Ўшѝла эва эѝла.

Ўшѝл наѝа маѝшл.

Ўшѝл гѝрѝа—фѝлан пѝй те.

Ўшѝл кѝ те марѝийа нѝлѝрса.

Ўшѝла кѝ лѝл, наѝа маѝшѝла.

Ўшѝл сар ѝшѝла те.

Ўшѝл те—маѝшѝла наѝа.

Ўшѝла шѝма наѝа марѝийа.

Ўшѝла бѝано бе, дѝча кѝ шѝкѝдѝрѝа
шѝни дѝлѝр

Ўшѝла бѝано (кѝ) те, дѝчо нана
шѝни (шѝни) дѝлѝрѝр

Ўшѝла бѝано те, дѝчо нана шѝан
(шѝан) дѝлѝрѝр

Йан пѝшта те дѝлѝра, дѝчо наѝани
шѝан дѝлѝрѝр

Ўшѝла гѝлѝа те—
Пѝрсе маѝкам тѝне гѝтѝне.

Ўшѝла марѝа те,
Гѝлаѝа эва-эва аѝр дѝва.

Ъцало нери те, нана шени дѣво,
 Ъцало се те, дѣчо кѣяа изгофта
 дѣборѣнина,
 Ъцало се те, дѣчо бер дѣро
 изгофта дѣвоа,
 Ъцалени зер браки бехер четѣра,
 Ъваротне тѣшт пѣшѣ нѣчо,
 Ъмади ѣни мѣа,
 ѣнѣръне берѣвоа,
 Ъхта—ѣшт пѣше сѣа,
 Ъжѣнда жуѣаа гѣр дѣвоа,
 Ъѣл дѣшрѣнѣво, пѣше дѣсто
 бѣа,
 Ъѣл жѣ мѣра, пѣше жѣ пѣзнамѣра,
 Ъѣлн дѣр у шѣнѣро зѣрѣа
 бѣжѣво, пѣше зѣвѣра,
 Ъѣр гѣрѣни,
 Дѣаа зѣрѣ жѣо-жѣо рѣѣск,
 Ъѣр дѣборѣнѣн, ле набѣра,
 Ъѣр жѣа жѣа ѣнѣани мѣ дѣдѣн,
 зѣвѣтан ѣат,
 Ъѣр ѣнѣн берѣно бѣрѣжѣн,
 Ъѣр сорбу, ѣхта жорбу.

Ъѣр жѣа рѣшѣ, дѣса ѣнѣро
 рѣе рѣе бѣѣра,
 Ъѣре гѣра—гѣр (гѣра-гѣр) берѣн
 жѣ (ле) нѣа,
 Ъѣре гѣн пѣра сѣн ѣа,
 Ъѣре жѣр-жѣр берѣн жѣ нѣа,
 Ъѣре жѣ дѣа,
 На а берѣнѣа,
 Ъѣре жѣ дѣтѣ,
 Оѣ бѣвор нѣжѣн, берѣн жѣ (ле) бѣ,
 Ъѣре ѣсѣне берѣно,
 Жѣрѣ жѣзѣна жѣтѣна,
 Ъѣре рѣш берѣно,
 Ъѣре сѣн зѣвѣтан,
 Ъѣре рѣш бѣаѣро,
 Ъѣре сѣн зѣвѣтан,
 Ъѣре рѣш—тѣѣрѣн дѣѣра,
 Ъѣре рѣш—берѣн дѣѣра,
 Ъѣре сѣн бѣрѣфа,
 Ъѣре сѣн зѣвѣтан,
 Ъѣре ѣшѣн тѣѣрѣно,
 Ъѣрѣно, жѣрѣ рѣнѣжѣн,
 Бѣре тѣжѣа гѣѣр-гѣѣо.

Ж

Жѣна гѣѣа ѣану жѣа,
 Жѣна жѣжѣа гѣанѣ, ѣнѣа жѣлѣѣ
 бѣамѣрѣ,
 Жѣна жѣжѣа жѣглѣнн сѣдѣѣа гѣлѣ,
 Жѣна жѣ гѣлѣ жѣа жѣ гѣлѣ.

Жѣ жѣгѣр, ѣнѣа жѣлѣнѣо жѣр сѣлѣ
 жѣ жѣо-жѣо бѣѣѣѣ,
 Жѣ рѣшѣм,
 Тѣ алѣм,
 Жѣ рѣшѣао,
 Тѣ алѣао.

Жер дьһөрүм—руйа,
Жер дьһөрүм—сибеля.

Жекат,
Па (пай) кат.

Же кат—пекат.

Жер (жара) рудьһейи, жор (жара)
хабар (хабар) мода.

Жара готыи „Күгэ“.
Өн жи айната хва чҕае гөррө
тина.

Жара наамаа гөһө грантыр.

Жара рудьһии,
Жор хабар мода,
Жара рудьһии,
Жер хабар мода.

Жара рунки,
Жара жи ши тһина.

Жара рунки, жара газм тань.

Жара рунки, жара жара ши бьдһи
та.

Жара ши гһина рунки,
Жара жи ши надыи ман.

Жамаруна дасте звезда чедьһии,
дыаен;
— Дасте ма шашьти, дасте та
нашашьти.

Жанга дьл дьһе ру.

Жар (бь) хатыр нае жьһири
(жьһири).

Жар (жь) жара нача.

Жар жара нача,
Темже жара бе жар набыи.

Жара жар дьл дьһе жар бь жер,
Тә Насжи ле нажи саредер.

Жара жара баранни мьсрала,
Бьди дасте марне ецлала,
how zero шьһара, дьһи гәеи
каала-

Жара жара баранни,
Газм гуте шьһарки,
Дьһе гөһе жьһири бьдһии.

Жара жара (жь) жара нача.

Жара жара,
Найара жара.

Жара жара хадара,
Мина тьра жьһара,
Мина брине гөһө хадара.

Жара гредә
Жь гредә нача.

Жьһе сәре хва дь пьрһа хва дьдә.
дыае: „чь жьһе“.

Жьһи жьһа жара,
Жьһи жьһа жьһа.

Жьһи бь дьһири гьһа.

Жор дьһөрүм брүбьһангьи,
Жер дьһөрүм рьһа.

Жор жьһири,
Анаж нагәеи.

Жор рудьһии, жор хабар мода,
Жер рудьһии, жор хабар мода,
Гран рунки, гран гәеи.

Жорда баран дьһара,
Керсеи бале жьһири дьһири.

Жьһири панщжа хва бь щане чьһири
хва дьһири,
Дьһе: „на чьһе жьһе“.

Жьһири сәре хва жь гәеи хва
дарнаеи,
Ната жьһеи аеи.

Жы ша гөр ичээрсе,
Жы ша нармак батырса.
Жы агар эраар те, перга наркым,
Жы базара эма ар бибни,
Буна таза бар ма тини.
Жы баране разем,
Тайрине тар маңда гарт.
Жы бедаре рэнга
Ната хата чала.
Жы бе каси мрое ма наррга дыбо:
„Косо“.
Жы бар калфыке начум бар гыфине,
Ида те чэ дитыо?
Жы бар шырине ам чуре бар
мыжбе (мыжбе).
— Жы барфе у баране киман
кышаш?
— Барф сармайа.
— Баран болура не те Насме гала
таша.
Жы барге эгин баран че нава.
Жы барыке не кма зеда дрем
нава.
Жы баро шалбыне ах һад,
Аза баро хем нава.
Жы ба мыл магрн,
Быгрн бо хотан.
Жы ба мы быри бы сыр у аман хва
даке коштык, аз дама бардан.
Жы бона чакени
Дылабаныл чыбайем.
Жы бостан ах дыча,
Дале бостанин даша,

Дале ахо назив,
Дале бостанин даша.
Жы бруске алаш пешдт те.
Жы ар багдале аз ма те разма,
Жы ар мала кмаде те разма,
Жы хара Ката мала кмаде дест сер
дестара койо.
Жы ге гой дыгдыма ман?
Жы готыне—
— Нында кырыне рйа салайа.
Жы готыне Ката кырыне—рйа панзда
сатана.
Жы гала табылате
Нар кене бинак жо те.
Жы гора брчнтар (брчнтыра)
Жы магра тазитыр (тазитыра).
Жы даре дыча Казар шаа.
Жы до у баша дыгавыл Казар ама.
Жы деле тыран—шамыре гйрех?
Жы деле тйрине шамыре гйрех
накыш.
Жы даше гйр паз алаз нава.
Жы даше мазынтар фала.
Жы дашахара готык:
— Стыде те кара,
Го: — Кидара мыл раста?
Жы дар тина, һондор жк даша.
Жы дард у нил денгбона.
Жы даше марчао дик, фламас чала
кытайа,
Жы дашаки дант дарнее,
Бэ кылымаке баһар мае.

Жь ман барогаг,
Жь та барогаг.

Жь мана,
Мана мана.

Жь мари харц нагазак.

Жь нан-наг,
Жь сабага дур дасана.

Жь мен задатар диеда тыште тона.

Жь нонгори нана зиа бы гоньра
зварн.

Жь орго робы йорнат,
Онда дьши одор у оннат.

Жь пазе пур на чь жер,
Жь хак'ра нур ама чь бькан!

Жь пазе—буяа хвайе мана.

Жь пьрданьра пур мана,
Жь пьрдитайа пур бьва.

Жь пурга пур,
(Жь) пьндыа пьндыа.

Жь сад хана—ханас,
Жь сад хана—гола.

Жь саре сьмак,
Гаша дала манаба.

Жь саре сьмак гощера сьмисел
манса.

Жь саре сьмак сьирне нае
чакьра.

Жь смела дьдыа,
Дада руйа.

Жь софийа мана бьвар,
Шашька ван жь нуре ба жи.

Жь та готык, жь ман сопан,
Ошгаше хьтайа пьстоа ман.

Жь тага пазе чь на фем пур,
Ванн ба зьстане чь фемман!

Жь турсе чь бежи те саре марья.

Жь тыште тыште тага нешайа,
Жь доста, доста манын шайа.

Жь тыште турсе дине марья ару
дын.

Жь тьнге зала дьдэ дьтурсьн,
Жь ба тьнг—бок.

Жь тазене кьнма дьйна мана.

Жь хазале бозатар тона,
Жь рысаре зиа задатар наха.

Жь зыкел зраатар гь тышт тона.

Жь залора кьшра,
Жь хьрага кьшгьра.

Жь зана
Хон те.

Жь ханан сьм те,
Жь карба сьм те.

Жь хьле (хьале) мана,
Жь мана хьле (хьале).

Жь хьше-хьше кьрбу,
Жь тона лал бу.

Жь хума да у бозе ширьтар,
Вьгана марьяйа.

Жь зиа мазытар зобор (хьар)
дыл.

Жь хьрага бьла Пасаб,
Ванн набини гьлаб.

Жь хьрага хана бьшоза,
Жь сьране хьрага дьда бьшоза.

Жь хьрага малкьрба,
Тон бьхьирне хьлобь.

Жь хьарга ньгаре гьшурхе чьхе,
Жь е дьмерга гьлаве не дьле.

Жь хьарьне шунда гьгалса бьча.

Жь бьча мьр адушка иршше
дьрнае.

Жь бьчене дьйзана чьчаба.

Жь бьчаре мьстаре фьил бьйа.

Жь бьчье,
бьчье зьрьн.

Жь бьр тыштн мьган шьрына.

Жь бьрдь бьйде мьрумбу.

Жь бьрдь мьган мьганьн бьмьр
мьна.

Жь бьспе мьгьтн бьбьн,
Жь мьгьре мьгьтн—дь бьбь.

Жь бьспе пьйа бу,
Мьре сьйер бу.

Жь бьдьяе—бьдья,
Жь гьлахе—гьлахе.

Жь бьдьяе тер набь,
Жь зьфь сь гьр набь.

Жь бьрйя гьр,
Жь гьрйя зьвалк.

Жь бькьма бьльрсе,
Жь гьльне бьльрсе.

Жь бьл хьзьр дьдья,
Жь фьл хьзьр дьдья.

Жь бьзар дьстан—дьмьнок,
Жь бьзар дьмьнан—дьстан.

Жь бьфь сала салак бь сьйе.

Жь чьне гьр мьтьрсе,

Жь чьне гьр мьтьрсе бьльрсе.

Жь чьткье бьльре, мьне бьгьмьн
мьдьяе.

Жь чьгьле гьле не дьле.

Жь шь гьлазе мьштн те мьчьрне.

Жь шьр гьрсе, гьфьр (гьфьр)
дьч.

Жь шьбьл дьрба,
Хьчьрне—бьльрба.

Жь шьр
Хьчье дьле бьра.

Жь шьр,
Хьчье мьле бьра.

Жь шьр мьрн,
Мьне мьтн дьмьне бьдурьмьн.

Жь шьр мьтн,
Мьне мьле гьрмьн.

Жь шьр мьрн,
Иа мь не дьле мьмьн, не мь—
фьмьн.

Жь шьр мьне мьне чьле Шьдья мьр
бьдья.

Жь шьр мьне дьгьле мьмьн,
Жь шьр мьне дьгьле мьмьн.

Жь шьр мьне—гьле,
Жь гьле мь мьмьн.

Жь мь бьльрсе, мь мь те дьльрсе.

Жьн бьше,
Мьр мьмьн.

Жьн бьхьмьн дьба мьр дьба,
Мьр бьхьмьн дьба мьр дьба.

Жьн бьдья мьр.

Жьн бьр дьле мьре мьдья.

Жьн бьр мьр.

Жан барба,
Ле цасан нобиргя.

Жан(а) га:
Бра аз нина мери чебама,
Бра аз роние ру дини бама.

Жан гала,
Мер чамла.

Жан гала,
Та лаше гурт, че тмаза,
Та лаше калурт, че барга.

Жан дара кастийа.

Жан даямала дасто марайа,
Даямла ние шуштыне бин
дылавада.

Жан димаре малейа,
Мер димаре дараия.

Жан домана,
Е дин Нани барана.

Жан длае-бра бакте жин лаяр,
Бра чалакн жин гонаба.

Жан дугурк, дасто зме жин дьде
бар руе зме.

Жан дана маласейа.

Жан дла бине,
Димар ола дла.

Жан димара,
Мер сорбир'н дла.

Жан длавада го таша дзыма шом
зме жини нека,
Ханни длагатне зме.

Жан длайдан, дичин мала биее зме,
Мер длайдан, дичин мала мери.

Жан зме зарга зме змалка.

Жан змаре мери.

Жан зрде, дла днейа.

Жан змла барга малейа.

Жан жин лаяа,
Жансон жин лаяа.

Жан жин лаяа,
Жансон жин лаяа,
Мер жин лаяа,
Мерхон жин лаяа.

Жан жин лана,
Жан жин лана.

Жан жин лана,
Жан жин лана,
Маллана (марлана) брине жин лана.

Жан—жон гота,
Мер—мер готи.

Жан каре жина ре датарина,
Мер нмаре жина ре датарина.

Жан каре мери нина даямала сар
дасте зме благарина.

Жан каре мери зме гурт,
Каре мери зме дла.

Жан калайа,
Мер—гурт.

Жан калайа,
Мер дуле мейа.

Жан кала,
Мер ланак.

Жан ко Бекей бу,
Оадре зме ондадла.

Жан ко бу жин,
Яан че шар, Яан че мери.

Жан ко лаяа нолл мери
инкыштнйа.

Жан ко лаяа гарснйа (гарсуйа)
каре.

Жын юб һана, сарорашын,
Жын юб һазь бая,
Кара кызыр эбана,
Жын к'ера бра б'аринейо,
Жын ле шери буйо,
Да ле т'а буйо,
Жын мале чодька,
Жын мале ара д'а,
Жын мер русли д'а,
Жын—мер т'аина,
Жын, мер шарьарин,
Бе ар'а беварьарин,
Жын мера нат'аро,
В'аки шар'а ве т'аина,
Жын мера русли, йан жи русли
д'а,
Жын мера шаш'а,
Шар'а д'ан ф'аши д'а,
Шар'а д'ан мере х'а ар'ара
к'аш д'а,
Жын, мер'а к'и бар б'и хорс, ве
д'а б'р,
Жын мер'а,
Жын намуса мере,
Жын н'а мер н'амер н'аина
ар'а,
Жын ру та най'а,
П'ашт та дузан,
Жын руе мере х'а см д'а,
Жын руе мере х'а р'аш д'а,
Жын сар ж'ан'ра һайо,
Жын саре мере г'ава мер'а,
Жын ст'а малейо,

Жын т'амазо—
Мер ни пера,
Жын т'ама г'а шери д'а,
К'асани шери нава,
Жын у мер г'ора һадаб'и,
Мале шан'а,
Жын у мер маледа һаст'а һина
шан'а,
Жын у мер на фино сорин,
Һар'а саре һаиб'и,
Жын у мер,
Т'акар у бер (баран),
Жын ж'ава г'ава,
Жын һайо г'ола мере ж'ава,
Жын һайо г'ола мере ж'ава,
Жын һайо емре мер'а т'радаб'и,
Жын һайо ж'и мере ж'и ж'ава,
Жын һайо ж'ава д'ар'анда,
Жын һайо ж'ава саре мер'а,
Жын һайо мале ара д'а,
Жын һайо мале ара д'а,
Жын һайо ж'ава,
Жын һайо ж'ава,
Жын һайо мер'а,
Жын һайо—г'ар'амала,
Жын һайо г'ар'амала,
Жын һайо шери,
Сар'а ж'ава мале ж'ава,
Жын һайо ж'ава б'ра,
Жын һайо б'раб'ра,
Жын һайо—мал'меро,
Жын һайо ж'ава мале,
Жын ж'и һайо ж'арт лопон,

Жыл байа Кафт мере Бехмрат
четъра.

Жыл бано че жыла же набенана,
Жыл жи бано мере банана.

Жыл че ба,
Нак покча ромеба.

Жылс че жыл, че мер.

Жыл чыдас карындав,
Ватта мале дыла, баш.

Жыл чаш ды дара,
Мер швалкыра.

Жыл шурн пышта мере хвайа.

Жыл цыдыла, мерн кале-нал храв,
Ром агыра, шаше сейс,
Сал—храв.

Жыл цыла зейне,
Нана бра даст нагаво.

Жыл шаша безмайа,
Кал-кыра шарм накс.

Жыла баш, бенана, бре мере
змайа.

Жыла баш дурта кеншо.

Жыла баш агыра кеншо.

Жыла баш агырака дрежа,
Жыла набаш дурдате би дармана.

Жыла баш мь Хазар мерен храв
четъра.

Жыла баш нае кыгане.

Жыла баш—пануса мере хвайа.

Жыла баш себъра.

Жыла баш сер башт у розгелайе.

Жыла бе зар дыла же ншавыта
мале.

Жыла бе кар,
Нана гаш,
Шере тыра,
Мала мьл грабърыл.

Жыла безмайа касони шарм накс.

Жыла безмайа бар дыба,
Мере безмайа кал дыба.

Жыла бад
Хворе нана дара.

Жыла бадав бола тарыана.

Жыла барбъер
Мере же дне хвар.

Жыла би даст бар гуйа.

Жыла би дыла барнакс дыкаводе.

Жыла би зарф же те хавардан.

Жыла би мана зейна дар гонд,
Ки бонн ле хавар дыда.

Жыла би мина мала адарока,
Гал дыгари, гал дыкано.

Жыла би нагаво го мала.

Жыла би пыша же мерта адука.

Жыла би чокмо-нофса.

Жыла бине мь малек,
Аве кеншо жь сормандан.

Жыла блянд таврагана же баше,
Накор на банакча.

Жыла—жыла,
Мере—мере.

Жыла зу гудыте, мере зва зу кал
дыла

Жыла йамен мере цыла дустине.

Жыла кыдыло нагаво даста диньно
мьл.

Жына кыи баша, чени фалдар чаба.

Жына к'о баша, мала шен т'ымо
д'ычата.

Жына к'о зрабба, мала шен т'ымо
шана.

Жына котн мере зина котн дыа,
Жына че мере зина шадил дыа.

Жына котн звар'о д'абар д'ыли
надайа сар л'овд'о.

Жына лоз—паргаз нава—оз.

Жына л'овар шур маргала ш
сарыны.

Жына мапсар ч'е бежи че дыа.

Жына мер ба,
Дыа: „Дури м'ан парга, л'овсе м'ане
таха“.

Жына мер к'о мер, мер изолт'ым,
на би, г'ана мн к'ор те зинст'ане,
д'ы'ово бер д'асте бука, к'ор.

Жына мере че, узбаша д'яе.

Жына марийа мер,
Балгуза марийа зинст'ане.

Жына м'ан б'ыра,
Эте бизанш'ым,
Д'яе м'ан б'ыра,
У'е к'о д'аст к'авал

Жына намус т'аг'аша нава Нофт
ордио аскар,
У'е намус б'ылина.

Жына л'ашын г'ине бароваж'ийа.

Жына как сорф'ыказ'ийа к'омейа
(барс'яе).

Яе х'аво б'енанус'ийа к'омейа.

Жына г'ашин баша,
Жына л'ашын б'ина г'ине бароваж'ийа.

Жына г'ар-галан б'оа р'астн г'оро
ч'йа нае, г'ор мн г'омейа.

Жына та л'ы к'идаре, т'о мн д'е ш
д'аре.

Жына т'ашт пе наен, л'анзе—
Аае сар марийа д'адл звар'ине.

Жына фланкесе г'онак дарк'ан.

Жына фланкесе д'аре д'асте мере
з'инст'ане.

Жына х'аво б'адана.

Жына залке (х'анжа) р'амус'анн,
л'овсе х'алки (х'анжа) м'анданн.

Жына зраб,
Х'абаре к'рен,
л'ард'о мн д'ыч'ане р'ене.

Жына зраб пе б'аде б'аргае.

Жына зраб на г'ир д'яе, на мар
д'ьба.

Жына зраб п'азька зрае.

Жына з'инст'ане б'аде д'яе,
Нае з'инст'ане б'аде г'ата.

Жына з'инст'ане м'барке х'алке,
л'овсе з'инст'ане м'бар нае.

Жына че з'инст'ане нае.

Жына че к'орте че пе д'ыч'анн.

Жына че к'ото д'асте мере зрае,
На те к'идат, на те бардем.

Жына ч'оха
Нава г'ар'бура р'омейа,
Д'яе ш'е сорф'ыказ'яе.

Жына че с'айда мерана.

Жыно шырбакал—шоко шире пазейа.

Жыно шнер бедова, ла мына
беодана.

Жыно цанш гойда,
А хрѣб—гойда.

Жыно цанша,
Дорига дордън, к'олнерга те.

Жыно цанш шнега, мере ве тедега
Ле ла хрѣб шенъмайа, мере ве
теда.

Жыно цалайн джмере хвалнейа.

Жыно шен зарга найне, зарга ве
мерьне г'енана, дордо ве бнджа.

Жыно шерин ма малл,
Хварти бен сар хвала.

Жыно шерин ма малл мазын,
Ле быда назар у бнджа
Жыдо бышын шока Мир Мам у
Осорог'ашдана ман.

Жыно шн жына,
Лана малл шн рангина.

Жыно шн каллайе
К'омени к'ора аниѣ.

Жыно бедав бе лаш чарана?

Жыно бра марийа дън шнега г'ора.

Жыно быда жиньрийа,
Га быда ганьрийа.

Жыно быда жиньрийа, гиѣ быда
ганьрийа.

Жыно гавоза,
П'ера и'усанын.

Жыно го:
— Мера, т'о к'ошънако нешушн
лери,

Мер го:

— Э, жыне, аз шн али тендуре,
кашлы шн али тендуре.

Жыно гота мер, го:
— Ман нива, те нива, мал хрѣб.

Жыно гота мер, го:
— Вахта т'о тика,
О: жи пучкъм, кале зарга ма хрѣб.

Жыно готийа:
— Бра мере мын лова, бра жора.

Жыно готийа:
— Бра ч'аме Мураде руне мыба,
Ч'иас Мурдаг'е ари мыба,
Ле джса берендйбар лобо.

Жыно готийа:
— Мер г'олака, ле г'ора мерн бер
саре швера мена.

Жыно дордани,
лала бакн,
Шенн наг'ова,
Нъкарн камуса ве бндани.

Жыно дьянр,
Мере хва салънр.

Жыно дьянрсын, дъе:
— О: чи тайа?
Дъе: — Налале мына,
Мер дьянрсын, дъе:
— О: чи майа?
Дъе: — Налале мына.

Жыно к'о заре к'аре хва мер не
мъаро.

Жыно ле нае хазардана, шн жи не
жыно.

Жыно моньнер,
Бнннер, к'а цешъм лозьме ве ж'ена.

Жыно, р'ош'оке,
Д'ао (Д'ао) б'ош'оке.

Жына һазыр димир, мере ыс дьгос:
— Гало чьра зыс бса дьбамны?

Жына мара пышта мьне,
Та быгаржым дора дыне.
Чыта де дыс:
— Мы быгарина.
Дьло: — Пышта мьн дьша.

Жына шайыл,
Мери кал,
Малара,
Мери аыл,
Жына пкр,
Нал храс.

Жынао зархыш, дьл димчя.

Жынао зархышо, глгарина.

Жынао мьн һайе мала бьайе:

Жынао че Пафт мере к'оти чьтаре.

Жынг'и һазре башкы,
Брае һазре нашмашкы.

Жынг'и һазре хьрешк,
Брае һазре хьрешк.

Жынг'иде һазре чьре бьлабьл,
Брае һазре буне дьрд у к'ыл.

Жына пьрбу,
Һана мьрбу.

Жынао шьр да чьра зыс, го:
— Һара зыс бина, наше к'ота.
Го: — Зыс, чьра мьн дьг'оты?
Го: — Эсе чьрм, һе та шьр
нашк'онд'иде.

Жынао го:
— Мере, голе тьк'ола,
Го: — Эз к'ыте сар к'олфине чуме
бар г'ычкы, бса г'олла мьн к'ала.

Жынао го:
— Мы пьамн чьр, шьр мьн пьбу.

Жынао го:
— Һота аз шь-бум сардыла сар
дыс хьрта бум, мьн аз пьрбума,
мь бир бум.

Жынао—дылао,
Дьно—бьбьне.

Жынао зьнн бь мере хьрге дьд'т,
кьт'е зыс пь сар Һара зыс к'бр
дыр.

Жынао ньншо, шьшкы
дымарьска, шьшкы дьг'альска.

Жыму дьсте зыс дьде пышта чьжкы
зыс, дьде?
— Чьде кьрчкы.

Жыму дьде:
— Пьр'а тьжкы мьн кьрма.

3

Зыс разай,
Кашл не разай.

Зысод, фабрика,
Гьчше чьгане мьне.

Зыс, фол
Феле Мако.

Зыс ру к'рдые.

Зыс—дыс.

Зыс бар бса,
Барфа бар тьс,
Һард'о мьн йьн.

Зыс бьдн гьр'ендыне рьнда,
На к'о мьзана к'амандыне.

Зана наби диклонанд,
Роен наби локар.

Занарга бугара,
Назанарга ноца шийа.

Занарга дичам парса,
Ле назанарга мочам сар заре.

Занарга сан,
Назанарга бист у сан.

Занарга сан,
Назанарга Базар у сан.

Занарга носема,
Назанарга лартым бема.

Занарга хозата бина,
Назанарга рге нона.

Зана дамата,
Ле назано дар мала к'ейа.

Зана Налестайа,
(Ле) назана мала сефа.

Зана Носо марийа,
Ле назано к'идаре.

Зани кален, кален дъа чь?

Занг шие к'отайн дхъа.

Зар дьбежа, (дъбежа),
Дал нахвожа.

Зардоске дьл-джман

Зар дост,
Дал джман.

Зар—амано ми бевар наха

Зар олома.

Зар—олома, чь гот, те наксаре.

Заре бонда олома.

Заре даяви к'ат шәһарәки.

Заре зарга нагорга
Он ми инна Кайшона.

Заре ма ворга,
Дъа ма марга.

Заре ма дъбежа,
Дъа ма носема.

Заре те марга,
Дъа те тарга.

Заре те олома,
Санге ма дэфгара.

Заре фланкесе шире олодино.

Заре храв дүзек хравъере.

Заре хва хвай дъа,
Киси халде джи.

Заре хва ширин быда халде,
Парне ширин быда марне хва.

Заре хвода шере,
Карна хвода ругиня.

Заре хвеш
барыстана длома.

Заре хвеш баһара дълена.

Заре хвеш багра дълена.

Заре хвеш морка мар ми олла
дардыа.

Заре хвеш ругиня олла дардыа.

Заре хвеш Кибля ширинъере.

Заре хвеш шаба лугар шурн дъдик.

Заре ширин баварийа дълена.

Заре ширин чәха марийа—марийа
дъстжиа.

Заре ми байа,
һоноре ми гона.

Зартори—гъшнѣшка.

Зар беледа згѣм набѣн (нахо)
Деда згѣм дѣбѣн (дъво).

Зар бѣ ластѣка мазѣн дѣбѣн.

Зар гѣла малѣна (малѣтан, малѣта).

Зар деда згѣма,

Зар дордѣ нѣла де базана.
Беледа згѣм наво.

Зар дѣрын тѣнѣм, мѣна
бѣмѣнѣна.

Зар дѣво мѣна—де-бѣо дѣбѣн.

Зар дѣри нѣн дѣхѣво,
нѣнак дѣно жи—гѣмѣно гѣмѣнд.

Зар зѣло дѣо хѣвада мазѣн дѣво,
Гѣмѣн чѣледа зѣдо наво.

Зар ѣа дѣво, на ѣа базѣо.

Зар ѣа жорѣн гѣтѣо.

Зар кѣ нѣо змѣше малѣна.

Зар гѣнѣца ше дѣбѣн.

Зар мѣноѣа, хѣвоѣ зарѣ тер дѣво.

Зар нагрѣ, де гѣнѣ наде.

Зар нагрѣ де чѣчѣк надеда.

Зар тѣштѣнѣн хрѣо базѣо хѣварѣ
нахѣвоѣн.

Зар нѣоѣа гѣла,
Зар нѣоѣа кѣла.

Зар нѣоѣа дѣрде бедѣрманѣо.

Зар нѣта мазѣн дѣмѣн,
Ѣмѣро мѣрѣо гѣчѣ дѣмѣн.

Зар чѣрѣзо малѣно (малѣнѣн).

Зар чѣ, перѣ нѣрѣо.

Зар шѣро дѣо зѣо нахѣо, нарѣ
бѣдѣбѣрѣ,
Ѣ зѣно зѣо бѣр дѣно, дѣмѣро.

Зар шѣдрѣ базѣо зѣо дѣмѣлѣкѣрѣ
нагѣнѣрѣо.

Зар зѣмѣше малѣно,
Нахѣн нахѣло малѣно.

Зарѣ зѣрѣ бѣшѣнеда гѣнѣца.

Зарѣ бѣшѣ шѣланѣгоде те гѣнѣца.

Зарѣ бѣгѣман те ше нахѣн.

Зарѣ бѣсѣман нѣмѣнѣн рѣо Намѣ зѣси
дѣво.

Зарѣ бѣ шѣрат те бѣхѣнѣнѣо.

Зарѣ бѣр хѣварѣ нѣлѣн,
Мѣрѣнѣрѣ наво нѣрѣ.

Зарѣ бѣлѣрѣса, бѣшо.

Зарѣ гѣрѣ
Мѣрѣнѣрѣ нахѣно бѣо у брѣ.

Зарѣ дѣо дѣо
Дѣо рѣнѣо.

Зарѣ жѣр чѣштѣнѣо хѣвада жѣро.

Зарѣ жѣно гѣноѣо,
Дѣво те малѣда сор чѣ хѣвоѣ бѣзѣгѣ

Зарѣ зѣло жѣно дѣрдѣно.

Зарѣ (кѣ) нагрѣнѣ бѣстѣн (бѣстан)
надѣнѣо.

Зарѣ малѣ мазѣно малѣо фѣкѣро нахѣнѣо.

Зарѣ малѣ шѣрѣнѣ нѣно.

Зарѣ набуѣнѣ наво те нахѣн.

Зарѣ нахѣо зѣрѣнеда зѣрѣ дѣво.

Зарѣ нахѣ зѣрѣнеда зѣрѣ дѣво.

Заро флакесе гóла бер бина шийа.

Заро флакесе нблора мазын дьба.

Заро эво шировактырйа.

Заро насине гóле.

Заро ёни наман чь дькэвэ,
Те ёнэво, бир нэва.

Заро че нь де у бэве че дькэов,
Заро эво нь де у бэве эво
дыкэов.

Заро чук гóла малейо.

Заро чун к'эне малейо.

Заро чунтне нас дьво,
Мазын дьво эрл дьво.

Заро ширмын жи эрле ве к'эво.

Заро шинер эмерда кет,
Наркас мэрты заро эво бу.

Зароара тышт сэр дэ,
Гароке быльри.

Заро баа нькэра к'воёбьки,
Де к'воё дьво.

Заро быльрсе тышт пе нэво Котани
мазын дьво.

Заро ван сенива стóкэра эво
харкар рэве бы дэрнйа.

Заро савэ тейрне бóйдытэна.

Заро флакесе чьдэсэн, эж хó не
нришна нóркэйа!

Заро ви нура быльбемьнгьм.

Заро, пошьла (п'эзэла) дьво к'воёда
мазын дьво.

Заро, чь фэгл дьво к'идара ви дешо.

Зароке каэьрэн дэве буре,
Нэзар эрлбэнд нькарын дархан.

Зароке каэьр эвита буре,
Чьл мери нькарбу каэьр бина буре
даранйа.

Заро бы гри мазын дьво.

Зароке насурит,
Ыстан надэна.

Заро бы чьлма эво мазын дьво.

Заро бин дэсте де у бэве к'воёда
мазын дьво.

Заро гóльм.

Заро гри мазын дьво.

Заро дост дькэван,
Бра дост наг'эвэн.

Заро дьдн каэьте
К'воэво эж пера дькэвте.

Заро эдэво малено.

Заро зу г'лийа дьвоёмьм.

Заро нй грийа, Котани де бстан
наде, кар нэво.

Заро кó нойо,
Фенно малейо.

Заро мина г'ане дэсторын,
Киман бэшо, чик дьдэ.

Заро рэвшо малемьм.

Заро рэже рэве,
Шэво Кийарба дэвлата бэвейо,
Рэже Кийарба, шэво рэво—
Дэвлата дэво.

Заро сэр де у бэве к'воёда марина.

Заро сэр ньле де мазын дьво.

Заро хуна моря сн дън.

Заро баине гол дъд,
Зъстане дъчълмъса.

Заро чь дъбина,
Чълдъдъ,
Чь дъбнъза
Дъбона.

Заро одра дъа хма затън.

Зароти—баһара,
Калбун—зъстане.

Зата Энддла, нада паш.

Зъстан бражъ бнчълана.

Зъстан гуза жмарей.

Зъстан гуза жмара,
Пакъ грана.

Зъстан дьргожъ танга.

Зъстан днъ,
Зу-зу сарнак, мамъ у моране тано.

Зъстан—зъстан готи,
Баһар—баһар готи.

Зъстан лъ жалгарйай.

Зъстан ма рб-дънак,
Фъ жъ хер-заманъ.

—Зъстан ма чъ!
Дъа: —Ма гом дънак.
—Фъ жъ, дъа,—сал у заманъ.

Зъстан мабака грана,
Дъгъра дери у къланана.

Зъстан жън,
Лъ каминъ жън.

Зъстан те, дъен!
—Дъбар тбна.

Зъстан жъшо лъ пашъла йара.

Зъстан шире жъдейо
Баһарйа хма сар нбна.

Зъстан шуре дб дъа,
Нън ма пашъ дъбъра.
Нън ма дъа дъбъра.

Зъстан шуре жъдейо.

Зъстан шуре жъдейо,
Баһар жъ зайната днъо.

Зъстана бб борф, ма зъстане.

Зъстана дб баһар, гбнде дб кбзъ,
Пиръка бь хърхал,
Кале кбнсблтан,
Мала дб малжъ—йатън.

Зъстана шна сайн,
Гбжа жъжър,
Сая хъа,
Мала фкъ жъкъ,
Буж стъжър, малжъра.

Зъстане, дб саббте жъде нъжъна
жък.

Зъстано—аз,
Баһар—паз,
Пакъ—раз.

Зъстане гъре пашъркън.

Зър, зър,
Диса лъ жър.

Зейе саре ре—бар жък дери лъ
жъдкю.

Зейе жъна бар тандурейо,
Зейе мара—бар кблфъка.

Зонда гънге,
Зонда жъшоана бина чанга.

Зондйа жъарйа—
Дора жърйайо.

Зер бар саре цотда жъжърйа.

Зер бранбори пазыл кър,
Зер бы зоргийа хва дна Камщайн
кален даба.
Зер бы хва хур, бахайн грек.
Зер бын хвалода храв нава.
Зер бычунь,
Баха грена.
Зер бычунь,
Ле бацао ми грена.
Зер да зьмаода онда наба.
Зер жент нагъра.
Зер ми зана зер цапла,
Хвайо зер ми зана зер (зерн)
цапла.
Зер ми зана цапла,
Хвайо зер ми—зана.
Зер ми г'одаре тен,
Ухра ми дьчын.
Зер нае Кормеда онда наба.
Зер нава хаанадаба ми дубрьца.
Зер нава пазыл (пакар),
Пазыл нава зер.
Зер, кара мале наньрийа.
Зер льчунь,
Ле бацао ми сора.
Зер сад сали нава хвалйо даба,
Ранге хва ног'онеза.
Зер солмийано.
Зер те базаре,
Дан нае базаре.
Зер хур, ле цимате ми бахайа
(грена, ль'я).

Зер чьда бын халмеда бьмина,
Омате ми кем нава.
Зер чьда хурба,
Дна омате хва дьча.
Зер чуно, цимат г'она.
Зер цимате хвалода.
Зере зер хреб наба,
Мере баш бе нае наба.
Зере нае хвалейо.
Зере нае хвалейо онда нава.
Зере ондакьри
Уа бе дитья,
Ле чьда ондакьри
Г'ощара нае дитья.
Зере сор надыно в кор.
Зере фланкасе еда зифбун, быр
стуе голька хвава греда.
Зере халс зент нагъра.
Зере хас бодан нава.
Зери чуно—цимате зерн бьнда.
Зери чуно, цимате мазын,
Зерьм, бычуньм,
Ле рьндьчын.
Заваш бе дондия наба.
Заваш марийа г'ер нае.
Заваш ганзагъра.
Заваше мазын быч'анга марьа наен
вошартыне.
Заваше—дондыршаш.
Заван бо щот нае нава.

Зови дьльнэжэ
Мышк дьтарса.

Зови зэйнэ зэда,
Нафт гисна лада,
Паше галэна хва лада.

Зови нэ сли бу, же бе друне.

Зови хэ найа, бэра.

Зови нан дьда,
Менгар гав хва дьда.

Зови нана хва дьда,
Щотгарн гав хва дьда.

Зови сар хва нагилэ, нае чынинэ,
Зови савэ.

Зови тьшт ле надьбат,
Зилко чь кэрийа?

Зовиа хен дэ хэде же хана (зэ у
баран).

Зовиа бе ма,
Млате бе баа.

Зовиа бе цэж,
Ае неча сэр.

Зовиа гарыс сэр рйа Карчэ
начинэн.

Зовиа гарыс Карчэ ле бьсалыта,
Хера же хвайгара гона.

Зовиа дэе рэда, гара рэвийайо.

Зовиа дар гонд, нар Нейман теда
дьгэра.

Зовиа дэ гисн, хвалейа же жарна.

Зовиа зэйнэ зэда,
Нафт щара гисне хва лада,
Паше тозо хва теда.

Зовиа зу ханда,
Корэ зу зэмьщанди,
Бар тэен, тейроке рэсанди.

Зовиа зу ханда
Корэ зу зэмьщанди,
Зор хваде станди,
Щэсэана те врэде дийа.

Зовиа паш малэва
Нарро Нейман дыгэова.

Зовиа ми гона, бедэре че дько.

Зовиа ми хва не зовиа,
Бэра, бэр.

Зэда дэре не же дэребе (дэреэ),
Зэвала дэре гона.

Зэда ксанат гь сорнейа.

Зэда кээра нагавэ,
Кэээр жм дьйава.

Зэда марийа кэт,
Мари зу бьэра Наму чэтыра.

Занан марийара йоло нана,
Гэра марн зэмнэра йоло барга.

Занан тэра нае,
Тэ пэй заннн барга.

Занане че савэ мерэ че,
Занане котк, савэ мерэ котк.

Зананен дько,
Зананех те,
Ньлбат романо,
Кёрманше бьльнэжэ мэре хва.

Зананэне бе, даже бьае дарман,
Щэва бьае ктан.

Зангин нэ фэдрэ бу,
Чьл сэл бина зангинтне же те,
Фэдрэ нэ зангин бу,
Чьл сэл бина фэдртне же те.

Зәф һәтә сәр мәле,
Мәл дәст хәзур дьгәре.

Зәф гыш дьсөман: „Әм зәдән“,
Көһрә кәһкәни, зыбышо
Әм жи хыо дькән һавәлә зәдә.

Зәф бадәмбү,
Хөрн дәрхәстән.

Зәф бар мәгәра, тәе ләшман бьк,
Зәф ләшман һавә, тәе бар бьгәри.

Зәф бьнд нефьре,
Те знердә бьгәән.

Зәф бьнд нефьре,
Тәе барнәр бьгәәк.

Зәф бьгәә,
Һыдьян хәзурдә.

Зәф гәһә һадьчә сәр ләшә һәә.

Зәф гәһә зәре жи шырн һәә.

Зәф гьр-һур һавә,
Кәһчһә тәи бар тарһавә.

Зәф далаһә бьк,
We һәгә шәһәлә хрәә бькә.

Зәф дь, һыдьян хвәр.

Зәф дин һәә,
Динә һәди дькән.

Зәф дькәнә, Кәһтәки Тәһәшә дькә.

Зәф дур һәчә,
Тә бәй һәл һәсәк.

Зәф дькәнә,
Һыдьян бәк.

Зәф дькәнә,
Һыдьян бәкә.

Зәф дькәнә,
Кәһ тә һәә,
Кәһә тә бькә дәгәһәк.

Зәф дькәнә,
Зәф жи дькәнә.

Зәф өһәркәри хәр һәә.

Зәф жи һәә һәл дькәнә, чи
мәгәһә?

Зәф жи чи һәә,
Өһәл һәә, тә һәһәк.

Зәф жи шурә жи һәә,
Өһәл өһә һәә.

Зәф зәкә, дькә бьфьр, һәһә
хәзурдә.

Зәф зәкә,
Кәһ хәзурдә.

Зәф зу (чу)
Һыдьян һә.

Зәф мтәһәркәри өһәр гүг дькә.

Зәф һәй тьштә дәрбазбүм һәһәк.

Зәф һәһәкәдә бьгәән,
We сәр чәһә тә һәһәкәдә.

Зәф өһә һәә.

Зәф стрәкә зәһәк,
Ла дәһә һәл гәһә, (һәә).

Зәф тәһәкә кьрә һәһәкә,
Һәһәкә мәгәһә һәһәкә дькә.

Зәф тәһә һәә,
Дьһә һә тә бьгәә,
Зәф шырн һәә, һәһәкә тәһә хьо
һәдәкә.

Зәф хәһәкә,
Зәф жи һәдә.

Зәф хәһәкә,
Һыдьян хвәр.

Зәф хәһә һәә,
We һә һәһә бьһәкә.

Заф' эва зафне дьгьра.
 Заф' эварн кьме брчийн.
 Заф' Каз' неке, казыра шн надрлани,
 Казыра шн надрлани те же Каз'
 Бьж.
 Заф' ширьне,
 Ньндор' стринь.
 Заф' ширьне аза-бага неке,
 Те бьндор'мотек.
 Заф' ширьне шех-тирара неке,
 Те пера гьнокарем.
 Заф' одра неке,
 Одрабун' марис неке.
 Зафе—заф,
 Ньндьне—ландьн.
 Зафара—заф,
 Ньндьнеге—ландьн.
 Зафн' бьбьне,
 Ньндьн' каарда.
 Зафн' карбу,
 Ля жн ле карбу.
 Зафн' нанруте.
 Эне жн зань,
 Энек' солло,
 Энекарн' мн' зань,
 Энек' фала.
 Эне неке сер.
 Энекьре беш' неке мн' чамьл' дьне.
 Энек' рьжше неспейе.
 Энек' сьарбуя,
 Энек' гьларе дьлэне.
 Энек' зьрань,
 Энек' баба неке,
 Энек' бат.

Энек' каранг дьбьн' эне.
 Энек' энекара,
 Энек' баба, неба, кадаре.
 Энек' шне кьтайн дьне.
 Энек' энекьдарьн,
 Энек' барьн (бьбарьн),
 Энек' небарьн—сарьн, сернедарьн,
 Энек' неке жарьн.
 Энек' энекадарьн,
 Энек' неке неке,
 Энек' неке неке.
 Энек' дьбарьн,
 Энек' небарьн сернедарьн.
 Энек' неке кьман' карн' те
 неке неке м' неке.
 Энек' кьтайн дьне неке,
 Энек' кьтайн дьне неке.
 Энек' серне неке,
 Энек' неке.
 Энек' мн' буя,
 Энек' чьра мьруте эне дьне!
 Энек' неке,
 Энек' гьндор'не.
 Энек' неке,
 Энек' гьндор'не.
 Энек' неке бьба, неба,
 Энек' энек' бьбьне.
 Энек' энек' неке эне жн дьне.
 Энек' одра де баба неке,
 Энек' одра неке неке.
 Энек' чьра неке неке неке
 дьне.
 Энек' бьнд дьне.
 Энек' бьнд дьне.

Зярат гъ жи цмо обабетона.

Зярат мьн чекър,
Халц ле бу змай.

Зярат ле дба наена западина,

Зярата дур крѣмата же галана,

Зярата мьн чекър,
Мьн зар бат.

Зярата Кормата же тѣмба,
Сад обрбани бар шоржеж наба
тѣши.

Зярата хма ѡштѣя,
Бар дера дьгарѣ.

Зярата жи Лальшей.

Зярата готѣя,
Мьн та задайа, та хма дарнахѣстѣя.

— Зярате, мьн чъ бежи та кър, та
тѣшто мьн чекър.
Дъво: — Мьн чъ бежи та кър, тѣ
хма дарнаж.

Зяма брндар хова жи те,
Е брчи хова жи нае.

Зяма зонги бькъва буре,
Дъво: — Оз наваньдем.

Зяма ѡерс
На лъ кър,
На лъ нае герьс.

Зямаж ѡбу,
Дана нае жи ѡбу
Данае жи нибу,
Дана дже жи ѡбу—
Нанае жи нибу,
Данае жи ѡбу ѡбу
Оу на лъ мабу.

Зямажи лъ саре чѣте,
Же рожже тѣшто лъзѣмба,
Бе шчан бьхѣва.

Зман баштар жм тѣна,
Храстѣр жи тѣна.

Зман бе ѡстѣя,
Чама бьхѣва дъвоѣра.

Зман бале саре исана.

Зман бале саре хмае хмае.

Зман го: — Дъво,
Сари го: — Тоо.

Зман джино марѣна.

Зман дже марѣна.

Зман дъвома, дъвома.

Зман дѣл раѣог дѣла.

Зман зуну дѣлѣтѣ,
На струѣ, на ѡстѣя.

Зман клѣта дѣлана.

Зман ладѣог дѣла,
Сари жи теѣгѣс.

Зман жѣво, мари дѣмина дѣво
жѣра.

Зман норма, чама дѣвожѣн
дѣвожѣни.

Зман нѣба,
Марне чѣла бѣмина.

Зман нѣба,
Марне шунда бѣмина.

Зманѡжѣя дѣла.

Зман гале хмае хмае.

Зман гале хмае хмае,
Зѣне гер чъ ѡаж о брчи ѡѣа.

Зман сар зманѣна.

Зман тѣл жи ѡѣа,
Шржи жи ѡѣа.

Зман тагтар тыстах днеда т'оне.
Зман хвойе хворга хрва наеяма.
Змантхам шова хва донсе шентар
дыфроша.
Зман бовале хводне хвойе.
Зман бойе бела соре исене
(марыйайе).
Зман бойе дармана мала,
Зман бойе верана мала.
Зман бойе в'мале соре мерьяе.
Зман бойе мобата,
Бре д'ло марья в'зацик нава,
Растн—раста.
Зман бойе нан тина,
Зман бойе нан д'б'рга.
Зман бойе,
парамат т'она.
Зман н'м доста,
н'м дж'ма.
Зман н'м т'ала,
н'м шерина.
Зман ч'аре пе д'ве,
Осем ч'аре ле нава.
Зман шарынтар тыстах днеда т'оне.
Зман щк бина.
Зман о'анд бежа, хрва бежа—
хрва.
Зман пр'ята д'лана.
Зман ведаре д'гарга,
Кадаре драк д'ва.
Змане ве в'мале соре хвойе.
Змане б'ч'уна и'на.

Змане г'онак'ара и'на.
Змане де шир'на.
Змане дарана (даравина, даровина)
и'на.
Змане дреж дахоне сар'айе.
Змане дреж в'дуе (саре) хвойе
хвойа.
Змане дреж нех'оте сар'на.
Змане хрва до ф'ом д'ла.
Змане зор ш'х'але д'ни дор б' дор.
Змане млат шире д'ла мар'на
зедатье.
Змане м'н д'вожа, д'ле м'н—на
(наеяма).
Змане на г'ана в'мале соре хвойе.
Змане норм м'на ава нормо.
Змане п'ра,
Змане ма'ра (тира ма'ра).
Змане сипка м'на р'уна Коланд'на.
Змане сор ху тина сар хва (нов
тина).
Змане сор мар'на хара на'того.
Змане сор на д'воста, на д'маше,
ч' бежа, хвор д'де.
Змане сор н'ба, в'не хара б'м'но.
Змане сор г'але хвойе хвойе,
(г'алае хводне хвойе).
Змане сора, з'ф дур те, тема
незми д'л'дина ховд'б.
Змане сора—зу сар ховд'а тина.
Змане сора, пеш'а ви не верста,
на баржера.

Эмане гора, пашне на галийа, на
злора,
Эмане сора чана дихвоза дэсема.
Эмане сора, чь бежи—дыбежа.
Эмане та нибуйд, сьр'яна (сьр'яна)
ве ч'эве те дорьста.
Эмане та ле шир шовьт'ийа, чьра
нь сат'эх дьр'эви!
Эмане тайи шьр'яна, чьра т'эв дьяк?
Эмане т'эл марийа тина к'алака.
Эмане т'эл, чана бу те шрянкьр?
Эмане х'раэ а'мане саре марийана.
Эмане х'раэ нь шура х'раэтьра.
Эмане х'раэ мала х'раэ дька.
Эмане х'раэ бьбьра, ле шуна х'раэ
бьбьра.
Эмане х'раэ бьри,
Саре х'раэ (щне х'раэ) к'ьри.
Эмане х'раэ бьнарба,
Х'раэ бар залде наке нане ганьм.
Эмане х'раэ к'эте нава эг'р,
Халэ ле к'энийа.
Эмане х'раэ к'этьма эг'р.
Эмане х'раэ нькара.
Эмане х'раэ созакэ х'эберде, ле
кандарба.
Эмане х'раэ х'раэ һин мака.
Эмане х'раэ давреша,
Дьле х'раэде к'эл у зша.
Эмане х'раэда һостайа.

Эмане х'раэш баһара дьлана.
Эмане х'раэш д'ийэс дька.
Эмане х'раэш бера дьлана.
Эмане х'раэш и'эра дьнара д'ард'я.
Эмане х'раэш пара х'раэийа.
Эмане һар—мара те дьсеки
дедана.
Эмане Хар-тачойи дедана.
Эмане шьрын баг'я дьлана.
Эмане шьрын бера (баһара) дьлана.
Эмане шьрын бера дне д'о'к'ва.
Эмане шьрын
Дьда хан.
Эмане шьрын к'эрама х'раэдейа.
Эмане шьрын марьа дь'кава дьле
исанат.
Эмане шьрын шаккэ К'эсар марийа
д'да.
Эмане шьрын с'эдрэ мера дь'ьрын.
Эмане шьрин дне алт' дька.
Эмане с'эзе—де дьзана.
Эмане с'эзе—де дьзана, с к'р—бос
д'зана.
Эмане шь марьсе х'раэтьр дьбьра.
Эмане шь нибуйда с'эжкэ ч'эве шь
д'арьста.
Эмане шь к'эба, т'эбре ч'эве шь
д'ар'я.
Эмане шь к'эва,
Ве шара бьмина.

Эманонь дөддөн,
Бистенд сори позана,
Сара боз барда, чарг ле нава.

Эмань бе кестуйа,
Чана башказа,
Уо эса жи бьне бьлабьл.

Эмань бада,
Ле бо бонда.

Эмань (зарн) тарга,
Ошдам—храни даст бондаёя.

Эмань хващ,
Дьле—рощ.

Эмань, барийо,
Сарийо, несайо.

Эмань, жь сотьне,
Парса на йа сотьне,
Чана дьлар дьки дьне?

Эманькеда найе йьн достони, йьн
дымьнайи.

Энар дьле берайм башьере.

Энаре гран фашата мазьн дьхвеза.

Эншера са гарата галаки барьне.

Эншера ви эзмана фашайа.

Эзань бе кон навьн,
Чьле блынд бе барф навьн,
Гална к'ур бе ая навьн.

Эзань бе рощ—коне нава.

Эзань наман, ле гарйам,
Кони наман, ая же нахьер.

Эзань рьнда,
Нама ч'яе блында.

Эзана бе ая чьранай

Эзана бе лоз колатьна.

Эзана гар марьа хвай нава.

Эзана те ле дань,
Тара ле йет дайне,
Ле набат, к'онна хара.

Эзана халфойа,
Ош барга дьрвоа.

Эзана, ваки эл ле т'онова, ви чь
эзанае?

Эзана блынд бе кон навьн.

Эзана хващ, бина г'ола же те.

Эзана хващ, ви г'ола.

Эзана руте.

Эзана хващ,
Каньа твай,
Коне граби рощ.

Эор гезаре йьл дьна.

Эор фана онда дьна.

Эор ш'ох'ола дьне.

Эора дьжлэтийа к'асыбада дьча.

Эора дьнлэтийа сар к'асыбана.

Эора марийа к'ерада неча.

Эора ви нагича к'ера,
К'ортине дьк'ота.

Эоре к'алб ч'яаре понераа гредан.

Эоре нава, гара хва хва хара.

Эоре хва дьна дьле марийа.

Эоре зор дьбе!
„Насан жарь, мьн бьг'ур“.

Эора эман к'ефиршера дьанна.

Эблм—эблма келойа.

Эблмк'арага нанина.

Золни'коро—
 Хваде пенъхаро.
 Золм намина ърде.
 Золмо бьик,
 Золмо бе пешаа те.
 Золмо наха, те золмо бьанин.
 Зорота баш к'орама хвадойа.
 Зорота мьн хайа,
 Оз бе зоротам,
 Тандура мьн хайа,
 Ду ле балнигъша.
Зорна фланкесе лонаха.
 Зорна хва ле назьм, бона к'ора те
 हुшт нава!
 Зорна хва ле назьм,
 Гованд гран нава.
 Зорна шки бсе леза, шаки
 листькж нава.
 Зорьон нан де паш.
 Зорьон фьната.
 Зраре дьле иж сьтйа.
 Зраре герме г'она,
 Яа герме хайа.
 Зу бор баране шьл нава.
 Зу бьке, зьр бьльльга,
 Ганеш синоре хваде х'орте.
 Зу дьт, даронг бнде кьр.
 Зу дьт, зу бнде кьр.
 Зу д'оке, з'ф д'е'гьта.
 Зу дьчъм, дьле „Тер хварьйа,
 нама по х'отьйа“
 Недн дьчъм, дьле, буйа палас.

Зу дьчъм, дьле—„дмо“
 Даронг дьчъм, дьле—„омама“.
 Зу-зу сор ава наговьн.
 Зу нава, шаки навасти.
 Зу хва барнада.
 Зу харк, те даронг харк.
 Зу чанд, даронг шинбу.
 Зу чанд шьсте лезьст.
 Зьвур—зьвур—
 Дьсе ле зьр.
 Зьк дьг'отал, пьшт дьш.
 Зьк дьчъм, дьле: „Пьшта мьн деша“.
 Зьк зькино,
 Дьже, дьле: „ле бина“.
 Зьк нина, зькино,
 Инги те те ледана,
 Хвойе зьле—мале нава.
 Зьк тер дьле,
 Ч'оа тер нава.
 Зьк тере ч'агьбьрчи.
 Зьк хайа—зька,
 Зьк хайа—ч'ола.
 Зьк хайа ч'ола,
 Ч'оа дьгьри, дьле.
 Зьк хайа, мана гелки бе бьниго.
 Зьке байанг х'рае дьле мале (малод)
 мерани (мирани).
 Зьке барани
 Х'рае дьле мале (мале) мерани
 (мирани).
 Зьке брчи нькара हुмба.

Зько брчи танах наха.
Зько брчи танах нахана.
Зько брчи шарекора гер наба.
Зько бьэва сазаре
Ханцар ва барьне.
Зько бьэва сазаре,
Дько—корэ наваре.
Зько гор (гора) гер нава.
Зько жана чэла.
Зько зарэ тьма хабара,
Ле знана ван нагара.
Зько заф гер наваре тыштаж
Гниба.
Зько йаки дьхьстан, дьго:
— Вай пышта мьн.
Зько йаки зьхьстан, го:
Вай пышта мьн.
Готьне: — Ма зько та хьстийа,
чэра дьбежи
— Вай пышта мьн!
Го: — Вани пышта мьн набуйа, ва
ль зько мьн индхьст.
Зько к'а тара,
Хазата шийа пашдайа.
Зько марья нана залде гер нава.
Зько малла гер нава.
Зько малла герба, ва Кота эзаре
Бько бора-бор.
Зько марийа дэсте чеп гер
нава.
Зько марийа шенва, рьнда.
Зько мьн герба,
Мьле мьне шерба.

Зько на Пилоба, нашо.
Зько сабеба гер нава,
Йако жана нава дьда.
Зько та зько зько,
Хько на чэлака!
Зько гер набуйа,
Чэла бэбьня,
Гощера тьма нава.
Зько гер стьрне ми нава.
Зько гер нам (мь) е (зько) брчи
Гьна.
Зько хько йин нава дь нава,
Бажна хько йин нава дь хатмана,
Дост та нахэва Наму замана.
Зько хько йини дь нава нава,
Бажьна хько йини
Дь чэка нава.
Зько чэра бьгара, гер нахва.
Зько чэрм,
Нана герм.
Зько шэка мазьна.
Зько ве тьжкэ,
Пэша ва залэва.
Зько ми гер ба,
Щем ми дьна гь йако.
Зько ми герка, ле сьгарба.
Зько, ть чэп нина!
Зько, хько
На индьяко.
Зько дь мнат!
Зько дь мната нахэва,
Машинсон дь солбота нахэва.
Зько—розенек.

Зъкан меръа траз нахо.

Зъкан—малъгах.

Зъканн тозани
Храе дъао малъао мирани.

Зъканн мала меръа траз нахо.

Зъканн гер ма Казар зъке брчи
четъра.

Зъканн геро,
Зъканн брчи.

Зъки гер, чъе (чъам) брчи.

Зъко, зъканн,
Ната хари лодаки,
Ната намуса ле нахи.

Зъко, зъканн,
Шоо—ро лодакир,
То фойда ле нахи.

Зъко, геро,
Мъло, шера.

Зъл-зъл боракър (голъар)
Мъл-мъл балакир.

Зъле лавино
Бого надино.

Зълеке, зълок
Дъае малек.

Зълеке мала,
Дабора сала.

Зълеке чале
Дабора мала.

Зълеке чале халле дъбкчи,
Керано ль чале хъ набкчи.

Зългин ма хот,
Башле, машле йоко.

Зъра керо сар кро радъе.

Зъра керо вахта ле дъгъра,
Бер нахъра дъа.

Зърина керо сар (бона) чанго
щайо.

Зърина керо тъме йайо.

И

Игбале раш на Кашше зашея.

Игбале жи тѣно

Ида гонъри лавраза.

Идара—паз у бедар.

Иди дъае тента.

Иди ман оре хъо рет,
Калана хъо бет.

Ижа сизън, то тре намъръанън?

Изна буке бѣди йан во дофни
бистина, йан зорнечи.

И кеирманн башн,
Наръа, цада то бер ле таво.

И каво, таво то лозота наво.

Илаща к'исъб таво.

Идъун—вахте керѣна,
Хило-хило мерѣна.

Идуи хъошин ль саран чуи.

Икуне—дугарйа рашмана.

Икн барн шамне бат.

Ингари кала марана.

Иксан кевър майкамгара.

Иксане байлан,
Те быда хворьне гоште шани,
Агр-агр пошманн.

Иксаф тштанн башн.

Иро былабыта, важи дбе пасаби.

Иро бытма,
Сбе ми—кхадн.

Иро дарн бар,
Сбе ми пичке быта,
Досба ми зер быта.

Иро дарн дым,
Слежи ми десе быдзи.

Иро днн хада,
Ссе азрата.

Иро дора мьнн,
Ссе дора тайн.

Иро дора тайн,
Сбе дора мьнн.

Иро кроде,
Сбе соде.

Иро лара,
Сбе найара.

Иро месанн,
Сбе (сбн) сбитанн,
Досба—мь вана.

Иро шамня,
Барнгат комуба.

Иро мьне
Рона гора.

Иро мьнра,
Сбе (сзак) тора.

Иро пабу, бра бытне сбе.

Иро рож гьмарн ма чу.

Иро сар та буйа сайн
Та пале зме дьдн.

Иро сар у сармайа,
Сбе даф у зорнайа,
Дегмате к'асибн гонде майа.

Иро сар у сармайа,
Ссе даф у зорнайа,
Пире, дегмате тайа.

Иро тина рожн найа.

Иро гона гь ми мьнра димьнн.

Иро гона, мь ссе ласа.

Иро хофайа,
Сбе—р'ульае.

Иро ш'аде—кере.

Исал саракн х'ошн,
Сала мьнн, кодынн т'жа.

Исан бе баланганн нава.

Исан бе дард нава.

Исан—г'оше зме, найман—десе зме.

Исан дьнн т'аждере,
Х'аде дьде т'огдире.

Исан мь ахейн.

Исан мь х'аланн че буйа, мь
г'зманн набатнйа.

Исан н'о (мь) найа, тайре бетере.

Исан кат, п'окалн к'аг'а гонн.

Исан нах ауре хводе до щара дьбо
 зарбо;
 Яек зарбѣнѣ хводе,
 Яек калнѣнѣ хводе.
 Исан ру арде мована.
 Исан сар шир бьмаро,
 Сар зин бьмаро
 Фьрц гѣна,
 Исан зно-зно хворѣ днѣман
 чохьрнѣа;
 (Галѣг, гол).
 Исан (наѣ) тайре бе парѣ.
 Исан (наѣ) тайре бе парѣ,
 Кѣде бьхвезѣ те парѣ,
 Исан батѣе днѣе, пар тьштѣ
 бьанѣ.
 Исан нѣндѣр дьмарѣ, сарѣ дьмарѣ.
 Исан чѣ сарѣ зно дьхѣ, днѣман сарѣ
 ми нахѣ.
 Исан чьдѣс нмѣз бьгѣре,
 Арѣ бьнд дьгѣе.
 Исанѣ бе аса
 На дьѣв кер, на дьѣв дѣс.
 Исанѣ бе дьл
 Мнѣа гоште бѣхѣе бьгѣла.
 Исанѣ бе асьл
 Мнѣа щѣмѣ бѣфѣсьл,
 Тѣ бьгѣтѣ,
 На дьѣв кѣпѣндѣ, на дьѣв дѣс.
 Исанѣ бе асьл
 Ноула дарѣ бѣфѣсьл.
 Исанѣ бѣмарѣфѣт зманѣ шѣн дрежѣ.
 Исанѣ бѣрѣсьд бѣ днѣн бѣнѣманѣ.

Исанѣ бьланѣ,
 Бьднѣ гоште гѣланѣ,
 Азѣр сѣнгѣ пошѣманѣ.
 Исанѣ бьнд фьрѣнѣ нмѣз дьгѣе.
 Исанѣ днѣнѣ Янѣ шѣнѣ гѣшѣ, Янѣ
 шѣнѣ;
 Исанѣ сарѣ кѣлѣванѣа вѣ дьхѣворѣ,
 Фѣнѣ лѣ парѣ, шѣрѣбат дьхѣворѣ.
 Исанѣ чѣшѣмѣдѣварѣ,
 Шѣрѣбата рѣхѣ вѣхѣворѣ,
 Фѣнѣ тѣре шѣрѣбахѣ сѣварѣ.
 Исанѣ шѣре хамѣ метѣ, итѣбарѣ ми
 гѣнѣ.
 Исанѣт зноѣа, дьлѣ шѣманѣ шѣста
 дьмарѣ.
 Исанѣт кѣбѣнѣ, нѣ зноѣа.
 Исанѣт пѣлѣ асѣмѣтѣ хѣмѣ дѣчѣ.
 Исанѣт гѣлѣ зьхѣ хѣнѣа.
 Исанѣт лѣнѣбунѣнѣа.
 Исанѣт Кѣтѣ щѣлѣ хѣмѣ нѣе,
 нѣкарѣ лѣ бьсьмѣнѣа.
 Исанѣт чѣмѣ днѣе гьрт, вѣ бѣсѣ ми
 парѣ.
 Исѣф дѣсѣ бѣлѣ кѣсѣбѣнѣа.
 Исѣндѣр аѣрнѣ днѣе гѣрѣа.
 Исѣндѣрнѣ Зѣѣлѣрнѣрѣ нѣмѣ,
 Тѣрѣ ми нѣмнѣа.
 Исѣннѣнѣа флѣнѣкѣсѣ зарѣа.
 Итѣбарѣ хѣмѣ дѣстѣ зно бѣрнѣа,
 Итѣбарѣ хѣмѣ нѣчѣхѣ нѣнѣа.
 Итѣбар гѣр (гѣра) гѣнѣ.
 Итѣбарѣ гѣрѣ нѣнѣа,
 Яѣ флѣнѣкѣсѣ гѣнѣа.

Итбара гиро—мака дара сайа.
 Итбара джамил тана.
 Итбара зинастани тана.
 Итбара кучука йа флаккасе четъра.
 Итбара мале дие тана.
 Итбара маре, бозте марафа.
 Итбара маре тайар найа,
 Итбара бенсефа тана.
 Итбара са тана,
 Ша ма дасте хва навам.
 Итбара са найа,
 Итбара марме таладгаш тана.
 Итбара сас толал тана.
 Итбара хва бозте ага майна.
 Итбара хва бозте марме са майна.
 Итбара хва марде майна,
 Намарде майна.
 Итбара хва марме рӯшатабр
 айнам.
 Итбара хва маре майна.

Итбара хва на ма падыше даяре
 бина,
 На ма мале дие бина,
 На жи итбара хва жана бе итбар
 бина.
 Итбара хва йарсе бина,
 Е намард найна.
 Инке бътма, хва нафроста.
 Инка йак одага,
 Додд давлата,
 Сусе бемарифата.
 Инка мама те хварна.
 Инка—забар хваша.
 Инказорн к'ефтеша.
 Инка хва—хва т'ала,
 Ла кабордана сер ширна.
 Инка (найа) ослан суйа,
 Инка шен дармана.
 Инка хва бастба исенета.
 Ише дасте некаве дрена.
 Ишаро ч'ево зобдана гуна.

И

Йа аю анйа,
 Аю жи б'аю.
 Йа ба бина,
 Ба жи ва биза.
 Йа ба тина,
 Ба жи д'аю.
 Йа баре ларе б'да хана хва,
 Йа баре дарош, б'да д'амине хва.

Йан гаро жан хайе хва шарм била,
 Йане жи келе каварн.
 Йа флаккасе Малаб сафин д'аю.
 Йа де надан,
 Йа доте.
 Йа дарбазбун лай макаво.
 Йа дест д'аю,
 Де, бое наке.

Яе дост дьм,
Кас маке.

Яе доста наке дова.

Яе дити нае бирьрьне.

Яе дити онда маке (нонар).

Яе дити онда варьне
Яе надити дьгаре.

Яе дьл дьмозе,
То тышт мажозе.

Яе дьла бра дьпадеба
(дьядаба, дьпадева).

Яе дьла дьлада дьмина.

Яе дьле сьзаба
Ве зорте дьнбем бьстине.

Яе дьле сьрсьркева
Гара барро шьндон льяем.

Яе оз дьмозьм,
Ош мьн мажозе,
Яе мьн дьмозе,
Оз че мажозьм.

Яе оз зьмьм,
Оз макарьм бьмьм.

Яе оше дьне,
Кьвьр мажьмьм.

Яе ошьян наде,
Яе пашьн мажозе.

Яе жь хьси, кьзура мажьрсе,
Ош тыштеки мажьрсе.

Яе жьн бьхе, мажон асмане мажьрсьн
бьчьн.

Яе зьре маж гье мажьм,
Яе дьле маж жь тьре.

Яе зьре (жь) мажра,
Яе дьле та тьре.

Яе зман дьбьра,
Шур жи мабьра.

Яе зман дьне,
Ош де у бае жи нае.

Яе змане мажьне бьбьра
Маос мабьра.

Яе жьн чу шьм,
Яе—деж.

Яе жь жь агьр мажьрсе,
Жь жьне жи мажьрсе.

Яе жьра жьне, наке добо.

Яе жьра ле жьпана,
На жь жьпана.

Яе жьра на жьпанажьне,
Льпанажьне.

Яе жьра на жьрсьн,
Ле мажьне.

Яе жьре жьсе,
Дьмьмьн раки мажьсе.

Яе жьре эде
„Синьн дьфьтаре“.

Яе мажьрашан, мажьраке бьде.

Яе мажьне сьре жьн жьр, бьр жьн
мажьне.

Яе мажьне жьне мажьрсе жьне—сьнцьян.

Яе мажьне жьне, дьн—жьн жьне,
Чьн жьнде мажьрсьне.

Яе мажьн дьне, бра жьне мажьражьне
мажьне.

Яе мажьн дьне,
Бра жьне сьре жьне жьн,
Гьр жьнана.

Яе мажьн дьн,
Бра жьне жьн мажьне,
Кьвьр жьнана.

Я мѣн дѣт,
Коси надит,
Я мѣн нѣр,
Коси нѣкѣр.

Я мѣн, фланкасѣ бѣсѣ,
Мина гѣрѣ спѣ, нѣрѣ пѣтѣ.

Я нѣ бор чѣлѣ,
Нѣ бѣ дѣлѣ.

Я нѣ бѣм гѣрѣ мѣрѣ глѣ нѣкѣ.

Я нѣ бѣм нѣмѣ глѣнѣн?

Я нѣ дѣтѣ дѣсѣмѣ,
Я дѣтѣ бѣр дѣкѣ.

Я нѣ дѣтѣ нѣмѣ бѣдѣмѣрѣнѣ.

Я нѣ дѣтѣм хѣрѣм нѣдѣ.

Я нѣ бѣдѣмѣ, нѣрѣ дѣлѣ—Нѣйфѣ.

Я нѣ дѣдѣмѣ тѣйрѣ,
Я Фѣсѣмѣ Тѣйрѣ.

Я нѣ нѣлѣ—ѣт бѣ хѣлѣ нѣлѣ.

Я нѣ нѣрѣ дѣлѣ,
Дѣст нѣкѣ.

Я нѣ нѣрѣ бѣрѣсѣ,
Я бѣсѣ нѣсѣ.

Я нѣ Гѣмѣ сѣрѣ мѣ нѣрѣ,
Кѣфѣрѣ нѣмѣрѣ.

Я нѣ сѣ дѣлѣ гѣрѣ нѣнѣ.

Я нѣ сѣлѣмѣ нѣнѣ,
Сѣлѣмѣ нѣнѣ бѣлѣ.

Я нѣ сѣрѣ нѣнѣ,
Я бѣлѣ нѣлѣнѣ.

Я нѣ тѣ гѣрѣнѣ Нѣлѣмѣ сѣфѣмѣ дѣкѣ.

Я нѣ тѣ дѣрѣдѣмѣ,
Я нѣ мѣн дѣлѣ дѣрѣ мѣн нѣлѣ.

Я нѣ тѣ жѣ нѣлѣнѣлѣ,
Я нѣ мѣн дѣлѣнѣнѣлѣ.

Я нѣ тѣ жѣ бѣдѣрѣнѣ,
Я нѣ мѣн жѣ мѣлѣнѣ.

Я нѣ тѣ жѣ нѣлѣмѣ нѣнѣ нѣ нѣрѣ.

— Я нѣ тѣ хѣрѣ нѣлѣ,
— Дѣрѣмѣмѣмѣ нѣлѣ.

— Я нѣ тѣ хѣрѣ нѣлѣ,
— Нѣдѣмѣмѣ нѣрѣ нѣлѣнѣ.

Я нѣ тѣ Кѣтѣ нѣрѣ бѣшѣмѣтѣ,
Я нѣ мѣн нѣлѣ дѣшѣмѣтѣ.

Я нѣ тѣ дѣлѣмѣ,
Ѣт тѣдѣ нѣлѣмѣ.

Я нѣ тѣ дѣлѣмѣ
— Нѣлѣмѣ сѣфѣмѣ дѣкѣ.

Я нѣ тѣ сѣлѣ нѣ гѣрѣнѣнѣ,
Ѣт нѣрѣ нѣ гѣрѣнѣнѣ.

Я нѣ тѣ нѣрѣ нѣ гѣрѣнѣнѣ,
Ѣт сѣлѣ нѣ гѣрѣнѣнѣ.

Я нѣ фланкасѣ бѣлѣмѣ гѣлѣнѣмѣ.

Я нѣ нѣсѣмѣ гѣрѣмѣ чѣлѣмѣмѣ нѣрѣ,
гѣлѣмѣмѣ нѣрѣмѣ.

Я нѣ нѣрѣ—гѣрѣмѣ-гѣрѣмѣ,
Я нѣ нѣрѣ—нѣрѣмѣ-нѣрѣмѣ.

Я нѣ нѣлѣмѣ нѣлѣ,
Я нѣ нѣлѣ нѣлѣнѣ.

Я нѣ нѣлѣмѣ нѣлѣнѣмѣмѣ нѣрѣ бѣшѣмѣтѣ,
Я нѣ нѣлѣмѣмѣ бѣшѣмѣтѣ.

Я нѣ нѣлѣмѣ сѣрѣ нѣлѣмѣ нѣкѣ.

Я нѣ нѣлѣмѣ сѣрѣ нѣлѣмѣмѣ, нѣ нѣ
бѣсѣмѣмѣ нѣлѣмѣ.

Я нѣ нѣлѣмѣ, чѣлѣмѣ нѣ бѣнѣдѣрѣ
тѣдѣ нѣнѣмѣ.

Тѣ нѣлѣмѣмѣмѣмѣмѣ бѣдѣ нѣлѣ?

Яа һатһа сара мый,
Бра бе сара мый.

Яа һатһа сара мый, бра сара шәба.
Яа чуйи гай һаһаһи.

Яа чһа ба тһа,
Яа һара (һи) бәһт тһа.

Яа шәһ Миһур доһ (дүһи) дһаһа,
һаһа тур.

Яа шәһәрәһа дһәһәһаһа,
Мый һәһәрәһа дһә дһаһа.

Яа шура һаһа,
Яа һара һаһа.

Яа шәһ һаһаһа һа һара,
Яа һи һәһ һаһа.

Яа шәһәһи һаһаһаһи.

Яа шәһ һа һаһа,
Шәһ мый гәһәһаһа,
Яа шәһ мый һаһа,
Шәһ һа гәһәһаһа.

Яа һи һаһаһа, һа бе сара һаһа һа
һи.

Яаһи һаһаһа һаһа.

Яаһи һаһаһа һаһаһа (һаһаһа).

Яаһи—һаһаһа һаһа һаһа дһаһа һаһа.

Яаһаһа һаһа һаһа—һаһаһа дһаһа.

Яаһаһа һаһаһаһа чһа һаһа,
Һаһаһа һаһаһа.

Яаһаһа һаһаһа һаһаһа һаһа.

Яаһаһа һаһаһаһа сара һи һаһаһаһа.

Яаһаһа һи сара һи һаһа.

Яаһа һаһа һаһа һаһа һаһа,
Яаһа һаһа һаһа һаһа һаһаһа.

Яаһа һи дһаһаһаһаһа,
Яаһа һи һаһаһаһа.

Яаһа һаһа дһаһа һаһа һаһаһа,
Яаһа һаһа һаһа һаһаһаһа, һаһаһаһа.

Яаһа һаһа һаһа һаһаһаһа,
Яаһа һаһа һаһа һаһаһаһа.

Яаһа һа—һаһа һаһаһа,
Һаһаһа һаһа һаһаһаһа.

Яаһа дһаһа һаһаһаһа,
Яаһа дһаһа һаһа—һаһа.

Яаһа һа һаһа дһаһа у һаһаһа һаһаһа,
Яаһа һа һаһа һаһаһа.

Яаһа һаһа һаһа һаһаһа һаһаһа,
Яаһа һаһа һаһа һаһа һаһаһа.

Яаһа һаһа һаһаһа,
Яаһа һаһаһа у дһаһа (дһаһаһа),
Яаһа һаһаһа һа һаһа һаһаһаһа (һаһаһа).

Яаһа һаһа һаһаһа,
Яаһа шура һаһаһа,
Дһаһаһа һа һаһаһаһа.

Яаһа һаһа һаһаһа,
Яаһа Ғаһаһа һаһа һаһаһа.

Яаһа һаһа һаһаһа,
Яаһа һаһа һаһаһаһа.

Яаһа һаһаһа—һаһа,
Яаһа һаһа—һаһа.

Яаһа һаһа
Яаһа һаһаһаһа.

Яаһа һаһаһа,
Яаһа һаһаһаһа.

Яаһа һаһа һаһа һаһа һаһаһа,
Яаһа һаһаһа һаһаһа.

Яан хэе бьслера ч'лаан асе,
Яан марок чэ, (ч'лаан асе).

Яан Насан к'чач,
Яан к'чач Насан.

Яан чэ г'рда,
Яан чэ веда.

Яан шен
Яан а'гэ гондак.

Яан сондайэ марэ лэй марэ те
глекарне,

Яан зраи.

Яанэ в сэр мала,
Яанэ в гале,
Нардэ жи Яанэ.

Яанэ селене,
Яан олане.

Яанэ те сонд мэн данн,
Яанэ мэн сонд те денн.

Яанэ т'ан жи барэ момникк,
Яанэ жи те мэн калоникк тумкк.

Яар Назар б'ба йндикк,
Джмэн Яох б'ба з'фа.

Яаре—г'ла г'ше,
Жане—г'оме г'ше.

Яаре д'я зворэ гот: „Бэе“.

Яаре даремин шароке д'т'ва
фраине.

Яарк, Яарк,
На Яарк,
Коч у барк.

Яарн'я бед'л
Фона г'е беш'л,
Фона красе бем'л.

Яарти з'ваше жэ нере чера.

Яарти з'ваше,
Ле воам д'т'л,
Т'шэн з'ф рур'ше.

Яана мар'лаа най'воо дост зраи.

Яох—аа,
Д'д'б—аа,
С'со де у б'еа.

Яан з'г'р мала жи к'тийэ,
Яан жи к'тийэ о'лмонне х'ге бар
д'р'л'нне.

Яан бежа,
Яан б'б'ше.

Яан бежа,
Яан г'одарникк.

Яанба,
Ера б'г'ба.

Яан баранбарн Назарн'я,
Назар—баранбарн Яанк.

Яан б'г'са Яанк д'нэ,
Яанэ бар дерн'я,
Яанэ сэр хенн'я.

Яан бона г'ш'л,
Г'ш'л бона Яанк.

Яан б' садн'я,
Сад б' Яанн'я.

Яан б' Назара,
Назар б' Яанк.

Яан б' Назара,
Назар на б' Яанк.

Яанка—ч'раи.

Яан д'е йндикк,
Ина Яанк д'нэ д'х'к'эе.

Яан д'е: — Оз хад'н'м,
Е д'н д'х'е: — Ченд з'б'ра те йонн'л

Яан д'еже Яанк!

— Дале ми даште,
Е дин даште:
— Шахта на ларда ми йаха.

Йах дикара бь Назарн бьашеъра,
Натар бь йаха.

Йах дьгана,
Йах дьгарн.

Йах дьмар, даште марийа ард у
азман дьрота.

Йах дьчара,
Йах даша.

Йах дьмаса ми дьмьа, го: „Бла
сера марийаба“.

Йах дьмьаса,
Йах раш даша.

Йах дьгаса,
Йах дьах.

Йах дьсана,
Е даште по дьнфара.

Йах дьмьаса агар берн руе
йахда, воми даште гьа бар гарма.

Йах дьча,
Ло йах дьмьа.

Йах ми ноза гарекер бу,
Кьра банни гога:
— Чьра то ладоман наман.

Йах зю до мнат маха.

Йах йаха даша.

Йах йаха,
Дьдьдь конана.

Йах—йаха,
Дьдьдь конана,
Бу сьса

На тыштеха.

Йах йаха,
Дьдьдь конана,
Сьсе по галана.

Йах—йаха,
Дьдьдь конана,
Сьсана лас асана,
Чарьн лас гьарьн.

Йах—йаха,
Дьдьдь гьарота.

Йах—йаха,
Дьдьдь гьафаа,
Сьсе йаха конана.

Йах йахара дьаг:
— Кьме та на сара тайа,
Фьн зу-зу даште гьа дьда.

Йах йахара дьагна:
— Оро, фьлехас, дьла та чар гьани,
лаш гьава бьнбер, лаше кьарда.

Йах кьан тьна,
Йах шьна тьна.

Йах ми бар кьан сьмьнбу,
Йах ми ларни:
— Чьра аса сьмьнни!
Го: — Пела дьмьарьн.
Го: — Бун чьнд!
Го: — Йах.
Го: — Чьра йах!
Го: — Пела дьрбьзбуи наьмьарьн.

Йах маншла кьара кьатбу даште,
Фьн гьра мьйдана ласпайа.

Йах марн бь Назара зьнал.

Йах мьарьнор,
Йах мьарьнор те.

Йах нфара йах дьна, дьбг: „Мана
та бьмара“.

Йах ньара тьгьава бьн баре йах.

Як гад,
Як гад,
Агоне дате марас.

Якша—Як ро,
Домна—дѣ ро.

Як рече џама,
То рѣ раст пешѣа џиде,
џва Ёа гашѣа та.

Як рова,
Як рофилет.

Ямру—џбур нава.

Як сара Ёаки марџав.

Як та,
Як дѣна.

Як кабер дѣде,
Як дѣџа.

Як зварѣ бѣтерсе, Як назворѣ.

Як џаџа џанџи дѣде,
Як џаџа—џарџи.

Як џаџа Казар дѣаџе,
Казар џаџа Ян марџи.

Як џаџа џаџа Казарџа,
Як џи џр џџаџа.

Як—Казарџа,
Казар—џаџа.

Як чу џаџа, џаџиџа мале
Сарџеџа џџа џаџџа тандуре, го:
—Дуџа џаџа зваре.
Мазџи гоџи барџа сар џаџе, го:
—џарџа бѣџера џаџаџи бџаре.

Як чу сара џџа, го:
—џар џаџа џџи џаџа,—
Ле џаџа џџарџи—џуџџа џаџи гоџа,
го:

—џџ, џуџџи џаџа.

Як џаџа дѣа, Як џаџа:

Як џаџџа џџа Ёаџа џаџа,
Казарџи џџа џаџа.

Як џаџџџи мале џџаџа бѣа,
Казар џџа дѣа.

Ян Шарџа,
Ян Шаџа.

Як џаџа џџа бѣн Ёаџаџа џаџа.

Яџа џ Кераџ, џаџи дѣџа.

Яџа џџи бу џаџа џаџа та џаџу!

Яџа џџа бѣџа,
Дѣџа (дѣџа) џаџа бѣџа.

Ян бѣџаџа,
Бу дѣџа, џџи џџа џџа
Бу џаџа, ду бар џаџа.

Яџа го Яџа:
—џаџа, џџа бѣџџи џаџа.
Го: —џа џаџа мале бѣџа џџа.

Яџа дѣџаџа гоџа џџа бѣџа,
Го: „Гџџа џџа џаџа џџаџаџа“.

Яџа џаџа,
Та Як дѣа,
џџа дѣџа бѣџаџа.

Яџа џаџа, џаџи дѣџа џаџаџа.

Яџа џаџа дѣџа,
Тарџа бѣџа,
Мџарџа џџа!

Яџа џаџа џџа џаџа дѣџаџа дѣџа.

Яџа Шаџа дѣџи дѣџџа,
Е дѣџа дџа:
—џаџи џа,
Зваре џаџа џаџџа џџи Яџбу.

Яџа џаџа џџа џаџаџа, го:
—џаџа бѣџа џџа, ле џџа џаџа џџа!

Йаке зварга бежа,
Йаке һавале зварга бежа.

Йаке зварга дэхмозо,
Дёда һавале зварга дэхмозо.

Йако—акрака,
Сьхена—һаа һасена,
Черы һаа зварыа.

Йаке маене баламгаз (хәсиб) маза
дәдә.

Йаке маң маза дәдә.

Йаке сора—зора,
Йаке даргуша бера,
Йаке жи һарга—шара.

Йаке та һазаре халар чыра.

Йаке зно бежа даһе һавале.

Йаке змайя зёдан,
Йаке буна—мезен,
Йаке жи дэзе һарч у гёрен.

Йаке һад,
Йаке һаһад.

Йаке һарази,
Йаке барзи,
Һаһыа ера—
Буна хал у керзи.

Йаке һарама маза дәдә.

Йаке берадл казырак аекта бьне
биро.

Сод арыла һыкербу дэра.

Йаке бансафа,
Стайра жи азьмана гёна.

Йаке бе нан у хейе.

Йаке бьнеке новалеке дитбу,
Һерро дьчу жи новале
Йаһа-йаһа дьчр.

Йаке го:
— Өз мапа баремь.
Е дьн го:
— Уахта тә мапа баренбуи, ази
жи чакм тьрд бум.

Йаке го:
— Мер һайа даһ марайа.
Йаке го: — Даромь, ондэл мер
барен бари мер даркомь.

Йаке го: — Мекел,
Өзе қорене батал бьльм,
— Кёре, го, қоран батал маэл.
Го: — Һарька тә бекж, өзе бекьм
даромь, бу, чу.

Йаке го: — Хворьне бина.
Йаке го: — Һовдэле шорьне.

Йаке го: „Шамо, кёре маң зно сер
мнаре аектине“.
Е дьн го: „Шам дура, ма инера, аи
жи дура“.

Йаке го: — Уера, аз та бьльм
„Барета“.
Го: — Ғом кезьшо.

Йаке го:
— Уера аз та бьльм шьоте.
Го: — Иро сара.

Йаке гота е дьн, го:
— Ғорга баве та һа-һа бьльм, ваен
бьрине маь.
Е дьн гота: — Өз Ғорга баве та
һа-һа бьльм, һобу маң мадде.

Йаке гота е дьн:
— Өзе гәһе та бьльмь дор дьйе
бьльмь.

Е дьн шьб дь:
— На тәе жи маьра бьльмь.

Якни к'асибие, дондотн бие, Кофт
сала неле к'асибие сара.

Якни лынган тарга бат,
То до лынга перга батга.

Якни (ла) марана,
Якни гь пазакырана.

Якни мареза,
Якни бареза,
халы—буна
Хал у харыйа.

Якни мина Усыла Нозыла
Дийа жь шира ми нама.

Якни находео, дие, шаным, аа
таныйа доня.

Якни бсана, хал пе нызара.

Якни бсана, манотан шлеа шедэ
дыгаргыта.

Якни бсана, марья гыба донайна
сар чашо ми.

Якни бсана, марара ма даяа хво
дасна.

Якни бсана, нанэ дасте ми кас
хьнаде.

Якни бсана, шажь агар дийее к'аша,
ви шле хво рачаза.

Якни бсана, шажь туйн сар марка,
Маре Нашыба.

Якни п'арс да йакни, го:
— Чыра казани?
Оми го:
— Чымы аз халым.

Якни тази дин'варе де руданыт
у дыготе жана хво,
— Эрае б'арес.

Якни гер швар, хваде бир дале.

Якни г'она мала гь бат,
Вакни заварда мисдел-мисдел,
Халц дие: „Яа та боша у ботал“.

Якни кер дят,
Иа дие надят.

Якни гера баяа хво д'ал,
Черн дордана д'аер.

Якни гере
Ние доре.

Якни сайсот яла,
Тарка койсоте хво нама.

Якни хребва,
Эраа ми д'агына галона.

Якни хрети те х'ар,
То франшко перга бина.

Якни хваде дие,
Керба, к'аша го ма ние,
барга те дыба го ми жери б'аг'ар
гаше.

Якни хваде мала дие д'аде
Якни ми хваде г'она мара д'аде.

Якни х'аста,
Го: „Вай лаша ми“.

Якни хайа мал б' сар,
Наша Казара те, вакни б'аг'арэ мана
кер, халц дие!

„Сад афарым“.

Якни хашп шыбу, аф'ар че д'аер.

Якни Казара,
Жь Казари на йон.

Якни Казарийа,
Казар жи йонийа.

Якни чезаки,
Якни лынган
бардо ми айбак.

Якн шарна данга хво нээр,
 Е данс һача не кат.

Якн шарна данга хво нээр,
 Якн жи баг'ун сара пеше хва.

Якн шарна сазар надыд,
 Е дан дэгс: — Мн дьтърс.

Якн шкет дьстанд, һу дьчърн.

Якн злзак лойа,
 We һара лойа.

Якн одра һыге пьзэфа,
 We одра мога чь зэмба?

Якн острфе хво йаки дьхэр, дьго:
 „Аг'айо“.

Якнра готын:
 — Wepa ом те бьзьно шчото.
 Га: — Ире шьхале мн һайа.

Якнра г'ола,
 Якнра ш'ола.

Якнра жи дьле—һа, Козарк'ра—жи.
 Ямда шопьне мара, сар г'ола
 шьнафе.

К

Ка бедра бо дьаа.

Ка йа тайа,
 Кадн не йа тайа.

Ка йа тайа,
 Ха кадн не йа та?

Ка кавьн бьде бре хво,
 Гаһао кавьн бьде джьно хва.

Ка кавьн бьде пьзнаме хво,
 Гаһао кавьн бьде кернэмоо хва.

Ка не йа тайа,
 Кадн йа тайа.

Ка не йа тайа,
 Ха марен йа тайа?

Ка слэко кадьно бе.

Кавьр бьгн.
 Базар чьгн.

Кадн готык вала дькн.
 Ташта нан жи зар'о вала дькн.

Кан бермэне маланн.

Кала чь дитайа днэ какина.

Кал бума,
 Бе тэр у кавал бума,
 Мдети нан бума.

Калбун-пирбун не т'о пеше,
 Бьгэр бозьжн пьшта меше,
 Нэр сар радьно, дьле:
 — Дьрека мн деша.

Калбун-пирбун не т'о пеше,
 Гоме дьрон деша,
 Лягэки пеше, йаки пеше.

Калбун-пирбун не т'о пешайа,
 Све радьне, дьле:
 — Дьрека мн деша.

Калбун-пирбун не т'о чька.

Калбун мн һайа,
 Марна мн т'оно.

Калбун е мн кар чьр,
 Хортонне мела хва бернэр.

Кал жи буйа не дьхьда.

Кал зраре наде цаһьла,
Кал кал дьа,
Щаһьтайа ми дыккаа бире.
Кал к'отико маланы,
Кал надына руу цаһьла, эн зраре.
Кал, бир к'отико малана,
Хорт, буюу чра малана,
Кал, бир мөргөзө малана.
Кал чопони ми өрдө һьда—гара.
Кал ширете цаһьлай.
Кале азикте ташка.
Кале бекеси,
Пире бекеси,
Һарда Кале һаз гьрси.
Кале бар тандуре,
Өзгөнйә раһиште гун.
Кале голад, голад,
Садродә миснйә, һаз мал.
Кале өрд азда, күпә зәр дит, сәр
накисна;
„Кардым—нахордым“
Кале ми го: „Дидам—накыдым“,
Щарава дым күп зьра чал.
Кале замана, һаз хорте гөрйәйн—
гьрс ми ми бьлэн.
Кале, кале йртмә,
Чопла бьгьра бьлкә,
Дордә кале эн өкә.
Кале малә—
Намус (һ) бала.
Кале ми, бәвә ми,
Пашна ма, пашодана ма голә.
Кале майи рубьһьста,
Бьнтанга шийә сьста.

Кале мазы
Стуна мазына,
Кале гьрс гьриси:
—Тә чавә дьклати буйа!
Кале гьтйә:
—Мыи х'орико зраре һаштйә сә,
Ле хабата зраре һаштйә сә.
Кале—Һабуне цаһьл дьа.
Кале Карьфи, хьдә, дьбә—һәнә
аз бирьорна.
Каләи бәвәвә хьвәкә,
Щаһьлаки бәвәкә рәшә.
Каламер барбькәр.
Кале, гьрк, лыганн пашә,
Лыганн пашә,
Һарро дьа: „Шәкә ми дьшә“.
Кале, пире гонә рәшә,
Өкәи, хортн г'ола гәшә.
Кале ми бекеси,
Пире ми бекеси,
Һардыма ми һаз гьрси.
Кам ми бедаре доргот.
Кам дуре,
Аза һә—һәзи.
Кам ми дьмьч'ьр.
Кам канйә—дьмьч'ьр.
Кам назын чөлмә (Юһән).
Кам шәк-малавада шәк буйа.
Камне өкәл г'о һөхтә һан'ьлэн.
Камне өкәл аза һән һәм назын.
Камне өкәл бе аз назын,
Зәванә бьлд бе һәм назын,
Гәлнә күр бе аз назын.

Канмо усми бе шабонам нави.

Канйа аз жо дила, кавира
мавомъе.

Канйа аз жо к'шйа, наҷъе.

Канйа аз жо твор
Гара бир нава,
Омидйа қонди жи—бир нава.

Канйа аз жо бат, намы'аф.

Канйа аз жо чуйа, намы'аф.

Канйа аз жо к'шйа, аз кам нава.

Дасте дром чун нава,
Сгаре сгар бу, пайа нава,
Маре мар Назиде канарде нава.

Канйа аз жо к'шйа, гара мори
бишеарни.

Канйа аз жо те,
Он кам шана.

Канйа аз жо чуйа,
Сабоб нава—намы'аф.

Канйа усми гӯшар наҷъе.

Канйа бе аз ҷарана?

Канйа гонд,
Омидйа мун,
Мераниа ма,
Шинарғида че.

Канйа дуле во—аво.

Канйа анзимо
То шара намы'аф.

Канйа усми бе аз нава,
Галис к'ур бе дур нава,
Хвонарғида дарман нава.

Канйа жо аво садом,
Бар навежа тода.

Канйа, аз аво жо диле
Тӯшара кавира навежаде.

Канйа аз те, аво жо диле,
Тӯшара бир мамо (моко).

Канйа сар у тарма,
Хвонарғида нава дарман.

Канйа та аз жо хвар—бир бени
(бирмока).

Канйа та жо аз твар, нафар'имно
(б'шар'имно).

Канмо аз к'шйа, аз жо кам нава.

Канмо марья аз жо твар,
Кавираи навожа (кавира навожа).

Канмо, аз жо ле чуйа, намы'аф.

Кане кавира к'шйа стоёе жи.

Кален-кален баранар, манет-манет
балакар.

Калек, калек голкар,
Колма балакар.

Калек-кален озаншар,
Манет-манет харшар.

Калек—шони ле Нерата.

Калекарга дуле—Насанчери.

Калекарга, дуле
—Каленчони.

Калекани мун Ҳайа,
Бре шавади Нора.

Калеканарга рӯде жи диле.

Кар (карк) бун саботада (саботада,
савете, сапатада, сападада) наминин.

Кар норо бун савете,
Карк фотъи.

Кар көзде намын.

Кар онда бу, го:
—Кере ыгарын,
Дәсе онда бу, го:
—Кере ыгарын,
Га ондабу,го:
—Кере ыгарын.

Каре го: — Дә мн таха,
Бәсе мн таха,
Чы шахи мн көзәкә,
Һизийә көчә мн көкә.

Каре гәһийә:
— Дә мн таха, бәсе мн таха,
Нафт ража сәр мн бар һәкә,
Пәше мн гәһийәдә һәркә.

Каре гәһә баркә гүртйә,
Бәрх дәнгә хә һәкә.
Каре баркә-баркә.

Каре гәһә баркә гүртйә,
Һәкә каре баркә-баркә.

Каре көзәлә гүм һәгәһән тәлә
мәһийә.

Кәрәсә һәкә дәнгә һәнд дәрдыкә.

Кәрәһән гүндә, һәкә кәрәһән-һәкә
һәкә.

Каре гөндәкә ыгүрә,
Шәһәрәкә ыгүрә.

Кәри һәкәдә,
Пәше хәкә һәкәһәкә.

Кәри һәкә һәкә һәкәһәкә,
Һәкәһәкә хәкәһәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәрийә һәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкәһәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкәһәкә,
Һәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкәһәкә,
(һәкә һәкә).

Кәриһәкә һәкә һәкә һәкәһәкә,
һәкәһәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкәһәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкә һәкәһәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкә һәкәһәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкә һәкәһәкә һәкә һәкәһәкә,
Гүрә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкә һәкәһәкә,
Тәһәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкәһәкә,
Һәкәһәкә (һәкәһәкә) һәкәһәкә.

Кәриһәкә,
Тәһәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкәһәкә,
Гүрә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкәһәкә һәкәһәкә
(һәкәһәкә).

Кәриһәкә һәкә һәкәһәкә һәкәһәкә
һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкә һәкәһәкә һәкәһәкә
һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкәһәкә һәкәһәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкәһәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкәһәкә һәкәһәкә,
Дәһәкә һәкә һәкәһәкә.

Кәриһәкә һәкәһәкә һәкәһәкә.

Кеч фри, го.
— Путо боз над дале ман Калла.
Галыс
— Кале то кийа, шани путо боз
над дале те Калла!
Го: — Нор касанн ташгерозу ми
шани.

Кеч кайа, гастына ми чыа!
Кеча аб кате дасте кара,
Саббуна ми гынна.

Кече гонийа:
— Тра аз быгашына дасте саха,
Нанашына дасте кара.

Кече, кече ми шаре,
Мале шыйе кече бышашыте,
Нанашына дэ зоо севар
Салыте нанди барго заре.

Кечаван дьенны,
Ван тре ганащак.

Касанн гара фырфе данайна орга
шофоре махе.

Касанн мал шкю,
Пшине шварыне быборьинна.

Казани, нозо бекмане,
Фырфе Кафт дана.

Казани на те маза,
Мшан Фодьлгошмане каза.

Казани на казани,
Сфра швани те бар ма дани.

Казани чу горйа,
Ната бат, даш Калла.

Казанийа бесорийа—бесбара.

Казанийа бесыбара
Мана шани хравейа.

Казанийа бесыбара,
Че бымл малтмен море,
Чева бым, маки
Зале нафорайк брнийа, найгера.

Казанийа дэл зме шыга.

Казанийа кыра шар,
Якхе гото Якхе:
— Тендурээрэ, гэрр ногалыйа.

Казанийа мале кмане,
Мале буре зу дернагале.

Казанийа мале кыра цална-цалн
Кемаскыа ма найа.

Казанийа мале мара—мане.
Казанийа таргалан.

Казанийа чгатене пашдоша шут
дрхы.

Казанне, бара банн,
Чыраге мале шакх,
Аго-ого те мале шраем.

Казанне го: „Ман деме зме кийа,
накыйа, се деме ман кобу“.

Казанче, мар не банне.

Казанне, моко дареме,
Руме зоф (шур) ма дана.

Казанне, шомаре,
Са кышандийа нанага,
Дем майа шаре.

Казанийа бе ларе (бестарн).

Казотка бошйрн
Же ке дие ма,
Ве дие манна.

Казчи се диде,
Чэве ми ми дордыа.

Кавч-кавчи баракыр,
Бь манцале балакыр.

Кавч-кавчи гавыр,
Чочъна балакыр.

Кавчи крн дала,
Наско бала дала.

Кавчи цитъ Кафт ситъла дамална.

Кавчи вака назн даяо зма.

Кавчи паланкшара бер саргана.

Кавчи пискора парана.

Кавчи бац кава.

Кавчи баракыр,
Ходана (ночна) балакыр.

Кавчи голыр,
Бь ласка (жи) балакыр.

Кавчи у таво буну йон.

Кавыр азте маво,
Здан гъландо гавеше.

Кавыр бар шма франкосо дала
панер.

Кавиро голварг ша зма нагъра.

Кавыр голор дубо,
Шма раст даскына.

Кавыр грана шма змада.

Кавыр грана, махта ши наводнойо.

Кавыр даскын барца балак,
Навемьн цалахе рехе.

Кавыр деста манда насакана.

Кавыр далоца, даронг ши дъгъра.

Кавыр далоца, лав ши дъгъра.

Кавыр дъча шма раст даскына.

Кавыр да шма змада гравя.

Кавыр жи бо дорд назн.

Кавыр жь ора зма болбу,
Най, най, нь жрд бълъра.

Кавыр жь шма зма ларъа
Кави нь сьмн дала.

Кавыр зэф гънада дамано—гавт
дъгъра.

Кавыр кавыр дасана.

Кавыр кавира, айлае нь жи найа.

Кавыр-кбчъна муда бълъра,
Хер у бер тода бълъра.

Кавыр—кбчъна сарца бари.

Кавыр навемо дора берал.

Кавыр навемо кучъна, сав кагрт
змайн.

Кавыр навемо рьсцо зма.

Кавыр навемьно сав цинер; бой
кагъра цинер-

Кавыр нарнър нь нава, вав бълъа-

Кавыр роде дъчън,
Овщи роде начън.

Кавыр тоба,
Шма раст даскына.

Кавыр тогбу, ида ши нагъра.

Кавыр тот дубо,
Чыгъа даскына.

Кавыр хун жо нав.

Кавыр ласта водоро лена
Шма агър гбна.

Кавыр лав грана
Шма змадойа.

Казыр бол дубо дубо, шие раст
дысыны.

Казыр йада, дейне бани.

Казыр Нале козырада дызари.

Казыр Нале марйада дызари,
Ош Нале марйада нагари.

Казыр Паста е Джареш Чыгыны.

Казыр—Паста Иалана эгары.

Казыр Ышка—хун ма мае.

Казыр чыра бол дубо,
Агрые шие раст дысына.

Казыр чыраиы бьлаца
Адыр ма шикн бьсына.

Казыр шор кат—вой шор,
Шор казыр кат—вой шор,
Осына, хака ма бьсына—вой шор.

Казыр шн бьлаца, шн нагара.

Казыр шие хва хваида, шн нагара.

Казыр шие хвада граио.

Казыра даяежи са,
Хвайо ма бира хва бика.

Казыра даяежиа бьрица болок,
Налыжиа цолаха реха.

Казыра даяежиа дара бь бар.

Казыра казыра кота,
Дыга ма дерника.

Казыра маю сас хва,
Вани колц наежио.

Казыра наежио канио,
Бра ака канио шолу нае.

Казыра агаида агаида наежио.

Казыра ма бо ма нагара.

Казыра шие грантыр тьона,
Ле бь чанки дьлацын.

Казыра шие роде муне,
Таза пай ар кьатын.

Казыра богыре кари,
Ле дуб ма раст дыгышино.

Казыра бораша шие дьлаша
Ашыажи бар хва дьлашо.

Казыра бьлаца,
Кайфа нагара.

Казыра бьсынажиа,
Е сар наежио.

Казыра гавни бог дьлашо.

Казыра граи дь шие (шайе)
хвада граио.

Казыра граи кас нагара йада.

Казыра граи шие хва нагара
(нагара).

Казыра граи шие хвада дьжио
(дысыны).

Казыра гур Навыдай е гур дьшо,
Е гур жи—Навыдай е гур дьшо.

Казыра датарашанди (матери)
орда наежио.

Казыра дьна мацлыбьниа,
Ош хайиа сари бьси шийа.

Казыра дурге ханги, ма наежио.

Казыра орган шие хвада дьжио.

Казыра езе йадым, дьшо бьсе тьо
нае наежио.

Казыра маи ма дьни,
Ош нагара йада.

Казыра зьарете хвад нае.

Казьре йалгъа думса эмода дьинна,
Казьре йалгъа эрде нанна,
Казьре йалгъа
Йалгъа дур маъса,
Казьре йалгъа ракат не дьба,
Казьре йалгъа чунде кее,
Казьре малх хана селъинна,
Кеси эва не рази гона,
Эз сере ми к'ава,
Казьре ма, хастне ма хастерт,
Казьре мазын бе казьре п'гун сер
дигер насанына,
Казьре мазын бей е б'гук наза,
Казьре б'гук бей мазын наза,
Казьре мазын жи е чук дасана,
Е чук жи е мазын дасана,
Казьре мазын, казьре п'гун бе хаст
мазын,
Казьре мазын чыла касыбана,
Казьре майа, бьдына сер дигере
к'ава,
Казьре марие марийа бра сие зу
чоха (саре) марийа к'ава,
Казьре млаха марийа, бра сере
марийа к'ава,
Казьре ма Тарата тадана,
Даста эва наеже,
Казьре п'гун эва бы е мазын
д'гьра,
Казьре растне шь набьжа,
Казьре риган раст данайи, дигаре
харбо,
Казьре салине сланата марийае,

Казьре серинери,
Эрде нанна,
Казьре сарт чема кее—раст наза,
Казьре таракъери бине эрдде
нанна,
Казьре таракъери (таракъери) эрде
нанна,
Казьре таргъши эрде нанна,
Казьре фадире г'ма чипола,
Казьре хебаре—хебарера д'инна,
Казьре эва ведаре бичарина,
Кедаре агыр гона,
Казьре хазине азите п'ш к'олни,
We романа кер бе,
Казьре хазине
базе к'адине,
Казьре хазине базе к'олни,
Застане—дормане брине,
Казьре хазине базе к'олни,
Ч'е хасте хана,
We кори те бе,
Казьре хазине базе к'адине,
Те ге м'гаш б'бь,
Казьре хазьри эрде нанна,
Казьре м'а-щижаре хаб ч'гьра,
Казьре щмагте данийа,
Кас н'каре б'лацкна,
Казьре эгима сие зу чоейа,
Казьре циноти б'г'ова Нарнеда,
Диса цинот сара,
Казьре циноти наза Нарнедава,
бадам к'ав,
Казьре хан чыла ма д'гьра,

Къьре жи денниъ,
Кас нъкъре бада.

Къьре жи денниъ, каси денниъи.

Къьронъ мавена сие щинаре хмо,
Одре се гана, одре хване се
баба.

Къьронъ нъкъз озманенъ,
Ки Пале хмо на ризийъ,
Ве марда нах ч'бъе каво.

Къьронъ дивени, сад ч'ани д'раво.

Къьри д'алба, гуе жи нана жара
мебра.

Къьри оземба,
Хум г'атийа ч'бъа,
К'ф д'ат г'атийа.

Камъ ч'е фаст дремба,
Ве жи бани дорбаба.

Казана име р'къре шаана.

Казн р'анша қазана,
Смеи с'анша мерана.

Казназан с'имбелар д'ает.

Кала бона мерайа.

Кала бона мера ч'екрийа.

Кала г'ута мала д'ла.

Кала ч'е мезийа,
Г'уртиса тада к'б'ра баве мане.

— Калъ, шие та к'дарейа?
Д'ае: — Ба зана.

Калона сар р'ба Сл'ган эднийа
(занда).

Калона лезие,
Х'бона з'астене.

Каланг, нъкъгане та л' к'дарейа?
(Го)—Яа д'зана.

Калакала, шие та к'дарейа (к'б'а)?
— Ба зана.

Канделд Карм г'о ре н'аннеда,
Ф'уцал н'ет мащала нада.

Каро бе шем,
Шоане бе са,
Ф'м д'б'о малтроем.

Каро паз бе боран, ч'ргана?

Каро паз бе се наван.

Каро паз, шем, б'ана толап—
завре г'оа д'г'л'ннине г'б'ере.

Карм бе нери нагара.

Карм нан б'л'ва,
Нанени б'да напеме.

Карм ч'р'еси б'гара,
Ве сагаро сар паз толап.

Карне бе кар ч'ргана?

Карне бе се г'оре барго наздаба.

Карне бе се пара г'орайа.

Карне бе са, сад шем г'ере нахе.

Карне борха бе кар нахе.

Карне б'л'ва,
Нанени б'да.

Кармлеро, шие та л' к'у?
— Ба зана.

Кар змане карга зана.

Карга бале п'рбеме д'ае.

Карга б' г'о' нахе.

Карга д'ла (маха) п'рбеме г'...

Карга (мъ) п'рбеме б'рнийа.

Карбеме зора п'рбеме к'рнийа.

Карбема мала гурбема г.д-а.
Карба, гуре (мана мери латын).
Каре болгар.
Кара—былгаро.
Каро, гайгаро.
Кара—мана барро.
Кас агуре таш (гёр) наргоа.
Кас боре катийа йнаде.
Кас бер агуре гёр наргоа.
Кас боре таша нада хва.
Кас брчийа нанырйа.
Кас бы кэса дьбыл кас.
Кас га у шыла нас нака.
Кас гйее хва нада сар чыма ук.
Кас гйне насанида нашьмыта.
Кас гуза гуч наьрга.
Кас гана хва бер димья
коравана.
Кас длаанс каси хваймана.
Кас дарда каси дорнен нава.
Кас деста балонгаза наьрга.
Кас дже хворга нава—гьрш.
Кас дьле хва мьрине ша нака.
Кас жь чова бы агода шорм нака.
Кас зейя каси ва нада.
Кас кас кабата баһашт.
Кас касемерга қазық нака.
Кас кйла каси нъана.

Кас кара каси нагара.
Кас мезала гьроги нагола.
Кас мьрме балонгаз нагара.
Кас мьрине сар мьрме гиньа.
Кас мьрине хва дурра наьма.
Кас наба (кас)—дже мьн гьрш.
Кас нава аз ассенама.
Кас нава—мана йан йа дьзайа.
Кас навама—аз (жы) храван.
Кас навама—гара мьн хрова.
Кас навама:
—Мака хрова авара.
Кас нава хвайа баре катк.
Кас нава йаоале катйа.
Кас нава йаоале мьрйа гьона рьн.
Кас нава чькхле каскы.
Кас нан нада эгма.
Ла зман хоркас дьда.
Кас наьгаза шьзйле мь лаш к'ова.
Кас начета горн кас.
Кас нава мала каси гьамьз нава,
гьр каск мала хва гьамьз дыа.
Кас на сьсава мала касийа.
Кас нава сьва вана ма сьра хва
к'оркар.
Касачи чыла хва сьва ма к'орнакар.
Кас нъана дар дь'ова бари к'ода.
Кас нъана фьсмете хва.
Кас ньора вьдле каси бьма.

Кас нъара десте зма десте
 шаранека.
 Кас нъара дъае каси дарсана,
 Кас нъара фана зма растек.
 Кас паз ми нака,
 Кас руд балангара нанера.
 Кас руде каси накве,
 Кас тарнеда намайе йата сев.
 Кас тейра сар балуно накима,
 Кас тина агъре гюг нарваа.
 Кас тина, дома дъаен—фланкеси
 гана.
 Кас тара каси накъаза.
 Кас забете намайея.
 Кас завете гур набе,
 Кас кезеа зварга накъаза.
 Кас крзыйе зма наквека,
 Кас кьарга зрак наванжа.
 Кас кен дарде каси тина.
 Кас кен мала каси тина.
 Кас кезале катийе тина.
 Кас кешара каси нав.
 Кас кала баве мэн напырса,
 Кен те, кала дъа мэн дъырса.
 Кас Кладанне набуйе мал.
 Кас Кесаве каси нъана.
 Кас Ката сбе тарнеда рунаньштине
 (мамайе).
 Кас Ката сбе кра ми нощохлийе.
 Кас Ката сбе са дъбе—йа фалак.

Кас ч'гав кор зварга накъаза.
 Касе бы сша сбаде гаом набе,
 Би йа зваре гурм набе.
 Касе нь лавале зварга ч'ал к'ола,
 ме те к'ава.
 Касе жесе, нарфон бекс.
 Касе сар дъ дара баланза,
 Йан ме сша жига биче.
 Касе щере (щарга) чева,
 Кара чамбыла пезе биче.
 Касе зрифн занп, жонн марьне
 бича байана,
 Ве замбе марьн нь нидане.
 Касе багче каси аз набе,
 Нар кас багче зма аз д'ада.
 Касе нъара мина мюгбурсене се
 шохале хварга биче.
 Касан дарде каси нъана,
 Нар касан дарде зма зана.
 Касан дъле зма марийе зшош набе.
 Касан ль ч'ае бланд ре че нана.
 Касан мале хвейи р'анд нафроша.
 Касан натома: — Оз динь.
 Касан нан набе фесира,
 Нана ширатгар зэфич.
 Касан нъара сар саша ми к'ава.
 Касан парне дъе зма нака дъе
 марьс.
 Касан тина дарде дъле хва жера
 бема.
 Касан зейне зрак зма навино.
 Касан Кале балангара напырса.

Касаки дорди тора нахърына,
Касаки дѳ бра нахъра нахърына ч'агъ.
Касаки нъ зере хъа нахърына,
Касаки наготийа—ова мала пайана,
Касаки наготийа—мала дъае хъаба.
Касаки хъарга Ката сбе рѳл хъарга
Касаб нахърына.
Касаки пѳрмет бѳ мезине
нагъшандийа.
Каси бѳ црѳн Үер нахърына,
Каси дийа Чаньл нахърына,
Каси дѳ бра нахърына горхе.
Каси касе гѳна,
Каси маре вѳногерандана.
Каси нани сѳре миң,
Ле те Үаме зия сѳре миң.
Каси наготийа: — Ова мала дъайа,
ова мала мерѳмайа.
Каси хъарга тъшта нахърына горѳ.
Каси щѳрга чеке, хъара чѳмбѳла пѳва
бѳла.
Касиҫра пѳва—бѳла,
Бѳлаи хъае—бѳлаи.
Кача аглѳре сѳлыне мѳрѳба?
Кача гаваным,
Бука пашаным,
Чѳа мѳла бѳвама.
Кача мира сѳлыне гавана нае.
Качък зѳварѳтн.
Качък сар дѳнгбѳжа банги дѳвн.

Качък чунѳ нахърына, зѳк т., турѳм
ааѳѳ.
Качък пѳра хъаа,
Зѳ Үаме турѳ хъаа.
Качък шѳва,
Ле рѳнд дѳбѳна.
Каша нъ дѳл чѳдѳнѳ.
Каша нъ тѳраѳѳѳ,
Ом ми оѳла не дѳѳѳ.
Каш бѳ зманѳ каш дъанѳ.
Каш дѳре кѳт,
Дѳр каш нагѳѳ.
Каш дѳре кѳт,
Иѳн дѳр кашѳ.
Каш дѳста мерѳа фѳрѳ,
Иѳа дѳст мерѳа нагѳѳѳ.
Каш ѳва, рѳ (руѳ) кашѳ бѳхуна.
Каш, каш, бра пѳш кашѳѳа бѳхуна.
Каш хъат лѳ дѳре кѳт,
Дѳр лѳ кашѳ нагѳѳ.
Каш хорѳна,
Наму каш хана дѳнаѳна.
Кашѳ гѳзал дагма дѳкаѳн тѳра
марѳѳ.
Кашѳ гѳзал Үамѳ нахърына турѳ
мер (марѳѳ).
Кашѳ пѳра цѳрѳ-цѳрѳ,
Каш ѳхъара тѳгѳѳѳ кѳрѳ.
Кашѳки гѳзал дѳлѳли малѳкаѳѳ.
Кашѳнѳѳ (кашѳки) пѳшѳн тѳшѳѳ
дѳгѳѳѳ.
Кашѳрана хѳра-хѳра,
Иѳыка тѳра хѳлѳм кѳрѳ Ү кѳра.

Кино у тагронн,
Фн роннайн роннн.

Киноко кандала
Хво дьинн хомбаро казала.

Киное аша болгоно.

Клуб мала шам-шаратн те йосабо.

Книжонн чи хомо.

Ко агър бы чмо кет, тарт у Ньинн
госде дьиньватн.

Ко ащане марно (мурне) бат,
Чам у парте ма че дьинн.

Ко кьоз шарбе чу
Зайна носьмо парека.

Ко кер кет берно,
Жь хводно чи хбртър нана.

Ко та гьрт, бармада
Отар те барда, пей могово.

Коде кала, чамале вала, на то
бына.

Коде гьоз тьин ба хопсе вала нохо.

Кодь—кодк
Дьба лодик.

Кодька тьин марь дьге хов ле
нахо.

Кодька тьин же бьрьма.

Кодька хво тьин кодька хопсе вала
нахо.

Кодька чи тькибу, чавгеренд.

Кокхоз киньба гонде.

Колхоз мала мазьна.

Кон ргезе нонада, ронша конайе.

Коне ба нан чьране?
Коне быгуд тьма ми ассоне кене
морьно.

Коне ма кона сестейн
Анна пазе горагорн.

Коне раше ма бьнейе,
Аге нона ил
Фн ма жьнейе.

Коне хво раш кене щиньра вьгьри,
Уаон мала та нана хоре дьале.

Коне, те Козар коннен.

Кор дьиньне барда кьале.

Кор коре хьдое (хьдое), ми
кор бала дьейе.

Кор коре хьдое (хьдое),
Никор ачала дьейе (дьека).

Кор мана шаше дьгьри.

Кор тьштокн навино,
Дьиньне дорона бьне.

Кор Каньце чре нана.

Кор чана хьдое дьнере,
Оса ми хьдое ми дьнере.

Кор че дьиньне?
— Парнен дин, чьгьвек рон.

— Кор че дьиньне?

— Чьгьвек рон.

— Брнн че дьиньне?

— Парнин дон.

Кор чьре хьдое ньери,
Хьдое едос кор ньери.

Корера шав, ро бька.

Коре бедер,
Гьре бьзет,
барда ми бьвин.

Кора зме даст зме бар нады.

Кора чъа чърты.

Кора бабагы.

Коракында нана баг,
Парса муй—нама ах,
Наспа че нана чъа.

Коракы чъаг ага бьгола,
Даса эм ах лъ сора зме дьа.

Кора кора змадыа,
Шаша гъба дьадыа.

Кора паз буа,
Хмада кор надыр.

Кора, тэ кора мьна,
Ларга мьн корак тэ чьгьр надыт,
Тэ дьса нора мьж.

Кора, че лъ чьр,
Че лъ чьр.

Корга шавараш мьна.

Кор-мьжжя
Байара нуржана нана гьрор,
Бьдмьн мала цьнаре.

Кэ чьрэн бат
Кат у шагыла ньгьрса.

Кэ чуйн дьжжя,
Шьнн бьс рьун, тэ рьанакьн.

Кэ шав лъ мьрнман рьаш бу,
Гаранк мьрн лъ шаво рьашьрбо.

—Кодьк, кэ тейн?

—Ръгэ дьа.

Дэ чь ба,

Омэ жь аша.

—Кодьк, тэ кэ тейн?

—Жь кьа.

—Кэ-гьн, тэ кэ тейн?

—Ръгэ (дъжса) дьа.

Кодьла Ньр-ге маша дьада рьа дьа.

Кэ шьала мурн бат
Чьнг у каро мн чьдыбн.

Кэл лэ мьрнман,
Не бь чъа у бьдман.

Кэл кьага мьж,
Гьшга чъае зьлом ньрнн.

Кэл лана, кьае гьрнн.

Кьае бьн гьчьнгьа.

Кьае гьра дьае кьчъа дьрнн.

Кьае гьрн, дьрда бь ду дьрман.

Кьае гьрн,
Ошата мьрн.

Кьае гьшга не йае.

Кьае дьае сьр нована.

Кьае эм дьмьра
Ор шав Ирано жь намьра.

Кьае эм не дьмьра
Шаго Ирано жь не намьра.

Кьае зьае фьанкьса зьае мьдана жь

Кьае кор бьае фьанкьса кьае.

Кьае мана кьдара, кьс кьае кьсакь
мьзань

Кьае не дьмьра.

Кьае Пьагьнсьса мала мн кьа.

Кьае Пьагьнсьса тьгьае мала мн.

Кьае пьшкь дьае седана.

Кьае рьаш кьтнйе мала мн.

Кьае се зьае гьрэдана.

Кьае сьае, ньрме,
Ньнаре дьдла ма.

Кала фланкесе се дымар,
Кас по намьро.

Кала фланкесе чирга чу горя.

Кала шана фарташ нава фланкесе
катию.

Кала ви на баса шийа,
Ош жж нафова.

Калав бысна фербанейя.

Калава сар зедая.

Каламдына к'алб Нихатж дитана гора.

Каламдына се бачар мава.

Кала, бра то кыл бийж,
Бра дэле мында бийж.

Кала новане,
Маме думане,
Казна раш кхе дейо
Рем се ирдане.

Кала кхе мала мьн,
Ле к'о хати мала мьн,
Нее нефсе шане мьн.

Кала достдэба неде марийа.

Кала (к'алл) дилане,
Хазтане мьлане.

Кала дилане,
Хазтане мьлане,
К'и к'але к'е зане!

Калаж геврийа вида хейо.

Калам гьрхьрын,
Борфо быбара.

Каламж зеда Нийвен доретане.

Каламжа бахаре дэле—азым,
Тала бахаре жж дэле—азым.

Каламжа бар бы ройа.

Каламжа гле—гешайа саргаш.

Каламжа саре сале,
Мари хате даре мале.

Каламжаш Казьярна бе Насобе.

Каламде даясе бизайе.

Каламде даясе шаране.

Каламде даясе шара мейн.

Каламде нар мелуле.

Каламде п'чүүл, ле оц'ла.

Каламдара сар санийа думитин.

Каламдара жж ала.

Каламде на ма дербе
Завара даре г'она.

Каламде даре—дар р'язанд.

Каламде даре ма даре небо,
Завала даре г'она.

Каламде даре ма даре илбуя,
Эмаре даре ма Казар сар буя.

Каламде даре ма даре илбе,
Дар пар'зо.

Каламде даре на ма дареба,
Дар нахар'фа.

Каламде дарема на дареба,
Уалгарандана ма г'она.

Каламде даре г'онаво,
Дар каламде нава.

Каламде даре, шакк на ма дареба,
Тощара завала даре г'она.

Каламде шири хата перн.

Каламде шири
Зора жж г'она.

Кър даяса баяе хва гунани.

Хър дикара һондора,
Окз дикара—дара.

Кър дьба, дьгат небо.

Кър дйбалькыа (дйбалькына).

Кър дус к'олака баяейо.

Кър дус к'олака баяе хвойо.

Кър дус малейо.

Кър дьзын, һард'о деста дьгырын,
Окз дьзын—дестаян дьгырын.

Кър дькара бьба мьр,
Окз готк бьба де.

Кър жь баяе блндъра.

Кър мора набьйо,
Наяе т'еяе дьдана сар.

Кър жи оьлада,
Окз жи оьлада,
Яак йакк шьрынтър.

Кър нь да,
П'ара нь баяе.

Кър т'ане д'яе хва ф'г'м д'яе.

Корина—
Һарак бу, г'арак бу—
Даяе жь баяе рур'еш бу.

Кър йан баяе дьк'ышина,
Йан х'аа дьк'ышина.

Кър к'вазие баяе йлтине.

Кър к'вазие баяе йльдые,
Окз—т'ашийа де.

Кър к'э һайе
Сар бь сар,
Кър жи һайе.

Г'ае сар,
Ле кър жи һайе,
Хваансар.

Кър к'э һайе
Оуле баяейо.

Кър к'э ц'яе дьба
Дьба шнар.

Кър ль хала,
Окз ль баяе.

Кър мал—Кале баяейо.

Кър мазанбу,
Хам жи з'эф бун.

Кър мьнде баяейо.

Кър мьр, сар к'ор'е хва бьгыри,
Мьр мьр, Нале хвада бьгыри.

Кър не е баяейо, е д'ейо.

Кър нелевщандийа—д'ефе д'яе.

Кър пай к'ор' те.

Кър—п'ышта баяейо,
Окз—варе хвад'ейо.

Кър радьба даре баяе йлтине,
Окз радьба т'ашийа де йлтине.

Кър р'ок'ыне малз баяе хвойо.

Кър сад сел д'не ба,
We р'ожак'е ф'она баяеба.

Кър т'она,
Г'аь т'она.

Кър у де, һард'о пара баяе
д'т'ашьзын.

Кър у окз д'ест хвад'ейо.

Кър у окз йа хвад'ейо,
Не паратийе мьр'а бьгыра, не—
адр'атийа.

Кор хале хва дьчн.

Кор һайо баяе зва дьшине щгньма,
Кор эн һайо баяе зва дьшине
щньате.

Кор һайо баяе хварга брайе.

Кор һайо баран бар,
Кор һайо гала ль сар.
Кор эн һайо хвалн ль сар.

Кор һайо гала баяе хвайе,
Кор һайо нбле баяе хвайе.

Кор һайо гала,
Кор һайо кбле.

Кор һайе кбра
Кор һайе ерадегъра.

Кор һайе мале дьча,
Кор һайе мале храе дьча,
Кор һайе мале храе.

Кор һайе наве баяе зва нэдьсина.

Кор һайе наве баяе зва щгньме
дрддха.

Кор һайе ступа бар мале баяе
хвайе.

Кор һайе щгньма баяе хва,
Кор һайе щньате баяе хва.

Кор нордб деста те гьртене,
Сар харе баяе хвайе.

Кор нортън дъе морьарга наве.

Кор һьневе,
Бра бь наве.

Кор чъе баяе һлтине,
Ле екс гашине до һлтине.

Кор чра чъе баяе.

Кор шрине,
Окс ехладе.

Кор шур, моргале баяе һлтине,
Окс гашин, кбле до һлтине.

Кор шле дьбын,
Дьбын—шмар.

Кор, екс йае ечын.

Кор, екс зва до дьгарин.

Кор харе баяе хвайе.

Кор харе до у базайе.

Коре едал сар мале димне.

Коре баяе сад салн ль дьбын,
Акс сонги не сар дар—баре бьег
бьн.

Коре баяе че дьбын,
Чанд салн дно дьбын,
Дьса хана баяе дьбын.

Коре баяе че дьбын,
Сад салн дно дьбын,
Дьса рана фана баяе дьбын.

Коре баяе че зраб набе (нави).

Коре баш баяе зва нагьрса.

Коре баш баяе зва нда нави.

Коре баш бра баяе хвайе.

Коре баш гала баяе хвайе,
Коре храе кбле баяе хвайе.

Коре баш мьлн баяе хвайе.

Коре гора морьарга набе (нави,
наве) бра.

Коре гора нахине бра.

Коре Оҗне Шонк
Наму набажале йае.

Коре егьшн шрине.

Коре кьнебне баяе шаре

манакне.

Же маке го һмане.

Көрө су заманды,
Заман су чанды,
Зар эмде станды.

Көрө кз пайыа марйа ле на кунба,
Мерфарга көрткө нана.

Көрө көрө мо флан тышты нэвина.

Көрө көрө бөр бедаре,
Кас дыйма, нада көрө.

Көрө касиб чу хво дардека,
Дкт, маки көрө дамаети хво дарде
дыа,

Бөгөрөд, бате малс.

Көрө хоргошак пешайа джына
дарнагван.

Көрө мазын дарде малс,
Көрө бчгум дарде йаре.

Көрө мазын дарде малс,
Көрө бчгум далале малс.

Көрө мазын мазыне малс бавс
кхайа.

Көрө мнч, арале хво барави сар
бавка, чйара дьбежы—чйа, зйара
дьбежы—чйа.

—Көрө мнч, дна та гата чамана?
—На, бавс, та каландына, авсра
ми на гатайа.

Көрө мнч кбштйа, куме ддыа.

Көрө мнч, барс шот,
Зу бсна, кур бакс,
Нур бсна, бамашине.

Көрө мнч, мнч йни советарне
дыа.

Көрө мнчшт, дара дывс:
—Башаа.

Жынаа дывс:
—Райче.

Көрө нйкбрн бре бавона.

Көрө пайыа бавс же кун небуйа,
Наба көрө бавс.

Көрө нур бс сйргн.

Көрө саре бавс хво сонд накха,
Гора бавс хво сонд бхкха,
Керс латына?

Көрө та зэф баша, тарс бавс
стуса Салыма.

Көрө та нур,
Бона мнч бгырн,
Мере та нур,
Бона хво бгырн.

Көрө та йана, мнч кбмаштане сар
та аваны.

Көрө тарс дывмын Искандаре
пайыа,
Көрө мнчра дывмын Искандаре
гольвин.

Көрө тамбар, де Нале мнчда
дырн.

Көрө фланкесе, бар лан бу көрө
жына хво.

Көрө фланкесе чйаа Шудейа.

Көрө хер бавс хвара харе дывваза,
Ле көрө бекер, бавс хвара щатына
дывваза.

Көрө зар малс зода ддыа,
Көрө бекер малс храс ддыа.

Көрө хрб бавс хво кап ддыа,
Көрө че бавс дарбастыр ддыа.

Көрө че жь бавс ддыа,
Чанд сала диче ддыа,
Паша мнч бавс ддыа.

Корго черга мале ченек,
Өмө росо хварга мале чека.

Корго шинер шинер дэземышма.

Корго Ы'зэр,
Гак де г'зэр.

Корго санц шав тина мале,
Э хроз грис тиче.

Корго мы т'она,
Коррак хварга а'рда д'ега.

Корго мы носышандыга баяв.

Корго мы алс'енейо.

Корго мы з'о на кор'ан—шере
хवादена.

Корго мы чарг'орч'ыкк.

Корго мы шере хвадейо,
Жьна мы жи р'овшл д'ега.

Корго, пе д'яв с'орго.

Коррак һайа нава Кафт баяв
ондедыо,

Коррак һайа нава Кафт баяв р'адьяк.

Коррак һайа Кафт баяв х'во ш'аньма
дардык,

Коррак жи һайа Кафт баяв х'во д'як
ш'аньме.

Корго, ступе сли нака,
Д'яно мае з'а'фба.

Корго, т'о б'ем аг'р жок,
Б'оре нашеш'ттинк.

Корго, т'о г'леве о'са д'яв
Кар поч'а х'во й'лтана, д'яв
з'ар-з'ар.

— Корго, т'о ш'хбарк, х'во х'во с'ял
д'яв?

Корго, х'ваде кор'яро,
Оста ж'на б'я'ро.

Кор'башке ч'а'ржк б'ик'бик, но
з'ар'ба-

Кор'як, ш'анго,
Р'ак Кафт р'анга.

Кор'як-һор'як,
Ожыл-енезьк.

К'аштык ш'ера дар'ожи те к'аштык.
К'аштык ру'яга һар'ро-һар'ро те
к'аштык.

К'аштык д'яст г'орайо,
Х'варын ж'а т'айрайо.

К'аштык мерара на'ш'ека,
Р'ак мерара в'ш'ека.

К'аштык мере чера й'о х'ере.

К'аштык мере чера з'ера, но г'онайо.

К'аштык һайк,
Р'ак г'онайк.

К'аштык һайа,
Р'ак мере г'она.

К'аштык мере на в'ш'ека.

К'аштык мере һайа
бона наму'сайо.

К'аштык мере һайа,
Р'ак мере г'онанк.

К'аштык мерана,
Х'ата ж'анана.

К'аштык мере че в'ш'ека.

К'аштык са б'ов'айо.

К'аштык ф'ланк'есе һайа,
В'агарандык мы г'она.

К'аштык ш'ар'ода меранийа,

Крас бадали крас,
Осас бадали осас.
Крас дарага,
Хайсет нарта.
Крас мана крас,
Осас мана осас.
Красе ба пасир даама остёра
хва.

Красе ба пасира.
Красе дааса мана.
Красе даурса дугара,
Хамга галонийа.
Красе дугага
Шамга тана агага.
Красе мара гата раст сар мара
бырата.

Красе марийа дарага,
Осло марийа нарта.
Красе мара зь бавала нарта.
Красе мавата мана.
Красе мана шара,
Дале мана шара.
Красе мартыа лыйа,
Нарча дине дара.
Красе сарнахыга мана.
Красе зва пак отандийа,
Ле хамга марини крага.
Красе зва сави кайа наванья
тандуре.

Красе наасуда мана.
Красе шестно лыйа,
72 матайн дара.
Красе шана марийа дара.

Красе ма сар манага (арга сыга).
Кум тана сар мана аса.
Кустийа та
Бра сар гора чга мн негаса.
Кучья аса та бычалына.
Кучья арга.
Кучья бар дара хмане хва дара.
Кучья бар сийа дарада дугаса,
дыга!
— Сга мана.
Кучья бар сийа араба дугаса,
дыга!
— Сийа дала мана.
Кучья бы гасандына наба тажи.
Кучья гаште кучья нахва.
Кучья дарагама дарага.
Кучья дост у дымна мав нас
дыга.

Кучья дугага,
Дале гадина.
Кучья дала кучья.
Кучья агитийага наа, рга рехийа
расту.
Кучья мн бешойн набын (наван).
Кучья мн кучьямн.
Кучья зу быка гора летины.
Кучья, нгбара мн арга.
Кучья кучья дугага хамгадине.
Кучья-кучья дугагадине,
Кеф-кефа гора.
Кучья кучья нарга.

Кучъа кучъа дядна ханьсандань.

Кучъа кучъа, бине хьатина.

Кучъа кучъатийа хва дьа.

Кучъа кучъатийа хва нагаражно.

Кучъа кидере нан дьама,
Ведаре жи дьа'мта.

Кучъа насаньтъа.

Кучъа мануса марийа хвай дьа.

Кучъа нан дест нагъра (нагърын).

Кучъа нано хвайе хва.

Кучъа пе нан кар дьази.

Кучъа р'бат дьа,
Он р'бат нава.

Кучъа толанада дь'ава.

Кучъа Ката бин дала нас бин
накам,

Жоа на'бамън.

Кучъа—чаръх,
Нарч у гонад,
Кар у саферн?

Кучъа жу, са hat.

Кучъа нь дьама, ми жи дьри.

Кучъа ч'аго ми кар ш'иана.

Кучъа шарм дьан, фланкас фат
шарм наж.

Кучъа оadre кучъа занн.

Кучъа оарамъла бо'аоа.

Кучъа ваха марийа фандьа.

Кучъа вахта нас дьань'анн, р'ба
реийа анъ дьа.

Кучъа бери лаван,
Жо ханлобам.

Кучъа жь кучъа дьань.

Кучъа к'лар-к'ши кучъа дьам.

Кучъа пе кучъа дядна
ханьсандань.

Кучъа мада бырбамън,
Набам т'амн.

Кучъа буйи лавал,
Дар дасте хва дамайна.

Кучъа нора лаватне бьа,
Ле нашта хва та гренода.

Кучъа бедран на'ара марийа
б'арь.

Кучъа бине гашт ладая.

Кучъа г'орех бамъ.

Кучъа г'орез г'оно хва дьама.

Кучъа дашлати ми дьра.

Кучъа дашьта, марийа нагъра.

Кучъа дьане дьане дьа.

Кучъа а'мта-а'мто
Маване бо на'ат тина.

Кучъа заф дьашьта,
Маване бев'ада тина мала хвайе
хва.

Кучъа кучъано,
Чи та нава ч'анот?

Кучъа кучъа дядна ханьсандань.

Кучъа мала,
Оарамъла мала—йава.

Кучъа малана дьань'ане лаван,
Лавд'а дьань'анн.

Ле чаго кучкан ма малана дин сар
шагда дугьра,
Эв йага пашта баг дугьран.

Кучьке май,
(Да) бар даре халце дугьнта.

Кучьке марийа бар даре халце
нагьнта.

Кучьке мана сори баньса,
Бар дари дьмалыса,

То чара, ле не тьрса.
Кучьке раш сн маба.

Кучьке сар саварынна.

Кучьке тав ауне хме шемже
дарнаж.

Кучьке тьрсанок тэ мафиро маж.

Кучьке галек узамма хме дьмалесе,
сат дьбе.

Кучьке йага(х)ин.

Кучьке, бона ма йагаин, дугьра.

Кучьке даламма ньмара быларымма.

Кучькем ма сар йагаин баевти
ав.

Нара сар Шабгакт, ма сар даре,
Хме былыммаин,
Дьса ав кучьке.

Кучькем итбар марин бембар
четьра.

Кучькем бона, ма ма савардан.

Кучькем бона, ма ма баевти, сар
ала дьмалесе.

Кучькем бона, хме тьриньмарин
десе.

Кучькем баньса, ле бы бона (хара)

Кучькем мама баг дугьран.

Кье йага, бона мама.

Кье мама,
Мама думана,
Кезьке раше фьстодине
Хме да раш ав Мршине.

Кье, рашуцаде,
Држе, гарс баньса.

Кье маре,
Готьке зраре.

Кье сар, бу мама—бат мама.

Кье мама ма биемаре.

Кье фарзи
бу шьра.

Кье маре,
Мама ма дьга.

Кье мама бу,
Мама мама мама.

Кье мама мама, дьмама.

Кье мама,
Баньса сар.

Кье мама мама мама.

Кье мама мама.

Кье мама мама.

Кье мама мама мама,
Хабаре мама мама.

Кье мама ма ма, мама—
мама.

Кье—мама бие мама (мама).

Кье мама бие мама, мама,
мама.

Кье мама мама,
Хабаре мама мама.

Карын кэрера,
Ле готына зэф, зрара.

Карын кэрера,
Нельдын—зрара.

Карын леше мерана,
Зрин леше кэрана.

Карын у хварын брe лавын.

Карын байа карына,
Карын байа карына.

Карын зрара,
Готын—зрара.

Карына бонда бар ч'г'аа нэе.

Карына бонда бар ч'г'аа хвайа
нака.

Карына марыаа к'еф'хаш зе знош
те.

Карына романо шекара салоне.

Карына романо шекара сед самайо.

Карына жи к'а бонда знош те,
Вени хваде жи хнош бе!

Карына жи г'анам р'ода ну.

Карынак бекыае Назар готын.

Карынад жи д'эфг'ара д'але м'анд'а
ч'енс'ина.

Карт г'зора хна п'еда,
Турд'альн на калода,
Бостане картола на бык б'ерф'еда.

Кат те, манра зрара.

Като г'б'лаа же х'орган'аа.

Каты на ль мала,
Нэе м'ашле Ф'адаз'раф'имано.

Ка д'н'еада к'и к'е ч'ет'ро!

—Ка, д'ае, д'аа ман ш'ер дайа ман!

Ка оз лур'аа д'аг'ан'аа г'рына!

Ка он мер бар л'абун—г'уб'ун
тойаха!

Ка онс'е г'р'аг'ес'иб'айн, же л'арга
бежа!

Ка к'е д'но х'вар'ийа!

—Ка к'оч'аре ман ч'а!

—Мале х'ве бар'кар'ын, ч'уна д'ашта.

Ка мала д'за!

Ка мере бар т'ана г'алка!

Ка мере сар та—бонс'е ж'ине саба!

К'

Ка нана к'ас'еба бар мар'ийада д'н'е!

Ка посте к'аре д'аст к'е д'н'ама!

Ка С'леман л'ег'ам'б'оре л'он'он д'н'ар.

Ка бл'онза нана д'н'ар!

Он жи ч'уна, ман д'не г'ар'г'ар.

Ка г'ажн б'ыг'ро руан!

Ка г'ер д'н'отын балангаз ч'уно х'н'е
аван.

Ка Ус'ае м'анн нэе,
Ка С'алье ч'га г'рабк,
Он жи ч'уна, бунс'е з'малк.

Ка Л'абуне м'анн Н'ондор!
Бра г'абутане ч'енс'е ж'е д'ар,
Тода р'азе йа ч'г'ах'омар.

Ка ч'е т'еда м'айа!

—Тав'р'ек—берек.

Кагаз ми га чийа
 Оапан ми га чийа.
 Кап дано бин б'анга.
 Капа д'анга б'анга марийа.
 Капа нага б'анга ми
 Камбас чага д'анга, д'а д'анга.
 Канун ма г'манан тета тун.
 Канун (га—мур) гагуна салаба,
 сап гага рудини.
 Кап дардана,
 бонди суга сонинна.
 Кап г'она,
 Кап д'анга.
 Кап г'онана, д'ага:
 — Он агуу б'анган.
 Кап чуйа,
 Пой чур-суре катийа.
 Кап вахта даг н'ада г'онаба,
 Он гап ч'анган!
 Капа гора огра.
 Капа асана чафт д'анга.
 Капа г'олла к'арьб'инеда, т'ме мир
 те.
 Капа г'олла накар, баргана мир
 наг, соф те.
 Д'а те.
 Капа д'ана—мир д'анга.
 Капа ми гах гаг, шот бата, ми
 занбу ч' б'анга.
 Капа ф'аннаса шот гаг.
 Капа г'омбаре гара лит'ан
 (шамшат бин).

Капа ми мир гаг.
 Капа ми чаг сонинна.
 Кар бе зраг наба.
 Кар—з'анга аге ваха г'ана.
 Кар—з'ар г'ана (п'ан).
 Кар на г'ар.
 Кар шара,
 Вахта дост га б'ан,
 Д'або рон.
 Кар шара наг.
 Кар у з'ога бард'а ми б'анга.
 Кар у г'ар!
 Кар у г'ар,—г'анбун—к'отибун
 марийа.
 Кара аге ми гага,
 З'ара те ми.
 Кара аге ми гага,
 З'ара те ми гага.
 Кара аге гага,
 Де з'ара те ми гага.
 Кара б'е б'ара г'она.
 Кара гаган ми—к'ар с'арбун.
 Кара ми гага нага веда гага.
 Кара ми гага бедере ч' бу, вага
 ма гага б'а!
 Кара гага б'ара г'она.
 Кара бе гага, дарда бе дарман дага.
 Кара ш'нага х'ара б'анга, б'а
 х'ага кара б'ага те.
 Карера ч' г'ар!

Каркоре змайо,
 Ширче бар дла закеба,
 Кароз, кароз
 Даса каре боз.
 Каркых зма-зма на тыштоа,
 Дана зма дла.
 Кас—бадина,
 На бона змарьона,
 Ле бона двана.
 Каса жаре барени баре,
 Бер наба нгар.
 Каса шареве жатна мала димьне
 знода,
 Батна мала зармозе знода.
 Каса шареве (шарафе) мазн дла
 мазн д'уодине.
 Каге дине мазьне.
 Каса сар сапе,
 Мьри жетн даре мале.
 Карьар—кафьра, ве громе нванно,
 Карьарра айд гоно.
 Каса зма гьми шеднагарина,
 Каса жара гошт нива.
 Кбоб дамлати дьби,
 Бин ин касиб.
 Каване мав дуда дузерин дьмн.
 Кв азай ченакерийа
 Тре ступа оргада гьшктайа,
 Ке бежа: — Эз буньм,
 Эв дла: — Барбукам.
 Ке барделле тина, бе Кьш у дин.
 Ке барене зма даране бардойа,
 Каре зма зу земьцендийа,
 Эви нь фозане бар.

Ке бар змавда рунн!
 Ке бар тангасие тайдиш мако,
 Эв нагьлима фреотне.
 Ке банд бьфьра, ве амак к'азе.
 Ке бук—ав барбу.
 Ке буква, ав барбука.
 Ке буква,
 То барбука.
 Ке бьне дардина сарот, злат,
 Д'аната миде дла багар.
 Ке бьлабата—
 Эво бьне,
 Ке нагобата—
 Эво мако.
 Ке бьне—ке змака?
 Ке бь шур чуйа, сар зноде
 Бь шур жм д'иче.
 Ке го: — Эз мала дарьина!
 Ке го, т'гун бааза,
 Кьшандьна мир у малайа!
 Ке гот, кьр ав мир,
 Ке гот наньр, ав Касане каре нер?
 Ке гот: „На“, ве бьба—„Эре“.
 Ке готийа: „Д'зо мали ага!“
 Ке готийа: — Эва мала дьзайа,
 Ке готийа: — Эва мала зрабайа.
 Ке готийа:
 — Эва мала дьзана, йано йа
 сомбарбазна!
 Ке готийа: — Щнат шие гьнагарийа!
 Ке гоште мав драна тер харийа!

Ke gura nazina darnaqano,
Lyga chi kazira nagava.
Ke gura nazina noxa,
Lyga chi kazira dylava.
Ke darde drana nadaya,
Bra be—na darde tyshki nadaya.
Ke dare zryen,
Bra vedere byshki.
Ke dare zbrnaya,
Vedere gosande dylryn.
Ke dare mala zonyr, mala znyo.
Ke dare nyryna isonot het,
Morya vedere ni dymara.
Ke dach byfrosha, zmaye mbyayot
Ke dnyo gor bybo shayot
Ke dnyo kalye be gopal,
Pyra nyg zryal,
Zaystana dy blayot
Ke dnyo, ke byhystaya,
Morya zarza byshina sar kalye
Ke dnyo nazina be darde, chyn
rykave bardat
Ke dne dot!
— E kury—frot,
— Dnye nazlymyt zata shot.
— Ke dne zvar?
— E zmaye dachar.
— Ke dne zvar?
— E barbylery durbaznyr.
— Ke dne zvar?
— E bar nemasylye dachar.
— Ke dne dot!
— E kury—frot,
Dnye nazlymyt zata shot.

— Ke dne zvar?
— E kury—frot.
Ke dne choma tyrt, we bsa mni
durbazny.
Ke dy bra (by) harye nyryne
gorynet (durbazny).
Ke dy rya dnyhery, shay dyba.
Ke dybe: „Kym na sere tayo”,
dasto zno dyde sere zno.
Ke dybe—sere pozka syle mni
zary?
Ke dybe—zlyre doma, zmaye doma.
Ke dybe—dny ny qalye chetyre,
bawar kalye.
Ke dybe—sye sor karynke zary?
Ke dybe—nye rany, bawar kalye.
Ke dylzera dyvome—slazar.
Ke dyka,
Ke dylma?
Ke dyle nyryni, zaymash sotyry.
Ke dylabyla,
Oy dylwe.
Ke e dyle nyryni, omni savyry.
Ke e dyle chalye dygola,
By zno dylzav chyle.
Ke jyno zno Nyzmyrye
Mrozaxi bysh.
Ke ny nazaya,
Nasabye mala zano.
Ke zayo,
Ke bazaya.
Ke zano—zany,
E nazano, baqo nyskany.

— Ке змнат к'шонд?
— Е ман звор, озем нэгшонд.

Ке нэ нэрбу дие н'а барса,
Бра он жи зно быласна.

Ке нэ зно таке, те зретьра.

Ке нэ озем дестне,
Озем дуча,
Г'соре жи д'соре.

Ке нэ озем нериа д'г'ра,
К'одо озде жи д'г'ра.

Ке нэ, ке б'р?

Ке нэ, ке нэра нэе з'а?

Ке нэ,
Ке нэра,
Шэра нэе з'а нэ.

Ке нэ, ке звор?

Ке нэра нэ д'г'ра,
Бра бы'аа нэе н'а.

Ке нэра нэ д'г'ра
Бра пеш'а н'а.

Ке нэра нэ д'г'ра
Тона н'аа з'а, б'а нэе з'а.

Ке нэ д'ра,
Г'а у н'ра.

Ке нэра нэе с'ра с'ра
Б'ра нэе нэе нэе.

Ке нэра, нэ б'ра д'ра.

Ке нэра, нэ н'а н'а.

Ке нэра нэ д'ра
Бра б'ра нэ н'а.

Ке нэра нэе, те с'ра нэ,
Ке нэра нэе, с'ра нэе.

Ке нэра нэе нэра нэра,
нэра нэе.

Ке нэра нэ звор,
Ке нэра нэ нэра?

Ке нэра нэра,
Зу нэра нэра.

— Ке нэра нэра?
— Е д'ра нэра.

— Ке нэра нэра?
— Е д'ра нэра.

Ке нэра нэ д'ра, нэ нэра.

Ке нэра нэ с'ра,
Ке нэра нэра нэра.

Ке нэра нэра нэра,
Ке нэра нэ нэра д'ра нэра.

Ке нэра нэра—нэ нэра.

Ке нэра нэра—нэ нэра д'ра, нэ
д'ра.

Ке нэра нэра, нэра нэ нэра.

Ке нэра нэ нэра, (нэ) нэ
нэра.

Ке нэра нэ д'ра, нэра нэра
нэра.

Ке нэра нэ д'ра, нэра нэра
нэра нэра.

Ке нэра нэра нэра нэра?

Ке нэра нэра нэра, нэра нэ нэра.

Ке нэра нэра?
Д'ра: — Г'ра д'ра нэ нэра.

Ке нэра нэра, нэ нэра нэра,
Ке нэра нэра, нэ нэра нэра.

Ке нэра нэра нэра, нэра нэра
нэра.

Ке нэра, нэра нэра нэра.

Ке нэра, нэра нэра нэра.

Ке рома морн гер бьхво, шам
марийа г'йда.

Ке рамо хаба, марьве керн хаа бе.

Ке ру даха касьба?

Ке рун хвор, аз захвар, ов нър,
Ке гошт хвор, аз захвар, ов бър.

Ке салафдера салафнър,
Мале хво тарда данн, соро хво
онда хър.

Ке солма гьрт—же нахво.

—Ке сар к'але к'ат?

—Е к'ада гознър.

Ке те паре хвайако?

—Ке те пьрн?

—Е дало те к'арн.

Ке тара ощишко бько.

То мьра—д'оде.

Ке тара кравько бько.

То мьра д'аха.

—Ке гьрнър?

—Е бе де у баа.

—Ке гьрнър, к'е нахър?

—Эг'ма (эг'ине) нале к'ар.

Ке тыштат дят, гот,—Ом щане хво
сот.

Ке тыштатк заньва,

Халцера новане

Оце ми ш'а'шьмайа.

Ке тыштатк ми г'оно,

Дале хводе дьхвоза.

Ке гале к'ера детино, хво-хво
д'х'воо.

Ке гьрба ке д'гола, хво хво
д'х'воо (д'х'вооде).

Ке фасадна к'е дана, ов д'х'воо
гьрба н'ида.

—Ке хер к'ар?

—Е к'офато хва гьрнър.

Ке хер шьра д'итийа?

Ке халцера бьре д'х'ола,
Гьме бьне мьд'аха.

Ке хнър дура,
Ом г'ооде нура.

Ке крам к'ар, кравне бе пешне.

Ке хам брина к'е хойа?

Ке берс рале,
Ве пошман рунн.

Ке бурка к'аська залде, д'орды'воо
к'а'г'во ми.

Ке Калал дьх'возта, хводе д'оде,
Е Нарам дьх'возта г'ер нахво.

Ке чатнай надитийа, одре
х'вишне н'зана.

Ке чь бько, бона хво дько.

Ке чь бько, во соро х'воко.

Ке чь б'чина, во овн жи х'ода.

Ке чь д'итийа, ми жи д'ьвожа,
Н'нак жи бона надити д'ьвожн.

Ке чь дько, бона нефса хво дько.

Ке чь дько, во нодьна хводе
бьчнна.

Ке чь к'ар, д'из у кулоз х'атн соро
мьн ш'а'стьм.

Ке чь чанд, ов жи во теке кода
х'во.

Ке ч'о'во кор х'вожа д'ьвожа?

— Ке чъве та даръест?
Дъест: — Марие мана.

— Ке чъве та даръест?
— Хъавзатийа ман,
Лама осе кур даръест.

Ке шег дуре,
Фъ бе муръ.

Ке шав тана мал даргъав, димъне
саре хъейа.

— Ке шибъл харахър?
— Бе дейа, бе бавехър.

Ке шгара нэгъшана, маръ к'ара,
Е дх'ъшана—зрара.

Ке шифа к'ъшанд,
Е кô нан хвар,
Шгара нэгъшанд.

Ке шйда бу,
Р'уе ми бар аздан сар бу.

Ке оадре хва зана, бра мотли
змана хъоба.

Ке оалена г'ар хварийа?

Ке оалена нан у хвар'а б'ана, сар
бала хва вад'еа.

— Ке оанди к'ар,
— Е ле т'арси.

Ке ва р'аве о'суре хвар'а чена?

Кеарушк нъ ч'ийа нап'рсе.

Кеарушк (кеарушк) ч'ара б'атала,
Ве а'ър (к'рне) бандеа.

Кеарушк ч'ара б'боза,
наца д'ятала.

Кедаре ан,
У'ра аайк.

Кедаре днаш, р'айе марийа
ведарейа.

Кедаре димъне марийа найа,
Ведаре ин дост найа.

Кедаре димъни найа,
Хархъазин ми найа.

Кедаре дост,
У'ра ин диман.

Ке даре о'рабе гред'ин,
Фъ о'рабение шейа.

Кедар г'аад,
Ведаре р'уе.

Кедаре йа хва д'беник,
Ведаре ин йа м'ан бема.

Кедаре марк'аштин найа,
Ведаре жи сол'лабун найа.

Кедаре нан-дан найа,
нар т'ашт дарана.

Кедаре нан йага б'рин,
Шур ин набара.

Кедаре нан,
Ведаре хавардан.

Кедаре ро те чу аеа,
У'ра ин тар'а мал.

Кедаре т'аа,
К'орке хва л' ш'ар р'ад'еа.

Кедаре т'арс найа
Ведаре ин шарм найа.

Кедаре хара,
У'ра шара.

Кедаре хара, ш'ар'а шара.

Кедаре х'оф—ведаре шарм.

Кедаре ин'га найа,
Ведаре м'оз д'шад'ан.

Кедаре ченца, хва дьда ми аяк.

Ке даре шарм тайа,
Ве даре ми хоф тайа.

Кедаре шина,
Ве даре шайн ми тайа.

Кедаре шандан һабил,
Тайр галани ле дьгарын.

Кедаре оянуш,
Ведаре гачеш.

Кедаре оя,
Ведаре айр жи һана.

Кедаре қорбана,
Ведаре һазьра.

Кезе һата резе.

Кезьна кълфе к'атийа зак.

Кезьна кълфе к'атийа неа дьле
фланкесе.

Кезьна раш хва да бор мьрщане.

Кезьна фьстока хва дьда к'елека
һазьрмыше.

Кезьна хазав к'атийа зьне ми.

Кезьне ч'ола буна һазанне мала.

Келма та руним,
Р'еһе та бьстиним.

Келана хва дьзан.

Келма ми мари бьсаньна,
Вакм та дьда гьрандья,
Келма ми мари несаньна,
Вакм та дьда к'анандяне.

Келандик'еш гора хва келандиера
һьнеки мелан.

Кер г'ишга һасто
Бьле-шаве, ве хва бьльрп'атне.

Кер к'о г'ишга һасто
Иде мари тайак мана.

Кер һасто асе буйа.

Кер һасто һабьра.

Кер ояе хваде занг дьльра.

Кера ко һайман по мьрар дьле.

Кера мотен жь шарма хва дьльра.

Кера тум байсе хваея.

Керан бер ч'ола онда к'рийа,
Чуйа, стрие холде дьгаря.

Керан дест чуйа, дест даве чрж.

Керан десте хва бардака, пай
швахе к'атийа.

Керане гоме шакст, дж һав зана
дестгранийа шийа.

Керане дьза ду мьгьртайа.

Керане хва һазанне,
Мие холде дьбьно.

Кере хвагта һаба, мие тине те.

Керере мьгьртайа.

Кере буйа һавал, гьшка боһьарнеда.

Кере гот: — То ч'ола мьн,
Эж ч'ола мьн дорьст.

Кере дьвек:

— Бра.

Дьвек:

— брахоро.

Кере дьвек.

— Брайо.

Дьвек:

— Бранько.

Кера дьен һавал

Бра феза тадаба.

Каде Керан Керемке дугора.
Каде Керан, ваки бьае Шам,
Тыштан ма ваки тэм.
Каде ми бу хьере са.
Каде ми те гона, ваки дьа ми
сер беша.
Каде ми Керан гөрйа.
Каде ми сьемате хьерефе.
Каде бьае, паше балака.
Каде шьрьна,
Негань шьрьна,
Чьань шьрьна.
Кадьар, каде хьа на хьар.
Кадьаро, ма каде хьа нахьаро.
Кадьарин шемеран
Бу хьарьна назаган.
Каде баргьртиня.
Каде дьае
Нерса фьза.
Каде дьае дьаеда дьае.
Каде дьае,
Дале фьза.
Каде дьае дьае,
Дора хьа дььае.
Каде дьае,
Каде фьза.
Каде дьае,
Нерса фьза, дьае.
Каде дьае бьае пьванга та.
Каде дьае хьа ньзана чь бьае.
Каде мьра хьае, каде дьае.
Радьае мьн рунан.

Каде неде бьванга мьн.
Каде сьтале дьае,
Агьре хьа вьдсьна.
Каде сьтале раса,
Во сер хьаеде бьрьна.
Каде шьр рабу,
Шьре бьрьна.
Каде шьр радьае, дььае.
Калек гонд сьае гондрана.
Калек хьере ровотьн,
Мамька фьза зейначьн.
Калб бар дьре хьае хьа дьае.
Калб бар сьнае ерабеда кьтубу,
дыго:
— Сьае пьчьа мьна.
Калб бьнае гьшт хьадайа.
Калб бьрнае насакача.
Калб бьн сьае ерабеда кьтубу,
дыго:
— Сьае мьн чь дьрае.
Калб дьае—ман дуйа.
Калб мьбере,
Пьшане—дыа.
Калб кьалба,
Бьтнэи мьнае.
Калб хьае дьань, бьнае бьгьтае.
Калб хьае хьае мьнае дьае.
Калб хьаеда дьаньфьринь, рьа
рьань мьнае дьае.
Калб хьае мьнае хьае хьае хьае
дыа,
Калб мьн хьае берне вьла дьае.

Калба дивни, даре дасте зиво
навека.

Калба баш динлетане (нобуке)
некайя.

Калба баш мала звай дика.

Калба бар даре хвайе зва дурга.

Калба гӱрех марийа нагъра.

Калба гӱрех хам-хам нее марийа.

Калба гӱрех хам-хам нагъта.

Калба даре марийа—мале, нобуке
звай дика.

Калба древо ми кӱг, сар ауне
дыгуза.

Калба дур гӱра нагъра.

Калба ашт—ашто
Гӱр бар бь кари тина.

Калба ашт—ашто, мерья нагъра.

Калба сакъти кавър навеке.

Калба тьрсонак нечире наха.

Калба харбузж, дармане ми
абошъна.

Калба харбуян дькомън.

Калба Намъс спъ наве.

Калбак баране нагӱрӱнниа.

Калакӱта—
Ацла—рута.

Калкйа,
Пеза овайе.

Кан ба, гъриба,
Тези хар тьшти дьва.

Кан галами хваща, ваки агӱриде
нава гри.

Кан дьбежа (дье),
Фан дьбежа (дье).

Кан дьва гри.

Кан жь дьва гаш те,
Боран жь агӱре гаш те.

Кан зӱф бошо,
Уахта шин гӱнабо.

Кан у гри бре невин.

Кан у гри
Равша дие.

Кан хайа, кӱна,
Кан хайа, бе аґра.

Кане адаре, грие адаре мари жеп
дарнаха.

Кане беаґра, бьдина бар оӱле
джара.

Кас ле неке гӱ фара.

Кане беаґра
Текья доле джара.

Кане беаґра
харро ми хайа.

Кане беаґра.

Кане бар (бори) гриа.

Кане дича,
Грае дика мина нево.

Кане зӱф—гриа.

Кане зӱф гри (лошда) тина.

Кане маґсийа, же вагара.

Кане мьн дьхарж,
Бав барн.

Кане гӱне чьранат

Канен байа маръа пе дьгана,
Канос жи байа танам пера
дыканн.

Канени бьхо,
Ера йааал жи тарга бьганн.

Канге аз саньн,
Паше ерэмате марийа те бьсаканн.

Канге боча дее гьншита арда,
Хво шинбу,
Цантър за,
Паше ан гьне те бьзо.

Канге буйн дя,
Канге рабуйн сар гаре!

Канге гөр хоре паз кошманбу
Паше фланосо гьне хво кошманба.

Канге дела дее гьншита арда
Паше ан шайоле бе сари.

Канге аз марьм,
Мьн ч'ал наха.

Канге аз марьм,
Нас сар мьн.

Канге аз марьм,
Паше чара жи мьн тарска.

Канге кота гьнше,
Вахи бу гьнши.

Канге котн десте мьн,
Те бьбинн рьнге мьн.

Канге Мадя рабу,
Ве цантъре жи бьзо.

Канге рабу сар саре мьнре,
Паше ерле жи те бе сари.

Канге ро ннро паша егарйа
Өве паше бе рьза марйа.

Канге саре мар дешо
Өв те сар ре.

Канге те патьна хво дит,
Те паше бьнни.

Канге те кер марьн на дя,
Вахи ан жи зеро марьн
те бьдн.

Канге хабар (хабар) хата сар те,
Паше хабарда (хабарда).

Кер афьре хво нас дька.

Кер баре цантъре наза.

Кер бе галан наза.

Кер бе Пондн хво дьгара.

Кер бона зьне бьда хвое хво,
Гаварбуна хво дьхвозо.

Кер бь гьм у һасар
Мер бь соз у царар.

Кер бь зьрина хво шайа.

Кер бь гьмарьрыне наба һесл.

Кер бьрыне дьхвете,
Го: — Ве бьнн хавете.

Кер бьсакьте, хвое жи шарпазо
дья.

Кер бьчука,
Баре те гьнне.

Кер герга нькаре нир бька.

Кер гөре, ма почьн

Кер гөра, почьн йашт.

Кер гөрайа, дучьн майа.

Кер гөрайа, ма'да наха поч'е.

Кер гөрайа, почьн майа,
Поч'ько шөфайа.

Кер дара һан кетйа,
Поч' ведаре зьра-зьра шөйа.

Кар наво к'иел.

Кар нао хварьне,
Белас каро (ме) те хварьне.
Кар наво таматля.

Кар нао хварьне, баде каро те
хварьне.

Кар нагола,
бар дин'гло.

Кар наво сар ш'и'оре вала.

Кар на зьре
We б'дыра.

Кар на таштана,
Змон'на ми галака.

Кар н'зано зафран ч'и'о.

Кар ондакар'и'о,
Пай к'ортане кат'и'о.

Кар онда к'ар'и'о,
Пален д'агара.

Кар палане х'ва,
Даво долане х'ва.

Кар палане х'ва те наскар'и'е.

Кар рут'ар,
Майо доч'а.

Кар сар аф'ре вала на з'ре.

Кар сар аф'ре х'ва д'ле з'р'и'и.

Кар сар аф'ре х'ва з'ра-з'ра.

Кар сар ш'и'оре х'ва д'з'и'о.

Кар т'она даве х'ва н'зано.

Кар т'она, аф'ре чед'и'и.

Кар т'она пален че д'ле.

Кар у дошан!

Кар у зафран,
Ич'а у ч'ер'а!

Кар у насла бап назд'о гред'и,
We зайсате нао ил'и.

Кар у шур базара марне кар.

Кар ф'ри буйа,
Гот'на: — Ч'о'е те рон, ш'и'и'е
гара буйа.
Гот'на: — Оз х'ой на'и'и, к'и х'ой
д'ле, бра х'ой'а.

Кар хвар'и'а, кар жи мез'и буйа.

Кар забате насла нао.

Кар х'овна звезда ш'ей д'анна.

Кар х'ата сар куч'и'о,
Д'ле: — Салам а'лохам.

Кар х'айа,
Насаве каро жи х'айа.

Кар нага Ма'ка у Мад'на жи те
кар загара.

Кар наранд каро жи,
Гесе д'е Нар'и'е де д'а'в'о,
Щарак д'и'и р'е'а х'ва б'е ми ш'и'
нао у д'а'г'е'ра.

Кар наслера на'кара б'р'о'е.

Кар на'и'и'е х'вадена,
И'а кар бала д'не.

Кар на'и'и х'ва арде на'е, р'е'и'ет
нао.

Кар ч'ер'ейа,
Ч'ор о'да'я.

Кар чуйа буйа каран'и.

Кар чу (чуйа) кар х'ат (хат'и'а).

Кар чу т'алан,
Вагар'и'а бе п'алан.

Кер чь зана гашт чийа?
Кер чь зана Муш чийа?
Кер чь зана хорма чийа?
Кер чь хан бае дие хайа.
Кер шандына сефаре,
Вагарйа хат дже он к'ере боре.
Кер шратхьрын, к'ере р'абу тисхве
да зно чу.
Кер шрат нагьрын.
Кер шам к'ере гре надьн,
We бина тьрфьсе хов хьлдын.
Кер садра к'ера зомн.
Кер осмате г'ора.
Кер we г'оманейа, ш'д'нер стода
дарданьн.
Кер жани к'ера с'к'ерба,
Мернфата ми we чь ба?
Кер жани ш'д' хвор, Кешери д'ва.
Кере г'азарбуйн д'г'ора, жани сола
we б'н'ш'жне.
Кере г'азарбуйн г'ора жат'р'са.
Кере г'о'н к'оньн,
Тре he ш'г'ш'к'а.
Кере г'о'н г'она,
Д'ле (д'леен): — Ш'г'ш'к'а.
Кере д'ж' д'н'н,
Инаке тре б'на к'агаа те.
Кере д'о г'о'н жема,
We тре таза ш'г'ш'к'а.
Кере д'хасина шанки,
Десте зно д'шо д'о ш'д'а.

Кере карманарта, паше we сар баре
д'езеж.
Кере н'о к'ата Керже,
Ланно жн б' т'р'с дурда д'б'б'б'ора.
Кере пашейа г'аранейа.
Кере р'аш зно да бар м'рачене.
Кере зомнеда д'н'н'н,
Д'леен—к'ар к'арана.
Кере зно дажо.
Кере ч'д'ас жн б'н'с'отн, зно зно
зада н'аньн.
Кере шам к'ере гредьн,
Ян we газак Инибан, Ян к'атен.
Кере шам к'ера г'редьн,
We бина хов хьлдын.
Кере шам к'ера гредьн,
We феле хов хьлдын.
К'аран, мамыра, бахар те,
П'ере, мамыра, п'аншар те.
Кере г'отел
— Х'ведо к'ере аз к'арым,
На к'очарым.
К'ере г'о'ндрем т'р'е ш'д'айн д'жа.
Кере г'о'с'ст бае ш'д'айн бар д'г'азьн.
Кере г'о'с'ст т'р'е ш'д'айн д'жа
(д'н'н').
Кере д'н'б'о'н'г'ин паше д'ча,
Л'аспе борди—зно-зно д'ча.
Кере жь к'арана,
Чь ханж х'обарана.
Кере к'арожо, к'е та дажо?
К'ере к'ат'йа,
he д'же—ч'ош'ч'ош.

Каре хатийа,
Не чоше чоше хийа.

Каре гынше кас лекыл, дкса ом
к'ара.

Каре ма чуня Шаме,
Натын, дкса к'аре боре.

— Каре, ма'рифата та чийа?
— Пачка хна йлбарг.

Каре нер бы родыт нава.

Каре нер шашыне х'ара негарине.

Каре н'карбу, ну к'ортен.

Каре н'кара,
К'орте д'кара.

Каре н'кара,
Шашыне д'кара?

Каре пашийа к'ара.

Каре п'арсан:
— Ма'рифата та чийа?
Бу зринийа не.

Каре с'ар буйа,
Каре (к'аре) д'кара.

Каре с'арбун айбана,
Пайабун—д'д'ба.

Каре с'арбун—айба,
Пайабун—д'б айба.

Каре с'арбун отбана,
Пайабун—д'б отба.

Каре с'ар д'ба—айбана,
Каре д'к'ова—д'б айба.

Каре с'ар д'ва жи ле те,
Наспе с'ар д'ва жи ле те.

Каре, тара д'лехам,
Хайе к'аре, т'б заньба.

Каре, Ныш наба,
Ба'ар бе, онцае ш'мба.

— Каре, чь дармана?
— Чопе сар к'оланка.

Каре шашка, бра к'ар Н'ор б'ва.

Карера готын:
— Тарга шашынек буйа,
Каре га:
— Дкса галана м'н пашта м'на.

Кар к'ат,
Хшайн—надет.

Карера готын:
— Ч'ае та ронк, шешык тара буйа.
Каре га: — Э, дкса бере м'на
пашта м'нае, нава шашыне жи б'ва
сарбар.

Карера л'зыне баре грам, ч'рине
тар.

Карах шандыне сефоре, ма да
паштах же д'ре,
Вагар'аа йат, дкса к'аре боре.

Карм ава, г'ине д'д'ба йлбаре х'ва.

Каре, дкса м'на нарро.

Каре, ман'ар ба'ар йат,
П'ре, ман'ар р'ван йат.

Каре, ман'ара Ката р'ома онше
ш'ка д'ба.

Каре, ман'ра—
Ната р'айаноте.

Каре, шара та б'вама ш'нае,
— Ш'нат сар х'на йа'д к'рийа.

К'арти сар х'на йа'д к'рийа.

К'арана х'наде фланкасера йайа.

— К'аранка, мал йа т'айа, ле д'сте
х'ва нади таштани.

Кернебуца, тыман дыйлаа цута-цута.

Керсек рунштыя, дөрһөдө кезьрде
дылри-дылубина.

„Кезьр жи бра Нале мында кезьр,
кезьр жи гөһөнө“.

Керсек Нале кезьрде грыйа.

Керте гонрайа жи тьһөнө,
Гли шем насаванын.

Кас бере катыя йнада.

Кас нава мала днө.

Кас нызана к'и дьтабыта, к'и дьтнө.

Кас нызана Нале марья чийа,
Тре мала гыштада дьтнөта.

Кас нькара гьрге каси бьлорина,
Нар кас гьрге хьтв дьлорина.

Кас нькара кезьр бакежа те мала.

Кас рун сар нанө марья л'ен нанө.

Кас рьзна днө дарнок'атейө.

Кас слевө наде бөлөнгаза.

Кас ч'ага бин арде шарм нака.

Кас ч'ага хор хьор'а нахьоза.

Касө дайа сар танийа.

Касө хравийа гьтв нахьоза.

Касөжи мала днө хьор'а ньбьрнийө
гор'ө.

Каси хор шар'а надитийө.

Касиббун, к'отибун йаса.

Касиб газн хьөдө дьтнө.

Касиб го:

— Пышннө цөг'ях хьөр,
Батар накар'н.

Дөвлөтн го:

— Машк хьөр,
Батар гьр'н.

Касиб дьбө:

— Рома мын т'өнө,
Нар'н бор чана, чөп жи мын
ды'к'н.

Касиб дьт'өгө носрафа бька, ле
дөстда т'өнө.

Касиб, касиба, тамзаер'а ч'т'

Касиб руг'оша.

Касиб Нале касиб дьт'р'н.

Касиб Нале касиб дьзана.

Касиб Наланн сор'тө хьор'а дастанн,
С'ор' у сарна жон л'атын дөрбазбун.

Касиб ну гьтв бьхьандино,
Чу, н'ерги дөвлөтн шр'ит с'т'өдө, гьтв
ваньфандийа,

Касиб пьшда нөгөр'яа л'ата мала
хьтв.

Касиб ч' аи али авө,
Ч' жи али авө.

Касибө нанус ж' өг'ө бөнанус
ч'ьт'рө.

Касиба, бор к'өт'н-рабуна гьтв
наг'өөв.

Касибө мар'дн.

Касиба (х'исноз) шөно,
Ромө шпийа дөст лө (гли) ван
з'яно (з'яно).

Касибн—аг'ьрө лө дь'к'өөв.

Касибн бина г. же те.

Касибн дьл'фрейа.

Касибн зорө.

Касибн котбуна исано.
Касибн мина зраве поз туга.
Касибн—мурей.
Касибн пълъна котбуной.
Касибн катина, туге мур бы мор,
на дикаре дафортини, на дьлари
быржи.
Каске марда,
Наи, гак шан йака.
Каске шана, девлати грабана.
Каскесор мала на,
Машн у мар мала телде.
Каскесоре быбиким (бывиким)
Машн у мар набиким (новиким).
Кат забера,
Кар да гора.
Ката дерде зьке хва,
Эл бирнар.
Ката хазардане,
Щарде карн балакар.
Кати ае, боһостьк, нар там—йана.
Катийа ае, дасте хва дае кафе.
Катийа корпа намарда.
Катийа нае посте поз, ле хвахве
гора.
Катийа нае ае,
Ае сар гобе чирга азитийа.
Катийа нае дае у драе.
Катийа нае до агьра.
Катийа оота до кьвара, нъзене
к'нази һарга.

Катийа тангасне,
Дасте хва дае шал—паза.
Катийа тангасне,
Карера дьве: — Хале.
Катийа тангасне, жь йаре дьа
хваре дьве:
— Базо.
Катийа бур-бурка,
Нагълиштъм гър-гърка.
Катин, дакотана дьне йайа.
Катина каре зраре.
Катина сар каре (згф) чатина.
Кафоне мурийа гора беһоф мие,
гобийа.
Качал бы каре хва һешле дьзвие.
Качал дарман бьмара,
Ве саре хьоньра.
Качал дармана зене,
Бра саре хва бьна.
Качал нь порге хва,
Кар жь чгав хва дьтърсе.
Качал карьба во чара саре хва
бьна.
Качал к'отина хьашийа,
Скрьке сарийа ишшийа.
Качал һосим буйа,
Ве чара саре хва бьмара.
Качал Насан,
Насан—к'ачал.
Качалок дарман бьна,
Эгъил саре хва дарман дьна.
Кашки брынце бо к'шмишкьри
нахва.

Кашни дъбе:
— Хер нь та,
Дер нь мьн.

Кашни харгаа к'ато нахва.
Кашни харро һини к'ато буйа.

Кашни һини кодыка буйа.
Кашни һини кадъеа һатийа.
Кнали базени сар лопе хве дь'оваа.

Кнали бьраен,
Те ае р'еда бейн.

Кн али гъфи сари дьнн,
Кн али жн дьча.

Кн али т'аба,
Хве д'ади кн али.

Кн али жн базени,
Кн сар лопе бь'оваа.

Кн али т'аба,
Шъла хве шьр р'адъеа.

Кн бежа „печ'ийа жн хийара“,
Те ньхерх, хве һ'еда р'аен.

Кн бежа, т'айа мьн хийара,
Хве һ'атина у дьрава.

Кн бер агьре г'ор дь'оваа?
Кн бере хве қ'олба хве дь'оһера,
бе м'ата.

Кн бл'анд дь'ф'ара,
Алчак дь'оваа.

Кн буха—аз бербума.

Кн бь х'ейа, шой ль кн чу.

Кн бьде мьн азени,
Хводе бьде хана бемьн'р'аваки.

Кн бько, к'н бьх'ва?

Кн бьне фарада бьх'во,
Дь'вата шьда барфе бьбара.

Кн бьзабыта,
Кн бьх'ва?

Кн г'ора к'оснба дьнн?
Кн г'ора собре бьха, з'ане неков'а?

Кн г'ора собре м'ана,
Кн з'ане к'ава.

Кн дере ф'ола х'вара дь'б'ара,
Ф'в дар нае ч'ава кн дь'кова.

Кндер хере—ш'ара шара.
Кн дарба хве бьх'еш'к'на,
Кн дарбе ль пьшта хва бьб'нна.

Кн дарде к'е зана,
Домангари г'онокера.

Кн дарем сонд дьх'во
К'оһе хве д'авожа нава з'гьр.

Кн даста, шьнта шьн'ти,
Кн хва бьг'ара,
Кн з'ман шьн'ти,
Кн хара хва бьг'ара.

Кн дасте хва саре кн дь'во, дь'во
з'н'г'ени.

Кн дь'ва хва а т'ани ль йа ман а
вала дь'д'а,
Ф'з ль бер һазьр'м.

Кн дь'неда нем'ара,
Кн пас'ене хве баде.

Кн дь'на доп?
— Ф'ве кьр'и у ф'рот.

Кн д'о жьне дь'стине,
Дь'бе дарг'еан.

Кн дь'бе набир'ане наф'са хва,
Ф'в жь ае д'не, кн д'не жн гьрт'не
Наф'сейа.

Ки дьво: — Дьво мьни тьло?

Ки дьво: — Саахера та,
Нан зана гь бре мина.

Ки дьво лавале цьмькс, нобло ми
Бь г-йа.

Ки дьвокс айнате хьэвхьэ дьдэре.

Ки дьзавьща, йан торпе зере ми
гароке лаво,

Йене ми торпе дарем.

Ки дькере дарде дьле дерманка,
хенж дьл?

— Ки дьво катун?
— Мер дьво—катун,
— Ки йах дьво?
— Мер йах дьво.

Ки дьво кала бешина,
Хьэво баре зьэ ми дьгьбьера.

Ки дьво зьэ мьрнйа хьэш дьво?

Ки дьво зьэ мьрнйа шь дьво?

Ки дьвобыта,
Эм ми дьво,
Ки мьхьэбыта,
Назьво.

Ки дьвобыта нан у рун дьво,
Ки мьхьэбыта нан у г. дьво.

Ки дьхьорина,
Агь дьво:—
— Ве пара дарина.

Ки дьво сар мьхьэш,
Эм ми дьво.

Ки вьбави мьзьяна,
Пощмен мьво.

Ки ми бьмьра,
Ната мьри „брао“ мьво, грив
мьрнйа мьво.

Ки жь чьл гешойн, йани мьзана,
Дьнеда зьни саргьдана.

Ки мьна Кавсарна, мь дьна ми
Кавсарна.

Ки мьнарга бьво моман,
Ве нануса мьвара бьво дьмьан.

Ки зана дар к'от, бери к'ода?

Ки зана—зана,
Ки ми мьзана—
Бьво мьскана.

Ки зана,
Ки дьво,
Ки дьстина,
Азмах мьво,
Хьама дьгьшьяно.

Ки зана к'и дьво, к'и дьво,
Е лавмац мьво, дард дьгьшьяно.

Ки зана к'и цьмьате к'ола.

Ки зьгьсйа,
Эм бьзгьсйа.

Ки зьф лав к'от,
Эм ми лав к'от.

Ки зьф хьэво йьна,
Ве бе нан бьмьна.

Ки зьмьне хьэво бир дьво
Мьлате хьэво бьнда дьво.

Ки зьбьера хьэво бьде сар гьара
Ве зу мьлап'ра.

Ки мьне йьздьво,
Хьэво йьз мьво.

Ки жь цьдэре мьзана дьво хьэво
мьзана,
Эм цьдэре мьзана дьни (д'ни) мьзана.

Ки жь цьдэре мьне шьл мьзана,
Эм цьдэре мьне гьнмь мьзана.

Ки керга бирс задьда,
Фм хоне дь'ае.
Ки керга чь дь'аеа
Бра теко ходько, быда бор хив.
Ки кат, ки рабу!
Ки к'афана дь'аьр'а,
Ве романо жи икра бь'аьр'а.
Ки ленаха к'ате сер сале,
Бра бь'аьра малхве мала.
Ки мал хверга дь'ае гор'а!
Ки мазын-мазын хобар дь'ае,
Хвално сер ч'аеа хвада тина.
Ки марие тамбала,
Ве брчина бь'аьра.
Ки ма'ра герн дь'ае,
Мор жи дь'ае.
Ки намьра,
Бра хва бь'аьсьна.
Ки нано хорам дь'ае,
Дреж ч'аьр'а наха.
Ки нахьре бордь'ае, дь'ае! „Фз
ахема“.
Ки нагваза ч'аеа бь' рон, парие бь'
дон!
Ки нен дь'ае, на'аеа тангасе.
Ки нае бь'аьбарак,
Пе еода тирам'аьрак,
Серда балша диварас.
Ки найм лейа,
Жи найм пейа.
Ки ифьр'аеа к'е дь'ае, бес:
— Т'о к'обар бь'ак.
Ки ифьр'аеа к'и дь'ае, дь'ае
— Т'о мала хва теки паре.

Ки пайбь'аьр'а к'ойа, хваде жи
пайбь'аьр'а жи'а.
Ки пай пь'аьра дь'аеа,
Индьа жи дест дь'ае.
Ки радь'ае—ши ло дь'аьт'аьн,
Ки дь'аьра—мане.
Ки радь'ае наа ч'аеа згима дь'ае.
Ки раст хобар дь'ае, к'оне жи о'бле.
Ки раст хобар дь'ае,
Бар'а те к'обане.
Ки рома хив на разьба,
Камьри мал'аь дардакьр'ае,
Ве жорда серн дь'аеа.
Ки романо дь'аьра, саяа хва дь'аьр'
Ки саяа мал'а те к'обшьна
Жерга дь'аьман: „Саре жи саре
Барфейа“.
Ки сь'аьре, т'ойн пайлай!
Ки слове дь'ае
Жи тре марьае жи'а.
Ки те гиска хва дь'ае.
Ки те ма мьн дь'аьт'аьн,
Ле йахи быда мьн—т'она.
Ки те Нале дь'ае мьн дь'аьр'ае.
Ки тейре хва маьда бордь'аьт'
Ки т'аьра дь'аьно,
Та ть'аьре жи башьр т'она.
Ки тина агьре г'ор' дь'аьаьт'
Ки тина мала мерьа ро дь'аьт'
Ки ть'аьтеки неина, бежа,
Хва агьре щ'аьнмеда дь'аьмеа.

Кидаре кар, Уьра шар.	Кидаре һайа тьрс, Уедаре һайа йормет.
Кидаре конек, уедаре знак.	Кидаре шона, Әш жи сар шана.
Кидаре эш, Уедаре цыма, Кидаре марь, Уедаре малла.	Кидаре шарм һайа, Уедаре йормет, қадар һайа.
Кидаре марьса тайа, һарга уедаре.	Кидаре ширнай, Уедаре меш эф дьшань.
Кидаре нац, Уедаре (жи) шар.	Кидаре шона марийа эрийа, Марь уедаре дьэорно.
Кидаре нана те һава, уедаре жи руж.	Кижан аз марь ле марьба дарьбаба.
Кидаре нана, Ль зере дана.	Әш шан жи бера.
Кидаре ро те чу аза, уедаре бьсань.	Кижан гли нагъима те Тә жи гли хазар нада.
Кидаре рудань, Заре жи хазар дьда.	Кижан гли хазар дьда и наздайа.
Кидаре тара ль һаз һаз, Уре жи бьнина.	Кижан эгаа— Тә бразьга.
Кидаре тата, Әба зьа ль уедаре радьха.	Кижан каньга те аз жо зьар Соре зьа жера карна.
Кидаре тата чортин дьдыне бер.	Кижан казыри рож—фланкас бь, дэрта.
Кидаре тьрс һайа, Уедаре жи накус һайа.	Кижан казыри һлди и бьндана.
Кидаре тьрс, Уедаре шарм.	Кижан казыри һлди, фланкас (әш) бьндана.
Кидаре тьрс, Уедаре шарм.	Кижан казыри шалдыгөрнин и бьндайа.
Кидаре тьрс, Уедаре шарм.	Кижан пачьа бьбьри Тажана уе йаха.
Кидаре тьрс, Уедаре шарм.	Кижан пачьа жекь, Әш деша.
Кидаре тьрс, Уедаре шарм.	Кижан рьга тайа, Уе рьга һарга.
Кидаре тьрс, Уедаре шарм.	Кижан үлие бьбьри Тажана уе (уе) йаха.

Киман тле бьбьри,
Хуа жо бе.

Киман тле жани,
Жана Намуба йана.

Киман хара, зваде та же бька.

Киман шокоче ми нине,
Эм ми дька.

Киман ойдо педька,
Ми ойдай ми дьлиса.

Кимани гоште щане зме жекьр,
Эм дьларо фанше бька.

Кимани гьрех дьгьрэм,
Тол дьрдькэза.

Ким ми кини тина.

Киме хва к'ота г'ора,
Эмайе хва к'ота мера.

Киме же мина ганеше раше.

Киме ми к'ине ганеше раше,
Ната тьштани наса наганьна.

Киме—боге тьшт не нае.

— Кинге!

— Сала йанге,

Дда те да тьлиге,

Баше та кат оэле беманге.

Киме хьри (хьри) хьри дьбьри.

Киме к'ламе

Дай м'дама ми те готьно.

К'ламе з'ф заньме,

Ле дьнге ми т'она.

К'ламе дьнбеме к'ота бьн

Ле-ле, ле-ле дьнн.

К'ламе дьнбеме к'ота бьн

Ло-ло, ло-ло дьнн.

К'ламе дьнбеме хькта хьла дьне,
Дост парабетка дька.

К'ламе ми з'фн,
Ле дьнге ми т'она.

К'ламе дьне м'йна,
Руслитийа жьнага.

К'лига дьне ми т'она,
Морни бе парсенга.

К'лига масала—фланкаса.

К'лига раш дьре ми к'атийа.

К'лига саре мера жьна.

К'нар дьчере,
Орг'еда мехол те.

Козе бе барк
Бре бьладьна.

Козе чекн,
Барка текн.

Кок'а дьре дьгьри,
Саре дьре дьломни.

Кок'а драме т'ево бьнно,
Ве хьохьна слемат бька.

Колоз н'о хьбьн
Шур г'елекн.

Колозе мер ми бьнд хьвайдык.

Колозе ми жь р'астне ф'ат'айа.

Колозпи дьве:

— Эм Кашни.

Льгьхлепи дьве:

— Эм башни.

Ком бьсажьна, к'еране бьше.

Кома марийа марийа нафроща,

Касан марийа нафроща.

Кома марийа һайа,
Птер' у баска марийа һайа.
Кома ляр' а бе сбр,
Өв керн тыштакн нае.
Кома те зегр бе.
Кас номере сер тада бе.
Кома т'фад маран баренбери
Һазар марийа.

Комане шобол пешде дьча.
Копек дьгарым,
Дел дарте.
Кор, голн бер азе хаваз назын.
Корог'ж меранйа хва нь зозараке
һылдойа.

Корощак го фегийа дернаен.

Коса на рые ин һене,
На смеле ин һана.

Коса сало хва дьзана.

Косо сбе зу рэстн к'е бе
Ог'ра ин һнае.

Косайн бе хофн берг'ма.

Котан чьдаси гранка,
Копала дьк'шйна.

Котан щнате һатйа.

Котале бона марийа гредьдн.

Котибун брнбуне чьтра.

Котибун дарде бе дьрмана.

Котибун г'ене на нахвашнйа,
Өв фелсйа керейе жн.

Котне мера мала хва бьр р'ак мала
баво жьне,

Мийа хва да бьзьне.

Кохе гонд һудо бит,
Нале ма ин дьһо бит.

Коч—баре мерья кофана.

Коча Бег'ур
Бе к'ер наза.

Коча гран н'кара р'йа хва бьфаднйа-

Коча к'очере һарро сер тышта
гале-

Коча ма тышта мейа.

Коча хва бар дьж,
Р'ла хвада һара.

Коча һора-һора,
Баре хва дьйа м'йе жора.

Кочан нае запандьне.

Кочар набо т'ощар,
Т'ощар набо к'очар.

Кочаре бе лез,
Р'ьавта бе р'оз,
Накышн ин марьян,
Нэе щноттеда,
Нэе—һазале ман, һар бе—аз.

Кочаре назан
Дав—долыг ле буне лъзан.

Кочаре че,
Коча ин бала неча.

Кочара саре чье,
Накыза бе дьште.

Кочарым
Пашнеда мам.

Кочарым—хрэмалым.

Кочарым—хрэмалым,
Р'ь'атым—бепаргалым.

Колфата кроа дарде кѳнбуней,
Куе нере зва дѳгва.

Колфата кроа нере сарбаржер
дѳна.

Колфата кроа цѳлснѳя мерѳя.

Колфата хвѳнѳсѳл
Хѳа нѳка лѳвалѳ бѳксѳла.

Колфата панѳл
Нѳфѳсѳ мѳн грѳна.

Колфата нѳза,
Мѳр мѳн парѳ чѳдѳва.

Колфата рѳшѳ,
Нѳма дѳст хѳнѳшѳ.

Кѳн лѳзын,
Сѳрѳ зѳфѳн.

Кѳма бѳкѳ,
Пѳрѳ нѳ бѳкѳ.

Кѳма дѳнѳн,
Пѳ бѳшѳчѳрѳн.

Кѳма дѳнѳн,
Пѳ бѳшѳчѳрѳн,
Хѳр рѳунѳ,
Пѳ рѳст хѳбарѳдѳ.

Кѳма дѳнѳн
Пѳрѳ нѳ бѳкѳ (нѳ бѳлѳ).

Кѳма ѳлѳ дѳдѳ сѳре Валѳ,
ѳ Валѳ дѳдѳ сѳре ѳлѳ.

Кѳма ѳлѳ сѳре Валѳ,
Кѳма Валѳ сѳре ѳлѳ.

Кѳма нѳзын
Сѳре зѳлѳ.

Кѳма Мѳмѳ дѳдѳ сѳре Темѳр,
ѳ Темѳр дѳдѳ сѳре Мѳмѳ.

Кѳма мѳн рѳстѳе цѳтѳйѳ.

Кѳма рѳстѳе цѳлѳ,
Нѳрмѳта рѳстѳе тѳмѳ.

Кѳма рѳстѳежѳ цѳлѳ.

Кѳма рѳстѳе цѳтѳйѳ.

—Кѳма тѳ чѳма цѳлѳ?
Дѳлѳ: —Рѳст хѳвѳр дѳдѳн, лѳма
цѳлѳ.

Кѳма тѳйѳ, сѳре тѳйѳ,
Дѳнгѳ зѳвѳ нѳлѳ.

Кѳма Хѳлѳ дѳнѳ сѳре ѳѳлѳ.

Кѳма Нѳсѳ дѳтѳнѳ сѳре Кѳсѳ,
Кѳма Кѳсѳ дѳтѳнѳ сѳре Нѳсѳ.

Кѳмайѳта бѳцѳдр чѳр кѳпѳна нѳ
нѳжѳйѳ.

Кѳнѳрѳшѳ дѳгѳтѳ мѳнѳ:
—Wѳхѳта дѳгѳрѳ цѳлѳ хѳвѳ
дѳлѳжѳнѳ?

Кѳнѳн нѳзын,
Бѳнн вѳлѳ.

Кѳн-кѳма нѳзынѳ Кѳлѳ бѳлѳнѳзѳ
шѳлѳ.

Кѳрд дѳмѳрѳ
Тѳслѳнѳ нѳбѳ.

Кѳрд нѳ нѳнѳ лѳшѳндѳ чѳлѳнѳ.

Кѳрд лѳнѳнгѳ сѳре чѳлѳнѳ.

Кѳрд нѳрѳнѳ чѳлѳнѳ.

Кѳрд рѳбѳе чѳлѳнѳн.

Кѳрдѳ сѳветѳнѳ
Дѳрѳгѳтѳнѳ фрѳедѳтѳнѳ.

Кѳрдѳн хѳмѳ,
Дѳ кѳрд зѳрѳн.

Кѳрдѳстѳн—гѳлѳстѳн.

Кордыстан мешайа,
Чыра бьыргын, ве пейра шинба.

Корте ныкарн,
Оурте дикарн.

Кора буйн дик,
Кё оыгнайн!

Кора зарбу,
Кора дэрбу!

Кора тё буйн дик,
Чь зу та банг да!

Корик—фала,
Харзи—вала.

Коргын бьрына бар носе.

Котабуна зраре
Саре керейе.

Котана руви
Сава поста.

Котася шоръ лъ һав һатъне.

Котыкере—адаб.

Крне пел дошана крне нека.

Крне сар ханне крнеа ногара.

Кгеба мерья пш мерья дьхуын.

Куза һазы, йан аме бышке, йан ом.

Купе һаргас чу аве, ве р'еда бышне.

Кур-дур дошырмишев,
Паше шоболъ бь'ооа.

Кура бе оста
Насыне зас, хам щам ми йана.

Кура-дура.

Кура, Насын к'манн бьыьыргынне, ве
бьыьырга.

Курд Насын нари дька.
Широт серйа нари дька.

Кус нь дальке хво дарне'ава.

Кусн нь дальке хво дарнае.

Кутганьмына дька.

Куте хво ганьми дька.

К'иел те ф'ел, чьра ми ф'ер'д'ава

К'иел т'о чьста с'яара нывена.

К'иела—баргыра ф'ел надын.

К'иеле пайа бу,
Баргыра с'яар бу.

К'иела пайа бу,
К'оро с'яар бу.

К'иелана пайи
Же четьре к'арекъ зайи.

К'ишиша баве пеше, ле бь'р'ева.

К'ишиша баве пеше марьяе шар'уд
ме бь'р'ева.

К'ишиша бавена пеше, же бь'р'ева.

К'ьшиш һайа, доне ми һайа, ве
бь'к'ота.

К'ьла рун дьла хво дайа.

К'ынге ро ве р'ера деркет,
Вь аги чу аве,
Эве һынге ан шоболъ бь'к'ым.

К'ынге оыг'аръ за,
Хво Калыа,
Мадн рабу (медн)
Эва йаке ве бь'ба.

К'ындьрык т'она т'о дошна
хвор'ани!

К'ындъ шобрета исева.

Кънде қатыйа, гаре гел дэртн наза.

Кънде баш рашша меръза.

Кънде к'ат бар пана,

Саре к'ат бар ширата,

Хера мах г'ана.

Кънде к'ата бар пана,

Саре к'ата бар ширата,

Мала ми чу бар мирата.

Кънде фре чара д'аза,

Иа тонт ч'ара наза.

Кънде х'ана бодовех,

Нан ми б'ахва ранг б'ада.

Кънде х'ана,

Паше хара зиа б'ада.

Кънде һата панакаръне

Дажса йа таза наг'ра.

Кънде қатъри, х'ава д'аръза.

Кънде қатъри х'ава д'амаша.

Кънде қатыйа:

— Мен малда х'айна,

Әз ми та наза залдеда х'айнам.

Кънде қатыйа,

— То ман танъз х'айна,

Әз та русли б'адам.

Кънде мар марифата манейо.

Кънде фаннасе на розанн.

Кънде хас маръа нана меръас.

Кънде ми топки, б'аеми тандуре.

Бана бисо мо нае.

Къросоха ми қатыйа рашеми.

Кърым х'айна х'ва къре с'аран.

Къше иршико,

Тана (танна) х'уше.

Къше монна Ката (Катанн) надина.

Къшм бар даре т'айо.

Къшк ч'арас һахки,

Заре диса мо бен б'а'адам

Горпанк.

Л

Лазъна шайла шамер,

Кес бы қатыйа наба г'ер.

Лана ман д'ама (д'акарпина)

Бар даре залде д'аг'ита.

Ланама с'аки бар Карам наза.

Лазъна х'ава ми'ан ле.

Лека г'ора бе Ласту наза.

Лақарди маръа надинн.

Лақарди надули һаркас нахара

б'адам.

Лана бар де у база х'ва нақ'аза,

Де у база с'аки шамикин

Сарри дарбоз д'адам.

Лба қатыйа дасте лбужен.

Лбас рашша маръана.

Лбаса қатъри х'ава д'амаша.

Леа дэуса һөвэрнэш нэе фротане.

Леас бар лэаса,

Крес бар краса.

— Леа ганьм, ваши быгаза нэе
тышки кэс,

Өв чама Колал дэа!

— Мриша бысахта, һек зыне
ведэза, әв чама Колал дэа!

— Посте к'аре чама Колал дэа!

— Леа ганьм бевемьн нэе хэсэме
шин дэа, Колал дэа,

— һена зыне мришке доржа, быда
бьм мришке, әв иж Колал дэа.

— Посте к'аре дэньно дэбэзана,
Колал дэа.

Лан лэа, (кэ) заным чь ль дэа.

Ле боре тө боре қанг'өгэ бус.

Ле әв горе хэада қун руньшти.

Ле г'ад нари
Када хэа нахкери.

Ле к'атк,
Пе к'атк.

Ле к'ароке к'атк.

Ле-ле, ло-ло йа жейа.

Ле мала тө даф зорно хэабк.

— Ле мьн ч'эве балак тэга
кылдай!

Ле п'ире тө қелайк.

Ле рэайайа,
Те алйайа.

Ле те, дэбежык:
— Же те.

Ле нэе дэбежык:
— Же нэе.

Ле тыш һавана тө к'атк.

Ле тыш һавана к'атк.

Ле хэа һайрин,

Ле хэада к'атк.

Ле шэ раш ч'эва к'етн.

Ле шэ, әв шэ,
һаркушт һатк'эе бар лэа,
Хэйа лэае бореа нэе.

Леа драна пешдатыра (пештыра).

Леа драна пешын,
Гада бандэ бандэ дэшин.

Леа нэ драна бы пешдатырин.

Леаа бандэ рун шылдына.

Леаа рунк наг'һышта тушно т'ра^а
го^а

„һе хэа“.

Леэьм нэае бегазык.

Лей дэгыша (дэча) сэл дэнина,
Га дэньра, ч'арм дэмена,
Морьа дэньра,
Нэе дэнина.

Лей к'б реба,
Ле ч'ар набо.

Лей рабу қолпштана к'арде һате һа^а

Лейе әш бэрийа
Өв пай чақ-чақе к'атк'а.

Лейм һарро к'ерана найно.

Лаглар дэньно м'арана.

Лаглар дэсте марийайа.

Лаглар вэште хэада те.

Лагларге к'эьре хэа пуч'ыр әв
чаганого

Лагларге—ч'эвбохоно.

Лаз карым, дубон—дина,
Кеде карым, дубон—коре.
Лазе даранги бу.
Лазе пашда катийа.
Лазанд, даранг кат.
Лазанди—на бозандийе.
Лазе—начи Фарзе.
Лазе—рӯа хва нақаданд.
Лазе—бози нагъилике тӯ иразе.
Лазе—Машрум хаа дикъави
Марм бехте хва ле дикъави.
Лайлен к'ата арде
Хоф дикъави дала.
Ласа ми покйа м'ан.
Ласа ебесе марийа к'ави,
Тамил д'ави,
Ле ру к'ави, д'имно фар.
Лалк'ана, х'вайа к'аред грена.
Лана барф дикъави, зинге
б'ашемъти.
Лана барф к'атийа, п'анг с'оге б'ави.
Лана барф к'атийа, ваки н'г
б'ашемъта.
Лана д'ийа азайа,
Наркас б'е э'дле х'вайа.
Лана н'о ш'аре,
Донг же барга.
Лана м'ан б'ави х'ва к'ошт,
Өз г'оре сонд б'из'ом.
Лана б'ан х'ваде р'онийи нади.
Лифагарне д'ийа д'ақ'ортандийа.
Ломарга—знаи нави.

Листька д'ави сар п'аре те.
Листька (д'истьна) п'ашке,
Марьяна машка.
Листьна п'ашке—к'ошт'ана машка.
Ло, ло х'ва д'авса зана д'атина.
Ло, ло х'ва д'авса назана д'атина.
— Ло, ло, ло, ло, фланкасера ми
ло, ло!
Лоде м'ан аг'ар ле к'ат,
Навала ф'рини х'ва бар қаланд'ан.
Ломасгар ми г'онок'арин.
Ломасгар з'аф'ан, к'омасгар—нем.
Ломасгаро—
Г'онок'аро.
Лоса нем д'аве, ф'рнарга тина.
Ллата—лова,
Занам ч'е д'ева.
Лурн д'икъам, лурн терга,
Д'опа хана д'иле х'ваг'а.
Ль б'анара г'ара л'ави,
Ль г'онда марие марья л'ави,
Ль сар р'ийа навала марья л'ави.
Ль б'аре г'амк,
Ль д'ашта з'ер-з'ани,
Назиньм ис'ане дамдамк.
Ль э'р м'ара,
Ль же м'ала,
Кас мо наинице ль сан м'ара,
Пеш'айа х'ва з'орек'ин, пеш'бара.
Ль э'р м'ара,
Норро к'оча,
Норро бара,
Ль же м'ала.

Լь денари маши һана
 Дь маши де гой һана,
 Денар бы гойан.

Լь кедаре лаш һоба,
 Гемар у сафе тайра нь ведаре хом
 небь,

Լь кедаре шандон һайа, Լь ведаре
 Գергал дашьан.

Լь кере марн дгарэ,
 Ко мала же жана.

Լь к'б хара,
 Ведаре шара.

Լь к'б шастайи
 Լь шыр жи руна.

Լь меран д'цешьма, на Լь жана.

Լь майдонэ мур у муртыа йакьн.

Լь мьн буйа сир—фир.

Լь сар села,
 Լь сар лете,
 Сар села сор
 Хена к'е та!

Լь сар хва к'анлайи, ч'ра мьн
 д'к'анн!

Լь Шамо мьн һофт мишар Գеастьн,
 Шам дуре, ма мьшар жи дуре.

Լь шара хвал у хварэ,
 Լь ырьха мам у бразн.

Լь шара хвал у хварэ,
 Լь ыварьне мам у бразн.

Լь шунэ шара манэ к'онде шкнера.

Լь суне б'дын дарманэ,
 Լь пыште б'дын з'яена.

Լь-Լь барэв Կ'рийа,
 Мешока бала Կ'рийа.

Լьлт аха д'к'ола Լь саре хва
 д'к'о

Լьлт аша һалдадн ор г'ар те.

Լьлтэ д'шымьта те сар хва,
 Д'е д'шымьта нае сар хва.

Լьлтэда сол т'онанэ,
 Կ'орэ мала ф'айтон д'гарэ.

Լьлтэда чарьа т'онэ
 Саре хва д'закмална.

Լьлтэ буйа зангуедана (зангуейн)
 Կ'ас Լьлтэне Գснате к'ейа.

Լьлтэ г'ар марьа д'шме,
 Ш'рэтк'ере марьа заф д'шмн.

Լьлтэ г'арэ—
 Нае бьн борэ (сар борэ).

Լьлтэ г'арэ
 На'ава бьн борэ.

Լьлтэ г'арэ хасаре наемна.

Լьлтэ г'ор г'артн веньн к'ола бор^а

Լьлтэ дарана хьна (хьнн).

Լьлтэ к'орэ мьн з'яйа,
 Д'ае Լьлтэ жи з'яйа.

Լьлтэ к'орэ мьн шьла,
 Д'ае Լьлтэ жи шьла.

Լьлтэ к'оре б'шхе Լьлтэ х'вайе Լьлтэ
 г'ор^а

Լьлтэ ма (Լьлтэ) Կ'рийа сола (соланэ)
 танг.

Լьлтэ марьа б'х'орэ,
 Գ'е д'к'ола пешийа марьа.

Լьлтэ марьа д'к'е соланэ танг.

Լьлтэ марьа нь бар марьа чу,
 Марн д'харе бина бор хва,

Ле хабар нь дээс морийа чу,
 Марья ныхара бина бар хва,
 Лынге мэл бра беша, на ю—даве
 мн,
 Лынге гезас бар даре солдрийа
 (солдрийана),
 Лынге гезас мн байаре джеев,
 Э чарх мн байаре джеев.
 Лынге пехаса тьме бар даре
 солбандана,
 Лынге паре гона хва хва дича,
 Лынге сар биа нельна бар эгэр,
 Лынге топал нае феншарьна,
 Лынге урьс хер у борогата,
 Лынге хва ангори барга хва
 дремжа,
 Лынге хва бин барге дарнаха,
 Бре лынге та серна наха,
 Лынге хва дремжа цасм барга бөөе
 хва,
 Лынге хва мада сар стрийа,
 Бре стрн лынге тарга нельна,
 Лынге хва маха тондура,
 Бре агэр лынге та машамьтина,
 Лынге хва маха эгэр, бре машамьта,
 Waxта к'ато ме бышамьта.

Лынге хва наха солз танг,
 Лынге хва оос дрем биа,
 Бин бара биа тарга дарнае,
 Лынге хва рьсге хва зьст,
 Лынге хва шмьрийа,
 Духинго саре хва мн шн биа,
 Лынге хва цасм перда (шала) хва
 дремжа,
 Лынге носпа урд гарт,
 Лынге шамьтн, дурва нь борге
 д'ьрса,
 Лынге шкэск, гаса ньдре—бат,
 Лынге шьста
 Нае сар дошана,
 Лынге шона
 Нана сар дошана,
 Лынге мн дест эол к'атлыа эгэр,
 Лынге мн д'ьрельта,
 Лынге мн эгф казьра к'атлыа,
 Лынге мн шле шнн на'ева,
 Лынган ва днйа, йек ме днэ,
 Лынган ме шемика маледайа,
 Лынган ме шемика ньр'недайа,
 Лынган мн ч'ийайа, йек розана.

М

Ма эцл бина,
 Ма га д'ьла, га д'ьхмэ!
 Ма нь ке зайа
 На базайа!

Ма нана гонь
 Л' сөйя харамат
 Маги, поча ньшк мала инда ар
 нава.

Мадле граба һашара ма.

Мас чыла сак жи аша.

Мана ие чь ба,
Саха ие чь ба?

Мал бар дькым,
Мал бар наба,
Уаган ширьна,
Даст же наба.

Мал бе мазан дьае?

Мал бе мьшк нава.

Мал бе са нава.

Мал бе сервор нава.

Мал бегвойн дьбо, жар дьбо,
Жын бегвойн дьбо, һар дьбо.

Мал бегвойн нава,
Корг бе бае нава.

Мал бе шарг наба.

Мал бе шарг у дэ'и наба.

Мал бар лейе һар'а, даст наведе.

Мал баро дьае:
— Ах ль мьн хвайн,
Паше хвайн дьае!
— Ах, ль мьн мал.

Мал бо мал,
Наш бо мришке.

Мал бо шаһьла тангын.

Мал бь мала хва,
Һаркос һар'а сар г'мале хва.

Мал бь хвайн,
Әулад—бае.

Мал готийа:
— Уай ль мьн хвайн.

Мал дьча шийи,
Мори дьча бь һарт шийи.

Мал е к'еза,
Салам жи йа чыа.

Мал жи йа майа,
Гли жи йа майа.

Мал зайнате гу днейа.

Мал—зыкара,
Зьк—горара.

Мал иро һайа,
Сбе (сзе) т'она.

Мал йа майа,
Созе майа.

Мал йа майа,
Наш йа мришкайа.

Мал йа т'она,
Ле досте хва нава қаз-қазыа.

Мал мала зьш'айа,
Сьмбел сьмбеле сузш'ина.

Мал—мале мезанайа.

Мал—мала ма,
Пьрс-пьрсе ма.

Мал-мала тайа,
—Мал бь хвайн ба.

Мал мерья банги дьха,
Шей к'ара мьсри дьха.

Мал мазын бунгалана мезьна.

Мал мьрийа,
Хва хвайн жи намьрийа!

Мал на жь к'орге чег'а,
На жь е хьабра бька.

Мал на жь к'орге қанш'ра бька,
На жь е хьабра.

Мал на йа мана,
Йа мезенйа.

Мал на мала мана,
Нарче даре мнъ едина
Мал-мала шийа.

Мал бнда дъа
Имана хвайи дъашъта.

Мал бнда дъа, хвайи данайа.

Мал бса шашъти, че мнъм же нана.

Мал пе парсе наза мал.

Мал сар мала шийа.

Мал сари к'олфата дъа мал.

Мал строи мерена.

Мал тере,
Казанк шера.

Мал т'онабо бь сари,
Хабарда фалендарк,
Халфе беме-йа мь ви керк.

Мал т'она, дарийа дъгара.

Мал набо мь сари,
Хабарда мина керк,
Халфе беме—афарк.

Мал набо, мератх'ор т'онаба!

Мал найо берийа са пе те.

Мал найо пе те,
Мал найо пе ное.

Мал найо хана,
Мал найо хана хревайа.

Мал найо—г'оза,
Т'она—мереза.

Мал ченеч'рйа,
Дерк дъгара.

Мал чу, доплот ма.

Мал чьса мезън дъа,
Ача к'ол у дордо мь зода дъа.

Мал шашъти,
Машк ми теде нана.

Мал шана мн'ра,
Шана мнъ ми г'орера.

Мал шам н'ойбетойа,
Майбат наза мала г'арта.

Мал ер'ема достана.

Мал мнък уйинди хвайи нинбо,
Фь мал барена.

Мал мнъте баленгаз дъа, дъа:
—Ах, мь мнъ хвайи.

Мала аге дангъза,
Ке мнъма донгъза.

Мала асах'ари—аг'уре чан ми на
Палата.

Мала асах'ари—пазе мнъ, т'ае
пазе шинара наза.

Мала баве з'ахе наж пе т'она,
Мала баве бухе даф у з'орна.

Мала баве з'аф шр'не,
Нарге фк'бе,
Нарге к'ор' ба.

Мала баве туро х'вайе—досте мнъ
теда.

Мала бавода—г'иси баве,
Мала марда—г'иси мар.

Мала барк'ор,
Т'аза х'ахе П'шайерк'ор.

Мала бе мнъ бе к'ойа.

Мала бе мнъ бина (мина) аде
хревайа.

Мала бе мнъ чана ошени хревайа.

Мала бе зеро вько валайо [хралайо].

Мала бе зеро мина цолико вала.

Мала бе мезан,
Гола бе нандан
Мина хава.

Мала бе ебр у циз хралайо.

Мала бе малхве бе тавца.

Мала бемалхве—сарбьрйо.

Мала бе малхве
Нола змьрйо зме.

Мала бе мезан,
Гонде бе шван,
Нердо мж бе гоман.

Мала бе мезан
Мина зарана хаге.

Мала бе мезан хралайо.

Мала бе мер хралайо.

Мала бе мезанде казреха мазин
детинь.

Мала бе мезан,
Нона жерне бе швана.

Мала бе пшк мьшн теда
полована.

Мала бе са сад цоремьл мж нхара
хвайка.

Мала бетвац болайо.

Мала бетвац зу бела дьбо.

Мала бетвац мина жерне пехес—
гора бе тац.

Мала бе твац нарро мж берийо
дзайо.

Мала Бехвайн хвац се дьбм хвайн.

Мала бе цап назо мал.

Мала буко нас мина,
Чочьл хьалайо дьрвао.

Мала хьрака агьр пегельбу,
Касони бавар нхьрнийо.

Мала гарйо,
Като цола шера.

Мала данге зеро сава ное,
Эм мал на го мала.

Мала даровин агьр к'ольби,
дышовайн.
Касони бавар надхьр.

Мала данлати ранге хуцьл—
пшнвеа те х'аде.

Мала данлатийо цолевва х'аша.

Мала дьвате бе три нава,
Мала шине бе—х'он.

Мала до козани,
Эм мал ное тамьзърне.

Мала дьзо набо мал.

Мала дьлм к'ате, барак'ат гоно.

Мала Элие Жара, нап—на,
Ле джмьно ава сара.

Мала Элие Жара,
Ханиме ава сара.

Мала Элие Хшофо,
Бе те, баран дышова,
Сери цуца,
Бини цуца.

Мала жьна би тодзао, бе шарг маво.

Мала зар теда хайо—базера,
Мала зар теда гоно—мазала.

Мала зеро цуца,
Мала жера цуца.

Мала мана рутыи
Сере мана тутыи.

Мала нелыш тедава,
Нофер гь пера нелышын.

Мала оцак,
Набо буцак.

Мала гара к'оти,
Паро зман дла доня нериба.

Мала нире хващтыро жь мала нире.

Мала рен у г'адире,
Ле лешырин оцарат у фашыр.

Мала сабоба на зана хвадэба.

Мала сад малхыс бе г'адире.

Мала сев нана чова,
Пшам наньнеда.

Мала сар мала йак хравайо, йак ава
(авайо).

Мала теда небо оцак, небо мал.

— Мала те аваба,
Тезе аз бьым бертеки доргола?

Мала те бьес зйарат, аз наема мала
те.

Мала те мала Наман Ш'ам ба
(йак жь к'ада хва нахойм, надьхыр).

Мала те сар пышта джа,
Джа бында фига-фига.

Мала теда д'агата,
Нарге к'олфате те баша.

Мала теда д'агата,
Д'ага оцныца те д'ада бин гыге
хво.

Мала тейя, шары нана,
Даре джа занана,
Сере нен нар нана.

Мала г'офад хвадо жи жь Казырыба.

Мала г'офад бабуна жь зифа.

Мала г'офад Кому шкнар жь Пыз
дым.

Мала так димыне балам.

Мала така бе хвайо.

Мала фланкэсе асакырыба.

Мала фланкэсе буйа б'ошеро к'ера.

Мала фланкэсе буйа шно дла.

Мала фланкэсе жь м'ашиа жь
рурыша.

Мала фланкэсе зйарата.

Мала фланкэсе йандорна.

Мала фланкэсе хавчи Карам
к'отнеда.

Мала фланкэсе к'оти,
Ната се шара нелыс,
Ф'а шареке набыра.

Мала фланкэсе ле нае шенандыба.

Мала фланкэсе мала бар мезонда
(мезонда).

Мала фланкэсе, мала к'жи—бог'ейя.

Мала фланкэсе мала м'амакырейя.

Мала фланкэсе малака мазына,
даровырийя.

Нану жас д'агаре ле бьесына.

Мала фланкэсе малма осана,
К'олфате шкнара ит'бар нава
Нане н'арийя бьес ш'ра.

Мала фланкэсе мазына,
С'гара жи т'она.

Мала фланкесс мина эшаек хресс
(хрессай).
Мала фланкесс мина са у гёре тэе
гредайн,
нарро шерге мана.
Мала фланкессо мина эшаек бесорж.
Мала фланкессо бса буйа,
Халде тхад руе хве кбф дьне.
Мала фланкессо бсана,
Гуза кепил нан манебе,
Марья назва.
Мала фланкессо эана йнгуа.
Мала фланкессо эемман мина са те.
Мала забачис
Тер у Гьни,
Мала гамбел:
Гьни-брик.
Мала катур чьорси эваша,
Диса чьорсе буге мала бозейе.
Мала Хетойе,
Ини дьни,
Ини дьни.
Мала Ходое Бисое маре,
Чьл бьне, Нейшта маре,
Нан, нэ,
Ле дьмьно аза сара.
Мала эйде собре аза буйе.
Мала эйнарбазз тбне,
Стуе ни сар кгапедэ каре.
Мала хресс сар мала бела дьбе.
Мала хве бьрван,
Безте хва нарвек.
Мала хва дьес наследде дейно,
Бра лей та бьла,
Ле манган сар мала кэзуре хве.

Мала хва дьне дейо сар хва.
Мала хве хресс мар,
Мала мн ни сорда дани.
Мала хваде бгса ожа педшо ни
дьни.
Мала хваде—на,
Ле мала халорде марде.
Мала хваде радьле, сөөк мн кавна
дьмьно.
Мала хваде рунштэйе
Стамбол пеза те кене.
Мала хваде рунштэйе,
Эа борн хва дьде.
Мала шварга хере,
Халорге к'ера.
Мала нашейе (дерен).
Мала йор-гора мерье.
Мала йоргада,
Шейле йоргада
ТО мейша мада хваде.
Мала чьлмалкве,
Малеше нанала.
Мала чьлмалквебо.
Мала Шельро
Дер йондэбр чельра.
Мала шех гбнде Баскне,
Хөр данзда нан, эгана нмске,
Ицар райншта шорфене гиске.
Мала цинер гёра йондэбьл,
Цинер жи гьре йондэбьн.
Мала цинер т'ербо,
Цинер жи т'ера.

Мала оқизе хънобо,
Мала баеи хъсиби гондба,
Дике чъае оқизе мала баеиба.

Мала оџмбербаза тџна.

Мала ван кърне соре к'лама.

Мала ван мавена момъна.

Мала вана мала бар мезанана.

Мала вана џелуна мерена.

Мала веде тџна дџн у грер
Дъа дџва ферза грер.

Мала ви не рџа тџба ле дџгана,
Не рџа брчџа.

Мала ви џсана, деле мџша ар
нагъра.

Мала ви џса хъзайа,
Агър барден, ду ле дарнае.

Мала ви тџна,
Тре стуне мала ши бун.

Мала вида тана деф у зџрне кена.

Малазџа, те хърийа масала брънце
мала Хџйба.

Малазџа, чъна чъа бу,
Та кърне масала чъае Али а'а.

Малаи мал баркър,
Терзџан гџс „Дарзџа ми соре
нагъра“.

Малбалакърџа мала хџре чъна.

Мала арзан тџна, рафъке че дџна.

Мала берхе хъдеџа,
Дарна дџае гџре нар.

Мала берхе,
Дарна—гџр.

Мала гџра,
Дарна—барх.

Мала дџка,
Дарна чџта.

Мала дџка,
Чџле џесири.

Мала дџсте миџ,
Дарна дџмъне миџ.

Мала гџнџа,
Чџле дџмъне маџа.

Мала гџслана,
Чџле гџлуна.

Мала гџра,
Чџле—шер.

Мала мера,
Чџле гџгук.

Мала гџшт тџна,
Шџра гџваз гџедаџа.

Мала тџна арзанок,
Нџае мџке Дџндџрок.

Мала тџна арзанок,
Нџае кџре Дџманок.

Мала тџна нан у дџв,
Дарна дџла мџйдана.

Мала џафт вџрса нас зџфџе,
Дџча чџле ми дџба пџшиџ.

Мала шџра,
Дарна пџшиџ.

Мале а'е дџча
Дџле хџлам дџша (дџшџвџта).

Мале а'е дџча,

Пџшта хџлам дџша.

Мале а'е дџча
Гџџа хџлам дџча.

Мале аге дуча,
Щене зблнн ч'бргамнн дуча.

Мале аге дуча,
Щене шени дуча.

Мале база гезанн,
Зайн дуча ле инча гезанн.

Мале база гезанн,
Зайн же инча гезанн.

Мале база зайнечн,
Але гала шербатн,
Нарче де у базе ван г'бнча,
Мале базаде ч'ча бе ру—бе
К'бргачн.

Мале база зайнечн,
Але к'ннча шербатн,
Ваче де г'ча,
Зайн бе руча—бе рунечн.

Мале барн б'дн очн,
Насежа зафа.

Мале бе малече нрасача (дуча
бор нрече).

Мале безчойн бу, не б'даба.

Мале безчойн к'н бонн дача.

Мале бе чхойн
Хайн ми зафа.

Мале бе чхойн
Нарнас ле дуча чхойн.

Мале безчочнн чхойн неба,
Он мах Нерча.

Мале б'йтнал,
Зуче дознавал,
Марчара к'нн мал.

Мале б'ле не к'брг б'шга,
Не к'брге х'брга.

Мале б'ча не к'брге ч'ча,
Не е х'брга.

Мале б' чхойн-чхойн ч'хорнча,
Мале безчойн—г'бга ч'хорнча.

Мале д'шлечаннча к'ннча ф'сочн
ш'л д'чн.

Мале д'че д'чече чхойн чхойн.

Мале д'че д'че д'чече.

Мале д'че, д'че д'чече,
Оч'че с'че, с'че д'чече,
Наче м'ра д'че д'чече.

Мале д'че—ч'б'ш'ч'ра.

Мале д'че к'да м'рач'а.

Мале д'че м'рач'а б'д'ч' д'че.

Мале д'че м'рач'а б'нн д'ча,
Шур к'ч'нн ч'ч'н д'ча,
Ш'ч' м'р'ч'ова нарн д'ча.

Мале д'че м'рач'а б'нн д'че,
Ш'ч' к'ра к'в'ч'н д'ча.

Мале д'че неба м'рач'а.

Мале д'че р'нн д'да м'рач'а,
З'ч'л неба м'рач'а.

Мале д'че стр'а нсача,
Г'бнч'бун к'ч'ч'бунч'а м'рач'а.

Мале д'че Н'р'ч'о к'ннча,
Оч'че че д'чече у д'чече.

Мале д'че ч'г'че кор оч'н д'ча.

Мале д'че оч'че д'стач'а.

Мале д'че ш'р'ча.

Мале д'ч'ач'
Д'ч'ач' д'ч'ач'а.

Мале д'ч'ач' к'с ле тер неба.

Мале дѣао марѣ по дължа.

Мале дѣао ъ шрине?
Дѣао—ми у мѣна.

Мале дѣао ордѣе дѣстаѣ.

Мале дѣао
Барѣ гуна, аѣ гарна.

Мале дѣао Гѣра,
Пѣао дѣао хѣра.

Мале Оманѣ е таба,
Гѣра барѣадан бар ѣаѣ.

Мале Оманѣ гѣщѣра мѣрѣѣра нечѣ
горѣ.

Мале ѣгѣа,
Щѣаѣ рѣзѣа,
Щѣаѣ рѣзѣа,
Мале ѣгѣа.

Мале зѣф ѣдѣа.

Мале зѣф хѣаѣ зѣа дѣаѣ нѣштѣаѣ.

Мале зѣ ба тѣаѣ,
Ба же дѣаѣ.

Мале зѣ та барѣа нѣр, нѣхѣр,
Наѣа оѣсѣаѣаѣ та.

Мале кѣ зѣфѣа,
Пѣаѣаѣ ми ми гѣаѣаѣаѣ.

Мале кѣ ѣаѣа
Дѣстаѣраѣаѣ ми зѣфѣа.

Мале малѣаѣаѣаѣ,
Дѣаѣ зѣраѣ Тѣрѣ бѣлѣаѣаѣ.

Мале малѣаѣаѣаѣ зѣраѣ Гѣаѣаѣ—нѣаѣаѣаѣ.

Мале мѣраѣ нѣаѣ,
Кѣсѣ нѣаѣаѣаѣ кѣ дѣхѣаѣ,
Кѣ дѣѣѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣ гѣаѣаѣ,
Кѣрѣаѣаѣаѣ ми гѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣ,
нѣрѣаѣаѣ сѣр ѣаѣаѣ.

Мале нѣаѣаѣ на нѣѣѣаѣ ордѣѣаѣ,
На зѣрѣ зѣрѣаѣаѣ,
Кѣрѣаѣ ордѣѣаѣ зѣ мѣаѣаѣ чѣаѣ,
Кѣрѣаѣ зѣрѣаѣаѣ ми ѣаѣаѣ рѣаѣаѣаѣ
бѣаѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣ зѣаѣ дѣаѣаѣ,
Дѣ дѣаѣ зѣаѣ нѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣ дѣаѣаѣ щѣаѣаѣ,
Иманѣ мѣрѣаѣаѣаѣ дѣаѣаѣ Кѣзѣрѣаѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣ на щѣаѣаѣ мѣрѣаѣаѣаѣ,
Мѣрѣаѣ на зѣаѣаѣ ми малѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣ бѣаѣаѣ бу,
Гѣаѣаѣ мѣрѣаѣаѣаѣ рѣрѣаѣаѣ дѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣ бѣаѣаѣ дѣаѣаѣ аѣаѣаѣ,
Иманѣ мѣрѣаѣаѣаѣ бѣаѣаѣ дѣаѣаѣ Кѣзѣрѣаѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣ ѣаѣаѣ зѣаѣаѣ зѣаѣаѣ,
нѣрѣаѣаѣ гѣаѣаѣаѣ, гѣаѣаѣаѣ гѣаѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣ ѣаѣаѣ гѣ мѣрѣаѣаѣаѣ брѣаѣаѣ,
Мале мѣрѣаѣаѣаѣ гѣаѣаѣ гѣ мѣрѣаѣаѣаѣ мѣаѣаѣ
гѣрѣаѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣ ѣаѣаѣ сѣаѣаѣаѣ дѣаѣаѣаѣ мѣаѣаѣ,
Мѣрѣаѣаѣаѣаѣ сѣаѣаѣаѣаѣ нѣаѣаѣаѣ мѣаѣаѣ.

Мале мѣрѣаѣаѣаѣ пѣаѣаѣаѣ ѣаѣаѣаѣаѣ.

Мале Мѣрѣаѣаѣ Мѣрѣаѣаѣаѣ дѣрѣаѣаѣ.

Мале нѣаѣаѣаѣ сѣаѣаѣ,
Кѣсѣаѣаѣаѣ бѣаѣаѣ.

Мале нѣаѣаѣаѣаѣ
Дѣ мѣрѣаѣаѣаѣаѣ.

Мале нѣаѣаѣаѣаѣ—сѣаѣаѣаѣаѣаѣ.

Мале нѣаѣаѣаѣаѣаѣ—зѣрѣаѣаѣаѣаѣаѣ.

Мале нѣаѣаѣаѣаѣаѣ—нѣаѣаѣаѣаѣаѣаѣаѣаѣ.

Мале на Калал
Но е зварьмейо,
Къ бѣше онъ ми казало майо.
Мале оцъзада цолайн нѣтъ.
Мале гадъшо донгъшо,
Къ нѣшо донгъшо.
Мале тѣшо нѣкѣ,
Нѣкѣ нѣкърѣкъ.
Мале те нѣ гърѣ—цѣнѣно бѣно.
Мале, тѣ бѣно Казар малъ.
Мале, тѣ бѣно Кефт маго.
Мале гѣшлими гѣр жарѣно.
Мале гѣно залѣ жѣжѣ,
Кѣр дѣгѣрѣ гѣлло—тѣнѣ.
Мале фланкѣшо буйѣ дроѣ нур.
Мале фланкѣшо гѣрѣ—гѣрѣнѣ буйѣ.
Мале фланкѣшо сѣрѣ ми зѣдѣно.
Мале фланкѣшо гѣмам сѣво цѣшо
дѣно.
Мале фланкѣшо нѣно, ле нѣно бѣшо.
Мале фротѣ нѣно,
Бѣкърѣ нѣ бѣр нѣо гѣдѣбѣн.
Мале зѣнѣ нѣно,
Онъ малъ Керѣнѣн.
Мале залъ у зѣчѣ,
Бѣрѣнѣ, бѣрѣ нѣчѣнѣ.
Мале хѣзуръ зѣшо дѣнѣн.
Мале хѣнѣ нѣнѣ,
Уѣ бѣно гѣз гѣнѣрѣнѣ те нѣно.
Мале зѣно бѣно,
Сѣрѣ зѣно нѣнѣнѣн.

Мале зѣно бѣнѣ,
Сѣрѣ нѣ сѣрѣ зѣно бѣнѣнѣнѣнѣ
Мале зѣно ле нѣдѣно,
Дѣле ми сѣрѣ нѣнѣнѣнѣнѣ.
Мале зѣно гѣшлими гѣрѣно,
Ле гѣшлими зѣно нѣно.
Мале зѣнѣнѣ нѣнѣнѣ нѣнѣнѣ.
Мале Керѣнѣ
Хѣрѣ Чѣнѣсѣрѣ.
Мале Калал бѣно нѣо сѣрѣнѣ,
нѣнѣнѣ,
Мале Керѣнѣ бѣно нѣрѣнѣ, дѣнѣнѣ
Мале Калал дѣно нѣо, нѣнѣнѣ,
Мале Керѣнѣ дѣно нѣрѣнѣ, дѣнѣнѣ.
Мале Калал зѣно, зѣнѣнѣ бѣнѣно.
Мале Калал зѣно те дѣнѣнѣ.
Мале Калал дѣно гѣрѣ нѣно.
Мале Калал онѣно нѣно (нѣно).
Мале Калал Керѣнѣ нѣно.
Мале Керѣнѣ нѣно зѣно нѣрѣнѣ.
Мале Керѣнѣ, Керѣнѣ дѣгѣрѣ.
Мале Керѣнѣ Керѣнѣ (Керѣнѣнѣ)
дѣно.
Мале Керѣнѣ бѣ,
Керѣнѣ нѣ нѣ нѣрѣ.
Мале Керѣнѣ бѣ,
Сѣрѣ Керѣнѣ нѣнѣ нѣ.
Мале Керѣнѣнѣ, Керѣнѣнѣ нѣнѣ дѣно.
Мале цѣрѣнѣнѣ, цѣрѣнѣнѣ нѣнѣ дѣно.
Мале цѣрѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣ
гѣрѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣ.
Мале цѣнѣнѣ дѣно зѣно сѣно у нѣчѣнѣ.

Мале қамаса—
Пара қоймаса.

Мале қалп нады шинара.

Мале шашанди
Халко хармашанди.

Маледа га, гамлош шарнома,
Пара фаз бува жо тўна.

Маледа йақ малзмойе.
Хво сад малзмо тўна?

Маледа тўна арзанон
Наво жўне—Жўманок.

Малера то дастаъст нан у лбас, нис
аган.

Мале вако,
Пазн бордано.

Мале трено,
Соська вафанда.

Мале зьен,
Зька—горан.

Мале мартъенйа,
Смело—субашийа.

Мале мшкано—рута.

Мале сара, агър бърйе
Пале Грндиге вадита.

Мале холана,
Пазн келана.

Малек ваа четъра ма сад карабан.

Малек (малока) кўра,
Малек (малана) фаз.

Малек кўра,
Йақ жи фаз.

Малана дь-фроши йақи зер бьда,
шош ч'г'ве та ду минно.

Малана хравки,
Ньларн малано шонки.

Маланада д'о л'ови б'и,
Ф'и мале богосмьрун б'имно.

Маланада жи д'о бра шерг д'ьч'и.

Малана ваа се гонде храв
зедатър-

Малано бо дарн, бо башийа.

Малано бо гаргала.

Малано б'и т'фаз,
Элана бог'фаз четъра.

Малана мавин по ладърн,
Ч'фавки нагъра, йени нагри,
Йина малано мурн жо б'ири.

Малано маръа ва ва хвар,
Гарахе нано ва мале попос шани.

Малано м'иранн,
Хравкър на зькони тозани.

Малано т'фазба, гонд по ньларн,
Гонданн т'фазба, за по ньларо.

Малано т'фаз боранбарн элакийа,
Элака т'фаз боранбарн давлатанейа.

Малано т'фаз гонданн на ньларо.

Малано г'ващ қоната,
Джа давго зу т'жи д'ва.

Малано шинара к'оре шлебуйн
четъра-

Малек ваа б'ь'г'ра
Джа фротана жи лаво.

Малек сли бо рожа раш.

Малек холана,
Пазн балана,
(на шинаро—т'ш'та же б'ь'м'за).

Малк чълако,
Ка—кадана зэф дейно.

Малкар—маже.

Малкаръла, снелбоше.

Мале—зуч у зало,
Белем—бозуч у зало.

Малъро,
Бина Нариго гойкоро,
Хабора та чъна бина залде лал у
дърѣ!

Малъро дъро мана кари,
Халц дъве—эфорн.

Малъве мѣте-мѣте,
Хаване мѣте-мѣте,
Хворн сар дъла Нердѣно жи буйе
кѣче.

Малъве мѣте-мѣте,
Кона длоп,
Хаванѣа бочейслуф,
Мана Наван.

Малъве мале гате бунд хво, гот
—Тесе дъве шоръа,
Чу Гас гата шор шконанд,
Го: —Мале Баво та на авобо, зѣ
Ман ного, шоръа мѣн бышкене, мѣн
го, аве бина.

Малъе мале Эло ба,
Хмаръла кѣлфет те шорчало.

Малъве мале хѣра.

Малъве мале малъвоти дѣ коран,
Гнхон Бърин хавър мана.

Малъве мале на малдана,
Ле Нана мал шне хведана.

Малъве мале стана малейо.

Малъве мале гѣново—
Мале мърнѣо.

Малъве мале зѣломе мале хвайо.

Малъве ма Оме,
Хвали саре кѣно.

Малъве ма Хлобо,
Нале мале члобо.

Малъве мрузи
Эмъро гучѣ.

Малъве мѣн Слобо,
Хѣре мѣно члобо.

Малъве хате дарда,
Бун ранабу барда,
Оме Баво да сар Нану кѣл у дарда.

Малхазъри Нойа бона мезано
(Ненрун).

Малхандъко,
Шере чаргѣрчъко,
Хабора та чъна залде кѣл у чъко!

Малхандъко,
Шеренк чаргѣрчъко,
Хавора та залде жѣн у рѣко.

Малък чунѣ (гѣно) нан у мѣжи,
Кѣр дъгарѣ гѣно—тажи.

Малъка мѣна,
Тѣже мѣна.

Малъка мѣна,
Нолька мѣна.

Мале гѣри—
Дъж кѣри—
Нанар Бърк.

Мамергаше Гърнпенѣа—Герсен
шѣа.

Мана надани
Арде шѣнѣо.

Манетѣжи тѣнѣ дѣко,
Сѣд манет зѣно дѣгѣо.

Мад жы линге нэхваш бу,
 Даре ойла жыда нешии дабу.
 Мад на шийе, на шара.
 Маргестж жы жыена верис дьтэрса.
 Маск да баһреда мазын дабит.
 Масы жы саре хва гани дьба.
 Масые мазын да шое бычунда зу
 тета шьшын.
 Масые бар сано.
 Масые мийан,
 Тое манган,
 Фуно челекан—йакан,
 Масые панза бьдын гьнза,
 Шаре баһера бьдын найара,
 Масые шир те чекьрыне.
 Масые шорбе чьтэре.
 Мадр вь пазьла хва
 Та гарм нехьра—
 Ы та мадыда.
 Мана шото хва бьда дасте марьав
 хва,
 Мада дасте найаре хва.
 Мамак йаре мапмама дьрда.
 Маша пайа, дасте хва наха наа
 зьр.
 Мдире рута тьган,
 Радьте сар гьсте барзан.
 Мазан кьлэра,
 Мьхта мал дьргот,
 Мь сейде-сейде лежа,
 Чь дитыя мь мь бежа.
 Мазан бьнгэе мазанно дьһерге.

Мазан бьнгэе мазанно дьһерге—
 нан дьтэе.
 Мазан барге малейа.
 Мазан готн мезанбо,
 Но фьла сано.
 Мазан дасте хва мада, дьв-шын.
 Мазан дьһат дьһадьри,
 Дьльма гьбн мьозане дасте
 бьгьр.
 Не жы чьгьзени вакк, йакн бьгьри.
 Мазан жы мазан нэхваше,
 Хьядне мале жы һордьяе нэхваше.
 Мазан хь һат һодьри, (Тодьри).
 Ущьба бар гьбн шыгьа, магьте
 даста бьгьр.
 Не жы чьгьзени вакк, йакн бьгьри
 Мана мьрис мале мьри.
 Мазан (кь пайа) азрапма.
 Мазан мазане хьядейа (хьдоя,
 хьдэне).
 Мазан мазан нэхваше,
 Хьейе мале һорщьяе нэхваше.
 Мазан нана марьяа гьнгэе—сурге
 марьяа дькьв.
 Мазан по баране мазан мале
 марийе.
 Мазан гьгьде хва дьтэе.
 Мазан сьари те—саре һаста жы
 дьгьри.
 Пайа та магьте дасте жы дьгьри.
 Мазан тена мале,
 Бар бь мале щинара керге дькь.
 Мазан һат дьрда,
 Хьейе мале чьдэси омакхьрабу,
 Гьнебу барда.

Мезан һат дәрда,
Уошба рған борда,
На ы минан марин шарак ба
сәрда.

Мезан һат мала мерья,
Бе нан деркәт,
Әу мала тразайя.

Мезан һата дәрда,
Гара раби борда.

Мезан һата дәрда,
Уошба, рған борда
На уошба, рунн сәрда.

Мезан һата мала,
Әу хвайя малайя.

Мезан һата малда
Сокдәй—малһазьри.

Мезан һата мала,
Кавийа мала дьарьза.

Мезан һата маләкә,
Хвайя мала готә жьна хьә, гә:
—Рав брьнд ченә,
Жьна гә: —Малһаз, рун тәна,
Әзә чавә брьнд чекәм,
Тә бә дьфә брьнд тә чалърьнә?

Мезан һайә гәра, борха, зәрнәйя.

Мезан һайә беркәйя,
Мезан һайә торақәйя.

Мезан һайә мерә каличә детинк,
Мезан жә һайә әзә на ләңәи шала
кәрейя.

Мезан һайә—марә пәй дьғри сәзә
Каләйя ың,

Мезан һайә—марә пәй дьғри сәзә
Карамийә ың.

Мезан һана солғань,
Мезан һана—берүмәт.

Мезан Пәссәә мала қўрбәнәйя,
Хвайя мала бьзвәзә, мө шаркәкә
ың.

Мезан—щәә мезәна тәңг дькә.

Мезанә згәләә марийә дьләкә.

Мезанә бә кьям (бә һойәм) к'исә
хьә дьхьә.

Мезанә бәшәт к'исә (к'исә) хьә
дьхьә.

Мезанә бә чәдә бә, мө брчә рәзә.

Мезанә газикәьри,
Щәә газикәьри.

Мезанә дерәңг—бә шәро.

Мезанә дарәшәи
Щәроәкә дьләә фәзәиә.

—Мезанә ма тийә йәнә сәзә ың
тә?

Дьәә: —Әзә сәр каннә тәр рәзәмә.

Мезанә мьл тәң,
Сәл тә дьғрә.

Мезанә ләшкә бәрә мезанә бәрәк
дьдә.

Мезанә рожәкә дәләлийә.

Мезанә сәйдә
Мәйруман жә һәрдә ндә.

Мезанә тьштә тинә, ружәкәрийә.

Мезанә гәглифәри—к'ормәтә ың
зәдәйя.

Мезанә хьә хьә һатк, к'ормәтә ың
кәмә.

Мезанә ч'әә дьһәрә,
Әу мезан брьндә.

Мезанәдәри—кә,
Лә һәзәлти тьштәкә бәшәқәйя.

Мезанен дарошн
Шаране нан дэхън.

Мезанти Насрднда майа.

Мезанти сазе одре мсена.

Мезин дьнберън,
Нормате жеря дьхн.

Мезина ма мажнэ,
Ма Пауше азе нина,
Кы Пауше азея,
Хворя азе дарина.

Мезина марийа жерк хва нухаре
быгъашна,
Халд дьгъашна.

Мейшоште даре бытхо,
Ле даре нашкена.

Месота гран фланкас ле дьхэ.

Мед румати мун нокэ.

Мер азе, дьгъаша,

Жьн голк, гара пешийа азе
быгъро.

Мер азе, жьн дуно, ваки дасте хва
да бар мал—храв нава.

Мер алчаг дьна мьна,
Мер блонд дько жьна.

Мер бе кер?

Мер бехвайн дьбо жер дьбо (дьеа),
Жьн бехвайн дьбо хар дьбо.

Мер бехвайн жер дьбьн,
Жьн бехвайн хар дьбьн.

Мер беласав мер нава,
Зегр беласав нур нава.

Мер беласьн набо.

Мербо, роко ль дьнба.

Мер баранбери жера,
Ле бы фан у фела нас зедана.

Мер бар дьло мьна хва нокэ
убажиа.

Мер бра нава е дам-дама,
Бра бьав хар дана.

Мер бьмьра, нава бьмьна,
Га бьмьра, чгарне бьмьна.

Мер бы нава хва,
Тайр бы графе хва,
Шер бы папе хва,
Брукс бы зерга хва.

Мер бы пьрса,
Кар бы ласера.

Мер бы тана тана обшьяне.

Мер бы фана мь нас зедана.

Мер бьхавьта, нахавьта, вавта жьн
дасте хва нава бар, не пучка.

Мер бы срара,
Несп бы ласера.

Мер го: — Оз,
Жьне го: — Оз
наваб фэмманьрн.

Мер гьла малана.

Мер гьндада тьмьна, днэ дьмьна:
— Оз Шедлпрофманьн.

Мер гота жьне:
— Кагазек хате ру днэ,
Оса нурэ, нава зьвандьна.

Мер готи хьойе глне хьоба.

Мер готи вако нава хьова.

Мер дьлава,
Жьн чьрава.

Мер длагатына майдана—шер у
мер шө нь һаа к'лаш б'зын.

Мер дарланы мерзас наза.

Мер дәст дыгоо,
Бра дәст нагоо.

Мер дәст дыгоо, ле бра дәст
нагоо.

Мер дәст марьаа нагоош.

Мер диларе дээрэй (дара),
Жы динаре һонд'рә (һонд'р).

Мер дичаа нь б'лэвэе, шн жн шө
б'кн.

Мер дитам сар гоһна хэе б'сэһна.

Мер д'ла буре һаба, шийа нәс һаба.

Мер д'мьра
Жы д'б'ри д'ба.

Мер д'мьра
Жы д'р д'еө.

Жы д'мьра,
Мер мар д'за.

Мер д'мьра, жн ч'г'е хэе сар
ш'кә д'гор'на.

Мер д'мьра, һаа д'м'на,
Га д'мьра, ч'арм д'м'на,
Г'ара д'ча, к'ис д'м'на.

Мер д'мьра, һаа д'м'на,
Шер д'мьра, ч'арм д'м'на,
Д'һаада һар мерани д'м'на.

Мер д'ча, заман д'м'на.

Мер д'ча, һаа д'м'на,
Берф д'ча, ч'йа д'м'на.

Мер әв мере,
(Кә) шар рун'я,
Ш'р—мера.

Мер әв мере, п'шт һаала шаш
һаба.

Мер әва, мат'йә мере беда.

Мер әва—п'шә б'к'ана, не һаада.

Мер әва, хрәзарга хрәба,
қаншарга—қанш.

Мер әва, ш'б'ла ч'кә,
Хрәкә һаркәс д'к'арә б'кә.

Мер әва, ш'б'ла ш'кәстә ч'кә.

Мер жн һайә (һәкә),
Меркәк жн һайә (һәкә).

Мер жн һайә,
Меркәк жн һайә,
Жы жн һайә,
Жыкәк жн һайә.

Мер жн һаму на һәкә,
Жы жн һаму на һәкә.

Мер нь мере че д'кә.

Мер нь т'г'ә тәкә ш'б'һәкә.

Мер нь фәла һаа зедат'р'н.

Мер, ж'на ж'рә ш'р,
Е безарә жн б'варк'р.

Мер ж'на хэе д'нә Хәтүн,
Мер ж'на хэе д'кә дардүн.

Мер ж'на хэе з'д бу, го:
—һәк'р д'кә д'кә хэе д'һаж'нә.

Мер ж'нада б'к'әк'н, жн ч'г'е хэе
д'д'ләш'н.

Мер йә мере ч'йә,
Хә на йә мере к'ог'йә?

Мер карә дәрба б'әк'әкә мере,
Н'к'арә дәрба б'әк'әкә ч'йә.

Мер л' б'нә ч'аруха хэе д'һәйрә,
ле фәләкә ж'на хэе на һәйрә.

Мер мала дордык'азы, жын дикара
дөөл:

— Өздүлүрбөмөк.

Мер мала дордык'азы, кээе дика
датмын—Срдикан.

Мер мала звезда ронабела дөймана
эво.

Мер малкво малойа,
Жын кованго мала.

Мер мера болангез дика,
Жын ми мера.

Мер мера нас дык,
Оуш келене кара г'аст дык.

Мер мера радька,
Намер щанера биде дык.

Мер меранйа мера бир наха.

Мер на наначи нандар д'ба,
На дорпекс мердар д'ба.

Мер на наначи нандар д'во,
На дорпекс мерхас д'во.

Мер пай наме хва нос'во,
Пай наме хва д'к'во.

Мер пара наен насх'рына,
Өсла тене насх'рына.

Мер радька жана,
Мер дядька—жана.

Мер роже огрие гранранк.

Мер руйа шарма,
Коблот ми г'ойа шарма.

Мер сондура даяг'рнйе.

Мер сар мерерга йана.

Мер сар мерарана йага г'ар'е
в'зана.

Мер—сарнйа,
Жын—стойа.

Мер тото х'аштына, г'йа номерда
фра д'ва.

Мер т'ча д'мыра,
Га сарбери д'мыра.

Мер тина, жын мина тове лешье
д'г'ра.

Мер т'р'сйа к'ат п'ар номере,
Жана че д'ст с'нге х'во х'ст, ч'у
номере.

Мер т'ве йанан,
Тане мер ф'ела нь һав зедан.

Мер у жын к'йба һав занк.

Мер у жын д'л йана бор һав
шленанд'ра.

Мер у жын крас'вина.

Мер у жын һавра г'ян,
Х'р'б д'ба ав малк.

Мер забера тене х'аштына.

Мер х'во ч' г'арт, д'кара б'ка.

Мер һашота һасанн.

Мер һайа беранбери меранйа,
Мер һайа беранбери сед меранйа,
Мер һайа беранбери Казар меранйа.

Мер һайа к'олме звезда шера,
Мер һайа ар'ле х'воде шера.

Мер һайа море һардама,
Мер ми һайа дам-дама.

Мер һайа мера,
Мер һайа бехера.

Мер һайа море,
Мер һайа к'аре нере.

Мер һайа мара,
Мер һайа хәәһәһә бәһә зра.

Мер һайа мара,
Мер һайа шәһәра,
Мер жи һайа шәһә кәре мара.

Мер һайа,
Мерәк жи һайа,
Жи жи һайа,
Жиһәк жи һайа.

Мер һайа растия,
Мер һайа дарәһһия.

Мер һайа рәһһәкә тә кәһһәкә,
Мер жи һайа һәррә-һәррә тә
кәһһәкә.

Мер һайа сәләһә,
Жи һайа далаһә, бар дьһә.

Мер һайа сәһһәсә,
Мер һайа бәһһәбә,
Мер һайа хәһһәсә.

Мер һайа сәре жи һәһә.

Мер һайа шәһһә дьһә рәһһә,
шәһһә шәһһә.

Мер һайа хәһә һәһә һәһә.

Мер һәһә дьһә бар хәһһә,
Хәһһә һәһә дьһә хәһһә.

Мер һәһә хәһә һәһә һәһә.

Мер һәһә һәһә сәһһә дьһә: „Әһ
Һәһһә“
Жи һәһә дьһә сәһһә, дьһә: „Әһ
Һәһһә“.

Мер һәһә сәре сәд мәрәһә.

Мер һәһә фәһә һәһә,
Мер һәһә фәһә һәһә жи һәһә.

Мер һәһә хәһә мәрәһә,
Жи һәһә хәһә һәһә.

Мер һәһә шәһә хәһә, хәһә дьһәһәһә
һәһә һәһә.

Мер һәррә һәһәһә һәһә мәрә.

Мер һәһәһә мәрә дьһәһә.

Мер һәһәһә мәрә хәһә.

Мер һәһәһә мәрә һәһә.

Мер һәһәһә хәһә,
Жи һәһәһә хәһә.

Мер һәһә һәһәһә,
Жи һәһә мәрә хәһә.

Мер һәһә—дьһәһә һәһә,
Жи һәһә—һәһә дьһәһә.

Мер һәһә һәһә хәһә дьһәһә.

Мер һәһә мәрә дьһәһә,
Һәһәһә һәһә мәрә хәһәһә?

Мер—һәһә,
һәһә—һәһәһә.

Мер һәһә хәһә тә һәһә,
һәһә һәһәһә хәһә.

Мер һәһә дьһә һәһә,
Жи һәһә һәһә.

Мер һәһә һәһә жи,
Һәһә һәһә һәһә.

Мер һәһә һәһә хәһә рәһә,
рәһәһә һәһәһә.

Мәрә һәһәһә, сәһә һәһә һәһә һәһә
һәһә һәһә.

Мәрә жи һәһә.

Мәрә (һәһә) дьһә һәһәһә.

Мәрә хәһәһә һәһәһә,
Хәһәһә һәһәһә.

Мера мер дьибит (дыбаштын)
Жына Нур у руан дышут
(дышутын).

Мера мер дыбаштын
Щыба ур дышутын.

Мера мере баролаш,
Сьибата сьмгарыш,
Малка—аш.

Мера хва занян кавара,
Жын шандан лавара.

Мера хва чь данк,
We вше жи бьва. ом соз тона.

Мера хворя готийа,
Жына хворя готийа.

Мера ч'гаа бавора.

Мера ч'гаа—датыне бавора.

Мера шуре хва раст гуродайа.

Мерада найа мере баролаш.

Мерани бе занн,
Занн бе мерани инчыйа.

Мерани бьрнйе гьр'анн.

Мерани денгахк дьха газн, ле нан—
дб денга.

Мерани дар'ат днэ,
Чь жын, чь мер.

Мерани ль сар гава задайа.

Мерани на нь цовата исана,
Сар Косьне мерана.

Мерани на мер кобашня,
Меранжя мозын наждайна.

Мерани раша дийасяя.

Мерни гощара онда нава.

Мерани ханла мерайа.

Меренйя мера онда нава.

Мере баш жына жи хорта.

Мере баш вери гоманйя гондонч
те.

Мере баш тьме нас хоборадайа.

Мере баш хваде зората пай наха.

Мере бе днман на мера.

Мере бе дьл,
Бого бе гол,
Красе бе мьл,
Гае бе щьл, йакн.

Мере бьнд шанбоза, важи ласмай
наха.

Мере бенер растадава жи, we
бьнестя.

Мере бе к'олфат бехнайа.

Мере бег'ем тре бше к'ера жи
Казар манета.

Мере бе фобил, жина тайре бобаск.

Мере бь дб жына—доргезано.

Мере езрак,
Жына ть'ак,
гордб жи йак.

Мере гьр жь к'олфата гьра.

Мере дьнн зардести дьлджиньа,
хваде гол

„Нерга, то на навете мьни“.

Мере дарбдар дарба хва
нафешене.

Мере даровин пайнйя.

Мере даровин щаране фразине
дхно.

Мере дб жына дбгуйа.

- Мере дром бе Кавалым,
Жылы хана фелдэрим.
- Мере дым кар огрызым.
- Мере ишар франци жи пе дык,
Брэнж жи пе дык.
- Мере жы кыштына хва натурса,
кыштан шом жи пе ишара.
- Мере керж марийа бе,
Төрне шлекедаба жж, же керж
марийа бе.
- Мере ке царе кылфете быды саре
мер не го тыште.
- Мере кэрнанац таснаба хвады
марийа.
- Мере кыкытойм кылар жанырийа.
- Мере кесе марийа радьна речесе,
Давже шжжн йесе.
- Мере кыбар
жж таште зу те хар.
- Мере косо бе огра.
- Мере котж газы дькызо тангаз,
чече жана хва дьнфара.
- Мере котж до шара шер дьхызо.
- Мере котж дькызо сар мере че—
рагана.
- Мере котж жана че катына десте
хав, дле драва хав хлаз наны.
- Мере котж жана хва бердын.
- Мере котж марийа штерот дькыжа.
- Мере котж кыларе нан быды.
- Мере котж пурта мале.
- Мере котж те чьра дакежи, сар
лала дькызо.
- Мере котж хва дьде бар сьз мере
че, длеж
„Ска мано“.
- Мере мер бавжи дле шара жж,
хана жж нана.
- Мере мер бавте жж йажа.
- Мере мер гам у дзгина йасе
гьме дестдано.
- Мере мер дарпа шуре натурса.
- Мере мер дарлах мера хаст—кыт,
Дарпа доды авжжа.
- Мере мер дькыро мере котж барды,
Мере кыти дькыро мере мер
барнодо.
- Мере мер марийа бькыма,
Шийазо марийа храв нана.
- Мере мер марийа бькыма,
Же шашера жж.
- Мере мер огьрме гронда те
кыкыярж.
- Мере мер сар гыште давжж, хва
быды нана.
- Мере мер саре жж, гьме жж йажа.
- Мере мер хва навежа гышт ружж.
- Мере мер Кавшж канарда нана.
- Мере мер шав жж йагьа шжбо—
бана,
Гом йара—йажа.
- Мере мар шуре хва данавшжн
жана.
- Мере марав, чьже бькыд мале
марийа.
- Мере марьа лейкыти зьфжж.

- Мере мерхас бар димыи соре хва
баржер наха.
- Мере мерхас бара хва шур
нагѳега.
- Мере мерхас бин дѳефода намьра.
- Мере мерхас напырса—гѳа блѳиде,
ѳене нѳмга.
- Мере мерхас рѳаа ви тѳна.
- Мере мерхас гѳме дѳста мере
гѳти дѳча.
- Мере мерхас чаргѳрчѳна.
- Мере мерхас щарѳе шер' дѳхвога.
- Мере мерхас щарѳе дѳмьра.
- Мере мазын собра ви гѳлаха.
- Мере мазын пѳшта ви сѳст дѳво,
мина зарга.
- Мере малла гѳмеше рѳаша,
ѳѳнѳата хва нѳре нѳе,
тѳщара вѳнѳѳша.
- Мере мард гѳрда чѳге ви тѳна.
- Мере мѳн мерѳки бѳна,
гѳпѳна бѳди дѳст, нарн нан же
бѳстѳни.
- Мере наз дѳмьра,
наза ви дѳне дѳмѳна.
- Мере найн хвай дѳжѳнеа,
хвалѳсара.
- Мере намардѳа марѳа нѳчара гуза
наа гѳравѳаа.
- Мере пѳй гѳле хѳо нѳчуйн,
мина нане селеѳи дѳрѳуйн.
- Мере рѳаст шѳѳбѳла чѳп нѳз наха.
- Мере сѳар бѳуѳе ѳѳнбу,
пѳѳе наѳѳна.
- Мере гѳрсѳнаѳ хвалѳѳа гѳндаѳе.
- Мере гѳне рѳода чѳѳа,
пѳза гѳне гѳра хварѳа.
- Мере гѳне шѳве бѳгарѳе дѳне,
Мере мѳла хва барѳа нарѳа шѳм
мѳла бѳеѳе жѳнѳе.
- нардѳо же фѳна мѳрѳна.
- Мере зѳрат брчи наѳѳна.
- Мере хрѳа хѳѳсѳте хва нагѳѳега.
- Мере хва бѳа нѳр, нѳр шѳма.
- Мере хвалѳсар жѳна вѳслана.
- Мере ѳѳѳѳа бѳгарѳн,
мѳщѳла хва наѳерѳн.
- Мере ѳѳѳѳа ѳѳдѳн
дѳнге хва дѳне назын.
- Мере че бра нарѳо дѳне ба,
Мере бѳ мер бра фѳсѳте
мѳрѳнеба.
- Мере че бѳн барѳега намьра.
- Мере че—дѳзмѳла дѳсте жѳна нѳчѳ
- Мере че дардѳа зу дарман дѳнѳн
- Мере че дарпѳаке те хѳшѳтѳне,
Мере гѳти дѳ дарпѳа те хѳшѳтѳнѳ
- Мере че кѳлаѳе чѳгеѳе наѳарѳѳе
- Мере че жѳѳѳра наѳежѳне.
- Мере че кѳра хѳса—наѳѳаѳа,
- Мере че—кѳлѳѳѳа ви сѳргѳла дѳнѳ
- Мере че лѳ пѳшта хрѳа наѳѳѳнѳа
- Мере че наз хѳбѳра че.

Меря на десте тва дере дъла, на
нагофте.

Меря сарийа заһа—заһа хър дъла.

Меря чу соранга борана, Пата чу
һат, дармае шикти сар паздана
(пазданга).

Меряки мера,
Горшана жи полана.

Меряга һорма катийа, Бочъе
һазраз.

Меш дълае дае ваһри.

Меш дъфре, ле сар сьере жи
детина.

Меш ы һиһе дъдаһи.

Меш на туйа, (ле) мада зана.

Меш на туйа, (ле) мада нае.

Меш на туйа, ваке мада һере.

Меш на тьште мада меря ле
таһар те.

Меш на тьште, бие меря жо дъла.

Меш на тьште, тә мада бьльсе.

Меш на тьштәна, ле мада мерийа
ы һе дъла.

Меш на тьштәна, меря мбйр те.

Меш на тьштәна, һаму тьшти
дъһаръмина.

Меш сар сурате фанкәсерга дәрбаз
наһы.

Меш сурта кәве, ве бьве бистпенд
һартийа.

Меш хаха на тьштәна, вахта дълае
сетьла деһ, һорам дъла.

Меш тва тьштан һина, дълае кәва
шир дъһаръмина.

Меш тва шие ронд дъһары.

Меш чийа, сарәфате ве чыа?

Меша гу ы гу вадъна.

Мешан на дъ эн тва дъраһтанат, на
жа һавалар.

Меша дьмина.

Меша дьмина.

Паша дьлае.

Меша сар азера бәнда, го:
— Һафт рьтәл бәз нае дъла мь
каһе.

Го: — Го чин, кәше та чийа, шәк
Һафт рьтәл бәз нае дъла та каһе?

Го: — Сәк мь, яше мь, тарәһе
мь.

Мешера готың—гуе та дәрмана.

Меш фьри вьмане.

Меша бе ре нае.

Меша бе рьзи нае.

Меша бе тарәһьл нае.

Меша бе чәфәл нае.

Меша бе чри нае.

Меша бе ваһик наһи.

Меша һура, ре жи дура—

Мешәкә мьн жи тәти сәһийа, наһе
сахә йән мьрийа?

Мешәк чьдә дөһәшһик, аре ле
бьбарә.

Мешәкә вәле шәһя һәсаньна.

Мешә тәд пәра мьн кәт,

Мьн шәер, мьн шьриә.

Ма на дара,
Ма на шара,
Паргъзел на баџара.
Ма анде готня, гона нь тандуре
ма джотгяна, нь чарбаре жи
дарготня.

Ма бар ъада хун ретня.

Ма бу занна Оззи.

Ма бэзна
Гона гва гва бина.

Ма бь га,
Та бе ма,

Ма барда жи гнаде.

Ма га, багъи ам джотгяна, йае—
на касиббун бар ма гва дма.

Ма го:
—Пил, гуо та дармана,
То жи ферин гъмана.

Ма го—Уае та рок, хва ма ного—
Уае та дар.

Ма да ма цаф у оор
Ма ма бър зарина сар бь гор.

Ма дая надия,
Хо ма бьшюла дая дия?

Ма дая надитно резе,
До бьшюла ман дитно фезе.

Ма дая хва дая хва,
Хабата хва дьхън гва.

Ма дия чепак, голък,
Ма хъ га у голък.

Ма дьго гва жи зор бу,
Агине сар бела хва гвабу.

Ма дьл жина,
Оъ го жана темъ.

Ма гваре дест хас жина,
До ма галак дест хас дина.

Ма жи дая магна бьжстия.

Ма нь жи гваре да,
Ов жи дарда хат.

Ма нър-швар, гва гваре та.

Ма хъра шорън,
До бу шорън.

Ма гва нхварън, нь ду кор бун.

Ма гера хва шха ъада дия.

Ма гад нър, Гоме бари ма да.

Ма гайанд у майанд,
Халке гун дь сорга гьрт.

Ма года жистия, не шин набуйа.

Ма гоме хва саре хва андах
гьртия.

Ма гоме хва хвелнеза дая саре
хва.

Ма гь ара мала,
Ма гь ара чара.

Ма мала фланкесе бса гвария,
маке шере дия хва.

Ма нан бь дая гвария, хъ бь
гона нхварния?

Ма не храния цизе дия, не йа
бука.

Ма не цизед храв дитън, не бухе
беш.

Ма рораса хва ъада.

Ма ру дая, астаръ жи дьхъно.

Ма сар нърке гваде гор хва
кору.

Ваша мърна на мърна—гор
гънебу.

Ма сир каварийа, ваки бина сира
на ба.

Ма търса те навама школе, те
дълма болю.

Ма хало дьгот, кô нана бьгра.

Ма във афарднйа дьлп, кôно
мърйа те.

Ма във нас нелъра,
Маа соре база във сонд бьлмара.

Ма във чал мърйа.

Ма вьга гот, ма тô же носот.

— Ма баръна гюха, (кôха),
Ченан мьргюха,
Дьлел „Жа рун!“.

Ма нь гот тô хейди,
Ава гюла лъ ма щаньди.

Ма нь мърйа мале гьрт,
Оме чакън кавърô нбр.

Ма нь са гьрт—гьлн дьргот.

Ма мьре гьлп мн дь,
Ом гьлс дьргот.

Ма щарекъ хане хьо дайа бар
соре хьн.

Ма Цьнр аоакър, Насо сорда
завакър.

Ма щаньргн баръô мър, ом
баранбарн хьн дьрготан.

Ма факъгъ гьрт, Бу гула.

Ма цат у бьрга хьн мър.

Ма цеза хьн дайа мьре, зô ма не
дайа балгьзел!

Ма, вана пьлйн гора база във
кьстайа.

Ма жо станд мн у мьлн,
Ма да жо Гогьдн,
Бьсо, да пьлве бьлн.

Мааа моташе мале дн,
Бьса моташе мьре че.

Магала пьлгузайа
Буйа ере гьуси—мьснйа.

Мада сар гьре нанадан,
Бьла мн те бьба.

Мадан, марзана Насн,
Ом бона мьдате мазьн.

Мажуо сьлс баракн гьнэ.

Мажуо мн ав.

Мазел воден керекн Казар хьрнйа

Мазел шьхаре да у базе майа,
Оме мн пьл вана барън мн мазелн.

Мазкн—мн—мьл гьлф, водергьта
тшотан баба.

Мазиле дарона вьна.

Мазьн буйа, гьлне мн дьрбаз мазьн.

Мазьнбун на тô пьше—
баргьгô—баргьгô дара мн деша.

Мазьн бьва, пьлн

Марийа бар хьн мазьн.

Мазьн ере хьн,

Чух мн ере хьн.

Мазьн кô тôна,

Кавьре мазьн бьшмьра.

Мазьн кô хьн,

Хьваде мьрзав.

Мазин мазин готн,
Чух чух готн.

Мазин мазинатийа зма дьма,
Чух жи чуустиба хва дьма.

Мазин мазинтн,
Ичух бичуктн.

Мазин тангма навина.

Мазин тразна бичн,
Щабил чазарн чезн.

Мазин оцдре мазина зенин.

Мазин оцаба маланин.

Мазини ул мала готн,
Бичукан—ки саре банан.

Мазинаба гонд дн ройчана росо
хобайа.

Мазина баш зма звайдиан.

Мазина гонд не мара айнет,
Насаба ин раст дьба.

Мазинт мала сонд дьма,
Оиз у буче хам не гона.

Мазина мала
Стунд мала.

Мазина мала гоноба,
Кала ристн пьрска.

Мазина марба—хведи марайайа.

Мазина наха гора мазина зма,
Льига ин дьмава сар агьре селе.

Мазина хрва зма хрва дьнн.

Мазина те гонова,
Кавьранн бьльрска.

Мазина, зма газина.

Мазинн гур Насынн.

Майа ава ве ава бара.

Майа нь кат смьлда, ин саре хва
барнар дьма.

Майдан (майдане) гора нахжонийа?

Майдана мара смьла.

Маймун зэф ша дьма, хва сар дара
дэвона.

Маймуна ин дьрацэса.

Майна саре кэсе—кэса,
Ве бе саре пьсе—пьса.

Мака бь саре кэсе—кэса
Кэ ное бь саре пьса.

Мака гьма нэзана,
Аше зал у хартайана.

Мака, та кьрейа, матерса.

Мака шобале бехере,
Ахрйа баш свьда зера.

Макава гозанде,
Вахте катейн зма бьхажина.

Макава догн доза,
Барх чейо нь баркэова.

Макава колга руан,
Бра шар те бьтма.

Макава орта дьл—мразе,
Те бьан рэвене соза.

Малла гонда гона, дн дьнне
малла.

Малла дайне сар хва зу бир дьма,
Ле дайндара бир наха.

Малла жи нь цбрене шаш дьба.

Малла кэ чу саре маре, ве дьса
пайава.

Малла рабу сор хани, данг да,
Сейе гонд бь һеарга данг ден.

Малла сор цорене шаш буя.

— Малла, та чьра найна жан у мара
Як накси,

Лачьх да соре жьна,
Патах да соре мера?
Га: — Чь шоре, чь мара, Яека.

Малла зварьн диг,
Обран жь бьрчур.

Малла һе нагьнхштнйо мзафта, банг
Л-ДЯ.

Малла—һаспе цола,
Та зэфт нахур, we та бэе,
Та зэфт кэр, we бькьола.

Малла ханн сор жи зьола, Яека,
дыла жи роша.

Малла хьхта дьдыне, ше дьне,
Хьхта Залдыдн, дьгьрн.

Маллаин шьһьло,
Ле бале, цорана дестда навьна.

Маллаки надьчу мачьте, к'огап,
паше чу.

Маме Зото,
Тое бейн бар щото,
Озе та такьма малеконото.

Маме Сайда дасте зьва кьрийа
һордб ьйде.

Мамьке цьза зайнатын,
Калезе пьре робетьн.

— Мандо,
Кере та чьндот?

Манжла бергьра кьна,
һаспе к'белн е шрида.

Манжла зьрге бьһьдстана.

Мангостер дьзык да дер,
Дархун жи да сор.

Манглиза дьэне чьл шьва.

Манщьрмайо
Мани шьһьно (Яане г'оно).

Маньняа сьргина,
Чума гонде магина.

Маньняа тьэне нана шьһьно.

Мальрс ханн у креса,
Бьльрс аса асаса.

Мардага мьре дьмлоиняа шурь
к'ьш д'ьер

Марди базамалнйа.

Марди-марда бе дьмлата.

Марди марне рут нас.

Мардира рьйнат те готьне,
Нанордара—найллат те готьне.

Мараде шьван—аша.

Марж аек сор агьрда дьта
Оарш ле зьде нана.

Марж агьр—агьрда нана, гьре
авьдэка

Марж ага дьгьра, г'ане парь у
баске жи г'онона

Марж базара һаспе бька,
Х'о йа к'аре нека.

Марж бе кьл нава.

Марж бемал дьва,
Һана мал бьхьвойн нава.

Марж бе марж чьргана?

Марж бе г'озе аш нава.

Марж бьдсур наба,
Дар бе чьцол нава.

Мари бармаа хар не дит,
 Датт ма нагъшине.
 Мари бар тѳнобуна гара тѳйаине,
 Бар набуна Наму мари тѳйах диха.
 Мари бар хума дихара бургаа,
 Бар дайча-ча.
 Мари бара гѳнале.
 Мари барода наханса,
 Да кабарана хреда дѳтанча.
 Мари бабар змар, гѳврийа марила
 бѳшѳнла.
 Мари бира маридаба, ем ни
 баш.
 Мари бона шѳбѳле хма лашейа
 гѳра ни гѳадѳмуса.
 Мари бра бѳмара, накѳла бѳн
 мѳлата.
 Мари бра мариба,
 Бра дайндѳра Кѳлар манѳтѳва.
 Мари бра са ба,
 Бѳхѳайн наба.
 Мари бѳ гѳйма хма те насѳрьѳне,
 Кѳр бѳ гѳалѳне хма те насѳрьѳне.
 Мари бѳ змане хма тѳне гѳрѳне.
 Мари бѳ хѳѳа дѳсте хма аластѳне
 гѳр нахма.
 Мари бѳ мариѳа дѳва мари.
 Мари бѳ мариѳа шѳбѳле хма дѳха.
 Мари бѳльрс
 Дѳла Оѳрс.
 Мари бѳ рѳѳал те бар чѳѳа.
 Мари бѳ сѳре мариѳе мариѳа.

Мари бѳ гѳани шѳрѳта наѳмара.
 Мари бѳ гѳама мѳсѳата наѳмара.
 Мари бѳ хѳабне чѳѳа наѳа наѳ.
 Мари бѳ хма-хма хма-хма мѳла
 хмаѳа,
 Мари бѳ мѳрѳсе Наму каси гара
 мѳча бѳне бѳре.
 Мари бѳ'аѳа Тѳрѳа шѳмера.
 Мари бѳн Наму гѳлѳада наѳара
 бѳмѳне.
 Мари бѳльрс не шѳрма,
 Мари наѳанба шѳрма.
 Мари га (бѳ) шѳла нас наѳа.
 Мари га шѳлаѳа нас наѳа.
 Мари гара бар базара наѳа гѳанѳа.
 Мари гара дѳре сѳр хмаѳа наѳѳра.
 Мари гара дѳмерѳа наѳа.
 Мари гара мѳ'ѳа бѳхма,
 Не мѳ'ѳа мариѳа бѳхма.
 Мари гара мѳле хѳлѳе шѳнаба,
 Хмаѳе чѳ дайѳа шѳѳа шѳба.
 Мари гара чѳѳа наѳа наѳа зѳѳа наѳ.
 Мари гара ѳмбара наѳа наѳа зѳѳа
 наѳ.
 Мари гѳрѳне мѳшѳѳѳѳ бѳ (гѳзиба).
 Мари гѳрѳне мѳмѳе мѳмѳѳѳѳѳ гара
 бѳр наѳа.
 Мари гѳрѳне наѳа бѳѳна хма наѳа,
 Пѳше дѳрѳѳѳа хѳлѳе кабарѳа.
 Мари гѳм занѳба, наѳа хѳсѳрѳа
 наѳеѳе.

Мари гле Таман к'арарга дъежа.
Мари гле хас йалдан,
Асман хас йалнадым.
Мари гилле нас к'бшьне,
Ле забаре храс те к'бшьне.
Мари г'мана зва данайна сар сбе.
ик.
Мари г'мана зво нада сар димьна
Мари г'нг'л алназба, те зва-зва
бл'ндба.
Мари г'не зва зъ арде йалдадым
Мари г'рарга наза бра.
Мари г'те мариба,
Чъ й'ски ноба, йака.
Мари да сар сабра, емк пошмана.
Мари д'е мариба н'к'ара б'де
гредана.
Мари д'сте к'б'арне хлаз наза.
Мари д'сте зва наке йар о'б'лане.
Мари д'стван каро малаке храс
б'ка,
Ле н'к'ара малане ева б'ка.
Мари димьна б'т'рсе, мал д'р'нае.
Мари димьне зварга ч'ар нека.
Мари димарга дин наза.
Мари дине зва нада п'ри нан.
Мари диморда б'г'ева—калары,
Ле нан-деш д'г'ева, д'м'ра.
Мари днеда бой намусе д'жи.
Мари днеда бе хзмет наза.
Мари дн'альеда шам хас нинь.

Мари доре шас мала звода наг'ра
Мари дост—димьне хас наза
наг'нае.
Мари дума дреж д'г'лико йакала
Мари д'бе с'ей т'о динк,
Т'о кав'ра д'з'ейн ое.
Мари д'кара бе'нац б'з'е'сте, не
бе нан наза.
Мари д'кара саре зва з'йорон'арга
х'р'нае.
Ле г'ра саре зва м'ладе зварга
х'р'на.
Мари д'кара ч'ае х'аг'ар'ине.
Мари д'к'ево мала шанд, Сина б'е
Сана ле те.
Мари д'к'ево мала, бина сар'на
са ле те.
Мари д'ле се к'утада х'еш д'ле.
Мари д'ле зва м'р'ке ша нинь,
Б'г'асне ша д'ле.
Мари д'м'ра,
Наза ви д'имно.
Мари д'м'ра
й'нен д'г'рим,
й'нен д'г'онь.
Мари д'на д'н'аре г'р'ге, паше
м'р'н д'г'ево б'ре м'риба
Мари о'г'н'ра м'з'метн к'ар, т'ер
назба.
Мари о'йба зва наг'нае,
О'йба йакала зва д'имно.
Мари жамаруне д'сте звода б'д'а
ф'ан'к'е, д'н'са о'в нашек'р'ин'а

Мари маро бълво,
Нашо фланкосо нокто.

Мари маро джико,
По гане зреш називо.

Мари жина зва биде валора,
Наша бин зва наде халора.

Мари на заман динико,
Заман на марийа наинико.

Мари на нур у надора фланкосо
гор нашо.

Мари на набуна зварга бексо—
шкыр.

Ваша по граз нашо гор нашо.

Мари на индики нашошрина,
На марн нашошрина.

Мари на тура дьгълнико гьра,
Дарпикко мазе: „Гь марга“.

Мари на кутла дие дарнае,
Пикава нокто, бин на та нае.

Мари тамга драна нашо дойн нашо.

Мари занабуне зва кобар нашо.

Мари зара хва нашога,
Уе нашо хва бькога.

Мари зарада бькога нашога,
Нам бькога, уе бькога.

Мари зэф кучька тьрйоа, кучьк
гьме жи дьгьрин.

Мари зэф фалгешо,
На дьрди нашо дьгьшожко.

Мари зьарота медько, инанде
нашога.

Мари зьарота че дьна, зреш нашо.

Мари зьае шина те кьшеш, йане
шайа.

Мари йана наде зва, нашога
Кьрзозада нашошше.

Мари кал дьво, бокто марийа жи
кал дьво.

Мари каро аза банд бько,
Нашога жина банд бько.

Мари каро бь глини дьле сад марн
бешко,
По нашога по Назара хьтйра маржин
бьгьра.

Мари каро дьво гьра хлазеш,
Нашога дьсте зреш хлазеш.

Мари керн зва нае,
Керн нашога гьо мьхте нае.

Мари казьра дьвекко бреша болан,
Хь нашога салаке рехеш.

Мари казьра нашога, марийа дьсана.

Мари на бь рода чу, дьст дьвекко
кашога.

Мари на дько,
Уе дьвер ебько.

Мари на нашога зва, совьсарна
нашога нашога.

Мари на Кьр дьбо,
Хьнаде бьфса зва бько.

Мари нашога, нашога маре че бь.

Мари нашога дьво нашога кь рьоньра?

Мари нашога нашога нашога дьво?

Мари нашога нашога.

Мари нашога бьнагара рьо нашога нашога
нашога.

Мари нашога бьнагара рьо, нашога нашога
нашога нашога.

- Мари к'ат тангасне, нди йаке—дйда
наньлорс.
- Мари к'ато алада, наве, б'ойб'остек се
ули йака.
- Мари к'ато д'ава, ве тек'ова нас
драма жи.
- Мари к'ато тангасне, йаре д'я
хвар'а д'ява: „б'ава“.
- Мари к'ато Камане, м'а азе
нат'рсе.
- Мари к'ато Камане ж'а зудане
нат'рсе.
- Мари к'б'да жи хар'а, насе ви ль
в'ийа.
- Мари к'б'оме нача дреше.
- Мари к'льщ'ава йезав'а.
- Мари мала х'вада б'ава г'адыше жи
д'б'ежа.
- Мари мала х'вада ч'ери г'адыше жи
д'ява.
- Мари мала х'ва шад'ьан,
Тейраде йел'ине х'ва шад'ьан.
- Мари мала чед'ьан,
Мари бен мала мер'я.
- Мари мазале саха на'гола,
Мазале м'рийа д'я'ола.
- Мари мар'ие һави р'ожа тангаснейа.
- Мари мар'ийа б'ава, к'азар жи
мар'ийа на'г'ава.
- Мари мар'ийа б'ьр'ава, на баша.
- Мари мар'ийа д'ьн'ерге—жер'а
Й'ормого д'ява.
- Мари мар'ийа к'ьнща нас на'ман.
- Мари мар'ява х'ва р'ожа тангаснейа
нас д'ява.
- Мари мар' д'ьбина х'ва мар'я
зр'е д'ьба.
- Мар жи х'ва м'уе соре мар'ийа
зр'е д'ьба.
- Мари мар'ифате те наск'ар'анс,
К'ьнща нас наск'ар'анс.
- Мари мар'сийа б'ереда базар на'е.
- Мари мар'сийа б'ьг'ьра, к'ьнща х'ва
ве ш'ыл б'ьан.
- Мари м'зоте х'ва Н'ьз б'ько,
Д'няв'а г'лам же Н'ьз д'ява.
- Мари м'р'к'шка хал'це над'ьане, гае
мер'я на'е.
- Мари м'уки к'у'ч'ька б'ьратина, он жи
к'ара.
- Мари м'ур'ийа д'ьанне п'аше м'ур'я
д'ь'ава б'ире жи.
- Мари м'ур'ьне д'ьле х'ва (ш'а) х'ва
к'ава.
- Мари м'ур'ьне д'ьт'рсе, м'ур'ян
мар'ийа нат'рсе.
- Мари на'земе мезанс: „Т'бе ни
б'ьх'войн“.
- Мари на'за х'ва к'иле х'ва Ката с'е.
- Мари на'гова г'овонде, к'ате, г'ар'
х'ва р'ьнд б'ь'окино.
- Мари нане хал'це галли б'ьх'ве, ве
б'аре ч'г'ава мар'ийа б'ьг'ьра.
- Мари нане х'ва б'ь а'р'ьле х'ва д'ь'ава.
- Мари нанани на'ндар на'ба,
Д'арани мер'хас на'ба.

Мари нанаж нандар нана,
Шабано ми шабдар нана.

Мари нахавта, мана гизме
зангыртм.

Мари нагара ланга ми нашо.

Мари нахаво пана канарда.

Мари нахурсе, во дна храве.

Мари на чомезем мерас дьба,
На бы нанаж нандар дьба.

Мари нана ро вагаре, на лошмана.

Мари нана к'ар пире, йан шаһле.

Мари нана марьна марьна пешня
марьбайе, йане пей марьбайе.

Мари нана қозьа пешня
марьбана, йан пей марьбана.

Мари накарое борга зма зеп даро,
пейо бьае.

Мари накоре дэе шмазте бьгара.

Мари накара зь ашале зма берэе.

Мари накара Каму чам—Фаратерга
дарбэзэе.

Мари накара ч'ларга тегае да'ме.

Мари налга нашьта, сери
дашьмьта.

Мари ор'га баст у иразде хевр
наде.

Мари пе гань даялати нана.

Мари пе кавраки д'о кел'ира
накаре бьна.

Мари пе тамба немьре.

Мари пе қазьнша зваде гор неке.

Мари паше шмазте йоо зана,
паше йезатме.

Мари пей бошк'оле дэе д'че
дэезине.

Мари пей қысмате хва д'гара,
Хва қыснат пей марьна нагаре!

Мари пр'чусе фланкасе дин'еро,
наме ми нае зварьн.

Мари пр'чусе ми гор д'ва.

Мари л'рсе д'че Ойтсе.

Мари пайа нае ажа.

Мари паша жана змада д'бе
а'слана п'шанна.

Мари п'сас нача д'гьзта.

Мари п'шадар з'ф звар, д'ле
марьна пе д'хар'жа.

Мари п'шина хме к'ода хме нае.

Мари рад'те, бэзте марьна
ранзэе.

Мари хе роже д'ба,
Уе роже жи д'ч'ро.

Мари ранга ми дин'еро
Маде марьна начеда.

Мари роде д'ч'н,
Оанши роде на'нн.

Мари ром б'енна,
Уе шэе те йалба.

Мари р'ме над'зо сева шов'те.

Мари сбе зу рад'ва, д'вот
— Хваде, т'о а'мьл б'ди дар у
шинара, паше б'ди нае.

Мари сзе радъка, ч'т'еи щинаре зме
двана, ч'т'еи бра зме наина.

Мари сзе м'ере зме шени, з'лана
сади нади халце.

Мари сзе к'орси на д'евидити.

Мари сзе нафсе
Хва дазана Нафсе.

Мари сзе, на чуне малеза.

Мари сар ч'азе ми д'бена, тер
д'бе.

Мари саре зме бар бар марийада
нашина.

Мари сари бра з'азе марийа.

Мари сари навал з'езе марийа.

Мари с'а зме ж'атуре.

Мари т'азе буре ми, м'адара
меръа ботал нава.

Мари т'азе бойекана, мари бе
д'а'а же д'арнагаа.

Мари т'аре бе т'ара.

Мари тане баш, тане марийа
д'гар'а.

Мари т'анеже на'гышена,
Оаншино на'каре б'а.

Мари т'аре монъа нае н'бит'и.

Мари т'аша т'на бира зме, ле Тер
нава.

Мари т'ийа зме тека мум бар
фланкесе з'аха, д'на наше'ирни.

Мари Тулар'а т'азеа Топла, ве
б'Бар'ана.

Мари т'ине баре на'н'и з'авад'а нава.

Мари т'ине Камшо марийа те.

Мари зата щот Тер д'зана.

Мари ззнате пенда д'на.

Мари зрала д'ина,
Таза о'анца бир т'ина.

Мари зрало ч'ага нади нае.

Мари зме п'айси ч' д'айна, ве р'асте
вед'аре бе.

Мари зме на'брина,
Х'оре халце Бонера.

Мари зме сари марийа чената.

Мари зме-зме Брина (г'ра) зме
дарман нава, халце дарман нава.

Мари зме зме марийа, ваки г'р'ил,
марне д'б'а'а.

Мари зме зме саре зме нар, н'де
дест д'на.

Мари зме'е ханц'арога нае нава.

Мари змелне зме д'на, бра
з'авелиа гармба.

Мари ханг' о'ц'але зме нава, н'е нар
д'арнагаа.

Мари ханг' о'ената зме г'онее,
д'арнае м'айдане, г'олаш г'артне нава.

Мари не мале д'не нар бу, же хал'
нава.

Мари н'ато д'не н'е м'ар'ана.

Мари на'с'ира хласко,
Нащак'е б'ае х'ара ава д'на.

Мари нае дур д'н'а'е
нае бир д'на.

Мари нае дур д'н'а'е,
нае ш'ир'и д'на.

Мари һай шәбу,
Мари марийа зрәе дьа.
Мари һайа барфа хва дьа бар
даре шнәре хва.
Мари һайа бона һанн Казар диньни
хварә чедьа,
Мари жи һайа бы марини Казари
хварә дьа дост.
Мари һайа бона шәгоре хва
дыбьа,
Мари һайа—дин дьа,
Мари һайа—дыгәрйа.
Мари һайа гәла бәвәй,
Мари һайа кәла бәвәй.
Мари һайа гәла,
Мари жи һайа дорд о кәла.
Мари һайа дәйнада дьәнәр.
Мари һайа дәнбәкә,
Мари һайа мьәкәйа.
Мари һайа дөвәтә,
Мари һайа бедәвләтә.
Мари һайа дөвсә кәра дьәргә.
Мари һайа дийәкә шират дьа,
Мари жи һайа кәрак жи чәтәре.
Мари һайа дьа гәла-гәла,
Нәла тула Сләман гәгәмбәр.
Мари һайа дьәвәзә дәвә шнәре
хва шарикәна бона гәричәкә.
Мари һайа е дьәлә,
Мари һайа е зькәна.
Мари һайа зарай,
Мари һайа цәлпәйа.
Мари һайа ирьна жи бар чәгәе жи
нәв.

Мари һайа кәра дьа,
Мари һайа зрәре дьа.
Мари һайа кәра,
Жи гәре һәмбәр жи кәра.
Мари һайа кәйәк чәла бәшә, ле хва
нәв.
Мари һайа мәла хва дәрдыа,
Әв кәләкәра тә һәндәр.
Мари һайа мәл Кәлә хва дәрбат
дәв,
Мари жи һайа дәрәкә дәрбат нәв.
Мари һайа—мари,
Мари һайа—инүвә марийа,
Мари жи һайа—Һайван жи чәтәре.
Мари һайа мари сөнщия чәкәк
жәра дьа,
Ле әв нәкәре сөнщия сәвәкә жи
бәк.
Мари һайа марийа бьлд дьа,
Мари жи һайа марийа гәмьз дьа.
Мари һайа марийа дьа кәнәкәне,
Мари жи һайа марийа дьа
гәландьа.
Мари һайа марийа гүстә дьа,
Мари һайа марийа гүрәш дьа.
Мари һайа марийа чәтәре,
Мари жи һайа кәр жи чәтәре.
Мари һайа пә гәмәне дьа.
Мари һайа гүш һәз дьа,
Мари һайа снә һәз дьа.
Мари һайа сәре жи кәләйә, зәф
кәкәр дьа.
Мари һайа сәа хва дьәрсә.
Мари һайа стәйра һанә гәшә,
Мари һанә стәйра һанә чьлнәкә.

Мари хайа гәна соза қарф-
қуһкәне.

Мари хайа хабаргәла,
Мари хайа хабаргәла.

Мари хайа хәа сәл дьа.

Мари хайа хәа хәа ныхаро рә
хәра, лә қарфа хәлқә дьа.

Мари хайа һәбуна ми наза фәсмәтә
ми.

Мари хайа һәбуна ми хайа, ныхаро
бәхтә.

Мари хайа һәбунада хәнейә,
Мари хайа үһәбунада мәрйә.

Мари хайа һәслә сәарбу,
Хәәдә хәа бир дьа,
Вәхтә мә һәслә пәйә бу—
һәслә хәа бир дьа.

Мари хайа һуни дьа муни.

Мари хайа Казаро ми щам кәлсәкә,
Мари ми хайа кәпәкә щам ми
Казаро.

Мари хайа Кәфә сала дьәвәтә соза
дйтәна чәвәкә.

Мари хайа чәвә ми хәәлә ми
Үер наза.

Мари хайа фәсмә сәйә
Мари хайа фәсмә кәрейә,
Мари ми хайа сәйә гәвәрбуя,
Миңа гәстәкә мәрә.

Мари һәна кәһәлә,
Мари һәна бергирә.

Мари һәна лә бәә тәнгә, ныхаро
бәдә щәә дә зарғанә.

Мари һәна мәрнә рәма гәшәшә,
Мари һәна мәрнә рәма рәшәшә.

Мари һәна рәә һәфт дьә тәһәдә.

Мари һәра сәра пәшһә гәһһә,
Нәчә пәшһә нәһә дәм-гәһә.

Мари һәска бә пәчәһи бәһәра, дьәстә
ми мө бәшәвәтә.

Мари Казар чәвәһи дьәдә хәһәрә
чәвәһи.

Мари Кәйфә кәштәйә мә мәһәна
һәһәдә.

Мари Кәһү кәсирә әлһи наза.

Мари Кәтә нәчә дьәһәрә доһә,
Мәһәһи нәгәзә бирә.

Мари Кәтә чәһи кәрә нәкә, кәр
нәчә.

Мари Кәтәһи нәһәстә, рунәһи.

Мари Кәфт сәлә брһәһә, бәһтә
фләнкәсә дәһһәрә, лә үер дьә.

Мари чәр дьәһәрә дәһһә,
Гәһә мәрйә тәдә бәһһә.

Мари чәһә аә үер нәһә.

Мари чү хәвәтә, наза: — „Тә чә
хәвәрт“.

Дьәстә: — „Тә чә әһә!“.

Мари чү шәһәрәһи,
Шәһәр чәвәкә,
Мари ми чәвәкә.

Мари чфә кәрә нәһәдә.

Мари чә дьәһә, ми ми һиһи дьә.

Мари чә дьәһә тә дьәлә.

Мари чә дьәһә, мө ми дьәһә.

Мари чә сәлә брә дьәлә миңә
бәһһә.

Мари чь вази нәси жь бәре
 бьгьра—газайа.
 Мари чьдә арыба, ма дна жи
 дькара һинба.
 Мари чьдә бланба, дна ма һавале
 хьз бьшетьра, яра кна.
 Мари чьдә бланд банзда,
 We аьдә алка бьгьра.
 Мари чьдә дара бер кучьна
 бьһокна, аьд дьр дьа.
 Мари чьдә дьлети дьба, һадә
 тьмагар дьа.
 Мари чьдә дьлэнандә, дна
 һанце шнер тьштани дьа.
 Мари чьдә заноба, готи дна һарә
 марне мазь пьрса.
 Мари чьдә зорба, гәра хьв аьчәх
 бьгьра.
 Мари чьдә зман занба, аьд марийа.
 Мари чьдәс дьлети дьба, аьдәс
 чьрүх дьба.
 Мари чьдәси жи заноба жи, гәра зя
 шакә рәга.
 Мари чьдәдәна,
 Зорнани чьа ледьа, гәра мери
 пай жи һарә.
 Мари чьдәронкайә мьрне һадә
 һав.
 Мари чьдәв хьв жи дьрә, мьри
 конәгарә.
 Мари чьдәхьр—сер гостә пазәне
 зь һав тен.
 Мари шьре хьв дьа.

Мари шьрнә хьв һакә һайна, гә
 дьдә һайна.
 Мари шьрәкә буйа, we шьрәкә жи
 бьмьра.
 Мари шьм марийа рунн, һетинә
 марифәтә, ле кәра шьм кәра
 гредн, we чь марифәтә һдәф
 Мари шьне бьдә рунн, шьв бе
 мазь рунәно.
 Мари шьцкә панзе дьмьра.
 Мари шьв бу, готи марийа
 дьлетьра.
 Мари шьль дьв, пәше дьшке.
 Мари шьра—хьв навәжә бәра.
 Мари шьдрә мазәна зань.
 Мари шьнциһә хьв һеса һакә.
 Мари шьнциһә шьнци бир тинә.
 Мари шьза гавәно хьв бьштәна, на
 шьза агә дәр.
 Мари шьрбана бер зьарәтә шьрне
 дьа.
 Мари шьрчә һав жи бьгьра—
 марифәт лезьна
 Мари шькә бадһалбу, мавә днә
 бидн хьлз һавә
 Мари шькә брчә дьв,
 һурьне бьне шькәв дьтв.
 Мари шькә кәтә маләно, кәләфәтә
 дьвкәбу, һарә һәндьр.
 Мари шькә сер гәбата хьв худәне
 һарәкә, дьла мьрә сер һашьмьтә.
 Мари шькә кәл дьв, дьв пәкәни.

Мери шадара,
Ушде мербарга.

Мерне заруйа хазно, хазна ройи
назна.

Мерне арсыз кал назо.

Мерже арсыз пур назо, зу мамыра.

Мерне асахъри каро когаро,
Димъна мълата хва мъларо вогаро.

Мерне шъл дедьгарина.

Мерне ацъл каро Наму шийа жи
нано хва бълва.

Мерже ацъл нане хва райат дъгва.

Мерне ацъл чаръе хва деха аво
дарбазея.

Мерне дин чаръх гораво дъда назо.

Мерне ацълсык
Мери ле натын р'ик.

Мерне бабах зу сарг'ала те.

Мерне бабах йана ми назо дъдъ.

Мерне баа'р галаки дъжи.

Мерне баа'р г'уке, г'унаке, йаке.

Мерне баацъл димъне соре хвайо.

Мерне баацъл зу спл назо.

Мерне баацъл йане шина те к'ъшит,
йане шайя.

Мерне баацъл хваде дашлате наде.

Мерне бабашар назо хвайе р'исре
хво.

Мерне бабашар р'ида ми р'аст назо.

Мерне бабахт доте вана г'онана.

Мерне бабахт дъча бор ч'ам, ч'ам
дъмъч'аро.

Мерне бабахт гынго шан даш
хучъа дашо.

Мерне баг'онан бе дашо, бе мик.

Мерне бе дорди мъриня.

Мерне баа'сыл мина гашк бе ш'л,
Надо мина г'орано пышт к'л.

Мерне баа'сыл
Мина шаво баа'сыл.

Мерне бе зорат мъриня.

Мерне бе зорат г'ине шавонийа.

Мерне бенсаф, беходойа.

Мерне бенсаф,
Нане ми к'асъна,
Гашриня к'асонирга нача.

Мерне бенсаф—хр'абг'ур г'ома.

Мерне бентбар бабахта.

Мерне бентчат думна шийа мина.

Мерне бе жор—варе ми раша.

Мерне бекер—бекера.

Мерне бе ком мъриня.

Мерне бе мазън хаж р'осма дие
г'онана.

Мерне бенанус г'уйн сар ч'ога
дъж, дъшо.

—Берен те.

Мерне бенанус Кафт ранго ми
шана.

Мерне бенанус ч'окас ми черин,
бар хва нах'аво.

Мерне бе нан—бе дин (диня) бе
инана.

Марне бе огър марийа дъва сир у
сир.

Марне беомъди бехвайа.

Марне бепъшт кас жерга Насава
нагъра.

Марне бепъштн бе ташта.

Марне берһал бар марийа дъва
адал.

Марне бесабр
Агрыйа ми раст наба.

Марне бетърс һарро те кӱтано.

Марне бетӱганф һат, зьке хва
дӱгерно.

Марне бепарасат нъзано джж,
дагъх чийа.

Марне бепфӱм, жор жер шам ми
йека.

Марне бепфӱм тӱма дъва хва
нъзана.

Марне бехабат Насабе мърйана.

Марне бехират бе горн бе кафана.

Марне бехират
бе кмане.

Марне бехират нагъника һавала.

Марне бехире (п) нъкаре мале
хвайна.

Марне бехоф—бе шарма.

Марне бехоф дорге домейа.

Марне бехоф хваде баре хва ле
дӱгӱһера.

Марне бехвайн бе шин у гърн те
гӱлжарне.

Марне бейӱнӱр змане ван дрека.

Марне бе Насаб чьрано?

Марне беласав—марийа.

Марне бешарн хелжърмба ми, ми
бешармба.

Марне бе шьър рун, һигъа бьде,
дъва:

— Дъва тьрше.

Һеерунке бьде, дъва:

— Аза сара.

Марне бещев беръса.

Марне бедсмаг һарга бар баре,
баре бьмъчъра.

Марне бе воган—тайре бепасна.

Марне бе воган тайре бе гӱрт у
беска.

Марне балангаз чӱгъе ми шидале
ганъз нова.

Марне банги һаж дафе хва нина.

Марне барбьһер галаки гьмър дала.

Марне барбьһер мь дне дькха.

Марне бар гӱне хваде бе, қазне
растнейа.

Марне бар хвае рабу, хваине хрӱб
дъбинн.

Марне бар хва нӱгӱтн на калбуна
ми һайе, на ми сир буна ми һайе.

Марне бахт гӱне, бар ми ле
дъчъка.

Марне бахте ми гӱнава,
һарга сар кание кание бьмъчъра.

Марне бахте ми гӱнаван,
чӱм бар ми зьла дъван.

Марие башаргъаш, аза чкйа гар
ми бълам, далам дегърнойа.
Марие бланд адале ман чонгодана.
Марие брчи башар наке гер бълва.
Марие брчи бе джи бе имана.
Марие брчи бе шарна.
Марие брчи бар марьна хва ми
нен дътмаза.
Марие брчи дин имане хва дътмаза.
Марие брчи дъкара хва баше наза
згър ми.
Марие брчи ма кавър нармтър ма
бълъаза бар дост дътма.
Марие брчи и ч'агабле.
Марие брчи кара бълше хва таси
нен бълма.
Марие брчи нан бар ширьна.
Марие брчи нан ле дъаа к'ата.
Марие брчи нан бан гьчанга хваде
набела.
Марие брчи на ширата гер нагва.
Марие брчи р'уссе са ми дъбьра.
Марие брчи ханна хваде нан
дълбина.
Марие брчи ханнаде ларкшк
дътма.
Марие брчи хваде хва бир дане.
Марие брчи хам зане дийа гь перга
брчийа.
Марие брчи ш'аде, ганьм нан'ера.
Марие аьр'ак руе ми р'аше.

Марие гаван растк голана та.
Марие гаван карера дътма
„Ханьм“.
Марие гавана кара халата раке
ру хвалд.
Марие гавана са ми бари хва дъа.
Марие гавана шароке нене хва
дътма.
Марие гар'айи дър'байиба.
Марие гле дине башар наке, адале.
Марие гора р'анана,
Г'мале хвае ченана.
Марие гонегар ларра бала ми бар
гле мийа.
Марие гонегар вохта р'азе хам
зане гоне ми ми бндъам.
Марие гора дътърсе, наке бар лез.
Марие далали гамбол дартен.
Марие далодян ми лар дара хана.
Марие дангбем ларгьм к'лана
дътма.
Марие дангбем
Оадре ми пеш.
Марие дарде ми л'аба, зг'ф
забардъа.
Марие дара а'ададъ бълъра чат'и.
Марие даранг л'ере, ми л'ера, ле
ми хвайи гохсире.
Марие даревини бе иг'бара.
Марие даревини гора ш'аде ми
к'елана ба.
Марие даревини—дарана хам дъ
зг'фьм, на к'о р'астке хам.

Марне дароштин дъст:
Гар г'ато нава поз,
Бар кабары.
Марне дароштин р'аст им бежа, бар
наш.
Марне дароштин, р'ага хана р'аст
нава.
Марне дароштин р'оне нана хва
дътва.
Марне дароштин—рураша.
Марне дастбола нага нана.
Марне дашлати ч'аго им ль хобуна
хал'ош.
Марне дъгана заре хва борда,
паше ле н'кара.
Марне дин ар'л наг'ра.
Марне дин бар ч'аго диня им
диня.
Марне дин б'ди завете,
Гара то им пера б'хав'тн.
Марне дин гара сар д'ле им хорн.
Марне дин'онда,
Акс г'олай ганн,
Мана х'ован.
Марне дин р'езачуннекс х'оваш.
Марне дин саро-баро х'обор д'да.
Марне дин т'онава,
К'ормата мапула т'она.
Марне дин ч' х'ов б'ла,
Мари н'кара ч'ена.
Марне дин ч'аго нае д'н'ован гафс
нае д'тон.
Марне дин ш'рат ж'ера наван,
Марне р'аш наан фал'ав'рине.

Марне дин шуро им дав им, п'шт
им д'б'ра.
Марне дог'у—ит'бара хва ле
нашн.
Марне дъз д'дне д'ча.
Марне дъз р'онге ш'ра х'оваш.
Марне дъз п'шт дест на'ова,
Кав'ра д'ха пашла хва,
Марне дъз хва ш'ка.
Марне д'н'ова х'инета,
Кала д'за им сар н'да д'р'жа.
Марне д'ла гар'я,
Оуне те д'на'сла.
Марне д'ла хва д'ча, на'ова.
Марне д'лсаг,
Наба (нава) баба.
Марне д'лсах д'н пера б'к'ана,
зана х'орч'оваше ш'ла.
Марне д'лсах—
Т'ме д'ха г'ле а'мах.
Марне д'н'анн кошман д'ва.
Марне а'сана,
Диван ле нава.
Марне ош'д ш'м'дрене.
Марне ош'д т'н-т'н с'ва дарбаз
д'на.
Марне ош'дл наан сар ч'онга.
Марне х'инат, ту нал д'ва.
Марне ош'л бе ош'л д'р'на.
Марне нае нага хва рураш д'ба,
нае ш'марода бе к'ормат д'ва.
Марне нае хва ш'рма д'ва,
We х'реб'яр п'шт т'она.

Марне нь млате хва цага—нь
млат баба шам ми йака.

Марне нь ч'гаа корба,
Агрма ми хрва.

Марне нь розанди,
Халде ав Назанди.

Марне зана Нормата косаки насава.

Марне заф брчи радине бие
шкве тина.

Марне заф б'ава, б'ндик ми дест
насава.

Марне заф к'ара хва бажо,
ш'х'оле ми н'аче сери.

Марне заф кавардыда, т'шата десте
ми нае.

Марне заф хана Н'з б'ва, ве бе
к'афон барга.

Марне заф ширнаи д'ава, меш-мор
ми д'аш'ан.

Марне заф шам марне ден
б'сава, ве перга динва.

Марне заф обрвае, ве поше
к'ава.

Марне зана з'ава, барга к'б жк
ве нана хва б'ава.

Марне зана н'зана how зана залд
ми д'а'ана.

Марне зана н'заны, мина д'овара
д'авредава.

Марне зу р'е барга,
Ве н'ва р'е б'ава.

Марне зу барсбу, наг'лима мараме
х'ва.

Марне з'ва х'ва б'ава,
Ве н'ва х'ва б'ава.

Марне инче д'ава, кофа х'ваде
д'ава н'ава.

Марне керн х'ва бат, ве керн
ш'масте ми бе.

Марне кер х'ва д'спере
марва.

Марне керн б'ава.

Марне кор р'анг г'аш шам йакн.

Марне кор how зана д'ава г'аш
шавар'ава.

Марне кор how зана ч'гаа ми ве
шайка.

Марне к'б к'ата н'ва зар-ч'анга,
Зу б'ва х'ва д'ава.

Марне к'б х'ата к'арине, баба ми
шайка.

Марне к'б-к'оти х'ваде г'уч д'ава.

Марне н'н б'ава ми г'она, ави
тре зар'а.

Марне н'н г'ава х'ва р'ава.

Марне н'н д'ава х'ваде р'оо д'ава
шара д'ба г'ава.

Марне н'н р'оо бафт шара д'ава
г'ава.

Бафт шара г'ава д'ава.

Марне н'н р'оо бафт шара д'ава
шар.

Бафт шара жк шартне д'ава.

Марне н'н х'ва д'ава сор печ'ава,
ми г'ава баг'даг н'ва зана д'ава.

Марне н'н ч'ава сор г'ава, о'ава
ми б'н г'ава.

Марне к'ап д'ист доде х'ва т'аме
г'алле д'яе.

Марне к'афлу т'амейи нава
к'ефедэйи.

Марне к'ада к'ада б'ягара, к'ада т'и
т'е н'одор н'ара.

Марне кар т'и сар ч'е нава.

Марне кар з'аф б'ага к'ара д'яе.

Марне кар н'иба, б'и к'аре б'яе
н'азар.

Марне кар ч'е зане д'неда ч'е н'айо!

Марне к'асиб на бар к'ат'ена х'ва
д'к'ава, на жи бар рабуна х'ва
д'к'ава.

Марне к'асиб ш'е жи к'асиба, ром
жи к'асиба.

Марне к'ата бар н'ята,
Саре к'ата бар ш'рата, я'ажа.

Марне к'ата бар ш'рата,
К'ынце к'ата бар г'ина,
Х'ара т'е г'она.

Марне к'ата х'вайи г'она.

Марне к'ат'ена н'ам'ра,
Де мари б'рчина д'н'ара.

Марне к'ома т'и н'ова—с'яере
Саклашнейи.

Марне к'оса б'енадара.

Марне к'оса б'еог'рын.

Марне к'очерж
Ж'е дура ренц'бар.

Марне к'обар баре т'и валайи.

Марне к'обар зу д'н'к'ьса.

Марне к'ф'ар, марне т'ээр, х'бде
н'адеда.

Марне кал-же нава с'оал.

Марне к'апок т'аме д'еле т'и н'ана.

Марне ланг цанд'рнн'ибун г'она.

Марне л'афот'и т'и мале х'ва
д'ак'ва,

т'и т'и мале з'алде д'ак'ва.

Марне мала т'и н'ара,
Нале к'аре М'асре б'яз'ра (д'яз'ра),
Х'абора т'и ш'ам з'алде лал у д'оро.

Марне мале н'анд'а,
Х'абора м'асрал-м'асрал б'яз'ра
(д'яз'ра).
Х'абора т'и ш'ам з'алде к'азар-ч'о'н'ка.

Марне мер'а мер'а б'ь'о'н'н', бар
т'а'ва н'абельн.

Марне мер'а ш'ева мер'а.

Марне мез'и д'аланга.

Марне мез'и ф'ур'аше вана т'анта.

Марне майе т'агерна з'алде д'яе.

Марне мард б'ак д'яе, е н'амард—
д'од'о д'яе.

Марне мар'иба б'ь'ба к'азар жи,
Мар'иба н'ак'ова.

Марне мар'иба б'ь'б'не аг'ар,
Мар'иба н'аш'а'т'ин'н'.

Марне мар'иба б'ь'б'не к'азар,
Ч'ава мар'иба н'аш'ин'н'.

Марне мар'иба ст'орне бар ч'а'ва
д'ин'нейи.

Марне мар'иба ч'а'ф'аси к'рабба, з'ере
мар'иба н'аш'орт'иба.

- Марие марийа шки мала марийа
крае нана, марие башқа ныхара
крае бьла.
- Марие марийара базар наза.
- Марие марья гора марья к'ур
дыколын.
- Марие марифат марифата хва жь
бемарифата латина.
- Марие мланни эйан же нао.
- Марие млате хва бьдана, ве зу
бндаба.
- Марие млате хва нэска, ве эйарата
нж нэска.
- Марие млате хва нова хвай—маня
паза белхойо.
- Марие мрдар марн нана г'ада ван
жж.
- Марие нын у те горюда чата зь йао
дъльн, тэ жи рабуин лати шам нын!
- Марие набашар ларгым ланге жи
с'ор дьао.
- Марие наг'дали т'аме бар одайо.
- Марие назан
Т'аме экан.
- Марие назари расти давлата,
джына нао.
- Марие назароки начэ т'э мала.
- Марие назароки г'ине жи
бьшантиньн ве баталао.
- Марие намард
Нана дармано д'ард.
- Марие намард на хва—хва дьава,
На жи дьао к'еси кэс бьхво.
- Марие намьр т'онэйо.
- Марие нарн Бьт'рса,
Марие кресотельн матерса.
- Марие нарн к'эс ле й'ыз нана.
- Марие на созангар,
Каму эв шам йонин.
- Марие настари д'анк'эса.
- Марие наг'отышт, ле дартен бар у
пымт.
- Марие наг'отышги, г'ине г'рин д'аар
д'сементарн.
- Марие назавьта Гер нахво.
- Марие наһао д'ачэ сар наһаоин-
- Марие наһао зу д'ахейде.
- Марие наһао (хва-хва) сар бала
хва вад'ар.
- Марие негар чь жи бьдон ве
бьш'ар.
- Марие нащербанди шевра хва зэ
мат'ар.
- Марие нэьми галек бонда йаю.
- Марие пек'ани,
Марие эман,
Марие т'аланги
нарсек жи йонин.
- Марие пенебуйн г'ине жи сар йаад'ар
наар.
- Марие пенебуйн т'аме брчийа.
- Марие пеш мрт'аваа бьльва эв
мрт'ар.
- Марие пай зьла д'ачэ, жорга
д'сежан и дузалар.

Марие пийан даронг пошман дык.
Марие пийан кефа ван хаара хвеш
дык.
Марие пийан хажа рурашыйа хва
т'она.
Марие пийан хелена шарайа.
Марие пийан хаде марие шуу те
дар.
Марие позблянд т'уме позе жи
пикс д'агаа.
Марие парсонни сад салм жи
б'имна, з'ахе жи тер нава.
Марие п'ахас г'ол нава хамла жи.
Марие пешангар брчи нанина.
Марие п'айдар зу д'агаа.
Марие п'утгарез бе в'ядн.
Марие п'ым нава ладандне,
Тон да ладандн, хва хлаз нахи.
Марие п'ыз'аор тер нава.
Марие раст арзвие называ.
Марие раст у тамз в'фу жи
вагана?
Марие раст кавар дык хасла жи
набаза.
Марие растго тала нав серийа.
Марие р'аш—сабун ч'арана,
Марие бе а'фл ширет ч'арана?
Марие р'аш сли нава,
Марие днн ширет жора нава.
Марие р'ийа растда хара, навеста.
Марие р'ийа растне б'ыз'ра, нона
вейнх в'яана.

Марие рураш хаала жи рураш
дык.
Марие рут дарбана Корнате дык,
дарба д'оба п'ахара.
Марие рут д'аана халде-хва
с'уарка.
Марие рут дык нат'рса.
Марие рут кас халкано ле наха.
Марие руралм бе нан нанина.
Марие р'ымбаз гара маргалтерго
жи.
Марие саг к'аго б'н ахеда шарл
нава.
Марие саглон б'ахар наха, ч'ахе
жи ралп'ан.
Марие с'ве зу г'ава хваде р'исде жи
дыг'ина.
Марие с'ве зу ранава, осмето хва
назва.
Марие сефил нава ш'ай жи дест
наг'ава.
Марие сава Корнате б'б'г'дана б'ена,
Хва нава аг'ре ш'ан'меда д'елена,
Д'иза д'ана сер хвада д'режа.
Марие сер ле сахани керн бар каск
те.
Марие сер тандура гарийа Корнате
жи г'онда т'она.
Марие сере жи вага,
З'мане жи д'аг'ажа в'агана.
Марие серие нат'рса, че нахвошие
б'имна.
Марие соевгар жи н'ойн ала дык.

- Марне соваггар жь бера иж
нагърса.
- Марне соваггар, йане ганж, йане
гъргъ дар, бардб жь жерга дьльня
стер.
- Марне сана шаф у ганжм жь йаз
набьжера.
- Марне сламат кичина бар айарата.
- Марне сунгареш
Хвайе кхара баш.
- Марне снаггар ба забат наба.
- Марне та соре та дьнберга,
Джмьне та нънге та дьнберга.
- Марне тэзи радьзо хне рьнд дьдэ
нежа.
- Марне тма жь йезала пашдэя.
- Марне тма жь меше дон дэртана.
- Марне тма калеванирга дьескет
„Нэсан Чалани“.
- Марне тма напй стбдана.
- Марне тма кь мале бьхна, ле
Казала.
- Марне тма мина кавър, кавър кар
дэе, ав кар наза.
- Марне тма кавьоза йара чешне,
важ брчи нэе.
- Марне тма рийа жь рэст нэе.
- Марне тмаггар позе хани бар суна
мфьсана.
- Марне тьрсонак бьлд хебер дьдн.
- Марне тьрсонак дост тьме сар
хенщерея.
- Марне тьрсонак соре жь нашка.
- Марне тьрсонак тьме раш у шам
тен бар чгак.
- Марне тьрсонак һав зана днба
чардоре жь гора.
- Марне тьшто дестде тьжаба, дьле
хьада тьшто дьшоза.
- Марне тьр бажар нана брчижа.
- Марне тани горахворейя.
- Марне танде десте жь нэгъйна
тб мрза.
- Марне тандэ марне орж йаз
назын.
- Марне тана гле жь дэрбаз нава.
- Марне тана кэс ле нэе хьайн.
- Марне тана паза гора хварийа.
- Марне ть ханьнедо бар чамойа.
- Марне феле наде хьа десте
джмьнада хьаз нэе.
- Марне фьра роне хьарга нака, ав
фьра сале хьарга дьа.
- Марне хьарина десте ав хьа,
дэе марийа жь бьшанта.
- Марне хьык чь бежи серьда
рудин.
- Марне забатчи,
Намине ть, брчи.
- Марне залде мьрийа, тб чьра
дьгьрин!
- Марне хариб мжани хорана.
- Марне харьфм тьре тав харьфина.
- Марне хандамани бе рьсра.

- Марно ханне навине бежа,
Хва агъра шугънеде далажа,
Джа дане сар зноде дурена.
- Марно хират брчи наза.
- Марно храб пак жав, ле роме храв
хташ джа.
- Марно храв бое паше, жо бургав.
- Марно храв мазалада жи мамнык.
- Марно храв пера берги фалеха,
Пара берги чатена.
- Марно храв чанга к'шамкш бое
паше, жо бургав.
- Марно храв шахта хравне джа, хав
зана мзгине д'д'неде.
- Марно хравне б'ва, хравниа жи жи
д'мине.
- Марно хравниа хавала б'х'вазе,
ш'лазе жи не бор т'ва б'мине.
- Марно хва д'зне б'г'ра, д'назде
г'решарына жи т'на.
- Марно хва зафт наха, гара бор
д'швер р'уни.
- Марно хва масрефа д'да паш,
Б'н'орнеге жина орена жи.
- Марно хва ш'к зу с'лд'ба.
- Марно хва хва соре хва б'ва,
О'х'не девлете жи н'кара б'ва.
- Марно хва-хва хва назорина, кас
ш'кара жи б'з'орина.
- Марно хвоймал п'х'ас нагар'а.
- Марно хвор'а б'ва, б'х'ва, ле
аларе наха.
- Марно хвор'а б'х'ва, б'да, ле
ар'штер'ше пера наха.
- Марно хвор'а к'рин фротане наха.
- Марно хвор'а надити зноне жи
дрена.
- Марно х'арс зраре д'г'вае, марне
Кайф ле д'г'на.
- Марно х'арс зу хал д'ва.
- Марно х'ален ф'льм'га базаре наха.
- Марно х'ад д'ча сар х'арне,
Марне на'ад д'че сар на'адне.
- Марне х'и'г'еф'рош т'не х'ва далеса.
- Марне Х'асуд дум'ха х'ва.
- Марне Х'асуд ч'гае жи белар наха.
- Марне Х'алал дум'ка жи дрежа.
- Марне Х'алал ж' к'исе х'ва д'х'ва,
Марне на Х'алал ж' к'исе хал'це
д'х'ва.
- Марне Х'анак'а б'ва фелбазе, зу
пер наза.
- Марне Х'анак'чи
Жерга (ж'ир'а) х'аке ш'и.
- Марне Х'ар'ми р'оман, сад ром
б'ва.
- Марне Х'орнате д'жа, гара х'ва
ма'га наза.
- Марне ч'аз'б'рчи ч'гае жи х'валне
г'ер д'ва.
- Марне ч'аз'небар г'ер нах'ва.
- Марне ч'аз'с'ад, т'ане б' аха г'оре
г'ер д'ба.
- Марне ч'аз'с'ад—ч'гае жи х'ар
з'валл г'ер д'ва.

- Марне чрук, ваки мар жи бь'гана
дест, дь'ваза бь'бь'ра.
- Марне ч'д миномн пшкка д'з.
- Марне ч'лел Т'ма д'ханда.
- Марне шерлат даре шара оодь'н,
марне баш жи даре шара д'д'д'н.
- Марне шеруд, бь'да, бь'гана.
- Марне шеруди горпе жи о'ла.
- Марне шават зу кал д'ва.
- Марне шараза н'га на'гана
г'алье.
- Марне шыбар миша ма'зут'яе чь
г'оз-х'бара р'едь'е п'еза д'г'ра.
- Марне ша'нал б'хте ми жи ша'нала,
б'хте ми р'нд д'бь'ра.
- Марне шербанда
Г'отн ш'ра чь л'з'ма.
- Марне шомард, ш'ваде г'ошара
р'ь'с'е ми кем на'ка.
- Марне шот'к с'е зу р'астн м'р'я
б'е, д'з'яе те с'ар м'р'яе.
- Марне ш'ну жь л'е д'г'ар'н.
- Марне ш'ну с'ар пр'е—ш'н пе
д'г'ар'н.
- Марне ш'ну ш'не х'ва ш'ваде
д'е'нне.
- Марне ш'рк'ус р'яе жи р'аст на'за.
- Марне э'дн р'анге ми г'ара йан
с'орез, йан сп'ие, йан р'аш'е, ле
на'нн ш'н'ва.
- Марне ш'шт-ш'што,
Х'раен ле на'е.
- Марне ш'дре х'ва н'з'ане, ш'лд жи
ш'дре ми н'з'ане.
- Марне ш'лл р'яе жи р'аст на'за.
- Марне ш'лын'г'еш кал на'за.
- Марне ш'р'ф'ин—
Ш'р'га на'е ш'н.
- Марне ш'лер ш'д'еде ми ш'лера.
- Марне ш'лерок ш'р'фа марне г'ан'з
д'ка.
- Марне ш'лейн мар'на баган на'ка.
- Марне ш'лба х'ва б'р'ка, ш'е м'лате
х'ва жи б'р'ка.
- Марне ш'мбарбаз
Ш'р'ж з'ер теж ш'ваз,
Г'о ш'асте на'е нес.
- Марне ш'р'га з'арара ми пеш'нае н'га
ш'ийе.
- Марне ш'б'а—ш'б'ара ми г'она, миша
ш'ар'се р'з'ийе.
- Марне ш'с-ш'асо миша ш'е'ре
ш'ас-ш'асо.
- Мар'на б'з'ане с'ар ш'н'ш'ара,
Мар'на ш'н'ш'ане с'ар ш'б'ара.
- Мар'на бу тангаси,
Марне б'р бь' ар'ан д'р'ана.
- Мар'на к'о ш'ост ш'ор'мате,
ш'анате б'ма, г'ара г'ер'на х'ва
ш'н'ш'ере.
- Мар'на г'ьре б'р д'з'ка ш'р'гохе
рабу'и.
- Мар'на х'ва чь'ца ш'е'фил г'ьрт, ш'л'це
бан'д'н с'ар-с'аре мар'на.
- Мар'на ш'ате б'р'ш'е,
С'е мар'нае жи ш'ар д'ва
бь' к'олна х'вайе х'ва д'г'ана.

Марийа йан наха, те кӱ йан кяр,
бир наха.

Марийа йаптаг мо дост набы (э).

Марик гартык, кӱтан,
Гет — Дельк, бала змане мӱно.

Марик кал дыба,
Тымагар дыба.

Марик змашпадава,
Нар йан марийа дӱтӱрса.

Марик йайа даӱ кӱна ми йана, нар
даӱ ми оӱлык.

Марик—Пазар фӱяр дӱгӱвӱне бир.

Марикк беӱра, кӱналн бавожн, мо
сар лыга бьсажана.

Марикк бе бавара, шакн йафт гӱжӱ
сӱаркн, гӱнӱа бавар наха.

Марикн бе мӱгӱна.

Марикн бе Гӱсва, мӱрийа.

Марикн бош—богаза, мо таӱл зана,
но шӱрӱн.

Марикн ганафӱстӱйа.

Марикн гавӱрн оӱла, кӱгӱе ми
гӱштӱкн Гӱр ноза.

Марикн да пешӱйа зма сонца ми
ваштаньн.

Марикн даӱоӱга.

Марикн дӱтӱрса,
Бер чӱвӱе ми дӱвӱ тӱрн.

Марикн зӱф дӱшӱрнӱш дӱва, зу
кал дӱва.

Марикн зери зма йаг, мо зери мала
зма жн бе.

Марикн кӱ сонца те кяр,
бӱшекӱрнӱна.

Марикн кӱфендӱза.

Марикн мӱрӱа зедӱба, оӱдана
мӱрӱа кема.

Марикн мӱзын бу газнок дӱва.

Марикн мӱришӱлӱна.

Марикн назароӱнӱа,
Садама ми жн зӱяна.

Марикн оӱса бу, роме мӱрӱна ми
данг мазала кӱт.

Марикн оӱсана, бавожн гӱшт йафт
чӱд, мо вагарӱа, бе.

Марикн оӱсана, зрд жн ле зӱнзӱа.

Марикн оӱсана, йанн назаран
Жагӱа дайна сар йаг гӱна.

Марикн оӱсана, малакарӱа жн йола
мача.

Марикн оӱсана, сӱа зма гӱшк дӱва.

Марикн оӱсана змӱвӱе зрасе зма
инна.

Марикн оӱсана, шакта кӱч дӱгӱва
наза данн, дӱрдӱх, дӱмӱна, паше
дӱвӱна.

Марикн палабетала.

Марикн сар зӱн мӱрийа,
йаргӱа дамана зӱва зма дайа.

Марикн смесубоди малмӱртӱва.

Марикн слитӱн те накинӱа, накинн
гарм бӱдӱла бӱчӱӱнге, дамсе тӱра
хӱводе ӱнӱн.

Марикн тӱлаз рӱша.

Марки та чу дарике,
Пърско сагън-спаметне
Љмал-в'мале бере.

Марки т'ане н'кара с'ере х'ва
дейно бар с'ере з'аг.

Марки хер, браки безер чет'ере.

Марки хер ж'е щ'нареки безер
чет'ере.

Марки хайсат'аки леба, зана д'я
ни ч'е хайсат'ийа.

Марки х'рава, аки ч'ч'ько д'я
х'ва гост'ийа.

Марки х'рава,
Мазел ле зан'аба,
Ба к'афоне ни б'р'азина,
Куч'ьк аза ни б'чорп'ина.

Марки х'рава, ш'иро бедана д'я
х'ва жи бир'к'р'ийа.

Марки х'ва цаг'але г'урт, не цаг'ле
жи х'ара.

Марки ч'ада н'ащ'ат'я ба, л'абунк
х'аба, с'ере м'ерайа.

Марки ш'ерте х'вейа.

Марки с'адре х'ва н'зан'ба, не
с'адре з'ле ч'е зан'ба?

Маркир'га ц'анш'ко д'яки, н'ава
х'ал'аде г'ли н'ека.

Марки, бра т'о марк' б'ийи, бра т'о
р'оже л'афт' щ'ара аз б'яг'атама.

Марки а'р'ле х'ва д'ьг'ара.

Марки а'р'ле х'ва с'ах' д'ьва,
А'р'ле х'ва жи г'ран д'ьва.

Марки бал мар'зе а'р'л, а'р'л
д'ьд'ьва.

Марки бе дост' у д'иман н'ава.

Марки бе в'йб н'аба.

Марки бе щ'наре х'ерх'ваз н'ава.

Марки бод'аж д'ьва, к'обар н'ава.

Марки бере х'ва б'ада л'аз—р'ьнар.

Марки б'агса г'ора д'ьва, г'ор л'аз'р
д'ьбам.

Марки б'ира л'авд'ава,
В'ажн л'ышта л'афт' ч'ьк'ава,
В'е г'оне д'иса л'аз б'анна.

Марки бона х'атре л'екар'уне б'о'гла
г'аве л'аг' д'ьк'р.

Марки бра б'о'ге йак' р'ойи ба,
Бра ч'ел'ана сад салж н'аба.

Марки бра к'ошт'иба,
Бра к'ошт'ие м'ере чеба.

Марки бра м'ир'иба,
Безх'ойи н'аба.

Марки бра п'айа н'ача,
Бра с'йаре к'ареза.

Марки бр'чи бу, б'ажар н'аке г'ер
б'ьз'во, г'ер бу, б'ажар н'аке бр'чи ба.

Марки бу мар'зе л'аз, л'аз
нах'ан'ц'ина.

Марки бунна х'ва К'ата м'ар'на х'ва
д'б щ'ара в'анз д'ьва, йак' бунна х'ва,
йак' м'ар'на х'ва.

Марки б'е д'ава х'ал'аде г'ер нан
нах'ив.

Марки б'е д'ума дреж д'ьг'ий'ико
м'раза.

Марки б'е в'мре дреж д'ьг'ий'ико
м'раза.

Марья бы пьрсе,
Дыңа Ойрсе.
Марья бы шы ыстерка рунит,
Шы зава не рунит.
Марья бы хва джылы нефса шына
хона.
Марья бы һавале шына нас джылы.
Марья бьмьра бенамус нова.
Марья бьмьра,
Дасте халде наньберя.
Марья бьмьра,
Нанше халде ноно.
Марья быхвоза не чьа дайне сар
чьа.
Марья га, һоспа быдыза, баре хва
нада саре сбе.
Марья га шыле нос нава.
Марья гава нова халгада дьбьри йан
гьре сардаста, йане жи йама жи
һаба, йане жи һабуня жи заҗба.
Марья гарыс бавама, к'ьр'ьж шжн
нава.
Марья гаране глие хва былажа,
паше бьр'ежа.
Марья гаране дьл-хатре һадаба,
һав шам дьба.
Марья гаране оса бена, шаж пьрч
оптаде мерья бе.
Марья гаране пускья хва нада бе.
Марья гаране хьре хва десте хва
быдрьна.
Марья гольне хва нагара, га
нагара.

Марья голал наче шыте.
Марья горьстана нова, бра
шарьстанава, жи даре һава не бе.
Марья готи сакты керн һада бе,
жьритнада бе фьйдаея.
Марья гошт дьзэва һасто нэвама.
Марья гьлле наньра,
Ле забаре халде дьмьра.
Марья гьр навама, шылы гьама.
Марья дара феза гьвада набьра.
Марья делана беш гуле не быгьра
бена, гуле не жи не баша.
Марья десто хва не была, дие а'лам
нькара была.
Марья дьсра, дьсра гьомикова.
Марья дьм быхвоза, не шорма.
Марья дьмлатн дьва, к'обар нова.
Марья дин нада диндара.
Марья дьера ре дьча,
Дие мерьяра ре нава.
Марья дьйама чьава быхвоза,
Уе оса жи дарбажа.
Марья дь шара хьвара һосава дьна,
паше дьлажа һавале хва.
Марья думка дреж дьгьныма ираза.
Марья дьба ч'я гьр перана.
Марья дьва фланкас брамажа һавьн.
Марья дьва падае к'обар нова.
Марья дь'ова, бы'ова гьра мерьяе
мерд, не гьра мерьяе немард.
Марья дь'ова тангасие, йаре дьа
хьвара дьва—баво.

- Марья дъле се (не) саверге згаш
дъле.
- Марья дъмаря,
Шохоло ми дъмина.
- Марья дъеда до шара дъле зар:
Як зарготие, як жи мазън буне.
- Марья дъзавъта зъкара,
Зък жи гор'ара.
- Марья дъчо раймота,
Диндара ми диндара қнамота.
- Марья дъчо шикк, же дъльськк:
— Ыло, та ани?
Дъле: — То мапа база шиббу ми
бейя?
- Марья жъ ахе буйа, же ахе харя.
- Марья жъ болгго пешън жърум
нава.
- Марья жъ марко осана йин дъле.
- Марья жъ звалне дашлетн дъле.
- Марья жъ звалне тер дъле.
- Марья жъ чъ дър'ава, незики же
дъле.
- Марья жъ ми шикари къз дъле,
къжани шикк марийана, шайк
марийана.
- Марья зор са нъкаре рана нечире.
- Марья йа мара бнда нана.
- Марья йан жъ к'омеж гър'ава, йане
жъ г'офан мар'ава, нава халде зариб
бъдъбъра.
- Марья йан сар ерде хва те
х'ошътне, йан сар ер'ав хва.
- Марья кал дъле, дъл кал нава.
- Марья каро дурва марийа нхз
бъла.
- Марья кавър давежа ч'иале бълнд,
навежа одалаза рече.
- Марья кавъра давежа бършца Балеж,
навежа сапата рече.
- Марья кавъра давежа бършца
Болож, навежа к'онде кар.
- Марья к'о дъчо Кафе д'и'аре доме,
Мърын йема д'и'ава б'и'ра.
- Марья к'о жъ г'аме хва роен,
намере.
- Марья к'о кат ерде,
Е дън радъбън сар.
- Марья к'о к'ата гованде, г'ароке хва
бължанив.
- Марья к'о т'ане дъле, хвадара ми
дъде ч'ара.
- Марья к'о'аме нече дреше.
- Марья куч'кара к'ата тере,
дълор'ана.
- Марья куч'кара чар'ава назърнаив.
- Марья нь бахи нър (орф), те
пешъна марийа.
- Марья нь гъре даште хва нах'оринв,
Марьява хар'иб же чъ бълх'орина.
- Марья нь мазън бу, к'ас нъкаре ми
сарвазтне.
- Марья к'апа берве дъле бона
р'омане х'омаре бълж'ав.
- Марья к'аска хва гъжи к'аска зала
наха.
- Марья к'ата аве, даште х'о нда к'ола
българина, бофейдоя.

Марья ката азе, чь бѣбѣстак, чь
чар там, йако.

Марья ката дѣмоте, ве хва
былѣнина.

Марья кѣбар дѣа, хмаде хва бир
дѣа.

Марья кѣшннша дѣае пѣша мръаа
мо дур дѣааа.

Марья лъ чь бѣгаре, ве аѣа бѣбина,
ам соз тѣна.

Марья мала хмаде, бѣае пѣдше жи
дѣбежа.

Марья мала хмаде нѣае аѣа,
Мале холѣае нѣае аѣа.

Марья мала хмаде ѣм аѣаа, ѣм
хѣлам.

Марья мала хмаде ѣм пѣдшѣае,
ѣм шаѣа.

Марья марба, сад у Назар йако.

Марья маркас дѣа, кѣбар нѣае.

Марья мазын бѣбѣт,
Аѣае марья хем бѣбѣт.

Марья мазын дѣа, бѣахе марья жи
пѣра мазын дѣа.

Марья мазын дѣа, Базар дѣрд у
бѣае марья бѣгѣр дѣаеи.

Марья мазын дѣа, Базар шѣб ле
бѣгѣр дѣаеи.

Марья мазын дѣа, хмарѣае хва
хем дѣа.

Марья маржа хва
Наде парие хва.

Марья марѣае нас дѣае йако
щѣнарѣаеа, йако жи братѣаеа.

Марья маѣси серида дѣгѣра.

Марья нѣае маѣаеае наѣааѣрба, холѣ
маѣаеи жи дѣаеа мер.

Марья нѣае хва хваеи дѣае,
Гуаи посто хва.

Марья на бѣ бѣсерѣ бѣгаре, дѣае
хваааа.

Марья на бѣае, на бѣааа,
На бѣае, на бѣааа,
наае ле бѣнѣра.

Марья на нѣаеи нѣаеае дѣае,
На дѣрбѣае маркас дѣае,
На глики бѣгѣн дѣае.

Марья на фѣааае гѣр дѣае,
На жи дѣаааае дѣае.

Марья нѣае нѣае рѣае марѣае.

Марья нѣааае бир дѣст—маѣае.

Марья нѣааае дѣ маѣаае аѣаае,
хвалѣсѣра.

Марья нѣааае дѣ чѣаае лъ ве
бѣнѣра.

Марья нѣааае марѣае бѣае шѣаае хва.

Марья ѣнда дѣа, тѣ нѣае марѣае
ѣнда нѣаае!

Марья на марѣае рѣае нѣае бирѣ.

Марья лаза хва бѣае шѣрѣае нѣае.

Марья гѣр дѣа,
Бѣ фѣаае дѣае.

Марья пѣм пѣдше бѣае пѣдше жи
дѣбеае.

Марья пѣааае, шѣааае жи зу сѣрѣае
дѣае.

Марья пѣба, гѣрѣба.

Марья рат кучкара дича, гараке
даре хва дасте хва доайна.

Марья раша днойа.

Марья рча дьбарга,
Рча Пощийа набьра.

Марья рона тангда йере дйа
хварга дьсе: „базо“.

Марья ру да йаки, иде ле нькара.

Марья рузи дьхьдржне на бона
гашт, бона гост.

Марья са дьда катьре хвайе жи.

Марья савар бьзна рьнда, йама
рожане мала ма,
Гомане мала ма.

Марья съба сар ч'аго хва дышон,
пшик—зваре.

Марья ссе рэдъае, дьсе:
— Хводе, кевришик растя мьн нае,
бра руон растя мьн ба.

Марья сернда навежа, наве.

Марья сабит, бехойн набит.

Марья ссаа ч'ара залде млете хва
бнданежа.

Марья ссаа к'албе хва жи те
к'аштьне.

Марья ссаа ч'агавки Пазар ч'аган
дыбакина.

Марья сад салж ль дие ба,
We раси йоньоре баве ба.

Марья сар хайсате хва рге дьча.

Марья сар хират у намуса хва
дымара.

Марья сираке хва те дьда,
Пивазане хва ле хлаз нани.

Марья тыште ширин дьхво, т'а
садроша.

Марья тыштани тьроньа, жи хваш
нае.

Марья тата р'екеда чу, он рге
шварга чатьна.

Марья феле марийа паш марийа?
бежа, мере бена к'аштьне.

Марья фарзана неча знате.

Марья хар дьае,
Раст дьмара.

Марья хеворд'ада, дьсе:
— Барзэца.
Хавар нода, дьсе:
— Ахмазо.

Марья халде нькара, хва дьмар'а.

Марья хата шот т'ер дьхво.

Марья храбне (хрази) наке (нак'а).
Храби (хрази) нае пещийа марья.

Марья хракне ч'ага нади хва.

Марья х'олане мала х'ова,
Нак аг'е сфра халдеба.

Марья хва дьспера йан морани еб,
йан ч'агав асо.

Марья хва капенони те дьда,
Сади же хлаз наба.

Марья хва нади бар асе.

Марья хва ронг'ра дьбина.

Марья хвахватне г'ошман нина.

Марья хатын гуине хва ширин дьс'а.

Марья йабуне орде набина.

Марья һазарә хыо маршош.

Марья һазарә һасла даке сәре
х'әре жи.

Марья һайә бә занә те запанданә,
мерья һайә бә һазанә дьтәпә.

Марья һайә мәрә турданә,

Марья һайә мәрә хәрмбдәста.

Марья һайә на бар сәре тайла дьтә
(т'кә),

На бар гарма, на бар һабунә, на
бар т'һобунә.

Марья һайә һазышә мерья,

Марья һайә кар же чет'рә.

Марья һайә тәйрә бе һәргә,
Кода һыз бькә (һазнә) те һәргә.

Марья һанә ө зунәнә,

Марья жи һанә ө зьтән.

Марья һанә нь днә гәвәстийә дьтән,
нае гәтәпә, һанә радьтән р'уә һәв,
дыбә

— Әзә сә бә сә бьд'нә хәһәрд'нә.

Марья һанә һазаньйә хыә, гпнә
к'отәбунә пешнә дьвәжн.

Марья һар гәһи шәһнә һәкә.

Марья һыгә даркә рәзә дьдә, рәх
бн дьдә.

Марья һыдькә һәшәк'рнә,

Зәфн қәт у қәт һәшәк'рнә.

Марья һыдькә т'ер һәв, зәфн қә
т'ер һәв.

Марья һазар сәһи жи днәв,

Аг'рнә те һәзәнә қәбрәбә.

Марья һазар ч'әһи дьдә хәт'рә
ч'әхәһи.

Марья һарфа қәбрәһи жи шәш дьбә.

Марья һәтә зәһнә һәдә хыә, һәк'әрә
қәһнә һәк'әрә бькә.

Марья һәтә һәкә дьһәрә днәв,
Брә, т'һзман һәк'әһнә бәрә.

Марья һәртә бәвәдә һәк'әһи дькә,
Бәвәк'әдә жи днәһәтәһи дькә.

Марья һәһә һүк'әһә хыәһә, һәһә
бәс жи һәһи дькә.

Марья һү һәләкә, бәшәрә те
һәләкә мәр'ярә хыәшәбә, мәр'ярә
һәләкә днәһә.

Марья ч'ә дьт'рә,
Әһи дькә чәһнәһи.

Марья ч'ә дьт'нә, зьк дьмәһнә.

Марья ч'әдә әр'ләкә, гпнәкә днә жи
һәдә, әһи жи һәкә.

Марья ч'әдә г'рәнбә,
Ақә р'әт'әһ дьрәтә.

Марья ч'әдә дьк'әһә зәлуһә, әдә
гпнә дьк'әһәһи бәрә мәр'я.

Марья ч'әдә зәһи һәв дьбн,
Ақә бар һәв шәһнә дьтән.

Марья ч'әдә һәкә, хәк'әрә һәкә.

Марья ч'әдә хәк'әр дьдә,
Ақә сәһтә жи вәд'бә.

Марья ч'әдә һәв дурә, г'һл-һурә.

Марья ч'әдәһи зәһәбә, хыә һәв
шәһнәдә һәкә-һәкә к'әһә һәһә.

Марья ч'әдә қ'һлә.

Марья ч'әдә хәк'әр дьдә, на қәһкә
рәкә.

Марья ч'әдә бьк'әһә, һәк дьк'әһә,
на днәһәтәдә бьк'әһә, һәк дьк'әһә.

Марья шана нас дыкы бы таса шыр.

Марья шанаба,
Гара шанаын сардост ба.

Марья шара һае нанажа, гийа һае
дыкыма.

Марья шайымакы быкы, гарм быкы.

Марья шараке быанно, на Казар
шары сайна.

Марья шараке дыкыма тале.

Марья шараке дыкыма, го даһ шара
намыраҕ

Марья шараке бир дыкыҕ

Марья шайымакы,
Ганчыл шайымакы.

Марья шараке дит, готы бышакыра.

Марья шараке бар жына хыа жж
дарнае.

Марья шараке бар хыа дыкыма хыа
дром дыкыма.

Марья шараке бар хыа дыкыма, кыда
дыкыма бире.

Марья шараке дыкыма бары, дар
тана марья дасте хыа баяныда.

Марья шараке бышарбина, паше һоалтына
перы быкы.

Марья шараке на сар мале дийа,
Сар дыкыма фрейа.

Марья шараке на марья те хыа шараке.

Марья шараке р'ома тонгда керж марья
те.

Марья шараке һайа готы шана жына,
Ке бары, да, хыа марья шараке быкы.

Марья шараке ч'оладана, на дыкыма.

Марья шараке кыр карык быкы, го
бра—на

Марья шараке готы намыра намыра
намыра намыра

Марья шараке ахо, дыкыма ах у готы.

Марья шараке ахо жж дыкыма.

Марья шараке ахо му кар дыкыма.

Марья шараке ахо һыдыкыма һыдыкыма,
Марья шараке ахо алмакыма.

Марья шараке ахо готы намыра.

Марья шараке ахо кыер бар готы намыра
ахо.

Марья шараке ахо кыер, бэ:
— Хыа шараке тейа.

Марья шараке бэ га чале дыкыма.

Марья шараке бэ кыер готы намыра
мамыра

Марья шараке бэ кыер мале дыкыма готы
һыдыкыма.

Марья шараке бэ кыер готы намыра.

Марья шараке бэ кыер, дарнада жына
бэс.

Марья шараке бэ мал һыдыкыма,
Мале бэ кыер готына.

Марья шараке бэ кыер дыкыма шараке
шараке

Марья шараке бэ кыер намыра.

Марья шараке бэ кыер жына жына
дромыма.

Марья шараке бэ кыер,
Мале шайымакы бэс.

Марья шараке бэ кыер,
Нар дара жж бэс.

Маръае бешарм чъ бешк—барс
 шуда йайе.

Маръае бе чагън згйна.

Маръае бадъсыл нав пасън.

Маръае бадъсыл нана дара бадъсыл,
На дъае тазар, на дъае дас.

Маръае байанн бьда гоште гынан,
Аыр сонгъ пашманк.

Маръае баша зйангарън.

Маръае брчи бьне зу йлдьае.

Маръае брчи дасто ик сар зъае
 шйа.

Маръае брчи дин инане хън бнда
 дъае.

Маръае брчи нана щан вана
 катайа.

Маръае брчи замнеде тер дътве.

Маръае брчи хъа дъае сар сепе
 сар.

Маръае бъ забаре халде,
Насъае маръае.

Маръае бьчук зйана гран дъан.

Маръае бьчук замне мазън дьбинън.

Маръае вьркъ инна бераша бе
 дъла.

Маръае гъне һазда пьстина шйа,
 шъ жь халде хабар дъда.

Маръае де у баше хъа йъз бьла,
 де у баше халдера нада чера.

Маръае дан-данън
 гъ мала хъа набо амн.

Маръае дьрд зъф пьрбем дъае.

Маръае дарамн бе бира.

Маръае дастанг рураша.

Маръае дин гън дьгьрж, гън ша
 дъае.

Маръае дин шайа, бьн шинада
 къаш дьбьн.

Маръае дин у пьнъ йекън.

Маръае дин зас жь лезе нъзана,
 хан жь лезе нъзана.

Маръае дин хата жь те.

Маръае дин чъаа сор йъздъае,
Маръае гьм чъаа фькъа йъз дъае.

Маръае дьнкъ, чъ гъаовшо мал у
 малъ.

Маръае дьруръ дъаежън—ногъа
 нана сепе.

Маръае дъае:
— Фъ аръамъ,— хъахъа дъгъае
 гъае.

Маръае дьсана дь шара шаръ
 дънъае.

Маръае дьсла ик һазе, шьнда нана.

Маръае жь йъз дьж, йъстуйа
 дъаежън сар жь,

Маръае жь йъз нани козъра дъаежън
 сар жь.

Маръае зана гьрехе жь бар нозана
 дахъ.

Маръае зъф гьрйайн, тьшто зана.

Маръае зу бьн,
 Дь шара дьж.

Маръае зу дьча, дъаежън:
— Пьнае.

Һеди дьча, дъаежън:
— Гьма.

- Маръае нгбара ии һайа, мале дие о
ушай.
- Маръае нэр ага бин касей.
- Маръае хор шарм наха.
- Маръае нор чь ль ара, чь ль
Бег'даде, Касеа Яена.
- Маръае нб готына де у база наха,
вни пошмана.
- Маръае нб гво шарм нахэр, чегым
мсл'ята.
- Маръае нб һеди һарга, һагеста.
- Маръае нб һейа йаре ма, бе жына.
- Маръае нб ч'агае та же се нахвар,
перга һовалтне наха.
- Маръае нь зегнат надит, қадьрс нан
нъзана.
- Маръае нын р'оге Нафт д'ага (щара)
қазн д'агн, Нафт д'ога (щара)
разия д'агн.
- Маръае нын р'оге Нафт щара д'аге
падыша,
Нафт щара падыша д'агана, оса гво
разия.
- Маръае нын т'аге ланга.
- Маръае к'асьби марда,
Давлатни бь нблн дарда.
- Маръае к'ере кет нахара раба сар
х'а.
- Маръае к'асне г'аст д'агежа, нас ле
бавар наха.
- Маръае к'ат бар даст-м'аста бра
б'ам'ра.
- Маръае к'ата аге чь ч'арт, чь
б'аһ'ост.
- Маръае к'ата бар шкрате, к'аша
к'ата бар г'ина, аага.
- Маръае к'ине бы'ш'инна о'г'рейа ии
жи х'аге ле те.
- Маръае к'обар зу стуге ии д'аше.
- Маръае к'обар г'ва разия.
- Маръае мазын дара д'айсейа, ба
дег'аст, к'ат, к'ат.
- Маръае марья ч'аге б'агына каен'
нона марья наг'ага.
- Маръае маанат б'ага г'ара пола сар
дарбаг' наба.
- Маръае мен коштына,
Уе б'азьринь б'инь!
- Маръае мардар к'асьбба,
давлатиба—ага.
- Маръае мардар р'оге г'аде жи
мардар.
- Маръае нандар нин б'аде сар кавар'
жи, бада нана.
- Маръае нане марийа нашек'ранд,
г'ер нах'а.
- Маръае набалед иршина х'ара.
- Маръае назан бала саре х'ага.
- Маръае назан, шакн жара Н'армате
б'ажи, уе б'ажи!
— Мын д'аг'арьн, лема Н'армат
ж'арн.
- Маръае назани нора.
- Маръае наһад,
Тир ле һаф.
- Маръае немерек,
Р'оге даһ щара д'ам'ра, даһ щара
сар д'аба.

Маръае пакани һауи занә гыша
паканина.

Маръае пне зу сәр бала хваа вәте.

Маръае пне тә кәсрә хере
нахъаза.

Маръае расте кәме ми қбәә.

Маръае ража хәе рәзи.
Үшә пара дикәне.

Маръае рунорм тәм эһәне дыһәә.

Маръае рүк эһәне дыһәшһәә.

Маръае сәһәк һәбит,
Сәһәк һәһәһәһит.

Маръае сәрһәхт һәбуһи, хә дьдә
тәрсе, дьдә:
— Нәраә, һәәә, брә бьзә.

Маръае та-та бьдәһә, һә чәһәә жи.

Маръае тьһә жь һәкә рун дәрһәһә.

Маръае тьһә һәәә хәә һәхәә.

Маръае тьһә һә әһ дьһәә, һә жи
дьдә кәһә.

Маръае тьһәкәр дөәә һә лә сәһә
һәһәһәһә.

Маръае тьһәкәр һәһәһә хәә у
кәһәһәһә хәәһә.

Маръае тәрһәһәк жь сәә хәә жи
дьһәһә.

Маръае тәр чь занә дһәдә брәһәһә
һәһә.

Маръае тәәә һәкәһә (дәһпәһә)
һәһәһә хәә һә һәһәһә.

Маръае тәһә һәәә хәһәһә дьһәһә,
Тәрһәһә чәһәһә һәһә, һәһәһә һәһә
һә.

Маръае тәһә тә кәһәһә.

Маръае тәһәһә һәһәһә һәһә (хәһә
һәһәһә).

Маръае тәһәһәһә һәһәһәһә һәһәһә.

Маръае тәһәһәһә тәрә һәһәһә дьдә
дөһәһә һәһә.

Маръае тәһәһәһә хәһә жь һәһәһә.

Маръае тәһәһә һәһә һә һәһәһә һәһә,
кәһәһә һәһәһә.

Маръае тәһәһә һәһә һәһәһә.

Маръае тәһәһә һәһәһә хәә хәәһә жь
һәһәһәһә.

Маръае тәһәһә һәһәһә хәә һәһә.

Маръае тәһәһә һәһәһә һәһәһәһә тәһә
һәһәһә.

Маръае тәһәһә һәһәһә һәһә һә һәһәһә.

Маръае тәһәһәһәһә, тәрһәһә һәһәһә
һә һәһәһә һә.

Маръае тәһәһә һәһәһә һәһә һә һәһә,
һәһәһәһә һәһәһәһә.

Маръае тәһәһә һәһәһә һәһә һәһәһә һәһәһә.

Маръае тәһәһәһә һәһә һәһә һәһәһә һәһәһә
дәә хәә жи һәһә һәһә һәһә.

Маръаеһәһә һәһә, һә һәһә хәәһә
һәһәһә.

Маръаеһәһә һәһәһә, һәһәһә һәһәһә дьһә,
һәһә дьһә.

Маръаеһәһә тәһәһәһәһә һәһә һәһәһә.

Маръаеһәһә чь занә хәһәһә һәһәһәһә
һәһә.

Маръаеһәһә һә һәһә, һәһәһәһә һә һәһә
һәһәһә.

Марғала поласа жи не ле дәрбазка.
Марғалгер зарле марғалгеря зана.
Марғалгер қадре марғалгеря
зана.

Марше (маршеки) йеки (ль) бер
аке чу, го (го):
— Бъла хера де у баве ньба.

Масала Балуди занайа—
Тойи амани, тойи шам ньни,
Тойи шам ньни, тойи амани.

Масала ньнана:
Додоно—карвана,
Сьсена—базьргана,
Чарьн—азьрзанана.

Масала ма кшннше, буйа брьнше
мала Хайбо.

Масала мьн буйа, горе даре аш,
Брчина ньхарьм ре харьм,
Дьле—мальрзек ньде хьерийа,
ньлара бьн зьне зьода хара.

Масала та бу йа пшннше, чаша готьн
пшннше:
— Гус та дармана,
Гьрт азьерт.

Масала Трба слк, маре Оола,
харя рьст ньбьн.

Масала фьза ладшней,
Го: — Баво, сьра бьнотьа, чани нан
бьдье та жи.

Масала жи дуре, куре.

Ма тур—тазэрцьке аьв тьмам
даьшандьн.

Матйе марийа гьре эл бьде.

Маһа һазьне баве фьцэр, фьдарейа.

Маһа адар хьазбу,
Жь дарда хьазбум.

Маһа адаре гьдукька бьнде.

Маһа адаре гьве йьфт кресе
дьгоһеза.

Маһа адаре йьн дькьана, йьн дьгьрн.

Маһа марте бьйьк дькьова бьн
хььере дени дора кьолье.

Маһа марте логьег те сар йьлени
аьв.

Маһа ськьате бедера барфьейа.

Маһа тарьнотьа, чани барф бьбаря,
Дьса Кьла Гьмешьдрьганейа.

Маһа Козьрано тьйреда хьазар
надьа.

Маһе жьсан,
Дьов гьйьда дььв
Шам йьаму пьсан.

Маһе харьн-мьзани,
Сале харьн-сьлтани,
харьго-харьго гьв сани.

Маһе харьн мьзани,
Сале харьн—сьлтани,
харьго-харьго шьне сани.

Майбуб аьв, дьл Кьбанди
(Кьбандийа).

Майбуб (майбуб) аьв, кь
Дьл Кьбандийа.

Майбала боша хьандьрбьзие дьне.

Майбала цьна пьлован дьлжьн.

Майбала шьжа, йьк шьйе.

Май, Мус брано,
Буд эгьме чане.

Майкаршннн сьртене,
Даназннн кьфьйене,
Һати эл чуйана.

Мара гастийа, (марегастийа) кеша
верис дятърса.

Мара като Казреза дѡ шара
дычоста.

Мара ладийа, ма бочъна верис
дыгълъка.

Мара сериде дькомън.

Маре нѡ мьн наха, бра Казар сепи
бьжж.

Маре натын шимани зѡна.

Маре марийа наха, накомън.

Маре сар ре сеньж, саре шн деш.

Маре тавън гарм бу, не марийада.

Маре тавън тьме марие нѡ
хьэйдьа шн дьха.

Мара—не шийа, на шара.

Марегик поча зьа дава, сара
щандаже зьа хьэжж.

Марн зѡба хьада норѡ.

Марн нѡш асумба,
Хьада лъг нека зьж.

Марн чаба, (лънге) нѡге шн нагѡва
зьж.

Марифат на паретийа.

Марифата кѡре зьгъна шейа.

Марифата кѡрс зьгънхийа кѡрейа.

Марифата марийа глѡна.

Марифата нафрошн.

Марьани пѡп нѡша ма.

Маси аза шелуда тѡна гьртъна.

Маси азе дьма.

Маси азе (авѡда) мазьн дьма.

Маси азе гѡр назма, хьада гѡре
мѡси гѡра.

Маси азда базаре нажж.

Маси базена азе бра маси нъзана,
бра хьада бьза-ба.

Маси бе на наба.

Маси бе дѡсн?

Маси бе дѡсн кѡ дѡсн?

Маси бе дѡсн нава
Гѡшт бе насто нава.

Маси барѡда ѡнда нажж.

Маси барѡда базар (базаре) дьма.

Маси барѡда базар (базаре)
нажж.

Маси бочънада нае гьртън, гѡнда
ѡлса.

Маси бѡнѡрийа.

Маси гѡс „Гале гѡн лана аз бѡжж,
ле саре мьн азе дарнагѡва“.

Маси дасте марйада тѡва
мѡлжж, гѡра базени азе.

Маси жь азе шѡлу дьгѡва.

Маси жь сѡри гѡна дьма.

Маси гь Каму бѡра дьгѡра.

Маси наба бе дѡсн.

Маси рѡйе шн бѡ аѡйе.

Маси сара мере зѡдн гѡбарѡна.

Маси гѡра дарнакѡтѡна,
дыгѡра.

Маси нѡге бьне барѡна.

Мәси хакта кәтә тәра та—бармада,
Вахта дәст та дәркәт, пай мағаса.

Мәсиһәр гәра тәғәвә авә.

Мәсиә авә мәзиң мәзиңә.

Мәсиә баш салә щәрәкә дьҗәвә
Тәра мәрә.

Мәсиә бәра ө чәма мәзиңтәрәң.

Мәсиә бәрәдәвә мәрә эһәр дәмәдә.

Мәсиә бына бәра жи бә рәсәд
нозың.

Мәсиә бына бәре хәвәр дьҗәдә,
стәйре ағзини хәвәр дьҗәдә.

Мәсиә тағуви
Мәрә хере жи дьҗәдә.

Мәсиә чәма Бәрада һәккиң.

Мәсиә нә бына бәрәдәвә, нә
Кәшәдәвә базара жи быһәң?

Мәсиә, бәрәдәвә.

Мәсиүфә мөкбәрә.

Мәсиүбә дәлә—
Дәл Кәбәндия.

Мәсиә дан кәре:
— Дәһшәк жи тәра бу.
Тәс: — Эмә мән кем бу, бәре мән
зәдә бу.

Мәсиә данә кәре, тәс:
— Чәгәвә тә рәкки, щәшәк тәра буя.
Кәре тәс: — Бәре мәнә мән, тә шәра
щәшәк жи һәлә бәвә сәрбәрә мән.

Мәсиә данә кәре, тәс:
— Дәһшәк жи тәра бу.
Тәс: — Әмәрә мән кем бу, бәре
мән зәдә бу.

Мәсиә Әһмә Вәһкәйә! (кәр мәрә
дәвә, дәст әһәдә дьҗәрә).

Мәсиә кәре Вәһкәйә.

Мәси бәрә зәһәдәвә, дьҗәвә
— Мәнә шәвә һәккәрә тә бә.

Мәси, быһә бә дьҗәң гәң дьҗәң, щәкәрә
дьҗәң.

Мәси бә дува әвә әһбә әвә зәһәдәвә.

Мәси бә нәгә әвә,
тәр тәһәккә бә рәфә әвә.

Мәси бәрә—шәрә фәккә.

Мәси гәһәккә бә быһәккә
Тә Кәсәбә мәрә.

Мәси гәһәккә (кәһәккә), бәрәккә гәһәккә.

Мәси дьҗәкә буйә гәр.

Мәси дьҗәкә бәрәккә әвә дьҗәкә.

Мәси дьҗәкә бәр бә дәңгә (дәңгә)
әвә дьҗәкә.

Мәси дьҗәкә, бәрәккә (бәкә) бәрә.

Мәси дьҗәкә бән дәңгә әвә.

Мәси дьҗәкә, тә бәрәккә әвә дьҗәкә.

Мәси дьҗәкә бәр бә дәңгә әвә.

Мәси һәккә, кәлә бәш мәрә дәркәт.

Мәси һәккә, стәһәр дьҗә.

Мәси гә тә (гәл) бәрәккә әвә һәккә.

Мәси гә әвә, быһә гә әвә,
тәр һәккә дьҗә сәр әмәлә әвә.

Мәси у гәр тәвә щәккә дьҗәкә.

Мәси Кәтә дәһ бәрә дьҗә.

Мәси Кәтә гәһәккә һәккә, мәтәл һәккә.

Ми чъра корго пел барга хъо наха.

Мие барх ълдайа.

Мие гас:

— Хъазъла шъана минн калбуй,
педи-педи шъаа хъо ълда, пешъа
ман бьсаваинъа, аз ми сер барха
хъадо бькъейлама.

Мие пе пьнге ине дарда дькън,
бъльне пе аьнге бьльне дарда дькън.

Мийа набан-барга те че небе.

Мийа набан наъела барх тер шыр
бьхъе.

Мийа фланкесе чар баръийа.

Мийа шыр-шире хъа ком наха,
Мийа кемшир—шъем беръьсд дьха.

Мийа қара гьшта,
баран жерга пьшта.

Мийа мьшк ми даъаа ширга хера.

Мийа мьшк ми ов ми хъаъре ширга
к'аре.

Мийа мьшкени гас арда аш, дьхе
хера.

Мийана хершир мькери қадр бини,
Пърсака сер дьле мериъа дешини.

Мийана мериъа пькън,
Адръ г'бнава, ов мийанон—печ.

Мийа агърдъзе—дькъшкна бар бь
хъа.

Мийа бонште қанже фланкесе
гъртийа.

Мийа баре нина,
Ага на бизерниа.

Мийа барха бар дъ махана.

Мийа гас гърбабара.

Мийа гора бар хъе кадыреса.

Мийа гъла бар бь роъа.

Мийа гузана коре.

Мийа арха казибаре чърне.

Мийа Ф'ал'е—
Сарфа дьха талге.

Мийа загареке сер селе шн едлоз
дьба.

Мийа занъла чьнганд.

Мийа хъа'че надуштин дь'гъаа Наму
фареда.

Мийа коре чег дост к'ова.

Мийа к'але баш к'ате орте.

Мийа к'ер у дузана пай к'отийа.

Мийа к'ъшине қабонена.

Мийа мала (малана) чьлмазхъа.

Мийа ма'ре тойар турдейн,
Кас қоната ми нълана.

Мийа ма'сине азе сер бе бьр'ине.

Мийа ма'сине азе сер бьбьр'ан.

Мийа мришека к'ишпа дьха.

Мийа мьшкел хор барех дьха.

Мийа пале ие те у дьча, на'окина.

Мийа пазака гем, бу шине гора.

Мийа пьра сер пьнгъае хъо сер мьле
шъага дьаежи.

Мийа са хъо сер ала дьае.

Мийа самне бе сери, к'о хъа
дькъедед.

Мийа сие ч'ае хъаине хъо к'ова.

Мина фланкосо мезан тена мала ми,
бар бѣ мала апа зва дьшнѣ.

Мина фланкосо чѣхѣ понера тар'
к'ава.

Мина фланкосо шавѣша тарнеде да.

Мина хонна Оззи латѣа соре мѣн.

Мина ласка бе почѣх,
Пану хворна лав дѣх.

Мина лѣрче гени дѣлѣн, паше дѣлѣн.

Мина челока сор шкре хѣ дѣде,
лѣнге хѣ дѣде дѣрѣно.

Мина цаѣе сар бедере.

Мина цаѣе рѣда.

Мина чорьсе рѣзи,
Мина дичаре лав-лѣзи.

Минани зѣ дѣча,
Минани оуме дѣмѣно.

Минани баланиа барфе хѣ да
сѣнге чѣа, вангарѣ,

Минани барѣе бар дѣ мана.

Минани дарѣе гаволе гѣме лав
дѣха.

Минани дѣза дѣрѣртѣа.

Минани мѣша хѣ бавѣ нѣва дѣм.

Минани марне мѣза гѣв рѣка.

Минани мѣше хѣзна хѣ бѣдѣа.

Минани нормѣле лѣаѣнѣ,
Минани дѣрѣуне дѣза,
Нѣкарѣ бѣдѣ хѣбердѣне,
Нѣкарѣ бѣдѣ лѣвѣндѣне,
Нѣкарѣ шѣ бѣлѣѣнѣ.
Минани рѣуѣнѣ тѣвогѣва дѣде хѣа.

Минани сѣе кѣрѣнѣ кѣлѣно дѣрѣне.

Минани тайре барѣга бѣгорѣ.

Минани тайре рѣѣфа цаѣѣнѣ.

Минани шуре дѣдѣе.

Минани цаѣнѣга цаѣнѣ.

Мир дѣмѣра,
Хѣан дѣмѣра.

Мир жи бѣмѣра,
Бѣдалѣ пир жи бѣмѣра?

Мир жи дѣмѣра,
Бѣдал жи дѣмѣра.

Мир жи мѣгаѣе (мѣлѣгаѣе)
Гѣван жи сѣмѣно (шѣмѣно) дѣба.

Мир лѣ шѣ,
Оѣда лѣ шѣ.

Мир Мѣе нѣсѣд сѣли гѣмѣрѣр,
дѣса мѣр.

Мир оламѣ,
Оламѣн хѣрѣла.

Мир ъ фѣѣр?

Мир гѣрѣа бѣз у шѣнѣн кѣр,
Сѣлѣнѣ у гѣлѣур хѣрѣна шѣлѣрдѣре
хѣа.

Мир—хѣлам,
Хѣлам—олам.

Мир хѣрѣно шѣн гѣвана хѣлѣнѣнѣ—
нѣе сѣрѣн, лѣта ѣ мѣла ми хѣрѣнѣ.

Мирѣ жи бѣмѣра,
Бѣдалѣ пир жи мѣ бѣмѣра.

— Мирѣ мѣн, рѣгѣѣфа дѣрѣжа, хѣнѣ?
Го: — Дѣсте тѣа.

Мирѣ ми нѣ ми лѣлѣнар, лѣма зу
бѣр.

Мери (бъ) хӱлем, хӱлеми (бъ) олем.

Миро, бетгидиро.

— Миро, дӱс, рысѳ хана, дремѳ
Дӱс: „Дасте тайа“.

Мерти нава бе шмаѳт.

Мерат дӱгӱнма апа.

Мерат сар хана пӱра сапабӱн.

Мерата база дӱгӱнма кӱр.

Мерата щинер дӱгӱнма щинер.

Млат бой марийа ванйа Оӱллейа.

Млат бӱс казыр чона меря насава.

Млат кӱлмӱн,
ӱр кӱлмӱн,
ӱсма хма тана.

Млат на те кӱргине,
На те фротене.

Млат рӱзе флаи марийа.

Млат бойа ӱлба марийайа.

Млат найа—ӱлбойа.

Млат шӱрӱна.

Млат шӱар бу,
Уалат калас бу.

Млате марийа айбашера.

Млате Урыс чара бетгарана.

Млате кӱ нава нагӱрт, аш минани
нока сар дефейа, хмакма чонак
де мӱнайа.

Млати жь дӱсва ранаба.

Млате нава шӱарӱне,
Чуанабарк да хмакӱрӱне.

— Млате та чӱлѳ

— Аласма, сад бнст дарж.

Млатфӱрени осана,
Ганефӱсма осана,
Керки кӱлейа.

Млат ду бина ӱнгӱа Багдаде тен.

Млат жь кӱлмема ӱнгӱа не дӱмн.

Млат мӱн кӱдӱде, ӱнгӱа ӱнмаза дма
дӱмн.

Млат ногӱне сапада, ногӱн нава нава.

Млат сӱва ӱнгӱа хма марийа дӱма.

Млате рӱсази нава наӱрӱне хӱб
дма.

Млате рӱсази нава гаранене
хӱб дма.

Млате гӱргӱ нава гаранене кӱше.

Млате хма бина (сабра хма бина).

Млате шӱр барда гана,
Хма да фӱзе зоме.

Млате гӱра—гӱне гӱра.

Млати нава дӱмн.

Млате жь мана,
Дӱмӱне жь мана.

Млате—алманша мӱна.

Млат дасте кӱде ба, пӱгамбара.

Млат даст кӱде ба,
Сламан пӱгамбер аш.

Млате ӱл ба гӱл нава.

Млате ӱл гӱде нагава (наманна).

Млате ӱл гӱтава (гӱгӱра, гӱтарова,
гӱтарода) наманна.

- Москва башо
Диа хъаше.
- Москва наза ромакеда нахатийо
чешърине.
- Москва шаркенева нахатийо
азакърине.
- Москва шаркенева шепаниш набуйо,
Майбат ома, йа агъра.
- Майбат байа, серея.
- Майбате на дия
Фарза нараст.
- Мразе бедял агърие ни гошманийо.
- Мразе бедял дарде бе дармане.
- Мразе бедял жэра мэрано.
- Мразе бедял маразе.
- Мразе бе дья
Мина баго бе гюл,
Мина красе бе шьл,
Мина мезна бенъл,
Мина гасе бе шьл.
- Мразе дьял мина гюла аздайк.
- Мразе хъо ша набу.
- Мразе фанд марза ле гошман нава.
- Мразе жик суръарийо.
- Мразе—бикрасе.
- Мразе дьябе,
Тур бра ойлбо.
- Мразе буйа, буйа зоре кучъна.
- Мразе чан дэе хъо дьгъра.
- Мршик азе кадыхъо у лъ хъаде
дымайзине.
- Мршик бе зоръ нава.
- Мршик бона мберендана ве, гоште
ве Калал буа.
- Мршик дьяк фыгъоцънг, ве хек бько.
- Мршик дьякно, мьблос хъо азде
дыдэ.
- Мршик зу мезана оорге дьян.
- Мршик хак-хак цут дьяк, ле г'ер
дыдэ.
- Мршик малхазьрине.
- Мршик, мртъа, меш,
Хъаде харсек жик хьакърине шьш,
Мари чьдасы дьяк—пашда, аздасы
тене паш.
- Мршик раша, ле хьака спл дьяк.
- Мршик текъаво сар гата гоньл,
дысе аздэдыдэ.
- Мршик гюна, кьорък датина.
- Мршик хьанна хъаде геръс дьянны.
- Мршик хьаннеда цут дьянна.
- Мршик хек бько, дьяк фыгъоцънг.
- Мршик хьака дьяк, дик дьяк хьыгъ
хьыг.
- Мршик хьака дьяк,
Хьагъа баваго че дьяк.
- Мршик хьака озде дьякна,
Фидемайя дьянна.
- Мршик хьака ве Калала.
- Мршик хьакак бь дь паран дьяк,
Дьякве бь хъо дьяласина.
- Мршик пагар дьяк фьд-фьд, фьдэга
дик дьякэва.
- Мршик Пата кьорък хъо мезан
нака, бернаде.

Мршкы Ката наха црта-црт
(црта-црт), наха наха.

Мршкы чармыа, та да, та не
бьстны.

Мршкы чьда г'ок дьба, (дыба) еда
дуна не танг дьба (дыба).

Мршкы шушанс зма дора зма
берва дыла, дыда бьл баскад зма.

Мршкы цута зма нар'ена.

Мршкы банг дада, шерже дьны.

Мршкы ба нэн чьгана?

Мршкы дараа бат йа йндьрн
фьнрэнд.

Мршкы дько црта-црт, зма наха.

Мршкы зар наха сж дьва.

Мршкы кор гьра зма нас наха.

Мршкы зьр'ьжа парь зма дыда сар
шушле зма.

Мршкы чьла, чьле нэн дана.

Мршкы раш гьште не дармана.

Мршкы рашо, гьштн зьшаше.

Мршкы р'ут наха наха.

Мршкы р'ьнд жн наха дька, йа
на р'ьнд жн наха дька, йан нина?

Мршкы щнер бар ч'г'ао щнер—
ожи гьра цьза.

Мршкы щнер бар щнер назьн
з'йла дько.

Мршкы тажа бесарина, р'уна.

Мршкы нахьр, хьар'ла навал
(навар) чьпэр.

Мршкы чьда зьвайн, не наха
н'бйла зма гуда.

Мршкы ч'ва нь бьта зьр, дуна зма
чьранд.

Мршкы наха бьри сар тажа
гьн'ьмдн, жн не дьса н'цьшаша.

Мршкына г'ьш-г'ьшана,
Шушцьверга шу-шуна.

Мршкы, т'э ж'б, наха цьза бьнн?

Мршкы бь зманс зма тьта гьрадан.

Мршкы дько рожана ба,
Мршкы салажа наба.

Мршкы нь брина зма дьальна
нажнне.

Мршкы нь начарно наха зма бь
нажнра дьжне.

Мршкы не бьла, бас дьмаре, но
бьла,—да дьмаре.

Мршкы набина за'нмат, нахив ннмат.

Мршкы наха нашла, дуна жн не шьл
бьба.

Мршкы а'нмац жь мршкы зальн
зарьбьгьра.

Мршкы г'лде ба хьлде бь'солит, к'ур,
бь х'олит,

Држ бь'солит, думайн цьсмат жь
хьра дьбит.

Мршкы тьрсонек наха дьмаре, е
наха—цароке.

Мршкы зьвар'на бьзит,
Кьач'ьл зьра дьбит.

Мршкы й'шк дьфн цьстуре.

Мршкы назьн г'ьна'жен жьн ч'яна,
хьран жьн жьман.

Мроф бе ширене че нава.
 Мроф хони хва бавна, дийм
 райета.
 Мроф хайо нем (ням) дер дьбери,
 нем (ням) кафан дьбери,
 хайо хва нь зода (хнаде)
 набьри.
 Мртыа брчи дьам, догат дьгавна
 бира.
 Мртыа брчи дьам, лашка дьгавна
 бира.
 Мртыа брчи дьам, кер дьгавна
 бира.
 Мртыа бьав ага мн, ве ронане хва
 аманка.
 Мртыа тар дьам хва кер дьам.
 Мртыа Гата брчи назын доф-зёрне
 назын.
 Мртыа тарьн а керьн, тава брчибун
 доф зёрне дьам.
 Мсине тазе ава мн зьаше.
 Мтале хьаш тьаше,
 Бале, абур по наба.
 Мтале хана гьаше барна,
 Яан те, Яан дьча,
 Готи марье бира хва баена.
 Му быгьшани дон д-де дер.
 Му бы му рыен чодьба.
 Му—мысалаа же нем мина.
 Му нагьяе, ваки мьда йода.
 Му соре змане фланосе нальчько,
 Муа до харька аватьне сар чар
 дарька.

Муа до харька данин сар дарька
 (хон).
 Муа кара нь сар дара,
 Гавос зала нь тьш мала.
 Муа сли бра быгьшо чько тада.
 Муж, муж дьав руж.
 Муж дько буж.
 Муж дьина х'оранок.
 Мум ронкайн нава бьн хва.
 Мурн дара йезина хва шинне
 набель.
 Мурн ма рьча хва дарнагово.
 Мурн Кета соре рйа хва шинне
 набьра, ньяро ре барФ.
 Мурстант мала зода Кьаме
 гьгамбар длар.
 Муш хьаш мушо,
 Ы фезе Аорушо.
 Мьина гьнен Навша малейе.
 Мьина х'бел санкайа хва наха.
 Мьлиседа рунштандан жер у кер
 бене.
 Мьм—думан гьне хва дьда соре
 чьба.
 Мьж у моран бардем нь сар чйав
 бьиди.
 Мьл у басько марьяа г'фасе мала
 марийна.
 Мьле расте гьнштыа ке, йоспа мн
 пешнеба.

Милка—аш,
Снета—сылгараш,
Мере дичано—о пеш нава паш.

Милгада—аш,
Снетада—сылгараш,
Хан у мана—там у таш,
Мерода—мере паш у паш.

Милка иго һайе авлада чийо.

Милка малоя.

Мил ики бук,
Пеша бумо палук.

Мил ики букан бы лоз у без,
Сезе мале дуса аз.

Мил андаз к'ома хво саре хво
гартийо.

Мил ире хво паш,
Котак хво рет.

Мил баяз хво айштийо, чени саре
ви сонд баям.

Мил баяз чь хор дн, хор чь
быбнннм.

Мил баре да, чорта ани.

Бу айре зальма.

Мил бикта та дит,
Тале хво дит.

Мил букан ани нь дуро,
На с'орша, на тура.

Мил букан ани лоз бы лоз,
Дас мал—го у лоз,
Сезе мале дуса аз.

Мил баянго,
Хво бир баянго.

Мил быбнега,
Мале швада быбни.

Мил бы та, та бы мил, бардо жон бы
швада.

Мил быбнега,
Та баласым.

Мил быбнестийо, готына готына, ле
мил ч'ома хво надтийо.

Мил быбнестийо, ле мил надтийо
(надтийо).

Мил эе сие ле хоре шакрийн,
г'онан озананд кыр.

Мил эашвартийо, саре та гарн буйа?

Мил г'онан чанд, г'оры шинбу.

Мил гарна һазик чь фомкыр, ле
заястане фом баянм.

Мил г'онка хво нь ви эодзийо.

Мил го: —Бре,
Фин го: —Браздро.

Мил го: „Өз һарым фойданым, мил
н'занбу, эзе сарда кыта сола хво
биданым“.

Мил го: „Өзе һарым фре фойданым,
мил н'занбу эзе һардо г'онне хво
сарда айрым“.

Мил го: —Паша жон зор бу,
Агрне сар бала хво абу.

Мил го: —Т'о фом бин, та ле
зеде кыр.

Мил го: —Һаре м'анка бина,
Бар ч'ома та лордо һатбу, та ила
ани.

Мил го: һини-миле
Та мале хво мил һал'анн.

Мил гот—Ф'ада,
Та соте—Ф'рафота.

Мын готым—
Та бѣлжым.

Мын готым—
Та кырым.

Мын г.е зеренете кнорийа.

Мын гѳдремак к'арм,
Бор дери ца на з'арм.

Мын да га у поз,
Мын ани бунак лаз,
Саяма мале диса аз.

Мын да г'аз,
Мын да поз,
Бунак аш—
Саяма мале
Дисан аз.

Мын дар дач'канд, вахи бор б'ыг'ра.

Мын дар дач'канд, вахи бор с'я
веда рунек.

Мын дар н'кандийа, вахи боре ве
б'х'ом.

Мын да у базе ни нас н'к'ара,
Мын с'ере ни сонд б'х'ара.

Мын даяа х'ва шам'ландийа,
Тѳ дасте х'ва д'равни?

Мын даяа надит'на,
Х'ва б'х'оме даяа (даяа) дит'на?

Мын дай н'к'ар,
Та (ни) шарм н'к'ар.

Мын дай н'к'ар,
Ва шарм н'к'ар.

Мын данг н'к'ар,
Та ф'ам н'к'ар.

Мын д'ги б'райа,
Канан д'яа бе.

Мын дарде мын,
Та кефа та.

Мын, дарде мын,
Та, кане та.

Мын даранг дит,
Зу б'ндакар.

Мын дит б'ра н'вала, се мын не
дит че н'р

Мын дит, ле н'к'ар.

Мын дечара та б'лшанди.

Мын д'яа к'ра б'ек,
Бек ни д'ране х'ва х'аст.

Мын дост'яа х'ва мыда дит'на

Мын д'ране чи йако-йако иморт'яа

Мын д'ажни, паше бир тити?

Мын д'яа к'оп б'рин, ле шот,
М'еине к'ур нас готым.

Мын ж'е бедаре че х'ер ди, чеки ед
кле б'з'ант'и?

Мын ж'е н'ели к'еэри шарне,
Та ж'е г'е шарна!

Мын ж'е мале х'ва,
Тѳ ж'е ш'ане х'ва.

Мын ж'е чи г'ири баран надит'на.

Мын ж'ин ф'от,
Ф'азе г'аре ни б'ф'рош'ым, ф'ош,
Хата пай зат'ае та.

Мын занбу ан г'ири баран нос.

Мын занбу морана г'инюя.

Мын зу чанд х'елце х'вер'а б'р.

Мын йа к'ар,
Мын д'ай го б'ае б'р,
Мын н'занбу т'мам
Сер йас'ае д'оф'тор к'ар.

Мын к'аре че ф'ам'к'ар, вахи борге
ф'ам'к'ам.

Мын кымыр,
Хэде эдэнка.

Мын нэсчн барзыр, носке бала
кыр.

Мын нн коч кыр,
Ида (иди) каси мын гана.

Мын кыр нэкр,
Касани Насак нэкр.

Та кыр,
Мын кыр,
Хэде шэдати кыр.

Мын кыр,
Та кыр,
Шэзаре маэ дэ хэе кыр.

Мын кыр,
Та кыр,
Шэзаре (Шырэзаре) нэе хэе (ле)
кыр.

Мын кыр, ми звар.

Мын кыре сергала,
Он дэбо ауш.

Мын кыре фарьзи,
Бу цэръзи.

Мын кырийа кыртине гэре.

Мын кырийа,
Тэ маэ (накэ).

Мын кэ кыр дэстабши,
Дэркэт толтажи.

Мын кэре хэе шэе мида дити.

Мын кэре го: — Чэеэ мын,
(Фми) чэеэ мын дэрхэст.

Мын кэре го (гот: — Чэеэ мын,
(Лэхэст) чэеэ мын дэрхэст.

Мын кэр ми фырот,
Фит сор фиганьм.

Мын кийа дэв,
Тэ кийа дэв,
Эзарда нэкрэ гэм,
Тэже нэкр айаре борха кэм.

Мын кэме хэе хэелнеэ даёе сере
хэе.

Мын лана бэе хэе хэштале, ээ
сере ми сонд бэхэм.

Мын маэ ченэкрыйа, ээ чэе
тохэеэма дэмане!

Мын маэ ченэкрыйа, ээ чэе тэе
сэрини!

Мын маэ че кыр тэра!

Мын мала хэе кырийа баракн,
Норго дэчыл жэрэки.

Мын мала дне хвар, ми те звар!

Мын жере хэе шэнд сефаре
(сеферне)
Белки (болгын) жерэки че (не)
дэек.

Чу бат, дэса кэре бэре.

Мын крэе шан гинэде нэе,
Ээ че бэхэм нэкрэ боло нэчн!

Мын мэхх гуртэе,
Тэ ми эбэне чэеэне.

Мын нэе бэне берйа, бэе сере
сэрнаде.

Мын нэе гэрн дабу, бата гэрнэе
хэре мын.

Мын нэе те хвар, гэре мида
нэхэм.

Мын нэе хэе ани одо жи, дэса
тэрса Сайро зэхэда.

Мын нэе ми да зварыне.

Мын наготайа, та наготайа, джара
кърйа газл

Мын на зара, на гъмане (имане),
Та на диня, на имане.

Мын нахърйа, ле саре мин
дыласта.

Мын налатын еи деме бине
нашеста.

Мын нахърйа, арыла мин бинърйа.

Мын на чынгина, на зынгина.

Мын назынбу джаран ойна.

Мын назынбу тое на жь мин
быжжам.

Мын нахонд, калде бър.

Мын лешже ми нас нахъра,
Мын саре ми сонд бхаря.

Мын нахъре сар тоне дара.

Мын нахъс кър, лаше куен кър.

Мын тара хва дач, хваря трада
кърн.

Мын тара хва педайе, бьом,
назын Кайфа мин ле те.

Мын путо гърс Кован же ладайе.

Мын гъркър, кези къркър.

Мын раст гърт,
Ле хар бат.

Мын ражи гъртйа бар ройа мида
оубула.

Мын руе хва да бин минге та.

Мын рун хвар, горт тарга.

Мын рун та рун,
Агуне же бьгаа та рун.

Мын рунд лопарт, хвае же бат.

Мын сар теште нър,
Нмаро Москвада бун.

Мын сара сар нахандийа ду та?

Мын сара сар шандине пай та?

Мын саре хва кърйа шеръж аста.

Мын саре хва шал кърйа,
Ойна к'а те бьла шазена хва бина,
кърй бина.

Мын сар нахърйа,
Бин дара мин та.

Мын таа сбе нь хар дийа, жь йа
зааре нь саре бьаньн.

Мын те тоне гара,
Бра бьла хьл у жера.

Мын—та зьде димана нахада бьла.

Мын таа чькър,
Шех Малбубе наза хва чькър.

Мын тарга нагот, даре димын ле
чечуче наготыа, димине же даре те
бь тогнада бьхьта.

Мын тарга хвест,
Та минга хвест,
Хваде ми на хордара хвест.

Мын таа хва снада дийа,
Мын тааа лавине нь фькър, ми
йа панте.

Мын то бар дери ми дити,
Сар зени ми дити.

Морданйа те к'б латийа?

Мын то дауса марйа Косьланди,
Та хва мина к'у'на нишан да.

Мын то кърн дьнге бар знара.

Мын тó ль бэр дари жи дитйа,
Ли баше жи дитйа.

Мын тó ль жер жи дити,
Ли жер жи дити, хакыма ман.

Мын туреа хва зала кырийа.

Мын тьшт бьл баргеда кайыштйа.

Мын гадораче дэуага Намьд
дэжэр,
Намьд жи һашкйа мын осыди.

Мын туре охани залайа,
Мын нъзанбу гораки палайа.

Мын туре азе һарьм мала зала
фро фьркьм,
Мын нъзанбу, азе кэтийа кьркьм.

Мын туре нере,
Ли кэре нере.

Мын туре тó буйи жери,
Не тó вака хвайи.

Мын туре хайе малейа,
Мын нъзанбу димьне малейа.

Мын туре хвайи һат, тó носейи гөр
һат.

Мын туре жи марьса,
Ли марьэхора.

Мын у баше жи на чхледе һак
дитйа.

Мын у тэ дийа шен накьрийа, Кафт
Баше мын у тэ жи шен накьрийа.

Мын у тэ малак хваш.

Мын у тэ на гээ нан у лъаз
хварийа?

Мын у жи (жила) малак хваш.

Мын хоре баше хва дайа, доре хоре
казьеке мына.

Мын хала һанкэр говенди, эди носи
дэсте мын нөгьрт.

Мын хва аантикйа агьре щегара хва.

Мын хва жэр,
Кеси соре мын нокьр.

Мын хва шенки теде,
Назара же хлаз нобуж.

Мын хваркйа,
Эви сархношо.

Мын хвост кано гэзе,
Е кэртйа дэне мын.

Мын һака хва һайа.

Мын һасп дайа тэ, хó рон жи
надайа тэ!

Мын һац у Касабе жи дит.

Мын һаж занбу бре мына,
Ли мын нъзанбу димьне мына,
Кыштына ман дьгарга.

Мын һаж занбу азе фро фьркьм,
Мын нъзанбу азе ру гбон кьркьм.

Мын һарам жи мала хва,
Калале мын жи пера чу.

Мын һавшан гле-готыне сар нима.

Мын чанд ганьм, шин бу щай.

Мын чанд,
Халде шоланд.

Мын чана кьрийа,
Эсе бса жи бьдям.

Мын чана хвост хваде бса наде
ман.

Мын че кэр,
Эви хвар.

Мын чекэр,
Хачо чамал кэр.

Мын чакыр,
Косо чамаллар.

Мын чакырда,
Хачо чамал карийа,
Модо зере имана хва чакк хва
лаварийа.

Мын чуйа, дийа, мын ди аза мын у
ми ардакада мача.

Мь чь да та, та хвор, та бьва
гагаран.

Мын чь дийа,
Өзө үө жи бешьм.

Мын чь дит, мын чь дарда,
Мын дийа гурт, акирет барда,
Дийага дорамна,
Һандя куня, һандя маня,
Өмед мойн жи мотозын.

Мын чь кыр га у шьла,
Чь бьым мал у малга.

Мын чь кыр мале гурт,
Өзө чь бьым жы кавьге кыр.

Мын чь кыр мале гурт,
Чь бьым кавьге кыр.

Мын чь кыр-накыр таман рода ку.

Мын чь к'ар бедера дит, ваки
к'азере бланьм!

Мын чь к'рийа,
Үө (ми) жи д'фросьм.

Мын чь га хва карийа, ваки та
бьым!

Мын чь хер кал у бачо хва дитийа,
Дора ваки калде хариб бьбитым.

Мын к'уаче базаре ле не на'ерийа.

Мын шире д'я хва нэхвар, иди өзө
чь тер бьым.

Мын шире д'я хва шам ве
берьярда.

Мын шире сля бедана ве мотайа.

Мын шуре хва денк.

Мын қобулкарийа, хваде қобул нека.

Мын қонши өө кыр, бу храсс Һале
пешля мал.

Мын қарфа хва залде кыр, һата
саре мын.

Мын қыз дайа к'орге та, х'о недаза
та!

Мын қыз дайа та,
Хун жи хва на даба та!

Мын қыз хва да мер, к'орак хворга
к'аря.

Мын Қоншо К'зыр,
Қоншо аз Һаз намырм.

Мын—ви бра таба бе мын.

Мыне, мыне,
Ғуаж начо қбле.

Мыне чакча һорун б'хвара,
Ғева зарб' сакча һоруне д'гарийа!

Мынга баша, к'и чь д'яека, бра
бежа.

Мынга б'лаб'ыта,
Хворга һинбо.

Мынга гот:
—Е қаробитка га д'яча т'оня!

Мынга малһазьржже биньн.

Мынга мас'ял'ата навекя,
Ц'ааче т'урса мын б'да.

Мыри бе г'адир навя.

Мари бор бэ цэбре дьбары, таме
мари борбэ мала бу.

Мари бэ гри зангаро.

Мари бэ зме на зрабба, гор ле
танг наба.

Мари зангаро бэ гри.

Мари дьбемэн—га зендле нар дам
нан у гошт дьхьм?

Мари дьмары—Боланне барфена,
Бю дьхьм.

Мари дьмары, Боланне барфена,
Һаероз дьхьм.

Мари дьмара, звайн дьгьры, шех
у пир ша дьхьм.

Мари дьмара, һема шары дьва.

Мари кезро бене бирей.

Мари кэ мар, ргэмо жерга лезьма.

Мари мар, зэф пой носезьм.

Мари мар, нде нае дьмьальке.

Мари мар, һаерне нае, лэйга
дерова.

Мари марийа, изьн тэна дэфезьм.

Мари на аюгори шенейа.

Мари по се гас ле Калал дьве.

Мари ргоме дронейа зарсана мь
хвайн дур дьхьма.

Мари тайра, десте марийа даркот,
нде зангаро.

Мари, тэ һафас мары,
Һаерн зме сэр чардаре мь бьгьри?

Мари зерее, марышо зме-зме те
(ген).

Мари һайа, Калце шине мина.

Мари хохта дьмара, омыд тэнабын,
грие марийа сэр нае.

Мариша газм зендле мьр, го: — һун
мь марыи.
Го: — һун мунэ, ма чь лозат дьйа,
мшлр дора мейа?

Мариэ Бехер дьчине мазала, данг
мазала те.

Мариэ безшайн Бехер дьча.

Мариэ безшайн ба Корнат чөл
дья.

Мариэ бесшай горкани мазала мь
пак занадьм.

Мариэ гора ранабын,
Эмале хрив не мабын.

Мариэ зьра, зьра чэж дьхьм,
Е мэдере, мэдере чөл дьхьм.

Мариэ зьке хвайа.

Мариэ исал исал чөл мьрне,
Мариэ пар пар чөлмьрне.

Мариэ на горада чиле ль һав
дхьм, тэ мь дьзекм, веро ем
бьзьма брано һав?

Мариэ пар исал чөл дьхьм?

Мариэ руе ердена,
На е бын ердена.

Мариэ сале сале дьхьне чөл.

Мариэ Слваз дьмара, тэзе саре
ван сонд дьзек.

Мариэ хер мьрн ша дьхьм,
Мариэ Бехер мьрн дьгьры.

Марие хва һаштайа сор марие
халфе дӱгӱрн,
Марие не дӱгӱрн, паше дӱле не
сор деша,
Марийа жӱ, не хлаз назан,
Марийа—на чӱдӱрийа,
Марийа газан наза,
Марийа газан наза,
Тӱнобуне газан дӱва,
Марийа жӱ неж зендӱйа тӱна,
Марийага назан лӱзӱна,
Зендӱйага жӱл лӱзӱна,
Марие, ӱсе марие, хва дарбере
нӱхари быгри!
Марийа, рана лӱ тӱва,
—*Waka amala.*
Марийа, тӱ һагаси марие, хва лӱ
сор дарбаста эн негӱри!
Марие баша на бенамус,
Марие бар дӱре һар кӱнӱа,
Марие бара сора,
Бар дӱре һар кӱсана (һар кӱнӱа),
Марие барана—лӱ бар дӱре йому
мария дӱгӱра,
Марие бӱ дефиньрине,
Кер—бӱ кӱрине,
Марие бӱ һаваландра хӱша,
Марие бӱчӱс, мазынае натӱрса,
Марие дӱне йӱнае,
Марие дӱнедӱ һар һайа,
Ле йа хал у гира ӱрӱдӱйа,
Марие жӱ залунае четӱра.

Марие жӱ кӱсӱнае четӱра,
Марие жӱ тӱрсе крестӱра,
Марие жӱ тӱрсе четӱра,
Марие жӱ тӱнобуне четӱра,
Марие марийа гӱшан дӱна йае,
Марие мана бӱлане барфе тӱ
һалдӱгӱша мор,
Марие марие,
Во чӱ кӱрӱра гӱнрӱйа!
Марие марие
Хӱрӱ-хӱрӱ чӱ тӱвайа!
Марие марие,
Хӱрӱхӱрӱ чӱ тӱвайа (тӱванӱ).
Марие наза марийа гӱшан дӱна йае,
Марие на һежайа шӱнейа,
Марие на чӱнӱйа, на жӱ назнаеяе,
Марие нӱба,
Ра не наза,
Марие палогоша марийана,
Марие палка гӱше мариеа,
Марие пӱж гӱше мариеа,
Марие парати нӱна,
Марие рӱа гӱшана,
Марие сӱва йому кӱнӱа,
Ле марифат сӱва йому кӱсӱ нӱна,
Марие те наза,
Марие тӱштӱн дӱлсӱра,
Марие фланкасӱра зӱфа,
Марие хӱвалӱа.

Мърын бат, зва марыйн туманат

Мърын бат, куз у марын чепърга.

Мърын бесирне чепъра.

Мърын баба,
Калбун гонъба.

Мърын баба,
Пирн баба (ноба).

Мърын бабава,
Калбун не бава.

Мърын баба днъеда.

Мърын баба идета,
Мърын баба гилбета.

Мърын баба ишалайа,
Мърын баба мадайа.

Мърын баба жикне чепъра.

Мърын баба, маръна,
Мърын (жи) баба, зилъма.

Мърын баба, уез танайа.

Мърын баба, баба.

Мърын басте база, крн дэр жикне,
сва дэр тайа.

Мърын—бад,
Гор (жи) фора.

Мърын бад, зоваш бад-набад.

Мърын—бад,
Калбун—набад.

Мърын бад, ле бама ба кал у пирн
бад у набад.

Мърын бад у набад, хер баба.

Мърын—бад,
Щахаларга—набад.

Мърын чепъра жь гуръане.

Мърын чепъра жь феодрне.

Мърын чепъра шидайа,
бар кес ниле зва ле дарбаз дьна.

Мърын чепъра шидане,
Каму кес зва дьна.

Мърын зва нежеваа рабат дьна.

Мърын—суда сале,
На мърн—марне маре.

Мърын, вонн ниле йак, кес рибн
зва наба.

Мърына баш керана звадайа.

Мърына бе вехт, матрабайа.

Мърына бра вонн дарба тирайа.

Мърына дөкпегийа бона мала
мггине.

Мърына касыл бона молла шина.

Мърына зер дөст насъва.

Мърына исин пелма гилане.

Мърына кър чгъва кор дьна,
Мърына бра—пашта куз дьна.

Мърына мара пашта бра—пызмане
дышкене.

Мърына мари гьнд бильре—дгъват.

Мърына марийа-мари чова пгъфа
чъре.

Мърына марикн зк бала нава.

Мърыне секрет—гургешинйа нургайа.

Мърына фланкесе бу дгъват.

Мърына каск, казуре шам бува
дгъвата.

Мърына кер дөсте бар каск дькъеве?

Мърына вехт жи баба, ба бовехт
жи баба.

- Мьрине вестеда зора—дост макъаа,
 Мьрине фартар
 Ола эн шёллм бълм.
- Мьрине веда тѳ гѳнд байа?
 Мьрине веда дѳла гана,
 Мьринега эн Касаа байа.
- Мьсто дасте хѳ тышта ѳваале хѳ
 вьсто,
 Гли-гѳлм же дарьсто.
- Мьсто саваре сор мама,
 Мьсто ѳаг,
 Газ маѳат.
- Мьфгалар гѳме ѳазьра,
 Мьле зар,
 Мама дар.
- Мьлеи мамаи,
 Мап—мапани,
 Мьлеп—мьлепани,
 Мьлѳтан элаке зѳаѳе дѳла.
- Мьл бѳ дѳлм гѳн дѳлма, ѳашкѳра
 дѳле.
- Мьшк шѳде дѳба,
 Ашѳде мапм дѳба,
 Ашѳде дѳсонѳта,
 Дѳла маба шѳвак.
- Мьшк бѳр ѳѳльѳа зѳа шѳра,
 Мьшк бѳр ѳѳла зѳада шѳра, бѳр
 тѳмѳке на уѳ тышта.
- Мьшк бѳна тѳмѳке хѳмѳне (хѳмѳнед)
 хѳра дѳмѳне.
- Мьшк, бум кѳтъѳна дѳне,
 Мап, бум кѳтъѳна кѳбне,
 Зѳанѳбум сѳр та у бѳна хѳм нѳгѳне.
- Мьшк дарѳа тѳмѳке чѳк маѳе,
 Мьшк эн маѳра бѳлѳл?
 Мьшк эн маѳра дѳлма,
 Мьшк маѳара зр нас дѳла,
 Мьшк маѳарѳеда брѳнѳ мапма,
 Мьшк кѳта маѳа ѳѳсьле тѳмѳне
 дѳѳѳрѳмѳне,
 Мьшк маѳчу ѳѳла зѳа, гѳзѳн эн
 бѳчѳка зѳада гѳрѳда,
 Мьшк маѳчу ѳѳле,
 Мамак хѳмѳе гѳрѳеда,
 Мьшк тѳрѳма—тѳ маѳра ѳѳса чѳуѳл?
 Гѳс — Тѳрѳа тѳмѳке,
 Мьшк, тѳмѳке маѳк шѳрѳа, ѳе
 бѳлѳла маѳдѳрѳе,
 Мьшк рѳуѳн дѳтѳрѳе,
 Мьшк сама тѳмѳке мапм маѳа,
 Мьшк сѳр хѳрѳа тѳмѳке дѳбѳна,
 Мьшк хѳмѳне эн тѳмѳке,
 Мьшк зѳа-зѳа чѳуѳа, ма гѳла тышта
 дѳѳѳрѳмѳне,
 Мьшк Маѳар ѳѳле эн ѳана,
 Мьшк маѳра хѳбне дѳлѳла (маѳѳра)
 ма сѳре зѳа дѳла,
 Мьшк маѳра хѳбне дѳлѳла, маѳасн
 сѳр сѳре хѳда маѳ дѳла,
 Мьшк маѳасн хѳбне маѳѳра сѳр сѳре
 зѳада дѳла,
 Мьшк чѳуѳа,
 Хѳме эн—маѳмѳ.
 Мьшк шѳра маѳрѳе,
 Тѳмѳке дѳтѳрѳе,
 Мьшк чѳмѳара зрѳа бѳлѳнѳгаз маѳа.

Наше карийа карийа мастыра.
Наше мэн, наше та,
Кэма мэн сарэ та.
Наше мэн сарэ та,
Кэма мэн сарэ та.
Наше мэн байа,
Оз тэнама.
Наше мэнэ, хварын ба тайа.
Наше мэнэ—хварына ружыя.
Наше рэзо навалы грона.
Наше ружыя даркэтыя,
Гэра днэ красхэрыя.
Наше со Інданд, дэр бэда дэсте
хэа.
Наше та бра была наше хэбэра хрэн,
Дэае мэнга дэрнае.
— Наше та хэр?
— Фланкас.
— Наш днэ ба.
— Наше та чэйа?
— Наше мэн Сакэ дэпе хэа.
— Наше та чэйа?
— Наше мэн Хэадеда.
— Наше та чэйа?
— Наше мэн Хэадемебэри.
Наше фланкасе даркэтыя, чэйа
бэнда.
Наше фланкасе жэ фэлава Кэта
фэлакайя.
Наше фланкасе чэйа бэнда, барф
ле һава жн сара, тэнава жн, сара.
Наше фланкасе жн Кэлакаба.
Наше хрэн мэрна дэкома.

Наше һавало хэа бэма, аз бэжым тэ
гэма.
Наше чэрэе чэрэе, наше сапоке—
сапока.
Наше шэн, бажарн мэрэн.
Наше шер даркэтыя, ружн днэ
красхэрыя.
Наше шэйа дэкома,
Сарэ хэа дэгра.
Наше цэпэра байа,
Зэрага мэн тэнайя.
Наше цэнц, ле бажарэ хрэн.
Наше мэн байа,
Хэ-аэ на тэштэем.
Наше мэн байа, баракага дэсте мэн
тэма.
Наше жн дэфгэра сада жн тэма.
Наше жн заным,
Фэсыла жн мэнэем.
Наше жн сэр знано мэнэ.
Наше жн байа,
Мала жн тэма.
Наше жн чэйа.
Наше жн шэа,
Бра хэаде лэха.
Наше бэ малэжн,
Дэ хэахэн шэйа.
Наше дэндэжэ,
Аэа лэпэжэ,
Тэр наха зэжэ.
Наше Урэна,
Мала мэрэна.
Наше грэна,
Гэндаж мэрэна.

Нан у даш таштйа бь даров,
Нан у маст таштйа раст,

Нан у даш,
Оманат—нан.

Нан у даша та бьдала.

Нан у даша та һава, һар таште та
һайа.

Нан у маст, забара раст.

Нан у хве бир нана.

Нан у хве мада мерья адьна.

Нан у хве онда нева.

Нан у хве сар чокейа.

Нан у хвейа мнн баре чгае та
бьгьра.

Нан, хвейа тьси жи дьхва, дьвас:
— Хваде рьма.

Нан һат—фьран һлаг.

Нан һаба, тораф һаба, ида нь мнот

Нан, һабун струе мерана.

Нан һава, пьнер жи һайа, рун жи
һайа.

Нан һайа,
Даш тьна,
Даш һайа,
Нан тьна.

Нан һота нашуйм, нана хере.

Нан чьгада, нор малда.

Нан шкест нашабьра.

Нанга Калаше бе, һуне к'алаше
бьвжым.

Нанганцлйа нана.

Нангранйа.

Нанда зора,
Хьанеде (шэбьлда) нора.

Нандара нан те пешме.

Нана (нана) даше бейайм дьна гати.

Нана кьачьне Тавола дьг'ава нан һар
тшга.

Наньбра шьндьргина.

Нангварна тьвейм кштала.

Нана кьже дьча кут.

Нана аньмаг зьне мерья тьер нана.

Нана баше мнн мьзын бу, аз те
кьлаз бум.

Нана баше фьланкесе мьзьяна.

Нана баше мн һат пешме.

Нана бьбьхта сар чокейа.

Нана бьлже нан хварьна.

Нана бь нана.

Нана ек кьслажым, баше ма готийа.

Нана гьвантме чуйа мала мн, тьер
нажме.

Нана гьным гьнридалеша.

Нана гьным зьне марья дьдалеша.

Нана гьным зьнридалеша.

Нана гьным рунйа.

Нана гьным строде марийайа.

Нана гьным строде мн һайа,
Зьне марья (мерья) дьдалеша.

Нана гарм бь пешкьа те.

Нана гарм баше дьным.

Нано герм бер жонийа селейа,
Нано герм дика пешийа сада-бала.
Нано герм,
Эхо ч'орн,
Мезано бе шорн,
Нано герм
Каф: сада адыгарина,
Нано демарне безвейа,
Нано дзас зно быду, паше
дзобртжи.
Нан дейн гонийа, герм агаринин,
Нано дейн зно марья тер нана,
Нано дейн,
Нано дарийа маря герм мехве,
Нано давлетийа ное хварьне,
Нано азда зно марийа тер нана,
Нано зода г'уме к'ер те,
Нано зода ч'оно марийа дорнае,
Нано зблме ное хварин,
Нано к'ом д'е азде чу, го!
— Хера баве мана,
Нано к'е г'ома,
Эни бе пашт баве,
Нано к'е нана, хера мала ни зедейа,
Нано к'е найа, дийа шен ни р'онше,
Нано к'е найа, как, браке ни
гелакан,
Нано к'ато шкзав теда намжо,
Нано к'ржи барак'ота ни г'ома,
Нано мала мн ханна тав.

Нано мала мехе бонго мала те
хварьне,
Нано мала хортыйа марейа,
Нано мале зно Палала,
Нано малаке д'атмейн, гай м'агаа,
Нано мара дейн,
Нано мара л- мара б' мара,
Нано мара (д') мара дейн,
Нано мара б'нда мана,
Нано мара сар мара дейн,
Нано мара сар мара д'имна,
Нано мара те хварьне,
Нано марья ч'оно марья д'аде
гредине,
Нано мазин буда нанае зно,
Нано Индик—хваря залда,
Нано марда кен д'иче,
Нано марарде—д'ид',
Нано марийа те паша тонгаше,
Нано марьяе бертайн д'ае савар,
Нано марьяе т'ана бер марийаде
д'имна,
Нано марьяе Палал нем нано,
Нано мнат—нае хварьне,
Нано мн д'оно, ч'оно ни к'рзе мана,
Нано мнн безвейа, ч'ора-хандери
ошиче д'анм, д'ае хрон,
Нано мнн зно мнра д'на баше,
На к'б палана завде,
Нано марне х'о д'арьст,
П'ышка х'о жк сейра шанд.

- Нане нртъве надина заре.
 Нане нас лавале ширин дъбе.
 Нане намарда махва, бла тѣ брчнѣе
 бърмъри.
- Нане намарда наѣм,
 Брѣ брчнѣе бърмъри.
- Нане нарѣ,
 Зѣле чарѣ,
 Кѣрманѣе бешарѣ.
- Нане нарѣ,
 Пѣнерѣ нарѣ,
 Кашнѣе бешарѣ.
- Нане нарѣнда те хварѣне,
 Ле шѣне тѣеж чѣрѣше рѣзе.
- Нане нѣхварѣ рѣсѣе зѣлѣмаѣе.
- Нане нѣ Колѣл гѣвѣрнѣе нарѣяда
 пѣне.
- Нане ошѣе тѣѣ шѣре кем наба.
- Нане гѣрсе зу хлѣз дѣзе.
- Нане гѣрсе зѣле марѣяда намнѣе.
- Нане гѣрсе марнѣе хѣаш те.
- Нане гѣрсе наѣава зѣле дѣмнѣе
 мѣн жѣ.
- Нане пѣшѣгарѣ Нѣте нѣрѣе гѣна,
 пѣше нѣйѣ.
- Нане пѣшѣгарѣ шѣвѣдаѣе
 (шѣвѣдѣне).
- Нане рѣста, чѣѣе зарѣ.
- Нане селе—дѣево чѣле.
- Нане селе кѣлана селеѣе.
- Нане сѣр селе нар бу, нѣе наѣрѣе.
- Нане те лѣзѣна лѣзѣлѣдѣе, дѣе
 мнѣт дѣмнѣе.
- Нане тѣм те кандѣ бе, нѣежѣе тѣеж
 теда нѣкѣндѣ бе.
- Нане флѣнтѣе пѣсте дѣнѣгѣе, нѣе
 хѣвѣрнѣе.
- Нане хѣлѣе зѣле мерѣе тѣер наѣе.
- Нане хѣѣ ѣе сѣр сѣра хѣлѣе дѣѣе.
- Нане хѣе бѣхѣе бѣе аѣе.
 Мѣнѣте хѣлѣе наѣе.
- Нане хѣе бѣхѣе, кем-зѣде хѣбар
 мада.
- Нане хѣе бѣхѣе сѣе,
 Хѣбага хѣе нѣхѣе сѣе.
- Нане хѣе дѣѣѣм, хѣѣба хѣлѣе нѣе.
- Нане хѣе дѣѣѣм бѣе аѣе,
 Мѣн мнѣте нѣсе наѣе.
- Нане хѣе наѣе дѣмнѣе, бѣде
 кѣлѣе хѣе, кѣлѣе те хѣѣѣе, ле
 дѣмнѣе ѣе тѣе.
- Нане хѣе наѣе,
 Зѣре ширѣн бѣде.
- Нане хѣе теѣе шѣѣр, пѣше бѣхѣе.
- Нане хѣвѣндѣѣе пѣтнѣе.
- Нане хѣвѣндѣѣе шѣвѣдѣне.
- Нане хѣе Колѣл бѣде мѣзѣне,
 Мѣзѣне тѣснѣѣе хѣвѣде.
- Нане лѣте кѣрѣрнѣе,
 Наѣе сѣхѣрнѣе.
- Нане Колѣл наѣе Керѣм.
- Нане Колѣл дѣхѣѣѣн, Керѣннѣе хѣе
 наѣе гѣрнѣе.
- Нане Керѣм ѣмѣрѣе.
- Нане Кѣѣѣте у дѣе мнѣте тѣмѣѣрнѣе.

Наньна да'нато
Ната фйанато.

Нанна флантате нанна херейа.

Нансера цалона шуу нилара
быбьра.

Наншт—бе ташт!

Нан дасте мортъаа дьгара.

Наншарьнаде зора,
Шыкыладе кора.

Наргъае бовар надькыр марна,
Меркыр дөгъа Пафт Пайшата дьна.

Наркя роншаа пазе.

Нарже бе паз,
Мртыае бе саз,
Жу'жыйа бе пазаз—
Нарсак жи Яохан.

Нарне сто зонгъл радъаа, паз дьде
пай.

Нарыйа шыр нае дотъна.

Ната дьд,
Оода серк.

Ната дьла—

Ханна шаво.

Ната мьл, нат ль йова,
Сбе радъбьм—ч'а'а ль ханна,
Нарге халде гурт, аз жи перга,
Нарге нагарт, чу бадьл'ава.

Ната жи Пайшата Пазар шийана.

Ната дьла, оода серийа.

Нечир йа шийа, к'е дн.

Нечир геше мртъана.

Нечира мьн те,
Гуе т'ажыйа мьн перга те.

Нечира зме бьлнго,
Паше гьлла зме бьлнго.

Нечираан бь т'ажыа нас дьнм.

Нечираан мь П'арча дьгара.

Нечираан нае земна зме нечире
дьянго.

Нечираан бекыйа.

Нечире дьн, р'енда йара,

Нечирене сыгар, жокк гьшае бьдл
нан.

На ека, на бьл нае.

На ба, на за, змаде кьрт, зьлне д'а.

На бар даре мьн нар йаа, на жи
каръдиг.

На бар йалгатына зме дькөөн,
На бар дакатына хме дькөөн.

На बारे бьлагына забора,
На жи дьла мьн бьдл бар ханшара.

На बारे гьле змаш,
На жи паше тире паша.

На бина, на дарка.

На бо гермайн, на бо сорман.

На бона зьле мьна, бона оодре
мьно.

На бона пафса мьна, бона П'ормата
мьно.

На буйа—

На мьрийа.

На бьлнмьл,
На гухьм руе жи.

На бьде, на ле тене ж'ар.

На бьде мьл,
На гьле зме бька ч'ае мьл.

На бѣдѣ,
На бѣдѣнѣ.

На бѣ мала пѣр,
На бѣ гардана стур.

На бѣ малѣа,
Ле бѣ Палека.

На бѣ имѣно, на бѣ тагте,
Кѣс начѣ шѣто.

На бѣ огрѣ лѣсава.

На бѣ бѣрса,
На бѣ бѣрса.

На бѣ расѣ мѣн, расѣ хваде,
Шѣн тѣшт ѡ бе кѣрѣ.

На бѣ тѣтѣ у тарѣза,
Бѣ шѣлѣ у расѣ.

На ѡнѣ алѣно,
На ѡнѣ алѣно.

На гаѣ нѣ ѡ гарѣнейѣ,
На галгала нѣно газѣн дѣнѣ.

На гѣнѣ, тѣѣ гѣно,
На гѣлѣнѣ тѣѣ гѣлѣнѣ,
Сѣре хѣ бѣгар дѣдѣ бар бѣлѣгѣна.

На гѣнѣ хлѣз дѣнѣ,
На хлѣндѣнѣ хлѣз дѣѣ.

На гѣлѣнѣ нѣно бѣмѣнѣ,
На (мѣ) нѣснѣ нѣно бѣлѣнѣ.

На гѣлѣнѣ ѡнѣ дѣлѣбѣтѣ,
На шѣрѣ ѡнѣ дѣлѣбѣтѣ.

На гѣнѣ бе расѣ,
На кѣнѣ бе пасѣ,
На мѣрѣ бе—ѣз.

На грѣнѣ мѣнѣ бѣтѣрса,
На мѣшѣнѣнѣ пѣшѣнѣ бѣтѣрса,
На жѣ худѣнѣнѣ нѣспа.

На дѣлѣ бѣма, на нѣфѣрѣ бѣмѣрѣ.

На дѣлѣ бе хлѣз дѣлѣнѣ, на дѣнѣ.

На дѣлѣ мѣнѣ дѣ,
На тѣлѣ мѣнѣ дѣ.

На дѣрѣ у чѣлѣ хѣнѣнѣ,
На бѣрѣ голѣ хѣнѣнѣ,
Ѣлѣ нѣфтѣ ѣра дѣрбѣлѣмѣ,
Сѣрѣ нѣртѣ голѣ хѣнѣнѣ.

На дѣрѣ лѣра,
Дѣрѣ пѣнѣра.

На дѣрѣ шѣра,
Дѣрѣ пѣнѣра.

На дѣстѣ дѣрѣ дѣнѣ, на мѣгѣфтѣ.

На дѣстѣ хлѣз дѣ дѣнѣ, на бѣѣ дѣнѣ.

На дѣнѣ сѣлѣ дѣнѣрѣѣ,
На дѣнѣрѣ сѣлѣ дѣнѣ.

На дѣнѣрѣ бѣлѣрѣ,
На дѣнѣрѣ бѣлѣнѣ.

На дѣстѣнѣ, на дѣмѣнѣ.

На дѣлѣнѣ ѣрѣнѣ тѣ,
На дѣлѣнѣ ѣрѣнѣ тѣ.

На дѣрѣнѣ ѣрѣлѣ нѣрѣ,
На нѣзѣнѣнѣ дѣнѣѣ.

На дѣѣ: — Ѣрѣ,
На дѣѣ: — Бѣлѣ.

На дѣѣ: — Тѣлѣ,
На дѣѣ: — Ѣлѣнѣ.

На дѣѣнѣ—пѣз,
На дѣѣнѣ—дѣшѣр.

На дѣлѣнѣ,
На дѣлѣнѣ.

На дѣлѣнѣ,
На дѣлѣнѣнѣ.

На дѣлѣнѣ, на дѣлѣнѣнѣ.

На дъга ириша,
На дъга горза.
На дъгане—мери пера бакана,
На дъгане—мери пера бърк.

На дъгарьм тийа,
На дъгарьм брчийа,
Дъгарьм буфа-буфа саре чаа.

На да навалон курда гадъте,
На хоннен гран дъбиньм.

На дъом палева те,
На жи дъам куле те.

На дъом палева,
На лъа дъам нбасаа.

На дъга, на дъга носала,
Гони дъга, дъга навала.

На дъгаза рьсоре жи лъа,
На е щинаре жи.

На дъгазым шери шьтор,
На дъгазым бланьм диндари
гроб.

На дъчм, на тем.

На е стренейа,
На жи гав-гав къръла.

На е шора, шор пе хваше.

На е целан даба брнбуяе,
На е стандия гер буйа.

На ам хвахва гек бун,
На ам щинаре палебун.

На ав жи те баргере катийа?

На ава бежа,
На ава носема.

На ава мери дьдортине,
На ава мори тухе.

На ава,
На ава.

На ава то тухем,
На ава то гийа мери бежи.

На Шъшакъ,
На Шельяк.

На ерд дъламъна,
На елмак.

На ерде зайа,
На ма дас буйа.

На ещел носкатын,
На жи рьср—кабатын.

На ешре гора-гора,
На мери зьра-зьра.

На ма лъана ба, роки до лара сукъ.

На ма мала, на ма бь зьра,
Тайре нечирзан нбале жи мери.

На ма малакъна,
Ле ма Калакына.

На ма мери че, игбале че.

На ма мьн бат шьландане,
На ма жи бат шьбрандъне.

На ма рема,
На ма рьгефема.

На ма хонне шова,
На ма нете дъла.

На ма лъанон,
Нает пеш чъган.

На ма ван шьтана,
На е щинане,
На е шайана.

На маъна болаш,
На хблеме бемаш,
На ерде (ерде) к'аш.

На мила гърч,
На мера маса.
На зана мана,
На гора мана.
На зиф гора мочакана,
На зиф гора хавкана.
На миз, на тос.
На Иса не дая хвайи,
На Муса не дая хвайи.
На игбара фалана найи,
На игбара мала дие найи.
На игбара зиа фалана бина,
На мн мала дие бина.
На игбара зиа халде хариб бина,
На мн зана зиа бина.
На йа дафе,
На йа рафе.
На йа дбейа,
На йа—ифрйа.
На йа ра—гъадирона, ра у ра
зана.
На йа тугарнайа,
На йа—дзобртандина.
На йани дест балайа, гварана.
На каза, данван буда.
На карым ифрйа ле бълым,
На карым тышки жерта боным.
На керн хбле те,
На мн керн забера те.
На керта, на лапа.
На кас Пата сбе тарнеди майа,
На кас Пата сбе чра мн шайхонйа.
На каси ль касана,
На баши ль псана.

На каси каса,
На баш пса.
На хблн не дбйа,
На ташн бар дбйа.
На хбле текн зиле мн,
На мн мларга думи бугри.
На хера дхмозым, на дурин.
На хене бе ойда,
На шарына бе Пуда,
На мн шана бе ойда.
На кер кет,
На шерт шкест.
На ксфрата ижманыри бнхерта,
На мн йа бор чре,
На мн йа зиа хемленди.
На кбтаснйа докпатне найа,
На йа змандно.
На лазын шире,
На лазын тире.
На койнри г'арана змайа.
На ле дбейа—дбл ле бълым,
На мн ле ифрйа—ифрйа ле
бълым.
На зелайа,
На лолойа.
На ль бахта аке амнйа,
На ль бахта насле амнйа,
На мн бахта мнне амнйа.
На ль бахти че,
Игбали че.
На ль гарыстин, ль хбрыстин.
На ль ранго жана, на ль ранго
мера.
На мала дбле найа,
На мала фдмбарбана.

На мала мама,
На гънде мама.

На малда щне им найо,
На им дарао.

На мале бько къро чера,
На (им бько) е зрабра.

На мале бько къро ценщра,
На им е зрабра.

На мале къро чера чебько,
We раба чебько,
На е зрабра чебько,
We раба зраб бько.

На мале гър,
На гардена (гардено) стур,
Мале гър зу зъа дьба (дьби),
Гардена стур зу зрае дьба (дьби).

На малачина,
Гь Калачина.

На мали—завата,
На ошали Къйате,
Ошан гърго—фален най те.

На мар гь йази,
На мьн гь йази.

На мере въркор,
На к'ере търкво.

На мере че—
Бохте (бахти) че.

На мере че,
Мези че.

На мере шармока,
На жьна к'омока.

На ма зе маледа жестѝ Кнаа
шкенандьно?

На ма гани дарбазьр,
На им р'астн щнаре г'ак хатьн.

На мар дько вакько дько,
На им дько йевоко дько.

На марько,
На нямарько.

На мар зько дьспера мерь,
На марько зько дьспоро—мар.

На мийо,
На бьзна,
Кочько Ачейо,
Нур мазьно.

На мийо, на бьзна,
Окзо г'едше зько мазьно.

На мина марько,
Касоко им набьбина.

На мина йосьн,
Нае ошл маьн.

На мько к'аш,
На жьна (жьна) бозаш,
На хьламо бозаш.

На мьн бьндько,
На им мьн ньмько.

На мьн бьк'ър г'аре,
На им мьн бьда бар ценщора.

На мьн бьхалито б'оса,
На им мьн'ра бько г'ерсе новесе.

На мьн дьнг,
На те дьнг.

На мьн г'учко,
На мьн г'учко.

На мьн, на те.

На мьн г'ивоз хьврийо,
На им бин мьн бо.

На мьн у ван малеко?

На мэн шэз шэз,
На мэн рож—рожа.

На лана, на тая (на тара).

На мьрга, на тара.

На мьшка тарезина,
На барка ль бар башне,
На море ль бар башне жыма.

На нана марлана,
Сарфа марийа дна.

На невада кур радзем,
На лавина хаб дьбиньм.

На лара цанцкар сар гунь
рунцш,
На гунь цанц кар цуна пирере чу.

На лона, на парайа.

На пышта хва фалана гьреда,
На дьла хва мала дна шама.

На расьна хва мьнерга бежа,
На итбара хва залце хариб бана.

На рама, на боша.

На рйа ма дьгөө,
На рйа жан дьгөөм.

На рйа гийа ле дьгөө,
На рйа брчийа.

На рона хващ задьгарьн,
На рона раш задьгарьн.

На рьсцо лавата,
На иццала кылате.

На саги, саг'ица,
На мьрне мьрима.

На сар ле рудьн,
На гарн ле рудьн.

На сахьн эман, рабат на бу щан.

На сар тедана,
На бар тедана.

На саре бар шьрата кар та,
На жи к'ьлшц бар мела.

На саре бнм байа,
На бнм бнм.

На сарн, на дна.

На сарьн, на бнмь.

На саре бар агьре,
На (жи) гьндс бар чра.

На те донг,
На мэн Ис.

На те дса хьере кар,
На мьра бьорбьла.

На те йано цанцкар,
На оме йано цанц кар.

На тандурь,
На п'ч'кь.

На тулба, та бевотьн,
На шьрмбе, та дафьртинь.

На т'ке хера дна,
На—шьрга,
Осани мольна.

На т'б бн,
На жи наве та.

На т'б мьрга бежа—кор,
На оз тара бемьн—гопал.

На тьрсе ала г'б,
На тьрсе ала марн дна.

На т'о донг ма бе,
На ф'а бнн ма бе.

На т'аса на (жи) Канам.

На големъ мѣ гийд,
На корѣмъ мѣ гѣна,
На шльмъ мѣ дѣста,
На калѣмъ мѣ вѣманъ,
На корѣмъ мѣ чѣга.

На Хета,
На фѣта.

На хѣра та дѣхвѣзмъ,
На мѣ шѣре та.

На хѣвата,
На гѣвата.

На хана мѣна,
На дана мѣна,
Оурѣ-оурѣ банѣште мѣна,
Челѣна сор мѣ фѣльне мѣна.

На хана хѣйе,
На дана хѣйе,
Оурѣ-оурѣ банѣште хѣйе.

На хѣфа мѣ мѣ хѣвѣ хѣйе,
На мѣ бѣнда дѣхѣрѣ.

На хѣмана, на хѣвала,
Казѣнѣя бѣступѣнѣцъ мѣга (мѣ).

На хѣвѣи бѣ мѣ шѣри, ко дѣ рѣви
хѣрѣне.

На хѣвѣи мѣ шѣри, ко дѣ рѣви
хѣда бѣи.

На хѣвѣнѣя мѣ шѣлѣди, хѣфѣре бѣав
хѣй мѣ хѣвѣ.

На хѣвѣнѣя мѣ шѣри, хѣне фѣн
хѣст хѣ бѣ.

На хѣвѣнѣя рѣжа хѣснѣнѣнѣ.

На хѣвѣнѣя хѣвѣрѣна,
Хѣвѣнѣя хѣнѣшѣурѣна.

На хѣвѣнѣя хѣ бѣдѣрѣ,
Хѣнѣ сѣргѣла хѣлѣнѣна.

На хѣвѣнѣя хѣ бѣрѣке, хѣсти гѣр бѣ.

На хѣвѣнѣя хѣ хѣвалѣна,
Хѣнѣ хѣшѣтѣйѣ хѣрѣ хѣ гѣнѣна.

На хѣвѣнѣя хѣ мѣ дѣлава хѣгѣвѣ
хѣрѣна.

На хѣвѣнѣя хѣ шѣри, хѣгѣна бѣр
хѣрѣта.

На хѣвѣнѣя хѣ шѣри,
Хѣнѣ дѣста хѣ гѣна.

На хѣвѣнѣя хѣ шѣри,
Хѣнѣ дѣнѣнѣ хѣ гѣна.

На хѣвѣнѣя хѣ шѣри хѣгѣна хѣнѣ
хѣрѣ.

На хѣвѣнѣя хѣ шѣри, хѣрѣ хѣ гѣнѣна.

На хѣвѣнѣя хѣ шѣри—хѣнѣ хѣ бѣав
хѣнѣнѣ.

На хѣвѣнѣя,
На хѣвала,
Хѣнѣнѣя хѣфѣ хѣвалѣна.

На хѣта дѣна, на хѣнѣ чѣ.

На хѣшѣрѣнѣйѣна, на хѣнѣнѣнѣна.

На хѣнѣ хѣр, на хѣнѣ хѣр,
Хѣт хѣнѣр хѣ бѣр хѣнѣ хѣр.

На хѣнѣ хѣр, на хѣнѣна.

На хѣнѣнѣна хѣ,
На хѣнѣнѣна хѣ.

На хѣнѣнѣна, на хѣнѣ хѣс.

На хѣнѣнѣна,
На хѣнѣнѣна.

На хѣнѣнѣна,
На хѣнѣнѣна.

На хѣнѣнѣна хѣрѣ,
На хѣнѣнѣна хѣ сѣри.

На чун Корсоте,
На жи чаро ама дьрутам.

На челека мун гарена,
На инота мун гавена.

На челека ама шерма дьым,
На чароха же ле дьым.

На чарм дьба пост,
На дьмын—дест.

На ч'гав мун бана,
На ч'гавшо бьаньм.

На шайа мун би,
На жи шена.

На шени—шени,
На дьми—дьми.

На шен л'тот,
На шайа.

На шена дьмина,
На—шайа.

На е шениа,
На (с) шайа.

На шени бана,
На шайа, ида п'нго-п'нг ч'гана?

На шир бьдшл,
На бьшл тека.

На шире та да,
На (же) бьшл та ч'ре.

На шире, на шеве,
Ода бь дьрнана гарн к'ев.

На шьбл с'е з'аре,
На шьбл з'ара с'е.

На шьбл шлз д'ев,
На жи шьрет шлз д'ев.

На шьце дест жи те,
На шьце дест жи те.

На же дайно,
На же г'бтене.

На же г'тене, на чуйно,
Наз д'ле мун ж'р ж'ле х'не.

На же шьрдейна же,
На же ам бьшл'арина же.

На ж'рга, на м'нрга.

На жи д'ле р'га,
На жи н'но р'р'га.

Наже м'ле д'е м'ле м'но,
Наже к'она м'ра к'она м'но.

На бе (нобена), на бьб'е.

На бежа, на жи бьб'е.

Наже шьце п'ра,
Гом бь р'он д'м'но т'ле п'р'г'м.

Наже г'ла бар бь р'ог.

Наб'н'м борфа с'б'да,
Наб'н'м шьрде з'арда.

Наб'н'м б'ра бе г'ам,
Наб'н'м н'с'но д'м'д'ам.

Наб'н'м б'ра л'о,
Наб'н'м х'рте д'ев—е.

Наб'н'м б'ра л'о у б'о,
Наб'н'м х'рте л'ор'га бе—е.

Наб'н'м з'ев'ана д'о б'л'арн,
Наб'н'м м'рне бе ш'р,

Наб'н'м р'емне бе л'озал.

Наб'н'м п'йав с'к'ер'га,
Наб'н'м д'м'б'е з'ор'н'га.

Набу алани,
Бу г'лани.

Набу д'м—б'он'га.

Наб'н'сти д'сте м'р'а л'о.

Нашым—Най мал,
Дэе галагений канын баг,
Бэддэсла зыра нана шамдрал.

Наша мара дам дана,
Была мара Нану дана.

Наша таша,
Быба бурал.

Наша ласала дам-дана,
Нашаа бара болана.

Наша ласала дала,
Шарлаа зыра харлаа нана.

Наша марила кылаа гүзана.

Нашым бука зүт-зүт,
Нашым засыла кыт-кыт.

Нашым бука камлосаа зындрам,
Нашым бандам мара ба ласабал,
Дыйлаа ба—аз.

Нашым бука сар бичура гомазам,
На зызыл на мала была нана.

Нашым дава тырип пина
(молна).

Нашым мала дам даланг рлам,
Шайлаа бастина ласп у зина,
Нашым пара балабол харра шам
была сар шина.

Нашым дивана ба бар-паш,
Нашым кала хорта бастина ласп-
зина,
Нашым пара боза харра шина.

Нашым дала зам тада,
Нашым мала шэр тада,
Нашым шайара эн тада.

Нашым нана тиргиде,
Нашым ласпа лодлодо,
Нашым ласала аз бекана, бекана—
на.

Нашым засыла мара,
Нашым гүзде сар ра.

Нашым засыла сар,
Нашым на мара кылфотого тада
даннама зындрам,
Нашым энн рила тылаа мала
зында дит
харра нады ру, ласана: —Тайла у
зына.

Нашым засана ба аз,

Нашым зыла ба зырим,
Нашым мара ба зырим.

Нашым засана ба мара,
Нашым зына да дарк,
Нашым зыла ба сарк.

Нашым засана ба лас,
Нашым бала ба рал,
Нашым мара харра бекана—аз
аз.

Нашым засана ба лас,
Нашым даша ба рал,
Нашым мара ба—аз.

Нашым засана раррадо,
Нашым ласпа лодлодо,
Нашым бука ставыр, сара зыс,
Нашым хорта харра дыва—аз.

Нашым зана ба мара,
Нашым мала ба сарк.

Нашым кала гойар,
Пирларматере—лар,
Бекана на мара лавар.

Нашым кала бандоом,
Нашым кылфота ром рале,
Нашым на мара зына-зына мара
морк.

Нашым кала бандоом,
Нашым лармата дана на рлам,
Нашым кала ласк.

Назиньм кочаро бе лоз,
 Назиньм кочаро саре чйа.
 Назиньм кюфата бе лоз,
 Назиньм мере бе—оз.
 Назиньм кйево гарани,
 Назиньм боргиро чьса сала, бе
 щани,
 Назиньм ми бондайи—
 Масабе зно дэр—
 Ташанон ани.
 Назиньм мале сар ре;
 Назиньм дара гаре,
 Назиньм зовийа мере.
 Назиньм пире баво норта шина,
 Кале зно зорта бастини ност-зена.
 Назиньм насла дька Ньра-Ньр,
 Назиньм ачире дька гьра-гьр,
 Назиньм мере дька зьрвельр.
 Назиньм насла доф-лоф,
 Назиньм фьта гьро-гьро,
 (гьр-гьро),
 Назиньм лавале (жэ) лавале
 чьсаре бежа—чи.
 Назиньм чйае бе гьд,
 Назиньм чйае бе сарм,
 Назиньм розана ле на-чере лоз у
 керм.
 Назиньм чйае бе лоз,
 Назиньм баге бе роз.
 Назиньм щанька бе лоз,
 Назиньм насла фьрбаз,
 Назиньм мере наьр,
 Го! — Оз.
 Назиньм щанька лажэ блэнд,
 Назиньм гарьска нава гьнд,
 Назиньм гаванон жьне ми рьнд.
 Назиньм щанька сарм пир,
 Ола не щаньл.

Назиньм зла бе сарм,
 Назиньм розана бе керм,
 Назиньм нава до дорк.
 Назиньм зла бе сарм,
 Назиньм шаване беларк.
 Назиньм не мере
 Букан теда лоз у баз,
 Назиньм ми бондайи
 Дьла: „Дьйа неч, оз“.
 Назроз,
 Чь дьшт—чь баром.
 Назроз,
 Чь шав, чь ром.
 Назроз,
 Чь шав, чь ром,
 Чь злар, чь баром.
 Назроз, чь шав, чь ром,
 Чь чйа, чь баром.
 Назрозе адани
 Тользе зно ллани,
 Зьзстан—багар на лоз дэрони.
 Назрозе, назрозани,
 Дэр-нолар ллани,
 Бар—зьзстан на лоз дэрони.
 Назрозе солгань,
 Ништи быда хьдани,
 (Наьрса зьзстане).
 Назрозе—насла боза,
 Годиче дька дьм у доза.
 Назьдими фьлососе, сйа шанька.
 Назьдими чьон, зно локат нана.
 Наде гу, набежа—гу.
 Наде сар сабре, мала хьведе сар
 сабре зьзбуца.
 Надера ми зудо дьтань.

Надигбу, диг,
Диг бу, онда кыр.

Надиг, гана диг
Унада р.т.

Надиг, дана диг,
Сар зиа р.т.

Надигза гана тазы,
Бе мижина, бе ризы.

Надиги забар дидан.

Надиги, кавена.

Надигица, дигица,
Ики калце дигана.

На дигица,
На бингала.

Надана сар сабрэ, сабрэ хрэва.

Нае лешня хэсе хэсе,
Ва бе лешня пэсе пэсе.

Нае саре хэсе хэсе,
Ва бе саре пэсе пэсе.

Назан нэзан,
Назан рабатца шэнэ.

Назан чи дэвант шэе у шэар?

Назанца цэнци-хрэн бэна.

Назанэ, стана.

Назанэ, гана пэзанэ.

Назанэ, змаш шэнэ.

Назанэ, Нэсе бэна шэнэ.

Назанэ-нэзанэ.

Назаным—рабатэ шэнэм.

Назар кере халатен хрэн бика.

Назара чгэа зрэмт.

Назар зана базар кона.

Назар кэвэра бела дэна.

Назар паштанэ хрэнэ, кэвэр ик
насева.

Назара хрэн диным кэвэра, динэм
гэнаца.

Назара чгэа дэкава нова насту
марца насту диница.

Назара чгэа кэвэра нагэна, гана.

Назара ик кэвэра бела дэна.

Назара ик кэвэра раш гана.

Назара ик дэнге кэвэрине
дэшэнэ.

Найар (ба) нае (нае) найар
назанэ.

Найаре бэна,
Наза досто кэра.

Найаре зме бэнама, кэвэра.

Найари дэна рэна, дэна зу ба зу
хрэн нагэшине гере зме, ик
кэшэнэ, дэна, ик сар саре зме
бэшэнине.

Найари керн-керн,
Бэрашнайн герн-герн (наеале ба
гернэ, найари ба кернэ).

Найари рунштына сар агэрица.

Найарица нае наданэ.

Найарица рэна рэна.

Найн рэмица, занайа.

Найна саре хэсе хэса,
Бра найа саре пэсе-пэсе.

Найна саре пэсе-пэсе,
Нае саре хэсе хэсе.

Найнух нама хиа пе бхэрнхьл
(кэсиб).

Найнух гана хиа пе бхэрнхьл.

Найнык аубуашера.

Найнык фланкесе кэзи дейа.

Найнык һьлда сар ч'гэе хиа
быһера, паше жы залде хабарде.

Накэса наха кэс,
Кэрг'ана к'ар нама Алес.

Наха днак,
Тохыме хиа
Оуре байера
Нарошны,
Агрне те стрн карье же һлнк.

Наха, наэмно.

Наха саре кэсе кэса,
We бе саре пьсе-пье.

Наха канак, we бяз доганак.

Нахи зраре,
Найна к'аре.

Нахьрийа нан рух хьэрийа,
Кхрийа нан г. хьэрийа.

Нахьрийа г'о ре нае.

Нахьрийа хрэн нае пеше.

Нахьрым, нахьрым, данин гоньхьрым.

Нах'эе к'эре залде.

Нах'эе бар талде һавала.

Нах'эе (бар) талде руен
(руехийа).

Бра шер та бхьно.

Нах'эе к'арнхьа мнахэте,
Бра хей та бхьа.

Нах'эе к'эре мар we та бх'эе.

Нах'эе к'урга руехийа
Бра шер та бхьно.

Нах'эе нае эяр,
Бра лынге та нахьэште.

Нах'эе олла руен,
Бла шер та бхьно.

Нах'этиа дэрде ээс,
Кэтиа дэрде селе.

Нах'этиа дэрде мын эн ирэн,
Кэтиа дэрде һарчар оране эн
пэж.

Нелек'эрийа, на хобетейа.

Наман набын (нна),
Г'ор о мже т'эе быһерын.

Намани мала марье хрэн днак.

Намано, һар'а ора та пешийа таво.

Намард бхьа пра сар'а дэрбат
наа.

Намард марн эст,
Наһеле марн р'эа.

Намард хиа жи һале щ'эньмейе.

Намарда хьэра ч' ре фре кэрийа,
дэра тайа.

Намарда'а фенце на лэзьме.

Намари—нас г'эна.

Намариана, we намари!

Намари же—
На дьмара, на дьжи.

Намари т'ийд,
Намарым брчийа,
Дьмарым дэрде
Г'эжа-г'эме (саре) ч'йа.

Наһерга қорсе гара,
Бәһерга пәсе мара.
Нарныла на далайа.
Нарныла (а) на пәланди.
Нағамылайи котбуна щәне инсина.
Нағаре мале бр'и б'и, кер қабул
нағ.
Нағаре мале рәжи б'гарың,
Мари перга к'бәр нағ.
Нағаре мале сәдәр нағда т'наба—
Әи мал ш'г'м'лайа.
Нағс баботи Наму кәсәна,
Кәнш на баботи Наму бәндәна.
Нағс йа Намийәна,
Чәк на йа Намийәна.
Нағса бр'и х'иә дәле сар сәла сор.
Нағса хала тәнык.
Нағса хала у ч'ука йака.
Нағса к'лфәга Намла р'сәсә
г'рада жи нағина,
Лама жи д'вәғәжи к'лфәга д'б
нағсайа.
Нағса тира у зарга йака.
Нағсәжи—т'рсәна.
Нағф зерге рәшә.
Нағхәри—сан х'әриәи.
Нағхәриң, нағхәриң бу пара
к'у'ка.
Нағд олсын, соғ'ан олсын.
Нағзәб'т'ийә, г'ш'ка зәғ'т'әр д'х'т'ә.
Нағхәш жи гара д'лә нағаре мале
нағина.

Нағхәш н'бә маләйа.
Нағхәш к'ат, д'лаләи бу.
Нағхәш м'әвәна х'әйә.
Нағхәш мағдә х'иә р'и д'нә.
Нағхәш на нағхәшә, ә бар
нағхәшә.
Нағхәш на нағхәшә, һәһин бәләйә.
Нағхәш р'анд х'әйкә, һә нағхәриә.
Нағхәш сәк х'вар, ш'и р'әбу.
Нағхәш х'рәс жи х'әвәрә, гара с'рә
б'л'и.
Нағхәшә ч' х'әст, жи жи
б'л'әһәндә.
Нағхәшә бәх'әйи д'рмәна жи
м'ар'и.
Нағхәшә бар б'и кер сәк зу ч'к'әшә.
Нағхәшә д'ст-д'ж'м'әна х'иә нағсә.
Нағхәшә зәғ' нағ нағина ағ'риә жи
б'ошә.
Нағхәшә нағ'ини жә нағ, к'и зәи
нағхәшә?
Нағхәшә х'рәс әш м'ар'иә, һәни һәи
х'иә т'б'на.
Нағхәшә х'иә нағдә кәһнә, керә жи
х'әйбәргә т'б'на.
Нағхәшә х'вәдә Кәх'к'ма лә нағ,
кәс нағарә.
Нағхәшә зәвәрә гәләни бәд'иәли.
Нағхәшә—парә х'иәшә.
Нағхәшә—парә ш'иә.
Нағхәшә, ш'әй бәғ'л'ә м'әрә р'әшә.

Нахваш барг те, цана дьча.
 Нахваш барг һатый сар фланксы,
 Мсодала не дур дьквек.
 Нахваш барг бы хера,
 Чьга хна радьбьера.
 Нахваш бана марийана, не бана
 кавьрона.
 Нахваш дане кавьра, тайас кавьр,
 не марь бар сепанин.
 Нахваш дьквек ластуе мерья
 Нока дарте—чатын дарте.
 Нахваш жь дест мерья.
 Нахваш к'ате мале, се нефара
 Бьла, гьшка чьгае аданн иборин,
 адлам го:
 —Так, йек аз, ле е дин к'ина?
 Нахваш марийа марийа дьгьра.
 Нахваш не т'о Нала.
 Нахваш һатый дане кавьра.
 Нахваш фанца—он наек чьна
 сара?
 Нахвашьа дрен дьквешна—марья
 тина.
 Нахвашьа дия автый сепи.
 Нахвашо—на ле мале.
 Не назвашьм бьнульм,
 Не савьм гьвекм.
 Нахвашьм, перн хьвешьм.
 Нахш—имуще шин у шьфе һайе.
 Наһ маһа марья заре зьне хьвек
 хьвей дька,
 Нафт сала жь аве, агьр хьвей дька.

Наһе адаре авьгого сар һелиной.
 Наһац сар бала хна авьвек.
 Наһац—гьра һац.
 Наһац бьмьра, мават бе һае.
 Наһытын авьц һарге мале, гот:
 —Оз сазе хна дьйнем к'об
 Наче чьге берийа чьлана,
 Наче дьзие, зьраре тора.
 Наче сар хремь, бра хрем кав
 пашьа те.
 Наьарн бечара.
 Наһеле шьваре те г'е дьгьге те бьла,
 гькьр, не һае саре те.
 Наһанц чанд мават тене.
 Наһале кур бе аве набын,
 Чьгае бьнд бе барф набын (ин бе
 ге набын).
 Наһалак саре һазар навал
 дьгьра,
 Гьж саре һазар гьлия,
 Мале к'ере сепьин дьгьра.
 Наһават, зьмат шьнина.
 Наһка з'гьма қалма.
 Ние з'гьм (олма) дин дар дьда,
 Ние һеким шьн дар дьда.
 Ние з'мьра з'гьнде—гьл дьрарья.
 Ние з'ануна бере хна да „сосин у
 байбуна“.
 Ние ге бьзьярн (авьарн) не
 пашьам.
 Ние ге марья бьзьяр не пашьам.

Незе сада пеншіа, нефыяр.
Незе Канзе шара.
Нер аине пирда нар дыбе.
Нере ганыш, га нана.
Нере хазета сар ступе к'аза, ступе ии
дыш.
Нисан, ард хамали джсе (дясан)
Каж фырин нь машлыса (машынсан).
Нисан, шот у к'отан доркатын джсан.
Нисан, фет'ах нав к'исан (горна).
Нисана,
Дав нь к'исана,
Шам Каму хасана.
Нисана, дави шам Каму к'исана.
Нисана—те данга к'ирона.
Ниса нова го ман,
Гадья руо ман.
Нисана барано—байа,
Нисана м'арьне—тайа.
Нок чу бамара, бу либлиби.
Нола паша һет,
Нола боша дерк'ат.
Нола ч'елека шире к'ве быда,
Агрнеда шире к'ве б'аржа.
Нола шаване һаде к'ве пашари.
Нола г'ера: роке д'ахва, һафта брчи.
Нола даяа палане к'ве д'ахва.
Нола пашке дунса фрара.
Нола кучке нар одла бина.
Нола т'афра сапа.
Ногли дине белайам банг дада.

Нойбле тайре гошт'аир дурва к'амай.
Нойбле тайре гошт'амари керя.
Нох'орн прза,
Данлат д'ахжа.
Ной (ну) һатын,
Кашын хазатын.
Нубаре бафаре д'ава,
Яа мар'аа банамус д'ава к'ава,
Яа мар'аа рураш д'агар'ине
Дарова, нар дарова.
Нур—нодор нь софале ии д'абара.
Нфуса жере набур'а саре жере.
Нфур нфур'н'ара кадгара.
Нфур һажа шуре д'адава.
Нфур шуре д'а д'ава,
Оз ч'е занын ве м'анг'ава,
Яан чан к'аза.
Нфур'а бале амлодра прза,
Яа де бале амлод д'ава.
Нфур'а де жа наг'ра,
Шаре ве те паше д'аг'ра.
Нфур'а ке дажи бе,
Эша дрона б'абини,
Зарга те бел'адурба,
Хаме шаво набини.
Нфур'а наһоқ х'аваж кадгара.
Нфур'е бале д'адаб'а.
Нфур'е бале мар'а д'адаб'а,
нфур'е де надаб'а.
Нфур'и һаснедана.
Нфур'и шуре д'а д'ава.
Нфур'и шие к'ве занын.
Нфур'не де у бале зорын.

Ньэрно нолод хэйн задьгэрэн,
Ньэрнийа да зара нагьра, шире сле
борге дьгьра,
Ньэрйа ни нес дьмьна,
Ньэрно маьна каьна тō морайа,
Ньета (ньата) Нолал
Ньеран ньаа,
Ньт дьча, те сар хьа,
Эман дьча, нзе сар хьа,
Ньге гаре,
Ньао бьн баре,
Ньге гаре нагьао бьн баре,
Ньге гарьйаи зраре набьна,
Ньге дьчэрчьрэн
Р'уе саре бьлаьладана,
Ньге нō маьна,
Черне заф кьльма,
Ньге маьн, саре ч'ум,
На хьозьл не мале ле бу бун,
Ньге п'азас п'ана,
Ньге п'азаса бар даре солбандана,
Ньге та кавьр, нō'ьна наг'аа,
Ф'дō-амала дур бьсакин,
Ньге ч'але пай е р'асте дьча,
Ньге ф'анкесе к'ата салака т'анг,
Ньге хар солбанд ньхара р'аста,
Ньге хар сала жи хар дьча,
Ньге хьа бьаежа сар н'ардемена
жерн, важи хь'а'н'шн море,
Ньге хьа кодына хьа н'аа,
Ньге хьа ч'ала барга бьае хьа
дремьа.

Ньге хьа ч'ала барга хьа дренка,
н'аа асьале хьа хабарде,
Ньге йннн гаре буйа, р'а ле н'аа,
Ньге ч'ух, саре маьн
Хьозьл не мале ле бу жьн,
Ньге зьаежа напийа сар дошана,
Ньзан х'ав даре к'ат,
Дар х'ана к'ат?
Ньзана бьбьра, бьдру, маьрса
досте хьа дачайна,
Ньзана д'ичат п' маза к'айа,
Р'а'н'шт нальч'ька хьа, чу,
Ньзана заганок ч'ийа,
Кода хьа борге дьча,
Ньзана нō п' к'ō даре бьр'ашт'ийа,
д'абе!
Наскене р'ука яра,
Ньзана нō ньзана, дьбьма:
— П'ыр дьзана,
Ньзана к'а ньрийа,
Уайлер дьзана,
Ньзани бьгьра сар карзани, паше
те бьзанбн,
Ньхаре бь'аежа, дь'аежа саргозанда,
Ньхаре бьн ф'анц'ийа ни д'ар'аежа,
Х'раежа жера дьча,
Ньхаре саре хьа хьайка,
Чуйа бар буне дь'раф'се,
Ньхаре н'ор'а, дьбьма: „К'ортен",
Ньхари бьик, хьа р'азна дьч,
Ньхари ч'аежа ф'илале дарзана ф'анц'ие
мьн бьик, баро гажи зьане д'ади мь'т.

Ньйёна, шотанк, зьланк, меранк,
энаде бра бьмбарек кироз бько,

Ньнг шьныт те сар хьн,
Энин шьцьт мав сар хьн.

— Огърба.

— Огре хереба.

— Огърба, те к'ода һарь?

— Огра хереба, азе һар'ым флан
дере.

— Огърба.

— Назале огре ба.

Огре та, огре Ньйё ба.

Огре фланкесе огре рузие раше.

Огрме гранда йак баранбери
Назарийа.

Ода шәһәр сьре марийа.

Одара (лазьна) пен рун,
Азейара (лазьна) стун,
Шөзөларга (лазьна) һышум.

Оде кавьн рабуна,
Магтабазна че буне.

Огызе Мамо дьго:
„Каша, сөкә авезн, шәкн дәрбазн
ми алибу, десе әш сәйа“.

Олам нь һайа зөлбна.

Олам һет пай олам,
Мир хьади хьлам.

Оло, сьаро, бе тьйбире,
Те жы чәкә хьн мав кьр'як бьро?

Оло, тә к'оме дьфарк, һалә
тәк'бьа.

Ньшкәва дашпаг дьтәйә,
Һана пе к'атийә.

О

Оло, тә сарн фланкәсәва марик.

Оло, тә һәкә чамьл дьни?

Оло, фланкәс, шакта тик зьрнәкн,
Ньна к'арә хьн дьд'мә?

Оме, агьр бәре к'оме,
Хьнә де феза сөме.

Омьда марийә т'онәва,
Ньрмәтә марийә т'бна.

Омьдшәкә ми галәкн.

Оро, зрина та чьйә—
Мина к'арә бөвәхт?

Оро, рабьн, агьр к'әт'ийә бәре.

Оро, та сәре ми бьз'р'ар?

Оро, фланкәс пунга һому гьраийә.

Оро, фланкәс, сәре к'ьрчә тьрчәва
д'хьн.

Оро, фланкәси г'бә, к'әт'ийә һавә
посте бәркә.

Оро, фланкәсә, омьдә фланкәсә
зег'бу, иро буйа кәпәкн.

Оро, чьйә, кәк'р к'әксә к'әт?

Оро, чьрә дәсте мән бьн кәк'рдәнә?

Орг'ә браткә ми һәсә һайә.

Орг'ә готьн у кьр'нәдә чьйә һайә.

Орг'ә д'б бра ми ть һәв д'к'әна.

Орға далагайда—сур тўна.
 Орға узман водь-делеша, берен
 заф дабара.
 Орға мэн у мер бира Чьларина.
 Орға мэн мерда чйа онда дьам.
 Орға мэн мерда корордан нава.
 Орға ма у инда шэн топ дьлкань.
 Орға мэн мала мэн кап-баньча.
 Орға мэн у узмань боньстак ма.
 Орға мэн у мн шур саф дько.
 Орға зоч у Хадирноби.
 Нарча не ль мала хваба,
 Фшале саре хвайо.
 Орға шерда к'ата, Нонпа
 гараванакь.
 Орға шур к'шандын—лезьстьнеда,
 гале арде.
 Орға қанци хроньда гавона.

Орға қанци (қанци) у хроньда
 боньстак.
 Орға мена шур набьра.
 Орға манда чйа найа.
 Орғада рудни
 Жь қара дькна.
 Орғада саре нааньгара Гьме дьшче.
 Оста дьсти, накуче мн тўна.
 Оста зано шур чь асае.
 Остаки, остаки раста.
 Остакия һи наби, Нарана.
 Оста та шалурта бар дьсте мьна.
 Отака тага мола фаранк кареньки.
 Оцах (нава, навья) навьн бушак.
 Ошаха шен нартам шена.
 Ошаха фланьса корбу.

Ў

Олм бора, Нарасен қаси чале хва
 ле йлдада.
 Олм кб найа, бора бе бьна.
 Олм сарбастия олндарейа,
 насла че сарфьназайа сьарайа,
 Шуре һешин сола найарайа.
 Олм хазнак на бинайо, чьқаси ме
 тарц бьки, ақс ле зеда дьбо.
 Олм найа бора бе бьки, чь бьки
 ле савьни, хьиде, тб дьден ме
 настинь.

Ондабун малдара фьнш—қблос,
 Ль гонда ташкьабун колхоз.
 Ондабуна пезаке, кари бола нава.
 Онда дьбо мала мерья,
 Онда дьбо нава мерья.
 Оса анж саре мн, хва арде дькьст.
 Оса анна саре фланьса—милона
 бозе сар сели.
 Оса анно саре мн, Кому тьшт
 бирьар.
 Оса бьма, бра сел нан бьлема.

- Оса бења, чеки пурч овладе то бе.
- Оса бе-гарина, дармане чакеше ми
Ле чар нава.
- Осабе—мане он жва дербат набян.
- Оса бадава, джон: „Љос, то дарман,
Фзе дарен“.
- Оса бадава, марял бардо чгза
мьара ле бьнхара.
- Оса бадава, минани сураселка.
- Оса бу, де овладе хва дзонг.
- Оса буйа, калек рех те
зоньфандане.
- Оса буйа, мене залсе бар злароте.
- Оса буйа, се хваине хва нас наха.
- Оса буйа, баркос харе хва злат
дла.
- Оса буне, старне рѳѳа хва нахан.
- Оса бька, гле мала те дорнагова
дарва.
- Оса бька, дост у джман на
назамман.
- Оса бька, кавре ма нефльманн.
- Оса бька, нанн рѳѳа нава зовѳѳа.
- Оса бька, на дост бьхѳѳа, на жи—
джман.
- Оса бьне, на шнш бьшаньта, на (жи)
к'авв.
- Оса бька, тьштани спл ор'ѳѳе
бьмане.
- Оса бька, хвац ифьрѳѳа ма наха.
- Оса бька, хвац стрѳѳа десте те
дарнеке.
- Оса бька, бар тьшт уѳѳман звоин
бьне.
- Оса бька, кане набьне даганон.
- Оса бька, манн крд те оза.
- Оса бька, чеки хвалн те бьландине.
- Оса бькьм, кавре те сар кавре
наминн.
- Оса бьгана, х'ане марѳѳа ми тарѳѳа
бе.
- Оса драва дьна, ца тозе хва те
гона.
- Оса дьтурса, чема шан ма насил
бьтурса.
- Оса змане, шур змане ма набьра.
- Оса жарн, рѳѳ, астар нидани бар
дж.
- Оса к'ѳѳраша, сѳѳа хва хузмѳѳа.
- Оса мае ѳѳѳа, минн гана бар дьхѳѳн.
- Оса мака, чеки кавр ми те
накьна газан.
- Оса мдаѳѳма, минн цѳѳо наза.
- Оса на ѳѳѳѳа ѳѳѳ дьбе—барѳѳе кане
хва азѳѳѳѳа нае зарѳѳе ман.
- Оса на ѳѳѳѳа, ѳѳѳ дьбе—те у
мѳѳѳѳа хва мьара анѳѳѳѳа.
- Оса на ѳѳѳѳа, ѳѳѳ дьбе—десте ман
палава мѳѳѳѳа шомѳѳѳѳа.
- Оса на ѳѳѳѳа, ѳѳѳ дьбе—ман кане
бар г'аре ми хварѳѳѳѳа.
- Оса на ѳѳѳѳа, ѳѳѳ дьбе—саре ман
бьн ѳѳѳѳа шиданѳѳѳѳа.
- Оса позбьлѳѳѳа п'ѳѳѳѳа з'змане дьна.

Оса пурчус хэв хэрийн, нэ мөш
сүрэгт мн х'ооа, үе б'аба Казар
гарга.

Оса п'иса, марь хэвн хэв нэв сөр.

Оса г'азайа, буйа аф'урга Нофт г'ара.

Оса р'авн, г'авн рууа дест над'х'ат.

Оса р'авн Нофт тэжн пай'отана,
перга над'х'ншт.

Оса р'анге мн да'х'рийн, т'өв бени
хуна Нофт ш'ана сарда хэтийн.

Оса р'аша, мина бодэ г'алча.

Оса сара, гошт-нэйнуу мн хэв д'эв.

Оса сара, к'алб теда нэ'г'евн.

Оса сара, мина дава м'рийн.

Оса сара, п'арч жэ к'олга хэв
дарна'г'ав.

Оса сара, ца г'аба м'рийн ард
г'эман г'оно.

Оса сара мн нэр, мөнн өз сакс-сах
ч'ах'арана, үе базаре ч'атарбу.

Оса сара ф'ланнес м'рн, к'арерга
гос: „б'еве“.

Оса сара хэв бэржер хэрийн, тэ
бени ш'ерге хэсийн мн сарда хэтийн.

Оса сара хэв м'рн, мина зөнг'алэ
дара хэв ч'ингандн.

Оса сарн хэрийн, ц'илэ м'шна дест
на'г'ав.

Оса сарх'айа, х'вадэ хэв жи
на'г'арс.

Оса т'ехэ ш'ар, мөнн паз өв'өтандн
г'онона.

Оса г'арсонна, жэ с'аа хэв
д'а'г'арс.

Оса хэре б'аба, д'але нофоре мала
х'аш бэ.

Оса х'равн, хэрийн ц'алхе г'ус'а.

Оса х'равн, г'оркөнн жи дест мана
на'г'авн.

Оса хэв нэрн д'а'г'ара, хэв ш'не
г'ара д'етин.

Оса х'аш бу, мөнн м'рне г'арга жи
сара хэв пэ г'даннн.

Оса хэтийн сара мн мина г'арсэ
сар д'а'фе, ч'омазани д'эж, бэр м'өөнө
ш'инда ч'уйа.

Оса хэв бениана, өз орга мөнн'га
на'г'а.

Оса хэри, м'азанн,
Оса д'арен—ш'аш б'инн.

Оса х'аж хэв д'элн, өз орга мөнн'га
на'г'а.

Оса ц'ера, дава м'арда б'ашон,
м'ере б'ам'ра.

Оса ц'орейн, т'ө д'эвн хэвийн сэд
к'ере дошанн'а.

Оса м'аст'ама, мөнн нэр жи бэ
м'н, н'ах'арн ш'ие хэв г'авн.

Осайн д'эв, г'ах м'рийн д'а'г'ав,
к'афано м'рийн д'а'д'э.

Осайн на'г'ана, мазалда жи на'г'ара.

Осайн с'тар к'отийн, мөнн г'ара
б'а'д'не, ш'и г'оно теда хэвийн.

Осайн т'найа, ш'оф д'астэ ш'идэ
Казар жэ м'ар'жа.

Осайн қорайа, те бежи көрә
Обрқорбегейә.

Осейн қорайи қорбата, те бежи
кәс нызана көрә ги бөвийә.

Осана, кәвчә аеда те хәньқандың.

Осана, мана бәйна гөрнйә,
Һәрә сарә һәфт хөрнйә аеә бәтәә.

Осана, минәни һәкә дәмәйн.

Осана; тайр сор шәндәкәрә гәә
дәдә.

Осани сар әноя, минәни Кәре Кәлә.

Осенн, аалд нәхш-һиушә мана
Һатинн.

Отнйә, мап тәтнйә.

П

Пәкз бә нәәә у бә һишәә,
Ҡәлтә дәф у дәмәтәә.

Пәкз гүзә мнәра.

Пәкз те, пәкзә хәньқандың.

Пәкз турсә марнйә аалд дәмә.

Пәкз хәшәә,
Зәһстәә рәжә рәшә.

Пәкз хәшәә лә бәр әгүрә.

Пәкз һәтәә сар шәә һәра,
дәмәшнәә бәлгә мғәра.

Пәкзә дәрәңгә—
Дәшәмәтнәә Кәму рәңгә.

Пәкзә зу дәмә,
Бһәрә зу рәәә.

Пәкзә һәр тәшт зәфә.

Пәкзә мума бәрәә,
Бһәрә шәмәтнәә сар пәздәә,
Оәдә шәхләә пәз мғәә.

Пәкзә, чһә гәгә мйә:
— брә рәңгә һәсәһнн сарә рйә.

Пәкзә, дәм әгнәә.

Пәкзә—әгнәә.

Пәкзә, пәз дәмәшә кәәә.

Пәкзә, әкз әгнәә.

Пәкзәәә нә хәрә гәгә:
Дәр мана рут у тәгн.
Ньзәһнн дәмәшәә аалд, һәә хәрә.

Пәр бәрәәәә бу, һәәә бу гәһәәәә.

Пәр хәшәә, һәәә шушә.

Пәри бәләә, мәвәә бә мәә.

Пәри дәм дәрә, дәмә: „Мәә нә
хәһрнйә“.

Пәри дәмә,
Тәһ чғәә.

Пәри тә дәмә,
Тәһ лә чғәә.

Пәри һәәә дәмә мәрәә
Һәжәһн гәһнйә—мәрәәә.

Пәри һәәә шәһ у тәсә дәмә тәри,
нә тәштәә,

Лә тә қорсәәә мәрә бәжә.

Пәри пәрә пәшәә.

Пәриә әһәә хәшәә.

Парне зеда бар морьада намна.

Парне зеда гөмрийа морьа (марийа)
началеша.

Парне зеда гөмрийа морьада нача.

Парне зеда гөмрочалеша.
Парне мазын быда марьае зва,

Е бычун быда залде.

Парне мазын бытва,
Ле мазын-мазын хабар мода.

Парне мазын бытва,
Ле мазын каззеев.

Парне мазын гөмри дринойе.

Парне мазын көре мазына.

Парне марийа нившибо,
Намуса марийа шйба.

Парне му теда, нае харьне.

Парне пешки (пешы) шрине.

Парне пешын тама.

Парне пьрк гөмридырна.

Парне хва робе зва мода.

Парне зва зващ быда морне зва,

Заре зва зващ быда зарьба.

Парне зва зващ быда зарга хва,
Хабара зва зващ быда шнаре зва.

Парне звайи зващ быда мезене хва,
Хабара зва зващ быда джмоне
зва.

Парне зващ буха мале дьхва,
Хавата гран цыза мале дьха.

Парне зващ гара малгьейе.

Парне зващ (шрын) гара мезине.

Парне зващ тека деев нахныше зва,
Хавара зващ тека деев залде.

Парне Калал морьа гудник,
Парне Карам дьва кыл у мар.

Парийа—хур,
Голна—сур.

Парик нене бы рашат
Надын бы казар нене бы шнат.

Парикн зващ четьре нь дьхе
нахыше.

Парикн Карам,
Казар парне Копал онда дьха.

Парне Ленин мазын
Шенанд мөре Касым.

Пара недоре,
Пара көрадера.

Пара нур у недара,
Пара кыл у көрадерл.

Параза рэфэжа,
Пьрык баемена хьшент,
Пешка сапана,
Щаньа баемена рашент.

Паш шар солл хьае,

Паш ми харн-йама,

Паш ми харн-йана.
Паш готын марийара напэзьна,
Готын идата,
Паш готын бедлайбота.

Паше we сар алаке хьышпа.

Пашж гри шеййа.

Паши джынйае достн йае.

Паши марьна ман нь дьва бра бьва.

Паша марина „ах“ чарана?
Паша пашийа шокос дядемна,
нагънама нас.
Паша пагшо марн чери пагшо жи
дына.
Паша свара таме ро дорте.
Паша шер меркас зафян,
Пашеа бе рони жи сабул наза.
Пашийа дарона зу те.
Пашийа дарона роша.
Пашийа дарона руте.
Пашийа йани даргатабу,
Е две дылот: „Кане аз бьдым
пашина“.

Пашийа к'аре гора хварийа,
Пашийа к'аре зира-зира.
Пашийа тангее к'орте.
Пашийа че дарперга к'ешиа.
Пашийа ч'ерт-ч'ерте к'атийа.
Пашоле к'аре к'арин,
Баниште че жи к'арина две,
Десе шарм к'еняр.
Пе аза слода марн д'оа наке.
Пе аг'ере дала хваран наг'ала.
Пе аг'ере пироне аг'ер б'ере наг'ава.
Пе б'аньла с'ере м'ан гренада.
Пе б'ош'ол ч'ага дарг'ат.
Пе б'азна с'ере ф'риш'ка—
Марн халича ч'енака.
Пе в'адроне аза б'ере еем наза.

Пе глийа дарде марья дорнет наин,
Пе г'олече байар наа.
Пе даре ф'инд'инго
Аг'ере телолоно нае горн'арине.
Пе даре ф'инд'инго
Талалос нае дадино.
Пе дайне м'алат к'ере сад налк
х'уэино.
Пе десте ч'еле б'ыде,
Пе десте расте б'истина.
Пе десте к'мо д'айа д'оа, ду жи
д'аг'ера.
Пе д'оло д'ах'маза б'ере г'ымака.
Пе д'оа' д'ава г'ора г'ере надин.
Пе з'евиш'ани д'але марийа р'оф'ат
м'оа.
Пе м'аза б'офа аг'ер венаса.
Пе м'аза м'аша жи наг'ере.
Пе наза к'алфе марн нап р'окано
д'ах'мо.
Пе нана м'ан мазинбуя,
Г'ад'ава р'уе м'ан д'аг'ера.
Пе нана к'мо к'алфе кор д'ака.
Пе нанаки цаф к'аре даф м'еана
сар'ена.
Пе назанбуне к'мо х'лаз д'ака.
Пе н'арга к'алас ч'ед'ака.
Пе с'ере ф'иьне ф'рич' ч'енава,
Пе с'ере ф'иьнако салаф'ан ч'енаба.
Пе суг'аран н'ача,
Суг'аран те м'я р'иа расте д'орт'инин.
Пе х'екако м'еана к'аре д'ака.

Пе һесъра мрд нао аздане.
Пе һонърыне,
Зван наена раһърыне.
Пе һилна дэва мари—грере
населене.

Пе шайн гондрем постър,
До шайн да, дэсто хва шушт.

Пе шале агъре хва дэхъозе
Кэфг мале джман бышавътина.

Пе шикна друн найе жърыне.

Пе шикна, пе бълуне карйа—
Мал нао азърыне.

Пе шрита назана некое чъле.

Пе шрита наварда
Данагово чъле.

Пе шрита рын,
Эрбе данази ми һазразн.

Пе шгозо жына (хонфат) мари нао
мал-заван.

Пе чаръсе дна нагово буре.

Пе чаръсе калде данагово чъле.

Пеш нъае глиж дъе,
Пашн ман глиж дъе.

Пеш бисперъне гора,
Ле фланкэсе на итбара хва пе
найнън

Пеш дъстни, бардире быстна.

Пеш тинън сер ае, дъевман:
— Обрут-обрут.

Пеш агър мака.

Пеша бонорн, бонорниа.

Пеша бонорн ванегоръ.

Пеша бонорн нае-ах,
Бадлагъсла нае чрав.

Пеша бърн пай наговын.

Пеша дарбазбуин дарбаз буйа.

Пе набуне хва карера дъае:
— Хале.

Пенц тур мала мн дэрте,
Чъ мала та дэрте!

Пенц гли баренбар жнън.

Пенц гле дэста һана,
Нар пенц ми на йашн.

Пешморъне,
Хва на теръморъне!

Пешна дром һанге дъне.

Пешна фланкэсе тъанге дъгъра.

Пешра шына,
Барбуя хуна,
Скъара джменодоза.

Пешде бълъкъре, паше хабарда.

Пешне бышевъра,
Паше бъл акъле хва бълъа.

Пешне дбе пь нае шай буйа.

Пешне дбшърнише,
Паше гле хва бежа.

Пешне дъчи фелена,
Пашне дъче чъфтана.

Пешне дъчм, ман фоб дъа,
Пай тем чата дъевна мн.

Пешне кам, кир бда һазърыне,
Паше гонге ге бълъра.

Пешне марга,
Паше шанрга.

Пәрне хәтә хәтә һаһа,
 Тәһә хәтә чәһә һаһаһа дәһә.
 Пәрне һәһәһәһә—һә хәтә хәһәһә.
 Пәрне һәһә һәһә, һәһә һә
 һәһәһә.
 Пәрнек дәһә һәһәһә
 Тәһә хәтә дәһә чәһә һәһәһә.
 Пәрнек хәтә һәһә дәһәһә һәһә
 дәһә, дәһә хәһә һә һәһә дәһә.
 Дәһә хәһә һә һәһә дәһә.
 Пәрнек хәһә һәһә,
 Мәһә һәһә һәһә һәһә һәһә.
 Пәһә һәһәһәһә,
 Чәһә һәһә тә тә?
 Пәһә, пәһә,
 Чә һәһә, чә һәһә?
 Пәһә пәһә,
 Чә һәһә, чә һәһә (чә һәһә).
 Пәһә һәһә һәһәһә, һәһә һәһә
 һәһә дәһә.
 Пәһә дәһә һәһә һәһә һәһәһә.
 Пәһә һәһә һәһә һәһәһә?
 Пәһәһә һәһә, һәһә һәһә тә һәһә.
 Пәр һәһә—һәһә һәһә һәһә.
 Пәр һәһә һә һәһә һәһә һәһәһә.
 Пәр һәһә, дәһә һәһә һәһә.
 Пәр һәһә һәһә һәһә һәһә.
 Пәр һәһә һәһә һәһә һәһәһә.
 Пәр һәһә дәһә, һәһә һәһәһә һәһә.
 Пәр һәһә һәһәһә.

Пәр һәһә һәһә һәһә,
 Һәһә һәһә һәһә һәһә,
 Пәр һәһә һәһәһә,
 Һәһә һәһә һәһә һәһә.
 Пәр, һәһә һәһә һәһә һәһә.
 Пәһә һәһә һәһә,
 Һәһә һәһә һәһә,
 һәһә һәһә һәһә.
 Пәһә һәһә һәһә һәһә—
 Һәһәһә дәһә һәһәһә.
 Пәһә һәһәһә һәһә һәһә һәһә
 һәһәһә.
 Пәһә һәһә, һәһә һәһәһә,
 Пәһә һәһә, һәһә һәһәһә.
 Пәһә һәһә һәһә һәһә һәһә.
 Пәһә һәһә һәһә һәһәһә.
 Пәһә һәһә һәһәһә,
 Һәһә һәһә һәһә.
 Пәһә һәһә һәһәһә һәһә.
 Пәһәһә, һәһә һәһә һәһәһә.
 Пәһә һәһә һәһә һәһәһә,
 Һәһә һәһә һәһә һәһәһә,
 Һәһә—Һәһә һәһәһә,
 Һәһә—Һәһә һәһәһә һәһә һәһә.
 Пәһә һәһә һәһә, һәһә һәһә
 һәһәһәһә,
 —Пәһә, һәһә һәһә?
 Һәһә—Һәһә һәһә һәһә һәһә һәһә.
 Пәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһә,
 Һәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһә һәһә.
 Пәһә һәһәһә (һәһә) һәһәһә һәһә һәһә
 (һәһә һәһә), һәһә һәһә,
 Дәһә һәһә һәһәһәһә һәһә.

Пире бажар надьлар шуна,
Шуларня,
Дажо мал һайштәкә дьла.

Пире бар тандуре чу бар кәбфия,
го:

— Хваде эрабья,
Өз чәде күд чум.

Пире бәз нмәндәрба (нмәндәрба)
ини, чершан зәфян.

Пире бһар надьлар мерна,
Мер кярня,
Икәр даҗа һафта-һайшта дьла.

Пире го кәчә хәт,
— Мона нәз кярня,
Кәчәкә го:
— Яда, тьштә тә дьбәжи қадьһайя.

Пире го: — Өзе бьмарьм,
Өкзе жи го: — Өзе мерьм,
Го: — Өм шәхәлә хә нәһи.
Зәһстан һат, һәрдә жи бәғадир ман.

Пире го: — Хмарьн гәтә, шәхәл—
һәвә.

Пире дар, сәргин һәдә, бәре хәвә дә
бәре.

Иәкә го:
— Пире, тәе кәдә һәрн?
Го: — Өзе һәрьм бәре
бьшәмьтнәм.

— Бар шәһтәндә?
— Храбә днәрә чь дьбәжи!

Пире дьхвәзә шәлә әгьр бәре
бьшәмьтнәм!

Пире нәкәһә—дәҗә ман (ман)
тәршә.

Пире нәкә дәрәҗә (дрәҗә),
Ғун (мә) нә дәҗә.

Пире пирә срсүмә.

Пире пирәвә, чьлә мьшә әбәрә мө
қәлдәмә?

Пире пьрәин, гәтәк:
— Пире, шәхәлә чәмәнә?
Гәтәкә: — Комәс.
Лә хварьн?
Гәтәкә: — Гәт.

Пире пәк нәкьр әгьр бәри бәре дә-

Пире фәди дьгьр һәрә гәһәндә,
Ғәлә гәтә гәһәндә,
Идә гәһәнд бәрнәдә.

Пирә, нә нкьрә.

Пирә нмәндәрба, рәкә хвадә
зәфян.

Пирәк бу, сирәк бу,
Өм жи йәкә мә бу.

Пирәк пирә нә нәбә,
Бүк рәзәкә рәһәбә.

Пирәк һәнә нә мәрә чәтәрьм.

Пирәкә бәзәкә хәшәкә,
Шәһинә бәзәкә тәһәкә,
Тәе дә бьбәкә ишәкә.

Пирәкә тәнә хәшәкә,
Шәһинә тәнә рәшәкә.

Пирәкә Момә,
Агьр бәрәкә гәһәкә,
Хәвә дә фәзә зәһәкә.

Пирә, бәғадирә.

Пирәк рәдәкә, дьләкә „Бәрән
дьбәрә“.

Пирәкә кә змән дрәкә,
Зләкә қәһкә нәкәкә гәһәкә мә.

Пирәкә нәшүштәкә.

Писка хана писка нагуштайа,
Писка роен аз сука чыйа!
Писка ханг зрава кона,
Поз, гѳн жемьрич, хана хана
фосале.

Поз же дѳни, ханойа,
Гѳн же дѳни, ханойа.

Поз жекк—ханойа,
Гѳн жекк—ханойа,
Дѳне сар бѳнга ханойа.

Позе ханг сарма ханойа.

Позе ханг дѳно хану дѳра.

Позе ханг ханойа.

Позе ханг ѳса бѳнда, гѳн хангма.

Позе ханг ѳсана, ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг,
ханг ханг ханг ханг ханг.

Позе ханг ханг ханг ханг ханг.

Падше бибат,
Жь тахта хва к'ат.

Падшайн—нарне чи крав далам.

Падшати хва к'арара нина?

Падше го:
—Ра мане крав нава.

Вазир го:
—Ра шнаре крав нава.

Ша го:
—Ра арале крав нава.

Падше гота кире, го:
—Озе чакхак та дартам, бард
чазе шнаре та,

Го: — Дарта.

Падше гота кире:
—Озе чалакане бидме та, доде
жи шнаре та.

Го: — Лада.

Падше гота вазире хва, го:
—Мын биде шкин оза, мын мазыр
те хаба.

Вазир падше бар манакане т'жи
зарб.

Падше гота вазире хва, го:
—Мын мазанбу зарб жь мын
мазырэн.

Падше гота вазире хва:
—Мын биде шкин оза мане мын
мазире шнаре т'набан.

Вазир го: — Жь та мазире к'ийа?
Го: — Жь мын мазире зарб.

Падше н'карбу ан банд б'карана,
ане ан банд'арам.

Падше р'ам жи хаба, е бе р'ам жи
хаба.

Падше хете йани қалашт, дасте чи
ире, мина швад,

Падше готе:

— Та ш'ше сар во ш'ше дийа?
Го: — Бале, мын дитийе, падшайн
мина та, мане мане мане мане,
бар сар саварга се.

Пана мани ч'азе хва б'анна.

Панба, мани р'аме бидме та,

Пана мане давлата хва анда
б'а, на мане хва,

Пани у мане шуре д' даман.

Паниа кире десте де у бавейн.

Паниа ц'азе шакта б'укне же
к'еш б'ае.

Палан бар даре қалгачинда
дардае.

Палан боне к'арою.

Палан е к'арейн,
Зин жи е х'аспейн.

Палан мане та жи д'к'от?

Палане к'аре р'амше к'арейн.

Паланни палана ман'рга.

Пала го шакта бе хақ мане.

Пала хақе хва бе б'рине, мане хва
нае б'рине.

Палап'стук'а б'ае, Пала дела та
бин анго даре.

Паламане манарде нае х'арине.

Памлуша у дамлуша?

Пар да, хва жи пай хат.

Паре мане не з'астанойн.

Паре мын хабу, седа жи х'адо
д'ае.

Паре х'ойдона з'офа.

Парс һайа—гур гона,
Парсана бә дар у қатана,
Парсачна парсмақдә,
Парсйа (парсуя) және хара,
Парта мер тенә кыштәне,
Сар постә дә паза дәв тек,
Парчак нанә зәна бә рәһатә,
На нә зәнҗәк гәма бә шәр у қәткә,
Парча және зу датина,
Пәхлә зәна маха һавалә зәрә
залқә,
Пәхр зәрә, лә зәрҗ нина,
Пәхр нәһә, қәдрә зәрҗ иә ақа
гәнабийә,
Пәхр қинәтә зәрҗ нәва,
Пәхрә зәна барамбарн зәрҗәр,
Пәшәла жәна рәһддә рәзә,
Лә нанә дәстә һа нәрҗнд дәгҗи—
бәхмә,
Пә кәдәкә вәна нәкәрә,
Пә у парә фланҗасә хара,
Пәби—горәби,
Пәга мезанә—малә джәһнә мария
жи нәв брҗинә,
Пәғамбарә сфрә зәна нә Оәрсә
дәшшәндийә,
Пәл-пәлә карәна,
Фәл—фәлә Парәна,
Пәл тә пәлә бәндә дәлә,
Пәлә бәһәри пәйҗәсәм, пәй нәғсәм,
Мафә гәшчарә гәна.

Пәлә чуйи,
Пәй нәғсәм,
Пәләә солә,
Нәтә сар бәччә гора,
Пәләә пәләкәр кәзлн дәбл,
Пәлә манә нә ән бәһәртә бәғәрм,
Пәмәзәна сарбәчүм
Хвәзәйә иә малә тәдә бәвә бук,
Бүкә сарнәзәнә пәбәчүм,
На хвәзәйә иә малә тәдә бәвә бук,
Пәпарә фланҗасә пәлҗарә хәрәйә,
Пәсира нәриә хрәвә кәләзә,
пануйә чәтәрә,
Пәсира зәна нә кәләзәр,
Пәсира зәвәрә дәрбазнәр,
Пәсира иә нә фланҗасә кәләз бу,
Пәхәс бар дәрә кошкәранә
(солдәрийәнә),
Пәхәсә, коләз нәриә сәрә зәна,
Пәшә бүкә вәдуйә бүкәйә,
Пәшә жәна вәдуйә жәнәйә,
Пәшә вәғәнабарә кәна,
Пәшә баһалә зәвәрнә,
Пәшә кә чийә, пәвә иә дәдә,
Пәшә нә пәшәқадәмә,
Ма нә нәриә,
Әк иә пәй иә дәрәшә дәчәл,
Пәшә тә һавә кәннә,
Чәдә лә һадн һайә,
Пәшә иә һавә бәзәнә зәрә,
Пәшә бәшә—
Мләғ зәшә.

Пешо марейера нана горе.

Пешо чана,
Берийа гвака,
Наншо дьби,
Дери ааса.

Пешон нанийас на кем дьса, на жж
зада дьса.

Пешас һайа, нана пэтийа шеса
марейада.

Пешасар брчи манна.

Пешгеш (дзар) цэста,
Шун дзарн һэста.

Пешьне та мала бзас тада бланна.

Пешана дйа—
Шьезе қиза.

Пайдар пайе хва дьда.

Пала мада дэсте дьза.

Пале хвална чу—Һале кьарда
грйа.

Пале—Һале кьарда дьгьри.

Палевана пьрфон жж те харе.

Палам бь рун те хьарьне.

Палава бе рун хоре кучкайа.

Пандж пешьен
Ране жж нахьшн бард.

Панцрук пеше жьнайо, на пеше
марейа.

Пашьев пекаса бар мала
солбондайа.

Пара бьда,
Қада (қада) бьгьра.

Пара дьда, глийа хьарга дьгьра.

Пара махено шеса гада,
We Назара бона сада.

Пара ниназ—жж, кь бе!

Пара роһа ведьгорьна.

Пара хьайка, һата дьгьем тангасма,
Парда дэас ми гьона.

Парда нэзаре гьона.

Парда пьваза бьдана һок,
Wоки һун бира һаада һавьм.

Парда рун буке цапйа.

Парда чьае фланкэсе гьона.

Парда чьае шайла гьона.

Парде сурете жсон сысона,
Йок йа авейа,

Йок йа зунейа,
Йок йа намусейа—

Аа бе—тшши наха,
Хун бе—тшши наха,
Wахта йа намусе цапйа—
Ра пе наха,

Мер шур дэс бьгьра пе нькара.

Паре ашартн бона ража роша.

Паре кь һавьн хабар йа мана.

Паре кь һайа, назе ми һайа.

Паре кь һайе,
Ньрмота ми һайа.

Паре ма жж чу, қада жж һата
нашйа ма.

Паре марийа һаво—
Оада сар марийа дьча.

Паре та һаво, агьай,
Паре та гьонзас—тадайк.

Паре та һавьн, морне та зафьн.

Паре та һайа,
Бре та жи һайа,
Паре гона пазман жи гона.

Паре та һайа,
Һавале та һана.

Паре та һана, дьхари чйа биди сар
чйа.

Паре та һана, дьхари чйа воменн.

Паре цалп у хабара храв—Һардо жи
Азън.

Паре ваки ба тина, ба жи дьва.

Паре барйа хмода надитьбуи,
Һан дит һова пекот.

Паре дест марйя дьвн хваик.

Паре жмаре һаз дьха.

Паре зман даяе даяе марйя.

Паре орена дестайа,
Иро һайа, ебе гона.

Паре мнат?

Паре паре тана.

Паре ларе озанщ дьха.

Паре пучийа.

Паре сархора.

Паре те, чйае марйя рони дьва.

Паре гонава, дарман дест марйя
нагвае.

Паре хва тьште зэф дьгьра.

Паре хва шне һайи дьгьра.

Паре һайе шеза та,
Джан аз сар пьшта та,
Паре гона шеза та,
Куча дрем пешйа та.

Паре һайа орена дестана,
Һан та, һан дьха.

Паре һана жмаре гузанн.

Паре чоме та, еса жи дьха.

Паре чйа рол дьна.

Паре чйа воадьгарина.

Паре шеза мерьда даяг дьда.

Паре шне тари дьвн ронайн.

Паре сьреша дестене,
Десте һар касиде нина.

Парети хата хвага хьри.

Парча кьлазе мьн жи арде һайе.

Пар гона, дьче таря.

Пар у басно глия һана.

Паранне гора зьвстене йоно-йакь
дури һаз дьвн.

Паранне гора кь семьни,
Баре хва дьдьна һаз.

Паранне гора пьшта хва надьна
Һведь.

Паре ма заньрина.

Паре мн гона, дьфьра.

Патеза—дондык рета.

Пазийя бонда мако,
We рече ба пешйа та.

Пие бухе зангуедайа,
Кас пьзана осмоте к'ейа.

Пие бухе мала фланкесе нафат.

Пие ай һанди палесе хь дрем бьна.

Птио насле к'адаре к'ава,
Нафт сала шин нава,
Птио зшана
Намьна сар дошана.
Птиаби, гороби,
Птии фланасе аренай, птии
тозана,
Птио сар птина друа,
Птиан пельгитиё Казар қ'ол тедана,
Птир—поши чека,
Птир Усе борам амаде Нафт к'ор
дана,
нар Нафт ми ле буне Нарам,
Птис птиса д'а'а'ам,
Птис птиса д'астина, л'арсакчи не
д'а'а'а,
Птис р'ак птиса д'а'а'ам,
Р'анд р'ак р'анде д'а'а'ам,
Птиси б'ил борфада намна,
Птисно П'ашк дава марийава
(марьява) наг'ара,
Птицарга ч'йаси ма л'ав нохарнба,
Птир дрежа,
Адил к'ана (к'ана),
Птир сли бу, р'аш нава,
Птир у найнуке заре Ката сал
таман нава, л'надин,
Птире марийа кола г'ола ведайи,
нарро азе леки, дреж д'а'а,
Птире козана зу сли нава,
(ф'ам нава),
Птире саре ми бу шуми,

Птире қизе—шамала қиза,
Птире қизайи дреж о'а'анея,
Птири дреж, ле ар'ил ми,
Птисте баркадайи,
Ле х'ах'ава г'ора,
Птисте барзе к'ушандийа сар х'ва,
Б'а'ава ойна д'а'а,
Птисте тани, ке вахта борра
дарбази,
Бина ми л'айа,
Птисте г'ори г'ора,
Птисте даве бере л'аст'арейа,
Птисте руан бар даре к'ор'к'ада
дардайа,
Птисте руан а'мале саре рувайа,
Птисте руан наба ч'ар'а,
Птисте са нава ш'ар,
Птисте ш'а'нага сар п'ашта гае ар'да,
Птиси позинийа х'ва д'иса бар
марийа д'амна,
Птирди д'а'а'ава ш'ли г'о'а'а,
Птиси на л' нава,
Наве мишине Ш'ад'ро'а'ана,
Птирта ми сар азе х'аст'и,
Птир'арезарга ш'ид не л'азма,
Птише сала саледи д'а'а,
Птише сала
Дабара мане,
Птише л'азине
Базежа к'олна,
Птише л'азине,
Х'ор'ава з'а'стана.

Пћана мѣн дѣл,
Гейѣ мѣн дѣрдѣл.

Пћана мѣн кѣл,
Гейѣ мѣн дѣрнѣл,
Фѣе сѣр бѣрѣ тѣ оѣдѣл.

Пћурука мѣла нѣрѣ нѣ полѣна
зѣрѣ чѣтѣрѣ.

Пћуруѣ нѣлѣрѣ чѣна, нѣна нѣнѣ
зѣвѣрѣнѣ бѣ.

Пћуруѣрѣ нѣ нѣмѣлѣ?

Пћѣрѣгѣлѣрѣн—гѣмѣш бѣ, нѣндѣл
гѣлѣрѣн—зѣр дѣбѣ (ѣ).

Пћѣр дѣбнѣн, нѣм бѣмѣ.

Пћѣр зѣнѣ, нѣм зѣбѣрдѣ.

Пћѣр чѣ, нѣндѣл мѣ.

Пћѣр шѣбѣлѣр
Кѣлѣ нѣмѣ нѣрѣрѣ.

Пћѣрѣ дѣннѣ нѣвѣдѣл,
Сѣрѣ ѣлѣмѣсѣ дѣннѣ нѣшѣ ѣдѣлн.

Пћѣрѣ дѣннѣ рѣзѣнѣ, бѣ нѣбѣрѣ.

Пћѣрѣ мѣнѣтѣрѣ дѣрбѣз нѣвѣ,
Бѣрѣ зѣ тѣ бѣлѣ.

Пћѣрѣ нѣ ѣдѣлн, сѣрѣ нѣмѣрѣннѣ
зѣрѣнѣ нѣрѣ, нѣшѣ ѣдѣлн.

Пћѣрѣ хрѣкѣрѣ дѣрбѣз нѣвѣ,
Бѣрѣ бѣкѣнѣ чѣм рѣдѣ нѣрѣ.

Пћѣрѣ нѣлѣ, зѣ гѣнѣ.

Пћѣр бѣлѣ, нѣм зѣбѣрдѣ.

Пћѣр гѣрѣмѣ (ѣ)
Пћѣр дѣрѣмѣ.

Пћѣрѣгѣлѣн—ѣдѣнѣгѣлѣн.

Пћѣрѣгѣлѣн—ѣдѣгѣр сѣлѣн.

Пћѣрѣ нѣлѣрѣ, нѣндѣлѣ зѣлѣрѣ.

Пћѣрѣ-пћѣр дѣлѣ,
нѣндѣлѣ—нѣндѣлѣ (дѣлѣ).

Пћѣрѣ нѣрѣ—
нѣндѣлѣ—нѣндѣлѣ.

Пћѣрѣннѣ—нѣрѣннѣ бѣлѣлѣ дѣлѣ.

Пћѣрбѣмѣ гѣнѣ дѣнѣбѣнѣ зѣлѣ нѣрѣннѣ.

Пћѣрбѣмѣ нѣлѣ тѣнѣлѣ,
Хѣбѣрдѣ нѣндѣлѣ.

Пћѣрѣ бѣ сѣрѣ.

Пћѣрѣ гѣл бѣ,
Бѣрѣнѣ нѣ нѣрѣ шѣл бѣ.

Пћѣрѣ, дѣрѣшѣ тѣдѣ нѣнѣ.

Пћѣрѣкѣр гѣннѣ бѣлѣнѣ, гѣрѣ нѣкѣ.

—Пћѣсѣ, пћѣсѣ мѣлѣнѣ нѣлѣ,
—Мѣлѣнѣ нѣшѣлѣ, шѣлѣнѣ дѣдѣ у
сѣсѣ.

Пћѣсѣнѣ нѣ зѣ шѣнѣ шѣл нѣмѣ.

Пћѣфѣлѣ дѣлѣн,
Шѣрѣ ѣлѣ дѣлѣн.

Пћѣфѣлѣрѣннѣнѣ зѣрѣ ѣлѣмѣсѣ.

Пћѣшнѣ бѣрѣ ѣдѣлѣ нѣшѣ сѣлѣннѣлѣ.

Пћѣшнѣ бѣнѣ нѣмѣ нѣшѣкѣ дѣлѣрѣ,
зѣлѣлѣ мѣлѣ дѣлѣлѣ
—Пћѣшнѣкѣ нѣнѣ нѣрѣ.

Пћѣшнѣ зѣлѣлѣлѣлѣ,
Сѣрѣ нѣмѣ дѣлѣлѣ,
Бѣрѣннѣ бѣ.

Пћѣшнѣ дѣлѣ, сѣрбѣлѣ.

Пћѣшнѣ зѣрѣ нѣлѣ дѣлѣ.

Пћѣшнѣ лѣфѣнѣгѣрѣ.

Пышка на мале йара-бе, фланасы
пышкара.

Пышка на ль мале,
Мале мыш Фадлраймана.

Пышка нефсак.

Пышка на дэле зма сар'гале зма
дышо.

Пышка гаврмана,
Дня нордомана.

Пышк сале шрона гарн дым.

Пышка саво йара зма нечирванне
дышо.

Пышк сар бан быкара, пышка не
йрде накова.

Пышка тара дывемь, мован, то
гбдара.

Пышк гарн,
Куч'к пай боз.

Пышк гавьне шера.

Пышк гбнова, джмота мышкано.

Пышк гбнова, лота мышкано.

Пышк гьне сар пале ды'ваа.

Пышк йон зана шера.

Пышк йарро завка мышк дйа.

Пышк зелра сар ч'але зма дышо.

Пышк бе сабр мышка наг'ра.

Пышка гарани д'ва мовани, мышка
наг'ра.

Пышка д'з, мышка наг'ра.

Пышка д'з наслера—боз.

Пышка д'з йарка каванне нады.

Пышка д'ва маво-мав, мышк ле
д'г'ра.

Пышка д'тале,
Фв гбле хва д'да сар йар гбле.

Пышка жар мышка д'г'ра.

Пышка мала баш жм—нечирвана.

Пышка мала марийа жм ч'рава
баш.

Пышка мала д'за,
Куч'к мала н'бара.

Пышка мала навола.

Пышка мала мовм нечирванна, вч
жм р'нда.

Пышка нечирван жм сав гб'рех
ч'г'ра.

Пышка нач-новани,
Та мала зма хр'в'ра,
Йа лавала жм сар д'жм.

Пышка палован пышка ле жма.

Пышка ч'ва бован сар пале, пале
д'г'ва.

Пышка ч'л дур д'тале.

Пышка гота мышк:
— We гбле йара не гбле, зерени
б'д'на те.

Гос — На, аз начьм, р'да не х'ва,
ле г'рийа не з'г'ра, в'ра тышток
найо, аз начьм.

Пышка готийа:
— Х'ваз'л х'вайа жм йана кор буйа,
жм тышт ле б'д'рийа б'х'вара.

Пышка сар сори бовани, не йара
сар д'ла бы'ваа.

Пышке чыра блынд беломк, не
сар лапа быгаа, пышта не арде
нагаа.

Пышкеря гатыс
—Гуе та (паксе та) дармана? Гурт
авшарт.

Пышмеря гатыс
—Гуе та дармана.
Хма һабыри арже хыст.

Пышмеря гатыс
—Пышо, дйа та, бан беев та?
Гот: —Нан, нан.

Пышо, аз пакын, бане ан?
Гот: —Нан, нан.

—Пышо, пышо.
Пышо не гот:
—Гуе нан дармана.

Пышо, тара дьезым, наанйа мала
та гайдарба.

Пышн нарманды.

Пышн не ба дьедфно.

Р'

Ра ацле храс нава.

Ра жьна храс нава.

Ра ль нар пышт дьае, чьае
(назоре) нава.

Ра зварьна бехме дьае, ацле ба
аже наба.

Ра шнаре храс нава.

Рабу радьсе,
Кат щакн наса.

Рабу чу меле жьа,
Дьае: —Хваде ог'ре бьае.

Раа ль хойсете храс нава.

Радьае, радьае, радьае, дьае:
—Дьае.

Радьна жьн,
Дадьна жьн.

Раган даст жн нежево.

Рагана бар знаре, зьан же те.

Рагана бн сьа знаре жьнае,
Отар тьранар тоньон,
Таералана жьна жьн жьнае,
Отар феле же тоньон,
Важьн—Бала жьна блынд баше,
Отар ацле же на чоньаба.

Рагзбун жьа жьварьна.

Рагман, на рагман—ажо.

Рагале ль шьа к'аш,
Мабине жьнне шаш.

Рагакьова ль шьа к'аша
Набьна жьнне шаш.

Рагале арде к'аш,
Намьна жьнне фаш.

Рагале к'аш,
Набьна жьнне барошаш.

Рагале шьа фаш,
Набьна жьнне к'арошаш.

Рагт бежа, мала жьаде намьра.

Рагт бежа, рагт дарбаз ба.

Ғаст бека, сара мән бышкан
(бышкано).

Ғаст бека,
Чәзе мән ыргана.

Ғаст бека, мән сел нан ылана.

Ғаст ың растына,
Хар ың шакстына.

Ғаст бәвәтә, тәе ғаст бәтәи.

Ғаст—даран брә һавы.

Ғаст дәмәи, ғаст рунә,
Хар дәмәи, хар рунә.

Ғаст дым, дәмә—рапа,
Хар дым, дәмә—нуза.

Ғаст өмә, бергәре борда, кәлә
бәгәре.

Ғаст онда нава.

Ғаст тәне өвә, мән рәә хәдә
дәмә.

Ғаст у даран хәдә һәд ыһәрсә.

Ғаст у даран шәһәи.

Ғаст хәбордә гәрчә әһләдә тә бә.

Ғаст хәбордә, рәһәи хәвә ғаст жи
бәдә.

Ғаст хәбордә, хәдә жи хәвә бә,
хәдә жи хәвә бә.

Ғаст һәйә рәә ғастәйә.

Ғастә дәрәһәтәи кәһәи һәвәрсә.

Ғастә—зәмәд тәна,
Хәвә—кәһәд тәна.

Ғастә—ғаст гәтә,
Чәлә—һәд гәтә.

Ғастән зәмәд тәна,
Харән кәһәд тәна.

Ғастә, брә брәгә кәһә,
Ле һәкәлә гәр-һәһәйә.

Ғастә, дәмә һәкә,
Ле һәд дәмә һәд дәмә.

Ғастә, дым кәлә,
Ле һәһәһәи мәлә.

Ғастә, әм жи һәра,
Ле һәкәлә кәһә һәра.

Ғастә, кәлә дәмә,
Ле хәһәһәи мәлә.

Ғастә, кәһәд сәһәйә,
Ле һәдә һәһә тәһә.

Ғастә, һәһәи,
Ле рәә хәһәһәи дәмә һәһәһәи
һәһәһәи хәвә.

Ғастә, һәһәи рә дәмә,
Ле һәһәһәи рәһәи жи кәһәһәйә.

Ғастә, мәнә Шәһәи хәвә дәмәһәһәи,
Ле һәһәи сәһәдә тәһәһәи.

Ғастә, мән дәмә һә дәмә,
Ле мән һәһәһәи жи дәмә.

Ғастә, мән дәрәһәһәи,
Ле һәһәһәи һәһәи.

Ғастә, һәһә һәһә сәһә мәнә,
Ле һәһәһәи һәһәһәи мәнә.

Ғастә, һәһә жи Шәһәи, һәһә жи
һәһә.

Ғастә, һә һәһә, ле һәһә жи мәнә
һәһә.

Ғастә, ғастә,
Дәм брә һәһә.

Ғастә, һәһә бәрәһәһәи, ле һәһәһәи
һәһәһәи.

Ғастә, һәһәһәи шәһәи,
Ле һәһәһәи хәдә һәһә.

Ғаста, флаңкас марихи ғиро,
Ле қазата змада марихи жиро.

Ғаста чйай, ле бун барфе дай.

Ғаста сәнтәр һайа, ле нызана
уьэле те мйа.

Ғастн ба һану хәтн дәрбаз нава.

Ғастн бәс дәм нәртә.

Ғастн дәрбаз нава.

Ғастн дьә му, нәртә.

Ғастн дьә сар растне.

Ғастн зәф хвоща,
Дремнн һасәә мәрә рәшә.

Ғастн зраә дьә-нәртә,
Храән қалн дьә—қонда дьәкә.

Ғастн мьрәнә мь һатйа.

Ғастн мьрәнә һатй!

Ғастн наборн.

Ғастн нәс днйәә,
Днйә шән наба.

Ғастн онда нава.

Ғастн һайә дур даә,
Дөрәкнн нава.

Ғастн һайә әм зәдәтә.

Ғастн һайә растнйә днйә.

Ғастн һайә һатанн бәр дәрә хвәдә.

Ғастн нн тәң, қомә хвә бьзәрәнә.

Ғастәә хвәшәр тәмә.

Ғастнйә днйәә галәк хвәшә.

Ғастнйә нн вәнә дьәә дгсәйә.

Ғастә-Ғастә,
Хәрә—шкәстә.

Ғастә, дь растнәә,
Хәрә, дь шкәстәәә.

Ғастә—рәдә, хәрә (әәлпә)—зәрәдә.

Ғастә-Ғәпә нәдә сар.

Ғәһәт дьбә дәмә канцәрә,
Сәҗ наба дәмә хабарә.

Ғәһштанә хәкәрә мазн, мәнә пе
пәхәстәнәйә.

Ғәһ-рәзә Әшә сар җәһкәрә.

Ғәһрә әрдә—
Ль бәр пнйә дәртә.

Ғә гәндә дьчә гәндә,
Ле дьлә нәчә дьлә.

Ғә дьбә (дьянә) бәһбәст
Джмнн наба (наба) дәст.

Ғә дьбә бьст,
Джмнн наба дәст.

Ғә дур бу,
Ғәһ к'ур бу,
Нәтә һатн
Кәһән тьҗднрдә.

Ғә дьлә дьчә дьлә.

Ғә дьләнн тәһә.

Ғә дьләрә фәһә.

Ғә—дәрб пе һатн брж.

Ғә дьчә те бәһн әзманә дьһәрә.

Ғә нн дьлә нәчә дьлә
Әз бун мәсҗәнә дәрә у нәлә.

Ғә нн рә нәртә.

Ғә һәкәтә.

Ғаз ми разо тжа.
Ғаз ми һайо меранне четьра.
Ғаз мерара на з'аа.
Ғаз нжа дост һазиннойа.
Ғаз нжа меранейа.
Ғаз у тарт на шане марана.
Ғаз һайо (мъ) меранне четьра.
Ғаза бар гюнда.
Ғаза була шмер-дост шмера.
Ғаза жале
Әдаге джа.
Ғаза кезримше байанн бар джа
қалайа.
Ғаза меранне Катанн еадинейа.
Ғаза һоспейа
Наза сйара.
Ғазаан һайо меранне (меранне)
четьра.
Ғажийо, те алейайо.
Ғаз дурн дара нагаза.
Ғаз ман данн,
Халқ бу ратван.
Ғаз-на паз,
Паз-на паз.
Ғаз у паз йонн.
Ғаз мараса.
Ғаза бебар маря дабыра датина
сар агър.
Ғамадана,
Хварейа шже нана.
Сарнин гана,
Джа ми норва,
Джа хоран чуйа бар гана.

Ғанг мерийа,
Майо орманн.
Ғанг—наньера, баат—бийера.
Ғанге дэтин к'эаа.
Ғанге мера те дитин,
Щооште мера нае дитин.
Ғанге ман наньера,
Баате ман бийера.
Ғанге рашн лъ бажине сала.
Ғанге сор һар каси нае.
Ғанге сор һар тыштира лав нае.
Ғанге шин эдидя нае.
Ғанге ми о гас Короза.
Ғанге ми йагайа,
Тэ джа мера ледайо.
Ғанге ми сир—пизаза нае зварин.
Ғанг-ранге мерейа,
Данг-данге гажешейа.
Ғафе тайра маря рена.
Ғафе тайра г'аз һав набин.
Ғафаса һоспе қалок крава.
Ғах досте жва д'эаан, много мь
джанн наг'ашена.
Ғах крава нег'аао,
Те пера хравн,
Ғах қонце к'ааа,
Те пера қонцен.
Ғах жва четьра к'ааа.
Ғах шмере к'ааа,
Те бжн шмер,
Ғах джа к'ааа,
Те бжн д'э.

Ғаф шанаға жи һарә, гәрә
тыштан әз бәләһә.

Ғаһа тәл—барә тәл әз шәһ дәбә.

Ғаһа тәһә.

Ғаһә дүһәһәһә.

Ғаһәт дәбә дәмсә тәһә,
Сәт һабә дәмсә зәһәрә.

Ғаһәһүһә кәһ-һәһә һәһәһәһә.

Ғаһ дүһәһәһә
Бәһ зәһәһәһә,
Бәһ дүһәһәһә,
Ғаһ зәһәһәһә.

Ғаһәһә—Ғаһә һәһәһә.

Ғаһ, Ғаһ кәһәһә,
Бәһәһә һәһәһәһә кәһәһә.

Ғаһ әһә һә һәһә тәһә һәһәһәһәһә.

Ғаһә—Бәһәһә һәһә һәһәһә,
Һәһә һәһәһә һәһәһәһә.

Ғаһә һәһә һәһәһәһәһә,
Һә һәһә һәһәһәһәһә.

Ғаһә һәһә һәһә һәһә,
Һәһә һә һәһәһә һәһәһә.

Ғаһәһәһә һәһә һәһә,
Дәһәһә—Һәһәһәһә.

Ғаһәһә һәһәһә һә һәһәһә.

Ғаһәһә һәһәһә һәһәһәһә.

Ғаһәһәһә һә һәһә,
Һәһәһә—Һәһәһә һә һәһәһә.

Ғаһә—Һәһәһәһәһә.

Ғаһә—Һәһәһә.

Ғаһә—Һәһә, һәһәһә—Һәһә,
Тәһә һәһә һәһәһәһә.

Ғаһә, һәһә һәһә,
Ғаһә, һәһә һәһә.

Ғаһә һәһәһә һәһә.

Ғаһәһә һә һәһә,
Ғаһәһә һәһә һәһә.

Ғаһә (һә) һәһә һәһә.

Ғаһәһә, һәһә һәһәһә,
Һәһәһә һәһә һәһәһә һәһә һәһәһә.

Ғаһәһә һә һәһә,
Кәһәһә һә, һәһә һәһә, әз һә һәһәһә
һәһәһә һәһә.

Ғаһәһә һә һәһә,
Дәһәһә һәһә.

Ғаһәһәһә һәһәһә һәһә һәһәһә һәһә
һәһәһә һә.

Ғаһ (һә) һәһә һәһә һәһә.

Ғаһәһә һәһәһә
Һәһәһә һәһәһә.

Ғаһәһәһә һәһә һәһә.

Ғаһә һәһә һәһәһәһә.

Ғаһә, Ғаһә, һә һәһәһә һәһә һәһә.

Ғаһәһә, һәһә һәһәһә.

Ғаһәһә һәһәһә һә һәһәһә,
Һәһә һәһә һә һәһә.

Ғаһәһә һәһә һәһәһә.

Ғаһә һә һәһәһә.

Ғаһәһә һәһәһә һәһә—Һәһәһә.

Ғаһәһә һәһә һәһә һәһәһә.

Ғаһәһә һәһә һәһәһә.

Ғаһәһә һәһә һәһә һәһәһә.

Ғаһәһә һәһә һәһә, һәһәһә.

- Гаша жана кофия,
 Гаша зыстане барфа,
 Гаша зыстане барфа,
 Гаша жана бис у голена,
 Гаша мера смела,
 Гаша зыста гаша,
 Гаша зема раша кона зрабша,
 Гаша кал у перон марша,
 Гаша кала тубина,
 Гаша карта томарша,
 Гаша фига казна,
 Гаша кона—чет у гардена,
 Гаша куста туба,
 Гаша лаван бисп у зман,
 Гаша фига бисп у томбарша,
 Гаша мала че—жана,
 Гаша мала джа сора,
 Гаша мала зарбна,
 Гаша мала фига сора,
 Гаша мера колос—шмажна,
 Гаша пиз марша,
 Гаша пере—гашан у гашина,
 Гаша ружа пога жана,
 Гаша таш у таша,
 гарди гар у баска жана,
 Гаша козона котана,
 Гаша чаша балакина,
 Гаша чаша зпа,
 Гаша даша гаша,
 Гаша шаша таша,
 Гаша бука мала том—гашина,
 Гаша гаша даша бина,
 Гаша заша шаша—гашина,
 Гаша заша баша марша,
 Гаша кала—душана,
 Гаша кона раша,
 Гаша кона фига казна,
 Гаша мера (хорта) тумаша—
 тумарша,
 Гаша баша паша,
 Гаша чаша даша бина,
 Гаша чаша кона зрабша,
 — Гаша чаша чаша
 — балакина,
 Гаша зпа мара чаша,
 Гаша чаша гаша,
 Гаша даша каша на даша
 чаша,
 Гаша урша заша, лаша гаша
 даша,
 Гаша урша заша,
 Гаша Ошо фаша,
 Гаша гаша гаша гаша,
 Гаша гаша Ала Горьшаша, марша,
 Гаша гаша у баша даша, чаша
 гаша на даша,
 Гаша гаша баша, он гаша,
 Гаша даша у баша гаша, гаша
 гаша на даша.

- Ғош кѳ чу, нда назьыра.
- Ғош ы пай шээ.
- Ғош на пер дьа,
На кал дьа.
- Ғош те дьа.
- Ғош те, җада жон пера.
- Ғош у йае замьса дьена.
- Ғош у шон на йаын.
- Ғош зер,
— Зер, шако дѳн на пер.
- Ғош зышса—җышса җазарга.
- Ғош җат—ше җарга.
- Ғош җайа—нда җра җьрага?
- Ғош җайа мала мадулай,
Ғош җайа мала мурьзайа.
- Ғош җайа сазане марийа звай дьа.
- Ғош базаре зу те.
- Ғош баран дьбара—таҗа туҗа.
- Ғош баране аз бар мришка
Умийа.
- Ғош бьае те, дьча наке шен
дыҗа.
- Ғош бѳһѳри, канеҗарга.
- Ғош бѳһѳри—бѳһѳрийа.
- Ғош дербазбуйн, мь җьмре
марийа дьча.
- Ғош дарҗатм—ше җарга ае.
- Ғош дьн дост наҗае,
We җоше ворьсе мала хьа дьде
бар саре зва.
- Ғош аҗде хьарын заҗа.
- Ғош аҗрайн гѳрарга дьҗата.
- Ғош инне җош шьмаат мерана.
- Ғош җасиб дьрд ѳ зема,
Дьса дьае: „Хьаде җаҗма“.
- Ғош җасиб серида рьша.
- Ғош ма те җарга.
- Ғош марийа җьҗа җат, ше җарга.
- Ғош марийа хьаш, тала марн
перга дьҗоын.
- Ғош мьн-думан,
Дьҗата гѳр-румийа.
- Ғош марьне җьҗас мн зваине җер
дьба.
- Ғош неҗир дьсте гѳр наҗае,
Гѳр рьсҗе хьа зьаде мн наҗае.
- Ғош раш бьде рома хьаш.
- Ғош раш серида рьша.
- Ғош раш җош дьҗае, он дьҗата.
- Ғош тент бра ышт бре дьсаҗна.
- Ғош тент дост у дьмьне те тен
җьҗае.
- Ғош тентҗасне дьле фланҗасе
фрайа.
- Ғош зер,
Саада зера.
- Ғош зериба рожен слоҗа.
- Ғош зрае баш дьа,
Мерьае зрае баш нае.
- Ғош хьаш сбан дьҗаре.
- Ғош хьаш сбеда хьаша,
Сала хьаш—баһарада.

Гома хувш һар кәс дьҕана.
 Гома чатын ама,
 Газа нана марья үбнээ, мөөн нан
 бьҕа.
 Гома чатын ама,
 Газа үрә марья конагоос.
 Гома чу, ида конагара,
 На бе—баао, сөддүр дил.
 Гома чүйн—газыйа ду гора.
 Гома чүйн, марья чь гаво?
 Гома барыгыт, гашыйа хана
 марыбаа нәс ханс.
 Гома бөһөрә конагарын,
 Марья гора донанын,
 Шмаас хрес на нанын.
 Гома дьҕаа дьҕарык.
 Гома г'ада,
 һарышты бөсөйдө.
 Гома инне—аз лә сар марья
 һасара.
 Гома лә дөрөйө,
 Шөө лә мангыт.
 Гома сбаге ик на лә мала зыаба,
 Фн димале сарө зыой.
 Гома сад щари бәан,
 Сар сари дәрдак,
 Тәлаһе шорын нәан.
 Гома тәнгәш һешә марона.
 Гома хәдә гәновын, на сәтәвән, на
 Нәзар сәл.
 Гома чаршана ош ама нәан.
 Гома чатын марне марыйа керн
 марыйа тен.

Гома чырона кәзәман,
 Арәанә марья шә кәмба.
 Гома марә—кәванә,
 Мале марә—сәлтәна,
 һаррә-һаррә сәмә сәна.
 Гомад агрәнд гәан хәрәд
 кәрмәшә.
 Тыштан фәара нәан.
 Гомад фәриәдә һар һәс дьҕә—аз.
 Гомад һәәнә рәмәд марья ү
 мәннә.
 Гома дунана,
 Кефа гәрана.
 Гомад мала дьҕо.
 Гомадә бәс бәдәра нәс жи шә бә.
 Гомадә мәзон,
 Гома дьҕдә сәлтәни,
 Гома сьҕә мәләнә.
 Гомадә гәр, рәмакә бәрч.
 Гомадә гәра, һәфт рәма бәрч.
 Гомадә һаба, бәзыргәнә марья
 Ва бәр дәрә на жи дәрбәзбә.
 Гомадә кәрагәри зыштыра мь дәр
 рәман мәсәан.
 Гомадә дәргә кәра шә сәва на жи
 сәбә.
 Гомадә марне гәра хана дьҕә сәр
 пышта гәдә, дьҕә мала зушкә хыодә,
 чәна дьҕһәна бәр дәрә мала зушкә
 хыа, дьҕһәра гә дьҕһәтә, хуш дьҕәнә:
 —Бра, чьна гә дьҕһәтә!
 Бра дьҕәна:
 —Мән кәр нәкәр, пышта нәан.
 Хуш дьҕәна:
 —Пышта нәан, шәхта на ашкә, на
 жи шә бәсә.

Романи тийа, романи барийа,
Романи ми тата Наму догатайа.

Рожи етте ирйе нае гартына.

Рожийа бьрцбала,
Кафт цэйтгэр дэтайа.

Рожийа эеда гана чаршоне рьнда.

Рожың, эмира мерва дьчп.

Рожгара наһа адарейа.

Рожгара сале Наму дара йоок.

Рожгара чьана итжитанийа.

Рожгара сале чар брана.

Роже дьсна,
Кафт рома мине кучка барийа.

Роже дьмяно еде, роже дьтэн.

Роже эл мала ие бьхьк,
Роже малл ма.

Роже илвана (мезони)
Дьда слгана (сёлгөн)
Сьсье нь жана (жани).

Рож—дье-дьямла.

Рож бабахта.

Рожа раш.

Рожа раш пешийа те даре.

Рожа раш зайна.

Рожа зайна, рожа бентбара.

Рож дька, нан дьча,
Тыр дька, гьрар дьча.

Рожийа чьгьа драмп.

Рожийа (ронейн) нь пай тарийа

Рожийа йата дье,
Бонда нь пе буа эне,
Ньнемарга ми божа мьрине.

Рожта, кьона сари жоста,
Ги дьва бьхьст,
Дьямь наһа дост.

Рож бар сийа гьрбе валонийа, го:
—Ынберьң, эл чондың.

Рож жь барана бьлрськьа,
Е эмира кьорак чькьара.

Рожьне Каранне тьна.

Рожьнега Карана дькьа.

Рож те бьдьярине,
Намуса жьне нае бьдьярине.

Рож шьрине (ирине).

Рожьбор ба гьр наван.

Рожь ганеше эе.

Рожь гьрде барана.

Рожь жьне йенере дьча.

Рожь кьата мезине, чьре бьмне.

Рожь маре брчи тьна.

Рожь мьси эе.

Рожь мьрийа, зондье эе.

Рожь райманиба, дьча Ондике.

Рожь эи сарийа бедара гьна.

Рожь чан цьэнедана.

Рожь ии ськьа.

Рожь ии тата бу.

Рожь ии чьгьа мьра дьр'ат.

Рожьат бере кььара нари дька.

Ғулам чырас жи фала бика,
Даста гәлҗиме элас нава.

Ғулам чырас жи фалабаз ба,
Даста марийа элас нава.

Ғулам чырас кади бика,
Илео ва марийа эвайо эме бика.

Ғулам шандан мала буме.

Ғулам эрил бә һардә лыга
Дыҗаво тале.

Ғулам гарҗайн шере һагарҗайн
четыра.

Ғулам гарҗок дһа эаҗ тышто тале,
На шере разайн.

Ғулам гарҗок шере һагарҗайн
эаҗтыр тале.

Ғулам даябаз (фалабаз)
Һардә лыга (лыгала) дыҗаво тале
(талык).

Ғулам раш бре димыне мән назане.

Ғулам раш орҗа менаре даябаз
буя.

Ғулам раш лашыла фланкесо даре.

Ғулам раш,
Пашҗуяла баш
Тә шере назан менаре харте
патахреш.

Ғулам хасук һардә лыга дыҗаво
дыҗыне.

Ғулам ш...раза һачар ныга дыҗаво
тале.

Ғулам дрем
Пара даябем.

Ғулам гарҗок
Жә шераи рашҗах четыра.

Ғулам готын:
— Те бика ладшы мриша,
Шабуна грийа.

Ғулам рашда, на иб һауу шакти.

Ғулам поз дрема,
Һае гарт нарта.

Ғулам раше
Пара шакти.

Ғулам балонгата тәна,
На шакти, на шакти.

Ғулам баше һарҗарын һауу занбу
нара.

Ғулам готын тәна,
Ғулам даядарын раше, эмане жи мана.

Ғулам хаме даяунын.

Ғулам хуҗыла һайа,
На фланкесо тәна.

Ғулам хуҗыла
Фланкесо ва һае катын.

Ғулам хисәбе һанһарын.

Ғулам мән бик лыга тә.

Ғулам мән тәна,
Хәбере мән даябаз назын.

Ғулам нан тәна.

Ғулам марн эмане һандийа,
Пашҗас наха.

Ғулам раш на һаууше таннея.

Ғулам та спә,
Ғулам мән раш,
Канге на парса мән гот?

Ғулам хариба наҗыра.

Ғулам хариба тәна.

Гуо хэзэнн (касэба) сарн,
Жь хале гво безарн.

Гуо згима борга,
(цэлына, цэлына).

Гуо згима нагэнэйа.

Гуо цэлым жь е рунорн четара.

Гуо цэлын марн хотанга жь,
рэната.

Гуо жь гсз у нур дэберн.

Гуо жь бсе цэлына,
Черно рун жь гсзыл, барын
Глбисе, нарта.

Гуо жь рун ганешайа.

Гуо жь сэйнда инбуйда, гэм не
надыбу.

Гуо гснэгарада зер жь зэйно
дыкаын.

Гудын, нышова дуба дэла.

Гуйада айныба,
Бында г'онбарга.

Гурга ширьна,
Бында тала.

Гуни г'тебе дулуна, бардб руйа
назуна.

Гумата кучка, марно пван, бана.

Гумата марья цноре марья бсннд
дына.

Гумата руйа мотан,
барчи найн жик, дб бзын,
пешарийа жана зу дьбэзын.

Гумата се найа,
Яа марьяе бе а'р г'йна.

Гун байа буйа,
назруше жеш буйа.

Гун бэрне эжа дэда, Аан нийа!
Мын рун жмарийа.

Гун билазныл, бра ерес нова.

Гун—дарман зил.

Гун дармане дэлейа (зынэно).

Гун жь мешо дарнагава.

Гун жь та,
наэршик жь мыл.

Гун жьше чэге марьяе эеде дэла.

Гун надына желана згар.

Гун надына сар згарда.

Гун надына, бра смело тава наг'ра.

Гун ржйа, нае боросырыне.

Гун сар згар бшомыта,
Жь шие гво ранаба.

Гун сэйнога,
Дан жь црнота.

Гун эвдэжсын жь те жмарьне.

Гун хаба, наэршик жь не хаба.

Гун-ингыке айере садэно.

Гун црла дэла бондайна.

Гун црнота.

Гун цумек, не бе жмарн.

Гуне жьн рунжик р'нда, Найф
а'баре садэно.

Гуне царе жала аг'е дэн.

Гуне сарэне гоп'ыр дэрэн,
Бу баре к'рарек.

Гуне сарыла,
Дана дэрке,
Ната панте не бэла баре к'рарек.

Ғуно Ғаныз бодени аеи, сар
дасеһьне.

Ғуно Ғаныз бин аеода нанни.

Ғуно Каланди бин аеода нанни.

Ғуно Каланди дасдзев, шне зно
Ғанав.

Ғуно челека оһьне, е поз спейе.

Ғуно ми аеи,
Смеле зно дейе.

Ғуһьм сар те,
Бистеһьн ройе те.

Ғуһьшт гернеде,
Ғабу сорнеде.

Ғуһьшт кучаһьт,
Хвар—Ғоран.

Ғуһьшт паше, Ғакар ройе.

Ғуспитойе мери жанн.

Ғуспити йа шийе, ле зблен Ғе дзев.

Ғуспитийе шмер сарфаназийе гонде.

Ғуҗ дзев катаран.

Ғуҗ неһьра девлатийе.

Ғуҗ растн рута те,
Нордйе ми аеода хье онде дзев.

Ғуҗс кйбер келекани не һемайе.

Ғуҗе шана, рома шне дест у пие
шана зблен.

Ғуҗо, йан ан аһь аеи,
Йан ми аһь аеи.

Ғуҗо, йан ан борн,
Йан ми борн аеи.

Ғуҗо, на ль ан аһь аеи,
На ль ми аһь аеи.

Ғуҗо, че (ль) ан аһь аеи че (ль) ми
аһь аеи.

Ғһап мери тине бор ч'ае.

Ғһап на йа йауу косийе (нефсийе),
Мат йа йауу косийе (нефсийе).

Ғһап хемеа бондоя.

Ғһан һаштйе,
Онше дзеве.

Ғһаҗте дест да һое, Ғадша ми не
һьнаре.

Ғһае оса биде бор ми,
Важ аеде ми бзгдмнеде.

Ғһаҗе, һьне, дрема
Десте мери ландона.

Ғһьне аеиһьн нона к'оса дароа.

Ғһьм дь кевара (ч'овзла) да мие
еһьертн.

Ғһьм ль пение кетийе, хун дзеве
чуйе.

Ғһьм наһьнеке поз.

Ғһьм Ғанбаз дахема.

Ғһьм Ғьме, Ғер чийе!

Ғһьм һаҗийе чеврийе севе мериане.

Ғһьнд мрети мале хьеи,
Шьнаре хье дзев дарнае.

Ғһьнд оса хье д'аһьнннн,
Орд бин льнге ванда д'аҗе.

Ғһьнд у крив аеонде динн.

Ғһьнда д'аҗри рома бьене,
Паше боҗам бье.

Ғһьнда нонра кзлн.

Ғында мари кәләме занәба,
 На кә иҗе назанәба,
 Ғында мари корба,
 На кә парәба,
 Ғында мари чәге корба, на кә дил.
 Ғында—җында,
 Ғарбона наза гөндә.
 Ғындак—гөндәк.
 Ғындакә—гөндәкә,
 Ғындакә—җындакә.
 Ғыст, мари, быст,
 Ғыста чәге, дрема, го, дәсте тайа.
 Ғыстыла тамбу һәде те кәрыла.
 Ғысә ба бәка,
 Бәә жи бәә,
 Ғысә бәчәә пәцәә.
 Ғысә гәргә дәкә.
 Ғысә гәра мә сәр пәйә.
 Ғысә гәра кор кәләкәра те.

Ғысә мала зәвәдә.
 Ғысә мазәә зәдә.
 Ғысә маһә нәсанә зәдә.
 Ғысә сә мә малә,
 Ғысә тәра мә кәрдә.
 Ғысә сәә мә динә,
 Е тәра мә кәрдә.
 Ғысә те сәр пәштә азәләә,
 Дәә те сәр пәштә кәәришәә,
 Бәраәк, нәраәк дәсте те нәкәә,
 Ғысә хәә дәбәра,
 Ғәә тәә нәбәра.
 Ғысә хәә хәәдә нәхәә,
 Аә, бәә дәхәә.
 Ғысә һәә бәр дәәә мәриә,
 Гәә мәри занәгәриә.
 Ғысә шәә зәдә.
 Ғәә дәбәк бәст,
 Дәәә дәбәк дәст.
 Ғәәә бәәәә бәр кәра,
 Нәәәә тәәәә мә кәә.

С

Сә бә сә дәдәә хәәдәдә.
 Сә нәә бәәһәһәд зәә, сәри һәә
 на гәәбә.
 Сә руттәра,
 Гәра бәриәра.
 Сә сә дәәә.
 Сә һәә һәәәә мәә.
 Сәбәә гәбәәә кәәә дәә,
 Дә шәәә сәәә мәриәдә әндә нәә.

Сәәә нәәә бәриә.
 Сәәә нәхәриә, дәә:
 —На бәә.
 Сәәәә сәәәә мәә, чә тәәәә
 Сәәә—дәәә, сәр дәәә,
 Мәгәә дәәә, бәг дәәә,
 Нәәә шәә дәәә, кәә дәәә.
 Сәәәә сәәәә, сәәәә нәә.
 Сәәәә сәәәәә жә, пәәәә һәәәә.

Сал гата кор, га:
— Кор, то дийада чь дьтэзм!
Га: — Дь чгэе рен, парим дон.

Сал диче сар сагьне,
Оалт диче сар далтне.

Сага диче,
Өмүрө диче.

Сага замат тбне,
Оалт мьсам тбне.

Сагь-сагьне бьама,
Оалт-оалтне бьама.

Сагьне тьода гэр чьтвар,
Уахта мьо кбмайт сар чьтварь.

Сагьне чь хазат надит, мьр, сар
бырми борга каленани нагьре.

Сагьне тьода тьшт надит, мьр,
котале жи гьрйак.

Сагьне, бьама,
Мьрйод, одама.

Сагьне, (сак) рьеда,
Оалтне, зареда (зонгьеда).

Сазбанде баш
Сазе мьрэ кьаше.

Сазбанде маза кьена.

Сайа сара гора тьор жи гэр дькбн.

Сайл дост у дьмьна нас дьна.

Сайл немусе кьейн кьейдьна.

Сайле бар дари аблани бе һае.

Сайле мьна бар даре кьлце дьмьта.

Сал бь, сал бонда нем дама.

Сал бь сал сар почьке шин дьма.

Сал бь сал кьизм бь пар.

Сал бьн котькийада намена.

Сал дьтэда мьне кьаде цотэ гьре
жи һайа.

Сал донгдаһ мьһ кьта гьре кьдыма.

Сал дьча—кам жи перга.

Сал дьчье, заман мьчье.

Сал замат, сал һайа галокь һатмьн,
Сал һайа һудьки һатмьн.

Сал, заман дьча, чьйа дьмьна.

Сал мьна бьамьша тон у дьмьн.

Сал нагьаа бар гьра.

Сал-сал кьозьл сала пар.

Сал-сала,
Мала-мама.

Сал сар мьрэ маха гьомьке
дарбаз бу.

Сал те, мьрэ һазьмне кьа сала
дья тьма.

Сал те хьр-барькат пера те.

Сал те хьр жи пера.

Сал те хьр у бер жи пера.

Сал те, кьозьнйа кьа сала
дарбазбуим тьмьн.

Сал те ода пера.

Сал һаг барькат жи пера.

Сал һаг паща кьонагьра, шьбьле
кьа мьһеа.

Сал һата диче, мьшт кьата кбне,
Өз кьоньбум сар тав у бьно кам
ногьне.

Сал һайа адене,
Сал һайа бе адена.

Сарга чоракка надрун,
Сафибулла сбе бангдана дин
маншера.

Сас дало сар сазма,
Оалл ми дало сар салма.

Сазара—мики,
Маршара ми—афган.

Сазмада дин шема, аз ми назда.

Сазмада одре де-бана таньбин,
маршара—на.

Сазал, солтанал,
Нара даро зма бифроша,
Билар ми звора ми у корошона.

Саго, рода,
Оалло, корта.

Саф-саф,
Гора кеса.

Саф сага,
Талаф ала.

Саф таларе алам баши.

Сага—гора лага,
(мишани баши).

Сам дин зора,
На ми марш.

Сам кедаре,
Шарм ми кедаре.

Сам сар фланкесе кат.

Самга гора дало ладана.

Самга марши ми гартини.

Самга гашна миша зана.

Самга сазе горах зике гора дарнае.

Сбе парн-парн,
Нисро Ката дикарн,
Зваре—то далам.

Сбе со у гора ми багдо кавш
дубин.

Сбе (саа) змаш сбеда (сеода) змаше.

Сбат, барф бе ба киле,
Налро то шала.

Сбат доре, адир зер шере.

Сбат лет билири,
Гиса гори сар сарго рафси,
Гот „Ман се гур нар, сар руе бае
саго,
Таштан ми навори“.

Сбат лет—чиртан ми лора.

Сбе зу кас кесе мишара биламина,
Нисро дегерге, марша пе дикара.

Сбе зу марн шинаре зма дубина.

Сбе—парн-сарн,
Нисро—чара дикери,
Зваре—дхилин, нахилин—
То зам.

Сбе насла зма бордади,
Нарго му гашила насла киле,
Бизамба насла та баши.

Сбе чара бре зма набини,
То чара шинаре зма дубини.

Сбе рон дуба,
Дале марша ша дала.

Сбе те, зар (ми) лора.

Сбега гдаби пе фланкесе каву.

Сва змаш—амре баш.

Сваг—чале длопа лет.

Сваго—дами қурги ола.

Сее гълъците та, сее жи зарена,
Зваре гълъците та, зваре жи зарена,

Сее зу к'ощиш пешниа меръ
дере—бе ог'ра.

Сее зу марие кор расти марийа
бе—грива.

Сее зу марие р'ухал расти марийа
бе—

Шабале марийа ле те.

Сее зу—раз,
Ньаре—паз,
Зваре—то ъ аз.

Сее цаги,
Зваре цаги,
Ошало, м'урумо, (г'ривано).
Да маре—
Хиоде н'и.

Сеега хер шайи те.

Сее гала б'ана, ле ш'абале ван х'ае
нава.

Сара вале—
Ац'ле вала.

Сара вале марийа г'ер пак'е.

Сара валара ч'е д'аг'

Сара бараг'ат,
Ѡла сар к'ат.

Сете не назна,
Паше не Н'зена.

Сее барка,
Зу еог'аря.

Сеекажи пер'а б'аба.

Се амал б'ат'на д'не!
Е нь м'аба х'во д'аде б'з'не,
Е нь д'аде б'аероза, д'ыг'шина

ц'ельне,

Е нь к'оче х'во бар д'аде д'аде г'ай
к'оче мала б'ае ж'ане.

Се брае масоке г'ышта б'ае баркад'и.

Се г'ди б'ано ле д'не:
Е ко мала х'во д'аде ш'ам мала б'ае
ж'ане,

К'аре х'ви д'аде б'е б'з'не,
Г'ола х'во д'аде б'е сос'не.

Се дарви б'е раст'овени, се
г'амусан б'е д'неши.

Се х'азар таладе ж'анена.

Се х'азара б'ди б'ае сел ле
д'з'ем'но.

Се к'и'г'е б'е б'ае д'з'ем'но.

Се мала ф'аф'ер м'аванеки г'ер ж'ан'и.

Се м'аня,
Се б'з'ниа,
Н'аш'аде нас'аг'ан.

Се г'ом'аде мари зане к'и ф'анш'и,
к'и х'р'ае.

Се сее б'е д'з'ем'ни нане г'ур'ане.

Се сута сут'аке м'аи.

Се г'ышт х'вош'и сари!
Т'арш'и, ма'иер, к'ари.

Се г'ышт б'ане:
В'анн мар'а д'м'аре, зу б'аде,
Ок'за в'ахта не б'ат, гара мар'е
з'уа, б'аде м'ар,
К'ири в'ахта не б'ат, гара зу
б'ез'ем'шино.

Се б'амаг' б'ат'на д'не:
Е мала х'во барка б'ае ш'ам мала
ж'ане,

Е б'аероза б'ыг'шино ц'ельне,
Е ш'ае г'ане б'аде с'ере г'е.

Се һәмлә һатына дие:
Ян эво мала хва барна, һарн
шам мала бшо жана,
Ян эво, мийа хва быда бзыне,
Ян жи эво, һаарата быкышма
цельне,
Һарсан жи быраты дие.

Се шара бытна, паше ширене
быбрга.

Се гыныштыба ие быбшо.

Се дарева сор—бодны,
Ле мада дате кйри һав.

Се дарея,
Кас мазана рьсде чойа.

Се се, зардала йам бы ньста
(чөг),
Һрнн, тун һнди дшо (диче), бышва.

Се мар, һорме мар, дате ман
бшоке дьлваза.

Се сор даре камна.

Се тарг—һорме тарг, бшою жи
дате ман дьлваза.

Сева даре-дурн даре кагъа.

Сева даре, пашьыно, лезан бинь
каре.

Сева дате хва ом чьра быдина
халде.

Сева дате хва ом чьра быдина
халде, йа халде бинь мала хва.

Сева м'отн 'орде камна.

Сева сор каьре давене.

Сева сор мшарне ие зафил.

Сева сор һар хас тмае дна.

Сева, маю беруйа хва,
Трале, сорра дорбаз маю.

Сева сор, ле лойон дате йану
кеси нма.

Сева дарея,
Һарнат дате хва доейа.

Сева дарея,
Чьга һазарн лоя.

Сева ле дарея,
Һазара ч'ган лоя.

Сева сорба,
Һаркас каьре хва давена.

Сева мада һатына пьтандане.

Сева ман каьре,
Ие ньмота залне чатьре.

Сева каһада ман каһа.

Селаф һарра ние.

Сора дате хва мада г'б к'аск.

Сора фланосе ботал бу.

Сора бырга, чен дате тоди
бынина.

Сери маю—задыа,
Паште маю—редыа,
Жере—к'ефа тыйе.

Сери хьстн, го: „Паште ман“.

Сери хьстн,
Го: „Вай ле ман пашт“.

Сери һата лыга к'ате маю хьбате.

Сесъдиост шаш марн,
Сесъдиостушаш волн,
Сесъдиостушаш маьк'си,
Сесъдиостушаш амби,
Сесъдиостушаш һнди,

Са са диванџина, шибале ружика
в'ост дива.

Са сар саверо љаз диванџинин.

Са телана зивада д'аџита.

Са катар нина, ле зивадо катар
џаја.

Са у гора љазра нина бр.

Са хина зивада љазра дивана.

Са зива чеја, посто се чеја?

Са зиваде зива љазра.

Са љазра се дива.

Са љазра, љазра џаџара љазра,
П'азра љазра, љазра џаџара љазра.

Са џаја чеја марџана.

Са љазра чеја, љазра љазра џаџара
чеја.

Са љазра чеја к'ина дива љазра,
ле чеја дива д'аџита.

Са љазра љазра чеја,
џаја чеја љазра,
Иди бр чеја.

Са љазра бу—гара бр чеја.

Са џаја гора љазра, љазра дивана.

Са џаја љазра чеја, дивана.

Са џаја дива се чеја, љазра.

Са чеја, љазра бр.

Са чеја љазра, џаја дивана.

Са чеја дива, љазра чеја дивана.

Са чеја љазра, дива чеја бр
џаја.

Са чеја љазра дивана,
џаја чеја љазра бр.

Са чеја љазра чеја дивана—бр
дива.

Са чеја љазра чеја дивана, џаја бр.

Са љазра чеја дивана.

Саја, чеја гора.

Сабр бр дивана.

Сабр бр,
Сабр љазра бр,
Г'ора љазра љазра бр,
Г'ора љазра бр—
Г'ора љазра дива џаја бр.

Сабр—џаја.

Сабр чеја љазра, љазра сар сабр.

Сабр чеја љазра чеја.

Сабр—џаја.

Сабр гора љазра.

Сабр чеја љазра,
џаја чеја љазра џаја.

Сабр чеја чеја,
К'ина бр гора сабр,
џаја бр љазра џаја.

Сабр чеја чеја,
К'ина чеја сар сабр,
џаја бр љазра џаја.

Сабр чеја чеја, џаја у џаја
џаја.

Сабр чеја чеја—
џаја џаја џаја.

Сабр чеја чеја,
џаја бр сар сабр,
џаја љазра џаја.

Сабр—џаја.

Сәла шабуна гәле—дигәре баг'а
пау' дьла.

Сәла шабуна фәзе—дәсте хазур пау'
дья.

Сәла шәкки зәва чәл гре дәмәлә
дья.

Сәла қлан фәзи дән йәки хал.

Сәла қадре мезән тәшәтә тәшәкә жи
макән.

Сәла қарға—зәва дәмәкә берә.

Сәд ка сәлән днә бьм,
Зәргә әкәән зно бьм,
Азәр аз да фәнә бьм.

Сәд жи зәва дидәнә бьн сәя дарәнә.

Сәд нәз әл бәр сәһә дарәкә мағ'әл
тән.

Сәд рәстә йәсибә, шәхә дарәшәкә
дәвләтәйә нәбә.

Сәд сәлә бәри әмәре хәвәз
дәдә.

Сәд сәлә днә бьм,
Зәрг у әкәдә знобн,
Азәр, оғар,
Шәкәно тә мезәнә қабрә бьм.

Сәд сәри шәкәғ'әрәк тәдә
дәрдәғ'әтә.

Сәд тәккә жи һәбьн, һәкәрән
руғнәк жи бьғ'әрән.

Сәд зәбәр бь зәборәнә дьсәнә
(дәсәкәнн).

Сәд зәборән зәборәк.

Сәд зәборән зәборәк,
Сәд сәри сәри.

Сәд һәкәрә дәч шәкә, дәмәно
хәвә бир нәкә.

Сәд—Һәлә,
Дьсәд—һәлә,
Сәсәд—дәлә (гәлә).

Сәд Һәлә,
Сәд һәлә,
Сәсәд фәлә.

Сәд Кәйфә дәк дәнә шәкәри,
Әв жи кәтәкә әх у бәрә һәкәри.

Сәд ну, һәкәдн һәт,
Чәт, хәкә тәкә хәкәт.

Сәд чәккә һәкәри.

Сәд шәр әл һәтә гәһә жи шәлә
һәкә.

Сәд қәншәкә жи һәйә, сәд йәкә
хәкәкә жи.

Сәдә тә хәкәкә бә.

Сәдә һәт,
Сәрдәкәкә чәдәкән.

Сәдә һәзә,
Дәккә зәкә,
Нәккә зәкә.

Сәдн дәдә,
Йәкә дәғ'әрә.

Сәдрә сәвәтә гәндн,
Хәкәкә қәдрә бькәдн.

Сәә бәш дәкәләтә һәкәкә һәкәкә.

Сәә бәш сәри һәт һәкәкә.

Сәә бәш һәлә хәкәкә зәкә бәрдәкә.

Сәә бәш рәкәкә гәрә дәғ'әрә.

Сәә бәш һәкәкә зәкәкә хәкәкә.

Сәә бәш шәкә Кәфр қарәкәкә.

Сас орназ берне нада гора,
 Сейде-сейда ме (ма) һәрдо айда.
 Сейаз дича, нан пайа.
 Сейя, бехта,
 Бехте эва ында нага.
 Сейнсано, чи та нава мйано,
 Соре эва дяди бор балганот
 Сейран бе сафа (играм) наба,
 Хани бе зара наба,
 Мерифат бе манна наба.
 Сас дьгита рашнок, сас гонд
 Һазра дьгитын.
 Сани асана каре дорбаз дьча.
 Сани асана нае халанды.
 Саван эа лазьнайа,
 Ла йа чухайа.
 — Салоф, бано, Салоф, бано.
 Го: — Эва гона, х'и һайа.
 Сават лазьна манна.
 Сават'эр брчи манна.
 Сас эфире ласпе—гаре гренанди.
 Сас бе балаш наба,
 Мер—ба мян.
 Сас булги гыншате.
 Сорьдана,
 Духойн—ана,
 Нахойн—ана.
 Сас гурара гур хваша.
 Сас гунн румань,
 Бра тара нече.
 Сас дала эва кетийа.
 Сас дорьяно савьнен.

Сар дьла Бухево, йак те дофчи
 Бьстина, йане зоржачи.
 Сар дьла ми, Паша, путо гу һайа.
 Сар арде мана—слибун.
 Сар кезьра эва чедьбын.
 Сар манатаки мьл грейн ледьва.
 Сар мьрняа грие та нае,
 Ренцборе храв бина быра эва.
 Сар мьрне мьл һавар нени,
 Эз ми сар мьрне та һавар нахын.
 Сар мьрне халде ч'ган эва пе гуко
 шылдыка.
 Сар нене бавэ хва дьчи.
 Сар нава бавэ эрте дьдано мер.
 Сар лочьке шин буйа.
 Сар пыште мь мала хва дар'ава.
 Сар рона мьрьяа рашде шанаба,
 е бе пешняа та ми.
 Сар рьсц де грийа,
 Эв рьсц ми пе бьрняа.
 Сар сахын,
 К'ом галакын.
 Сар сара ала д'е нае мьрне.
 Сар савьняа, бьл насавьна.
 Сар саре гор Аветаран хванды,
 Го: „Зу бьлэ лашняа лез чу“.
 Сар саре гор о'бран хванды,
 Ваши лезе халде нече,
 Гор го: — „Зу бьлэ, лашняа лез чу“.
 Сар саре г'орда к'ароз хванды,
 гор го:
 — Зу бьлэ, лашняа лез о'бьлен.

Сар саре к'е сара дьг'оми?
Сар саре ми сара дьг'оми?
Сар саре навалан, навалана,
Сар саре кабаран-кабарана,
Сар саре фламанга буйа сайи,
Сар Сигане Халате,
Һарго барф у баран те.
Сар сурате ми далакс һек дьен?
Сар та у бене не алабын,
Сар т'о дала бонги нава,
Бонги дьен пошман нава,
Сар фрейе чу сар танге,
Сар хатре дала мари дьг'өөв эгар,
Сар херейк, һарги сар хере,
Сар шарейк, һарги сар хвашне,
Сар хатре куч'к дьг'ята, сар не
пшма,
Сар хариба дьле к'е дьшашыте?
Сар хвалне нбо исанат шаара
б'ам,
Сар һата б'рин,
Нае к'арин,
Сар һард аьнга жи напоре б'саваьна,
Сар Казар навалан навалана,
Сар Казар кабаран кабарана,
Сар Казар кабаран г'анга,
Саре Казар навалан навалана,
Сар Казар шахн шахага,
Сар Казар навалан навалана,
Сар Казар г'ли г'анга,
Сар Каму р'яе хан наен чьарьна,
Сар Кофт навалан навалан дьб'ра.

Сар Наф (Нафи) тама хвафе,
Сар Нафт кабора, кабаран,
Сар Нафт навалан-навалан,
Сар Ч'афе жи Нафт куч'к Валесин,
We тер б'аьн,
Сар ш'ара, били корьдоре,
Сар ш'арга бонда,
Пшма нава хва б'да,
Сар ш'ие сард'манга р'унанан,
Сара—наваным гали,
Даша—наваным зерзамжи,
Сара һел-һел наха, газн саре црел
мана,
Йа саре та һатийа, саре һавап мана,
Сара һел-һел наха,
Г'олдариьа мари бод'бел мана,
Ш'ах'але мари те хваш нават,
Сара һавап хва наха,
Сарин у п'ран—
не сонге к'аран,
Сарбар га д'аьма,
Т'ан (жи) мара д'аьма,
Сарбара сарда,
Т'а жи ль м'анга,
Саргерга б'нгера, фламансн чи
пела,
Саргела мана ч'елок ба, ов не
мана,
Саргине т'ар' навалыта,
Сарго наде сар б'ана,
Саргованди г'ара г'аст б'к'шо,
Сарговандие мана, дьки жи г'ан
б'ла.

Саре каниа залаа ба,
Ааа Ката сари залаа Кора.

Саре каниа йока,
Өм дээ: — Ааа мян хлэша,
Өм дээ: — Ааа мян хлэша.

Саре каниа шалу бу, бие каниа
залаа нава.

Саре каниа гадша бь гадша,
Дор-бор бешине, на һан оргаша.

Саре аз нагша, на һангша
дэстналейа.

Саре аь һата бүрине,
Бь мала дйаа кэ к'үрине.

Саре к'асе им ашо,
Бие к'асе жм ашо.

Саре к'е гарм дээ, дээ диньне
шалаа хма.

Саре к'ере дле зэмш.

Саре к'ере зэне забаш (заваш,
завашайа).

Саре к'ата бар широта,
Бра бь'ава бар шалата.

Саре к'ата бар широта,
Бра наг'ова бар мнота.

Саре к'ачал бра к'омда хлэшбо.

Саре к'ачал хлэша бьн к'оме
хшонда.

Саре к'ачал ша нахшота.

Саре лане мьн сагата,
Чь дька, дье „олещата“.

Саре ладе бь г'орзо г'иһе г'үрт.

Саре ладе бь г'орзакм г'үрт.

Саре ладе г'үрт.

Саре мэр бар шалата—
Мьн дь'кото г'аре һанема.

Саре мара з'арата.

Саре мара,
Созо мара йока.

Саре мара че дини мьн у думан.

Саре мара че нава мьн у
думандине.

Саре мара һава, шондон не
манг'ана.

Саре ма зедэя.

Саре майдине мада һавана хма.

Саре маьне бар з'арата.

Саре маьрия у саре г'ишазе буба
йм.

Саре маьра чьда нагш дээ,
Маьра шцлэе гран дьонно.

Саре маьра г'я г'йна,
Дь к'алма созе маьра һайе.

Саре маьрае т'ойн.

Саре маьр дьша,
Дьче сар г'яа ведьлоза.

Саре маьра дьша, дээ дормане
к'отийа.

Саре маьра һынц'аранд,
Почьк н'харо г'штани бьне.

Саре мие, саре баран т'о һаеда
дь'гана!

Саре мьн аре, аз ам тем.

Ле т'о мьн бамор нази.

Саре мьн те му (муйа).

Сәре мән бәр сәре тав.
Сәре мән бағли нағра.
Сәре мән эн шәхәләрә тәно.
— Сәре мән дөш.
— Иә, Кәтәйә.
Сәре мән нә нәшә, чәғә бәндәлә
гүредәм зәре.
Сәре мән мезә нәшә,
Бәхтә мән мезәкә.
Сәре мән мезән бәбә,
Оя нәшә яшәкә гүрә бәбнә.
Сәре нәдичәйә дөшә.
Сәре мән сәре Сиганә—Халатәйә,
На нәшә дөбә хәл, нә дүмәнә.
Сәре мән сәре зәр нәдичә,
Оңрашә йәтәм, чүм гөрнәйә.
Сәре мән Нәсәнә,
Пиндә тә дәрән,
Тыштә тәдә шә нәшә.
Сәре нәшәре Пазар бәр гүз бәргәнә,
Ләзән сәр нәшәнә.
Сәре нәшә сәриән,
Бәргәнә нәшә көрнәкән.
Сәре нәшәгә гүм шәһәстия.
Сәре нәшәгә дөшкән.
Сәре нәшә шәһәстия.
Сәре нәшәшә сәр бәлғийә
нәшәшә.
Сәре нәшәшә сәр бәлғийәнә,
Ләзән шән чләнә.
Сәре нәшә, әтә чәғә бәндәлә лә
гүредәм?

Сәре нәшә,
Нәшә бәр зәһәрә.
Сәре нәшә,
Нәшә бәр дү—дәрманә.
Сәре нәшә,
На Пиндә бәндәшә.
Сәре нәшә,
Кәшәдә зәбарә мәнә.
Сәре нәшә, әтәм, бәндәлә чәғә лә
гүредәм?
Сәре нәшә,
Почә сәйә.
Сәре нәшә нәр дәйә хәрәрә.
Сәре нәшәшән.
Сәре нәшәшән ортә тәно,
Тә чәғә хәвәрдә?
Сәре рәшәбәрә сәр хәвәрә дәшә.
Сәре рәшәбәрә сәр хәвәрә.
Сәре рәшә нәшә зәһәрә.
Сәре сәбә,
Иә әлләш, йә шәдә.
Сәре сәбә тәғә дәшә,
Бә дүләрә нәшәшән.
Сәре сәбә бәрә гүрә.
Сәре сәд зәбарән—зәбарән,
Сәре сәд нәшәшән—нәшәшән,
Сәр сәд шәтә—шәтә.
Сәре сәбә гөрәх зәшә гәрдәшә.
Сәре сәрдә, бәрә бәрә.
Сәре сәрдә чәйә,
Тәшәрә бә дөш нәшәнә.
Сәре сәшәшә әшәшән чә зәшә?

Саре чъна чийа селма ва чъбат
Саре нъа буа сар у сарма,
Хъа кърма ле набо дарман (бе
тедир).
Саре чъае бьнд мьн, думана зам
наа.
Саре нъае бьнд мьма, думана,
байа, багара.
Саре нъе барфе дам,
Растада бу думан.
Ле нъндорда гора змар.
Саре нъа найабуйа,
Бъне нъе шарм дана.
Саре чъе гъме думана.
Саре шаймера дармане котъае.
Саре шкоте байа,
Бъне шкоте гъна.
Саре дъае нае зварьне.
Саре чаръс кьн бу, нагънште
фянкесе.
Саре ми жъ каъра къшкър.
Саре ми каъра Салма котъае,
Паше пашман буа.
Саре ми катъа (огрмед грен).
Саре ми на лавана.
Саре ми саре парана.
Саре ми тене орта дъ зварь,
Гане зма гъ кескга наема.
Саре ми шькъарба,
Бра бе ара, ара кърка.
Саре ми датъа кърка.

Серед гъае зварьн,
Бънед гъае тельн.
Саране меле бьле йаба, бьле бь
дълбо.
Сарепе сева седе найае.
Сари багъне гъльн (гъльна).
Сари багъдал (гълае) нана гора
(гора).
Сари бь хъма у хъа,
Нъг стърпа дъ пареза.
Сари бьн йае,
Дар—нъндор йае.
Сари бьн дъа,
Бьн сари дъа.
Сари гредьн бь бана,
Пъште гредьн фена,
Йа та,—аре, йа мьн—на.
Сари гредьн—банана,
Пъште гредьн—фанана,
Йа та,—аре, йа мьн—на.
Сари дъче шандан дьмьна.
Сари шь сарка.
Уане зъ сари назапна.
Сари кърка, мезар те шаркърка.
Сари кь бе шенандане шкертър
згфн.
Сари кърка, на тотъа.
Сари наес дьларка.
Сари нан у дана.
Сари на дьн Кабандьна,
Сари млет Кабандьна.
Сари манае нъг чьварьн ре кърън.

Сарыя, ларолаар,
Эман, чаочоос.

Сарн раша,
Дан боша.

Сарн раша,
Ле башыа раша.

Сарн сагбын, кэм аэфин.

Сарн саробайа,
Дран кабыа ледана,
Ле галана сар оорыа чайа?

Сарн сар: Ханага,
Колла на колла Ханага.

Сарн саробайа,
Дран Коспа ледана,
Ле поре тпа чь тавайа?

Сарн тата, мала рута (чирта).

Сарн энэрэа.

Сарн энэша (энэшбын)
Кэм галанын (аэфин).

Сарн энэша бун манда.

Сарн хата дарда,
Бун ранабу барда.

Сарн хата дарда,
Эцэа энэ—
Од ранага эн барда.

Сарн хата дарда,
Калфат ранабу барда.

Сарн һабын,
Сарпещ (сарге, сарпег) гөмөкн.

Сарн һини сармекн,
Нат һини гармекн.

Сарн һалка пкэза,
Бун һалка пкэза.

Сарн чуйа,
Почаа ман.

Сарн чь кэр,
Сарге чь быка?

Сарн эшиа, шан на ль поре дши.

Сарн скар,
Бун джа.

Сарн оорбана богазейа.

Сарн оорбана лыгаза.

Сарн пуча,
Бун пуча.

Сарн (сарнка) эн огра.

Сарнка огра тада.

Сарнаки сберн һар дарацарта.

Сарнаки шек-пиреда граве
(Карьмийа, шөлүбуя).

Саргала жи чу, сарн канар.

Саргатына каре дна пкса,
На ий саргатына һаспа.

Сарназыа, по бычухе, гила мала,
Пте мазын—сар бычухе, кола мала.

Сарпине дедарем,
Ле ман шөлма,
Ле та чайа,
Каре гем?

Сарге бу сесе,
Бунр баше бар се.

Саргашра ренг кечыкн.

Сарга һасана,
Бунра гузана.

Сарнашане дыдыа зандийа,
Надына марийа.

Сэрне гойзани жи йола дьча,
Ле йардэ бона бедоммена.

Сэрне даст та чу,
Пенге жи борнода.

Сэрне ав огра,
(азе йарым).

Сэрне жы йарне пактыра.

Сэрне жы чанурэ четьра.

Сэрне те, тайрон перга.

Сэрне йазине зрара же гйна.

Сэрне рблэ дартмерга жи
Хиэ дьгьдине марья.

Сэрне бьтэрса, важи нокшош
кан'ан.

Сэрне аже быбуна даргёр.

Сэрне исфал-исфал йатман, гарме
гале дьда.

Сэрфого, бар берене,
Пехасо, бар гаргане.

Сам дор йайа.

Сатыйа жи шийа нокс.

Сафа—бе шафат

Сафери же куне сафери,
Натан дига жи гьере боре.

Сафа шуре Мьере дьча.

Самгёра сбе (собе).

Самта те рьнд те,
Ле ньзам чь дьстрейт

Самта фланкесе йан арда, йан
с'змана.

Самба, нокс шада,
Гале ий хваде нада, нада.

Си г'але нокс нан, нан йёр дьба.

Си у се клеме йармена,
Ль сар дара йармена.

Сийа зг'аа марья бьча,
Бре жи си бьдало.

Сийа зг'аа,
Сийа стрийайа.

Сийа кавьра хвашо,
Важи мур гйнава.

Сийа кекер баша марья барда
р'кесе,

Важи мур гйнава.

Сийа пода хвашо, (мажи) ба
гйнава.

Сийа мазьна бра сар хере марья
жем нева.

Сийа соре мьн ав зго бьдыча.

Сийа аже дьсальма (дьтэрса).

Сильйа марья дасте марья.

Сильйа нокс, хёрт чькоро хёртме
бьчи.

Синге фарош не геше йему
марйайа.

Синоре зорба фрайа.

Синоре хёрта сильйа жамьн.

Синоре хёрта гйна.

Синка—китотьяд,
Нанан шен, йожи гавин,
Бука мале майа збрин.

Синка г'ава се сйарьн,
Ле бь се бьра дьчьн.

Сир ливаз хушк бома.

Сир у ливаз йан наньн.

Сир пекате нае хмарина,
Сир пекате туктура,
Сир у сирма брѣ лавин,
Сирѣ нагота, бине ле даре,
Сирѣно хва тада, пекатѣно ма
хлав набу.

Ситѣно нахурѣно,
Лавѣ Серти нахурѣно,
Ситѣно ба чамѣно нае,
Ситѣно дѣно:
— Бине нѣм зѣра,
нахурѣно дѣно:
— Фѣ нѣ к'ѣ там!
Ситѣно нѣ наг'ѣ бѣсѣно.

Ситѣно ле нахурѣно г'ѣно нае.

Ситѣно чамѣно пѣно г'ѣно,
Мѣно нѣнара нае.

Ситѣно нахурѣно,
Чѣ шѣно, чѣ нѣно.

Ситѣно нахурѣно,
Готѣно: — Шѣно нѣно нахурѣно!
Готѣно: — Дѣно ма нае.

Ситѣно нае, асѣно нае ма
нае.

Ситѣно ма сѣр тандурѣно дѣно,
Тѣ чѣно маѣно нѣно нѣно дѣно!

Ситѣно г'ѣно, чамѣно хваѣно г'ѣно.

Ситѣно бѣ к'ѣно, нае нѣ нѣно нае.

Сѣно бу, наеѣно Бѣно нѣ,
Пѣно бу, наеѣно нѣно Бѣно.

Сѣно бѣно,
Пѣно нахурѣно.

Сѣно бу, наеѣно,
Дѣно бѣно нае,
Сѣно бу, наеѣно г'ѣно наеѣно.

Сѣно к'ѣ сѣно бу,
Хваѣно наеѣно нае.

Сѣно нѣно нѣно, г'ѣно ле нае.

Сѣно наеѣно наеѣно сѣно,
К'ѣ наеѣно наеѣно наеѣно наеѣно.

Сѣно наеѣно наеѣно нае,
Хваѣно наеѣно наеѣно наеѣно.

Сѣно наеѣно дѣно,
Готѣно дѣно наеѣно.

Сѣно наеѣно наеѣно,
Пѣно сѣно дѣно наеѣно.

Сѣно сѣно дѣно нѣно сѣно,
Чѣно наеѣно, шур г'ѣно наеѣно
наеѣно,
Дѣно, наеѣно наеѣно наеѣно наеѣно
наеѣно.

Сѣно сѣно дѣно наеѣно наеѣно,
Фѣно дѣно наеѣно наеѣно наеѣно.

Сѣно Сѣно,
Фѣно бѣно наеѣно.

Сѣно чѣно,
Пѣно наеѣно.

Сѣно бѣно наеѣно,
Пѣно нѣно наеѣно.

Сѣно бѣно наеѣно наеѣно дѣно.

Сѣно бѣно чѣ наеѣно наеѣно,
Сѣно у сѣно наеѣно наеѣно наеѣно.

Сѣно дѣно наеѣно.

Сѣно нѣно, Бѣно наеѣно сѣно наеѣно.

Сѣно нѣно наеѣно наеѣно наеѣно.

Сйаро тэне
Хота же те.
Сйаракх сйаркх, бра һаря розане
быһеря,
Әм барьы, йане на.
Сйарн но бы чакс,
Касок ширя йормот нана.
Сйари һатан,
Пайа чун.
Сйарийа каре җабака,
Пайа бун до айба.
Сйаро, то хваш сйарн,
На сйарн, на лойайн.
Сйаро, һай сйаро,
Роданько сруно.
Ск'а даста наҗотын.
Слае [ы] парне һазьре.
Слае ы сфра һазьре.
Слава дост жн һайа, диньн жн
һайа.
Слава шырн марья хваш те.
Слава быдэ,
Слава хва жн һыда.
Сламане жн иланане четьра.
Слават пәрне һазьре.
Смад жь мала рангын.
Смбыла вакн тҗаба, соре же
дальнҗа.
Смел бар позе мера һайа.
Смел бар позе та т'она, то намери?
Смелбоша мал иртын.
Смел наусте мерайа.

Смел р'онша мерана.
Смелсоре (смелсорн) малирт'а
(малирт'ын).
Смел шорте мерайа.
Смеле хва дыф'ра.
Смелчангало, ца те р'от'банд.
Смлейно, паше нан бавожа.
Смьдайо кер буйа, божынга бавожи
же ин сарне даро.
Смьле грн,
Сарн кер'а,
Смьле г'лншты соре же кер' д'ае.
Смьле же буйа—днҗ саньяйа.
Смьле т'хкн соре жн кер'а.
Сндрбат, чь бежи сори һат.
Сндриват һерне сори һат,
Д'ле хвадо жь хва накар р'ат.
Снот базьне зеринн.
Сни бе дола нава.
Созет баше,
Д'ня хваша.
Созата рангина,
Зер кавьра д'Һалпнн.
Созагарне н'зонк наҗоно ае.
Созе мала хвадо бежн,
Базарада дарбаз нае.
Созе мале
Базаре дарбаз нава.
Созе мера н'о һайа, соре мерайа.
Созе мере мазын набырын.
Созе мера созе.

Созе марийа
Соре марийа йака.

Созе мане би йата данан, ве мерка.

Созарга нэгъишт,
Тана гора чу.

Созе таме лынге мерка хба дька.

Созе таме лынге марийа дешине.

Созе (созе) хварга бежа.

Солбанд йаза, гънаго, зана гънага
дове няна.

Солдори логаса.

Солдори сола ми чатъайа.

Солдори халцера дьдру, ле хва
пехаса.

Созе хьст, бзмарга да дер.

Солкар пехасын (пехасын),
Цумкар бе храсын.

Сонд до сарийа.

Сонд ма нае, сонда мехве.

Сонд не гарана.

Сонд у нефьри шуре до дька,
Һардо али ин дьбьра.

Сонд һайа шуре додзая,
Раст ми дьбьра,
Чал ми дьбьра.

Сонда дарам гънайа.

Соне һелуна хва колга рувиде
чедька.

Соргъа сорба, дьмьргинан.

Сор дька зяна,
Сли дька драка,
Гьшк шегде дарахана.

Сор дька, касы дька,
Дале гънаи гънаш дька.

Сор, сли ма сар боре къашба.

Сора, гъра
Бейёндра.

Сора—зара
Бейёндра.

Сора, на барбьра,
Сора, на море,
Дора, на зора.

Сори гъра, бе йёндра.

Софи ма пьказе дьренина, расти
пьказе һат, олык ми хвар.

Софи мардина,
Ге у голык тая бардана (дордана),
Эи мада, эи забардана.

Софи Рамозене,
Вака кере нае гарана.

Солган базарийа.

Сорг ле катъайа.

Сорг һайа стэр.

Сора ман стэрка.

Сора ман стэрка, дьлар мака.

Сора хва дьжньра дьлар мака.

Соре хва щам Кому каса дьлар
мака.

Сора ве кър стэр.

Сли ма чаргалан,
Хабар ма чопалан.

Сли нека
(азёрё нека).

Пар мағалл бу
Иса бу йодага.

Сым—сыма харена,
Фел—феле Парана.

Сыт жы бар махйот дьма.

Сыт жана, ле махйот дыба.

Сыт манат, мурхйот дыбат.

Сыгакх дьхйотым, тй хаасарени
паза дьтннн.

Сынтхгара сынтареш,
Жы мара дьнана мара паш у паш.

Сурга бархфараца хва дьшонтена.

Сурга сарт цана хва дьтарина.

Сьсе фарза,
Чар гарза,
Понц мараза,
Шеш қараза.

Сьсена,
Наддй насена,
Чары,
Нас хмары.

Сьфони жы дарена кот, тйт
— Оангарек гашт жы мьн чу.

Сьйота нечира мьн hat,
Гуйе тьжнйа мьн hat.

Сьйнд—нойнд?

Сорел шарена нас шенандьне,
Йек-йок дьшка.

Сьвара к'ара нагьйа дара.

Сьвара к'ара на тй сьвара,
Жана бь мара на тй йара.

Сьвара руте сбе дьма,
Зьвара зу та.

Т

Тала сас шавтандьм,
Тала зьвара оз йовандьм.

Тале гана лнканн аралне шьвене.

Тале гана нанана шьвеведана.

Тале гана р'аха кандела.

Тале ганей,
Эш жы рустондйа.

Тале ганей,
Нана шьвейе.

Тамана печьйа гьшк йама.

Тамана барддй пенц г'ийа йана.

Тамана Ному г'ийа йана.

Тамана шьгаре йама.

Тамне Мьйе Коро бьрдьдана
кекрошка,

Дьчу цьмьха.

Тала халце рашо,
Тала мьн раш у боше.

Там дьннеда, йнм кьт'ена.

Там сар цума нас чьхарьне.

Там т'она дьрнйа дьгьра.

Тамара мн бьнне
Р'аке мн же бьстине.

Тамаре йннйа мьрх бьцотын краба.

Танон назе гарганеке хьрар дьма.

Тар-тарда мнн жи эн брйа,
Жор гваде дунтерьм, мкр—ми.

Тарнеда шаву дьда.

Таде жорин тема, шав чав, цаво,
Таде жорин тема—кадина кав.

Тар нен дьда шварьне.

Таре чьде сераи бьрашынн, аде
гьр дьде.

Таре сераи рьнд сари дьларьм.

Те энн бьик, боне пышта тав бацата,
Не к'ане бе саре та?

Те бежи борда мекон—Пафмака.

Те бежи гор сарга бенздеа.

Те бежи дарда ч'а дьна мн.

Те бежи Зина Шьмрейа.

Те бежи мнн чекьрийа,
Фин карне (шварьня).

Те бежи мнн чекьрийа,
Хачо чамьл кьрийа,
Алеймуче мн ав покьрийа.

Те бежи мнн чекьрийа,
Орне мн чамьлкарьйа.

Те бежи ле доп-дреша барае
кьрына.

Те бежи сбата,
Ньм дьг'ана, ньм дьгьри.

Те бежи сар бочке шибуйа.

Те бежи цаша к'анбаре мн е бьшке.

Те бра бе, нав, бра мь гваде бе.

Те дьвежи бав беньмийа, ав позра
к'анийа.

Те дьде мнн дурьм?

Те, дьна, дьна, дьсе дьтоада.

Те карне мнн бьен шавро?

Те мнн царин бекк.

Те парк нано энн бьди мнн,
Тле энн ч'аре мьрракк.

Те сар нано мн,
Мина диньне нене на дьтоа.

Те флан пышта бьик
Кешьре чамьлин баоски, карн?

Те калке шарьстане,
Нао мьрке гор'ыстана.

Тема пышке то ч'л Иньур, дьл
дардык'ан.

Теме мьшка нав мьшка цет'а.

Темне (тешне) гора мьрварь
набьне бав у бра.

Темне мьра бонар набьн.

Тени ц'от'а поле мн насаньне.

Тертер сар саре г'орда аватаран
хьанд, гор го:—
—Мал борда, лашийа лез дьсте
мн чу.

Тер' Галенене чевене!

Тер'а арена чьреси дамшинн,
тоза не байа.

Тешне мьра энн мидина.

Те авак шикн швар, гора
бьшекьринн.

Те агар бери карне дайе.

Те арв энн бениа,
Каласа энн мн дайа бе, кда чь
майа?

- Та ашак наһышт арзанек те бѣверн,
 Та ашак наһышт, чакк каранок те
 бѣшеракн.
- Та башт дѣк,
 Та гашт дѣк.
- Та бѣхистийо данг,
 Ле ъзани кидарейо.
- Та гаша чанд,
 Та рожа друно бѣанин.
- Та ганеше раш барнеда наһурт,
 Тѳ те ъзари.
- Та гот: — Сар чаша.
 Ве бет: — Сар сара.
- Та готийот:
 — Оре.
 Наома:
 — На.
- Та голла хва агър нур, чѳ нѳшт, чѳ
 нѳкѳшт.
- Та гурт, барнада,
 Та барда, лѳ пай нагов.
- Та гышара гот, Симора нагот.
- Та да, те бистинн, шорн мака.
- Та дае, те бистинн, те надае, те
 настинн.
- Та дайо ае ан бѳштѳк, ан чѳр гѳлн.
- Та дайо ае,
 На лѳ чанге, на лѳ кее.
- Та дар гуртйѳ хва, тѳ дѳларызк.
- Та дар нае синора ѳлдайо.
- Та дарба хва дѳвшѳндада,
 Нѳшт-нѳкѳшт баште шйѳ.
- Та дарда хва дарман чѳрйѳ, дора
 маѳ.
- Та даромакѳ ѳса нур, да хва те
 тѳнѳ.
- Та дѳса даст (дасте) пале
 гуртйѳѳ.
- Та дит—дѳлн,
 Надит—дѳлн.
- Та дѳе чѳма гуртйѳ, ве ѳса жи
 бѳра.
- Та дѳе (дѳнѳ) чѳма (чѳма) дит?
 — Уаѳе дѳле хва.
- Та дѳнѳ чѳма дѳ?
 — Уаѳе дѳтѳна чѳса хва.
- Та дѳбнѳлн,
 Паше бѳра хва тѳнѳлн.
- Та дѳе—лѳ зѳка,
 Та дѳе—лѳ зѳ барѳа.
- Та дѳѳнѳлн бѳ лѳсѳрдѳк.
- Та дѳл ѳайѳ тѳ бѳлн мѳр,
 Ле тѳ ъзани те бѳлн лѳсѳр.
- Та дѳл ѳайѳ тѳ бѳлѳнѳж лѳвала,
 Ле тѳ ѳзани ѳѳле те мѳна дардана
 вѳла.
- Та дѳле мѳн брѳндѳр чѳр,
 Гѳза дѳлгѳрѳн бѳтѳла.
- Та дѳче хуѳ,
 Чѳма мѳн дѳче аѳ.
- Та ѳз бѳнд чѳрѳн,
 Паше сѳр сѳрѳ аѳкѳлн.
- Та ѳн дѳл бар бѳре рѳш.
- Та ѳн рожа надѳдит,
 Тѳ ѳѳрбѳна бѳхте зѳваѳ.
- Та зѳсѳе хва дарѳст.
 — Оѳле мѳн ѳ кѳлѳлана.
- Та зар шрѳн наѳа лѳмн,

То һәр нефсе бычга гани,
Нас назик, шәе бе қамик.

То зәһәт надигә, мәки дәле те
бешә.

То розанак нәһыштыя, мәки шәрәк
ле чәк.

То йә дн, ида мәкинә,

То һазәр һәмләне сәе хәе, мән ик
һәмлә.

То һодыкә хәе тәки бәр чү, йә вәлә
дә.

То кә хәләк әһәтә динән, вәлә,
Дәстә хәе һәһәрсинә.

То кә һәр гәрәкәр, ие лә тәкә.

То кә һәне һәләкә хәер, хәһә һәй
һәһәһә.

То кәре хәе чәһә һәһә, әсә ик
һәһә һәһә.

То кә дәк, хәе һә хәһә һәһә.

То һәһәкә һә кәһәһәһә һәһә
һәһә һәһә.

То кә һәһә хәе әһәтә һәһәһәһә,
дәһәһәһә һәһә, һә чәһә дәрһәһә.

То кә сәе сәр дәрә дитән,
һәһә һәһәһә хәе һәһәһә.

То һәр, мән чәһә дә һә.

То һәһә һәһә һә һәһәһә, һә кәһә
һәһәһә.

То кәһәһә, әз кәһәһә һәһәһә.

То кәһә дәрһәһә һәһә һәһә, мәки
һәһә дәрһәһә һәһә һәһәһә.

То кәһә кәһә һәһә, сәһә—һәһәһә һә
һәһәһәһә.

То кәһәһә һәһәһә,
Дә һә һәһәһә һәһә һә һәһәһә.

То һәһә һәһә һәһә һәһәһә.

То һәһә һәһә һәһә һәһәһә.

То һәһә һәһә һәһәһә,
Йә һәһә һәһә һәһә һәһә.

То һәһә һәһә һәһәһә, һәһә һәһә
дәһәһә.

То һәһә сәһә һәһә һәһәһә,
Әһә һәһә һәһәһәһә.

То һәһәһә һәһәһә,
Хәһә һәһә һәһәһәһә һәһәһә.

То һәһәһә һәһәһә,
Хәһә һәһә һәһә һәһәһә.

То һәһә һәһә һәһәһә, һә һәһәһә
һәһәһә.

То һәһә дә кәһә һәһә һәһә.

То һәһә дә кәһә, һә һәһә сәһә һәһәһәһә.

То һәһә һәһә, һәһә һәһә,
Тәһәһә һә һәһә һәһә.

То һәһә һәһәһә,
Әһә һәһәһә һә һәһә һәһә.

То һәһә кәһә һәһә һәһә, һәһә һәһә.

То һәһә кәһә һәһә, һәһә һәһә
һәһәһә.

То һәһә һәһәһә һәһәһә һәһә,
Һәһәһә һә һәһә.

То һәһәһәһә, һәһә һәһә.

То һәһәһә һәһәһә, һә һәһә һәһә
дәһәһә.

То һәһәһә, һә һә һәһәһә.

То һәһәһәһә һәһә һәһә,
Мән һәһәһә (һәһә) һәһә һәһә.

Та бәсәһриһә, сәп әһн нәһн нәһәһә.

Та һәс кәһһә,
Пәһһәһә.

Та һә кәһһә һәһә һәһә.

Та һә дәһ, һә һәһә сәһ сәһә
Бәһә һәһә һәһәһә.

Та һәһәһә һәһә һәһә.

Та һәһә һә һәһә һәһә һәһә һәһә
кәһһә.

Та сәһә һәһә һә һәһә һәһә һәһәһә.

Та сәһә һәһә кәһһә,
Иһә һәһә дәһһәһә.

— Та сәһәһә.
— Сәһәһәһә һәһәһә.

Та сәһә һәһәһәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһә.

Та сәһә, һәһә һәһә.

Та сәһә һәһәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһәһә.

Та һәһә һәһәһә һәһә, һәһә.

Та һәһә һәһәһә, һәһә һәһә һәһә һәһә
дәһһә.

Та һәһә һәһә һәһәһә,
Бәһә һәһә һәһә һәһә.

Та һәһә һәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһәһә.

Та һәһә һәһә һәһәһә һәһә һәһә.

Та һәһә, һәһә һәһә.

Та һәһә, һәһә һәһә һәһәһәһә.

Та һәһәһә, һәһә
— Дәһә.

Та һәһәһәһә һәһә һәһә һәһә, һәһәһә.

Та һәһә һәһә һәһәһәһә, һәһә һәһә
дәһә.

Та һәһәһә, һәһә һәһә һәһә һәһә.

Та һәһәһә һәһә һәһә,
Һәһә һәһәһә һәһә һәһәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһә.

Та һәһәһә һәһәһә, һәһә һәһә
һәһәһә һәһә.

Та һәһәһә һәһәһәһә һәһә, һәһәһә
һәһә һәһә һәһә һәһә, һәһә һәһәһә
һәһә, һәһәһә һәһә.

Та һәһәһә, һәһә һәһәһә.

Та һәһә һәһә,
Һәһә һәһә.

Та һәһәһә, һәһә һәһә,

Та һәһә һәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһә.

Та һәһә һәһә,
Һәһә һәһә (һәһә) һәһә (һә) һәһә.

Та һәһә һәһә һәһә һәһә,
Һәһә һәһә һәһә һәһә.

Та һәһә һәһә һәһә һәһә (һәһә).

Та һәһә һәһә (һәһә) һәһә һәһә һәһә
һәһәһә (һәһә).

Та һәһә һәһә, һәһә һәһә.

Та һәһә һәһә, һәһә һәһә һәһә һәһә, һәһә
һәһә һәһәһә, һәһә һәһәһә һәһә.

Та һәһә һәһә һәһәһә,
Та һәһә һәһә.

Та һәһә һәһә һәһәһә һәһә, һәһә һәһә
һәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһәһә.

Та һәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһә.

Та нь хувьцаа жо нбшт, нь мере ма
нбшт, бана.

Та чийр, нийр,
Та гурь, баранг гь шүшт бэр.

Та нь нэрлэй,
Өн жн дүманя.

Та нь ле нэрлэй,
Тос ма жн бье мала хва.

Та нь ондо нэрлэй,
Пай нь хэти?

Та нь хва нэбэриг гуртлэй,
надне хаварда.

Та нь Көрмөтэ до у бөө хва гурт,
Яа мн жн бэлгэн?

Та нь чанд, та ма жн тенн г'мбара.

Та нь чандлэй, тос ма жн бстнж.

Та нь фэнци мала хва нэрлэй,
Вани мн жн бнн?

Та м'гэе хва надн, нэсн бөмөр
маха.

— Та шербат ба.

— Шербата мн дь та ханга слма.

Та шад, мн ироз.

Та фэнци мн нэрлэй, бэлгэнэ сэрк,
Чма нэвандэ д'нелн, тб на шере
челэна сора?

Та цэ цдлэк бордаг?

Та мн эманн мала хва хрөөнр,
Мала мн жн сэр дэн.

Ташо дэстне хва нэвртнэ.

Тазэр—борас фланкосеря хэзма.

Тазэре марь пеше г'рде носова—
марь зу заре хва бэлгэвшнэ.

Тайахэ хва бннн тэнтне,
Фрайн зу та.

Тайахэ фланкесе, тайахэ нувьчана.

Тайахэ мн тайахэм баше.

Тайре хва ннмаа бернаде.

Тайр баске хва д'фьра,
Мер цабла хва д'фьра.

Тайр баше бь рафе хворя.

Тайр бар бь рафе хва д'фьра.

Тайр бь гаре хва д'фьра.

Тайр бь рафе хва,
Бондо (марн бь) кома хва.

Тайр бь рафе хва фьрнаха.

Тайр дэсте та дарк'ат,
Дла ннкарн бэлгэн.

Тайр д'фьра,
Дэбел — ннмбар.

Тайр д'фьра, дэбел
— Вай дь мн нэос'ор.

Тайр д'фьра, нэша ма бэлтннн.

Тайр д'фьра рафенде хворя
д'горя.

Тайр д'фьра—нэос'ора,
Нэр насан рафенде хворя д'гара.

Тайр жн бре г'брен.

Тайр жн р'ссде хва дэхве.

Тайр х'ро жь баске хва нэхөөр.

Тайр—мора гала дэмпата.

Тайр ннхрван д'фьрса.

Тайр гаре хва д'фьра,
Тэ нь д'фьрн?

Тайр хивша (бъ) рафе хивша
(хивра).

Тайр хелуне бын знерда чедька

Тайр хавсоре хивра дьфьрэн.

Тайр хейа гошт дьдэн,

Тайр хейа гошт дьдэн.

Тайр хона гошт дьдэн,

Тайр хона гоште ван дьдэн.

Тайр чьра блынд бьфьра,

Дкса те сер кевыр дьсозана.

Тайр чьра блынд бьфьра,

We зрде бьсаныа.

Тайраде дийае Наму шопын.

Тайре Балуэн Баг'дае.

Тайре бизн ми бьао хавеле цартале,

We бьае цартал.

Тайре бе нар чьрана!

Тайре бе раф марийа.

Тайре барате дуреа к'ьшын.

Тайре бьмбарак,

Та сале бьаньын царок.

Тайре гоштхворн ноб'лае (дьяна)

ми зрде.

Тайре нь рафе хива цыга н ондайа.

Тайре к'едарен,

Торада ведаре бьава.

Тайре маснгарн ноб'лкерга.

Тайре млет денте ми бьанда.

Тайре марьне хардара дьгарга.

Тайре неч'рэн ноб'лае ми кара.

Тайре неч'рэн нар'го марийа нава
маван.

Тайре ноб'лкер маснгар.

Тайре Синар ми Ньшн дьба.

Тайре соранале цыга у хорта.

Тайре тититени,

Тэ некте розгара наван,

Та мала хива хравар,

Ра мьн ми сарда данн.

Тайре чале нава зер-зена

хьайки,

Нава тыштени.

Тайреде готийа:

— Хивша бь хачанурене, не бь

Насиране.

Тайрок раан хива анта неа дени,

Щон'ер цоге хива Нланн чу наа

зени.

Тайрок хейа логлага,

Баб чь сыйа ноб'р ми чаба.

Тайрок ль шие к'отайн дьа.

Тайрок те дорбаз дьа.

Тайрок шие к'отайн дь'ота (дья).

Тайрок шие лезьсти дьа.

Тайрок шие хали марийа дь'ота.

Тайрока дар ба'аре касан ле

набине зраре.

Тайрока аг'мане рьсде ми к'от.

Тайрока Носьки бу, мала ми зьст.

Тайр'ка боб'орн зобала.

Тема фланкесе к'ьшанд.

Теме неговеша чь к'ьшанд.

Онн ми бьдье.

Тенгеи бля бета лаван (лаван)

нвета пьрон.

Тангын хана дурьман.
 Тангаси саяа мара рунда,
 Уаши зэгф дурманна.
 Тангаси-фрайн бие лаван.
 Тангаси мадалана,
 Танги жи хайа,
 Фрайн жи хайа.
 Танги шие дэлана,
 Тандур бе к'олфых наан.
 Тандур бона нгана.
 Тандур к'едаре, к'олан к'едаре!
 Тандур льге марийа харанг дьа.
 Тандур бса сар буйа—буйа пльнг.
 Тандур мекн рунд сор бьаа,
 Нен рунд дардаха.
 Тандуре эзэн нан налэма.
 Тандуре бе к'олфыл,
 Ханне бе к'олан—
 хардэ жи йакьн.
 Тандуре г'ор нан г'ой д'ада.
 Тандуре г'ор нан д'ашемьтана.
 Тандуре д'аш'ола азе мекн, ф'рша
 ле зедэха.
 Тандуре зэгф гарн нан д'аха к'ут.
 Тандуре к'асиба галэчи наш'ола.
 Тандуре нэнэ гарн бар дарна'ава,
 Ф'и не т'о тандуре.
 Тандуре сар нан сусамани те.
 Тандуре харен'ари, нэнэ сор
 д'асека.
 Тандуре зала наш'олин'а,

Танк хайа,
 Дардан г'она.
 Танк хайа,
 Д'ахан г'она.
 Танк'ийа дон марийа мана.
 Танк'ийа донд, д'ашом, нашом ле мана.
 Танк'ийа з'аха руе з'ахана.
 Танк'ийа Мүше рудайа.
 Танк'ийа гур'аша шавдана.
 Танк'ийа селе, танк'ийа донд.
 Танк'ийа жи руе мекн.
 Тан'шга х'ва д'аха (д'ахан).
 Таре хэа жи к'от.
 Тар-ша т'ае х'аа д'ашемьта.
 Тар (у) й'аши т'ае шемьтин
 (д'ашемьта).
 Тарга к'адга,
 М'анга арбота!
 Тарга жи наминэ.
 Тарга майа, овлада тарга наминэ.
 Товаш нан да паш.
 Товлада марья зэгф б'амна,
 Бана р'аха wo жи бе.
 Т'ае—бана, ле—д'ае лешман.
 Т'ае д'арьмиллине баран д'абара.
 Т'ае жи мала х'ва дер'кот,
 Лана хане нага,
 Ле п'оншо wo д'аха саре ч'йа,
 Т'ае йа нар к'асийа.
 Т'ае х'о дарга,
 М'аре тавьзи саре х'ва й'алды'ара.

Тәң кә наде, гәл занав.
Тәң кәлһәйә,
Бәра хәә шәра раст дһә.
Тәң кә дһәд, фһанһәс әбә хәә
вәдәрә р'әдһә.
Тәң тһәә тһәш шәриһ дһә.
Тәң гәһәә—бәдәр һур һәә.
Тәһә зәһстәһә һәриһә һәри һәә.
Тәһә рәһә һәә рәһәйә,
Тәһә һәә һәә һәәйә.
Тәһә сәә һүкә һәә,
Тәһә зәәрә—һәә һәә.
Тәһә сәә һәриһә һәри һәә,
Тәһә зәәрә һәри һәә.
Тәһә сәә һәри һәри һәри һәә,
Рә зәәрә һәә (һәри һәә).
Тәһә сәә сәә һәри һәә,
Тәһә зәәрә бәһәә.
Тәһә сәә һә бәшәр һәә,
Дәә тәһә зәәрәйә.
Тәһә тәһә, дә у бәә.
Тәһә, гәһә, дә у бәә,
Сәә-сәә һәә тәһә (дәһәә).
Тәһә кә рәһү,
Тәһәһә һәә бәә.
Тәһә һәри дһәә,
Һәәһәһә дһәә бәә.
Тәһә һә зәә һәә һәри,
Һәри һәә.
Тәһә һә һә һәә,
Һәә һә—һәә.
Тәһә зәә һәә һәри.
Тәһә һәри дһәдәһәһә һәә һәә.

Тәһә һәриһә дһә.
Тәһәһә зәә бәә һәри,
Вә һә һәри бәә?
Тәһәһә һәә, һәри тә һәри һәә
дһә?
Тәһәһә һәә, һәри зәәһә дһә.
Тәһәһә һәә һәри,
Һәри һәри зәә һәә.
Тәһәһә фһәһәә сә һәриһә.
Тәһәһә шәриһә дә һәә дһәә
дәһә.
Тәһәһә зәә һәриһә һәри
бәә,
Вә һә һәри бәә?
Тәһәһә тәһә һәри һәә.
Тәһә һәри,
Һәә һәә һәриһә.
Тәһә у шәри һәри һәә.
Тәһә-тәһә һәри һәри дһәә.
Тәһә дәә дәә дәә һәри.
Тәһә гәә, һәә дәә дһәриһә.
Тәһә һәә тәһә һәри.
Тәһә дәә хәә һәри.
Тәһә һәриһә һәри һәә,
Тәһә дәриһә.
Тәһә һәри?
Тәһә һәри.
Тәһә һәри бәә,
Һәриһә һәри дә һәри.
Тәһә, һәри (һәри)
Һәри бәә
Вә тәһә.

Темсарке тышт ке нава.

Тена өңкөкө
Шеһата дэлей.

Тена ман дэки,
Гыйа ман дәрди.

Тена үлө башыта,
Аңа ик шөгөр дашыта.

Тена нәһәсә
Жь тәре туж зоргары.

Тена һавала һалмада сар хва.

Тарнаһа шәһә рә йорк,
Лыге та кәһәра к'әһә,
Оалте хва нәһәкә.

Тәһә глаһәй,
Өм барәһә шуһтиһә.

Тәһә ман хваш те,
Фраһи—һәһә, аһи,
Шәһә—һәһә һәһә дәһә үһә-һә.

Тәһә һәһә ман хваш те,
Чәһә дьбәһәһә һәһә
— һәһә һәһә,
Өбдүһә чөһә ман дәһә.

Тәһәһә зарә тәһәһә,
Кәһәһә һәһә һә дәһәһә.

— Тә һә к'әдәрәһә!
— Өһә һәһәһәһә.
— Тә һә к'ә дәрәһә!
— Өһә һәһәһәһә.
— Шәһәһә, һә һәһәһә һә дәһәһә
һәһәһә һәһәһә.

Гь һәһә.

— Тә һә к'әдәрәһә!
— һәһә һәһәһәһәһә.
— Тә һә к'әдәрәһә!
— Шәһә һә һәһәһәһә.

Тә һә һәһәһә!
Дәһәһә: — Шәһә һә һәһәһәһә.

Тәһә һәһә һәһәһә һәһәһә.

Тәһә, һәһә,
Бәһәһәһә һәһә.

Тәһә дәрә һәһә сәһә һәһәһә һәһәһә!

Тәһә һәһәһә,
Кәһә һәһәһә.

Тәһә һәһә (һәһә)
Жь һәһә.

Тәһә һәһә һәһәһә һәһәһә.

Тәһә һәһә дәһәһә һәһә.

Тәһә (ә) һә һәһә
Дәһә һә һәһә.

Тәһәһә—һәһә һәһә һәһәһә.

Тәһәһә, дәрә һәһәһә һәһә.

Тәһә һәһә һәһәһә һәһәһә.

Тәһәһә (һәһә) һәһә һәһәһә һәһә.

Тәһәһә—һәһәһә.

Тәһәһә дәһә (һәһә) һәһәһә.

Тәһәһә һәһә һәһәһәһәһә,
Һә һәһә һәһәһәһәһә.

Тәһәһә һәһә һәһә.

Тәһәһә, (һә) һәһә.

Тәһәһәһә—һәһәһәһә.

Тәһә һәһә һәһәһәһә, һәһәһә һәһәһәһә
һәһәһәһә.

Тәһә һәһәһә һәһәһәһә, һәһә һәһә.

Тәһәһә, һәһә һәһәһә.

Тәһә һәһә һәһәһә һәһәһә һәһәһә.

Тô бьди,
Те бьстани.

Тô би дареда руньшти,
Норме нагове дэе та,
Рэва бьхэвэте, бьхэвэ жи.

Тô вэра руньшти Шеме, Нелэбе
хобэр нада.

Тô гьсьне чэве хэвэ набини,
Шужьна чэве нэвалэ хэвэ дьбини.

Тô глне ман неле,
Эз жи глне та нэвэл.

Тô гôбжи,
На чьдмьси.

Тô гôра бь гэзне дьтърсжи?

Тô гôне дэведэ буйи!

Тô гôне гедэ буйи,
Та флан тьшт нэбьлнст.

Тô дареда чь буйи,
Кô мзгэфтедэ чь би!

Тô дэст дэвэжи чэва шрит, ле мэр
дерте.

Тô дэше мьн бьчьле,
Эз жи (нэръм) дэше мьра бьчьлем.
(Эз жи е мьр бьчьлем).

Тô дьнотэ мьн,
Эз дэе гомэ та!

Тô димарн,
Эз ханэма.

Тô дьби нэвчьр, гоньм бьчьрэ,

Гтарчэ дьстни, чôх бьчьрэ.

Тô дэе ле чьвэ гôмам е фланкэсэна.

Тô дэе хэвэне донзда к'ардигэрьсэ.

Тô дэе нэвэ к'еп же дэвэне.

Тô дэе (дэбэжи) он гôршнэ,
Бэдэи сэр ханэра гôна.

Тô дэвэни бра дэсте мьн гôлôтэвэ,
Эмэ мьн гôрэвэ,
Осэ дэсте Ному кэси нагэвэ.

Тô дэвэни гôвэ Шли а'а'вэ, нагэвэ.

Тô дэи нэвалэ мэрэвэки,
Бра он мари сэр гôраба.

Тô дэе мьн г'аш нэвэ,
Мьн на лэчьмэ нэне спк.

Тô дэвэни чэвэне гôли чэки!

Тô он мари,
Дэвэне мари
Те чэр нэвэ.

Тô а'йэре мьн бьдэргини,
Эзэ дэфе та бьдэргиньм.

Тô а'йэбе мьн дьди гуйе мьн,
Нэвэ тô а'йэне бьдэ бэр хэвэ!

Тô а'йэбе мьн нэвэне,
Эз жи е та нэвэньм.

Тô Шлине шар би,
Ль сэр сэрэ нэвэр би,
Кэвэр жь гôрэ галэи, жь мьнра—чь!

Тô эмале хэвэ,
Эз эмале хэвэ.

Тô а'мьре Османе Нэср бьни
(а'мьре галэки дэки).

Тô мэрэ бени:
— Салэм а'лэв'эм.
We бэжэ:
— Шлэгилэ салэм.

Тô мэрэ чь бени, к'арэ хэвэ дэмо.

Тô жи зени гô ль мьн к'ь чуйэ аэвэ!

Тò жи мина мян бичуйайн бор
харийа,

Ире бьхатайн дреза марийа.

Тò жи мина Шамал шай беган
буйн,

Чама тò каеч'мо хво гарна—гарм
хварьнада дьан?

Тò жи фрино хво бор агьре мьн
д'адалеки?

Тò жь кò земьщия?
—Шне мян ле.

Тò жь гадиро намина,
Бре гадир жь те бьмина.

Тò жь хвора чки, ма жь лавалара
бьн ч'?

Тò жь Казн к'оти во рома.

Тò зерле мьн дьенни,
Паше мьн бир тини.

Тò земьщия, жьна хва з'аф машинно
мала баво.

Тò з'аф зонн, харга дарде хво
дарманно.

Тò йако бежи,
Эхе д'ода бежым.

Тò йакра дьан лавал,
Лавале те сор те соканн, тò гарна
ми кажа,

Вани несомьни, же дур'ола.

Тò кò д'ода хва занн,
Йако лавале хво жи заньба.

Тò кò дьавази тьштени бежи,
Дор бере хво бьхерга, паше бежа.

Тò кò наг'ышти дашлотийа,
Дажса шаре дашлотийа даяна.

Тò кò чуйн щикн, б'аф'ыр, чьла те
чама дорен,

Тò кò щикнда дьни, Бехан набо,
даре десте хво донайна.

Тò краски Карг мере бьдатни.

Тò к'е чуйн, змане те аде дрежа?

Тò кер—аз понер.

Тò кер, аз панир, чьда те те
б'аберга.

Тò керга хвайт'ийн,
Хара нано ми бьхво.

Тò ль Берга Мудине ль сьшара
д'аперси?

Тò ль к'едаре руньштин, дестамап
ба.

Тò ль к'ò, дьнат ль к'ò?

Тò ль мал у зер набо тама,
Дийа Небубе х'одора жи нама.

Тò ль чь б'агари те б'агари,
—Тò мала ма, ам мала к'е?

Тò мала хва,
Эз (эв) мала хво.

Тò марга шин нанера,
Бьне чька чьба ле д'чера?

Тò мозн бьн, те Кале маэна
г'унд земьн.

Тò морниж чавони, ала те д'аде сере
ч'и?

Тò ирзин,
Эз щанма.

Тò мьдаса наньхерга, сери
бьнхера.

Тò мьн балеса,
Эз те бьхориньн.

Тò мьн бько мьст,
Эз те бьхьм к'òст.

Тә мән бәсәриңә,
Әз тә баләсәм.

Тә мән дүф дүдм, хәт-хәтә жә хәт
пәшдә дүдм!

Тә мән пәчүктәрә,
Лә бә ахтәрәкә мән мәзәнтәрә

Тә мән йәз бәкә,
Әз жә тә йәз бәкәм.

Тә мәнрә бәжә—әдә,
Әз тәрә бәжәм—шәм!

Тә мәнрә бәжә—шәм,
Әз тәрә бәжәм—шәм.

Тә мәнрә бәхвәзә,
Әз тәрә бәхвәзәм.

Тә мәнрә,
Әз тәрә.

Тә мәнрә нәзәкә—тә корн,
Әз әйбә хәтә зәкәм.

Тә мәнрә нәзәкә—кәрә,
Вәкә әз жә нәзәкәм—кәчәлә.

Тә нәбнәкә бәһәрә,
Вәрә буна дә бәһәр,
Пәрә пәнг хәрәкәт, кәлә бә гәпәл.

Тә нәнә мәрйә мәнрә бинә,
Әз жә тәрә бинәм.

Тә нәхкә, һәтә сәр сәрәкәт, тә
хәт-хәтә бәхкә.

Тә нәһкәштә хәвәрәкә, бәй тә нә
ләшә шәкә.

Тә нә кәсәб буйә,
Хәтә тә кәсәб дитәлә?

Тә нәпәсә мән нәкә,
Әз жә нәпәсә тә нәкәм.

Тә нә кәйрә имәнәй,

Лә кәйрә һәбәнәй,

Тә нәзәкә шәкә кәрә чәкә,
Икә зәкәкә қәйл нәкә.

Тә нәкәрә рәкә мәнә хәтә бәкә,
Тә һәтә рәкә мәнә мән дүкә!

Тә һәкә қәйбә дүкә, мәнрә үкә
Дәртнәкә тәрә дүкә.

Тә ләкә чүкә, бәһәрә һәтә,
Тә дүкәкә әкә, пәнгә тә пәнгә кәт,
Әкә жә шәкәт.

Тә пәр әкәт бум,
Икәт бум дүкә.

Тә пәсәкә хәтә мәдә,
Вәкә әл пәсәкә тә бәдә.

Тә пәкә-хәкәкә пәкә.

Тә пәкә мән бәдә,
Әз жә пәсәкә тә бәдәм.

Тә пәкәкә, әз сәр тәрә дәрбәз нәкәм.

Тә рәкә хәрәкә бинә,
Әкә кәләкә хәтә бәдәкә сәрә.

Тә рәкәкә мәнрә Мәллә Нәсәрдин
һәтә!

Тә рәкәкә тәкәкә мән бәр тәкә.

Тә рәкә мәзәләнәкә дүкә
Сәләкәкә бәдә,
Сәләкә хәдәкә,
Гәкә пә Алә Горыстанбә.

Тә рәкә хәкәкә, тә рәкә бәкәкә,
Хәкә хәкәкә, тә хәкә бәкәкә.

Тә сәкә дүкәкә,
Әз кәрә тәкә.

Тә сәкә сәкә
Әз бәрәкә хәкәкә!

Тò сар бедара мьн бьзвьста,
 Өз һарьм сар бедара ргислме гòнд
 Тò сар бьнн,
 Колос зòф һона.
 Тò сар һа хьа,
 Өз сар һа хьа.
 Тò сар фел-фьлэзе дейндара ванзек.
 Тò сар хьошэ дьч, һарн сар
 рашне,
 Сар рашне дьч,
 Ньрн сар хьошэ.
 Тò саре мьнда бун мари,
 Наһа зоре мьн дьни?
 Тò сйар бун г'ат'ар ба,
 Паһа буй мьйг'арба.
 Тò тьшн ч'ае хьа нэвнн, гòһе
 хьа дьвнн.
 Тò гòнбуин,
 Өз һобум,
 Ме хьрзвэзи һаерга мьр,
 Өм баранбарн һав дерг'отьн.
 Тò форте хьа нада,
 Өг'ьл хьлц форте та бьда.
 Тò хь на һайае Базидей?
 Тò хьа зедотьр хьарди, тòе
 бьдэмбн.
 Тò хьа на тьштэки, чьде рьрбети
 (р'б'рейм).
 Тò хьа-хьа агьре хьаде бьшэньти.
 Тò хьарэ—аз хьарэ.
 Тò хьарэ радьзэйн, хьонне хьав
 мьлэге нэвнн.
 Тò хьаш мезени, ле на гò хьануки.
 Тò һам хьа һайн, тò һам мьн
 гòнайн.

Тò һам хьа һайн, һам мьн мн һайн?
 Тò һавале хьа саг'ме бьлэр,
 Бра өм қаллне бьха,
 Тьштэки нана.
 Тò һала п'орге хьа шана, паше ө
 хьлце
 Тò һар гьлэа зени, тò р'йа бьмер
 ньзани?
 Тò хьойе саре мьнн?
 Ире нэвннэ фитнн, сар дьлм
 фитнн.
 Тò хьойе хьа шарм нани,
 Өз кела кавьри шарм дьнн.
 Тò хьалне саре хьа дьнн,
 Хьалнэ гари саре хьана.
 Тò һмьа р'нэ бьһерн,
 Ве һерга зòргннн бьштнн.
 Тò һннн бернэа ба са һат?
 Тò галэнн хьа п'ур' дьнн.
 Тò чьн, һавэ дьнн та чьв?
 Тò чуйм шннн, пэсьне мн шн бьде.
 Тò чь бьжн, бьжнэа Ньйран те.
 Тò чь бьжн бар гòһе шьрга нана,
 Өве зòрна хьаха.
 Тò чь бьжн, өмн хьайе созэ хьойе.
 Тò чь бьжн,
 Ве зòрна хьаха.
 Тò чь бьчнн,
 Те кода хьаде бьшнн.
 Тò чь бьчнн,
 Те мн мн бьчнн.
 Тò чь бьчнн,
 Тòе өмн мн һннн.

— То чъ дътарск!
— Дътъна чъзе хъва.

То чъ жеръ бажъ,
Ова чона каре.

То чма бар даре димъне хъва
сакъни!
— Карба шегере.

То чма манра дъбожи те бай,
Мана пайзе бе сйари хъндай!

— То чма бса сум!
— Ки дарде ке зане, жолъ дилане,
Хатманн мълана.

— То чма хзани!
Го: — Базар-назени.

То чъ мълда кате, мнъ эяна те чъ
карйа!

То чъ хурн кодына мнъ даки,
Хъваде те жи тека кодына те.

То чъ хурн фараде хъваки, те же
бъаки.

То чъде бьанки замате,
Агрнеде те бьанки ра'мате.

То чъде пешкйа хъва дънхеръ,
наде жи пера бьнхеръ.

То чъз ван горъ хъва спн к'ати,
Р'уе бълне жи спана.

То чъзе мнъ кор нанхеръ,
Басте мнъ бьнхеръ.

То чъзакн мнъ ромусе,
Ова хардъ чъзе те ромусъм.

То чани,
Оз канана.

То чъзж, нъчъзж,
Ханщел узж.

То шаш ноев,
Ве хъва-хъва бе мала.

То шерн жан р'уани!

То шов рон дъзани,
Р'ае бакер пълани!

То шънсе ташоим, хъваръ дътавим.

То оай дъсакн нъзъке ман бьрипе.

То оай дъбожи ослина о'ч'не
хъварйа!

То оендне бьки, дейно сар коэра,
дъа мана.

То о'бле шумъна хъваде бьнхеръ,
Пшав дарзйа хълде хъварда.

То о'бле чъзе хъвара дънхеръ,
То жере о'бле чъзе манра бьнхеръ.

То о'рак,
Оз сърхбешъм.

То же гомане,
То'е бьнхикн гала дараща.

То же гатна (стô) хô бьнхик, эди
е оанцъ набинн.

То'е бежи бавъ мнъ у те баркоода
мазын буна.

То'е бежи мала фланкесе мала
Калов Намойе.

То'е бежи хъбаро жийа шеведане.

То'е бежи о'зъако катйа.

То'е донсе чонд, саре хъваки.

То'е ромакъ тек'ван агъре змане
хъва.

То'е бса г'ошман би, к'арора бежи
— дъе.

Ты мен ташх у пешка
Нори Ашере-наша?
Тыч нурин, дост-динана не нас
наши?

Тыч сирокэ рани—
Пивазанэ дэме былькинэ.

Трактор бат,
Щот (мъ орте) баат.

Трактор батэ,
Щот батэи.

Три бь сабра дэбе болев.

Три соф хващан,
Мери галам бьина, не болгарчафе.

Три хла-хла триба,
Найа се танаре трие—
Як, хуна шер батнае задана,
Як, хуна барас,
Як, хуна наймуе.

Трино, сардарико.

Тур табарыцао мында нама змыа.

Туре дарана омыр.

Турн-Мурн,
Назар бини ви турн.

Турько дарана келенкай,
Дасте хна тара дьна—дардыта.

Тутухак нурна дэме хна,
Як нурна ола хна,
Лагара, нь бандэ хабар дэде.

Тутька рьнда,
То бе—данг жо дэре.

Тьм-тьм-тьм ба дафея,
Бука дэме зэвэя,
Чь пьста-пьста мала базейя?

Тыг у тыг дьгата,
Нан у гашт Ньсрата.

Тьрс бела соре морнайка.

Тьрс нэ найа, бре ружейа.

Тьрс нэ найа, марга (марги)
руейа.

Тьрс ле фрэнд.

Тьрс нахвашно пешда тина.

Тьрс у соф бе наа назын.

Тьрс найа белге ружн.

Тьрса дэла рип нимбуя, дэса
надыбатын.

Тьрса оз бумо эа, нурьмаман.

Тьрсе мала мерья храв дьба.

Тьрсе мурна.

Тьрсе нива мурна нь беми бьна.

Тьрсонев белухаке бала дэна.

Тьрсонак рое сад шери дьмьра,
Мере меркас—шоракэ.

Тьрсонакж—дьямыа.

Тьршо, дэме ман дьшо.

Ть.. чунэ, мана фь..

Тьра дэме офильга.

Тьра к'ере сор тьре те.

Тьра ланри ружейа.

Ть.. сор нкзе
Надыно (нада) руже оме.

Ть.. Хаза Назейа,
Катейа ви волати—мала.

Ть.. оуа хна дэме оуа халос.

Тьрел гот, немацыл бамернар.

Тьрке дашт, нара бьнаште.

Тырако, мали ава.
Тыш зоре наче пеш.
Тыши марья онда дьба, дьбен:
—Щаньм, меле хво рунд биньеря,
Чарга гона қазанц дьки.
Тышик спи те наһыстийа.
Тышт эрл готк.
Тышт бере шуда гона.
Тышт ба хво нае хварьне.
Тышт бе шафе
Наве мофа.
Тышт бере марья наһи.
Тышт бу қыснат,
Гор ныкаро бьтэ.
Тышт дест нае,
Эман гөврийа дьқалеша.
Тышт дьле франгеседа гона.
Тышт эрф дьва,
Арзанк пешда те.
Тышт козада эрф наһела, ве храв
ба.
Тышт ле гона,
Кар бьгоза, драке ле бышке.
Тышт надитийа тышт надитбун
(надитын),
Голкан дитан, крас лохарьн.
Тышт хвоше вохте (муде) хвода.
Тышт һайа марья же чьфа дьрғае,
Өв озе ду марья те.
Тышт һайа һайанк һин ноа,
Ныкари бьки.
Тышт һайа һайа нае, һин наеж.

Тышт шкост, нашоьра.
Тышта бина ба шани,
Гава пер буйи, то занк.
Тышта бьтарси йан нь дина, йан жи
зарона.
Тыште анематк—қаната.
Тыште арзан һөрната ин гона.
Тыште баһа арзана.
Тыште баһа цинотлуя.
Тыште баш орде накова.
Тыште ба инк, ба дьва.
Тыште бе дьл,
Дьба дард—айл.
Тыште борн буке нае,
Ду буке нае.
Тыште бь лоз
Дьбьна мараз.
Тыште дарбазбуйи, те бирькьрне.
Тыште дарбазбуйи, гьзе нахан.
Тыште дарбазбуйи, кер гона.
Тыште десте те серн.
Тыште дити, һарнескоға мөвек.
Тыште дийае кар дигар дьминьн.
Тыште кро калазьмба, ве сьл кер
бе.
Тыште кро наһете серн, сье ида
доранга.
Тыште нб дест дьва,
Де у бае нае.
Тыште кьргине марн же тер наево.

Тыштак бе ханки мамна,
 Тыштак бе шуда нава,
 Тыштак бин базера те гона,
 Тыштак бу—ва балаба динлаа,
 Тыштак бин змане мида найа,
 Тыштак ма фаншине чегър гона,
 Тыштак наан бу, оадра ми те
 халдене
 Тыштак растне хнаштар гона,
 Тыштак башеа, дьен!
 —Эв ми мразни джеа,
 Тыштак бу инеа,
 Ле нава инеа,
 Тыштак дьенки, гон маде, дербазбе
 хара,
 Тыштак дьди йеки, зер быда,
 Тыштак ма десте те чу, набе—
 ганши шах.

Тыштак зрар найа, быде ле берее,
 Тыштакан кам к'ат бет'ам дьев,
 Тыштакан инно берс даре ширин
 гона,
 Тыштакан бса бекан—на шинш
 бичешьта, на к'аев,
 Тыштакан бсане бра наде бре,
 Тыштакан те назвазын—наде,
 Те дьхнозан, наше быда,
 Тыштакан фланкесе неме—хатийа,
 Тыштакан хас мардыгара, наан зане
 е хан г'бнана,
 Тыштакан чу, пай наг'оов, газийа ду
 г'бра,
 Тыштакан ч'а'еа хье дьенки, ове
 бана,
 Тыштакан, шики назе, намара.

Г

Табута бе нац гонайа,
 Тазута бе нацба, ове тог'оов,
 Талана халде тики, е мала хье ми
 сэр дьди,
 Талана г'аен дие бекорба,
 Талана г'аен дие д'у'ната,
 Талана г'аен эле дона'та,
 Талаша г'бра,
 Оанг'ур ба'найа!
 Талаша кора (шани) мум ба'найа.

Гас ми йа мьна,
 Героз ми йа мьна,
 Гас ко энг'я, раст у дарем йана,
 Гас ко ч'ынтайа, чь раст чь дарем,
 йаха,
 Гас к'ат,
 Данг дар'кат,
 Гас к'ат,
 Данг ми дар'кат,
 Бьонке, нашно, йана,
 Гас на йа Наму бекдина.

Тас багча дестана,
Он саба дбана,
На саба замана.
Таса зала дба' сарда наен готына.

Таса зала чынган же та.

Таса мьфак,
Феа корга бат!

Таса дон, перчаки нанчэтра
нале днйа.

Таса дэне тарш, наноки шай, на
тыштоа,
Он ни кёноре маража.

Тат бо дэд.

Тат—мадад дэсте ин.

Тат—геза марано зе гартыа.

Татуга бо пара раст бо, не
бьмара.

Тваца (гфаца) журныа баерга воев,
Марья нар тыште дьнара бьма.

Тваца (гфаца) журныа чйа
дъодмынъ.

Тадароко зыстане лавина (лавино)
Бьанна (бьбина, дьбнын, дьонин).

Тадара рома раш бьбин,
Хвош бат, бэште тайа.

Тэна хме рокыр, марья шэрна
дын наа дэе хво.

Тэне брайа,
Хонцар гьсмане (чрайа).

Тэныг бу ищат,
Мераки жь ор'е ллат.

Тэныг дарк'ат
Кораган хме кышт.

Тэныг дарк'ат—шур у маргал гал
жаа катын.

Тэныг сале шараке хво-хво агыр
дэа.

Тэныг, галонца дарк'ат,
Аган у баган бар рах'ат,
Рах'ат жь шайа хво рабу,
Наа энцэра мьфрыд (дар)к'ат.

Тэныга донг
Оайша ганд жерга лэзьна.

Теп дерзнырга дэа.

Теп (хэф) зрае бу, не бьцата.

Теле руйа марьварге нава маа.

Теле спн катын руйа,
Иде шайалти к'б ма!

Телони бьгъшнык, сад гино же
дк'аа.

Телони бьгъшнык, Казар гино
бьбьшнык.

Тернахворныа —
Сонд хварныа.

Тер хварныа, саба лавале хме
дбшбрыш наба.

Тер хвар, тер нышт,
Нема лавыр толаныге дэвст.

Тер хам брчи кина.

Тер латын,
Брчи чун.

Тер чу (чун), брчи бат (латын,
дарк'атын).

Тербуне фланкесе рома гйдейа.

Терхворбуне ласпе гйна.

Терхворына фланкесе рома гйде
кдн дьба.

Терхварына ми сарфийзай
мазейо.

Терхварына гёр сар дара зытайо.

Терхварына гора үбна.

Терхварына дыза гёна.

Терхварына эгима рома херана.

Терхварына ми рома айдео,
Нкоро шонда дита ам брчмао.

Табаган, маран дасотана бер
Тахан.

Тбаз—мафо рьса гопхарьнейо.

Табах-бе агыр дьгана ах.

Табах, мар дасотан бер тах.

Тас гора дьгана,
Тас кувьса дьгана.

Тас фланкесе хера нахон.

Тас ми мерж быма, ромони керн
та ба.

Тасн гёр берге дьгана,
Тасн хгана берге—ах—офа шийо.

Тасн гёр гашт дьгана,
Хвейирга шине дьгана.

Тасн доста шот быса, ле к'урин-
фротане маха.

Тасн к'ала Наму савуна дьгана.

Тасн фланкесе шадьба,
Дьгана гурба ми дьгана.

Тасн зер-шарге холце наба.

Тасн Наму к'ала дьгана.

Тасн фига начын—фига тарын,
Тасн буха начын—бух дьгарын,
Тасн дайжа дьргуша харын—зу

вагарын.

Тазан нэ йата дара,
Намико (на) мара.

Тазан ль дара,
Мал ма ль мара.

Тазан сар буньр, бин буньр,
Тазаньыр ле бу гёр.

Тазан—гашме Флшане—
Бу нале Паршане.

Тазан—гашме зма кьрна йон.

Тазан йата слав,
Тазаньыр дьганае палале.

Тазан чу гёрк,
Тазаньиро зма кьро гре.

Тазан чу дарышт,
Тазаньиро кьзынг рашшт.

Тазана зма баррббде нафела.

Тазаньиро гашане данн,
Нахше орге гёл данн,
наада-наада аланн.

Тазаньиро тазаньирон,
Корнит, лима йалда мара аян.

Тазаньиро, тазаньирон,
Тазана зма дарьстийа шне раш у
тари.

Тгубе зорге—гёна.

Тамана мшк пшине дьнеда шера.

Тазе дьвиньн, наана бир дьлин.

Тазе анийа сар мдана.

Тазе катийа (к'атина) тьке дла зма.

Тазе р'абуйа сар пийа,
Дьганае наана кбларга р'е нара.

Тазе наг (нагын) наван салат
(халатын).

Тазе йатып,
Кезин йаатып.

Тазе салып йене даркатыла.

Тайбара эва быына,
Паше марина.

Тайалок пе триска пешда те.

Таман бы шурвалар,
Шыныма шалар.

Тамбалык то нагылжы йовала.

Тамсадай жи эва на касибнойа?

Тамсайн на нь касибнойа, на жи
девалатнойа.

Тамсайн сагламайа инсина.

Тами аламата.

Тамизма лосуре элле хин,
Бро ру бедам нинба,
Нандор гани у хун.

Тамийа ман таво,
Тав шобайле калде нава.

Тамо на колосра дымозе.
Колос жи на Тамора дымозе.

Тамуз—дашт у розан дьба йак
(дашт таман тамыз дьба).

Тамуз йе калып дьбаво гуз.

Тамыне чана, пе дарыш йлда, пе
гйре йачыла.

Тамебун зьндана.

Таме мада сар рея,
Бархе на, баргозе чейо.

Таме матйе эва быде, дарбаз нава.

Таме мьри бе забатын.

Таме олымдар кара шлаа олымдар
быда.

Таме сава ганик,
Аш алик, ашан алик.

Таразие мезине дьнйера,
Кн али трена, хво дыда жи аки.

Тарз бе дарзи че дыва?

Тарзира готын:
— Эва кочын.

Гот — Дарзйе мана соре
мьлана, к'он дьман, быын.

Тарна дин дайа,
Зорно йалдайа.

Тароск сар эва бейгийа.

Таслани гола йешинба.

Тохт йана башт?

Тохт у башт.

Тохта бынйера,
Мьла лова.

Тохта жи йса бу,
Назар гола сар йабу.

Тохта боре е мьна буйе.

Тохта ристарнае, хаат палатына.

Тохтан жи кема.

Ташн кылма йланн, ташн нйли т'ве
йланн.

Ташн г'аше мьнана,
Сбарбун йа мерана,
Шино, цотык йа хортана.

Ташийа зрее,
Баре дреа.

Ташийа ма дьгесеа.

Ташийа ма те рьстыне.

Ташийа перыне дьнйереа дардайа.

- Ташт гүлий,
Эн брөйя.
- Ташта сала дэз наьна бар.
- Ташал чьэс жорда йара, не
бьсана ак жрде рөст.
- Ташраз (жн) знош гюнда.
- Ташцала зера.
- Ташна, данго дика наьмаже.
- Ташн эварга мжулно бондана.
- Ташбуна марийа аа шор наьхена.
- Таша фланкесе йа згэр бу.
- Таш дьча, ги те.
- Таше буе чьаа, сала жьна знойа.
- Таш чун, брчи вагарйан.
- Ташн-печн не бьмарн,
Гашк аие чакарйа.
- Ташн-печне булураана кьашьн.
- Ташн-печне наьшк'ара
Бьдн бар цбле дикара.
- Ташн-печне наьшк'ара жрдеда жи
дыбрьан.
- Ташн-печне сенат'ара (фланкесе)
зэр дыбрьн.
- Ташн-печне цаланк'ар наьдн бар
цбле дикара.
- Ташн-печне не зэр дыбрьт.
- Таше даста Наму наьн йак (на
йакн).
- Таше бекер тата жекьрн.
- Таше даста броне,
Ле боранбар наьн,
Киедин маки ма
Эш дьде дил.
- Таше фланкесе таш глийа найа.
- Таше зно борела, бар шегэ дьбе.
- Таше зно маки Наму цблан,
Дашра йьнн мар те йене.
- Таше шриат не бьбьра, зун не
не,
(чэ дикан бьне, не бьне, гана жи
зун не ма).
- Таше црл бе найнака.
- Таше шарнат бьбьра, зун не не.
Осана, чаша Мана Ала Зине наза
баге торьк'анда дьда бьн абан.
- Таше шер сленат нечо сор зор, нае.
- Ташкым—ташкым, бьдн муг'аха!
- Таша йане наьдн сер найнаке.
- Ташане йри цет'эх знойнака.
- Таше карйа
Нак'аеа ч'аеа г'ора.
- Таше ч'ола з'афа, нан бар дьднне.
- Таше наьма неа к'асата ми.
- Таш мале к'ато, т'о йаш зени
Дьнеда т'о г'ане марьн,
Эш марн найа, ц'е та марн Касеа
нема.
- Таша Дашьде фланкесе к'ат.
- Таша сайн мада наьоца к'аеа.
- Ташал найла дер'катийа Рашане.
- Ташалбуна се башар мана.

Топалбуна се йета дитына гора.
Топалбуна халб насамыта,
Топале багдае Шэме дитына.
—Топыз, шие та к'едарей?
Дхас: —Бе зане.
Торле ала пьшта гезозайе.
Торле г'она, базаре йормыа базар
дыа.
Торле г'она д'ча сая.
Торле рун д'ча.
Торле бевени баре, бемаси нае.
Торле ала дае, ваек г'амк йаде.
Тохьм гарок б'н ердедее, ваек
шин б'аа.
Тохьм р'нд б'мна, кене з'ф бе.
Тохьм сер х'азнеба, шин нае, б'н
х'алнеба, ве шинна.
Тохьме джын б'решина, эк'ане
дансе шин б'аа.
Тохьме хас т'о щаре хан нае.
Тохьме х'аз г'о ваата зас нае.
Т'о бае наготыа орта ф'ен баре.
Т'о б'лж нагымыа б'лжне пешын.
Т'о б' лефа б'риц те ченарыне?
Т'о з'р—хазырыне?
Т'о г'ар немайе те кез'ке х'е
хазырыне наеда.
Т'о дар г'она,
Бе ле нагоа.
Т'о дейндара дейндар х'арыне?

Т'о аз беем шмагтема?
Т'о аз бре беем та киньм, т'о ва
теки соре м'н?
Т'о жана гошт—пайныкей?
Т'о хас бе дард нае.
Т'о хас бари буре хазте нарина м'н
бурера.
Т'о хас д'ле х'е марыне ш'е нае.
Т'о хас м'н г'аме шрин наеша.
Т'о хас м'н дамына х'ара г'арш
набежит.
Т'о хас м'н х'ара х'е нагоа.
Т'о хас малметыа мала х'аз д'ке?
Т'о хас набе (набема) дане м'н
(м'ни) т'арша.
Т'о хас р'соре х'е нагоа.
Т'о хас с'е те йаба, т'о х'аншын
орте д'ке?
Т'о хас сарадарне м'н нае.
Т'о хас х'арга х'аз наеа.
Т'о хас йета дае ш'гыа бернырна,
ваек эи бар б'аа?
Т'о хас ч'ае хор х'арга нагоа.
Т'о мал инне, мала жу'аане.
Т'о мала беем м'не г'аме ча бе?
Т'о марн д'ле марныа дарды'аа.
Т'о м'н йезина р'шела шеландыне?
Т'о нафс марыне м'н х'арга нагоа.
Т'о р'ом м'н х'аш нае, ан м'н м'а
г'астн бае наен.

Тө са гә дела ми наьрнйа,
Тө стайра ми агмана тйна,
Тә та көр зор хвада стандял
Тө хабера хва хореванака.
Тө Копя-Цопя нае хара, хйла хма
наьара.
Тө цоля дэе—кэре хма бинал
Тө хаста зер бадам нава.
Тө хаста турса гйра зько дернагэва,
Турса са ми зько гйра дернагэва.
Тйна зор, зорбати,
Һөкө суда шмавти.
Тйна марк, ваки базьргане марьне
бар доре ми пайа наба.
Тйна марк, ваки дорде ми
гйнавын.
Тйна марне гйнагар, ваки рйа ми
растеа.
Тйна марьн, ваки гйнагара нава
ре загарьна.
Тйна рөме раш,
Ваки нава рөме хваш.
Тйна сгар,
Ле дына сйери быгара.
Тйна тә нахвашн, ваки дермане
ве тйнаба.
Тйна чарьн,
Әм дьхваша пе салөкө быгара.
Тйнабуяа шаа, ваки сөа сөфи
набуяа.
Тйнабун гөре гйрайа.

Тйнабун гашга щана манета.
Тйнабун каьре раша (шина).
Тйнабун котьбуна.
Тйнабун котьбуна мерайа (мерана).
Тйнабун морнйа нбөсөн дык.
Тйнабун пьзла котьбунае.
Тйнабун рургаша (рурашнйа).
Тйнабуна мале дие на цара мерана.
Тйнабуна мера котьбуна.
Тйнабуна мьн һөжйа һабуна та.
Тйнабуна, цьмане карс дьж.
Тйнади сйар дыьн,
Сар сйа хвада хар дыьн,
Гар хвайгьыл сери наьн,
Ве зузак һар быьн.
Тйнакьрнйа тө нае пөш (пешне).
Тйнакьрнйа, тө ре нае.
Тюцар—гюцара, халендын мерга
кэра.
Тгуне, зер тгуне, сор тгуне, раш
тгуне,
Мер дыгьшна, дыда жыне,
Әм ми сафаракө дие.
Ту дык, туна морнйа һөкө
дыцарьна (сара).
Туньрын руе морьаө бөнамус, гоп
— барен дыбара.
Ту наке орде, һөнеда.
Тун гһане чөлака ширдәйн наьн.
Туйн марка,
Мэре бытөвэте.

Туян руе арсыз карын, го:
—Баран дьбара.

Туян руе бац карын,
Го: —Баран дьбара.

Туян руе цавалы,
Дык цавалык ама дьбаны.

Тук, баран шом ик ама.

Тука ирга нэр йыш дьба.

Тун нагаза ардо, дьбарама.

Тула ама шам ама гьртыйа,
Тажыйа халца к'ыш-к'ыш дык.

Тула мучьла зыданы.

Тур эдайо.

Тур-г'ане дык (хрва дык).

Турга фланкосу турга кьндра бажыйа.

Тут—рун баранбарын?

Тфал чь голыйа, ть ама ик нажыйа?

Тфац (г'аац) соре йомушкыйа.

Тфац у дача ль моран те,
Борф ль ч'ан те .

Тфац хайа шь саркелла гредайа,
Ть хос шыкара бышкена.

Тфац хайа хуба
Пшкка мале ик мир дык.

Умьса Ршшо брв грмьхыйа.

Уркан ик фройа.

Урьс бава дьбейа.

Урьс барже знадейа.

Урьс нинба, днйе хрваба.

Тфаца брв—инна перенке г'ора.

Тфаца мале хуба,
Домлаат ама-ама те.

Тфаца мурыйа ч'ийа дьбашкыйа.

Тфалс сфре шкетейа.

Тьме эгар бар бь клоче ама дык
(д'ыг'шкыйа).

Тьрба мерла дурн тьрба шнарва
—хрва.

Тьрба мьн баре ханна,
Хь (худан) те бар анна,
Мьн дьбавалык амава шнарва.

Тьрба мьн орга бардо ама,
Несэр тен бардо ч'ага,
Мьн дьбавалык амава де у бава.

Тьрба спл—
Маре ц'от.

Тьрба ик тьрба дерьса.

Тьрба хариба тарафина.

Тьф дыкан рудл,
Дьбемит: „Эл'андошкыйа баран
дета“.

Тьфкьрва бьц,
Бьц к'аныйа, го:
—Руе мьн шь ама ч'ам шьл нава,
г'фа те шь шьл нава.

У

Урьс ршма.

Урьс р'анд шьр дьба.

Урьсе нан сар ч'оке.

Ушьа, Замка бадаме йинди днв бун.

Феза баке хваде бантдада.

Феза кеннеде дасте зва нашон.

Феза ненде тә тышт тәма.

Фемно дара—Бил дарада нанина.

Фел у фонде зьне барнурин сор
пышта к'аре,

Кэр бинде мар, набэр.

Фел-феле Перена,

Сым-сьме к'арена.

Феле бука т'азо храба,
Гоме тыштон ле кем д'аа.

Феле зьне га наг'шана.

Феле зьне саре ч'йае Щуде
харнурин.

Фелан набеле чарга мерье растао.

Фелан ханна, марнурга надумина.

Фелак хьнак'ара д'к'ана,
хьнак'ара жи д'г'арк.

Фелан чарха,

Чап у раст д'зав'ра.

Фелана фонд у феназ,

Тайре п'чух бу ба'з,

Гаде на ш'ага гада,

Ф'и жи инат у наз.

Фелане л' м'и на к'ар,
Мьне х'но х'да, саре х'но м'к'ра
бан'р.

Фелане гал мера, гал жора.

Фан-феле зьне арабае нагарина.

Фан х'ата дарад,

Фелара гурин хабарда.

Фане мера жав зедайа.

Фарасате нган манудана,
Йа Паймен ру-гарма.

Фарза х'во д'ди, пай ма'сөөв.

Фарзан йак сале (йак сали)
радыб'и,
нечен х'оськи д'к'и.

Фархени шера шера.

Фарходди й'ора, на ба'ра, на
б'и'ора.

(йане тыштони н'зана).

Фасанда та х'ата сери,

Фасанда нада паш.

— Фа'ере драгун, те гошт
б'хвейи йак (йане) маум?

Го: — Уи жи, ви жи.

(го: — Ф'и жи, ав жи).

Ф'ем т'она—к'ара.

Ф'емдарара г'ли,

Наф'емдарара сад г'ли.

Ф'емдари, х'во ф'емдара,

Б'еф'ами х'во бе ф'аме,

хошки, хошнани нач.

Ф'аме ф'анк'осе е г'адшана.

Ф'аме ф'анк'осе ф'аме к'арана.

Ф'аме х'васне ф'аме к'аре,

Ш'ь'ге н'ла т'о хабаре.

Ф'але х'оспа х'ат, х'васере х'во
д'затина.

Фидане, те к'ол х'варе,

М'и-к'ар х'варе,

х'варга д'арг'ат'ане ба'варе.

Финн сор минн ронжа саре йазмак.

Финн сор минн соре Намуйа бьм.

Финн сор бо цотан нава.

Финн тонд дех мала (марн)
дангда (дёмангда) рясина.

Финн даре маржа оса сафан,
Даринг басми, нагоно орде.

Финн минн баша,
Достан не байа,
Достан баран.

Финн минн набирана.

Финн минн онгомо йамайо.

Финн минн халебийо.

Финн кюр оса Кайфе,
Мина цеза казийо.

Финн ч'олфато маржа дьве
Мере шварга шир цаландийо.

Финн мал мала Намдене.

Финн маре не мазнае зане,
На мунжа.

Финн ронжа йан ронжа гискоба.

Финн тышт брынце мала Хайбойо,
Са тала стунжа дарде майо.

Финн тышт бу гур кат нава тонд.

Финн тышт газийа ду гөрена,
Пай мазен.

Финн тышт дефгара гуенйо.

Финн тышт кърна мслайат.

Финн тышт кърна цсата халата
манг'ацинйо.

Финн тышт мала тада, бьда мин.

— Оре, йайа, не бьшурейо.

— Лана, бьда, йама кезар нормгар—
х'южан бу.

Финн тышт мина балгож майо.

Финн тышт минн гуза ямаро.

Финн тышт мина к'ане боз'райо.

Финн тышт мина шварина бехмейо.

Финн тышт оса рьнда, мана йыгъа
Каланди.

Финн тышт оса хьомш бу, тое бьгата
цаландане.

Финн тышт оса хьомшо, мина шир у
шекьр.

Финн тышт чане бу ца навадйа,
Бу масала цезе Фам ая.

Финн тышт цалк'иша.

Финн тыште мала фпанкесе буйо
бьрынце мала Хайбо.

Финн тыште ма оса буйо, буйо—эл
деманск.

Финн тыштн баша,
Йама шире шир—айаре седина.

— Финн тыштн гини номн, дьве:

— Селе шварга бене.

Финн Хайман оса шира, мина
манга миро ярба.

Финн шайола бь ганди-галана.

Финн цабиле а пекслуйо.

Финн цит аца бадан бу, Ноще—
Нощийа ле дьтърск.

Финнок ая ле шелу бу, мърна ми
незико.

Фланкас ааа гора.
Фланкас ааа норма.
Фланкас аааа.
Фланкас ааа голарга те зварына.
Фланкас ааа голарга шолу нава.
Фланкас ааа нь кекыр дордла.
Фланкас ааа шолу джа,
Бона мисийа бильра.
Фланкас агъра домейа.
Фланкас агъра найна.
Фланкас ажа баре к'атейа.
Фланкас ажи Кале Оло.
Фланкас арване залейа.
Фланкас ахрийа и'мъре ажа бу гъир.
Фланкас ашума г'арга десте видана.
Фланкас ажа айине млате ажа бу,
Бъир кърына сар,
Агър бори дане,
Доре гаванд г'артын.
Фланкас ажа цлера,
Мэр не задъраше.
Фланкас арла ажа шевъри.
Фланкас ажаа т'арсийа, йене
Насын мър.
Фланкас ба бер паша к'атийа.
Фланкас беле ажа ц'ратъра.
Фланкас базакк мана.
Фланкас бал'а нае—харе.
Фланкас бе даф у з'орна д'ажо.
Фланкас бе дуйа.

Фланкас бенбара, била п'аря жж,
сарга дорбаз нава.
Фланкас бе мазан йижи буйа.
Фланкас бе паша на'бана.
Фланкас бе саре хвойа.
Фланкас бекер мър.
Фланкас бе Намди ажа с'алым джа.
Фланкас, бела та—хатъре та, не
ажаа та?
Фланкас бейонийа мешола.
Фланкас баладе р'айа.
Фланкас балангазе ас'ле хвойа.
Фланкас балангазе Къше хвойа.
Фланкас бонда г'адира хвойа.
Фланкас бонди феле хвойа.
Фланкас бор базара йаа г'адаян.
Фланкас бор десте ни п'ар'юде
буйа.
Фланкас бор д'але ноташида йит.
Фланкас бор к'атын-рабуна ажа
на'ава.
Фланкас бор к'ома к'ати сванйа.
Фланкас боранбори хвалка жи нава.
Фланкас барта чума.
Фланкас боре хворга д'ажо,
Паше цинарага.
Фланкас борке д'о манна.
Фланкас борке к'оза мана.
Фланкас борке салакена.

Фланкас берге залтега,
Фланкас берге бар сара
цмагтега,
Фланкас буршелуйа,
Фланкас берге дьла ии танга,
Фланкас берге дьла ии фрага,
Фланкас бирчара тва бу,
Фланкас бона шбайл шавьтйа,
Фланкас бонг буйа, хва хавара
угадыа,
Фланкас брадаре лавьл,
Фланкас брамако лавьл,
Фланкас бра Уаслине шуре
Фбузотба,
Фланкас бра бетара,
Фланкас бу агьр хвада хат,
Фланкас бу агьр агьр,
Фланкас бу сара савана,
Фланкас бу сор у слод,
Фланкас бу йнаа бьл агьр,
Фланкас буйа бедора гона,
Км та сарда дедвашино,
Фланкас буйа гоште нав драва,
Фланкас буйа дьржа нав чамала,
Фланкас буйа зйа к'атйа дьва ав,
Фланкас буйа ноне коен,
Фланкас буйа шорге тайра,
Фланкас буйа фир у сир—
Хва марийа дьла.

Фланкас буне кора,
Фланкас буне агьр у пуш йаа
к'атйна,
Фланкас буне бондште дьва хавара,
Фланкас бь льгга хва чу к'ата
згьр,
Фланкас бьл баре касында намина,
Фланкас бьл гьйбада намина,
Фланкас бьл хвада агьс дьва,
Фланкас бьна мария тва к'аш
дыа,
Фланкас бра дивана дуньбада
Шде мьн таво,
Фланкас гав гоштйа,
Фланкас гав замана,
Фланкас гав гьра,
Фланкас гав стунана,
Фланкас гав хвадыа,
Фланкас гавьна басте хва дьла,
Фланкас герсе халайа,
Фланкас гьвазайа,
Глиа йаки йакига дьва,
Фланкас гона щана дьва мидана,
Дьва ии мале ии занеба,
Фланкас гавьра барайа,
Фланкас глиа Дафанос дьва (глиа
барн кван),
Фланкас гьне мьл ле жьран,
Фланкас глиа саробара дьвама,
Фланкас гьне хва бер логанбара
ии кораванак.

Фланкас йахи бсана,
Тайа хиа ль берена,
Ух бера шелбена.

Фланкас йахи бсана,
Нар касоки змачоки жерга дэкино.

Фланкас йахи бсана,
Найште Казар дэв-шац логатына.

Фланкас йахи бсана,
Чана цан пай Касана гана.

Фланкас йахи бсана,
Эн ин дэластына.

Фланкас йахи чип-чэтына.

Фланкас ха сэр акейа.

Фланкас кап у бале лоя нас дэки.

Фланкас капони хаа те хэньгандык,
(кляц гано).

Фланкас кэч'и р'унд чохьрына,
Ле дога ин хара.

Фланкас кэч'ри цылына,
Жар сурга дэбена.

Фланкас кала жерайа (мерана).

Фланкас конок рэжына.

Фланкас кола хиа ин камара.

Фланкас кола хиа дэрема.

Фланкас колына бары р'ойа
(ройа, барваргома).

Фланкас кол-кол забар дэда.

Фланкас конда дэкса шерема.

Фланкас конда кора.

Фланкас корга бабавана.

Фланкас корга малойа.

Фланкас корга шереинийа.

Фланкас корга Нэеморуга.

Фланкас корга фалакейа.

Фланкас коштама ба шустын бера.

Фланкас кресе цоне хиа бона
мерга дэда.

Фланкас кучына кохландына.

Фланкас чырына тантыл,
чэпгандыно.

Фланкас чырына наймуна цмакте.

Фланкас чырына рожа са, паре
сэремырин.

Фланкас гана арыла.

Фланкас г'афре А'наея.

Фланкас галаг'зурга дэгарга.

Фланкас г'ане мэре горга тина.

Фланкас г'ата кресе ман.

Фланкас г'атына г'баре ин.

Фланкас г'атына зыла дэа хиа.

Фланкас г'атына нэва хиа у ачур.

Фланкас г'атына орта ачур.

Фланкас г'атына орта дэ кэч'ра.

Фланкас г'атына г'осте г'ора.

Фланкас г'атына хэч'шыйа хиа.

Фланкас г'атына йаштаке.

Фланкас г'атына чыла мера.

Фланкас г'атына йале Соло.

Фланкас г'атына сарофайце.

Фланкас г'акси хиа дэки.

Фланкэс к'лита арылана.

Фланкэс к'ерошала.

Фланкэс к'осайа,

Косом бенадара.

Фланкэс к'блэзайа,

Ному керар'а нава.

Фланкэс к'риве хунейа,

Саре зэр'а б'н п'ешейа.

Фланкэс к'утгарнже дыа.

Фланкэс к'теле майа б'яйа,

Тала ль бергире с'лар б'яйа.

Фланкэс лас'рдие ми лас'рдие

К'арчана.

Фланкэс лас'рдийа марийа

д'н'оже.

Фланкэс лал ль йана майа.

Фланкэс лодне пардашн'е.

Фланкэс ль к'ере с'як'ар'ем, поче

но д'ане д'ест,

Гш — Оз д'ачи баг'е соза.

Фланкэс льнге х'во г'оше х'во дыа.

Фланкэс льнге ми з'ле ми к'ова.

Фланкэс мава ш'ляк'тоя.

Фланкэс мала марийа д'эф у

з'орне ава д'не.

Фланкэс малда инна п'нане

зак'ийа.

Фланкэс мала буйа к'р-сир.

Фланкэс мала бре х'вайж ах'рете

ми д'х'ва.

Фланкэс мала малак'а ми раст ла

б'е, но б'х'ва.

Фланкэс мала м'шк'ане р'ута.

Фланкэс маван д'ачи мала,

Ч'ава х'ва д'ыг'ра.

Фланкэс мара ми нас дыа.

К'ера ми нас дыа.

Фланкэс мара к'рарийа.

Фланкэс мара морана.

Фланкэс марами г'анойа,

Д'эме сед мерк'ра д'анна.

Фланкэс марья д'х'б'же ми,

Ч'еп ми д'на.

Фланкэс ма буйа з'рава К'арч'е.

Фланкэс ма буйа к'б'ла Д'арнокун.

Фланкэс маймуна Ламгаскайа.

Фланкэс марда к'исе к'ал'ейа.

Фланкэс марда мала з'вайа.

Фланкэс марйбу, ле марк'орбу.

Фланкэс марие инни к'ийа!

На те мала ман, на д'чо.

Фланкэс марийа бари йав д'да.

Фланкэс марийа йан д'да

к'ананд'ине, йан гр'ибанд'ине.

Фланкэс марийа, л'осте г'бра

з'вак'рийа.

Фланкэс марини б'ав'нд'ейа.

Фланкэс марини б'ал'гач'ийа.

Фланкэс марини барб'х'ера.

Фланкэс марини базта, б'асте ми

йайа.

Фланкэс марини д'л'к'от'а.

- Фланкас марки догласа,
 Фланкас марки амассогана,
 Фланкас марки иблладата,
 Фланкас марки кутраонка,
 Фланкас марки маршиелни,
 Фланкас марки нан жьмарока,
 Фланкас марки нан сар чочейа,
 Фланкас марки бса мардо, на
 зхайе соро зхайа,
 Фланкас марки бса хравбу,
 Даврешард доре мазал ле
 ванмар,
 Фланкас марки бса хравбу, мазал
 жи ле занадбу,
 Фланкас марки бсана,
 Гак шана шийа,
 Гак таштийа шийа,
 Фланкас марки бсана,
 Дафо Наму хаси дядирине,
 Фланкас марки бсана, врасе щане
 хварга р'е нача,
 Фланкас марки бсана, мазал га
 д'ла ми Ыз д'ман,
 Фланкас марки бсана, ч'г'еи ми
 дор'а щанарайа жи,
 Фланкас марки бсана, черьсе
 Нафт каравана дзынйа,
 Фланкас марки п'егораше
 (печа Карана),
 Фланкас марки Нургазена,
 Фланкас марки валезнейа,
 Фланкас марка д'еи дикт д'р'валю
 бердайа,
 Фланкас марка д'еи п'ог'на д'г'се,
 Фланкас марьаки йланоблама,
 Фланкас мар бу,
 Ына буле марог'се,
 Фланкас маре нивх'аштийа,
 Фланкас маре пезька,
 Фланкас маре тоаштийа,
 Фланкас маре тоаштийа,
 Гага колочане х'еи вадька,
 Он хар ташти храв'ера,
 Фланкас маре турдейа,
 Фланкас марума щана зхайа,
 Фланкас ма'ске Наму ба'рана,
 Фланкас жина ба'г'ане ч'г'еи занере
 тар'г'але,
 Фланкас жина б'зана гозака,
 Фланкас жина б'б'б'на муриг'ор
 Сара жин жь нан хвалне дарнака,
 Фланкас жина бува р'у б'е хелинйа,
 Фланкас жина гае гоштийа,
 Фланкас жина гае нан голькайа,
 Фланкас жина гае нере жин сар
 б'к'ш'шана,
 Фланкас жина гажи г'р'абара,
 Фланкас жина гажи щана ми сар
 б'ман, т'ган б'жана,
 Фланкас жина гарьсе халейа,
 Фланкас жина г'б'ла г'б'лавейа,
 Фланкас жина г'ора д'еи ф'с'лудман,
 Фланкас жина г'оре б'еог'р
 Гастн б'еанкасе йат.

Фланкэс мана грэра дэрэмка.
Фланкэс мана дэка гогурнш.
Фланкэс мана дэнга бер зэра
(зэнга).
Фланкэс мана долэе щэки
насаньла.
Фланкэс мана гьэра нэсэна
дхьбэра.
Фланкэс мана карэ сэр пакэ дэа
хэа г'этийэ.
Фланкэс мана карталана
зымьамондэйэ.
Фланкэс мана конька рээн.
Фланкэс мана корэ кеч дэст
к'этийэ.
Фланкэс мана нондрэ белэ-г'яна.
Фланкэс мана куч'эла бинейэ.
Фланкэс мана к'аламайэ,
не дэст ле нэс'этийэ дэнг ле те.
Фланкэс мана кара дхьр'га,
Зода-зода забэр дхьдэ.
Фланкэс мана марикэ г'ола дайна,
Стрэйэ йьлда.
Фланкэс мана марикэ нэшуути.
Фланкэс мана марикэ засийэ шэ
морэ г'ляйэ бэма.
Фланкэс мана м'эра ступ марийэ
дхьапа.
Фланкэс мана морэ турда,
Оа ит'бэре шэ г'опа.
Фланкэс мана м'эротэ нэвэбути.
Фланкэс мана морэна сэр к'ор'кэйэ,
Ич'эпа надэ сэр бич'эп.

Фланкэс мана мэрно бер шойа.
Фланкэс мана м'эши у шикэ
Бэр йэе тайёна.
Фланкэс мана г'инка(но), к'нази
дэвойн, хэа сэр нэпа дхьг'эра.
Фланкэс мана г'инка сэр'г'эве хэа
дхьшэ.
Фланкэс мана ружэ г'ола Бадройэ.
Фланкэс мана сөө к'оппна, ам ам
шэ ам дучэ те.
Фланкэс мана слэна сора.
Фланкэс мана стаб'рэнэ чатагойэ.
Фланкэс мана тэх'рэнэ бр'эна.
Фланкэс мана тайраем йьлэте—дэте.
Фланкэс мана ч'эвэи
П'ыте бэванкэсэйэ.
Фланкэс мана қарэфатакэ вала.
Фланкэс мана шэ морэ сэрэ шэ
бэша.
Фланкэс микани сөө ам дхьг'эра.
Фланкэс микани қоб'энге қарам
Г'э б'нда к'эрийэ.
Фланкэс морэ бэванкэса дэе хэа
дхьг'эра.
Фланкэс м'эп'гэ малейэ.
Фланкэс м'эп' г'эротэ хэв'эра к'эрийэ.
Фланкэс, м'эп' т'э к'эри йьк,
Дрэнэ хэа вэсти.
Фланкэс мэрно м'эте хэайэ.
Фланкэс м'эрийэ,
Йьзаньм к'ндарэ м'ол'к'эрийэ.

Фланкас нано ми Зорофа,
Нан зана зора ми на Каму каседа
нара.

Фланкас намуса мара дилкоф

Фланкас нано бар нара ми дима.

Фланкас нано гурне зма дугарма.

Фланкас нано зма дхон,
Чузо пшкка зма гредидан.

Фланкас нон дхана,
Дов шана,
Дов дхана,
Нон нана.

Фланкас нон ма мртва дхана.

Фланкас некра дхана — Нака.

Фланкас на дхо дол,
Но дхо дри.

Фланкас на дхана,
Но дхана.

Фланкас на дхо на дхана,
На дхо сар собота.

Фланкас на е шана,
На е шана,
На е дхана,
На е дхана,
На е гхана,
На е гхана.

Фланкас на е сара дхана,
Насона дхана.

Фланкас на ов мара,
Важ рох мара нара,
Пай мара дхана.

Фланкас на шана дхана,
Шана мара фана.

Фланкас нехаше гурне зма
хана.

Фланкас нехаше гурне зма.

Фланкас нана мара шара зма
дхана.

Агрета мара зма дхана, дхана.

Фланкас нана шана мара, гхана
хана.

Фланкас мара нана зма сара нана.

Фланкас орта сол у бана
наша, на бе.

Фланкас сара бана, дхана
— Гог, то дхана, зма дхана.

Фланкас сара бана,
Мара руна мара мара.

Фланкас сара бана,
Те беж мара дхана.

Фланкас сара дхана, бана мара
наша.

Фланкас, сара бана, на мара
наша, на мара.

Фланкас сара дхана,
наша зма на мара мара дхана.

Фланкас сара дхана,
Мара зма мара мара.

Фланкас мара мара,
Мара бана зма мара мара.

Фланкас сара мара, бана са сара
наша.

Фланкас сара мара,
Мара зма мара мара.

Фланкас сара мара мара,
Мара гхана на зма мара.

Фланкас сара мара,
Тех дхана мара,
Мара на мара.

Фланкэс бса нэемэ бу,
Һорнар динэр ми пера дингэйн.

Фланкэс бса сгаргетийа,
Дастаеи пера, бәки пера эво дьла
сгар.

Фланкэс бса хазардыа,
Бәра Арҗола нада чока ми.

Фланкэс бса Найфе—җавани
сарҗана.

Фланкэс бса цинтарара дьлэоза,
Вахи сар ми ми баша.

Фланкэс бса цорайа, вани сар
сйарна нәча Тра
Кортх—ваногьра.

Фланкэс бсайн цорайа,
Те бәки ахо сар малмортые бе
нани бе арзана.

Фланкэс бсайн цорайа, һартым сар
сйа эвода Тамаша дьла.

Фланкэс бсана,
Шаньра бола дьла, квейра дьгьри,
Горра дьла.

Фланкэс ле нәча нәе алгьарына,
Пе тама те алгьарына.

Фланкэс пера зәнда гьртбу.

Фланкэс пәчйа эво дәгийа сар
пола, пола цил дьла.

Фланкэс най бре хмарга дьлгөтайн
бу, мьр.

Фланкэс пир буйа,
Дьл пир набуя.

Фланкэс пера срсума, фелбаза.

Фланкэс пьшт Кафт чйадана.

Фланкэс пьшта эво бәда коьраки
ми, кәре хмарга малана бьла.

Фланкэс пәле кәла Намрута

Фланкэс пәрсе нартыа һин буйа.

Фланкэс пәла тина бәра дьла.

Фланкэс пьфе гьмин дьла.

Фланкэс рәсте һашьара,
Ле бәхте ми рәзәйа.

Фланкэс рәсте берийа бе са һатйа.

Фланкэс рйа пьшала кәдчә.

Фланкэс руййа, фланкэс ми
жәра буйа пәч.

Фланкэс рудын гьванкәк,
гәдләк—пүт.

Фланкэс рьнд дьшарниш бу,
Нинәки рьнд дәки.

Фланкэс рьтфе кәтйа (ми, шәйа
кәтйа).

Фланкэс сәла сәкәли, моһа нәсәкәк.

Фланкэс сәмәе Наму нәрайа.

Фланкэс сар бәгәк гьншәти.

Фланкэс сар сәк—рошда дьһәра.

Фланкэс сар сьга эво дьлэоза,
Сьга ми дьлэ ми кәва.

Фланкэс сар тәндур—кәчкәкәкәк.

Фланкэс сәре эво дәрбәз дьла,
Сәре цинәре эво дәрбәз нәва.

Фланкэс сәре эво дьбьра,
Зманә эво нәбьра.

Фланкэс сәре эво дьшкәкә,
Хабәра эво нәшкәкә.

Фланкэс сруж буйа.

Фланкэс стәйрәла лә гьманә
дәккьра.

Фланкас стране баллоо,
 Чеза Наму асарга джа.
 Фланкас та у бае ми чьде йена,
 Натн та у бае руен.
 Фланкас та божн дэодо чйа дано.
 Фланкас та божн к'ала селуне сарда
 мааларгайа.
 Фланкас та к'ал топырнйа бона
 киман роме!
 Фланкас, та йарагат,
 Мыл же борагат.
 — Фланкас ца тарга чашана!
 — Бонэ шурон Мере пашта мана.
 — Фланкас нэ дэфгара к'едани?
 — Эе нэде марйано.
 Фланкас турса робе зхо—мале
 дэрнае.
 Фланкас таса саре шмавтейа.
 Фланкас тела бнн орда.
 Фланкас тэм краснйа дьгарын.
 Фланкас тэм Наму к'ала дж'ела.
 Фланкас тэза буйа берлени
 бергала.
 Фланкас тэза чуме маре г'едан.
 Фланкас ташнйа ма д'ресе.
 Фланкас ташнйа кэзбе д'ресе.
 Фланкас тэ дуйн зворе нана.
 Фланкас, флан ташт йан гонд у
 саят,
 Йана же шэде зобат.
 Фланкас фланкесе г.я йанок.
 Фланкас, фланкесе же шэл у н'олае
 нь бае бьшкест.

Фланкас заборе ми мина тире
 ошдерено.
 Фланкас заларга г'ола, маларга н'ола.
 Фланкас нэ г'ола бар бь ца мина?
 Фланкас эдана херод тране,
 Хидане лост у рыммане.
 Фланкас хрэже джа,
 Безанкас ошнйа зхо джа.
 Фланкас зхо же траре сая дьг'ере.
 Фланкас зхо гане диласане,
 Ле же сортыр зин йана.
 Фланкас зхо-зхо джмане зхоёя.
 Фланкас зхо фанйа,
 Маша кэме ре джа.
 Фланкас зворе зхо чанд сарйана?
 Фланкас зворна че джа,
 Зхо нэ дэвэжмане.
 Фланкас зворе к'усиг'ора,
 Халарга н'исиг'ора.
 Фланкас звшанере,
 Ле пашта ми г'ола.
 Фланкас йан бае дие г'ола.
 Фланкас фана же зана,
 Фанца—фана же зана.
 Фланкас назьрог'лана.
 Фланкас нэп'ейа сар мала фланкесе—
 Малеванднйа.
 Фланкас, ле бьчнйа, ле бьчнйа.
 Фланкас носире ч'эже зхоёя.
 Фланкас набуна зхо шэе балакыр,
 Ро балакыр, таман н'отаныр.
 Фланкас назале рома зхоёя,
 На йаеале рома ошо.

Фланкас чыни бе сгаро.

Фланкас чра малайя.

Фланкас чугара чуга,
Машына—мазын.

Фланкас шора дыфроща залфа.

Фланкас шир бер берейя
Мртыя жи дыр'яна.

Фланкас шир у шыкр
Натайя шроткырыне.

Фланкас шор буйа.

Фланкас шыкыле йса дыка,
Малак сана не дыкы.

Фланкас щан у крас бери йаа дыда.

Фланкас цмо хмо орта мер у
манеда дына.

Фланкас цыла хмо азе дардыа.

Фланкас зыкы шорфа тар.

Фланкас цанщия хмо дыка,
Цанщия хмо бнде дыка.

Фланкас цаша гостила млата.

Фланкас цаштранаки йсана,
Данго занг'яла дера дыда б'рине.

Фланкас цанфотын, жери йаа неек.

Фланкас цор'цор'ка диро шор
тыр'сайя.

Фланкас цоро—воло маня (жы у
мер гана маня).

Фланкас чхре бава хвайя.

— Фланкас чеда йорга, марк по
даво то

Тер граде б'хма (нах'ма).

Фланкас хана мала хмо ранаба,
рунани.

Фланкас хани дй хвак'ре жи быда
сар йаа, бина мала ле та.

Фланкас хомта м'р сар хост у
гаша хма м'р.

Фланкас хомта зык д'я хмада
з'б'л'ац.

Барен с'ма хма з'бранд,
Безанкас хомта з'б'л'ац,
Барен дува хма з'бранд.

Фланкас хомта зык д'я хмада
з'б'л'ац.

Барен дана хма г'бранд (г'вайя
йабума).

Фланкас хомтер'а ро дыка.

Фланкас жи баанда буйа.

Фланкаса кавыр хомта хма йаа
зыстын.

Фланкаса ма дана шыг'ла бар дыка,
Ле нас м'к'аро дана шыг'ла барка.

Фланкаса ма к'ашка,
Кедере гомта дыка не д'ере.

Фланкаса ма йаа к'ашка,
Г'рда г'ат не б'шак.

Фланкаса гум (б'н) з'мано (йаады)
йаа к'арийа.

Фланкаса шире де у б'езек
метийа.

Фланкаса шир з'франс у м'р
г'шале.

Сарсаре щинере хма г'ранд.

Фланкаса адр х'ерийа,
Важн пога хма д'ури хма дыр'я.

Фланкаса бава хма к'арийа
йаа-г'ашо.

Фланкесе бзын зиньэр.
Фланкесе бар чгае зха дит,
Пише арыле ни йето сери.
Фланкесе барандэ на юрэ бэзе
хвайа.
Фланкесе бэлги шотырын.
Фланкесе бэлгэе норм да бар
саре ни,
Фланкес бус, базара зха нэр,
Фланкесе бэне зха жо гарт,
Фланкесе буз дь бэреда дийа
(Яан же шарьха тэрсйаёё).
Фланкесе гли таланырын.
Фланкесе глив бсада
Поре зхо сли кэрийа.
Фланкесе гог — б'ада, графате
пайа".
Фланкесе горге зха зерин нэр.
Фланкесе гужал бэредаё
Минани савата.
Фланкесе дагорандийа.
Фланкесе дела йосле ни жевэр.
Фланкесе десе балга кевэр хуст.
Фланкесе дэе зхо тэж хун
кэрийа,
П'урж хэлсе дэе.
Фланкесе дастаг сар саре ни йера.
Фланкесе дэсте зхо мала зхо
зравьэр.
Фланкесе дэсте зхо сар мада
пвоа.

Фланкесе дэсте зха тэнкэе рун
ни зист.
Фланкесе дэсте хана кэре йавдэ.
Фланкесе дэфа фланкесе д'уранд
(зор дэе).
Фланкесе дэе тэрш хворийа, че
лан дийос йаёё!
Фланкесе дийа да бын чоча зха.
Фланкесе дэ к'ял рун дэла зхо да.
Фланкесе дийа кэрийа йес,
Дидана зхо хэстийа,
Фланкесе дубе дие қотандийа.
Фланкесе дэзаконн зхо дэёе.
Фланкесе ем да сарандэе.
Фланкесе ем ганьэр сор йавана.
Фланкесе ем р'анд кэрийа қвазе
зхо.
Фланкесе зар бодана (лесора)
Зхо йа'шандийа.
Фланкесе зэе ни т'эж дуньэр.
Фланкесе йан йада, йан дани.
Фланкесе ка кэлын да ба.
Фланкесе юрэ зхо сорн нэр.
Фланкесе нь тэр хвор, йан во
Морья Б'аёма,
Йан зыле бэреенне.
Фланкесе жыл норе ван нь йавдэ
Дарьхэстэж.
Фланкесе к'евршике ван барж
чоледен.
Фланкесе к'ад кэр, бар надит.

Фланкесе ма касиба ми мо Ыз
 невар,
 Ногойиште зварина.
 Фланкесе ма кер баяа зхо вада,
 Кафане ми джа.
 Фланкесе ма зходе Кова ми нь
 динле динтайа.
 Фланкесе ма, бона то кела го
 чаркайи?
 Фланкесе ма хестуе чина ми
 зораша сая Муслева.
 Фланкесе ма Ковима ми ма
 батимба.
 Фланкесе ма Касла ми вако басте
 ми быбазе.
 Фланкесе ма Ката раст чера баве
 ми нани,
 Гле ариф нзана.
 Фланкесе ма Ката саре ми казыре
 Селима нагсая, марина бир найна.
 Фланкесе ма чарайа, ласайа,
 Чь бьла ондайа.
 Фланкесе ма ч'а динька дьгаво,
 Ч'аго зхо дьгара.
 Фланкесе ма щяе зми ле инстийа,
 Баназ ле шми нзаво,
 (Баназ—шман).
 Фланкесе ма щяе зхо бьл Каму
 касирга нава.
 Фланкесе ма дай то дьважи бар
 тьр, фьсе
 Бозна мазан буба.
 Фланкесе ма дай тоб бани
 Омане щота нозгарийа.

Фланкесе ма вара ми раше.
 Фланкесе ма, ваки безанкас
 нибуйа,
 Оуб'але те ч'аго ми дерт'ята.
 Фланкесе ма, ваки мало дие ма
 Бьднече
 Ч'аго ми ма тер нава.
 Фланкесе ма, ваки са натьройа,
 Уа шаво гондек эракара.
 Фланкесе ма марсе караина динье.
 Фланкесе ма шакта шире дие зхо
 метийа, ч'ульке дие зхо гастейо.
 Фланкесе майк нокнаше,
 Но гарм те те, на ми сарна.
 Фланкесе, марья тьре голбагана,
 Кедраре г'ава, бере зхо дьда.
 Фланкесе нзаво мера нь зхо Каран
 кьрийа.
 Фланкесе нана хата щот нозгарийа.
 Фланкесе бса фланкесе диньерт,
 Ч'ама сарман гоште Керим Бьнхер'я.
 Фланкесе пенд п'ин гора баве
 зхо зьстийа.
 Фланкесе пирька зхо бь доф у
 збурна ч'улькар.
 Фланкесе пьшта ми ала кир.
 Фланкесе р'емн кедьгеранд, дини
 мале.
 Фланкесе сав берда сар горе,
 Мал барькар чу Зоре.
 Фланкесе кес'д у шаш танаре
 Мале зхо растаран.
 Фланкесе сар шонер'а бакдайа.
 Фланкесе саре зхо кьрийа
 Насарамн калл.

Фланкесе саро хва ширга хыр йам.
Фланкесе тугде фалатада краиня
ми кырийа.
Фланкесе тугштеки мирани назьрийр.
Фланкесе гер хворийа, строёе
хво хандада йалдыда.
Фланкесе туг наз зварына нур,
Порга сонд звар,
Механ ч'эве хва бажар маха,
Санде бажар дыа.
Фланкесе флан тугт рой накж.
Фланкесе фланкас зламанде хва,
Фланкесе хере мала хва дерхыст,
Кыр мала залде.
Фланкесе хема ми ми бьрг, таша
ми бьрг,
Фланкесе хва ани саро хва.
Фланкесе хва аь стуге ми хыст,
Фланкесе хва сар г'олаки авитийа,
Фланкесе хва сол-мэстарга
нагубанд, чу.
Фланкесе хваш ми звар,
Хваш ми дербазкыр.
Фланкесе хваш Налалба,
Ног'ле шире д'ла ми.
Фланкесе бар масалек щени
халдыа.
Фланкесе бардо ч'эве д'ктн.
Фланкас наслек банде.
Фланкесе хынг'е хвар,
Може ми бат ман в'еда.

Фланкесе Бата н'гареда ман ми
дыт'но,
Чарькгаре-ман ми ст'андейа.
Фланкесе Бата с'ка ми ми
гелоскыр.
Фланкесе ханд г'оп кырымера
авитийа.
Фланкесе ч' р'е ми хварга дит,
То ч' р'ево зварга блонни?
Фланкесе ч'ра д'ере д'эпейа.
Фланкесе шарма дит накж,
Е дит де пиле хва, го „Ми
д'тырсе“.
Фланкесе шарма хва рованд.
Фланкесе шарани йса авитийа ман,
Мина красе белгескыр.
Фланкесе шарани Гостани нур,
Фланкесе фадре хва хершкыр.
Фланкесе шивыл-сраре мере бере
готийа.
Фланкесе шени рожа г'айде Гер
неквар,
Ида герхворына ми г'она.
Фланкесе шехтеда д'обр-д'ра хва
нанийа,
Завстане ми бар саро ч'елана
б'ельра.
Фланкесорга тазьрак—берек майа.
Фланкесорга ч'ея,
Г'онд'га шарма?
Фланкеси болб'ыла,
К'е д'ьк'ара сарадарно ми дарка?
Фланкеси, ми ч'ойа?
—Жь мала к'оуре хвайа.

Хазла не мали цалан бѣдо,
Не хазла не мали цалан дѣстино.
Хайи тарсонана.
Хайано ашван ава.
Хайе (хвайе зора мѣ зора нахна.
Хайе крисе гѣа нина.
Хайе м'ара г'алал-г'ора.
Хайе м'ари зане чѣ сери
 срѣлмкѣа, а доре нѣзано.
Хайе басла-г'уѣл басла.
Хайе щав зане—
Щав цалпа,
Хайе г'ара жи зане—г'ара цалпа.
Хайити борада хайа.
Хал дѣча шц,
Харан дѣе:
— Wala hat, we haqe man r'und bade.
Хал жи ша дѣе, дѣе:
— Харане ман мѣ ман настѣна.
Халѣа тѣндуре дармана.
Хал у пуч,
Мал у пуч.
Хал харза радѣча,
Мам брѣза ч'ал дѣча.
Хала харзи р'ах'арѣн,
Ала брѣзи дѣх'арѣн.
Хало харзи р'ах'арѣн,
Апа (мана) брѣзи ѓндах'арѣн
 (дѣх'арѣн).
Хал харзѣе дѣндѣлѣн,
Ал брѣзѣе радѣчѣн.
Хала харзи р'ах'арѣн,
Мам брѣзи ѓндах'арѣн (дѣх'арѣн).

Хале марѣа хайа,
Гѣе саре марѣаѣа.
Хале ман, гѣе саре ман,
Халѣа ѓда,
Ослѣе р'аха.
Халѣа машѣа,
Гѣе не гѣмѣр бу.
Хале, хал.
Халѣа бѣае.
Хал нѣлари хѣа бѣаеаа.
Хана гѣс бѣлѣландѣн.
Хале хѣа дѣлѣа гѣс дѣфрѣа.
Хѣа р'ѣнда, хѣа на р'ѣнда.
Халѣа ман, мѣ тѣ лѣ хѣр жи дѣтѣ,
 лѣ жѣр жи.
Хале фланкѣа ма вала.
Хале хрѣа ѓѣаи борга жи дѣрбѣа
 хѣаи.
Халѣа бе стѣн маѣа.
Халѣа ѣѣѣа чѣх'арѣн,
We ѓѣаѣе ѣлѣа.
Халѣа ѣѣа—
Кѣаа гѣа ѓѣа-ѓѣа,
На нѣа, на дѣа.
Халѣа манѣа фѣрѣа,
Дѣа: — Кѣаѣе р'ѣ нѣа ѣѣаѣаѣа
 ѣѣа.
Хал, дѣе хѣа гѣѣѣ хѣр, ѣрѣа жи
 сѣѣѣн.
Хал р'ѣнѣ, гѣс бѣѣн.
Хал р'ѣнѣ,
Гѣс ѣѣарѣа (хѣѣарѣа).

Хар шакст, г'аст санын (цабарк).

Харанн—днэокн
Бьална щам гадрак,
Нордэ нж щам нн гарокн.

Харан к'ат, зала р'акар.

Харти лъ зала д'ччн.

Харан лъ зала,
К'орн (к'орн) лъ ф'ала.

Харэйа бьална кавэр, кавьна бн
к'ома г'ерга з'ва
We бьална мышк, г'ерга қ'илман.

Харэйа кавьна кавэр, кавьна к'ома
г'ерга.

Харэйа хал р'аньрэн,
Бразэйа нам ондальрэн.

Хара, г'еда,
Оалло, з'ереда.

Хас нн бн х'аннейа,
Хан нн бн х'валнейа.

Хаса кастн к'ар,
Чъ г'от қ'абулк'ар.

Хасе г'онде з'ва настондэн,
Чун хане халцо алк'ан.

Хаси з'аго б' қ'айхане д'капино.

Хаси з'аго з'ва к'ыз д'ка,
Хазур к'омр'ашне д'ка.

Хаси к'ар,
Щ'не буке ф'ра бу.

Хаси с'ова з'аго у буке к'ибашери.

Хаси г'ьна парне к'ваш д'да з'аго
к'ва.

Хаси шанн з'аго к'ыз б'ако, он парн
ба, ж'ерга д'нелк.

Хасн (х'асне) буке з'ро р'ак,
Мер ортеда бу тор'ак.

Хасне (х'асне) д'айн н'ак'ар,
Буке ш'арн н'ак'ар .

Хасне з'раен к'ар,
Бун б'енанус к'ар.

Хасида беш де ч'етьро.

Хасида к'отайто,
Өм'иро бука п'учдыка.

Хасида ш'е к'ар,
Хваде да ш'е.

Хаск'а мар'ьяна ж'ир паба,
Ч'елонко мар'ьяна к'ар паба.

Хатэйа К'аре,
Х'варн, н'ак'варн,
Г'ае дор'к'атьна ба'нере.

Хатэйа ш'н к'ар,
Г'аго д'не ш'н к'ар.

Хат'иро д'ара ир'азанн.

Хат'иро мар'ники к'отн, паше н'варн
хат'иро ш'н б'ы'арк.

Хах д'кн, пах д'кн,
Сод с'йарн с'ар з'ва сах д'кн.

Хаха г'оро,
П'осте барка ш'ор'г'арнэйа.

Хаха м'ина ал'ке,
Оарфе д'ко халце.

Хаха г'аньлдара,
П'ило з'ваде д'н'н'ера.

Хайр г'ульнеч,
Г'аст д'ак'еельн.

Хач з'еде хер нака.

Хач д'ча з'е, г'омн к'ивш д'кн.

Хач һаръа эе, саяда һане дышк.

Хаче мнн даво мнн г.йа.

Халыйа бука те йлдана,
Парда руе бука дырота.

Халыйа бука парда руе мейа.

Халыйа мнн йланада, айба мнн
каване.

Хальф дыба, бала дарош наба.

Хер баше мннра,
Дигват һоръа мннра.

Хер-бор инсанейа.

Хер—баракат сар хата гейа.

Хер баракота мале саярעדана.

Хер баракота Наймане чарге
зедэйа.

Хер бы гъаза,
Шаръ бы гъаза.

Хер бын Нафт достарга дәрбаз дъа.

Хер гона батал дъа.

Хер данн сар кавъра ми, дьабельа.

Хер дъа, хъа дъа,
Шаръ дъа, хъа дъа.

Хер нь зеро дәркәтнйа.

Хер (къ һайа) ступа агмане
(агмане, агмане).

Хер руе марне хъае мее.

Хер руе ми те.

Хер те бы рез,
Шаръ те Намоз.

Хер те рез бы рез,
Шаръ те бы Намоз.

Хер те, рез те,
(Ле) шаръ те, Намоз те.

Хер те, сар һае те,
Шаръ те, сар һае те.

Хер—кәрат бе хъа мав.

Хер-кәрат дәрғанн пәлайа.

Хер зеро бәһәртнйа.

Хер зеро тәна.

Хер һатыйа бар дәрн, гъае быда.

Хер шара мее.

Хер шара батал дъа.

Хер шаруда мее.

Хер цабулба,
Тәкта қаднмба.

Хер-мане дйә на пер.

Хера быка, гъода барда.

Хера бына,
Нъанн быда сар кавър.

Хера ви дости ми достига гона .

Хера гъоне гъоне дәрбаз дъа.
Шаръ гъоне гъоне дәрбаз дъа.

Хера те ми тәра, шаре те ми тәра.

Хера те зеро Але Гелма.

Хера Хатуне Фараз чиг дәрдытн.

Хера хъа быка—
Сәләме шә.

Хера хъа бәа быда, нефаре мала те
брни һанманн.

Хера шчране хъа быкәте,
Паше хъага быкәте.

Хера Ошман дайна,
Шара хада хоры.

Хера ми бор мала тода быба
даргани пола.

Херба—стус ми,
Шауба—стус ми.

Хера быба,
Бра хар бе пешня та.

Хера быба, быда сар (дайно сар)
көөрө.

Хера бын, зера бе пешня та,
Храбна бын, те храбна бынни.

Хера бын, маа накин.

Хера бытара,
Бра хар бе пешня та.

Хера бытара, зера бынни.

Хера бытара щнаре хмара, хар
бе пешня та.

Хера дин дайно сар көөрө ми,
дайа нача.

Хера дин, мерно башоога быба.

Хера дин, зерак баш (там) быба.

Хера мала шве дарза,
Ле щнарыйа граца нека.

Хера сара база шве нача,
Хера хада дыа.

Хера, харн Назар хери.

Хера ми буна чйа—ботал хар.

Хера насина, брйяна шрына.

Херхар, таса паше Наръманд.

Херхара бе хар наминан.

Херхари, шөөрн,
Шорхари, хөөхри.

Херхоро,
Мала хада номоро.

Херхараз Назарын Тарбе бысомн.

Херхараз Набын, ширет ми тыштене
рдын.

Херхараз хана,
Херхараз (ми) хана.

Херхараз шве быда гряддана,
Херхараз шве быда ганадына.

Херхара ширете чь быко!

Хабат нь деста ми неа,
Ле багара ми фрейа.

Хабат нь баба, майдана лещефа.

Хабат хара,
Бамо ше Кара,
Намойн, нача.

Хабат хара, та how хара—ше хара,
Та how шире—начо.

Хабат мерно бедан дыа.

Хабат марийа сбщай дыа.

Хабат марийа щан дыа.

Хабат мана шира да нь марьяа
рудин.

Хабат сагламийа щане итана.

Хабат газна зер у зина.

Хабат—иль инсафа,
иль бот у дин.

Хабат чйа шалдыгарни.

Хабат шера.

Хабат шрына.

Хабат шөөрара (орвата) мерена.

Хабаре һазале гна бьла,
Ле джа йа гна бьла.

Хабаре ча йаму каси хьаш нае.

Хабаре чума чьна.

Хабаре зэара
Катын оло джара.

Хабарда—нан ма барда.

Хабардана бешайда чьгана?

Хабардана зэф кер нае.

Хабардана исан не цуҗа,
Баре дара уша,
Ке йата хара,
Йан саглана,
Йан пуга.

Хабардана ми денте бар галлайа.

Хабаре бе дэл—
Насае машака бе к'эл.

Хабаре кайе кере пегина.

Хабаре маьна вангаринан.

Хабаре мэл—мэл нефроша.

Хабаре кайера тире цыцарина,
Хьаш наьл.

Хабаре накса ма тире цыцари
ногьар.

Хабаре накса мана тире цыцари
цыгара морийа дьгьар.

Хабаре накса ьн тире нозарно
хьастьар.

Хабаре нанарда
Тире цыцара хьастьар.

Хабаре таг геврнеде нана.

Хабаре, тй хьаш хабар,
Һана не базар.

Хабаре тй хьаш хабар,
Һана цмо хьада мени.

Хабаре храв брине шур хьастьар.

Хабаре храв ма лиса,
Спж—ма царлана.

Хабаре храв чычаке ганде тена
гоьно.

Хабаре хрив мина тире ноза
Дьле морийа дьгьар.

Хабаре хьаш маре г'ер дьба.

Хабаре хьаш йыла ширтьар.

Хабаре ширин быда холос,
Парно ширин быда марьа гна.

Хабаре ми мана маре табар
морийа дьнгьар.

Хабаре ми мана гьыга дьнгьар.

Хабаре дьдэйо, ле ньарк.

Хабарана зарн,
Йана зык,
Тй ое бар мени.

Хабарана фланкесе бафт пуг жыр
верана.

Хьаат бона марийана,
Ке нозольта
Алх'ольке бар тандуройа.

Хьаат зөө цане нона.

Хьаат—к'оман,
Хьарьл—г'ан.

Хьаат не цара,
Брчбун зрара.

Хьаат пьштэки шрина.

Хьаат ч'оха шидьана.

Хьаат цываһтра цуе исана.

Хавата мала Әйше бемьнгана,
Хавата не халс нама.

Хавата мала жана Әйше бемьнгана,
Бир бае дарте.

Хавата мари сар жи нада, ом ма
тү хавата.

Хавата урине урине дича.

Хавата залде марйага назын мах у
мылс.

Хавата хва сар небело зваре.

Хавата сива зваре небело сав,
Ле нана хва бьлени сав.

Хавата зваре урде дитийо.

Хавата урине,
Гёло—гаша.

Хаватине хивеи,
Ширине хаватана (халдеи).

Хаватини зора,
Лама жи гера.

Хавар надым, ле дил гүмүе нама.

Хавар надым наев,
Хавар дьдым, дьден—„дено“.

Хавара сар
Бие сарайо.

Хавардин бие голйана.

Хавардин хата сар та, хаварди,
На хата сар та, марба.

Хаварда йата нла ом марие хавин.

Хавар дьроам, баг готей:
— Чьма дьроам?

Го: — Нечирзана дайа пай мьл.
Баг готей:

— Ом чана бьлэн, Кало ма у
нечирзана оов.

Хавар не набата,
Ныларо сүспе хва дьстае.

Хавар чьра базаба,
Рьсра хва латина.

Хавале базатер гёме,
Ле рьсра хва дьхво.

Хавале бы хьмше,
Дрежайа рёла штайа гёндата
хьмше.

Хавалне зарда, овеи ма (мале
хаднйа) чал сала шени дунегьртыбу.

Хавана дие—
Сар чандын—чинне.

Хатур ге:
— бра бумка мьл зыстане рате,
сра мьл хавине.

Хайба мере че бар мере нэземьл,
пыл мере дьземьл.

Хайба марйа бьлэн, йан сар
хьлэвейя, йан бар дерн.

Хайба нэкс, шие хайба у дреме
ршье,
Носаве бондани нэтишье.

Хайбате мала сүмет.

Хайсате ши шьшени зана.

Хайсате бале нь сар руе нёрде те
хьнехьрине.

Хайсате бале—сфате нёрде те
хьне.

Хайсате пьс хазаво.

Хайсате Сейро не башо.

Хайсате хва дьгёнеи,
Оонка хва нэгёнеи.

Хайсаган бандан ба,
Ва ми хайсаги бандар, га ле нава.

Хайсаги эрева,
Га ле ле нава.

Халео га: — Бар мун к'ас гап нава,
Мие га: — Озе бар та бусаным,
Га: — Та ле мь бик шар?
Га: — Па чунга хва.

Халейя нарада мер баренбори мер
дерге.

Халейя нарада
Нава дие данбун Фадлергайман.

Халейя нарада нава дие депман
Фадлергайман.

Халейя марья нарада,
Арзанга нава.

Халейя халейя тма.

Халейн бат
Марзайн бат.

Халейн бат, хва марзайн бат?

Халейн бат, хва шамери бат?

Халейн бат,
Шамери бат.

Халейн бата дие,
Хо марзайн жи бат?

Халейя бар буки, нава пай букерга.

Халата, ю бь букерга нава, гой
букерга нава.

Халата ми в батьневин.

Халата ми ормата нивин.

Халифа, халифа,
Мун нава го талхифа,
Зинго та марга,
Заре та марга.

Халд, халд, (пан рани чу фланкес).

Халке ле нава Фалона,
Фато ле нава зарена.

Халд бар байга марьяда дин.

Халд диче ристи марьяа тен,
Фэ ристи эедае тен.

Халд диче ташта тина,
Фм диче мадака тина.

Халд нава хва онда диче
шавареша,
Мун нава хва бидлар шаварона.

Халд марьяа блэринга, нава.

Халд марьяа нас дича.

Халд халд барена,
Биде гоште цини,
Альсонге пошманн.

Халд хинне хва марьяа дича.

Малд ша дубин,
Шайл дубин.

Халд байан,
Мина каре казати,
Бьдойн, мадейн,
Пощманн.

Халд бисенер, ба аэляе хва бик.

Халд кенем,
Наго пошманн.

Халд меркар, фро фьркар,
Мун меркар, кезе—голи хьркар.

Халд некеня,
Те саре марьяа.

Халд нава, халд нава та нава.

Халд пасьяне дие дича,
Чарча пасьяне к'ере дича.

Халде тре дна,
Хме джэса г'ора дэтно.
Халде тре маре ма рэафо,
Халде зарьб гора маре г'ур
нагэаы,
Дэра дэаыы.

Халде зарьб знане х'ош б'эде,
Ли знэаэаыа х'е, х'ане з'а б'эде.

Халде зарьб (харн) х'оаре цуа,
Халде зарьб марэе марьа
х'эара.

Халде зарьб м'ане те г'эна.

Халде зарьб г'ане аэан'а.

Халде зарьб ч'э м'ане!

Халде зарьб, х'ане г'расе жи,
Марэ н'ах'аре сар'а дэрбазо.

Халде зарьб, м'ане г'эе з'а,
г'амешэ з'а б'эде, х'ане т'аш'екн.

Халде харе маре р'ан'е.

Халде Н'ага к'рат б'аш'ем'а,
Х'неза м'ане ц'ан б'аш'ем'а.

Халде Ката к'анц б'аш'ем'а,
Х'аэаэаэа те а'ан б'аш'ем'а.

Халде ц'а н'аба,
We бе с'оре та ж'е.

Халде ш'арет д'ане,
Х'аэра не т'аш'екн.

Халде ш'арет д'ане,
Х'аэ-з'аэ жи х'аэра к'оре.

Халдеда жи мер н'ане.

Халдега бер'ар,
Х'аэра б'эна м'ал'ар.

Халдега б'эа,
Х'аэра б'анба.

Халдега г'эна,
Х'аэра н'опа.

Халдега н'аг'эаэа,
М'ара г'ус'аэра.

Халдега н'аг'эаэа (н'аг'эаэа),
Х'аэра г'ус'аэра (г'ус'аэа).

Халдега б'эа,
М'ара г'эна.

Халдега ч'раба,
М'ата знэде жи з'ара.

Халде, б'аг'арн, н'аг'арн, ч'э м'ане те
б'аба.

Хан у д'арда ф'ланк'ес б'алдана.

Хан х'ане т'ане.

Хан'аэарн не г'эе г'аре,
С'ар г'эре н'ада б'аэаре.

Хане з'е м'ане, х'ане з'а б'раба.

Хане бер'фе м'ане, д'эар г'эна.

Хане г'эе м'ане, х'ане г'амешэ
б'аба.

Хане г'эре д'эе б'аба (б'аба).

Хане кор х'ане, х'ане м'ане б'аба.

Хане к'оре, ч'эра аэа!

Хане к'оа, д'эаэа к'эра б'аба?

Хане к'эаы х'аба.

Хане м'ане, х'ане—х'ане т'ане.

Хане м'ане (х'ан) х'рааы.

Хане маре к'оре, х'ане г'ан'ане
г'эане!

Хана марие гер брчи нана,
Хана са нана, венн шандани
мирара.

Хана хан те.

Хана саре ч'аде—
Поро дана та!

Хана хва дана бар саре хва.

Хамл-вала дие
Хорхале—навазанак.

Ханима нана Паишана.

Ханшор браба,
Тезат п'амана (п'аман, п'амана).

Храбьрн р'ата,
Ле амьрнн займата.

Хариб ч'ат Касаве марйа.

Хариба, к'б б' эмане ман забар
дада,
Дале нанде дада ширьна, на к'б
марйа млате мым,
К'б эмане хва н'зана.

Харибаки хер, браки бозер четьро.

Хариба на г'б ч'ана,
Ч'аха харибие бакана хва нана.

Хариби ч'атна.

Харше м' марйа ханназан.

Харше г'адше ту быда,
На г'ли сар те че кабуа.

Харше хва жи дада,
Саре хва жи д'шана.

Хата хер м' б'н г'е п'ра.

Хата зар сар г'е оелта.

Хата храве—б'н мезнадада.

Хата м' мале хва дур д'а,
Тина бар даре м'н

Хата храв м' г'е п'ра.

Хатаке зада бакана байара,
Нача бар даре найара.

Хатаке марйа хва эхит'а
дае-леве фланкосо.

Хав—бер'с'а.

Хав бра марьнейа.

Хав м' хана грантьра,
Шаньр ширьтьра.

Хав—каф'ра.

Хав (у) м'рн йака.

Хав нана м' чука,
О'ман: нана м' сука,
Шарн нана м' бука.

Хав г'ера безиртайа.

Хав п'ина-паласара жи йола д'а.

Хав р'с'б'ра.

Хав сар'б'а.

Хав у сан хард'б б' д'сте м'рос
наг'авн.

Хав—саншарьн мар'а болла д'на
(г'ук д'на).

Хав, хам, хварьн-хорсе жи
д'м'м'е х'дарьн.

Хав хана тана.

Хав Касан грантьра,
Шаньр ширьтьра.

Хана бука г'она, г'ме сарьнейа.

Хана г'рт'ийа те,
Хана брч'ийа н'е.

Хама п'эр гран—марне заф назен.

Хама п'эр а'заво (а'заво).

Хама п'эр (а) р'эсб'эра.

Хама а'оме назвашня,
Яа ш'эво р'эботня.

Хама с'бо а'заво.

Хама с'бо ш'рына.

Хама ни ш'ам ни м'е.

Хама з'эра х'нош,
Хама а'оме п'р'э'заво.

Хама же те, д'эко ст'е м'н.

Хавасе б'ераба.

Хама ба'ара х'нош'н.

Хама т'ш'т'он грант'эр т'б'н.

Хама ш'ер'нт'эр т'ш'т т'б'н.

Хама р'эсб'эра,
Хама д'эб'эра,
Хама заф нар'нда.

Хама с'рб'эрг'ня.

Хам'н д'ит'ня, д'э'заво б'ево п'ад'е.

Хам'н х'ам'не ш'р'эв'э'н.

Хам'н х'айа р'е'в'е д'э'р'н'я,
Хам'н х'айа—с'е'в'е.

Хам'н х'айа с'е'в'е д'э'р'н'я,
Хам'н х'айа а'оме д'э'р'е.

Хам'н х'айа ч'л р'ом'ида те с'ер'н,
Хам'н х'айа с'е'в'е.

Хам'н (х'айа) а'с'э'д'е (а'с'э'д'н).

Хам'н х'ана а'с'э'д'н—д'э'р'н'я,
Хам'н жи х'ана—д'ар'ам'н.

Хам'на х'рае д'э'н'е,
Ш'эе ж'на х'мар'я г'н'е.

Хам'на х'рае с'эр к'э'р'о'н'е р'ом'ида
г'н'е.

Хам'на х'нош к'эр д'н'е, к'эр к'э'р'ана.

Хам'на х'нош мар'не р'у'к'э'л'а г'н'е.

Хам'не с'е'в'е'н'е.

Хам'не с'е'в'е,
Н'аз'ара б'ек н'ево с'ер а'э'т'е.

Хам'не'в'еда к'эр к'э'р'ана.

Хам'н'ер'о'ш'на д'э'в'е'н'е.

Хам'н б'ер а'т'н'—р'э'в'е'н'е х'нош
н'э'в'е'н'е.

Хам'н б'е х'э'р'е д'э'н'н.

Хам'н х'але х'э'н'е з'ам'н.

Хам'не б'е н'г'але ш'ана.

Хам'не ш'ана, р'оме ш'ам (ш'ам'я)
д'э'ст у п'не (п'е) х'ам х'ана (х'ам'ана).

Хам'н, х'расе х'ас'н'н.

Хам'н х'аме ш'ана,
Р'ом'ед ш'ам н'г'е х'ам х'ана.

Хам'н жи з'ара,
Г'э'р жи з'ара,
Х'э'р'т'е—х'э'р'т'е жи с'ера.

Хам'не те ч'э'е д'ар'он'т б'е н'але те,
а'с'э'д'н ш'ер'на.

Хам'не х'аз'бу, д'эл ш'э'бу,
Ш'э'х'о'ле г'ам'л х'ойн н'е ш'э'бу.

Хам'не М'га'й'н'э
Бу м'ер'н'н'е а'э'л'е д'эл.

Хам'н'а'ре х'нош,
Ш'ер'но д'э'во з'ол'о'в'е.

Хам'на (а'с'э'д'н) б'е б'е, н'на б'э'в'е
ш'ер'н'е б'е а'э'.

Хиза бе де, мина бѣгъаа щейди бе
ре.

Хийла брѣйди—нава.

Хийар к'огеда хара.

Хийаре хар туреде хара.

Хилька кар,
Милька щарм да.

Хират аекъна (акътна) бер
кугъке,

Хугъке жи танул нахар.

Хират аекъна бер калб,
Оабул нахарийа,
Хират хвойкрийа.

Хират к'обарийа марада.

Хират—смет баазла баам.

Хлеси дь респнедайа.

Хнанн гарм-гарм,
Найарн нари-нари.

Хизар—нава қорбан.

Хизар хизиртийа хма дарногава.

Хлус хвеша,
Бингол барда.

Хлус хвеша,
Бингол барда,
Гамеш хорте—
Синоре хивда.

Хо блянд ногъра,
Да то нъзм набѣ,
Хо нъзм бѣгъра—
Да то блянд би

Хорт у окъ гѣла геванданн.

Хорт хайа лънге де у бѣа хма дѣа
бѣн жъне,

Хорт жи бѣа лънге жъне дѣа бѣн
лънге де у бѣа хма.

Хорт хайа ч'еген коро.

Хорт чуна харибет, цѣза гѣ
— Ва ма хивда.

Хортани хвеша,
Онзани гѣла гѣша.

Хортани—щѣльн зѣф хвеша,
Ортакал мащлесийа,
Щ'маре зѣфи мазин—бѣскрейа.

Хорте асо бѣа бе сар ханде хма,
Нава жи дѣба Нава се.

Хорте агиз оѣдуне чѣка де у
бѣама.

Хорте зу замъшонди,
Замъна зу чанди,
Насаве зор хивде станди.

Хорте наземъши коро.

Хорте Хорси,
Хадие кнаре члмъси,
На дѣтѣа, на дѣда тѣ кѣси.

Хорте чѣга мь дѣр,
Бука малѣа бѣабор,
Каванъна зѣолн сар.

Хорте щѣльн, еѣле замал.

Хорте щѣльн—Назар окъ оѣрбана
жи,
Нарче кал—оѣрбана Назар жъни.

Хортани гарийаи калани замана
чѣгъра.

— Хорте, марѣба,
— Щѣл чу, ма вѣба. —

Хоф'еша—сийаг'еша (оѣдег'еша).

Хоф'еша—тир'еша.

Хоѣа дитан,
Кѣсиб барнарѣн.

Хобана мала хубо,
Аг'е залфе.

Хопани-опан,
Опанн-хопан.

Хомарбани на пе мерана.

Хомбарета чь ладшати?

Хора щане исен бь десте марно
башде нае хорандане.

Хоре г'ара стрийа (щане).

Хоре мьн даша,
Хавата мьн жи аве.

Хоре хвайи шринь бьде а хва,
Пьрса хвайа шринь бьде залфе.

Хорак бе хва наба.

Хорек бьдиче де, бава, шече
бьдича ашлада,
Надана десте ашлада,
Кь ашаран жь де, бава.

Хорийа сфате не храв жьрийа.

Хорме Баг'дае (Баг'даде жи) хана.

Хорма Баг'дае (Баг'даде жи)
зафьн (заф хана).

Хорме Баг'дае зафьн,
Десте марийа наг'ьннеда.

Хорме Баг'дае зафьн, чи мьн,
торане?

Хорта снор г'оне.

Хорта хорттар жи хана.

Хорте асе Нета бе сар Намде хва,
Нале жи дьба Нале се.

Хорщина хваш хорщина,
Нохаше ор'ге цаша зино.

Хощане ае дурва марийа хваш те.

Храббуна малале,
Авайа гондени.

Храб дьба мала (мале) зоран,
Храб наба мала (мале) меран.

Храби бе парайа,
Оанши бь парайа.

Храби десте Наму каси те,
Ле оанши десте Наму каси нае.

Храбийа жьне у мер
Жь дест ашле хана.

Храби храбно тина.

Храби хайа бьзуз бона дьло исанат.

Храби Наму нос жи дьлара бьна.

Храби ьн боафьн,
Испейнги ьн афьн.

Храбно марьлара хана,
Храби нае пешийа та.

Храбно хана, не даре пешийа та.

Храбне ша набын.

Храбийа малале, авайа злане.

Храбькьрын раб'ата,
Ашарьн з'омота.

Храв бе мьгана,
Шне ван цане, цира, цагране,
Е бьлае лавал, ав жи лавале хана.

Храв жи дьлае—Хваде жьрийа,
Оанц жи дьлае—Хваде жьрийа.

Храв мина Нело дьмьра,
Оанц асе намьрын.

Храв нажежа, шек храв бьбнейн,
Оанц бона, оанц бьбнейн.

Храв латын,
Оанц латын.

Храе шкаст,
Ғаст шобъри.

Храе мази пра азеба, сарра дәрбаз
наза.

Хравагга мого рени,
Марие хвайн аґьса жи дьхьна сежи,
Тӱе жи хьра бьан новалдени.

Хравагга маха фанши,
Храе мина тайрожи бе ши,
Тамниа мьн та ба, лой соза же
нажи.

Хравагга махсаа гйлате,
Не сабре зане, на гьшате,
Әш онда дьха шьре де у фийате.

Хравагга мази сар хера,
Тӱе перга бьан рабана дера,
Ахьре тӱе шӱләне хва бьди бар
кера.

Хравагга бакалтие маха,

Хравагга шаноза,
Тави Наму гйла маза,
Кага диге же сар саре тадаба.

Храва—храве майа,
Овакца—фанце майа.

Храве мьн тӱйи, шани тейи, мьнра
дьяежи.

Храве жьра.

Храве—хорме храве.

Храве махнада дьта.

Храве ное бирьярне.

Храве намина ьрде.

Храве руе бакида че дьва.

Храве хравниа хва дьяино.

Храве һарнас дьхара бьха, фанци
чагына.

Храве шьнаре хва махьера.

Хравне тӱ к'ар же нае.

Хравниа малене,
Азайа позар мали.

Хравниа марниа (ба) марниаса нае
к'ьше.

Хравниа хва теда дийа.

Хравниа фиде надитьн, такийа буе.

Хравне бьхи, даф фанцига бьхи
дьянсе махьра.

Хрпани, һа зрпани,
Хрпани банзда, ани.

Хун бар хунса.

Хун буйа ае.

Хун бь хуне нае шуштын.

Хун бь хуне нае шуштын (шуштәне),
Хун бь ае те шуштын (шуштәне).

Хун—хьхи бь хьхне нае шьштын,
хьхи бь ае тета шьштын.

Хун дьк'ьшине.

Хун дьл те.

Хун ьрде намина.

Хун ьрде намина,
Чева бьва, же дара.

Хун (хьни) маба (мава) ма.

Хун сар гӱра к'ат, хва-хва һае
д'ьтӱн.

Хун у фнет дести тӱ мази мах'ова.

Хун хуне солаф дьбьн.

Хун хуне залал маха,
Хун ае залал дьва.

Хва назма,
Халде дьбина.

Хва нада бар сја жемна,
Бра шер та бхма.

Хва нада к'аргэ нана,
Пара эксана марна.

Хва нана зэф назма,
Дня мэлге мерана.

Хва на маво, фротка сава.

Хва напосына, гара за та бпосына.

Хва на пьгьта,
Халд глня хва тедака?

Хва орга жн у мерато ча дько
(е хабарджын).

Хва пьхас нака, шак та аз надтйа.

Хва ре дьча, на пьштато, дьво:—
— Мав четьр тьма.

Хва рйа раста растна, мина
нащора,
Рйа хрва хрвака, мина рйа Намрут.

Хва сери-бнж дь чур'н, дь чан'н
Рожа нас ле нага, чие давсе
бннна?

Хва (ка) сар гьбнжиде авитнйа.

Хва сари хва те,
Кьрге Оор-оур богайа,
Дьча саре жоре.

Хва сарна хвайка, назмаш ногьек.

Хва сир—пизаконейа, зедойн
амьре хва хабар дьда.

Хва сираке ле дьхн,
Пеша пьхаз ма хааз наби.

Хва софи Пасав дьча,
Дьнйа дара, мзгафта дьча.

Хва теда, ма хааз набу.

Хва теки чра бар бьшбхлн, дьсе
нашечрнне (днса она).

Хва тежнйа, ле рйа нечире
индани мн дьда.

Хва ть кьрге пьгамбара мнн?

Хва ть на гьрнйа,
Ть хва дьбьрнн?

Хва франкас чьне ннн, теки сьва
хва, авшери?

Хва халде гори нака,
Халде гори хва бька.

Хва хуне гьргн, хун дьгьра.

Хва хоре нана дь нанан,
Хва хоре нака дь кьртана (пьбас).

Хва Пасакка чьча мер,
Барсе нер'га льзьма кер.

Хва ч'ука,
Глн жьре.

Хва ч'ука, змане мн дрежа.

Хва шьва кора ннн?

Хва шьне чьнд дьгьра.

Хва сьра дьсе бара.

Хва сьрер бу, чуйа хва дьйо ш, ле
буйа сьрер.

Хва сун нннн,
Баре гран пьлннн?

Хва-хва эгьр бу, рьстн эгьр бат.

Хва-хва элейа,
Мала мр'ьвайа.

Хва-хва бьнда, сьрле мн хьна.

Хво-хво бѣбѣста нѣзана,
Ле хво мазгър жи хвор дѣда.

Хво-хво гѣра, буйа Нѣшк.

Хво-хво дѣста хво хворѣ хѣта
дѣгърѣ.

Хво-хво дѣгѣна,
Хѣлѣ жи ле дѣлѣсна.

Хво-хво жи нѣзана сѣр мѣрѣ нѣ
дѣгърѣ.

Хво-хво жи шарѣми,
Пе хѣбера хво мѣрѣ дѣнѣми.

Хво-хво зѣнѣгѣр,
Хво-хво дѣнѣгѣр.

Хво-хво хѣлѣжи нѣнѣмай,
гѣтѣна те дѣвѣ нѣгѣшѣна.

Хво-хво хѣштѣна, хѣлѣжа хѣн
гѣнѣштѣ, дѣгърѣ

Хво-хво хѣрѣ, мѣрѣна дѣнѣ
хѣра дѣнѣна.

Хво-хво хѣт бѣр нѣлѣ хѣ,

Хво-хво хѣтѣна,
Тѣр-тѣп нѣгѣтѣна.

Хво-хво мѣрѣна,
Красѣ нѣгѣдѣна.

Хво-хво мѣрѣна нѣзѣнѣна,
Хѣлѣгѣра дѣнѣна.

Хво-хво мѣна сѣна дѣрѣ.

Хво-хво нѣчѣрѣна, тѣжѣна хѣлѣ
бѣрдѣдѣна.

Хво-хво нѣ тѣштѣна, дѣ зѣ
гѣдѣна гѣ нѣ.

Хво-хво нѣ тѣштѣна,
Жѣна жи бѣндѣрѣна.

Хво-хво нѣ тѣштѣна, ле хво нѣзѣн
дѣнѣна.

Хво-хво нѣ тѣштѣна, нѣсѣ шѣ
бѣзѣр дѣна.

Хво-хво гѣхѣла, хво бѣрѣнѣрѣ
зѣр дѣгѣра.

Хво-хво гѣбуѣа сѣр сѣрѣ дѣрѣ, дѣр
бѣн хѣдѣ бѣрѣна.

Хво-хво сѣрѣ хво мѣрѣна, хѣлѣ
лѣнѣгѣр дѣна.

Хво-хво сѣрѣ дѣгѣна, ле гѣра жи
хѣлѣгѣрѣна [сѣрѣ] тѣна.

Хво-хво сѣа хво дѣгѣра.

Хво-хво сѣа хво гѣштѣ дѣна.

Хво-хво сѣлдѣруѣа,
Пѣхѣс дѣгѣра.

Хво-хво те сѣрѣ хво мѣрѣна,—
нѣгѣрѣ

Хво- хво тѣжѣна, нѣгѣрѣ нѣштѣн
нѣлѣлѣ хво дѣна.

Хво-хво тѣжѣна, хѣлѣ гѣлѣ
нѣсѣсѣ дѣна.

Хво-хво тѣрѣна,
Хво-хво гѣрѣна.

Хво-хво хво шѣбѣра.

Хво-хво хѣрѣ хѣртѣ,
Дѣрѣна хѣн хѣсѣнѣдѣ нѣна.

Хво-хво хѣрѣ гѣна нѣдѣгѣр,
Мѣрѣна хво дѣрѣбѣз дѣна.

Хво-хво хѣнѣнѣ гѣлѣ,
нѣн хѣна дѣна жи гѣлѣ.

Хво-хво хѣнѣнѣ бѣлѣна,
Хѣлѣ жи хворѣ бѣлѣ дѣна.

Хиа-хыйн песаный,
Халса дькена.

Хиа-хыйн пекаса,
Саре хиа дьньярна.

Хиа-хыйн ргазайо,
Ге бакте жин Пашпара.

Хиа-хыйн хресса, дьэе:
— Шкере мьни долонйа.

Хиа-хыйн чука, змане жин дрем.

Хиа-хьатн зора.

Хиа-хьатн тале [льрс дарбаца
завашедина).

Хиаде (хюде) бале цанш—хюге
хресса наде.

Хиаде бонда бе мекан нока.

Хиаде бонда бе чале кбир нека.

Хиаде бонда бем саре песаный
нека.

Хиаде (хюде) бонда к'обар—бобех
нека.

Хиаде бонда Камше камарда нека.

Хиаде борхо нер дайо (мь)
к'ерерга.

Хиаде бра нанакн быде та, карини
быде мьн, дьса оле он бьм, т'оле жин
он би.

Хиаде быде де, он жин быде зарга
хив.

Хиаде быка, берийа те ме бина.

Хиаде быка мале марья лозьн,
ч'але ле нак'езьн.

Хиаде быка пашкка мале ч'ра
ч'агада бьш'хюле.

Хиаде быка чюка марийа бор
ч'акте шее рганава.

Хиаде быка чюкене фланкеса ме
бикьн.

Хиаде готийа:
— Мьн ацыл бсе дайо, т'о к'осак жь
ац'але шие газьн нана.

Хиаде (хюде) да,
Ньрче—за.

Хиаде (хюде) дайо,
Мрцце зайа.

Хиаде данге дафе т'о цаныйа нем
нека.

Хиаде данге зарга ч'ук,
Борха зьртин
Т'о мала нем нана.

Хиаде даре хоре вана, даре шьрга
дада.

Хиаде д'ада—нана.

Хиаде дьмьле марья жин нока бор
ш'рета.

Хиаде жьна, мера йека, жин у мер
на йокан.

Хиаде з'олне быде з'олм'гара.

Хиаде иг'бара марийа дие наде
й'лдана.

Хиаде йа хер нека нозер.

Хиаде йа йац наде йа (е) на йац.

Хиаде йа йац анданека.

Хиаде хале дайо жь марага.

Хиаде (хюде) корийа бе боран
нека.

Хюде эле гран бе мацуе нека,
Хюде с'яре с'яре пайа нека.

Хиаде гó гарана бе зырниа
к'аре нар ин нана.

Хиаде гó марийа балод наа.

Хиаде гó марийа бóйи басте наа.

Хиаде гó ала бе т'фао наа.

Хиаде хийах, ронайа ч'гее ви бе
седана.

Хиаде һаене бин нәһаенеда нәһсла.

Хиаде (хюде) һав мастър наа.

Хиаде һавса бонда нь шаро хрәва
быа.

Хиаде ч'йа (ч'йе) дьбини (дьянина),
Барфе (ня) ле дитина.

Хиаде шаро хозьла хюна.

Хиаде шаро роже сар маро
дәрбәзә.

Хиаде шыа хере быда, фланас
разен.

Хиаде ие мале ааха, канийа шир,
даг'х ле номч'ч'фа.

Хиаде чәкә дьле мән рәсти мән
быа.

Хиаде чәкә дьле та рәсти та быа.

Хиаде ии сари бьбьра, шәи
тегәва бар ширета.

Хиаде ии ши ааха, тьрс ле т'ноа.

Хиаде ии ши ааха, шарм ле һайо.

Хиадева ийана, ч'ра гóһәне позе
ч'вана, аз бсама.

Хиадне дөвә дьле:

— Сар даре ии бләндбе.

Хиадне мале у дьз бь һавалбин,
карьн ге бь к'олак'ра бьын.

Хиазон рурошын,
һавале парә хившын.

Хиази бь мале ирт'ван,
На бь мале зальнен.

Хиази кафанды,
Оар'дар ст'ыреда рзи.

Хиази марын һабуйа,
Калбун т'нобуя.

Хиази рече дьту гóһәда,
Оса бичуйа дьла.

Хиази ст'бе мән дремба чәкә
дәһәкә, мө мән хөбәре хә
агар'анд'ба.

Хиази кәс т'нобуна,
Бук бь дьле хә буна.

Хиази кер'әра, на (хиази) кер'әра.

Хиази хундәра, на дөндәра.

Хиази шәгар һәкхи т'л буйа.

Хиази ии бәндәи, бар марийа
датва.

Хиазийа мән ии бо,
Арзаныйа нонд,
Халайә мьр'нода—бьмьра.

Хиазийа мән ии бо—фа'м нәно.

Хиазийа мән ии бо,
Ч'гее хә дьнина,
Дьле хә дьзәмшә.

Хиазийа мән ии бәнди бо,
Дьле бонда хә нәһәла, рәнциыйа
быа.

Хиазийа мән ии бәнди бо,
Хиар'а рәнциыйа быа.

Хиазийа мән ии ахди,
Ч'гее хә дь,
Дьле хә зәмшә.

Хвазия мун ми марн ба,
Ине дьлге хва шагна,
Манус хва байан нана.
Хвазия хва рона дорбазбун найна.
Хвазия хва рона мунге тана.
Хвазия не бедере, кэр не
дылда.

Хвазия арзене тора мун гона,
Онда мунге манн нава.

Хвазия баво бунга чада.

Хвазия бисте маге застане,
Не бисте Назирани.

Хвазия бы мала мртгаа,
Не мала зальна.

Хвазия бы хачащуре,
Не бы Назирани (як барбы фране
дыча, не дун бар бы тангасна).

Хвазия бичуе зу бата,
Саре гонгыл Халата,
Блекна фзае мазата.

Хвазия аз шатана хвада бунга,
Кут баектана бар ман.

Хвазия кале марийа,
Не е сава,
Е марийа хваш дьен,
Е сава хваш наван.

Хвазия котибун бабуя,
Касиббун гонабуя.

Хвазия бы хачащурани,
Не не хвазия бы Назирани,
Ро зварн бере хва да застане.

Хвазия мала бунга гзад теда.

Хвазия марие гсалзада,
Нахвазия марие Неримзада.

Хвазия марн батал буйа.

Хвазия марн бабуя,
Келбун, пербун гонабуя.

Хвазия ре бичуе дала.

Хвазия ре чана дьча гонда,
Оса ми бичуе дала.

Хвазия рга гонда чана дуну гонда,
Рга дала ми оса бичуе дала.

Хвазия эвасте,
Не хвазия сяркярне.

Хвазия не бедерне,
Нун иманго, нун манусев.

Хвазия не айбе гин хата бира.

Хвазия не мала ле била бун,
Сармазия не бичун.

Хвазия не мала,
Нана не бе хварне.

Хвазия не мала,
Олон не дорте,
Не хвазия не мала олон дьча.

Хвазия ми бонданда занбунге фам
бана.

Хвазия ми бондаим, хваде теда
хравне наван.

Хвазия ми барблера.

Хвазия ми геди,
Гле хва пешне пешне наван.

Хвазия ми геди сава не хэр бе.

Хвазия ми гадк, шак дала бонда
не нана.

Хвазия ми марн, ок не дийне фам
нана.

Хвазия ми марн, мала ми шакна.

Хвазия ми шак, гона марийа бабо.

Хвазыл ми шим, тьрс ле хаба.
 Хвазыл мида, к'олфата агьса раст
 пе бо.
 Хвазыл мида, цадре дне занабо,
 дна ронь галани ширьна.
 Хвазыл мида, мохи цонана ми бир
 тина:
 „Хвазыл дна б'агата“.
 Хвазыла брахи мьн хабуя,
 Бахара б'ахьбатыя,
 Застана б'аьра.
 Хвазыла өз карбуна, хреб набума.
 Хвазыла к'асибна,
 На доплатна.
 Хвазыла мьн керкара,
 На б' керкара.
 Хвазыла мьн же мале,
 Фьргиня насне сар аьрге ми
 гана.
 Хвазыла мьн же маледа,
 Д'о ташт баекр дьхьн.
 Хвазыла мьн ми бонданда хати,
 К'олфата агьлзаде тедана.
 Хвазыла мьн ми бондайи,
 барб'аьрба.
 Хвазыла мьн же маледа хати,
 Када мьле хва терза,
 Ч'аге ми на л' канда хелцеза.
 Хвазыла мьн ми бонданда хати,
 пешня далана хва б'ьгра,
 Далана к'о даст хелцеза чу, б'ьрине
 же ч'аьна.
 Хвазыла мьн ми бонданда хати,
 Хера марне хва батал насна.

Хвазыла мьн ми бонданда хати,
 насна г'ае к'атна.
 Хвазыла мьн ми бондайи,
 Вахи карта г'амрия хва зана.
 Хвазыла мьн ми г'ондиба, цобил
 те г'онабьн.
 Хвазыла мьн ми мери ба,
 Бар насне мьле т'ан бьна.
 Хвазыла мьн ми марн ба,
 Заре хваш лейна.
 Хвазыла мьн ми марнаба,
 Дарда нана дьле хва.
 Хвазыла мьн ми марнаба,
 Када хва дьми.
 Хвазыла мьн ми марн,
 Е к'о хера дьна, на к'о дьхна.
 Хвазыла мьн ми марн,
 Вахи каде даьна, марга б'ьгра
 габае,
 Карба, к'анна тьшт же нас.
 Хвазыла мьн ми марьн,
 Паки же хавердаьн.
 Хвазыла мьн ми цули ба,
 Хабарок'арга ф'ам бьна.
 Хвазыла мьн ми цулиба,
 Стаьрка ми каде б'аьаьхило.
 Хвазыла ре чана мь гонда дьча
 гонди,
 Оса ми мь дьле б'чуйа дьла.
 Хвазыла роже б'он'орн.
 Хвазыла сешня,
 На ханья.
 Хвазыла хва аьла мьаьрга ми тина,
 Хвазыла же д'ане!
 Данака г'оле, аьн шилане.

Хвайыла ми баан көре қанд пай
дығоов.

Хвайыла ми бондойда, Пафза хва
мь ағре башқа бьна.

Хвайа мақсетей.

Хвайм гачала, дьжема һаале хва:
„Сирьк саре та дьбарь“.

Хваймано,

Хвайлуно,

Хвайхало:

Бенано,

Бехучо,

Безало.

Хвайа ре, ре нас дьча.

Хвайе бьне гре бьна ми
челзакка.

Хвайе бьнаке бьна хва нахва.

Хвайе ганн мала ми чопо дьмине.

Хвайе ганешо чархе ле нафешиньн.

Хвайе голькано ми ль жара накинне.

Хвайе гошт ми зана гошта ганыйо,

Хвайе гора ми зана, гора қалтын.

Хвайе дарде гран галыки кабар
дьян.

Хвайе аґыл аз бьгори,
Бе аґла мина к'аре с'оморж,
Бе р'азе шмате тен дьчын жорн.

Хвайе жыно алие к'олно,

Хвайе мар алие гастине.

Хвайе жына бар ковьра дерд'к'ован.

Хвайе зера жь зера незварийа.

Хвайа зера зера нахва.

Хвайе зера к'иле к'ур дьча,

Зера һур нава.

Хвайе зера к'атайа,
Хвайе к'ора рабуяа.

Хвайе зера мала ми х'рае буйа,
Хвайе к'ора рабуяа.

Хвайе йаре к'ор д'ондайа.

Хвайе к'оре х'рабьм,
Тол ми мьн г'орех дьын.

Хвайе к'арейа.

На а зрарейа.

Хвайе к'аре гара пикке ми бар
п'штер'а ба.

Хвайе мал дь'гоов ми, г'адьво ми.

Хвайе мале гара мезан'ра нег'орн,
гара бь'гана.

Хвайе мале нан нах'ва, мезан нан
нах'ва.

Хвайе малейа мала хва бар н'рийа.

Хвайе м'арийа бар ковьра г'адьбьм.

Хвайе м'ришка,

Дьт'ва нан у һавриша.

Хвайе м'ришко ми, м'ришка хва х'лаз
нак'рийа.

Хвайе м'ри гор'к'онийа наде,—
Мазел м'ри нафалала.

Хвайе м'рийа ми гарано һабьм.

Хвайе г'алана,

Палана нак'ьра.

Хвайе г'ара дьт'ьра.

Хвайе раст'бен—г'о'нана.

Хвайе раста г'о'на.

Хвайе р'ьне те к'оштыне,

Хвайе мар'гале нае к'оштыне.

Хвайе сабрэн—нере Мсэрейн.

Хвайе соре хва нана.

Хвайе Хата буке,
Меван ца наено мале.

Хвайе хва бахыро.
(Каспера).

Хвайе Найжин,
Наймане хва Гаслини реншбар
Дэка,
Реншбар жж Гаслини хваде дыка.

Хвайе Нафт кэрга гь бар демере
марийа.

Хвайе щан жж зана щанн фалла,
Хвайе гара жж зана гара фаллан.

Хвайе ва фела би,
Кэргы дорнаки.

Хвайн бемал дыба,
Ле мал бахвойн наба.

Хвайн бона йа бьрм бар хва
Ды'гэа,
Гэр—бона йа йытк.

Хвайн жь бьрья хва п'ошмане,
Гэр жж жь бардана хва.

Хвайн кэре, г'нхе дэтина бар
марейа.

Хвайн кэгийэ дэрде лез,
Гэр жж кэгийэ дэрде гоште лез.

Хвайе дамчийа
Оалыана ван щяйа.

Хваймале, ле бедерле у бехраса.

Хваймало—
Хати, хало,
Бемало,
Бе хати, хало.

Хваймало, хвайгуцо, хвайгало.

Хвайкэр нано хва,
Барда щине хва.

Хвайкэрьяна кэр щэфайо.

Хвали ас шулу дыка,
Ас хвалже залал дыка.

Хвали гь соре ахе,
Пшине буна малже.

Хвали нйба кэргн нькаро бьжи.

Хвали соре жж бондыва, ваки
итбара хва греде бина.

Хвали соре жж мариба,
Йа хва барда, йа халце бьгэро.

Хвали соре жж мариба,
Марне хва барда, халце зарьб
бьгэро.

Хвали соре жж мари ба, ваки
к'она хва барда,
Халце зарьб бьгэро.

Хвалице, голене мика фленосе
Бьрья.

Хвалже че буйа, дыка хвали.

Хвалне хва дыки,
Хвалнеке гарм хваке.

Хвалниа гонде соре дейндарава.
Хвалниа харгола к'эжрен бьжа,
Бре картал сорн бьгэро.

Хвалниа марья марья гэр дыка.

Хвалниа не р'энд хосана.

Хвалниа оцзана надэно бие (бе).

Хвалниа раш аэлина, нано ва
р'энд те.

Хварьна бечара пшцара,
Хварьна домарн чека бетэма,
Хварьна даремьри һар тыште
 бьҺарьинна,
Хварьна дасте де ронг у руйа,
Хварьна дасте чале
 марья нагьэри,
Хварьна зэф зык марья дешна,
Хварьна (харьна) зэф ч'агэ
 марьйага те,
Хварьна зһэм зэф нас хварьне,
Хварьна (харьна) зык мал храй
 мазын,
Хварьна ишоу бьһелэ сас,
Ле шохолэ ишоу наһелэ сас,
Хварьна к'артэ т'эм теда нанна,
Хварьна марифот дэст к'олфота
 марифота,
Хварьна мьн нан у даше, марья
 мын жи ашо,
Хварьна пизат не тедазе,
Ош хварьн ца нахварьно,
Хварьна пара мьн теда үснэба,
Папа һарн наедаба,
Хварьна пшцара бечаратийо,
Хварьна п'ар' п'еше гаванйо,
Хварьна гас һавала хвоше,
Хварьна фланкэс һазьрбу, ле
федот канчье жи нагьһиште,
Хварьна хэсно ле хвош һетийо.

Хварьна хво бьһел,
Шохолэ хво наһел,
Хварьна хво хварьна,
Смело хво жи бадайо,
Хварьна һазьр һар кэс дьхвоза
 жорга бьав һаван,
Хварьна һазьр һарнос канчье хво
 һадыо,
Хварьна шово сар дьле марья
 тыри дьле,
Хварьна щинара щам марья
 щарьна,
Хварьна зваре бьинно сас, к'аре
 тайа,
Хвагата сас бьинно зваре, зраре
 тайа,
Хварьна (харьна) цымькэ сар
 тышта к'аре кола,
Хварьна, шож дьле марья Колал
 инво,
We нь т'эма we һаван?
Хварьно бра тэ хварьн буйайн,
Бра те дазе мьн бьшомьтанда?
Хварьна дьлчи,
Дордана хво ношкена,
Хварьне—зоре,
Хабатеда—кораз,
Хварьно (харьно) шож д'аһ
 марьяна,
Вахта хабате гьст у пьсто,
Хварьнеда (харьнеда) пьшо,
Ле хвагатаде тьнгахоно,
Хварьнега хвоше,
Гезьмега—нахвоше.

Хварынака бсана
Оа нша ми гйна, марн быд.

Хвора бе ината,
На мене, на тое.

Хвора бзынба гыйа,
Waton шырне ма Намуа.

Хвора бзынба нарчак,
Мака шобале бабах.

Хвора гранба,
Гйне та сар ба,
Чь та лэзма—
Хвора же йда.

Хвора гредзе,
Хамна сава марн башце дымна.

Хвора хвандане йлда,
Бар дэле манда шырнба.

Хвора чийа, марга чьа!

Хвастийа рун руй(а).
Надайа хардб (ру).

Хвастья руриня,
Навала пирн хваша.

Хвастын йака, надемн—дб габ.
Хвастын нжае карнейе.

Хвастын руриня,
Надан дб руринийа.

Хвастына жана,
Љдате дм(е).

Хвастына фIZE бьхельн, во бан
дафич, бан збручачи бьстине.

Хвастына фIZE дамлатийа чатьна, ле
хвоймьрына мана рабата.

Хвастына фIZE—
Љдате дме.

Хво-хво днча, ле йене фIZE днча.
Хвошби, ле йанджиби.

Хвош дьба шуня ханшера,
Ле хвош набо шуня хабера.

Хвош мавана, (ле) не тб фONEKA.
Хвошбахти—азейн у сарбости.

Хвошбахтийа зва сар бектратинья
госи ченена.

Хвош хабера,
Тб жаро малла готийа.

Хвош хабера,
Нама малла готийа

Хвоше—эва, хбрмашн—эва.

Хвошии эвоше,
Нама бобаста таштени реше.

Хвошии эвоше тино.

Хвошии бь рашно надын.

Хвошииа марья цансагийа шийа.

Хвошииа манда тб шайла мани,
Тангасийа манда тб не шакле
маня.

Ha бежа, эн г'ара х'во дамо.

Ha бежа, ha бежа,
Дафо бар кара,
Ч'ра бар хора,
Бежи—назени,
Тышт небажайе.

Ha бежи, аз ль ман,
Ha бежи, оф ль ман,
Х'воки hата саре ман,

Ha берда, берда,
Зере зарпазыл марда,
Дийа гурт, аз'рет берда.

Ha гот: „Мал-ноб'ке мн х'йе“,
Ое нагот: „Марин х'йе“.

Ha д'х'м—без д'м'ра,
Ha д'х'м—де д'м'ра.

Ha д'х'м, де д'х'рн,
Ha д'х'м, бае д'х'рн.

Ha ль эи барн,
Ha ль мн барн, йае.

Ha, ha то жи м'ра буйн шезе
Занг'ол!

Ha Насан, ha к'ар Насан.

Ha шхрата Колора бежа.

Haжи баше г'асибана.

Haжи дарбез буйе,
Таза б'са ф'нка д'ма.

Haжи дарбез буйе, г'азе д'са х'во
х'лд'да.

Haжи, з'встан шам жон, (шам
фланкесе) йае.

Haжи, ко х'йе,
Де у баше ф'д'райе.

Haжи рома м'рич ж'иш'еба.

Haжи х'ваше бар с'а даре у
х'в'ра.

Haжи х'ваше с'но дарен у х'в'ран,
Пажа х'ваше ль бар аг'ран,
З'встан х'ваше г'аш'ла дост йаран
у осморан.

Haжи hat, баран коhat.

Haжи м'хта х'обатчиана.

Haжи бар с'нода кад'лазе,
З'встане ор'а-ор'а дамаре ш'йе.

Haжи барав неки,
З'встане ма'ари достек.

Haжи валез'м бар с'йе,
З'встане род'н'м ч'рт'йе.

Haжи д'в'е:
—Wu, wu.
З'встане д'в'е:
—Wai, wai.

Haжи зозан г'ола мар'йе.

Haжи кад'но х'во б'да с'ар х'е,
З'встане мале то ф'р' н'еа.

Haжи стер'х б'раф'с'н,
З'встане бар'га.

Haжи, ф'за д'не.

Haе, haе, haе,
Haв'рмыш hато бар л'ае,
Х'д'не л'ае бар нае.

Haе, haе, h'рмыш h'т'йе л'ае,
Х'войе we п'й нае.

Haж гер'йе ван х'йе.

Haж д'р'ш'йе х'во h'ае, л'аше г'ел
д'р'ш'йе хол'д'ра'на.

Нам қолпа бикүна хна һабн, дарэфа
халқа хавар нади.

Назар бидана.

Най дна, һай доврам,
Паше жи буйа паламан.

Най-най чуйа,
Уай-уай маю.

Наза, һаза,
Ганым һатийа баранбар кайа,
Хвайо ганым бар те,
Хвайо нао бар нао.

Һайа-Һайа,
Һармыш һатийа баранбар лао,
Хвайо һармыш бар те,
Хвайо лао бар нао.

Һаным баба гъра, мада сар.

Һава мун ав һава,
Ке газ у ния те маю.

Һанана баво хворийа,
Бедана де—по кърыйа.

Һасъларина мане дасте мера.

Һат, бьһата,
Һат, һаһат,
Уахи һаһата,
Уо бьһата.

Һат—гӱл бу,
Чу—бьльбьл бу,
Духвази бь'гана,
Духвази бь'грн.

Һат дна Мадн,
Соңда гъшка бу Шетади.

Һат ищад,
Наде мащад.

Һат жы гала,
Бу хӱдана маю.

Һат заман и брчийа гӱре бегӱман.

Һат—кӱл, чу—бьльбьл.

Һат—малхве (морно) маю,
Һат қада сале.

Һат морно маю,
Чу—қада сале.

Һат мина мозира,
Ғабу мина һосара.

Һат һавале,
Бу хвайо маю.

Һат, сар ч'гелен,
Наһат, сар һардӱ ч'гел.

Һат-Һат, һаһат—паше Кайшт.

Һат: һо, һо маю (маю),
Чу: һе, һе, маю (маю).

Һат шжи мун,
Ғабу руе мун.

Һата гъртан,
Нао бардан.

Һата дерда,
Оотън, фино серда,
Ч'геле зайн ромда.

Һата дерда, бе Ненди хна хаварда.

Һата дерда, зу-зу хаварда.

Һата дерда,
Ғанебу барда,
Шопки сарда.

Һата дерда,
Шопки барда,
Мьнра гърки хаварда.

Һата даре маю—
Бу хвайо маю.

Һата ищад,
Наде мащад.

Һата заманәки кбир,
Мрәд бу диньне шәх у пәр.

Һата мала ала хәв,
Ката хәлә хәв.

Һата малә,
Давалһиә хәлә.

Һата малә,
Ода сәлә.

Һата расәри.

Һата расәри Кәне.

Һата руә мән,
Рәһата шәх мән.

Һата сәр шәх мән,
Дәст әзһәтә руә мән.

Һата фәза маләно,
Те бина күғанә.

Һата чангә мән,
Тәе бәһини рәнгә мән.

Һата шәх мән,
Ғабу руә мән.

Һата шәх мән,
Һата руә мән.

Һәтк әһрәки, һәриҗ

Һәтк мә чуйәно.

Һәтк мәшә ма,
Һәк бәвә (һәһнә) пәшә ма.

Һәтк—чуйәна.

Һәтк вәләтә ма,
Вәрә сәр үдәтә ма.

Һәтһиә бара,
Е һәрә мсқала.

Һәтһиә бәр (дәвә) қәлә гәра,
Һәстуйә дәһәрә.

Һәтһиә гәриҗ,
Те бәтә әрәни,
Һәмүсә хәв һәсәтһи
Бә һәриҗи һәни.

Һәтһиә (мә) чуйәһи.

Һәтһиә мала бәвә сәһи.

Һәтһиә мала хәлә хәв,
Кәтһиә қәлпәхә хәв.

Һәтһиә һәв шәһә—кәһдрбәз
дәһкәзә.

Һәтһиә һәрә гәһиә һәк дәһә.

Һәтһиә фәһәһәсәрә кәлә дәвәһә.

Һәтһиә фәһә фәһкә,
Һәһәһә һә һәриҗ у гәһиә һәриҗә.

Һәтһиә сәһиә.

Һәтһи, һәһәһә малә,
Чүмә, сәдә сәлә.

Һәтһи һәв мә бәһәһи,
Мә мә һәһәһи рәз у һәһи.

Һәтһиә тә,
Дәһәһә мә.

Һәтһиә тә—мәһәһә мән.

Һәтһиә һәк һәһдә қәләһә һәһәһиҗ

Һәтһиә гәра Шәһә,
Иһбәр һәһәһә кәһә.

Һәтһиә мәһәһә бәһә, кәһдрбәз
дәһкәһи.

Һәһдә дһиә хәлпә һәһә,
Дәһәһи мә һә бәһә һәһә.

Һә әһәһи чә һәһәһиә, дәһә
дәһәрә.

Һә әһәрә дәһәһә һә дәһәһәһә.

He дэзе чирэ кагэ́нштыйа.

He дэчата дура,
Дардана гол дыка.

He дэчата на һазьра,
Һаска һазьр дана.

He дэбина,
Һема бэр тива.

He касон пэй мэрйэра хва
накэштыйа.

He кэде хва накэрайна,
Кэде де бэе хва хвэрыйа, бэр
кэде найа.

He кэр накэрайна, афэра че дыка.

He кэр накэрайна, һасара че
һазьр дана.

He данга мэрне мэнэ дарсайа, тэ
дэчата хва дыка?

He мэри намэрийа, шех у кэр маха
хвэда ша дэвин.

He набуйа мршиа, һема дыка.

He набуйа мьши, дивара қёл дана.

He накэ́нштк азе, дэланга хва
Һанада жоре.

He нащкэняйа, ташке дэгэра.

He рашн-рэнк бу.

He савэра се надитыйа, бэри се
дэчэпэна.

He тэ каһати бедэре, дэре марана
мэн вадыйа?

He тэр казныйа бэре, арыш
верьша мэгэня дана.

He халкэ ченэкрыйа, збара дэгэра.

He һатк, һатыйа сэр маха.

He һасп накэрайна, эн бусат дэнийа.

He һасп настандыйа, афэра че
недина.

He һасп тэна, афэр чекэра.

He һрийа хва һазьр накэрайна,
Ше дэгэра.

Һеди ра һара,
Галам ра һара.

Һеди—Һеди дэра мана.

Һеди-Һеди һара,
Зу быгэ́нма шк.

Һем набуйа дэлгэна тануре,
бу кэргэна шккэе.

Һема бэра занэа, мэм дэм бэра
места.

Һема кэле фланкэсе мэр те.

Һех бэ драк те кэлаш.

Һех нэва бэ дик.

Һех сэр дэсте марыйа насэна.

Һех сэр кэлахо дэлаа, сэр сэрн
насэна.

Һех сэр сэрн насэна.

Һех тэна, кэрк рудэин.

Һема бэ дик нэва шушук.

Һема бэ дик(а)—Һарама.

Һема бэ қэлик маха шибэ,
Мэде марыйа наче (мэгэра).

Һема гани шушу же дарнаа.

Һема дэзэрк тэна.

Һека кро жь шуцка се баштыра.

Һека йаң йаң топки, дьа Казари.

Һека лаглаге дармане пнамайа.

Һека мришке, жам хар бу, чатын
ле хлаз дьа.

Һека сли дьа.

Һека сли наке (йане бар тышти
небена).

Һека Каму мришка на дьозька.

Һека чамьл наке.

Һека шкести, нане карбун, тьощар,
тьощар һаз нагьра.

Һека шкести тьам те тьоне.

Һека же бытши,
Зарьке теда наекки.

Һеке ргаст сар сери быгьри, нькари
бышкени.

Һекаруне дасте хвада чека, маде
марийа маче.

Һеке Касыни кьр.

Һеке қалың шуцым дармане.

Һеке дестдаба, зарька һеке наекки.

Һекаке һекарун чекаба.

Һекаке һерунане че дьа.

Һекаке қайхане ле че наза.

Һекаруне дасте засне тьам.

Һекасора армонийайа, бар дьере мен
дьямате.

Һел бьа, тьарел бьа,
Халде бышевьр, йа хьа бьа.

Һел кьтнийа жана мала шийа.

Һедина тайре синар ваза мамана

Һерс банксе дьаплотейд

Һерс (ми) һерсе тина.

Һерс рабу, те айане рунк.

Һерса баре теле барейа,
(марийа давежо бар хьа).

Һерса даве сар пьаре рьадьа.

Һерса жане кьала дьаза (дьязайа).

Һерса мера зарька кьара, йакки.

Һерса мера
Кьафе сабунойа.

Һерса мера һейа, зарьа кьарейа.

Һерса марийа рьадьа, қазьае дьа,
паша рудьа.

Һерса мьн рьадьа,
Гля пешда тен.

Һерса фланкесе мина тандурана гьор.

Һерса хьа тина,
Зьана хьа дьанна.

Һерса сьаза (қьаза)
Кьала дьаза (дьяза).

Һерса ми данк, тыштани наекки.

Һерса ми мина чамьл гьор.

Һерса ми рьадьа саре хьа же дьа.

Һерса ми рьадьа қатле дьрежа.

Һерсе кьар нае.

Һеруна заск чека,
Йшто те хьарьне.

Һесабуна жьна тьоне.

Һесире ацале хьоньа.

Һестър дәрҗәт,
Бәһәв кәрә кәт.
Һестър нәһәв мәриә дәрҗәтә жи һайо,
те,
Е дәрҗәтә жи тәһә, әв һәҗрә.
Һестър шәһә кәт тә.
Һестәр-һестәр жи бунә мәриә.
Һестәрә у дәрҗәтә
Һестәрә шәһәр шәһәр шәһәрә.
Һестәр рәдбәтә һәв,
Һестәр у кәрә бунә тәһәдәтә һәв дә
дәһәтә.
Һестәр әһәв әддәрәтә.
Һестәрә гәрә һәвә мәриәтә.
Һестәр кә һәвә, әв һәвә һәвә,
Дәһәвә һәвә, дә дәрҗәтә.
Һестәр һәвә бәһәрә,
Дә һәвә һәвә гәрә гәрә.
Һестәр һәвә һәвә,
Жәһәв дәрә шәһәрә.
Һестәр һәвә һәвә,
Тәһә әһәвә шәһәрә.
Һестәр—Һестәрә һәвә дәрҗәтә.
Шәһәрә шәһәрә һәвә дәрҗәтә.
Һестәрә һәвәдә һәвә һәвәтә.
Һестәрә, һәвәтә гәрә бәһәрәтә.
Һестәрә һәвә һәвә, һәвәтә һәвә
дәһәтә.
Һестәрә бәһәрә,
Дәһәвә һәвә,
Жәһәвәтә һәвәтә кәрә.

Һестәрә һәвә һәвәтә дәрҗәтә.
Һестәрә һәвәтә бәһәрә дәрҗәтә.
Һестәрә һәвәтә дәрҗәтә һәвә,
Һестәрә һәвәтә дәрҗәтә һәвәтә.
Һестәрә һәвәтә һәвәтә дәрҗәтә.
Һестәрә—Һестәрә (Һестәрә, һестәрә) һәвәтә-
(Һестәрә).
Һестәрә һәвәтә һәвәтә,
Тәһәвәтә һәвәтә һәвәтә.
Һестәрә һәвәтә һәвәтә һәвәтә.
Һестәрә тәһәвә һәвәтә,
Жәһәрә дәрә һәвәтәтә,
Жәһәрә дәрә—Һәвә һәвә у әһәвәтә.
Һестәрә тәһәвә һәвәтә,
Жәһәрә һәвә, дәрә у шәһәрә,
Жәһәрә:
— Жәһәрә гәрәтә әһәвәтә.
Һестәрә һәвәтә һәвәтә,
Жәһәрә һәвәтә кәрә,
Жәһәрә:
— Жәһәрә, жәһәрә.
Һестәрә һәвәтә һәвәтә жи һәвәтә шәһәрә.
Һестәрә һәвәтә һәвәтә.
Һестәрә һәвәтә дәрҗәтә.
Һестәрә һәвәтә дәрҗәтә,
Тәһәвәтә һәвәтә кәрә.
Жәһәрә тәһәвәтә һәвәтә,
Жәһәрә бәһәрәтә һәвәтә дәрҗәтә.
Һестәрә һәвәтәтә һәвәтә һәвәтә бәһәрәтә-
дәрҗәтә,
Жәһәрә у шәһәрәтә һәвәтә һәвәтә.
Һестәрә дәрҗәтә бәһәрәтә гәрәтәтә тәһәвәтә,
Жәһәрәтә.
Һестәрә дәрҗәтә гәрәтәтә һәвәтәтә.

һабуна исанат ымак саро жене.
 һабуна колхозе бар чага димьяна
 струе чага жана.
 һабуна к'е һаба, фланкесе ма зиа
 дыда аме жи.
 һабуна к'е һава, марие жи зафан,
 да к'е г'она—марие жи г'она.
 һабуна марие бра һаба, чага г'она
 бра марие бьмира.
 һабуна марие һава—дөгмет мала
 марие.
 һабуна Совете зедойа,
 Колхоз мьлк'е майа.
 һабуна марийа һава, һаркас ага
 мала жыйа.
 һабуна марийа ч'ага з'уф ба жи,
 Мари гер һава.
 һабуна сале сале дымна.
 һабуна та ч'е һайа, жорге маво бин
 жвалле.
 һабуна х'ва берг' жыйа,
 Цинере х'ва мах'е д'и.
 һабуна жи бар чага жи ное,
 Чагае ш'иба һабуна цинерайа.
 һабунеда прома ж'ашаджит,
 Вахта марие комет һата сар
 чекерине.
 һабунок г'онава,
 К'ошфата мала жи горийа.
 һав д'ино, буне х'амна һав.
 һавал мала һавал з'раб д'ино.
 һавал һайа, ш'аки ж'е б'ре Балал
 зедетьра.

һавал һене, ш'есе марийа һ'из д'ино,
 н'ен быде, пе мал дорза.
 һавала те—дора та,
 Муро раш клора та.
 һавале ае х'ак'е ба, данге же ба.
 һавале баш бра четьра.
 һавале баш б'ре марийа пешдетьра
 (четьра).
 һавале бабаат ч'арана?
 һавале г'ора г'орин.
 һавале д'иза, ве д'иза.
 һавале к'осо у ш'есе—һордом даст
 д'исоим.
 һавале к'огийа х'ас (х'асан) г'она.
 һавале мере чега,
 Рожино д'нога.
 һавале марийа чега бин, марие жи
 м'исоим.
 һавале г'ак'е, марие жи пера г'ана.
 һавале г'ис с'а марийа,
 Таведе д'енни, с'аг'еде б'ндона.
 һавале прома т'онг г'онана.
 һавале прома ж'аш зафан.
 һавале та ч'ова, т'е же б'са.
 һавале тарга те ч'оле, марие зед
 да 19,
 Ук'ра һавалте б'ла.
 һавале зор б'ре б'еер четьра.
 һавале з'раб быде, же б'р'ево.
 һавале з'реерга м'ача ч'оле.
 һавале х'ва г'арйа, раста е г'ар һат.

Һөвәлө хәтә доноҗар маҗа.

Һөвәлө эварга панҗа,
Һөвәл тарга панҗа.

Һөвәлө хиорыно зәфһи,
Һөвәлө һөвәлө һөвәл.

Һөвәлө хиәшнә зәфһи,
Ен танһи һөвәл.

Һөвәлө һөвәлән зәфһи, мерен
хирәкә һөвәл.

Һөвәлө цһәкәкә,
Те сар тарһи.

Һөвәләкә һөрһиә зәдәкә,
Одәдәкә һөрһиә һөвә дәкә.

Һөвәләкә һөрһиә, брәһи һөвә
хөрһиә һөвә.

Һөвәләкә сәһи һөвә,
Ле дәр әһи дәр һөвә.

Һөвәләкә дүһи һөрә һөвә һөвә.

Һөвәләкә дәр һөвә дәр,
Одәдәкә һөр.

Һөвәл гәрә һөвәл һөвәл, һөвә хәтә
хәтә, һөвәл, гәрә, һөр һөвә һөвә
— һөвәлө, һөрә, һөр һөвә һөвә
хәтә хәтә.

Һөвә дәрһи,
Төһәлә дәрһи.

Һөвә, гөһәлә, һөвәләкә һөвә.

Һөвә, гөһәлә, дәр:
— Төһә.

Һөвәл бә һөвәләкә һөвә.

Һөвәл һөрһиә рүнд һөвәләкә,
Һөвәл һөр һөвә.

Һөвәл һөвә һөвәләкә, һөвәләкә
хәтә.

Һөвәл сар гәтә һөвәләкә, һөвәләкә
һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәл һөвәләкәдә һөвәләкә.

Һөвәл чәдә дәрһи,
Һөвәләкә гәрә дәрһи.

Һөвәләкә һөрһиә һөвәләкә дәрһи.

Һөвәләкә сәһи һөвәләкә,
Тө сар чәдә һөвәләкә һөвәләкә,
Өз һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә—һөрһиә һөвәләкә дәрһи.

Һөвәләкә—һөрһиә һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә дәрһиә һөвәләкә (һөвәләкә),
Һөвәләкә (һөрһиә) дәрһиә һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә (һөвәләкә),
Һөрһиә һөвәләкә һөвәләкә (һөвәләкә).

Һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә,
Һөрһиә һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә,
Һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә,
Өз һөвәләкә—һөрә һөвәләкә.

Һөвәләкә дәрһиә гөһә.

Һөвәләкә һөвәләкә дәрһиә һөвәләкә,
Чәдә һөвәләкә, һөвәләкә һөвәләкә
һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә,
Һөр һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә гәрә һөвәләкә,
Тө һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә,
Һөвәләкә һөвәләкә һөвәләкә.

Һөвәләкә һөвәләкә,
Чә дәр һөвәләкә.

Һагар җаста, ман готһийа, җара танһе
руһе мьнда.

Һаде ви дести ви дестирә манена.

Һазар ирәе нуки сәре мьн шаш
манн,

Һай дһае, һай дһае,
Фһаре бһһоре жди нае.

Һай каламер,
Һай каламер,
Тә калиа на бь кер,
Һавал чунә, тә мейн ы кер.

Һай калме,
Һай кире,
Мьрн четьре факирне.

Һай тә назани, гьрскарбе.

Һай һод чо,
Һарнар маһе шот,
Фһае дһае ма сот.

Һай чуйа,
Уһе мейа.

Һайә бадийә нанус,
Һайә бадийә бенанус.

Һайә дәе пачһьрне,
Һайә дәе ханһьрне.

Һайә дәләе сурата,
Һайә дәләе сәнетә,
Һардә жи керә ма те.

Һайә джьн—доста,
Һайә дост—джьна.

Һайә малһе, дарде жи гһәһә!

Һайә—җрабийә,
Тәһә—иртһаня.

Һайә жьна гер-җалап,
Һайә жьна малкер.

Һайә гһәһәт керә хәә нае,
Уһе чь керә мьн бей

Һайә мала керә,
Һайә җара керә.

Һайә марә гһәре хәәдә хәә
наһһәһә?

Һайә марә нае хәәрә чһәйә.

Бәхтә жи һайә,

Һайә марә чһәә жи хәәләе жи
гер нае.

Һайә мьрне кер,
Һайә с бә кер.

Һайә пьзманә бәд,
Һайә пьзманә бә кер.

Һайә сьһә мара,
Һайә сьһә зера.

Һайә чһәә бһнд,
Һайә чһәә мьнә.

Һайә фь-бәхт нае сәр.

Һайә җәст рәһәк сәләкә хәә
дһә.

Һайәә гһәрт ндә дһинә.

Һайәә Мьрә, һайәә Мьрә,
Мала хәә дарһәтә,
Бә гһәһәрә.
Һайәә хәәһьрнә дарман хә һәйә.

Һәәә бә һәт—бь дера,
Һәәә һәһәт—гһә бь дера.

Һәәә дһәһәәи еһрә хәә бһн кер,
Бькә шәәи,
Дә зу бинә мал,
Һә һәбуийә һайман.

Һәәә кер бь һәфәкә,
Мәһәи шәһ бәсә.

Һаке тә әрһи тә дайк,
Йәнгә шән һәдә йә һирә,
Йәнгә һәр хәр һәдә,
Һәррә шәрәкә хәш һәдә.

Һәкә һәт һәлһә һәдә,
Һәкә һәһәт әһәһә һәдә.

Һәкәр һәһәр гһәр бу, һәдә һәһәһәһә.

Һәкәр һәһәһә,
Әһ һә һәдә.

Һәкә һә һәһәһә һәррә һәһәһә,
Һәррә һә һәт һә һәдә һәһәһә.

Һәһә һәһәт гһәр—
Әһ һә һәдә,
Һәһә һәһәр—
Чу һәдәһәһәһә.

Һәһә әһәһәһә,
Һәһәһәһә һәһәһә.

Һәһә һәһәһәһә, һә һәһәһә.

Һәһә һә һәһәһәһә

Һәһә һә һәһә һәһәһә, һә һәһәһәһә

Һәһә һәр у һәдә хә һәһәһәһә,
Һәһә һәһәһә хә һәһәһәһә.

Һәһә һәһәһә һәһәһәһә,
Һәһә һәр һәдә һәһәһә һәһәһәһә.

Һәһә һәһә һәдә хә һәһәһәһәһә,
Хә һәдә һәдә һәдә һәдә.

Һәһә һәһәһә һәдә һәһәһә һәһәһәһә

Һәһә һәһәһә һәр һәһәһәһә

Һәһә һәһә хә һә һә һәһәһә,
Әһә һәр хә һә һә һәһәһә.

Һәһә һәһә һә һәһәһәһә,
Һәһәһәһә һәр һәһәһәһә.

Һәһә һәһәһә һәһәһәһә,
Һәһә һәһәһәһә һә.

Һәһә һәһә һә һәһәһә һәһәһә, һәһә
Һәһә һәһә у һә һәһәһәһәһә
һәһәһәһә

Һәһә һәһә һәһә, һәһәһә һәһә һәһә.

Һәһә һәһәһә һәһә, һәһә һәһә.

Һәһә һә һәһә һәһәһә, һәһә һәһәһәһә.

Һәһә һәһәһә һәһә, һәһә һәһәһә.

Һәһә һәһәһәһә һәһә һәһәһә.
Һәһә һәһәһә һәһә.

Һәһә һә һә һәһәһә, хә һәһә һәһә

Һәһә һә һәһә һәһәһәһә, һәһә
һәһәһә

Һәһә һә һәһәһә, һәһә һәһә һәһә.

Һәһә һә һәһәһә, һә һә һәһәһәһә,
Һәһә һә һәһәһә һә һәһә.

Һәһә һә һәһәһә һәһә, һәһә һәһәһә.

Һәһә һәһә һәһәһә, һәһәһә һәһәһә.

Һәһә һәһә..

Һәһә һәһә..

Һәһә һәһә һәһәһәһә.

Һәһә һә һә һәһәһә һә һәһә.

Һәһәһә, һәһәһә һәһә һәһә һәһә.

Һәһә һә һә һәһә һәһә,

Һәһә һә һә һәһәһә.

Һәһә һә һә һәһә һәһә һәһә.

Һәһә һәһә һәһә һәһә һәһәһә

Һәһә һәһә һәһә һәһә.

Һәһә һәһәһә һә һәһәһәһә.

Һәһә һәһә һәһә һәһә, һәһә
һәһә һәһәһә.

һана һар тышт бәһәнжә буна,
 Оҗа, оҗ дьба?
 һана нь кә һайә сәре Оҗо дашке,
 һанаҗ у мәнә?
 һамк к'ара бь ышкә мәнә.
 һамкк ида һамккә.
 һамкк марьк һайә,
 Марькә чатън йә бә шәдәйә.
 һамкк марьк һайә,
 Марькә чатънтер бә г'арькә.
 һамкк сәләм сәвә сәләйә.
 һамкк те мән бьхәккә, дәнҗәкк мән
 днә бьһәл.
 һамкк забәр әрһадәйә,
 Мәл дьчә—хәккәйә доҗәйә.
 һамкк, һамккә, тә бь к'әфә хәв
 бьнә.
 һамкк, һамккә,
 Цәһ брә ганьнә.
 һамкк ыә г'рәбәд,
 Әм бунә сәбәб.
 һанг ль мәнк,
 Кәч ль дәнк.
 һана мәрк сйәр дьбьн, хәвдә бьр
 дьккн.
 һана марьк ч'әлә нәнә ыәл һәвә,
 зькккн тәр нәхкн.
 һар аш'әк занәбунә хәв дьбькә.
 һар бәдәкәкә аҗьбәнә ләйә.
 һар бәндә (бәндәк) дәрдәкк ык
 һайә.
 һар бәндә днйәк мәнә дьлә хәв
 зәнә.

һар бәндә кьрәнә хәв бәгән дьлә,
 һар бәндә рәмә танга хәвдә
 дьннә.
 һар бәндә шәкәлә хәв бәгән дьлә,
 һар бәндә ыәкә о'сәлә хәккә.
 һар бәндә ыәкә ширә хәв г'әд'бә,
 г'удькк.
 һар бәндәк гәнә хәв дьк'шәккә,
 һар бәндәк гәнә ык-ык те хәккәстәнә.
 һар бәндәк нәкәкк ык һайә.
 һар бәндәк сәв бәрә хәв бәр бь
 қәлбә хәв дькә.
 һар бәндәк хәрә хәвдә хәккә.
 һар бәндәк хәвдә ыәкә дьлә ык
 дьдәдә.
 һар бәндәк қәсн әқьлә хәв г'ә
 дьчә.
 һар бәндәк ыәкә хәв зәнә.
 һар бәндәкк әқьлә хәв г'ә дьчә.
 һар бәндәкк брнәк ләйә.
 һар бәндәкк зарга ык бәр дьлә
 ыкдә ширәнә.
 һар бәндәкк ләзьнә ык хунә һайә.
 һар бәндәкк аҗәләкк.
 һар бәндәкк ыәкә қәккәқәкәтә хәв.
 һар брәк һьндәкә хәвдә дьк'кәкә
 мәрьнә брә нәккә.
 һаргәз (һар гәз) әс гәнәбә,
 О'рш, қәлә нь бәр хәв нәбә.
 һар гәз ләй гәнәбә,
 О'чә мәнә.

нар йакъ бы асьле гна.
 нар йакъ дьшадина быга зно анда.
 нар йакъ нь мала зно торо.
 нар йакъ Исхондоре баве звайа.
 нар йакъ йа зно дьхвэзе.
 нар йакъ кьре баве звайа.
 нар йакъ к'ара зно дьгара.
 нар йакъ к'ара зно дажо.
 нар йакъ к'еси зно кавордыда.
 нар йакъ нэзе зно дьгара.
 нар йакъ сэр фьракейа.
 нар йакъ сноре зваде кьрте.
 нар йакъ хере базара зно бьенка.
 нар йакъ зно шер носак дька.
 нар йакъ зноше саре звайа.
 нар йакъ зноше зно дано.
 нар йакъ зноше зно дька.
 нар йакъ зноше зно.
 нар йакъ зноше зно пьшде дька.
 нар йакъ зноше зно зноба.
 нар йакъ зноше зно баве зно
 радьба-рудани.
 нар йакъ зноше зно бы кьчъке зно
 дька.
 нар йакъ зноше зно ии найа.
 нар йакъ зноше зно ле на нар каро
 бька.
 нар йакъ зноше зно снелсорак нь найа.
 нар йакъ зноше зно дьхьдына нь бо
 гост.

нар кучъке бар доре звайа зно
 дьра.
 нар кьрын балейа,
 Накьрын, бале саре мараба.
 нар кьтэке гьлке фьке мараки
 мады.
 нар кьтэке—фондоке, (фелеке).
 нар кьтэке шей башке ии дька,
 ле дьтэкеда дьтэке.
 нар кьтэке—к'ефэке.
 нар марк дьхвэзе ч'ра ии гьшэе.
 нар марк шькьле зно Кьз дька.
 нар марк банди гьдире звайа.
 нар марк дьрде зно дькеке.
 нар марк дьтэке.
 нар марк дька мала зно,
 Мршик ии дька пунгала зно.
 нар марк занобуна зно кавор
 дька.
 нар марк нэзе ии сэр ийа.
 нар марк фьси зно зно зно.
 нар марк бьч'анга иида дь гел
 му йана,
 Го чу аса геле к'е натайик зно
 маро.
 нар марк рька ии найа.
 нар марк кайсатони ии найа.
 нар марк дьхвэзе бьба а'а,
 Жьра дь зно.
 нар марк иида иида шерани
 г'ашла иида гьзайа.
 нар марк зноше зно кьтэке—марьке
 иида.

Нар марьван азе сор аше хва
гредьда.

Нар марьван днэрмьро,
Ваен шихола хва пенда бьва.

Нар марьван нене хва дьва.

Нар марьвак рьсьде хва дьва.

Нар марьван хвайе дардакйа.

Нар марьвак хвайе саре хвайа.

Нар марьвак цалле хва.

Нар махан баре хва дыда.

Нар млатак пе змане хва млата.

Нар найса—бйа палкса.

Нар нивалени цвалени баре,

Нар растани нивалени баре.

Нар пари те шутыне,

Нар хабар нае готыне.

Нар пенц гле шана нае жынн.

Нар рече рйа хва зана.

Нар ранг рангана,

Бадранг жи рангана.

Нар рунк-мунк дьва рунк.

Нар сабрак херок перана.

Нар сабраке харах найа.

Нар сен берйа хнаде цочаха.

Нар сарак савда найа.

Нар сарники пьрсык же че дыба.

Нар саботани саброне же найа.

Нар тайрадек цаного хва.

Нар тайрон бы нйкыле хва дьки.

Нар тайрон бы рьфе хва дьж.

Нар тайрон (тайран) рьфе
хваря (дыфьге).

Нар тй бы мал у палж,
Тй бы ап у хвалн.

Нар тьшт агрнева хербо.

Нар тьшт баһае ми найа.

Нар тьшт бһаннйа.

Нар тьшт бы зрава (бы зраан)
дыне, марья (мрос) бы струн.

Нар тьшт дарож, ав рьст.

Нар тьшт дьст дькыва, братн дьст
накыва.

Нар тьшт дьсте һосте змада
бозангана.

Нар тьшт ере ми найа.

Нар тьшт зраане дыне, марья жь
цалма.

Нар тьшт кьвьргьре дькыва.

Нар тьшт ль һайем дьнерега,

Ле һайам тй тьшти маньерега.

Нар тьшт лорайа.

Нар тьшт рьнда,

Гева рьнд хлаз дыба.

Нар тьшт рьст нае готыне.

Нар тьшт серговонднерга дьгоре.

Нар тьшт сор шала шьез те кьваше.

Нар тьшт те дитыне.

Ле нае алыстыне.

Нар тьшт талосеро кьрн, кйтк бу
чу.

Нар тьшт ханеме ми найа.

Һәр тышт хәшәә өрә (вахта, вәдә)
хәшәә.

Һәр тышт хәшәә сәйә хәшәә.

Һәр тышт Кәсәә һайә.

Һәр тышт шәһ дәнә,
Җуе Кәсәә шәһ һәә.

Һәр тышт шәһ әрәәә һәә.

Һәр тышт вәдә хәшәә хәшәә.

Һәр тышт вәдә шә һайә,
Һәр хәбәрәк шә шә һайә.

Һәр тышт вәдә дәнбәрә,
Вәдә (хә һәт) гә тышт һәнбәрә.

Һәр тышт дәнбәрә, һә зәгә.

Һәр тыштә кәдә һәрәйә хәшәә.

Һәр тыштә һәзәк Чәгә һә дәнә,
Җәһә һәзәк Чәгә һә һәзәк.

Һәр тыштә хәвәрә һәкәә бәдә
әзәкә.

Һәр тыштә шәбәрә рәнәдә.

Һәр тыштәк әкәтә шә һайә.

Һәр Җәһәкә дәнбәкә һә тә.

Һәр Җәһәкә һәрә әкәә зәрәкә
Һәкәә.

Һәр хәкәкә рәйә шә һайә.

Һәр хәбәрәк шәләтәкә.

Һәр хәрибәк бәр бә һәлә хәә
вәдәгәгә.

Һәр хәрибәкә, әкәшәкә һайә.

Һәр хәшәәкә һәкәә һәлә.

Һәр хәшәәкә тәһә хәшәәкә, һәр гәһә
һәкәә гәһәкә.

Һәр һәләкәкә һәрә дәстә хәә һәкә.

Һәр һайәкәкә шәкә хәә һәкә дәнә.

Һәр Кәһәкәкә,
Әһә һә бәкә.

Һәр Чәһәкә тә дәнәкә,
Һәр гәһә һәкә гәһәкә.

Һәр Чәһәкә дәнбәкә һә тә.

Һәр шәкә шәһәкә һайә.

Һәр шәрә (шәкәкә) бә һәлә хәшәә.

Һәр шәрә кәһәрә рәдә һәкә.

Һәр шәрә һәрәгәгә һәкә һәкә.

Һәр шәрә хә әкә рәнәкә.

Һәр шәрә шәкә һәдәкә, шәфәкәкә
бәр бәкә.

Һәр шәһәкәкә бәр бә чәһә хәә
дәнәкә.

Һәр шәһәкәкә шә бәһәрәкә.

Һәр әкәкә—һә әкәкә хәә рәкә.

Һәр әкәкәкә шәкәкәкә.

Һәр вәкәкәкә хә хә һәкәкә,
Жә һәкәкәкә хә һә бәкә.

Һәр вәкәкәкә шәкәкәкәкәкә һәкәкәкә,
һәкә.

Һәр вәкәкә һәкәкә һәрә һәкәкәкәкә.

Һәр вәкәкәкә һәрә һә һәкә.

Һәрәкә әкәкә һайә,
Бәкә һәлә хәә, зәгә хәә.

Һәрәкә гә бәкәкәкә,
Гә бәкәкә, дәнә һәкә бәкә.

Һәрәкә гәһәкәкә әкәкәкә,
Һәкәкәкә бә гәһәкә, бә гәһәкә.

Һәрге де зманани перға бәйна.

Һәрге дәһ парә һажайә,
Пәндә жи һажайә.

Һәрге дәштә, һәрге зозанә,
Хәйәһә пәз шәһанә.

Һәрге дятәрск,
Кәһраки тәһә бар пәштә хәвә.

Һәрге дьһазин қазә бьһстәһи,
Бьһһрәс, чьһкә хәләс шә кәһә, пәшә
бьһзәһиһ.

Һәрге аз һәһкәһрәһ—аһә аз,
Һәрге һадитәһ—аһә аз дьһз.

Һәрге әһ һыһгәһи перға дьһчәһ,
Әһ дәһ һыһгә һарға тәһ.

Һәрге һәр дьһбә,
Һәрәһи хәс бьһбә,
А һә,
Бьһһрә һә дьһһә
Хәләс бьһбә.

Һәрге һәһһә һәһәһә һәһә,
Кәһәкәһи дьһһһәһи, чьһһә һәһһәһи.

Һәрге һәрә һәһәһәһә сәр сәрә хьһә
дьһкә,
Чьһһәһи һә хьһә хәләс дьһбә.

Һәрге һәһһәһи сьһрә,
Әһ һә сьһә һәһә һиһә хәрә.

Һәрге һәрә һә шьһбә,
Брә бә әрә һәһһә.

Һәрге сәр рәһһәһә дьһчә,
Һәрә сәр хьһәһәһә,
Һәрге сәр хьһәһәһә дьһчә,
Һәрә сәр рәһһәһә.

Һәһһә сәрә һи шьһкәһрәһбә
Брә бә әрә һәһһә,
Бьһә һәһәһәһә.

Һәрге тә кәһәһә хьһә һәһт, қазә
хьһәт, һә кәһт, һә һәһәһә.

Һәрге сьһр һәһһәһәһә, һә чьһрә һиһә
һә тә тәһт

Һәрге тә дьһкәһһи кәһә тә хьһәһәһә,
Һәһәһә рьһә тә рәһһә.

Һәрге тә һәһәһи һәһһәһәһә тәһ чьһ
бьһжә-тә һәһи һәһә һәһәһәһә.

Һәрге тә рьһәһи,
Әһ пәчә тәһә.

Һәрге һәһә—
Әһ һәһһәһә һәһ,
Һәрге тәһә—
Әһ дьһһәһә һәһ.

Һәрге һәһә һәһһәһә һәһә,
Чьһрә дьһчә һәһәһә хьһә хьһә хьһә
дьһкәһт

Һәрге шьһкәһт һәһәһи һәһи һәһә,
Кәһә һәһәһи һәһ һәһи һәһи һәһә.

Һәрге һәһ бә һә хьһә һәһ һәһә һәһә
хьһә бьһкә.

Һәрге дьһт—һәһһи, һә—һәһәһи.

Һәрге аз дьһһәһәһиһәһи, хәрә һә
һәһәһиһәһи.

Һәрге һәһәһәһи, һәһәһи.

Һәрәһи һәһ һәһәһә хьһә һәһә,
Дьһһәһә һәһһәһи дьһбә.

Һәрдә һи дьһчәһә һәһәһәһи.

Һәрдә һи рәһһәһә дьһчәһи.

Һәрдә һи сәә дьһһәһәһә.

Һәрдә һи тәһ һәһәһәһә.

Һәрдә һи һәһһәһә һәһәһи.

Һәрдә һи һәһәһә һәһәһәһә.

һәрдә жн шәе щикна,
 һәрдә ынга чәткәе гәлкәе,
 һәрдә пәрс жн дьгәһижкәна рәкәе,
 һәрдә ләсирә һәәргә чүк.
 (Һәкә пәчкәрың).
 һәрдә рә (жн) дьчнә гәндәкж
 (щикн).
 һәрдә щж жн бал жн йәкә.
 һәрдә сәбилә нә һәәдә буна
 гәмәзгә дәрнә.
 һәркә ч'ара, һәркә зрәра,
 Дәрә Сәәә грәра.
 һәркә кәр гәкәә, пәшә дьәкә—
 мәрәт.
 һәркә кәр һәәә—һәәәжн мәрәт.
 һәркә пәк лә һәт, һәкә,
 Хрәкн лә һәт, хрәкн.
 һәркә сүкә, гәз бь'үкә.
 һәркәрың гә дә зәәә у фәтә,
 Ид дәрнәгәәә жн чкәә.
 һәркәрың һәйә жәәә нәрәйә.
 һәркә әз бәр кәлфәкә чүкә бәр
 гәлфәкә—
 Брә гәллә жн к'әәә.
 һәркәс (һәр'әс)
 Әәә бәрн сәр шәәә хәәә дьдә.
 һәркәс әрәәә хәәә мәлә хәәә йәәә
 дьдә.
 һәркәс бәрбә һәрнә хәәә дь'әәә.
 һәркәс бәрә кәәәкн дьдә хәәә
 (хәәәә дькә).

һәркәс бәрә тәәәә дьдә хәәә.
 һәркәс бәнә һәрнә хәәә дь'әәә.
 һәркәс бь әрәәә хәәә рә дькә.
 һәркәс бь кәәәкә хәәә нән дькә.
 һәркәс бьн дәрә хәәәә р'үн дь'әәә.
 һәркәс грәәә жн бь һәрнә жн тә.
 һәркәс гь'әәә хәәә дьдә хәәә дәрнә
 дьдә.
 һәркәс дәрә жн бәәә жн ч'әәә.
 һәркәс дәрнә хәәә бь'әәәжнә.
 Жә брнә гә пәшә хәәә бьбнә.
 һәркәс дәрнә дьдә бәр зәәә хәәә,
 Нә сәрә хәәә дькә, нә ынгә хәәә
 дькә.
 һәркәс дькәәә ынгә хәәә дькә.
 һәркәс днә сәрә сәркәкә хәәәә.
 һәркәс дьбәкә: — Нә гә кәс—әз.
 һәркәс дькә: — Әз әәә сәкәкә.
 һәркәс дькәкә қәләкә дькә бәрнә
 хәәә,
 Лә һәркәс һәркә қәләкә бьдә
 дьдә хәәә.
 һәркәс дьлә хәәә шәәә,
 Ләкә дьдә әәәә.
 һәркәс дьлә хәәәә дьдә һәдшәкн.
 һәркәс дьләкәкә хәәә әрәә
 ч'әәәә дькә.
 һәркәс днә мәкә дьлә хәәә дькә.
 һәркәс дькәкә бь'әәә бьн дәрә хәәә
 бьхәәә.
 һәркәс е мәнәкн хәәә дь'әәә.

Һарча боре,
Гөла зоре.

Һарча бу кәб—ка-ши (көрмәнци)
на бе ши.

Һарча гәра мәзнә тәә нәә,
Брине һышә дәә.

Һарча дити, бир нәә.

Һарча дити онда нәә.

Һарча дәз у қәмбарбәзиң,
Әманә нә сәрфинәзиң.

Һарча жә дурә гәл у нурә.

Һарча жән ләгәл сәри, бәшәдә,
Һарча гәләз сәриә, Кәшиә.

Һарча мәнә шән рәндәң,
Мәре шәнә бәр кәндәң.

Һарча мәнә шәнә рәшәң,
Мәре шәнә гәфхәшәң.

Һарча кә кәзәрә бәгнәкәйә
Жә ләгнәкәйә нәмнә.

Һарча кәри—бәә бәри.

Һарча мәлә шән гәра,
Гудәң, Кәшә дәра,
Халә дәә: „хәшәмерә“.

Әнә кә мәлә шән һәндәң,
Хәвәрдәнә шән хәвәрдә кәзәр-
кәчкә.

Һарча мәлә шән гәра,
Нәләнә гәрәкә сәмбәра,
Вәхтә шәңсәдә дәра—
Хәвәрдәнә шән хәлә ләл у дәра.

Һарча мәлә шән гәра,
Нәнә сәкә гәһбәра,
Дәргә джәнә дәгәра.

Һарча мәлә шән һәндәң,
Минә шәриә чәргәшәкә,
Хәвәрдәнә шән шәнарә шән кәзәр-
кәчкә.
Һарча мәлә шән гәра, нәә шәнарә
нәнә гәрә дәра,
Хәвәрдәнә шән шәнарә шән ләл у
дәра.

Һарча мәрә ләнәң,
Әнә нә шә сәриә нәриәң.

Һарча мәң кәр,
Бә у бәриә бәр,
Бәндә гәрт—
Сәр шән Кәсәбәр.

Һарча мәң кәри,
Мәң гәра бәә бәри,
Нәләнә сәр шән Кәсәбәри.

Һарча әлнә шәдә әлндәра,
Минә мәрәкә дәрәдәра,
Минә сәрәкә нә лә һәслә сәра.

Һарча пәй зәкә шәә чуйә,
Һарча пәй хәкә чуйә,
Тәшәтәкә шә днә нәбә.

Һарча сәбәр бәкә,
Шә зү бәгнәкә мәрә хәә.

Һарча сәргәвәндә бәкә,
Гәра шәкә шәә бәләкәкә.

Һарча шәриә шән (пәндәр) гәшәң
шән дәрәкә.

Һарча қәра, нәрәкә қәра һәз нәкәң.

Һарчәкә бәсәбәрә, нәә рә мәнә.

Һарча бә бәра,
Минә хәкә бә әра.

Һарча бәкәл бәндә нәкәкә мәрә
шәкәң рәнд.

Һәрчә қызы барейо,
Нопа эне кәрейо,
Чәхә бәзә қат ка бәр—
Окәзә бән бәзә кәбр.

Һәрчә бәрә,
Кәкә—зәрә.

Һәрчә дәврешән,
Оқулун кәшән,
Тәһәрә дәстә шән фәра у ләшән.

Һәрчә жәрә, лә һәкәно ми сәрә,

Һәрчә кәсә гәрчә адет бәшәшәнә,
Вә дәрәдә кәтәбуна шәнә хәвә
бәшәшәнә.

Һәрчә кән, чәдә сәр әрдәйә, әдә
бән әрдәйә.

Һәрчә мәкәнә, сәлғәнә.

Һәрчә нә лә диванә, шән лә
бәрәдәйә.

Һәрчә нә лә мәлә,
Нәхәнә чә һәмәлә.

Һәрчә нә һурә, һур нәкә,
Е һурә мә нә бәчә.

Һәрчә нәшә (нәхә), бәдә Мәнғәшә.

Һәрчә нәкәз хәрә, дәкә ми вә бән
бәдә.

Һәрчә рәстәк сәрә шән кәдә?

Һәрчә рәшән сур бу,
Нәмзә ағә нәйә.

Һәрчә рутә,
Ақә рутә.

Һәрчә рутә, хәбәр рутә.

Һәрчә қәрә—ағри рутә.

Һәрчә қәрә—бәндә дәфәрә.

Һәрчә жәрә дәмнә, ләра хәлқәйә.

Һәрчә жәрә—
Тәра Нәсәкә Сәйә.

Һәрчәкә зәкә,
тә һәндәкә—

Һәрчәкә бу кәс,
Нәкә—бәс.

Һәрчәкә гәт — Кә,
Мән нәкәт — Нә.

Һәрчәкә мән, мән бәрә,
Кәблә сәрә фәкәрә.
(тәштәкә нәзәнә).

Һәрчәкә хәкәстә,
Мән дә дәстә.

Һәрчәкә чүйә—
Бәс бәрә.

Һәрчәкә бә бәрә, кәс жәрә нәкәкә—
жәрә хәрә.

Һәрчәкә бә нәкә, бә фәйдәйә.

Һәрчәкә мәлә днә гәдә бәлә,
Хәбәр дәдә мәсдәл—мәсдәлә,
Хәлқ дәбә;
Йә аи рутә бош бәтәлә.

Һәрчәкә нә мәләкәнә, Кәләкәнә.

Һәрә, ағәрә тә тә кәкә.

Һәрә, бәдә тә бәр гә тә бә.

Һәрә, бәр нәхәрә гәдәкә,
Нәкә бәр дәрә мәнәкә бәнәмүс.

Һәрә, бәрә кәләкә—пәр шәдә мән у
тәкә.

Һәрә, дәрә хәвә бәфрәшә,
Бәкүр мә хәрә нән у хәлқ.

Һәрә днәкә пәр бәкә,
Кәлә зәкәкә, кәртә гәрәйә.

- Һарә дураә,
Әз бир бъләм,
Һарә өскөрнө, бәә марк.
Һарә юпалә—
Һарә шәтә.
Һарә кә дө эманә ми һона.
Һарә мала Әли Кәдә,
Аза сар захкә, смәлә бада.
Һарә мәшә,
Һлда гәшә,
Һарә пәһнә тә ырдәкә.
Һарә һарса хәә кә бәкә,
Һарса хәә дһәә бәкә:
—Эл мәкә меркә.
Һарә ханәни бәә хәәргә бәкәни,
Вәкк дәлә ми ми һона йә тәә.
Һарә шәә бә хәәдә,
Нәчә шәә бә мәзә.
Һарә шәә нәләс,
Пәә хәә бәдә хәс (бә) хәс.
Һарә һәдәрә бәләзә,
Кәдәрә шәә ләстәһәя.
Һарә һәдәрә, кәдәрә қәдрә тә
дһәргә.
Һарә һәләтә нәләс,
Пәә хәә бәдә хәс бә хәс,
Һарә һәләтәни нәләс,
Пәә хәә бәдә хәс бә хәс,
Вәдәрә тә нәс нәкәч,
Чә ми бәжә һә бәһәр бәкәч.
Һарә, һәкә әһәлә хәә бәжә.
Һарә, һәкә шәә хәә гәһкә.
Һарә, һәкә мәшә тә дәһ дө һәә.
- Һарә кәдәрә ми, хәлә әһәлә
дһәргә.
Һарә кә ми, һарә қәдрә һәбә.
Һарә әә гәһәбә,
Қарш-қәлә бәр хәә һәә.
Һарә әә қарчдәра һәһә.
Һарә бә һәә, һәргә бәкәһәч.
Һарә дәә һәһәһә кәргә һәһә.
Һарә әә сәх һәһәһәч,
Әһ һәә ми һәһәһәч.
Һарә ләри (ләй) һәә, дәра бәһә.
Һарә мала дһәә дәһәтә.
Һарә мәһә,
Нә сар мәһә.
Һарә гурәһәч,
Шәраһә ми хәһәч.
Һарә хәһәһә шурәһәч, тәһә һә
гәһә.
Һарә хәһәһәкә шурәһәч һәә
хәһәһә.
Һарә-Һаршар сәләф гәһәбә,
Қарш-қәлә һәһә.
Һарә-Һаррә бәдә бәргә ми
бәһә-бәһәч.
Һарә мәһә ми һәһәгә хәләһә,
Һарә шәраһә хәһә һәә,
Мәһәһә йәһәһәһә дһәә.
Һарә шәраһә хәһә һәә,
Тә сәлә дө шәра һәһәч һәһәч ру
дһәә.
Һарә шәргә һәә һәһәч,
Һарә қәһә,
Дә һәә хәһә һәһәч.

Һарын малә брә,
Бызһазын тәште у сәтлә.

Һасабе мал у суке лә һав
дарнаған.

Һаска голһәр,
Кәчһәйә бәлә кәр.

Һаска Каму гәрәйә.

Һасп аниһ һәтһи бәл күси солһәрһи,
Күси һәк дһәгә хәв блһндһәр.

Һасп бәбәхтә.

Һасп бәрына сәр солһәнд,
Кәра һәк сәмә хәв блһндһәр.

Һасп дьбәзә,
Лә сәһәр мәһтә хәв дьдә.

Һасп дьбәзә,
Сәһәр (дһәһәр) хәв дьпәһәһә.

Һасп дьдә:
— һәсәһәр,
Сәһәр дьдә:
— Әз һәк тәһт

Һасп дьфьрә, дьһинһә һәсәһәр.

Һасп дьһәһәтә, кәр дьхәв.

Һасп һәк сәһәр хәв һәк дьһә.

Һасп һәкә һәк сәһәр һәһә.

Һасп һәк һәһә, мрәзә.

Һасп һәк һәһә, шуһәһә.

Һасп мәрһә хәһә дьһә,
Кәр мәрһә хәһә һәһә.

Һасп—һәһәһә,
Жһһ—һәһәһәһә.

Һасп мрәзә дьһәһәһә.

Пәз дьһин-дәзә,
Һасп мрәзә,

Һасп мрәзә, шәрә гәрә хәһә хәв
дьдә хәһә.

Һасп һәкһин гәрәһә хәһә һәһә.

Һасп сәһәһә мәрһәһә дьһә,
Һәһәһә мәрһәһә гәһгәһин дьһә.

Һасп сәһә (сәһә) хәв шәрә һәһә.

Һасп гәһә кәрә әрәһәһә һәһә
һәһә.

Һасп гәһәһә һәк дьһә.

Һасп гәһә, дәрәһәһә әһәрә
дьдәһәрһинһә дьһә, (дьфьһәрә).

Һасп гәһә, һин сәһәр дьһә (һин һәһәр
дьһә).

Һасп гәһә, һин у гәһә һәһәр дьһә.

Һасп гәһәһә, солә мәрә дьһәрә.

Һасп у гәһәрәһә һәһәһә һәһә,
Кәр һәк әрәһә һәһәһә.

Һасп һәһә, һин һәк һәһә.

Һасп һәһә, һин сәһәр хәһә
бәһәһәһә.

Һасп һәһә, сәһәр хәв дьдәһә.

Һасп һәһәһә, кәр һәк тәһәһәһә.

Һасп һәһәһә хәв гәһәһә.

Һасп һәһә һәк әһәһәһә, фәһәһәһә
бәһәһә.

Һәһә (әһә) кәһәһә сәһәр хәв һәк
һәһәһә.

Һәһә бәһә—кәһә әһәһәһә һәһә.

Һәһә бәһә бәһәһә дьһә.

Һәһә бәһә һин сәһәр хәһә дьдәһә.

Һәһә бәһә һәһә сәһәр хәв дәрәһә.

Насла баш наве хва дардаха.
 Насла беш сарфийезиъа сйаре хвайа,
 Насла баш сйаре хва русли дыа.
 Насла баш сьма хва дарге.
 Насла бе сйар чьранэ?
 Насла база дыа сьагав аав.
 Насла дастда сйаре хва давеха.
 Насла кйел асла хва дардаха.
 Насла мерья оаси бахте мерья
 дыбаза.
 Насла нэглбанде бе нэгла.
 Насла нашербанди лшва носана—
 (рофасо давама).
 Насла нашербанди пей неча.
 Насла орта майдане ншкесе
 вагаре, сйаравама.
 Насла пне хб солжары,
 Кара жи пне хва бланд кьры.
 Насла рьнд зме хва зеде дыа.
 Насла саглаан саре гола дьчера,
 Ле шьнууйа бари зенна дьда.
 Насла сарфийшк сйаравама.
 Насла та кьата бин найара, нде
 ргаст наве.
 Насла та неча бахте та быбазе
 (бырава, нэго).
 Насла вахалыйа делчанки.
 Насла халфе майдане,
 Жьна халфе рьмусанек,
 Нана халфе жи дьнок,
 Марьярге наве тьштани.
 Насла халфе сйар набе, те зу
 пайаби.

Насла хва дарде бе дармана.
 Насла хва бама неча бахте хва.
 Насла хва нэам бин нэск.
 Насла хва нэаха,
 Паше рйа хва Насабли.
 Насла Ынбууй, тем—дэгене хва
 ньдыдо.
 Насла Када Нёр.
 Насла че бы хва альфе хва зеде
 дано,
 Насла хва альфе хва хем дыа.
 Насла че майдане намене.
 Насла че сйаре хва намена.
 Насла че дамчийа хва наза.
 Насла шва мэр дит, дысольна,
 неча.
 Насла шоты сйаре хва дава, зраре
 дэгене.
 Насла шоты сйарьма.
 Насла оёла сйаравама.
 Насла оёла, тажи, гула, бардб жи
 йахан.
 Насла оёла,
 Тажиийа гула,
 Мере меле,
 Нарсе жи йахан.
 Насла шестях нькаре Гален
 вагарина.
 Насла жи гёна, тамьле дыкьга.
 Насла жи гёна, орьде тьно.
 Насла ба Насла греди—дане че
 гозок Ынба, йане рьфет.

Һиги динйә хараб дьба, мала һәрчә
әә дьба.

Һиги марьәә тьма һана, мфлс
намьра.

Һиги маров тав бьда,
We бине же бе.

Һиги рван дьмальса, газьк зада ле
дыҗава.

Һиги сәри дьминә,
Час аҗдәба дьбина.

Һигиә-кандьр дьле мән нәшминь,
Һун хва-хва һав гүрин.

Һигьә дьхьә,
Моза бәри мән (халҗә) дьда.

Һигьә дьхьән,
Моза (жи) бәри мән дьдн?

Һигьә әв дьхьән,
Моза бәри халҗә дьдн.

Һигьә әв дьхьә, моз мән тәддә.

Һигьә нәхьә, брә моз тә нәхьән.

Һигьә нәхьәйн моз тә нәхьән.

Һигьә һаза, мөш хва ле дьгәра.

Һигьә һасо хьәр,
Моз бь Мсто вада.

Һигьә шьрнә, е зафн бьхьә зрәре
дьдә.

Һигьә шьринә,
Нәдәдә тьйла-бьринә.

Һигьәә гәра мән те тьһәвә,
Жәра нәра тәдәвә.

Һигьәинә, бәлә нәв аҗәре сәна.

Һиди сәг бу гьләв нәбу, хәну нәр,
гьрб ле чебу.

Һидьә Һидьә сазынацә,
Wәки бьгьһини е дөвләтн.

Һидьә дьдн сәр гәләна.

Һидьәин хәвәрдә,
Шәхәл заф бькә.

Һидьәинә жи бәкә шьәр,
Зафнәра жи бәкә—шьәр.

Һинәк гүзән дьхьәринь,
Һинәк нәужә дьдәбьринь.

Һинәк дьхьәринь,
Һинәк дьхьәринь.

Һинәк сәр чьгәвә хандә бәричә,
нькәринь нәв дәркәвинь,
Һинәк жи әйә шәвә ле һьсрәтн.

Һинәк фәл нәхьән мәрән чьйә.

Һинәк хьәрәлә дьхьәринь, һинәк
бьрибуна дьхьәринь.

Һинәк һәйә тәһә дьдән, фәл нәкә.

Һинәк һәна сәндә дьдәбьринь.

Һинәк һәна Бөрмәтә хан дьвә
шәвәшә тәрнә.

Һинәк һәнгьән дьдән, мөш бь һинәк
әә дьдән.

Һинәкә бина кьбаба һәтәни, ле
һьзәнбуна—сәра дьг дьдән.

Һинәкә дьдә қбрт-қбрт,
Һинәкә жи дьдә йәк пуг.

Һинәкә мал у дьнәп,
Һинәкә иж пәри нәп.

Һинәкә тәйре дөвләтә сәр һәлуһәйә,
Һинәкә жи тәйре дөвләтә фьрһәйә.

Һинәкәргә дьйә гьра,
Һинәкәргә жи дьйә гьрә.

Һнакара гәлә,
Һнакара хәлә.

Һнаки нык,
Һнаки та.

Һнаки жаслуф бьха,
Бра эл быКамлина.

Һнара һесп жи бын суна гәйә.

Һнык паразьдан,
Һнык эдә ман дьрәлә.

Һныкә тре һарче кьри
Бав бьри,
Һызана бөндә Касваньри.

Һныра бьра-бьра,
Һнакара—ә.

Һни-ни һавә хьә та һьлчни.

Һо Балако, һо Балако,
Кьрын, Кьәтә кьрын.

Һо заман, тә заман,
Пьшәк паләман,
Әм кьтәкә һөвәндә грен.

Һо Гешо, һо Бәшо.

Һотьра кькьн һабн һайер.

Һотьриә тә һотьриә һәспәйә
(һәспәйә).

Һода-һода—
Гь ну гөдә .

Һол кә һатә бәр кәше, гәрәнә
ләкьн.

Һол һанәнә кәшәра,
Мер һанәнә һейфарга.

Һол һатһә бәр кәше (кәшо).

Һол һайә,
Сарһол үһә.

Һол һайә, һөлән үһә.

Һөлән һара һәлә дәсте һөлән
бьгьра.

Һөлән қәдрә һәлә зәнә.

Һөләнәриә кәше үһәндә.

Һөлһә сәре Самәдә—чәкьр
бәрфә, бузә, щәмәдә.

Һол-һәлә дькә,
Лә дьсә сәр һәфт-һайштадә һәә
хәрә.

Һәлә-һәлә һәә хәрә.

Һәри һә һәһә,
Пәһә һә һәһә.

Һәриә-һәри,
Пәриә-хьәли.

Һәстә әһә, шәһә һәә зәнә.

Һәстә Нәзәр, гәбә, гүһә һәһә
Һәшәр,

Дәһә һәкә, дәрә Кәзәр,
(Шәә һәкә, дәрә Кәзәр,
Хьәдә һәкә, дәрә Кәзәр).

Һәстә тә—шәһәртә һәһә.

Һәстә у пәшәкьрын, хьәһә кәдә
Кәләһн.

—Һәш, кәрә әвә.

—Һәш, кәрә фьршә.

Һәшә һә һәшә,
Агрһә Шәро бәшә.

Һәһә гәрә Кәстүә дьКәләһнә.

Һәһә һәкә дьн дьһән,
Лә мөз һәһә вәддәһн.

Һәһә кәт (кәһәһә), һәһә һәһәһ.

Һәһәтәә, һә һәһәтәә—һәһәһә
гәдәһә.

Һым дайне хива бэдэн,
Һым соре хива бышеенһи?

Һым дәрәд дәдә,
Һым—дәрәк.

Һым дәсте мө дәрә бу,
Һым мағәфтә бу.

Һым дьәк хушкә, һым гәжә фәләһи
пәрә дьәк.

Һым дьәриң, һым дьәгәңә.

Һым дьә бу,
Һым дьәгир бу,
(Һе зор, фән, фел).

Һым (һын) дьәтә,
Һым (һын) дьәгнә.

Һым дьәһинә,
Һым дьәһинә.

Һым дьәһәңә,
Һым жи вадһәңә,
Бар тәгә һәһәлә.

Һым дьәһәсә,
Һым ба дьәдә.

Һым дьәһә, һым мағдә хивә һә
дьә.

Һым дьәһәзә,
Һым һәһәзә.

Һым дьәһәһә,
Һым дьәһәһәһә.

Һым ма һәз дьәкә,
Һым чәг дьәкә.

Һым һәһә, һым һәһә,
Һым һәһәһә дьәһә,
Һым дәрәдә бә дәрәһә.

Һым һәһәһәтә,
Һым һәһәһәһәтә.

Һым һәһәтә һә дьәкә,
Һым һәһәтә, (Һым һәһәтә).

Һым һәһә бә,
Һым дьәһәдә бә.

Һым һәһәһәһә дьәкә,
Һым дьә-дьә дьәкә.

Һым һә дьәкә,
Һым дәрәһә дьәкә.

Һым һә тә,
Һым жи ма тә.

Һым һә мағәфтә,
Һым һә һәһәһә.

Һым һәһә, һым һәһәһә.

Һым һәһәһә һәһә дьәһә,
Һым жи һәһәһә дьәкә.

Һым һәһә дьәкә,
Һым һәһәһә (һәһә) дьәкә.

Һым һәһә һәһә һәһә,
Һым һәһәһә һәһә һәһә.

Һым һәһә дьәһәһә,
Һым чәһә дьәһәһә.

Һым һәһә һәһәһә,
Һым чәһә һәһәһә.

Һым сәһә һәһә дьәһәһә,
Һым һәһә һәһә һәһә дьәһәһә.

Һым һәһә,
Һым һәһәһә.

Һым һәһәһәһәтә,
Һым һәһәһәһәһәтә.

Һым чәһә дьәһәһә,
Һым һәһә дьәһәһә.

Һым чәһә һәһәһә,
Һым һәһә һәһәһә.

Һын бор дерһиә,
Һын сар ханһиә.

Һын бәмер дихә,
Һын солә.

Һын боз рәһәтбә,
Һын кәмайәт.

Һын гәжә мәр бала данә,
Һын гәһиә мәррә тина.

Һын дәрә,
Һын мзгәфтә.

Һын дестдә тәарә, Һын бора.

Һын дәрә, Һын кәһирә.

Һын дәрә, Һын дәрә.

Һын дәрә, Һын сәдәрә.

Һын дәрә, Һын тә.

Һын жарә дәрә,
Һын—танһарә.

Һын жәнә,
Һын жи жәнә,
Һын хәннә хорәнә,
(һәнә гарәс).

Һын зәнә,
Һын дзгәнә.

Һын лә мәрә, Һын лә тәһәрә.

Һын мәрә,
Һын мәрә.

Һын һөрмә бу, Һын севә.

Һын чәра мәрә, Һын жи чәра мәрә сәдәрә.

Һын шәвә,
Һын шәвә,
Һәвә һәнә гәһиә.

Һын шәвә,
Һын бәшәвә.

Һынга мәрә һәтм бәрә.

Һынга мәрә һәтм,
Һәвә мәрә дәрә.

Һынга гәнд хәрә бу,
Мәрә Тәрә һәтм бу.

Һынга мәрә һәтм шәвә у бәһә,

Һынга мәрә һәтм дәрә,
Од мәрә һәтм дәрә.

Һынга һәвә, дәрә корә шәвә
Әһәдә,
Һынга һәвә, дәрә корә шәвә
Әһәдә.

Һынга дәрә һәтм дәрә, әв һәтм
дәрә һәтм дәрә.

Һынга жәнә,
Һынга жәнә,
Һынга мәрә һәтм дәрә.

Һынга һәтм һәтм у дәрә,
Әв һәтм бәрә, тә һәтм,
Һәнә һәтм бу һәтм у дәрә,
Әв Шәрә һәтм, тә бәрә.

Һынга, һынга.

Һынга-Һынга бәрә, һәтм бәрә,

Һынга бәрә—
Һәрә бәрә.

Һынга хәрә,
Һәтм бәрә.

Һәнә һәтм тә һәтм, һәтм,
Һәнә һәтм тә һәтм—һәтм.

Һәнә дәрә, һәнә дәрә.

Һәнә һәтм һәтм у һәтм дәрә,
Һәнә бәрә дәрә дәрә,
Һәнә бәрә дәрә дәрә.

Набуб ама (кө) дил Набандийа.

Навми зыле хва карьса, нехнош
наказа.

Навси бана мьрга.

Навсудне тышта наза.

Над байа, Насаб тана.

Назар бар гуз ройн сер сере
мнарски, йак ле намна.

Назар глн глени хабарда.

Назар гайи—гани.

Назар глн зани, глени ньзени.

Назар дарош баһе ристике инна.

Назар дарош калекани набежаля.

Назар даст хемн, димьлак—бе
Насаб (льго).

Назар жин дусакьин, пе йа дарде
хва дыгьшакна, жана грана.

Назар зманн хабар дыда.

Назар ми те бар дере ми.

Назар не бы йаки, йак бы Назара.

Назар паз бар сја дарокеда
(дароки) махал те.

Назар паз бар шванакн махал те.

Назар паз хва дыда бар сја дароке
(дароки).

Назар пазе Дакреш ль чалеба,
Назар к'есе морьари ль ардеба,
Бра роке нава морьа ль диеба (ль
арде ба).

Назар рожа ромаке шабун—
Әш ром жн сере манда камбахбу.

Назар саз дне би,
Хазна у дафнеби,
Те ромаке бар не фанеби.

Назар саза дне би,
Ромаке ми мезане арбре би.

Назар сазн дне би,
Ромаке те нола базеби.

Назар сали аьыр бын,
Миргия Шарф у Шаме бын,
Тәе роке к'аса мьрине тәм бын.

Назар сали нь дне каракн,
Падшатке Мьсре Пата Шамак,
Те ромаке к'аса мьрине тәмнн.

Назар сали тә бахата дне би,
Көр, әк, мале дне би,
Агрне, роке те мезане арбре би.

Назар тәжме на һабн,
Кезрушакна ван наьрын.

Назар тәжме та һавн,
Рувонн ман наьрын.

Назар түле мьн һавн,
Тәжнн та наьра.

Назар фане һырне,
Бона севе даре.

Назар фони башцеба,
Йак не йа базеба.

Назар хабери хабараха беме.

Назар халор не дит, к'анеф
— Чума ль не хане.

Назар хвазыл ми аьадн,
Вакх м'але хва дн,
Дале хва зомьши.

Назар һавя кемн,
Димьлак льра.

Назар һайа на бы йаки.

Назар бәзе нона күргә ми һазы,
на бь шанки.

Назар щаря туйи фланкасеки,
Фв дика һалкада сар гво.

Назар щарк, щароке ргожа хващ
дыбина.

Назар сәнд һайа,
Назар краб һайа.

Назар расте та қаси дарәнан ми
нао.

Назара дайне ми һайа,
һала сарда ми дича базара.

Назара ми бди, һилари бевинк.

Назара кәран бәзе хвагә хваэраки
нада сар һав.

Назара ма шәхе даһе халға тәһәф

Назари, глени бәво.

Назари йак,
Йак Назарм.

Назари йак,
Йакк на бь Назари.

Назирин маһа хзанәно (һәсиба,
зәра).

Назирин-Назира тайрана,
Адаро-дав лә дара,
Нисәно—дәж адем Каму һәсәк.

Назирәно, ре һанә Назна тайрана.

Назирәно—Назна тайрана,
Тайр дивәк:
— Хваэыл Хачә—чуранә,
На хваэи Назирәно.

Назики бьхүзе мина тәра,
Хуши марьарга һабьно бра.

Назики у гри марь аһагарә.

Найа ре дәне,
Мако же зәно.

Найа аз хваёе сәе сори—сәк бәк,
Шәһинкә мәнә г. ао.

Найа хә гһә һабә,
Пәк ми—һабә.

Найа ми хва һәсәд,
Ми хәчәре хва хәтәкәр.

Найа марьәо чәх лә марьә.

Найа хәһәк,
Гәвәнд бәһәк.

Найа һайә—граһийә,
Вәһта гәһә марьәһәйә.

Найа һинбум, һирбум.

Найа щам хәдә—дәст сар
дәстәрә һәһә.

Найәки бә сәри,
Бәчәкә дәкә һә бәһәһинә ердә.

Найәки дәр нә һәдәкә, марьә
һәһәһәһә.

Найәтә һәһәһә дранә.

Найф, һирәтә щинер һәһәһәкә
щинер.

Найф һәһә Найфәкә.

Найф, ре һә дәлә һәһә дәлә.

Найфа гәһәкә ми фланкасе бьһәкә.

Найфа димьә димьә һәһә.

Найфа дьә рьәсә марьәһә һәһә.

Найфа Фһи Аһнад чу бьст һәһәкә
һәһә димьәһә.

Найфа хәһәкә у гәһә һә һәһә.

Найфа һәһә, һәһәһәкә бә бәһәһә.

Найфе марне шиде бышын
лазхатныйа дэ-оңага.

Найфе фланкесе, мөнн дара дыдына
серн.

Найфе хорга, калбун ы пайе.

Найфе хаста-пайыла же йалда.

Найфе йазарона,
Шавараш ы пайе.

Найфе шемар, кэтибе даве кучька.

Найфе шиманно, пярн ы пайе,
Найфе йазарона, шавараш ы
пайе.

Найфе ми баем, ав кэр пай к'ат.

Найфе сарбаржерн.

Найште едере,
Аз рабу соре даре,
На ы зьра-ы Мусь-Шонгале.

Найман көхлэ дьейн шыр дьдан.

Найман к'ок дьба, к'о дар йешинн,
Аг'а к'ок дьба, хэста эл мер'а
шрнэ,
Малле к'ок дьба к'едаре гала
мьрина.

Найман р'ба мале нас дька.

Найман—Наймано, бар кэре хэа
дыр'эа.

Наймана баша бе оґре.

Наймана жар хэайкн—даве тэе бь
донба,
Марьэе жар хэайкн, даве тэе хунба.

Наймана телгран хэайе хэа зэр
дык.

Наймана ськн дьле хэайе хэа шэ
дык.

Найманат ф'м дька,
Ом ф'м кэка?

Найманат дьстнн, дьвен: „Херлу-
бе“.

Найманате дьлмкшн хэайкн набу,
ом кэр нэе.

Наймани базари—эман,
Хэйи-к'одан шам.

Найвин йазине ф'р дька,
Ле зьыстана шанно дька.

Найин ава, серн ы брина дэрка.

Найин ызыне нада, шакк кэве ми
оґайкн бе гьмьрине.

Найин хэайкн, брин ы хэа дьт'ба.

Найине лэґма шэргбандьне—
Найинке बारे ы сар хэа хэрийа,
Паше ы наг'аша.

Найин бьхэбытэ,
Найин бьхэа.

Найин-зада базаре п'эе дька,
Найин-зада базаре г'озьлмкшн дька.

Найин-зада базаре че дька,
Найин-зада базаре хэае дька.

Найин-зада шемьднэ,
Найин-зада хэае дька.

Найин Найин наын.

Найинэ мерьэ шуре д'оґеак,
Пышт мерэ хэа сэк'ннйа.

Найинэ морийа шакк Найинэ,
к'арана хэае дька.

Найинэ хэа (бь) Найинэ хэае м'ашо.

Найинэ бандэ мерэна,

Найинэ ыкн м'астэве хэаеш'эе.

Налиса нагала, чадеси ль лавен
дока.

Намадан, дѣа жж готийа, готийа:
— Оз корбѣм, намадан же сбе брѣк
чуйа бар га,
Хварийа шеша мана, сарѣкѣ гана,
Хорѣкѣ чуйа бар гана.

Намадана,
Га, голѣ дѣрдана,
Омѣ майа, омѣ хавардана.

Намадана, Намадана,
Га у голѣ дѣрдана,
Омѣ мана, омѣ хавардана.

Намѣ хѣо фѣо хѣойа, хѣо зу
хѣо наѣ.

Намѣ, тѣшт тѣмѣ хѣо хѣойа,
Хѣо жж гѣо бѣ фѣйдѣо,
Хѣо жж тѣм жж дѣрѣо хѣо.

Наму хѣрѣбѣнде дѣоѣ мѣлѣ,
Навѣк жж зѣрѣ буѣа.

Наму букѣрѣ навѣжѣм—бук.

Наму вѣрѣк,
Наму шѣжѣк,
Аѣа хѣн дѣдѣо,
Дѣн бѣ дѣн,
Оутѣ хѣн дѣдѣо
Дѣн бѣ дѣн,
Омѣ жж дѣлѣн
Дѣл у шѣн.

Наму гѣл бѣхѣрѣ хѣнѣлѣн.

Наму дѣр навѣо бѣр.

Наму дѣа на гѣрѣтѣна, бѣдрѣнѣ,
Тѣ дѣа жж кѣ бѣгѣнѣ?

Наму дѣрѣ сѣр флѣнѣсѣ дѣдѣо.

Наму дѣста дѣст Нѣсѣа навѣлѣ,
Наму навѣрѣ навѣрѣ Нѣсѣо навѣлѣ.

Наму кѣрѣ бѣрѣн навѣрѣ.

Наму кѣс дѣларѣ дѣлѣо бѣлѣ?
— На.

Наму кѣс ѣмѣ тѣмѣ,
Фѣрѣ рѣш бѣрѣна,
Фѣрѣ слѣ хѣлѣстѣна.

Наму кѣс кѣвѣрѣ дѣво слѣндѣрѣ.

Наму кѣсѣ бѣгѣкѣ мѣмѣ.

Наму кѣсѣ бѣлѣрѣ бѣлѣ,
Омѣ жж навѣ.

Наму кѣтѣ жж кѣтѣна, лѣ кѣтѣ
жжѣсѣ шѣрѣшѣкѣрѣ.

Наму лѣ сѣр сѣрѣнѣ, сѣрѣ дѣрѣ
бѣгѣрѣ.

Наму мѣладѣ сѣтѣлѣ жѣна, лѣ Намѣ
мѣладѣ сѣтѣлѣ тѣмѣ тѣнѣна.

Наму мѣрѣ кѣлѣзѣ навѣо сѣрѣ хѣо.

Наму мѣрѣ кѣлѣкѣ жж жѣо.

Наму мѣрѣ тѣнѣа жжѣдѣа рѣжѣ
дѣбѣнѣлѣ.

Наму мѣрѣшѣ жѣкѣ дѣзѣрѣкѣ навѣлѣ.

Наму рѣ навѣо жжѣнѣ.

Наму рѣа дѣзѣнѣ, рѣа бѣзѣрѣ
жжѣнѣ?

Наму рѣжѣ сѣлѣ навѣо жжѣнѣ.

Наму сѣлѣ на мѣнѣ жжѣнѣ.

Наму смѣлѣсѣрѣ Намѣа жжѣ жжѣнѣ.

Наму тѣштѣ лѣкѣжѣ тѣ жжѣшѣ.

Наму тѣштѣ сѣрѣдѣ жжѣ жжѣ бѣшѣ дѣжжѣ,
жжѣ жжѣ жжѣ жжѣ.

Наму тѣштѣ жжѣшѣ жжѣтѣ жжѣдѣ.

Кому тышт ёмоя вост дымна,
Де вост ёмояа го тышти немна.

Кому тышти зана, госте бн брынд
ызана,

Кому тышти зана, хаздана гана
ызана.

Кому ч'елан тона дотыне,
Де Кому тем наена готыне.

Кому ч'яе д'бце:
— Ём ч'яена, де Кому ч'яа не мана
хавыи.

Кому зри-берие ншан да.

Кому ф'айда зана,
Оайдо „Лачи“ гана ызана.

Кому вост мар'яга (маринрга)
дае нео,

Кому вост нета д'ла нае сери.

Нано саа наймука бухай.

Нанок д'блм (д'в'я, д'в'яи)
даганак.

Нанок мар'яе нех'оман.

Нарам к'б бат,
Калал жи Нарам д'ва.

Нарам те, Калал жи х'вар'а д'ба
(д'ва).

Нарам Нарам д'гар'а.

Нар'го ф'орбан наен бар з'арота.

Насабе м'але
П' ч'арсуе нем дар'гат.

Насава д'лао д'ст ф'ланносе дане.

Насава ёмае ромеда д'рбаз нае.

Насан а'д. найа, не найа.

Насан жи к'чал,
К'чал жи Насан.

Насан зана баро к'ора жи к'едаре/
х'аро,

Насане п'ре чу неч'ире,
Д'ст к'ра ш'еа,
ёйде к'ота б'ре.

Насана—нама х'ва д'лосана.

Насано, х'ва пас'но.

Насо д'в'яе б'ла,
Оасо б'л'рин'?

Насо жи буйа к'аранки.

Насо ж'нае б'ргавина,
Оасо т'г'вае з'г'р'?

Насо зана ф'еле к'аре ч'яа.

Насо Намше рад'се нае.

Насо, Оасо б'ре х'авыи.

Насла с'р-П'ас'ара,
М'ера—б'х'т-бар'ара.

Насла х'алце м'айдане,
Ж'нае х'алце р'амусане,
К'ымца х'алце р'о-д'нок.

Насла мар'яа в'ахе б'х'те мар'яе
д'б'ае.

Насла м'р'нейи б'аз'яа.

Нас'н геране герма-герм б'х'г'ын.

Нас'н е м'на,
Т'ф'ял-г'уф'яла та ч' б'д'м'?

Нас'н к'ат, ч' ч'нг'ийа, ч' з'нг'ийа?

Нас'н х'арбу,
носта пер'а с'б'хар бу.

Нас'н Нас'н д'х'ив.

Ната балад гонова, дъз нъкара
дъзие бька.

Ната бар дэргэе хваде дэст сэр
дэста йайа.

Ната бар дэре шэньме жи гара
норие мерья нова.

Ната бар чэре мьн бу, мана
нэренн рэш бу,
Жь мьн дуркэст—бу нурэ дэле мьн.

Ната барх нака г'ални,
Мак шир наде.

Ната боше нэсле гренадн, р'яе хва
нарадннэ.

Ната „брайо“ нэск, дэле те
рабат нэво.

Ната бу фэмдер, галек тьшт дэ
дэр.

Ната бун не б'аьаса, касие мал гь
зофт эьрнэе.

Ната бун хоньли, гованд (д'г'ват)
бат'ли.

Ната буха мьн жирбу,
Эмре мьн гирбу.

Ната буха эб замьланд,
Дэфнйа д'г'ват тарьланд.

Ната бунэ мала базэ хвадэйа,
Хэзур дельф'скйа дэне.

Ната эн ани мьдмьли, Ката эн ани
мьдмьли, зээр ма бат'ли.

Ната ганьм б'ао фрнк,
Эзе тар'а б'эьм шрнк.

Ната гарма нэвинэ нэво, феняе
дэре наг'ьнэжнн.

Ната гн'а сэр г'урба мьн шонэа,
Эз нэвэжнм.

Ната гн'а сэр г'урба мьн шонэа,
х'ола млат жь бира мьн нана.

Ната гнн на'ата та, нэвэна.

Ната гнэе мьн бе сэрн, почэ к'ере
ве б'э'г'нэжнэ эрде.

Ната гованд р'аст нэво, шэ'х'ол
р'аст нэво.

Ната гошт же нэжк, тьшт нэст'э нэв.

Ната г'аде (с'бе),
нэлла х'эде.

Ната дэнна та м'эре нэбо,
Эзе нэбуна хва клас'нм.

Ната дэр шнн бу, г'ола ве батал бу.

Ната дэре эе нэдн, дэр бэре хва
наде.

Ната дэ у бэе сазн, н'орнэте снэе
мала бэвэда з'эф'я,
Бэе-дэ м'эрьн, н'орнат-снэнота снэе
те й'аданэ.

Ната дэва не нэжнн, бар нэжнн.

Ната дэва нэе нэж'эрьнэ, нэе
барж'эрьнэ.

Ната данг э'в'эре нэе, баран нэ
э'зннн нэе.

Ната дэри нэжн, дэри бар те нэе
нэж'эрьнэ.

Ната дэсте хва нэж'ом, тэр нэж'ом.

Ната да'й сала йан к'ере нэжнба,
йан х'эе к'эре ве нэжнба.

Ната дэмар жи б'э г'о'нн.

Ната дэмар на'б'л'нэе, г'оз р'онэе.

Ната дон нэжнэ к'эре, к'ра нэж'о'к'о'ла.

Ната дѹ бѣлѹст гѣна сар
Турба мѣн шнѣа, флан ган жѹ бира мѣн нѣа.

Ната дѣз хѣо мѣае рѹнѣайн,
нѣкара дѣзѣо бѣа.

Ната дѣл нѣшѣмѣта,
нѣсар чѣгаа нѣен.

Ната дѣл нѣзша,
Храа нѣбаѣа.

Ната дѣле мѣрѣйѣн нѣйн кѹла,
мѣри нѣкара бѣлѣѣа.

Ната дѣле мѣрѣа нѣшѣмѣта, нѣсрѣ
мѣрѣа нѣен.

Ната дѣле нѣ бѣшѣмѣта,
Оса зѣанѣ нѣ дѣгарѣ.

Ната ѡ аѣла фѣурн, дѣн кѹрѣ хѣо
зѣмѣшѣнд.

Ната ѡ пара нѣеннѣ, ѡ пешѣа нѣа
Нѣсаѣе.

Ната ѡм жѣр бун, лѣрбун (чун).

Ната ѡм шѣба, ѡѣе ѣѣрѣаш бѣм.

Ната ѡм ѡв рѣрѣа дѣрбаз бу,
Нѣфѣт крас ѣѣанѣд.

Ната ѡм чѣфта мѣн бѣжѣе тѣ дѣтѣа,
у ѣрѣнѣа мѣн дѣжѣе тѣ дѣтѣйѣа, ѡз
нѣа нѣнѣм тѣ нѣзѣла хѣайѣн.

Ната ѡраба нѣнѣнѣгарѣа, рѣе рѣаст
нѣаѣ (рѣе рѣаст нѣнѣн).

Ната жѣ бѣаѣ мѣн,
Жѣ бѣаѣ хѣаѣ хѣабѣр дѣдѣн, жѣ мѣн у
хѣо хѣабѣрдѣа.

Ната зарѣ (зѣрѣ) нѣлѣрн, дѣ бѣстан
(чѣчѣл) нѣаѣе (нѣаѣѣаѣ).

Ната зѣнда мѣн бѣхѣѣмѣта.
Ѧм брѣнѣ нѣнѣн.

Ната зѣанѣ нѣаѣи хѣаѣ нѣкари
нѣрѣатѣе бѣлѣн.

Ната зѣр мѣл нѣсѣаѣа, нѣаѣа хѣаѣ.

Ната зѣрѣѣа нѣи нѣшѣе, кѣрѣ нѣаѣа.

Ната нѣсал нѣан бѣаѣа фрѣнѣ,
Ѧзѣе тѣрѣа бѣлѣлѣн шрѣнѣ.

Ната кѣнѣ нѣен бѣрѣнѣе,
Ѧаѣрѣе кѣнѣйѣа тѣнѣа.

Ната кѣѣѣр нѣн дѣрдѣе нѣи нѣѣа.

Ната кѣ мѣрн бѣ хѣо нѣаѣа бѣа,
Ѧаѣрѣе бѣаѣа нѣзѣаѣа.

Ната кѣ нѣаѣа ѣал,
Тѣшѣѣа нѣаѣа мѣл.

Ната кѣ зѣмѣлн, гѣѣанѣд бѣѣлѣлѣн.

Ната кѣѣг бѣаѣа кѣр,
Бѣаѣе рѣзѣл дѣаѣ.

Ната красѣе фрѣнѣаѣе бѣшѣмѣта,
ѣанѣе пѣзѣанѣе нѣи нѣе бѣшѣмѣта.

Ната красѣе зѣлѣрѣе сѣаѣа мѣн
бѣшѣмѣта,
Красѣе мѣлѣе сѣаѣа мѣн бѣшѣмѣта.

Ната кѣрѣ Рѣнѣе мѣн тѣ бѣрѣе,
Лѣ мѣн Кѣранѣба ѡх у ѡѣа Шѣѣрѣе.

Ната кѣрѣе хѣаѣ кѣр,
Ѧѣе нѣрѣа бѣр.

Ната кѣрѣѣр,
Дѣлѣ мѣн ѡе сѣрѣѣр.

Ната кѣрѣ бѣлѣнѣнѣе, гѣе нѣрѣрѣаѣа.

Ната кѣлѣк бѣлѣн дѣѣа кѣлѣк бѣнѣ
нѣаѣе,
нѣж ѣѣѣѣѣаѣа нѣи тѣнѣа.

Ната кѣлѣк ѣнѣа нѣаѣдѣ бѣнѣ нѣнѣн,
нѣж ѣѣѣѣѣаѣа нѣаѣ нѣнѣн.

Ната мала залде наени,
Мала хва бир найн.

Ната маледа небо дал, небо мал.

Ната малево дъз гърт, дъз малево
гърт.

Ната мелев Гербо, хайс меле
щандо.

Ната ма ланьр,
Ида он буне ав.

Ната мари брчи нава,
Нен марийа нава гета.

Ната мари га намо,
Га г'она хва нагъра.

Ната мари газн сад пегамбарика,
Дерпане газн хвадека, баса.

Ната мари дасто хва нада
Мешоно гуза, донг ма нае.

Ната мари нь мала хва дур
нагъза—
Оддре мала хва нъзана.

Ната мари г'ара бини сар р'е,
горе саре марийа сли дъба.

Ната мари мала хва дарногъза,
Нава мари.

Ната мари мала ченаке,
Оддре мала нъзана.

Ната мари нен нацу, диче хареф

Ната мари намьрц,
Мърн нагъза бира марийа.

Ната мари нагъш нагъза,
Оддре нагъш нагъза.

Ната мари нача дн'аре горе,
Мърн меръза г'ан наза.

Ната мари нача дн'аре доме—
Мърн нагъза бира.

Ната мари сар сари нагъза,
Оддре гънго хва нъзана.

Ната мари сира нагъза,
Бин марийа теф

Ната мари хрва нагъза,
Оддре бир найна.

Ната мари хва дурногъза,
Нен ширн нава.

Ната мари хва нагъза,
хва нагърбина.

Ната мари хурд р'уе дафтаре
нагъза,
Мари нъзана дафтареда нь найна.

Ната мари шал нава, магна нъкере
бъгъра.

Ната мари шафе нагъза,
Сафе халнада.

Ната мари арл г'аре зонше
дъна,
Е дин се жъна бердъда.

Ната мари арл г'аре р'е дъна,
Мари дин р'е дн'арена мн.

Ната ма'сия нагъра,
Ма'де хва хваш мана.

Ната мари брина щана хва нагъза,
Нава Баким.

Ната мари бин шалъне дъмъра,
Бара челе бъмъра.

Ната мари нь мала хва дарногъза,
Мале меръе жерга ширн нава.

Ната мари йонирга гута нен
гн'гъза нагъза, нъкере марихи нас
бъна.

Ката марья ебле хва һаара новема,
Ки дарде ке зана.

Ката марья ль пай шоббле хва
ногаро

Кас марья натарса.

Ката марья марьяа коанна,
Мьрын накъава бира марья.

Ката марья новоста, рунанн.

Ката марья новомьща,
Одре мала нъана.

Ката марья накъава гуша һаадб,
Бире һав мейьса.

Ката марья накъава, одре хва
нъана.

Ката марья нача бер азе,
Гаро хва башавал нава.

Ката марья ч'аге хва коанна,
Готи марья новема.

Ката маһа һазиране һар тьшт
дълъмажа имане.

Ката мар почма хва бълбина,
Шам пакыя хва быһерго,
Тощера братыя вана нъав.

Ката марья брчи назын, напкъын.

Ката мьн дательна себре,
Эн гди жь бира мьн наче.

Ката мьн днйа бираст,
Мьн аҗыро хва хласт.

Ката мьн днйа дит, аҗыро мьн фрик.

Ката мьн днйа наскър,
Мьн ида дарбатмър.

Ката мьн хва наскър,
Мьн аҗыро хва хлазкър.

Ката марь саре ми хазре Салма
накъава,

Нъана марь ома.

Ката марье марыяа бира марыяа
накъава,

Мори сар марье залде марь.

Ката марыне ми эн—эян же те.

Ката марыне эн—аҗава.

Ката марыне,
Ч'аге (ль) марыне.

Ката нова щыбада бимьрым,
Бра аз ль мейдене бема коштын.

Ката наһа то к'о буйи!
—Г'оһе гада разабум.

Ката коанна е пашне,
Бире нае е пашне.

Ката накъава азе, марьяв к'о һини
совангарно бълва!

Ката напкъаш на н'ола,
Бкна ми фре нава.

Ката наха г. е хва бин наха,
Ныше ми нае сарк.

Ката нача днйаре марыне,
Дома насаево бира.

Ката напкъж, надкруйи.

Ката нһа к'е жь хазате марыяа!

Ката нһа пе надкърин,
Ижа марыяа, к'омайге сар чедьнж.

Ката нһа к'е р'ом г'онк'арара
хвастыяа!

Ката онца шнба, к'аре эн һашеба.

Ката паш-пашыяа каране мьн
бълъмажа һаадб, шорде хараен
балана.

Ната паша гълъншта ма, паша дост
ма чу.

Ната паз арде пагоп нана, махал
нае.

Ната паша хана кат,
Хас даста хва онданыр.

Ната пазо цангыре нах,
Налема-дола карофа.

Ната паша дава раст бьва,
Дняе раст у дуз бьва.

Ната пир бе сар варт—
Хале гердана,
Хер жи не хласба.

Ната пирон дьмьра,
Натар ащыл дьмьрин.

Ната паша марне ащыл жи ащыла.

Ната растана бена, даб дарона
дыа.

Ната раст бе, дарона дне хиронин.

Ната паша хва пьска,
Щарде маран бьр.

Ната ро хайа, харкас ондава хвада
шера,
Ро чу ава, хона шер те к'аше.

Ната ибне марийа хваше,
хесар ч'гас марийа наен.

Ната Ылан хамалит,
Паз ым бере даргаент.

Ната са назинин,
Са марийа нагьрин.

Ната сар таман нава,
Бьсна хьга йьлнадин.

Ната саха губаре днойе,
Сабуна бин лынге жодаба,
Лынге не ард нагьра.

Ната сбе знаде р'ама.

Ната сар жи йа фолан.

Ната сара хасьба гарм дьба,
накере жон холас дьба.

Ната са брчи нава, нава ашга-ашт.

Ната са раста нахве,
Дар ль сарн наг'ава.

Ната саргованди хара, гованд раст
нава.

Ната саргованди лынге хва раст
нае, гованд бала бу.

Ната саре саг дьмина,
Час ащобен дьбина.

Ната сарн белед,
Эмане бе—год.

Ната сарн наек, наен мал.

Ната скудэ дран дава филкоседа
навин,
Дале жи шига ронайи нава.

Ната сар пнава нава,
Пнава ширин нава.

Ната сре гълъншта ма, сьва зваллбу.

Ната ступе га кирда цалн нава,
Га кир наг'ашина.

Ната те мале, наван шорн дьжа,
Натане шунде, хидане мале шари
дыа.

Ната те йлагн к'ар,
Ма (мын) шьва (шкватн) к'ар.

Ната тандур сар нава, наен нава к'ут.

Ната тэ аве бьди мын, ч'гас мын
жи не даре.

Ната тэ зраре нади хва,
Нбрнате накарн бьж.

Ната шур наны,
Шайы сафи наза.

Ната шайыманайа аз торча мэр,
Сарыманна быгылманна марча.

Ната шайыла рабори ноз наны, гла
нама буре марийа.

Ната шайыла марийа раст наза,
Нечмаз марийа маа сар марийа.

Ната шунчи бымыш, маа дарама
ба, дарама бымыш, ташт те наманна.

Ната шургыландана у ладана
байманна.

Ната шур казати,
Зман сара ни да жезына.

Ната шур бат,
Зман ни саранд.

Ната шайы наманна,
Сафа наманна.

Ната шайы рьма наман,
Нанман быдына.

Ната штур зраа бит,
Зраа да гатит.

Ната зэра ашта-ашта шайа,
Марийа ни напыра.

Ната зэра хаварда,
Дара торла маа гартына.

Ната зэра халдара диканьта,
Хмара наманна зора ама бизна.

Ната зэра Нале зьке хвайа.

Ната шайы зрааба,
Зраа шурти-шуртиа.

Ната шайы дэст зьст,
Зьстем дэрбаз бу.

Ната шайы бу, а че бу, бу бу, зраа
бу.

Натайы шайыла, наманна шайына
маа ни наманна.

Натайы ба маа зраа буре раманна.

Натайы буаа тыштак нэр,
Райы зэраа чу.

Натайы глаа зэр нама хаварда,
Зэра гэр наман.

Натайы глаа та ба сари,
Почма шэра быгылманна шурда.

Натайы глаа зраа наманна,
Готи наманна.

Натайы дэманна нэр наман,
Эм марийа наман.

Натайы дэраа хлаз буа, зраа зь ма
гач бу.

Натайы шур наманна гэрдагэр,
Баран наманна.

Натайы наманна зрааа Зазыраа,
Мезан дэст зраа чу.

Натайы марийа зрааа наманна хлаз,
Каре наманна наманна.

Натайы марийа тыштак чэраа зраа
наманна.

Набежа—маа дити, наманна солшарийа.

Натайы наманна зрааа, наманна
айла дэрманна дэрманна.

Натайы марийа, дэманна-хаварда буре
наманна.

Натайы наманна наманна се, се те зэра наманна.

Натайы наманна буре наманна ни, наманна че
наманна.

Натайы огла наманна наманна шайыла
наманна.

Натайы шайы наманна наманна,
Каван наманна наманна.

Катани саз бу қадре се бу,
Мяр, хбмайг сар заваран.

Катани саре марийа мағъае,
Мари бир найна.

Катани сра гиншга кеске,
Сне ле сафи бу.

Катани то тангаске нади хва,
Нькари қонцке бавае хва бьки.

Катани зринийа тавър у бера сар
ни бе,
We флан гли бежа.

Катани хва Каск, дест чу.

Катани һамер һат, мршаке сазар
хвор.

Катани чагла зһада аз һат,
Нале баса бе фойда бу.

Катани чука хаме бее һандьман,
мазы бу, галак хам бавага тана.

Катани шур гиһандьне, ам һата
кбштьне.

Нафт бацанах рге дьчн, дьвен:
— Ча к'асек т'бне ам марга завардан.

Нафт бацанат р'елода дьчн, Яени
сарадари Яени дарнахист.

Нафт бре дьде бун льге хва, саса
парьяк.

Нафт гемеша дьхво,
Шьарима хва хводе найна.

Нафт гисна жи лези, диса ам
қарачла.

Нафт гблле жи шьки нағъри
(нак'овьн).

Нафт гбнд бере к'ароке дертс.

Нафт гбнда бьдьмо ор'га хва та-та
глаз навьм.

Нафт гбнда дьке бере к'ароке.

Нафт гбндора дастани дьгъре.

Нафт дер'а жи тар'а, дари ле
заубун.

Нафт атовоке бьне боредавьм, азе
дарем бен.

Нафт жана хьрзалоқ,
Нафт мера гопальк (гбнебун).

Нафт зарге мьн һана,
Нафт дарде ман һана.

Нафт заваша дастани дьгъре
(итина).

Нафт змане дарбазбу,
Змане хва бирхър.

Нафт—Яени,
Яени—Нафта.

Нафт к'ере һатийа шаршьярине.

Нафт мал жана һинийа гакж.

Нафт мале фланноса дарпекине.

Нафт мере мьртъаз т'ерга ке
щайен, го:

— Хвазыл ам Нафт Нова дне жи
һобунд, мас р'анд һада.

Нафт пилемоте жи шьки нағ'ово.

Нафт рожа бер неара рб'ида майа.

Нафт рожа бер рб'ида ма, рб'ице
хва нада.

Нафт рожа дарданьм, рб'ице хва
нада.

Нафт сала бери агьре хва завар
д'да.

Нафт сала салак Яа жучькано.

Нафт сала салака сана,
(мал сург дьах, наһоншо).

Нафт сала чу софаре,
Дьах мина баре.

Нафт саре им һавык дьахто фланкосо
хавз наба.

Нафт сари това һавык, дост мый
хавз нави.

Нафт ситыи хавыкы даҕах дьаһайа.

Нафт сута сутана мана.

Нафт Семен пехамбар һатыи-чуна,
Дьах йааһа жи наһайа.

Нафт тавок ырдэ,
Нафт ызмака.

Нафт тавоко ырдэ ызмак.

Нафт тажно те һавык,
Руени мый наһарык.

Нафт тажно те һавык, мочырако мый
наһарык.

Нафт тажно мый шож наһавык.

Нафт хавыкыла гоме дарбазбук.

Нафт-Һайшто бре һавык.

Нафт шван наһарык керн поз
хвойны.

Сок каро карн поз хвойна.

Нафт щара бльма, паше бльба
(щарако бльба).

Нафт щара чепка, паше бльб
(бльба).

Нафта—те жи тавон һайшта.

Нафто адаре,
Ав рабу соро даре,
На ль Хахрее Тсуаре,
А ль Мусьл-Шантале.

Нафто ырд у ызмак занк, ле гаште
блн брындада мьзани?

Наче аз занкы, занкы.

Наче щина, бльни бина,
Дайка тве бльгална,
Бльгална, дабоелна.

Нами шаре им таво, Косаво
мьркия.

Наган кльн—богдань,
Начжи нилчо—рбйщань,
Начжи бльнд—столбе ыма калань.

Нашько хва слько.

Нашько хва щань.

Нащо-Нащо тьшта паше начо.

Нащале бльно һатийа, нано шван
далько.

Нащия, начо Нащода,
Соле хва мафатни рода
Наща те ыма, тб теда.

Нашса х'ара зир'инья х'арер'а те.

Нашса, иди боса.

„Нашпа-Нашпа“ дьае мьрва ширн
нава.

Нашша фланкосо Кашша зьнейа.

Нашшан сар К'ока хва шин дьах.

Нимде нисене—
Тавыл дь'ане,
Фв жи даппоки завстане.

Нка дамыш,
Шаров р'анья.

Ниме мала баво те йлшо,
Та ава нава шкенандийа.

Ниме мала еал у пьры.

Ниме сар бузейа.

Клба пешна нанаи дабо,
Ваки хатиба пешна ин.

Клба пешна нанаи гарн дабу,
Он қасби дурн ма чу.

Клбат дја то нечи дабу касиба,
то ле глас бун.

Клбат ваки марие марийа хава,
Ве сја саре марийава.

Клб-Клбарын чгазада нава, далада
длава.

Клб у вакиге—хнашбети.

Клба фланкисе чува шем ве.

Клба Косейн фарж дала шийа.

Клба ве фирниа дала фланкисе.

Клба халата мерийа.

Клба чанд зурин кат,
Зу чанд бекар деркет.

Клбар хава,
Фигм хава.

Клбаре збрне қамша шийа.

Клбаре марийа хаба, ве бар тшти
бика.

Клбаре тада тшт гона, то чаме
заар диди!

Клрмат гаште шана исана.

Клрмат дасте марядана.

Клрмат зиф баше бона шамера, ле
ронкаке мн, ронкака то.

Клрмете бикн,
Тоа Клрмете ик бистина.

Клрмате—клрбате.

Кун чгазае динн, чгала шире зме
дарема.

Кур-кзур нара кзур.

Кут барада дининн, чгазада
наминн.

Кут жь байран хали наби,
Шер жь ноше хлс наби.

Куте баре барада мазин дла.

Куте бине баре ми берисд невин.

Кутаме исана, динера дла ба
шалниа дарқиртано.

Куте Фигшана катиба дашта
Варана.

Клздин, мава зме Клзна,
Жьме башра тарга наваи жин.

Клз длаи хава,
Нагана пой шько.

Клзирне маате звава,
Маате башра ик то Клз бика.

Клзирнн гирш у урнс нагирса,
Щагар қиз у кбр нагирса,
Адрл-мазин чун нагирса.

Клзирнн ошо, ваки марн дла зме
хава Клз бика.

Клзирнн бардб арбайа.

Клзирнн дла динге марийа паф
динн.

Клза сие Клза мляд,
Клза ниро гомо-межо,
Клза зваре Клзавемо.

Клзана сие, хава зваре,
Бона вакин гаре.

Клза бун у загаво, шобун ба
гандяно.

- Чакдай, болсн шнн нана.
- Чакпа, лаше бьбыг (бьбыра).
- Чар кьрманц кзаренана (кзаренана).
- Чар кьрманц—гочакан (ж
кочакана).
- Чар мал назьна гондаки,
Дд му назьна батанакн.
- Чар мале гешьри
Гьншьяна бара лри.
- Чар мере мерья (мерья) зеде бьн,
Чар ибле мерья (мерья) хемьн.
- Чарайн тасрдеге бьлърса,
Яке жь шарнге бьлърса.
- Чарде адаре,
Дав жь даре,
Не ль же даре,
Ль чьае Шангае.
- Чарде таван урд,
Чарде таван агман,
Марж нькоро божо.
- Чарге (лайо)
Чар қодайо.
- Чарьз шакн кьшк бьльн,
Льнге марья дьг'ольн.
- Чарьза г'ека, жени бьлхжи сапока.
- Чарьза г'екьн, ськьн.
- Чакс к'аре дьк'ае—ша дьае,
Зраре дьк'ае—лорч'не хьа дьае.
- Чакс гор'е дьаежи нана ае, ман
бозеже.
- Чакс шарав дьаьн, дьае: „хьаша“.
П'ара дьаьн, дьае: „раша“.
- Чакс гарем бар бь мал бу,
не жьна газан бар бь кер бу.
- Чакс дьаен жара шьаб'лае, ма'на
серь дьг'ра.
- Чакс к'ара ман те г'оне,
W'аде сала чи ман'роне.
- Чакс мерья г'ле хьа дьае, дьае
мерья дьмерьяне.
- Чакс те сар марья, г'уне чьае хьа
д'ае.
- Чакс кавардане, зебора назьна
набьрын.
- Чакс шнор дьаньн, аг'ар дьае ман
дьг'ае.
- Чакс ф'ит дьк'ае бар даре
д'аргуша,
Нотла тьйраки парбоси ле дамаше.
- Чакс бьла, мина иб'лае г'ьм паш
дымьна.
- Чакс бьльн мале д'не,
W'асте дьльн д'аст жьне.
- Чакс бьшкене,
W'e оса жн бьшкьырна.
- Чакс гаране гонд,
Оса жн к'аре п'ере.
- Чакс г'ор'а г'ор'а аг'ра бу баран жь
на'аг'?
- Чакс дьае, жени зер' бьркьайе?
- Чакс данга,
Ле на эв г'онга.
- Чакс д'не замн?
— W'акс дьае хьа.
- Чакс дьанн замна шьае,
Нард д'на бери ль б'ае.
- Чакс дьд'ьырын?
— Чакс д'ае жь г'алане хьа бьч'е.

Чана дьани, ыса жи бьабьча.

Чана жи бьан и шоты-мьота.

Чана маря жына хьво барда, барти
той бьагара.

Чана марья бьва дьто сола хьва.

Чана мьн кьрнйа, ыса жи
дыфрошым.

Чана сора,
Гора пага.

Чана те, ыса жи дьча.

Чана халц ыса жи ам,

Чана хьва занн,
Ыса жи халцэ заньбо.

Чана хьвора дьхьозн, ыса жи товалэ
хьвора бьхьоза.

Чана хьтнйа, мь ыса жи хара.

Чана хьог буйа, ле бав те шнасти.

Чана жи рьнйа, гьбае хьво мада
сер.

Чанан сука, газ пьухе!

— Чанани!

— Чана дьани.

— Чанани!

— Уако бере.

— Чанани!

— Уако ве гава.

Чан ле шданьн.

Чандым шьпгьер,

Ченаным шьпгьер,
Дь гьлэне зор
Дьна гьер.

Чешьрейэ шьла мьнине,
Амань сар мьнине,
Мьнине хьво ба кьр,
Шан ында кьр.

Чешьрн чьтнн, ле хьвоньрн
хьтнн.

Чешькен маря ба жьнр набьн.

Чешьре бьбьн хундар,
Нар набьн дьндар.

Чешьте ан мари ора марья хьвонь
нан.

Чешьчана фланкэсея.

Чешькне фланкэсе баша.

Чешьландна се бьр набьрьна.

Чешьнд зар'е марья хьвонь, ага дарде
жи хьнйа.

Чешьнд зманэ заньби, ага мари.

Чешьнд пазе те хьнйа, ага гьосте те
хьнйа.

Чешьнд фькэ фланкэсе хана,
Ага дарде жи хана.

Чешькэзе смелбоше,
Толька дьлема чаргоша,
Рун дькьрга, мафроша.

Чешьре у бусате мьнйа форма Гьомэ
гьаша.

Чешьрха днэ сар хьвоньнйа.

Чешьрха марья чьп мьгьора, чьп
гьарйа, гьале зоро.

Чешьрха мариья кь зьвьрн, фьйде нана.

Чешьрха мариья гьосте, кьчьнне
мариья жи чьрайа.

Чарка марийа растао, шонка марйа
ми чрайо.

Чарка фалана гъна раст далайра.

Чарка фалана чап горбайа.

Чарка фалана шунда жазыла.

Чарка фланосе далабыта.

Чарык дано йалдыгыша, йок
ДАДЫГЫША.

Чарик нана обмешдар.

Чарчык,
Баре к'аре ми чайа!
— Тъма ми у ташийа,
— Ник у ташм к'аре ма нмнн,
Келе фкза бухана.

Чарчыйо, чарчыйо,
Коркбашы,
Нана бина бар пыштк,
Порн сорн не шуштк.

Чарчыйо, чарчыйо,
Кормар,
Нана бина бар бь бар,
Порн соро нне хар.

Чарчитие тышт лешда нне.

Чатын ама, чакта марья хата мала
марья, бе нан йара.

Чавва сада, бса ми гора пайо.

Чаввал данни бабашерра,
Лыга ми ман дара.

Чаввал т'она, д'ача писарыйа.

Чаввал газа харбоцакн ида чар'ана.

Че мале храс бу, х'олам к'отан,
Бука мале фкз ани,
Диса х'олам к'отан.

Че мар'ана мале дано, шани ван
нашомым.

Че мар'ана ч'аа—дасе ми
наш'инно соро ми!

Че пеза (орзело).

Че рудалыно у!

Че санайа,
Че сожса,
Че нормын калымайо.

Че та ми накатейо, р'а х'одо
йара.

Че геза.

Че х'ашта,
Че т'ама,
Че ф'орайк, ф'орбета,
Че сар х'аи,
Че муука,
Че маста,
Че маломаста.

Че ф'орбета,
Сар госте х'аи хур нана.

Чийа, аз та датиньма давса марья,
То х'ва датини давса к'ара!

Чийа, мь бар п'ыфыкн нади дар!

Чийа, мь бар тандуре нади дар!

Чийа, йане Оашон с'яра.

Чийа, то нана маймуна д'ар'ар'ск.

Чийа, челана ми г'ор'но,
Пашм м'ата, ми г'ол д'бо.

Чийа, шорма й'айа,
С'яра д'ака пайа.

Чим пешийа ш'аха, бе аз дарбаз
набуя.

Чеман чере гана шайа,
Оур чере бэзинея.
Чеман ту даше.
Чеман гур тартан эвтин коза берек.
Чеман ан манан челе дашгогана.
Чеман челе рун ан дарнак.
Чеман даста та та, анн ан бек.
Чеман кб хата готине, гора бе маран.
Чеман та челе,
Чеман ан бекан.
Чеман ан бедаре,
Дале: — Шан, есеман челе мадан.
Чеман на хадгерине.
Чеман даше,
Сара эне даш.
Чеман гора, ан хара,
Чеман, ман.
Чеман е ора затан, манан то
тыг манот.
Чеман на хавалада зора,
Мана звезда гаше.
Чеман на марбара бекан.
Чеман, то манан ан анн манан.
Чеман-чолган,
Борн-борнган,
Манан сара ан даше хакан грин.
Чеман-чолган,
Софан саргадан,
Манан сара на гот хакан грин.
Чеман даше,
Манан манан готан.

Чеман манан, ан готану,
Чеман (манан) бедаре, ба готану,
Манан ан сара манан манан (манан) бу.
Чеман манан дарганан.
Чеман ан даше даше.
Чеман ан готанану манан ан сара
манан даше.
Чеман—дасте ман,
Манан—дасте.
Чеман манан сара дан.
Чеман манан бекан манан.
Чеман манан ан манан,
Оурман ан манан манан данан.
Чеман даста манан.
Чеман манан данан бекан манан.
Чеман, ан гора, манан, манан.
Чеман манан манан.
Чеман манан манан—манан манан,
Манан—манан манан,
Манан манан манан ан бек,
Бек сара манан манан.
Чеман манан манан манан данан.
Чеман бекан, манан (манан) манан
манан манан манан.
Чеман бекан,
Манан дарман бу,
Манан манан манан манан манан.
Чеман манан,
Манан готанан.
Чеман манан, манан манан манан.
Чеман манан манан,
Манан манан манан.

- Чу шер, hat г'аре шер.
 Чу меша, hда пеша.
 Чу сорыга барана,
 hat шфти паздана,
 Го.—Оъ, qаде бо шбале лаз.
 Чу пайфа баве зма, qна дйа хма
 да сор.
 Чу пата хоре хрга.
 Чу шакс ганешан,
 hat жана х'араки.
 Чуйага огрба,
 Майага р'абот.
 Чуйа акас пазие—дйа, агр бори
 зан-мане зма дейа.
 Чуйа асе, ги вагарйайа.
 Чуйм базаре, та дит дйа ч'агани,
 то жи ч'агани.
 Чуйм шь чуйана,
 Вай аь Кале майана.
 Чуйм мала нере хма,
 Хайсате мала баве зма бир б'ака.
 Чуйм наз гарана, гаранеда г'ара
 хма с'яар буйт
 Чуйм наз моша, же hм б'ав
 пеша.
 Чуйм шжи, ч'агани бун,
 То жи ч'агани ба.
 Чуйм шолотани немас,
 П'аие зма б'аде хас б' хас.
 Чуйна шн hава,
 hatна шн г'онва.
 Чум мала дашреш,
 Дани бор ман масте ганеша.
 Чум мала хале,
 Ман г'аре азе ф'иро ф'ирнам,
 Ман н'занбу азе н'зана ш'ирнам,
 Чумо занна стрн,
 hatдо ч'ага р'ушш'атн—г'аре.
 Чумо мала апа хма,
 Катъма напо хма.
 Чумо мала мир,
 Ман г'аре нар халфе мир,
 Г'ало и'е дйа тайро б' ширт
 Чумо мала сале зма,
 Катъма напо зма.
 Чумо с'аад,
 Катъма г'але.
 Чумо же, сол нар га, hat у налат.
 Чун до г'арина qаза хма.
 Чун пешна дашпате, качун
 пешна х'асиба.
 Чумо мал даш'астана бука хма.
 Чумо ч'ие, р'астн барфе hatн.
 Чурга чурга ман.
 Чь башени, те wo жи б'астие
 (б'ашни).
 Чь баре тада hайа, дашра.
 Чь баре шнда hайа ганам валатр.
 Чь бе саре марна даш а'рле
 марана.
 Чь бежи бажна мире ман те.
 Чь бежи бажна ман те.
 Чь бежи бажна поздрема те.
 Чь бежи (л') бажна с'яаре ман те.

Чъ бекъ нао соро маръа?
Чъ бекъ та на жи бѣбѣк.
Чъ бекъмъ глѣмъ гасра?
Чъ бекъмъ, чъ нѣкѣмъ,
Дердо фланкесе каръ у гомъмъ.
Чъ бандамъ сружѣе.
Чъ бѣръ та дѣкѣе—барѣе,
Во заьстанѣ каръ та бе.
Чъ бѣръ дѣкъ, бѣръ бѣкъ,
Ширѣ дѣкъ хѣ бѣръ мона.
Чъ бѣ ширѣ шѣрѣ бѣ пѣрѣ.
Чъ бостанъ (бѣнѣстанъ),
Чъ чѣръ глѣмъ.
— Чъ бу, чъ чѣмъмъ?
— Чѣрѣ та чѣръ,
Касъ нѣкѣръ,
Мѣлъ нѣмѣ та хрѣкѣръ.
Чъ бѣкъ, тѣе соро хѣ бѣкъ.
Чъ бѣкъ, чъ нѣкѣ, азъ карѣ тама.
Чъ бѣкъмъ бѣнѣръ хатъ, озъ бе розъмъ.
Чъ бѣкъмъ бѣнѣна мѣнѣ шѣрѣ,
Ле парѣе мѣнъ хѣлъ у жѣрѣ.
Чъ бѣкъмъ дѣкѣе,
Вѣкѣ мѣнѣрѣ тѣнѣ.
Чъ бѣкъмъ дѣкѣе,
Вѣкѣ шѣе лѣнѣ мѣнъ тѣнѣ?
Чъ бѣкъмъ гѣнѣ бе нѣсѣе,
Чъ бѣкъмъ сѣлѣма бе мѣрѣфѣтъ,
Чъ бѣкъмъ сѣкарѣ бе зѣнѣ?
Чъ бѣкъмъ мѣлъ у чѣмѣе,
Дѣлѣ мѣнъ жѣ хѣчѣ та дѣе.
Чъ бѣкъмъ мѣлъ Кѣлѣ дѣкѣе,
Вѣкѣ мѣнѣрѣ нѣе гѣе.

Чъ бѣкъмъ мѣлѣ,
Чъ бѣкъмъ Кѣлѣ,
Чъ бѣкъмъ хѣрѣ мѣнѣрѣе,
(дѣкѣмъ нѣкѣмъ нѣгѣнѣжѣма нѣкѣе).
Чъ бѣкъмъ мѣлѣ дѣкѣе,
Кѣ те мѣкѣмъ фѣйдеѣ?
Чъ бѣкъмъ дѣкѣе,
Мѣрѣ лѣшѣе нѣе?
Чъ бѣкъмъ мѣлѣ дѣе,
Мѣлѣ дѣе мѣнѣрѣ каръ нѣе?
Чъ бѣкъмъ мѣлѣ дѣе, вѣкѣ нѣрѣ
мѣнъ те гѣнѣ?
Чъ бѣкъмъ мѣлѣ нѣрѣ,
(Дѣе) чъ бѣкъмъ кѣкѣрѣ нѣрѣ.
Чъ бѣкъмъ мѣлѣ нѣрѣ,
Чъ бѣкъмъ гѣрдѣнѣ стурѣ?
Чъ бѣкъмъ мѣлѣ нѣрѣ,
Чъ бѣкъмъ кѣнѣнѣ нѣрѣ?
Чъ бѣкъмъ мѣрѣ хѣръ,
Чъ бѣкъмъ крѣсе сорѣ?
Чъ бѣкъмъ мѣрѣе бѣзѣрѣтъ,
Чъ бѣкъмъ кѣзѣнѣнѣ бѣнѣрѣмѣтъ,
Чъ бѣкъмъ жѣ кѣлѣ бе рѣмѣ.
Чъ бѣкъмъ, рѣнѣе Нѣлѣндѣнѣ, нѣсте
сѣдѣнѣ?
Чъ бѣкъмъ соро мѣзѣмъ, вѣкѣ мѣнѣ
кѣнѣрѣе зѣлѣнѣ?
Чъ бѣкъмъ фланкесе крѣ рѣжѣе?
Чъ бѣкъмъ хѣкѣе мѣзѣмъ, вѣкѣ
зѣлѣнѣ?
Чъ бѣкъмъ Кѣсѣе лѣслѣе,
Чъ бѣкъмъ жѣнѣ гѣнѣнѣрѣ?
Чъ бѣкъмъ, вѣкѣ те соро хѣ
кѣрѣнѣе.
Чъ бѣкѣнѣ, мѣнѣ азъ нѣрѣмъ.

Чь бычын,
 Те бычын.
 Чь бычын, те эво йакин.
 Чь даванк, эво (иэ, ии) жи дичын.
 Чь даво, эи жи йадаво.
 Чь дано мэн,
 Эи жи дано те.
 Чь данго бар занга быкк, те же им быбчойк.
 Чь дарант дым,
 Чь даван дым.
 Чь джанда йабо алакан дордане.
 Чь дилана жыр теда,
 Чь грара шыр теда?
 Чь дит, чь энда гур?
 Чь дур сымма,
 Чь назме сымма, каво.
 Чь дь нар, чь дь турда?
 Чь даяв, дест зинка.
 Чь даявк, даво зоро фойне хви.
 Чь даяви, шайло хви дая,
 Кара хви даво.
 Чь даявкын шав мэн назавато.
 Чь даяв, назав—шай, бе—хводе бра лав мостр нано,
 Чь даявк, дэл лавон даяв.
 Чь даявкын,
 Ом даявкын,
 Жь ма четьра назинкы.
 Чь дьгьри десте знова бельра,
 Вафа галасба жи мнат—йандык.
 Чь дьте йеев,
 Чь дьте йасла.
 Чь дьте зман саро марейо дано,
 Орандо жи зман дьте,
 Храмо жи зман дьте.
 Чь дьте, гари дьте.
 Чь дьте, йамад дьте.
 Чь дьте, агрийа хви дьбьрнншо.
 Чь дьте, бы хви дьте.
 Чь дьте—бык,
 Агрийа хви бер нано.
 Чь дьте, бык,
 Йа быбачино нано.
 Чь дьте, бык, ла хофа хви дьте
 хви нана.
 Чь дьте, бык, ман нофод нано.
 Чь дьте десте хви бык.
 Чь дьте, исхф бык.
 Чь дьте, бра быкк, ла грара
 надн тээр ме.
 Чь дьте, быкк, назе тээр хви
 мькк.
 Чь дьте, нд нар теда дь сатыб
 собуно?
 Чь дьтеж ии дьте.
 Чь дьтежик те ии дьте.
 Чь дьтежик балгузоро, те назводе
 хушера.
 Чь дьтежик бра быкк,
 Ген грара надн (надна) тээр
 мьк.
 Чь дьте бы' (бег') дано,
 Бегачик чь дьте?

- Чь марин бе фойдай,
 Хер чуйа, шор майа.
- Чь марьас негванди,
 Чь мриана кор,
 Хардо жж йаеки.
- Чь мина кавачи нешусти диг'вен
 орго?
- Чь мена пшима бер мшип бер мэн
 талйай?
- Чь мэн дитбу, ом анда бу.
- Чь нет донийа пешийа ама, не жи
 дыа.
- Чь неч'ра хато сар та, оме бьёон.
- Чь надит бу, г'озо дит.
- Чь катка марьада нексико,
 пащдабуна не г'оно.
- Чь ног'ж гае тел мэн дин'ери?
- Чь леше мала бале т'ида йлдайе—
 ама.
- Чь п'нщара г'оза,
 Чь гоште барла.
- Чь г'оз, чь лоз.
- Чь ранг у данга т'ездё фрж буйн,
 Чь шире с'айлай, йаеа.
- Чь с'е балеа,
 Чь с'е г'еш, йаеа.
- Чь сар чу,
 Чь бер чу.
- Чь те сар заре марийа, мари
 п'ларо бежа.
- Чь те—саре мара те.
- Чь те саре марийа, даст с'ермейа.
- Чь те дайо мэн, чинари мэн мэн
 бьстини?
- Чь те дит'а, жи назини.
- Чь те дрем'ерийа, к'арйа р'йе
 мады?
- Чь те аз к'ошт'ам, чь куч'ле мэн—
 йаеа.
- Чь те надитийа, те шийа бьенни.
- Чь те с'уш'мейа, х'о г'ора майдон
 позарийа?
- Чь т'ем-н'емм бежи, мала
 фланк'аседа йайа.
- Чь т'о давеки жи д'ич'ни, чь д'ванни,
 жи д'авеки.
- Чь т'о д'бежи мас'л'ата,
 Зан'им бахте мэн не ом бахта.
- Чь т'о к'ала кино манда д'р'ежи?
- Чь тур-гавар'иц'е манда йабу, мэн
 г'ь дож'иенд.
- Чь т'ашт йайа, с'името жи йайа.
- Чь г'алаша хора, важи тарийа?
- Чь ф'айда, важи аз не ч'ара бумо.
- Чь ф'ит-ф'ит, рабе шара.
- Чь ама хора, важи ном б'ьхайа?
- Чь амаа, не те.
- Чь хато пешийа мэн—
 Даст ач'ле саре мэн.
- Чь йезаларга д'ьшоэн,
 Ве бе пешийа та.
- Чь йайа щинар дыа.
- Чь йаспа мар'я,
 Чь жьна мар'я.

Чъ һур бар һаз сәһһһһһ, мана
мышк у һһһһһ?
Чъ һурн кода залдеки, те кәһһө
та.
Чъ һурн кодына залде, әһә һһһһһ
кәһһө та.
Чъ һурн таса залде, һө һө бар та.
Чъ һурда,
Чъ һурда.
Чъ чәра һи һөһө,
Цәһһһһһһһһһһһ һһһ.
Чъ һәһө һәһһһһһ, әһ һи һәһһһ.
Чъ чәһө һөһ һәһһһ, һәһһ һөһ
һәһһ һөһ.
Чъ һөр, чъ һи һөр!
Чъ һөрһһ да, чъ һәһһһһһ һөр һәһ?
Чъ һөһһһһ һәһһ һәһһһ, дәһһһ
һөһ һөһһһ.
Чъ һүрһһ һәһһһ,
Төһ һи һүрһһ һи һәһһһ.
Чъ һөһһ һө һөһ һөрһһ, дәһ
әһһ һөрһһһһ.
Чъ һөһһһ һөһһһ,
Һи һөһһһ һи дәһһһһһ.
Чъ һөһһһ һөһһ, һәһһһһ һөһ
дәһһһ.
Чъ һиһә һөһһ, чъ һөһһһһһ
һөһһ.
Чәһә һөһһ һөһ һөһһ.
Чәһ әһһһ һиһә һөһө, һө һәһһһ.

Чәһә һөһө һәһһһ чәһһ һөрһһ,
әһ һә һөһһһһ?
Чәһә дәһ һө дәһһ?
Чәһә һи һөрдә дәһ һө һөр һөһ?
Чъ һө дәһһһ һөһө, дәһһ һөһ
дәһ һөһ һөһө.
Чәһ һүһ һүһһ һүһ дәһһһ.
Чәһ һөрһ һөрһһ һөһһ—һө һөр
дәһ һөһ һөһә һиһһһ.
Чәһ һөрһһ, һүһһ һөһһһ
һәһһһһһ?
Чәһ һү, һөһһ һәһ,
Чәһ—һөһә һөһ һөһһ,
Хөдәһ һиһә һәһ һөһә һәһһһһ.
Чәһ һү, һөһһ һәһ,
Чәһ у һөһә һөһһ һөһһ.
Чәһ чәһә, чәһ һөһә,
Чәһ һи һәһ, һөһһ һәһ.
Чәһ һи һәһ һөһ?
Чәһә һөһ һөһ һөһһһ, һөһһ
һөрһһ?
Чәһә һөһһһ һөһ һөһ һөр һөрһ
һөһһһ?
Чәһә дәһһ һи һөһһә һиһә
һөһһһһ?
Чәһә дәһһ һи һи һөһһһһ?
Чәһә дәһһә һөһһһ, та дәһһө һөһ
һөһһһ?
Чәһә дәһ һөһ һөһ?
Чәһә дәһ һөһ дөһ һөһ һөһһ
һөһһһ?
Чәһә дөһә һө һө һөһһһ,
Дөһә һө һө һөһһһһ?
Чәһә дөһә һө һө һөһһһ,
Дөһә һө һө һөһһһһ?

Чъма аз лолоко баве гана?
Чъма аз ч'езе хъо кор дахъазым?
Чъма аз ерсе те маъым?
Чъма эн голько Пъндойо?
Чъма эн хъоре мана,
Эн на хъоре мана?
Чъма жъ ма зур дъча, жъ шана аз?
Чъма жъ тора ядате,
Жъ минарга хайбата?
Чъма на яе та бу, надин на яе та
бу?
Чъма хъоре в'энд хъмайге сар баве
хъо чодъка?
Чъма хъоре та хана, стръ сар саре
те ши буне?
Чъма мерани жъ гаоде исана?
Чъма мерна хайсате да у баве хъо
назана?
Чъма м'ен сета сар шамдбу пай та?
Чъма м'ен шарсе хаврана дън?
Чъма нана бе хади к'е дайе, шани
бе хади б'охи?
Чъма осана, те бежи ч'ра дора
бален дънйо?
Чъма парне зеде бар марийаде
мача?
Чъма парне зедейн гавричалешо?
Чъма пазе жмаве г'ор нахъо?
Чъма парне зеде марара г'омайа?
Чъма саре хъо б'адим,

Саре хъо бешини?
Чъма розем човале г'аш,
Чъма бавини хане фаг'аш?
Чъма сета дасте хъо б'адим залор,
Яе залор хъарга бешини?
Чъма ступа хъо зорни бар к'ерано
калорини?
Чъма та хасла хъо г'ана базандийа,
Боло хасла хъо рах хасла хаврака,
паше те бешини?
— Чъма то хъезени?
— Эа назанам, м'ен назани.
Чъма финоо сора, роже саре йеки
ба?
Чъма финоо сорым, роже саре
йазабъим?
Чъма флажес саво к'аройа?
Чъма флажесе пазе ми шоре б'ур
хърийа?
— Чъма хъани?
— Жъ назанам.
Чъма хъо эн на бар баре решини?
Чъма хана га дъха, га дътха?
Чъма хърче хора, йен г'арси бе
сарийа?
Чъма ч'ака Кафт брана?
Чъма раше к'амбаре те шакси?
Чъма ва к'оча м'ен даре ре
загорина?
Чъма ва пазе м'ен шоре б'урка.
Чънгийага, зънгийага, хъо дорнага.

- Чыра баяным эйбар,
 Дийа бала кайар,
 Эле баяным кыдыр,
 Насыра, насыр.
- Чыра бем шабаре та,
 Чыра тó кылар?
- Чыра бесобрыйа джы,
 Сбо те, зер жи перга!
- Чыра бу озаа Эли агга!
- Чыра голана нори бар соре
 творага!
- Чыра гóр пазе жмарти назма!
- Чыра дарем бы барх у гискане!
- Чыра дасте мнн бы кысрдана!
- Чыра дасте мнн палыма баас мыда
 шанытма!
- Чыра дийа бар баа Сана чуйа!
 — Чыра дон сар (Барыса) чуйа!
- Чыра дьенн
 — Ах, аа.
 — Исанат алейа, лама дьенн — ах,
 аа.
- Чыра аз кóсө перема!
- Чыра аз пагытто тана!
- Чыра аз хатыма бар тандура та,
 хатыма стоо то!
- Чыра өм Ковала,
 Эм Карамга!
- Чыра зер чандина!
- Чыра мнн у гóр таз гродана!
- Чыра мнн даре эво барга аянтыйа!
 (Канс нахобьтима).
- Чыра мнн нана шот (шота)
 нахварыйа?
- Чыра мнн у те ма нан у пилат тав
 шварыйа, мнн те нас блян!
- Чыра немуса паротыйа!
- Чыра нана мнн мала мыда тóно,
 мнн аз барын!
- Чыра лóсө жсанат бар тави сп
 джа!
- Чыра резем шно шаш,
 Чыра бляннм (жонне) жоннед
 фаш!
- Чыра тó джарн донс тавогериданс
 же дарин!
- Чыра тó кызани же дийа тó касыра
 намайа!
- Чыра тó жасасе соре жайн!
- Чыра тó хати агрени!
- Чыра желейа морана!
- Чыра перс дьбн! тó дие нартав!
- Чыра Кале-Калыйа!
- Чыра ва Кьрг кьрнийа дуйа!
- Чыра жарма джаре та, чыра бди
 соре мнн!
- Чырин, бар тандуре мнн бун барын!
- Чыра башни та шрнени,
 Чыра драме бнн, та дннан.
- Чыра бежи, зер дьла,
 Мыга дьла дьр.
- Чыра барх бьмена, аяс паз шпр
 дьдн.
- Чыра блянн бьфурн агрени тóе сар
 жрде дьнн.

Чъде гуръ ардейя, хаде жи бын
ардейя.

Чъде сар ардейя,
Аде бын ардейя.

Чъде саре нън дымна,
Ола нън ашела дымна.

Чъде сарма бьде к'елена,
хаде саре ман къшх дьна.

Чъде токч чомал, хаде ве даре,
Индьн токч, Индыке даре.

Чъде тина, ашела оалейя.

Чъде т'о г'ор хвайкх, баре жи
мешадана.

Чъде ашо занн д'ащ шарк адес жи
либарк хва бьзанба.

Чъде хаар бьстрен гу дьде.

Чъде к'ормата те дьг'рым, т'о аде
сареа тайн.

Чъде ч'ае бьлдба,
Г'е дьса пе дь'ава.

Чъде шаар'ашба, га эрмша хва
онда наха.

Чъде шор'ах, дьса гороке сар
л'оста пазана л'ав'аан.

Чъде фаз мазьн дьна, б'ахте ве жи
пер'а мазьн дьна.

Чъде ф'ах, а'анон.

Чъдейн дьна, адейн жора.

Чъдейн ла шайан, те ашан.

Чъде барф аш'ава, чаде ве бат
а'омана.

Чъде бьлд дь'ава,
Ньмьз дь'ава.

Чъдес г'ора кадн бьлх, нае ве
барза бь'ава.

Чъдес д'ардан, д'ард пер'а заде
дыбн.

Чъдес дурк,
Аде турк.

Чъдес дьбн, афсар,
Дьса маба бентбар.

Чъдес жи бьр'ава, ве растн нарьна
бе.

Чъдес жи хва бь'авама, ан замьн
бын к'ындаде чь нае.

Чъдес жор жи рудьнн, вахте елн
нае сар те, хабарнаде.

Чъдес занба, г'ара мазьне хва
п'арс бьлх.

Чъдес нша дьнейя ль сар аебейя

Чъдес нше дьнейя, г'ам ль бар
ройя.

Чъдес н'о тьшт инн бьбн, ан жь
тар'а ф'ойдейя (к'ара).

Чъдес марбн ль дьнейя,
Дьсте г'ана дьшт пе нае.

Чъдес намыри, кал бн, те бьмыри.

Чъдес намыри,
Т'оа жь н'ра бьмыри.

Чъдес сар ардейя,
Адес (hawqas) бын арде (бын
ардейя).

Чъдес т'о назани,
Г'ер бьде бь щани.

Чъдес гьште шьрна, сар нае
шох'р шьрна.

Чъдас фесърби,
Неча бар даре ага.

Чъдас зере гьран байа, тамам сар
пендуре дьча.

Чъдас Конаса,
Энчас баса.

Чъдас чъа блъдба,
Бе барф наба,
Чъдас новале гурба,
Бе ре наба.

Чъдас чъа блъдба,
Романа ре не дьгъа.

Чъдас чъа блъдба, бе пата нева.

Чъдас санди-граб белек,
Неман боз Кенаре ача дьчи.

Чъдас къз баса ача Пъз бьчи,
Дьча не пата дьча ача ба.

Чъдаси азини,
Дьлс ача
Брини,
Гьне туд нълари шьрини.

Чъдаси баре кере гранка,
Надаси кере арламыша.

Чъдаси блъдба, соре ача
баркерча.

Чъдаси гьийа гъс раки, гьне нь
гьийа чевън.

Чъдаси дьсте ача бар меша
дължини, ача тана сар сфате
морийа.

Чъдаси дьнеби, ача не гьвалне
Палалба.

Чъдаси дьгъаза бада,
Басе гъийа не гьарс дьфьре.

Чъдаси вълас чезе, рае дьча
къаа, не бьла дьа.

Чъдаси не блъд бьфьра, не бе
тар дьла да у баса ача.

Чъдаси нь морави чезе, сед сали
дьнеа.

Агърсонки не фана басаба.

Чъдаси занеба, дьча пьрки.

Чъдаси зане, энчас баса,
Хобара зедя гьирн цалеша.

Чъдаси зери гуре,
Де цинате ни гуре.

Чъдаси кере шьретки, не кьртъе
ача бьча.

Чъдаси късна дьне, ръама дьне
паша номини.

Чъдаси маре чезе, зъае маре иба
чедьки.

Чъдаси марини кереа, мала дьне
ача рьса морба.

Чъдаси не даре кьблик бьгъоли, не
андаси бни не бе.

Чъдаси дьси нь лаван, бине не
доргъан.

Чъдаси севе нь са немел, дьне
баса.

Чъдаси текъан кьре маре шьнед,
гье адаси ача баса.

Чъдаси гьнава, фелана баса не
пара лаво.

Чъдаси тьбьст дьни,
Адаси пенда те.

Чъдаси кьварди, гьне ача баса
гьгьне.

Чыдэн сьне нь гѳна дѳнашна, те
насьрьне.

Чыдэн чѳайн блѳдѳи ми,
Гѳс тѳгѳ дѳрбѳз дѳнѳ.

Чыдѳсѳ шѳвѳгѳшѳвѳ, ѳлѳлѳ сѳх ѳнѳгѳ
чѳи кѳзѳрѳ нѳсѳвѳ.

Чыдѳсѳ шѳвѳ гѳрнѳвѳ, те бѳр бѳ
гѳнѳвѳ нѳрѳ.

Чыдѳсѳ шѳрнѳ бѳдн нѳрѳвѳ, дѳсѳ
нѳрѳвѳѳѳ хѳв дѳнѳ.

Чыдѳсѳ ѳсѳмѳтѳ хѳв бѳрѳвѳн, ѳвѳр
тѳѳ ѳсѳмѳтѳ хѳв бѳхѳн.

Ц

Чѳѳ дѳнѳнѳ хѳв нѳс дѳнѳ.

Чѳѳ нь нѳрнѳ Нѳгѳ нѳрнѳ.

Чѳѳв бѳѳнн гѳнѳнн бѳ мѳрѳ нѳдѳт.

Чѳѳѳ дѳшѳ нь кѳр чѳѳѳрѳ.

Чѳѳѳ нь дѳрнѳѳ хѳлѳ нь сѳрнѳѳ.

Чѳѳѳ мѳрѳ ѳнѳѳѳ ѳл гѳр дѳнѳ.

Чѳѳѳ шѳлѳлѳн нь ѳ кѳр чѳѳѳрѳ.

Чѳѳѳнн нь нѳрнѳнѳ,

Чѳѳѳнн нь нѳрнѳнѳ.

Чѳѳѳѳѳнн нь кѳснѳрѳ нѳнѳнѳ.

Чѳѳѳѳ нѳрнѳнѳ нѳѳѳ.

Чѳѳнн ѳѳ дѳнѳѳ,

нѳѳрѳѳ дѳнѳѳѳѳ.

Чѳѳнн нн гѳѳѳѳ хѳнѳрѳ дѳгѳрѳ.

Чѳѳнн нь бѳр чѳѳѳѳ мѳн ѳнѳѳ нѳѳѳ.

Чѳѳнн нь сѳрѳ кѳт, гѳѳ
— нѳѳѳѳ бѳѳ нѳѳ дѳлѳ мѳн нѳнѳѳѳ.

Чѳѳнн тѳѳ-тѳѳ чѳѳѳѳ, ѳѳнн шѳѳѳѳѳѳ
нѳ чѳѳѳѳѳ

Чѳѳнн тѳѳ чѳѳѳѳѳѳ, ѳѳнн сѳр нѳ нѳ
чѳѳѳѳѳѳ

Чѳѳнн чѳѳѳѳѳѳ, дѳнѳ нѳ чѳѳѳѳѳѳ (чѳѳѳѳ).

Чѳнн чѳѳѳѳ, нѳнѳ нѳ чѳѳѳѳ?

Чѳнн чѳннѳ, ѳѳѳ ѳѳдѳѳѳ, нь
нѳзѳнн дѳнѳѳѳѳ.

Чѳнн чѳннѳ хѳ (хѳѳѳѳ) дѳѳѳ
(дѳѳѳѳѳѳѳ) сѳгѳѳ.

Чѳнн шѳѳѳѳѳѳ нѳнѳѳѳ, нѳтѳ нѳлѳнѳ чѳѳ
нѳѳѳ.

Чѳннѳ нннннн,
Тѳ бѳ нѳсѳѳѳѳ нѳнѳѳѳѳ,
Тѳ мѳлѳ тѳѳ хрѳѳнѳрѳ,
ѳ мѳн нн сѳрдѳ дѳнн.

Чѳннѳ нннннннннн,
Бѳѳѳр бѳр зѳѳѳннннн,
Тѳ мѳлѳ тѳѳ хрѳѳнѳрѳ,
ѳѳ мѳн нн сѳрдѳ дѳнн.

Чѳннѳ нннннннннн,
Тѳ нѳѳ-нѳсѳѳѳѳ нѳнннннн,
Тѳ мѳлѳ тѳѳ хрѳѳнѳрѳ,
ѳѳ мѳн нн сѳрдѳ дѳнн.

Чѳннѳ бѳ шѳѳѳѳѳѳ чѳрѳнѳѳ?

Чѳннѳ гѳѳ:
— нѳѳѳѳ бѳѳ нѳѳ ѳѳнѳ мѳн нѳнѳѳѳѳ.
Гѳѳ — Тѳ чѳѳн нѳѳѳѳ бѳѳѳѳѳѳѳ тѳ
нѳнѳѳѳѳѳ

Гѳѳ — Гѳрѳѳѳѳѳѳ мѳн, кѳѳѳѳѳѳѳѳѳѳѳѳ
мѳн, ѳѳѳ нѳшѳѳѳѳѳѳѳѳѳѳѳ.

- Ченка жир дь'өөө г'оло.
- Ченка жир һардо лыга дь'өөө
г'оло.
- Ченке лари к'гали б'ар, те жи али
б'ызымжа.
- Ченке һекч'р,
Жь хварга һелин чек'р.
- Ченкек, чанн һарга сор аае со аае
ном б'өө?
- Ченке (Ченке) г'ора марьара
набын бае у бра.
- Ченжако, те к'брга м'шка б'ыгар'?
- Чел нае гаргана,
Гольк б' х'дана.
- Челак бе руматын.
- Челая бар зайневе, д'ее!
— Г'евене зарза һовара та бе.
- Челая бар напе х'во те д'от'но.
- Челая к'блика д'х'он шир д'д'м.
- Челая нозайа, б'жо, б'жо д'но.
- Челая г'она, д'ее!
— һар'м б'дош'м.
- Челая у гольк, м'н надит та у
гольк.
- Челая Ката голько малесе—шир
нада.
- Челая ч'рчийа, б'де—б'стыжа.
- Челая ч'рчийа—та д'е, т'е же
б'стыжн,
- Те не дае, т'е настини.
- Челая ад'д' х'бройа.
- Челая бод'мола,
Тав но'г'на те к'ла.
- Челая гольк м'ри—шире те
г'она.
- Челая г'ондак,
Х'рае д'ко нае гаргана г'ондак.
- Челая зор шир д'да,
Паше лыге х'во ле д'ахе д'р'жине.
- Челая м'н баһарийа (доранг
д'же).
- Челая м'ри г'мо ни шире.
- Челая м'ри широйа.
- Челая (челаяко) р'кази нае
гаргана (накра) г'ондоки х'рае д'ко.
- Челая р'аш сли наба.
- Челая р'аш шире х'во д'да, паше
ч'ята х'во лод'е.
- Челая р'анд м'ри ш'нсе те
наб'рга.
- Челая сор, р'ун д'да зор.
- Челая сор ч'рме х'во д'рнее
(дорнак'во).
- Челая сор ч'рме х'во наг'б'езе.
- Челая сор шире х'во да, лыге
х'во лез'ст.
- Челая сор в'хте тер д'ахе,
лыге х'во шире х'во д'ахе, д'р'жине.
- Челая сора, шире х'во д'да,
ч'ята ле д'да, валдыгарине.
- Челая став'ч'р м'рар бу,
Мар'ле зернох'вези ша бун.
- Челая фланкесе д'д' голькийа.
- Челая ширдайн г'нае те же
на'мн.
- Челая ширдайн мор'е г'ун г'нае
те нае.

Челак шир марн амак ве бир
мак.

Челак ч'шбуян широй.

Челак б'нхера, гельке б'х'яра.

Челак д'яна бонне, бонне
макно шам Челак.

Челак д'д'ма Хата,
То д'д'ма Фата.

Челак д'ст'ни наг'на б'ст'на.

Челакк'ера им д'яен „но“,
сод'ра жок.

Челакк'а р'хатн з'ра д'як,
Нак г'ртана г'нд'ен.

Чера д'як стр'як.

Чера л' ч'яко асе д'якна.

Чера л' ш'ко х'ва асе д'якна.

Чера л'ш'ни д'ба сар к'он'а х'ва.

Чер к'д л'яе байа,
Ба ч' к'еър д'як?

Чер н'н'онн бе д'як.

Чер х'ванн х'ва нас д'як.

Чер-эгн б'е сарк.

Чера д'якна ж'лн у манн х'ва'ра.

Чеша ф'р'якн г'та д'я х'вад'с:
— Вахн ам д'як'онн з'рд'е, вахн
марн тон, ам ч'еа за'л'б'н, ве
к'еър б'авакн ма?

Го: — Вахн ен д'г'я'ен'я з'рд'е, ам
к'еър л'д'а.

Го: — Дае, вахн к'еърн илн б'аре
ш'вакн ик'да б'а?

— Э, го, т'о м'н з'р'л'т'арн, т'о ч'е
т'арса м'лн д'як?

Чеша г'ра нае таназ'л.

Чеша г'ра к'атн нае.

Чеша мар'ра н'бар г'б'на.

Чен д'ра ш'л'а'е.

Чок на бабелн Наму к'ас'як,
Ле нафс бабелн Наму к'ас'як.

Чан на йа Наму к'ас'як, ле нафс йа
Наму к'ас'як.

Чан—ш'л'ан мар'якн б'янд д'як.

Чак—сав'а?

Чак мар'якн нае,
Нафс мар'якн на йае.

Чак г'азе б'амакн та.

Чак г'азе з'м'яре мар'якн.

Чак к'ал'ф'е мар'якн нае ч'ан.

Чан—бе алаш нае,
Мар'якн—бе атар (д'ард) нае.

Чан д'я'ш'а—
Бер д'якна,
Мар д'якна,
Нае д'якна.

Чан д'я'ш'а,
Паз л' сара,
„Обрут-обрут“ ч'е з'б'ора.

Чан асе б'л'ух буйа, вахн йае
у Дае не мар'якн д'арб'аз д'якн.

Чан з'ш'е асе х'ва.

Чаме б'л'ух бе е ма'л'н нае.

Чаме г'ор к'д д'я'ш'а, ч'д'ас пеш'но
б'л'арн, ве б'я'ш'а.

Чаме г'ор на'т'арса, е марн б'л'тарса

Чаме Мураде г'ош'е-г'ош'е,
Ке д'яе—д'яе м'нн т'арш'а?

Ченге поз зьэдж, тосад кэтыно
пешна.
Чарме баш бар дэре дэбахнойа.
Чарме га (ге)—барэ дэсейа.
Чарме га-барэ щэного.
Чарме ганеша дьдыно дэбаге.
Чарме ганеша барэ гейа (дэсейа).
Чарме ганеша сер пьшта ганешейа.
Чарме ге—барэ басле.
Чарме даге барэ гейа.
Чарме даге барэ хэрейа.
Чарме магси нэв пэсэрэне.
Чарме нэв пэсэрэне нэв пэсэрэне.
Чарме раш ели нэвэ.
Чарме хэсэрэне гэнэ нэбэ.
Чарме хэсэрэне нэвэ.
Чэ'э банна нэв нэсэва, гузэва пуча.
Чэ'э бардан малэ днйэс,
Окэя дэн нэв.
Чэ'э бэ бышнэло дэрге,
Дрэн пшрука дэнке.
Чэ'э банна, дал бэзэмыщэно
Чэ'э бэнке,
Дал бэбэбэно.
Чэ'э дэри, зивэн серк.
Чэ'э днйэно зэв дэтарсо,
Нэчур-нэчирэвэно зэв дэтарсо.
Чэ'э днйэно зэв зэвэ.
Чэ'э нэ днйэно Тэр нэвэ.

Чэ'э нэ зэвэно зэв дэтарсо.
Чэ'э нэ чэ'э шэрэ дэге,
Бартил нэ кэтыра нэри дэно.
Чэ'э дит, дэл нэдит.
Чэ'э дит, дал рэ нэ.
Чэ'э днйэно дэнке.
Чэ'э дэбэно (дэнке)
Дал дэнке.
Чэ'э дэбэно,
Дал дэбэбэно.
Чэ'э дэнке,
Дал дэвэ: „бэнке“,
Ачэл пэше зэдыгарина.
Чэ'э дэнке,
Дал дэгэвэ.
Чэ'э дэнке,
Дал дэбэбэно.
Чэ'э нэ дэгэвэ: дэвэ: — бэнке.
Чэ'э нэ дэриэ, хэли серэ,
Чэ'э нэ мэн нэр,
Дэй (дэй) нэ зэв нэр.
Чэ'э нэ тэ нэр,
Дэй нэ зэв нэр.
Чэ'э нэбарэ хэйа нэ дэкерейа,
Чэ'э нэбарэ хэйа нэ дэхэснейа.
Чэ'э нэдыно хэвэ,
Чэ'э бэдыно рэвэ.
Чэ'э нэпнэвэ рэбэно,
Рэсти рэйэ бэндэно,
Думэн мэшоде чэйэно.
Чэ'э рэвэно нэрейэно,
Чэ'э савэ чэ'э нэчэри.
Чэ'э нэрейэно буйэ.

Чѣк (чѣкѣк) гѣр наба (наба).

Чѣкѣрѣ зѣбрѣк.

Чѣк гѣн рѣнѣл дѣдѣ зѣмѣ зѣнѣ.

Чѣк гѣнѣрѣ гѣр наба.

Чѣк гѣнѣлѣ,
Сѣрѣ нѣнѣлѣ,
Пѣ нѣнѣлѣ,
Хѣнѣлѣ нѣ нѣ нѣлѣ,
Кѣ бѣнѣ бѣнѣ.

Чѣк гѣнѣ бѣнѣ дѣнѣнѣлѣ,
Анѣ бѣнѣ зѣнѣнѣнѣлѣ.

Чѣк гѣнѣ,
Кѣнѣ гѣнѣ гѣнѣ.

Чѣк гѣнѣ, рѣнѣнѣнѣ гѣнѣ.

Чѣк гѣнѣ бѣнѣрѣ, бѣрѣ.

Чѣк чѣкѣ шѣрѣ дѣнѣ,
Бѣрѣнѣ нѣнѣрѣ нѣрѣ дѣнѣ.

Чѣк чѣкѣ шѣрѣ нѣнѣ.

Чѣк нѣ бѣнѣнѣ, нѣ нѣ нѣ нѣ бѣнѣ.

Чѣк нѣнѣ нѣ бѣнѣдѣ,
Нѣ нѣнѣ бѣнѣдѣ нѣнѣ.

Чѣк гѣнѣнѣ нѣрѣ,
Дѣнѣ зѣнѣнѣнѣрѣ.

Чѣкѣнѣ гѣт:
— Гѣ гѣнѣнѣнѣ.
Хѣнѣ гѣт:
— Гѣ бѣнѣрѣ нѣнѣнѣ.

Чѣкѣ дѣрѣнѣ,
Дѣнѣ нѣнѣнѣнѣ.

Чѣкѣ дѣнѣнѣ,
Пѣнѣ нѣнѣнѣрѣ.

Чѣкѣ нѣнѣ хѣнѣбѣнѣ (хѣнѣбѣнѣ),
Чѣкѣнѣ нѣнѣ хѣнѣ бѣнѣ (хѣнѣбѣнѣ).

Чѣкѣ нѣнѣ нѣнѣ гѣр нѣнѣ.

Чѣкѣ нѣнѣ нѣнѣ нѣнѣ шѣрѣнѣ!

Чѣкѣ бѣнѣнѣ бѣнѣнѣ.

Чѣкѣ бѣнѣнѣ гѣнѣ гѣнѣ гѣнѣ сѣрѣ,
Нѣнѣнѣ гѣнѣ, Нѣнѣнѣ дѣрѣнѣ.

Чѣкѣ бѣнѣнѣ нѣнѣнѣнѣ,
Нѣнѣнѣ гѣнѣ нѣнѣнѣнѣ.

Чѣкѣ бѣнѣнѣнѣ дѣнѣ дѣнѣнѣнѣ
бѣнѣ.

Чѣкѣ бѣнѣнѣ нѣнѣнѣ нѣнѣнѣ гѣр
дѣнѣ.

Чѣкѣ бѣнѣ нѣнѣрѣ бѣнѣнѣ нѣнѣ.

Чѣкѣ бѣнѣ дѣнѣ нѣнѣнѣнѣ.

Чѣкѣ бѣнѣ нѣнѣнѣ нѣрѣ нѣнѣ Кѣрѣнѣ!

Чѣкѣ бѣнѣ нѣнѣнѣ нѣнѣ нѣнѣ нѣнѣ
шѣрѣнѣ.

Чѣкѣ дѣнѣнѣнѣ нѣнѣ нѣнѣрѣ.

Чѣкѣ дѣнѣ,
Хѣнѣнѣ нѣнѣнѣ.

Чѣкѣ дѣнѣ нѣнѣнѣ бѣнѣнѣрѣ,
Бѣнѣ нѣнѣ чѣкѣ нѣнѣ.

Чѣкѣ дѣнѣ (дѣнѣ нѣнѣ) дѣнѣнѣнѣ.

Чѣкѣ дѣнѣ гѣнѣнѣ дѣнѣнѣ.

Чѣкѣ гѣнѣ нѣнѣ гѣт,
Нѣнѣ нѣнѣ гѣнѣ.

Чѣкѣ нѣнѣ нѣнѣ дѣнѣ гѣр наба,
Чѣнѣнѣ нѣнѣнѣ гѣр дѣнѣ.

Чѣкѣ нѣнѣнѣнѣ нѣнѣнѣнѣ гѣр нѣнѣ.

Чѣкѣ нѣнѣнѣнѣ нѣнѣнѣнѣ гѣрѣ.

Чѣкѣ нѣнѣнѣ дѣнѣнѣнѣ, нѣ дѣнѣ дѣнѣ:
— Кѣ бѣнѣнѣ нѣнѣнѣ нѣнѣнѣ.

Ч'г'е Яки дарк'от'иё, Яки жи д'аёс
— Ка быда туле м'и.

Ч'г'е к'и'нд колани ч'г'е шерано.

Ч'г'е кор к'анер,
Бахте же б'и'нер.

Ч'г'е кор саг д'убо,
Д'але кор саг набо.

Ч'г'е кор сахра бар нево.

Ч'г'е кор к'ес'яр же нево.

Ч'г'е кор к'ес'яр же нег, то не
рази!

Ч'г'е кор ч'г'е саг шарм нево.

Ч'г'е ко т'ар'иё зу чоп д'як'ове.

Ч'г'е к'аси бар к'аск'е к'ар'же.

Ч'г'е л' бар г'и'я, х'валн л' сар
сар'иё.

Ч'г'е л' д'арё,
Гоште л' к'арё.

Ч'г'е м'ар х'валне тер набо.

Ч'г'е мера пардойё.

Ч'г'е ма дн, д'аве ма к'охар.

Ч'г'е ма л'ярё п'ак'бук, т'аёе жи
д'айё ч'г'е ма!

Ч'г'е малла сар бука ш'он'ар'иё.

Ч'г'е маллайн т'аме б'ри'иё.

Ч'г'е м'ар'иё б'и'н'оле жи д'арте.

Ч'г'е м'ар'иё дарк'от'иё,
Нево м'ар'иё дарк'от'ево.

Ч'г'е м'ар'иё х'вално жи т'ер'нево—
Ната р'ома м'ар'иё.

Ч'г'е м'ар'иё ч'а'ра б'и'нд б'и'е, сар
б'ру'иё к'а'г'евн.

Ч'г'е м'ар'иё о'лла, тер нево.

Ч'г'е м'и'н д'и,
З'яко м'и'н подн.

Ч'г'е м'и'н д'ит,
Д'аве м'и'н т'аште надит.

Ч'г'е м'и'н д'ур'об'и'но,
Р'я'а х'ар'и'ба на'р'ш'ри'но.

Ч'г'е м'и'н г'ур сар бун,
Ш'и'рае жи д'айё сар.

Ч'г'е м'и'н н'а'р'ё, ч'г'е м'и'н
к'а'р'и'иё.

Ч'г'е м'и'н н'а'н'ер'ё,
Бахте м'и'н б'нер'ё.

Ч'г'е м'и'н р'а'р'и'ск, м'и'н занбу
ш'ар'ё бе м'и'н.

Ч'г'е м'и'н с'а'ве, г'о'ло м'и'н г'о'нд'ар'и'но.

Ч'г'е м'и'н х'о сар с'арё м'и'н ж'и'и'и'!

Ч'г'е м'и'н кор к'ан'к'ер'ё,
Бахте м'и'н б'и'н'ер'ё.

Ч'г'е м'и'н т'аме л'ш'к'и'ё
(ф'и'к'к'и'ё).

Ч'г'е неч'и'ран г'ар'т'ана р'у'ан'и'о.

Ч'г'е н'а'к'о'ш (н'а'к'о'ш) д'ар'и'я.

Ч'г'е н'а'к'о'ш л'ез'и'но ж'ан'о.

Ч'г'е н'а'к'о'ш л' т'ар'и'но.

Ч'г'е н'а'к'о'ш р'ейё.

Ч'г'е р'асте б'ил'к'о—к'ер'ё,
ч'г'е ч'але б'ил'к'о—ш'о'ж'ё.

Ч'г'е р'асте р'он'ане на'да ч'г'е
ч'але.

Ч'г'е р'аш б'елевн.

Ч'г'е р'аш не к'а'м'иде п'а'д'а'мен'о.

- Чъзе руан нршикеа.
 Чъзе сайал лъ доръена.
 Чъзе то дорълм, текъм гôне то.
 — Чъзе че къ дорълст?
 — Маръас мн дорълст,
 Лома кур дорълст.
 Чъзе то ронайе даде то тана.
 Чъзе то тана то ронной даде,
 Бра дар у шнарера мн роннайи
 быда.
 Чъзе търсанок бу хôм дъръе.
 Чъзе търсайи гъне дъръе.
 Чъзе фланкесе берийа холцея,
 Чъзе фланкесе када гедока.
 Чъзе фланкесе ре майа.
 Чъзе фланкесе чъзе хъе катийа.
 Чъзе хъе каяра мн нолъе,
 Ухта гърт, каяр оргада дъе дô
 кара.
 Чъзе хъе хôле хрелъе.
 Чъзе хъе бълна,
 Гôне хъе бълне,
 Паше мн дър шнарера хъерал.
 Чъзе хъе бълна,
 Паше марина.
 Чъзе хъе бълна, паше башер
 бълна (паше башерна).
 Чъзе хъе бълна, паше бежа.
 Чъзе хъе еока,
 Бакте хъе мезака.
 Чъзе хъе дордъле, парне хъе
 кам нале.
 Чъзе хъе дийа, дъле хъе
 зомашня.
 Чъзе хъе дъанн, старе ле бълна.
 Чъзе хъе мн дорълм, бакте хъе
 дър нолъем.
 Чъзе Намал лъ пълтана.
 Чъзе чъаннок каяра бълра,
 каяра белебъл.
 Чъзе шндал ду маюя,
 Чъзе фъе дъсте баше майа,
 Чъзе фъе (гъне) мала башея.
 Чъзе фъл паргнн набо,
 Чъзе фълъе боратана.
 Чъзе мн лъ дошак фланкесея.
 Чъзе мн маръа дашея.
 Чъзе мн хъашномера башер нале,
 Нълнак майнера башер дъе.
 Чъзе мн нобума мн каяра, зълте
 холце дъръе.
 Чъзе мн найа, ронайа мн гôне.
 Чъзе мн нама къ доръейа.
 Чъзе мн чак дърълстем,
 Фланкесе зълбу мн дъте.
 Чъзе мн чъзе длопем.
 Чъзе мн чърта, ду дъе мнн.
 Чъзе мн шале, ле аръле мн
 шидока.
 Чъзе мн рôле, гана хъалле тер
 дъе.
 Ухни дн тер нале.
 Чъзе мийа стер пашерана.

Чашан дамса чотэ мэнн ишэ нага.

Чашан, дэ ч'эз нальна баг.

Чашан нар длапан ле баг'а, ан
жи г'ара,

Чашан ле м'аерниэ,
бардэ ч'эз ле м'аерниэ.

Чашан марьса г'онаба,
баг'а марьса баба.

Чашан мэн д'аг'арэ.

Чашан х'а нар д'аг'арэ,
Парэ г'а мэн наг'арэ.

Чаша баш аг'арэ м'аг'ина.

Чаша м'аг'ан б'аг'а ч'аг'а д'аг'арэ.

Чаша х'аг'арэ г'аг'арэ, г'а м'а б'а
х'аг'арэ,

Чаша д'аг'арэ—х'аг'а г'аг'а.

Чаша г'аг'арэ б'аг'арэ, м'а б'аг'а
г'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ д'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ г'аг'арэ д'аг'арэ г'аг'арэ
х'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ г'аг'арэ, ле д'аг'арэ
х'аг'арэ.

Чаша б'а б'аг'арэ м'аг'арэ,
М'аг'арэ м'а б'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша б'а м'аг'арэ, м'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша б'а м'аг'арэ м'аг'арэ, м'аг'арэ—б'аг'арэ.

Чаша б'а г'аг'арэ м'аг'арэ,
Г'аг'арэ м'а б'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша б'аг'арэ г'аг'арэ, г'аг'арэ м'а м'аг'арэ

Чаша б'аг'арэ б'а б'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ, г'аг'арэ
—Ка г'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
—Кочарбун, г'аг'арэ м'аг'арэ д'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ, г'аг'арэ
—Ка б'аг'арэ г'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
Г'аг'арэ —М'аг'арэ м'аг'арэ б'аг'арэ, м'аг'арэ
г'аг'арэ г'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ, г'аг'арэ
—Ка г'аг'арэ у б'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
Г'аг'арэ —Кочарбун, д'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ, г'аг'арэ
—Кача, в'а г'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
Г'аг'арэ —Пача, м'аг'арэ д'аг'арэ д'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ
—Ка б'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
Г'аг'арэ —Б'аг'арэ, б'аг'арэ д'аг'арэ,
Г'аг'арэ г'аг'арэ г'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ
—Ка м'аг'арэ б'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
Г'аг'арэ —Кочарбун, д'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ
—Ка м'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
—М'аг'арэ м'аг'арэ б'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ
—Кача м'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
Г'аг'арэ —М'аг'арэ м'аг'арэ б'аг'арэ м'аг'арэ
м'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ
—Кача г'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ?
Г'аг'арэ —Пача, м'аг'арэ д'аг'арэ.

Чаша г'аг'арэ м'аг'арэ
—Б'аг'арэ г'аг'арэ м'аг'арэ м'аг'арэ, б'аг'арэ,
Коч у м'аг'арэ д'аг'арэ м'аг'арэ у м'аг'арэ.

Чйа дьээн
 — Ом Наму чйана,
 Голькэ нэа гэрэна эн дьээн
 — Омэ гана.
 Касаб эн пергона энэ дьэа, дьэа:
 — Омэ дьэана.
 Чйа эн бэ пьэт нэа (нэа).
 Чйа эн сэрэ энэ дьэа дьэа дьэа.
 Чйа эн чйа бландьэрэн,
 Дьэа эн цанарэн эрб чьээрэн.
 Чйа эрб чйа те.
 Чйа эн чйа нэрсьдэ,
 Мэр эн мэрэ дьэрсьдэ.
 Чйа эн чйа Намуш нэа,
 Цэнэр минер Намуш дьэа.
 Чйа нэрико чйа,
 Мэрэа дьэрико мэрэа.
 Чйа нэрико нэрико дьэа,
 Дьэа бондэ дьэа дьэа дьэа.
 Чйа нэрико,
 Чйа нэрико,
 Пеп гйа нэа,
 Гйа бэрико.
 Чйа нэрико кйа ре нэрико.
 Чйа рэсти чйа (нэа) нэрико, (нэ)
 нэрико (нэрико) рэсти нэрико (нэрико)
 те (нэ).
 Чйа эн дьэа, рэсти дьэа,
 Мэри эн дьэа, рэсти нэрико.
 Чйа те дьэа,
 Хэйсэте нэа нэа дьэа.
 Чйа гана дьээн—эн эн чйана,
 Голькэ бар чьэна дьэа—
 Ом эн гана.

Чйа гана рэрико, дьэа—эн
 дьэа.
 Чйа нэрико ре нэрико.
 Чйа Наму дьээн—эн чйана,
 Касаб нэрико чйана.
 Чйа нэрико чйа дьэа.
 Чйа Намушэн чйа нэрико,
 Мэрэа Намушэн мэрэа дьэа.
 Чйа чьэа бландьэ, рэрико нэрико
 дьэа (нэа ре дьэа).
 Чйа чьэа бландьэ, бэ нэрико нэрико,
 Голькэ чьэа нэрико, бэ нэрико.
 Чйа чьэа бландьэ,
 Ре нэрико бэрико.
 Чйа чьэа бландьэ, ре сэр
 дьэа.
 Чйа, чйа нэрико,
 Дьэа ре мэрэа мэрэа дьэа.
 Чйа—чйа нэрико,
 Дьэа чйа бландьэ ре нэрико дьэа.
 Чйа чйа нэрико,
 Бондэ бондэ (нэрико мэрэа)
 дьэрсьдэ.
 Чйа чйа, дьэа ре нэрико дьэа.
 Чйа чйа, эн эн дьэа.
 Чйа бэ гйа,
 Мэрэа бэ сэр,
 Нэрико эн нэрико.
 Чйа бэ эн, бэ рэрико.
 Чйа бландьэ бэ бэ нэрико (нэрико)
 Голькэ нэрико бэ эн нэрико (нэрико).
 Чйа бландьэ бэ бэ (дэрико) нэрико,
 Голькэ нэрико бэ эн нэрико,
 Мэрико нэрико бэ дэрико нэрико.

Чйае бльнд бе бе наза,
Галеи гур бе ле наза,
Олт у буне ен замани
(гйшар—гйшар) бе йер наза.

Чйае бльнд бе барф набн,
Намазен гур бе ле набн.

Чйае бльнд бе сйрг-сарна наза.

Чйае бльнд барф ле наза жи, сара
гйноае жи, сара.

Чйае бльнд галени жь щинаре
краз четьрич.

Чйае бльнд дар шни новьн.

Чйае бльнд жь щинаре наденд
четьри,
Гьма назари жь кибера новеса
четьри.

Чйае бльнд жь щинаре краб (крае)
четьри (четьрич).

Чйае бльнд жьн у думан,
Хьоньрига ле наза дорман.

Чйае бльнд жьн тьо дьда сар
сери,
Галеи гур ле гьа дьда бьн.

Чйае бльнд жьна, думани хали
наба.

Чйае бльнд жь наваще драмьлана.

Чйае бльнд ре кичьно.

Чйае бльнд сале щараке дьгьри,
щараке дьгьена.

Чйае бльнд сар у сарна,
Каньга жьси чьйан,
Хьоньрига ле наза дорман.

Чйае бльнд тар дь бьн
барфедина.

Чйае бльнд тарго донга гьира сар
та.

Чйае бльнд щинаре краз четьрич,
Галеи накса гйлае наузара
крагьрич.

Чйае бльнд щинаре краз четьрич,
Пьрсе накса тьре онзали четьрич.

Чйае бьгук наваще чйае мазьн
дьян.

Чйае Гьндаге бьриша,
Чана Арпагае рунга,
Боредана бар гйноае,
Фь нага балана.

Чйае хьир на бьра.

Чйае мазьн
Сбе жи жи мазьна.

Чйае гук е бльнд дьсаньна, е
бльнд е гук дьсаньна.

Чйае Шуд жь жайно жьна хар буйа.

Чйае за ле данайна, он чйа
кравайа.

Чйае жи дьжност, барфе ле данн.

Чйаеж хар браки бе хар четьри.

Чьузие йак наза дьда.

Чьузие мари тар нага.

Чьоко зьжмазан гар
— Чь ле Нур, чь ле тур.

Чьра бе дон, гонн наза.

Чьра белгьата ронанн наза.

Чьра бар гайа,
Бьура бар корайа.

Чра бар карана (корана),
Дифа бар (марга) карана.
Чра касан Кота Котайн
нашайлэйа.
Чра касан Котани сас аснокотэйа.
Чра мала фленкса.
Чра малайа.
Чра мара мара ведьгана,
Чра мара мара дышкыа.
Чра ма бы токейа,
Шанале нина ронейа.
Чра тó каси Кота сбе
нашайлэйа,
Тó кас ми Кота сбе тарнеда нанайа.
Чра тó каси Кота сас аснокотэйа
(нашайлэйа).
Чра халце ведьха,
Чра хна ведьсина.
Чра гна дьтаньрина, ба халце
ведьха.
Чра чата видана.
Чра чра баре нина,
Марыа бьыр башайлэйа.
Чра ми бах халце нашайлэйа.

Чуньларын шобале мазына бьым.
Чунь срига хна, мазы срига хна.
Чуна мала, чухка мала.
Чуньра чубе,
Мазьнара—мазын.
Чуньра чуха, мазьнара мазын.
Чуна мала гана мазына мала гара
урде мала.
Чуна мала,
Чухьна мала.
Чуньхын—саргучьхын.
Чькандына баре тóнаба.
Чьлене зьна хна,
Он нагьхана тó мрата.
Чьхь, чьхь дьво мьлг.
Чьхьон—ньлхьон.
Чьлена хна дьна.
Чьло ба ас ма, не бьшаньта.
Чьло гара мьда хнада ба
нькандьна.
Чьло гара мьдада беди.
Чьре даре мьдхьн, дар гьнд
дья.

Ш

Ша дьбын, пир набын.
Ша зийалейа,
Ашан зийалейа.
Шабаша ба ма бу, не Кьрч
Ва да дьстьяа.

Шабаша (шаваша) тарнедана
(тарнейа).
Шабаша тарне андайа.
Шабун мьд хьфа, шн тóна бьым.
Шабун гора нах.

Шабун мртъва нав.
Шабун пѣра—ши тѣна.
Шабун кере кѣр чѣ фам дѣна.
Шабун дѣго ви крд натѣрт.
Шабун пѣи грѣре нѣкѣ.
Шабун тѣкѣ кѣштѣна мѣкѣ.
Шабун фланкѣсе мѣна шабун
маймунѣ.

Шабун кѣрчѣ кѣштѣно кѣдѣкѣя.

Шѣя дѣдѣна,
Агѣр Камуйѣна.

Шѣя кѣре сѣр кѣлѣкѣ.

Шѣяда грѣ жѣ дѣкѣ.

Шѣя зѣре, нѣкѣрѣ шѣя зѣ
сѣботѣлѣкѣ,
нѣкѣ сѣр шѣкѣ.

Шѣя мѣза мѣрѣяна,
Ом бѣм Камуйѣна.

Шѣя рѣнѣ дѣнѣя,
Мѣрѣн кѣмѣре кѣдѣя.

Шѣя у дѣлѣкѣстѣн бѣре нѣзѣн.

Шѣя шѣе тѣкѣ.

Шѣя шѣкѣ батѣл дѣкѣ.

Шѣле нѣн лѣ кѣе бѣкѣ,
Тѣ у фѣлѣн тѣдѣ мѣкѣ.

Шѣле фланкѣсе кѣтѣ нѣва лѣнѣтѣ мѣ.

Шѣм дѣрѣ, мѣ Мѣшѣр жѣ дѣрѣ!

Шѣм вѣлѣ шѣдѣкѣ,
Кѣдѣкѣ мѣн,
Мѣнѣ кѣе бѣзѣнѣя,
Дѣрѣшѣ тѣлѣн у тѣнѣялѣ.

Шѣм кѣдѣшѣ Шѣмѣрѣ,

Шѣм шѣкѣрѣ,
Wolst шѣрѣнѣтѣре (шѣрѣнѣ).

Шѣм шѣкѣрѣ бѣре зѣкѣ.

Шѣм шѣрѣтѣ шѣн—шѣлѣ нѣкѣ.

Шѣлѣрѣшѣманѣкѣ чѣмѣнѣ

Шѣкѣ дѣрѣ чѣмѣ дѣлѣмѣнѣ, Аѣнѣ
бѣлѣмѣнѣ.

Шѣлѣ дѣкѣ тѣкѣкѣрѣ,
Шѣлѣлѣт нѣкѣ тѣкѣкѣрѣ.

Шѣлѣ зѣкѣ,
Шѣрѣжѣнѣ сѣнѣя.

Шѣлѣндѣ рѣкѣ дѣрѣе рѣкѣкѣ.

Шѣлѣмѣрѣ рѣре нѣт—нѣлѣзѣмѣ.

Шѣлѣнѣ нѣкѣ чѣкѣ дѣрѣкѣ.

Шѣлѣнѣ нѣкѣ бѣдѣрѣманѣнѣ.

Шѣлѣдѣнѣ сѣкѣрѣ, нѣ лѣкѣкѣ.

Шѣлѣнѣ бѣ дѣст у бѣ кѣлѣлѣ бѣ,
Бѣ нѣ у бѣ пѣр бѣ.

Шѣлѣнѣ бѣ кѣлѣмѣ!

Шѣлѣнѣ бѣ сѣ нѣкѣ.

Шѣлѣнѣ бѣ нѣрѣкѣ кѣрѣ нѣкѣрѣ лѣзѣ
ѣкѣ дѣрѣбѣкѣ.

Шѣлѣнѣ бѣлѣкѣкѣ бѣ нѣрѣ гѣлѣмѣстѣ
чѣдѣкѣ.

Шѣлѣнѣ бѣлѣкѣкѣ мѣ (нѣ) нѣрѣ
гѣлѣмѣстѣ чѣ бѣкѣ (чѣкѣ).

Шѣлѣнѣ, гѣзѣнѣ нѣрѣ-нѣрѣ,
Wana гѣре дѣкѣ кѣре.

Шѣлѣнѣ гѣлѣ шѣрѣ лѣз дѣкѣнѣ бѣрѣтѣ.

Шѣлѣнѣ гѣрѣ нѣтѣрѣкѣ.

Шәән дәре чәчәйә.

Шәән дүз мәр,
Гәән нәз мәр.

Шәән дүз бәкә, сәрбә бәкәдә ик
гәлмәстә чәкә.

Шәән дүз бәкә, ик жә нәр
гәлмәстә (әңгә бәкә (чәкә).

Шәән ик гәра бәтәрсә пәз нәз
чәра.

Шәән кәри дәгәриңә,
Кәри шәән нәгәриңә.

Шәән кәтәйә дәрдә кәри,
Гәр ик кәтәйә дәрдә гәшә пәз.

Шәән пәз бәрә сәр әкә,
Пәзә икә-икә әзә бәкә.

Шәән сәдә дәкәлә.

Шәән сәрә гәзә дүзә, чәмә гәр пәз
бәр,
Гәр ик сәрә гәзә дүзә, мән чәмә
иңәк һәкә.

Шәән Кәрам бәкә пәкә,
Нә Кәйгәнә бәр дәрә гәдә.

Шәән шәр хәр, нәкхәр,—гәр
нәкхәр.

Шәәнә бәш рәсқә гәра дьбүрә.

Шәәнә бәш рәсқә дәзә дьбүрә.

Шәәнә бәш сәрфәһәзәйә шәәнә
гәшәкә.

Шәәнә бә гәһ, кәре бә гәрә

Шәәнә гәра, дәзә бәтәрсә, әк нә
гә шәәнә.

Шәәнә нәкәк, бәкә бәзәк, әкәре
гәв тәнә гәһәгә.

Шәәнә нәстәкә (нәстәк) бәһәкә.

Шәәнә нәсқә бәһәкә.

Шәәнә нәстәкәкә бә һәкәкә

Шәәнә гәпәл, бәкә рәкәк,
Ик бәр бәриңә гәстә һәк бәк.

Шәәнә ик бәриңә нәдә гәра.

Шәәнә ик рәсқә гәра ик
дьбүрә, ә дәзә ик.

Шәәнә—иңәкә.

Шәәнә, дәргәпәл,
Бүкә, нәкәр кәр.

Шәәнә, шәәнә,
Кәләкә кәд—һәкәкә,
Кәләкә кәк бәкәкә,
Хәкәкә тә ик шәра иңәкә.

Шәәнә, гәтәкә бәкә.

Шәәнә—иңәкә.

Шәәнә шәкә кәкәкә бә әдәкәт (бәкә).

Шәәнә гә:
—Хәкәкә дәкә мән шәкәкә бүйә,
Кәре мән ик нәр бүйә.

Шәкәкә дәкәкә нәзә, мәз гәкә мән
дәкә.

Шәкәкә сәләкә һәкәкә сәкә тә
шәкәкәкә.

Шәкәкә гәкәкә сәр дүкәт.

Шәкәкә гәкәкә

Шәкәкә мән шәкәкә,
Кә гәкәкә мән тә
Гәкәкәкә кәкә—кәкә.

Шәкәкә ик нәкәкә, сәрә гәкә мән
тәкәкә мән.

Шенайа мала берга молорга белуёе
(Белб дьаа).

Шер бь папа шайа.

Шер бмди дор'от чь нара, чь
мея!

Шер бу шер,
чь мян, чь мер.

Шер бьгара, гуан обла зва бнда
дыа.

Шер го, ан ши ль мян Керамба,
Вааж азе гьргие руан бьм, бордое
мьша бьм.

Шер ды'ава, дьба леска гьейан.

Шер ды'оме, роан дыкч.

Шер дьмьра, пост (г'орн) дьминя,
Мер дьмьра, наа дьминя.

Шер дьмьра,
Чарн дьмина,
Мер дьмьра—
Наа дьминя,
Дня'ода—
Мерани дьминя.

Шер мь г'олло натьрса.

Шер мь дьйара ды'авам, роан
толава'ска дьдч.

Шер ай пир дьаа, дьаа п'а'анне
к'ере жи.

Шер ль тозана думе хва ль 'орде
дыде, г'ор мьбе ль г'арн'ана
дыбарде.

Шер ль тозана дь'арн'яма, г'ор ль
б'ане берже мьба бардыа.

Шер маханетка назвоэе.

Шер синоре хвада х'орта.

Шер у нмшер йана.

Шер у руан г'олланеда ронзон.

Шер Коиша дорона мьна.

Шер чуне, дь'ава к'онде кор мана.

Шер чуне, гуан хьарга к'еф
д'анн.

Шер: чь мян, чь мер!

Шер шера, г'айре седана.

Шер шера, чь мейа, чь нара.

Шер шие зва,
Гуан шие зва.

Шер професе те зэфте,
Мари змане хва те гьрт'ене.

Шер мьки рабу бншеда (мешода),
Нара йан мейа, йана.

Шере 'Ф'ам, дьсте г'ане дьнт же
наа.

Шере г'ит д'б щара шер дь'ава.

Шарана брандер дь бор к'исоан
д'мчу.

К'исо го: — 'Оз роиа не г'авайе.

Шер го: — 'Оз камьрм бь се
д'орбе, азе бьмьрм бь се к'орбе.

Шерде ката (п'анла) гаровонанн.

Шерде шамьр бела немьн.

Шех жи сер обране шаш дьа.

Шех, п'ир бе г'ара м'аче сор
мьр'а.

Шех, п'ир к'б руд'инн, м'ана тоа
дыг'рин.

Шех, п'ир п'ара ру'иня, г'ере
марья сарра м'ачн.

Шех-төр рүзгәүрмә,
Шех, тире кәсәб бәһерә?
Шех у тәр зардиди һин дьһин.
Шех у тәр кәтә һан керәнә.
Шехә тәр-тәр тәр,
Шех һәррә рәстә зәрә нәә.
Шех Чоло хәдә тәс бәбу, сарда
— Мән рәһиә бәһиә дһәрә гһнд.
Шех тәрәсу дьһәнә.
Шехә дәнә,
Мрндә дьһәтһиә.
Шехә тә гәһи.
Шехә сарһәһиә,
Дәһ кәтә дотә гәһәһиә,
Һәһмәһ иһәнә мәһһиә.
Шехрә гәһи:
— Брә дьһә тәһ.
Гәһ — һәһиә рәһуә, мән заргәһи.
Шехи, шехә тәрһәһиә,
Нәһиә хән бәһиә,
Дә нәә гәһиә бәһбәһиә,
Гьрдәһәһиә, һәрәә сәһиә.
Шехрә хәһ иһәһиә,
Гәһиә хәһ иһ бәһи.
Шехрә чүһә мь сәр гәһиә Мәһиә.
Шехрә зәрә сәһ дәрбәз нәһи.
Шехрә бәһи бә шехрәдә нә бь
мәһдәһи.
Шехрә зәһи хәһиә нәһи.
Шех бин шәһиә чү.
Шех гәһиә һән кәһиә хәһиә дьһиә,
Дьһән рьһдә, кәһиә кәһиә.

Шех һәһиә, дәрәһиә Нәһиә.
Шех һәһиә, дьһиә Нәһиә (Нәһиә).
Шехәһиә, рәһиә,
Шехиә кәһиәдә нәһи.
Шех мь мән тәһиә,
Шехиә бәр мән чь тәһиә.
Шех рәһиәтән,
Дьһиәһиә рәһиәтән.
Шех гәһиә мь рьһиә, гәһиә мь бәр
гәһиә.
Шех сәһиә,
Рәһиә гәһиә—
Сәһиә гәһиә,
Нәһиә шәһиә
Мәһиә кәһиә—
Мәһиә гәһиә.
Шех у гәһиә гәһиә,
Рәһиә бәһиәһиә нәһи!
Шех у рәһиә бәһиә.
Шех у рәһиә гәһиә,
Рәһиә бәһиәһиә нәһи.
Шех у шәһиә бәһиә мән һәһиә.
Шех у шәһиә бәһиә мән һәһиә.
Шех һәһиә бәһиә,
Рәһиә гәһиәһиә нәһи.
Шех һәрчәһиә дәрәһиә бәһи,
Рәһиә дьһиә мь дәрәһиә.
Шехчәһиә дәһиә гәһиә хәһиә дьһиә.
Шех чәһиәһиә рәһиә, шәһиә дьһиә
рәһиә дьһиә.
Шехиә гәһиә бәһиә гәһиәһиә хәһиә.
Шехиә рәһиә мь гәһиә рәһиә.
Шехиә рәһиә гәһиәһиә нәһиә.

Шәһә сайы, рәһмә әһһәр—сап краб,
Жына бы, шәһәтәһи—мап краб.

Шәһә тари мь һыгура да кьфис.

Шәһә хыо дөһса шәһәр дьфрощ.

Шәһәтә, һа Шәһәтә,
Бәрдирак кьрына кьзәтә,
Дькәһһи Мрәһи гәһә, бөһшә хрәһ.

Шәһә бун дәрн пәһйә мөһәһә
кәһһә

Шәһә гөһләһә һәһт бәрәһә—
Бә хәһрә пәһә кьуһи дьһәһә бәр
зәһә.

Шәһә дьһәһә дьһә,
Рәһмә кьбәһи гьһәдә дьһә.

Шәһә дьһәһә дьһә,
Рәһмә һәһфәһи дьһә.

Шәһә әһһәр,
Рәһмә сайы,
Дәһр хрәһ.
Окзә әһһәс
Букә стәһһәр,
Сәһ хрәһ.
Мәһә кәһ,
Жыһ шәһһәһ
Мәһ хрәһ.

Шәһә һә дьһәрһәһ,
Рәһмә рәһтә мьһ һәһ.

Шәһә мәркә мь чәһкә жи дьһәрәһ.

Шәһә мәрһәһә дьһәһә,
Рәһ һә, дьһәһ
—Е һәһә, һә әһһә.

Шәһә һәһ бәрәһә гәһәһә сәрһә.

Шәһә рәһһә дьһә шә дьһәһ.

Шәһә рәһмә мь чьһәһә,
Нәһһәһиһ зәрә мәрһәһә.

Шәһә сайы, рәһмә әһһәр—сап краб,
Жына шәһһә, мәркә кәһ—мәһкәһб,
Окзә һәһәс, букә стәһһәр—дәһһәр
краб.

Шәһә сайы, рәһмә әһһәр—сап краб,
Букә мәркә, кьрә бьһүһә—мап краб.

Шәһә сайы, рәһмә әһһәр—сап краб,
Букә мәркә, кьрә бьһүһә—мап краб
Шәһә әһһәр, рәһмә сайы—сап гьһәһә,
Букә бьһүһә, кьрә мәркә—мап
гьһәһә.

Шәһә сайы, рәһмә әһһәр—сап краб,
Жына бы, гьрәһәһә—мап краб.

Шәһәс сайы, гәһмә әһһәр—
Сәһ хрәһ,
Мәһә бә мәһәһә—
Мәһ хрәһ,
Гөһдә гәһмә һәһ мәһәһә—
Гөһд хрәһ.

Шәһә сәһи,
Окзә—сайы,
Рәһмә әһһәр—
Букә—стәһһәр,
Сәһ—хрәһ,
Мәһ—хрәһ.

Шәһә чьһәһә—шәһәһә,
Мәркә кәһәһә—пәһфәһә.

Шәһә—шәһәһә,
Рәһмә—мәркә.

Шәһә дрәһә,
Окзәһә дурә.

Шәһәк мьһ бь дәһ гөһ.

Шәһә рәһһә,
Шәһә рәһһә,
Мьһә дәр,
Бәркә бәр,
Чьһәкә хуһә мь сәр,
Гөһ бәһ хьә һәһ
Дьһә ү хьәр.

Шасораше натарса,
Һыялғана батырса.
Шашыра, уяғыра,
Шалына карата нәра.
Шасарғана сор ығыра,
Шасуун ык хана катыра.
Шамар шырны, ле дәмсе нан
нағыра,
Шамар шырны, ле һарго-һарго
нае харны.
Шамар шырлар тышто гәна, ле
дәмса нан нағыра.
Шамаре қандыба, ык хар нәман.
Шамар харт,
Чай фарт.
Шалбыкә зерин (шан) һын тәла,
Һын шәрине.
Шалбыкә хаен е газа чәтәра.
Шалнаде ангарн қоната мән
сурате мән эвә.
Шамк барк инне һат.
Шамк мака һаму романа.
Шамк—раһатһа дейәлә.
Шамдан уяғыра нады бән эва.
Шаму—мака һаму.
Шарав—арақ услан суйа.
Шарав дәмә бәлә, шу шарә гәра.
Шарав хә һаһа, гәбарка,
Һә эһбарка.
Шарав мака трае дәмә.
Шарав марһа дәм дәмә.

Шарав марһа нәһәмә, ле дәмә
Һәлә күһә.
Шарав марһа хәһәмә, ле тәпә
уома күһәмә.
Шарав нәфт-нәфт дәмә хәра
һәһә фәһәһә марһаһа те.
Шарав сәһә дәмә, на сәһә эһәһә.
Шарав эһәһә маһәмә һәһәһә.
Шарав эһәһә, эһәһә бәһәһә.
Шарав һын бәһә дәмә марһа, һын
һын дәмә кар.
Шарав шырн-шырн те сәһәһә,
ле тәһә-тәһә һәһәһә те.
Шаравә бе һәра қәһә Тәһәһә
һын дәмә.
Шаравә бәһәһә һәһәһә дәмә.
Шаравә һәһә, һә бәһәһә.
Шаравә газә һәһә һәһәһә.
Шаравә трае һәһә,
Әһәһә һә әһәһә дәмә,
Марһә марһә ле дәмә марһә,
Марһә һәһәһә дәмә һәһә.
Шаравә трае һәһә,
Әһәһә һә әһәһә дәмә
Хәһә хәһәһә,
Хәһә маһә һәһә.
Шаравә трае һәһә,
Әһәһә һә әһәһә дәмә,
Марһәһә дәмә марһә,
Гәһәһәһә һын дәмә гәһәһәһә, бәһә
чәһә дәмә.
Шаравә, кәһәһә—
Һәһә, һәһә,
Күһәһә, һәһәһә—
Вәһә, вәһә,
(һәһә, вәһә).

Шараво на блато, на блато работ.

Шараво—бонтбара.

Шараво гласно,
Фм сар дасана,
Фм сара дбона,
На сара злана.

Шараво—гво на аво!

Шараво ширно длато хатаво
бона марво,
Вана марво блато, завардено ва
нога зера.

— Шарбатба.

— Шарбат канйо слиба,
Пара да у баса назра тав ба.

Шарбана аз ма баре лдм, бар
кам нама.

Шарбани таво, аво нон.

Шарбани таво, аво ширно.

Шаржоньона мршиве йа баре
зофтор дншине.

Шарм бона марво (марийана).

Шарм аво, марво дъно баво.

Шарм Флоса жн, Слорга жн!

Шарм марво дара днела.

Шарм нама, саре нан нар нама.

Шарм нама буха,

Хав нама чука.

Шарм нефсбига.

Шарм тбмак,

Норнат жн тбна.

Шарм хатаво дне шармъара.

Шарм, шарм марво бо шарм.

Шарма кучка хайо, йа филанесе
тбна.

Шарма раш,
Фуба грам.

Шарма рашм,
Фуба грам.

Шарма су чуно гред.

Шарма са тбна,
Вани шарм бикара, ва даро
шаргара.

Шарма жн тбна,
Хва длат сар сета гор.

Шарме дон-дальн! хдана.

Шарма фаза нанусе дайо.

Шарт ашла, дашлот—фот.

Шарт нама.

Шарт марво (назо).

Шарт на шварно, шарт марифате
марийа.

Шарт шарте гвълена.

Шарте базаре хелсйо.

Шарте базаре херднине.

Шарте маранне се шарин.

Шар бона жерафе.

Шар днн, йа орта жн у гво
барнада.

Шар жн шаро, нн шар жн шаро.

Шар жь баталне чепра.

Шар ль шове,

На ль бедаре.

Шар мала че нельн!

Шамца не да шамца фазанаса.

Шамца ми актифо—шамца.

Шамца актифо шамца.

Шамца руки боча шийа.

Шамца дарона зыган.

Шамца оузи дела (пача) шайа.

Шамца шаба,
Ташта нагарса,
Гаврифа ошл бе неке шаба.

Шамца гбракс позак бу.

Шамца ми бе стрн шина.

Шамца бре маэма,
Шамца бре бчгука.

Шамца бу шайа.

Шамца гри бэфайдайа,
Гбр у кэфон мала шайа.

Шамца гри марн пашда ванегаримин.

Шамца у гри—
ванегариме марк.

Шамца у гри лавалеримина.

Шамца—шамца брале.

Шамца—шамца бре шава (шава).

Шамца—шамца дайне исаната.

Шамца—шамца (л) шрдаси нава.

Шамца у шамца бар шава насомльин.

Шамца у шамца ми шава неен кыган.

Шамца у шамца лав динберин.

Шамца у шамца ронша дие.

Шамца у шамца гавракс рше
маджене.

Шамца у шамца куча у брале.

Шамца у шамца майа,
Шамца шайа майа.

Шамца шина тина.

Шамца буре шрфада.

Шамца кбта ббтан—шамца ма наг.

Шамца гав дие дбмате.

Шамца гав (гав) дие шайа.

Шамца гав шамца шайа.

Шамца гавн лавала дбмате.

Шамца шамца ма рбнда.

Шамцада стрн шарна.

Шамцада шрф ми дбн.

Шамцада шрфба, шар ми шрфа,
Шамцада гбнаба, шар ми гбна.

Шамца, те ббнни.

Шамца ми на сорбин, мар шкарин
шина ббнн.

Шар бар барина шрфа ми дбрша.

Шар бар шарда дбнни,
Де ччче шава дбн, дбн: —Калла,
Калла.

Шар бу мар,
Каван бу некр.

Шар ббрша, кодедбн, шам
челакс шава.

Шар гбна шайа.

Шардайне челакс, челаксшрфа
кбша.

Шар дбдшн, бшбл ми дбн наг.

Шэр дэгэма, дэе тымт нана,
Бэр берийе мртъаа жи дэгэма”.

Шэр дэгэма шана,
То дэгэма борзөөн,
Хэм дэгэ галан,
Шэфе дэгэшана голыөөн.

Шэр дэгэма, мэр гэгийе.

Шэр жи ө мөйа,
Шэршэр жи ө мөйа.

Шэр жи мөшө нөс,
Мөш шэр дэгэмаина.

Шэр жи чөлөөс,
Нрэ жи бэска.

Шэр кэзэннэга,
Гөмкэ мэлэргэ.

Шэр мөйа гөлөнөдэ шэнде.

Шэр гара шэнэ,
То гара борзөөн,
Дэр чу цна дна гални.

Шэр гара шэнэ,
То гара галан,
Дэр чу цна дна борзөөн.

Шэр рэмйа—нөс борзөөрнө.

Шэр (нөйа) Көфт шөйа дэмо.

Шэр Кэгимс мөрйана.

Шэр Көфт танара дэгэшана.

Шэр, шөшөр хата бэр мэн—бөшөрө
кэзэннэ мэдөөрнэ бу.

Шэр—цагэхэ панза бэднэ гэгээ.

Шэре бэр берийа мртъаа жи
дэгэма.

Шэре бөгөлсэла нөхөө зэнэ тд
мөрйа.

Шэре бэлэнэ руне жи кема.

Шэре ганеша то мэхом,
Ганеша то жи нөшөрнөм.

Шэре де—Ката пьре.

Шэре дала хварйа.

Шэре дна тво нөшөөрнө.

Шэре дна тво нөшөөрнө,
We ншлр рөшнө мэн бшөөрнө?

Шэре дна тво нөшөөрнө.

Шэро дотн нана гбан.

Шэре зэннэни чгэвэ шира дэрхат.

Шэре кэра хварйа.

Шэре кэро дөмсэ шэре шэре
дэфроша.

Шэре мучька хварйа.

Шэре матне на тд шэра.

Шэре мөйа адана,
Шэре мийа—руслетийа мана.

Шэре панза бэдэ гэгээ,
Шэре бөшөр бэдэ гара.

Шэре спи кэсэр бэр гө мэрэ
дала гөшөр.

Шэре спи фирне мэрйага тв.

Шэре хэм хас нана.

Шэре хэм хварйа.

Шэре тво да, агрнеда нээда
бөххэр.

Шэре бөхлэл (гд шара) Керам нана.

Шэре Керамж—кэра.

Шере чалона, мийа керега
кагбондын.

Шере шейа, айаре сойа.

Шере шер айаре бознедана.

Шере шер айаре седана.

Шере Шере, шер дымежа.

Шере жи шере деме балана.

Шере жи кано, агбар тана.

Шират гур маран, го:
— Пашийа лав абылби.

Шират дима рунани,
Баран жи го вакта боре кельре
марм нана.

Шират жи хана,
Сазыа жи хана.

Шират ту диклава саре марья.

Шират марис бифирига калекан
набемале.

Шират на чакучана саре марьязын.

Шират саре инда чунакин.

Шират хайа—
Хират тана.

Шират Наму касы тунани.

Шират нь кав дала, шана нь кавар
была!

Ширата де—хворга быко ре.

Ширата дьда марийа, нем нады
марийа

Ширата кари хва была,
Уксре та хайа, то хвакха бызма.

Ширата мазына марифата чунама.

Ширата нады ман, нем бады ман.

Ширата руон бона дил.

Ширата мазына нана,
Дийае Кафтенода храт была.

Ширата мазына рундан.

Ширата тека гонс ева,
Ушки храт нае ржа та.

Ширата касне букерга зэф.

Ширата калце щам жи шода димн.

Ширатгар—инди, хернохмас—зэф.

Ширатгаро калоржа,
Ле хворга жи бедуйа.

Ширатгаре згим зэфыл,
Ле нан надынеда.

Ширатгаре ми хана,
Уе хворга шбура хва была.

Ширатгарн—два ширатеа.

Ширатгаро, вомакгаро.

Ширатчи кав маре нава.

Ширатчи нава талойн.

Ширата жыне ке тер хворийа!

Ширата кале кас бар уе нача.

Шыр, дьде: — Кирбени ман хайа,
Урале чаквадана.

Шыр нь та, грат жи хворынама.

Шыр кав мазын бу,
Хавога ступе беме дьркат.

Шыр тека, чйае марда,
Щам-кание ле же барда,
Дард-дарман Наму та де.

Шар таштан ма кам гўна,
Нам, дамо ма ми Һабо,
Тандур-кўчма ма ми Һабо.

Шта гўнабо, таз радуба.

Шта-шайа.

Шмак тва бичатина,
Жа Һазала намина.

Шмак рақ-рақани,
Та дани—мак Һаани.

Шмакма тавар—бора сар мазала
та.

Шоа наман дўда дўда, қозан наман
онда дўда.

Шоа дўдаг бет васти, ша мами
бечат насти.

Шолавар хва ба, ўзма қолхеба.

Шопшого карена, хал-хале
Собалона.

Шар л. мардеран,
Сти м. қаргалан.

Шорба гоште жар кўкма ми
макма.

Шорба ма набу, набу,
Вама қата ма ми набу!

Шорба шинер хивша.

Шорба фарқан ранг биди.

Шорга дарнаха.

Шорма тайра мадас ми мазма,
Танха ми дьтарса.

Шората гўнда лодан, қалахан.

Шората исанат кўнцан.

Шората арал пешда дича.

Шўхал аралона.

Шўхал ба готина нае шўрча.

Шўхал ба Һоцат маба.

Шўхал бордидо, хварина тарн нада.

Шўхал бу [бэ] дор,

Оцех бу хор.

Шўхал бу дор га ми ма дарбазбун.

Шўхал бу мина,

Пе нае Һмак.

Шўхал ба зор маба.

Шўхал ба шўрча,

Кар ба аматина.

Шўхал ба шўрча пешда дича.

Шўхал бича ба асас, ма дил мама
ташмас.

Шўхал бича, пеша мама хва биди.

Шўхал бича, шўхал бар шўхал
дарта.

Шўхал бичина, намина, хаме
Шўрча накатина.

Шўхал гаре гарм бичин сери.

Шўхал гарма, гарм рўнда.

Шўхал грана,

До мама мама.

Шўхал даст Һосте мама марма.

Шўхал дасте мама буйа рўне
рўжайи.

Шўхал дасте Һосте мама марума.

Шўхал дор,

Оцех—пор.

Шўхал мамада ма дича.

Шоҳде зоре наво,
Ле ақла дило.

Шоҳде мь байи мекани қарона,
Ношике ме нарга, ношике ме намо.

Шоҳдемарга шохде галек,
Тембелара—си галек.

Шоҳдекаре мала хубе,
Ќанте дило халекте.

Шоҳдекаре хубе,
Шерине гадобе.

Шоҳде қара,
Боме ме нарга.

Шоҳде қара, бажойи, ме нарга,
На, ме бисоме.

— Шоҳде ким бекте?
— Ға, то.
— Нам ким бекте?
— Ға, то.

Шоҳде мекно баймане,
Та мь аюот, ме пешайе те нарга.

Шоҳде мекно байманоте, та мь аюот,
ме пешайе те нарга, та мь наюот,
ме рге дағога.

Шоҳде меканде наҳелек.

Шоҳде пеше гъаш дило.

Шоҳде пе хавордане пеша намо.

Шоҳде рнома, зам сала.

Шоҳде руйи қот.

Шоҳде сар мь нае батанейо,
Вахи марйорге мь нае наг, нае то,
Ваеж мь нае наҳат, дихмакш шерби
ж,

Накарн таштеш бек.

Шоҳде саре мек қамъинейо, мь ш
дло.

Шоҳде те саре мара, мек саре
бекора.

Шоҳде байи қара,
Та нош кьре, ме наго.

Шоҳде чъга,
Бериле хубе (гашиле хубе).
Та навице те—
Дар (дар) намо.

Шоҳде шера, десте хва дидейо,
дло рони.

Шоҳде шоғезе дарго.

Шоҳде шохдекаре дило: — Веде
нага.

Шоҳде қамъин, готи шайе бек.

Шоҳде бе рге дини, ле теке гак.

Шоҳде бе рге намо,
Ме бе пешайе те мек.

Шоҳде бейорк, бейоринейо,
Шоҳде майи, майо.

Шоҳде бейорти пай нағозо.

Шоҳде бисоме на бешо.

Шоҳде гьре—веде
Ноғлане рафани годо.

Шоҳде дарбазбу байфе хик ле
найна.

Шоҳде дарбазбуйи сонегаре,
Ле бира марийе наго.

Шоҳде (шохде) дарбазбуйи—иди
нағини.

Шоҳде дарбазбуйи мекемек аз,
Бер чола данайин баг,
Ботилегла мекше чре.

Шоҳде дарбазбуйи сед шери мек
ахи сонегаре.

- Шайна дробезун зегер надын.
- Шайна дасте зва дани пашман
нава.
- Шайна зоре нае сери.
- Шайна зоре не зу бытарыба.
- Шайна (шайна) кро маһега
(маһега) сее.
- Шайна (шайна) паз нае сери.
- Шайна на ганн дьба.
- Шайна маземна огом бы рож.
- Шайна маза та бра Нарнас не
маһаса.
- Шайна марх дасте зва быка дна
рэнда,
- На нь халы марийрга быка.
- Шайна даст гона нагазана.
- Шайна руда старна,
Ра бе руда ашкелана.
- Шайна сада чэзе зва дымни,
Пша зва базана сор, зошера.
- Шайна рона маземна сар нае.
- Шайна рона маһезимна.
- Шайна арае туйн сорко у һарго.
- Шайна зва дасте зва быка,
Мада дасте халы.
- Шайна ширн һата перн.
- Шайна щеръбанди һарго
нащеръбинн.
- Шайна (шайна) фенце бир нае,
Надеги гли нае.
- Шайна фенате марийа дер,
Пша марийа перга дымна.
- Шайна ваки бе сери,
Марх пехаме леха гонай.
- Шайна зге хам дьва, йен маһа
хобин дьгара, йано маһа дьгара.
- Шайна зге вохта к'ота дьва, маһа
хобан дьгара.
- Шайна баһаре зыстане дымн.
- Шайна баш быка орста,
Дарн кара, һоста аста.
- Шайна бе пирн,
Хвайн перга һасира.
- Шайна бе райн у тавдир каси
нагого-фенца.
- Шайна бе вада т'о каси хваш
нае.
- Шайна буйн, арл дьбен—ре
маһа быбина.
- Шайна бы хэпре би кырно,
Һарго-Һарго нае кырно.
- Шайна бы халоранн,
Щана мьн һесанн,
Мале мьн галонн.
- Шайна дасте маһине дрена.
- Шайна зу дымн, зу арда һатиньн.
- Шайна кро нани, сая шайна сая
Ньхарн зошарди.
- Шайна ишав маһега сбе.
- Шайна касыр зэф рэнда.
- Шайна ма сая, ве ондава.
- Шайна майн, майн.
- Шайна мала банна,
Кас илзана к'и дымна, к'и
дырэмна.

Шобале мала бистодо—
Сърше се неода белуна.
Шобале мала дост доежана бумо.
Шобале мала мина тофле пказана.
Шобале мала хлаз набан.
Шобале мала сад у сына,
Сърци, во же болниа.
Шобале марн джа—
Ян шана гзѣба,
Мале гзѣба,
Ян мала гзѣба,
Щана рзѣба.
Шобале марна гцана зу нас сери.
Шобале марѣа зѣф доранг бу,
Во тегѣа бар тѣрока.
Шобале марѣа бѣгѣо храни, во
ава нѣа.
Шобале мн бса тѣа нѣа будо
мелани руне гѣжѣа.
Шобале мѣа мала цѣлед бемѣнгана,
Бар нѣа дартен.
Шобале наѣо—
Тѣа нѣа.
Шобале нѣан,
Же нѣан нѣан.
Шобале нѣан,
Нѣа бѣа.
Шобале рѣане рѣане бѣа,
Хана сѣа бѣжѣанѣа.
Шобале оѣо—
Фѣа сѣа.
Шобале сѣа
Нѣане зѣане.

Шобале сѣа-зѣане нѣа нѣа нѣан.
Шобале трѣане тѣа нѣан нѣан нѣан
нѣан.
Шобале хѣане нѣа, шобале нѣане
нѣан.
Шобале зѣа бѣа, нѣа нѣане дѣа
бѣа, дѣа нѣан.
Шобале зѣа бѣа, нѣане нѣане бѣа
зѣа.
Шобале зѣа бѣа
Нѣа нѣане нѣан нѣан.
Шобале зѣа тѣане нѣане,
Дѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане зѣане бѣане.
Шобале нѣане нѣане ма, бѣане сѣане
дѣане.
Шобале нѣане нѣане ма нѣане цѣане
нѣане.
Шобале нѣане,
Во бѣане хѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане,
Нѣане тѣа нѣане бѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.
Шобале нѣане нѣане нѣане нѣане.

Шоҳлох чу гера маръа сай нақша,
Биде нинда Назар зере зер,
Ғаме чуйи нда сонгоша.

Шоҳлохе дини, бӣ инсаф бина.
Шоҳлохони бина, бра за Ёлқонгина.

Шоҳлохони дигари аз нақша,
Шоҳлохони дини ган (хир) бина.

Шоҳлохаре (шоҳлохне) хушо,
Ширине гудшо (холошо).

Шрофе трие мана,
Ҷината не айната дена,
Марме маръа не дие маръа,
Ё байман дачо пана.

Шриқайи грийа г.ла,
Не дач саддаз, то дрен.

Шриқати байа, то пашо-пашо нур,
То паша боло барн.

Шрини гона, дача дара.

Шуман бинашо, не мана дарже
бимина,
Дарзи бинашо ташт немно.

Шуман чача бинашо, не диса вако
дарже бимина.

Шуманга тча набина, қила дароё
халча димина.

Шума пазе нур майа кахире нур.

Шума тайре боғи кона рунштиня.

Шума шера, кона рунштиня.

Шума шера,
Майа кона дора.

Шума шера,
Рузи дилин сейрон.

Шур дибара, чонг тасана зме
а-де.

Шур йеи кур, зман Назар нур.

Шур йеи динма, зман—Назара.

Шур калана зме даргат бе хун
канарга.

Шур калана зме набуро.

Шур калана хнаде назим нава,
Занг таче дича хнаде назим дива.

Шур кай ташна, дича Номиня.

Шур кшандине—
Ната авестана,
Ҷироки хобайа.

Шур марани дикона,
Шуре жале до боёа дива.

Шур марани дикона,
Зман зме бари нав даде.

Шур маргале набуро.

Шур-маргале жале қар-қабна,
Дидно сарод нав.

Шур-маргале жале—Ҷорик.

Шур сирфийазиня звайе звайе.

Шур шле дива, занг дигро.

Шур сарва зме набуро.

Шуре гран дасте марказадина.

Шуре дича барда алия диборо.

Шуре Ҷубузети бини қалал ми косо.

Шуре нсафе фоза шуре мана.

Шуре нур, қаб ми кеба.

Шуре маре раст гудайа.

Шуре Мсуре бикосо аеда, манг
нагро.

Шуре нан быбыга, диеда тыште
набыра.
Шуре нележа һардэ дэва ми дыбыга.
Шуре нележанди мангорайа.
Шуре фелласе бырайа.
Шуре һасын һафт салаи быһосан,
We һар һарга сор гёһе гисын.
Шуре һассын (Һассын) тó сад сали
быһосын,
Агрне wo һарга сор (сор) гасын
(гисын).
Шуре ми дёдае дыбыра.
Шуре ми дёдае.
Шуре ми набыра, змане ми дыбыра.
Шуре ми һым (һын) раст дыбыра,
һым (һын)—һап.
Шурн баррайа, ле нькара лежа.
Шуша дэл шкестийа.
Шуше дэл шкеста шкест, нащобьра.
Шуша дьлан вене дьшля, щобар
наба.
Шушебонд дьшкэзо, һаргым шуше
быше.
Шуше шкест ида һае нагара.

Шушт эка һарне,
Ахст бар даре дэрне.
Шушт һарне,
Равст дэрне.
Шушти-мушти,
Сор гаста дуншти.
Шье ль дик кат—ношт,
Ль го кат—пышт быде рафашт.
Шье тар шэде шэде бадо.
Шье кар гаст нова.
Шье эва гаст дешашна,
Бра чэеэ бра та чэа.
Шье быташна шэда,
Шье сапы бу жо быше.
Шьжа чэра чэеэ катэя.
Шьж һае чэра,
Шьж һае—эрэра.
Шьмне эва быратна,
(ле) нь һавале (тó) нанна.
Шьмне эва дьсэтиньм,
Жь һавале наннэм.
Шьмтандына зман кэтына.
Шьштль рэнт у ру, шэрэн—һанд
у г.—

Ш

Шчаба (шчаэ) маэна мадын.
Шчабэнн—шчабдар наба.
Шчаэ дана агё го: —Мэтинё мэн
тарга, нёрге димына те марийа.
Го: —Кэро, савын поз, гёһе ми
жакн,
Го, эн марын wo ромэке бар даре
мыне жк.

Шчаэ дана тайрада:—
—Пэре эва бырусиньм.
Барн гышка балгынэ (малчэево)
эво ручьканд.
Шчаэ дур бра марйарга нэе, чэтына.
Шчаэ быдино мезам,
Сор хваге быһоге банйан,
Зэф пэрнэа надн бар манйан.

Щамером баша, Нафсудие не
наша.

Ща- Бана, ша- Бабна.

Ща- Бешане сѣр бу,
Бешан Бешмане сѣр бу.

Щане заде не кѣт,
Кѣмша тѣне лѣшт.

— Щане.

— Щане бе боле.

— Щане.

— Щане хѣш.

Щанѣи ми бу хѣре шрде сар.

Щанѣм, кѣр хайе дѣ шѣтѣ?

Щанѣм, те мѣн хѣре, те мѣн буйе
тѣмѣ дѣт?

Щанѣм, сатаѣе хатѣе бер дерѣ.

Щар хайе бондон не тѣштѣ,
Дѣне сѣдѣне ру хѣт.

Щар хайе ми бер шѣмне те.

Щар хайе хѣрне рѣмѣне сѣд сѣи
те глѣхѣрне.

Щар хайе марѣ бѣре дѣе хѣреѣ ми
дѣе:

„Баше“.

Щар хайе рѣсѣмѣм рѣхлѣмѣ.

Щар хайе ѣнѣмѣе шѣмѣе, шѣмѣе
Назар сѣмѣе.

Щар-щара те,
Гае рѣш бер (бѣи) бѣре те.

Щара дѣрге сѣр пѣште шѣхѣрне,
Щара—дѣдѣе.

Щара—аз ѡ те,

Щара—те ѡ аз.

Щара шѣмѣе хѣвалѣм, щара дѣдѣ
бѣрѣ.

Щара сѣле дѣе,
Щара бѣмѣре дѣе.

Щара хѣтѣм мѣванѣ,
Нѣрре хѣтѣм дѣмѣе сѣмѣ.

Щарѣне флѣнѣсе не гѣне пѣм не
дѣрѣм.

Щаре не теде не дост хѣванѣ
нѣтѣре.

Щарѣне хѣте щара,
Гѣм хѣте хѣре,
Рѣмѣе те дѣе у бѣе хѣдѣр гѣдѣре.

Щарѣне хѣте щара,
Гѣм хѣте хѣре,
Шѣр хѣте не хѣре.

Щарѣне хѣте бѣдѣмѣм,
Щара дѣдѣ—шѣрѣмѣм.

Щарѣне хѣте шѣмѣе те,
Щара дѣдѣ—не (шѣе) нѣшѣр,
Щара сѣсѣе—нѣле те.

Щарѣне хѣте шѣтѣмѣм,
Щара дѣдѣ мѣванѣ,
Щара сѣсѣе гѣе сѣмѣ.

Щарѣне дѣм, шѣмѣе аз бѣмѣе бѣм,
Шѣе пѣшѣге хѣре шѣрѣмѣм.

Щарѣне шѣст дѣмѣе,
Щарѣне дѣрѣне дѣмѣ.

Щарѣне дѣм шѣрѣге бѣмѣе,
Бѣр дѣе хѣмѣ.

Щарѣне дѣм шѣрѣге,
Хѣт дѣсе хѣре бѣре.

Щарѣне гѣле мѣванѣмѣм.

Щарѣне хѣ бѣфѣге, бѣшѣр бѣмѣ.

Щаза ннда калекте тѣна,
Наста шѣхъ базеръ дѣна.
Щелле нѣра наръ бѣ жафрын.
Щелле оже дѣблн наблн созаны.
Щеннн ле кѣм.
Щестъ дѣна азе, тѣне сѣт нѣе.
Щеръ нѣтѣ, дѣтѣ же нѣе.
Щеръ сѣт рѣе азе дѣште.
Щеръ сламотъ нѣче сѣр азе нѣе.
Щеръ нѣе гѣт, нѣе бѣшке,
Нѣе бѣмнѣе.
Щеръ щѣрѣм, нѣрѣ нѣе бѣшке.
Щеръ щѣгѣре фланкѣсе поланн.
Щѣге азе, азеда дѣшне.
Щѣге азе нѣе пѣзѣа дѣрбѣз
нѣмн.
Щѣге азе нѣе пѣшнѣа мерѣ—
Огѣра нѣе кѣра азе те.
Щѣге гѣзе азе нн кѣше.
Щѣге гѣмн нѣе пѣшнѣа мерѣ,
Огѣра нн пѣк азе те.
Щѣге нѣрѣо чу азе,
Нѣе азе рѣе бѣшке.
Щѣ, гѣрѣт, нѣе тѣо нѣе,
Бѣе нѣежѣн нѣе азе бѣе азе.
Щѣбарнѣе нѣсѣн дѣсѣ азе.
Щѣгаръ гѣре нѣра, нѣе азефѣе.
Щѣгаръ нѣе, оже нѣмнѣре.
Щѣгаръ нѣрѣа дѣт дѣе.
Щѣгаръ тѣе кѣрѣ дѣбѣ?
Щѣгаръ кѣрѣ нѣе.

Щѣгаръ нѣе азе,
Щѣгаръ нѣе азе.
Щѣгаръ нѣе гѣре нѣра.
Щѣгаръ нѣе азе,
Щѣгаръ нѣе азе.
Щѣгаръ нѣе шѣрѣе,
Щѣгаръ нѣе шѣрѣе,
Дѣлѣ гѣлѣк азе дѣуѣ.
Щѣгаръ [нѣе] шѣрѣе, (нѣе) дѣлѣ дѣуѣ.
Щѣгаръ шѣрѣе—азеде нѣе.
Щѣгаръ шѣрѣе, нѣе нѣе нѣмнѣре.
Щѣгѣре нѣе, нн дѣлѣмнѣе.
Щѣгѣре нѣрѣа дѣтѣ,
Огѣра нѣе нѣрѣа те?
Щѣгѣре нѣе нѣра шѣмнѣе.
Щѣгѣре нѣе бѣе бѣе дѣтѣрѣе,
Гѣлѣше бѣе нн.
Щѣгѣре нн—щѣгѣре нѣе гѣре.
Щѣгѣре фланкѣсе поланн.
Щѣгѣре азе шѣрѣе,
Дѣлѣ азе дѣуѣ.
Щѣмъ бѣе—нн бѣе,
Щѣмъ нѣрѣ—нн нѣрѣ.
Щѣмъ бѣе гѣре дѣе гѣше нн нѣе.
Щѣмъ бѣе нѣе шѣе, рѣе нѣе.
Щѣмъ бѣе, азе гѣзе шѣе нн дѣе
ннѣе.
Щѣмъ гѣе нѣре дѣе гѣше—дѣе.
Щѣмъ гѣре шѣе нн рѣе.
Щѣмъ дѣе, нѣе азе шѣе.
Щѣмъ дѣе ннѣе, шѣе ннѣе.

Щам дале та баћера,
Щам ман ми завстана.
Щам мал-пире ми агур байа,
Щам мала зиф ба'са мариане манан,
Щам море ара Стамбуле—Яне,
Щам кора шавараш, йавар'он Яне,
Щам корманда се кора ке йаван,
Яне дини шван.
Щам мере меле—габа меле
невотан,
Щам мазина рунк, ман гайи фам
бани,
Щам марие арсыз—Яне,
Щам марие бафам сад сал ми
Яне,
Щам марие бафам шер у шотур,
ман Яне,
Щам марие дин фанц—ара Яне,
Щам пана дия га йака,
Щам та браба тота,
Пыт та джине тота,
Щам хариба салк дале сад сал,
Щам храла шаваран, йаваран Яне,
Кас марие шобле ман чека,
Храле йакале храла марие шобле ми
реле,
Щам ми храле ми байа, фанци ми
байа,
Щам ми носл у мисл Яне,
Щам ми чарде инсанея,
Щамдан бе сарк неба.

Щамдане га боннеда дардае.
Щамдане гонда дильнике сие гонда.
Щамдане пале ма к'от,
Нана бу айре та-мучина,
Щамдане Гаке, кучке Гаке диле.
Щамдане шие Того бат, бат.
— Се пайд, чар с'ар.
Щамд харро харо ми сламет нас.
Щамфе бу мафа.
Щамфе та т'фарате гонаба.
Щам (у) гоним дале нас мана.
Щамд кере Карбе дале,
Сесе шуре Маре дале,
Мале дие марие бонте дале.
Щамд—Кайманга, ганам ми исенге
ганде.
Щамд чанд ганам шан бу.
Щаме та йале быде насле хан.
Щаме течеде бинике, Нана ба
ганебо.
Щаме ма ар бе, зозиле зие ардан,
бра шмарара ми харо.
Щаме шил дале, зие дале ара.
Щамд та-флан'есерга баша.
Щамин манн филл, харин дичи
хале.
Щамине (щаминка) кере зуме
пешине насле дале.
Щаму мене шайа.
Щамуле ор'е бар мане к'ане.
Щамуна ган шайале шота.

Ще мере рунаним, ще мере жи
щя надина жи.
Ще зер ле пазал бодана.
Ще жон ле, дбдоо жи жана.
Ще ко змане шрин жана, змане
таж малалма.
Ще ко то чуйн, таря баша, бода,
басомьна,
О ще ко таря мабу, бода о
барана.
Ще кор ле бьа—дербана.
Ще кор ле цисе жи жана.
Ще каре рбшат дайо жана.
Ще кур рмане, ханне кур
мабана.
Ще ле мастийа, шин мабуо
(носкиа).
Ще ле тарс гана шери гона,
Нрмат гона.
Ще ле жана шек у шир,
Ведаре жана шир у шир.
Ще лале жва кариа, има дългале
ще лане бьа.
Ще ланге та зана, саре ма
мазана.
Ще ланге жва кяр,
We ще саре жва жи бьа.
Ще ланге жва кариа, ще саре
жва жи дьа.
Ще мале марья лая, рбше марья
жи лая.
Ще мер краван, мер каран
чекан,
Ще жан краван, кас мапаре чена.

Ще мере маркас ле нава мере.
Ще марате ле, шар-диги че
пазьма!
Ще мезки настина, дьа ще дур
дистина.
Ще нешир ле жоба, нешир шьа
те шбшана.
Ще наба (нава) шент у рад, наба
(нава) мал.
Ще ньге жва бьа,
Паше ньге жва басоме.
Ще оса рунн шангори табо.
Ще пьнт у шеран, куз (кузн) у
руан дьанн шайран.
Ще пьах жана, чьра зван
звард-н?
Ще рманс жатын—расти танне
жатын.
Ще рьме бьа, паше бьакина.
Ще са малда жана,
Руната жи гбнада.
Ще са ле дьгова, жастуе дьгор'а.
Ще саре жва кариа—доре жва
ланге жва дьа.
Ще саре жва макарня, ще ланге
жва дьа.
Ще сор бьа, ле барфе дашон.
Ще таридл руданн, кабора жин
дьа.
Ще тайрос ле дьда, гьме жедоре
дьда.
Ще таря ле жон бат, рунн бьава.
Ще тарезан зу гавр нава.

- Щинар бе щинар йола нана,
Щинар бор ч'юзе щинар маъна,
Щинар бре мерва,
Щинар би щинар р'янда,
Щинар гези д'яна, „д'яла ми г'юна
баръма мала“.
Щинар гези д'яна, „найи халана“,
Щинар д'яндаре щинара,
Щинар даре щинар хад'яна, йан ве
х'ве б'язара, йан б'езинга,
Щинар д'ягаво т'ягас'яна, щинар
д'якт д'якена,
Щинар д'ячо мала щинар
Wана эмерин эмер'яна, серда д'ячо,
д'ябен:
„Т'о даранг йанг, хас'яна та те
б'язана, ма эмарин эмар т'о йанг“.
Щинар айна щинаройа,
Щинар к'о найи щинара,
Щинар жи найи, к'о аг'яре щинара,
Щинар зойсате щинар й'ялд'яна,
Щинар йата мала—разина,
Щинар йеш'яна щинар эмайдина,
Щинар найи б'ез, бре ш'ар'яна,
Щинар найи з'яна х'ве д'ягара,
Щинар найи оадра х'ве д'ягара,
Щинар йайфа,
Туре эмай,
Дасте ма тед'яна,
Щинар ч'яда д'яклетана, д'ячо щинар
Наш'яна щинар д'яна,
Щинар-щинара д'янд'яна, щинар
ч'яр'яна д'яна.
- Щинар щинара, ц'яна нере й'яра
мер,
Щинар щинар д'ягаво,
Щинар щинар д'як'яна,
Щинар щинар р'ядина,
Щинар эрине эрине щинар йан
йан д'ябин,
Щинарада се даре эмер н'яна,
се зере эмай эмер д'ядин,
Щинара б'ез б'езине ч'яра,
Щинара мер'яна ч'яра мер'яна
баш'яна,
П'яра мер'яна ми мала г'юна,
С'янага мер'яна д'ягаво,
Щинара ми мер'яна мер'яна мала
ч'яра,
Щинара та х'яра,
Кочко дур йара,
Щинара хер бре б'езер ч'яра,
Щинара х'яра б'яда б'ягаво, м'яна
х'яра барда, ма х'яра
Щинара х'яра мер'яна д'яфот'яна,
Щинара х'яра—
б'яда у б'ягаво,
Д'яна та эмай—
б'яг'яна—б'ягаво,
Щинара х'яра м'яна м'яна ж'яра,
Щинара х'яра йан д'ябин, м'яна
г'яна ми д'ярама,
Щинара эмара х'яра м'яна,
йан сер эмай, йан бор д'яра,
Щинара эмара х'яра м'яна, д'ячо
р'яна о'яра г'яна ми нере та б'я.

Щнара найф, марья дур четьра.
Щнара найф пьзана марья
Найфьра.

Щнара бсана, кьдан мрндна ма
нема.

Щнара, к'есе те не ле к'есе мене.

Щнара, щнараек пана,
Щнак-щнакэн т'фодба.

Щнара, кона бьлам, нахьм, жь те
клатем!

Щнарти гара бардэ сарьлада
к'ам лана.

Щнарти красе фйламатоя.

Щнарти найе агьра.

Щнарен галак магбура.

Щнарен баш жь брае р'яа дур
четьра.

Щнара те гуча, барна,
Жана та гуча, барда,
Дрени та деша бьг'ашина.

Щнает: марья.

Щнает най марья дуетера марья
д'уна.

— Щнает-р'амет.

— Же мевени з'амет.

— Щнает, р'амет.

— Ле бьзаны м'арифат.

Щнает: пьште бьда пьшта лан,
Кара ч'ме чалгарина.

Щнает шара к'оладайе—Ньшар
бу, к'ес не наара.

Щнакта (идне) марья на ле ба,
Халц дальна жана марья жи
д'ьбара.

Щнакта р'азайи Ньшар бу, еда
г'аназе.

Щнакта урчт к'ара бе ч'арана.

Щнает дест ным наг'ова, бра ед
десте наен ма наг'ова.

Щнает к'арера дест нади.

Щнает р'уе г'рдейе.

Щнаета аз не тедабьм, бра к'ар теда
аг'овезе.

Щнаезе з'на д'ени г'рде, не мала
з'на надена к'олце.

Щор найе бона мара (нак'ашм).

Щот те д'ере мала, з'е не
д'рашкыт.

Щакм баран б'ьбара.

Щот ч'асан к'ар нага,
Щот'арж не бина с'ар хата.

Щоте к'е лана, жи маг'ара ж'яе.

Щоте ма тракторан,
Демсе ч'арьза сол'я.

Щоте ж'ени р'зайи к'отана к'олце
нае.

Щоте р'аста, щот'арж хата р'аст
наг'ра.

Щот'арж б'орсат нае.

Щот'арже назен хата щот к'ар
д'аг'ра.

Щоб'агт нишана марк'аснейе.

Щушум бек'еда к'аш д'ае, зарб—
бешкеда.

Щушак бьн баске к'орке мазин
д'ае.

Щушак г'она, газн шушла д'ае.

Шушакка пазге димьрен,
 Шушакка фыга кетийа.
 Шушакке мришка хоре тайрана.
 Шше йони лъ гонд иньбу, дыго:
 — Шше мэн быль мала малаше.
 Шшебун к'ара, на зроро.
 Шшебун малхравейа, марьне
 хратьра.
 Шшебун калцера г'дата, мар'а
 арбата!
 Шшебуна мяне г'дате дыне.
 Шшебуна нора г'дата, шшебун—биз
 нор шше ба арбата.
 Шшебуна небуйа марийае хаа
 бяхвора.
 Шше т'агар'а шеран шенаньре нур
 ле к'агар'ын.
 Шшезе хана де шандийа, го ц'кзе
 нанийа!
 Шшезе ц'кзе—наве де.
 Шше г'архваре, мар'а зана к'ара
 Шамейа.
 Шшебре зана Касп сарда наче.
 Шшебре к'ара с'ере к'орода зана
 нанина.
 Шшебре г'ьжи йан с'ере Каспе, йан
 жи лаша Каспедане.
 Шшебре г'ьжи с'ере Каспа
 дарнаг'еев.

Шшу бапангаз дьбыл, лъ пай
 дефгара к'апан дьг'абыл.
 Шшл—к'апан хаа дьбышмезын.
 Шшле ге гольнер'а наба.
 Шшле г'ва аге дархаст.
 Шшле г'ва б'лн к'астра нана.
 Шшле г'ва та н'ра аге аге шале
 биза.
 Шшле мороф шиди дьба,
 Оаргале мороф к'отм дько.
 Шшле у н'блеа хаа набьшмезо
 (бьшмези).
 Шшн эн ле г'езена.
 Шшн эн марьне дьгозын.
 Шшне эн хагана доре.
 Шшнсе к'учька—д'аг'ата.
 Шшнсе к'ара ф'ам г'она.
 Шшнсе г'уле бавакын.
 Шшнсе ц'агате наннмара.
 Шшну г'ва шарм нана,
 Хвайе шшу шарм дьла.
 Шшнуе калце калцера дьен ман,
 Ле шшнуе мэн мала краа дьын.
 Шшнскии ман с'ор чонейе.
 Шш'л хабо дарам мар'а онда дько,
 Шш'л хабо дарам мар'а ага дько.

б

Ъ то энн бун, бар'го дела г'ва д'ава
 мези дьрбозен!
 Ъди г'она с'абала,
 Го нас наба з'агала.

Ън аге дьрбун,
 Ън лаше к'отым.
 Ън де-бана Казар г'бле дьг'ава.

Їм дъа хлос буйм, бля търчмади
беем,

Їм шире йорач,
Дъчма сар банде найеран.

Їм ванне асе дъчмак, хазьра
макена.

Їм мросе нарма бълрсе,
Їм е Къшкн ма търс.

Їм мросе хрос цанши ченабит.

Їм мроска сз, чм ган мрос.

Їм сароканне асе де казбм.

Їао, макака бе сарм, бе сармере.

Ї'мбара зала, кода бе бълм,
Бълма ња бълма, тьшт же не нвао.

Ї'мбара зала чала цъо бълмоп, ња
бълмао.

— Э баяо, мала те канейо, аз
цъарьм бълъемьм.

Э брчи чу нва цнаште, э тегзи мачу.

Э, аз тарга чь бълмьм, шире дъа
хво жи те хвар, те го—тара.

Э, аз чь бълмьм, дора жи њнъае
цъаро бълмо.

Э ай ма лъ говандея, хвош
дистьно.

Э, лама дъаеьм нсап тайре
белгаре,

Эз дъб жи али тандуре бума,
Иро дарбазм жи али тандуре бума.

Э мар гастм жь хъене шарьс
дълрсе.

Ї'мбара гълм, зано брчи, жер нвао.

Ї'нцуре, тотьке бълма рале, дорд
ѡ хъле хлазе.

Ї'ре го: — Эз ма х'рълм, асе
бълдърм.

Ї'рнуско тьшто пешда нечо.

Їса бълма, ма шини бълшомьте, не
к'баб.

Їса бълма, сел маж бълмао.

Їса зано тарнеда ну бадыда.

Їса сара цай дъаеьм бар дъае
мьгого дъаеьма.

Їстьре ѡстьрка,
Ле бейма мармфат хоша.

Э

Э, нвае мълъа Зоро, хво хвакхо жи
найн зоро.

Э хайди не мала хво бар бълма.

Э хворм хъндаея, е дайн лъ те
майо.

Э, чь бълмьм, малце чь тина,
кзавейма даст белаея.

Э воппа, дашлат зеда.

Эвар те, хвайе сълъа ар—те.

Эвара тьхта дашмашиньм.

Эваре са гер нълъм, сара њшъар
бълмьмьм.

Эваре, ре нана, бе бавере.

Эгър бари красе хво дъа.

Эър быга, мани ду ранабо.

Эър давана даят гна, дна бамор
нока.

Эърта марман.

Эди бе лоз наван.

Эди барка козакана.

Эди буне нока тар сево.

Эди йана—щаме спина.

Эди щаме спина, гора дон ле
мгъвоа.

Эдно бе смел чарана!

Эдне гора, хан нора хера.

Эднега глеки сад сали дьбеман.

Эднега, ебра бале нокдана.

Эднега, крас дорго нана спина.

Эднт мероки нразбаша.

Эл бе ака дьба, ака бе за нава.

Эл бьсаньна во ч'аа шалгарина.

Эл йаман, баг йаман,

Эл рабу, баг онда бу.

Эл кара донге йакм бьбьра,
ле йан н'кара донге эле бьбьра.

Эл кара донге марник бьда
бьргине,
Марник н'кара донге элаке бьда
бьргине.

Эл ий йаква, во ч'аа йашина.

Эл мака мерана.

Эл мака марьаа, марьа не мака
элейа.

Эл мака марьана, дафт'ара бар
марики п'ш марийа д'агуньа.

Эл маранне дька, нава ака
дордн'ава.

Эл тар нора то накарине.

Эл фламасета чу.

Эл хивша, хвайк г'ана.

Эл эл н'ка, нава нава бьшара
Мамина.

Эл-эле, каванж—сале.

Эла бе ака, нава бе малгво—бард'а
нина йаша.

Эла бе тари бала д'ава.

Эла бе ходана.

Эла крае тар эла балаа.

Эла бьшакра,
Айале хва бька.

Эла данийа тар эле,
Нан шамьгийе тар сева.

Эла даяо н'валаса дани во бар
д'ава йора.

Эла ката айнаго, пашийа хва да
г'ара.

Эла нь гот, эв р'аста.

Элак чене, то жи бса.

Эла'ана д'ала зог'ене б'ара.

Элагли ма марьарга нава бра.

Элае гамеше е ге зедетьра.

Элае даяо н'на беша, бра д'ава
м'н беша.

Элае даяо те дошк, бра д'ава те
беша.

Элае заре н'на беша, бра д'ава
м'н бьсар'ана.

Эне саре мэн деша, брэ саре тэре
мэн беша.

Эман бат бар, дара кэт буре.

Энае змаеда тедэй,

Эмаш чарозе шайана.

Эмаш шеле мерьедэ чанна.

— Эре фланас, Пэфса зме
Жь мурейо көлөк жи дэи.

Этин бейо дарбат дэе дэче.

Этин аял дардыкөөн.

Этин дьгьри, не пьрэмэ
— Чьра дьгьрмэ?
Гэ: — Кьба нёле мэн кайа, аз
дьгьрим, к'и уадыа эгима дьк'ота.

Эгим жи хана, эгим жи хана.

Эгим к'атына хлашийа,
Скроме сери (сари) шайа(к).

Этин лэ дн'ара дьчн,
Встрани дэ дьгэ мэн даче.

Этин пахбуке маре сер пьшта
дэе ле надькьст.

Эгим хана маре мезэн дьчн,
Ина д'гэ мале дьчн.

Эгим чьда бьжэ брчнэ,
Чьда змакэ—тэжнэ.

Эгима готийэ:
— Эме бьжэмн.
Хмаде готийэ:
— Ле аз к'омэ!

Эгима дьгьрсн, чьма дьгьрнэ?
Дьжэ: — Ле ү бэе мэн т'омана.

Эгима мак'оты, нана мэн дэст
дьгьрн, бардын.

Эгима не змайка,
Но жи бьг'ота.

Эгима зме Команд бьжэ маре,
Хмаде маре мэн ч'г'ада да.

Эгима бьл Пэфс аруна.

Эгима дарнэ,
Аял нама сарнэ,
Качон надтын барнэ.

Эгима зме нэке бар дэсте шрнэ.

Эгима мьсн,
мэн сарротын,
нам пехасн.

Эгима н'гьн,
мэн сарротын,
мэн пехасн,
Гале не ззаре бене мале,
Пари нана зме жь к'е бьжэзын?
We жани неле зме жь апа хье
бьжэзын.

Эгима руне.

Эгима руршын.

Эгима, шакн павьн, чьма шрре
д'а зме тар нэжэрын?

Эх, чьма нэжэн, хэде те пазьре,
щэе тедэй?

Эш бара те, мсрала дэче.

Эш бэ, шакн сари арае жи, ле
бачорнакн.

Эш бзузе щэне мерьэе.

Эш брэ кэзэре жи нэж'эе, кэзэр
г'оманэ.

Эш кэсанэ дьк'ашинэ, к'о кэзэр
нэж'ашинэ?

Эш нана бзузе дьк'эе бэсте
марнэ, дьгэе

Эш эше һәк һәкһәк,
 Эше брине эһәе эһә зор дүкә,
 Эше эе тьльгә һәдә һә тьльһә,
 Эше дорһә кәдәһә, һәһәһә сәр дәр
 у кәһәрәһә,
 Эше тәһә эһә, чәһәһә.

Эше тьльһә (гьльһә)
 Дорһә һәһәһә (һәһәһә).
 Эшеһә дүһәһәһә сәр дәрһәһә,
 Эһәһәһә, һәһәһәһә һәдә.
 Эһәһә һә чәһәһә дүр дьһәһә,
 Эһәһә һәһә дәрһә дьһә.

Q

Qаһи, дьһи бәр сьһә бьһәһәдәһә,
 Qаһи, дьһи сьһә бьһәһәдә тә
 вәһәрһәһә,
 Qаһи һи дьһә—дәһәһә һәһә,
 Qаһи гьһәһәһә,
 һәһә һәһәһә.
 Qаһи һәһәһә эһәһә чә дьһәһә,
 Qаһәһә һәһә һәһә,
 Wа тә һәһә, һәһәһә һиһә һәһә.
 Qаһи дә, дьһә дә,
 Сьһәһәһә һәдә.
 Qаһи бәр сьһә бьһәһәдәһә һи, һә
 дәрһәһә.
 Qаһи, дьһи һәһәһә, һә дәрһәһә,
 Qаһи—дьһи һәһә сгәһәһәһәһә,
 Qаһи, дьһи сьһә бьһәһәһәһә, чьһә
 һәһәһә дәрһә.
 Qаһ дьһә һәһә һәдәһә һәһә,
 Qаһ һәһә һәһәһә, һә һәһәһә һәһә
 һәһәһә.
 Qаһ һиһә һәһәһә дьһә һәһә бьһәһә
 бьһәһәһә, һәһә һәһә һә һәһәһә.
 Qаһ һәһә һәһәһә дәрһәһә, һә
 һәһәһә һәһә һәһә дәрһәһә.

Qаһ чьһә һәһә дьһә, һәһә һә һәһә
 һәһә дьһә.
 Qаһи һәһә һәһә,
 Бу һәһәһәһәһә дәрһә һәһәһә.
 Qаһиһә һәһә һәһәһә бәр
 дәрһәһә,
 Вәһәһә—дәһә дьһә, дьһәһә—дәһә
 дьһә.
 Qаһиһә һәһә һәһә гәһә һәһәһә.
 Qаһиһәһә һәһәһәһә һәһә һәһә һи.
 Qаһиһәһә һәһәһәһә һәһә һәһә—
 һәһәһә.
 Qаһиһәһә һәһәһә һәһәһә һәһә һәһә.
 Qаһиһәһә (һәһәһәһә) һи һәһәһә бу
 һәһә һәһәһә.
 Qаһиһәһә (һәһәһәһә) һи бу һәһә
 һәһәһә.
 Qаһиһәһә һи һәһәһә һәһәһә бәр бәр
 һә.
 Qаһиһәһә (һәһәһәһә) һи тә гәһә
 һәһә һи һә һәһәһә һәһәһәһә.
 Qаһиһә һәһә һәһәһә дәрһәһә.
 Qаһиһә һәһәһә һәһәһә.
 Qаһиһәһә һәһәһә һә һәһәһә, һә
 һәһәһә.

Оалма—дала марийа бона к'ара
ийа.

Оалыб шурарга пазыма, к'ерарга
ипазыма.

Оалыб даныба мешея,
Данг данго гомешоя.

Оалыма гуродама, ие быльиинеда.

Оамдана писома, бар баре давома.

Оана ие урде намина.

Оангур баре тран д'ев ошата
к'арома.

Оангур бар наг'ра, чыкы ифурн
по буйа.

Оангур д'арган, бекда Наспей.

Оангур но к'ара, ле безорат гавир
дыба.

Оангур йнда к'арийа, му д'аг'ра.

Оангур, ласпе шур' к'ар, к'ар
достгийа чу.

Оангур ньда баһава, д'иса дола
к'арома.

Оангур ч'да башба,
(д'иса) иб'ра к'арома.

Оангур ч'да з'ва бышашна (к'ва
бана), дола к'арома.

Оангурга л'урс к'арн, гогын: — Баво
те к'ийа!

Го: — Д'а м'н л'аспа.

Оангурга л'урсин, го:
— Баво те к'ийа!

Го: — Д'а м'н ма'фина,
— Э,—го,—аз л'урса баво те д'ыш.
Щаһаб нада.

Оангурга п'амб'а, баре ие ие ие
лабуа.

Оагута г'орн ма г'ора.

Оар йан к'ар!

Оара мамо над'на соро мер.

Оара-к'ан те,
Хама-сам те.

Оара маго д'ва над'на соро мера.

Оара мазына—соро щаһаб'а.

Оара керашама к'ара.

Оара к'ва к'ыш мана.

Оара з'ва маво (мазена, маземна,
мазешна, мазен) б'ара.

Оарн дост-д'инна
Х'ва маземна б'ара.

Оаргар' з'наст мада к'аше л'арга,
Щаһаб к'ва йнда к'ар.

Оаргар' к'аше оаргар'е д'орнама.

Оаси йнама ф'ланаса йата л'аше.

Оаси йнама ие р'ама ле ба.

Оаси йарт к'ара харыма д'ама.

Оаси ш'ра з'ва.

Оаси ошата з'ва гранна йнда.

Оасьда мардана йата т'арга д'ар'ат,
Шар дост л'обу, г'ам баф'айда бун.

Оате морн алама.

Оат'р'ийан оат'уре з'ва нап'арн,
Кус'ан л'анге к'ва р'ак'арн.

Оат'х м'аре вад'гар'ина.

Оат'х м'н к'ашама к'ар, то йани д'ин
з'вар.

Оат'ва м'ийана,
Густ'ийа маземна.

Осгъле пакза,
Бъдмъ азкза.

Осгъле те мандано,
Казчъле те тода дачъкандъле.

Осгъле заере кар манък.

Осфъчъи чама бълъвазо же дкза
бса чека.

Осша к'анбора жи шкест.

Осма бар чае дерк'ат,
Балас чае к'ат.

Осмиши мала гъа маво, парие
хвеш дхтера.

Осгъле позана,
Гунъ йълма,
Казанне нхателне.

Ос г'ол маде, бакте жи т'оле.

Ос даре бера те гъръне!

Ос дархун данине бар дзое бера!

Ос днйакда глнъ глас дъан!

Ос д'о р'оме гъаде дъбъна йак!
Ос д'о маръа дъбъна йак!

Ос дъкара к'ар бълъ наст, наст жи
бълъ к'ар!

Ос ем ш'охъл буйа, жакъи маръа
гошт бълъва, настуйа мавема.

Ос вем р'омаке наготе мнъ:
—Мандо, к'ере те мандо!

Ос к'е дитийа бо'ге гас пай мадене
бар!

Ос к'е дитийа к'ер пай м'инне
бар!

Ос к'е дитийа нери пай мие баргъ—
барантне бълъ!

Ос кеза гъа жоре мадо тер йа
жера.

Ос динге зшакъ дчъа тар дошка!

Ос нонпърна фланкосо г'она!

Ос на дъле сери,
На дъан—ч'гъ.

Ос назана бежа м'ъл—бичъ.

Ос рун фланкосо т'оно.

Ос те дитийа цанг'ар зайа!

Ос те налшт ем—Коща-Кощман,
Са у г'ора бари надын.

Ос лаж бас фалаке нинъ.

Ос ш'охъл халз дъа!

Ос шъла гъа бълъ басе гъара жи
мака.

Осбил гондада че бу бе лозата.

Осбиле бе мазън мина малека бе
малъме.

Осбиле бе мазън сенекст дъа.

Осбилери пашйа злеме нъкара теко
шар.

Осда бълъва мере рут у мана бълъ
гурт.

Осда к'ре, бе'р к'ева.

Осда р'оме, р'оме дъмина.

Осда те, хата жи пера.

Осда фланкосо наг'ак к'ева.

Осда Осгън сере Зеза Логън.

Сенде мала Тендина,
Әу жи һың дэзэ, һың дарашина.

Сенде мала нир Садина,
Һың дэзэ, һың дарашина.

Сенде, тарава, хвойа сабула.

Сенде бе займаг набо.

Сенде бе қандио раст наза,
Сенде крание раст дэва.

Сенде дэст наэ, дэва—тэна.

Сенде даја нама.

Сенде дорбаз набын.

Сенде дэсте Наму кэса наэ.
Ле храни дэсте Намуја те.

Сенде дур дэва, драмки наза,
Парио һазыр ботхойи набо.

Сенде дэва краэм,
Храен дэва қандио.

Сенде ма храние че наза.

Сенде кэр, аду ма хвориэ зеданэр.

Сенде кэр, краем һата пэшиэ.

Сенде ма рэ нанниэ.

Сенде-море айрманци.

Сенде мина ми нанниэ,
Вааи дэтини сэр шини, пэше
Һалдыди дэхойи.

Сенде наэна биркэрыно.

Сенде на пэше Наму кэскиэ.

Сенде анде набын,
Дэсте марда кып набын.

Сенде анде наэ у даја нама.

Сенде рјаэ хва дэрадина.

Сенди сава фланкэса арадина.

Сенди сэр қандыларина.

Сенди те биркэрыно.

Сенди те наэ,
Храние жи наэ.

Сенди (тэ вахта) рода наын
(нано).

Сенди таштан бэна ма дэне,
Һатани дэне хвойа те готыне.

Сенди тэ шэр даја нама.

Сенди—храни бранэ (бре һэын).

Сенди—храни дэсте марвадана.

Сенди, краем мала марвадэ
дэжини.

Сенди, краем һэвалэ һэын.

Сенди, краем чып шэва.

Сенди, краемја марья пэши марья
а'лаш дэва.

Сенди—хранија шэнер шэнер
дэно.

Сенди хвойа,
Храен мина маэре рэша.

Сенди—храни мари мэно хва
Һиндыэ.

Сенди һайа гоште шэно жэна,
Кере дэде дэбэра.

Сенди чу бар краем.

Сенди чэва рода һара, акрие ма
бе дэтыне.

Сенди чэва грантыра, краем чэва
мастыра.

Сенци шар-шара жи дьба краби.

Сэнши-сэнши готл, зрали жи зрали
готл.

Сэнши-сэнши те готьно, крали-крали
те готьн.

Сэнши сэншия тина, зрали-зрали.

Сэнши сэншия шарл дьла,
Кавьр бергиле (бергиле кавьра)
норм дьла.

Сэнши сэншия тина.

Сэнши сэншия кво дьлнэ.

Сэншия баземн аеи жи, онда нава.

Сэншия бома марже шекьранди йан
жи Назара,
Назар жи йан, ле бома марже
ншекьранди
Назар жи на йан.

Сэншия бьла, баво (бавока) аза.

Сэншия бьла баво (бавока) аза,
дайа нава.

Сэншия бьла, баво баво.

Сэншия бьла бавока аза, те
рожано бе пешийа те.

Сэншия бьла бьда сар кавьр, бра
аз бьла, рожа йерго.

Сэншия бьла дайа нава, те бе
пешийа те.

Сэншия бьла, мала хьода камина.

Сэншия бьла, мала хьода (жи)
камыра.

Сэншия бьла, сэншия бьстия.

Сэншия бьли таргана, хравно дьли
дьса таргана.

Сэншия бьли (дьли) хьорго дьли,
Хравно бьли (дьли) дьса хьорго
дьли.

Сэншия дьли, хравно те пешно.

Сэншия дьли, дьли ле мика.

Сэншия бьли шам зрава зралийа.

Сэншия кэ наки, хравно жи нава.

Сэншия нава,
Дьли саргьада мика.

Сэншия на мша Келу авана.

Сэншия нальм—хьорго баво мьн
бома.

Сэншия фланкосерга, нава саверга
сарга, мина нальм.

Сэншия навалерга мьнка, хравно
те дурго.

Сэншия бавоньн аза, аз жи
рожа нава.

Сэншия бьшекрина.

Сэншия жсанот (марья) онда нава.

Сэншия кэск сар г'б кэск
камина.

Сэншия марже намердрга
баранбарн те йакийа, чьма дьфа
бар к'арана, ч'ра бор навана.

Сэншия дьно дьмина.

Сэншия бьли Ката Катае бир нава.

Сэншияро, мала хьода намаро.

Сара—кан те,
Хаме—сав те.

Серака дькво, оргода жи рудьли

Оаре ши шрде нанна,
Оарети набо паша,
Оарамла шаре hat мегниба азе,
Оарф калде хар, hatо соре ши,
Оарфчи оарфчила жайна,
Оардоре залата жарийана,
Оасаби Шомард дэвлат джугуи бу,
Оасида—оасидийа, оарамла, зона
тона готине,
Оастика джанниба джа—маля
катыба.

Оат на буйа, на кубуйа,
Оат, йано содат,
Вн гоин к'ат,
Голе динра дарк'ат.

Оашойн бы оарабина,
Оат хамь Котаре хб инна.

Оашад hatа барие,
Чук мазьн муна пешие.

Оашат нон дэтво.

Оашат на жь голде мерья.

Оашат саре фане дэб'ра.

Оашат таседайа.

Оашат—наспе nera.

Оашата барене кал, о кол зедат'ра.

Оашата гамеш на га зедат'ра.

Оашата гамеше—га на йаха.

Оашата гибе нема, ле бин кевырда
намна.

Оашата же нагышка к'оре, галан
дыкота.

Оашата те дара—быдэ б'рвев.

Оашата те нагыше гране йлайна.

Оашата фанексе з'афа, ле пашта
ши гоин.

Оашата фланкесе на й'р'чейа.

Оашата тасие буседа д'ча.

Оашата тасие на буре зедат'ра.

Оашата хва зедат'р голаше магар.

Оашата насие на гамеш зедат'ра.

Оашата насие нер,
Дурбина г'ор,
Вина нано гарм.

Оашата ши к'ореди нача,
П'алан дыкота.

Оашати хойа Ката сери,
На хб Ката бар диев дери.

Оашале мера се шара.

Оашам—о'лбайа.

Оашке хвост форма кави гозей
ре хар'а,
Ле щене хва жи бир'арм.

Ош безшойн д'ао—хар д'ао,
К'ор безшойн д'ао—жар д'ао.

Ош бонги д'ао, баму пашти бир
д'ао.

Ош бар ч'ре бодана.

Ош бра д'ле хортав,
бра йнаки жи хорт у хортав.

Ош бу г'л'штин, калде б'р, бу
маноби.

Ош бы дестени те г'ртын, шаре
калдейа.

- Окз бэ қаланбо—змандрота.
- Окз бэе зерт жи мала бәседә
намина.
- Окз бычуи ширьын,
Мәзи дьбын—тарьбын.
- Окз гбла (дәләлийә) малейя.
- Окз—дәре шәстийә.
- Окз димәре халқейя.
- Окз дүе гблана марже бәшқейя.
- Окз дьае:
—Дәе мән те гбнәә, нде чә хәре
мән һәйә һарьм мала бәе хәә.
- Окз дьае: „Хәзәл дьае мән хәнәш
бәзвәстә, мән әш бәстәндә“.
- Окз—дәә?
- Окз дьгәә әрәсе марийя.
- Окз әшләдә халқейя.
- Окз әвәшә гһиштийә.
- Окз әрә халқейя.
- Окз әән де дьчә, әән пьрәиә
дьчә.
- Окз әнәзән.
- Окз кб һәйә зәйә шәһәә,
Кбр кб һәйә зәйә гәһмәә.
- Окз кб һәйә шушәә, шәкәт
нашбьрә.
- Окз лә тәһрәйә дьйә, кбр
мәлгә бәвәйя.
- Окз мал дәркәт һәәе малә әрәә бу.
- Окз мала бәәе хәдә һини гәшә
нәәә, мала мәрә хәдә нәхәрә.
- Окз мәәәә маләйя.
- Окз мәәәә,
Уһрә халқейя.
- Окз мәәән бәрәе бәрәәә.
- Окз мәәән бәрә бәрәәә.
- Окз мәәәнд,
Гәндәә бәәәнд.
- Окз—нәәә шәһән зу дьгәһишын,
Кбр—нәәә гәһмән, дьрәәә
дәгәһишын.
- Окз нәәәәндә мәлдә дьннәә.
- Окз әндә бәәе хәәәә.
- Окз әндәйя.
- Окз әндә нәрийя, шәкәт мәрйя
дәәә.
- Окз пьрәәә хәә дьчә.
- Окз пьшә дьйә.
- Окз пәәә де һәтнәә,
Кбр дәре бәәә һәтнәә.
- Окз пьрәәә, кб бәәи бәәә дьәә.
- Окз—пүчә,
Кбр—пүчә.
- Окз рәдәәә гәшәйя де һәтнәә,
Кбр рәдәәә дәре бәәә һәтнәә.
- Окз рәһшә маләйя, бун дәрә
маләйя.
- Окз сәәә сәәә, һәркәс хәәәәә хәәә
дәәәәә.
- Окз сәәә дәрәйя,
Кәәәәәәә һәәәә шәһәәәә рәәәә,
Кәәәәәәәә һәәәәә хәәәәә кәәәә.
- Окз сәр дьнбәәә бәәәи дьәәә.

Оңз сар наза бәсе тәзә мәр дәм.

Оңз сар наза де мәр дәм.

Оңз ташы нәһкә де һәһкә,
Кәһ—дәр шәһдәра бәсе һәһкә.

Оңз—кәһ дийәһкәһкә.

Оңз у бәһ мәһәдә һәһ һәһкә.

Оңз һә бәһкәдә, де у бәһ зәһкә
дәһкә әһ һәһ.

Оңз һәһ дәһкәһкә.

Оңз һәһ мәһкәһкә бәһкәдә.

Оңз һәһкә һәһкә мәһкә.

Оңз һәһкә әһкә,
Оңз һәһкә һәһкә һәһкә.

Оңз һәһкә әһкә,
Оңз һәһкә әһкәһкә.

Оңз һәһкә һәһкә кәһкә һәһкә.

Оңз һәһкә мәһкә кәһкәдә дәһкәһкәһкә
бәһкә.

Чәһкә һәһ мәһкә бәһкәһкә.

Оңз һәһкә мәһкә дәһкә, бәһкә әһкә
әһкә һәһкә һәһкә мәһкә дәһкә.

Оңз чәһкә (мәһкә) кәһкәһкә.

Оңз чәһкә кәһкә һәһкә.

Оңз, әһкә бәһкәһкә.

Оңз әһкә дәһкә.

Оңз, һәһкә бәһкәдә зәһкәдә һәһкә,
Мәһкә бәһкә кәһкәдә һәһкә.

Оңз, һәһкә дәһкәдә мәркә—мәһкә
дәһкә.

Оңз, һәһкә мәһкә бәһкә һәһкә бәһкә,
дәһкә дәһкә.

—Һәһкә.

Оңз, һәһкә мәһкә зәһкә—кәһкәдәдә,
дәһкә мәһкә һәһкә мәһкә бәһкә.

Оңз, һәһкә чәһкә, әһкә шәһкә һәһкә
мәһкә һәһкә бәһкә, мәһкә һәһкә мәһкә
бәһкә.

Оңз һәһкә, әһкә.

Оңзә әһкә (әһкә) дәһкәдә,
дәһкәдә мәркәдә дәһкә.

Оңзә әһкә дәһкәдә мәркәдәдә.

Оңзә әһкә бәһкәдә, һәһкә бәһкәдә
сәһкәдә һәһкәдә мәһкә һәһкә.

Оңзә бәһкә һәһкә.

Оңзә бәһкә де у бәһкә һәһкә һәһкә дәһкә.

Оңзә бәһкә мәркә һәһкә чәһкә.

Оңзә бәһкә һәһкә дәһкә дәһкәдә.

Оңзә бәһкә сәһкәдәдә бәһкә.

Оңзә бәһкә бәһкә,
Чәһкә бәһкә.

Оңзә бәһкәдә мәһкә дәһкәдә.

Оңзә һәһкәдә һәһкә һәһкәдә.

Оңзә бәһкәдә бәһкә.

Оңзә бәһкәдәдә мәһкә һәһкә.

Оңзә бәһкәдә,
бәһкәдә һәһкәдә.

Оңзә бәһкә де—һәһкәдә мәһкә дәһкә,
Оңзә бәһкә де—һәһкәдә һәһкәдә мәһкә дәһкә.

Оңзә бәһкәдә бәһкәдәдә,
Мәһкәдә сәһкәдәдә.

Оңзә бәһкәдә бәһкәдә, һәһкә
бәһкәдәдә һәһкәдә.

Оңзә бәһкәдәдә һәһкәдәдәдә.

Окза гавана гариарга дьешаз,
Гавана башноо хазгини.

Окза гароко нава буе.

Окза гюнда,
Буеко гюнда.

Окза гьшити фазар маре баго
дыа.

Окза далапа равана,
Корго далапа баргана (гьана).

Окза дало дин буеко пен ле
дардыгана.

Окза дашлатиба наз—тиза.

Окза дин шарма баеяа.

Окза дьдана море,
Недана мала,
Че бьшым зорте хондрала!

Окза дьлганк же бемар бьмина.

Окза азоп бьштине (бьшгана) мени
бьгана (гьгана) кресе та.

Окза азоп мала баеода бойар нава.

Окза жь дашлатиба шайна,
Га жь кьсиба бьгьра.

Окза харк марие бенамус бьштине,
Ле окза нава марие бенамус.

Окза кьрейа,
Жьна мере чейа.

Окза мала кьар гредя, шьше фьлти.

Окза мала храра, ма фьнциа буе
жи надит.

Окза мер кьзыра пай наемьн.

Окза мерненьрк цара де баеяа.

Окза намус жь нава хьна дьтурса,
Яе бенамус жь чь!

Окза нае паснадына, малда
дымина.

Окза фьндир жь, Яе гьмбол жи
байа.

Окза гьрбуин баате же гьна.

Окза гьмба Кофт кьрга бемайа.

Окза гьше бе дард набо.

Окза се ба (сейа) жьна мере
чебо (чейа).

Окза семя,
Жьна мере чема.

Окза сар барнер а фьлояа.

Окза фьан дейа, шьше же байа.

Окза фьанкесе хьна меракьйа.

Окза храр буеко гьнд ле дарте.

Окза храр гуре чьрайа.

Окза хьна зу варгана, шьб нае сар.

Окза хьна нава шрнха,
Окза шрнха жи нахьгана.

Окза хьна шьши—дыба леманк.

Окза же бешинеда чейа.

Окза же мала баеа хьгада наемьн.

Окза же тайр бьна бьрта,
Жь нахьш—хьмуш же бьнина.

Окза же хьвазгинеба бар бь малл
баеа хьна тьна.

Окза чьш бьна бьла кресе гьна.

Окза чьш мерненьрине же эбьна.

Окза шьнер шьнар дьда мар,
насла шьнер шьнар дьфьроша.

Окза фьнц бемар набо.

Оңзо ырда бы рамустаның араб
 чаба.
 Оңзарға нана,
 Оңзо гурьн,
 Оңз эф дугарьн,
 Дайка дугушарға тара, су
 зарға.
 Оңзарға чь, серж ежовьн, к'ом
 эфьн.
 Оңзо бьда мара, бра тара бар
 стери-пешьра.
 Оңзо гот:
 —Ман бьдыне, бьдыне, олан
 бьбарьн рьзна дьн.
 Оңзо дьклатьнэ мьхьозьн, оңзо
 г'эснэ бьхьозьн, жьн шьтэ не
 бьн.
 Оңзи дьда мара, на к'о мьло дьнэ.
 Оңзо дьльнр, тас янч, дьнч
 ольнр.
 Оңзо, аз тьрға дьсоньн, бунэ т'о
 бьбьнэ.
 Оңзо, г'эксэ, тэ чь мьрға кьрэйя
 дьнэ?
 Оңзо к'э һанэ, шь гьдшья.
 Оңзо к'э һанэ к'блэ мьн эфьн.
 Оңзо мьлэ кьнэ чьрға бьдыне элэ?
 Оңзо һадьнэ куз, дьтвэзэ хэсн жь
 бодьнбэ.
 Оңзо, һаз һат дьрэ мьлэ—мьртэж,
 Кэс һэо һэвннэ хьэврэ ольнэ,
 һэзэрэ дьтн.
 Оңзо тьнч,
 Т'о зьнч,
 Жьһьнбьнэ тьнч—аз зьнчн,

Мьрбардэ тьнч,
 Сьрэ һэпэ мьн бардэ,
 һэпэ мьнэ тьнч.
 Оңзо фланкэсэ бьмьозьн, не
 һадьнэ.
 Оңзо хрэсэ бьхьозэ, оңзд хьн
 һадьнэ хрэсэ.
 Оңзо мьн гьшья дьн хьн һэдэ.
 Оңза, мьнэ бьнэ мьдэвэрнэ.
 Оңзо сориң, хьртэ хорьн.
 Оңзо—зэвкэ, зьрэ,
 Бунэ—һэвн бьрэ,
 Хьмьлэ ськьнэ мьлэ—һэрэ-мьрэ.
 Оңзон жьн—к'офн к'тан дьнч,
 Оңзон һэ хьртэжнэ.
 Оңзон (оңзон) һэзэнд,
 Г'ондэч бьзэнд,
 Оңзонэ кьзньнэ!
 Оңзонэ к'рмьнэч, хьртэжнэ мьнэ
 Сьнчэ.
 Хьнэдэ бьрэсэтэ бьдэ.
 Оңзон чьрэйя хьнэчэ,
 Бунчн г'ола гьшэ,
 Мьхьтэ дьт'эксэ бар дьрэ дьргушэ,
 П'эр у бьсэ мьн дьнэчэ.
 Оңзон—гьшья дьн хьн һэтнэ,
 К'ор—хьвэзэ бьнэ.
 Оңзон—гьшья дьн хьн һэтнэ,
 К'ор—мьрт'эжэ бьнэ хьн һэдэ.
 Оңзонэ гьнч бьнэ хьн кьр, гот
 —Бьнэ, мьрэ тьнчэ рьнэ смьлэ
 тэ хьвэрнэ.
 Оңнэмотэ гь һэдэрэжэ, һэч бьхьнэ,
 һэч лэ бьһьнэ.

Ойлыг нь багши хатан, эер бэн.

Ойлыг урфа эмэрэ хлэша.

Ойлыг гэн, дэвэн

— Бинэ баһара те.

Ойлыг гэн, дэвэн

— Хэрээн, хэрээн.

Оймаш дуча суна,

Нанус нана суна,

Кёсфата хвайасья

Ната рсана марьно нана буна.

Оймаш гучда дуча.

Оймаша нари һарцыйа бьэнни,

Нанусе һар шайа нилари бьэнни,

Оймаша баһа зербав.

Оймаше рунд баһае ми сара.

Оймбарбээн ойдора.

Ойран сас сара гёрда хвандэн, гас

— Бардын гас чүеда халгарга.

Ойрбак ба агыр нагёла.

Ойрбак паша қазга дэгьра.

Ойрбак саддагфа.

Ойрбанэс быда, шакн өм нала

тадана.

Ойрбат дараа кётан, малда тьшт

нагот.

Ойра наба, нё заф арли, чьқас нё

тьшт һин дьби, өм нь тора фойдайа

(кэре).

Ойратн паше куцхана.

Ойрина зьха һаспе нер,

Чреина ньге мерк,

Сэжде марьне бе хойсат,
Мын тарадарм же дарнавьст.

Ойрынсазакн чашанат

Ойрхт һилат, арэн у зозан буе йак.

Орара дно бьһегу, вако дно кобар
быда.

Ораре мере йакым, назьно дёда

Ордале к'фрйа тана мин—софи
румыштина.

Оргат да Тарат.

Оржема драм, зьк ле тер наба.

Оржема чьра һавраак, бинэ же бо.

Оса Турба Сгм у мире Ойна.

Осата Кёк у Каре,

Дняе чэва һатийа,

We öca жи һара.

Оснат нё һат, гёр жи пера

наг'һана.

Оснат шакн бо аз ö гёна.

Осматы гёра эмэр, нава пара

марийа.

Осматы дэен гёраба ми, ме

бытшоко хматы.

Осматы марья нё һава, дьча сар

дэсакына, осматы хва һатина.

Осматы марья һаво, we хва-хва бо.

Осматы марья хваста те—шхкеев

раст те.

Осматы марийа сар хата шота.

Осматы марийа чьқас жи баргоза,

дэсте марийа хлас нава.

Осматы шхкеев нь кованийа траба.

Османе та һава, ив дарига бе,
 Кўланерга бе, тўнса, кобуна та
 ми даст та дича.
 Османе та чак, тўе анк им блябн.
 Осув флан тышкда тўна.
 Оуле ч'ага нефаре мала хва
 тышкнда һашт, он ив нахва.
 Оуле салтж каре мала хва—на
 назма.
 Оулеки хайсатани лебо гарна
 хайсате хва нада.
 Ола ашми т'а рунане сар тў
 бара.
 Ола ив к'атн на тыштана.
 Ола йонк дарк'ат бу дар, в дин
 дьга:
 —Ка б'адин г'ашна хва.
 Ола кў гот: —Озе б'анн, ив
 б'н.
 Ж'на кў гот: —Озе бар'м, ив
 бар, га ле нов.
 Ола м'аск'ар жонн шала.
 Ола раш—спн йнамеда к'аш
 дьба (га х'аша).
 Ола йинн т'а бу, чар та нава.
 Ола йкз г'рт'ийа, даре йкз
 бордайо.
 Ола че дарпева ч'аа.
 Ола ив тўне сар рунн.
 Ола ч'ага ж'агаруне.
 —Ола, м'агр'а м'агр'а, бин ж'а та
 та.

Оуте ив д'ахва, пунаго хандеди
 һаа д'ава.
 Оуте та йай, баш бар иршике
 хва (баде иршике хва).
 Оу'аго б'аг'ра к'аг'ра Базоне, д'а
 ле наг'ава, йонк ле б'аг'ава.
 Оу'мьк г'аг'ри о'аг, г'ар хиварна
 ив тўна.
 Оу'мьк д'ах'ава м'аша к'амерга йара.
 Оу'мьк ч'ага д'ага о'аг'на, о'аг'ниийа
 ив м'ар'а х'аша наа.
 Оу'мьк б'ага х'аша д'ага—о'ага.
 Оу'мькна б'аг'ана г'аг'риг'ата,
 Г'ар хиварна ив тўшара тўннан.
 Оу'мькна м'аша х'аша к'у—ч'ага ле
 даре.
 Оу'мькна р'аш ив б'аг'ана хва
 б'аг'д'ава.
 Оу'мьк'аг'ра нава һава,
 Гаг х'аша г'аг'ага ч'ага,
 Б'ра неч'аран та б'аг'амьк.
 Оу'мьк'аг'ра д'ах'авост к'аг'аг'аг'а
 б'аг'аг'на,
 Ле ч'ага ив шот дарк'отан.
 Оу'р'аш хва нада сар дасте шайла.
 Оу'р'аш хва нада сар м'ар'исе к'аг'аг.
 Оу'р'аш'аг'ра о'аг'а йафт мала,
 О'аг'ага йафт сала.
 Оу'р'аш к'аре тышк'ол д'аг'аг'а.
 Оу'р'аш м'аша х'аша га д'ага.
 Оу'р'аш м'ар'а ш'ар'на.
 Оу'р'аш ч'ага та р'аг'ач'уне о'аг'ирне
 г'ар, р'аг'ач'уне хва ж'а ив бир м'ар.

На былина малла,
 На былина қазм,
 Сонда һафта у дō млати бәлә йәк.
 We һайсе байсе кәи малә днә
 дәльсәсә?
 We һара брәбәрәни бинә
 (дәрһәдә зәһашә).
 We қушә, нәчә (һәни) Мушә.
 Weдә темә һайһабәд,
 Шәһә һәштә дор бә гол,
 Дә хатунә,
 Оқсә төв.
 Weдәре ақә герма,
 һәкә дәйкә, һәкә дәһәкә.
 Weдәре рудәкә, дәнҗә кәһәндәкә
 кәи тә арә.
 Weдәк чәдәси кәһәр бил, джәкә мәрһә
 хмәшәһәтә.
 Weдәкә жәһәннә
 Дәһәкә кәһәннә,
 Weдәкә мәрһә
 Дәһәкә гәһәннә.
 Weдәкә—мәрһә,
 Мәкә рәбәнә дәрһәкә.
 We ақә зәһәрәдә,
 Бәһәһәкә аз кәи кәһәдәкә бәһәрәм.
 We кәр, we хәһәр, гәһәк сәр сәрә мән
 дәһәһәһәкә.
 We кәрә қазә Әһәкә әһә.
 We сәһәкә, мә тәһәкә.
 We хәһәр, we зәһәһәр, әһәр сәр
 мәндә бәрә.
 We һәһәһәкә дәрә мә зәһәһәһәкә,
 һәһәкә шәһәкә бәһәһәкә малә хәһә.
 Weдәкә дәһәкә сәр мәрһәкә, зәһәр
 нәһәкә кәрә.

Weдәкә кәһәһәкә (мәр буйә).
 Weдәкә гәһәкә һәһәһәкә, гәһәкә:
 —Сәһәкә дәһәһәкә кәһәһәкә.
 —Weдәкә кәһәкә һәһәкә,—гәһәкә сәрә
 тә һәһәкә.
 Weдәкә, we бәһәкә, кәһәкәһәкә һәһәкә,
 —Әһәкә дәһәһәкә дәһәкә мәрһәкә кәһәкә
 буйә.
 Weдәкә, weдәкә,
 Гәһәкә у һәһәкә,
 һәһәкәһәкә бәһәкә мәһәкә.
 Weдәкә зәһәкә,
 Weдәкә зәһәкәһәкә.
 Weдәкә гәһәкә гәһәкә һәһәкәһәкә.
 Weдәкә һәһәкәһәкә кәһәкәһәкә.
 Weдәкә гәһәкә тә һәһәкә кәһәкә.
 Weдәкә мәһәкә,
 Weдәкә мәһәкәһәкә.
 Weдәкә мәһәкә һәһәкәһәкә.
 Weдәкә мәһәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә.
 Weдәкә мәһәкә һәһәкә һәһәкәһәкә.
 Weдәкә мәһәкә һәһәкә һәһәкә.
 Weдәкә мәһәкә һәһәкә һәһәкә,
 Weдәкә брә һәһәкә—
 һәһәкә брә һәһәкә һәһәкә.
 Weдәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә брәһәкә
 һәһәкә.
 Weдәкә һәһәкә брәһәкә рәһәкә гәһәкә
 буйә.
 Weдәкә һәһәкә һәһәкә—һәһәкә.
 Weдәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә.
 Weдәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә.
 Weдәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә һәһәкә буйә.

- Вай ты ми к'и т'анойа.
 Вай ты ми (к'и) чу.
 Вай ты ми ле цыныи.
 Вай ты ми маря, к'о пышта хва
 наде бра, п'амана, ле быде Калым—
 собатана.
 Вай ты ми маря н'адрейи ми цыба.
 Вай ты ми марья, к'и йаргаз
 самадана.
 Вай ты ми пышта к'е т'оно.
 Вай ты ми рабу,
 Вай ты ми чу.
 Вай ты ми с'арн,
 Вахк ваха пайе дарнаг'а.
 Вай ты ми, чарта ми ч'ап
 б'аьарга.
 Вай мн'и град, к'уп ми мн'и бу се
 зрад.
 Вайнн м'ана ч'ае Щуда ми
 харбуйа.
 Ваха бемн—ба'ае дов до капена,
 Д'ае н'аарым бы'арым.
 Ваха борана б'ае буйейи, т'о ми
 нае п'азе боеодаби.
 Ваха бахта этима н'обуйа, ч'ае
 с'ар пышта дае маря ле н'с'тбу?
 Ваха д'ае мер х'ае н'ахаша,
 м'ана м'ана х'ае д'а'ра, д'ае:
 ~ Вахта зр алае д'ае, ч'ае х'ае
 д'а'ае?
 Ваха д'а'ае марья б'а'ае б'а'ае,
 ш'а'ае б'а'ае.
 Ваха на ч'ае м'ае б'ае х'ер
 х'а'ае.
 Ч'ае ми на гер нае.
 Ваха зар з'аф б'а'ае струе ч'ае
 ш'а'ае.
 Ваха заре марья т'ане, ми
 б'а'ае.
 — ле цыи.
 Ваха м'а'ае м'ае Саоба, ми
 м'а'ае к'опот сор—глоба.
 Ваха р'ае д'а'ае ми м'а'ае
 ш'а'ае ш'а'ае.
 Ваха т'а'ае—Ш'а'ае Ш'а'ае,
 Ваха п'а'ае—Ш'а'ае Л'ае.
 Ваха йарч ты д'а'ае,
 К'а'ае ле д'а'ае.
 Ваха ч'ае дае н'а'ае, м'а'ае
 надыг'ае—д'а'ае.
 Ваха ш'ае марья б'ае,
 Х'а'ае на'ае м'ае м'ае.
 Ваха б'ае б'ае х'ае м'ае х'ае
 д'а'ае.
 Ваха г'ае д'ае т'оно.
 Ваха г'а'ае ш'а'ае
 Б'а'ае на'ае.
 Ваха дае х'ае м'а'ае.
 Ваха ш'а'ае ми б'ае п'а'ае ми.
 Ваха ш'а'ае ми т'ае п'а'ае.
 Ваха ш'а'ае х'ае м'а'ае.
 Ваха ш'а'ае ми, бахта ми, б'а'ае
 ми б'а'ае.
 Ваха х'ае у д'а'ае ч'а'ае т'оно.
 Ваха м'а'ае, ф'а'ае тыт н'обуйа.
 Ваха нае х'ае д'а'ае.
 Ваха нае х'ае.

Вако омада беш гона,
Вако урст ргм го падына гона,
Вако фланкато касат гона,
Вако зва раба—рума,
Вако ласина го хваш бола?
Вако шкря хва бека (глена),
Ваки аз каен дьа—длагон жи каен
дыа,
Ваки агър гърлеа, ларкас клоче хва
дыа сар,
Ваки ага жь зва бьхайда, гара зл
жь к'о бьхайда?
Ваки адыла жи лабуца,
Хва онда надьыр,
Ваки бава марья бьмара,
Марья згжи нава,
Ваки д'а марья бьмара,
Марья згжи дыа,
Ваки баа бедара мян бе,
От д'наръм зоваша бьдына бе,
Ваки баа бедара мян набат,
Нькаръм кае бьдына бе,
Ваки баран набара, лейж ранава,
Ваки башанаж башбуца,
Баша-заво звада жи ва лабуца,
Ваки ба нйба ар'ане баре
р'анатын
Ваки бени джын—басте жана
тадына, д'аро зва налешина,
Ваки беман-мян мера зедатьра,
Банар мако,
Ваки беман-г'ар лоспа зедатьра,
Банар мако.

Ваки басте зэра лабуца,
Ве шире д'а зва зин бьмаро,
Ваки басте марья ле козаша,
Ч'о бека, кас ле бемар мако,
Ваки баа нодора, ве б'ага,
Ваки брндар бар бь хорба,
Нанин зва-зва те,
Ваки брнбуца, ве фам бьмара,
Ваки бун ч'ава,
Хаси марга д'ава,
Ваки бьва краа (агър),
Мьтра нькаре бьва брек,
Ваки бьва ги у бьри,
Оа бьр мако шире стж,
Ваки бьди зэра,
Зарь надьа до у бьва зва,
Ваки бьди дж у бава,
Ве бьдына зэра зва,
Ваки бьшине сад сали жи,
Оно по ве к'але бьмара,
Ваки бьне бьредана жи,
Бьзыгана, бьзыгана, д'аро,
Ваки вьрок д'ава аш,
Сара жи арба жи, ле бемар мажн,
Ваки га к'ада зва бьдон,
Марьяа лав бьдон,
Ваки ганеш ле козак'арбуца,
Ве ма ава бьтарс'а,
Ваки ганешо г'ах буйа,
Ве зерада б'луйа,
Ваки г'ане жи бьди бар т'ра жи,
Г'ава хва корванана.

Ваши глин дасте марийа дьна,
дъсмант:
— Гайна ду гора.

Ваши гольа лабьм, же бьезна га.

Ваши гольмълонн марн лабо,
Марн жара намма.

Ваши голье бьхотн дзо жн,
Хабара хва корсанана.

Ваши гонана та нагъджоде,
Чага хва те деша?

Ваши гона бьбна золат жн,
жарногъра.

Ваши гора баране бьтърсёл, же
хвара колган чокъра.

Ваши гора негъра,
Нъкара негъра хва бьанна.

Ваши гора нагърсёл—стёвора гора
же не се жара аждан селъ-буца.

Ваши гора пакбуца, же хвара
белуван чокъра.

Ваши гора хана цомата хва лабо,
же дне хрелбика.

Ваши гора бьтърсэн, нес паз
хвайна.

Ваши гора пак буца,
Събе же жн же бьхьрйа.

Ваши гора мазьне хва бьхьн,
Льге косн ковъра негъе.

Ваши гора надин сора даре,
Даре хьм зйа бьза, хьм хьмше бьза.

Ваши гора гора нна, гора хва бар
сйа бинбледа жн бьтажн.

Ваши гора дезде ба жн,
Оже гора жн же бьхоло.

Ваши гьрине шер бьм,
Бордое мьшкбьм,
же Гапрате нагъоньм.

Ваши даре хьши бьза, хьмше к'о бей

Ваши даре гора наде—к'ос нагъра.

Ваши де бьза демарн,
Бас жн дьбо бьшарн.

Ваши демарн,
Бас жн дьбо зьрбас.

Ваши де сакое зарг утгн нна,
Ваши бас сакое—стгнн,
Дьгъеа бор даста.

Ваши де у бьза жьна лабо,
же мала хвада бьманна.

Ваши дела байа,
Колган жь Богдае те.

Ваши дьан бу Назарн,
Оз нана базарн.

Ваши даржне мьнражн,
Оже шужьне тарганьм.

Ваши даст ннаа бе, же гонд
Галанна.

Ваши даст ннаа бе, же дне сьрже.

Ваши дасте хвада цойхана чакн
бьдем, те пьшта хва дзе, же пьбне
таза.

Ваши дасте жн шана бьгърта,
же бедара хва халгорганда.

Ваши даж лабо, меша жь Бог'дле
бе.

Ваши дамар даст бьгъеа,
Пазосн бьдн, т'ое рани,
Ваши паз даст бьгъеа,
Дажаронн бьдн нъкари рани.

Waxi dawa mi haɓa (hawa) masha
ma (baɗɗade) baɗɗaɓe ben.

Waxi dawla za taɓaɓe,
Aɗ baɗaɗta, ara kuɗ baɗaɗta?

Waxi dawlat haɗa dilaɓ, bra naza
we be mala mi.

Waxi dawlati baɗaɗa nara mi
gor naza,
Bra naza kaɗaɗa taɓa.

Waxi dawlati zaɗaɗa mi tota,
We beɗaɗa zaɗa.

Waxi dawlati qasiba, maɗar na
xwada.

Waxi daɗaɗa baɗaɗa taɓaɗi,
We zaɗaɗaɗa baɗaɗa sar zaɗaɗi.

Waxi daɗaɗa naza se, dawa zaɗa ma
dasta zaɗa dawla.

Waxi daɗa ma mala ba,
We ta kaɗaɗaɗa dawa.

Waxi daɗaɗa dawa, shaɗaɗa
gawaya.

Waxi daɗaɗa taɓa,
Zama daɗaɗaɗaɗa!

Waxi daɗaɗa fra ba, gor fra.

Waxi daɗaɗa baɗaɗa haɗa, dawa mi
zaɗaɗaɗa baɗa sar mi zaɗaɗa.

Waxi daɗaɗa nara na shaɗa,
Dawa nara naza.

Waxi daɗaɗa omda nara sar
nara nazaɗa, daɗaɗa
nazaɗa.

Waxi daɗaɗa zaɗaɗa buɗa nazaɗa,
daɗaɗa: „Zama ar zaɗaɗa daɗa, zaɗa
daɗaɗaɗa!”

Waxi dawa mi, naza, ta kaɗaɗa,
ma nazaɗa.

Waxi aɗaɗaɗa zaɗaɗa aɗaɗaɗa zaɗa
zaɗaɗa, zaɗaɗa naza.

Waxi ara zaɗaɗa shaɗaɗa,
Kasa nara taɓa,
Daɗaɗa nara sar naza
nara.

Waxi aɗaɗaɗa buɗa,
Maɗa kaɗaɗa baɗaɗa naza.

Waxi aɗaɗaɗa xwada nara
naza, daɗaɗa mi nara daɗa zaɗa
dawaɗaɗa.

Waxi aɗaɗaɗa nara daɗa u baɗa
zaɗaɗa,
Gama mi naza.

Waxi aɗaɗaɗa baɗaɗaɗa, zaɗa zaɗa
ma naza.

Waxi aɗaɗaɗa nara naza,
Kasa nara mi naza.

Waxi aɗaɗaɗa zaɗa naza,
We beɗa ma mi naza.

Waxi aɗaɗaɗa xwada nara
naza,
We beɗa, dawa mi shaɗaɗa, daɗaɗa
ta nazaɗa.

Waxi aɗaɗaɗa baɗa zaɗa,
Zama nazaɗa.

Waxi aɗaɗaɗa, aɗa naza.

Waxi aɗaɗaɗa baɗa sar,
Omda mi naza.

Waxi aɗaɗa nara zaɗa naza,
Omda daɗa zaɗa naza.

Waxi aɗaɗa zaɗaɗa,
Omda naza zaɗa naza.

Вахи марна мэн бар чэзе хуша
мэн нээ,

We бар чэзе ке бе?

Вахи марна зүг шарм нээ,
Кара дие зрава.

Вахи мэгэзе слээ, нэбре зу
дыга.

Вахи клите зраба, дэзе жи бээ.

Вахи гона даре башм нээ,
We павза.

Вахи лангара жи бабуя,
We бедара зүг быда бе.

Вахи зыг тэневе,
Дасте we чь бьха?

Вахи зыга маргаа берф соре дыя,
Джэне наэ аэе гар.

Вахи зыга мар бабуя,
Мэре дие зрабэньре.

Вахи мэн,
Щэму пэе.

Вахи мала мэн тэневе,
Чи мьргене дүмэте хэзе найа?

Вахи мала щинэре үдлийа,
Мари жи үдлийа.

Вахи мала дие таман бышьени,
Тамани сор хэзде бышьени,
Ахар чэзе жи ле бьмини.

Вахи мала дие таман берени,
Таман щихи щыпэхх,
Вахи бемьн—фленкесе гер хвар?
—Баворени.

Вахи мала зраба, зэга хэре
чэе, we бе мала хэйада.

Вахи махэе мэн тэлоба,
Хэре мэн жи чэлоба
(хворана мэн we чэлоба).

Вахи манга мара зраба буйа жи,
we шире we бычьа.

Вахи манга те шир буйа,
We шир быда мала те.

Вахи мезан пэсе, хэйае мала
дые!
—Хэде марифате быда те.

Вахи мезан собр бьа, we нэне
бырада.

Вахи мезан бат, готм маря
ноадара жи быгэ.

Вахи мер бьа кошэе руя,
Дийае донранишэе.

Вахи мерани наздари,
Чар те нэж, готыа керя?

Вахи меш сурте жи кэе,
Меше бьае панзай марыа.

Вахи ма бэе тэе надия,
Мэе соре хэдеб сонд бьхвара.

Вахи ма тэе нас нэньре (ма хэдеб-
надита) мэе соре бэе тэе (хэдеб)
сонд бьхвара.

Вахи мезыи бемьн:
—Хэе бэеже ае,
Мари хэе бэеже, нахэньре.

Вахи мезыи малакеда тэневе,
кэтинэе дайньн ле бышоьрэн.

Вахи мари звезда гюде хэре,
Даст нэеже мария.

Вахи мари брчи дыбн,
Эүд тэе бира хана.

Вахи мари гэмана хэе быда сер-
хэде,

Марие гэсиб бьа.

Вахи мари гона нэьрсе,
Дэже хэе бир найа.

Ваша мари гора зана была,
We мала краа была.

Ваша мари гора кочана была,
We бин барфе бязанца.

Ваша мари гора кочаха была,
We зү бьмара.

Ваша мари гуртне руем бо,
бордаа мышаао,
Гало Кале марийа we чана бо!

Ваша мари ищале зва заньа,
Жь мала зва дарнагоо.

Ваша мари мала зваба иж, озыа
та лешийа мари.

Ваша мари марийа жь тентесе
зласка,

Ваша чевьрана зьаротакыйа.

Ваша мари мина бармыш карма,
Щам згва стрийа.

Ваша мари нава шинеда бо жн,
Гара маванара бьсана.

Ваша мари бьда сар сабрыйа,
Бька гора сабрыйа,
We бьва мире Мсрейа.

Ваша мари нахтешае Кофт салаа,
Ом фьра аз нава дасте марийа.

Ваша мари ор'а майдана ласпа
зва бьсана, айба.

Ваша мари тэжне зоре бьшине
нечйре,
We чь нечйре марйора бька!

Ваша мари зэина зва дн—шуро
наыр, ом рэзни а'лэма, не ваша
шуромыр, ом наке-мраз дьба.

Ваша мари йормата зва заньба,
We в йамбере зва иж заньба.

Ваша мари шарм нава, накус нава.

Ваша мари гончгар барьне мазал,
Мазал гь пера шине дька.

Ваша мари к'ар гонабука,
We к'ар бьбьрана тамашгоа.

Ваша мари шалт'еда шарм нава,
Мазан бу ор шарм нава.

Ваша мариен с'ар дька бар
малана:
—К'ора, дьва, саре ласпа иж
бьгьрин.

Ле ваша йахи райаа, дьва,
—К'ора, нафезьн кучьн барьне.

Ваша мари бьдр дьма,
Ишца к'эва иж кем дьва.

Ваша мари дурва дьма,
Марья уре баре звадейа, ле
кучьне бьса г'она.

Ваша мари заре иж лавьц,
Онда нина.

Ваша мари з'аф рэзе,
Жь р'ьсца пауда дьмина.

Ваша мари кавьроки баема
кучьне зва,
нар кэсе танга хвада баеже.

Ваша мари тышта бир нава, we
дн бьба.

Ваша мари ф'ам бька, марьвати
тыштани зодайа.

Ваша мари барва набаши,
Даре марийа деридваа, ор лэс
наибер'н.

Ваша мари надьна зобота, we занг
бьгьра.

Ваша мари зва натьрса,
We нечйра зва бьбьма, паде
бьтма.

Воки марн пач буйа,
Ланге мар надького зьне ми.

Воки инлион лабуна ми,
Дьзо Шема эворас палдыда, т'ан-
тене сова нефса брч'а,
Лама ми бу сар заре да а'ана.

Воки мана роне бьш'але,
Тирьша ми нозки.

Воки мрише палеа,
Чьра н'а'але зьне г. дьха?

Воки мр'яен пач буйа,
Хводе чьма ам нас дьда сар?

Воки ман бьзонбуа д'яе мейя,
Ман цат касира надьго-голе
грант'ар.

Воки ман дьж'ене, б'ре зьне бир
дане.

Воки ман н'ев, к'езько ц'азе ми
дориньн.

Воки ман н'ев, ми н'езько
гольз'ане гонд'я.

Воки ман н'ибуба, ц'р'ько м'е
з'ане ми бьт'вара.

Воки ман симо-снейк'ан,
Эзе г'ане з'ле б'еж'ан.

Воки н'ев зьне шарм носе,
Ве зьне т'еке л'акале Наму каск.

Воки нан у а'а мар'е л'озе,
Д'яе а'а мар'ев.

Воки нан у к'анц л'езьн, ам а'ана.

Воки нан л'езе, л'ому тьшт з'ж л'айе.

Воки нане мар'е т'он'ев,
Мар'е к'ресе щане зьне дьда нан.

Воки нан н'иб'е, б'енд'ан б'е д'ини
б'е имане.

Воки на брч'ийа, чь з'ане д'ие к'о'ва
т'е?

Воки на мь ми б'е, щ'егаре ми
н'езе.

Воки найнуко ми лабуна,
Ве зьне бьт'вара.

Воки н'езашне т'е г'арт,
Г'анд зьне бь'н'ерта, воки грен н'ев.

Воки н'езе-н'ел н'ев,
Лари н'езане н'езашне.

Воки н'ев ро ми с'агарк,
Н'айн л'озманн.

Воки п'ак'арк шал'б'ене а'е бь'шон,
Н'а'де сар л'езе зьне.

Воки ле каск н'аб'ан,
Чьма мар б'ан.

Воки п'аш мр'я'ава н'ельейн,
Г'ане мр'я'ава надьгот.

Воки п'ашне ма н'аньране,
Ма ми надькар.

Воки п'аш'а г'оле нас г'арты,
Аз чьра бь'г'азе, т'о м'е бь'с'ельн'е?

Воки п'ар зерк'арба,
Ине з'а'н'ф'ан.

Воки л'ере инеж'арба,
Ини у д'ш'ом з'а'ф'ан.

Воки п'ашт л'афт д'ор'а'дыба,
Ве д'ор'г'езе, б'е.

Воки п'ашта м'ан лабуна,
Ми м'ан надьз'аст.

Воки п'ара л'езьн, л'ыз'е ми л'айе.

Воки п'исн бь'ш'ул,
Ве л'еша м'ор'ия'ава бь'з'ель'е.

Вахи дасги бэхи, гэрэл хэсл
зөмөрчээ,
Вахи сэрбэ, бэрэл.

Вахи рэ һонд, рэко гэгэ нэргэнэ!

Вахи рэс дэргэлт,
Һан сүнд тэ шүүе һезэн дүбэн.

Вахи роож тэрсэн мэ барене
лобуяа,
Мо үгээлэс мэ хворго мөчрө.

Вахи рууи нэнбэ, гэр, мнө тэг
бүгэрэ.

Вахи руе мүн сэл буйа,
Глиэ мнө дарбозбуяа.

Вахи руи нэнбэ,
Оэ үгээлэн мээ хворно.

Вахи рүл бэшикэ жи,
Гэрэ дэрэ мө нэшигэтынэн.

Вахи сэгнэе мэдэ өдрө мэн
нээрэнэ,
Эз мэрэн, Нэз дэнэ өлгөнэ мээрэ.

Вахи сазанэ гоманки,
Сэд сэлэ гоманки,
Миргнэ шорд у шүүмэн,
Ахэр тэгэ үгэсэ мэрнэ тэгмэн.

Вахи сазэ хрээгэйэ нэфэрэ мн
кэнбуяа,
Сэр стунэ конэ шнйэ зэрбуяана.

Вахи сэд мэрж цхикибэн,
Ньхэрэн һүрчөөсө алткэн,
Ле дэ бра һэрчө мө алткэн.

Вахи сэр мэрнэ хэлсэ грнэ тэ
наэн,
Гэнцбэрэ эрэн бнэ бира хва.

Вахи сэрэ нэнкэдэ эв шөлү нээк,
Бошө мө тшлөкн нана,
Вахи сэрэ бөшө, шэндөк пера
нахваша.

Вахи сэрэ гэнээсэ, хэнг нэргэнэ!

Вахи сэрэ һабэн,
Кэмо захэн.

Вахи сэрэ бэр, нэдэнэ бэр эхэр.

Вахи сэрн үгнэйэ мэрһэрэбэ,
Хэматэн мэрһэрэ нээк.

Вахи сүк (сүкэ) бэ,
Газ (гэ) лүүкэ.

Вахи тэ бээ, бээ һэрэ.

Вахи тэ пэрснэд, тэ брнэ хвө
сламог кэр!

Вахи тэ саз дэчэ,
Бале—һайа балайа.

Вахи тарэ нэннэ,
Көрө тарэ нэннэ,
Көрө кэрэ тарэ нэннэ,
Нажн нэннүрнэ тарэ мө бэннэ.

Вахи тн пэс бэйэн, тэ гэнсө
Хора бээсэ хвэ нэрдэ.

Вахи тэ агэрн, тэндүрэ хвэдэ
бэйшэ.

Вахи тэ агэрн бэ парэ,
Кэсэн руе тэ нэнһэрэ.

Вахи тэ бэйбуяйн,
Кэра тэ мн мө бэйшөһөннэ.

Вахи тэ бэрэнэн чөһнэйэн,
Тэ мээ пазэ болобэйяйн.

Вахи тэ бэрэнэ мө буйяйн,
Төг мээ пазэ бээсэ хвэдэ буйяйн.

Вахи тэ бэн шүүжн жи,
Бэн дэрэн жи, мэрһэрэ нэнн.

Вахи тэ дэрэнэ днн дэрөнөөкө
бэсэ бнэ,

Вахи гэгэ хвэ тэдэ һабэ.

Важк тѣ дьвѣмъ, чьма дѣл тѣ лъ
къдаре буйл!

Важк тѣ керн бѣра валѣмъ,
Нькарм зайсѣга нѣна влѣмъ.

Важк тѣ керн хѣо лѣтѣ,
Те керн лѣвалѣ хѣо мѣ бѣтѣ.

Важк тѣ кѣсѣб буй, чѣх бьгъра,
Важк тѣ нангър буй, ганьм бьгъра,
Важк тѣ чѣрм кърѣм, чѣрме ганѣш
бьгъра.

Важк тѣ керн, чѣра дѣ у бѣне хѣо
хѣойн нанѣ!

Важк тѣ маржѣ билѣдѣ, тѣ рѣа хѣо
рѣстѣа.

Важк тѣ на шѣкѣ хѣойн, чьма бѣр
хѣо дѣкѣи!

Важк тѣ зайдѣк, на нѣна хѣо гѣер.

Важк тѣ зайсѣга мѣ занѣмъ,
Тѣ арѣанѣ хѣо ашѣ мѣ наѣрѣ.

Важк тѣ чѣж буйлѣк, те бѣн горѣ
мѣла

Бѣсѣ хѣоѣ бѣлѣйѣ.

Важк тѣ чуки дѣе чѣмѣ,
Бѣр хѣлѣд лѣшнѣ лѣрѣ,
Тѣ кѣ чуки нѣе мѣшѣ—
Тѣ лѣшнѣ лѣрѣ.

Важк тѣ шѣр дѣхѣвѣи, мѣо хѣойнѣ.

Важк тѣ шѣмъгърбуй, чѣх
бьгъра.

Важк тѣбуѣа бѣлѣд дѣстѣкѣа, мѣ
бьмъра.

Важк тѣрбѣ гуѣа рѣлѣа, жѣн тѣдѣ
нанѣнѣ.

Важк тѣлѣа бьгърѣк, лѣо хѣо
наѣдѣа.

Важк тѣнѣбѣн жѣн у мѣр,
Дѣлѣа нѣан сѣлѣбѣр (сѣлѣер).

Важк тѣнѣвѣа жѣ,
Кѣс нѣлѣара бьлѣа тѣа.

Важк тѣнѣвѣа, рѣнѣдѣ дѣст мѣрѣнѣ
нѣа.

Важк фѣлѣн тѣшт нѣбуѣа,
Вѣ нѣлѣата гѣлѣеа.

Важк фѣланѣсѣа нѣбуѣа, рѣнѣлѣа чѣвѣ
мѣ дѣрѣстѣа.

Важк хѣсѣк зѣгѣа лѣд бѣлѣа,
Пѣрѣс дѣеа хѣо мѣрѣа лѣтѣнѣа.

Важк хѣсѣк зѣлѣа хѣоѣнѣа шѣнѣа,
Кѣра зѣлѣа тѣ рѣа дѣлѣрѣнѣа.

Важк хѣч ѣ мѣнѣа, рѣмѣтѣа мѣ ѣз
зѣнѣмъ.

Важк хѣрѣб бьлѣа лѣдѣнѣа мѣ, мѣ
дѣсѣа бѣмѣт:
„Аѣ лъ мѣн хѣрѣбѣи“.

Важк хѣрѣм тѣнѣвѣа, дѣнѣг мѣрѣнѣа
нѣа.

Важк хѣрѣнѣа дѣкѣа, хѣрѣнѣа бѣ
лѣшнѣа тѣа.

Важк хѣо хѣо бѣсѣс нѣдѣа жѣо,
Шѣрѣтѣа бьлѣнѣа чѣ?

Важк хѣойнѣа мѣлѣа на рѣлѣнѣа,
Бѣр мѣвалѣа лѣсѣвѣа мѣе сѣрѣнѣа.

Важк хѣойнѣа хѣо шѣрѣм нѣкѣа,
Вѣ жѣе шѣрѣнѣа!

Важк хѣойнѣа рѣмъшѣбѣа,
Аѣлѣр рѣжѣеа мѣрѣнѣа лѣйѣа.

Важк лѣа нѣбуѣа, лѣа нѣдѣбу,
На лѣа буйѣа, на лѣа бьлѣа.

Важк лѣтѣлѣа жѣлѣа,
Оѣшѣл нѣдѣа мѣшѣлѣа.

Вани һавв, һархас ин дикәро
өңсәкә бына.

Вани һәр гөлһиндә марә һәспәкә
һибәшһинә,
Тәшһәрә һавв бойһәр.

Вани һәрдә чһә һәвдә бһәнһин,
Вә һәһәһүдһә һәвдә бһәнһин.

Вани һәһһин һәһһин әһһәһә,
Тә һәр бһһн һрәһә,
Нә дһһә һәрһндә, нә дһһә дһһ.

Вани һәһ һәһһәһ һәһһ һәһһһн,
Әһһәһә тә һәһһәһ.

Вани һәһһә һәһә,
Бәһә һәһһәһ бә.

Вани чһәһ һәһһәһәһә, һәһһ дһһһә,
һрәһ дһһә.

Вани һәһһәһһһһһһһ һәһһһә,
һәһһә һәһһә һәһә һәһһһһһһһһ.

Вани һәһһ һәһ быһә, һәр һәһ
дһһһһһ.

Вани һәһһ һәһһә,
Дәһһә һәһ дәрһһәһһһһ.

Вани һәһһһ дәрһһһ һәһһә,
Хәһһә һн һәһә һәһһһ дһһә.

Вани һәһһә тә һәһә һә,
Кәһһһә һәһ дәһһә,
Иһә һәһһә һәһә һә һәһә.

Вани һәһһә һәһә һәһә,
Һәһ у һәһ дһһә һәһһһһ һәһ,
Вани һәһһә һәһһә һәһ,
Һәһһһһ һәһ дәһә һәһ у һәһ.

Вани һәһә һәһһә һәһһә,
Дәһһәһһә һәһ һәһһһһә.

Вани һәһһә һәһһә һәһһә һәһһә,
Вә һәһһә һәһә һәһә һәһә һәһһә
һәһһә.

Вани һәһһә һәһ һәһһә,
Тә һәһә һәһһ-дһһ һә һәһһ.

Вани һәһ һәһһһһә, һнә һәһһһ
лә һәһ.

Вани һәһһә һәһһә, һәһһә һә
һәһһәһә.

Вани һәһә тә, һәһһә һн тә.

Вани һәһһә һәһә һәһһә,
Һәһ һәһ һәһ һәһә һәһә һәһһһ.

Вани һәһә һәһһә, һәһә һәһә
һәһһә һәһһә.

Вани һәһә, һәһә һәһә, һәһә
һәһһә,

Вани һәһ дәрһә һәһһә, һәһһһһ
һәһә.

Вани һәһә һә һәһһә, һәһә һәһә—тә
һәһә, һә һәһһәһә һәһһәһә.

Вани һәһһә һәһһә һәһә,
Әһһһә һәһһәһә һәһ, һә һәһә.

Вани һәһһә һәһә һәһһә,
Вә һәһһә һәһә һә һәһһәһ.

Вани һәһһә һәһһә һәһһә һәһә,
Вә һәһһә һәһһә һәһһәһә.

Вани һә һәһә, һн һәһә һәһә һәһә
һәһә.

Вәһһә һәһә һәһә һәһһә һәһә һәһә
һәһһә һәһ, һә һәһһә.

Вәһһәһһә һәһә һәһәһәһәһә.

Вәһһә һәһһә.

Вәһһә һәһәһә һәһә,
Лә һәһә һәһә һә һәһә.

Вани һәһһә һәһһә,
Хәһһәһә һәһә һәһһәһә.

Вәһһә-һәһә,
Һәһһә һәһәһә.

Валле баһар һат
Оалмһған дәркәт.
Валле, Һа дити, бирнани ида.
Валле, ма зәф дит, һндыи эвер.

Валле жи һаснамани, та һода
бор жи драһи.

Вардан дьһезе—
Маша һаве рге һарга.

Вардене дьһиост маша һаве
блчуһа,
Һардә шәһе хәи жи бирһар.

Вара аһе ма,
Блһине ронге ма.

Вара бедера мһи
Һале мһи бьһине.

Вара гора ширәтев.

— Вара, аз та теһме падше.
Дьһе: — Һа, мһи бьһине һазир.

Вара йери, йери,
Йан ма, гон—барк.

Вара мале ма, бьһине һале ма.

Вара меше ма,
Һлде пеше ма.

— Вара сар пеше.
— Зәхе мһи деше.

— Вара та дьһине бәһшһте,
Дьһе: — Һа, ром на хвеше.

Вара хариби на тә кара,
Зәхе хариби чьһе зрера.

Вара дьһа чьһе мьһа бьһезге,
Тара мьһнде, мьһге рьһнде.

Вара, вара, ам чьһе дурьһи, еде
рьһнде.

Варес да дара шрһде дьһете.

Варыи дьһеде пьһа мһи пьһсһи.

Варыи мһи еи гьһге, шьһиәи мһи
еи барге.

Варьс кьһге бе,
Ве һочарге дьһабзба.

Варьсе зьһана хьһи.

Варьсе драж, дьһсе—туж.

Варьсе һомарда һаче бире.

Варьсе пьһе һаче бире.

Варьсе рьһи бекгбара.

Варьсе рьһи һаче бире.

Варьсе рьһи, пра шһста,
Игбара ве тьһи.

Варьсе сар бузья.

Варьсе халге мьһге дьһагьһе
чьһге.

Варьсе халге (мьһге) һаче бире.

Варьсе һар һаси һакьһе бире.

Варьсе шәһле рьһиәи—пеште на
бьһи.

Востондьһи фланкесе тьһи, ге
рьһани.

Вагән дьһа, һалет ба,
Һа та кьһги, на те фротек.

Вагән ма де ширьһтера.

Вагән (тьһтәк) шьһиәи.

Вагән һьм дьһа, һьм бава.

Вагән шрһиәи, па һав хьһери.

Вагәне бава мьһиәи шьһиәи.

Вахт дьһбьһдере, чьһиәи пьһи те.

Вахт зарга, йема чу, нди занатарга.

Вахт һайе марья ханне дилена,
ханнеда дьфьрга.

Вахта ае да сар саре марья—
Чь гьлан, чь газан, йема.

Вахта агьр һайе, хьээр—
Насте хьо лас моха.

Вахта аш чу, пай чаңаде мағша.

Вахта ашл балакьрын һайе гь мал
бу.

Вахта агьр г'аразакьрын гьало тә
г'обуһа?

Вахта агьр һайе сарһа,
Чьма дини бор дорһа,
Хьа ругааш дьен нәе марһа!

Вахта арһа, чь чуң, чь маһан.

Вахта ба те баран жи перга.

Вахта баране е ае бьде мрһана
зәфьр.

Вахта баране хьарьдлаг дөвөжән
доран.

Вахта баре доране дьгьра,
Нәзар дөвн дьбәкһана.

Вахта бәхт бе сар сары,
Бәзгә мина г'арә һери,
We бөжән—сад г'фөрәм тә
щәмерн.

Вахта бәхт һарә нә бәле,
Хәбор бьде хәкә мсрәлә,
We бөжән—чә дини бе г'әмәлә.

Вахта бәхте зарга һобуһа,
Де һадьнә.

Вахта бәсе хәбәге ле дьман,
Эшә сарн ле дьгьра.

Вахта бәһи марһа дьһи, һери
чәла дьгьһа.

Вахта брһибүне, хьарын марья хьәш
те.

Вахта бух у хәкә шәр дьһи,
Мер дьһино орта дь көһрәдә.

Вахта га дьмаро, ләше г'ер зәф
дьһи.

Вахта һа нә һат бор бор, герәне
барһи.

Вахта гәһкә нәзән,
Мәно малә мөвән.

Вахта де дөмәрһең,
Бәт жи бәре хьә зарга дьг'өһең.

Вахта де дьмаро, бәт мағәен
дәманә зарга.

Вахта дөвн дьһи, дөвн жи карә
бьдзә.

Вахта дөвн мән һәбә, һәну көсә
мән һәмшәкә.

Вахта дөвн дьг'әсә,
Га гәһкә дәләсә.

Вахта дөвн һат, г'ө көсирә һәмшәкә.

Вахта дик радьә сар зәни-һәш
зәна г'адһәйә.

Вахта дөст бу дьһи, шәһәте
эшә г'ә бьһә?

Вахта дьһи нә маләсә, we гәл
г'бәләкәрә дөре.

Вахта дьг'әен нәвә г'өндәкә,
Чә маһәнә зарга бьһәрсә.

Вахта дьг'әен тәһәсә,
Ян фьзәкә те чә һәвә,
Ян һәләкәтә тә бәзә.

Вахта дала—мана гила.

Вахта диче бар маше,
Ойдуна чене во дыше.

Вахта диче чйа—
Хйрга бйеа замьзаны шалакйа.

Вахта дичи шй—мара,
Хйарга дичи фени бй бара,
дйебьны:

—Тй гйла,
Ле вахта дичи шй—мара,
Тй тышти нави хйарга,
Дйбьны: —Хйафт у хйлак.

Вахта оз дымьрм, десте хйа дйла
мькьм, бй:
—Кйла фланкэсе дйла та дергат.

Вахта оз мер бум, мьн чйа йаае
мананк чйи дэвйтно пьш хйа.

Вахта оз начьна шкате, бра к'ар
х'ар'яне, чйи мьн'р'ане.

Вахта оз һабум, та гререря дьгот:
„П'ьфь“.

Вахта озм пирьм, бй кавани, бй
тир'м,
Барчье шкэе һевир'м.

Вахта озм шен бум,
Эм тирм каван бум,
Нйа оз пирьм
Барчье шкэе һевир'м.

Вахта озм шйаал бум, эм тир у
кэван бум,
Барчье (бэгчье) мара, Кайма бум.

Вахта эм газе, эм оьмаш, дйса
Кайани баше.

Вахта эм зман дэеа шйде нйба,
Эмк надькарм нана хйа бьшара.

Вахта шйаал һат, тьгьвьм оьт'йа
пола жй, хйазбун уьна.

Вахта шйаал һат, нана мацаае.

Вахта жь бй наза, бйеа даре
нагэа,

Вахта жь те йаае, оз марае тама,
Та гйнабе, аз на тышани тама.

Вахта жьм эрае бй, эм наза мара
хйа эрае дйла жь дйеи.

Вахта жьне хйа бенамукэе гьрт,
Мер бйба шуре дй дэа, ле чьлара.

Вахта зэвстане тьши сор чйае хйа
дйшо,
Йане барфе бйбара, йане—баран.

Вахта зьрта бьлани жй, Касэае.

Вахта зэваш дергат,
Каша, сй хййарада дьмкэа.

Вахта зэгае на бй дйла де у бйеа,
Одлан ле зэда дьлэн.

Вахта зыт'яе хйа дэвьны дэрэа.

Вахта йан дьбей:
—Эз эм тышти бькьм, йнак сабр
бьа.

Вахта йан хйра хйа бй десте хйа
нах'орина,
Бй десте халце хйра чйи гьйаат наза.

Вахта йан хйа-хйа шькйле хйа
нэтьрсе,
Бй десте халце шькйле чйи гьаст
наза.

Вахта нани һайа, гьро эе жй
хьл'ьмьм.

Вахта наван тьшани дьшкэне, донг
нае.

Вахта хйр һаеа дуе меле нае
бьргина.

Вахта нуре мэн нине,
Коре эаде мурга нана нур.

Вахта нуре та эрава, мэ хва
дурха, бра нари.

Вахта мэ аз у то кетана хаа,
Кинге поча к'аре г'лишпа арде,
Те мэ сор мэн бхларьби,
Гане хва бешорж.

Вахта к'ада—Пашаана,
Газн Хата Мусаман,
Вахта дорд о балана,
Газн Хата Молланьк.

Вахта к'аре—ман д'арса.

Вахта к'ота ние змане,
Ве текаса ние шарьстана.

Вахта к'ашам расти та хат,
Ве ронге огра та мэ хаа нас.

Вахта к'оче хат, гао бар б'амн.

Вахта к'очери, гара жаро хва нас
б'амн.

Вахта к'офат б'амра, даст д'ава,
Вахта де б'амра, мэ к'о даст к'ава?

Вахта мэ те, д'бон: „Же те“.

Вахта мале э'ф, п'знам мн э'ф
д'бн.

Вахта мале мэн небу,
Г'оже сад Паве мнани мн
Лана мэн д'ажорн.

Вахта мале хвайн б'да д'ба,
Р'бле мн мн пера д'ча.

Вахта мори ае д'тва,
Мур марья нана.

Вахта мори на Казра, ле хваер
надин.

Вахта мори пайа нана, бра керее.

Вахта мори бехоат бор марман
д'ча.

Ташоке камас'на мн хайа.

Вахта мориа бе мозан д'ба, бе
хваде д'ва.

Вахта мориа б'да сор сабаре, заре
накина.

Вахта мориа д'амра бра сор бост
у гава хва б'амра.

Вахта мориа д'амран, нар нас
марие мн д'агаа б'аре, лана д'аг'ри.

Вахта мориа мозан д'ва г'лестар
д'ва.

Вахта мориа нан бола д'жа,
Гарене нанани зеда б'да нантема.

Вахта марьяра ле мн,
Дране марьяа Калмседа мн д'аше.

Вахта марья хайа, суг г'бне,
Суг хайа, марья г'бне.

Вахта мориа б'ри д'бн,
Д'амата темно б'ра хва.

Вахта мори хваа спие шамсра,
Нана руам (нана) сола шамсра
неб'ма.

Вахта мори чанга та,
Ч'на мори ранга та?

Вахта мориа з'дла мэн д'жа,
Вахта дура б'ра мн д'амн.

Вахта мориа, ч'ава мн д'аремина.
Вахта дур д'ча, ч'ава мориа хва
д'аремина.

Вахта мори мн те, те та'мне
мн те.

Вахта мори д'аме манси, мн мн
к'о б'г'ра, к'о б'шкене?

Вахта пшма на ль мава, дѣвата
мышана.

Вахта раст забардана, там зобор
пошда тен.

Вахта ре дѣва, врд бѣнда даѣана.

Вахта сара,
Щѣльн сѣра.

Вахта сѣм ру дѣв,
Нае празниця Бона рожа марѣне

Вахта сѣмо аз наѣрсеи,
Пай марѣне ца наѣрсеи.

Вахта сѣм у сѣнц гѣнаба,
Гольне мала на гае мала наѣрсе.

Вахта сѣре те дѣва,
Бра дѣле мѣм бѣшо.

Вахта сѣри назма, лѣнг назме.

Вахта сѣре денн,
Ида пѣштан наѣльме.

Вахта та роже дѣтбу,
Мѣм шѣв дѣт.

Вахта таде-ца те дѣт,
Вахта зѣва-мѣм те дѣт.

Вахта тѣре дѣвѣи,
Кавано заншѣра.

Вахта тѣ кѣтм кѣре мар,
Бѣба, набо те та бѣгае.

Вахта тѣ лѣз ѣрѣи,
Тѣи дѣрѣнг бѣгѣлѣи шѣ.

Вахта тѣ на соѣакѣи,
Наѣса хѣв мѣ ево кѣур бѣва.

Вахта тѣ ѣвѣари нае ганѣм бѣдѣи
бѣр марѣя.

Зѣмѣно зѣва дѣвѣса ганѣм бѣхѣбѣи.

Вахта пѣштан ѣба, ца зѣва нае
нае.

Вахта тѣм бѣдѣ денн, зѣва дѣво ево.

Вахта хѣтѣр нае, дѣсте зѣре те бѣ.

Вахта хѣбѣте дѣрѣте,
Вахта нае те дѣте жи дѣлѣсе.

Вахта хѣбѣте сѣр чѣно ево дѣлѣвѣи.

Вахта забардан наѣгѣте сѣр те,
зобор нае.

Вахта хѣвѣте дѣлѣла у дѣрѣво,
Вахта нае хѣвѣрѣне чѣлѣе ваѣрѣе
ѣна.

Вахта зѣво гѣнѣва, лѣз хѣвѣре
дѣрѣсе.

Вахта зѣво гѣнѣва, лѣз хѣлѣубѣ.

Вахта зѣво дѣва сѣр пѣчѣя,
Нае зѣво Стамбол мѣва те зѣво.

Вахта зѣваде чѣ бѣи, нѣе чѣм?

Вахта ѣвѣиѣно наѣлѣбѣи, те лѣз
бѣдѣи ѣнѣе.

Вахта ѣвѣт—ѣво бѣ.

Вахта ѣвѣбун дѣсте таде ѣва,
Дѣяте тѣво те нае дѣва.

Вахта ѣвѣбуна мѣрѣе гѣнѣва,
Кѣсе Кѣсѣла мѣрѣе нае.

Вахта ѣвѣбуна мѣрѣе ѣяе,
Гѣлѣон бѣр бѣ жи дѣлѣи.

Вахта ѣвѣбуна те ѣяе тѣ пѣзѣмѣе
мѣи.

Вахта гѣна, ево лѣ кѣ, тѣ лѣ кѣ!

Вахта ѣвѣбунаде, ѣрѣкас, дѣво:
„Вѣра ево“.

Вахта ѣвѣале те дѣлѣно,
Тѣ жи лѣра бѣлѣна.

Вахта ѣвѣер дѣлѣно—мѣлѣон тен.

Вахта байы-арайы,
Вахта тону-мартыны.
Вахта найа, ве найа.
Вахта йыгые та тонуа,
Маш та нащаны.
Вахта нанд гуза тема дасте хва
быкени,
Джа до найа гуг дарен.
Вахта чигин таса бат, чь грат, чь
дарен.
Вахта челена та немшра, бая
бифроша.
Вахта чух бум, мын даго—мазыно
мыдан,
Мазыбуна, аз далан—чухе ман
хы.
Вахта шерда нь тыра, тыр дача,
Жь йандыно—йанды.
Вахта шар зора бала камн.
Вахта шар тону йаркас мера.
Вахта шар кал у сары,
Вахта хварыно ап у бран.
Вахта шыр найа, ве бырыне жн.
Вахта шыхыл дурн ман харга,
Вахта хварыне бой мын наха.
Вахта шыхыл дахело дарева,
Вахта хварыне те дыка: — Озе бано
форе балесым.
Вахта шыхыл хва та дыка,
Вахта хварыне лозыра.
Вахта шыхыл хато сори, тыге чь
бынм.
Вахта шыхыло ман те,
Зьра каре та те!

Вахта шыхыл—гый,
Вахта кал у пирн, шь бы шь кыли.
Вахта шогар шыхылт ман гора
шогора фрос фйлеа, йан йа нори
фйлеа.
Вахта щенаре тайн храра, бйхело
ме быресе.
Вахта шотда гайа паволадан,
Хрменде шар тас ранакы.
Вахта фозыа бат понор жн дыкоро
дрена быкениа.
Вахта фоз бум,
Оз мур бум,
Вахта бух бум
Вазир бум—
Котым дасте котн мера—
Оз зу пир бум.
Вахта шотда те бын кырада ми
шын дыа.
Вахта бе чанте мын,
Та быкени ранге мын.
Вахта баранбардана зед че
дыан.
Вахта бехт бе сор сори,
Базыра мына каре мери,
Ве бежын—сад ифарын та щенери.
Вахта бехт хара нь бала,
Хабар быда воха мсдала,
Ве бежын—нь динони беканала.
Вахта дурд о бала—Фатька Малла,
Вахта кате, Кариса—
Фатька Огса.
Вахта дурд у бала,
Фатька Малла,
Вахта кыфта хелуса,
Фатька Фйса.

Вахте диндара мэн диндар бу,
Назар Казе минани ми мэн бар
ташти Назар нэднэр.

Вахте өзн баталым, мэн гүре дийн
Гаман батало,

Вахте пшале бзыне те, хис даре
шван дэгу.

Вахте мазыне мале тбна, кбтнани
дудын қблге мале-сава мазыне мале,

Вахте марья дьнра, дьбен, ле
бра шьбе жора бьбо.

Вахте нава тьшта йлтани,
Чэн даяежа наэ қарфе ми.

Вахте нан дьлени, наванн бьде
марьас дьнбени.

Вахте нан дькна, вахте хваате
дыргоа.

Вахте нанда те, вахте дна дьргоа.

Вахте нанда вьде хва зона,
Вахте шьхьл дьргоа.

Вахте се дьнени, дор десте хваде
хвайко.

Вахте садопазо—сарььдате
чедькыи.

Вахте таде-га ма дит,
Вахте хваде-ман ма дит.

Вахте тьва хваре аз гарн нахарьн,
Тьва хваре ма бьба чь!

Вахте фройе ам дьхьзыне бире
хьедб.

Вахте хьбете хва та дьна, вахте
наххарьне бер кбнд дьдн.

Вахте хис гбнеба, лоз хьваре
далеса.

Вахте хьварьне-дэвая,
барььрыне-гбндрема.

Вахте шьва те йаба, йезале тьв
зэфьм.

Вахте қаран, оңз бу оңз, йеза.

Вахтоне машоде гбле бу,
Найа буйе машоде стрьна.

Вахтоне марья ма гьрде дьтэв,
Вахтоне гьрд марья дьтэв.

Вахтоне чарха ми дьхьбаты.

Вахтани даре,
Вахтани шьлэно.

Вахтоне йаа марья растне ялаз
дыа,

Вахтоне йаа марья дьроно ялаз
дыа.

Вьде дыа, қарв сьла бьнблэя,

Вьде дыа (дыне) ожа (ожа)
чь шьва, дьрте.

Вьде фьлэкса дьрбазбуно.

Вьде ми йат, ис йере.

Вьден гбна, тьзы нава.

Вьде дрено, мьнэл мьна.

Вьде ль вьде дьнхера,
То ль чь дьнхери?

Вьде пера гьншт ис бьва.

Вьде те, сэр хьвареда ми шьн
дыа.

Вьде хьнайа, а фьм дькэ, зона
вьде чьйе.

Вьде йат, мьне рьзе.

Вьде йаа жьр ми дьрмьне.

Вьде йаа зерэ,

Вьде йаа рьзон мьрмьне чьтэре.

Ваган мина де у баг ширьна,
Вафат дьла, Гама дьла,
Wi багда ов марьае баг бун,
Wi баго, чокя мьл,
Wi дае, чокя мьл,
Тоне дьла дьла мьл,
Даст адрле саре мьл.
Wi гоньра дьла, гоне дьнера дьра.
Wi дастн быдл, ви дастн быстна.
Wi Фразн, гоша, гоша,
Ки дьла—доме мьня тыра?
Wi грдн, мн ескананк,
Өз ранабьл мн грдн,
Өзе рунан мн грдн,
То бьньра мн дьрдн.
Wi гьри баран нае (баран наберо).
Wi гьри бьнер наки баран ле бе.
Wi зманн ннае, өве мара бьмнне,
Wi зманн ннае, өвье чьве мн
дьянн.
Wi мьре дьвежьл, ө нй пеш у
лаш ба.

Wi марьра дьбем марн,
Ес шем байа марьфот у растн.
Wi на өбра, на өкзе.
Wi саре дьбемьл—Позар саре мн
наьра.
Wi саре гьрдеданьл, мьки дьмьно
мн гоньра.
Wi ги тандуре нануйн мн ги
тандуре, мь
багдае казарды?
Wi һинн орта зин мака.
Wийа гин те дьрбазьр.
Wийа өса занн?
Wийа чьвонн дьньери?
Wийа чьванн наьньера.
Wьра бьмнне, өбра мьра наманн.
Wьра дьрганн зере зьбу.
Wтйа готьяе: „Кьма дьйна, тыра
мн бьла“.
Wтйа сьрбьськн.

ЗЕДӘКҮРҮН¹

А

А раш у сәли бар чам дийәр дьба.

Аз дь голода димна гани дьба.

Аз дьгәво шие танг дөнг дьда.

Аз дьсакына, найар насакына.

Аз занә балаз ль к'ойа.

Аз рабу, сьнар балаз бу.

Аз хәв дьна,
Димна хәв нава.

Аз чьқас дь голода бьмина, һәр ие
гани бьба.

Аза бирә бе тьдирә.

Аза ль сәр гөрзе,
Заза бь дьле қезе,
Аза ль сәр берне,
Заза бь дьле хәсне.

Аза руе ие рьнйә.

Аза сәр барне,
Заза бь дьле хәсинә.

Аза хөрта сөрәврне.

Аза хөртем бармор дьмашә.

Аза һеди-һеди те, өщәб ие те.

Аза дь сәр маркан рә варчәр,
на бьһөстәк һә дй бьһөст.

Агьр, агьре сөрнейә.

Агьр гурьбу мала йәкк,
Сар у ие ль бар дьгьзырандам.

Агьр дь қомадайә.

Агьр к'от нама қичкәр, к'әси бәвар
накьр.

Агьр ие к'әвә, бина п'исә ие маә.

Адара, дәв ль дьро.

Але Хд'ро,
һәрро, дөрго ль зәро.

Арйә бар тьфьна зина надьм бь
брында хәлқә.

Ах у ах ии бь дәсте те һәһәво.

Аза бь хөләм,
хөләм бь алам,
Әләм бь гал'әлә.

Ахна пошманә ләше те.

Аш бе аә һәзәкә.

Аш чу, әме қарқароно бьльрәк.

¹ Гава ма әә насалок у зеберон жи барненсин, баревон ида бь шүре аяфба ләп һазьрбу, лама осед тәзә ма нава те г'ара „Зедәкүрүн“ шижәркәр.

Аш чуйо, пай чарчадне дьгаво.
Аше назана мь бар хив дьгаро.
Аше назана раст дьгаро.

Ба ль готехи те чь же бьби.

Бак мь жие те,
Коро ми наярди дыа.

Бак мь эш те,
Кор ль маи ма забар дыа.

Бак нанок дьтвом,
Кор нанок дьтвом.

Бак харсьм дьтвом,
Дьрано кор дьсаньтвом.

Бар дьгаво,
Кос назана बारे ми ль кою.

Баран мь ирде нача исмена.

Баран зад дьтвом,
Фрд пасне хив дыа.

Баран дура—дане дура,
Баран гьра—дане ль вьра.

Баре каре гран набе,
Кор реда нача.

Баре каре гьангба ми,
Дьса гор те ми бьхво.

Баре ма сар пьшта майа,
Кь те бьра бе—йака.

Баре ман гьндьли гьрана,
То ми хьрщла хив дьвежи сар.

Баһара—физьм чь һара.
Бе аз то собайан дьни?

Арле кем,
Баре гран,
Но деда у но баба.

Б

Бегарм мь бенафармейо.

Бела назана мь на зельма хьробрьра.

— Бале.

— Бале һана бейо.

Бени адона
Еь дьрд у мьл хама.

Барене че ль бар козине дьгара.

Баре де ль мьлад,
Боре мьлад ль чьле Оаф.

Барф һанья ко те бьшамьда.

Барфа сьм у мьрн даре мала Кому
кьтйе.

Бархе бар до мака
Жь бьрчине һалана.

Бархе нар мь бо сьрбьрн.

Бат дьркет сьре даре,
Гот: — Хьвизм бь мьдьбьтаре.

Батте де, шьезе фьзейо.

Батра гарона чу бар байнсока.

Бац балусан, чьш рьмусан,
Даре, мьра, дьса осан.

Бьс—Базар тьоне.

Бьн бьнгаро—сарн пьзо.

Бьн ль гьмешо сьвра.

Бьа зьрба,
Бьа мьзорба.

Бьнд нафаро, ко то мьмьз мьгьтм.

Бо кбашына мар сар пармандын,
Дик.

Бо нафсе—сате Нансе.

Бо эласыдына гондани,
Дэ мрос хемь,
Со мрос эедани.

Бра братио—Базар Байангиде.

Бра на Бхата Бхара дьла,
Мапа наса гйла,
Паргасени нара сар амепа.

Бу бабар, ром бунэ сел,
Кабани бунэ агар.

Бу чьра-чьра арабана,
Данг чу Намадана.

Бу шале шыл,
Ката мал.

Бу қиза Фем ага.

Бу сарабалька нучка,
Фм даркатын—гышт тбна.

Бу саргале стокар.

Бу цае Фаше Шее.

Бу цае кале Хечен.

Бу цае настуе бунэ.

Бу сьрацьраке—сьрвьсьраке.

Буйе йа Сарьх-Бинк.

Буйе агьре тар-Ньш,
Нардб их Гас дьшаньтан.

Бунэ мазын эвонийа малейа.

Бунэ сале—сабанйа мале.

Бунэ тьлар, бунэ хайиди.

Бунэ хала,
Далаийа мале.

Бунэ ани, кофи дани.

Бь Беманге пеша панца гроо
наена гьртине.

Бь гьрра пез дхем,
Бь шьванга турн-турн дик.

Бь кьлене чьраен у шилон дьбли
эни.

Бь райино (музыка) соган,
Карман рйа хма намина.

Бь тьрба баа у кален ево
мьсапена.

Бь фьрбонни сар дьхасанди,
Бь дб фьрбша дасте хма шущин.

Бьба шьр руни ль бар дасте те
бьмьм,
Набу, руни шупа шьра бьмьа.

Бьзан ю бьмьна—Пата шие хма
нагова мокол наба.

Бьла еорба,
Бьла гьрба.

Бьла марье на пьчуне браба,
Щьврье сагаба.

Бьла реба, бьла дурба,
Бьла боьорба, бьла курба,
Бьла кочба, бьла пьрба,
Бьла кьсьба, бьла дьронгьба.

Бьла челек аьсьба,
Канге би не бьзе.

Бьланд рунж готьнон пьчух бьна.

Бьне, аз мала та бьмьма мала
хьзаре гондани.

Бьрати хьмша бь растк.

Бьмьне мьне—
То кьлас наби мь дасте мьне.

Г. бы борфе нэе концертн.

Г. кырын райата,
Г. хварын зайката.

Гана шер кат,
Дыба окстыка руайек.

Гана шер пер дыби,
Дыби пеганна гораи.

Ганни бар бы мале,
Жына ин карубере.

Ганн шот нава.

Ганым ферика,
Малла шэрника.

Гала мазын кэрэка маре дырелешн.

Гале мазын бьаме,
Готыне мазын махе.

Гар баран бьбаро, а Нарм жи бьбо.

Гар боталн, дери бьбо-бьна, четьре.

Гар кэрне даре на нь даребо,
Дар наргьзо.

Гар мэрос человеке хведн дыка, а
га нь бьфрошо.

Гар то ньзани,
Мозана ширани.

Гар хво тарншэр, бар касан во нас
бька.

Гар чанка ханна ханжэр харибьа,
Тыштак бо ма на дываланд.

Гана чьдас нармбо жи,
Дь бьн карнеда хешин дьбо.

Гото-гот нава марьа хьрав дыка.

Гана чьдаси нармбо жи,
Дь бьн хавьранда хешин дьбо.

Гале баш нь хьнтэе ширьнтэре.

Гале мазына—нашше махьренч,
На бы дька, на баран дышо.

Га, га хедьгарина.

Готын зьрара, кэрин кара.

Готына зэф на дьав бра, на дьав
хавала.

Готынен нь саре хво мазынтар нахе.

Готыне зьвара дыкавына хувара.

Готынен у сад готын нь шем ханаца
нахе хаван.

Готын бе хости набе.

Готш бо цосаба,
Нан бо напекка.

Готше гани бька дь дыка енедне
хьвадэби.

Го нь дьа хав начин.

Гола ко нь даре хво бу, во
хьшкьбе.

Голани хвой тьлбу,
Барене леда шьлбу.

Голне даре дь бьн хьваде набьртэ.

Гонде бе роз,
Коне бе поз,
Мере ко дыбемэ!
— Оз у оз,
Кану на то тыштын.

Гор чана бьрчиба, готше гора
дыкьна.

Гора хьфт нь гарене хьнербу, готан
дыготт:

— Ма бы расти хун гьрын?

Гор хини берна бо се буйа.

Гарийо, нана мэн дь та,
 Саргына мэн нь саро та.
 Гара наж—ступа ханн.
 Гузун мода кьра,
 Да дьдела нагмаз.
 Гузе пуч дь саре фэцереде дышка.
 Гумо, мах пацшо,
 Шаһека, мах ганька.
 Гьли кь чу, иди мода ду.
 Гьли һата зара, ие теһаво нае мала.

Даг да бар марма.
 Дие, балае,
 Хушма, тагшма.
 Даро, каныа,
 Хара, ганыа.
 Дара би набо дар.
 Дар ма зьраем дышка, иксем ма
 стурн.
 Дар у бар бь гьли.
 Дар һата қалма нае, нае
 шкенандьна.
 Дара дь чарен кьвада набинь,
 Зьла дь чарен дьнде дьбинь.
 Дара солрон феки негри.
 Даре кь сее пеза тьнаба, кьварне
 аотьн?
 Дана пезе қышш, паз кон нае.
 Де у фоз паз чун,
 Ма бе арла мейа, кь ма һав чун.

Гьли мана пазе пьвазана, сор һав
 дьртон.
 Гьли пьшма—кьваре кьныа.
 Гьли раси бь Панакк дьвазын.
 Гьли раси ма зара һинба.
 Гьли һаво, һазар гьли һемойа.
 Гьлики йса бонго, мори село нае
 бьлама.
 Гьртан мьдатыр ть волет һана!

Д

Дельн бота ба,
 Копон те ма багдэ.
 Да һара, не г. ма ма ганьма.
 Дале сага у нае ганьма?
 Дале фланьса шаныа, зько чь
 дара.
 Дале гьго пьмбу, лез ми зара.
 Дем зу дьбо дар,
 Хьвали ма марьма бь мар.
 Дем не тьштан,
 Ие гьн ма пьштан.
 — Дале, чьма дале те хара?
 Гот: — Чьге мэн ма кьно.
 Далева кьатма мьгова.
 Дьма нечиро мэн те,
 Ге тьма мэн те,
 Гава нечир тьна,
 Кефа тьма мэн һав-һаво.
 Дьмака гьлейо,
 Дьмака гьшкьланейо.
 Дьнге дьһоло ма дурва хьшош.

Дур бара,
 Дурст загара.
 Дурба, бь нурба.
 Дь куда зар бу,
 Дь куда дар бу.
 Дь нейартгада дахдартн тина.
 Дь нарина раз у паз,
 Дь зыстана агьр у аз.
 Дь нейрозиде страна набежа,
 Дь бар ба ютун негшине,
 Мала та жи била нано нх мала
 бее жьне.
 Дьбешьн—гайа,
 Дьбене—бьдоше.
 Дьзи бар сйа бьшкьлелед насоньна,
 Нейаде арде намина.
 Дьзи нь бакьра,
 Сонд нь мала Мино.

Дьл нейо—оромт гоно,
 Дьла горийа ене наслабу.
 Дьле бь хазал нагьлмека го
 марсада.
 Дьле се севар хьош динь.
 Дьне нь дьне,
 Чьже гор нь бьне.
 Дьня дьврана,
 Домок гола, бон гошкьвене.
 Дьня дьна,
 Щер патека, щер лама.
 Дьня дьжьне каю,
 Кав ми дьжьне каю.
 Дьня на кайс у фьсала,
 Бакт у ораро.

Е

Е ко бьнд дафьрго, ньым дькьою,
 Е ко дьви дькене,
 Жь ханьен хьаштар дькьона,
 Е ко дьвгьазе дьилета лоз,
 Даст бьсеко хьойьарьна лоз.
 Е ко жь навале хьо бьфьтн,
 Уе гор ви бьхьон.
 Е ко жь йндьли нашекьранд,
 Жь льри жи нашекьрина.
 Е ко мала жи жь чьмьба,
 Гаран каььра навежа мален дж.
 Е ко ньзано шолэ хьо,
 Дурьн нь дьвгьата хьо.

Е ко хьо нажинна, насана.
 Е ко одре жьна хьо нагьра, не го
 мера.
 Е льнг бьтн, е на льнг ормоте майа.
 Е нан бьдьна згьма йндькьн,
 Е зман бьвен дова мон згьфьн.
 Е тангайн надитба,
 Оодре фрейе ньзана.
 Е йнжа кайа дьдьвса,
 Е йнжа гурьн дьхьшьшье.
 Ен ко даст у пе дькьн,
 Де у баг нажн.

Ә

Әз тә, леләйә,
Тә, ләлә жә пәшәрейә.

Әз хәбәр дәнә шәнә.

Әгәр дәшт, әгәр зозаң,
Кәлә ләз-шәан.

Әгәр тә мерби—шәвә тарн гүрән.

Әз бә қоршоно дә тә гарйән,
Бә сәд қоршә нефельтән.

Әз дьбемән: „Халә“, апа дьхәдә,
Әз дьбемән: „Апа“, халә дьзәйдә.

Әз лә гәзнә тә дьгарйән,
Мән тә әрдә дитә.

Әз нә көрән,
Лә бә мөфарән.

Әз нәмәрән бә тә дәрбә,
Әзә мәрән бә әә гәрбә.

Әз хадьнән, тә дьбемән
„Чәнд зарғә тә һанә“т.

Әз гушкә тәмә,
Жьн жә һанә, жьлнәк жә һанә.

Әхә сәвә мерәнә, нә сәвә жьнәнә.

Әгитә шәйхә мерәнә.

Әмирә хәлгәгә чү бә гәф-гәфә.

Жә һәбәрнә.

Жәһри жә шьлә марә хәли һәби.

Жә аә майн бьтәрсә.

Жә әвә бә һәж-һәж мәртәрсә,

Жә әвә мәнд бьтәрсә.

Әз һәрмәт ү тә һәрмәт,
Рйә мән ү тә бә һәкәт,
Әз бә хәр ү тә бә сәләт.

Әз чә бемән, сәм, сәм Сьмәкә.

Әз шәвә лә тә дьгарйән,
Тә бә рәк дәст мән кәтн.

Әз чьса дьлән—дә дьмьрә,
Уьса дьлән—бәв дьмьрә.

Әнә лә хәзәд дьләстән,
Жьнән жьл ү һәйнә дьләнәстән.

Ән бәһнә гәбәбә чүбүн,
Рәстн дәг-дәнә кәрә һәтән.

Ән зәһн, Чәчә бьрәзнә әхәйә.

Әмә һүкән, мукән,
Сәрә сьмә сәрдә г. жән.

Әгәр тәзнә, һәшкәр әнәсән, әшәт
Бьрчәнә.

Ән кәнә бәр гүрнә.

Ән шәрә Кәсәнн
Тә сәд сәли бьхәсәнн,
Дә дьсә мө бьвә ө сьнн.

Ә'

Әмирә фәһкәсә жәнә әмирә
пәрәкәсә.

Әмирә гәртәртә—мерә тьртәртә
гәһәнә.

Ж

Жә бекәсә жә насә дьлә жьвәрә дьбә:
„Бәвә“.

Жә бәдрә дьчә чәнгә әвә.

Жә бә гәвә, мәрн дьрн дькә
пәшәлә хьвә.

Жь бо нарсе, гво даве Нарсе.
Жь бо ру, чу сымбаи жи сарда
Барда.

Жь бо хатьра хатьра,
Мрое дьма сар дьме хастьра.

Жь горе барчтьра,
Жь нара тезитьра.

Жь дярда, ги барда.

Жь дьнарге дафеха,
Жь занара саре гво быланьна.

Жь нэмбуна мере, но наво дин ньро
Баи Носейн.

Жь кьре жьне бьда,
Мака го жьмьда.

Жь мала баво бу бь мал,
Жь мала казура бу семно сар
тандура.

Жь мале—йакж оале.

Жь мале Ката мале
Харабаче сале.

Жь малани жьнж, Палажжын.

Жь нечарн мере, гоште жришка
Дхьна.

Жь пазо пьр, майа каьре кьр.

Жь писбуна кутьна ма,
Рожи оале гво дь бар дьнаре мадо
честрийа.

Жь пьра пьр дьчн,
Жь хьндьна—хьндан.

Жь сала салак сага.

Жь тьрна матерсан—бе остьн,
Бь хьнра хьаванье жьн—бо
фестьн.

Жь хьндьра жьнтьра,
Жь хьнра кутьн пьра.

Жь жьнж хьрб,
Хьрбон жи чон жи дьрто.

Жь оьнра—гво давежи баьна.

Жьн бь жанус жьн пьда пис.

Жьн бь жьфема,
Марьне жь бь хьртано.

Жьн жьнж жьнжьна.

Жьн жьтумба,
Жь мер дьрунба.

Жьна кь жь го жьси жьрн жьне,
Жь го жьшти жьрн жьне.

Жьна мере хьрба,
Жьн дьба дьза, жьн дьба оьлба.

Жьна пак жьн бат.

Жьнж баш жь жьзар жьрен жьрб
жьтара.

3

Заво казура—саге сар тандура.

Заво мале—кьре мале.

Завон безасан жьба.

Зар дьхьнжьн, бь чь бьжон?

Зар дьсте жьнжьна жьнжн жьнжн
у жьра.

Зарга жьнжьна (жьнжн).

Зарго, гоьне жьрн, бьрж жьрж—
жьнж.

Занжн кь жьнжьна, жьл сала жьна
жьнжьна жь те.

Жьнж кь жьнжьна, жьл сала жьна
жьнжьна жь те.

Зондирбанд бун, нь шэрра на тó
а'ра.

Зьман бе хастуя,
Кода бакваж, шурда бе дьди.

Зьмане хье дэратинь,
Жь һавада номинь.

Зьмане, жь сотане,
Пурса на на готане,
Чьма цаһар дьин дьне.

Зьман г.ж, малюк зерин зьроб
дье.

Зьне, зьне, зьмане,
Наче зарн падаж,
Тó намусе жо ном.

Зьман бьжаста, сар рэбата.

Зьман гот: — Лаэ,
Сарн гот: — Тод.

Зьман йале зьмане зьайа.

Зьман хьлита дьайа.

Зьман һан доста, һан дьжман.

Зьман һан тала, һан шэрин.

Зьмане дрен өдүе сарьане.

Зьмане сора, дур тине незнеж.

Зьмане сора,
Пошине на галня, на зьһора.

Зьмане хье бьбаро,
Чьйас хье бь'зга.

Зьмане шэрин, бьһаре дьайа.

Зьрте зьара дьжэвье цыльке
дичара.

Ием жь шур гуньра.

Иман бь готане,
Дар бь заротане.

Имане бьасья—
Жь ман те шьхале бь фосья.

Иро а'шүра, сбе сайа.

И

Имане нагас, бьди готте шани,
Агьрсонги пошманн.

Иш шьринан жь сад готани четьра.

Иш на пац у мьрасе,
Иш асьл у агьсө.

Ише бе ре—
Мина чьйас бьн бэрфе.

Й

Йа бьно, наларьз,
Йа нана, наларьз.

Йа ан даста, ан дастра номинна.

Йа нө һавир бько, ве цна ве
бьһана.

Йа ман һале, ле йа те чь һовале?

Йан бьха у нагьрсе,
Йан нахе у нагьрсе.

Йак бь садня у сад на бь дьжнйа.

Як бь Назарен дьхара,
Назар бь Яекн нъхарын.

Якн нъа бь седи,
Сад нъа бь Яекн.

Якн бь члвани нъ Яекн хор
чътра.

Якн данлоти дъа: — Эзе нарън
цмте,

Каске дъа: — Шнаг, шънъма дасте
та нана,

Якн нърне,
Якн нърне.

Якн нърне,
Якн пезакърне.

Якн ръзон да Яекн, та нъше
надав.

Ка на а тайа,
Кадна жж на а тайа.

Кайа квалн бар бь бао надын.

Кани нъ сарен шкго дъба.

Канне асил—
Набын маска

Кабени наа ч'гозе хво кабина,
Дорънъа ч'гозе халца дъбина.

Кавъре гран дъ шуна хвада дъмина.

Кавъре мазык на ч'гере лъкъстынъа.

Кавъре раш сьли наба,
Канъа асил зъва наба.

Казобе г'оре нарк,
На дъбе-сарма, на дъбе—ара.

Казне мын ч'бонанън, ле йе хатийа
ман,

Дъгънънъма сар панъа ве.

Казнъа хво кем мана жъ р'еза.

Карсанге катийа дарде кавър.

Кас набе масте мын т'рша.

К

Кос нава, К'ашаб сарпале тайа.

Коск бь хвазнъа
На р'алъштнъа баде казнъа.

Коск нъ дъвайн хвада
бъха,
Гарак дарне мала хво б'алнд б'аха.

Коскн шуре хво нада б'н шуре
касак.

Качън мана дере селена,
наркас кавъре с'во дасена.

Кача хво бь н'оре халца нада.

Кане да, лъ дере кат.

Котак дъзано, фонак лъ к'бне.

К'о га д'к'ава—к'ер п'ър дъбн.

К'о дасте мина та набын, на
Камщайн найарайа.

К'о дъд' лъ навайн, ве йан б'агак.

К'о аз г'ауде хво д'нерън,
Данъа бь мын хвашо,

К'о аз лънге хво д'нерън,
Данъа бь мын р'аше.

Кѡ ѡнъ пѣша хѡе на бѣ дѣсто хѡе
бѣдрина,

Хѡре пѣша ми наши.

Кѡ старъ нѣ афѣге дѡе бѣма,
Уѡе пѣша ми бѣше.

Кѡ конъ тѣ мѣнѣн,
Уѡе мѣнъ тѣ конѣн!

Кѡ марѣя нѣ тѡе събе хоръ набина,
Жѣ сѣла зѡаре жѣ хорѣ набина.

Кѡ марѣя нѣма, марѣя нѣма.

Кѡ марѣя хѡалѣе бѣ сѡре хѡе дѣм,
Бѣло зѡалѣе горѣм.

Кѡ тѣ гѡрт, бѡрѣя,
Кѡ тѣ борѣя, пѡй нѣлѣя.

Кѡ тѣ бѣжѣ нѣма,
Фѡ зѡанъ нѡнѡле ми сѡре.

Кѡ гѡръ тѡе дѣм, дѣмъ нѣсѡрѣчѣе
сѡге.

Кѡ шѡе гѡнѡбу, тѡ гѡшѣрѡе.

Кѡлѡе фѡе тѡе гѡт,
Нѣнѡкъ дѣбѣнѣн: — нѡбу,
Нѣнѡкъ дѣбѣнѣн: — Тѡнѡбу.

Кѡрѣнѡшѣ тѡе,
Хѡмъ тѣ сѡре хѡе.

Кѡрѣе шѡре нѡта пѡрѣ.

Кѡре ирѡ нѣлѣе събе.

Кѡре хѡе бѣмѣ бѣ ѡсѡс,
Дѣ дѣлъ нѣжѣ нѡсѡе нѡс.

Кѡрѣре хѡѣя,
Шѡрѣнѡ дѣлѣ хѡлѣя.

Кѡеѡрѡшѣ нѣ чѣе нѣлѣрѡе.

Кѡеѡре дѣшѣ, рѡбѣнъ тѣ нѣеѡрѣя.

Кѡре нѡ панѣя марѣя нѡ бѣ хѡиѣ
нѡба,

Нѡбѣнъ хѡре марѣя.

— Кѡре гѡѣнѣ!
— Бѣбѡлѡнъ нѣе мѣнѣ.

Кѡре хѡлѣе шѡе нѣлѣтѣн.

Кѡре чѡхъ нѣ мѡлѡбѡтерѣя дѡстѡнъ
чѡръ дѣм,

Е нѣсѡнѡцъ—нѣлѣѡрѡнъ.

Крѡсѣ—крѡсѣ,
Оѡсѡсѣ—оѡсѡсѣ.

Крѡсѣ бѣ кѡсѡр, сѡбе мѡрѣяѡе
дѡнѡнѣнъ.

Крѡсѣ шѡе мѣнъ,
Бѡлѡсѣ сѡре мѣнъ.

Кучѣкъ кѡ кучѣкѣ, бѣ хѡѡдѣе хѡе
нѣлѣрѣя.

Кѡлѣ нѣ сѡлѣе нѣе бѣрѣнъ.

Кѡлѣ нѣнъ хорѣ нѣнъ дѡрѣхѡст.

Кѡрѣнъ нѣрѡрѣ,
Лѡ гѡлѣнѣ зѡфъ зѡрѡрѣ.

Кѡрѣнъ—нѡта мѡрѣнъ.

Кѡтѣ нѣ лѣ мѡлѣ,
Нѣе мѣшѣ Фѡдѣлѣгѡѣмѡнѣя.

К'

Кѡдѣрѡ,
Жѣ кѡѡдѣ хѡе нѡхѡрѡ.

Кѡнѡбаръ тѣ пѣшѣ,
Дѣгѡрѡ тѣ тѡшѣ.

Кѡнѣнѣ нѡбѣнъ—ѡсѡ бѣ тѣ зѡдѣнъ.

Кѡрѣ бѣ нѡфѡсѡба, нѡдѡлѡкъ бѡсѡе.

Кар дыгог: — Дагган те.
Дайшык дыгог: — Уана Ынок тазна,
Уе ма тазн блян.

Кар кэ тар дыбан дашман сар
гара, дыбен!
— Омо фирмана ма раман.

Кар нел зварьне,
Хо паре к'аре те зварьне!

Кар, нарчанд к'аре жн, тага дь
Карнеда дыгого,
Щарех дн р'ке бь ии щн наха у
дыгохера.

Кара, не эмбюе.

Кара, бьже йона бьшкьрине.

Кара, немьра, цифаре бьхаре те.

Качало, наза мн ль те,
К'оме мн ль саре те.

Каша бь йона тага,
Оразын бь д'б'оме зона.

Ль йалн жо йагыбине чегара.
Лона шькестийа, хваёр дышбьри.
Ль бонна фланкесе меза мана,
Ль готане ии мезане.

Ль бар хне бьнер, да стухе те
нашка.

Ль к'аре кьмаре,
Ль к'аре дыгара.

Ль к'о шие, к'ачелфроше.

Мал бе соржийен небо.
Мал д'ча, звайи дома (гона
ильдыда).

Ки бук бн, бьла бун бн,
То бь хне барбукн.

Кж дыбе: — Уара шк'од,
Дн д'ле манда дьби к'он.
Ки д'бе: — Уара тагте,
Ль д'ле манда эмаш те.

Ки неке йьсаба,
Уе бьбине ашоба.

Кн чь дьенеза, шие неина.
Кн шифайе—ом б'аз у бройе.
Кочар не базана кал дьба,
дашнын бар керана.

Кучько йован.

К'лепа ланге хне кал дькар, м'аста
дыго: „Патем“.

К'лепа кал д'лнч, баргьр ланге хне
бьнд д'кч.

Л

Ль сар чонге те рунчатийа,
Бь р'бие те дьмза.

Ль кайфа баве горийа де ии ль
сарьыр.

Ланге дарован чалави к'орта.

Ланге йини г'оробу,
Д'вие йини е'р'обу,
Д'сте йини д'зие бу,
Ра па наза.

М

Мал мере бонги д'но,
Ща'н к'аре шани дана.

Мале баркьрине, жьне шоркьрине.

Мала даромина шавътайа,
 Каса бавор наъриё.
 Мала Кочо куъха дымн тажи.
 Мала мера бу, кайа терга бу.
 Мала майа, чегра майа.
 Мала пире, горга пире.
 Мала пире, стара пире.
 Мала пире хвашъра нь йа мери.
 Малавайн нь йаъ четъра.
 Мане Гамозан,
 Та га у ганш бь дурдан,
 Ма то у ан забардан.
 Марс на шийа, на шарв.
 Масн гъртън у шъл шълнабук, жо
 кас дитийа?
 Масн нь сарва,
 Кав жн боркав.
 Масто Силана сълма.
 Мале дъне фурежа дастайа,
 Румата ч'азайа.
 Мале мали-маса,
 Хоре галн балмаса.
 Мале храб нь хвасиръ дънна.
 Мале расис дъчи бь фатис.
 Мезан дь ордире хво дуче маледайа.
 Мезан хваша роке, дода, сьсе...
 Мезандари у зедагарн.
 Мезана даравн шарехе нан дъхва.
 Мер баранборн мера,
 Ле фана мера нь мера зедайа.
 Мер ава пьрне йамбезка,

Наркас дъкаро ханьме йамбезка.
 Мер канйа, мян бурка.
 Мер к'отъна куваре,
 Жьн чуна йаваре.
 Мер мера кас дъчи.
 Мера мер дъйшътън,
 Мала Шбро ур дъшушън.
 Мерани бе занн,
 Занн бе мерани, мян-мян.
 Меронж дуче масйа.
 Мере баш нь паш е храб насакъна.
 Мере бамад, мина занне бедар.
 Мере че дь к'озеда болу дьби.
 Мере че бь керн йар тьштн те.
 Мере че кьтъке таһал дъхва,
 Е ширин йаркас дъхва.
 Мере чеба, бьхазьта даст йълена,
 Найфа хво бь дасте хва йълена.
 Меран маъна нь жьна хво дит, готт
 — То ард бекълт дъчи, чна хво
 дъхънни.
 Ма гър гот, гôне ви дарк'ат.
 Ма дор авекър, поллоз сар денн.
 Ма навв гър анн, гър бь хво йат.
 Мазоге то нь манра к'оле, то кате.
 Марне советгар фийне мера
 напезъман.
 Маръ дьбо фланкесе фай пел йока
 дъха.
 Маръ дьбо фай ръйете нь бор
 тавв сълн буйа.

Марья дьбе, чай сара фланкэсе бь
даж мазын буйа.

Марья дьбе, чай фланкэсе шире
сара хмарийа.

Марья дьбе, фланкэсе чай пел мала
щана мыйа.

Марья жж зайфын,
Занди жж зайфын.

Марья нанмын бе кьфен,
Жан нанмын бе целен.

Марья гьфьэр арде,
Дагаранд да руе марье.

Марья вохта марьане сар пост у
гаве кьа бе—пая.

Марье бе ард,
Мина гузе бе чакыл.

Марье бе тахэне (нахэанди) мина
мале бе мьсж.

Марье бьгэсе бер ширета,
Кьанда бьгэсе бер пьне,
Керн тыштеке маен.

Марье дьру, наба ть г...

Марье залям наба алям.

Марье мале бь фьндарейа,
Ташта мале танькойа.

Марье набад—эмэне жж кьн.

Марье жжс фьэ гани дьжн.

Марье тьрсонек керго дьмарэ, е
мер-шарек.

Марье харьб коре.

Мафа не неман шэфайа.

Мана чьвен кьш,
Ть набини кьчнен шьа.

Мир ате дьтэ,
Але бь фьнлет дьтэ.

Мина жж бьн кьайе-донг жж мее.

— Марэ, гькьфэ кьна, дрема!
Го: — Агайо, досте тайа.

Млате бе сармийан,
Уанэ пазе бе шен.

Морьна дельфенди,
Чане тохе ле болофенди.

Мржжк бь кьа хьан сара кьа нэка,
Кьс аь сара жж мала.

Мржжк нека дьна у джк фьрефьр
дьча.

Мржжк хьост жана цазе бька,
Дь ола кьа дьрленд.

Мрое не мь чьльна кьа тер дьбе,
Не жж кьанэ кьа.

Мроев кьльк,
Нестра мьрж,
Боще фьнж,
Же бьгэсе.

Мроев бежа: — Фэ у аз,
Гьнда бергэз,
Шане бе паз,
Тьштежра наба.

Мроевн гьазек да йекж,
Пешк жж гьшжжк тьри кьдэе.

Му у му, дьби ру.

Му сарийа жж бьнда наба.

Мьн гада жжж дьжне кьрж,
Ньа жж мьн кьэре мьжн дьжж.

Мьн гот: — Нештар оеэ,
Уь гот: — Гьч аь кьра.

Ман гот: — Ньрч вайа,
Та гот: — Гьч вайа.

Мыл дэток к'арн ралок ёарн,
Даст аякце чамыл ф'арн,
Ф'ада хада, нь ма ёарн!

Мыл аман данк, хайн дарк'ат.

Мыл колек г'арт, толгаж дарк'ат.

Мыл фрот га у лоз,
Бун ани бы лоз,
Сыжа мале деса оз.

Наве гонде ма Зако,
Е хо наве пако.

Наве дне—мь азабе дне мазин'аро.

Наве дне—дылаарга дымно.

Наве мене Чанарон,
Малда г'она арванон.

Наве араб азабе горана.

Нан у хме, хме бы мани.

Нанмарын, кодин хашартын
нап'азма.

Нане гоньм зьке фланкесе қалашт.

Нане мера ль мера бы дайна.

Нане хва быжо бы озо,
Нал'арна м'аната базе.

Нане хва наве турне халде, те
барчи б'анни.

Нанок нади се,
Пазок те быди г'орон.

На бы жана колони,
На бы мере л'ат'аюхи.

На нь кора бунд,
We now белене хва ль ниев ре
чек'ара.

Мыл нь нь та хваст, то нь да мыл?

Мырн д'мырн нь муе бы аманат
дыби.

Мырн но согби,
Горьстан ле танг наби.

Мырын-мырына,
Хьрг'аьрга зеде г'ол'ана.
Мырын у жийан шана си у таво.

Н

На нь фасада бунд,
We росн б'муча сунд.

На И'са ма д'ва хвойн,
На Муса ма д'ва хвойн.

На коне бе лоз,
На гонде бе раз,
На мросе ко дыбони: —Фз у аз.

На к'аре мяна,
На гап тапа.

На бархе ль пай б'ане,
На м'ане тар'азине.

На жашьма пеша мяна,
На жи г'она ль мыл быда.

На г'ол'ова танг,
На м'але бы'ане.

На сар ль фланкесе те,
На горн ль фланкесе те.

На хара, на к'аба,
Дыбони: „Фз пешан“.

На ланкас шериба, ко те
быду'арна,
На ланкас таба, но те бы'ф'ар'ани.

Набильн б'аре бе гана,
Набильн исано дам-дана.

Найна бар азе, дорпе жь хво
дык!

Найертга хладитга,
Харьбъра жь зша котитге.

Найнука горган баба,
Бери бар тышти соре хво дьбрена.

Наричка кав—дэпг же нао.

Накабытга, гышка зафтыр дьжвезе.

Накварига—сажворига.

Наһақ сар бала хво кадыба.

Осе, мал—дошо,
Шенешо, мал—азаво.

Осайн гварайга, шак,
Жа бар сие наче бар туге.

Пайка һат берика фескри қалыш.

Панза, лъ ма бала кырын кодык у
дыга.

Пармон жь даво хво мазытыр
нохва.

Па һурька мьн дьжи,
Сфра (сера) мьн нафайж.

Пешйеда намус йа мерана.

Пешже дьчын, гыз дьж,
Пешже дьжыш, гайана давожи.

Пешйга мала кьшт у кьшт,
Пешйга мала да гьжк һьшт.

Пешйга тыштан жь пешйарга
нафьштга.

Нани мера,
Һарга тасыр у бора.

Нва һосим щан дьба,
Нва малла жман дьба.

Нисан—арде каналам дьсан.

Ногула чалова шир дьда,
Пйине педьга дьрежа.

Ну һат, кырын халат.

Ну һапы, казын халатын.

Ньзано мала дьжыте ть кьба,
Кьжчи һалдыда баз дьда.

О

Ошак буно буцах,
Буцах буно ошак.

О

П

Печйга нб дь агыр каво, во
бьшеште.

Пьре бадьмал
Ханногынарга һата мал.

Пьре ма пьр буно, һе дьчын пьвоки.

Пьре ма пьр дьбан,
Бь зангьга у палк дьбан.

Позе ве же дьбьрын, дьгот:
— һақ зьмане мьн.

Пьрс бь пьрс ирое дьге мала
зьеде.

Пьрс-пьрсйара дьча,
Сйар-сйара дьча.

Пърсе йом дъж,
Йан сар кенйя,
Йан жм бар дерня,

Пърани мерани богал кърня,
Пъранно зора меранно бърня,

Растн нахваш дъгъза, ле намыра,

Расто, бь ргастн,
Харо, даре шкести.

Расто, бь хвадеря,
Хвадро, бь грдеря.

Расто, ргастба,
Жь ргаста у бела холасба.

Ргастан топ у гър-гъра,
нарън саро чъе у гъра.

Ргаст нагънцбу, тайроке жм леда.

Ргаш у лаш фланкаса натърсинья,

Ргаше, тѳ лъ вьрба,
Ргашре, аз тема та.

Ргаш дьби бост,
Джман набн даст.

Ргаш кьра вак,
Накър йомъ гак.

Ргашки гьрон, жь шераки ргашоток
четьра.

Савар бь кьэро.

Савар бь гьадане,
Шжш бь гтане.

Пьчън-пъчън,
Дача бор кѳчън.

Пьшн тьс,
Кати кѳре.

П'

Пьшкьрета готън: — Г.е та дермане,
Ве жм чу аз бь саркър.

Р'

Роме жь мерьарга храб ле бе,
Кас брае мерья гѳма.

Роме нахваш сбѳда нахваше.

Роме хваш—хваше,
Роме нахваш кѳла рѳше.

Роме хараб чедьбън,
Ле мерьяе хараб че набн.

Ромеке хваш ѳайе сад роме
нахваш.

Ромеке чѳган руне.

Руне баде жь аса гѳле шъл набуйе,
Ве жь гьѳе та шълбн?

Руне хвѳсти рѳше, е нахърня—
хард ру.

Руне шано пай шъле,
Даст-гѳе шана зънае.

Рун дь гѳрѳеда нѳе вѳшартън.

Рунот дьбън дѳрбе хѳнцѳра,
Рунот набн дѳжсе хѳбера.

С

Сѳгѳра—рѳсѳ,
Мѳрѳарга—хѳр—хѳрат.

Сал ну, гѳта-гѳт ну.

Салада дѣ шейнъ бѣнцъ,
 Дѣ же гонѣда жи зѣно сѣмѣданъ
 дѣшъ.

Сѣное Озеръ—гаг да гѣзеръ.
 Сѣе те—зеръ перѣ.

Сѣ нѣс бѣйшъ бѣно лѣ дѣнѣт:
 Е нѣ бѣ рѣа дѣно бѣ гѣнѣ,
 Е нѣ бѣ зарѣзи вѣдѣхѣнъ гѣтѣнѣ,
 Е нѣ мѣла хѣнѣ дѣтѣнѣ лѣ рѣхъ мѣла
 бѣно жѣнѣ.

Сѣ бѣнѣк бѣ рѣстѣхѣнѣ.
 Сѣвѣнъ че—гѣра бѣрѣчѣ.

Сѣ жѣ сѣрѣ гѣт,
 Фѣ жи зѣвѣрѣ жѣ дѣре хѣвѣрѣ гѣт.

Сѣ чѣйѣ, дѣгѣнѣ сѣ чѣйѣ?
 Сѣгъ гѣшѣ сѣгѣ нѣжѣнѣ.

Сѣгъ дѣрѣжѣнѣ карѣжѣнѣ дѣрѣбѣсъ дѣбѣнѣ.
 Сѣндѣрѣжѣ лѣ сѣрѣ сѣндѣрѣжѣнѣ,
 Мѣрѣа бѣ дѣстѣ бѣжѣ.

Сѣрѣ жѣзѣнѣ лѣ пѣмѣжѣ,
 Хѣвѣжѣ бѣ жѣ мѣло нѣ теда бѣ бѣжѣ.

Сѣрѣ жѣ шѣнѣ дѣрѣгѣвѣ, нѣжѣ шѣнѣ
 хѣнѣ.

Сѣрѣ жѣ нѣжѣвѣ, рѣчѣ лѣ нѣжѣрѣжѣнѣ.
 Сѣрѣ жѣ нѣжѣшѣ, шѣдѣжѣ жѣдѣ бѣрѣ.

Сѣрѣ жѣнѣ сѣрѣ жѣрѣ нѣдѣйѣжѣ,
 Оѣрѣшѣ бѣтѣлѣ—жѣнѣ гѣнѣшѣ.

Тѣлѣнѣ бѣжѣрѣ дѣжѣвѣнѣ дѣнѣ
 жѣрѣ.

Тѣжѣнѣ бѣ жѣрѣ нѣжѣ нѣжѣрѣ.

Сѣрѣ жѣнѣ тѣжѣ,
 Нѣжѣрѣ жѣнѣ рѣжѣ.

Сѣрѣ сѣлѣ—бѣрѣфъ лѣ дѣрѣ нѣжѣлѣ.

Сѣрѣ сѣлѣ—бѣрѣфъ лѣ дѣрѣнѣ нѣжѣлѣ.

Сѣрѣ сѣлѣ жѣ жѣрѣ жѣрѣ жѣрѣ чѣжѣрѣ.

Сѣрѣ сѣдъ нѣжѣнѣжѣнѣжѣнѣжѣ,
 Сѣрѣ сѣдъ жѣбѣрѣжѣ—жѣбѣрѣжѣнѣ.

Сѣрѣ фѣлѣнѣжѣсѣ бѣжѣнѣ сѣрѣ жѣлѣ у
 дѣрѣжѣ.

Сѣрѣ жѣрѣсѣ жѣлѣбѣ, нѣжѣжѣлѣ.

Сѣрѣ жѣбѣнѣжѣнѣ, жѣнѣ жѣрѣлѣ нѣжѣлѣ.

Сѣлѣ жѣлѣ—сѣлѣ дѣрѣжѣнѣ.

Сѣлѣрѣ жѣгѣ нѣжѣжѣ—нѣжѣ сѣлѣрѣ.

Сѣмѣлѣ бѣ нѣжѣрѣ жѣнѣ.

Сѣлѣ жѣрѣ нѣжѣжѣрѣ нѣжѣлѣ,
 Нѣжѣлѣ жѣрѣ бѣ жѣ нѣжѣлѣ.

Сѣфѣнѣ Гѣнѣжѣнѣ нѣжѣ дѣжѣнѣ дѣжѣ
 жѣрѣнѣ.

Сѣлѣ жѣгѣжѣшѣтѣ,
 Пѣрѣ жѣжѣлѣ жѣшѣтѣ.

Сѣлѣжѣ жѣ жѣрѣнѣ жѣрѣ жѣнѣ.

Сѣжѣрѣ жѣнѣ жѣрѣ нѣжѣ.

Сѣжѣрѣ Дѣжѣрѣ сѣлѣ дѣжѣрѣ, жѣрѣ
 жѣ жѣ.

Сѣжѣрѣ жѣрѣ г. жѣ бѣрѣ.

Сѣжѣрѣ жѣ у сѣдъ сѣжѣрѣ—лѣ жѣнѣ
 фѣлѣнѣжѣсѣ жѣнѣнѣ.

T

Тѣ жѣ дѣжѣ дѣрѣ жѣнѣ пѣрѣшѣжѣрѣжѣ,
 Нѣжѣ дѣжѣ дѣрѣ жѣлѣжѣ пѣрѣшѣжѣ?
 Тѣжѣрѣнѣ жѣжѣрѣ жѣнѣ жѣнѣ жѣрѣ.

Таман г. мара диди эмерне,
Тандур бь ть. у фь. гарн нава.
То нь дьбени—бема,
Ннае Назарн паншсада.
Тарада жи данин сар нана жи.
То мере рунк, ме эва-хва море
шн бьдина та,
То ай мерби, мер ньбинби.
—То кэре кэй?
—Оз кйре бале хвана.
То к'ер, аз ланер.
То к'ергйна бь арабана дьгэр?
То к'о занышн, тй жи медар?
То минани сенне сар тандурайн.

Та к'о доман набани,
Бьлшн бь та хваш наба.
Таманн—вемаскйа.
Таман бьба садучил,
нам бьнара нь шем дьл.
Тикоша,
Ситьл кьрне цоша,
Яз ван аве боша.

Фехне баш нь дара баша.
Фадра ль хваньр, готын
—Те нь к'о ани?
Хорта ль хваньр, готын:
—Пырозба.
Флан гонд на рйна тйа ле дьк'ова,
На рйна брчкйа.

То возматгаре мозынан бьба,
Важн пь'уух жи возматгаре табан,
То нь бежи ль банна сьнаре мьн та.
То мьсайн, мина к'о ль чале
к'ербайн,
Тьри нь лав дьнарн—рош дьби.
Тьрс гарг у чорьйа.
Тьште бь букерга кайе, пьшти буке-
нае.
Тьште бь инни, жо маха т'о беви.
Тьште к'о чу—нада ду.
Тьште чу—нада ду.
Тьштеж нь фадруе тьна,
Хайн нь ласудье.
Тьштан бу—насава ду.

Т'

Т'о шара к'айфа хва тьште лати,
найна,
У т'о шара азни ль ду тьште чуйн,
насава.
Тьфн рув бааран кьрын,
Готын: —Баран дьбара.

Ф

Фланнос буйа бьнко дух лавоне,
Фланнос буйа каренглере барбайе.
Фланнос к'ова,
Найаре цанме хвайе.
Фланнос иресе бе г'асир ль марьза,
дько.

Фланкас мина канйа дөрөмнө.
 Фланкас мина к'олана сар алейо.
 Фланкас мина мөшә һыңгә,
 Ыңгә-ыңгә шийә.
 Фланкас мина тарале бш дари
 хөрмөйә.
 Фланкас мина к'арме к'өрөйә,
 Не д'ыба д'һөл, не д'ыба ч'арбә.
 Фланкас мнани спийә дәсте корано.
 Фланкас не т'ә марьаа, шә аравне
 халсыя.
 Фланкас р'ийә марьа хер д'ыкә у
 Нойньә д'ыкә бар марьа.
 Фланкас тайре хәә н'ымеда барнада.
 Фланкас һаспа шә һайә, тойә мина,
 Фланкас һастуе һаада аәә н'ахмын.
 Фланкас һәлм аәәт, аәрни к'ат.

Ханно к'ә фланкәсе ч'аһрийә
 Мина шәфәтә бедерийә.

Хер д'ыбнә х'йор,
 Дә х'вадне х'вада д'ычнә х'ар.

Хабат шора, дәст аәәт ө быба р'аен,

Хабар х'вөш х'өбәра,
 Пе м'ан же не бел'өвәра.

Хөбәрх'ишә к'ер да г'бра.

Халаси д'ә р'астидайн.

Халы шә б'рч'ийә д'ымер, д'йә аәә
 д'агәт

— Б'ыла шорба б'р'иц б'ышын.

Хәма майә—дана майә.

— Фланкас өр ч'аһанә?
 — Уә ч'аһаба, шәә д'ыкә, р'ама—
 ага.

Фланкәсе шә сарә х'ва талал
 к'арийә.

Фланкәсе доәл н'ида дәә.

Фланкәсе драно безанкәсе
 Бә ш'өм'әри һ'алк'арьә.

Фланкәсе кәпә қәг'лө әвкә стүе х'ва.

Фланкәсе к'афәно х'ва сарә х'ва
 г'өч'айә.

Фланкәсе тарада шә данә сар
 нанә ш'к.

Фланкәсе а'рәб аәәт, баш к'ат.

Фланкәсе һә дәрбә ән'ишә
 һадит'әно.

Ф'арезә шәһ бел'уйә, а г'аным ш'к.

X

Хав у н'ырын—йәно.

Хирәт аәәт'әно бар сага, қәбул
 һөк'арьә.

Хоф'к'өшә—қәдәпешә.

Хөрто, т'ә х'өртийә х'ва д'ынн,
 Оәссәк'ә т'ә дама ч'ә д'ык'и?

Х'өшә-х'өшә аәә,
 Ш'ыңгә-ш'ыңгә г'өрәк,
 Дәнгә м'анн.

Х'рәви м'әрәб'ли қәңщ'ийә.

Х'вадне м'ар'яа к'орын.

Х'вадне сәб'ирә—бу м'әлжә М'ыстрә.

Хвадне фък бѣ хва дѣлоса,
Хвазн бѣза фланкесе мѣ шени
храбо буйа,
Фѣ пѣи нѣсѣта.

Хвазна даѣи нѣгуне
Фѣм бѣре хва да сосѣи у бойбуне,
Нѣ хвази даѣи нѣзрѣне,
Фѣм бѣре хва да зѣлѣне.

Нѣ мѣ Муше,
Нѣ мѣ пѣше дѣгуне.

Нѣт мѣ дѣрѣ,
Оѣгѣи да бѣрѣ.

Нѣт кѣ бѣ,
Сѣкѣи нѣ,
Нѣт, нѣтѣт.

Нѣтѣ дѣре нѣлѣ,
Бу хваѣи нѣлѣ.

Нѣтѣ нѣлѣ,
Хвадне нѣлѣ ну фѣдѣ сѣлѣ.

Нѣтѣкѣ нѣлѣ мѣ байѣи,
Жѣ мѣ стѣндѣи рѣз мѣ хѣнѣ.

Нѣ нѣжѣрѣнѣ, дѣбѣ:
— Гѣнѣдѣлѣ.

Нѣнѣрѣз бѣ бѣрѣнѣрѣ нѣбѣ.

Нѣнѣрѣ стѣбѣстѣи, дѣнѣи дѣстѣи,
Фѣкѣрѣ нѣ бѣлѣ.

Нѣнѣ кѣр бѣ нѣфѣсѣ,
Мѣстѣи чѣи бѣсѣ.

Нѣнѣкѣ хѣзѣнѣ—
Вѣкѣ гѣи у гѣнѣнѣ.

Нѣр дѣкѣрѣ—бѣжѣ,
Нѣр нѣкѣрѣ—бѣжѣ.

Нѣр нѣнѣ бѣ йѣрѣ,
Пѣрѣ у бѣжѣи нѣ хѣлѣрѣ.

Хѣрѣнѣ фѣрѣрѣ нѣ нѣнѣ у дѣмѣ,
Йѣнѣ дѣнѣ у дѣмѣ.

Хѣрѣнѣкѣ бѣсѣнѣ, нѣнѣ зѣжѣи шѣрѣбѣ-
нѣжѣшѣнѣ.

11

Нѣр нѣсѣ зѣнѣ фѣрѣзѣ бѣ шѣжѣлѣи.

Нѣр нѣсѣ зѣнѣнѣ хѣнѣ дѣлѣбѣнѣи.

Нѣрѣкѣсѣ нѣнѣдѣлѣ хѣнѣ рѣсѣ дѣбѣнѣи.

Нѣр нѣжѣнѣи нѣкѣйѣнѣи хѣнѣ нѣйѣ,

Нѣр нѣрѣзѣнѣ сѣр рѣзѣ хѣнѣи.

Нѣр сѣрѣнѣрѣкѣ, сѣрѣнѣрѣнѣи мѣ пѣи тѣ.

Нѣр тѣрѣ бѣ рѣфѣ хѣнѣрѣ дѣфѣрѣи.

Нѣр тѣшѣ тѣ чѣпѣрѣнѣи,
Аѣлѣ нѣлѣ чѣпѣрѣнѣи.

— Нѣр нѣбѣ.

— Нѣнѣлѣ шѣлѣбѣ.

Нѣр нѣрѣзѣнѣи нѣшѣрѣкѣи мѣ бѣрѣ.

Нѣрѣ, нѣрѣ,
Дѣнѣи сѣйѣ дѣрѣ,
Жѣ нѣсѣрѣи нѣнѣнѣи зѣрѣ.

Нѣрѣкѣсѣ кѣр бѣ сѣр нѣлѣрѣ хѣнѣдѣ-
дѣлѣшѣнѣи.

Нѣрѣрѣжѣ нѣрѣкѣсѣ кѣдѣ нѣжѣи.

Нѣрѣчѣ сѣлѣи—бѣрѣ гѣнѣи.

Нѣсѣпѣ тѣнѣи, фланкѣсѣи вѣрѣ чѣ дѣлѣи.

Нѣсѣпѣ дѣнѣрѣнѣи, анѣгѣрѣи нѣ шѣлѣ
дѣлѣи.

Нѣсѣпѣ тѣрѣ мѣ нѣнѣрѣ хѣнѣ дѣлѣрѣи.

Час нь чад шарм дала,
Борил намра нарм дала.

Час нь чад фадм дала.

Час нь сатархур,
Селс нь бирхур.

Часан раш бь харарга жи хана,

Чса у ом, кюр у шлоф, гарс у
цот

Челак хвадан била,
Мыросе га бьфросил.

Чемало мара би мафр набил,
Нашале кур бе дер набил.

Шалон, барно-морон,
Саре мала дар баржерка.

Шале раш, нь зезаре да хвайа.

Шарбика мара арде кет,
Шакстан, нэшкост, ле дэнг не
дэнгат.

Шарте базаре сланатийа.

Шар бь шур,
Базьргани бь дьрак.

Шино зезаре бьбело себе,
Кюве зезаре мафело себе.

Шин жи да майа,
Шани жи да майа.

Час димане (кайаре, хонине) хва-
нас дала.

Чад бь чад нагосон,
Ле чад бь чад дыгосон.

Чад нь чад манергэн,
Ле инсан нь рашс ное дингергэн.

Чад чанд бьндба,
Бе рогт наба.

Чад чанд бьнд дьбын,
Бе ае набил.

Чиное Шудж нь цмо хва раби,
Охкаде инсан нь цмо хва раноби.

III

Шопак хваш—бьхаресе дьлайа.

Шойла—г'омок,
Хварын—г'ол.

Шойло мала сад у сина,
Очрош у ао те балуна.

Шойло ронццо бир мана,
Надите г'айа мана.

Шур—цан,
Ханшар—мам,
Жы—дотмам.

Шуре цаг'ле бь дасте та,
Раһи дь цаг'ле та.

Шуше кь бьшино, нэе шабьре.

III

Щере ну, ае сер.

Щерги нука, аон цемьдига.

Щер бь чамал наба.

Щечка бостана нэе мари жавана.

Ще кь агур ле г'оноба,
Ду ле раноба.

Щот бь гани набил,
Щьһале нь раша буне,
Ль дуз бунена жи.

РЕНИША ТЪШТАНИЕ (ПРЕДМЕТНЕ)
НЭФСНАВНЕ. ШИ-ВАРНЕ

А

Аа—41—44, 48—51, 53, 54, 56, 67—
64, 66—69, 72, 74, 83, 87, 89, 93,
96, 98, 101, 103—105, 109, 110,
115, 116, 124, 126, 127, 131, 133—
135, 138, 140, 154—156, 159, 162,
164, 165, 177, 178, 182, 186, 194,
201, 204, 205, 207, 208, 215, 218,
222, 223, 226, 229, 230, 238, 241,
246, 251, 255, 262, 263, 267, 270,
281, 283, 289, 290, 300, 301, 305,
306, 309, 312, 320, 323, 325, 326,
328, 329, 339, 340, 342, 343, 346,
347—349, 352, 354—357, 360, 361,
364, 366, 368—370, 372, 374, 376,
378, 379, 381, 382, 386, 390, 392,
393, 399, 400, 401, 403—406, 411,
419, 425, 426, 428, 429, 430, 439,
441, 442, 447, 452, 453—455, 459,
462, 469, 471, 474, 481, 486, 487,
492, 495, 497, 501, 508, 511, 514,
515, 534—536, 538, 549—552, 555,
560, 567, 570, 573, 575, 577,
578, 580, 586—588, 591, 601, 604,
606, 608, 610, 611, 613, 614, 618,
626, 629, 630, 631, 632, 640, 647,
648, 656—658, 660—663, 665,
667—669, 677, 679, 687, 690, 693,
694, 696—698, 700, 702, 703, 708,
709, 715, 722—728, 730—732
Ааши—41, 42, 43, 66, 67, 196, 290,
349, 422, 429, 439, 566, 604
Ааши—107

Ааши—89
Ааши—43, 354
Ааши (ааши)—41, 43—45, 51, 57, 58,
60, 64, 65, 74, 81, 82, 89, 90, 93,
94, 96, 102, 104, 127, 139, 141,
151, 152, 169, 173—179, 181, 197,
207, 210, 214, 223, 252, 255, 260,
266, 268, 270, 271, 273, 280, 287,
304, 305, 309, 310, 315, 317, 319,
320, 324, 328, 343, 344, 356, 339,
361, 363, 400, 411, 417, 419, 422,
426, 428, 429, 431—434, 435, 448,
406, 494, 495, 499, 500, 506, 515,
543, 551, 552, 555, 559, 566, 595,
604, 610, 620, 628, 661—663,
665—667, 669, 670, 681, 688, 690,
693, 697, 699, 701, 707, 724, 729,
731
Аа (аа)—44, 45, 48, 53, 63, 71, 77,
117, 119, 140, 196, 270, 273, 300,
303, 319, 324, 326, 328, 353, 369,
377, 381, 384, 439, 458, 460, 495,
548, 570, 576, 585, 601—603, 630,
639, 658, 660, 670, 681, 696, 697,
722, 728
Ааши—45, 46, 107, 355, 358, 560
Ааши—45, 88
Аа—45
Ааши—45, 115, 461, 651
Ааши—45, 46, 134, 148, 229, 376, 419,
455, 462, 463, 550, 600, 601, 613,
708

Адам—97, 203, 390, 604
Ае (аёе, айёе)—46
Азайе—46, 543
Азат—46
Алав—83, 46
Алавер—363
Алаверчи—46
Алкен—52
Алмаст—46, 495
Алказ—100, 302, 346
Альф—477, 588
Анамат—46, 47, 106
Аншак—720
Ап—47, 91, 202, 382, 383, 526, 534,
546, 577, 649, 705, 708, 715, 719
Ар—47—49, 129, 197, 207, 214, 248,
267, 316, 317, 324, 340, 387, 474,
486, 649, 671, 690, 692, 717
Араф—47, 647
Арван—47, 49, 77, 207, 210, 324, 364,
454, 485, 487, 524, 661, 698, 728
Арзан—48, 114
Арзани—554, 566
Арсагари—48
Арсиз—354
Арши-кериш (аршикериш)—48, 363
Аркил—48
Афар—48, 59, 68, 99, 149, 260, 297,
425, 471, 567, 587, 719, 729
Ах—316, 361, 363, 368
Ахш—48
Ахрат (ахрат)—48, 564
Ахш—48, 62, 178, 354, 660
Айноде Хани—48
Аш—41, 43, 47—49, 51, 52, 57—59,
66, 99, 128, 149, 155—157, 159,

171, 178, 192, 196—198, 207, 210,
224, 264, 267, 273, 309, 316, 319,
323, 336, 343, 344, 346, 363, 376,
381, 386, 396, 397, 428, 487, 507,
534, 541, 552, 577, 580, 589, 606,
690, 692, 690, 701, 708, 709, 715,
720, 729

Ашкан—48, 49, 130, 155, 203, 344, 376,
475, 507, 534, 641, 715, 721

Ашканти—49

Ашканти—49, 267, 354, 541

Ашк—49, 139, 318, 330, 413, 449,
473, 574

Ашкери—49

Ашк—48, 50—52, 56, 58, 62, 69, 73,
80, 82, 88, 104, 109, 113, 115, 129,
130, 147, 154, 155, 157, 159, 160,
162, 164, 178, 179, 183, 184, 190,
194, 206, 207, 214, 228, 234, 235,
238, 259, 270, 279, 281, 294, 309,
315, 317, 334, 346, 348, 353—357,
361, 366, 369, 371, 372, 381, 407,
429, 436, 437, 441, 442, 444, 445,
449, 452, 456, 457, 459, 464, 473,
476, 480, 487, 495, 502, 514, 517,
520, 542, 546, 548, 552, 568, 569,
573, 575, 578, 580, 582, 585, 604,
607, 614, 620, 624, 625, 628, 634,
637, 648, 654, 655, 661, 670, 671,
690, 692, 701, 707, 709, 712, 722,
726, 729, 730

Ашканд—51, 235, 259, 602

Ашканти—354

Ашканти—45, 49, 50

Ашканти—364

Б

Ба—46, 47, 52, 54, 55, 64, 102, 108,
112, 113, 124, 125, 140, 144, 177,
179, 194, 195, 232, 251, 261, 269,
309, 320, 326, 346, 366, 367, 406,
431, 449, 460, 509, 525, 541, 572,
583, 586, 640, 660, 690, 701, 709,

711, 718, 730

Бав—49, 52—54, 58—60, 64, 66, 70—
72, 74, 77, 80, 88, 90, 92, 97, 103,
106, 109, 114, 117, 128, 129, 144,
150, 152, 153, 158, 159, 161, 163,
185, 186, 194, 196, 200, 203, 206,

209, 216, 225, 232, 234, 235, 241,
248, 251, 253, 255, 257—259, 264,
267, 269, 276, 277, 280, 289, 309,
310, 313, 315, 317—319, 321, 324,
325, 329, 337, 338, 342, 348, 350,
351, 368, 370, 371, 373, 374, 376,
382, 383, 388, 391, 392, 403, 407,
409, 412, 420, 426, 436, 444, 450—
452, 454, 463—465, 468, 471, 473,
486, 488—490, 497, 500—502, 509,
511, 512, 517, 528, 531, 536, 537,
541, 546, 547, 550, 559, 564, 567,
575, 576, 582, 585, 587, 589, 600,
604—606, 612, 613, 620, 624—627,
630, 637, 648, 659, 663, 666, 668—
670, 671, 675, 678, 680—683, 686,
687, 689, 690, 691—694, 697—700,
701, 707, 709, 714—716, 720, 723,
726, 727, 729

Бакы—54

Бакыр—54, 68, 144, 184

Бак—48, 54, 102, 111, 173, 274, 384,
414, 469, 576, 622, 654, 665, 688

Бакчаныч—622

Бакча (Бакча)—54, 271

Бажар—315, 499, 500

Базар—50, 55, 64, 77, 96, 116, 140,
153, 206, 223, 237, 261, 320, 344,
345, 360, 363, 379, 392, 416, 425,
453, 481, 482, 504, 509, 514, 526,
528, 553, 576, 582, 601, 602, 610,
620, 648, 661, 663, 709, 710, 731,
732

Базарбашы—55

Базың—438

Базырган—55, 136, 161, 163, 194, 454,
510, 581, 604

Базырганбашы—180

Балга—55, 105, 125, 127, 131, 139,
147, 177, 513, 514, 524, 528

Балгачы—55, 125, 520

Балгуз—79, 183, 342, 622, 684,

Балуш Заны—376, 473, 625

Балчыны—658

Балшыны—53

Бан—343, 442

Банг—312, 385

Бар—51, 52, 55—57, 72, 99, 101, 104,

108, 111, 112, 133, 134, 161, 173,

197, 256, 327, 338, 342, 359, 360,

302, 566, 630, 659, 680, 709

Баран—47, 52, 54—56, 58, 59, 65, 67,

69, 70, 76, 89, 91, 93, 99, 115,

117, 118, 121, 124, 135, 136, 179,

182, 193, 196, 205, 209, 221—223,

246, 254, 292, 320, 330, 354, 420,

423, 432, 433, 436, 442, 453, 455,

456, 472, 479, 490, 492, 547, 551,

564, 575, 583, 602, 628, 646, 652,

663, 667, 689, 690, 691, 693, 697,

701, 702, 707, 709, 711, 727, 730

Барбар—56

Баруг—57

Баск—57, 10, 128, 308, 344, 355, 386,

450, 490, 667, 683, 729

Бастау—57

Башар (Бһар)—41, 45, 47, 57, 69, 70,

71, 84, 93, 95, 101, 110, 115, 122,

145, 148, 149, 160, 173, 236, 241,

257, 274, 275, 287, 299, 317, 330,

341, 401, 415, 420, 426, 433, 453,

462, 468, 498, 512, 535, 539, 545,

550, 557, 602, 604, 625, 649, 651,

655, 660, 662, 676, 685, 700, 709,

710, 717, 726, 727, 731

Башыны—58, 612, 690

Баш—94, 184, 718

Башыны—58, 461

Баш—365

Башыны—354

Башыны—58, 72

Башыны—58

Башыны—58

Башыны—54, 58, 185, 194, 207, 208,

219, 248, 253, 261, 267, 388, 436,

455, 492, 499, 515, 557, 567, 582,

619, 623, 648, 690, 691, 700

Башыны—48, 111, 310, 311

- Бельг—60, 481, 654, 666
 Бельер—634
 Бельвал—59, 71, 81
 Бельвалут—310, 367, 535, 572
 Бельвил—60
 Бер—60, 490, 524
 Берн—60, 345, 451, 555, 651, 724
 Бергфелд—320, 346
 Бергом—179
 Бергер—366
 Берин—179
 Берират—179
 Берингаде—104
 Берингайн—54, 318, 344, 345, 355, 366
 Берингарат—562
 Беринк—60, 601, 682
 Бериндэр—311
 Бертур—344
 Бег—60, 124, 130, 460, 670
 Бегире—61
 Бед—61, 511, 716
 Бедан—61, 392
 Бедань—61, 179, 182, 183, 188, 229,
 423, 496
 Беданьч—61
 Бедаскал—61
 Бедкайбат—112
 Беш—52, 61, 62, 80, 239, 247, 358,
 478, 620
 Беш—62, 73, 264, 340, 423, 631
 Бешани—566, 729
 Бешбун—729
 Бешреп—62
 Бешро—526
 Беша—112, 341, 360
 Бешг—124—126, 426, 449
 Бешад—62, 605
 Бешани—62, 450
 Бешангаз—62, 143, 179, 355, 473, 635
 Бешанмон—74
 Беш—68, 173
 Беша—51, 57, 62, 63, 64, 117, 207,
 314, 435, 440, 445, 556, 559, 574,
 621, 639, 659
- Бешг—72, 352
 Бешги—318, 355
 Бешгити—62
 Беш—64
 Беш адли—64, 89, 709
 Бешашт—64, 207, 412, 515
 Бешан—64, 309, 727
 Бер—67, 267
 Берез—110, 112
 Берейн—66
 Берейгал—68
 Берен—66, 69, 70, 77, 81, 101, 152,
 167, 186, 196, 286, 340, 380, 426,
 473—475, 494, 495, 510, 511, 527,
 620, 679, 697, 709
 Беранбер—339, 342
 Беранбердон—705
 Берат—60
 Бераш—41, 59, 66, 68, 124, 604
 Бербу—286, 720
 Бергир—66, 104, 312, 344, 352, 415,
 445, 520, 720
 Бердал—66
 Бердир—646
 Берн—88
 Берек—75
 Берейгал—68, 225, 317, 461
 Берейгоз—70, 343, 507
 Берейн—68, 96, 114, 180, 430
 Берейн—68, 70, 456, 634, 731
 Берф—42, 45, 52, 57, 59, 65, 68, 69,
 72, 93, 94, 96, 122, 145, 180, 190,
 195, 221, 223, 232, 236, 245, 275,
 284, 302, 315, 326, 351, 376, 382,
 394, 399, 413, 419, 441, 446, 447,
 450, 463, 472, 477, 511, 543, 554,
 555, 594, 629, 630, 638, 640, 649,
 656, 664, 684, 694, 695, 702, 709,
 711, 717, 726, 730
 Берш—61, 62, 69, 70, 81, 93, 104,
 118—120, 135, 169, 194, 207, 223,
 264, 269, 307, 314, 322, 324, 330,
 331, 343, 375, 380, 381, 388, 397,
 411, 412, 422, 441, 445, 486, 501,

506, 507, 511, 514, 515, 525, 535,
551, 554, 573, 605, 619, 627, 646,
648, 670, 686, 688, 695, 709, 716,
723
Бараан—70, 426, 651
Бар—70, 104, 111, 316, 317, 338, 345,
349, 372, 394
Баридан—71
Барн—71, 644
Баст—666
Батан—179, 642
Батра—77
Батр—61, 71, 72, 77, 81, 86, 87, 104,
126, 155, 162, 164, 170, 179, 189,
196, 200, 212, 227, 229, 251, 315,
323, 337, 347, 349, 354, 364, 369,
448, 471, 475, 476, 487, 495, 500,
505, 507, 517, 520, 531, 537, 551,
554, 572, 581, 582, 588, 624, 629,
636—638, 689, 690, 701, 705, 709,
714, 732
Бастар—72, 569
Бастран—563
Башар—72, 356, 649
Баш—72, 89, 241
Башн—48, 71, 72, 122, 138, 180, 200,
214, 348, 418, 471, 473, 475, 477,
509, 514, 524, 528, 587
Башр—42, 43, 48, 56, 63, 72, 73, 76,
83, 89, 95, 96, 102, 108, 162, 180,
182, 186, 202, 223, 233, 238, 306,
309, 350, 353, 355, 362, 380, 413,
414, 421, 422, 423, 428, 433, 434,
442, 449, 469, 473, 512, 514, 519,
524, 550, 552, 567, 586, 614, 625,
635, 648, 663, 670, 674, 690, 693,
698, 700, 715, 723
Башс—73, 359, 366, 564, 680
Башн—89
Башн—345
Башн (Башн)—78, 81, 488, 595, 597,
659
Башн—52, 57, 74, 649
Башн—46, 60, 70, 73, 74, 98, 101, 109,

121, 157, 166, 207, 209, 213, 220,
269, 323, 377, 380, 381, 410, 426,
431, 453, 457, 458, 464, 465, 483,
500, 520, 530, 543, 559, 591, 619,
643, 651, 652, 706, 709, 714, 723,
730
Башр—74, 224, 494, 580, 641, 695
Баш—646
Башр—74, 136, 180, 345
Башн—465
Баш—340
Баш—54, 70, 74, 342, 347, 411, 566,
575, 593, 715
Башр—74, 90, 93, 95, 97, 107, 155, 177,
178, 262, 267, 345, 372, 383, 392,
423, 429, 608, 610, 654, 656, 700,
708, 724
Башс—43, 74, 313
Башрн—327
Башн—96, 115, 178, 532, 565, 673
Башн—75
Башр—75, 147, 640
Башн—161
Башн (Башн)—73, 134, 342, 432, 662
Баш—75—77, 83, 84, 307, 366, 674, 699
Башн—44, 75
Башн—76, 96
Башн—76, 202, 284, 688, 731
Башн—597
Башн—76, 566
Башн—76, 361
Башн—344, 348
Баш—63, 64, 77, 79, 80, 84, 86—88,
98, 100, 103, 117, 129, 136, 150,
166, 171, 179, 197, 200, 201, 202,
207, 228, 229, 234, 239, 261, 272,
278, 285, 303, 326, 328, 333, 350,
366, 391, 403, 422, 440, 445, 451,
454, 455, 457, 463, 479, 480, 486,
501, 505, 506, 509, 511, 524, 544,
550, 557, 561, 562, 570, 574, 583,
585, 587, 588, 600, 612, 613, 626,
640, 642, 649, 650, 658, 660, 661.

662, 666, 667, 688, 689, 696,
697, 710, 720, 725

Бразн—47, 316, 534, 649, 705, 715

Брамак—367

Брага—88, 184, 577, 595, 659, 666

Бригад—88

Бригадир—88

Брин—57, 88, 89, 173, 214, 222, 227,
350, 465, 466, 574, 580, 581, 672,
697

Бриндар—89, 487, 644, 690

Бру—76, 89, 150

Бруси—89

Брчи—89, 180, 324, 505

Брчибун—89, 185

Бршиц—89, 109, 151, 175, 324, 331,
376, 460, 513, 640, 660, 708, 728

Бстан—84, 67, 97, 126, 165, 473, 606,

Буд—376

Буз—69, 108, 128, 594, 613, 663, 671,
700

Бун—54, 57, 65, 66, 77, 85, 86, 90,
91—93, 95, 115, 123, 127, 129, 135,
137, 140, 148, 156, 170, 179, 180,
230, 239, 248, 262, 264, 316, 319,
320, 321, 326, 328, 329, 333, 341,
343, 386, 387, 398, 405, 413, 414,
421, 427, 430, 433, 438, 440, 448,
450, 452, 457, 493, 501, 502, 506,
509, 512, 535, 536, 541, 542, 544,
547, 556, 574, 592, 598, 602, 605,
614, 615, 640, 646, 648, 650, 659,
661, 679—683, 685, 690, 699, 701,
705, 710, 713, 720, 723, 726, 727,
731

Бшан—42, 133, 341, 349, 413, 428,
445, 625, 636, 650, 672, 706, 714

Бшун—565

Бшад—41

Бшак—651

Бшаш—347

Бшанг—365, 576

В

Варешин—97

Варган—215

Варгал—97, 498

Ведро—98

Варг—344, 720

Варган—97, 356

Варган—97

Г

Га—54—58, 68, 74—76, 80, 84, 93, 98,
101, 102, 110, 112, 114,

131, 141,

149, 150, 162, 171, 172, 174, 178,

204, 208, 218, 224, 231, 239, 264,

270, 280, 292, 301, 309, 314, 317,

328, 333, 334, 341, 345, 348, 349,

354, 367, 371, 372, 381, 384, 387,

388, 392, 401, 405, 407, 421, 424,

426, 436, 448, 449, 472, 482, 485,

496, 515, 521, 527, 536, 544, 559,

578, 602, 624, 626, 639, 659, 662,

663, 672, 682, 687, 688, 690—692,

694, 699, 701, 704, 711, 721, 723, 726,
730, 731

Гад—86, 111, 426, 575, 700

Гаван—53, 73, 81, 100, 272, 325, 326,

353, 356, 382, 402, 407, 436, 479,

482, 562, 597, 616, 642, 651, 682,

711

Гад—327, 565

Газмьран—101

Газин—185

Галаган—101

Гамеш—61, 98, 101, 102, 111—113,

171, 264, 266, 291, 307, 328, 338,

- 488, 415, 458, 487, 543, 559, 612,
619, 620, 631, 670, 673, 679, 690,
697, 698, 709, 721
- Гары—85, 87, 146, 196, 309, 339, 367,
377, 390, 425, 515, 649, 661
- Гашан—101, 111, 112, 120, 224, 382,
473, 479, 485, 556, 616, 620, 632,
633, 639, 726
- Гедун—68, 92, 135, 376, 415
- Гем—356, 401, 621
- Гезе—109, 416, 562, 645
- Генат—126
- Герн—344, 564
- Гилан—356
- Гилкаты—309
- Гиде—53, 102, 121, 128, 439, 512, 535,
639, 722
- Гилган—102
- Гилл—61, 65, 75, 78, 103, 105, 151,
244, 245, 262, 308, 446, 449, 541,
639, 640
- Гилл—295, 337, 587
- Гиллар—202
- Гилл—48, 73, 103, 120, 295, 352, 362,
449, 725
- Гиллик—103, 295
- Гиллфил—365
- Гилл—46, 708
- Гилль—50, 84, 103, 105, 122, 160,
178, 197, 212, 276, 310, 312, 314,
317, 321, 356, 362, 372, 387, 391,
402, 450, 457, 496, 565, 574, 605,
698, 704, 712, 723, 728
- Гилдан—104, 410, 609, 621
- Гиллар—202
- Гилл—105
- Гилл—720
- Гиллон—460, 682
- Гиллери—41, 105, 108, 299, 327, 345,
354, 365, 427, 558
- Гилер—149, 239, 389, 545, 617, 726
- Гилли—105, 125, 238, 304, 349, 496,
612, 658
- Гилла—44, 57, 75, 85, 105, 106, 115,
121, 149, 164, 196, 231, 260, 261,
270, 279, 711, 729
- Гилл—48, 52, 85, 88, 102, 104—109, 111,
121, 134, 137, 146, 155, 160, 173,
175, 178, 180, 182, 183, 185, 189,
194, 206, 208, 210, 240, 270, 292,
295, 306, 309, 318, 332, 337, 338,
342—347, 352, 356, 357, 359, 360,
364, 366, 367, 406—408, 419, 424,
429, 439, 441, 468, 472, 488, 494,
496, 499, 507, 509, 512, 515, 516,
523, 528, 529, 549, 563, 568, 573,
578, 582, 592, 597, 599, 600, 603,
606, 608, 611, 621, 623, 628, 630,
640, 641, 645, 659, 662, 670, 681,
688, 690, 691, 696, 697, 701, 704,
711, 712, 731
- Гиллбем—106
- Гиллгарон—106
- Гилл—106
- Гилл—109
- Гилланд—111, 115, 133, 182, 282, 287,
343, 348, 368, 434, 450, 516, 546,
583, 590, 598, 605, 669
- Гил—41, 43, 48, 67, 77, 88, 89, 92,
97, 111, 138, 159, 165, 180, 225,
227, 255, 320, 325, 332, 334, 342,
357, 407, 507, 514, 696, 708
- Гиллаган—111
- Гилль—78, 91, 99—101, 110—112, 120,
149, 178, 196, 209, 218, 237, 261,
341, 367, 377, 407, 432, 482, 495,
502, 521, 559, 602, 632, 633, 639,
651, 691, 694, 699, 701, 704, 716,
730
- Гилльван—426, 610, 651, 696
- Гилл—73, 112, 133, 197, 203, 291
- Гилль—51, 112
- Гиллал—367
- Гилла—112, 192, 320, 354, 461, 482,
617, 618
- Гилл—45, 48, 54, 59, 62, 64, 78, 83,
87, 97, 104, 112, 208, 258, 275,
300, 314, 315, 321, 323, 326, 342,

343, 346, 355, 356, 360, 363, 368,
395, 398, 425, 430, 439, 447, 477,
520, 521, 543, 663, 688, 692, 721,
723

Гарьстан—367, 723

Гатагон—112

Гатын—104, 333, 364, 523, 610, 653,
711, 720

Гаша—46, 65, 73—75, 89, 114, 115,
125, 124, 132, 137, 152, 174, 177,
181, 250, 264, 282, 286, 289, 298,
305, 331, 367, 370, 372, 373, 377,
379, 385, 392, 401, 425, 466, 483,
485, 491, 501, 506, 510, 512, 515,
530, 542, 559, 560, 578, 603, 614,
615, 624, 625, 643, 653, 677, 711,
716, 726, 732

Гба—43, 44, 54, 57, 59, 61, 64, 67, 74,
90, 92—94, 96, 115, 118, 135, 138,
145, 160, 161, 165, 173, 184, 186,
195, 196, 208, 214, 223, 228, 234—
236, 245, 261, 262, 277, 278, 305,
310, 332, 336, 339, 351, 361, 371,
372, 381, 384, 413, 441, 442, 446,
457, 464, 469, 483, 484, 492, 493,
496, 506, 516, 521, 525, 539, 541,
546, 547, 551, 558, 564, 565, 575,
583, 594, 598, 600, 602, 604, 639,
643, 659, 660, 665, 675, 680, 683,
688, 699, 702, 705, 706, 710, 711,
713, 715, 729, 732,

Гбле—593

Гблеа—462, 646, 651

Гблеах—350, 679

Гбобгаган—115, 531

Гбон—115, 116, 205, 284, 334, 450,
566, 576

Гбонг—57, 76, 82, 85, 105—109, 116,
150, 151, 166, 208, 220, 285, 346,
367, 406, 407, 428, 487, 529, 538,
612, 627, 628, 640, 644, 649

Гбонгест—642, 643

Гбонгстан—311

Гбонг—55, 68, 142, 143, 180, 320, 346,
351, 354, 691

Гбонгбон—346

Гбонд—42, 43, 61, 62, 66, 74, 76, 78,
79, 94, 97, 100, 103, 117, 125, 136,
154, 166, 171, 172, 177, 178, 181,
201, 236, 238, 241, 249, 255, 263,
264, 273, 292, 293, 308, 315, 326,
328, 338, 343, 344, 361, 377, 396,
399, 407, 410, 414, 415, 423, 446—
449, 460, 499, 513, 529, 531, 541,
557, 579, 580, 584, 585, 597, 612,
616, 630, 633, 638, 644, 662, 668,
674, 680, 682, 683, 691, 696, 699,
701, 710, 711, 722, 723, 727

Гбондг—58, 151, 449, 469, 598, 676

Гбонг—88, 53, 68, 117, 182, 341, 346,
355, 356

Гбонггар—189, 356

Гбр—55, 56, 57, 63, 65, 66, 69, 70, 71,
72, 73, 74, 78, 83, 88, 93, 97, 101,
102, 107, 109, 112—117, 119—
121, 127, 131, 138, 152, 156, 157,
163, 165, 168, 181, 188, 195, 196,
202, 205, 206, 208, 215, 230, 231,
247, 249, 250, 252, 253, 258, 269,
274, 281, 288, 292, 294, 295, 305,
307, 313, 316, 323—327, 331, 338,
343, 346, 347, 356, 357, 362, 366,
367, 376, 398, 399, 412, 420, 422,
428—432, 440, 441, 445, 453—456,
460, 461, 463, 467, 469—471, 477,
484, 486, 490, 502, 504, 506, 508—
511, 513, 516, 518, 520, 521, 524,
528, 530, 533, 535, 543, 547, 549,
551, 553, 560, 561, 565, 566, 593,
594, 600, 625, 626, 627, 629, 641,
642, 643, 646, 647, 650, 652, 661,
670, 674, 679, 684, 685, 688, 689,
691, 692, 697, 700, 709, 711, 714,
716, 719, 720, 721, 723, 728

Гбрех—120, 129, 282, 307, 443, 470,
475,

Гарт—44, 121, 135, 149, 164, 408, 474,
 700
 Гары—171, 414
 Гарышк—105, 340, 351
 Гары—426
 Гарыш—226
 Гай—57, 65, 73, 90, 104, 105, 121,
 131—133, 135, 156, 162, 169, 179,
 185, 202, 215, 222, 234, 249, 254,
 257, 258, 264, 282, 301, 314, 341,
 353, 368, 373, 375, 394, 400, 412,
 433, 435, 443, 449, 479, 494, 499,
 504, 516, 518, 520, 526, 529, 532,
 538, 563, 608, 636, 637, 643, 658,
 679, 707, 721, 730, 732
 Гайар—433, 462
 Гайдары—16, 133, 429, 447
 Гайдар—106, 112, 659
 Гайер—73, 121, 249
 Гайи—566
 Гайр—59, 788, 110, 111, 114, 122, 131,

132, 138, 204, 220, 259, 274, 324,
 372, 422, 435, 455, 471, 509, 522,
 551, 580, 642, 689, 702, 712.

Гро—506
 Гро—122, 129, 178, 235, 320, 351, 392,
 407, 432, 530, 580, 642, 697, 715
 Гродер—328, 640
 Грош—78, 129
 Грошк—121, 122
 Гур—83, 91, 122, 126, 147, 205, 226,
 269, 276, 309, 323, 338, 381, 414,
 426, 450, 475, 514, 530, 550, 575,
 625, 649, 698, 701, 712, 714, 722,
 Гунн—433
 Гунн—73, 122, 510, 632, 650, 654, 654
 Гур—518, 570
 Гардгелчур—645
 Гуртн—712
 Гуркн—285
 Гуршн—177
 Гур—173—348

Д

Дайар (дайер)—123, 451, 638
 Дайр—42, 44—46, 54, 55, 60, 61, 63,
 65, 67, 74, 77, 85, 93, 96, 103,
 124—127, 142, 148, 166, 177, 191,
 223, 239, 263, 272, 275, 276, 294,
 302, 309, 332, 341, 343—346, 353,
 362, 367, 370, 385, 415, 428, 434,
 437, 448—450, 465, 473, 487, 494,
 496, 497, 504, 509, 512, 516, 529,
 544, 566, 571, 595, 604, 636, 640,
 642, 643, 649, 657, 658, 666, 680,
 693, 694, 697, 701, 702, 706, 708,
 711, 712, 717, 725, 727, 728
 Дайр—65, 127, 128, 160, 163, 205, 310,
 431, 445, 648, 709, 712
 Дайр—53, 54, 58, 69—72, 74, 84, 88, 93,
 106, 109, 117, 119, 123, 128, 129,
 143, 154, 159, 183, 206, 209, 216,
 225, 234, 235, 241, 243, 244, 255,
 274, 276, 278, 289, 292, 305, 307,

309, 313, 325, 341, 342, 366, 367,
 373, 374, 384, 388, 407, 444, 450,
 454, 463, 490, 493, 502, 511, 517,
 531, 532, 546, 549, 550, 562, 564,
 567, 575, 579, 581, 586, 605, 621,
 625, 626, 630, 648, 652, 659, 663,
 668, 669, 671, 675, 680, 681, 687,
 688, 691, 692, 698, 700—702, 707,
 712, 714, 715, 720, 728, 732
 Дайр—110, 122, 129, 130, 215, 282, 295,
 308, 324, 367, 437, 456, 466, 471,
 501, 586, 606, 643, 650, 668

Дайлар—516
 Дайлар—130
 Дайлх—63, 70, 117, 119, 123, 128, 176,
 652, 712
 Дайларч—124, 128, 130, 562
 Дайр—130, 144, 199, 242, 340, 454, 561,
 572, 626, 721
 Дайр—155, 523, 657

Дабар—69, 130, 236, 248, 441, 541
Дав—45, 46, 49, 64—67, 69, 72, 78,
82, 105, 107, 109, 115, 118, 120,
121, 130—133, 144, 145, 146, 166,
175, 180, 181, 183, 201, 224, 249,
269, 297, 301, 316, 317, 322, 327,
329, 337, 340, 341, 346—349, 354,
355, 357, 362, 366, 403, 407, 420,
425, 440, 448, 465, 469, 483, 484,
495, 501, 503, 505, 515, 516, 521,
522, 540, 562, 567, 572, 584, 585,
600, 602, 657—659, 663, 668, 670,
679, 692, 701, 702, 712, 726
Давбага—131
Даво—56, 67, 100, 109, 115, 121, 133,
134, 177, 188, 223, 341, 351, 435,
444, 445, 458, 496, 568, 660, 673,
701, 719
Давлака—249
Давгар (дафгар)—513, 667, 668, 670
Давнох—417
Даво—78
Давнал—90, 91, 132, 204, 227, 338,
469
Дайн—124, 134, 180, 181, 345, 347,
351
Дайндар—78, 134, 181, 189, 343, 345,
550, 666
Далав—124, 125
Далог—135
Далап—125, 279
Далапи—566
Далко—119
Далдин—356
Дальог—125, 308, 310, 567, 648
Дам—125
Дамак—125
Дам—361, 363
Дамг—41—43, 55, 56, 65, 80, 92, 110,
111, 113, 118, 135, 136, 143, 145,
154, 173, 180, 181, 189, 193, 197,
200, 208, 214, 240, 261, 264, 307,
310, 315, 336, 338, 344, 365, 411,
449, 456, 462, 467, 480, 483, 487,

489, 501, 504, 529, 540, 554, 570,
607, 622, 624, 629, 639, 640, 644,
647, 670, 673, 687, 692, 698, 699,
702, 710, 712, 720, 722, 724, 728,
730, 731
Дамбем—49, 125, 136, 197, 200, 307,
351, 356, 442, 457, 480, 600, 706
Дамгыл—107, 327
Дамдыл—114, 136, 440, 676
Дарб—137, 181
Дарго—137, 178, 305, 355, 454, 537,
645, 659
Даргало—336
Даргуш—506, 683, 729
Дард—62, 64, 73, 112, 137, 139, 159,
178, 180, 181, 183, 184, 191, 192,
203, 223, 231, 232, 249, 253, 262,
271, 275, 287, 305, 308, 311, 319,
329, 338, 347, 351, 354, 356, 360,
373, 374, 384, 388, 407, 417, 428,
453, 486, 487, 497, 500, 502, 509,
510, 543, 560, 569, 574, 580, 584,
585, 588, 596, 599, 608, 628, 629,
643, 649, 669, 671, 672, 682, 689,
700, 705, 707, 709, 712, 715, 716,
718
Дардин—44, 137, 138, 260, 487, 562,
567, 684
Дардону (дардану)—49, 137, 138
Дарав—58, 59, 140, 141, 181, 183—
185, 258, 316, 342, 428, 460, 482,
487, 498, 514, 599, 609, 650, 668,
706, 712
Дарамин—44, 52, 107, 139, 181, 182,
255, 320, 356, 357, 663, 721
Даран—60, 93, 113, 114, 140, 185, 247,
272, 313, 324, 345, 351, 418, 462,
496, 498, 500, 505, 507, 513, 523,
529, 544, 545, 611, 622, 657, 684,
691, 697, 701, 718
Дарм (дарм)—46, 47, 52, 57, 60, 62,
65, 66, 68, 69, 73, 74, 82, 91, 99,
103, 115, 130, 134, 139, 140, 173,
177, 188, 206, 236, 254, 286, 305,

307, 309, 313, 318, 319, 322, 326,
330, 351, 356, 364, 432, 439, 454,
465, 476, 485, 500, 513, 536, 544,
554, 565, 573, 576, 592, 602, 627,
646, 654, 666, 679, 686, 695, 718,
729
Дарман—340
Дарман—64, 89, 102, 106, 114, 137,
138, 141, 144, 150, 167, 192, 238,
263, 270, 301, 308, 316, 338, 340,
341, 350, 360, 384, 413, 418, 440,
458, 466, 477, 487, 497, 503, 510,
547, 550, 561, 568, 572, 580, 588,
596, 640, 660, 666, 676, 684, 686,
706
Доро—141, 142, 337, 338
Дорсе—339, 648, 670, 724
Дорсдор—142
Даст—45, 46, 51, 57, 60, 67, 78, 81,
82, 84, 85, 87, 88, 90, 93, 94, 98,
105, 109, 112, 121, 123, 127, 129,
130—133, 142—144, 145—147,
149—151, 153, 158, 161, 175, 178,
188—186, 189, 190, 197, 205, 208,
215, 227, 229, 230, 232, 235, 240,
247, 251, 252, 256, 260, 264, 266,
270, 271, 274, 276, 294, 301, 310,
311, 318, 319, 325, 326, 330, 332,
337—341, 344—347, 350, 352, 356,
358, 362, 364, 367, 368, 373, 380,
382, 383, 401, 407, 412, 413, 418,
422, 425, 428, 429, 435, 337, 439,
452, 457, 459, 460, 465, 466, 469,
470, 481, 483, 484, 486, 493, 494,
497, 503—505, 508, 512, 513, 516,
521, 528, 533, 537, 548, 551, 553,
557, 562, 567, 569, 572, 578, 580,
581, 596, 597, 607, 609, 611, 613,
615, 616, 618, 619, 622, 623, 625,
626, 630, 635, 637, 644, 653—655,
663, 667, 675, 677, 686, 691, 692,
694, 699, 702, 705, 707, 708, 710,
713, 716, 719, 720, 721, 723, 725,
726, 728, 732

Дастбала—181, 357
Дастарони—142, 309, 310
Дастбран—326
Дастман—517
Дастон—55, 123, 127, 490, 712
Дастонар—194
Дастур—79
Даф—36, 39, 65, 95, 130, 136, 147,
152, 170, 197, 207, 208, 211, 249,
314, 319, 324, 425, 426, 452, 498,
514, 520, 521, 528, 529, 531, 554,
564, 600, 614, 640, 716
Дардор—104, 105, 131, 147, 233, 525,
607
Дарди—247, 471, 563, 605
Даш—83, 148, 161, 308, 315, 414,
501, 507, 578, 715
Дашан—712
Дайшим—720
Дай—359, 367
Дав—45, 59, 84, 92, 96, 97, 115, 120,
148, 149, 198, 203, 207, 242, 264,
270, 276, 290, 303, 324, 340, 346,
355, 367, 376, 389, 401, 402, 404,
420, 426, 434, 445, 463, 475, 496,
509, 528, 562, 567, 591, 633, 653,
660, 692, 701, 707, 729
Давар—100, 151, 358, 431, 564, 691,
Давар—103, 598
Давламанда—140, 149, 233, 628, 713
Давлат—48, 50—52, 78, 101, 112, 149,
150, 192, 206, 235, 251, 276, 294,
309, 319, 328, 344, 351, 360, 363,
409, 420, 422, 435, 437, 451, 557,
561, 568, 593, 623, 669, 679, 692,
714
Давлати—191, 245, 259, 260, 282, 300,
301, 320, 341, 349, 353, 357, 367,
368, 403, 459, 469, 494, 511, 593,
609, 620, 682, 683, 692
Давр—526, 646
Давран—151, 205, 565
Даврани—59, 267, 281, 377, 599, 620
Дай—627

Ден—59, 65, 122, 124, 151, 164, 208,
312, 324, 713
Дес—151, 152, 208, 444, 487, 514, 564,
590, 604, 700
Деси—379
Диф—152, 169
Дичи—41, 63, 152, 198, 202, 205, 209,
318, 324, 343, 433, 434, 547, 671
Джамат—56, 59, 76, 88, 90, 91, 96, 102,
126, 152, 154, 168, 177, 180, 184,
194, 197, 200, 212, 230, 249, 254,
275, 276, 302, 320, 322, 349, 369,
385, 390, 406, 426, 443, 450, 453,
454, 488, 496, 497, 504, 521, 523,
536, 543, 566, 567, 570, 597, 650,
662, 694, 704, 713, 724, 726, 730
Джамил—41, 54, 60, 65, 78, 81, 82,
85, 88—90, 95, 104, 116, 124, 130,
134—137, 140, 152, 153, 165, 169,
173, 181, 189, 208, 224, 226, 229,
232, 233, 242, 243, 250, 251, 261,
281, 282, 290, 320, 322—325, 336,
338, 344, 351, 354, 359, 360, 362,
366—368, 377, 378, 383, 390, 399,
404, 412, 413, 416, 418, 424, 427,
429, 442, 446, 448, 453, 454, 455,
456, 457, 460, 461, 470, 474, 476,
481, 486, 488, 501, 509, 531, 533,
544, 550, 554, 555, 556, 570, 572,
579, 599, 610, 634, 643, 649, 658,
662, 673, 684, 701, 707, 713, 717,
725, 729, 731
Джамилдин—153
Джиги—337
Диз—42, 114, 122, 125, 131, 139, 153,
166, 181, 202, 206, 289, 293, 322,
344, 357, 361, 363, 364, 382, 450,
452, 476, 478, 498, 549, 568, 622,
669, 692, 713, 723, 724
Дизин—56, 65, 625
Дик—51, 60, 78, 99, 114, 136, 153, 154,
169, 173, 295, 310, 321, 322, 324,
343, 420, 429, 449, 463, 490, 499,

508, 563, 567, 592, 623, 658, 701,
713, 716, 732
Дик—56, 76, 91, 108, 116, 154, 155,
159, 166, 177—179, 181, 182, 185,
188, 240, 266, 315, 322, 346, 351,
352, 354, 356—318, 361, 367, 373,
413, 473, 483, 502, 517, 551, 564,
566, 647, 657, 716
Дикдор—367, 368, 407, 596, 706
Диларбагачи—55
Дикан—59, 77, 102, 134, 156, 357,
449, 481, 515, 583, 585
Дикансар—553
Диксар (диксар)—41, 46, 52, 67, 76,
81, 92, 128, 156—158, 171, 227,
231, 268, 276, 304, 316, 346, 347,
352, 363, 382, 384, 449, 496, 502,
508, 517, 524, 540, 551, 560, 567,
573, 597, 605, 610, 628, 663, 680,
713, 716
Дилор—65, 93, 428, 638, 690
Дилча (дилча)—42, 44—47, 49, 58, 66,
67, 74, 81, 84, 87, 110, 120, 158—
165, 179, 182, 189, 206, 251, 315,
325, 326, 333, 338, 346, 347, 348,
349, 351, 354, 355, 356, 358, 359,
362, 363, 367, 368, 403, 414, 563,
564, 565, 569, 572, 593, 627, 652,
657, 658, 668, 693, 694, 696, 698,
706, 717, 729
Дилчак—366
Дилча—352, 355, 368
Дилчан—377
Дилчар—49, 98, 109, 110, 145, 146, 165,
199, 203, 208, 273, 362, 492, 627,
631, 640, 659, 730
Дилчар—567, 570, 573
Дилчар—78, 104, 137, 152, 153, 165, 173,
174, 205, 208, 225, 226, 242, 243,
281, 290, 305, 314, 324, 346, 351,
354, 365, 366, 375, 377, 407, 412,
416, 418, 424, 446, 453, 455, 456,
460, 461, 481, 501, 506, 564, 572,

599, 602, 673, 701, 713, 717, 718,
725, 729
Дат—123, 128, 129, 174, 645
Дошени—149
Дошени—128, 184, 297, 312, 317, 569,
672, 674
Докени—312
Доктар—183
Дола—65, 128, 147, 199, 202, 242, 206,
409, 420, 428, 464, 505, 648
Дор—106, 108, 167, 253, 359, 569,
583
Дору—338, 357
Дова—45, 92, 94, 102, 107, 114, 123,
131, 143, 167, 168, 177, 202, 224,
225, 243, 286, 294, 301, 307, 310,
314, 337, 347, 348, 377, 388, 420,
478, 482, 502, 503, 517, 538, 539, 553,
567, 600, 609, 625, 657, 665, 667,
671, 672, 675, 692, 700, 705, 713,
728
Дранши—148
Дрбаз—149
Дреш—181, 193, 309, 348, 368, 523,
684
Ду—43, 44, 48, 58, 60, 63, 71, 77, 168,
305, 324, 328, 341, 450, 641, 643,
670, 680, 691, 702, 727, 731
Дук—66, 526, 528, 721, 726, 727
Дутан—106, 381
Дум—346, 346
Думан—119, 161, 168, 275, 283, 453,
454, 640
Думадаск—168
Думан—168, 354, 363, 367
Дутанше—168
Дурбин—679
Дун—644
Дыз—54, 60, 76, 109, 117, 120, 136,

139, 144, 156, 157, 171, 172, 173,
187, 193, 200, 218, 224, 254, 269,
285, 291, 292, 310, 320, 326, 344,
357, 361, 363, 439, 443, 448, 449,
459, 486, 487, 496, 506, 508, 556,
570, 579, 583, 596, 597, 605, 617,
629, 630, 643, 645, 660, 669, 672,
680, 692, 694, 706, 716, 728, 732
Дызган—357, 397
Дызм—49, 182, 323, 329, 595, 622, 646,
663
Дызган—105, 440
Дыз—44, 45, 48, 54—56, 61, 62, 65,
73, 78—80, 84, 88, 94, 104, 106,
108, 110, 116, 121, 122, 129, 133,
144, 145, 149, 151, 156, 158, 166,
169, 173—176, 181—183, 188, 203,
212, 219, 226, 229, 233, 237,
242—246, 248, 250, 252, 253, 256,
263, 264, 270, 271, 275, 276, 286,
294, 303, 305, 312, 315, 321, 327,
329, 332, 334, 336, 340, 341,
343, 344—349, 351, 352, 353, 357,
358, 367, 372, 380, 384, 393, 397,
384, 445, 446, 449, 452, 453, 458,
459, 460, 463, 487, 488, 495, 501,
502, 508, 509, 514, 515, 524, 544,
551, 556, 562, 563, 569, 571, 574,
580, 581, 591, 593, 599, 601, 602,
603, 606, 609, 616, 625, 630, 631,
634, 635, 637, 645, 654, 658, 661—
663, 666, 670, 676, 679, 692, 702,
713, 719, 720, 727, 731
Дызгант—173, 227, 472, 663
Дызгант—357
Дызгант—173
Дызм—177, 256, 597
Дызган—516

Е

Ер—407, 692

Еркен—164

Осана—106, 357, 368
 Охън—346
 Олагаз—196, 204
 Олак—47, 255, 609, 692
 Омак—67, 68, 206, 215, 345, 581, 632,
 Омакдар—99
 Орд—207
 Оскар—74

Обур—84, 179, 257, 386, 652
 Обед—86, 99, 104, 117, 123, 137, 354,
 359, 403, 556, 557, 599, 637, 657,
 Обедо—355, 382
 Обедо—495
 Обди—66, 101, 112, 123, 156, 198, 216,
 224, 395, 427, 448, 492, 525, 563,
 566, 584, 585, 626, 668
 Обди—216, 243, 326, 438, 677, 717
 Обман (ошман)—58, 130, 136, 143,
 146, 159, 171, 180, 183, 189, 194,
 199, 204, 216, 218, 219, 249, 256,
 258, 285, 334, 340, 341, 361, 377,
 390, 408, 411, 422, 424, 425, 446,
 451, 452, 483, 491, 510, 518, 524,
 529, 536, 613, 631, 665, 715
 Облар—58, 74, 107, 139, 209, 216, 432,
 434, 441, 456, 458, 496, 513, 615,
 644, 652
 Обиб—61, 134, 183, 215, 216, 309, 334,
 346, 366, 395, 481, 496, 563, 574,
 581, 630, 692
 Обид—62, 189, 211, 212, 215, 217, 226,
 286, 344, 360, 361, 364, 374, 387,
 441, 454, 471, 505, 528, 532, 536,
 581, 694
 Обинат—217, 338, 357, 647, 657
 Обина—117, 174, 217, 451, 458, 496
 Обинрат (ошкрат)—79
 Обиб—41, 217, 340
 Обибар—217, 490

Осири—586
 Охтар—498
 Обали—35
 Обиц—207, 310, 357, 669
 Обиц—207
 Обилад—81, 128, 138, 183, 215, 216,
 218, 277, 318, 367, 412, 445, 492,
 550, 623, 675, 680

Обил—73, 162, 217, 244, 318, 326,
 356, 366, 441, 570, 576, 582, 673,
 689, 710
 Обилар—50, 64, 74, 76, 94, 107, 111,
 128, 164, 183, 185, 186, 218, 224,
 230, 234, 240, 249, 250, 275, 304,
 309, 310, 314, 329, 355, 357, 366,
 452, 453, 455, 461—463, 467, 469,
 496, 514, 535, 552, 572, 599, 605,
 608, 612, 623, 633, 642, 715
 Обисали—640
 Обин—110, 113, 218, 307
 Обинце—218, 494
 Обирафет—387, 528
 Обирбат—648
 Обира—41, 44, 47, 54, 56, 57, 67, 77,
 88, 93, 95, 106, 107, 111, 116, 127,
 130, 131, 133, 137, 140, 146, 154,
 159, 171, 180, 182, 189, 194, 199,
 203, 204, 209, 216, 218, 219, 227,
 228, 232, 250, 254, 256, 262, 266,
 267, 268, 294, 295, 297, 300, 317,
 335, 346, 358, 365, 368, 370, 383,
 393, 408, 423, 425, 429, 434, 435,
 442—444, 446, 447, 455, 459, 465,
 471, 473, 476, 490, 491, 502, 503,
 508—511, 513, 518, 521, 523, 525,
 527, 538, 539, 541, 547, 549, 550,
 551, 555, 585, 599, 609, 613, 627—
 629, 641, 644, 648, 656, 659, 665,

667, 673, 679, 684, 703, 706, 707,
709, 714, 715, 722, 724, 731
Љраб—219, 408
Љраба—136, 137, 219, 220, 309, 429,
455, 466, 606, 710
Љрабачи—219, 220, 305
Љраи—368
Љрф—220
Љруси—62
Љрчи—647
Љсас—344
Љслан—324, 349
Љска—63, 104, 183, 220, 240, 250, 281,
310, 325, 344, 354, 357, 399, 421,
445, 446, 453, 529, 549, 574, 576,
581, 584, 630, 682, 717
Љсалада—220, 310

Љгар—638
Љфу—361
Љшар—220, 337, 713
Љшар—127
Љшар (шарб)—31, 103, 183, 337, 437,
572, 590, 629, 708, 720
Љшар—59, 60, 105, 193, 220, 221,
274, 341, 349, 350, 408, 410, 565,
582, 584, 702, 706
Љшани—219, 221
Љшар—52, 54, 59, 102, 121, 124, 135,
169, 194, 195, 203, 209, 221, 227—
229, 408, 575, 602, 628, 636, 640,
645, 646—649, 660, 689, 707, 715,
717
Љшани—130

Ж

Жан (жан)—138, 569
Жанаргун—222, 346
Жанг—222, 237, 604, 657
Жажи—327, 329
Жар—44, 61, 62, 77, 119, 143, 169,
222, 281, 347, 378, 384, 400, 427,
456, 518, 549, 552, 561, 575, 593,
614, 616, 666, 693, 706
Жаһри—715
Жанн (жанн)—222, 564
Жьму (жюму)—170, 222, 232
Жан—41, 42, 43, 45, 48, 54, 60, 66,
67, 70, 72, 74, 75, 79, 81, 86, 96,
97, 104, 106, 107, 109, 110, 113,
115, 119, 123, 127, 129, 130, 138,
147, 151, 153, 162, 164, 167, 168,
177, 183, 185, 187, 188, 190, 203,
208, 209, 212, 216, 217, 226—232,
234, 247, 251, 252, 254, 259, 264,

267, 301, 307, 313, 316, 318—320,
321, 324, 328—333, 337—339,
344, 347, 349, 358, 369, 374, 376,
377, 383, 398, 400, 405, 407, 408,
409, 410, 411, 414, 415, 421, 422,
429, 432, 435, 436, 438, 444, 455,
459, 462, 464, 465, 471, 473, 482,
485, 488, 497, 507, 512, 518, 527,
545, 546, 548, 552, 553, 554,
558, 563, 565, 568, 572, 582, 583,
584, 585, 587, 590, 595, 597—599,
603, 617, 619, 621, 623, 624, 639,
644—646, 649, 651, 653, 657, 664,
666—668, 673, 682, 684, 688—691,
693, 698, 699, 702, 706, 710, 711,
713—715, 720—723, 726, 728, 729,
732
Жьнби—716

З

Завод—232
Залыи—46, 232

Замыи—143
Занг—347

Замбу—499
 Зар—62, 80, 89, 94, 121, 173, 175,
 233, 358, 377, 404, 436, 487, 538,
 539, 558, 624, 666, 659, 666, 714
 Зарю (зар, зарю)—53, 63, 64, 67,
 69, 70, 92, 94, 96, 106, 107, 113,
 122, 128, 130, 177, 180, 184, 210,
 221, 227, 231, 234—236, 247, 250,
 261, 320, 338, 347, 352, 357, 358,
 368, 404, 421, 430, 437, 442, 450,
 494, 502, 526, 554, 574, 575, 578,
 604, 610, 612, 623, 657, 660, 664,
 675, 689—691, 695, 701, 716
 Зарюи—63, 250
 Збар—567
 Звостан—44, 57, 69, 170, 172, 179,
 221, 223, 236, 251, 269, 287, 413,
 415, 426, 433, 434, 441, 447, 450,
 493, 494, 505, 539, 557, 564, 601,
 602, 613, 621, 623, 631, 638, 655,
 656, 662, 702, 714, 729
 Зей—325, 566
 Зейд—60, 455, 722
 Зер—50, 51, 54, 60, 64, 68, 71, 85,
 95, 106, 109, 121, 150, 170, 198,
 209, 236, 237, 241, 262, 272, 276,
 310, 315, 320, 321, 332, 359, 364,
 395, 396, 418, 422, 435, 438, 443,
 445, 462, 469, 480, 483, 491, 497,
 503, 508, 510, 528, 537, 539, 547,
 559, 561, 564, 572, 578, 584, 597,
 604, 611, 617, 626, 627, 630, 648,
 657, 675, 680, 681, 684, 699, 701,
 702, 705, 706, 721
 Зергар—684
 Зергар—60
 Зеваш (зеваш)—54, 93, 114, 147, 166,
 213, 237, 428, 474, 607, 612, 680,
 690, 702
 Зей—46, 56, 66, 90, 105, 140, 185,
 207, 228, 237, 238, 270, 279, 414,
 415, 429, 450, 457, 460, 491, 581,
 588, 620, 660, 680
 Зеганн—421

Зейд—63, 238
 Зейнат—54, 80, 184, 310, 325, 344
 Зейно—511
 Зейно (зейно, зейно)—57, 104, 195,
 211, 236, 238, 347, 461, 565, 566,
 571, 575, 581, 594, 600
 Зейн—94, 105, 239, 657
 Зейну—239, 288, 589, 621
 Зейно—63, 381, 396, 518, 519, 724
 Зейр—320
 Зейрано—239, 465
 Зейр—717
 Зейр—568
 Зейро—239
 Зейро—239, 275, 445, 546, 676
 Зейноц—239, 488, 637, 727
 Зейо (зейо)—54, 90—95, 153, 170,
 209, 239, 240, 286, 306, 319, 321,
 325, 327, 342, 367, 479, 492, 501,
 523, 535, 561, 615, 630, 661, 693—
 695, 690, 702, 716
 Зейд—240, 705
 Зейно (зейно)—95, 183, 188, 488,
 547
 Зей—64, 158, 241, 462, 469, 491, 529,
 537, 540, 597, 676, 681
 Зей—72, 180, 241, 250, 415, 450, 567,
 585, 587, 597, 707
 Зейо Шейро—880
 Зейд—181
 Зейн—238, 241
 Зейн—52, 120, 241, 305, 316, 329, 350,
 360, 365, 590, 606
 Зейногар—553
 Зейрог—65, 81, 116, 150, 182, 184,
 196, 206, 242, 258, 267, 272, 346,
 347, 353, 360, 362, 474, 474, 551,
 573, 581, 596, 684, 688, 695
 Зейн—209, 241, 242
 Зейн—46, 55, 63, 65, 82, 83, 89, 90,
 92, 94, 97, 105, 141, 155, 158, 159,
 162, 164, 165, 172, 176, 185, 187,
 208, 211, 212, 218, 224, 233, 242—
 247, 250, 252, 269, 270, 277, 302,

303, 310, 315, 322, 345, 353, 355,
 358, 360, 363, 364, 377, 385, 386,
 397, 399, 411, 421, 422, 424, 434,
 440, 457, 478, 482, 483, 490, 500,
 502, 504, 518, 538, 542, 543, 544,
 552, 554, 584, 586, 589, 577, 579,
 582, 584, 599, 601, 606, 609, 617,
 623, 628, 637, 658, 664, 665, 681,
 687, 693, 694, 702—704, 707, 714,
 717, 722, 724
 Энар [энэр]—105, 109, 173, 213, 245,
 390, 415, 444, 473, 491, 522
 Энасари—717
 Энашр—529
 Эозан—86, 140, 161, 162, 195, 245, 248,
 317, 414, 415, 436, 441, 430, 507,
 515, 564, 575, 579, 644, 715, 716
 Эон—44, 414, 422, 450
 Эор—101, 113, 245, 339, 353
 Эори—551, 669
 Эолм—166, 209, 245, 246, 554, 590,
 682
 Эолмсар—245, 246
 Эорат—52, 187, 192, 336, 354, 399,
 531
 Эорича—106, 147, 152, 170, 199, 246,
 249, 314, 319, 324, 331, 386, 413,
 412, 507, 514, 520

Эориче—352, 471, 542
 Эолон—77, 246, 562
 Эорл—113, 124, 178, 186, 246, 260,
 262, 284, 285, 311, 351, 363, 417,
 504, 562, 588, 593, 609, 622, 668,
 700
 Эорин—107, 248
 Эол—46, 61, 74, 79, 80, 89, 90, 105,
 107, 109, 118, 145, 173, 184, 185,
 199, 203, 204, 210, 213, 234, 246,
 247, 248, 264, 274, 291, 301, 309,
 314, 318, 328, 345, 351, 355, 358,
 360, 361, 365, 368, 371, 373, 376—
 378, 393, 402, 403, 405—407, 409,
 419, 436, 451, 458, 462, 463, 474,
 475, 477, 483, 486, 494, 496, 505—
 510, 520, 523, 527, 533, 540, 561,
 562, 573—575, 580, 599, 636, 645,
 648, 657, 646, 669, 685, 691, 694,
 696, 700, 713, 717, 723, 726

Эолмаси—651

Эол—248

Эолфо—718

Эолгин—248

Эолшр—245

Эорган—606

И

Игудаг—231
 Идаре—248
 Изыл—90, 248
 Илаш—248
 Иам—717
 Ижак—45, 80, 154, 187, 224, 288, 319,
 354—356, 392, 498, 608, 689, 694
 Ине—249, 659
 Инсарж—249
 Иран—274, 399, 547
 Иро—249
 Исан (исанат, исан)—45, 55, 62, 72,
 102, 105, 123, 124, 131, 137, 144,

154, 157, 162, 218, 238, 242, 243,
 249, 250, 312, 315, 336, 352, 401,
 413, 419, 462, 472, 510, 512, 537,
 538, 540, 561, 600, 615, 628, 627,
 653, 669, 712, 717, 723, 731, 732
 Исаф—171, 173, 250, 354, 622
 Игбар—119, 120, 230, 250, 251, 281,
 283, 303, 354, 356, 357, 364, 411,
 429, 430, 436, 442, 443, 466, 518,
 540, 566, 584, 652, 700
 Ишарж—605
 Ишва—251, 345, 358, 357

Инекёр—251
Иш—629

Ишар—94, 251, 456, 458, 638, 695
Ишар—342

Изын—254
Илангар—365
Илан—347
Илар—138, 139, 144, 177, 179, 249, 254,

255, 259, 279, 305, 367, 485, 640,
659, 729
Илэги—255
Ишан—340

Ик—42, 52, 57, 111, 130, 132, 134, 151,
211, 261, 279, 329, 484, 565, 690,
714, 718, 722, 724

Икыр—70, 93, 196, 225, 261, 329, 342,
346, 392, 657, 660, 716

Икдин—52, 62, 111, 151, 248, 261,
329, 446, 484, 555, 564, 626, 709

Икдыл—213, 488, 624

Икдыл—722

Икел—76, 95, 108, 112, 179, 195, 205,
229, 261, 262, 273, 321, 343, 347,
353, 354, 363—365, 368, 392, 394,
414, 418, 433, 435, 449, 450, 453,
460, 469, 498, 585, 613, 629, 646,
660, 662, 699, 705

Икелан—657

Икелбун—261, 395, 556

Икелмер—572

Икелти—250, 660

Икелье—482, 507

Икел—58, 76, 100, 131, 262

Икелн—41, 42, 43, 72, 73, 99, 178, 225,
239, 245, 262, 263, 267, 306, 321,
325, 331, 355, 438, 439, 449, 450,
452, 462, 474, 490, 500, 511, 512,
534, 640, 669, 693, 697, 702, 716,
718, 721, 728

Икелп—112, 323, 362, 396, 553, 566, 620,
632, 728

Икелен—59, 76, 173, 263, 310, 351, 362,
566, 661, 671

И

К

Калган—47, 248, 306, 387

Калр—73, 177, 179, 263, 264, 323, 386,
388, 457, 464, 542, 659

Калрас—264

Калран (карман)—49, 264, 487, 608,
609

Калган—46, 264, 560

Калын—204

Калтын—45

Кал—89

Каласын—264, 727

Каладыл—129, 264

Калр—178, 187

Калр—481

Калч—44, 74, 76, 88, 89, 133, 213, 264,
265, 281, 365, 375, 447, 468, 522,
544, 574

Калган—261, 420

Калган—41, 43, 81, 257, 264, 291, 319,
320, 329, 330, 331, 334, 402, 412,
430, 443, 444, 449, 451, 452,
494, 611, 621, 651, 669, 670, 674,
685, 693, 702

Калган—330

Калоте—265

Калчын—47, 49, 91, 93, 94, 110, 122,
123, 155, 181, 205, 240, 265, 266,
310, 321, 322, 350, 389, 404, 426,
488, 497, 509, 562, 580, 587, 613,
624, 625, 674, 724

Калыр (калар)—41, 43, 46, 55, 56,

59, 61, 66, 68, 71, 72, 75, 76, 78,
80, 81, 90, 94, 98, 102, 105, 107—
109, 113, 114, 126, 127, 129, 131,
137, 138, 146, 155, 173, 178, 179,
181, 184, 185, 186, 195, 199, 201,
224, 228, 238, 241, 248, 251, 252,
254, 258, 259, 263, 264, 267—269,
286, 306, 309, 317, 320, 327, 338,
342, 343, 347—349, 356, 357, 359,
362, 364, 368, 374, 376, 392, 419,
422, 424, 431, 436, 439, 446, 451,
455, 456, 462, 464, 465, 469, 470,
471, 476, 477, 479, 481, 484, 485,
486, 488, 491, 496, 499, 500, 510,
514, 519, 524, 527, 535—537, 543,
545, 551, 564, 573, 579, 583, 602,
623, 625, 627, 634, 635, 637, 651,
663, 669, 671, 677, 679, 682, 683,
706, 711, 712, 718, 731

Казн—269, 718

Кала—70, 76, 82, 171, 182, 409, 554

Калам—338

Калдан (кандан)—73, 75, 99, 320, 485,
532, 713

Караг—79, 113

Кари—118, 181, 257, 320, 405, 415,
426, 431, 486, 497, 601, 638, 643

Кар—105, 110, 184, 270, 358, 359, 409,
551, 563, 621, 641

Карабаш—52

Касо—311,

Качън—128, 547

Каш—103, 125, 202, 272, 342, 396,
420, 421, 552, 679, 686, 687, 700,
718, 719, 723, 727, 729

Кашан—148, 156, 174

Кино—273

Кичок—720

Клоч—628

Клуб—273

Клиз—77, 610

Кизайн—47

Код—74, 80, 155, 421, 462, 625, 643

Кодън—69, 91, 93, 131, 133, 134, 249,

273, 274, 289, 304, 421, 488, 500,
507, 561, 615, 713, 723, 724

Колкас—205, 273, 321, 423, 448, 570

Кон—100, 245, 273, 329, 407, 450,
484, 485, 515, 522, 625, 697, 719,
723

Кор—58, 65, 75, 76, 79, 110, 264,
273, 274, 314, 339, 341, 358, 362,
368, 498, 571, 624, 636, 641

Кот—205, 455, 499

Коч—74

Кол—60, 107, 130, 138, 180, 181, 195,
210, 232, 235, 244, 261, 274, 275,
310, 319, 329, 344, 351, 354, 418,
456, 494, 500, 508, 510, 562, 567,
569, 581, 594, 608, 637, 690, 705,
715, 720

Колла—79, 101, 197, 275, 402, 408,
440, 611, 643, 660

Коллен—364, 466

Коллик—54, 93, 223, 275, 383, 601

Колдр—522, 593

Корн—68, 69, 104, 125, 126, 275, 276,
465, 495, 549, 560, 693, 711, 719

Корманш—200, 238, 276, 337, 383,
404, 435, 677, 719

Кор—49, 52, 53, 71, 80, 81, 88, 100,
117, 124, 128, 129, 132, 136, 139,
151, 153, 156, 157, 163, 185—187,
195, 197, 203, 205, 209, 210, 230,
231, 234, 238, 239, 244, 255, 256,
269, 276—280, 291, 316, 318—321,
324—329, 342, 354, 372, 383, 387,
392, 402, 405, 410, 426, 427, 431,
437, 441, 452, 454, 464, 470,
484, 488, 498, 500, 510, 513, 519,
526, 528, 535, 536, 540, 541, 543,
552, 554, 555, 559, 560, 572, 576,
580, 583—587, 609, 620, 625—627,
652, 658, 661, 664, 665, 668, 670,
673, 679, 680, 684, 693, 697, 702,
703, 705, 707, 709, 716, 718, 719,
725, 727

Кор-кор бег—552

Карабаш—280, 628
Кара—567, 599—601, 606, 667
Карты—54
Катыбога—337
Каты—171
Калы—329
Калык—43, 44, 309, 359, 576, 581, 653,
725
Каштык—76, 326, 337
Крас—53, 54, 69, 74, 79—81, 85, 90,
124, 150, 173, 174, 175, 179, 180,
184, 210, 218, 281, 310, 314, 334,
336, 344, 360, 365, 376, 377, 384,
482, 502, 525, 526, 532, 534, 543,
545, 610, 621, 667, 669, 670, 680—
682, 692, 696, 699, 717, 719, 727
Кучан—43, 59, 66, 68, 74, 77, 80, 82,
95, 104, 110, 112, 114, 116,
118, 124, 125, 129, 137, 141, 145,
149, 166, 170, 172, 177, 192, 204,
205, 214, 216, 220, 251, 259, 266,
281—283, 297, 305, 320, 327, 347,
348, 350, 353, 354, 366, 370, 371,
398, 400, 418, 420, 430, 435, 439,
443, 455, 456, 457, 458, 467, 468,
472, 490, 493, 495, 503, 506, 508,
509, 511, 519, 522, 544, 549, 576,
601, 612, 615, 617, 624, 628, 641,
647, 649, 651, 653, 662, 668, 672,
685, 693, 695, 710, 716, 719, 720,
721

К

Кагаз (кагаз)—285, 332, 688, 694
Калы—285, 347, 359, 368, 532, 567
Кар—52, 113, 162, 186, 199, 306, 311,
348, 350, 351, 362, 394, 417, 442,
562, 568, 569, 576, 606, 607, 668,
703, 719
Каркар—286
Кароз—685
Кас—48, 150, 337, 474, 570
Касык—368
Каты—286, 356, 571, 584, 705
Кафар—286, 544

Казрыкы—146
Кбыб (кыб)—74, 114, 131, 186, 198,
341, 424, 504, 593, 646, 647, 649,
715
Кбыр—566
Кельк—11, 291, 696
Келенди—68, 220, 250, 291, 699
Келендикы—291
Кер—70, 99, 131, 141, 147, 151, 157,
160, 162, 181, 184, 199, 220, 250,
332, 338, 339, 341, 381, 409, 474,
497, 549, 579, 590, 612, 660, 673,
677, 701, 727
Керен—83, 116, 140, 154, 307, 327
Керт—105
Кер—45, 135, 185, 186, 213, 359, 361,
574
Керкеш—292
Кеврыкы (кеврыкы)—104, 120, 149,
290, 292, 370, 416, 440, 460, 528,
599
Кид—54, 83, 132, 176, 186, 193, 292,
293, 314, 322, 325, 341, 349, 359,
567, 578, 637, 719
Кидыро—719
Килак—114
Килб—66, 72, 116, 121, 122, 245, 275,
293, 294, 404, 425, 435, 436, 456,
509, 546, 549, 555, 628
Килок—210, 522
Килык—402
Кимал—51, 80, 445, 471, 701
Кимбер—626
Ким—46, 132, 256, 294, 295, 320, 342,
351, 388, 409, 432, 503, 513, 529,
561, 576, 715
Кандырбаз—566
Кар—47, 56, 57, 63—65, 72, 74, 77,
80, 82, 84, 90, 91, 93, 94, 96, 104,
107, 113, 114, 117, 121, 129,
133, 134, 136, 137, 138, 155, 159,
173, 174, 177, 179, 180, 182, 185,
194, 197, 200, 204, 209, 210, 215,
220, 224, 226, 236, 248, 256, 260,

269, 279, 296—299, 301, 310, 312,
314, 316, 318, 322, 324, 325, 329,
331, 332, 334, 335, 344—347,
349, 351—356, 358, 359, 366, 371,
374, 377, 380, 389, 390, 397, 398,
409, 410, 419, 420, 422, 428, 437,
438, 438, 460, 467, 471, 478, 481—
483, 485, 488, 496, 500—503, 512,
520, 522, 537—539, 543, 551, 553,
556, 560—562, 564, 567—569, 572,
574, 576, 584, 587, 604, 608, 609,
611, 612, 615, 619, 620, 625, 630,
634, 642, 644, 645, 647, 651, 654,
659, 660, 663, 665, 667, 668,
674, 679, 682, 684, 690, 701, 702,
703, 705, 709, 715, 716, 719, 720,
722, 723, 726, 730, 731.

Карам—136, 561, 645

Каргадан—109

Карсак—300

Карт—113, 300, 309

Карта—105

Карылач—342

Касиб (касма)—48, 49, 54, 55, 73,
83, 150, 186, 190, 248, 259, 300,
324, 341, 347, 359, 546, 564, 612,
613, 639, 645, 683

Касиб—301

Каскасар—301, 432

Каф—345, 568

Кафун—57, 183, 301, 355, 358, 366,
386, 425, 463, 529, 531, 660, 722,
728

Кафондо—365

Кафил—581

Качал—43, 57, 110, 255, 301, 623

Качалок—301

Кашини—97, 167, 404, 464, 703

Ким—64, 260, 307

Кис—363, 574

Киса—109

Киске—148

Кизер—111

Клам—59, 67, 135, 197, 200, 307, 324,
356, 479

Клам—71, 72, 171, 181, 228, 242, 307,
320, 694, 717

Коз—70, 135, 307, 316, 619

Козор—58

Козун—581, 709

Кок—57, 115, 125, 126, 179, 307, 385,
694

Кол—368

Колоз—92, 194, 307, 438, 445, 450,
478, 498, 499, 507, 581, 583, 699

Колыг—343

Ком—69, 80, 254, 260, 307, 308, 329,
354, 359, 367, 368, 490, 514, 557,
581

Комак—256, 306, 308

Командар—315

Комак—129, 130, 308, 712, 723

Корн—435

Короган—308, 505, 547

Коса—80, 308, 337, 359, 443

Кот—80

Котан—102, 140, 308, 450

Коти—53, 82, 83, 88, 94, 101, 308,
338, 339

Котыбун—308, 325

Кофин—93, 376, 449, 450, 683, 710

Кок—342, 502

Коч—161, 197, 202, 206, 255, 308, 315,
582, 626

Кочек—152, 308, 409, 616, 695

Кочер—52, 308, 321, 359, 415, 598,
638, 703, 720

Кочербун—638

Кочо—721

Кочьн—94, 266

Кобар—61, 83, 186, 359, 366, 367, 374

Кобарн—224, 309

Кобьр—80

Коблак—309

Коблак—104, 130, 140, 231, 236, 351,
376, 460, 492, 556, 625, 630, 642,
680, 686, 692, 718

Кблнх—218, 296, 309
Кблн—93, 94, 309, 334, 348, 368, 488,
435
Кблф—309
Кблфат—86, 132, 210, 212, 289, 309—
311, 319, 322, 329, 334, 337, 338,
353, 375, 400, 409, 414, 415, 418,
434, 478, 484, 513, 558, 562, 570,
572, 604, 685, 689, 703
Кблфан—65, 222, 434, 435, 492
Кбм—62, 85, 111, 138, 183, 196, 256,
287, 288, 311, 339, 341, 365, 375,
386, 387, 446, 455, 473, 474, 529,
707, 720
Кбмайг—279, 311, 461, 597, 600, 626,
Кбрд—311, 460, 699
Кбрдьстен—53, 311, 312
Кбрсн—350
Кбртан—716
Кбрн—155, 312
Кбсн—202
Кбтнх—579
Кбтсн—312

Лан—312
Лан—46, 60, 359, 569
Ланш—241, 313
Ланьн—82, 305, 310, 339, 344
Ланьрдн—313, 342, 487, 530, 623, 709
Лань—(ланьн, ланьо)—49, 74, 80, 92,
100, 313, 465
Лбас—313, 314, 315, 328
Лба (лба)—313, 314, 564, 565
Лба—112, 133, 166, 176, 241, 243, 314,
373, 442, 538, 696
Лбн (селанф, селан)—43, 47, 56, 78,
157, 253, 314, 318, 335, 342, 349,
586, 690
Лбнн—161, 162, 427
Леш—306
Лгннн—206, 218, 314, 376, 491, 568,
619, 686, 715

Кблнх—312
Крва—312
Крнн—104
Ктан—683
Ктеб (ктеа)—312, 458, 647
Куп—259, 262, 305, 312
Кусн—110, 312, 342, 450, 587, 672,
716
Кусьгар—225
Кут—432
Кучн—107
ККел—66, 74, 80, 104, 220, 297, 312,
352, 415, 445, 480, 487, 520, 587,
588, 663, 720
Кшннш—133, 312, 363, 369, 376, 398
Кшнн—205
Кшн—312, 675
Кшнц—61, 80, 93, 150, 186, 196, 224,
252, 299, 312, 313, 348, 359, 411,
418, 419, 473, 543, 603, 610, 659,
696, 722
Кьр—630
Кьрнн—367

Л

Лазат—547
Лайлан—315
Лакс—74, 315, 339, 350
Ланп—315
Лант—359
Лан—302, 327, 332, 337, 443, 444, 520,
563, 578, 644, 664
Ланант—311
Ланар—315
Лаш—316
Лананд—311
Лад—76
Лас—151
Лифанн—359
Лифанари—315
Листьн—315
Лод—44, 45, 121, 207, 315, 432, 435,
465, 473, 474, 479, 489, 569

Лом—720
Ломосар—191, 315, 571
Лоп—315
Лорф—46, 76, 131, 338, 731
Лук—314
Лунг (мг)—43, 44, 51, 53, 58, 62,
67—69, 80—83, 87, 92, 94, 104,
105, 113, 123, 128, 131—133, 145,
151, 152, 154, 177, 181, 184, 187,
188, 200—203, 214, 215, 260—262,
286, 296, 315—317, 322, 343, 349,

354, 360, 364, 372, 378, 381, 382,
390, 397, 400, 417, 419, 421, 422,
430, 437, 451, 457, 459, 466, 472,
476, 477, 478, 482, 485, 488, 492,
494, 498, 520, 529, 530, 539, 546,
547, 567, 569, 573, 579, 580, 581,
587, 607, 609, 612, 616, 621, 644,
660, 664, 670, 671, 674, 685, 689,
691, 693, 694, 696, 697, 705, 714,
718, 720

Л

Лол—69, 70, 100, 213, 318, 662, 670,
709
Лол—41, 43—45, 48, 55, 57, 59, 60,
62—68, 70, 74—76, 78, 81, 82, 85, 87,
89, 91, 92, 95, 97, 102—107, 112—
118, 121, 123, 128, 130, 135—137,
141, 143, 147, 148, 150, 156, 161,
164, 171—174, 178—183, 185, 187—
190, 192, 195, 196, 200, 202, 204,
206, 210, 216, 217, 227—231, 233,
240, 244, 246, 248, 252, 253, 257,
259, 262, 264, 269, 270, 272—274,
279, 280, 288, 300, 305, 309, 310,
313—331, 334—338, 341—346,
348, 350, 351, 353, 355, 357, 359,
360, 362, 363, 365, 368, 369, 370,
371, 373, 375, 376, 382, 387, 388,
392, 393, 398, 401, 407, 409, 410,
413, 415, 417, 418, 419, 421, 423,
426—429, 432, 436, 438, 439, 441,
442, 450—455, 457—461, 464—466,
469, 470, 474, 476, 477, 481, 483,
484, 488, 490, 491, 497, 500—502,
506, 508, 509, 511, 513, 515, 518,
532, 534, 536, 537, 539, 541, 544,
548, 549, 556, 561, 562, 564—567,
572, 576—583, 586, 587, 589, 590,
599, 601, 605, 607—610, 613, 616,
618—621, 623, 624, 631, 638, 641,
643, 647, 650, 651, 654, 659, 664,

666, 668—671, 673, 675, 677, 678,
680, 681, 683, 686, 689, 693, 696,
700, 703, 704, 706, 708, 709, 713,
714, 716, 718, 720, 721, 723, 724,
726, 729—732

Малакхо—324

Малдар—645

Малер—310, 329, 572

Малмортъ—329, 365

Малъеро—329

Малхо (малк)—68, 81, 171, 288,
304, 320, 322, 325, 328—330, 334,
436, 451, 547, 565, 566, 572, 600,
607, 623, 646, 668, 669, 670, 609,
694

Малхотъ—329

Малхотъ—329

Малхотъ—329

Малк—329

Маморш—329

Ман—329

Манг—86, 329, 345

Мар—330

Маргаст—330

Марьстан—81

Маст—148, 149, 195, 330, 402, 445,
620, 718

Мастава—330

Маур—105, 330

Мауэр—640

- Машоқ—473, 660, 706
 Машуа—257, 354, 713
 Ма—21, 86
 Маша—63, 64, 67, 81, 103, 145, 150,
 158, 163, 200, 210, 228, 249, 250,
 257, 258, 288, 318—322, 324, 329—
 332, 353, 369, 371, 376, 382, 384,
 401, 403, 404, 418, 428, 438, 442,
 443, 447, 451, 454, 455, 460, 462,
 464, 468, 469, 491, 499, 520, 554,
 555, 559, 560, 563, 578, 581,
 583, 597, 599, 607, 609, 610, 623,
 646, 658, 659, 680, 694, 695, 698,
 699, 704, 721
 Машадари—163, 721
 Машин—65, 272, 455
 Машит—117, 243, 322, 485
 Маш—126
 Машр—42, 48, 52—54, 57, 58, 62, 65—
 68, 70, 71, 75, 76, 79, 81, 82, 97,
 104, 107—110, 113—116, 123, 127,
 142, 144, 149, 177, 180, 182, 187,
 188, 192, 200, 209, 216, 224, 227,
 229, 230, 237, 238, 252, 254, 258,
 263, 264, 284, 293, 307, 309—311,
 314, 319—321, 324—326, 332—334,
 337—339, 340, 342, 344—352, 366,
 348, 371, 379, 386, 400, 403, 407,
 409, 410, 414, 418, 423, 432, 433,
 436, 439, 445, 448, 449, 450,
 454, 459, 467, 471, 474, 481, 483,
 484, 485, 490, 505, 510, 512, 527,
 533, 537, 541, 542, 543, 548, 550,
 552, 548, 570, 572, 576, 579, 584,
 596, 598, 601, 616, 620, 626, 629,
 633, 639, 641, 644, 646, 648, 649,
 654, 565, 657, 660, 664, 666,
 667, 670, 673, 679—681, 684, 690,
 693, 694, 698, 702, 705, 714, 715,
 721, 723, 724, 727, 730
 Машани—246, 263, 308, 334, 447, 448,
 459, 626, 670, 706, 721, 725
 Машр—99, 497, 501
 Машак—69, 76, 142, 144, 353, 337,
 339, 348, 349, 533, 587, 657, 664
 Машу—61, 99, 131, 179, 266, 306, 340,
 358, 362, 435, 593, 639, 694, 700,
 705
 Маша—55, 161, 183, 224, 312, 340,
 448, 566, 586, 614, 615, 620, 629,
 698, 700, 721
 Машоқ—316, 340
 Маш—340, 341
 Машон—73, 100, 343
 Машин—344
 Машин—342
 Машу—342
 Машин—54, 53, 62, 187, 218, 270, 320,
 321, 326, 342, 348, 363, 365, 366,
 393, 394, 419, 425, 449, 476, 675,
 721
 Машин—66
 Машин—51, 104, 107, 341—343, 352—
 354, 359, 365, 368, 481, 610
 Маше—343
 Машин—139, 182, 316, 324, 333, 343,
 350, 468, 537, 547, 581, 587, 588,
 608, 695
 Машин—63, 92, 343, 486, 519, 501,
 550, 618, 642
 Машгабхана—422
 Машин—74, 365
 Машинот—344
 Машин—59, 153, 204, 247, 258, 286,
 306, 338, 343, 344, 395, 563, 578,
 588, 601, 636, 688, 724
 Машин Насирдин—498, 530
 Машин—344
 Машин—130
 Машинот—344
 Машин—344
 Машинот—344
 Машин (Машинот)—90, 395
 Машин—65, 144, 148, 161, 326, 338,
 344, 367, 403, 432
 Машин—257, 319
 Машин—52, 139, 261

Аларон—338

Аларн (марн)—41, 43—45, 48—52,
54—60, 62—72, 74, 75, 79—85,
88, 93, 95, 103—110, 112, 113,
116, 117, 122, 124—126, 129, 134—
136, 139, 142, 145, 147, 150, 153,
159, 160, 173, 177—183, 186, 189—
191, 193, 199, 202—204, 209, 211,
217, 220, 224, 236, 242, 243, 247,
248, 254, 257, 259, 263, 264, 267,
268, 275, 281, 289, 290, 305, 309,
310, 313—316, 322, 325, 326, 332,
337, 338, 342, 344—347, 353—360,
369—375, 377, 384, 390, 401, 408,
416, 417, 419, 420, 422, 425—429,
433, 435—441, 446, 448, 453—461,
463, 464, 468, 470, 474, 481—483,
490, 492, 497—499, 501—503, 505,
513, 518, 520, 521, 528, 530, 533—
535, 538, 539, 544, 545, 548, 549,
553—556, 560—565, 569, 570, 572,
576, 577, 586, 593, 606—609, 612,
614, 617, 618, 621, 623—626, 629,
630, 632, 636, 639, 642, 646—649,
651, 652, 654, 655, 657, 660—664,
667, 668, 670, 671, 673, 675—678,
688—691, 693, 695, 697, 699, 701—
703, 706, 711, 715, 716, 719, 721,
722, 725—730, 732

Аларсб—659

Аларсн—109, 123, 129, 144, 229,
279, 376, 505, 657, 675, 683

Аларт—158, 169, 204, 211, 222, 224,
251, 253, 260, 301, 324

Аларсн—184, 307, 324, 376, 474

Аларсф—363

Аларт—74, 92, 372

Аларс—307, 609

Аларс—461, 462, 494, 572, 600, 631

Аларс—566

Аларс—151, 386, 617

Аларс—344

Аларс—45, 133, 178

Аларс—338, 565

Аларсн—247, 386, 546, 647

Аларс—228, 252, 339, 377

Аларс—347

Аларс—340, 349, 377, 402, 561, 567

Аларс—364

Аларс (марн)—173, 251, 344

Аларс—44, 49, 59, 65, 67, 77, 93, 94,
108, 110, 114, 131, 143, 146, 150,
187, 243, 292, 348, 364, 371, 377—
379, 381, 384, 396, 400, 425, 436,
446, 448, 474, 479, 486, 488, 492,
510, 511, 521, 522, 533, 540, 553,
570, 588, 608, 671, 677, 684, 689,
693—696, 703, 704, 715, 716, 720,
722

Аларсн—378, 379, 521

Аларсф—48, 59, 113, 296, 299, 348,
353, 360, 379, 467, 471, 652, 667,
669, 672, 694, 699, 707

Аларс—86, 368

Аларс—42, 43, 73, 95, 166, 170, 174,
185, 187, 193, 202, 207, 218, 276,
330, 342, 348, 353, 369, 379, 380,
381, 397, 455, 514, 567, 607, 660,
665, 672, 681, 721

Аларсф—130, 142, 196, 340, 344, 407,
496, 516, 552, 573, 597

Аларс—100, 363, 380, 658

Аларс—65, 69, 70, 73, 102, 104, 115, 118,
126, 152, 269, 326, 330, 342, 380,
381, 405, 410, 458, 464, 469, 542,
619, 625, 627, 646, 652, 661, 697,
698, 731

Аларс—468

Аларс—60, 111, 128, 177, 195, 322, 383,
487, 496, 547

Аларс—325

Аларсб—319

Аларс—189, 313, 325, 586, 600

Аларс—48, 313, 365, 676

Аларс—360

Аларс—53, 58, 79, 80, 83, 120, 187, 238,
268, 303, 336, 346—348, 354, 358

360, 364, 383, 404, 430, 514, 555,
577, 581, 582, 608, 722
Мнарк—186, 343
Мнат—200, 247, 345, 359, 400, 403,
563, 618, 723
Моз—99, 145, 261, 290, 382, 383, 388,
393, 394, 642, 643
Моман—46, 350
Мор—358, 482
Морк—383, 584, 680, 722
Москва—384, 390
Моташ—200, 342, 661
Мубат—92, 319, 384
Мрез—46, 83, 125, 152, 173, 175, 176,
179, 238, 315, 343, 349, 362, 366,
367, 384, 385, 417, 468, 517, 566,
583, 628
Мрав—431
Мрид—277, 645
Мрнцк—69, 70, 70, 113, 116, 135,
143, 154, 226, 235, 270, 310, 314,
318, 348, 374, 381, 384, 385, 408,
448, 452, 453, 456, 457, 503, 522,
533, 559, 567, 568, 573, 579, 596,
610, 624, 637, 638, 648, 667, 668
672, 686, 696, 701, 713, 716, 722,
732
Мров—385, 386, 572
Мртва—45, 60, 82, 148, 180, 220, 224,
328, 360, 369, 384, 404, 406, 481,
523, 529, 530, 600, 608, 631, 642,
650, 651, 696
Мртова—65, 364, 460, 669, 675
Мрцен—275, 298
Мрдар—360
Мсин—386
Мсьр—64, 84, 241, 288, 326, 467, 547,
560, 599, 660, 662, 695, 728
Мтале—386
Му—205, 292, 327, 348, 352, 372, 386,
427, 504, 572, 598, 616, 669, 684,
722
Мум—350, 386, 543
Мурстант—386

Мурт—48, 131, 143, 210, 306, 311,
518, 538, 671
Мханотк—346, 664
Млин—90, 326, 342, 424, 582, 674
Мшкр—358
Мьн—104, 117, 119, 120, 249, 275,
304, 386, 453, 490, 638, 640, 728,
730
Мьл—54, 58, 66, 79, 87, 90, 117, 129,
130, 144, 200, 235, 247, 248, 319,
336, 339, 384, 386, 436, 530, 710,
712
Мьлг—49, 157, 158, 160, 161, 224,
248, 336, 373, 386, 392, 410, 521,
541, 551, 552, 575, 640, 680
Мьлгдар—611
Мьлар—383
Мьлалк—209
Мьри—47, 55, 68, 87, 94, 134, 178—
181, 187, 218, 275, 301, 306, 308,
316, 322, 326, 328, 330, 340—342,
348—351, 355, 364, 392, 393, 394,
403, 406, 425, 432, 454, 455, 461,
501, 503, 507, 543, 553, 558, 559,
561, 567, 572, 580, 591, 608, 650,
679, 697, 699, 723, 726
Мьртова—342
Мьрва—45, 48, 53, 64, 70, 76, 84, 86,
107, 135, 143, 146, 159, 161, 179,
270, 338, 346, 349, 353, 356, 365,
368, 395, 396, 420, 427, 428, 446,
449, 450, 454, 455, 462, 463, 498,
509, 510, 544, 557, 564, 569, 572,
574, 590, 594, 598, 607, 611, 631,
636, 662, 668, 685, 698, 709, 719,
723, 728
Мьрва—241
Мьрвайд—351
Мьрвал—359
Мьрвад—256
Мьрва—396, 507
Мьшк—65, 70, 97, 129, 146, 158, 195,
203, 212, 217, 238, 264, 301, 315,
316, 318—320, 322, 324, 328, 381,

382, 399, 396, 397, 411, 425, 434,
442, 443, 449, 456, 461, 463,
494, 506, 522, 535, 542, 557, 567,

573, 624, 625, 636, 644, 684, 695,
723

Мышрақ—256

Модри—307

И

Иан—65, 80, 84, 86, 87, 99, 121, 124,
178, 204, 226, 237, 278, 310, 324,
325, 326, 332—334, 338, 339,
346, 358, 390—400, 411, 418, 420,
423, 426, 428, 436, 437, 439, 572,
576, 587, 588, 615, 631, 633, 668,
681, 689, 696, 723

Иармай—117

Иарматн—187

Иарын—81, 500

Иан—69, 316, 730

Иалбанд (иллбанд)—69, 588

Иамус—62, 75, 80, 84, 85, 91, 92, 189,
228, 229, 231, 262, 280, 300, 303,
306, 310, 346, 354, 370, 400, 427,
439, 455, 461, 481, 523, 557, 572,
598, 627, 648, 675, 682, 685, 695,
716, 724

Иан—41, 46, 51, 59, 60, 61, 63, 65—
68, 71, 73—75, 79, 84, 89, 91, 93,
94, 105, 109, 127, 130, 135, 137—
139, 141, 145, 146, 148, 152, 154,
155, 157, 159, 164, 165, 177, 179,
186, 188, 190, 201, 202, 209, 211,
218, 220, 221, 225, 229, 238,
242, 243, 246, 247, 257—261, 269,
270, 273, 282, 284, 288, 290, 301,
303, 306, 313, 317, 322—324, 328—
332, 334, 336, 337, 338, 341, 344—
349, 354, 356—358, 365, 366,
369, 373, 374, 375, 389, 391, 393,
400, 401—404, 407, 413, 417, 424,
426, 427, 428, 429, 437, 439, 445,
447, 448, 452, 453, 454, 455, 457,
459, 460, 462, 463, 466, 471, 481,
484, 485, 486, 488, 489, 492, 496,
497, 498, 501, 505, 508, 509, 511,

518, 523, 524, 538, 540, 541, 554,
557, 559, 560, 561, 562, 568, 597,
602, 607, 611, 613, 614, 627, 647,
648, 653, 654, 658, 661, 668, 670,
686, 693, 694, 696, 698, 702, 703,
706, 711, 713, 714, 721, 723, 727—
729, 732

Иандар—348, 349, 400

Иаротык—479

Ианхор—402

Иас—715

Иакыр—75, 112

Иакмов—138

Иакн—362, 406, 418, 526, 555

Иер—70, 86, 130, 180, 200, 269, 644

Иери—117, 221, 450, 642

Иечыр—74, 105, 116, 118, 120, 349,
368, 378, 406, 453, 459, 485, 493,
624, 656, 664, 691, 695, 703, 726

Иечирам—71, 105, 168, 406, 442, 491,
541, 636, 686

Иобшир—360

Иокн—276, 414, 609, 697

Иакнърк—697

Иакроз—415

Иадер—347, 359

Иазан—49, 178, 233, 326, 360, 416,
426, 709

Иазар—416

Иайар—84, 89, 109, 142, 200, 222, 241,
249, 330, 338, 400, 416, 423, 483,
540, 602, 708

Иайартн—90, 714

Иайон (айонук, айонък)—114, 228,
309, 417, 425, 441, 456, 508, 518,
529, 665, 696, 715, 724, 728

Иакерд—54, 64—66, 78, 81—83, 101,

146, 192, 251, 326, 337—339, 342,
360, 367, 403, 404, 417, 429, 437,
540, 700
Нарджан—105, 131, 158, 161, 162
Нафар—77, 79, 100, 322, 397, 418,
419, 425, 468, 484, 686
Нафс—59, 67, 90, 180, 181, 211, 289,
302, 310, 350, 367, 406, 418, 488,
572, 696, 710, 714
Нафрн—326
Наши—50, 426, 506
Накшо—58, 78, 104, 179, 190, 322,
330, 418, 729
Накшош—61, 181, 361, 419
Накшошкена—82
Наһақ—360—363, 714, 724
Наһъх—344
Наҷар—360
Наҷар—284
Навал—69, 258, 408, 411, 442, 472,
565, 577, 592, 626, 630, 640, 670,

Ҷър—67, 308, 337, 355, 359, 422,
467, 476, 485, 661, 671, 679, 680
Оғирне—75, 77, 337
Оғъзе Мамо—422
Ода—422, 595
Одам—45, 548
Оде—513
Одо—422
Омд—47, 84, 355, 422, 557, 480, 690,
692

Оли—423, 583
Олимдар—507, 583

Павз—57, 49, 93, 147, 149, 152, 172,
173, 236, 330, 353, 426, 452, 458,
498, 564, 578, 597, 638, 647, 651,
668, 674, 676, 724

Нил—142
Нилбанд—134
Нилмад—188, 547
Нисро—463, 464, 706
Нир—99—101, 112, 177, 420, 609
Нисл—56, 194, 221, 460, 462, 494,
600, 613, 724
Нисх—184
Нишан—188, 253, 426
Ногън—383, 461, 632, 633
Нобил—51, 105, 303, 334, 385, 420,
452, 491, 577, 579, 628, 696, 719
Нур—65, 186, 347, 458, 583, 628
Нфър (нфърн)—256, 388, 420, 421,
482
Нвақ—144
Нша—148, 563
Нъг—83, 349, 362, 364
Нъфт—44, 240
Нъфус—420

О

Оиша—459, 608
Орде—74
Орданан—333
Орак—363
Оро—422
Оста—53, 312, 423
Огас—423
Ошик—49, 79, 322, 404, 423, 560, 571,
653, 724
Ошкхара—116, 327

О

Ондабун—423
Оге—426

П

Парн—74, 84, 109, 180, 233, 271, 273,
292, 369, 426, 427, 481, 535, 540,
580, 592, 596, 626, 671, 674, 724
Партижа—427

Пал—44, 236, 429
Палачини—66
Палачи—100, 306, 338, 429, 649
Палачини—85
Пал—53, 61, 66—68, 70, 73, 77, 79,
83, 99, 116, 118—121, 126—128,
133, 147, 149, 151, 166, 174, 181,
188, 196, 204, 214, 225, 231, 236,
241, 248, 257, 269, 319, 331, 353,
354, 357, 360, 362, 369, 381, 387,
388, 396, 398, 400, 406, 414, 415,
417, 423, 426, 429, 431, 432, 438,
443, 448, 450, 457, 459, 462—464,
469, 473, 471, 579, 613, 617, 622,
624—627, 629, 633, 634, 646, 657,
660, 661, 670, 683, 685, 688, 689,
691, 692, 697, 706, 709, 714—716,
722, 723

Палачини—342, 457
Пала—112, 338
Пайгали—87
Пайман—110
Пай—60—44, 132, 432, 460
Панер (панар)—72, 91, 130, 162, 245,
266, 382, 404, 407, 432, 451, 497,
651, 699, 705, 713, 727
Пасан—180, 189, 432
Паврашо—47
Панни—107, 116, 432, 459, 586, 608,
664
Парн—432, 433, 561, 637
Панал—94, 106, 114, 132, 201, 347,
370, 410, 433, 439, 448, 474, 479,
480, 482, 501, 533, 552, 562, 585,
609, 627
Панон—715, 724
Панж—506
Пани—330
Пир—64, 75, 76—78, 84, 88, 92, 107,
113, 115, 134, 170, 173, 174, 179,
201, 211, 231, 232, 249, 262, 321,
322, 335, 344, 349, 354, 356, 363,
381, 382, 389, 394, 411, 414, 415,
418, 420, 433, 434, 437, 446, 449,
450, 453, 462, 470, 498, 502, 507,

524, 563, 569, 573, 609, 613, 623,
627, 638, 644, 655, 656, 660, 662,
696, 699, 700, 702, 705, 719, 721

Пирбуни—63, 84, 261, 310
Писа—305, 435
Писан (писан)—107, 177, 189, 361
Писанг—209, 664
Писа—49, 94, 122, 189, 241, 271, 388,
361, 362, 435, 459, 481, 483, 486,
609, 611, 658, 724
Писа—109, 134, 374, 486, 524, 537
Писа—340
Писа—79, 435
Писа—58, 73, 85, 99, 110, 113, 158, 317,
379, 435, 450, 479
Писан—352, 608
Писан—435, 507
Писор—53
Пунг—422, 435
Пунгал—576, 686
Пизман (писман)—86, 110, 261, 371,
435, 436, 440, 544, 569, 572, 667,
689, 704
Пирс—51, 67, 76, 85, 94, 164, 177,
262, 311, 332, 349, 366, 367, 389,
435, 436, 628, 699, 717, 725
Пирсу—349, 425
Пис—343
Пичанг—108, 356
Писа—47, 48, 55—57, 62, 63, 67, 75,
80, 84, 91, 102, 109, 127, 133,
144, 150, 164, 166, 173, 199, 201,
211, 220, 232, 246, 247, 292, 299,
309, 316, 321, 324, 337, 338, 354,
355, 357, 360, 366, 381, 395, 411,
436, 440, 442, 443, 454, 460,
465, 480, 512, 524, 529, 555, 562,
579, 580, 604, 609, 645, 656, 659,
666—668, 671, 672, 676, 679, 680,
689, 691, 696, 709, 719, 727, 729

П

Птадиш—48, 53, 68, 81, 82, 100, 109,
149, 158, 161, 170, 186, 213, 251,
252, 305, 323, 327, 347, 358, 367,

- 369, 374, 376, 384, 436, 437, 457,
459, 474, 512, 544, 580, 581, 620,
660, 681, 683, 684, 688, 690, 698,
700, 701
- Падшети—186, 437
- Палан—90, 132, 133, 156, 296, 345,
437, 539, 616, 679
- Палас—129
- Пала—69, 117, 151, 243, 328, 401, 420,
Памл—437
- Паллах—68, 335, 344
- Пар—437, 562
- Парс—66, 78, 180, 319, 438
- Парслечи—361, 438
- Парсу—104, 438
- Пари—308
- Париль—237, 438, 664, 676
- Парыр—438
- Пашиль—67, 144, 349, 401, 564, 578,
715,
- Пашц—717
- Пегамбор (пехамбор)—351, 386, 515,
552
- Пегол—73
- Пел—42, 140, 438, 466
- Пелак—226, 438, 723
- Пелгар—92, 438, 643
- Песыр—76, 116, 438, 719, 727
- Пезас—317, 361, 363, 438, 439, 479,
573
- Пеш—133, 363, 438
- Пеша—111, 189, 342, 438, 439, 562,
566, 680, 700
- Пешан—439
- Пешангар—361, 439
- Пешкеш—439
- Падасора—339
- Пөвр—483
- Пайдар—361
- Палев (палак)—122, 144, 146, 226,
398, 401, 403, 408, 437, 439, 442
- Пала—125
- Паламан (паламан)—320, 439, 442,
443, 594
- Палу—324
- Парган—328
- Пара—74, 111, 113, 131, 136, 144, 177,
181, 253, 304, 317, 322, 327, 333,
418, 439, 440, 477, 505, 521, 552,
556, 579, 584, 626, 644, 654, 671,
696, 697, 728
- Парешан—506
- Парча—440, 496
- Пар—63, 143, 344, 355, 428, 440, 450,
490, 585, 658, 660, 683, 729
- Парчи—440, 511
- Пардал—70, 92, 338, 439, 450, 536
- Пайки—342, 349
- Пашн—501
- Падлава—190
- Пл (плек)—46, 72, 73, 83, 117, 129,
356, 440, 441, 446, 447, 459, 506,
587, 600, 725
- Плен—359, 360, 441, 505, 520, 659,
722
- Пир—53, 117, 146, 241, 314, 392, 441,
478, 566, 567, 581, 644, 645, 664,
687
- Пис—570
- Писи—361, 696, 708
- Пидо—44, 84
- Пио—117
- Пидар—60, 72, 179, 183, 349, 441,
460, 562, 624
- Пор—46, 51, 81, 189, 334, 341, 342,
441, 478, 499, 500, 544, 566, 578,
579, 627, 726
- Посі—120, 147, 301, 312, 314, 330,
352, 353, 370, 422, 438, 441, 456,
467, 520, 576, 595, 598, 615, 618,
629, 644, 730
- Похн—441
- Пошман—104, 192
- Псьн—441
- Путгарез—361, 441
- Пусн—367
- Пут—107, 108
- Пуч—561

Пуш—441
Пушк—442, 697, 724
Пушк—62, 65, 67, 84, 110, 123, 137,
195, 240, 293, 300, 305, 315, 320,
322, 324, 341, 349, 364, 376, 396,
397, 403, 420, 428, 442—444, 449,
463, 466, 467, 469, 472, 486, 506,
511, 522, 523, 533, 554, 555, 560,
565, 609, 611, 618, 624, 625, 635,
636, 642, 681, 683, 685, 686, 702,
703, 725
Пушук—226, 442, 530, 675

Ра—173, 179, 442
Раг—444
Радам—444
Радибул—444
Рагъ—455
Ракуст—144, 464, 683
Рагъ—49, 105, 108, 112, 185, 572
Рагъ—446
Рагъ—322
Раг—41—43, 50, 54, 58, 59, 63, 66, 68,
75, 77, 85, 90, 102, 104, 107, 118,
171, 173, 178, 179, 183, 188, 189,
197, 198, 201, 206, 227, 230, 238,
257, 306, 308, 312, 315, 316, 324,
339, 340, 347, 349, 352, 354, 357,
358, 361, 362, 364, 367, 370, 376,
377, 378, 411, 424, 426, 443, 446,
447, 451, 464, 488, 500, 507, 510,
518, 524, 532, 559, 567, 576, 580,
602, 606, 607, 624, 630, 639, 652,
656, 661, 669, 679, 686, 688, 693,
696, 697, 700, 710, 715, 716, 720,
723, 726—729, 732
Рабарн—447
Раг—125, 341, 497, 449, 718
Ренцбар—462, 475, 560
Раг—81, 96, 112, 122, 144, 250, 266,
267, 347, 368, 371, 440, 443, 457,
598, 651

Пушк—96
Пушк—340
Пушк—569
Пушк—42, 66, 83, 196, 342, 364, 442,
485, 498, 549, 565, 568, 606, 600,
700
Пушк—340
Пушк—89, 109, 119, 232, 424
Пушк—347
Пушк—442, 725
Пушк—442
Пушк—442

Р

Раг—49, 133, 197, 259, 274, 722, 731
Рагъ—103, 187, 189, 214, 238, 405,
413, 426, 447, 471, 549, 577, 609
Рагъ—447
Раг—76, 338, 447, 448, 706
Раг—54, 67, 93, 116, 124, 127, 236,
237, 308, 319, 388, 407, 415, 448,
464, 566, 624, 714, 722, 723, 729
Рагъ—448
Раг—60, 64
Рагъ—448
Рагъ—482, 726
Рагъ—103, 119, 143, 165, 313, 320,
325, 349, 354, 357, 358, 364, 426,
445, 448, 562, 566, 577, 624, 700,
705
Рагъ—359
Рагъ—166, 316, 380, 382, 448, 490,
491, 577, 631, 684, 729
Рагъ—448
Рагъ—449, 509
Рагъ—563
Рагъ—638
Рагъ—337, 444, 449
Рагъ—148, 198, 447, 449, 508
Рагъ—101, 115, 141, 215, 232, 234,
313, 336, 339, 403, 449, 450, 639,
650, 680
Рагъ—187, 437, 450, 609

- Романы—451
 Ротман—324
 Ротшир—316
 Ротт—451
 Ротшиль—343, 712
 Ротшиль—138, 450, 585
 Ро (ром)—54, 57, 62, 66, 75—77, 81, 83, 88, 89, 107, 111, 117—119, 139, 141, 144, 150, 160, 161, 185, 186, 188, 193, 194, 199, 203, 205, 212, 213, 249, 255, 257—259, 289, 306, 312, 326, 328, 331, 332, 334, 337, 349, 352, 356, 358, 359, 362, 363, 365—367, 370, 372, 374, 375, 381, 389, 411, 416, 418, 420, 424, 426, 433, 435, 439, 452, 453, 454, 455, 461, 462, 483, 489, 496, 497, 503, 509, 510, 513, 517, 530, 533, 541, 545, 564, 570, 572, 574, 575, 576, 592, 599, 604, 609, 626, 628, 629, 636, 638, 641, 645, 646, 655, 657, 659, 660, 663, 665—667, 674, 685, 693, 698—700, 703, 710, 715, 725, 729
 Роана—257, 452
 Роме—418, 428, 455, 561
 Рогар—96, 452, 455
 Ром—45, 62, 83, 229, 253, 455
 Ром—162, 455, 461, 606, 640
 Ромейн—315, 455, 561, 609, 630, 635
 Ромейн Зап—699
 Ромейн—257
 РОС—46, 65, 73, 76, 86, 88, 106, 232, 290, 291, 305, 310, 311, 324, 326, 354, 389, 427, 439, 445, 455, 459, 485, 511, 561, 609, 612, 664, 703
 Ройбар—455
 Ройман—533
 Ройсет—455, 456, 664
 Ру—43, 47, 68, 74, 78, 81, 104, 115, 134, 138, 140, 143, 165, 179, 181, 183, 212, 221, 225, 228, 290, 308, 309, 311, 315, 318, 325, 334, 341, 356, 400, 401, 421, 449, 451, 456—458, 536, 561—566, 571, 577, 667, 697, 708, 716, 722, 723, 727, 732
 Рубер—609
 Рука—54, 63, 74, 75, 77, 82, 87, 99, 110, 114, 118, 132, 138, 151, 152, 160, 209, 233, 239, 280, 284, 311, 314, 333, 335—337, 340, 343, 369, 370, 382, 392, 396, 397—399, 412, 417, 422, 441, 450, 452—457, 462, 466, 469, 482, 485, 493, 500, 501, 524, 529, 530, 579, 581, 593, 598, 599, 613, 636, 637, 642, 644, 650, 652, 657, 664, 684, 694, 695, 697, 711, 716, 725, 728, 730
 Румат—93, 325, 458, 569, 721
 Рун—57, 89, 90, 140, 144, 149, 173, 197, 200, 202, 251, 264, 289, 303, 312, 314, 330, 331, 341, 342, 355, 377, 390, 417, 430, 434, 439, 458, 459, 483, 511, 580, 636, 671, 674, 675, 697, 725
 Рургош—141, 144, 189, 310, 357, 361, 671
 Руршош—563
 Руспи—82, 313
 Руспити—62, 283, 459
 Рус—344, 361, 459, 584
 Руш—459
 Русотин—361
 Рфил—110
 Рфил—345, 353, 359, 460
 Рфилт—569
 Рфил—354
 Рфилт—459
 Рфил—89, 94, 189, 349, 459, 640, 675, 725
 Рфилт—361, 675
 Рфилт—47, 57, 58, 66, 105, 118, 120, 186, 212, 266, 269, 271, 288, 305, 306, 309, 317, 332, 354—356, 361, 362, 364, 380, 404, 408, 411, 460, 465, 466, 469, 471, 488, 509, 577, 643, 652, 725
 Рфилт—545
 Рфилт—125

- Са (са)—47, 51, 53, 60, 68, 72, 75,
 76, 79, 80, 85, 89, 101—107, 114,
 118, 120—124, 129, 130, 136, 138,
 166, 167, 175, 190, 192, 194, 202,
 209, 251, 264, 267, 269, 274, 275,
 280, 293, 313, 318—320, 322, 323,
 327, 342, 344—346, 350, 352, 356,
 364, 368, 371, 373, 382, 422, 424,
 437, 441, 443, 454, 458, 460, 463,
 466, 467, 469, 471, 479, 488, 491,
 499, 508—510, 519, 522—524, 544,
 551, 567, 571, 583, 598, 609, 611,
 613, 630, 648, 659, 662, 665, 669,
 674, 675, 682, 692, 693, 702, 714,
 716, 723, 726
 Сабун (сабун, сапон)—51, 165, 361,
 449, 460, 506, 568, 609
 Савар—190, 247, 264, 370, 396, 460,
 604, 610, 714, 725
 Сагн—461
 Саз—343, 419, 461
 Сазбанд—461
 Сайл—461
 Сас—318
 Сал—47, 54, 57, 67, 76, 106, 118, 130,
 150, 154, 236, 307, 325, 352, 361,
 362, 393, 441, 442, 451, 453, 455,
 461, 462, 565, 570, 572, 584, 600,
 609, 610, 613, 628, 646, 654, 658,
 659, 662, 697, 710, 716, 725, 726,
 729, 730
 Салм—54, 55, 462
 Салом—510
 Салр—462
 Сафбун—463
 Саср—320, 617, 618
 Сат—463
 Садар—179, 262, 549
 Сао (сба)—56, 69, 136, 179, 343, 453,
 463, 541, 545, 654
 Сачайи—464
 Сачр—464
 Сас—65, 127, 132, 161, 201, 213, 239,
 274, 390, 418, 464, 465, 488, 498,
 509, 578, 597, 626, 663, 680
 Сел—14, 64, 107, 109, 316, 338, 343,
 403, 404, 417, 418, 423, 465, 489,
 492, 648, 670
 Семц—365
 Сер—465
 Семе—83, 317, 716, 726, 727
 Сибар—162, 178, 190, 323, 338, 346,
 346, 355, 416, 467, 468, 663, 663
 Сидр—469
 Сидран—471
 Сайсан—471
 Сил—314
 Силем—67, 326, 365
 Силер—69, 209
 Силемат—62
 Силетгар—190
 Силет—70
 Сира—352
 Сиринсар—339
 Сирбар—55
 Сирган—94, 173, 257, 344, 377, 434,
 472
 Сиргованд—152, 577, 607
 Сиргиди—473
 Сирдос—367
 Сирдан—473
 Сирдигати—59, 90, 92, 472, 473
 Сирек—477
 Сирекани—611, 669
 Сирн (сери)—43, 48—52, 54, 57, 58,
 62, 64, 67, 69, 80—82, 85, 86,
 105—107, 109, 113, 121, 123, 125,
 126, 128, 129, 135, 140, 151, 181,
 186, 187, 189, 200, 201, 222, 225,
 243, 250, 253, 254, 272, 287, 304,
 305, 307, 310—313, 316, 317, 322,
 324, 327, 329, 330, 334, 337—344,
 346, 349—351, 354, 359, 361—363,
 366, 379, 387, 390, 393, 416, 417,

419, 421, 423—426, 430, 443, 449,
453, 454, 461, 465, 472—479, 481,
482, 486, 489, 499, 501, 509, 512,
513, 523—525, 529—531, 556, 560,
561, 564, 567, 568, 569, 572, 576,
577, 592, 599, 601, 609, 621, 624,
626, 627, 629, 630, 635, 643, 648,
664, 668, 670, 671, 679, 685, 688,
697, 701, 716, 719, 722, 726, 728,
731

Саркази—334
Сарма—300, 479, 640
Сармазын—478
Сарте—44, 65, 81
Сарфьялази—643
Сархива—182
Сархивин—478
Сармаг—142, 442
Сардет—96, 430, 479
Сархат—368
Сархар—318, 669
Сафар—179, 479, 613, 659
Сафары—282
Сахори—326
Сайат (сайат)—167, 458, 485, 489,
555, 577
Сагат—190
Сайд—479, 577, 685
Ся—65, 77, 125, 126, 179, 196, 337,
350, 351, 365, 479, 552, 564, 640,
724, 726
Сянат—364
Силья—343, 479
Синду—587
Синг—156, 175, 334, 371, 382, 479
Синор—101, 153, 155, 215, 479, 487,
548, 576, 581, 644,
Сяки—479
Сяган—472, 721
Сир—74, 94, 106, 107, 114, 190, 316,
342, 355, 370, 376, 390, 433, 434,
448, 472, 479, 480, 501, 515, 520,
533, 552, 645, 664, 671
Сирми—480

Сирин—83, 301
Ситы—167, 266, 292, 340, 460, 480,
561, 602, 613, 727
Сидер—53, 55, 62, 63, 83, 90, 109, 112,
116, 132, 263, 320, 359, 366, 400,
481, 554, 579, 588, 621, 726
Сидеро—472, 481
Сига—481
Сиги—467
Сило—59, 182, 401, 506
Силват—481
Симья—481
Симл (симел)—55, 194, 225, 308, 318,
328, 339, 450, 456, 458, 459, 481,
484, 526, 530, 562, 571, 586, 670,
683, 716, 726
Симлби—329
Симлсубаши—365
Симл—55, 343, 476, 481
Синат (синат)—49, 58, 481
Синатгар—362, 485
Син—481
Собат—185
Совет—311, 469, 481
Совакор—360—362, 721
Совакори—481
Совхоз—321
Соз—318, 336, 481, 482, 499, 549, 697
Сол—78, 81, 134, 142, 177, 190, 316,
317, 421, 482, 488, 523, 587, 597,
617, 703, 726
Солбанд—317, 439, 482, 587
Солдори—317, 482, 553
Сонд—54, 62, 68, 82, 98, 108, 109,
182, 190, 255, 302, 328, 339,
342, 343, 393, 476, 482, 489, 532,
539, 730
Сорбл—482
Сосы—135, 328, 419, 464, 729
Сорелг—340
Сойган—54, 249, 254, 454, 455, 462,
659, 689
Сонат—572
Сорман—154, 483, 531

- Соргани—482
 Сор—44, 89, 115, 145, 190, 300, 315,
 360, 482, 639, 640, 697
 Софот—561
 Спн—328, 482, 568
 Спндар (спындар)—61, 124, 126
 Срефот—61, 569
 Сре—483
 Срсуи—115, 136, 149, 211, 454, 483,
 524
 Стойр (стойрх)—79, 100, 351, 380,
 451, 452, 483, 510, 521, 522, 524,
 557, 564
 Стомбол—154, 323, 442, 704
 Ствир—57, 431, 632, 645
 Стй (стру)—53, 76, 90, 94, 113, 117,
 120, 131, 215, 223, 264, 334, 362,
 374, 396, 483, 484, 532, 545, 554,
 627, 699, 719, 728
 Стойор—483
 Стрй (стру, стрв)—66, 73, 75, 99,
 111, 115, 125, 149, 150, 182, 190,
 192, 200, 212, 242, 291, 317, 319,
 325, 359, 378, 402, 417, 449, 483,
 484, 525, 569, 570, 608, 695, 697,
 Стун—112, 122, 126, 128, 191, 212,
 228, 262, 280, 324, 329, 343, 420,
 433, 484, 513, 534, 536, 561, 626,
 697
 Стир—105, 108, 132, 322, 362, 482,
 484, 524, 721
 Суд—488
 Сун—326, 408, 484, 580, 598, 685,
 697, 729
 Сур—423, 461
 Суравак—424
 Сураг—115, 124, 330, 340, 439, 472,
 484, 514, 572, 694
 Сфочн—483
 Сфре—650
 Сфар—173, 264, 404, 481, 484, 724
 Слат (слатн)—55, 66, 83, 129
 Схн—524, 572, 589
 Схлц—428, 484, 522, 726
 Схм—485, 588, 715
 Схнгарнн—362
 Схнт—485
 Схнн—715
 Схнлет—336
 Схрн—485
 Схнд—485
 Схвар—726
 Схвел—485

Т

- Таман—485
 Там—485
 Тамар—135, 485
 Тарн (тарн)—102, 337, 409, 456, 486,
 630, 641, 664
 Тар—420, 486
 Тажхн—486
 Тажшо—105, 270, 414, 490, 580
 Тавыр—490
 Тайамнц—173
 Тайхн—490
 Тайр—57, 63, 86, 104, 166, 235, 249,
 250, 271, 304, 316, 332, 350, 355,
 372, 377, 380, 382, 393, 426, 448,
 450, 461, 490, 491, 512, 515, 521,
 549, 577, 581, 593, 616, 620, 653,
 657, 660, 668, 669, 682, 728, 729
 Тайрлдн—348, 491, 577, 658
 Тайрон—65, 118, 156, 196, 221, 238,
 491, 493, 656, 663, 664, 688, 725
 Тачн—570
 Тачгайн (тачгасн)—339, 348, 350, 367,
 492, 563, 695
 Тачнн—343, 492
 Тачдур—43, 44, 54, 93, 104, 107, 109,
 205, 231, 246, 257, 262, 281, 313,
 317, 341, 361, 434, 480, 492, 524,
 534, 540, 561, 567, 588, 573, 609,

- 618, 627, 630, 653, 669, 697, 712,
716, 737
- Тамб—192, 310, 492, 572, 659
- Тамб—173
- Тамб—240
- Тамбала—99, 100, 321, 588
- Тамб—56, 58, 92, 95, 115, 177, 225,
304, 319, 362, 492, 493, 495, 706,
721
- Тамбала—15, 124, 129, 342, 456, 457,
485, 493, 511, 695, 712, 721, 726
- Тамб—492
- Тамб—492
- Тамб—48, 67, 355, 493, 561, 562, 568
- Тамбуа—173
- Тамб—89, 143, 306, 313, 494, 569
- Тамбала—494, 720
- Тамб—411, 494
- Тамб—68, 79, 89, 94, 106, 108, 137, 140,
208, 212, 222, 261, 350, 374, 400,
406, 409, 419, 436, 449, 494, 540,
591, 702, 712
- Тамбар—444
- Тамб—329
- Тамбар—353, 362, 365
- Тамб—417
- Тамб—238, 494, 495
- Тамб (офис)—106
- Тамб—120, 307
- Тамб—65
- Тамбаст—149
- Тамбаст—93, 138, 155, 331, 401, 402,
493, 727, 728
- Тамбаст—501, 667
- Тамбала—123, 511
- Тамб—66, 78, 79, 86, 143, 181, 319,
339, 384, 426, 501, 606, 726
- Тамб—501
- Тамб—132, 452, 456, 465, 493, 501,
647, 657, 722
- Тамб—342, 355, 501, 727
- Тамбонен—501, 633, 722
- Тамбало—501
- Тамб—65, 69, 104, 106, 111, 144, 324,
328, 331, 337, 340, 342, 330, 353,
355, 357, 358, 360, 362, 365, 507,
504, 561—564, 577, 578, 602, 603,
613, 685, 716
- Тамбу—504, 505, 696
- Тамб—504, 572
- Тамб—571
- Тамб—50, 87, 135, 155, 198, 212, 329,
371, 393, 411, 426, 504, 505, 525,
592, 623, 683, 703
- Тамбон—273
- Тамб—506
- Тамб—48, 50, 128, 365, 456, 534
- Тамб—254
- Тамб—366
- Тамб—81, 322, 497, 573, 576
- Тамб—57, 65, 307, 429, 501, 540, 544,
610, 613, 709
- Тамб—313, 383, 419, 505, 564, 576, 578
- Тамб—183, 339, 360, 579, 623
- Тамб—506
- Тамб—185
- Тамб—191
- Тамб—327, 329, 632
- Тамб—364
- Тамб—69, 191, 323, 356, 362, 430,
507
- Тамб—345, 349, 549
- Тамб—507
- Тамб—361
- Тамб—504
- Тамб—113, 443, 443, 507
- Тамб—340
- Тамб—69
- Тамб—130
- Тамб—501
- Тамб—337
- Тамб—107, 356
- Тамб—67, 71, 86, 179, 197, 436, 437,
507, 536
- Тамб—337, 488, 571, 658
- Тамб—58, 178, 276, 401, 409, 450,
507, 525, 567, 618, 630, 681, 683
- Тамб—501

Габн—450, 508
инар—470
Габис (Гранс)—60, 458, 649
Габ—43, 102, 108, 122, 130, 138, 190,
221, 305—307, 348, 350, 363, 369,
406, 429, 433, 485—487, 508, 519,
530, 561, 577, 621, 643, 666, 672,
693, 697, 698, 700
Габ—192, 211, 254, 309, 344, 364, 486,
530, 697, 726
Габан—634, 643
Габъз—415, 509
Габго—310, 364, 509
Габг—509
Габр—82, 177, 339, 345, 367, 379,
380, 434, 509, 567
Габфан—54, 663

Гохам—66, 57, 417, 443, 450, 509
Гоцан—106
Гонабух—325, 393, 510
Грлг—272
Грун—450, 510
Гук—106, 179, 354, 409, 510, 511
Гула—123, 129, 145, 342, 350, 351,
367, 511, 588, 636, 668
Гун—113
Гур—203
Гурт—511, 660
Гуфг—45, 60, 75, 80, 159, 256, 305,
306, 308, 320, 322, 328, 505, 511,
556, 595
Гурб—49, 253, 506, 511, 593, 710
Гурт—716

У

Урхс—33, 87, 317, 450, 511, 667, 690

Ускъ—284, 511

Ф

Фабрика—232
Фаз—512, 566
Факн—126, 225, 468, 512, 702, 712,
727
Фал—155, 252, 298, 333, 362, 444, 457,
512, 560, 576, 603, 630
Фалбаз—363, 457
Фалдер—310, 337
Фалко—67, 86, 142, 163, 196, 286,
409, 410, 417, 512, 519, 523, 533,
604, 609, 618, 619, 674
Фан—332, 512, 525, 589, 599, 721
Фанд—339, 571
Фараг (Форог)—173, 302, 442, 500
Фара—442, 705
Фарасат—355
Фарсанг—86
Фарце Тейра—253

Фасир—52, 65, 90, 118, 163, 238, 322,
325, 376, 395, 464, 564, 585, 630,
712, 718, 724, 727, 729
Фага—312, 535
Фам—69, 87, 91, 355, 668
Фаш—444, 512
Фино—507, 513, 565, 626
Финр—362, 365, 656
Фланкис—42, 43, 45, 52, 53, 55, 61,
65, 72, 76, 83, 89, 92, 96, 101,
107—109, 113—115, 121, 127, 129,
132, 135—139, 141, 145, 147, 154,
157, 159, 160, 164—166, 168, 170,
172, 175, 180, 181, 195, 208, 212,
214, 215, 218, 220, 230, 233, 235,
237, 238, 246, 250, 251, 253, 266,
271, 274, 275, 282, 285, 291, 295,
299, 306, 307, 313, 322, 323, 327,
332, 340, 341, 346, 347, 349, 350,

352, 367, 381, 382, 386, 394, 395,
398, 399, 401, 404, 406, 415, 419,
422, 423, 425, 430, 432, 435, 436,
438—440, 443, 445, 446, 453,
457, 463, 465, 468, 476, 479, 483,
484, 485, 490, 491, 496, 500, 502,
504, 505, 506, 508, 511, 512—533,
540, 543, 544, 547, 550, 552,
555, 556, 562, 564, 566, 568, 569,
573, 575, 582, 584, 591, 598, 601—
604, 606, 612—618, 621, 623, 624,
626, 632, 637, 641, 642, 648, 650,
658—664, 670—676, 679, 682, 684,
687, 690, 694, 698, 700, 702, 706,
712, 720—730, 732

Фаро—333
Фарман—331, 336, 494
Фарсати—286, 311
Фари—44, 103, 104, 315, 497, 564,
605, 606
Фаро—566
Фаротан—104, 338
Фарша—359
Фаслудуман—521
Фатар—452
Фатаре—533
Фатль—533
Фатхак—155
Фатхак (фатхак)—561, 647
Фатхиди—533

X

Хазини—178

Хайи (хвайи, хвайи)—50, 55, 70, 76,
117, 121, 131, 133, 137, 243, 315,
318, 325—327, 339, 347, 350, 354,
355, 359, 360, 362, 364, 443, 465,
559, 565, 635, 665, 673, 699, 729
Хал—47, 49, 50, 74, 91, 145, 146,
258—260, 278, 311, 314, 327, 342,
343, 426, 534, 535, 560, 566, 579,
620, 649, 662, 705, 715
Хали (хали)—195, 226, 231, 237, 249,
264, 304
Халифа—170, 331, 428, 498, 567
Хало—59, 202, 429
Хам—189
Хан—163, 319, 496
Хани (хани)—73, 154—158, 309, 312,
325, 344, 489, 534, 566, 621, 721,
728, 729
Хананди—510
Харзи—47, 49, 205, 258—260, 311,
316, 343, 426, 534, 535, 649, 662,
705
Харидат—701
Хас—189, 338
Хаси—86, 91—93, 105, 252, 535, 561,

562, 568, 605, 644, 679, 690, 692,
693, 697, 698, 703, 708, 721
Хати—59, 74, 535, 560, 718
Хатуи—716
Хатар—95, 126, 347, 366, 472, 535,
635, 716
Хач—535
Хачаи—367
Хачи—86, 92, 355, 522, 536
Хачи—254, 597, 646, 701, 712, 725
Хер—47, 54, 59, 68, 76, 97, 109, 137,
144, 187, 305, 313, 317, 326, 328,
339, 342, 345, 354, 359, 386, 419,
454, 461, 467, 472, 503, 536, 537,
549, 557, 561, 570, 572, 581, 624,
645, 697, 725, 728
Херат—536
Хератхаз—191, 432
Херхаз (херхаз)—346, 537, 571
Хабат (хават)—41, 136, 145, 225, 341,
352, 353, 355, 357, 362, 404, 412,
420, 485, 537, 538, 540, 541, 548,
555, 562, 701, 706
Хабатчи—323, 342, 538, 564
Хабар (хавар)—52, 58, 59, 65, 67, 70,
79, 89, 102, 105, 106, 142, 151,

- 166, 167, 179, 183, 184, 189, 191,
217, 222, 239, 288, 310, 311, 317,
329, 334, 335, 338, 343, 346, 356,
357, 359, 362, 364, 367, 373, 400,
402, 414, 427, 440, 449, 457, 469,
482, 483, 489, 500, 538—540, 544,
563, 577, 578, 582, 585, 616, 630,
665, 681, 691, 701, 709, 715, 725,
726, 728, 730
- Хабардан (хвордан)—423, 541
- Хадар—446
- Хазан Нази—194, 501
- Хизан—149, 177, 204, 225, 273, 460,
541, 542
- Хазан—55
- Хазан—163
- Хазур—90—92, 159, 209, 239, 240,
323, 327, 469, 532, 541, 605, 716
- Хайб—191
- Хайдон—437
- Хайсан—69, 72, 111, 119, 171, 260,
280, 309, 330, 377, 378, 435, 444,
541, 542, 576, 626, 639, 666, 685,
686, 698
- Халаи—663
- Халаи—117, 537, 724
- Халар—44—47, 51, 54, 56, 58, 62, 64,
65, 67, 72, 74, 79, 86, 89, 92, 94,
98, 102, 103, 104, 112, 122, 123,
127, 131, 132, 138, 142, 143, 148,
155, 170, 172, 178—181, 185, 187,
188, 192, 193, 199, 200—202, 214,
216, 221, 225, 233, 239, 242, 244,
245, 247, 258, 260, 272, 273, 289,
309, 313, 319, 320, 321, 323, 327—
329, 332, 341, 345, 347, 349, 350,
352, 357—359, 361—364, 366—370,
375, 377, 392, 393, 401, 403, 404,
406, 409, 416, 417, 424, 428, 433,
436, 438, 448, 451, 461, 465, 468,
471, 472, 480, 482—484, 493, 499,
504, 506, 507, 528, 532, 537—539,
541, 543, 551—553, 540, 564, 568,
583, 588, 600, 607, 610, 623, 625,
626, 633, 641, 652, 654, 655, 657,
667, 668, 676, 679, 680, 681, 683,
686, 692, 693, 697, 698, 703, 708,
713, 716, 718, 719, 723, 726
- Хам—131, 206, 310, 313, 341, 342,
453, 461, 543, 544, 656, 678
- Хамал—336, 361, 453
- Хаман—108
- Хаманар—89, 108, 142, 151—175, 247,
310, 335, 350, 362, 364, 446, 505,
544, 563, 665, 681, 725, 731
- Харабан—320
- Хариб—87, 101, 202, 362, 368, 409,
435, 457, 511, 544, 578, 636, 665,
727
- Хариби—700
- Харш—544
- Харшар—652
- Хар—350
- Хата—821, 544
- Кафтан—445, 716
- Кав—41, 63, 89, 148, 206, 316, 319,
353, 358, 378, 544, 545, 661, 678,
719, 728
- Каван—94, 162, 174, 211, 305, 323,
341, 354—356, 363, 408, 409, 411,
443, 444, 499, 542, 545, 563, 626,
627, 628, 664, 695, 700, 717, 722
- Кавнаромн (кавнаромн)—184, 545
- Кван—360, 545
- Кван—545
- Кванат—346, 350, 545, 697
- Кванатар—345, 545, 727
- Кван—84, 131, 324, 706
- Ква (ква)—545, 546
- Квага—42
- Кваган—49
- Квагар—546
- Кваган—546
- Квират—108, 191, 355, 363, 400, 546,
584, 652, 728
- Квират—141, 347, 546, 570, 586
- Квират—114, 289, 546, 550
- Квират—546

Холан—430, 495
Холан—728
Хорг—50, 76, 91, 108, 113, 115, 179,
201, 213, 252, 262, 403, 413—415,
431, 457, 466, 491, 544, 663, 679,
682, 693, 728
Хортанн—546
Хоф—180, 306, 308, 315, 355, 358,
467,
Хофгеш—546
Хоща—546
Хобар—364
Ходан—167, 339, 547, 565, 609
Ходангеш—547
Хобан—45, 205, 324, 329, 369, 370,
382, 398, 408, 410, 422, 460, 461,
547, 548, 582, 618, 625, 708
Хобар—368
Хобарбазн—548
Хор—326, 327, 329, 367, 548, 656, 694
Хорак—76, 262, 441, 548
Хорн—326
Хорнашн—563
Хорна—60, 289, 548, 728
Хорт—152, 479, 506, 507, 576, 585
Хоршн—548
Хоргесан—649
Хощин—548
Хорб(хорв)—48, 109, 113, 187, 327,
337—339, 345—347, 353, 354, 359,
360, 363, 548, 561, 570
Хоразн—63, 65, 66, 90, 158, 186, 190—
192, 245, 289—305, 324, 339, 343,
364, 468, 549, 622, 646, 677,
Хординажн—584
Хорланн—549
Худан—348, 353
Хун—48, 66, 90, 116, 127, 135, 138,
160, 187, 191, 214, 225, 236, 266,
267, 269, 279, 307, 309, 341, 345,
371, 373, 439, 459, 487, 507, 508,
549, 550, 552, 574, 626, 646, 657,
661, 676, 682, 730

Хундар—134, 350, 617,
Хушн—74, 86, 87, 202, 313, 454, 479,
530, 600, 626, 630, 661, 694, 715
Хуч—327
Хви—179, 186, 188, 319, 401, 402,
444, 502, 550, 551, 561, 660, 704,
706, 723
Хваде (хэде)—49—51, 54, 55, 60,
62—64, 69—70, 77, 79, 86, 99, 100,
103, 105, 108, 110, 111, 113—
117, 124, 134, 136, 140, 143, 145—
147, 152, 165, 169, 173, 176, 177,
179, 181—183, 186, 187, 189, 191,
195, 205, 207, 212, 219, 223, 246,
249, 252, 260, 262, 273, 274, 279,
299, 300, 302, 304, 305, 307, 314,
322—324, 330, 336, 341—343, 345,
347, 349, 351, 354—356, 358, 359,
364, 365, 368, 369, 370, 379, 384,
385, 389, 391, 392, 399, 402, 404,
406, 412, 423, 425, 429, 431, 433,
434, 437, 441, 444—446, 450, 453,
454, 460—462, 468, 479, 480, 485,
486, 488, 494, 497, 498, 500, 503,
510, 518, 531, 533, 535, 537, 543,
546, 548, 553—556, 574, 582, 584,
604, 609, 623, 635, 663, 671, 674,
687, 690, 691, 692, 696, 703, 711,
Хвадеда—399
Хвази (хэзи)—47, 48, 62, 63, 71, 91,
98, 149, 162, 164, 183, 225, 314,
329, 335, 338, 339, 341, 350, 352,
363, 368, 378, 379, 396, 419, 424,
440, 453, 472, 475, 494, 495, 499,
509, 514, 522, 534, 546, 560, 561,
564, 570, 572, 577, 579, 582, 584,
589, 630, 631, 633, 635—637, 663,
683, 699, 719
Хволсар—338, 339
Хволна—534
Хвади—404, 561, 578
Хвадн—96, 149, 561, 563
Хворн (хэри)—44, 65, 102, 119, 130,
143, 181, 188, 320, 327, 329, 344,

362, 385, 397, 400, 409, 413, 506,
561—563, 586, 610, 633, 666, 705
Хвоси—407, 512
Хвосты—563
Хвосты—563

Хвосты—89, 649
Хвощ—570
Хвощахы—563
Хвощи—563

h

Һакыи—59
Һакыи—57, 89, 172, 179, 225, 236, 248,
269, 376, 387, 441, 454, 462, 505,
564, 573, 585, 597, 601, 605, 656,
714
Һакыи—565, 598
Һакыи—444
Һакыи—323
Һакыи—334, 604, 622, 653
Һакыи (Һакыи)—450, 493, 500,
559
Һакыи—65, 70, 98, 102, 112, 123, 133,
134, 154, 171—173, 204, 210, 211,
226, 241, 254, 287, 314, 321, 327,
384, 385, 398, 405, 422, 426, 428,
456, 507, 512, 563, 567, 568, 631,
632, 667, 672, 686, 688, 721, 722
Һакыи (Һакыи, Һакыи)—329, 366,
568, 692
Һакыи (Һакыи)—74, 103, 324, 348,
361, 378, 438, 491, 509, 568, 578,
615, 631, 632, 691, 723
Һакыи—184, 192, 568
Һакыи—568
Һакыи—142, 324, 350, 395, 487, 525,
565, 568
Һакыи (Һакыи)—429, 511, 558, 569,
606, 636, 716
Һакыи—437
Һакыи—569
Һакыи—105, 330, 569
Һакыи—462
Һакыи—569
Һакыи—569
Һакыи—83, 114, 138, 320, 569
Һакыи—569

Һакыи—569
Һакыи—569
Һакыи—51, 189, 322, 345, 347, 352,
357, 366, 367, 373, 525, 570, 704
Һакыи—43, 51, 53, 56, 59, 67, 70, 71,
76, 81, 82, 83, 90, 93, 95, 102,
112, 118, 120, 122, 137, 148, 157,
160, 175, 176, 180, 186, 188, 193,
198, 199, 212, 217, 231, 249, 258,
270, 281, 291, 292, 295, 303, 308,
311, 315, 326, 327, 333, 339, 340,
346, 349, 353, 355, 361—363, 367,
371, 384, 396, 399, 404, 408, 410,
412, 414, 433, 438, 440, 443,
445, 447, 468, 469, 472, 474, 480,
487, 489, 493, 494, 540, 546, 548,
556, 558, 559, 561—563, 570—572,
591, 595, 606, 610, 612, 615, 617,
624, 628, 650, 658, 662, 672, 677,
686, 692, 696, 698, 704, 706, 711,
713, 714, 717
Һакыи—148, 184, 192, 331, 372, 549,
659, 663
Һакыи—549
Һакыи—142, 314, 727
Һакыи—672
Һакыи—59, 259, 333, 405, 558, 571,
609, 629, 702, 704, 717
Һакыи—571
Һакыи—59, 571
Һакыи—347, 571
Һакыи—78, 529
Һакыи (Һакыи)—355, 356
Һакыи—332, 531, 567, 571
Һакыи—375
Һакыи—71, 291, 314, 564, 571,

Над—572
 Надар—359
 Наракат—68, 84, 225
 Наркас—104, 105, 178, 183, 315, 325,
 326, 380, 381, 382
 Нарнуш—314, 695
 Наси—68, 124, 202, 205, 206, 352,
 372, 382, 389, 421, 480, 567, 587,
 692
 Насп—48, 55, 59, 62, 65, 68, 69, 81,
 87, 91, 94, 97, 113, 116, 129, 132,
 136, 141, 148, 172, 177, 180, 186,
 196, 226, 229, 239, 256, 260, 274,
 288, 296, 297, 312, 317, 321, 330,
 332, 335, 337, 344, 347, 352, 361,
 367, 371, 377, 386, 391, 395, 396,
 409, 414, 415, 417, 430, 436, 439,
 441, 448, 450, 463, 471, 480, 506,
 512, 525, 526, 528, 594, 603, 621,
 624, 625, 626, 661, 662, 663,
 665, 668, 673, 674, 679, 683, 685,
 689, 690, 695, 697, 699, 701, 713,
 728, 729, 730
 Насп (насту)—65, 66, 75, 90, 104,
 114, 137, 165, 175, 225, 242, 291,
 305, 313, 367, 373, 379, 419, 460,
 467, 531, 569, 589, 594, 609, 728
 Насп—305, 363, 437, 534, 626
 Насп—591
 Насп—43, 64, 592, 628, 682
 Насп—247, 329, 505

Намери—292, 412
 Наси—591, 592
 Наси—607
 Наси—603
 Наси—603
 Наси—80, 90, 179, 217, 453, 485, 492,
 592, 603
 Наси—81, 171, 192, 193, 213, 254,
 592, 601, 647, 641, 662
 Наси—106—108, 261, 290, 323, 340,
 355, 363, 383, 458, 530, 532, 540,
 552, 593, 705, 711, 728
 Наси—579
 Наси—594
 Наси—117, 329
 Наси—130
 Наси—126, 127, 202, 377, 582, 594,
 603, 653, 684
 Наси—355, 482
 Наси—78, 87, 142, 169, 225, 311,
 325, 326, 331, 332, 502, 594, 605,
 681, 695, 715
 Наси (Наси, Наси)—125, 132, 274,
 340, 465, 496, 509, 586, 595, 597,
 730
 Наси—97, 508, 567, 571, 595, 616, 651
 Наси—352
 Наси—595
 Наси—274, 284, 353
 Наси—595
 Наси—593, 594

Н

Нап—300, 329, 351, 421, 700, 716, 717
 Наб—49
 Набув—599
 Наби—599
 Набид—599, 659
 Набиран—600, 608
 Наби—139
 Наби—338, 350
 Наби—57, 63, 105, 112, 120, 183,

249, 351, 536, 560, 572, 578, 601,
 643, 647, 654, 657, 662

Набиран—62, 615
 Наби (Наби)—55, 88, 89, 104, 155,
 256, 418, 419, 513, 601, 651, 690,
 724
 Наби—80, 86, 118, 292, 314, 363, 567
 Наби—178

Намка (Нарма)—97, 114, 226, 233,
432, 577, 601, 602, 627, 676, 705
Наман—348, 474
Намадан—602
Намуш—173
Намал—45, 68, 90, 107, 363, 417
Намалчи—363
Наран—73, 292, 325, 327, 361
Нарани—178, 327
Нарти—43, 46, 71, 130, 237, 296, 325,
406, 497, 542, 711, 720,
Насал—353, 363, 367
Насо—233, 292, 593, 603, 633
Насыл—112, 125, 140, 199, 224, 312,
339, 342, 343, 354, 475, 544, 579,
589, 590, 603, 604, 684, 715
Нафе—180, 716
Нафсул—263
Нащ—102, 120, 582, 613
Нащн—103, 173, 334
Навас—613
Навлл—87, 95, 301, 311, 613, 614, 703
Навщ—106, 125, 318, 613, 699
Навщн—613

Чай—613, 647, 674
Чайни—615
Чам—615
Чарбар—341
Чарба—413, 728
Чарсу—610
Чарх—105, 192, 282, 297, 314, 354,
368, 441, 510, 616, 667
Чато—363
Чашит—617
Чалачал—617
Чалг—358
Чарал—448, 671
Чарх—96, 127, 158, 163, 413, 617, 618,
689, 706
Чарчи—618
Чарчи—340
Чарчар—48, 49, 66, 701, 708, 709

Нил—47, 96, 132, 447, 686
Нилн—108, 485, 613
Нилан—107
Нил—614
Нилар—274
Нилб—614
Нилор—75, 112, 587, 614
Нилорат—122, 242, 306, 348, 357, 358,
361, 363, 364, 374, 422, 430, 433,
593, 614, 629, 648, 664
Нилант—305,
Нул—614
Нулф—614
Нилн—615
Нилан—88, 334
Нилан—134
Нилрат (Нилрат)—46, 177, 263
Нилрч—88, 132, 156, 166, 196, 197, 205,
258, 329, 425, 516, 529, 598, 599,
655, 626, 627, 642, 679, 697, 722,
726, 730, 731
Нилш (Нилш)—61, 104, 213, 356, 460,
613, 615, 696

Ч

Чавал—132, 133, 435, 618
Чам—618
Чаман—619
Чок (чонг)—51, 72, 83, 88, 89, 213,
335, 347, 356, 359, 401, 402, 407,
444, 487, 516, 554, 702, 707, 716,
719, 720
Чал—52, 72, 100, 112, 178, 184, 264,
324, 372, 385, 397, 431, 491, 559,
570, 582, 587, 599, 619, 654, 701,
727, 729, 732
Чомал—147, 349, 425, 649, 713
Чорган—65, 306
Чочке—68, 320, 619
Чрах—111
Чрчи—340
Чилбьск—101
Чили—625

- Чар—301, 313, 341, 383, 423, 455
 Чара—173, 578
 Чаян—430
 Чаяк—66, 79, 103, 267, 269, 357, 455,
 469, 476, 477, 526, 552, 619, 631,
 632, 646, 711, 732
 Чаяк (Чаяк)—378, 632, 633
 Чаяк—56, 58, 73, 75, 77, 83, 84, 91,
 112, 122, 209, 330, 341, 366, 382,
 412, 413, 437, 449, 459, 472, 490,
 510, 523, 547, 554, 555, 559,
 578, 603, 614, 618, 632, 633, 639,
 650, 652, 699, 705, 710, 711, 724,
 730, 731
 Чаялош—650
 Чая—573
 Чая—70, 447, 619, 633
 Чаян—728
 Чая—83, 192, 247, 252, 354, 368, 428,
 596, 625, 632, 657, 721
 Чаян—232
 Чая—81, 76, 110, 247, 261, 278, 351,
 400, 422, 439, 467, 540, 633
 Чая—43, 71, 119, 165, 177, 178, 200,
 225, 227, 231, 266, 349, 354, 355,
 362, 380, 449, 450, 500, 568, 578,
 625, 633, 693, 698, 708
 Чаян—30, 181, 182, 272, 422, 480,
 486, 568, 723, 731
 Чаян—236, 352, 363, 566, 634, 657
 Чаян—68, 114, 119, 131, 133, 134,
 171, 224, 247, 314, 333, 403, 413,
 421, 458, 512, 632, 634, 644, 675,
 698
 Чая—42, 44, 59, 61—67, 70, 76, 77, 79,
 81, 84, 86, 87, 92, 114, 121, 124,
 131—133, 141, 144, 150, 152, 156,
 158, 160, 162, 164, 169, 172, 173,
 177, 179, 182, 183, 185, 186, 188,
 198, 201, 202, 203, 207, 210, 211,
 214, 218, 226, 227, 240, 244, 251,
 253, 254, 260, 265, 269, 270, 273,
 274, 278, 284, 289, 290, 291, 292,
 297, 299, 300, 302, 304, 309, 314,
 321, 324, 325, 328, 330, 331,
 333, 336, 337—339, 341, 345, 348,
 350—354, 356—359, 360—363, 365,
 369—371, 374, 375, 378, 381, 382,
 385, 387, 389, 399, 402—404, 406,
 408, 412, 413, 416, 417, 428, 431,
 433, 437, 439, 440, 443, 449, 453,
 455, 456, 458—461, 463, 465, 467,
 471, 472, 483, 485, 488, 490, 496,
 499, 500, 504, 508, 509, 511, 515,
 521, 524, 526, 528, 530—532, 546,
 551, 555, 556, 562, 565, 567, 569,
 570, 573, 580, 584, 586, 592, 593,
 599, 605—609, 611, 614, 616, 619,
 623, 625, 626, 631, 633—638, 641,
 645, 651, 655, 658, 666, 667, 671,
 673, 674, 681, 684, 686, 689, 694,
 696, 699, 700, 702—704, 707, 709,
 712, 714, 718, 721, 725, 731
 Чаян—363
 Чаян—43, 309
 Чаян—76
 Чаянбар—363
 Чаянбар—634
 Чаян—363, 635
 Чаян—635
 Чаян—95, 103, 246, 247, 262, 272, 291,
 296, 345, 355, 391, 393, 429, 508,
 534, 574, 592, 612, 614, 638, 700
 Чаян—158, 454, 638
 Чая—41, 50—52, 53, 56, 59, 61, 65,
 68, 69, 73, 75, 76, 78, 79, 83, 88,
 68, 69, 73, 75, 76, 78, 79, 83, 85,
 88, 96, 118, 120, 121, 123, 128,
 141, 151, 156, 159, 166, 185, 192,
 195, 206, 230, 231, 242, 245, 252,
 254, 276, 279, 281, 308, 311, 317,
 332, 337, 338, 346, 351, 365, 366—
 368, 371, 382, 399, 408, 413, 423,
 426, 436, 440, 441, 445, 446,

447, 449, 450, 452, 461, 471, 475,
477, 483, 486, 492, 496, 497, 505,
511, 524, 537, 543, 544, 547, 551,
554, 555, 556, 572, 578, 580,
590, 603, 618, 625, 629—631, 638—
640, 667, 670, 676, 677, 681, 685,
689, 692, 699, 702, 717, 722, 725,
729—731
Чра—65, 75, 124, 165, 169, 178, 212,
213, 255, 262, 271, 273, 278, 409,
411, 453, 454, 468, 523, 532, 542,
564, 576, 583, 592, 618, 626, 640,
641, 652, 678, 679, 681, 730
Чрун—364

Чрын—65
Чун—31, 66, 160, 342, 343, 418, 425,
540, 610, 641, 649
Чуцын—538
Чыкарыч—641
Чыле—364, 640
Чыле—641, 646
Чыло—126, 641
Чырс—173, 194
Чырыч—134, 226
Чырыч—366, 331
Чыр—641
Чырыч—126, 344

Ш

Шабаш—641
Шабун—469, 641
Шань—291, 347, 354, 368, 408, 413,
419, 451, 464, 523, 642, 650, 671
Шаньчун—594
Шань—46, 642
Шарыстан—367
Шан (шах)—68, 206, 369, 642
Шаньдун—642
Шань—642
Шаньчун—642
Шань—52, 59, 68, 73, 116, 118, 119,
165, 176, 178, 181, 195, 214, 218,
220, 221, 255, 269, 276, 305, 306,
320, 325, 372, 380, 381, 415, 420,
430, 431, 479, 524, 555, 572, 579,
597, 598, 599, 608, 613, 642, 643,
651, 660, 661, 699, 706, 710, 715,
722, 731
Шаньцзи—79, 611, 643
Шань—643
Шандун—165
Шаньчун—389
Шань—42, 102
Шаньцзи—643
Шаньцзи—65, 129, 180, 313, 317, 323,
467, 488, 643

Шань—117, 305, 446, 665
Шаньцзи—644
Шань—10, 62, 67, 70, 74, 75, 77, 78,
82, 107, 137, 143, 151, 158, 140,
166, 180, 200, 209, 227, 228, 248,
285, 316, 319, 320, 324, 329, 332,
333, 337, 343, 344, 396, 397,
399, 417, 443, 452, 456, 457, 500,
501, 506, 512, 529, 550, 552, 576,
578, 581, 614, 615, 620, 636, 644,
651, 652, 654, 657, 664, 667, 691,
711, 725, 728
Шаньцзи—642
Шань—117, 146, 153, 241, 247, 392,
399, 478, 566, 567, 573, 644, 645,
664, 687
Шаньчун—360, 645
Шаньчун—645
Шань—90, 580
Шань—45, 46, 70, 76, 101, 118, 161,
213, 224, 225, 264, 274, 290, 337,
338, 344, 349, 359, 404, 411, 420,
449, 451—454, 464, 468, 485, 510,
538, 545, 562, 619, 631, 645, 646,
656, 662, 663, 665, 677, 679, 706,
715, 728
Шаньцзи (Шаньцзи)—61, 78, 119,

- 171, 192, 193, 213, 254, 274, 447,
601, 629, 631, 647, 649, 661, 662,
692
- Шаронг—647
- Шакун—647
- Шакор (шакор)—68, 76, 91, 213, 243,
416, 544, 602, 629, 642, 643, 645—
647, 662
- Шан—479
- Шанбл—223, 647, 696
- Шанал—441, 641
- Шанар—430
- Шандо—647
- Шанк—249, 647, 659
- Шанс—198
- Шанга—46, 140, 616
- Шанга (шанга)—47, 183, 189, 193,
207, 305, 386, 647, 648
- Шанбат—250, 325, 490, 648
- Шанр—92, 112, 179, 215, 261, 291,
355, 337, 532, 544, 648, 697, 716,
722
- Шарг—366, 481, 648, 649
- Шарг—697
- Шар—41, 56, 59, 63, 129, 146, 188,
253, 275, 285, 300, 315, 316, 323,
333, 337, 338, 353, 364, 372, 377,
398, 411, 419, 425, 452, 456, 472,
483, 503, 532, 536, 537, 542, 556,
582, 590, 624, 625, 636, 644, 647—
649, 664, 665, 673, 705, 717, 731
- Шарлат—364
- Шаргуд—312, 364, 536, 649
- Шект—102, 115, 246
- Шакор—42, 61, 111, 123, 135, 202,
264, 342—352, 398, 538, 539, 610,
627, 642, 649
- Шават—54, 256, 494, 649, 650
- Шавг—426, 649, 650
- Шадг—62, 108, 141, 256, 650
- Шадган—68
- Шил—84, 305
- Шир—45, 61, 62, 79, 307, 311, 318,
320, 324, 433
- Широза—364
- Широза—341
- Шират—349, 364
- Шин—494, 650, 719
- Шини—103, 193, 358, 650, 704, 731
- Шин—49, 178, 197, 206, 256, 291, 320,
347, 354, 355, 368, 393, 413, 419,
451, 573, 642, 650, 695
- Шиниш—650, 663
- Шир—59, 60, 73, 74, 81, 93, 96, 122,
129, 130, 133, 157, 188, 193, 194,
220, 229, 231, 244, 250, 293, 305,
330, 331, 340, 341, 353, 366, 372,
381, 392, 406, 413, 420, 421, 430,
490, 513, 531, 532, 547, 549, 553,
556, 574, 576, 582, 602, 605, 621,
622, 624, 625, 632, 643, 650—652,
662, 665, 669, 671, 673, 690, 694,
698, 699, 705, 713, 722, 724
- Шират—53, 56, 119, 120, 164, 166, 193,
194, 203, 212, 213, 262, 389, 312,
313, 345, 351, 356, 357, 359, 361,
374, 411, 412, 413, 460, 474, 537,
543, 556, 564, 581, 649, 652, 698,
722
- Ширатгар—477, 652
- Шираниш—358, 652, 665
- Широ—633
- Шини (шиниш)—112, 424, 504, 669
- Шингал—335, 637
- Шират—288, 652
- Шини—84, 353, 358, 403, 405, 485,
609, 652, 702
- Шинат (шинат)—477, 517, 579, 728
- Шини—342
- Шинат—107
- Шин—56, 462, 545, 653
- Шинат—79, 81
- Шиниш—56
- Шини—653, 658
- Шини—118, 450, 646, 648, 649
- Шини—653
- Шини—178
- Шиниш—653

Шомак—377
Шорба—48, 90, 97, 114, 115, 250, 330,
453, 728, 729
Шофер—164
Шорст—312, 642, 653
Шошак—49, 51, 64, 66, 67, 93, 98—
100, 102, 111, 143, 149, 154, 179,
184, 188, 193, 194, 213, 217, 226,
240, 247, 257, 261, 271, 290, 295,
305, 307, 308, 312, 313, 323,
323, 338, 343, 345, 358, 368,
372, 396, 401, 406, 426, 428, 434,
438, 461, 464, 466, 467, 472, 475,
507, 513, 514, 523, 527, 545, 550,
562, 563, 572, 574, 576, 577, 584,
593, 604, 608, 611, 620, 622, 625,
641, 645, 649, 653—657, 662, 674,
683, 689, 699, 702, 705, 715, 720,
731
Шошаклар—654
Шошаклар—657
Шуш—657
Шош—82, 83, 103, 116, 122, 400,
549, 605, 606, 657, 667, 671, 682

Шуш—326
Шуш—429, 657
Шуш—66
Шушак—182, 193, 257, 496, 500, 617,
684, 691, 697
Шуш—563, 657
Шуш—65, 85—87, 89, 109, 123, 141,
142, 149, 167, 171, 182, 188, 190,
193, 229, 230, 233, 236, 244, 252,
254, 278, 290, 309, 325, 336—338,
357, 392, 400, 406, 407, 420, 423,
424, 437, 439, 479, 482, 505, 515,
533, 612, 649, 657, 658, 675, 702,
717, 718, 730, 731
Шуш—173, 658, 680, 731
Шушаклар—658
Шуш—658
Шуш—483
Шуш—364
Шуш—571
Шуш—658
Шуш—338

Ш

Шаб (шаб)—349, 352, 658
Шабдар (шабдар)—137, 349
Шабан—375
Шабар—146, 313, 334, 335, 339, 345,
448, 533, 542, 659, 687, 701, 703,
705
Шаб—85, 123, 306, 325, 326, 567, 372,
510, 543, 560, 610, 631, 717, 719
Шаб—659
Шабан—563
Шабар—659
Шабан—48, 51, 55, 57, 62, 76, 88, 107,
176, 229, 230, 262, 274, 310, 318,
343, 344, 349, 364, 415, 445, 483,
542, 546, 550, 609, 659, 660, 680,
686, 700, 702, 705
Шабан—87, 262, 505, 660

Шаб—193, 339, 345, 660
Шабан—338, 540
Шабар—660, 660, 676
Шаб—44, 81, 85, 108, 143, 175, 260,
321, 341, 355, 359, 369, 404, 437,
439, 440, 449, 470, 474, 500, 561,
591, 660, 661, 671, 706
Шабан—661
Шаб—267, 271, 328, 390, 409, 508,
543, 578, 661, 731
Шабар—44, 65, 129, 136, 138, 139,
173, 181, 193, 214, 351, 372, 442,
468, 485, 494, 495, 540, 556, 569,
661, 687, 693, 696, 705
Шабар—254, 474, 642
Шабан—118, 190, 291, 316, 426, 477,
662, 697

Шара—413, 409, 446, 456, 462
Шафо—183, 662
Шай—46, 58, 75, 79, 103, 197, 276,
310, 318, 325, 344, 361, 362, 372,
377, 382, 391, 405, 425, 426, 428,
429, 505, 523, 572, 574, 661, 662,
680, 720, 728, 729
Шан—42, 43, 135, 137, 215, 238, 450,
534, 604, 662
Шанга—309
Шанн—662
Шану—51, 588, 662
Шанько—193, 278, 299, 304, 305,
361, 363, 418, 605, 662, 663
Шарга—327, 341, 663
Шарин—57, 121, 289, 299, 380, 663
Шарр—606, 663
Ше—46, 43, 88, 104, 112, 178, 180,
187, 222, 266, 326, 329, 330, 337,
340, 353, 354, 363, 364, 368, 420,
565—567, 642, 644, 663—665, 685,
Шенар—45, 46, 57, 59, 80, 88, 92, 101,
109, 139, 148, 168, 171, 174, 178,
182, 200, 202, 207, 209, 213, 214,
231, 235, 259, 273, 277, 280, 319,
321—323, 328, 330, 342, 349, 350,
351, 353, 357, 366, 383, 385, 398,
405, 408, 419, 427, 431, 432, 436,
437, 444, 448, 449, 458, 459,
463, 468, 470, 511, 514, 523, 524,
527, 537, 562, 570, 583, 600, 624,
637, 639, 640, 649, 650, 662, 665—
667, 675, 677, 682, 684, 694, 699,
705
Шенартн—76, 79, 241, 263, 667, 688
Шенарт—48, 59, 104, 108, 132, 211,

213, 268, 309, 339, 349, 358, 383,
450, 509, 514, 525, 559, 667, 669
Шенг—48, 114, 127, 144, 146, 155, 169,
170, 176, 193, 201, 214, 259, 261,
278, 286, 299, 308, 367, 407, 430,
586, 660, 661, 667, 702
Шенко—77, 172, 337, 363, 667
Шену—199, 361, 364
Шобар—339
Шонорд—339, 364
Шонн—151
Шон—58, 71, 80, 101, 129, 236, 237,
279, 285, 287, 309, 350, 339, 344,
370, 401, 405, 491, 501, 531, 535,
572, 711
Шонгар—111, 238
Шонь—364, 700
Шрид—344
Шри—77, 79, 80, 84
Шрибу—555, 668
Шриг—71, 429, 439, 577, 592, 668,
709
Шрике—143, 226, 353, 385, 568, 607,
631, 667, 668
Шрига (шригар)—290
Шри—54, 90, 98, 104, 105, 174, 198,
210, 257, 270, 302, 325, 331, 336,
345, 354, 367, 384, 392, 399, 436,
498, 531, 577, 582, 668, 674, 710,
715, 721
Шрике—662, 591, 645, 647
Шри—172, 364, 424, 515, 566, 668, 727
Шрис—63, 470, 483, 500, 632, 668
Шриу—668
Шрир—90
Шрир—469

б

Бибар—345, 649
Бистар—367, 669
Бисун—347

Б'исурт—669
Б'исурт—364, 669

Элар—45, 55, 56, 58, 69, 108, 122,
179, 253, 257, 262, 271, 389, 405,
431, 443, 447, 463, 464, 468, 485,
493, 540, 541, 545, 562, 638, 645,
649, 650, 665, 669, 671, 674, 706,
711, 719, 726, 729, 731
Элар—330, 417, 458, 472, 508, 511,
530, 552, 603, 604
Элар—154, 155, 339, 364, 379, 448,
452, 462, 477, 482, 505, 670
Эл—41, 48, 52, 57, 113, 120, 133, 139,
150, 166, 194, 200, 205, 218, 245,
301, 323, 326, 328, 343, 353, 366,
376, 390, 395, 414, 435, 490, 498,
504, 525, 530, 543, 553, 554,

556, 586, 594, 638, 639, 657, 660,
670, 690

Элган—552, 670

Эло—329

Элон—306, 430, 441, 671

Энош—208, 234, 671, 691

Эр—671

Эрми—672

Эгми—53, 133, 139, 146, 234, 268,
270, 289, 373, 458, 671, 689—
691, 714

Эш—160, 177, 203, 244, 251, 305, 671,
672, 692, 701

Эфил—325

Эфяр—672

О

Оам—49, 339, 341
Оам—177, 324, 377, 557, 563, 627,
672, 722, 726, 732
Оаланца (оранца)—88, 117, 182, 319,
539, 672
Оамн—59, 114, 355, 363, 578, 647, 688
Оам—52, 322
Оамб (оамб)—50, 165, 222, 312, 673
Оамк—74, 114, 567, 673
Оамкеш—347
Оамлах—566
Оамчичан—700
Оам—178
Оамчи—239, 386, 560, 588, 676, 713
Оамчир—68, 114, 118, 158, 295, 312,
342, 446, 504, 587, 604, 609, 625,
673, 674
Оамш—86, 405
Оамшүт—623, 673
Оар—207, 315, 337, 353, 449, 510,
552, 673
Оарбилинес—327
Оаргитк—712
Оаргар—96, 673

Оасо—574, 633

Оагях—59, 97, 133, 141, 177, 190,
198, 266, 300, 355, 477, 484, 556,
592, 613, 651, 665, 673, 674

Оаф—43, 212, 355, 382, 706

Оачак—601, 668

Оабил—165, 167, 339, 513, 674

Оада—91, 139, 360, 365, 439, 451,
453, 461, 565, 566, 645, 674, 675,
725, 729, 732

Оадар—99, 100, 184, 187, 181, 189,
193, 225, 227, 241, 261, 269, 282,
288, 289, 303, 306, 332, 339, 343,
353, 356, 364, 366, 374, 376, 406,
418, 438, 463, 469, 504, 532, 557,
575, 586, 604, 606—608, 610, 612,
620, 666, 675, 692, 697, 699, 714

Оадарбайан—675

Оаоийа (оаои)—59, 189, 327, 349, 364,
625, 652, 675, 685, 695

Оайа—42, 674, 676

Оайда—307, 603

Оайк (оайк)—178, 721

Оайлуи—676

- Ойси—676
 Ойхана—72, 568, 676
 Ойла—357
 Ойлак—96, 266, 267, 320, 347, 368,
 399, 532
 Ойлаки—676
 Ойлон—66, 89, 136, 192, 233, 285,
 406, 580, 667, 676, 703
 Ойлон—227, 288, 290, 313, 333, 369,
 408, 469, 534, 557, 625, 676, 680,
 681, 683, 702, 706, 722
 Ойле—111, 114, 225, 356, 428, 458,
 464, 526, 676, 732
 Ойлибети—676
 Ойлюк—44, 221
 Ойлуштан—56, 314
 Оймас—328
 Ойги—503
 Ойлаш—56
 Ойлыкеш—564
 Ойонди—63, 66, 74, 102, 130, 158, 179,
 186, 190, 199, 245, 260, 263, 266,
 305, 327, 349—351, 353, 365, 366,
 417, 468, 549, 622, 659, 666, 676—
 678, 693, 699, 732
 Ойраз—423, 678
 Ойробалык—710
 Ойробити—392
 Ойрогаджи—87
 Ойрофат—340
 Ойрохыл—118, 185, 282, 320, 466,
 679
 Ойрохыл—106
 Ойрогуз—106
 Ойро—155, 438
 Ойрохал—316
 Ойроф—193, 352, 364, 650, 679
 Ойрофчи—364, 679
 Ойсаби Шомард—679
 Ойсаб—73, 466
 Ойи—342
 Ойлу—193
 Ойран—305
 Ойгыл—366, 568
- Ойфас—116
 Ойман—679
 Оймант—55, 66, 71, 87, 119, 181, 193,
 246, 274, 336, 402, 458, 581, 606,
 655, 679
 Ойман—727
 Оймырма—356
 Оймыр—94, 122, 177, 302, 306, 477, 485,
 547, 562, 571, 686, 699
 Ойманот—46, 47, 106, 368, 683
 Ойок—43, 53, 54, 57, 66, 69, 71, 75,
 77, 78, 84, 88, 92, 97, 99, 100,
 103, 104, 115, 123, 126, 128, 129,
 135, 136, 140, 143, 146, 151—153,
 210, 213, 229, 230, 236, 244, 252,
 262, 269, 272, 274, 276, 285, 291,
 293, 303, 313, 319, 320, 323, 324,
 325, 328, 341—344, 353, 376, 381,
 392, 420, 426, 430, 434, 437, 439,
 441, 452, 464, 466, 469, 471, 478,
 484, 491, 499, 500, 501, 506, 513,
 533, 541, 545, 546, 563, 564, 568,
 572, 574—576, 578, 579, 584, 585,
 599, 616—618, 625, 629, 630, 637,
 640, 642, 646, 661, 664—668, 672,
 676, 679, 680—683, 688, 689, 693,
 699, 701, 705—708, 710, 712, 732
 Оймант—114, 140, 147, 170, 225, 237,
 438, 624, 630, 646, 684
 Ойр—74, 316, 355, 312, 520, 529, 664,
 684
 Ойа—449
 Ойани—449
 Ойер—49, 340, 684
 Ойерок—364
 Ойлы—684
 Ойло—450, 514, 519, 529
 Ойосе—218, 684
 Ойыны—684
 Ойонх—541, 563, 684, 718
 Ойондо—182
 Ойондо—392
 Ойык—449
 Ойоч—66, 341

Qочак—339, 377
 Qоч—569, 574, 727
 Qодрат—569
 Qодун—88, 178, 213, 494, 546, 702
 Qола—66, 105, 110, 146, 159, 165, 181,
 305, 320, 330, 346, 347, 364, 365,
 396, 443, 448, 500, 529, 566, 636,
 644, 716
 Qолаба—343, 364, 374
 Qолат—192, 383, 660
 Qолач—435
 Qолачт—382, 301, 522, 472, 484, 685
 Qолачар—511
 Qолачар—184, 343, 344, 371, 401, 402,
 471, 573, 644, 685
 Qорбан—102, 120, 141, 179, 193, 203,
 210, 331, 353, 377, 405, 432, 449,
 460, 476, 478, 482, 539, 546, 576,
 664, 685
 Qорс—94
 Qорш—715
 Qорбат—418
 Qоран—685
 Qорак—685
 Qоромас—328
 Qог—702, 729
 Qорр—161, 332, 498, 685

War—45, 52, 61, 72, 106, 112, 119,
 173, 188, 277, 306, 315, 316, 324,
 327, 341, 354, 379, 426, 480, 497,
 504, 516, 526, 531, 680, 687, 691,
 702, 707, 721
 Warьс (warьс)—95, 102, 140, 324,
 327, 345, 364, 377, 378, 382, 429,
 453, 472, 526, 531, 626, 669, 686,
 700
 Warьстан—81
 Wажин—209, 340, 552, 687
 Wеран—614
 Wахр—195, 565, 688, 700, 705
 Wахил—53, 65, 84, 134, 200, 348,
 361, 400, 563, 581

Wришк—93
 Wрат—685
 Wрьк—313, 353, 546, 686
 Wса—194, 313
 Wсат—685
 Wсип—534
 Wсмаг—67, 72, 78, 81, 91, 105, 120,
 145, 163, 211, 250, 270, 289, 303,
 316, 326, 355, 361, 404, 430, 431,
 440, 494, 503, 542, 631, 685, 686,
 699
 Wсур—561, 686
 Wум—41, 68, 382, 485, 495
 Wн—357, 362, 686
 Wут—154, 384, 385, 686
 Wуч—686
 Wучьк—352
 Wуш—173, 389, 486
 Wьмил—54
 Wьрва—553
 Wьса—52
 Wьси—352
 Wьсмаг—337, 349, 352
 Wьрв—52, 93, 226, 325, 344, 475, 656,
 686, 726, 731
 Wьр—564

W

Wалат—74, 78, 103, 129, 181, 356,
 483, 501, 566, 586, 620, 699, 700,
 712
 Wапн—217, 226, 311, 561
 Wар—732
 Wардан—88, 177, 218, 472, 700
 Wасат—345
 Wагач—60, 113, 151, 214, 223, 225,
 226, 232, 318, 355, 373, 375, 563,
 582, 665, 692, 700, 707
 Wахт—101, 135, 177, 353, 364, 395,
 527, 564, 572, 578, 652, 701
 Wада—115, 237, 354, 395, 504, 578,
 641, 655, 706
 Wгв—707

Տ Ե Ր Զ Ս Թ Մ

Տիգրան Ա. Գ. Գալանյան—Երբեք չես բարոսեղա	5
Երևանյան	9
Տեքստ	40
Նշանակում	705
Բե'նիստ Կառնիկ (բանաստեղծ)	733

Ր Ե Մ Ե Ն Ե Ր Ե Ր Ե Ր Ե Ր Ե Ր

Սիմոնյան Բ. Ե. Կարանյան—Ներքե ժողովուրդի ձայն	5
Ներքե	9
Քաղաք	40
Նշանակում	705
Սարգսյանի ջանք	733

ՄԱՏՁՈՒՔ Կ ԽԵԲՐՈՒԵԿԵԴ ՍՄԼԱԾՒՄ ԿՕՐԴԱ ԵՐԻՄԻՍԱՐ, ԵՐԴԱԳՈՒՄ Կ ՈՒՍԱՐՈՒՍԻ Ե ՈՒՍՈՒՄ ՍԻՆԻ ԲՐՈՒՇԱՆ ԺՐՈՒԳՐՈՒՄԻՆ ԱՌՈՒՆԵՐ ԵՎ ԱՌՈՒՍՈՒՄԵՐ

Գլխավոր, Լեզուարարներ և ծանոթագրություններ ՃԱԶԻՆ ԶՆԻԻ ԶԱՌՈՒՐԻԻ

Զրուց. Իսրայել Բ. Ե. Կարանյան
Պեղ. Իսրայել Լ. Ե. Կարանյան
Նկարիչ Յու. Լ. Սամվելյան
Ներքե Իսրայել Ե. Ե. Կարանյան
Սրբաբաններ Բյուզանդ Գրիգորյան,
Աստված Գրիգորյան

Բարձրագույն խմբագրող Ս. Ե. Գյուլսարյան
Բարձրագույն խմբագրող Խ. Մ. Գորսակյան
Շեխնոշ Կ. Խ. Արախչյան
Բարձրագույն խմբագրող Լ. Կ. Կարանյան
Խմբագրող Կարեն Տեղեկ Կոչարյան և Կարեն Կոչարյան

ԻԵ № 955

Նշանակում և խմբագրող 3.04.1984 թ. Կարանյանի և Կարանյանի 16.01.1985 թ. ԳՆ 01021. Գրքի 60x84/16, Գրքի № 1: Կարանյանի խմբագրողները, բարձրագույն խմբագրողներ: Գրքի 45,57 ձև, 45,57 ներքե, ձևագրող, 49 ձևագրող: Զրուց. 45,5 ձևագրող: Կարանյանի 1000: Գրքի № 274: Զր. № 6200: Գրքի 7 և 63 կողմ:

Ինտիմալ ԱՊ ԱրմՍՍՐ, 375019, Երևան, քր. Մարտիկ Կոչարյան, 24:
2002 թ. Կարանյանի խմբագրող, 375019, Երևան, Կարանյանի խմբագրող, 24 քր.
Կարանյանի Ինտիմալ ԱՊ ԱրմՍՍՐ, 378310, ք. Զեյնալիկ.
Նախագահ Ազատյան ՐՍՍ Գրանիստանիայի օկրուգ
Նախագահ Զեյնալիկյան Ազատյան ՐՍՍ Գրանիստանիայի օկրուգ

